

25784

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

AZERBAYCAN ATASÖZLERİ VE DEYİMLERİ
(Metin-Tercüme-İndeks)
Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Göksel ÖZTÜRK

İstanbul 1993

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

AZERBAYCAN ATASÖZLERİ VE DEYİMLERİ
(Metin-Tercüme-İndeks)
Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Prof.Dr. Emine Gürsoy-NASKALI

Hazırlayan
Göksel ÖZTÜRK

İstanbul 1993

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	III
1. Giriş	IV
1.1. Nüshalar	VI
1.1.1. A	VI
1.1.2. B	VII
1.1.3. C	XI
1.2. Derleyici	XIII
1.3. İşaretler	XV
1.4. Alfabe Karşılıkları	XVI
1.5. Bibliyografya	XVII
2. Metin	1
3. Dizin	325

ÖN SÖZ

Bu çalışmanın amacı, basılı üç eserde bulunan Azerbaycan atasözü ve deyimlerini bir araya toplayıp Türkiye Türkçesi'ne çevirmektir.

Çalışmanın temelini oluşturan nüshalardan ikisi Kiril, biri ise Arap harfleriyle yayımlanmıştır. Nüshalarda, atasözleri ve deyimlerin yanında çok sayıda mani, dörtlük, beyit ve türkü gibi halk edebiyatı ürünleri de yer almaktadır.

Metni kurarken "A" koduyla tavsif ettiğim nüshayı esas aldım. Metni, *Azerbaycan Dilinin İzahlı Lugatı*'na göre tespit ettim. Nüshalardaki atasözü ve deyim dışındaki unsurları metne almadım. Çok sayıda atasözü ve deyim, küçük değişikliklerle bir çok varyantının olduğu görülecektir. İfade çeşitliliğini de gösteren bu örnekleri, bütün varyantları ortaya koyabilmek bakımından çalışmaya dahil ettim.

Metin kısmında, ilk sırada atasözü ve deyimler, hemen altında nüsha farkları, en altta ise, Türkiye Türkçesi ile tercümesi yer aldı. Metnin çevirisinde, tam karşılığını vermek yerine, kelime kelime tercüme yolunu seçtim.

Toplam 8996 atasözü ve deyim içeren çalışma, en hacimli nüsha olan "A"dan 332 tane daha fazla atasözü ve deyim ihtiva etmektedir.

Beni bu konu üzerinde çalışmaya yönelten, tezin her safhasında bilgi ve görüşlerinden yararlandığım danışmanım Prof. Dr. Emine GÜR SOY-NASKALİ'ye şükran borçluyum. Bilgisayar kullanımındaki yardımlarından dolayı Dr. Gül den SAĞOL ile hazırladığı *Cibakaya 3.1* adlı bilgisayar programını veren Dr. Ceval KAYA'ya teşekkür ederim. Son olarak da merhum hocam Prof. Dr. Mehmet AKALIN'ın aziz hatırasını burada yad etmeyi bir borç bilirim.

Göksel Öztürk

1. GİRİŞ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım bu çalışmadaki esas amacım, ön sözde de belirtildiği gibi Azerbaycan atasözleri ve deyimlerini bir araya toplamak ve Türkiye Türkçesi'ne çevirmektir.

Bu maksatla elde edebildiğimiz üç temel nüshanın içinden en hacimli, en son tarihlisi ve üç nüshanın da derleyicisi olan Ebulgasım Hüseyinzade'nin de tertip ve yayın faaliyetlerine bizzat katıldığı tek nüsha olan "A" nüshasını esas nüsha olarak kabul ettik.

Elimizde bulunan üç temel nüshayı "A", "B", "C" diye kodladım. Nüshalarla ilgili geniş bilgi "Nüshaların Tanıtımı" bölümünde verilecektir.

Transkripsiyonsuz Latin harfleriyle birinci sırada verilen Azerbaycan atasözleri ve deyimlerinin yer aldığı nüsha veya nüshalar ile eğer varsa nüshalardaki atasözü ve deyimlerin birbirleriyle olan farklılıkları ikinci sırada yer aldı. Üçüncü sırada ise atasözü ve deyimlerin Türkiye Türkçesi ile kelime kelime tercüme verildi.

Üç nüsha da Ebulgasım Hüseyinzade tarafından toplanmış olmasına rağmen, bir nüshadaki atasözü veya deyim, bir veya bir kaç kelimesinin diğer nüshalarda başka kelimelerle karşılandığı veya hiç bulunmadığı, bulursa da cümle içindeki sırasının değişik olduğu görüldü. Nüshalar arasındaki atasözü ve deyim farklılıklarını, yukarıda da belirttiğim gibi atasözü veya deyim asıl şekliyle yer aldığı birinci sıranın hemen altında ait olduğu nüsha kodundan sonra gösterdim. Yani "A" nüshasındaki atasözü ve deyim diğer nüshalarda farklı olarak karşılanan kelime veya kelimeleri, farklı olarak karşılandıkları nüshanın kodundan hemen sonra "A" nüshasındaki şekliyle yer aldı. İki nokta işaretinden sonra farklı olarak gösterildiği nüshadaki şekli belirtildi.

*Acığın evveli delilik,
Ahır peşmanlığı.
A, B peşmanlığı: peşimanlıştır, C peşmanlığı: peşimanlık
Öfkenin öncesi delilik,
Sonrası pişmanlık.*

Yukarıda yer alan örnekten, "A" nüshasında yer alan bir atasözünün içinde geçen *peşmanlık* kelimesinin, "B" nüshasında *peşimanlıştır*, "C" nüshasında ise *peşimanlık* kelimeleriyle karşılanmış olduğu anlaşılmalıdır.

"A" nüshasında bulunup da diğer nüshalarda yer almayan farklılıklar ise, " : -" işaretiyle gösterildi.

*Veten virane de olsa, meseldir, mehz cennetdir.
A, B, C meseldir: -, mehz: -
Denilir ki, vatan virane de olsa, yine cennettir.*

Bu örnekten de "A" nüshasında yer alan bir atasözünün "B" nüshasında aynı şekliyle bulunduğu, "C" nüshasında ise *meseldir* ve *mehz* kelimelerinin olmadığı anlaşılmalıdır.

Diğer nüshalarda bulunup da "A" nüshasında yer almayan ve nüsha farklılığına neden olan kelime veya kelimeler de kendinden önceki ilk kelimeyle birlikte, yukarıda anlatıldığı gibi kodlandı.

*Donuzdan bir tük de genimeddir.
A, B tük de: tük de çeksen
Domuzdan bir tüy de koparsan kardır.*

Bu örneğimizden de esas nüshamız olan "A" nüshasında yer almayan *çeksen* kelimesinin "B" nüshasında bulunduğu anlaşılmalıdır.

Tercüme edilemeyen veya tercümesinde zorlanılan atasözü ve deyimler hemen sonlarına, parantez içerisinde soru işareti (?) koyularak belirtildi. Yine, sözlüklerde tam karşılığı bulunamayan kelimeler de /.../ işareti ile gösterildi.

Bilgisayarla hazırladığım dizinde 4387 madde başı, 11949 kelime çeşidi ve 47557 kelime bulunmaktadır.

Dizinde yer alan madde başlarını manalandırırken metindeki kullanışlarını gözönüne aldık. Yani bazen gerçek manalarının dışındaki mecazî manaları ile de manalandırıldılar.

1.1. Nüshalar

1.1.1. A

Atalar Sözü, Hüseyinzade, Ebulgasım, Tertipçisi: Gasımszade, Hamid, Yazıcı, Bakı - 1985, 690 s. (Tiraj: 40.000)

Ebulgasım Hüseyinzade'nin topladığı ve Hamid Gasımszade'nin tertipleyip ön sözünü de yazarak Kiril harfleriyle yayına hazırladığı bu eser, çalışmamın esas nüshasını teşkil etmektedir.

Alfabetik sıraya göre düzenlenen bu nüshanın sekiz sayfalık ön sözünde, içerisinde on beş binden fazla atasözü ve deyim bulunduğu söylenmesine rağmen, eserdeki toplam atasözü ve deyim sayısı sekiz bin altı yüz altmış dördtür. Ebulgasım Hüseyinzade'nin bu eserinde yer alan atasözü ve deyimlerin bazılarının varyantları, hemen asıl şeklinin altında ve parantez içinde verilmiştir.

Ön sözde, ata sözleri ve deyimlerle ilgili Azerbaycan'da ve Azerbaycan dışında yapılan bazı ilmî çalışmalar hakkında kısa bilgiler verilmektedir. Bunların içinde ilk sırayı Ömer Asım Aksoy ve onun çalışması almaktadır.¹ Ardından *Azerbaycan Sovyet Ansiklopedisi*'ndeki² atasözü ve deyim maddelerinden kısa alıntılar verilmiştir. Daha sonra *Kratkaya Literaturnaya Ensiklopediya* 'da yer alan, atasözleri ve deyimlerin karşılaştırılarak aralarındaki benzerlikler ve farkların incelenmesinden bahsedilerek bazı atasözü ve deyimlerin açıklaması verilmiştir. Bunun yanında Rus folklorcuları V. P. Jukov,³ İ. V. Timoçenko,⁴ İ. M. Sinegiryov⁵ ve T. N. Kondratyeva'nın⁶ çalışmalarından da örnekler verilmiştir.

Ebulgasım Hüseyinzade'nin 1982 yılında yayınlanan *Atalar Sözü* kitabının "Atalar Sözü'nün Tesnif ve Tegdim Edilmesi Hakkında" başlıklı ön sözünün yazarı Bayram Tahirbeyov'un bu ön sözde verdiği bilgilerden genişçe bahsedilmiştir. Yine,

¹ Aksoy, Ömer Asım, Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü I, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1971, 392 s.

² Azerbaycan Sovet Ensiklopediyası, I. c. B., 1976, s. 458; II. c. B., 1986, s. 528

³ Jukov, V. P., Rus Atasözleri Lugatı, s. 11

⁴ Timoçenko, İ. M., 300 Rus Atasözü ve Deyiminde Edebi Kaynaklar ve Prototipler,

⁵ Sinegiryov, İ. M., Ruslar Kendi Atasözlerinde,

⁶ Kondratyeva, T. N., Rus Halkının Atasözleri, Deyimleri ve Bilmecelerinde Şahıs Adları,

Paşa Efendiyev'in ⁷ açıklamasını yaptığı bazı atasözü ve deyimlerden örnekler veriliyor. Bu bölümün sonunda, ön söz yazarı Hamid Gasımozade, "... *Atalar sözü ile meselin yakınlığı ve fergi bariz şekilde aydınlaşsa da, her ikisi de halg zekasının mehsuludur, her ikisi demek olan ki, aynı şeydir - atalar sözüdür. Folklorşünas alimler hem de bu fikirdedirler ki, bir çoh diger şifahi halg edebiyatı türleri de atalar sözüne çoh yakın ve doğmadır, bir çoh halda ona gaynayıb garişmişdir. Bayatılar, tapmacalar, el mahınları, meyhanalar vs. bu gebildendir*"⁸ (Ata sözleri ile deyimlerin yakınlığı ve farkı açık bir şekilde ortaya korsa da, her ikisi de halk zekasının ürünüdür. Denilebilir ki, her ikisi de aynı şeydir, "*atalar sözüdür*". Folklor bilginleri de, bir çok diğer şifahi halk edebiyatı türleri de atasözlerine çok yakındır ve millidir, çoğu zaman ona karışmıştır, fikrindedirler. Maniler, bilmece, türküler ve koşmalar da bunlara dahildir.) diyerek şekil ve mana bakımından zaman zaman karıştırılan atasözü ve deyimlerin tek bir adla, yani "*atalar sözü*" diye adlandırılmasını tavsiye ediyor.

Atasözü ve deyimler hakkındaki ilmî çalışmalardan başka, eserlerinde atasözü ve deyimlerden yararlanan çağdaş Azerî yazar ve şairlerden Samet Vurgun, Bahtiyar Vahapzade, Hüseyin Arif, Cafer Cabbarlı ile klasik edebiyatçılardan Nizamî, Fuzulî ve Seyid Azmi Şirvanî'den bahsediliyor. Ön sözün sonunda kitabın hazırlanışı hakkında kısa bilgi verilerek mana ve şekil bakımından birbirine çok yakın olan atasözü ve deyimlerin tekrar gibi görülmemesi de okuyuculardan isteniyor.

1.1.2. B

Atalar Sözü, Hüseyinzade, Ebulgasım, Tertipleyen: Ziyatay, Elekber, Ön sözü Yazan: Gasımov, Hesên, Azereşr, 4. b., Bakı 1956, 279 s. Tiraj: 10.000)

Çalışmamın "B" nüshasını oluşturan bu eser Ebulgasım Hüseyinzade tarafından derlenmiş ve Elekber Ziyatay da yayına hazırlamıştır. Kitabın başındaki "Ata Sözü ve Meseller Hakkında" başlıklı on beş sayfalık ön söz ve tanıtım yazısı ise, Hesên Gasımov tarafından yazılmış. Burada atasözleri ve deyimler birbiriyle karşılaştırılarak aralarındaki benzerlikler ve farklılıklardan bahsedilmiştir.

278 sayfalık ve toplam 3132 atasözü ve deyim içeren bu eserin en önemli özelliği, "A" nüshasında kullanılan Kiril alfabesinden farklı olarak, (ya) " ", (ye) " ", (yu) " "

⁷ Efendiyev, Paşa, Azerbaycan Şifahi Halk Edebiyatı, Bakı, 1981 s. 97

⁸ Hüseyinzade, Ebulgasım, *Atalar Sözü*, Yazıçı, Bakı, 1985 s.8

seslerini veren işaretleri bulundurmasıdır. Yine bazı sesler "A" nüshasındaki şekillerinden farklı işaretlerle ifade edilmektedir. Bunlar, j "ye", e " e " harfleridir.

Ön sözünde şimdiye kadar yayınlananların en iyisi diye tanıtılan bu nüsha alfabetik olarak düzenlenmeye çalışılmıştır. Ancak, alfabetik düzenlemede bazı karışıklıklar görülmektedir.

Eserin ön sözünde atasözleri ve deyimlerin şifahî halk edebiyatı içindeki yerinden bahsedildikten sonra, atasözü ve deyimlerde işlenen ana konulardan bahsediliyor ve bunlar; sonsuz vatan sevgisi, sevinç ve keder, zulme başkaldırı ve kötülüğe isyan, saf ve temiz kalpli olmak, çalışmayı sevmek, düşmana nefret, insanlık sevgisi, sadakat, saygı vs. diye sıralanıyor.

Bu girişten sonra, yabancı işgalcilerden ve özellikle Arap istilacıların yaptıkları zorbalıklarla, İslam'ı zorla kabul ettirme çabalarından bahsediliyor. Bütün yabancı işgalcilere olduğu gibi bu sömürgecilere karşı da Azerbaycan halkının nasıl isyan ettiğini, bu olayları da adeta lanetlercesine atasözlerinde andığını, yine böyle halkın üzerinde baskı kuran padişahlar ve padişahlık yönetimi aleyhinde söylenmiş atasözlerinden de örnekler veriliyor.

*Mollanın garnı beşdir, hermişe biri boşdur.
Padişahın ayağı deyen yerde yeddi il ot bitmez.
Allahın adı var, özü yoh.
Allahsız yerde otur, böyüksüz yerde oturma.*

Yine, din istirmarcılarının kadını hakir gören atasözlerine karşılık, halkın nasıl kadının değerini ve toplumdaki yerini yücelten atasözleri yaratabildiğini örneklerle belirtmeye çalışıyor.

*Arvadı eri sahlar, pendiri deri.
Arvada sirrini verme.
Arvadin saçı uzun olar, ağılı gödek.
Bir ata, bir arvada inanmag olmaz.
Ana kimi yar olmaz, veten kimi diyar.
Atdır, muraddır, gadasın aldıgım arvaddır.
Aslanın ne erkeyi, ne dişisi.*

Bundan sonra ise, vatan, vatanın kutsallığı, milli birliğin önemi ve yiğitlik konularından bahsedilerek bu konu ile ilgili söylenmiş atasözlerinden örnekler veriliyor.

*El bir olsa, dağ oynadar yerinden.
Yiğit ya ter altda, ya yer altda.
Vetene geldim, imana geldim.*

Son olarak da dostluk, sadakat ve çalışma hakkında söylenmiş atasözlerinden örnekler veriliyor.

Dost min ise azdır, düşmen bir ise çohdur.

İş adamın cövheridir.

Atasözü ve deyimlere kaynak olan konular ve konularla ilgili atasözü örneklerinden sonra, atasözü ve deyimlerin kronolojisinin kesin olarak tespitinin imkansızlığı anlatılıyor. Ancak, bazı halk törenleri, savaşlar ve büyük anlaşmazlıklar gibi önemli olaylara bağlı olarak yaratılan atasözü ve deyimlerin, yaratıldıkları devir hakkında bazı ipuçları verebileceği belirtilip örnekler veriliyor. Aşağıdaki örnekte yer alan atasözünün İslamiyetten önceki atasperestlik devirlerinden kalma bir adete, yeni doğan bir çocuğun ateş üzerinde çevirildikten sonra babasının kucağına verilmesine bağlı olduğunu izah ediyor.

Çevir ocağa, bas gucağa.

Bazı atasözü ve deyimlerin tamamen birbirleriyle zıt olmasının, aynı cemiyet içerisinde farklı sınıf ve tabakadan halkların birlikte yaşamasına bağlandığı ön sözde, bu konuyla da ilgili örnekler verilmiştir. Menfi manalı atasözlerinin yüksek tabakaya mensup kişilerce, müspet manalı atasözlerinin ise emekçi halk tabakası tarafından yaratılıp kullanıldığı da ayrıca belirtiliyor.

Dost yaman günde tanınar.

Dostu alış verişte sına.

Dostun varsa candan, gorhma artıg cahandan.

Atasözü ve deyimlerin zaman içerisinde kısmen veya tamamen değişerek yeni şekiller kazandıkları ya da yeni varyantlar oluşturduklarından bahsedildikten sonra, Azerbaycan atasözü ve deyimlerinin, ön söz yazarının ifadesi ile çok eski ve samimi dostu Ermeni halkı ile büyük kardeş Rus halkının atasözü ve deyimleriyle gösterdiği benzerlik ve aynılıklarla bunun sebepleri anlatılıyor. Bu kısmı, ön sözden alıntı yaparak göstermeyi daha uygun gördük.

"... Azerbaycan atalar sözü ve mesellerini bir küll halinde nezerden keçirdiyimiz zaman burada ifade olunan bir çoh derin, hikmetli fikirlerin başga halgların, meselen, böyük rus halgının, yahud ermeni halgının atalar sözü ve mesellerinde de ya tamamıyla aynı, ya da bir geder fergli şekilde tesadüf edilir ki, bu eyniyyet ve yahınlıg Azerbaycan halgı ile başga halglar arasındaki ıgtisadi, ictimai ve medeni elageier tarihini öyrenmek

işinde istifade oluna bilecek marağlı cehetlerdendir. Meselen, Azerbaycan halğı içerisinde çoh işledilen; " Tohun acdan ne heberi", " Cüceni payızda sayarlar", " Cidanı çuvalda gizletmek olmaz" kimi atalar sözü ve meseller bir çoh başga halglar arasında da eyniyle işlenmektedir. Bir biriyle coğrafi mövge e'tibariyle yakın olan halgların atalar sözü ve meselleri mügayise edeldikde aydın olur ki, meselen, Azerbaycan halğının yakın gonşusu, uzun esrler boyu semimi dostu olan ermeni halğının işlettiyi atalar sözü ve mesellerin çoh hissesi Azerbaycan halğı tarafından da işledilir. Yakın dostlug ve garşılığ elagenin tezahürü olan bu fakt özünü Azerbaycan ve ermeni halglarının halg poeziyasında, habele halg adet ve en'elerinde de göstermektedir.

Yahud böyük gardaş rus halğı ile Azerbaycan halğının atalar sözü ve mesellerinden bir gismi arasında olan yakınlıg da hüsusi diggeti celb edir. Hetta ele hikmetli sözler var ki, bunlar fikir ve ifade terzi e'tibariyle tamamiyle bir birinin eynidir." (Azerbaycan atasözü ve deyimlerini bir bütün olarak gözdengeçirdiğimiz zaman, burada ifade olunan bir çok derin ve hikmetli fikirlerin, başka halkların, mesela; büyük Rus halkının, yahut Ermeni halkının atasözleri ve deyimlerinde de ya tamamen aynı, ya da çok az farklı bir şekilde yer aldığı görülür. Bu aynılık veya yakınlık, Azerbaycan halkı ile başka halklar arasındaki iktisadî, içtimaî ve medenî ilişkiler tarihini öğrenme konusunda oldukça ilgi çekicidir. Mesela; Azerbayvan halkının çok kullandığı " Tokun açtan ne hberi ?", " Cıvcivi sonbaharda sayarlar.", " Mızrak çuvalda gizlenmez." gibi atasözleri ve deyimler bir çok başka halk tarafından da aynı şekilde kullanılmaktadır. Birbiriyle coğrafi mevki bakımından yakın olan halkların atasözü ve deyimleri karşılaştırıldığında, Azerbaycan halkının yakın komşusu, uzun asırlar boyu samimi dostu olan Ermeni halkının kullandığı atasözü ve deyimlerin bir çoğunun Azerbaycan halkı tarafından da kullanıldığı görülür. Yakın dostluk ve karşılıklı ilişkilerin doğurduğu bu özellik kendini, Azerbaycan ve Ermeni halk destanlarında, buna benzer adet ve ananelerinde de göstermektedir.

.... Yahut, büyük kardeş Rus halkı ile Azerbaycan halkının atasözleri ve deyimlerinden bir kısmı arasındaki yakınlık da , özellikle dikkati çekmektedir. Hatta bu sözlerin içinde öyleleri vadır ki, fikir ve ifade tarzı bakımından tamamıyla birbirlerinin aynıdır.)

"A" nüshasında olduğu gibi burada da eserlerinde atasözü ve deyimlerden yararlanan klasik Azeri yazarları, M. F. Ahundov, S. E. Şirvani, N. B. Vezirov, E. Hagverdiyev, C. Memmedguluzade, E. Sabir ile sovyet dönemi Azeri yazarları C. Cabbarlı, S. Vurgun, M. İbrahimov S. Rahimov'dan ve adını bir atasözünden alan

eserlerden bahsedilmiş, bu eserlere de; N. B. Vezirov'un *Yağışdan Çıhdığ, Yağmura Düşdük, Daldan Atılan Daş Topuğa Deyer, Sonrakı Peşimançılığ Fayda vermez*, E. Hagverdiyev'in *Yeyesen Gaz Etini, Göresen Lezzetini*, R. Efendiyev'in *Gonşu Gonşu Olsa, Kor Gız Ere Geder* örnekleri verilmiştir.

Ön sözde Azerbaycan atasözleri ve deyimlerinin sistemli olarak toplanmasının ilk defa sovyet hakimiyetinden sonra gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Verilen ilk örnek de Tiflis'te "Kafkas Tedris Dairesi İdaresi" tarafından yayınlanan *Kafkasın Muhtelif Yerlerinin ve Kabilelerinin Tasviri İçin Materyaller Külliyyatı Mecmuası'* dir. Bu mecmuada Kafkasya'da yaşayan diğer halklarınkiyle beraber, Azerbaycan halk edebiyatı ürünlerinin, dolayısıyla da atasözü ve deyimlerinin de toplanıp yayınlandığı bildirilmektedir.

Daha sonra Azerbaycan'da yayınlanan ve atasözleriyle deyimlere de yer veren "*Veten Dili*", "*Balalara Hediye*", "*Mekteb*", "*Besiretül-efal*" ve *Molla Nesreddin* gibi dergi ve gazetelerin adları verilmiştir. Yine burada, Ebulgasım Hüseyinzade'nin otuz yıldır Azerbaycan atasözleri ve deyimlerini düzenli ve titiz bir şekilde topladığı, ilk kitabının ise 1926 yılında Bakü'de yayınlandığı belirtilmiştir. Ayrıca, elimizde bulunan "B" nüshasının, 1956 yılındaki dördüncü baskısı olduğu bildirilerek araştırmacılara, edebiyat öğretmenlerine, yazarlara ve öğrencilere tavsiye edilmektedir.

Kitabın 229. sayfasından sonraki kısımda ise, toplam yetmiş tane güldürücü hikaye, masal ve Nasrettin Hoca fıkraları yer almaktadır.

1.1.3. C

Atalar Sözü ve Zerbi Meseller, Hüseyinzade, Ebulgasım, Ön Sözü Yazan ve Yayına Hazırlayan: Gasımszade, Hamid, Yazıcı, Bakı, 1984, 255 s. (Tiraj: 3.000)

Ebulgasım Hüseyinzade tarafından derlenen ve Hamid Gasımszade tarafından ön sözü yazılarak yayına hazırlanan bu nüshanın yedi sayfalık ön söz kısmında, diğer nüshaların ön sözlerinden farklı olarak, atasözleri ve deyimler ile bu konudaki çalışmalardan ve bu çalışmaları yapanlardan bahsedilmemiştir. Yalnızca, üç temel nüshamızın derleyicisi olan Ebulgasım Hüseyinzade'nin hayatı hakkında geniş bilgi verilmektedir.

Toplam 2294 atasözü ve deyim içeren bu nüshada, ata sözleri ve deyimler konularına göre düzenlenmiştir. Konu başlıkları altında metinler, alfabetik olarak verilmiştir. Toplam 33 konu başlığı vardır. Bu başlıklar sırasıyla şunlardır:

1. Vatan - Gurbet
2. Yazı - Kalem
3. Akıllı - Cahil
4. Doğru - Yalan
5. Güzel - Çirkin
6. Arzu - Talih
7. Aile
8. Büyük - Küçük
9. Dost - Düşman
10. İyi - Kötü
11. Dert - Derman
12. Keder - Sevinç
13. Sebep - Sonuç
14. Amel - Kanun
15. Çalışkan - Tenbel
16. İnsan
17. Yemek - İçmek
18. Ev - Eşik
19. Köylü - Köy Hayatı
20. Gelir - Gider
21. Zengin - Fakir
22. Makam - Devir (Zaman)
23. Dünya - Kainat
24. Maden - Hasılat
25. Şehir - Köy
26. Bitkiler
27. Hayvanlar
28. Kuşlar
29. Kemiriciler
30. Balıklar
31. Yılan - Kurbağa
32. Kurt - Kuş - Haşerat
33. Muhtelif

Nüshanın en önemli özelliği, çalışmamıza kaynak olan tek Arap harfli esas nüsha olmasıdır. Ön sözde de belirtildiği gibi bu nüsha okunurken, kuzey Azerbaycan'da derlenerek yayınlanması da göz önünde bulundurularak, *Azerbaycan Dilinin İzahlı Lugatı*' ndaki karşılıkları esas alındı ve dolayısıyla kuzey Azerbaycan söyleyişine bağlı kalınarak okundu.. Eser, kuzey Azerbaycan'da derlenip yayınlanmış ve İran Azerbaycanı'nda yaşayan Azerbaycan Türkleri'nin istifadesine sunulmuştur.

1.2. Derleyici

Çalışmamaya konu olan üç ana nüshanın da derleyicisi olan Ebulgasım Hüseyinzade'nin hayatı hakkında burada bilgi vermeyi gerekli gördük ve Ebulgasım Hüseyinzade hakkındaki bilgileri yalnızca kendi kitaplarının ön sözünde bulabildik. Bu konudaki en geniş bilgiye "C" nüshasının ön sözünde yer verilmiştir. "C" nüshasının ön sözünün yazarı ve yayına hazırlayıcısı olan Hamid Gasımszade'nin verdiği bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Ebulgasım Hüseyinzade, 1890 yılında Bakü' de doğmuştur. Bakü yakınlarında petrol sondaj kuyusu yapımında çalışan babası, bir gün sondaj kulesinden düşerek kör olunca, küçük Hüseyinzade artık ağaç tabure yapıp satarak geçimlerini sağlayan babasına yardımcı olmaya başlamıştır. Daha sonra hayırsever bir kişinin yardım ve himayesiyle, hem Azerbaycan Türkçesi hem de Rus diliyle öğretim yapılan bir okula kaydedilmiştir. Burada Süleyman Sani Ahundov ve Abdulla Şaik'ten ders almıştır.

Hamid Gasımszade'nin, Ebulgasım Hüseyinzade'den naklettiğine göre, Ebulgasım Hüseyinzade on yaşındayken, babası her gün ona beş *kapik*⁹ okul harçlığı veriyormuş. Bir gün okulun yanındaki bakkaldan aldıkları şekerlerin sarılı olduğu kağıtların içerisinde, çeşitli ata sözleri, deyimler, bulmaca ve bilmeceler, maniler v.s gibi şifahi halk edebiyatı örneklerini görünce arkadaşıyla anlaşarak, her gün üç tanesi bir kapiğe beş kapiklik şeker almaya başlarlar. Şekerlerin içinden çıkan atasözü ve deyimleri Ebulgasım Hüseyinzade toplar, bilmece ve diğer şifahi halk edebiyatı örneklerini de arkadaşı toplar. Ebulgasım Hüseyinzade'nin atasözü ve deyimleri derleme yaparak böylece başlamış olur. Daha sonraları tanıştığı herkesten işittiği, her yerde okuduğu atasözü ve deyimleri kaydetmeye özen göstermiştir. Bu sayede, Hamid Gasımszade'ye göre otuz binden fazla atasözü ve deyim toplamıştır. Bunun yanında binlerce bilmece, bulmaca, mani, halk rivayet ve hikayeleri, halk şarkıları, efsaneler, aşk şiirleri, fıkralar ve Azerbaycan halk adet ve gelenekleri ile ilgili hususiyetleri kaydetmiştir.

Toplayıp tertip ettiği ilk atasözü kitabı 1926 yılında Bakü'de basılmıştır. O günden beri irili ufaklı 25¹⁰ kitabının yayınlandığı "C" nüshasının ön sözünde belirtiliyorsa da basılmış eserlerinin içinde çalışmamızın temel kaynaklarını teşkil eden üç nüshayı görüp inceleyebildik. En iri hacimli eseri, bizim çalışmamızda "A" nüshası olarak yer alan ve

⁹ Kapik: Sabık Sovyetler Birliği'nde kullanılan ve halen de geçerli olan para birimi rublenin yüzde biri.

¹⁰ Çalışmamızın esas nüshası olan "A" nüshası ile birlikte 26

Yazıcı tarafından Bakü'de 1985 yılında yayınlanan kitaptır. Mevcudiyetinden haberdar olduğum ancak ulaşamadığım diğer bazı eserleri de şunlardır:

1. *Atalar Sözü*, Hüseyinzade, E., Azərneşr, Bakı 1926
2. *Atalar Sözü*, Hüseyinzade, E., Azərneşr, Bakı 1938, 229 s.
2. *Atalar Sözü ve Meseller*, Hüseyinzade, E., Azərneşr, Bakı 1949, XXIV + 310 s.
3. *Atalar Sözü ve Meseller*, Hüseyinzade, E., Azərneşr, Bakı 1979, 152 s.
4. *Atalar Sözü ve Meseller*, Hüseyinzade, E., Yazıcı, Bakı 1981
5. *Atalar Sözü ve Meseller*, Hüseyinzade, E., Yazıcı, Bakı 1982

Ebulgasım Hüseyinzade'nin asıl mesleği edebiyatçılık değil, muhasebeciliktir. İhtilalden önce özel bir tütün fabrikasında ve daha sonra da yeni açılan "Saadet" isimli bir okulda baş muhasiplik yapmıştır. Sovyet hakimiyetinin ilk yıllarında kurulan, Azerbaycan Devlet Neşriyyatı'nın da tam otuz yıl baş muhasipliğini yapmıştır. Saadet Mektebi yıllarında, ünlü Azeri besteci Ezirbek Hacıbekov ve ünlü Azeri yazarları Samet Vurgun, Mikail Rızaguluzade, Cafer Cabbarlı, Bahtiyar Vahabzade, Enver Mehmet Hanlı, Hamit Araslı gibi edebiyatçılarla tanışmış, her fırsatta onlardan işittiği atasözü ve deyimleri de itinayla kaydetmiştir.

1940 yılında Samet Vurgun'un tavsiyesiyle Azerbaycan Yazarlar Derneği üyeliğine seçilmiştir. 1980 yılında ise hükümet tarafından "Emektar Medeniyet İşçisi" nişanıyla taltif edilmiştir. 1985 yılında halen hayatta olan Ebulgasım Hüseyinzade'nin bu gün hayatta olup olmadığını öğrenemedik.

Çalışmamın "B" nüshasını oluşturan bu eser Ebulgasım Hüseyinzade tarafından derlenmiş ve Elekber Ziyatay da yayına hazırlamıştır. Kitabın başındaki "Ata Sözü ve Meseller Hakkında" başlıklı on beş sayfalık ön söz ve tanıtım yazısı ise, Hesen Gasımov tarafından yazılmış. Burada atasözleri ve deyimler birbiriyle karşılaştırılarak aralarındaki benzerlikler ve farklılıklardan bahsedilmiştir.

1.3. İşaretler

- A : A nüshası
- B : B nüshası
- C : C nüshası
- : Bir kelimenin, bir nüshada olup da diğer nüshalarda karşılığı olmadığını gösterir.
- (?) : Tam olarak tercüme edilemediğini veya bu konudaki tereddütü gösterir.
- /.../ : Sözlüklerde karşılığı bulunamayan kelimeler.

1.4. Alfabe Karşılıkları

Kiril		Arap	Latin	
А	а	آ	A	a
Б	б	ب	B	b
В	в	و	V	v
Г	г	غ	G	g
Г	ғ	غ	Ğ	ğ
Д	д	د	D	d
Е	е	ه	E	e
Э	э	ا	E	e
Ж	ж	ج	J	j
З	з	ز	Z	z
И	и	ي	I	i
Ы	ы	ي	I	i
Ј	ј	ج	Y	y
К	к	ك	K	k
К	к	ك	G	g
Л	л	ل	L	l
М	м	م	M	m
Н	н	ن	N	n
О	о	و	O	o
Ө	ө	و	Ö	ö
П	п	پ	P	p
Р	р	ر	R	r
С	с	س	S	s
Т	т	ت	T	t
У	у	و	U	u
Ү	ү	و	Ü	ü
Ф	ф	ف	F	f
Х	х	خ	H	h
Һ	һ	ح	H	h
Ч	ч	چ	Ç	ç
Ч	ч	چ	Ç	ç
Ш	ш	ش	Ş	ş
Э	э	ا	E	e
Ю	ю	ي	Yu	yu
Я	я	ي	Ya	ya
Й	й	ي	Y	y

1.5. Bibliyografya

Atalar Sözü ve Zerbi Meseller, Derleyen: Hüseyinzade, Ebulgasım, Ön sözü Yazan ve Yayına Hazırlayan: Gasımszade, Hamid, Yazıçı, Bakı, 1984, 255 s.

Atalar Sözü, Derleyen: Hüseyinzade, Ebulgasım, Yayına Hazırlayan: Ziyatay, Elekber, Ön söz: Gasımov, Hesen, Azərneşr, Bakü 1956, 279 s.

Atalar Sözü, Derleyen: Hüseyinzade, Ebulgasım, Yayına Hazırlayan ve Ön söz: Gasımszade, Hamid, Yazıçı, Bakı - 1985, 690 s.

Atasözleri ve Deyimler (13. Yüzyıldan Günümüze Kadar Şiirde ve Halk Dilinde), Eyüboğlu, E. Kemal, c. I - II, Doğan Kardeş Matbaacılık - İstanbul, 1973 - 1975

Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Aksoy, Ömer Asım, 3 c., T.D.K. Yayınları - Ankara, 1984

Azərbaycan Dilinin İzahlı Lügatı, (Komisyon), 4 c., Azərbaycan SSR İlimlər Akademisi, Nizamî Edebiyat və Dil Enstitüsü - Bakü, 1964

Azərbaycan Halk Yazını Örnəkləri, Der: Ahundov, Ehliman, Çeviri, ön söz və sözlük: Tezcan, Semih, T.D.K. Yayınları - Ankara, 1978

Azərbaycanca - Farsça Lügat, Peyfun, Mehemed, Danişpaye Neşri - Tahran, 1983

Elin Yaddaşı - Dilin Yaddaşı, Veliyev, Kamil, Gençlik - Bakü, 1988

Halkın Söz Hazinesi, Yayına Hazırlayan: Nebiyev, Azad, Mektep Kitaphanesi - Bakü, 1985

Pendname (Öğütler ve Ata Sözləri), Güvahi Haz: Hengirmen, Mehmet, Kültür Bakanlığı Yayınları - Ankara, ISBN 975 - 17 - 725 - 9, 1990

Varlık (Aylık Farsça - Türkçe Dergi), Tahran - İran

Yıl	Ay	Sayı	Sayfa
1985	Şubat, Mart	67-68	27
1985	Aralık, Ocak	69-70	23
1987	Ağustos, Eylül, Ekim	64-3	28
1987	Ekim, Kasım	65-4	25
1988	Ekim, Kasım	70-4	28
1989	Şubat, Mart	71-5	23
1989	Nisan, Mayıs	72-1	20
1989	Eylül, Ekim	74-3	73
1990	Ocak, Şubat, Mart	75-4	23
1990	Nisan, Mayıs, Haziran	76-1	41
1990	Ekim, Kasım	78-3	47

2. METİN

1. Aba da bir yaba da bir geyene,
Gözel de bir çirkin de bir sevene.
A
Aba da bir çuha da bir giyene,
Güzel de bir çirkin de bir sevene.
2. Abad kend tüstüsünden belli olar.
A, B abad: abadan, belli: me'lum
Zengin köy dumanından belli olur.
3. Abad yerin bülbülü, harabanın bayguşu.
A, C
Bağın bülbülü, harabenin baykuşu.
4. Abadan dam kalafasından me'lum olar.
A, C
Zengin ev dışından belli olur.
5. Abanın gedri, yağışta me'lum olar.
A
Abanın kıymeti, yağışta belli olur.
6. Abbasıdan beş şahı çihardır.
A, C
Abbasıdan beş şahı çıkartır.
(Abbası: İran'da şah Abbas zamanında
çıkartılan, 20 kapik veya 4 şahilik para
birimi; Şahı: 5 kapiklik eski para
birimi.)
7. Abbasını beyenmeyen beş şahı çihardır.
A, B çihardır: çihardar
Abbasıyı beyenmeyen beş şahı çıkartır.
8. Abdal at mindi, özünü bey sandı.
A, C
Abdal ata bindi, kendini bey sandı.
9. Abdal düyünden toydan, uşag oyundan
usanmaz.
A, C
Abdal düğünden toydan, çocuk oyundan
usanmaz.
10. Abdal gar yağır!
- Dayanmışam türemeye!
A, C
Abdal kar yağıyor!
- Başlıyorum türemeye!
11. Abdal ne bilir ki, heyva kaldır.
A, C
Abdal ne bilir ki, ayva buruktur.
12. Abdal oynayanda gar yağar.
A
Abdal oynayınca kar yağar.
13. Abdaldan paşa olmaz, tahtadan maşa.
A, C
Abdaldan paşa olmaz, tahtadan maşa.
14. Abdalın garmı doyunca, gözü kapıda olar.
A, B olar: galar
Abdalın karnı doyunca, gözü kapıda olur.
15. Abır harda, çörek orda.
A, B, C
Namus nerde, ekmek orda.
16. Abır istesen çoh deme,
Sağlık istesen çoh yeme.
A, B, C
Namus (saygınlık) istesen çok konuşma,
Sağlık istesen çok yeme.
17. Abırlı abırından gorhar,
Abırsız neden gorhar ?
A, B, C
Namuslu namusundan korkar,
Namussuz neden korkar ?
18. Abırsızdan abırını sahla.
A, C
Namussuzdan namusunu koru.
19. Abırını yeyib, heyasını da beline
bağlayıb.
A, C
Namusunu yeyip, utanmasını da beline
bağladı.
20. Ac acı aldı, acda 7 le'löyün töredi.
A
Aç açı aldı, açdan açgöz türedi.
21. Ac aman bilmez.
A, C
Aç aman bilmez.
22. Ac aman bilmez, uşag zaman.
A
Aç aman bilmez, çocuk zaman.
23. Ac at yol almaz, ac it ov.
A, C
Aç at yol almaz, aç it av.
24. Ac ayı oynamaz.
A, C
Aç ayı oynamaz.
25. Ac baş, gün de vurub olub gic baş.
A
Aç baş, gün de vurdu, oldu aptal baş.
26. Ac bayıra geçer, yalavac eve girer.
A
Ac dışarı kaçar, çiplak eve girer.
27. Ac beyden toh it yahşıdır.
A, B, C
Aç beyden, tok it iyidir.
28. Ac canavarlar ağız ağıza yatar.
A, C

Aç canavarlar ağız ağıza yatarlar.

29. Ac deyer: - Doymaram !
Toh deyer: - Acmaram !
A, B, C
Aç der: - Doymam !
Tok der: - Acıkmam !
30. Ac doğrar, toh yeyer.
A, C
Aç doğrar, tok yer.
31. Ac donuz darıdan çıhmaz.
A, B, C
Aç domuz darıdan çıkmaz.
32. Ac ele biler, hamı acdır,
Toh ele biler, hamı tohdur.
A, B, C
Aç, herkesi aç bilir,
Tok, herkesi tok.
33. Ac eline düşeni yeyer,
Toh ağzına geleni deyer.
A, C
Aç eline düşeni yer,
Tok ağzına geleni der.
34. Ac garnına bir nefer,
Neğme ohurmu meğer ?
A, B
Aç adam şarkı söylemez.
35. Ac gazanar, toh yeyer.
A, C
Aç kazanır, tok yer.
36. Ac gılını çapar.
A, B gılını: gılınca, C
Aç kılıcı doğrar.
37. Ac goyun, viran deyrman, sahibine baş ağrıdır.
A, C
Aç koyun, viran değirmen, sahibine baş ağrıdır.
38. Ac göz adamdır, açıg gözden kirpik gopardır.
A
Açgöz adamdır, açık gözden kirpik kopartır.
39. Ac gudurgan olar, yalavac oynağan.
A, C oynağan: çılpak
Aç kudurur, çıplak oynar.
40. Ac gulağım, dinc gulağım.
A, B
Aç kulağım, dinç kulağım.
41. Ac gurd aslanı basar.
A, C
- Aç kurt aslanı basar.
42. Ac gurd balasını yeyer.
A, B
Aç kurt yavrusunu yer.
43. Ac gurd sürünün ortasına girer.
A, C
Aç kurt sürünün ortasına girer.
44. Ac köpek özünü aslana vurur.
A, C
Aç köpek aslana saldırır.
45. Ac ne olsa yeyer, ne olsa da söyler.
A, C
Aç ne olsa yer, ne olsa da söyler.
46. Ac ol, düz ol.
A, B, C
Aç ol, doğru ol.
47. Ac ol, kişi ol.
A, C
Aç ol, adam ol.
48. Ac ol, merd ol.
A, B
Aç ol, mert ol.
49. Ac oldun çobana goşul, yoruldun sarbana.
A, C
Acıktın çobana koşul, yoruldun kervancıya.
50. Ac ölmez gözü garalar,
Borclu ölmez üzü saralar.
A, C
Aç ölmez gözü kararır,
Borçlu ölmez yüzü sararır.
51. Ac ölmez rengi saralar.
A
Aç ölmez rengi sararır.
52. Ac özünü oda vurur.
A, B özünü: özün
Aç kendini ateşe atar.
53. Ac tohun üzüne bahmagla doymaz.
A, C
Aç tokun yüzüne bakmakla doymaz.
54. Ac toyug yuhusunda darı görer .
A, B, C yuhusunda: yuhuda
Aç tavuk uykusunda darı götür.
55. Ac toyuğun yumurtası ters düşer.
A, C
Aç tavuğun yumurtası ters düşer.
56. Ac, yanından kaç.

- A, B, C
Aç, yanından kaç.
57. Acı yat, başını dik sahla.
A
Aç yat, başını dik tut.
58. Acı yatım, salamat yatım.
A, C
Aç yatayım, selamet yatayım.
59. Aca doğguz yorgan örtmüşler,
Yene de yuhulaya bilmemiş.
A, B örtmüşler: örtübler, yene de: yene,
bilmemiş: bilmeyib, C
Aça dokuz yorgan örtmüşler,
Yine de uyuyamamış.
60. Aca ne halal, ne haram ?
A
Aça ne helal, ne haram ?
61. Acam, guyrug acıyam,
Bağır, öfke acı deyilem.
A, B, C
Açım, kuyruk açıyım,
Yürek, öfke açı değilim.
62. Acda ne var, kiciye ne versin ?
A, B
Açda ne var, deliye ne versin ?
63. Acdan iman, tohdan aman.
A, B
Açdan iman, tokdan aman.
64. Acdan ummag olmaz.
A, C
Açdan umulmaz.
65. Acı danışan şirin söz eşitmez.
A, C
Acı konuşan tatlı söz işitmez.
66. Acı dilin yarası, gıllnc yarasından pis
olar.
A
Acı dilin yarası, kılıç yarasından kötüdür.
67. Acı dindirme, tohu terpetme.
A, B
Açı konuşturma, toku kımıldatma.
68. Acı söz, ürek bulandırır.
A
Acı söz, yürek bulandırır.
69. Acı söz, yaman olar.
A, C
Acı söz, yaman olur.
70. Acı sözü, bir batman bal ile yemek
olmaz.
- A
Acı söz, bir batman bal ile yenilmez.
(batman: 8,190 kg.'lık ağırlık ölçü
birimi)
71. Acı yesen de şirin danış.
A, C
Acı yesen de tatlı konuş.
72. Acı yeyen, na hoş olmaz.
A, B
Acıkıp yiyen, rahatsız olmaz.
73. Acıdır, gıcıdır, canı çıkan da bacıdır.
A
Acıdır, gıcıdır, canı çıkan da bacıdır.
74. Acıdır, ucudur, derdimi çeken bacıdır.
A, B, C
Acıdır, ucudur, derdimi çeken bacıdır.
75. Acıyla iş gören, zerer çeker.
A, C
Öfkeyle iş gören, zarar görür.
76. Acıglı adam, tez gocalar.
A, B
Öfkeli adam, çabuk yaşlanır.
77. Acıglı başda, ağıl olmaz.
A, B
Öfkeli başta, akıl olmaz.
78. Acıglı dilençinin, torbası boş galar.
A, C
Öfkeli dilencinin, torbası boş kalır.
79. Acıglı galhan, ziyanlı oturur.
A, B
Öfkeyle kalkan, ziyanla oturur.
80. Acıglı gelen, su içer.
A, C
Öfkesi gelen, su içer.
81. Acıglın, dövlete zererı var.
A, C
Öfkenin, devlete zararı var.
82. Acıglın evveli delilik,
Ahır peşmancılık.
A, B peşmancılık: peşmanlığdır, C
peşmancılık: peşmanlığ
Öfkenin öncesi delilik,
Sonrası pişmanlık.
83. Acıglın gelir, divarını gen goy .
A, B gen: yan
Öfkelenirsin, duvarını geniş tut.
84. Acıglın gelir, su iç.
A, B
Öfken gelir, su iç.

85. Acılığdan yemek olmur,
Şirinlikden atmag olmur.
A
Acılıktan yenilmiyor,
Tatlılıktan atılmıyor.
86. Acın evinde ne od olar ne ocag.
A, B
Açın evinde ne ateş olur ne ocak.
87. Acın gabağından çörek galmaz.
A, B
Açın önünden ekmek artmaz.
88. Acın garnı doyar, gözü doymaz.
A, C
Açın karnı doyar, gözü doymaz.
89. Acın gözü, çörek tikesinde olar.
A, C
Açın gözü, ekmek parçasında olur.
90. Acın gursağında epek durmaz.
A, B
Açın kursağında ekmek durmaz.
91. Acın imanı olmaz, tohun amanı.
A
Açın imanı olmaz, tokun amanı.
92. Acın yuhusu gelmez.
A, B
Açın uykusu gelmez.
93. Acından ayag yalın yatır.
A
Acından yalın ayak yatıyor.
94. Acından garnına daş bağlayıb.
A
Acından kamına taş bağladı.
95. Acından gurd gapır.
A, C
Acından kurt kapıyor.
96. Acından gün orta durur,
Bığını yağ ile burur.
A, B yağ ile: yağla, C yağ ile: yağla
Açlıktan öğlen kalkar,
Bıyığını yağ ile burar.
97. Acından köpük gusur.
A
Acından köpük kusuyor.
98. Acından ölüb cennete gedince,
Tohluğdan ölüb cehenneme get.
A, B tohluğdan ölüb: tohundan öl, C
tohluğdan ölüb: tohluğdan öl
99. Acını dadmayan, şirini bilmez.
- A, C
Acıyı tatmayan, tatlıyı bilmez.
100. Acıyan gider, giciyen gelir.
A, B
Acıkan gider, deliren gelir.
101. Aciz adam gorhag olar.
A, C
Aciz adam korkak olur.
102. Acize tohunmazlar.
A
Acize dokunmazlar.
103. Acizin zalimi olma.
A, C
Acizin zalimi olma.
104. Acla ecceli yeten birdir.
A, C
Açla ecceli gelen birdir.
105. Acıg adama oyun öyrededer.
A, B
Açlık adama oyun öğretir.
106. Acıg, ayıya darayı tohudar.
A, C
Açlık, ayıya ipek dokutur.
107. Acıg bir il gider, minnet min il.
A, B minnet: möhnet
Açlık bir yıl sürer, minnet bin yıl.
108. Acıg ile tohluğun arası bir parça
çörekdir.
A, C
Açlık ile tokluğun arası bir parça
ekmektir.
109. Acıg neyi yedirtmez,
Tohluğ neyi dedirtmez ?
A, B, C
Açlık neyi yedirtmez,
Tokluk neyi dedirtmez ?
110. Acıg zarafat deyil.
A
Açlık eğlence değil.
111. Acıgda darı çöreysi, halvadan şirin olar.
A, B şirin: e'la, olar: geler
Açlıkta darı ekmeği, halvadan tatlı olur.
112. Acmış eşşek, atdan yeyin gider.
A, B atdan: gaturdan
Acıkan eşşek, attan hızlı gider.
113. Acmış gudurmuşdan beterdir.
A
Acıkmuş kudurmuşdan beterdir.

114. Açaram sandığı, tökerem pambığı.
A, B, C
Açarım sandığı, dökerim pamuğu.
115. Açarın gücü gıfılda zordur.
A, B, C
Anahtar kilitten güçlüdür.
116. Açığ ağız ac galmaz.
A, B
Açık ağız aç kalmaz.
117. Açığ gaba it deyer.
A, B
Açık kaba it değer.
118. Açığ gapını döymezler.
A, C
Açık kapıyı çalmazlar.
119. Açığ sevda baş tutmaz.
A
Açık sevda son bulmaz.
120. Açığ süfre teklif istemez.
A, C
Açık sofra teklif istemez.
121. Açığ süfrenin bir eybi var,
Örtülü süfrenin yüz eybi.
A, C
Açık sofranın bir ayıbı var
Örtülü sofranın yüz ayıbı.
122. Açılmamış sandığıdır.
A
Açılmamış sandıktır.
123. Açılmamış süfrenin eybi görünmez.
A
Açılmamış sofranın ayıbı görünmez.
124. Açma her perdeni, arhasında min sirr var.
A
Açma her perdeyi, arkasında bin sır var.
125. Ad adamı bezemez, adam adı bezeyer.
A
Ad adamı bezemez, adam adı bezir.
126. Ad aslanındır.
A
Ad aslanındır.
127. Ad goyana rehmet.
A
Ad koyana rahmet.
128. Ad benim, yar özgenin.
A
Ad benim, yar başkasının.
129. Adam ac olanda pendir çörek de lezizdir.
- A, C
Adam aç olunca peynir ekmek de lezizdir.
130. Adam, adam sayesinde adam olar.
A, C
Adam, adam sayesinde adam olur.
131. Adam adama gerek olar.
A
Adam adama lazım olur.
132. Adam adamdır, olmasa da pulu ,
Heyvan heyvandır, atlas olsa da çulu.
A, B heyvan: eşşek, heyvandır: eşşekdir,
atlas olsa da çulu: olmasa da çulu, C
Adam, adamdır olmasa da pulu,
Hayvan, hayvandır atlas olsa da çulu
133. Adam adamı bir defe aldadar.
A
Adam adamı bir defa aldatur.
134. Adam adamın aynasıdır.
A, B, C
Adam adamın aynasıdır.
135. Adam adamın rehmanı, adam adamın
şeytanı.
A
Adam adamın koruyucusu, adam adamın
şeytanı.
136. Adam ağır zehmetle alim olar.
A
Adam ağır zahmetle alim olur.
137. Adam ağzında söz, gazan altında köz.
A, B ağzında: ağzından, altında: altından
Adam ağzından söz, kazan altından söz.
138. Adam babadan, Nuh nebiden galıb.
A, C
Adem babadan, Nuh nebiden kalmış.
139. Adam başından büyük danışmaz.
A, C
Adam başından büyük konuşmaz.
140. Adam bilmir hansı saz ile oynasın.
A
Adam hangi saz ile oynayacağını
bilmiyor.
141. Adam danışanda utanar, dalaşanda
utanmaz.
A, C
Adam konuşurken utanır, dalaşırken
utanmaz.
142. Adam deyil, kovha oğlu Gasımdır.
A
Adam değil, korucunun oğlu Gasımdır.

143. Adam elini bir defe yandırır.
A
Adam elini bir defa yakar.
144. Adam gabağına çihartmalı deyil.
A
Adam önüne çıkartılmaz.
145. Adam geder, adı galar.
A, C
Adam gider, adı kalır.
146. Adam gerek arhasız olmasın.
A
Adam arkasız olmamalı.
147. Adam gerek imama da ağlasın, yezide de.
A, C
Adam İmam'a da ağlamalı Yezid'e de.
148. Adam gerek Ömere de ağlasın, Eliye de.
A
Adam Ömer'e de ağlamalı, Ali'ye de.
149. Adam gerek özü öz hekimisi olsun.
A, C
Adam kendi kendinin hekimisi olmalı.
150. Adam gocalanda, gözü kazanın dibinde olur.
A, C
Adam kocayınca, gözü kazanın dibinde olur.
151. Adam gocalanda, ikinci defe uşag olur.
A
Adam kocayınca, ikinci defa çocuk olur.
152. Adam gözlemkle sebirli olar.
A
Adam gözlemkle sabırlı olur.
153. Adam her düşmenden bir ağıl öyrenir.
A
Adam her düşmandan bir akıl öğrenir.
154. Adam her ışık gelen yere, pambık tuhmaz.
A, B tuhmaz: tuhamaz
Adam her ışık gelen yere, pamuk tukamaz.
155. Adam istese, dağı dağ üste goyar.
A
Adam istese, dağı dağ üstüne koyar.
156. Adam işi böyüder, iş adamı böyütmez.
A
Adam işi büyütür, iş adamı büyütmez.
157. Adam işini, gücünü bilmelidir.
A
Adam işini, gücünü bilmelidir.
158. Adam odur ilgarından dönmeğe.
A, B, C
Adam sözünden dönmeyendir.
159. Adam odur ki dur-gedi, buyur-eyleşden tez başa düşsün .
A, B odur ki: odur, C
Adam oturup kalkacağı vakti bilmelidir.
160. Adam oğlu hiylekerdir, kimse bilmez fendini.
A
Adem oğlu hiylekardır, kimse bilmez fendini.
161. Adam ol, adamlar cergesinde ol.
A
Adam ol, adamlar sırasında (safında) ol.
162. Adam olana bir söz yeter.
A, C
Adam olana bir söz yeter.
163. Adam olmayan yerde, adamdır.
A, C
Adam olmayan yerde, adamdır.
164. Adam ölenecen ham olar.
A
Adam ölene kadar ham olur.
165. Adam öz tay tuşuyla gezer.
A
Adam kendi akranıyla gezer.
166. Adam öz tayını tuşunu tapmasa, günü ahvayla keçer.
A, C
Adam kendi akranını bulmasa, günü ahvayla geçer.
167. Adam özüne bir çörek ağacı tapmalıdır.
A
Adam kendine bir ekmek ağacı bulmalıdır.
168. Adam özünü beyenmese partlar.
A
Adam kendini beğenmese patlar.
169. Adam özünü bir acıyanda gözler bir giciyende.
A
170. Adam pahıl olmasa, bağ çeperi neyler ?
A, C
Adam kıskanç olmasa, bağ çitine ne gerek ?
171. Adam paltar ile tanınmaz.
A
Adam giysi ile tanınmaz.

172. Adam pulu bir dost için kazanar, bir de düşmen için.
A
Adam parayı bir dost için kazanır, bir de düşman için.
173. Adam pulu kazanar, pul adamı kazanmaz.
A, C
Adam parayı kazanır, para adamı kazanmaz.
174. Adam pulu tapar, pul adamı tapmaz.
A
Adam parayı bulur, para adamı bulmaz.
175. Adam soruşub öğrenmekle alim olur.
A
Adam sorup öğrenmekle alim olur.
176. Adam sözünü adama deyer.
A
Adam sözünü adama der.
177. Adam var dayaz gezer,
Adam var derin gezer.
A
Adam var yüzde gezer,
Adam var derin gezer.
178. Adam var ki adamların naşşdır,
Adam var ki heyvan ondan yahşdır .
Adam var ki dindirersen can deyer,
Adam var ki dindirmesen yahşdır .
A, B, C
Adam var adamların süsüdür,
Adam var hayvan ondan üstündür.
Adam var konuşursan can der,
Adam var konuşurmasan iyidir.
179. Adam var ki atın sağı ile solunu bilmez.
A
Adam var ki atın sağı ile solunu bilmez.
180. Adam var ki bir çörekle min iti dolandırar,
Adam var min çörekle bir iti dolandıra bilmez.
A
Adam var bir ekmekle bin iti dolaştırır,
Adam var bin ekmekle bir iti dolaşuramaz.
181. Adam var ki bir şirinin hatirine min acı udur.
A
Adam var ki bir tatlının hatırına bin acı yutar.
182. Adam var ki gözden gızar,
Adam var ki sözden gızar .
A, B var ki: var
Adam var gözden kızar,
- adam var sözden kızar.
183. Adam var ki rehmet aparar,
Adam var ki le'net aparar.
A
Adam var rahmet götürür,
Adam var lanet götürür.
184. Adam var ki sağı ile solunu bilmez.
A
Adam var ki sağı ile solunu bilmez.
185. Adam var ki yemek için yaşayır,
Adam var yaşamag için yeyir.
A, C
Adam var yemek için yaşar,
Adam var yaşamak için yer.
186. Adam var yahşı yamanı bilmez,
Adam var bir söz deyersen anlar.
A
Adam var iyiyi, kötüyü bilmez,
Adam var bir söz descen anlar.
187. Adam yanıla yanıla adam olar.
A
Adam yanıla yanıla adam olur.
188. Adam yanıla yanıla öyrener.
A, B
Adam yanıla yanıla öğrenir.
189. Adam yihıldığı yerden galhar.
A, B
Adam düştüğü yerden kalkar.
190. Adama adam gerekdir, tsbağaya hanesi.
A, B
Adama adam gerektir, tosbağaya evi.
191. Adama adamlıg lazımdır.
A
Adama adamlık lazımdır.
192. Adama beylik verilende, anasının emciyini kesmez.
A
Adama beylik verilince, anasının memesini kesmez.
193. Adama söykenme öler,
Divara söykenme uçar.
A, C
Adama dayanma ölü, Duvara dayanma yıkılır.
194. Adama sözü bir defe deyerler.
A
Adama sözü bir defa söylerler.
195. Adama yahşılıg yohdur.
A
Adama iyilik yoktur.

196. Adamda insaf mürüvvet gerek.
A
Adamda insaf, cömertlik olmalı.
197. Adamı adam eleyen paradır,
Parasız adamın üzül garadır.
A
Adamı adam eden paradır,
Parasız adamın yüzül karadır.
198. Adamı alverde tanırlar.
A, C
Adamı alış verişte tanırlar.
199. Adamı bedbehtlik tutanda,
Deve üstünde böv vurar.
A, C
Adamı bahtsız olunca,
Deve üstünde böcek sokar.
200. Adamı dara çekmezler.
A
Adamı darağacına çekmezler.
201. Adamı dara salmazlar.
A
Adamı darağacına yollamazlar.
202. Adamı dindir, sonra giymetini ver.
A
Adamı konuşur, kıymetini sonra ver.
203. Adamı geyret işleder, deyrmanı su.
A, C işleder: işledir
Adamı gayret çalıştırır, değirmeni su.
204. Adamı hüneri ile tanırlar.
A, B hüneri ile: hünerle
Adamı hüneriyle tanırlar.
205. Adamı işi ile tanırlar.
A
Adamı işiyle tanırlar.
206. Adamı sayla çağırılar.
A, C
Adamı saygıyla çağırılar.
207. Adamı sözünden tutarlar, heyvanı
buynuzundan.
A, C
Adamı sözünden tutarlar, hayvanı
boynuzundan.
208. Adamı ürekden, heyvanı budundan
dağlarlar.
A, B
Adamı yürekten, hayvanı budundan
dağlarlar.
209. Adamı yüzüne te'rif elemmezler.
A
Adamı yüzüne -karşı- tarif etmezler.
210. Adamın adamı gerek.
A
Adamın adamı gerek.
211. Adamın adı pisliye çıhınca, canı çıhsa
yahşidir.
A
Adamın adı kötüye çıkacağına, canı çıksa
iyidir.
212. Adamın ahır günü hoş olsun.
A
Adamın son günü -yaşlılığı- hoş olsun.
213. Adamın alacası işinde,
Heyvanın alacası dışinde.
A
Adamın alacası işinde,
Hayvanın alacası dışinde.
214. Adamın ayağından çeken çok olar.
A
Adamın ayağından çeken çok olur.
215. Adamın ayağının altından yer kaçır.
A
Adamın ayağının altından yer kaçıyor.
216. Adamın başına ne gelse dilindendir.
C
Adamın başına ne gelse dilindendir.
217. Adamın bir özü, bir sözü.
A, C
Adamın bir kendi, bir sözü.
218. Adamın delisi daşa güc eyler, öküzün
delisi başa.
A
Adamın delisi teşa güc verir, öküzün
delisi başa.
219. Adamın dili ile üreyi, bir olsun gerek.
A
Adamın dili ile üreği, bir olmalı.
220. Adamın dinmezinden gorh.
A
Adamın konuşmayanından kork.
221. Adamın dostu, dar günde belli olar.
A, C
Adamın dostu, dar günde belli olur.
222. Adamın evinde pişiyi de gerek göyçek
ola.
A
Adamın evindeki kedisi de güzel olmalı.
223. Adamın evveli olunca, ahırı olsa
yahşidir.

- A
Adamın evveli olacağına, sonu olsa iyidir.
224. Adamın evvelinden ise ahır.
A, B
Adamın evveli değil sonu.
225. Adamın evvelki behti.
A
Adamın evvelki bahtı.
226. Adamın fersizi megam gözler.
A
Adamın beceriksizi makam gözler.
227. Adamın giymetini adam bilir.
A
Adamın kıymetini adam bilir.
228. Adamın gözü, yerin gulağı var.
A
Adamın gözü, yerin kulağı var.
229. Adamın hüsnüne bahma, ağına bah.
A
Adamın güzelliğine bakma, aklına bak.
230. Adamın mahut çuhalı gohumu (dayısı) gerek.
A
Adamın yün çuhalı dayısı gerek.
231. Adamın malı, gözünün gabağında gerek.
A
Adamın malı gözünün önünde gerek.
232. Adamın ölümü, mollanın bayramı.
A
Adamın ölümü, imamın bayramı.
233. Adamın öz yavan çöreyi, özgenin plovundan yahşıdır.
A, B
Adamın kendi yavan ekmeği, başkasının plavından iyidir.
234. Adamın pisi olmaz, egerçi acgöz olmaya.
A
Adamın kötüsü olmaz, yeterki acgöz olmasın.
235. Adamın sözü doğru olanda, Gılınç kimi daşdan keçer.
A, C
Adamın sözü doğru olunca, Kılıç gibi taştan geçer.
236. Adamın tekne de çöreyi tek olmasın.
A, B tekne de: teknedeki, çöreyi: çöreyi de, C tekne de: teknedeki
Adamın teknedeki çöreği de tek olmasın.
237. Adamın üreyindeki bilmek olmaz.
A
Adamın yüreyindeki bilinmez.
238. Adamın üzüne baharlar, Halından heber tutarlar.
A, B halından: halını, tutarlar: alarlar
Adamın yüzüne bakarlar, Halından haber alırlar.
239. Adamın vayı, mollanın payı.
A
Adamın vayı, imamın payı.
240. Adamın yere bahanı, suyun lal ahanı.
A
Adamın yere bakanı, suyun ağır akanı.
241. Adamına göre şerbet vererler.
A
Adamına göre şerbet verirler.
242. Adamlar cerçesindedir.
A
Adamlar sırasındadır.
243. Adamlar içinde nesihet, mezemmet demektir.
A
Adamlar içinde hasihat, kınama demektir.
244. Adamların gorhusundan doğrusunu demek olmur,
Allahın gorhusundan yalanı.
A, C
Adamların korkusundan doğru söylenmiyor,
Allah'ın korkusundan yalan.
245. Adamlıg pulla deyil, bazarda satılmaz.
A
Adamlık parayla değil, pazarda satılmaz.
246. Adamlığı adamdan iste,
Hoş etri kızıl gülden.
A
Adamlığı adamdan iste,
Hoş kokuyu kızıl gülden.
247. Ademden hateme kimi görünmeyib.
A
Ademden bu güne kadar görülmedi.
248. Adet ganun deyil amma ,
Ganun geder hökmü var..
A, C
Adet kanun değil ama,
Kanun kadar hükmü var.
249. Adetdir, hüner deyil.
A
Adettir, hüner değil.

250. Adı başka olanın, dadı da başka olar.
A
Adı başka olanın, tadı da başka olur.
251. Adı belli, Koroğlu.
A, B
Adı belli, Köroğlu.
252. Adı biçindedir, ovlağı giragda.
A
Ekin biçmeye gider, başka yerde gezer.
253. Adı diller ezberidir.
A
Adı dillere destandır.
254. Adı güzel olanın, özü de güzel olar.
A, B, C
Adı güzel olanın, kendi de güzel olur.
255. Adı gulağına bitişib.
A
Adı kulağına ilişti (küpe oldu) .
256. Adı gulağına çatub.
A
Adı kulağına geldi.
257. Adı it defterinde de yohdur.
A
Adı it defterinde de yoktur.
258. Adı var, özü yoh.
A
Adı var, kendi yok.
259. Adım benim İsmet'dir,
Her ne versen gismettir.
A
Benim adım İsmet'tür,
Her ne versen kısmettir.
260. Adımı güvec goy, amma ocag üstc
goyma.
A, B amma: -
Adımı güveç koy, ama ocak üstüne
koyma.
261. Adımı sene goyum, özgeni yana yana
goyum.
A, B özgeni: seni, C
Adımı sana koyayım, başkasını yana
yana koyayım.
262. Adın anılsın, bir çürük goz ile.
A, B goz ile: goznan
Adın anılsın, bir çürük cevizle.
263. Adın nedir ?
- Baggal.
- Hagg ver, hagg al.
A
Adın nedir ?
- Bakkal.
- Hak ver, hak al.
264. Adın nedir ?
- Daşdemir.
- Yumşalısan, yumşalı.
A, B
Adın nedir ?
- Daşdemir.
- Yumşalırsın, yumşalır.
265. Adın nedir ?
- Derviş.
Pul ile olur her iş.
Pulun vardır giriş,
Pulun yohdur sürüş.
A
Adın nedir ?
- Derviş.
Para ile olur her iş.
Paran vardır giriş,
Paran yoktur sıvış.
266. Adın nedir ?
- Muzdur.
- Yerinde düz otur.
A, B yerinde: yerindece , otur: dur
267. Adın nedir ?
- Nöker.
- Niye durmusan bekar, aç gapını ört
gapını .
A
Adın nedir ?
- Nöker.
- Niye boş duruyorsun ? Aç kapını, ört
kapını.
268. Adın nedir ?
- Reşid.
- Bir de, bir eşit.
A, B
Adın nedir ?
- Reşit.
- Bir söyle, bir işit.
269. Adın tut, gulağı görüner.
A
Adını tut, kulağı görünü.
270. Adın tut, gulağın bur.
A
Adını tut, kulağını bur.
271. Adın var imiş, teperin yoh.
A, B var imiş: varmış
Adın varmış, becerin yok.
272. Adına bahıb nalını tahar.
A, B tahar: çajub
Adına bakıp nalını takar.
273. Adını çek, gulağın bur.

- A, B gulağın: gulağın
Adını söyle, kulağın bur.
274. Adını çıhart, get deyimanda otur.
A, B
Adını çıkart, git değirmende otur.
275. Adını men verdim, yaşını tanrı versin.
A
Adını ben verdim, yaşını Tanrı versin.
276. Adını mence goyur, meni yana yana
goyur.
A
Adını bana koyuyor, beni yana yana
koyuyor.
277. Adını verirsen, dadını da ver.
A
Adını veriyorsun, tadını da ver.
278. Adilin gezebenden ,zalimin sükutundan
gorhmag gerek.
A, B gorhmag: gorh, C gezebenden:
gazabından
Adilin gazabından, zalimin sükutundan
korkmak gerek.
279. Ağ ağ yudum, gara gara serdim .
A, B
Ak ak yıkadım, kara kara serdim.
280. Ağ ağac, ağ pul, gara gün üçündür.
A, C
Ak ağac, ak akçe, kara gün içindir.
281. - Ağ at arpa yemez ?
- Yeyer, öz ahurundan yeyer.
A, B
- Kır at arpa yemez mi ?
- Yer, kendi ahırından yer.
282. Ağ at ile cahil ağaya gullug eleme.
A, B, C
Kır at ile cahil ağaya kulluk etme.
283. Ağ ayran ağaçlar dibinde,
Gara kişmiş beyler cibinde.
A, B, C
Ak ayran ağaçlar dibinde,
Kara kuru üzüm beyler cebinde.
284. Ağ ayranı ite tökerler,
Gara kişmişibe.
A
Ak ayranı ite dökerler,
Kara kuru üzümü cebe.
285. Ağ ciyer olma, er ol, er .
A
Korkak olma, er ol, er.
286. Ağ divara hansı rengi yahsan tutar.
- A, B, C
Ak duvara hangi rengi sürsen tutar.
287. Ağ dolağım sağ olsun,
Tapılmayan giz olsun.
A
Ak sarığım sağ olsun,
Bulunmayan kız olsun.
288. Ağ evi görüb gara evi yandırmazlar.
A, C
Ak evi görüb kara evi yakmazlar.
289. Ağ goyun, gara goyun keçit başında belli
olar.
A, B, C
Ak koyun, kara koyun keçit başında belli
olur.
290. Ağ göyerçin, gara garğaya gismet olub.
A
Ak güvercin, kara kargaya kismet odu.
291. Ağ guşu, gara guş çağırırsan.
A, B
Ak kuşu, kara kuş -diye- çağırırısın.
292. Ağ gün adamı ağardar,
Gara gün garaldar.
A, B adamı: -, garaldar: garardar
Ak gün adamı ağartır,
Kara gün karatır.
293. Ağ gün, gara günü yaddan çıhardar.
A, C
Ak gün, kara günü unutturur.
294. - Ağ gün, hara gedirsen ?
- Ağartmaya.
- Gara gün, hara gedirsen ?
- Garaltmaya.
A
- Ak gün, nereye gidiyorsun ?
- Ağartmaya.
- Kara gün, nereye gidiyorsun ?
- Karartmaya.
295. Ağ itin pambıg satana zereri var.
A, B
Ak itin pamuk satana zararı var.
296. Ağ köpek, gara köpek,
İkisi de köpektir.
A
Ak köpek, kara köpek,
İkisi de köpektir.
297. Ağ otdan balta sapı,
Biri sindı, birini tah.
A, C
Ak ottan balta sapı,
Biri kırıldı, birini tak.

298. Ağ pulu, gara gün için yığarlar.
A, B
Ak akçeyi, kara gün için biriktirirler.
299. Ağ şeker, gara şeker,
Bir damarı suya çeker.
A, B
Ak şeker, kara şeker,
Bir damarı suya çeker.
300. Ağ üzde gara hal zinettir,
Gara üzde ağ hal nibet .
A, B nibet: niybet
Ak yüzde kara ben ziynettir,
Kara yüzde ak ben beladır.
301. Ağ üzüm, gara üzüm,
Başını dibinden üzüm.
A
Ak üzüm, kara üzüm,
Başını kökünden yolayım.
302. Ağa acı, can şirin.
A, B
Ağa acı, can tatlı.
303. Ağa ağ deyibler, garaya gara.
A, B, C
Ağa ak derler, karaya kara.
304. Ağa ağa girdi bağa, bir guş tutdu o da
gurbağa .
A, B
Ağa ağa girdi bağa, bir kuş tuttu o da
kurbağa.
305. Ağa borç eyler, nöker herc.
A, B, C
Ağa borç eder, uşak harcar.
306. Ağa buyurdu:
- Sür dereye, sür dereye !
A, B buyurdu: buyurur
Ağa buyurdu:
- Sür dereye, sür dereye !
307. Ağa da özüdür, ağacan da.
A
Ağa da kendidir, kul da.
308. Ağa dediyin nedir, beyenmediyin nedir ?
A
Ağa dediğin nedir, beğenmediğin nedir ?
309. Ağa durub, ağacan durub.
A, B durub: durur, durub: durur
Ağa durur, kul durur.
310. Ağa getirer navala, hanım töker çuvala .
A, B getirer: getirir, töker: tökür
Ağa nevale getirir, hanım çuvala
doldurur.
311. Ağa ile bostan ekenin, tağı çiyinde
biter.
A
Ağa ile bostan ekenin, teveği omuzunda
biter.
312. Ağa ile hanım savaştı,
Arada nökerin canı çıhdı.
A, B
Ağa ile hanım savaştı,
Arada uşağın canı çıktı.
313. Ağa ile nökerin arasına girmek olmaz.
A
Ağa ile uşağın arasına girilmez.
314. Ağa ne bilir, orag nedir ?
A, C
Ağa ne bilir, orak nedir ?
315. Ağa Nezerem, bele gezerem.
Bir yumruğa gırhın ezerem.
A, B ağa nezer: ağanezer
Ağa Nezer'im, böyle gezerim.
Bir yumrukta kırkını ezerim.
316. Ağa ol, fermanda ol.
A
Ağa ol, buyruk altında ol.
317. Ağa tohdur, nökere bir çörek yohdur.
A
Ağa tokdur, uşağa bir ekmek yoktur.
318. Ağac bar verende, başını aşağı tiker.
A, B tiker: salar, C tiker: salar
Ağaç meyve verince, başını aşağı eğer.
319. Ağac behiştten çıhib.
A
Ağaç cennetten çıktı.
320. Ağac büyüdükce suyu çoh aparar.
A, B
Ağaç büyüdükçe suyu çok emer.
321. Ağac ekenin ömrü uzun olar.
A
Ağaç ekenin ömrü uzun olur.
322. Ağac eyildi, sındı.
İgid eyildi, öldü.
A, B igid eyildi: igid utandı
Ağaç eğildi, kırıldı.
Yiğit eğildi, öldü.
323. Ağac gelmemişken, vay gabırğalarım .
A, B
Sopa gelmeden, vay kaburgalarım.
324. Ağac getirenin evvel özünü döyerler.
A
Sopa getirenin önce kendini döyerler.

325. Ağac kökünden su içer.
A, B kökünden: dibden
Ağac kökünden su içer.
326. Ağac kölgesiz olmaz, insan sevgisiz.
A
Ağac gölgesiz olmaz, insan sevgisiz.
327. Ağac körpe olanda gara yelden goruyarlar.
A
Ağac körpeyken kara yelden korurlar.
328. Ağac meyveni deyene geder böyüder.
A, B böyüder: sahlar
Ağac meyveyi olana kadar büyütür.
329. Ağac meyvesi ile, insan emeği ile
tanınar.
A, C meyvesi ile: meyvesiyle
Ağac meyvasıyla, insan işi ile tanınır.
330. Ağac olan yerde budag sınar.
A, B
Ağac olan yerde budak kırılır.
331. Ağac öz kökü üstte biter.
A
Ağac kendi kökü üstünde biter.
332. Ağac semtine yihılar.
A, B
Ağac yakınına yıkılır.
333. Ağac sınında, baltalı da gelir ,baltasız da
A, B gelir: yüyürer
Ağac kırılınca, baltalı da gelir, baltasız
da.
334. Ağac sınında budag neye gerek ?
A
Ağac kırılınca budak neye gerek ?
335. Ağac tutan, baş yarandan çohdur.
A
Sopa tutan, baş yarandan çoktur.
336. Ağac yaş iken eyiler.
A, B, C
Ağac yaşken eğilir.
337. Ağac yeyen sıpa, bir de hırmana gelmez.
A, B
Sopa yiyen sıpa, bir daha harmana
gelmez.
338. Ağaca balta vuranda, sapı mendendir
deyer.
A, B, C
Ağaca balta vurunca, sapı bendendir der.
339. Ağaca çıhan keçinin, dala bahan oğlağı
olar.
A
Ağaca çıkan keçinin, dala bakan oğlağı
olur.
340. Ağacavad gırdı bizi,
Vermedi cad, gırdı bizi.
A
Ağacavad kırdı bizi,
Vermedi darı ekmeği, kırdı bizi.
341. Ağacdan, budagdan, biri de geldi
bucagdan.
A
Ağaçtan, budaktan, biri de geldi
bucaktan.
342. Ağacdan maşa olmaz.
A, B
Ağaçtan maşa olmaz.
343. Ağacı baltalayanda sapı mendendir demiş,
A, C
Ağacı baltalayınca sapı bendendir demiş.
344. Ağacı çoh olan kendin mezarı az olar.
A
Ağacı çok olan köyün mezarı az olur.
345. Ağacı gurd içinden yeyer.
A, B, C gurd: gurdlar
Ağacı kurt içinden yer.
346. Ağacı meyvesinden tanıyarlar.
A
Ağacı meyvasından tanırlar.
347. Ağacı yapagları bezeyer.
A
Ağacı yaprakları bezer.
348. Ağacım elimden düştüb.
A
Deyneğim elimden düştü.
349. Ağacın iki başı var.
A
Deyneğin iki başı var.
350. Ağacın kökü torpagdadır,
İnsanın gözü yerde.
A
Ağacın kökü toprakdadır,
İnsanın gözü yerde.
351. Ağaclar başını terpedende,
Söyüd deyer men de, men de.
A
Ağaclar başını kımıldatınca,
Sögüt der ben de ben de.
352. Ağaclar terpedende baş çemende

- Söyüd söyler o demde: - Men de, men de.
A, B, C
Kırda ağaçlar başını oynatınca,
Söğüt de o zaman der: - Ben de, ben de.
353. Ağaçlı kendi sel basmaz (aparmaz).
A
Ağaçlı köyü sel basmaz.
354. Ağalığ pul çohluğundan deyil.
A
Ağalık para çokluğundan değil.
355. Ağalığ verimlidir, igidlik vuruyla.
A, B
Ağalık vermektir, yiğitlik vurmaktır.
356. Ağam bir haun aldı, davanı satın aldı.
A, B
Ağam bir hatun aldı, kavgayı satın aldı.
357. Ağan eşşek de olsa hoş deme.
A
Ağan eşşek de olsa hoşt deme.
358. Ağanın malı gider, nökerin canı çihar.
A, B, C malı: varı, nökerin: uşağın, D
nökerin: mezdurun
Ağanın malı gider, uşağın canı.
359. Ağası güçlü olanın, nökeri asi olar .
A, B nökeri: gulu
Ağası güçlü olanın, uşağı asi olur.
360. Ağaya ağa desen gülmeyi gelir,
Nökere nöker desen ağlamağı gelir.
A, B nöker: gula, nöker: gul, ağlamağı:
öimeyi
Ağaya ağa desen gülmesi gelir,
Uşağa uşak desen ağlamağı gelir.
361. Ağaya söz anlatmag,
Dağı yerinden gopartmag.
A
362. Ağbirçek halası, elinde de malası.
A, B
Ak saçlı halası, elinde de malası.
363. Ağçalı adamdan dağlar da gorhar.
A, B
Paralı adamdan dağlar da korkar.
364. Ağçası ucuz olanın, özü giymetli olar.
A, B
Parası ucuz olanın, kendi kıymetli olur.
365. Ağı garadan seçende gel.
A
Ak karadan seçilince gel.
366. Ağı gördün, garanı unuttun.
A
- Akı gördün, karayı unuttun.
367. Ağı görüb gara evi yihmazlar.
A, B
Akı görüb kara evi yıkamazlar.
368. Ağıl ağıldan üstündür.
A, B üstündür: ötkün olar
Akıl akıldan üstündür.
369. Ağıl ağıldan üstündür, söz sözden ötkün.
C
Akıl akıldan üstündür, söz sözden keskin.
370. Ağıl başda olar, yaşda olmaz.
A, B, C
Akıl başta olur, yaşta olmaz.
371. Ağıl başın büyüklüyünde deyil.
A
Akıl başın büyüklüğünde değil.
372. Ağıl bazarda satılmaz.
A, B satılmaz: satılmır
Akıl pazarda satılmaz.
373. Ağıl gücden üstündür.
A
Akıl güçten üstündür.
374. Ağıl insana sermayedir.
A, C
Akıl insana sermayedir.
375. Ağıl var, kamal yoh.
A
Akıl var, kemal yok.
376. Ağıl var pul yoh,
Pul var ağıl yoh.
A
Akıl var para yok,
Para var akıl yok.
377. Ağıl yaşda deyil başdadır.
A, C
Akıl yaşta değil başdadır.
378. Ağıla pahıllıg olmaz.
A
Akıllı kıskanç olmaz.
379. Ağıldan yavandır, cibden yağlı.
A
Akıldan yavandır, cepten yağlı.
380. Ağıllı adam dağ şcalesine benzer, özü
özüne yol tapar.
A
Akıllı adam dağ şcalesine benzer, kendi
kendine yol bulur.
381. Ağıllı adam yüksekden danışmaz.

- A
Akıllı adam büyük konuşmaz.
382. Ağıllı adama el verer.
A
Akıllı, adama yardım eder.
383. Ağıllı adamın bir günü,
Ahmağın min gününden yahşıdır.
A
Akıllı adamın bir günü,
Ahmağın bin gününden iyidir.
384. Ağıllı, araba ile dovşan ovuna geder.
A
Akıllı, araba ile tavşan avına gider.
385. Ağıllı balaca, yeke cahilden yahşıdır.
A
Akıllı çocuk, cahil büyükten iyidir.
386. Ağıllı baş belasız olar,
Doğru yol gerezsiz.
A
Akıllı baş belasız olur,
Doğru yol tehlikesiz.
387. Ağıllı baş, her şeyden fayda çıhardar.
A, B çıhardar: çıharar
Akıllı baş, her şeyden fayda çıkartır.
388. Ağıllı bildiyini söylemez,
Deli söylediğini bilmez.
A
Akıllı bildiğini söylemez,
Deli söylediğini bilmez.
389. Ağıllı bir defe aldanar.
A
Akıllı bir defa aldanır.
390. Ağıllı bizi tapmaz, deli bacadan düşer.
A, B düşer: yağar, C düşer: gelir
Akıllı bizi bulmaz, deli bacadan düşer.
391. Ağıllı bizi tapmaz, deli bizden gen
gezmez .
A, B gezmez: getmez, C
Akıllı bizi bulmaz, deli bizden uzek
gezmez.
392. Ağıllı dostunu her zaman hatırlar, ağılsız
işe işi düşende.
A, C
Akıllı dostunu her zaman hatırlar, akılsız
iş düşünce.
393. Ağıllı düşmen, nadan dostdan yahşıdır.
A, B
Akıllı düşman, akılsız dosttan iyidir.
394. Ağıllı düşmenden gorhna, deli dostdan
gorh.
- A
Akıllı düşmandan korkma, deli dosttan
kork.
395. Ağıllı, edebi edepsizden öyrener.
A
Akıllı, edebi edepsizden öğrenir.
396. Ağıllı fikirleşince, deli çayı keçdi.
A, B fikirleşince: düşünene geder, çayı:
çaydan, keçdi: keçer
Akıllı düşünene kadar, deli çaydan geçer.
397. Ağıllı fikirleşince, delinin bir oğlu da
oldu .
A, B
Akıllı düşünene kadar, delinin bir de oğlu
oldu.
398. Ağıllı fikirleşince, delinin oğlu bazara
gder.
A
Akıllı düşünene kadar, delinin oğlu
pazara gider.
399. Ağıllı gem yeyer, deli gamçı.
A, B
Akıllı gam yer, deli kamçı.
400. Ağıllı işine bahar, cahil dişine.
A, C
Akıllı işine bakar, cahil dişine.
401. Ağıllı kamal ahtarar, cahil mal.
A
Akıllı, kemal ister, cahil mal.
402. Ağıllı kişi, gışın geydine yayda galar.
A, C
Akıllı kişi, kışın tedarigini yazdan görür.
403. Ağıllı kişini falçılar sevmez.
A
Akıllı kişiyi falçılar sevmez.
404. Ağıllı neyler malı,
Ağılsız neyler malı ?
A
Akıllı malı ne yapsın,
Akılsız malı ne yapsın ?
405. Ağıllı olub derd çekince,
Deli ol derdini çeksınler.
A
Akıllı olup dert çekeceğine,
Deli olup derdini çeksınler.
406. Ağıllı uşag, belekde özünü gösterer.
A, C
Akıllı çocuk, kendini kundakta gösterir.
407. Ağıllı üzüne hesret canım .
A

Akıllı yüzüne hasretim.

408. Ağılı yohsul, ahmag varlıdan yahşıdır.
A
Akıllı yoksul, ahmak varlıdan iyidir.
409. Ağılının ağzı gelbinde olur,
Ahmağın gelbi ağzında .
A
Akılının ağzı kalbinde olur,
Ahmağın kalbi ağzında.
410. Ağılının zenni, cahilin hegigetinden
yahşıdır.
A
Akılının zannı, cahilin hakikatinden
iyidir.
411. Ağılınız Hıdır ağa, barmağın basdı
yağa.
A
Akılınız Hıdır ağa, parmağın bastı
yağa.
412. Ağılınız kimdir ?
- Gabagdaki zencirli.
A, B
Akılınız kimdir ?
- Ördeki zencirli.
413. Ağılıya işare, deliye kötek.
A, C
Akılıya nasihat, deliye dayak.
414. Ağısız adama nesihat etmek,
Denize su tökmek kimidir.
A
Akısız adama nasihat etmek,
Denize su dökmek gibidir.
415. Ağısız köpekler, ulduza hürer.
A
Akısız köpekler, yıldıza ürer.
416. Ağın adı var, garanın dadı var.
A, B var: -, var: -
Akın adı var, karanın tadı var.
417. Ağır ayar, baş eyer.
A
Ağır ayar, baş eğer.
418. Ağır basmayınca, yüngül galhmaz.
A
Ağır basmayınca, hafif kalkmaz.
419. Ağır daş batman gelir.
A
Ağır taş batman gelir.
420. Ağır gazan, gec gaynar.
A
Ağır kazan, geç kaynar.
421. Ağır günün daşı ağır olar.
A
Ağır günün taşı ağır olur.
422. Ağır otur, batman gel.
A, B
Ağır otur, batman gel.
423. Ağır terpen, ağır dur.
A
Ağır kımılda, ağır kalk.
424. Ağır yükün aluna girenin beli serper.
A
Ağır yük aluna girenin beli incinir.
425. Ağırı goyub, yüngülü götürme.
A
Ağırı bırakıp, hafifi alma.
426. Ağırlıg gızıl gala,
Yüngüllük başa bela.
A, C
Ağırlık altın kale,
Hafiflik başa bela.
427. Ağırlıgın yer götürer, gismetin allah.
A
Ağırlıgını yer bilir, kısmetini Allah.
428. Ağırlıgınca gızıl deyer.
A
Ağırlıgınca altın eder.
429. Ağız deyeni, gulag eşitmir.
A
Ağzın dediğini, kulak işitmiyor.
430. Ağız ile gulağın arası dörd barmagdır.
A
Ağız ile kulağın arası dört parmaktır.
431. Ağız torba deyil ki büzesen.
A, C
Ağız torba değı ki büzesin.
432. Ağız yandıran aşı gaşıg tanıyar.
A
Ağız yakan aşı kaşık tanır.
433. Ağız yemese üz utanmaz.
A, B
Ağız yemese yüz utanmaz.
434. Ağız yeyen aşı göz tanıyar.
A, B
Ağzı yakan aşı göz tanır.
435. Ağıza gelen gazandır.
A, C
Ağıza giren kazançtır.

436. Ağızdan çıkan başa deyer.
A
Ağızdan çıkan başa değer.
437. Ağzı buladın harama, keşkülü doldur galama.
A
Ağzını buladın harama, keşkülü doldur tepeleme.
438. Ağladan yanına get, güldüren yanına getme.
A
Ağlatanın yanına git, güldürenin yanına gitme.
439. Ağladım işim keçmedi, indi bir az da gülüm.
A
Ağladım işim olmadı, şimdi biraz da güleyim.
440. Ağlamag çare etmez.
A
Ağlamak çare etmez.
441. Ağlamag fayda vermez.
A
Ağlamak fayda vermez.
442. Ağlamagla günah bağışlanmaz.
A, C
Ağlamakla günah bağışlanmaz.
443. Ağlamağı elindedir.
A
Ağlamaya hazırır.
444. Ağlamayan uşağa süd vermezler.
A, B
Ağlamayan çocuğa süt vermezler.
445. Ağlamaz ağlamaz, toyda ağlar, gülmez.
A
Ağlamaz ağlamaz, düğünde ağlar, gülmez.
446. Ağlar gözden, sahte sözden özünü gözle.
A, C
Ağlayan gözden, sahte sözden kendini kuru.
447. Ağlarsa anam ağlar, galanı yalan ağlar.
A, B, C
Ağlarsa anam ağlar, gerisi yalan ağlar.
448. Ağlaşma, yas yerinin yaraşığıdır.
A, B
Ağlaşmak, yas yerine yakışır.
449. Ağlayan, gülene heyir vermez.
A
Ağlayan, gülene hayır vermez.
450. Ağlayanda ele ağla ki ezizi ölen kimi, Gülende ele gül ki ezizi gelmiş kimi.
A, C
Ağladığında öyle ağla ki sevdiği ölmüş gibi,
Güldüğünde öyle gül ki sevdiği gelmiş gibi.
451. Ağlayanın bir derdi var, gülenin iki.
A
Ağlayanın bir derdi var, gülenin iki.
452. Ağlı başından çıkıb.
A
Aklı başından çıktı.
453. Ağlı kem canana bah, küsübdür men deliden.
A
Aklı az sevgiliye bak, ben deliden küstü.
454. Ağlı var, kamalı yoh.
A
Aklı var, kemali yok.
455. Ağlım kesmir.
A
Aklım kesmiyor.
456. Ağlıma batmır.
A
Aklıma girmiyor.
457. Ağlına keçe yamayım.
A
Aklına keçe yamayayım.
458. Ağlını eşşek ağlına versen, çeker arpa zemisine.
A, C
Aklını eşşege versen, gider arpa tarlasına.
459. Ağlınla gör, gelbinle eşit.
A
Aklınla gör, kalbinle işit.
460. Ağrı geder, adet getmez.
A, B
Ağrı gider, adet gitmez.
461. Ağrılarda göz ağrısı, her kesin öz ağrısı.
A, B
Ağrılarda göz ağrısı, her kesin kendi ağrısı.
462. Ağrım üreyinc.
A
Ağrım yüreğine.
463. Ağrımayan baş, yastuğa gelmez.
A, B
Ağrımayan baş, yastuğa düşmez.

464. Ağrımayan başa, desmal bağlamazlar.
A, B
Ağrımayan başa, mendil bağlamazlar.
465. Ağrımayan dişe, kelpetin ne lazım ?
A
Ağrımayan dişe, kerpeten ne gerek ?
466. Ağrımaz baş gebirde olar.
A, B ağrımaz: ağrısız, C ağrımaz: ağrısız
Ağrısız baş mezarda olur.
467. Ağrın mene gelsin.
A
Ağrın bana gelsin.
468. Ağsaggal sözünü ahıra sahlar.
A, C
Aksakal sözünü sona saklar.
469. Ağzı çöreye çatan yerde, canımı ezrail
aldı.
A
Ağzı ekmeğe degecek zamanda, canımı
Azrail aldı.
470. Ağzı ile guş tutar.
A, B
Ağzı ile kuş tutar.
471. Ağzı isti yerdedir.
A, B
Ağzı sıcak yerdedir.
472. Ağziyrinin boynunun ardından tanımag
olar.
A, B ağziyrinin: ağzı cyrini
Küskün adam ensesinden tanınır.
473. Ağzım yandı, barı aşım aş olaydı.
A
Ağzım yandı, bari aşım aş olsaydı.
474. Ağzıma aş, garnıma daş.
A, B
Ağzıma aş, karnıma taş.
475. Ağzıma dad, garnıma feryad.
A
Ağzıma tat, karnıma feryat.
476. Ağzıma pay, garnıma vay.
A
Ağzıma pay, karnıma vay.
477. Ağzımı bir aş yandırısın ki aş ola,
Başımı bir daş yarsın ki daş ola.
A, B
Ağzımı bir aş yandırısın ki aş olsun,
Başımı bir taş yarsın ki taş olsun.
478. Ağzın açdı, gözün yumdu.
- A
Açtı ağzını, yumdu gözünü.
479. Ağzın deydi harama, doldur gelsin
galama.
A
Ağzın değdi harama, doldur gelsin
tepeleme.
480. Ağzına bah, tike götür.
A, B, C
Ağzına bak, lokma götür.
481. Ağzına söz atıblar.
A
Ağzına söz atular.
482. Ağzına su alıb.
A
Ağzına su aldı.
483. Ağzına şire sürdübler.
A
Ağzına şıra sürdübler.
484. Ağzına yağurt sürdübler.
A
Ağzına yoğurt sürdübler.
485. Ağzında diş galmayıb.
A
Ağzında diş kalmadı.
486. Ağzında yahşı yer elemisen,
Eger bağban armud verse.
A
Ağzında iyi yer ayırmışsın,
Eğer bahçıvan armut verirse.
487. Ağzından gan iyi gelir.
A, B
Ağzından kan kokusu gelir.
488. Ağzından söz gapıblar.
A
Ağzından söz kaparlar.
489. Ağzından süd iyi gelir.
A
Ağzından süt kokusu gelir.
490. Ağzını açdı, gevher saçdı.
Ağzını açtı, cevher saçtı.
491. Ağzını etc, altını ata öyretme.
A, B, C
Ağzını etc, altını ata öğretme.
492. Ağzını goyub allah yoluna.
A
Ağzını allah yoluna koydu.
493. Ağzını heyirliye aç.

- A
Ağzını hayra aç.
494. Ağzını tutsan, burnu dillener.
A, B
Ağzını kapasan, burnu dillenir.
495. Ağzının dadını ne bilir kişi,
Cibe tökerler ki gara kişmiş.
A
Adam ağzının tadını ne bilir,
Kuru kara üzüm cebe dökülür.
496. Ağzının gaşığı deyil.
A, B
Ağzının kaşığı değil.
497. Ağzının gaytanı yohdur.
A, B
Ağzının bağı yoktur.
498. Ağzının höreyi deyil.
A
Ağzının yemeği değil.
499. Ah yerde galmaz.
A, B, C
Ah yerde kalmaz.
500. Ahar su gedir, galmaz.
A, B, C
Akar su gider, kalmaz.
501. Ahçalı adamdan dağlar da gorhar.
A
Paralı adamdan dağlar da korkar.
502. Ahıl öküz cüte gitmese, uşaglar acından
gırlar.
A, B
Yaşlı öküz çifte gitmese, çocuklar
açlıktan kırılır.
503. Ahırım ya gül olar ya kül.
A, B
Sonum ya gül olur ya kül.
504. Ahla vahla çihar kasıbın canı,
Ölenecek deyer allah kerimdir.
A, B
Fakirin canı ahla vahla çıkar,
Ölene kadar Allah kerimdir der.
505. Ahmag adam, oğurluk geçi ile gezmeye
çihar.
A
Ahmak adam, çalını keçi ile gezmeye
çikar.
506. Ahmag başın cefasını ayaglar çeker.
A, B
Ahmak başın cezasını ayaklar çeker.
507. Ahmag da sükut edende akıllı görüner.
A
Ahmak da sustuğunda akıllı görünür.
508. Ahmag özüne düşmendir,
Özgeye nece dost ola biler ?
A
Ahmak kendine düşmandır,
Başkasına nasıl dost olabilir ?
509. Ahmağın ağı başında olmaz, gözünde
olar.
A, B
Ahmağın akli başında olmaz, gözünde
olur.
510. Ahsag atın kor nalbendi olar.
A, B, C
Aksak atın kör nalbandı olur.
511. Ahsayan büdrer.
A, B
Aksayan tökezler.
512. Ahşam gızartısı sabaha yaydır,
Sabah gızartısı ahşama yaydır.
A, B
Akşam kızartısı gündüze yaydır,
Sabah kızartısı akşama yaydır.
513. Ahşam govur seher sovrur.
A, B
Akşam kavur, sabah savur.
514. Ahşamın heyirinden, sabahın şeri
yahşıdır.
A, B
Akşamın hayrından, gündüzün şerri
iyidir.
515. Ahşamın işini sabaha koyma.
C
Akşamın işini sabaha bırakma.
516. Ahşamın sirrini dan biler.
A, B
Akşamın sırrını tan bilir.
517. Ahtaran tapar.
A, B
Arayan bulur.
518. Ahurda yatanla, saman satan gardaşdır.
A, B
Ahurda yatanla, saman satan kardeşdir.
519. Al şaftalı, ver şaftalı.
A, B
Al şeftali, ver şeftali.
520. Ala garğa da balasını sever.
A, B
Ala karga da yavrusunu sever.

521. Ala garğa suya düşer gaz olmaz.
A
Ala karga suya iner kaz olmaz.
522. Ala garğa şuh terlanı beyenmez.
A
Ala karga şuh kartalı beğenmez.
523. Ala garğadan alacağın olsun.
A, B
Ala kargadan alacağın olsun.
524. Ala it çağgalın dayısıdır.
A, B
Ala it çakalın dayısıdır.
525. Ala karğa suya çömse de gaz olmaz.
C
Ala karga suya girse de kaz olmaz.
526. Alacağın olsun, vereceyin olmasın.
A, B
Alacağın olsun, vereceğin olmasın.
527. Alacağına girğidir, vereceyine garğa.
A, B
Alacağına şahindir, vereceğine karga.
528. Alaçarpa deyer ömrüm azdır, gabağım yazdır.
A
/.../ der ömrüm azdır, önüm yazdır.(?)
529. Alaçarpa kimi gerarsız olma.
A
/.../ gibi kararsız olma.(?)
530. Alan alıb varlanıb,
Satan satıb aldanıb.
C
Alan aldı varlandı,
Satan satıp aldandı.
531. Alan arıg, satan arıg,
Sene ne düşüb a boynu burug ?
A, B
Alan sıska, satan sıska,
Sana ne oluyor a boynu buruk ?
532. Alanın gözü satanın elinde olar.
A, C elinde: gözünde
Alanın gözü satanın elinde olur.
533. Alça benim, kilas benim, tut benim.
Gavalıda da gözüm var.
A, B, kilas: heyva, tut: -, gavalıda:
gavalıdan, gözüm: payım, C tut:
heyva
Erik benim, kiraz benim, dut benim.
Gavalıda da gözüm var benim.
534. Alçag dağa gar yağmaz.
A, B
Alçak dağa kar yağmaz.
535. Alçag eşşeye kim olsa miner.
A, B
Alçak eşşeğe kim olsa biner.
536. Alçag uçan ucaya gonar.
A, B
Alçak uçan yükseğe konar.
537. Alçag yer igidi hor gösterer.
A, B, C
Alçak yer yiğidi hor gösterir.
538. Alçag yerde çadır gurma.
A
Alçak yerde çadır kurma.
539. Alçag yerde tepccik özünü dağ sanar.
A, B
Alçak yerde tepccik kendini dağ sanır.
540. Alçag yerde yatma sel aparar,
Hündür yerde yatma yel aparar.
A, C
Alçak yerde yatma sel alır,
Yüksek yerde yatma yel alır.
541. Alçaglıgdan ölüm yahşdır.
A
Alçaklıktan ölüm iyidir.
542. Alçağın çöreyindense, acından ölmek yahşdır.
A
Alçağın ekmeğini yemektense, açlıktan ölmek iyidir.
543. Aldığı bir iynedir, demirini yohlayır.
A, B
Aldığı bir iğnedir, demirini yokluyor.
544. Aldım goz satdım goz, mene galdı şahşahı.
A, B
Aldım ceviz sattım ceviz, bana kaldı şakirtisi.
545. Alem alem iledir, keçel halam ile.
A, B
Alem alem iledir, kel halam ile.
546. Aleme oğruyam, sene ki doğruyam.
A, B
Aleme hırsızım, sana doğruyum.
547. Alemin malı mülkü, Genberin yırtıg kürkü.
A, B genberin: genberin de
Alemin malı mülkü Kanber'in yırtık kürkü.

548. Alet işler el öyüner,
Gilinc keser gol öyüner.
A, B
Alet işler el öğünür,
Kılıç keser kol öğünür.
549. Alğış gızıldan yahşıdır.
A, B
Takdir altundan iyidir.
550. Alıcı guş dimdiyinden biliner.
A, C
Alıcı kuş gagasından bilinir.
551. Alıcı guş gözünden me'lum olar.
A
Alıcı kuş gözünden belli olur.
552. Alıcı guş kimi başımın üstünü alma.
A
Alıcı kuş gibi başımda durma.
553. Alıcı guşun dimdiyi eyri olar.
A, B
Alıcı kuşun gagası eğri olur.
554. Alış veriş misgalla, dostlug halvarla.
A
Alış veriş miskalle, dostluk halvarla.
(Halvar: 407, 5 kg.'lık eski ağırlık
ölçüsü; misgal: 4, 26 gr.'lık eski
ağırlık ölçüsü.)
555. Alim olmag asandır,
Adam olmag çetin.
A, B
Alim olmak kolaydır,
Adam olmak çetin.
556. Alimin yanında dilini sahla.
A
Alimin yanında dilini tut.
557. Ali'si (elisi) deli valisi (velisi) deli,
Bu girilmişin hamısı deli.
A
Ali'si de deli, valisi de deli,
Bu kırılascalarn hepsi deli.
558. Allah adama ya ağıl verer ya dövlet.
A
Allah adama ya akıl verir ya mal.
559. Allah adamın ömründen kesib behünc
calasin.
A
Allah adamın ömründen kesip bahuna
eklesin.
560. Allah ağıl paylayanda harada idin ?
A
Allah akıl dağıtırken nerdeydin ?
561. Allah ağzından eşitsin.
A
Allah ağzından işitsin.
562. Allah allah ile day öyredirik,
Garnının altına papag tullayır.
A, B
Allah Allah ile tay eğitiyoruz,
Karnının altına şapka fırlatıyor.
563. Allah bacadan tökmez, gerek özün
çalışasan.
A, C
Allah bacadan dökmez, kendin
çalışmalısın.
564. Allah bilen yahşıdır, meslehet onundur.
A
Allah'ın bildiği doğrudur, maslahat
onundur.
565. Allah bir kese gezeb elemek istese,
evvelce onun ağılını başından alar.
A
Allah cezalandırmak istediği kişinin,
önce aklını başından alır.
566. Allah bir, söz bir.
A
Allah bir, söz bir.
567. Allah bir yandan bağlasa, bir yandan açar.
A
Allah bir yandan bağlasa, bir yandan açar.
568. Allah büyüklerin hasiyyetini kessin.
A, B
Allah büyüklerin hasiyyetini kessin.
569. Allah bunu düşmene de gismet elemesin.
A, C
Allah bunu düşmana da kısmet etmesin.
570. Allah dağına bahar, gar verer.
A, B
Allah dağına bakar, kar verir.
571. Allah derdi çekene verer,
Bağına bahar bar verer.
A
Allah derdi çekene verir,
Bağına bakar meyva verir.
572. Allah deveye ganad verseydi,
Uçurmadığı dam daş galmazdı.
A, B uçurmadığı dam daş galmazdı: dam
daşı uçurardı, C
Allah deveye kanat verseydi,
Yıkmadığı dam taş kalmazdı.
573. Allah eli, hamı elden ucadır.
A
Allah eli her elden üstündür.

574. Allah gardaşı gardaş yaradıb, kiselerini
ayrı.
A, C
Allah kardeşi kardeş yarattı, keselerini
ayrı.
575. Allah gonağının öz gismeti var.
A
Allah misafirinin kendi kısmeti var.
576. Allah görür, kim kimi döyür.
A
Allah görüyor, kim kimi dövüyor.
577. Allah, haggı nahagga vermez.
A
Allah, hakkı haksıza vermez.
578. Allah heç kimi arhasız goymasın.
A
Allah hiç kimseyi arkasız bırakmasın.
579. Allah her kese bir gün borçludur.
A
Allah her kese bir gün borçludur.
580. Allah ilanin emclini bilib, ayahlarını
garnında yaradıb.
A
Allah yılanın niyetini bildiği için,
ayaklarını karnında yarattı.
581. Allah insana bir ağız iki gulag veribdir,
Bu da bir söylemek, iki eşitmek üçündür.
A, C
Allah insana bir ağız iki kulak vermiş,
Bu da bir söylemek, iki dinlemek içindir.
582. Allah isteyen danaya gurd deymez.
A
Allah'ın sevdiği danaya kurt ilişmez.
583. Allah kasıbdan keser, varlıya verer.
A
Allah fakinden keser, zengine verir.
584. Allah kerimdir, guyusu da derindir.
A
Allah kerimdir, kuyusu da derindir.
585. Allah kime pay vermeyi yahşı bilir.
A
Allah kime pay vereceğini iyi bilir.
586. Allah kora nece bahsa,
Kor da allaha ele bahar.
A, B
Allah köre nasıl bakarsa,
Kör de Allah'a öyle bakar.
587. Allah meni dostlardan sahla,
Düşmenlerimle özüm bacararam.
- A, C
Allah'ım beni dostlarımdan koru,
Düşmanlarımla kendim baş ederim.
588. Allah min derd verib, min bir derman.
A
Allah bin dert verir, bin bir derman.
589. Allah ne verir kî, gul onu götürmesin ?
A
Allah ne verdi de, kul onu almadı ?
590. Allah ona verdiyi canı ala bilmir.
A, B
Allah ona verdiği canı alamıyor.
591. Allah pahıla pay vermez, verse de garnı
doymaz.
A
Allah kıskanca pay vermez, verse de
karnı doymaz.
592. Allah sağ eli sol ele möhtac elemesin.
A, B
Allah sağ eli sol ele muhtac etmesin.
593. Allah sene ağıl kamal versin.
A
Allah sana akıl kamal versin.
594. Allah tenbeli sevmez.
A, C
Allah tembeli sevmez.
595. Allah var, rehmi de var.
A
Allah var, acıması da var.
596. Allah verdikce, bende gümana düşer.
A
Allah verdikçe, kul endişeye düşer.
597. Allah verdiyini bilir.
A
Allah verdiği bilir.
598. Allah veren senin kimi olar,
Sen veren benim kimi.
A
Allah'ın verdiği senin gibi olur,
Senin verdiğin benim gibi.
599. Allah verende yoh yerden verer.
A
Allah verince olmadık yerden verir.
600. Allah verib, allah da aparıb.
A
Allah verdi, Allah aldı.
601. Allah vermeyende bende neylesin ?
A
Allah vermeyince kul ne yapsın ?

602. Allah vermez guluna, galar vuruna
vuruna.
A
Allah vermez kuluna, -kul- kalır döğüne
döğüne.
603. Allah vuran ağacın sesi çıkmaz.
A
Allah'ın vurduğu ağacın sesi çıkmaz.
604. Allah yamanın yolunu bağlasın.
A
Allah kötünün yolunu bağlasın.
605. Allaha da özünü plov yeyen tanıdır.
A, B tanıdır: tanıt
Allah'a da kendini plav yiyen tanıtır.
606. Allaha inanmayan, bendeye de inanmaz.
A
Allah'a inanmayan kula da inanmaz.
607. Allahdan buyurug ,ağzıma guyrug.
A, B
Allah'tan buyruk, ağzıma kuyruk.
608. Allahdan döndü, kirveden ki dönmedi.
A
Allah'tan vazgeçti, kirveden vazgeçmedi.
609. Allahdan gizli deyl, bendeden ne gizlin ?
A
Allah'dan gizli değil, kuldan ne saklıyorsun ?
610. Allahdan gorhmaz, bendeden utanmaz.
A
Allah'tan korkmaz, kuldan utanmaz.
611. Allahı arada gör, her işe düz bah.
A
Allah'ı arada bir düşün, her işe doğru bak.
612. Allahın işini bilmek olmaz .
A
Allah'ın işi bilinmez.
613. Allahın üç kereminden.
A
Allah'ın üç kereminden.
614. Allahın yarası da var çaresi de.
A
Allahın yarası da var çaresi de.
615. Allahsız yerde otur,
Böyüksüz yerde oturma.
A, B
Allah'sız yerde otur,
Böyüksüz yerde oturma.
616. Alma ağacından alma düşer,
Armud ağacından armud.
A
Elma ağacından elma düşer,
Armut ağacından armut.
617. Alma armud, gic mahmud.
A
Elma armut, aptal Mahmut.
618. Alma arvadın dulunu, Yanında getirer
gulunu.
A
Alma kadının dulunu,
Yanında getirir çocuğunu.
619. Alma budağında alça düşmez.
A, B
Elma ağacından erik düşmez.
620. Alma küren, satma küren,
Yüz kürenden bir küren,
Ona da e'tibar yohdur.
A
Alma doru, satma doru,
Yüz dorudan bir doru,
Ona da rağbet yoktur.
621. Alma öz ağacından uzağa düşmez.
A, C
Elma kendi ağacından uzağa düşmez.
622. Alma şerhli gızı, hamam deyer ağlar,
Alma kendli gızı, hırman deyer ağlar.
A
Alma şerhli kıızı, hamam der ağlar,
Alma köylü kıızı, harman der ağlar.
623. Almaçı eşşeyine dönüb.
A
Elmacı eşşeyine döndü.
624. Almadığın heyvanın nohtasından
yapışma.
A, B nohtasından: guyrugundan
A
Almadığın hayvanın yularından yapışma.
625. Almag asandır, gaytarmag çetin.
A, B, C
Almak kolaydır, geri vermek çetin.
626. Almag eyibdir, vermek hüner.
A
Almak ayıptır, vermek hüner.
627. Almag yahşıdır, vermek garın ağrısı.
A
Almak iyidir, vermek karın ağrısı.
628. Almanı at göye, yere gelince ya nesib.
A
Elmayı at göğe, yere gelene kadar ya
nasip.

629. Almanı soy ye, armudu say ye.
A, B
Elmayı soy ye, armudu say ye.
630. Almayan peşiman, yemeyen şişman.
A
Almayan pişman, yemeyen şişman.
631. Almaz üzük, dar barmag.
A
Elmas yüzük, dar parmak.
632. Almazı palçığa atmışlar, giymetine helel deymemiş.
A
Elması balçığa atmışlar, değerini yitirmemiş.
633. Alnına ne yazılıb onu görecek.
A
Alnına ne yazıldı onu görecek.
634. Alovdan çıhdıg, yalova düştük.
A
Ateşten çıktık, aleve düştük.
635. Alt daş ağır olar.
A, B daş: daşı
Alt taş ağır olur.
636. Alt dodağı yer süpürür.
A
Alt dudadı yer süpürür.
637. Alt gerek güzel döye gözelden buğda çıha
A, B
Alt güzel olmalı, gözelden buğday çıkmalı.
638. Altda galan namerdidir.
A
Altda kalan namerttir.
639. Altda galanın canı çıhsın
A
Altda kalanın canı çıksın.
640. Altı daş, üstü daş, yene de oğul çöreyi.
A, B altı: altım, üstü: üstüm, çöreyi: evciyi
Altı taş, üstü aş, yine de oğul ekmeği.
641. Altı hesir, üstü hesir, yat yetim terleyesen.
A, B altı: altın, üstü: üstün, yat: yat ki
Altı hasır, üstü hasır, yetim yat da terle.
642. Altı toyuğun bir horuzu gerekdir.
A
Altı tavuğa bir horoz gerektir.
643. Altını görmediyin gabdan su içme.
A
Dibini görmediğin kaptan su içme.
644. Altmış yaşında goca, indi gedir hecce.
A
Altmış yaşında koca, şimdi gidiyor hacca.
645. Altmışında at minmek öyrenen,
Giyamet meydanında çapar.
A, C
Altmışında ata binmeyi öğrenen,
Kıyamet meydanında koşturur.
646. Altmışında zurna çalmag öyrenen,
ahiretde çalar.
A
Altmışında zurna çalmayı öğrenen,
ahirette çalar.
647. Altunu serraf tanıyar.
A
Altını sarraf tanır.
648. Alver deyibler, al verme demeyibler.
A, B
Al ver demişler, al verme dememişler.
649. Aman deyene el kaldırmazlar.
A
Aman diyene el kaldırmazlar.
650. Aman deyeni öldürmezler.
A, B öldürmezler: boynunu vurmazlar
Aman diyeni öldürmezler.
651. Aman felek elinden, bidad felek elinden.
A
Aman da felekten, azap da felekten.
652. Ana, bala ucundan canını oda yahar.
A, B
Ana çocuğu yüzünden canını ateşe atar.
653. Ana baladan ayrılmaz, eger ayrı salalar.
A
Ana çocuktan ayrılmaz, eğer ayırmazlar.
654. Ana evin direyidir.
A, C
Ana evin direğidir.
655. Ana gelbi gövrek olar.
A
Ana yüreği gevrek olur.
656. Ana kızına taht verer, ata oğluna baht.
A, C
Ana kızına taht verir, baba oğluna baht.
657. Ana haggı, tanrı haggı.
A

- Ana hakkı, Tanrı hakkı.
658. Ana kimi yar olmaz, vatan kimi diyar .
A, B, C
Ana gibi yar olmaz, vatan gibi diyar.
659. Ana olanda kişi anası ol.
A
Ana olursan adam anası ol.
660. Ana sebri büyüktür.
A, B
Ana sabrı büyüktür.
661. Ana söyler, ata sever.
A, B
Ana söyler, baba sever.
662. Ana tökeni, bala yığar.
A
Ananın döktüğünü, çocuk toplar.
663. Ana ürceyi, dağ çiçeyi.
A
Ana yüreği, dağ çiçeği.
664. Anadan artıg yaver olmaz.
A
Anadan iyi dost olmaz.
665. Anadan emdiyim süd, burnumdan geldi.
A, B geldi: töküldü
Anamdan emdiğim süt, burnumdan geldi.
666. Anadan olmayan, gardaş sayılmaz.
A
Anadan olmayan, kardeş sayılmaz.
667. Analar bizi bu gün üçün doğub.
A
Analar bizi bu gün için doğurdu.
668. Analı kızın işi görünür, anasız kızın dişi.
A, C
Analı kızın işi görünür, anasız kızın dişi.
669. Analı kızın özü büyüyer, anasız kızın sözü.
A, B
Analı kızın kendi büyür, anasız kızın sözü.
670. Anam bacım kimdir ?
- Yahşi gonşum .
A
Anam bacım kimdir ?
- İyi komşum.
671. Anam doğub, bacıma güc düşüb.
A, B
Anam doğurdu, bacıma zor geldi.
672. Anam ele çoh bilir ki kündeni hırda tökür,
Atam da ele az bilir ki ikisini birden bükür.
A, B
Anam öyle çok bilir ki yufkayı küçük açar,
Babam da öyle azbilir ki ikisini birden bükür.
673. Ananın erköyün oğlu, hamal olar.
A, B hamal: hambal
Ananın şımarık oğlu, hamal olur.
674. Ananın ilki olmagdan,
Dağlarda tülkü olmag yahşidir.
A, B
Ananın ilki olmaktansa,
Dağlarda tilki olmak iyidir.
675. Anası çihan ağaçları,
Gızı budag budag gezer.
A, B çihan: gezen
Anasının çıktığı ağaçları,
Kızı budak budak gezer.
676. Anası durmuş iken, dayenin bağı çatlayır.
A, B
Ana kalkınca, dadının bağı çatlar.
677. Anasına bah, danasını al.
A, C
Anasına bak danasını al.
678. Anasına bah kızını al,
Gırağına bah bezini al.
A, B
Anasına bak kızını al,
Kenarına bak bezini al.
679. Anasından gabag düşen gulunu gurd yeyer.
A, B
Anasından önde giden yavruyu kurt yer.
680. And içib, gulağa girib.
A, B
Yemin etti, kulağına girdi.
681. Angır, tayını tap.
A, B
Anır, tayını bul.
682. Anladığ yel deyirmanı,
Bes bunun suyu hanı ?
A, B
Anladık yel değirmeni,
Peki bunun suyu hani ?
683. Anlamaza hürmet edersen, deyer menden gorhdu.
A, B

- Anlamayana hürmet edersen, benden korktu der.
684. Anlayan özü ganar anlamayana yüz gandır.
C
Anlayan kendi anlar, anlamayana yüz kere anlat.
685. Anlayana birce milçek sazdır, Anlamayana zurna kaval da az.
C
Anlayana sivrisinek sazdır, Anlamayana zurna kaval da az.
686. Anlayana da can gurban anlamayana da, dad yarımçıg elinden.
A, B
Anlayana da can kurban anlamayana da, imdat yarı anlayan elinden.
687. Anlayana gul ol, anlamayana ağa olma .
A, B, C
Anlayana kul ol, anlamayana ağa olma.
688. Anlayanın guluyam, anlamazın ağası.
A, B
Anlayanın kuluyum, anlamayanın ağası.
689. Anlayanla daş daşı, anlamazla yeme aşı.
A, B, C
Anlayanla taş taşı, anlamayanla yeme aşı.
690. Ar, ipek sapdır, Düyün düşse açılmaz.
A
Namus, ipek iptir, Düşümlense açılmaz.
691. Ara sözü, ev yihar .
A, B
Ara sözü, ev yıkar.
692. Araba aşandan sonra yol gösteren çoh olar.
A, B, C
Araba kırıldıktan sonra yol gösteren çok olur.
693. Araba cırıldamagdansa ban cırıldayır.
A, B
Araba gıcırdayacağına oku gıcırdayır.
694. Araba goş, çarha dur, merd igide arha dur.
A, B
Araba sür, tekerleğe dayan, mert yiğide destek ol.
695. Arabacı atı gözünden gocalar.
A
Arabacı atı gözünden ihtiyarlar.
696. Arabanı at aparmaz, arpa aparar.
A, B aparmaz: aparmır, aparar: aparır
Arabayı at yürütmez, arpa yürütür.
697. Aranda tutdan oldug, dağda gurutdan.
A, B
Ovada duttan olduk, dağda çökelekten.
698. Araz, altını da bilirem üstünü de.
A, B
Aras, altını da bilirim üstünü de.
699. Araz aşığımdandır, Kür topuğumdan.
A, B
Aras dizime gelir, Kür topuğuma.
700. Arha ki su gelibdir, ümid var bir de gele.
A, B
Arka bir kere su geldiyse, bir daha gelir.
701. Arhalı köpek gurd basar.
A, B
Sahipli köpek kurt basar.
702. Arhı adda, sonra barakallah al.
A, B
Arktan atla, sonra şükret.
703. Arhlar ahar, çay olar.
A, B
Arklar akar, çay olur.
704. Arı olsun, balı Bağdaddan geler.
A, B
Arı olsun, balı Bağdat'tan gelir.
705. Arı şireye dolanar.
A, B
Arı şıraya gelir.
706. Arı yeyib, namusu dalına atub.
A, B
Utanmayı yedi, namusu arkasına attı.
707. Arı yuvasına çöp uzatma.
A, B
Arı yuvasına çöp sokma.
708. Arıg ata guyrugu da yüküdür.
A, B, C
Sıska ata kuyruğu da yüküdür.
709. Arıg öküze bıçag olmaz.
A, B, C
Sıska öküze bıçak olmaz.
710. Arığa batman da yüküdür.
A
Siskaya batman da yüküdür.
(Batman: 8. 190 kg.'lık ağırlık ölçüsü)
711. Arıgın ne işi gorugda, vuralar gıçı sına.
A, B

- Sıskanın ekinde ne işi var, vururlar
bacağı kırılır.
712. Arım var, arım var, eşşek arısı !
A, B
Arım var, arım var, eşşek arısı !
713. Arının tikanını gördüm, balından el
çekdim.
A, B
Arının iğnesini gördüm, balından el
çektim.
714. Arif olan anlar.
A, C
Arif olan anlar.
715. Arife birce işare de besdir.
A, B
Arife bir işaret de yeter.
716. Armud ağzıma, sapı savalana.
A, B
Armut ağzıma, sapı gecikene.
717. Armud biş, ağzıma düş.
A, B
Armut piş, ağzıma düş.
718. Armud budagda sallanar,
Yere düşer ballanar.
A, B
Armut dalda sallanır,
Yere düşer ballanır.
719. Armud kaldır yemek olmur,
Her sözü açib demek olmur.
A, C
Armut hamdır yenilmiyor,
Her söz açıkça söylenmiyor.
720. Armud özgenin, eşşek kiraye.
A, B
Armut başkasının, eşşek kiralık.
721. Arpa ekdim, darı çıhdı.
A, B
Arpa ekdim, darı çıktı.
722. Arpa yemiş at, menzil keser.
A, B, C
Arpa yemiş at, menzil alır.
723. Arpadan buğdadan elim üzüldü,
Ümid sene galdı dan hırmanı.
A, B
Arpadan, buğdaydan elimi çektim,
Ümidim sendedir darı harmanı.
724. Arpanı sütül, buğdanı ötür.
A, B
Arpayı az bişir, buğdayı çok.
725. Arpaya gatsan at yemez,
Kepeye gatsan it yemez.
A, B
Arpaya katsan at yemez,
Kepeğe katsan it yemez.
726. Arsız bir sille kar elemez.
A, B
Arsız bir sille yetmez.
727. Arşın getir bez apar,
Çuval getir goz apar.
A, B
Arşın getir bez götür,
Çuval getir ceviz götür.
728. Artıg atı olan yorulmaz.
A, B
Fazla atı olan yorulmaz.
729. Artıg mal göz çihartmaz.
A, B
Fazla mal göz çıkartmaz.
730. Artıg tamah baş yarar.
A, C
Fazla tamah baş yarar.
731. Artıg tamah daş yarar,
Daş gayıdar baş yarar.
A, B
Fazla tamah taş yarar,
Taş döner baş yarar.
732. Arvad gohumu yük dibinde,
Kişi gohumu mih dibinde.
A, B
Kadının akrabası yük dibinde,
Adamın akrabası çivi dibinde.
733. Arvad malı, başa tohmag kimi deyer.
A, B
Kadın malı, başa tokmak gibi değer.
734. Arvad ne bilir dağda borandır,
Oturub evde hökmü revandır.
A, B, C
Kadın ne bilir dağda fırtına vardır,
Oturur evde emir yağdırır.
735. Arvad üzlü kişiden,
Kişi üzlü arvaddan elhezer.
A, B
Kadın yüzlü erkekten,
Erkek yüzlü kadından korun.
736. Arvad var ev tiker,
Arvad var ev y:har.
A, B
Kadın var ev yapar,
Kadın var ev yıkar.
737. Arvadı ahıl gözüyle,

- Au cahıl gözüyle.
A, B
Kadını yaşlı gözüyle,
Atı genç gözüyle.
738. Arvadı pis olanın ,saggalı tez ağarar.
A
Karısı kötü olanın, sakalı tez ağarır.
739. Arvadın ahır hiylesi ağlamadır.
A, B
Kadının son hilesi ağlamaktır.
740. Arvadın deyingeni, kişini tez gocaldar.
A
Kadının söyleneni, erkeği tez kocadır.
741. Arvadın ismeti, erin izzeti.
A, B
Kadının namusu, erkeğin şerefi.
742. Arvadla atı, emanet verme.
A, B
Kadınla atı, emanet verme.
743. Asılsan da uca budagdan asıl.
A, B
Asılsan da yüksek daldan asıl.
744. Aslan ağzından şikar alınmaz.
A, B
Aslan ağzından av alınmaz.
745. Aslan gocalanda başına çaggallar yığılar.
A
Aslan kocayınca çakallar başına üşüşür.
746. Aslan pustunda, gönül dostunda.
A, B
Aslan postunda, gönül dostunda.
747. Aslan yatışından da bellidir .
A, B
Aslan yatışından da bellidir.
748. Aslanın erkeyi dişisi olmaz.
A, C
Aslanın erkeği dişisi olmaz.
749. Aslanın gorhusu garışgadan olar.
A, B
Aslanın korkusu karıncadandır.
750. Aslanın ne erkeyi ne dişisi.
A, B
Aslanın ne erkeği ne dişisi.
751. Asta basar, berk keser.
A, B
Ağır basar, sağlam keser.
752. Asta gedcn, tez geder.
A, B
- Ağır giden, tez gider.
753. Asta gedcn yorulmaz.
A, B, C
Ağır giden yorulmaz.
754. Asta vur, rasta vur.
A, B, C
Ağır vur, doğru vur.
755. Astanın işi galmaz, hestenin işi galar.
A, B
Ağırın işi kalmaz, hastanın işi kalır.
756. Aş daşandan sonra çömçe ahtarır.
A, B, C
Aş taştıktan sonra kepçe arar.
757. Aş olsun, Buduh ne yoldur ?
A, B
Aş olsun, Buduh' a gitmeye ne var ?
758. Aş olsun, el başdan gelir.
A, B
Aş olsun, el baştan gelir.
759. Aşağı başda oğurmur,
Yuharıda da yer yohdur.
A, B
Aşağı başta oturmuyor,
Yukarıda da yer yoktur.
760. Aşağı tüpürürem saggal,
Yuharı tüpürürem bığ.
A, B
Aşağı tükürürüm sakal,
Yukarı tükürürüm bıyık.
761. Aşı bişiren yağ olar,
Gelinin üzü ağ olar.
A, B, C
Aşı pişiren yağdır,
Gelinin yüzü aktır.
762. Aşı molların başı molların,
Altudan da beşi molların,
Yerde galdı bir dene,
Onunla da var işi molların.
A, B
Aşı hocanın başı hocanın,
Altuda beşi de hocanın,
Yerde kaldı bir tane,
Onunla da işi var hocanın.
763. Aşig gördüyünü çağırar.
A, B
Aşık gördüğünü söyler.
764. Aşig sözü hağğ olar.
A, C
Aşig sözü hak olur.
765. Aşığı ağladan gülmez.

- A, B
Aşığı ağlatan gülmez.
766. Aşığı alçı durub.
A, B
Aşığı alçı durdu.
767. Aşığı gozu yığarlar oynamağa.
A, B
Aşığı cevizi oynamak için yığarlar.
768. Aşığı uduzub, çuruna güvenir.
A, B
Aşığı yutulup, kamasına güveniyor.
769. Aşığın sözü gurtaranda, yaram yaram ağlar.
A, B, C
Aşığın sözü bitince, yaram yaram diye ağlar.
770. Aşığın sözü poladdan keçer.
A, B
Aşığın sözü çelikten geçer.
771. Aşığın sözü saz ile deyildir.
A, C
Aşığın sözü saz ile değıldir.
772. Aşığınkı haynandır, mollarınkı vaynan.
A, B
Aşığınkı hayladır, hocanınkı vayladır.
773. Aşna aşna çıhdı ocag başına.
A, B
Dost dost çıktı ocak başına.
774. Aşpaz aşpazlığın artırıb,
Südlü aş soğan doğrayıb.
A, B doğrayıb: doğrayır
Aşçı aşçılığını artırdı,
Süllaça soğan doğradı.
775. Aşpaz çoh olanda,
Şorba ya şit olar ya şor.
A, C
Aşçı çok olunca,
Çorba ya tatsız olur ya tuzlu.
776. At almamış töyle tikir.
A, B
At almadan tavla dikeyor.
777. At arıglıgda, igid geriblikde.
A, B
At sıskalıkta, yiğit gariplikte.
778. At ayağın day basar.
A, B
At ayağına tay basar.
779. At beslenirken, gız istenirken.
A, B, C
- At beslenirken, kız istenirken.
780. At ele düşer, it ele düşmez.
A, B
At bulunur, it bulunmaz.
781. At elin, torba emanet, bizim daha neyimiz var ?
A, B
At elin, torba emanet, bizim daha neyimiz var ?
782. At görer ahsar, su görer suzar .
A, B
At görür aksar, su görür susar.
783. At igidin yoldaşı.
A, B, C yoldaşı: yoldaşıdır
At yiğidin yoldaşıdır.
784. At ile arvad, igidin igbalına.
A, B, C
At ile avrat, yiğidin şansına.
785. At ile yola çıhan eşşeyin vay haline.
A, B
At ile yola çıkan eşşeyin vay haline.
786. At izi, it izine garişmaz.
A, B
At izi, it izine karişmaz.
787. - At kimindir ?
- Minenin.
- Don kimindir ?
- Geyenin.
A, C
- At kimindir ?
- Binenin.
- Elbise kimindir ?
- Giyenin.
788. At mihını gopardar,
Biri yere deyer, ikisi özüne.
A, B, C
At çivisini kopartır,
Biri yere değer, ikisi kendine.
789. At minicisini tanıyar.
A, B
At binicisini tanır.
790. At ne geder çaparsa, yene deve ondan gabag düşer.
A, B
At ne kadar koşsa da deve ondan önce varır.
791. At olmamış, nohta davası edir.
A, B olmamış: almamış
At olmadan yular kavgası ediyor.
792. At olmayan yerde eşşek de atdır.

- A, B
At olmayan yerde eşek de atır.
793. At önünde, donunda.
A, B
At önünde tonunda.
794. At ot ile igid ad ile.
A
At ot ile yiğit ad ile.
795. At öldürmeyen baytar olmaz.
A, B
At öldürmeyen baytar olmaz.
796. At öler meydan galar,
İgid öler ad san galar.
A, B, C
At ölür meydan kalır,
Yiğit ölür şanı kalır.
797. At ölüb itlerin bayramıdır.
A, B
Atın ölümü itlerin bayramıdır.
798. At tapılar, meydan tapılmaz.
A, B
At bulunur, meydan bulunmaz.
799. At tapıldı, yeher tapılmadı ?
A
At bulundu, eyer bulunmadı mı ?
800. At tepiyine at dözer.
A, B
At çiftesine at dayanır.
801. At yemeyen acı otlar bitmese yahşıdır.
A, B
Atın yemediği acı otlar bitmese iyidir.
802. At yerine eşek bağladı.
A, B
At yerine eşek bağladı.
803. Ata ana sözüne bahan neyleyim demez.
A
Baba ana sözü dinleyen neyleyeyim demez.
804. Ata ana sözüne bahmayan külhanda yatar.
A, B
Baba ana sözü dinlemeyen külhanda yatar.
805. Ata arpa igide plov.
A, B, C
Ata arpa yiğide plov.
806. Ata ata atıcı, mine mine minici.
A, B, C
Ata ata atıcı, bine bine binici.
807. Ata çöreyi meydan çöreyi,
Oğul çöreyi zindan çöreyi.
A, B, C
Baba ekmeği meydan ekmeği,
Oğul ekmeği zindan ekmeği.
808. Ata dost kimi bah, düşmen kimi min.
A, B, C
Ata dost gibi bak, düşman gibi bin.
809. Ata gamçı, eşşeye biz.
A, B
Ata kamçı, eşşge biz.
810. Ata malına göz tiken, malsız davarsız galar.
A, B
Baba malına göz diken, malsız davarsız kalır.
811. Ata malından mal olmaz, özün kazanmag gerek.
A, B
Baba malından mal olmaz, kendin kazanmalısın.
812. Ata minende öünü, atdan düşende atı unutma.
A, B, C
Ata binince kendini, attan düşünce atı unutma.
813. Ata nal çalındığını görende,
Kurbağa ayaklarını uzatdı.
A, B
Ata nal çakıldığını görünce,
Kurbağa ayaklarını uzattı.
814. Ata oğul savaştı, ebleh ona inandı.
A, B
Baba oğul savaştı, aptal ona inandı.
815. Ata oğula bir bağ gıydı,
Oğul ataya bir salhım gıymadı.
A, B, C
Baba oğula bir bağ kıydı,
Oğul babaya bir salkım kıymadı.
816. Ata olarsan ata gedrini bilersen.
A, C
Baba olarsan baba kadrini bilirsin.
817. Ata olmag asandır, atalığ eylemek çetin.
A
Baba olmak kolaydır, babalık etmek çetin.
818. Ata olmayan ata gedri bilmez.
A, B
Baba olmayan ata kadri bilmez.
819. Ata ot, ite et.
A, B, C

Ata ot, ite et.

820. Atalar sepen oğullara mirasdır.
A, B
Babaların saçtığı oğullara mirastır.
821. Atalar sözü hikmetdir.
A, B
Atalar sözü hikmettir.
822. Atalar sözü, sözlerin gözü.
C
Atalar sözü, sözlerin gözü.
823. Atam çoh bilmişdi gündeleri sayırdı,
Atam çoh bilmişdi gündelerden kesirdi.
A
Babam çok bilmişti yufkaları sayardı,
Babam çok bilmişti yufkalardan keserdi.
824. Atama anam gerekmiş.
A, B
Babama anam gerekmiş.
825. Atamı anamı itirmişem,
Birce övlat yetirmişem.
A, B
Babamı anamı yitirmişim,
Bir tek evlat yetiştirmişim.
826. Atamı öldürmüşem ki goruna and içim.
A, B ki: -, içim: içmeye, C içim: içem
Babamı öldürdüm ki mezarına ant
içeyim.
827. Atamın ölümü üçün deyilem,
Gorhuram Ezrayıl gapımızı tanısın.
A, B
Babamın öldüğünde değilim,
Korkarım Azrail kapımızı tanıyacak.
828. Atam soğan anan sarımsag,
Sen haradan oldun gülmeşeker ?
A, B
Baban soğan anan sarımsak,
Sen nerden oldun gülbeşeker ?
829. Atanın duası, ananın ahı.
A, B
Babanın duası, ananın ahı.
830. Atanın kesbi oğula halaldır.
A, B
Babanın bıraktığı oğula heleldir.
831. Atanla atamı deyince, özünle özümle de.
A, B
Babanla babamı diyene kadar, kendinle
beni de.
832. Atası evlenmemiş, oğlu bazara gedir.
A, B
Babası evlenmemiş, oğlu pazara gidiyor.
833. Atası ölen yetim olmaz, sevdasızlar
yetimdir.
A
Babası ölen yetim olmaz, sevdasızlar
yetimdir.
834. Atasına heyri deymeyenin, kime heyri
deyer ?
A
Babasına hayrı deymeyenin, kime hayrı
değer ?
835. Atasına oğuldur, anasına gul.
A, B
Babasına oğuldur, anasına kul.
836. Atasından artıran, gatur olar.
A, B
Babasından artıran katırdır.
837. Atıda garın, itde burun.
A, B, C
Atta karın, itte burun.
838. Atıdan düşene tumar, deveden düşene
mezar.
A, B
Atıdan düşene tumar, deveden düşene
mezar.
839. Atıdan düşüb eşşeye minmezler.
A, B
Atıdan inip eşşeye binmezler.
840. Atıdığını vurub tutduğunu gopardır .
A, B gopardır: goparı
Atıdığını vurub tuttuğunu kopartır.
841. Atıdır muraddır, gadasın aldığım arvaddır.
A, B
Atıdır murattır, dördini çekdiğim kadındır.
842. Ateş kenarı gış gününün lalezarındır.
A, B
Ateş kenarı kış gününün lale bahçesidir.
843. Ateşe ateşle vererler cavab.
A, B
Ateşe ateşle cevap verirler.
844. Atı at yanına bağlarsan, hemreng olmasa
hemhasiyyet olar.
A, B
Atı at yanına bağlarsan, rengini almasa
huyunu alır.
845. Atı at yanına bağlarsan, han görer deyer
birini de bağışla mene.
A, B, C
Atı at yanına bağlarsan, han görür der
birini bana bağışla.

846. Atı atası ile tanıyarlardı, katırı anası ile.
A, B tanıyarlardı: tanıdarlar
Atı atası ile tanırlardı, katırı anası ile.
847. Atı birinde besle,
İkisinde gözle, üçünde min,
Dördünde oldu at, olmadı sat.
A, B
Atı birinde besle,
İkisinde gözle, üçünde bin,
Dördüne oldu at, olmadı sat.
848. Atı olana nisye gamçı vererler.
A, B, C
Atı olana emanet kamçı verirler.
849. Atı palan sahlardı, şahı yalan.
A
Atı palan saklardı, şahı yalan.
850. Atı torbası ile döyüşdürme.
A, B
Atı torbası ile döğüşdürme.
851. Atıcı atar, tayını tapar.
A, B
Atıcı atar, dengini bulur.
852. Atıcı vurardı merd oynardı,
Acığı tutan bir de oynardı.
A, B
Atıcı atar mert oynardı,
Hırslanan bir daha oynardı.
853. Atılan oh geri gayıtmaz.
A, B
Atılan ok geri dönmez.
854. Atıldın ireli düşersen,
Vurdu geri düşdün.
A
Atıldın ileri düş,
Vurdu geri düşdün.
855. Atın gemini tutmayan, yolda piyada
galar.
A, B
Atın gemini tutmayan, yolda yaya kalır.
856. Atın ölümü arpadan olsun.
A, B
Atın ölümü arpadan olsun.
857. Atını minen cilovlardı.
A, B
Atına binen dizginler.
858. Atını minen gozlu bağa.
A, B
Atına binen cevizli bağa.
859. Atılanan bir gün düşer.
A, B
- Atılanan bir gün düşer.
860. Atlı ile piyadanın yoldaşlığı tutmaz.
A, B, C
Atlı ile yayanın yoldaşlığı olmaz.
861. Atlımın gabağına çeperle çihma.
A, B
Atlımın önüne çitle çıkma.
862. Avaz haggdan gelir.
A, C
Ses tanrıdan gelir.
863. Ay aydın, hesap belli.
A, B
Ay aydın, hesap belli.
864. Ay aydın onun da üzünde lekesi var.
A, B
Ay aydın onun da lekesi var.
865. Ay daş atan behtever, daşın da bir vahtı
var.
A, B
Ay taş atan bahtiyar, taşın da bir vakti
var.
866. Ay doğar gün dinceler.
A, B
Ay doğar gün dinlenir.
867. Ay güvendiğim dağlardı, size de gar
yağarmış.
A
Ay güvendiğim dağlardı, size de kar
yağarmış.
868. Ay mende olsun, ulduzun gözüne
barmağım.
A, B mende: menle
Ay bende olsun, yıldızın gözüne
parmağım.
869. Ay yeni, yar yeni.
A, B
Ay yeni, yar yeni.
870. Ayag bir bir goyarlardı nerdivana.
A, B
Ayağı merdivene birer birer koyarlardı.
871. Ayağı gısa, dayağı uzun.
A, B
Ayağı kısa, bastonu uzun.
872. Ayağı ile gelene ölüm olmaz.
A, B
Ayağı ile gelene ölüm olmaz.
873. Ayağın girmeyen yere başını sohma .
A
Ayağının girmedığı yere başını sokma.

874. Ayağını yorğanına göre uzat.
A, B
Ayağını yorganına göre uzat.
875. Ayağının altına yumurta düzmeyibler ki.
A
Ayağının alından yumurta dizili değil ki.
876. Ayda ilde bir namaz, onu da şeytan
gomaz.
A, B gomaz: goymaz
Ayda yılda bir namaz, onu da şeytan
bırakmaz.
877. Aydan arı, sudan duru.
A, B
Aydan arı, sudan arı.
878. Ayı balasına apağım deyer,
Kirpi balasına yumşağım deyer.
A, B
Ayı yavrusuna bembeyazım der,
Kirpi yavrusuna yumşağım der.
879. Ayı bir bed canavardır, yumurtlasa da
yumurtlar.
A, B, C
Ayı bir bet canavardır, yumurtlasa da
yumurtlar.
880. Ayı kim gördü, kor Mahmud.
A, B
Ayı kim gördü, kör Mahmut.
881. Ayı meşeden küstü, meşenin heberi yoh.
A, B
Ayı ormandan küstü, ormanın haberi
yok.
882. Ayı yuvasından goz ahtarma.
A, B
Ayı yuvasında ceviz arama.
883. Ayının yüz oyunu bir armudun üstünedir.
A, B
Ayının yüz oyunu bir armutun üstünedir.
884. Ayran içdim hataya düşdüm.
A, B
Ayran içtim hataya düştim.
885. Ayran içmeye gelmişen ara açmaya ?
A, B
Ayran içmeye mi geldin ara açmaya mı ?
886. Ayrana gelen çanağı böyrüne sıhar.
A, B
Ayrana gelen çanağı böğrüne kısıtırır.
887. Aynı gardaş yad gonşu.
A, B
Ayrı kardeş uzak komşu.
888. Az çoha tabedir.
A, B
Az çoğa tabidir.
889. Az idi arıg urug,
Bir de geldi boynu burug.
A, B
Az idi yamuk yumuk,
Bir de geldi boynu bükük.
890. Az olsun düz olsun.
A, B düz: uz
Az olsun düz olsun.
891. Az söyle öz söyle.
A, C öz: söz
Az söyle öz söyle.
892. Az ver çoh yalvar,
Çoh ver az yalvar,
A
Az ver çok yalvar,
çok ver az yalvar.
893. Aza dediler: - Hara gedirsen ?
Dedi : - Çohun yanına.
A, B
Aza dediler: - Nereye gidiyorsun ?
Dedi: - Çoğun yanına.
894. Aza gane olmayan çoha yetişmez.
A, B
Aza kanaat etmeycn çoğu bulamaz.
895. Azacıg aşım, ağrımaz başım.
A, B, C
Azacık aşım, ağrımaz başım.
896. Azacıg aşım duzu deyilsen.
A, B
Azıcık aşın tuzu değilsin.
897. Azar batmannan girer misgalnan çıhar.
A, B
Hastalık batmanla girer miskalle çıkar.
898. Azar temizlikden bizardır.
A, B bizardır: bezardır
Hastalık temizlikten dertlidir.
899. Azarla benim için, ölüm senin için,
A, B
Hastalan benim için, öleyim senin için.
900. Azarladım ölmedim, üzüldüm öldüm.
A, B
Hastalandım ölmedim, üzüldüm öldüm.
901. Azarlının gorhusu ölenecendir.
A, B
Hastanın korkusu ölene kadardır.

902. Azarının yanında turşu yemezler.
A, B, C
Hastanın yanında turşu yemezler.
903. Azdan az, çohdan çoh.
A, B
Azdan az, çoktan çok.
904. Azı bilmeyen çohu da bilmez.
A, B
Azı bilmeyen çoğu da bilmez.
905. Baba olmadı veba oldu.
A
Dede olmadı veba oldu.
906. Baba paltarı gecersen baba olarsan.
A
Dede giysisi giyersen dede olursun.
907. Babadan hümmet, neveden hidmet.
A, B hümmet: himmet
Dededen himmet, torundan hizmet.
908. Babanın adı Hıdır, elinden gelen budur.
A, B
Dedenin adı Hıdır, elinden gelen budur.
909. Babanın elinden neve tutar.
A, C
Dedenin elinden torun tutar.
910. Babanın üzünü ağardan nevesi olar.
A
Dedenin yüzünü ağartan torunu olur.
911. Bablı babı ile, su gullabı ile.
A
Akran akranlarıyla, su testisiyle.
912. Bablı babın tapmasa, işi ah vayla keçer.
A, B
Akran akranını bulmasa, işi ah vayla
geçer.
913. Bac isterem bacımdan,
Bacım ölür acımdan.
A, C
Haraç isterim bacımdan,
Bacım ölür acımdan.
914. Bacaran bal yeyer.
A, C
Becerren bal yer.
915. Bacarana can gurban.
A, B can: baş
Becerene can kurban.
916. Bacarığ ağlın nişanesidir.
A
Beçeri aklın göstergesidir.
917. Bacarırsan aslan ol,
Tülkü olmag asandır.
A
Becerirsen aslan ol,
Tilki olmak kolaydır.
918. Bacarmadığın bir işi bacararam deme.
A
Beceremiyeceğin bir işi beceririm deme.
919. Bacarsan hamının yükünü sen daşı.
A
Becerirsen her kesin yükünü sen taşı.
920. Bacası eyri, tüstüsü doğru.
A, B, C
Bacası eğri, dumanı doğru.
921. Bacasının eyriliyine bahma,
Tüstüsünün düz çıkmasına bah.
A
Bacasının eğriliğine bakma,
Dumanının düz çıkmasına bak.
922. Bacı bacı deyil, gız gardaşdır.
A
Bacı bacı değil, kız kardeşdir.
923. Bacı ki evden çıhdı,
Ehtiyarı senden çıhdı.
A, B ehtiyarı: ihtiyarı
Kız kardeş ki, evden çıktı,
Yönelimi de elinden çıktı.
924. Bacı oğludur hagg almaz,
Dayıdır gulunun dişisini verer.
A, B gulunun dişisini: dişi
Bacı oğludur hak almaz,
Dayıdır yavrunun dişisini verir.
925. Bacı oğlunu dayısı tanıdar,
Bacı gızını halası.
A, C
Bacı oğlunu dayısı tanıtır,
Bacı kızını halası.
926. Bade ki bir şerabdır herkes ondan
içmelidir,
Ölmek ki bir körpüdür her kim ondan
keçmelidir.
A
Şarap bir içkidir herkes ondan içmelidir,
Ölüm bir köprüdür herkes ondan
geçmelidir.
927. Badnan gelen badnan geder.
A
Havayla gelen havayla gider.
928. Baggal daşdan keser, siçan baggaldan.
A
Bakkal taştan keser, siçan bakkaldan.

929. Bağal gessab, her ikisi bir hesap.
A
Bakkal kasap, ikisi de bir hesap.
930. Bağal ölülerin borcunu dirilere yükler.
A, B ölülerin: ölenin
Bakkal ölülerin borcunu dirilere yükler.
931. Bağ alma bağlanarsan,
Dağ alma dağlanarsan,
Goyun al yağlanarsan,
A, C
Bağ alma bağlanırsın,
Dağ alma dağlanırsın,
Koyun al yağlanırsın.
932. Bağ bağbansız olmaz, deve sarbansız.
A
Bağ bahçivansız olmaz, deve kervancısız.
933. Bağ bele bostan bele, genekleri şe le şe le.
A
Bağ böyle bostan böyle, yaprakları
yüklerle.
934. Bağ kesmek eşekden galıp.
A
Bağ kesmek eşekten kaldı.
935. Bağ salan barın yeyer.
A, C
Bağ yapan meyvesini yer.
936. Bağ satub, dağ alıb.
A
Bağ sattı, dağ aldı.
937. Bağa bağ demeyibler, bah deyibler.
A, C
Bağa bağ demezler, bak derler.
938. Bağa bağban lazımdır, goyuna çoban.
A
Bağa bahçivan lazımdır, koyuna çoban.
939. Bağa bah, barını gör.
A, B
Bağa bak, meyvesini gör.
940. Bağa bah üzüm olsun,
Yemeye üzün olsun.
A, C
Bağa bak üzüm olsun,
Yemeye yüzün olsun.
941. Bağa baharsan bağ olar,
Bahmazsan dağ olar.
A, C
Bağa bakarsan bağ olur,
Bakmazsan dağ olur.
942. Bağa çanağından çıhdı, çanağını
beycnmedi.
- A
Kaplumbağa kabuğundan çıktı, kabuğunu
beğenmedi.
943. Bağa yol gede bilmez,
Evini dalında gezdirer.
A, C
Kaplumbağa yola gidemez,
Evini sırtında gezdirir.
944. Bağanı ya öldür ya dalısı üste goy.
A, C
Kaplumbağayı ya öldür, ya sırt üstü koy.
945. Bağban bir gül için min hara hizmetkar
olar.
A
Bahçivan bir gül için bin dikene hizmet
eder.
946. Bağban teleser, armud vahtında yetişer.
A, B
Bağban sabırsızlanır, armut vaktinde
yetişir.
947. Bahçivanın bar vahtı gulağı ağır eşider.
A, C
Bahçivanın meyva zamanı kulağı ağır
iştir.
948. Bağbanın könlü olsa ne gelib bağda paya
?
A, B
Bahçivanın gönlü olsa bağda paya niye
gelsin ?
949. Bağça bağın gıydı, bağban salhım da
gıymadı.
A
Bahçe bağını kıydı, bahçivan salkımı da
kıymadı.
950. Bağda elleşenin gırşağı gığ olar.
A
Bağda oynaşanı kuşağı ot dolar.
951. Bağda erik var idi, salameleyk var idi,
Bağdan erik gurtardı, salameleyk
gurtardı.
A, B salameleyk: salammelik
Bağda erik vardı, selam vardı,
Bağda erik bitti selam da bitti.
952. Bağda görsen budağa sarı.
A
(?)
953. Bağda güle baharlar.
A
Bağda güle bakarlar.
954. Bağım var, bağım var, tuman bağı.
A, C

Bağım var, bağım var, pantolon bağı.

955. Bağında gül var iken gül üzüne,
Bağında gül gurtardı kül üzüne.
A
Bağında gül varken gül yüzüne,
Bağında gül bitti kül yüzüne.
956. Bağla dilime.
A, B
Bağla dilime.
957. Bağlı aslana dovşanlar da hücum eler.
A, B, C
Bağlı aslana tavşanlar da hücum eder.
958. Bağlı gapıya heta deymez.
A, B heta: hata
Bağlı kapıya zarar gelmez.
959. Bah mene, bahım sene.
A
Bak bana, bakayım sana.
960. Bah mene bir gözle, bahım sene iki gözle
A
Bak bana bir gözle, bakayım sana iki gözle.
961. Bahalıgda aldığımı ucuzlugda sataram .
A
Pahalılıkta aldığımı ucuzlukta satarım.
962. Bahalıgda çöreyin esirgeyen, ucuzlugda yalgız galar.
A, C
Pahalılıkta ekmeğini esirgeyen, ucuzlukta yalnız kalır.
963. Bahasına pul vermişem, gözlerim de çihsa yeyeceyem.
A
Değerince para verdim, gözlerim çıksa da yiyeceğim.
964. Bahma deyene, bah dediyine.
A, C
Söyleyene bakma, söylediğine bak.
965. Bahmag kiraye istemez.
A
Bakmaya kira yoktur.
966. Bahmagla garın doymaz.
A, C
Bakmakla karın doymaz.
967. Bahmagla öyrenmek olsa, İtden gessab olar.
A, B olar: olardı, C olsa: olsaydı, itden: tazılar
Bakmakla öğrenilse,

İtten kasap olurdu.

968. Bakı şergin gapısıdır.
A
Bakü şarkın kapısıdır.
969. Bakı, yetim yesir meskenidir.
A
Bakü ,yetimler esirler şehridir.
970. Bakıda gazan, Tiflisde hercle .
A
Bakü'de kazan, Tiflis'te harca.
971. Bakıda işle, Gencede dişle.
A
Bakü'de çalış Gence'de ye.
972. Bakılı çüt danışar,
Şekili gaş gözle,
Derbendli kelle ile.
A
Bakülü iki kere konuşur,
Şekili kaş gözle,
Derbendli kelle ile.
973. Bal da bir, bahası da bir.
A, B
Bal da bir, pahası da bir.
974. Bal dedim, belaya düşdüm.
A, B dedim: yedim
Bal dedim, belaya düştüm.
975. Bal getiren bal yemez ?
A, B
Bal getiren bal yemez mi ?
976. Bal olan yerde arı da olar.
A, B, C
Bal olan yerde arı da olur.
977. Bal tutan barımag yalar.
A, B, C
Bal tutan parımag yalar.
978. Bal tutanın arısı Şamdan geler.
A, C
Bal üretenin arısı Şam'dan gelir.
979. Bal veren çiçeyi arı tanıyar.
A
Bal veren çiçeği arı tanır.
980. Bala bağır (ciyer) etidir.
A, C
Çocuk ciğer etidir.
981. Bala baldan şirindir.
A, B
Çocuk baldan tatlıdır.
982. Bala dadı bal dadı, bala adam aldıdı,

- Şirini şirin olur, acısı da bal dadı.
A
Çocuk tadı bal tadı, çocuk adam aldatur,
Tatlısı tatlı olur, acısı da bal tadı.
983. Bala guşun ağzı büyük olur.
A, C
Yavru kuşun ağzı büyük olur.
984. Balâ isteyen belasını da ister.
A, B
Çocuk isteyen belasını da ister.
985. Balâca ağaca çıhib, büyük budag
silkeleyir.
A
Küçük ağaca çıkıp, büyük dal silkeler.
986. Balâcanın derdi de balacadır.
A
Küçükün derdi de küçüktür.
987. Balâga girdi bağa, bir guş tutdu o da
gürbağa .
A
/.../ girdi bağa, bir kuş tuttu o da
kurbağa. (?)
988. Balalı garğaya pay düşmez.
A, C
Yavrulu kargaya pay düşmez.
989. Balasız da ağlar balalı da.
A
Çocuksuz da ağlar çocuklu da.
990. Balçı gızı daha şirin.
A, C
Balcı kızı daha tatlı.
991. Balçının var bal tası, oduncunun baltası.
A, B
Balçının bal tası var, oduncunun da
baltası.
992. Baldız çuvalduz, herden gelcer sancar
geder.
A, B, C
Badız çuvaldız, her yerden gelir yaralar
gider.
993. Baldız ele baldızdır, bacısı sağ olsun .
A
Baldız öyle baldızdır, bacısı sağ olsun.
994. Baldızıma Gur'an genim olaydı,
Gaynanamı bağda ilan çalaydı,
Gaynatama Mekke gismet olaydı.
A
Baldızıma Kuran çarpsaydı,
Kaynanamı bağda yılan soksaydı,
Kaynatama Mekke nasip olsaydı.
995. Balı da senin belası da .
A, B
Balı da senin belası da.
996. Balı dibinden, yağı üzünden.
A
Balı dibinden, yağı yüzünden.
997. Balı eli uzun olan yemez, gismet olan
yeyer.
A
Balı eli uzun olan yemez, kismet olan
yer.
998. Balı olana doşab satmazlar.
A
Balı olana pekmez satmazlar.
999. Balıg balasını da ovlar.
A, C
Balık yavrusunu da avlar.
1000. Balıg balığı udmasa, deryanı balık tutar.
A, C
Balık balığı yutmasa, deryayı balık tutar.
1001. Balıg başından iylenec,
Camış ayağından.
A, B camış: manda
Balık baştan kokar,
Manda ayağından.
1002. Balıg isteyen özünü suya vurur.
A
Balık isteyen suya girer.
1003. Balıg isteyenin guyruğu buzda gerek.
A, C
Balık isteyenin kuyruğu buzda gerek.
1004. Balıg kimi gulağı şırşırdadır.
A
Balık gibi kulağı şırşırdadır.
1005. Balıg suda iken bazarlık olmaz.
A, C
Balık sudayken pazarlık olmaz.
1006. Balıg sudan çıhdı, öldü.
A, C
Balık sudan çıktı, öldü.
1007. Balıg tora düşenden sonra ağı başına
gelcer.
A
Balık ağa düştükten sonra aklı başına
gelir.
1008. Balıg tutan islanmagdan gorhmaz.
A, C
Balık tutan islanmaktan korkmaz.
1009. Balıg tutan suyu bulanıg ister.

- A, B bulanık: bulanlık
Balık tutan suyu bulanık ister.
1010. Balığı ne vaht tutsan tezedir.
A, B ne vaht: haçan
Balığı ne zaman tutsan tazedir.
1011. Balığı ya öldür, ya sudan çıkart.
A
Balığı ya öldür, ya sudan çıkart.
1012. Balığın büyüyü tabag altındadır.
A, B, C
Balığın büyüğü tepsi altındadır.
1013. Balığın dirisi de suda, ölüsü de.
A, B
Balığın dirisi de suda, ölüsü de.
1014. Balın yohdur, bal kimi dilin olsun.
A
Balın yoksa bal gibi dilin olsun.
1015. Balını ye, arısını soruşma.
A, C
Balını ye, arısını sorma.
1016. Balsız şanda arı durmaz.
A
Balsız kovanda arı durmaz.
1017. Balta ağac kesmezdi,
Sapı ağac olmasaydı.
A, B
Balta ağac kesmezdi,
Sapı ağac olmasaydı.
1018. Balta deymeyen ağacdan ağac olmaz.
A, C
Balta deymeyen ağaçtan ağaç olmaz.
1019. Balta görmeyen bağ meşe olar.
A
Balta görmeyen bağ orman olur.
1020. Balta öz sapını kesmez.
A, C
Balta kendi sapını kesmez.
1021. Baltanı gızıldan etsen de,
Geder odunun yanına düşer.
A, B
Balta'yı alından yapsanda,
Gider odunun yanına düşer.
1022. Banlayan toyug mollaya düşer.
A
Gıdaklayan tavuk hocaya düşer.
1023. Bar vahtı bağbana salam veren çoh olar.
A, C
Meyve zamanı bahçivana selam veren
çok olur.
1024. Bar veren ağaca daş atarlar.
A, C
Meyve veren ağaca taş atarlar.
1025. Bar veren ağacı kesmezler.
A, C
Meyve veren ağacı kesmezler.
1026. Barıt ile odun dostluğu olmaz.
A
Barut ile ateşin dostluğu olmaz.
1027. Barıt ile odun ne aşnalığı.
A
Barut ile ateşin ne dostluğu.
1028. Barıtı gurtarib.
A
Barutu bitti.
1029. Barlı ağacın başına dolanarlar.
A
Meyveli ağacın başında toplanırlar.
1030. Barmaq barmaq oğurlayan, gariş gariş
oğurladar.
A, B, C
Parmak parmak çalan, karış karış çaldırır.
1031. Barmaq hesabı verir.
A
Parmak hesabı verir.
1032. Barmağı işin içindedir.
A
Parmacağı işin içindedir.
1033. Barmağımın beşini de bal eleyib,
Ağızına sohsam deyer zeherdir.
A
Parmacağımın beşini de ballayıp,
Ağızına soksam zehirdir der.
1034. Barmağımın onunu da şam eleyib,
Gözüne sohsam deyer görmürem.
A
Parmacağımın onunu da kandil yapıp,
Gözüne soksam görmüyorum der.
1035. Barmağın hansını kessen ağrısı birdir.
A, B, C
Parmacağının hangisini kessen ağrısı
birdir.
1036. Barsız ağaca daş atmazlar.
A, B
Meyvesiz ağaca taş atmazlar.
1037. Basılanı ezmezler.
A, C
Basılanı ezmezler.

1038. Baş ağır papag yüngül gerek.
A
Baş ağır şapka hafif olmalı.
1039. Baş ağrısında allah yada düşer.
A, C
Baş ağrınınca Allah akla gelir.
1040. Baş başa vermeyince daş yerinden
gopmaz.
A, B gopmaz: galhmaz
Baş başa vermeyince taş yerinden
kalkmaz.
1041. Baş bedenın tacıdır, gözler onun gaş daşı.
A, B gaş daşı: daş gaşı
Baş bedenın tacıdır, gözler onun kaş taşı.
1042. Baş bostanda bitmez.
A
Baş bostanda bitmez.
1043. Baş gün, beş gün.
A, B
Baş gün, beş gün.
1044. Baş hara gederse ayag da ora geder.
A, C
Baş nereye giderse ayak da oraya gidir.
1045. Baş namerd elindedir ne kesir ne
bağışlayır.
A
Baş namert elindedir ne kesiyor ne
bağışlıyor.
1046. Baş ol istersen lap soğan başı ol.
A
Baş ol istersen soğan başı ol.
1047. Baş olmayan gövde leşdir.
A
Baş olmayan gövde leştir.
1048. Baş olsun börk tapılar.
A, C
Baş olsun börk bulunur.
1049. Baş sağ olsun papag tapılar.
A
Baş sağolsun şapka bulunur.
1050. Baş sınar börk içinde.
Gol sınar kürk içinde.
A, C
Baş yarılır börk içinde,
Kol kırılır kürk içinde.
1051. Baş yürekden su içir.
A, B
Baş yürekten su içir.
1052. Baş vermek olar, sirr vermek olmaz.
- A
Baş verilir sır verilmez.
1053. Baş eymekle baş ağrılmaz.
A, B eymekle: vurmagla
Danışmakla baş ağrılmaz.
1054. Baş yoldaşı azdır, aş yoldaşı çoh.
A, C
Baş yoldaşı azdır, aş yoldaşı çok.
1055. Başa dil getireni el getire bilmez.
A, B
Dilin başa ettiğini alem edemez.
1056. Başa düş başımı yar.
A, B
Başa geç başımı yar.
1057. Başa düşene can gurban.
A, C
Başa geçene can kurban.
1058. Başa düşene mişek sesi,
Düşmeyene zurna gaval.
A, C
Anlayana sivrisinek saz,
Anlamayana davul zurna az.
1059. Başaçığın kaçan yeri papagçı dükkanı.
A
Başı açığın kaçacak yeri şapkacı
dükkanıdır.
1060. Başbilensiz iş olmaz.
A, B
Başsız iş olmaz.
1061. Başda oturan baş olmaz.
A
Başta oturan baş olmaz.
1062. Başda tük olsun, daramağa ne var.
A, C
Başta saç olsun, taramak zor değil.
1063. Başdan gelin, ayagdan yalın.
A, B
Baştan gelin, ayaktan yalın.
1064. Başdan papag apardır.
A
Baştan şapka alır.
1065. Başgasına köyneck oldun, mene barı
hişteck ol.
A
Başkasına gömlecek oldun, bana da /.../
ol.
1066. Başgasına pislik eden özüne etmiş olar.
A, C

- Başkasına kötülük eden kendisine etmiş olur.
1067. Başkasının eli ile aş yeyenin garnı doymaz.
A
Başkasının eli ile aş yiyenin karnı doymaz.
1068. Başı açığın kaçan yeri papagçı dükkanı.
A
Başı açığın kaçacak yeri şapkacı dükkanındır.
1069. Başı ağ, üreyi gara.
A
Başı ak, yüreği kara.
1070. Başı baş eden ayag, ayağı ayag eden dayag.
A
Başı baş eden ayak, ayağı ayak eden deynck.
1071. Başı başına, başmağı da ayağına.
A, C
Başı başına, ayakkabıyı da ayağına.
1072. Başı bedenine ağırlığı eleyir.
A
Başı bedenine ağır geliyor.
1073. Başı büyüktür, beyni yoh.
A, C
Başı büyüktür, beyni yok.
1074. Başı daşdan daşa deymeyince, ağı başına gelmez.
A, B daşdan daşa: daşa
Başı taştan taşa değmeyince, akli başına gelmez.
1075. Başı elhed daşına deymese olmaz.
A, B olmaz: deymeyib
Başı mezara girmezse olmaz.
1076. Başımı gaşımağa vahtım yohdur.
A
Başımı kaşımaya vaktim yoktur.
1077. Başımı kes, hatirime deyme.
A
Başımı kes, hatırıma dokunma.
1078. Başımı sındır, mezennemi sındırma.
A
Başımı kır, ama değerimi ver.
1079. Başımı yarib eteyime goz tökür.
A, B tökür: tökme.
Başımı yarip eteyime ceviz döküyor.
1080. Başın bedenine ağırlığı eleyir.
- A
Başın bedenine ağır geliyor.
1081. Başın büyüklüğü dövletdir, Ayağın büyüklüğü möhnet.
A, B büyüklüğü: yekeliyi, möhnet: niybet, C büyüklüğü: yekeliyi, möhnet: niybet
Başın büyüklüğü kazançtır, Ayağın büyüklüğü ayıp.
1082. Başın büyüklüğü yeyesine donuz güddürer.
A, B
Başın büyüklüğü sahibine domuz güttürür.
1083. Başın goltug görmeyib.
A
Başın koltuk görmemiş.
1084. Başın keçel, gözün kor, Bes senin haran yahşıdır.
A, C
Başın kel, gözün kör, Peki senin neren doğrudur.
1085. Başın keçel, malın şeker.
A, B
Başın kel, malın şeker.
1086. Başın tohmag görmeyib.
A, B - : boynun goltug
Başın tokmak görmemiş.
1087. Başın tükü ayağına salama gelib.
A
Başın tüyü ayağına selama geldi.
1088. Başına deyirman daşı goysalar heberi olmaz.
A, B goysalar: keçirtsele
Başına değirmen taşı koysalar haberi olmaz.
1089. Başına gelen başmağçı olar.
A, B
Başına gelen ayakkabıcı olur.
1090. Başına gelen bilcr.
A, C
Başına gelen bilcr.
1091. Başına guş gonmayib ki.
A
Başına kuş konmadı ki.
1092. Başına kül Araz üstünden tezek atlandı.
A, B
Yazıklar olsun Aras, üstünden tezek geçti.
1093. Başına tenbecki oyunu açib.

- A
Başına tömbeki oyunu açtı.
1094. Başında goz gırır.
A
Başında ceviz kırar.
1095. Başında köhne hava galıb.
A
Başında eski hava kaldı.
1096. Başından büyük danışma.
A
Başından büyük konuşma.
1097. Başını daz eleme, her daz bir talde olmaz.
A
Başını kazıtma, her dazlak şanslı olmaz.
1098. Başını divara vurur.
A
Başını duvara vurur.
1099. Başını gatlayıb it gabağına goyma.
A
Başını büküp it önüne koyma.
1100. Başını itiren tükü üçün ağlamaz
A, B tükü: tük.
Başını kaybeden tüyü için ağlamaz.
1101. Başını yarıb eteyine goz tökür.
A
Başını yarıp eteğine ceviz döküyor.
1102. Başlanmış iş yarı olmag demektir.
A, C
Başlanmış iş yarı olmuş demektir.
1103. Başlı başın sahlasın.
A
Başlı başını saklasın.
1104. Başlı başın sahlasın, ben başımdan bezaram.
A, C
Başlı başını saklasın, ben başımdan bıktım.
1105. Başmağ cütlenende me'lum olar.
A
Ayakkabı çift olunca belli olur.
1106. Başmağ palçıgsız olmaz.
A, B palçıgsız: papuşsuz.
Ayakkabı çamursuz olmaz.
1107. Başmağçının başmağı olmaz.
A, C
Ayakkabıcının ayakkabısı olmaz.
1108. Başmağçının başmağı yıruğ olar.
- A, B
Ayakkabıcının ayakkabısı yırtık olur.
1109. Başmağımi geye bilersen,
Yerişimi yeriye bilmezsen.
A, B
Ayakkabımı giyebilirsin,
Yürüyüşümü yürüyemezsin.
1110. Başmağından heyir gören patavasından çeker.
A
Ayakkabısından hayır gören çorabından çeker.
1111. Başmağıni cütlediler.
A, B cütlediler: cütledi
Ayakkabısını çiftlediler.
1112. Batırmayan ocag başı goymayıb.
A
Batırmadığı ocak başı bırakmadı.
1113. Batman gara daşdan, yahşılığ iki başdan.
A
Batman kara taştan, iyilik iki baştan.
1114. Bayguş günde üç serçe yeyer.
A
Baykuş günde üç serçe yer.
1115. Bayguş herabelik sever.
A, B herabelik: harabalıg
Baykuş harabelik sever.
1116. Bayguş harabalığı gülüstana deyişmez.
A, C
Baykuş harabeliği gülüstana deyişmez.
1117. Bayguş yaranandan beri virane üçündür.
A
Başkuş virane için yaratılmıştır.
1118. Bayguşun da dar olmasın gefesi.
A
Baykuşun da kafesi dar olmasın.
1119. Bayguşun ruzisi ayağında geder.
A, C
Başkuşun kısmeti ayağına gelir.
1120. Bayırı kaşi çini içcrisi toyug hini.
A, B
Dışı kâşi çini içi tavuk ini.
1121. Bayram beyi olub.
A
Bayram beyidir.
1122. Bayram sümüyü ile köpek kökelmez.
A, B
Bayram kemiği ile köpek semirmez.

1123. Bayramda atdan, gurbanda etden.
A, B
Bayramda attan, kurbanda etten.
1124. Bayramelisiz toy olmaz, Gembersiz
dülyün.
A, B
Bayramelisiz toy olmaz, Kambersiz
düğün.
1125. Bazar ata ana tanımaz.
A
Pazar baba ana tanımaz.
1126. Bazar baggalsız, meşe çaggalsız olmaz.
A
Pazar bakkalsız, orman çakalsız olmaz.
1127. Bazar çöreyi çoh olsun, bazarda olsun.
A
Pazar ekmeği çok olsun, pazarda olsun.
1128. Bazar kuruldu, hesap duruldu.
A
Pazar kuruldu, hesap duruldu.
1129. Bazar içinde it gulağı kesmezler.
A, C
Pazar içinde it kulağı kesmezler.
1130. Bazar olsun bazarın.
A, C
Pazar olsun pazarın.
1131. Bazar şeytan yuvasıdır.
A
Pazar şeytan yuvasıdır.
1132. Bazar yansın amma mene bir manat
gazanc olsun.
A, C
Pazar yansın ama bana bir lira kazanç
olsun.
1133. Bazara geder yağış yağar,
Deyirmana geder gırğış olar.
A, B gırğış: gırğın
Pazara gider yağmur yağar,
Değirmene gider kavga çıkar.
1134. Bazara geldi gul alan, kül başına dul alan.
Yerin cennette olsun, kız elinden gül
alan.
A
Pazara geldi kul alan, yazıklar olsun dul
alan.
Yerin cennette olsun, kız elinden gül
alan.
1135. Bazara pulsuz giren hagsız çihar.
A, B
Pazara parasız giren haksız çıkar.
1136. Bazarda bez ucuz olanda adam özünü
öldürmez.
A
Pazarda bez ucuz diye adam kendini
öldürmez.
1137. Bazarı kasad olan merdane gerek olsun.
A
Pazarı kasad olan kızmamalıdır.
1138. Bazarı oğruya lapşır.
A, B
Pazarı hırsıza emanet et.
1139. Bazarın ata anası olmaz.
A, B
Pazarın baba anası olmaz.
1140. Bazarın bazar, gadam sene merdimazar.
A
Pazarın pazar, günahım sana kötü
yürekli.
1141. Bazarın evvel.
A
Önce pazarlık.
1142. Bazarın gözün çıkarıb.
A
Pazarın gözünü çıkardı.
1143. Bazi bazi, mene de bazi.
A, B
Bazi bazi, bana da bazi.
1144. Be'zen az tamalı: çoh ziyan verir.
A
Bazen az tamah çok ziyan verir.
1145. Be'zen deli de ağıllı söz deyir.
A
Bazen deli de akıllı söz eder.
1146. Be'zen diriler ölülere hesed aparır.
A
Bazen diriler ölüleri kıskanır.
1147. Be'zen düz yerde de insan büdreyir.
A
Bazen düz yerde de insan tökezler.
1148. Be'zen tanrıya da ağ olur insan.
A
Bazen tanrıya da asi olur insan.
1149. Bed at özün gözler yahşı at igidi.
A, C
Kötü at kendini gözetir, iyi at yiğidi.
1150. Bed övrad hetaya ürcah olar.
A, C
Kötü evlat, hataya düşer.

1151. Bedbeht ova çıhdı, dağları duman aldı.
A
Bahtu kara ava çıktı, dağları duman aldı.
1152. Bedbehtin atı çoh getmez.
A
Bahtu karanın atı çok gitmez.
1153. Beden başa deyir sahla meni sahlayım seni.
A
Beden başa der, koru beni koruyayım seni.
1154. Beden gocalar könül gocalmaz.
A, B
Beden kocar, gönül kocamaz.
1155. Bedenini temiz sahla gefil ecel gelir.
A
Bedenini temiz tut, ecel habersiz gelir.
1156. Bedesilden esil olmaz, boyunca gızıl gala.
A, B bedesilden: bedesil
Soysuzdan soylu olmaz, baştan ayağa altın olsa da.
1157. Bedesilden esil olmaz, gaçan gızdan hanım.
A
Soysuzdan soylu olmaz, kaçan kıızdan hanım.
1158. Bedesili başa çekersen sürüşer ayağa düşer.
A
Soysuzu başa geçersen, sürünür ayağa düşer.
1159. Bedreng özül de bir rengdir.
A
Kötü renk de bir renktir.
1160. Behaneçiye behane eskik olmaz.
A, B olmaz: deyil.
Bahaneccinin bahanesi eksik olmaz.
1161. Behs ile hecce geden yorulub yolda galar.
A, B hecce: hece
İddia üzerine hacca giden yorulup yolda kalır.
1162. Behşiş atın dişine bahmazlar.
A
Hediye atın dişine bakmazlar.
1163. Behşiş tümen tümen, hesap dinar dinar.
A
Hediye tümen tümen, hesap dinar dinar.
1164. Behşiş var halvarla hesap var dinarla.
A
- Hediye var halvarla, hesap var dinarla.
1165. Behd dönende burunun suyu göze damar.
A
Baht dönünce burnun suyu göze damlar.
1166. Behü yar olanın yar sarar yarasını.
A
Bahtu yar olanın yar sarar yarasını.
1167. Behü yoh idi bedbehtliyi kömekeledi.
A
Bahtu yoktu bedbahtlığı yardım etti.
1168. Behüm behünden küsüb.
A
Bahtım bahtından küstü.
1169. Behüm olsaydı anadan gız doğulardım.
A
Bahtım olsaydı anamdan kıız doğardım.
1170. Behümün serkeştliyinden şeker töksem duz olur,
Yaz günü hamama getsem balta kesmez buz olur.
A
Bahümün kötülüğünden şeker döksem tuz olur,
Yaz günü hamama gitsem balta kezmez buz olur.
1171. Behün getirendë bedbehtliyini yaddan çihartma.
A
Bahtın iyiyken bedbahtlığı da unutma.
1172. Behün yadı sen de yat.
A
Bahtın yattı sen de yat.
1173. Behüni buzda sına oğulda gızda sına.
A, B buzda: gozda, C buzda: gozda.
Bahtını buzda dene, oğulda kıızda dene.
1174. Bekmez satana da le'net bekmez alana da.
A
Pekmez satana da lanet, pekmez alana da.
1175. Bela başının üstünü alıb.
A
Bela başından aştı.
1176. Bela bela getirer.
A, C
Bela bela getirir.
1177. Bela bela üstünden gelir.
A
Bela bela üstüne gelir.
1178. Bela cana gelecekse mala gelsin.
A

- Bela cana geleceğine cana gelsin.
1179. Bela gelende gelirem demez.
A, B, C
Bela gelirken geliyorum demez.
1180. Bela her zaman iyi adamı bulur.
A
Bela her zaman iyi adamı bulur.
1181. Beladan kaçan belaya düşer.
A, B
Beladan kaçan belaya düşer.
1182. Beladan kaçmaz olmaz.
A
Beladan kaçmak olmaz.
1183. Belasını men çekdim, sefasını eller.
A
Belasını ben çektim, sefasını eller.
1184. Belaya sabır gerek.
A
Belaya sabır gerek.
1185. Bele ağzın var çohlu saggız çeyne.
A
Böyle ağzın var, bolca sakız çiğne.
1186. Bele de galmaz bele de getmez,
Bir gün olur baht oyanar.
A
Böyle kalmaz böyle de gitmez,
Bir gün olur baht uyanır.
1187. Bele geden öküzün olsun,
İşe gitmeyen oğlun olmasın.
A
Böyle çalışan öküzün olsun,
İşe gitmeyen oğlun olmasın.
1188. Bele malın var apar Caferabad bazarına.
A
Böyle malın var götür Caferabad pazarına.
1189. Bele oturan arvaddan oğul doğulmaz.
A
Böyle oturan kadından oğul kazanılmaz.
1190. Bele otuyeyen idin ne üçün arıg düşdün ?
A, B
Böyle ot yiyordun da niye zayıf düşdün ?
1191. Bele yatan öküz yük götürmez.
A
Böyle yatan öküz yük götürmez.
1192. Beledçiliye geden yorulmaz.
A
Biletçiliğe giden yorulmaz.
1193. Beledçiye yol göstermezler.
A
Biletçiye yol göstermezler.
1194. Beledsiz yola çıkan yolun azar.
A
Biletsiz yola çıkan yolunu şaşırır.
1195. Belin şeker, nazın kim çeker ?
A
Belin şeker, nazını kim çeker ?
1196. bel.inde yan-dırdı men.i her.inde yan-dırdı men.i susa-dım su iste-dim su.yu dayandırdı men.i
1197. Belke de gaytardılar.
A
Belki de döndüler.
1198. Belke getdin gelmedin.
A
Belki gittin gelmedin.
1199. Belkeni ekersen çuğundur biter.
A, B
İyi sonuca ulaşmak için, her ihtimali değerlendirmelisin.
1200. Belkeni ekibler bitmeyib.
A
Belkiyi ektiler hiçbirşey bitmedi.
1201. Belkeye heç ne vermirler.
A
Belkiye hiçbirşey vermezler.
1202. Bende bendeye neyeler, tanrı gözden salmasa.
A
Kul kula ne yapar, tanrı göz yummasa.
1203. Berde, Garabağın darvazasıdır.
A
Berde, Karabağın kapısıdır.
1204. Bereket harda var ?
- Büyüklü yerde.
A
Bereket nerde var ?
- Büyüklü yerde.
1205. Bereket hareketdedir.
A, B
Bereket harekettedir.
1206. Bereket ondur, onu da düzlük.
A, B
Bereket ondur, onu da dürlütlük.
1207. Bereketin bir yanı hırmandır bir yanı nenenin eteyi.
A

- Bereketin bir yanı harmandır bir yanı
ninenin eteği.
1208. Berkde boşda eli yohdur.
A
Doluda boşta eli yoktur.
1209. Berkden bir çıhar, boşdan iki.
A
Doludan bir çıkar, boştan iki.
1210. Berkden boşdan çıhmış adamdır.
A
Doludan boştan çıkmış adamdır.
1211. Beşle garğanı ovsun gözünü.
A, B ovsun gözünü: gözünü ovsun.
Beşle kargayı ovsun gözünü.
1212. Beslesen atlas olar tut yarpağından.
A, C
Beslersen dut yarpağından atlas olur.
1213. Beş barmağım kimi bilirem.
A
Beş parmağım gibi bilirim.
1214. Beş barmağın beşi de bir deyil.
A, B bir: ten
Beş parmağın beşi de bir değil.
1215. Beş gün yarag bir gün gerek.
A
Beş gün silah bir gün gerek.
1216. Beş günün beyliyi de bir beylikdir.
A, B
Beş günün beyliği de beyliktir.
1217. Beş ilin öküzü, gırh ilin gazısını aldadır.
A
Beş yılın öküzü, kırk yılın kadısını
aldatur.
1218. Beşde alacağım yoh, üçde vereceyim.
A, B alacağım: alacağı, vereceyim:
vereceyi, C alacağım: alacağı,
vereceğim: vereceyi
Beşte alacağım yok, üçte vereceğim.
1219. Bey dediyin nedir, beyenmediyin nedir ?
A, B
Bey dediğin nedir, beğenmediğin nedir ?
1220. Bey evinden küt geldi dalınca da it geldi.
A
Bey ansızinc evden geldi, ardından da it
geldi.
1221. Bey ile bey savaştı, ortada kasıbın başı
yarıldı.
A, B, C savaştı: dalaştı, kasıbın:
nökerin.
- Bey beyle savaştı, ortada fakirin başı
yarıldı.
1222. Bey ile bostan ekenin tağı belinde biter.
A, B belinde: çiyinde
Bey ile bostan ekenin, teveği belinde
biter.
1223. Bey ile dalaşmağ direkle güleşmeye
benzer.
A
Bey ile dalaşmak direkle güleşmeye
benzer.
1224. Bey veren atın dişine bahmazlar.
A, B
Beyin verdiği atın dişine bakmazlar.
1225. Beyden gelmiş nökerem deyme dişlerini
tökerem.
A
Beyden gelmiş uşağım bütün dişlerini
dökerim.
1226. Beye bel bağlayanın heybesi çiyinde
gerck.
A, C
Beye bel bağlayanın heybesi omuzunda
gerck.
1227. Beye inanma, suya dayanma.
A, B
Beye inanma, suya güvenme.
1228. Beyin adı gilabı, gilabının ne dadı ?
A, B
Beyin adı sabundur (kil sabunu) tadı ne
olsun ?
1229. Beyin çeşmesinden su içme.
A, B
Bey çeşmesinden su içme.
1230. Beyin eli cibinden çihınca, kasıbın canı
çıhar.
A
Beyin eli cebinden çıkana kadar, fakirin
canı çıkar.
1231. Beyin kölgesinden, it kölgesi yahşıdır.
A, C
Beyin gölgesinden, it gölgesi iyidir.
1232. Beyle dost olanın tövlesi dolu olar,
samanlığı boş.
A, B beyle: bey ile
Beyle dost olanın tavlası dolu olur,
samanlığı boş.
1233. Bez geyerem, düz gezerem.
A, B
Bez giyerim, doğru gezerim.

1234. Bez isteyirsen Zencana get,
Ölüm isteyirsen Gilana.
A
Bez istiyorsan Zencan'a git.
Ölüm istiyorsan Gilan'a.
1235. Bezenirem ağadan gorhuram, bezenmirem
hanımdan.
A, B, C
Süslenirim ağadan korkarım, süslenmem
hanımdan.
1236. Bezenmisen bu gündesen, bezenmesen ne
gündesen ?
A
Süslenmişsin bu haldesin, süslenmesen
ne haldesin ?
1237. Bıçag öz destesin kesmez.
A, C
Bıçak kendi sapını kesmez.
1238. Bıçag sümüyü dayanıb.
A, C
Bıçak kemiğe dayandı.
1239. Bıçag vursan ganı çıhmaz.
A
Bıçak vursan kanı çıkmaz.
1240. Bıçag yarası sağalar, söz yarası sağalmaz.
A, C
Bıçak yarası iyileşir, söz yarası
iyileşmez.
1241. Bıg saggaldan gabag çihıb.
A
Bıyık sakaldan önce çıkar.
1242. Bıg saggaldan yuharıdır.
A
Bıyık sakaldan yukarıdadır.
1243. Bıgı burahmısan saggala salam
vermirsen.
A, C
Bıyığı bırakmışsın, sakala selam
vermiyorsun.
1244. Bıgın yağlayıblar.
A
Bıyığını yağladılar.
1245. Bıgının altundan keçibler.
A
Bıyığının altından geçtiler.
1246. Biçenin üzünü üken ağardır.
A, B
Biçenin yüzünü diken ağartır.
1247. Biçimsiz bir libası biçimli geymek
hünerdir.
- A
Biçimsiz bir elbiseyi biçimli giymek
hünerdir.
1248. Biçinçi haggını yerden götürer.
A, B götürer: yığar.
Çiftçi hakkını yerden çıkarır.
1249. Biçmemiş tikmek olmaz.
A, C
Biçmeden dikmek olmaz.
1250. Bigeyret oğuldansa namuslu gız yahşıdır.
A, C
Tembel oğuldan namuslu kız iyidir.
1251. Bihude hareket bel sındırar.
A
Yersiz hareket bel kırdırır.
1252. Bikar oturmağdan bikara işlemek
yahşıdır.
A
Boş oturmaktan boşa çalışmak iyidir.
1253. Bikar sözü ile arvad alma.
A
Bekar sözü ile avrat alma.
1254. Bikardan hamı bezar olar.
A
İşsizden herkes bıkar.
1255. Bikarlık kürlük getirer.
A
İşsizlik tembel'ik getirir.
1256. Bildiyinden danış, bilmediyin seni güdaza
verer.
A, C
Bildiyini söyle, bilmediğin seni felakete
sürükler.
1257. Bildiyini elinden verme.
A
Bildiyini elinden bırakma.
1258. Bildiyini soruşma.
A
Bildiyini sorma.
1259. Bildiyinle çekesen.
A
Bildiyinle çekersen.
1260. Bilen ile bilmeyen bir deyil.
A
Bilen ile bilmeyen bilmeyen bir değildir.
1261. Bilene bir tike, bilmeyene iki tike.
A, B iki: bir, tike: teke
Bilene bir parça bilmeyene iki parça.

1262. Bilenin de başına dönüm, bilmeyenin de,
dad yardımcısı elinden.
A
Bilenin de başına döneyim, bilmeyenin
de, aman yarım bilen elinden.
1263. Bilerek yanan ağlamaz.
A, C
Bilerek yanan ağlamaz.
1264. Bilirem ne yuvanın guşusan.
A
Hangi yuvanın kuşu olduğunu bilirim.
1265. Bilmeyir harada bişib deyir mene de bir
çömçe.
A, B bilmeyir: bilmir, harada: harda,
mene de bir çömçe: bir çömçe de bura
tök
Nerde piştiğini bilmiyor, bana da bir
kepçe diyor.
1266. Bilmirem baş ağrıtmaz.
A
Bilmiyorum demek baş ağrıtmaz.
1267. Bilsem ki hara yihılacağam oraya pambig
döşeycrem.
A, B
Yıkılacağım yeri bilsem oraya pamuk
döşerim.
1268. Bilseydim atımın ölümünü gulağı dolusu
dariya satardım.
A, B atımın: atım, ölümünü: ölecek.
Atımın öleceğini bilseydim kulağının
dolusu dariya satardım.
1269. Bilseydim derdim olmazdı iki.
A
Bilseydim derdim iki olmazdı.
1270. Bilmediyin işe başını sohma.
A, B başını sohma: girişme
Bilmediğin işe başını sokma.
1271. Bilmek olmaz kesilmemiş garpızdır.
A
Kesilmemiş karpuzdur içi bilinmez.
1272. Bilmemek cyb deyil bilmemeyin bilse
kişi,
Bu benim zennimce lap ele bilmek
kimidir.
B
Bilmemek ayıp değil bilmediğini bilse
kişi,
Bu benim kanaatimce tas tamam bilmek
gibidir.
1273. Bilmemek eyib deyil soruşmamag
eyibdir.
A, B eyib: cyb, eyibdir: cybdir
- Bilmemek ayıp değil, sorup öğrenmemek
ayıptır.
1274. Bilmesen bir bilenden sor.
A, C
Bilmiyorsan bir bilenden sor.
1275. Bildir geden bildirçin, hanı senin bir
gıçın.
A, B
Geçen yıl giden bildirçin, hani senin bir
ayağın.
1276. Bildir öldü boz eşşek bu il gelin ağlayag.
A
Geçen yıl öldü boz eşek, bu yıl gelin
ağlatalım.
1277. Bildir ölüb babası indi çıhib hatası.
B, C
Geçen yıl öldü dedesi şimdi çıktı hatası.
1278. Bildir ölüb babası indi deyir babam vay.
A, B, C
Geçen yıl öldü dedesi şimdi diyor vay
babam.
1279. Bildir yedim bir encir, indi de gamım
incir.
A, C
Geçen yıl yedim bir incir, şimdi de
karnım sancır.
1280. Bildirçinin beyliyi darı sovrulanacandır.
A, B sovrulanacandır: sovruluncadır.
Bildirçinin beyliği darı savrulana kadardır.
1281. Bilik ağlın aynasıdır.
A, C
Bilgi aklın aynasıdır.
1282. Bilik daşı ülgüc altı biliner.
A
Biley taşı ustura altında belli olur.
1283. Bilik insanın bezeyidir.
A, C
Bilgi insanın süsüdür.
1284. Biliyi nadandan da öyrenmek olar.
A
Bilgisizden de bilgi öğrenilir.
1285. Biliyini atasına vermez.
A, C
Bildiyini atasına söylemez.
1286. Bir abam var ataram, harda olsa yataram.
A, B, C
Bir abam var atarım, nerde olsa yatarım.
1287. Bir abbası verdik dindirdik,
Bir manat verib susdura bilmedik .

- A
Bir abbasi verip konuşturduk,
Bir manat verip susturamadık.
1288. Bir ac gudurar, bir yalavac.
Bir aç kudurur, bir çıplak.
1289. Bir acıyanda özünü, sahla bir giciyende.
Bir hastalanınca bir de üzülünce kendini koru.
1290. Bir adam ki seher yalan danışdı,
ahşamacan yalan danışar.
A
Bir adam ki sabah yalan konuştu, akşama kadar yalan konuşur.
1291. Bir adamı tanımah istesen ya ortag ol ya yola çıh.
A
Bir adamı tanımak istersen ya ortak ol ya yola çık.
1292. Bir adamın payı iki adamı ac goyar.
A
Bir adamın payı iki adamı aç koyar.
1293. Bir adamın payın özgesi yeye bilmez.
A, C
Bir adamın payını başkası yiyemez.
1294. Bir adamla dost olmag isteyirsense onun dostuna bah.
A
Bir adamla dost olmak istersen onun dostuna bak.
1295. Bir ağaca çıhanda hamı budagları silkeleme.
A
Bir ağaca çıkınca bütün dalları silkeleme.
1296. Bir ağaca çıhib min bir budag silkeleyir.
A, B, C
Bir ağaca çıkıp bin bir dal silkeliyor.
1297. Bir ağaçdan bel de olur kürek de.
A, B
Bir ağaçtan bel de olur kürek de.
1298. Bir ağacın dibinde bir sürü yatar.
A, B dibinde: kölgesinde, bir sürü: min goyun.
Bir ağacın dibinde bir sürü yatar.
1299. Bir ağıllı baş min başı sahlar.
A
Akıllı bir baş bin başı korur.
1300. Bir ağızdan çıkan söz, min ağıza yayılır.
A, B
Bir ağızdan çıkan söz, bin ağıza yayılır.
1301. Bir ahurdan at da yeyer, eşşek de.
- A
Bir ahurdan at da yer, eşşek de.
1302. Bir al iki ver, hardadır bu bollug ?
A
Bir al iki ver, nerdedir bu bollug ?
1303. Bir almağın bir de gaytarmağı var.
A
Almanın bir de geri vermesi var.
1304. Bir anaya bir gız, bir kelleye iki göz.
A
Bir anaya bir kız, bir kelleye iki göz.
1305. Bir arha ki su gelib güman var yene gelsin.
A
Bir arka su geldiyse ümit edilir ki bir daha gelsin.
1306. Bir arhdan min at su içer.
A
Bir arkdan bin at su içer.
1307. Bir arşın geyunun dibine düşüb.
A
Bir arşın kuyunun dibine düştü.
1308. Bir at arhında min at su içer.
A
Bir at arkında bin at su içer.
1309. Bir at, beş götür.
A
Bir at, beş götür.
1310. Bir ata dogguz oğul besler, dogguz oğul bir atanı besleye bilmez.
A, B
Bir baba dokuz oğulu besler, dokuz oğul bir babayı besleyemez.
1311. Bir atıb iki vurur.
A, B vurur: vurur
Bir atıp iki vurur.
1312. Bir atım barıtı var imiş.
A, B barıtı: barıtın, var imiş: varmış
Bir atın barutı varmış.
1313. Bir ayağı burda, bir ayağı korda.
A, B korda: gorda
Bir ayağı burda, bir ayağı mezarda.
1314. Bir barmag gatıgdan ötrü tuluğu yırtma.
A
Bir parmak yoğurt için tulumu yırtma.
1315. Bir baş bir deriye sığmaz.
A
Bir baş bir deriye sığmaz.

1316. Bir baş haraya olsa sığışar.
A, B sığışar: sığar
Bir baş nereye olsa sığar.
1317. Bir baş idi dörd ayag, gelin ötürdü ayag.
A, C
Bir baş dört ayaku, ayakların birini aç
gözlü gelin yedi.
1318. Bir baş ki büyük ola heç yere sığmaz.
A
Büyük baş hiçbir yere sığmaz.
1319. Bir başa bir goz yeter.
A
Bir başa bir ceviz yeter.
1320. Bir başa iki gapaz cefadır
A, B cefadır: ağır olar
Bir başa iki tokat ağır gelir.
1321. Bir başımdı min bir heyalım.
A, C
Bir başımdır bin bir hayalim.
1322. Bir bir dinle hemişe dinle.
A, C
Bir bir dinle her zaman dinle.
1323. Bir bireden örtü yorğanı yandırmazlar.
A, B bir bireden: bireden
Bir pire yüzünden yorganı yakmazlar.
1324. Bir birine çörek borc vererler.
A
Birbirine ekmek borç verilir.
1325. Bir birinin behsine giline yolur tersine.
A
Bir birinin bahsine kılıç keser tersine.
1326. Bir böhlan min ziyana beraberdir.
A
Bir iftira bin zarara bedeldir.
1327. Bir böhlan min ziyana sebeb olar,
Bir ziyan min böhтана.
A, B
Bir iftira bin ziyana sebep olur,
Bir ziyan bin iftiraya.
1328. Bir bu gün iki sabahdan yahşıdır.
A, B bu gün: bugün
Bir bu gün iki yarından iyidir.
1329. Bir budağa çıhub, min bir budag
silkeleyir.
A
Bir dala çıkıp, bin bir dal silkeler.
1330. Bir buğda ekmesen min buğda
biçmezsen.
A, B
- Bir buğday ekmezsen bin buğday
biçemezsin.
1331. Bir bulud ile gış olmaz.
A, C
Bir bulut ile kış olmaz.
1332. Bir çetver dilini goyub bir batman başı
ile danışır.
A
Bir cetvel dilini bırakıp bir batman başı
ile konuşur.
1333. Bir çeynem saggızın var çeyne yapışdır
alnına.
A, B
Bir çiğnem sakızın var çiğne yapıştır
alnına.
1334. Bir çıpağı yüz cübbeli soya bilmez
A, B yüz: min
Bir çıplağı yüz elbiseli soyamaz.
1335. Bir çırağın ışığına gırh adam eyleşer.
A
Bir çiranın ışığında kırk adam oturur.
1336. Bir çiçekdir iyneyenin burnu düşer.
A
Öyle çiçektir ki koklayanın burnu düşer.
1337. Bir çörek bir çöreye borcludur.
A
Bir ekmek bir ekmeğe borcludur.
1338. Bir çörek özün ye birini de allah yolunda
ver.
A
Bir ekmek kendin ye birini de Allah
rızası için ver.
1339. Bir çuval gızıl borcun olsun
Bir çuval buğda borcun olmasın.
A
Bir çuval altın borcun olsun,
Bir çuval buğday borcun olmasın.
1340. Bir çüstümdür bir püstüm, hamı da
menim dostum.
A, B, C
Bir çarığım bir postum, ikisi de benim
dostum.
1341. Bir dadan peşman, bir dadmayan.
A
Bir tadan pişman, bir tatmayan.
1342. Bir dağarcıg deni var, boş deyirman
ahtarır.
A
Bir dağarcık tahıl var, boş değirmen arar.

1343. Bir dağarcığ unum var, yeddi gara günüm var.
A
Bar dağarcık unum var, yedi kara günüm var.
1344. Bir dana bir nahırın adını batırar.
A, B nahırın: nahır, adını: -, batırar: korlar.
Bir dana bir sürünün adını batırır.
1345. Bir dana iki dana olsa beslerem.
A
Bir dana iki dana olsa beslerim.
1346. Bir daş altda, bir daş üstde.
A, B
Bir taş altta, bir taş üstte.
1347. Bir daş at ya bir gaya sal.
A
Bir taş at veya bir kaya sal.
1348. Bir daşla divar olmaz.
A, C
Bir taşla duvar olmaz.
1349. Bir daşla dogguz goz düşmez.
A
Bir taşla dokuz ceviz düşmez.
1350. Bir daşla iki serçe vurmağ olmaz.
A
Bir taşla iki serçe vurulmaz.
1351. Bir de beş eşit.
A
Bir söyle beş dinle.
1352. Bir de cavan olsaydım sahibi tecrübe olardım.
A
Tekrar genç olsaydım tecrübe sahibi olurudum.
1353. Bir de gelin ollam, oturub durmağımı bilereim,
A, B oturub: oturduğumu, durmağımı: durduğumu, bilereim: billem
Bir daha gelin olsam, oturup kalktığımı bilirim.
1354. Bir de uşaglığa gayıtsaydım gırh il imeklemeye razı olardım.
A
Bir daha çocukluğuma dönseydim kırk yıl emeklemeye razı olurudum.
1355. Bir dediler, on eyle.
A, B
Bir dediler, on yap.
1356. Bir defe geldin yoldaş, iki defe geldin gardaş.
A, B geldin: gelen, yoldaş: yoldaşdır, geldin: gelen
Bir defa geldin yoldaş, iki defa geldin kardeş.
1357. Bir defe görmek, iki defe eşitmekden yahşıdır.
A, B
Bir defa görmek, iki defa işitmekten iyidir.
1358. Bir deli bir guyuya daş atdı,
Yüz ağıllı çıharda bilmedi.
A, B atdı: saldı, çıharda: çıhara
Bir deli bir kuyuya taş attı,
Yüz akıllı çıkartamadı.
1359. Bir deliden yeddi mehelleye zerer deyer.
A
Bir deliden yedi mahalleye zarar gelir.
1360. Bir demirden nal da olar nize de.
A, C
Bir demirden nal da olur mızrak da.
1361. Bir deridir bir sümük.
A, C
Bir deridir bir kemik.
1362. Bir devenin derisi bir eşşeye yüküdür.
A
Bir devenin derisi bir eşeğe yüküdür.
1363. Bir deyersen beş deyerem.
A
Bir dersen beş derim.
1364. Bir dirhem min eyib örter.
A
Bir dirhem bin ayıp örter.
1365. Bir doğru ki yalana ohşadı onu söyleme.
A, B
Bir doğru ki yalana benzedi onu söyleme.
1366. Bir dost min ilde kazanılar.
A
Bir dost bin yılda kazanılır.
1367. Bir dostum var bir pustum.
A
Bir dostum var bir postum.
1368. Bir el eker iki el biçer.
A
Bir el eker iki el biçer.
1369. Bir el ile iki garpız tutmağ olmaz.
A, B el ile: elde, C el ile: elde.
Bir elle iki karpuz tutulmaz.

1370. Bir elden ses çıkmaz.
A
Bir elden ses çıkmaz.
1371. Bir eli bağla, bir eli dağla.
A
Bir eli bağla, bir eli dağla.
1372. Bir eli ile verir, bir eli ile alır.
A
Bir eliyle verir, bir eliyle alır.
1373. Bir eli imanında, bir eli tumanında.
A
Bir eli imanında, bir eli pantolonunda.
1374. Bir eli yağda, bir eli balda.
A, B
Bir eli yağda, bir eli balda.
1375. Bir elimde canım, bir elimde cananım.
A, B
Bir elimde canım, bir elimde cananım.
1376. Bir elin neyi var iki elin sesi var.
A
Bir elin neyi var iki elin sesi var.
1377. Bir elinde od, bir elinde su.
A, B elinde: eli, elinde: eli.
Bir elinde ateş, bir elinde su.
1378. Bir elle düyün düyünlenmez.
A
Bir elle düğüm düğümленmez.
1379. Bir eşitmisen bir de eşit.
A, C
Bir duyduysan bir daha duy.
1380. Bir et ki girdi gazana oldu yemeli.
A
Bir et ki girdi kazana oldu yenilecek.
1381. Bir evde iki kız, biri biz biri çuvalduz.
A
Bir evde iki kız, biri biz biri çuvaldız.
1382. Bir evde iki hava olmaz.
A
Bir evde iki hava olmaz.
1383. Bir evde şadlık, bir evde şiven.
A
Bir evde neşe, bir evde keder.
1384. Bir fikir ne geder karşılık görse o geder teraggi eder.
A
Bir fikir ne kadar karşılık görse o kadar yükselir.
1385. Bir gapıda iki dilençi olmaz.
- A
Bir kapıda iki dilenci olmaz.
1386. Bir garı ile bir goca dığ dığ eder her gece.
A
Bir karı ile bir koca dır dır eder her gece.
1387. Bir garnı ac, bir garnı toh.
A
Bir karnı aç, bir karnı tok.
1388. Bir gaşığı ile dogguz abdal yemiş,
Birin ağzı boş galmamış.
A
Bir kaşık ile dokuz abdal yemiş,
Birin ağzı boş kalmamış.
1389. Bir gaşığıla dogguz abdal keçiner.
A
Bir kaşıkla dokuz abdal geçinir.
1390. Bir gatı nazik min gatı yoğun, gatyarımı haradan tapım ?
A
Bir katı ince, bir katı kalın, çok sevenimi nerden bulayım ? (?)
1391. Bir gazanda iki kelle gaynamaz.
A, B kelle: goçun başı
Bir kazanda iki kelle kaynamaz.
1392. Bir gecenin oğrusu on illik molladan çok bilir.
A, C
Bir gecelik hırsız on yıllık hocadan çok bilir.
1393. Bir gecelik söhbetin dogguz ay mabedi var.
A, B söhbetin; melebin, dogguz ay: bir sene
Bir gecelik sohbetin dokuz ay eziyeti var.
1394. Bir gelen bir de geler.
A
Bir gelen bir daha gelir.
1395. Bir gelbi ki tike bilmeyeceksen neye sındırarsan ?
A
Onaramayacağın kalbi niye kırıyorsun ?
1396. Bir gemi bezener bir gelin bezenmez.
A, B gelin: kız
Bir gemi süslenir bir gelin süslenemez.
1397. Bir gemi dolanar, bir kız dolanmaz.
A
Bir gemi dolaşır, bir kız dolaşmaz.
1398. Bir gemide iki pişkah olmaz.
A
Bir gemide iki serdümen olmaz.

1399. Bir gemini iki reis batırar.
A
Bir gemiyi iki reis batırır.
1400. Bir gepik hesisin dişidir.
A
Bir kapik cimrinin dişidir.
1401. Bir gepik verin canını alın.
A
Bir kapik verin canını alın.
1402. Bir kız bir oğlanındır.
A, B
Bir kız bir oğlanındır.
1403. Bir kıza gurban olsun dogguz goca.
A, B dogguz: min, goca: garı
Bir kıza kurban olsun dokuz koca.
1404. Bir goca yeddi oğula evcedir.
A
Bir koca yedi oğula bedeldir.
1405. Bir gorhag bir ordunu pozar.
A
Bir korkak bir orduyu bozar.
1406. Bir goyundan iki deri çıkmaz.
A, B
Bir koyundan iki deri çıkmaz.
1407. Bir goyundan sürü olmaz.
A
Bir koyundan sürü olmaz.
1408. Bir göz için daş atmazlar.
A, B atmazlar: atılmaz.
Bir ceviz için taş atmazlar.
1409. Bir gördün hamerdi, bir de görsen,
namerdsen.
A, B gördün: gördüyün
Bir gördüğün namerdi, bir daha görsen,
namertsin.
1410. Bir görür iki isteyir.
A, C
Bir görür iki ister.
1411. Bir göz iki gözün gördüyünü göre
bilmez.
A
Bir göz iki gözün gördüğünü göremez.
1412. Bir göze bir dünya sığışar.
A, C
Bir göze bir dünya sığar.
1413. Bir gözü alça derir, biri sebete tükür.
A, B alça: -, biri: obiri
- Bir gözü erik toplar, bir gözü sepete
doldurur.
1414. Bir gözü yatur, bir gözü bahır.
A
Bir gözü yatar, bir gözü bakar.
1415. Bir gözünü ağladır, bir gözünü güldürür.
A, B
Bir gözünü ağlatır, bir gözünü güldürür.
1416. Bir gulağın dar eyle, bir gulağın darvaza.
A, C
Bir kulağını kapat, bir kulağını aç.
1417. Bir gulağından girer, o biri gulağından
çıkar.
A
Bir kulağından girer, öbür kulağından
çıkar.
1418. Bir gül ile bahar olmaz.
A, B
Bir gülle bahar olmaz.
1419. Bir gülmeyin bir ağlamağı da var.
A, B, C
Bir gülmenin bir de ağlaması var.
1420. Bir gün duz yediğin yere gırh gün salam
ver.
A
Bir gün tuz yediğin yere kırk gün selam
ver.
1421. Bir gün yaranan bir gün ölecek.
A
Bir gün doğan bir gün ölecek.
1422. Bir günlük beylik de beylikdir.
A
Bir günlük beylik de beylikdir.
1423. Bir günlük yola çıhsan bir heftelik
tedarik gör.
A, B tedarik gör: çörek götür
Bir günlük yola çıksan da bir haftalık
hazırlık yap.
1424. Bir Hesindir bir de Memmednesir.
A
Bir Hasandır bir de Mehmetnasır.
1425. Bir hesir, bir yesir.
A
Bir hasır, bir esir.
1426. Bir idi oldu iki ovhala gurbanın olum
ovhala.
A
Birdi iki oldu ovala kurbanın olayım
ovala.

1427. Bir ilana, bir de hana bel bağlama.
A, B
Bir yılana, bir de hana güvenme.
1428. Bir inad, bir murad.
A
Bir inat, bir murat.
1429. Bir inek ki gamında bala gezdirdi ona
bıçak yohdur.
A
Karnında yavru taşıyan inçe bıçak
vurulmaz.
1430. Bir iş başlamayınca gurtarmaz.
A
Bir iş başlanmazsa bitmez.
1431. Bir iş bitmeyince o biri işe başlama.
A, B iş: işi, bitmeyince: bitirmeyince
Bir işi bitirmeyince diğerine başlama.
1432. Bir iş tut ki egibeti heyir olsun.
A
Bir iş yap ki sonu hayırlı olsun.
1433. Bir iş var iki emel.
A
Bir iş var iki işlem.
1434. Bir işde özüne on menfaat varsa, halga
bir zerer o işi başlama.
A
Bir işte kendine on halka bir zarar varsa o
iş yapma.
1435. Bir işi başlayandan evvel ahırını fikir
eyle.
A
Bir işe başlamadan önce sonunu düşün.
1436. Bir işin evveline bah, bir de ahırına.
A
Bir işin öncesine bak, bir de sonuna.
1437. Bir iş hürmekle karvan gayıtmaz.
A
Bir iş ürdü diye kervan dönmez.
1438. Bir iti iki daşla vurur.
A
Bir itü iki taşla vurur.
1439. Bir kendde iki darğa olmaz.
A
Bir köyde iki muhtar olmaz.
1440. Bir kendin ki kovhası Murduş ola, heç
olar ki orada heyir iş ola ?
A, B murduş: mürdüş
Korucusu Murduş olan köyde, hayır iş
olur mu ?
- (Murduş: Özel isim. Kim olduğu
bilinmiyor.)
1441. Bir kişinin payını iki kişi yese ikisi de ac
galar.
A
Bir kişinin payını iki kişi yerse ikisi de
aç kalır.
1442. Bir kora bir deyenek.
A, B, C
Bir köre bir değnek.
1443. Bir gönülde iki mehebbet olmaz.
A, B, C
Bir gönülde iki muhabbet olmaz.
1444. Bir loğma bir dağ aşırar.
A, C
Bir lokma bir dağ aşırır.
1445. Bir manatlık eşşeyin yarım manatlık da
foduğu olar.
A
Bir manathlık eşşğin yarım manatlık da
sıpası olur.
1446. Bir meşede ki esir alanı tülkü ola azad
edeni çaggal,
Orada şir, peleng dolana bilmez.
A
Bir ormanda esir alan tilki, azat eden
çakal olsa,
Orda aslan, kaplan gezemez.
1447. Bir meşeye od düşse guru da yanar yaş da.
A
Bir ormana ateş düşse kuru da yanar yaş
da.
1448. Bir mih bir nalı,
Bir nal bir atı,
Bir at bir eri,
Bir er bir eli gurtarır.
A
Bir çivi bir nalı,
Bir nal bir atı,
Bir at bir eri,
Bir er bir eli kurtarır.
1449. Bir misgal et yüz cybi örter.
A
Bir gıram et yüz ayıbı örter.
1450. Bir müşteri için dükkan açılmaz.
A, B
Bir müşteri için dükkan açılmaz.
1451. Bir nahırın adını bir dana batırar.
A
Bir sütrünün adını bir dana batırır.
1452. Bir napakdan bir köpekden.

- A, B
Bir pisden bir de köpekten.
1453. Bir nefer işler, on biri dişler.
A
Bir kişi işler, on kişi dişler.
1454. Bir negd yüz nisyeeye deyer.
A
Bir nakit, yüz borca bedeldir.
1455. Bir olsun pir olsun.
A, B
Bir olsun pir olsun.
1456. Bir ülkede iki hökmdar olmaz.
A
Bir ülkede iki hükümdar olmaz.
1457. Bir özünden büyüye, bir özünden kiçiye gulag as.
A
Bir kendinden büyüğe, bir de kendinden küçüğe kulak as.
1458. Bir papaglı bir evi besler.
A
Bir şapkaklı bir evi besler.
1459. Bir parça çörek olub itüb.
A
Bir parça ekmek oldu yitti.
1460. Bir paydan bir kişi doyar.
A
Bir paydan bir kişi doyar.
1461. Bir pula dogguz hamam tikilmez.
A
Bir kuruşla dokuz hamam dikilmez.
1462. Bir saman çöpü devenin belini ezer.
A
Bir saman çöpü devenin belini ezer.
1463. Bir sebet yumurtaya bir gepik besdir.
A
Bir sepet yumurtaya bir kapik çoktur.
1464. Bir serencam gırh nesihetden yahşdır.
A, C
Bir musibet kırk nasihatten iyidir.
1465. Bir söyle iki dinle.
A, C
Bir söyle iki dinle.
1466. Bir su ki seni aparır deynen Arazdır.
A
Bir su ki seni götürüyor bil ki Arastır.
1467. Bir subay oğlan, bir mitli yorğan.
A
- Bir bekar oğlan, bir bitli yorğan.
1468. Bir sürüye bir gurd yeter.
A
Bir sürüye bir kurt yeter.
1469. Bir şem ki haggdan yana heç bad ile sönmez.
A
Hakkın yaktığı ışığı hiçbir rüzgar söndüremez.
1470. Bir şeyi verib pis olunca vermeyib pis ol.
A, B pis ol: pis olmag efzeldir
Bir şeyi verip kötü olacağına vermeyip kötü ol.
1471. Bir şeyin giymeti o şey elden gedenden sonra biliner.
A
Bir şeyin kıymeti o şey elden gittikten sonra anlaşılır.
1472. Bir tahtda iki padşah divan etmez.
A, B tahtda: taht üste, divan etmez: sığışmaz
Bir tahtta iki padişah durmaz.
1473. Bir tay düyünü dalında gezdindir.
A
Bir çift pirinci yanında gezdindir.
1474. Bir tek arı bir yığın çibinden yahşdır.
A
Bir tek arı bir yığın sinekten iyidir.
1475. Bir tike çörek daşdan çıkar.
A
Bir lokma ekmek taştan çıkar.
1476. Bir tike çörek on il yadda galar.
A
Bir lokma ekmek on yıl hatırda kalır.
1477. Bir tike ile dağ aşmag olar.
A, B
Bir lokma ile dağ aşılır.
1478. Bir tikenin bilmeyen, min tikenin de bilmez.
A, B
Bir lokmayı bilmeyen, bin lokmayı da bilmez.
1479. Bir tikenin gırh il haggı var.
A, B
Bir lokmanın kırk yıl hakkı var.
1480. Bir torba deni var, beş deyirmanı üyütmeye gedir.
A

- Bir torba tanesi var, beş değirmene
öğütmeğe gider.
1481. Bir toyug bir yumurta goyunca yeddi
mehelleye eşitdirer.
A
Tavur bir yumurta yumurtladığında yedi
mahalleye duyurur.
1482. Bir toyug ki yumurta üstünde oturdu ona
bıçag yohdur.
A
Kuluçkaya yatan tavuk kesilmez.
1483. Bir tövlede at da olar, eşşek de.
A, B
Bir tavlada at da olur, eşşek de.
1484. Bir uşağın ağılı gördüyü işlerden me'lum
olar.
A
Bir çocuğun aklı yaptığı işlerden belli
olur.
1485. Bir utanma, bir inanma.
A, B
Bir utanma, bir de inanma.
1486. Bir ürekde iki mehebbet olmaz.
A
Bir yürekte iki sevgi olmaz.
1487. Bir üreyi iki yere bölmek olmaz.
A
Bir yüreği ikiye bölmek olmaz.
1488. Bir var koroğlu, bir de var kor kişinin
oğlu.
A
Bir Köroğlu var, bir de kör kişinin oğlu.
1489. Bir verme bir de ister yatmaya yer de
ister.
A, B ister: diler, C ister: diler
Bir verme bir daha ister, yatmaya da yer
ister.
1490. Bir vuran, min vur deyenden yahşıdır.
A, B
Bir vuran, bin vur diyenden iyidir.
1491. Bir vurmağla ağac yihılmaz.
A, B, C
Bir kere vurmakla ağaç yıkılmaz.
1492. Bir yanda ağlaşma, bir yanda çalgı.
A
Bir yanda ağlaşma, bir yanda çalgı.
1493. Bir yanda ağlayır bir yanda gözünün
yaşını silir.
A
- Bir yandan ağlıyor, bir yandan gözünün
yaşını siliyor.
1494. Bir yandan bağlayan bir yandan açar.
A
Bir yandan bağlasan bir yandan açar.
1495. Bir yere vur karlı vur.
A
Bir yere vur, kârlı vur.
1496. Bir yastugda iki baş, il başında üç baş.
A
Bir yastukda iki baş, yıl başında üç baş.
1497. Bir ye bir allah yolunda ver.
A, B yolunda: yolu
Bir ye, bir de Allah rızası için ver.
1498. Bir yeyer, bir de başı altına goyar.
A, B
Bir yer, bir de başının altına koyar.
1499. Bir yeyirem deyenden gorh bir yemirem
deyenden.
A, B yeyirem: yemirem, bir: bir de,
yemirem: oturmuram
Bir yerim diyenden kork, bir yemem
diyenden.
1500. Bir yüze goşular, yüz bire goşulmaz.
A, B
Bir yüze katılır, yüz bire katılmaz.
1501. Bir ziyan min böhtana sebeb olar.
A
Bir ziyan bin iftiraya sebeb olur.
1502. Bir ziyan min öyüdden artıgdır.
A
Bir ziyan bin öğütten iyidir.
1503. Bire de ho de, mine de ho de.
A, B
Bire de ho de, bine de ho de.
1504. Bire dözen mine yeter.
A, B bire: mine, mine: on bine de
Bire katlanan bine ulaşır.
1505. Bire min demiş, bir bir vermiş yine bazar
bozulmamış.
A, C
Bire bin demiş, bir bir vermiş yine
pazarlık bozulmamış.
1506. Bire şıllag atdı, devenin gözünü çihartdı.
A
Bire çifte attı, devenin gözünü çıkarttı.
1507. Bireden ötrü yorğanı yandırmazlar.
A
Pire yüzünden yorğanı yakmazlar.

- Bir torba tanesi var, beş değirmene öğütmeğe gider.
1481. Bir toyug bir yumurta goyunca yeddi mehelleğe eşitdirer.
A
Tavur bir yumurta yumurtladığında yedi mahalleğe duyurur.
1482. Bir toyug ki yumurta üstünde oturdu ona bıçag yohdur.
A
Kuluçkaya yatan tavuk kesilmez.
1483. Bir tövlede at da olar, eşşek de.
A, B
Bir tavlada at da olur, eşşek de.
1484. Bir uşağın ağı gördüyü işlerden me'lum olar.
A
Bir çocuğun akli yapığı işlerden belli olur.
1485. Bir utanma, bir inanma.
A, B
Bir utanma, bir de inanma.
1486. Bir ürekde iki mehebbet olmaz.
A
Bir yürekte iki sevgi olmaz.
1487. Bir üreyi iki yere bölmek olmaz.
A
Bir yüreği ikiye bölmek olmaz.
1488. Bir var koroğlu, bir de var kor kişinin oğlu.
A
Bir Koroğlu var, bir de kör kişinin oğlu.
1489. Bir verme bir de ister yatmaya yer de ister.
A, B ister: diler, C ister: diler
Bir verme bir daha ister, yatmaya da yer ister.
1490. Bir vuran, min vur deyenden yahşıdır.
A, B
Bir vuran, bin vur diyenden iyidir.
1491. Bir vurmağla ağac yihılmaz.
A, B, C
Bir kere vurmağla ağac yıkılmaz.
1492. Bir yanda ağlaşma, bir yanda çalğı.
A
Bir yanda ağlaşma, bir yanda çalğı.
1493. Bir yanda ağlayır bir yanda gözünün yaşını silir.
A
- Bir yandan ağlıyor, bir yandan gözünün yaşını siliyor.
1494. Bir yandan bağlayan bir yandan açar.
A
Bir yandan bağlasan bir yandan açar.
1495. Bir yere vur karlı vur.
A
Bir yere vur, kârlı vur.
1496. Bir yastugda iki baş, il başında üç baş.
A
Bir yastukda iki baş, yıl başında üç baş.
1497. Bir ye bir allah yolunda ver.
A, B yolunda: yolu
Bir ye, bir de Allah rızası için ver.
1498. Bir yeyer, bir de başı altına goyar.
A, B
Bir yer, bir de başının altına koyar.
1499. Bir yeyirem deyenden gorh bir yemirem deyenden.
A, B yeyirem: yemirem, bir: bir de, yemirem: oturmuram
Bir yerim diyenden kork, bir yemem diyenden.
1500. Bir yüze goşular, yüz bire goşulmaz.
A, B
Bir yüze katılır, yüz bire katılmaz.
1501. Bir ziyan min böhtana sebeb olar.
A
Bir ziyan bin iftiraya sebeb olur.
1502. Bir ziyan min öyüdden artıdır.
A
Bir ziyan bin öğütten iyidir.
1503. Bire de ho de, mine de ho de.
A, B
Bire de ho de, bine de ho de.
1504. Bire dözen mine yeter.
A, B bire: mine, mine: on bine de
Bire katlanan bine ulaşır.
1505. Bire min demiş, bir bir vermiş yine bazar bozulmamış.
A, C
Bire bin demiş, bir bir vermiş yine pazarlık bozulmamış.
1506. Bire şıllag atdı, devenin gözünü çihartdı.
A
Bire çifte attı, devenin gözünü çıkarttı.
1507. Bireden ötrü yorğanı yandırmazlar.
A
Pire yüzünden yorğanı yakmazlar.

- Dedi: - Vay halıma.
A
Birine dediler:-İte bakan geliyor.
Dedi: - Göze görünen gider.
Dediler: - Tandıra yapışuran geliyor.
Dedi: - Ayağı sürçen gider.
Dediler: - Kazanda kaynatan gelir.
Dedi: - Vay halime.
1534. Birini bilersen birini bilmirsen.
A, B birini: birin, birini: birin.
Birini bilersin, birini bilmiyorsun.
1535. Birini gör fikir eyle, birini gör şükür eyle.
A, B eyle: ele, eyle: ele
Birini gör düşün, birini gör şükret.
1536. Birini minir, birini yedeğe çekir.
A
Birini biner, birini yedeğe çeker.
1537. Birini yandırır, birini gandırır.
A
Birini yakar, birini inandırır.
1538. Birini ye birini yeme,
Birini de birini deme.
A
Birini ye birini yeme,
Birini de birini deme.
1539. Birini yeyir birini de başı altına koyur.
A
Birini yer birini de başının altına koyar.
1540. Birinin eli o birinin dili işleyir.
A
Birinin eli birinin dili çalışır.
1541. Birisi atlas geyinmiş damaglı,
Birisi tapmayıb tuman yamaglı.
A
Birisi keyifli atlas giyinmiş,
Birisi yamalı pantolon bulamamış.
1542. Birisi mine bağıdır, mini de birisine.
A
Biri bine bağıdır, bini de birine.
1543. Birisi od olanda o birisi su olmalıdır.
A, B olmalıdır: gerek
Birisi ateş olunca diğeri su olmalıdır.
1544. Birlik harada, dirilik orada.
A, B harada: harda, dirilik: dirlik, orada:
orda, C
Birlik nerde, dirlik orda.
1545. Birlik olmayan yerde dirilik olmaz.
A, C
Birlik olmayan yerde dirlik olmaz.
1546. Birlikden gülvvet doğar.
A, C
Birlikten kuvvèt doğar.
1547. Bişirdik goyduğ deme yeyene nuş olsun.
A
Pişirdik koyduk demlenmeye, afiyet olsun yiyene.
1548. Bişmiş aşın darğası.
A
Pişmiş aşın amiri.
1549. Bişmiş aşına soyug su gatma.
A
Pişmiş aşna soğuk su katma.
1550. Bişmiş toyuğun gülmeyi gelir.
A
Pişmiş tavuğun gülesi gelir.
1551. Bitdi her yarağımız, galdı saggal darağımız.
A, B
Bitti her silahımız, kaldı sakal tarağımız.
1552. Bitmiş işden gül iyi gelir.
A, B
Bitmiş işten gül kokusu gelir.
1553. Biyara get bekar galma.
A
Bedava çalış, işsiz kalma.
1554. Biz bu saggalı deyimanda ağartmışg.
A
Biz bu sakalı değirmende ağartuk.
1555. Biz çörek vermedik çörek isteyek,
Biz çörek verdik ki çörekli olag.
A
Biz ekmek vermedik ki ekmek isteyelim,
Biz ekmek verdik ki ekmekli olalım.
1556. Biz de adem övladıyğ.
A
Biz de adem evladıyğ.
1557. Biz evlendik külüşü derdik, sen evlendin barmağın bala batdı.
A
Biz evlendik saman derdik, sen evlendin parmağın bala battı.
1558. Biz gane oldug gaza,
Gaz özün goydu naza.
A
Biz razı olduk kaza,
Kaz kendini verdi naza.
1559. Biz geldik gelin görmeye, gelin getdi tezcek yığmaya.
A

- Biz geldik gelin görmeye, gelin gitti
tezcek yığmaya.
1560. Biz güllünü derdik siz gülabını çekersiz.
A
Biz güllünü derdik siz suyunu çıkarın.
1561. Biz ondan yoğurt umurug, o bizden ayran
isteyir.
A
Biz ondan yoğurt umuyoruz, o bizden
ayran istiyor.
1562. Biz ümid oldug daza, daz özün goydu
naza.
A, B, C
Biz bel bağladık dazlağa, dazlak kendini
verdi naza.
1563. Bize gelen bize ohşar.
A, B
Bize gelen bize benzer.
1564. Bize gelen keçelin saçı dabanından olar.
A, E gelen: yetişen, olar: oldu.
Bize gelen kelin saçı tabanından çıkar.
1565. Bizim eşşek evvelden guyrugsuz idi ?
A
Bizim eşşek önceden kuyruksuz muydu ?
1566. Bizim gelin bizden kaçar,
Üzün tutar garnın açar.
A, B
Bizim gelin bizden kaçar,
Yüzünü kapar karnını açar.
1567. Boğaz yeddi boğumdur, söz altısından
keçdi, yeddinciden gayıdar.
A, B boğumdur: buğumdur, gayıtar:
gaytar
Boğaz yedi boğumdur, söz altısından
geçer, yedincisinden döner.
1568. Boğaz yediğini istemez göz gördüğünü
ister.
A
Boğaz yediğini istemez göz gördüğünü
ister.
1569. Boğaza can borc içindedir.
A
Can boğaza borçludur.
1570. Boğazı büyük olanın dostu olmaz.
A
Boğazı büyük olanın dostu olmaz.
1571. Boğazım sağ, ayağım ahsag.
A, B
Boğazım sağlam, ayağım aksak.
1572. Boğazında başmag tayı galıb.
- A
Boğazında ayakkabı teki kaldı.
1573. Boğazında çöp galıb.
A
Boğazında çöp kaldı.
1574. Boğazında galar asta ye.
A
Boğazında kalır yavaş ye.
1575. Boğazında galsın.
A, C
Boğazında kalsın.
1576. Boğuşan köpeyin yarası eksik olmaz.
A, C
Boğuşan köpeğin yarası eksik olmaz.
1577. Bol bol yeyen bel bel bahar.
A
Bol bol yiyen bön bön bakar.
1578. Borc alan ağlaya ağlaya geler güle güle
geder
A, B ağlaya ağlaya geler güle güle gider:
güle güle gider ağlaya ağlaya geler
Borc alan ağlaya ağlaya gelir güle güle
gider.
1579. Borc alan bicdir, borc veren gic.
A, C
Borc alan şeytandır, borc veren aptal.
1580. Borc alan, saları da var.
A
Borc alan, selam da var.
1581. Borc almag asandır gaytarmag çetin.
A
Borc almak kolaydır, ödemek zor.
1582. Borc almag başlanan yerde dostlug
pozular.
A
Borc almak başlayınca dostluk bozulur.
1583. Borc altında galan deyil.
A
Borc altında kalmaz.
1584. Borc çihıbdır hirtdeyecen.
A
Borc gırtlağa kadar çıktı.
1585. Borc durar, herc durmaz.
A
Borc durur, harcama durmaz.
1586. Borc esaretdir.
A
Borc esarettir.

1587. Borç galdıgca uzanar.
A
Borç ödenmedikçe artar.
1588. Borç güle güle gider, ağlaya ağlaya gelir.
A
Borç güle güle gider, ağlaya ağlaya gelir.
1589. Borç ile alınan göynek adamı temiz sahlamaz.
A
Borçla alınan gömlek adamı temiz tutmaz.
1590. Borç ile çahır içen iki defe keflener.
A, C
Borç ile içki içen iki defa keyiflenir.
1591. Borç ki oldu yüz, gir içinde üz.
A, C
Borç oldu yüz, gir içinde yüz.
1592. Borç kömeye benzer, galdıgca büyüyür.
A
Borç yardıma benzer, durdukça büyür.
1593. Borç mini aşdı, her akşam pahlava ye.
A, C
Borç bini aşdı, her akşam baklava ye.
1594. Borç ödemekle, yol yerimekle tükener.
A
Borç ödemekle, yol yürümekle tükenir.
1595. Borç pul verenin dili uzun olur.
A, B, C
Borç para verenin dili uzun olur.
1596. Borç vermekle tükener, yol getmekle.
A, B
Borç ödemekle tükenir, yol gitmekle.
1597. Borç yaddan çıkmaz.
A, B
Borç akıldan çıkmaz.
1598. Borç yahşı güne gelmez.
A
Borç iyi güne gelmez.
1599. Borca ele giriş ki tez gaytara bilersen.
A
Öyle borç al ki çabucak geri veresin.
1600. Borçdan gorhan gapısını gen açmaz.
A, B gen: geniş
Borçtan korkan kapısını geniş açmaz.
1601. Borçlu borçlunun sağlığını ister.
A, B
Borçlu, borçlunun sağlığını ister.
1602. Borçlu ölmez, benizi saralar.
- A
Borçlu ölmez, benzi sararır.
1603. Borçludan bir güvec al, vur yere sınısın.
A, B
Borçludan bir çanak al, vur yere kırılısın.
1604. Borçludan bir lah yumurta da olsa al, vur divara.
A
Borçludan bir çürük yumurta da olsa al, vur duvara.
1605. Borçlunu çoh darıhdırma danar.
A
Borçluyu çok sıkıştırma bilmezlikten gelir.
1606. Borçlunun duaçısı borç verendir.
A, B borç verendir: alacaglıdır
Borçlunun duacıısı borç verendir.
1607. Borçsuz adam beyzadedir.
A, C
Borçsuz adam beyzadedir.
1608. Borçsuz adam yohsul beyden yahşıdır.
A
Borçsuz adam yoksul beyden iyidir.
1609. Borcu almag asandır, gaytarmag çetin.
A
Borcu almak kolaydır, ödemek zor.
1610. Borcu hemişe kem ver, gaytarmasa peşman olmazsan.
A, C
Borcu her zaman kötülükle ver, ödemese de pişman olmazsın.
1611. Borcun yohdur zamin ol.
A, B
Borcun yoksa kefil ol.
1612. Borcunu veren yarılanar.
A
Borcunu veren zenginler.
1613. Borcunu vermeyen bir de borç ala bilmez.
A
Borcunu vermeyen bir daha borç alamaz.
1614. Bostan ekenin yiyesi merd olar.
A
Bostan ekenin sahibi mert olur.
1615. Bostan peyiki kimi şişme.
A, C
Bostan hıyarı gibi şişme.
1616. Bostana dadanan oğru bir de gelir
A
Bostana dadanan hırsız bir daha gelir.

1617. Bostana giren goduğun gulağı guyrugu olmaz.
A, B goduğun: eşşeyin
Bostana giren sıpanın kuyruğu kulağı olmaz.
1618. Bostana giren porsug yabanı gebul cler.
A, B eler: eyler
Bostana giren porsuk yabayı kabullenir.
1619. Bostançının kar vahtıdır.
A
Bostançının kâr vaktidir.
1620. Bostançının sovgatı eyri hiyar olar.
A, B eyri hiyar: kelik
Bostançının hediyesi eğri hiyardır.
1621. Bostançıya kelik satmazlar.
A, B satmazlar: satılmaz
Bostançıya eğri hiyar satmazlar.
1622. Boş anbar, boş dağarcıg,
Ha ölç, ha ölç, doludur.
A
Boş ambar, boş dağarcık,
Ölç ha ölç, doludur.
1623. Boş boşuna danışır.
A
Boş yere konuşur.
1624. Boş çanağı dolu çanağa vurmağ isteyir.
A, B vurmağ isteyir: vurmazlar
Boş çanağı dolu çanağa vurmağ isteyir.
1625. Boş çuval boş anbar,
Ha döldür doldur.
A
Boş çuval boş anbar,
Doldur ha doldur.
1626. Boş çuval dik durmaz.
A, B
Boş çuval dik durmaz.
1627. Boş damardan gan çıhmaz.
A, C
Boş damardan kan çıkmaz.
1628. Boş durana şeytan güler.
A
Boş durana şeytan güler.
1629. Boş durunca düşmenine daş daşı.
A, B, C
Boş duracağına düşmanına taş taşı.
1630. Boş eşşek deyirmanı getmez.
A
Boş eşşek deşirmene gitmez.
1631. Boş eşşek yeyin geder.
A, B
Boş eşşek hızlı gider.
1632. Boş eve gız vermezler.
A
Boş eve kız vermezler.
1633. Boş gab cingilder.
A
Boş kab tungırdar.
1634. Boş gaşıg ağıza girmez.
A, B
Boş kaşıq ağıza girmez.
1635. Boş gazan gaynamaz.
A
Boş kazan kaynamaz.
1636. Boş sözden fayda yohdur.
A
Boş sözden fayda gelmez.
1637. Boş sözle garın doymaz.
A, C
Boş sözle karın doymaz.
1638. Boş süfreye ne bismillah ?
A
Boş sofraya bismillah denmez.
1639. Boş torba ile at tutulmaz.
A
Boş torba ile at tutulmaz.
1640. Boş torbaya at gelmez.
A
Boş torbaya at gelmez.
1641. Boş tüfengden iki adam gorhar.
A, C
Boş tüfekten iki adam korkar.
1642. Boşdan bir çıhar, berkden iki.
A
Boştan bir çıkar, doludan iki.
1643. Boyagçı küpü deyil ki salıb çıhardasan.
A
Boyacı küpü değıl ki sokup çıkartasın.
1644. Boynu uzun, beyni boş.
A
Boyu uzun, beyni boş.
1645. Boynu uzun, beyni boş,
Tut gulağından çüte goş.
A, B
Boyu uzun ,beyni boş,
Tut kulağından çifte koş.
1646. Boynum gıldan nazikdir.

- A, B
Boynum kıldan incedir.
1647. Boynum sındı, yerini almaz.
A, B
Boynum kırıldı, yerine gelmez.
1648. Boynunu bitler yeyib, çöreyini itler.
A
Boynunu bitler yiyor, ekmeğini itler.
1649. Boynunu büyüdükçe ağılını büyüt.
A, B boynunu: boyunu, büyüdükçe:
büyütmekdense
Boyunu büyüteceğine aklını büyüt.
1650. Boyu büyük olanın giymeti büyük olmaz.
A
Boyu büyük olanın kıymeti büyük olmaz.
1651. Boyun kıldan nazikdir.
A
Boyun kıldan incedir.
1652. Boyun olsun boyundurug tapılar.
A
Boyun olsun boyunduruk bulunur.
1653. Boyuna bahma bacardığına bah.
A
Boyuna bakma yaptığına bak.
1654. Boyuna gamış ölçüm.
A
Boyuna kamış ölçeyim.
1655. Boyundurugdan kaçan öküzü keserler.
A
Boyunduruktan kaçan öküzü keserler.
1656. Boz at da öldü Murtuzalı bey de.
A, B murtuzalı: murtuzeli
Boz at da öldü Murtazalı bey de.
1657. Boz tula gider boynuyoğun gelir.
A
Boz tazı gider, ensesi kalın gelir.
1658. Boz üzüm var, doğru sözüm.
A, B, C doğru: doğruca
Boz yüzüm var, doğru sözüm.
1659. Bozlamaç, gırhın yedim garnım ac.
A
Bazlama, kırkını yedim karnım aç.
1660. Böhmana düşen odsuz yanar.
A, B
İfüraya uğrayan ateşsiz yanar.
1661. Börkçünün börkü olmaz.
- A
Börkçünün börkü olmaz.
1662. Börkünü goy gabağına fikir ele.
A
Börkünü koy önüne başla düşünmeye.
1663. Böyle gem böyle keder, böyle gelir böyle gider.
A, C
Böyle gam böyle keder, böyle gelir böyle gider.
1664. Büyük ağacın kölgesi büyük olar gölgesi de.
A
Büyük ağacın gölgesi de büyük olur.
1665. Büyük ağacın kölgesinde min koyun yatar.
A
Büyük ağacın gölgesinde bin koyun yatar.
1666. Büyük başın büyük de ağrısı olar.
A, B de: -
Büyük başın büyük de ağrısı olur.
1667. Büyük başını küçük işe gatma.
A
Büyük başını küçük işe sokma.
1668. Büyük büyük danışma başına gelir.
A, C
Büyük büyük konuşma başına gelir.
1669. Büyük büyüklüyün bilmese,
Küçük küçükliyin bilmez.
A
Büyük büyüklüğünü bilmezse,
Küçük küçükliğini bilmez.
1670. Büyük dağın dumanı da büyük olar.
A
Büyük dağın dumanı da büyük olur.
1671. Büyük danışanı küçük götürer.
A
Büyük konuşanı küçük götürür.
1672. Büyük daş götürmek, vurmamag elametidir.
A
Büyük taşa yapışmak, vurmamaya işaretidir.
1673. Büyük derd, büyüün yoldan azmasıdır.
A
Büyük dert, büyüün yoldan çıkmasıdır.
1674. Büyük evin giblesidir.
A
Büyük evin kıblesidir.

1675. Büyük gapının büyük de halgası olar.
A
Büyük kapının büyük halkası olur.
1676. Büyük gözün nuru olmaz.
A
Büyük gözün nuru olmaz.
1677. Büyük her ne çalsa küçük gerek oynasın.
A
Büyük ne çalarsa çalsın, küçük oynamalıdır.
1678. Büyük hikmetler gısa sözlerle deyiler.
A
Büyük hikmetler kısa sözlerle söylenir.
1679. Büyük insan işinden tanınar.
A
Büyük insan işinden tanınır.
1680. Büyük loğma ud, büyük söz danışma.
A, C
Büyük lokma yut, büyük söz söyleme.
1681. Büyük ne eylese küçük onu götürür.
A, B eylese: tökse, götürer: yığar
Büyük ne yapsa küçük de onu yapar.
1682. Büyük olan yerde küçük danışmaz.
A, B
Büyüklerin yanında küçük konuşmaz.
1683. Büyük olanın gursacı gen gerek.
A
Büyük olanın kursacı büyük olmalı.
1684. Büyük olarsan bilersen.
A
Büyük olursan bilirsin.
1685. Büyük senetkarlar yaranar az az,
Her yerde her zaman inci tapılmaz.
A
Büyük sanatkarlar her zaman doğmaz.
Her yerde her zaman inci bulunmaz.
1686. Büyük sözüne bahmayan böyüre böyüre galar.
A
Büyük sözüne bakmayan böğüre böğüre kalır.
1687. Büyük tengid büyük edebiyat yaradır.
A
Büyük tenkit büyük edebiyat yaratur.
1688. Büyük üke boğaz yırtar.
A
Büyük lokma boğaz yırtar.
1689. Büyükdən de büyük var.
- A
Büyükten de büyük var.
1690. Büyükle büyük, küçükle küçük.
A
Büyükle büyük, küçükle küçük.
1691. Büyükle büyük ol, küçüklerle göster yol.
A
Büyükle büyük ol, küçüklerle göster yol.
1692. Büyüksüz evde heyir bereket olmaz.
A, B, C
Büyüksüz evde hayır bereket olmaz.
1693. Büyüye büyük deyibler, küçüye küçük.
A
Büyüğe büyük derler, küçüğe küçük.
1694. Büyüye hürmet ele, sen de büyüyeceksen.
A
Büyüğe hürmet et, sen de büyüyeceksin.
1695. Büyüye hürmet vacibdir.
A, B
Büyüğe hürmet vacibdir.
1696. Büyüyü ahmag, küçüyü tohmag.
A
Büyüğü ahmak, küçüğü tokmak.
1697. Büyüyü döy ki, küçük ibret alsın.
A, B
Büyüğü döv, küçük de ibret alsın.
1698. Büyüyün büyük derdi var küçüyün küçük.
A
Büyüyün büyüğün derdi var, küçüyün küçüğü.
1699. Büyüyün sözüne bahmayan geze geze galar.
A, B geze geze: böyüre böyüre
Büyüyün sözüne bakmayan gezer durur..
1700. Büyüyün üzüne ağ olanı torpag götürmez.
A
Büyüyün yüzüne asi olanı toprak kabul etmez.
1701. Büyüyünü tanımayan giblesini de tanımaz.
A, C
Büyüyünü tanımayan kiblesini de tanımaz.
1702. Bu ağıl mende o dua sende.
A
Bu akıl bende o dua sende.

1703. Bu arşına bez vermezler.
A, C
Bu arşına bez vermezler.
1704. Bu bir atdır hamı minecek.
A, B
Bu bir atdır herkes binecek.
1705. Bu boynum bu da gılinc.
A
Bu boynum bu da kılıç.
1706. Bu brk goy babanın başına.
A
Bu brk koy babanın başına.
1707. Bu can senindir ezizim, mene ne minneti.
A
Bu can senindir sevdiğim, eziyeti de benim.
1708. Bu cibinden çıhardıb o cibine goyur.
A
Bu cebinden çıkarıp o cebine koyar.
1709. Bu çağacan gonşu gızı idim,
İndi öldüm ev gızı.
A, B ev gızı: ev gelini
Bu zamana kadar komşu kızıydım,
Şimdi ev kızı oldum.
1710. Bu daş bu terezi.
A, B
Bu taş bu da terazi.
1711. Bu derd ile pul gazan apar ver Nurcahan yesin.
Nurcahan da Nurcahan ola.
A
Bu dert ile para kazan götür ver Nurcihan yesin.
Nurcihan da Nurcihan olsun.
1712. Bu derdi kora aparmag olmaz.
A
Bu dert mezara götürülmez.
1713. Bu dere benim, o dere senin.
A
Bu dere benim, o dere senin.
1714. Bu dünya arsızla gamsizindir.
A
Bu dünya arsızla gamsızındır.
1715. Bu dünya arsızlar, gamsizler dünyasıdır.
A
Bu dünya arsızlar, gamsızlar dünyasıdır.
1716. Bu dünya bir deyimandır udar bir gün bizi.
A, B bir: -, udar: üyüder
- Bu dünya bir değirmendir, öğütür bir gün bizi.
1717. Bu dünya fanidir fani.
A
Bu dünya fanidir fani.
1718. Bu dünya geniştir sene de yer var mene de.
A
Bu dünya geniştir sana da yer var bana da.
1719. Bu dünya vefasız dünyadır.
A
Bu dünya vefasız dünyadır.
1720. Bu dünyada kef çekim o dünyada işim yoh.
A
Bu dünyada keyfim yerinde olsun öbür dünyada işim yok.
1721. Bu dünyada maldan mlkden bir ağıllı baş yahşdır,
Anlamayan bir kelleden bir gara daş yahşdır.
A
Bu dünyada akıllı bir baş maldan mlkden iyidir,
Anlamayan kelleden bir kara taş iyidir.
1722. Bu dünyadan heberi yoh, o dünyadan danışır.
A
Bu dünyadan haberi yok, öbür dünyadan konuşur.
1723. Bu dünyanın adamı deyil.
A
Bu dünyanın adamı değil.
1724. Bu dünyaya e'tibar yohdur.
A
Bu dünyaya itibar yoktur.
1725. Bu el o ele kömektir.
A
Bu el öbür elin yardımcısıdır.
1726. Bu eli vereni o eli bilmez.
A
Bu elin verdiği öbür el bilmez.
1727. Bu eşek bu nerdivan.
A, B
Bu eşek bu da merdiven.
1728. Bu fere o ferele benzemez.
A
Bu fare öbür farelere benzemez.
1729. Bu gabdan o gaba tkr.
A

- Bu kaptan öbür kaba döküyor.
1730. Bu kılıç, bu meydan.
A
Bu kılıç, bu meydan.
1731. Bu kız yahşı gızdır, ere gedenden sonra bah,
Bu gelin yahşı gelindir, birini doğandan sonra bah.
A, C
Bu kız güzel kızdır, evlendikten sonra bak,
Bu gelin güzel gelindir, bir tane doğurduktan sonra bak.
1732. Bu gün ala dağda sabah gara dağda.
A
Bu gün ala dağda yarın kara dağda.
1733. Bu gün beledir, sabah ele.
A
Bu gün böyledir, yarın öyle.
1734. Bu gün dünyadır, sabah ahiret.
A
Bu gün dünyadır, yarın ahiret.
1735. Bu gün düşenbedir, meyline düşen nedir ?
A
Bu gün pazartesidir, gönlüne düşen nedir ?
1736. Bu gün gelib keçdi, sen sabaha bah.
A
Bu gün gelip geçti, sen yarına bak.
1737. Bu gün gızını döymeyen sabah dizini döyer.
A, B
Bu gün kızını dövmeyen yarın dizini döver.
1738. Bu gün menedirse sabah senedir.
A
Bu gün banaysa yarın sanadır.
1739. Bu gün negd sabeh nisye.
A
Bugün nakit yarın emanet.
1740. Bu gün sen deyersen, sabah sene deyerler.
A
Bu gün sen dersen, yarın sana derler.
1741. Bu gün var sabah yoh.
A
Bu gün var yarın yok.
1742. Bu gün ye, sabaha gismet ne olsa.
A
Bu gün ye, yarına kısmet neyse.
1743. Bu günden sabahı gör.
A
Bu günden yarını gör.
1744. Bu günkü gazma, sabahkı neftdir.
A
Bu günkü kazma, yarınki petroldür.
1745. Bu günün işini sabaha goyma.
A, B
Bu günün işini yarına bırakma.
1746. Bu hele herbesidir, zerbese daldır.
A, B daldır: daldadır
Bu daha kavgasıdır, darbesi arkadadır.
1747. Bu hele kamilleri, gör nedir cahilleri.
A, B
Bu kamilleri, gör nasıldır cahilleri.
1748. Bu herce han da dözmez.
A, B
Bu harcamaya han da dayanamaz.
1749. Bu hına o hınadan deyil.
A, B
Bu kına o kınadan değil.
1750. Bu ilki serçe bildirki serçeye cik cik öyredir.
A, B
Bu yılki serçe geçen yılki serçeye cik cik öğretiyor.
1751. Bu köhne sözdür, tezesini de gelsin.
A
Bu eski sözdür, tazesini söyle gelsin.
1752. Bu benim üzüm, o senin üzün.
A
Bu benim yüzüm, o senin yüzün.
1753. Bu mescide bu namaz da çohdur.
A, B
Bu mescide bu namaz da çoktur.
1754. Bu mey meyhanasıdır, zurna gavalı hele daldadır.
A, C
Bu içki meyhanesidir, zurna kavalı arkadan gelir.
1755. Bu meydan bedöy meydanıdır,
Burda yabılar gıyruğ bular.
A
Bu meydan soylu atların meydanıdır,
Burda soysuz atlar ancak yaltaklanır.
1756. Bu nece bostarcıdır, deymişini goyar kalın derer.
A

- Bu nasıl bostancıdır, olmuşunu bırakır
olmamışını derer.
1757. Bu öküz o öküzün bacısı oğludur.
A
Bu öküz o öküzün bacısı oğludur.
1758. Bu pehriz ne bu lahiç turşusu ne.
A
Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu.
1759. Bu sene ders olsun.
A
Bu sana ders olsun.
1760. Bu sesi bir dahmaya yerleştirmek olmaz.
A
Bu ses bir kulübeye sığdırılmaz.
1761. Bu tekiye at dözer.
A
Bu çifteye at dayanır.
1762. Bu uşaglık deyil decellikdir.
A
Bu çocukluk değil deccalliktir.
1763. Bu yerişle hara çatarsan.
A
Bu yürüyüşle nereye gidebilirsin ?
1764. Bu zaman bah öğren zamanıdır.
A
Bu zaman bak öğren zamanıdır.
1765. Budagdan gopan alma, ağacın dibine
düşer.
A
Daldan kopan elma, ağacın dibine düşer.
1766. Bugünkü kız, sabah anadır.
A
Bu günkü kız, yarınki anadır.
1767. Bugünkü işini sabaha goyma.
A, C
Bu günkü işini yarına bırakma.
1768. Bugünkü işini sabaha goyma,
Belke sabah sene yar olmadı.
A
Bu günkü işini yarına bırakma,
Belki yarına çıkamazsın.
1769. Bugünkü söz, dünengi sözün körpüsüdür.
A
Bu günkü söz, dünkü sözün uzantısıdır.
1770. Bugünkü toyug ,sabahki gazdan yahşıdır
A
Bu günkü tavuk, yarınki kazdan iyidir.
1771. Bugünkü uşag, sabahki goçag.
A
Bu günkü çocuk, yarınki kahraman.
1772. Bugünkü yumurta, sabahki toyugdan
yahşıdır.
A
Bu günkü yumurta, yarınki tavuktan
iyidir.
1773. Bugünü ye, sabaha ya gismet.
A
Bu günü ye, yarına ya kısmet.
1774. Bugünün sabahı da var.
A
Bugünün yarını da var.
1775. Buğda çöreyin yohdur,
Buğda diline ne gelib ?
A, B yohdur: olmadı
Buğday ekmeğin yoksa,
Buğday diline ne oldu ?
1776. Buğda gösterir arpa satır.
A, B gösterir: gösterib
Buğday gösterir arpa satar.
1777. Buğda olmayan yerde arpa göstererler.
A, B arpa: darını
Buğday olmayan yerde arpa gösterirler.
1778. Buğda olmayan yerde, darını göze
teperler.
A
Buğday olmayan yerde, darını göze
teperler.
1779. Buğda yeyib cennetden çıhib.
A, B yeyib: yedim, çıhib: çıhdım
Buğday yedi cennetten çıktı.
1780. Buğdadan elim üzüldü, gümanım sene
gelir ay arpa çöreyi.
A
Buğdaydan ümidim kesildi, kurtuluş
sendedir ey arpa ekmeği.
1781. Buğdam var deme anbara tökmeyince,
Övladım var deme evlenmeyince.
A, B övladım var deme evlenmeyince: -
Buğdayım var deme anbara dökmeyince,
Evladım var deme evlenmeyince.
1782. Buğdanın da garnı yarığdır.
A, B, C
Buğdayın da karnı yarıktır.
1783. Buğdanın ucbatundan acı otlar da su içer.
A
Buğdayın sayesinde acı otlar da su içer.
1784. Buğdasını sütül yeyen hırmanda ac galar.

- A, B, C
Buğdayını ermeden yiyen harmanda aç kalır.
1785. Buharının eyriliyine bahma,
Tüstüsünün düz çıkmasına bah.
A
Buharının eğri çıkmasına bakma,
Dumanının düz çıkmasına bak.
1786. Bulag başdan bulanar.
A, B
Pınar baştan bulanır.
1787. Bulag gerek yerinden bulag ola.
A
Pınar yerden çıkmalıdır.
1788. Bulag öz gözünü kor istemez.
A, B
Pınar kendi gözünü kör istemez.
1789. Bulag öz yerinde, ulag öz yerinde.
A
Pınar kendi yerinde, ulak kendi yerinde.
1790. Bulag özü terpenmez, el obanı ayağına getirer.
A
Pınar kendi kımıldamaz, ili obayı ayağına getirir.
1791. Bulaga susuz aparar susuz getirer.
A
Pınara susuz götürür susuz getirir.
1792. Bulamac deliye galdı.
A, B
Bulamaç deliye kaldı.
1793. Bulamaca ne bismillah ?
A, B
Bulamaca bismillah olmaz.
1794. Bulamanı bulama, buladığca yalama.
A
Bulamayı bulama, buladıkça yalama.
1795. Bulamaya çöp sohma.
A, B
Bulamaya çöp sokma.
1796. Bulanlık suda balıg tutulmaz.
A
Bulanık suda balık tutulmaz.
1797. Bulaşığı sehengden bulanlık su töküler.
B
Bulaşık sahandan bulanık su dökülür.
1798. Bulud altundan çıkan gün,
Yaşmag altundan çıkan üz.
- A, B bulud: bulut, altundan: altıdan, C
altundan: altıdan
Bulut altundan gün çıkar,
Yaşmak altundan yüz.
1799. Buluddan nem çekir.
A
Buluttan nem kapar.
1800. Buludu külek oynadır,
Ağlı kem olanı fişdirig.
A
Bulut rüzgâr oynatur,
Akılsız ıslık.
1801. Bundan Fatıya tuman olmaz.
A, B
Bundan Fatıya şalvar olmaz.
1802. Bundan sonra elini öz cibine sal.
A
Bundan sonra elini kendi cebine at.
1803. Bunu edeçeyem deme, bunu elemişem de.
A, C
Bunu yapacağım deme, bunu yaptım de.
1804. Burada ala garğa balalamaz (bala çiharmaz)
A
Burda ala karga yavru lamaz.
1805. Burada deve yükü ile iter.
A
Burda deve yükü ile kaybolur.
1806. Burada dilenir, orada zekat verir.
A, C
Burda dilenir, orda zekat verir.
1807. Burada oturma atamındır,
Orada oturma anamındır.
A
Burda oturma babamındır,
Orda oturma anamındır.
1808. Burada oturma his olar,
Orada oturma pis olar.
A, B burada: burda, olar: olarsan, olar:
olarsan
Burda oturma is olur,
Orda oturma pis olur.
1809. Burada oturma orada otur,
Cehennemde korda otur.
A
Burda oturma orda otur,
Cehennemde korda otur.
1810. Burada ülema diz yere goyub.
A
Burda alimler dizi yere koyarlar.

1811. Burada vurur gılını felekde oynar ucu.
A
Burda sallar kılıcı, gökte oynar ucu.
1812. Burda menem, Bağdadda kor halife.
A, B
Burda benim, Bağdatta kör halife.
1813. Burnu çirk guzu, buynuzu burma goç
olar.
A
Burnu sümüklü kuzu, burma boynuzlu
koç olur.
1814. Burnun girmeyen yere başını sohma.
A, B
Burnunun girmedığı yere başını sokma.
1815. Burnuna barıt iyi deymeyib.
A
Burnuna barut kokusu doğmemiş.
1816. Burnunu her deşiyce sohar.
A
Burnunu her deliğe sokar.
1817. Burnunu sıhsalar canı çihar.
A
Burnunu sıksalar sanı çıkar.
1818. Burun çirkli olanda kesib atmazlar.
A, B
Burun sümüklendi diye kesip atılmaz.
1819. Burun, gulag başa sadagadır.
A
Burun, kulak başa sadakadır.
1820. Buynuz sonra çihar amma gulağı keçer.
A
Boynuz sonra çıkar ama kulağı geçer.
1821. Buynuzlu bir guzu kellesile canavara
meydan gurar.
A
Boynuzlu bir kuzu kellesiyle canavara
meydan okur.
1822. Buynuzsuz goçun gisası buynuzlu goçda
galmaz.
A, B gisası: gisasını, galmaz: goymazlar
Boynuzsuz koçun kisası boynuzlu koçdan
alınmaz.
1823. Buyrug Allahdandır.
A
Buyruk Allahdandır.
1824. Buyrug senin, gullug benim.
A
Buyruk senin, kulluk benim.
1825. Buyrug sizinkidir adil hükmdar.
- A
Buyruk sizinkidir adil hükümdar.
1826. Buyur buyurla iş keçmez.
A
Buyur buyurla iş bitmez.
1827. Buyuran bilmez, hazırlayan biler.
A
Buyuran bilmez, hazırlayan bilir.
1828. Buyurduğu gulluğa bah verdiği hagga.
A
Buyurduğu işe bak, ödediği ücrete bak.
1829. Buz üstte çihan danaya dönüb.
A
Buz üstüne çıkmış danaya döndü.
1830. Buzu gün erider insanı hecalet.
A
Buzu güneş eritir, insanı utanma.
1831. Bülbül gülü sever, insan vetenini.
A
Bülbül gülü sever, insan vatanını.
1832. Bülbül viraneden ötmez,
Bayguş viraneden getmez.
A
Bülbül viranede ötmez,
Baykuş viraneden çıkmaz.
1833. Bülbüle kızıl gefesden gül dibi hoş olar.
A, C
Bülbüle altın kafesden, gül dibi hoş olur.
1834. Bülbülü kızıl gefese salmışlar vay veten
demiş.
A, C
Bülbülü altın kafese atmışlar vay vatan
demiş.
1835. Bülbülün çekdiyi dil belasıdır.
A, C
Bülbülün çekdiği dilinin belasıdır.
1836. Bütünü kesme, paraya deyme, doğra
doyunca ye.
A
Bütünü kesme, parçaya dokunma, doğra
doyana kadar ye.
1837. Cabirin kisesinden keçdi.
A
Zalimin kesesinden geçti.
1838. Cahil ahırda tula guyruğu hınalar.
A, C
Cahil sonunda tazı kuyruğu kınalar.
1839. Cahil dirilerin ölüsüdür.
A

- Cahil dirilerin ölüsüdür.
1840. Cahil ile bal yeme, agil ile daş daşı.
A, C
Cahil ile bal yeme, akıllı ile taş taşı.
1841. Cahil ile çıhma yola getirer başına min bir bela.
A
Cahil ile çıkma yola getirer başına bin bir bela.
1842. Cahil özüne düşmendir, başgasına necce dost ola biler ?
A, C
Cahil kendisine düşmandır, başkasına nasıl dost olur ?
1843. Cahilde söz eylenmez.
A
Cahilde söz durmaz.
1844. Cahilden gorh, deliden gorhma.
A, B deliden: aslandan
Cahilden kork, deliden korkma.
1845. Cahile goşulan özü de cahil olar.
A, C
Cahile uyan kendi de cahil olur.
1846. Cahile söz gandırmağ, deveye hendek atdırmağ kimidir.
A, B gandırmağ: anlatmağ, atdırmağ: atlandımağ, C deveye: deveni
Cahile söz anlatmak, deveye hendek atlatmak gibidir.
1847. Cahili cahiller medh eyler.
A
Cahili cahiller över.
1848. Cahilin sözü eşşeyin angırtısı.
A, C
Cahilin sözü eşşeyin anırması.
1849. Cahilliyi uzadan ya tula guyruğu hınalar ya camadar olar.
A
Cahilliği uzatan ya enik kuyruğu kınalar ya tellak olur.
1850. Camadarı müşteriiden çoh.
A, C
Tellağı müşteriiden çoh.
1851. Camal geder, kamal galar.
A, C
Cemal gider, kemal kalır.
1852. Camış heneyi göz çihardar.
A, B
Manda (çek) şakası, göz çıkarır.
1853. Can alan bahışından belli olar.
A
Can alan bakışından belli olur.
1854. Can baladan şirindir.
A, C
Can çocukdan tatlıdır.
1855. Can baldan şirindir.
A, C
Can baldan tatlıdır.
1856. Can bazarda satılmaz.
A
Can pazarda satılmaz.
1857. Can bir gelbdir, yaşayır.
A
Can bir kalptir, yaşar.
1858. Can candan ayrır.
A, B
Can candan ayrır.
1859. Can de can eşit.
A, C
Can de can işit.
1860. Can demekle candan can eskilmez.
A, B candan: -
Can demekle candan can eksilmez.
1861. Can deyen çoh olar, can veren olmaz.
A
Can diyen çok olur, can veren olmaz.
1862. Can gedince mal getsin.
A
Can gideceğine mal gitsin.
1863. Can benim canım, çıhsın senin canın.
A, C
Can benim canım, çıksın senin canın.
1864. Can sağlığı dünya varlığı.
A
Can sağlığı dünya varlığı.
1865. Can senin, cehennem tanrının.
A
Can senin, cehennem tanrının.
1866. Can verirsın boz serçeye ver, Garaguş geldi giderdir.
A
Can verirsın boz serçeye ver, Kartal geldi, canı gidiyor.
1867. Can verirsın gardaşa ver, min il keçse yad olmaz.
A, B
Can verirsın kardeşine ver, bin yıl geçse de yad olmaz.

1868. Candan, gonşu payı olmaz.
A, B, C
Candan, komşu payı olmaz.
1869. Candan kabab olmaz.
A, B, C
Candan kebab olmaz.
1870. Candır badımcan deyil.
A
Candır patlıcan değil.
1871. Canı canın yolunda deyen çoh olur,
goyan az.
A
Canı canın yolunda diyen çok olur,
koyan az.
1872. Canı nedir cesedi ne olsun ?
A
Canı nedir cesedi ne olsun ?
1873. Canı olanın gayęısı da olar.
A
Canı olanın kayęısı da olur.
1874. Canı sapdan asılıb.
A
Canı ipten asıldı.
1875. Canı yanan eşşek atdan yeyin geder.
A
Canı yanan eşek atdan hızlı gider.
1876. Canı yanan ya bir olar ya iki.
A
Canı yanan ya bir olur ya iki.
1877. Canım gurban yahşı gonag,
Gel ocağa bir de gonag.
A
Canım kurban iyi konuk,
Gel ocağımıza bir daha konuk.
1878. Canımdan tikan çıhartdı.
A
Canımdan diken çıkarttı.
1879. Canımı da alsan güle güle al.
A, B, C
Canımı da alsan güle güle al.
1880. Canın boğazındadırsa, öskür çıhsın.
A
Canın boğazındaysa, öksür çıksın.
1881. Canın sağ olsun.
A, C
Canın sağ olsun.
1882. Canını cibeinde gezdindir.
A, B
- Canını cibeinde gezdindir.
1883. Canandan ayrılan canından ayrılır.
A, B canından: candan
Canandan ayrılan canından ayrılır.
1884. Cananı seven canından keçer.
A, B
Cananı seven canından geçer.
1885. Canavar tek galanda başına çaggallar
yığışar.
A
Canavar tek kalınca başına çakallar
toplanır.
1886. Canavarlar ağız ağıza yatarlar.
A
Canavarlar ağız ağıza yatarlar.
1887. Canbaz ipde gezer, balık suda.
A
Canbaz ipde gezer, balık suda.
1888. Cavan baş bir çanah gandır.
A, B gandır: gandı
Genç baş bir çanak kandır.
1889. Cavan işler, goca dişler.
A
Genç çalışır, yaşlı yer.
1890. Cavanlıg bir defe olar,
Gocalıg da bir defe.
A
Gençlik bir defe olur,
Yaşlılık da bir defe.
1891. Cavanlıg elamecidir.
A
Gençlik belirtisidir.
1892. Cavanlıg güzellikdir, onu boyamag
artıdır.
A
Gençlik güzelliiktir, boyamaya gerek
yoktur.
1893. Cavanlıg soltanlıgıdır bacarsan sahla.
A, C
Gençlik sultanlıktır, becerebilirsen kuru.
1894. Cavanlıgda daş daşı gocalıgda ye aşı.
A, B, C
Gençlikde taş taşı, yaşlılıkta ye aşı.
1895. Cavanlıgda, gocalığa güc sahla,
Pullu günde, pılsuz güne pul sahla,
Savaşanda, barışmağa üz sahla.
A
Gençlikte, yaşlılıkta güc sakla,
Paralı günde, parasız güne para sakla,
Savaştığında, barışmaya yüz sakla.

1896. Cavanlıgda helimlik gocalıgda selimlik.
A
Gençlikte usluluk, yaşlılıkta esenlik.
1897. Cavanlıgda odun yığsan gocalanda titremezsın.
A
Gençlikte odun yığarsan yaşlılıkta titremezsın.
1898. Cavanlıgda pul gazan gocalıgda gur gazan.
A
Gençlikte para kazan, yaşlılıkta kur kazan.
1899. Cavanlıgda zehmet çeken gocalıgda mēhnet çekmez.
A
Gençlikte zahmet çeken, yaşlılıkta zorluk çekmez.
1900. Cavanlıgın gedrini bilmek gerek.
A, B gerek: lazımdır
Gençliğin kıymedini bilmek gerek.
1901. Cefa çekmeyen sefa görmez.
A, C
Cefa çekmeyen sefa görmez.
1902. Cefasını men çekdim, sefasını yad gördü.
A, B
Cefasını ben çektim, sefasını başkası gördü.
1903. Cehalet sefalet doğurur.
A
Cehalet sefalet doğurur.
1904. Cehd ile dost gazan, düşmen ocag başında.
A
Uğraş dost kazan, düşman ocak başında.
1905. Cehennemde de adamın dayısı gerek.
A
Cehennemde de adamın dayısı olmalı.
1906. Cehennemden eli kösövlü gelib.
A
Cehennemden eli ateşli gelir.
1907. Cehennemden gebzsiz gelib.
A
Cehennemden senetsiz geldi.
1908. Cehenneme geden gelir,
Müşterinin gedeni gelmez.
A, B
Cehenneme giden gelir,
Müşterinin gideni gelmez.
1909. Cehenneme geden özüne yoldaş ahtarar.
A, B
Cehenneme giden kendine yoldaş arar.
1910. Cehenneme geder yolu var.
A
Cehenneme kadar yolu var.
1911. Cehenneme girse üzü kızarmaz.
A, C
Cehenneme girse, yüzü kızarmaz.
1912. Cehre eyirsen don geyersen.
A
İp eğirirsen elbise giyersin.
1913. Cennet de bu dünyadadır cehennem de.
A
Cennet de bu dünyadadır cehennem de.
1914. Cennetin yaylağı, cehennemın gışlağı.
A, B yaylağı: yazlığı, gışlağı: payızlığı
Cennetin yaylağı, cehennemın kışlağı.
1915. Cergeden çihan gotur olar.
A, B çihan: galan
Sıradan çıkan uyuz olur.
1916. Cergeden galan keçel olar.
A
Sıradan kalan kel olur.
1917. Cevahir bazarında muncug satılmaz.
A
Cevher pazarında boncuk satılmaz.
1918. Cevahir cında içinde olar.
A
Mücevher paçavra içinde olur.
1919. Cevahirin giymeti var, sözün giymeti yohdur ?
A
Mücevherin kıymeti var da, sözün kıymeti yok mudur ?
1920. Cevahirin giymetini serraf bilir, ne bilir her divane ?
A, C
Mücevherin kıymetini sarraf bilir, her divane bilmez.
1921. Ceviz gabiğı garın doyurmaz.
A
Ceviz kabuğı karın doyurmaz.
1922. Ceyran govan çiçeye batar,
Donuz govan lehmeye.
A, B ceyran: ceyranı, lehmeye: palcığa
Ceylan kovan çiçeğe batar,
Domuz kovan balçığa.

1923. Ceyranın kaçmasını gördüm, etinden el üzdüm.
A, B kaçmasını: yürürüşünü
Ceyranın kaçmasını gördüm, etinden elimi çektim.
1924. Cezasız cürm sahibi çok olar.
A
Cezasız suç sahibi çok olur.
1925. Çığala tanrı vermez, verse de garnı doymaz.
A, B
Mızıkçıya Allah vermez, verse de karnı doymaz.
1926. Cındurından cin gorhur.
A
Yırtık pıruğundan cin korkar.
1927. Cibinde siçan oynayıp.
A
Cebinde siçan oynuyor.
1928. Cicinin ahır yorğanı.
A
Ananın son yorğanı.
1929. Cida ile gulağa pambığı yerilmek olmaz.
A
Mızrak ile kulağa pamuk sokulmaz.
1930. Cidanı çuvalda gizlemek olmaz.
A, B
Mızrak çuvalda gizlenmez.
1931. Cidanı oğurlayan, yerini bilir.
A, B
Mızrağı çalan, çuvala da sığdırır.
1932. Ciki benim biki benim,
Alçı dursa senin behtine.
A
Ciki benim biki benim,
Alçı dursa senin bahtına.
1933. Cikini de bilir, bikini de.
A
Cikini de bilir, bikini de.
1934. Cin atuna minerem, atanı yandıraram.
A, B
Cin atuna binirim, babanı yakarım.
1935. Cin bismillahdan gorhar.
A
Cin bismillahdan korkar.
1936. Cin şeytan işidir.
A
Cin şeytan işidir.
1937. Cine papag tikir, şeytana başmag.
- A
Cine başlık tikiyor, şeytana ayakkabı.
1938. Cins cinse çeker.
A
Cins cinse çeker.
1939. Cins madyan balasın döşünde sahlar.
A
Cins beygir yavrusunu döşünde saklar.
1940. Cismin gidası yemek, ruhun gidası ohumag.
A
Bedenin gidası yemek, ruhun gidası okumak.
1941. Ciyere gane olmayan pişik asılsan genareden.
A
Ciğere kanaat etmeyen kedi kenarına kalırsın.
1942. Comerd demekle maldan etdiler,
İgid demekle candan etdiler.
A
Cömert demekle maldan ettiler,
Yiğit demekle candan ettiler.
1943. Comerd vergisini heyirliden heyirsizden esirgemez.
A
Cömert elindeki hayırlıdan hayırsızdan esirgemez.
1944. Coratın govunu, Zirenin garpızı.
A
Coratın kavunu, Zirenin karpuzu.
1945. Cönke öküz olunca yiyesi donuza döner.
A
Dana öküz olana kadar sahibi domuza döner.
1946. Cüce ağgünlü olsaydı, toyug emcekli olardı.
A, B ağgünlü: ağ günlü
Civciv şanslı olsaydı, tavuk emcikli olurdu.
1947. Cüce sebet altında galmaz.
A
Civciv sepet altında kalmaz.
1948. Cücenin payızda sayarlar.
A, B
Civcivi güzde sayarlar.
1949. Cüme günü bazar, onu da yağış pozar.
A
Cuma günü pazar, onu da yağış bozar.
1950. Cüme, şenbeden uzundur.

- A, B
Cuma, cumartesiinden uzundur.
1951. Cütcü babadır özü üçün.
A
Çiftçi kendisine babadır.
1952. Cütcü yağış ister, yolcu guraglıg.
A, C
Çiftçi yağış ister, yolcu kuraklık.
1953. Cüte geden öküz gözünden tanınar.
A, C
Çifte giden öküz gözünden tanınır.
1954. Cüte getmeyen öküzü etlik adına satarlar.
A, C
Çifte gitmeyen öküzü etliğe satarlar.
1955. Çadra altında her arvad gözeldir.
A, C
Peçe altında her kadın güzeldir.
1956. Çadrasızlıgdan evde oturub.
A, B oturub: galıb
Peçesizlikten evde oturur.
1957. Çaggal var ki baş keser, gurdun adı
bednamdır.
A, B
Çakal var ki baş keser, kurdun adı
kötüdür.
1958. Çaggal yuvasında toyug gaggıldayır.
A, B
Çakal yuvasında tavuk gıdaklıyor.
1959. Çaggaldan çoh çarig apararı olmaz, yene
ayagları yalıdır.
A
Çakaldan çok çarık götüren olmaz, yine
ayakları yalıdır.
1960. Çaggaldan gurd olmaz, tuladan köpek.
A
Çakaldan kurt olmaz, tazıdan köpek.
1961. Çaggalın hayıfını (acığını) baggallar
çihır.
A, B
Çakalın acısını bakkallar çıkarır.
1962. Çaggalın yuhusuna toyug gelir.
A
Çakalın rüyasına tavuk girer.
1963. Çağırılan yere erinme, çağırılmayan yerde
görünme.
A, B erinme: ar eleme, yerde görünme:
yeri dar eleme
Çağırılan yere üşenme, çağırılmayan yerde
görünme.
1964. Çağırılmamış gonağ süpürülmemiş yerde
oturur.
A, B
Davetsiz misafir, süpürülmemiş yerde
oturur.
1965. Çağırılmamış gonağı köpekler garşılar.
A
Davetsiz misafiri köpekler karşılar.
1966. Çahar atdım şeş geldi yine felek uddu
meni.
A
Cahar attım şeş geldi, yine felek yuttu
beni.
1967. Çahır içen malın itirer, beng çeken ağlın.
A
İçki içen malını yitirir, afyon çeken
aklını.
1968. Çahır pahır açandır.
A
İçki bağır açar.
1969. Çahırı iç, şir böyrü yırtmağa,
İçme, garğalar gözünü delsin.
A, B
İçkiyi iç, aslan böğrül yırtmak için,
İçme, kargalar gözünü delsin diye.
1970. Çahırı keçinin boğazına töksen varıb
dağları aşar.
A
İçkiyi keçinin boğazına döksen gider
dağları aşar.
1971. Çahırı lala versen, lal dil açar.
A, C
İçkiyi dilsiz versen, dilsiz dillenir.
1972. Çahırı töksen sıçanın boğazına pişikden
pasport ister,
A, B pasport: vesige
İçkiyi sıçanın boğazına döksen kediden
pasaport ister.
1973. Çahmag menden, gov senden.
A
Çakmak benden, kav senden.
1974. Çahmağını çah, papağını tapım.
A
Çakmağını çak, şapkamı bulayım.
1975. Çal bele, gurbanın olum çal bele
Geder bu dövrarı dehi düşmez ele
A
Çal böyle kurbanın olayım çal böyle,
Gider bu devran, bir daha geçmez ele.
1976. Çala çala havaya düşüb.

- A, B
Çala çala havaya girdi.
1977. Çalağan göyde dolanar. cücenin üreyi bulanar.
A
Şahin gökte gezer, civcivin yüreği bulanır.
1978. Çalan olsun, oynayan tapılar.
A, C
Çalan olsun, oynayan bulunur.
1979. Çalğı olan yerde oynamag da olar.
A
Çalğı olan yerde oyun da olur.
1980. Çalğı toyun yaraşığıdır.
A, B toyun: toy yerinin
Çalğı eğlenceye yakışır.
1981. Çalğısız toy olmaz.
A
Çalğısız eğlence olmaz.
1982. Çalhala dolu sahc boş.
A
Salla kaşığı, sahan boş
1983. Çalışan eli bıçag kesmez.
A
Çalışan eli bıçak kesmez.
1984. Çalışan gazanar.
A
Çalışan kazanır.
1985. Çalışanı ac, tenbeli toh gören yohdur.
A
Çalışanı aç, tembeli tok gören yoktur.
1986. Çalışkan atın boynu muncuglu olar.
A
Çalışkan atın boynu boncuklu olur.
1987. Çalışkan deve zingrovlu olar.
A
Çalışkan deve çingıraklı olur.
1988. Çalışmayan ac galar.
A
Çalışmayan aç kalır.
1989. Çanağında bal olsun arısı geler Bağdattan.
A
Çanağında bal olsun arısı Bağdattan gelir.
1990. Çanah (tas) başa girende, bil ki hamam vahuttur.
A
Çanak başa girince, bil ki hamam vaktidir.
1991. Çanah öz başında sındı.
A, B
Çanak kendi başında kırıldı.
1992. Çapkınçı olsan da insafı elden verme.
A
Eşkiya olsan da insafı elden bırakma.
1993. Çaresiz derd olmaz.
A, C
Çaresiz dert olmaz.
1994. Çaresiz derde Loğman da acizdir.
A, B, C
Çaresiz derde Lokman da acizdir.
1995. Çarig tapan, dolağın da tapar.
A, B çarig: çarığı, dolağın: patavasını
A
Çarık bulan, sarığını da bulur.
1996. Çarığına bahma, üreyine bah.
A
Çarığına bakma, yüreğine bak.
1997. Çarığında itiren patavasında tapar.
A
Çarığında yitiren çorabında bulur.
1998. Çarşab corab eyleyib gelir .
A
Çarşaf çorap düzüp gelir.
1999. Çarvadara yol göstermezler.
A
Hamala yol göstermezler.
2000. Çaş biri iki görer.
A
Şaşı biri iki görür.
2001. Çay aşağı ahıtdım, çay yuharı ahtardım.
A
Çay aşağı attım, çay yukarı buldum.
2002. Çay bir olar, çeşme min.
A
Çay bir olur, çeşme bin.
2003. Çay görmemiş çırmanır.
A
Çay görmeden soyunur.
2004. Çay guşu ayağından tutular.
A
Çay kuşu ayağından tutulur.
2005. Çay guşu çay daşı ile vurular .
A, B
Çay kuşu çay taşı ile vurulur.
2006. Çay ki oldu dişleme, sen de otur işleme.

- A
Çay soğuktan donunca, sen de otur
çalışma.
2007. Çay yanında guyu gazımazlar.
A, C
Çay yanında kuyu kazmazlar.
2008. Çaya çat sonra çıрман .
A
Çaya rastla sonra soyun.
2009. Çayda balıg yan gezer.
A
Çayda balık yan gezer.
2010. Çayın biri gaydadır, ikisi cana faydadır,
Üçü nesdi, dördü besdir
Ele ki keçdi beşe, vur on beşe,
Çay nedir, say nedir ?
A
Çayın biri adattendir, ikisi cana faydadır,
Üçü tamdir, dördü yeter, geçün beşi, bul
on beşi,
Çay nedir, sayı nedir ?
2011. Çayın daşı, çölün guşu.
A
Çayın taşı, çölün kuşu.
2012. Çayır yeddi il leylek yuvasında galdı,
Yere düşdü bitdi atasının veziyyetini
unutmadı.
A
Çimen yedi yıl leylek yuvasında kaldı,
Yere düşdü bitti babasının vaziyetini
unutmadı.
2013. Çekic ol üstde ol zindan olub altda
galma.
A
Örs olup altta kalacağına, çekiç ol üstte
ol.
2014. Çekme çekme bu derdi, çeken bilir bu
derdi.
A
Çekme çekme bu derdi, çeken bilir bu
derdi.
2015. Çekme namerd minnetini, get schrada
dolan gez.
A, B
Çekme namert minnetini, git çölde dolan
gez.
2016. Çekmeyen ne bilir sevda derdini ?
A, B
Çekmeyen ne bilir sevda derdini ?
2017. Çekilen zehmet heder getmez.
A
Çekilen zahmet boşa gitmez.
2018. Çene yorulmasaydı adam hey yeyerdi.
A
Çene yorulmasaydı adam çiğ yerdi.
2019. Çene yumrugdan gorhar.
A
Çene yumruktan korkar.
2020. Çenene çoh yol verme.
A
Çenene çok yol verme.
2021. Çenesi sallag garıdır.
A
Çenesi düşük karıdır.
2022. Çenginin gazandıgı, enlik, kirşana geder.
A, B
Çenginin kazandıgı, allıga, pudraya gider.
2023. Çerçi gızı, muncuglu olar.
A, C
Satıcı kızı, boncuklu olur.
2024. Çerçi kisesindekini sanar.
A
Satıcı kesesindekini sayar.
2025. Çerçinin ana atası ayagları altundadır.
A
Satıcının ana babası ayakları altundadır.
2026. Çerçinin neğmesi yoh, ne'resi yoh.
A
Satıcının şarkısı yok, narası yok.
2027. Çerçinin yüz andı öz eşşeyine genim
olar.
A
Satıcının yüz andı kendi eşşeyine düşman
olur.
2028. Çerşenbe yemişidir.
A
Çarşamba yemişidir.
2029. Çeşme ümman yaradar.
A
Çeşme deniz yaratur.
2030. Çetini ölenecendir.
A
Güçü ölene kadardır.
2031. Çevir tatı vur tatı.
A
Evir çevir döv dilsizi.
2032. Çeyne ver ağzıma.
A
Çiğne ver ağzıma.

2033. Çıhan gan damarda galmaz.
A, C
Akacak kan damarda durmaz.
2034. Çırag öz dibine ışık salmaz.
A
Kandil kendi dibine ışık vermez.
2035. Çırağına yağ tökübler.
A
Kandiline yağ döktüler.
2036. Çırtıg vursan ganı çıhar.
A
Fiske vursan kanı çıkar.
2037. Çibin mundar deyil ürek bulandırır.
A
Sinck mundar değıl yürek bulandırır.
2038. Çiçek çoh olan yerde arı da olar bal da.
A
Çiçek çok olan yerde arı da olur bal da.
2039. Çiçeyi burnunda gezdirer.
A
Çiçeğı burnunda gezdirir.
2040. Çınara ne geder su versen meyve vermez.
A
Çınara ne kadar su versen meyve vermez.
2041. Çirkaba daş atma üstüne sıçrayar.
A
Çirkefe taş atma üstüne sıçrar.
2042. Çirkin al, bed asıl güzel alma.
A
Çirkin al, soysuz güzel alma.
2043. Çirkin dövletli gızını atası adına alarlar.
A
Çirkin zengin kızını babası uğruna alırlar.
2044. Çirkin özünü gizleder güzel aşkara gezer.
A
Çirkin kendini gizler, güzel açıkta gezer.
2045. Çirkin yuyunmagla güzel olmaz.
A
Çirkin yıkanmakla güzel olmaz.
2046. Çiy et derd getirer.
A
Çiğ et dert getirir.
2047. Çiy et et getirer çiy çörek derd.
A
Çiğ et et getirir, çiiğ ekmek dert.
2048. Çiy nohud ağızda ıslanmaz.
A
- Çiğ nohut ağızda ıslanmaz.
2049. Çiy süd emene e'tibar yohdur.
A
Çiğ süd emene itibar edilmez.
2050. Çoban corabını özü tohuyar.
A, C
Çoban çorabını kendi dokur.
2051. Çoban çoh olanda goyunu gurd yeyer.
A
Çoban çok olunca koyunu kurt yer.
2052. Çoban dayağı ile gelin duvağı ile.
A
Çoban değıneğı ile gelin duvağı ile.
2053. Çobana verme gızı, ya goyun güddürer ya guzu.
A, C
Çobana verme kıızı, ya koyun güttürür ya kuzu.
2054. Çobanın gönlü olsa tekeden pendir tutar.
A, B, C
Çobanın gönlü olsa tekeden peynir yapar.
2055. Çobanı özünden, olanın goyunu dişi doğar.
A, B
Çobanı kendinden olanın, koyunu dişi doğurur.
2056. Çobanın yasdığı daş olar, döşeyi yeşil çemen.
A, B
Çobanın yastığı taş olur, yatağı yeşil çimen.
2057. Çobanın yasdığı yastı gayalardır.
A
Çobanın yastığı yastık kayalardır.
2058. Çobansız goyunu gurd yeyer.
A
Çobansız koyunu kurt yer.
2059. Çobansız sürü olmaz.
A
Çobansız sürü olmaz.
2060. Çobansız sürü yolu azar.
A
Çobansız sürü yolu şaşırır.
2061. Çoh ağaclar kökünden doğranıb.
A
Çok ağaclar kökünden doğrandı.
2062. Çoh and içenin andına inanmazlar.
A
Çok ant içenin andına inanmazlar.

2063. Çoh arpa atı çattadar.
A
Çok arpa atı çatlatur.
2064. Çoh aşıklar yarı yolda galıblar.
A
Çok aşıklar yarı yolda kaldılar.
2065. Çoh bilen çoh çeker.
A, B, C
Çok bilen çok çeker.
2066. Çoh bilen guş dimdiyinden teleye düşer.
A
Çok bilen kuş gagasından kapana düşer.
2067. Çoh bilen tez gocalar.
A, C
Çok bilen tez yaşlanır.
2068. Çoh bilib az danışmag igidin lengeridir.
A, B lengeridir: yaraşığıdır
Çok bilip az konuşmak yiğidin
yakaşığıdır.
2069. Çoh bilmek isteyen, çoh da çalışm
gerek.
A
Çok bilmek isteyen, çok da çalışmalıdır.
2070. Çoh danışana çürükçü deyerler.
A
Çok konuşana geveze derler.
2071. Çoh eyilme basarlar, çoh ucalma asarlar.
A
Çok eğilme basarlar, çok yükselme
asarlar.
2072. Çoh gohumlu ya açlık eler ya tohlug.
A
Akrabası çok olan ya açlık çeker ya
tokluk.
2073. Çoh hüren it tutmaz.
A
Çok üren it ısırılmaz.
2074. Çoh varlanmag ve çoh danışmag insanı
mehv eder.
A
Çok zenginlik ve çok konuşmak insanı
mahveder.
2075. Çoh ver az yalvar.
A
Çok ver az yalvar.
2076. Çoh verdim dediler delidir, az verdim
dediler hesisdur.
A
2077. Çoh yaşayan çoh bilmez, çoh gezen çoh
biler.
A
Çok yaşayan çok bilmez, çok gezen çok
bilir.
2078. Çoh yatmag kesalet getirer.
A
Çok yatmak tembellik getirir.
2079. Çoh yemek adamı az yemekden de goyar.
A, C
Çok yemek adamı az yemekten de
alikojar.
2080. Çolag at seyide nezirdir.
A
Topal at seyide adaktur.
2081. Çolag ayağa daş deyer.
A, C
Topal ayağa taş değer.
2082. Çolag koru görende öz halına şükür
eyler.
A
Topal körtü görünce kendi haline
şükreder.
2083. Çomağın o biri başın çevirir.
A
Çomağın öbür başını çevirir.
2084. Çor deyene can desem ya rebb neyim
eskiler ?
A
Küfür edene canım desem ya Rab neyim
eksilir ?
2085. Çölün guşu, çayın daşı.
A
Çölün kuşu, çölün taşı.
2086. Çömçe guyuğundan yapışan yağlı
yerinden yeyer.
A
Kepçe kuyuğundan yapışan yağlı
yerinden yer.
2087. Çömçe tutan bize terefdur.
A
Kepçe tutan bizdendir.
2088. Çörek basan ayağa düşer.
A
Ekmeğe basan ayağa düşer.
2089. Çörek çöreje borçdur.
A, C
Ekmekek ekmeğe borçtur.

2090. Çörek guru ayran duru.
A
Ekmek kuru, ayran duru.
2091. Çörek itiren çörek tapmaz.
A
Ekmek kaybeden ekmek bulmaz.
2092. Çörek süfrenin başıdır.
A
Ekmek sofranın başıdır.
2093. Çörek yapıldı, yeyen tapıldı.
A
Ekmek yapıldı, yiye bulundu.
2094. Çöreye gatsan it yemez, arpaya gatsan at yemez.
A, C
Ekmeğe katsan it yemez, arpaya katsan at yemez.
2095. Çöreyi dizi üstündedir.
A
Ekmeği dizi üstündedir.
2096. Çöreyi ver çörekçiye, bir çörek de üstelik.
A
Ekmeği ver ekmekçiye, bir ekmek de üstüne.
2097. Çöreyin daşdan çıhardır.
A
Ekmeğini taştan çıkartır.
2098. Çöreyinin duzu yohdur.
A
Ekmeğinin tuzu yoktur.
2099. Çüte getmeyen öküzü etliye satarlar.
A
Çifte gitmeyen öküzü etliğe satarlar.
2100. Dabbag hoşlandığı derini yerden yere vurur.
A, B hoşlandığı: sevdiyi
Derici hoşlandığı deriyi yerden yere vurur.
2101. Dad dadiyca, duz da dadiyca.
A
Tat tadiyla, tuz da tadiyla.
2102. Dad felek dad felek men içen şerbetden özün de dad felek.
A
İmdat felek imdat felek ben içtiğim şerbetten kendin de tat felek.
2103. Dad felek elinden, yaman gelin elinden.
A
2104. Dadanan dayanmaz, yığıdığca da doymaz.
A
Dadanan durmaz, yığıdıkça da doymaz.
2105. Dadanan dura bilmez, dursa da döze bilmez.
A
Dadanan duramaz, dursa da dayanamaz.
2106. Dadanan, gudurandan pis olar.
A, B dadanan: dadanmış, gudurandan: gudurmuşdan
Dadanan, kudurmuştan beter olur.
2107. Dadananla gudurani sahlamağ olmaz.
A
Dadananla kuduran tutulmaz.
2108. Dadanmışan, gudurmuşan.
A
Dadandın, kudurdun.
2109. Dadı ağzında galıb.
A
Tadı ağzında kaldı.
2110. Dadı dağarcığında galıb.
A
Tadı dağarcığında kaldı.
2111. Dadı damağında galıb.
A
Tadı damağında kaldı.
2112. Dadımlıdır, doymulug deyil.
A
Tadımlıktır, doymuluk değıl.
2113. Dadlı dil, güler üz.
A
Tatlı dil, güler yüz.
2114. Dadlı söz can arzusu, dadsız söz baş ağrısı.
A, B, C
Tatlı söz can arzusu, tatsız söz baş ağrısı.
2115. Dadlı söz dinlener, dadsız söz esneder.
A
Tatlı söz dinlenir, tatsız söz esnetir.
2116. Dadmağla mal tükenmez.
A, B
Tatmakla mal tükenmez.
2117. Dadmamışan gaz etini, ne bilersen lezzetini.
A
Tatmamışın kaz etini, ne bilirsın lezzetini.

2118. Dadsız duzsuz, gonşuya galsın.
A
Tatsız tuzsuz, komşuya kalsın.
2119. Dadsız şorbaya duz da kar elemmez.
A
Tatsız çorbaya tuz da kâr cylemez.
2120. Dağ ağrı çekdi ne doğdu siçan.
A
Dağ sancılandı siçan doğurdu.
2121. Dağ başı duman olar.
A
Dağ başı duman olur.
2122. Dağ başı dumandan gurtarmaz, insan başı yamandan .
A
Dağ başı dumandan kurtulmaz, insan başı kötüden.
2123. Dağ başında hırman gurma sovurarsan yel aparar,
Sel yanında deyirman gurma üyüdersen sel aparar.
A
Dağ başında harman kurma savurursun yel alır,
Sel yanında değirmen kurma öğütürsün sel alır.
2124. Dağ bizim ceýran bizim, ovçu burda ne ahtarır ?
A
Dağ bizim ceýlan bizim, avcı burda ne arar ?
2125. Dağ da olsan dağa daldalan.
A
Dağ da olsan dağa arkalan.
2126. Dağ dağa arhadır.
A
Dağ dağa arkadır.
2127. Dağ dağa govuşmaz, insan insana govuşar.
A, B insan insana: adam adama
Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.
2128. Dağ dediýin ucalıgıdır ucalıgı.
A
Dağ dediğın yüceliktir yücelik.
2129. Dağ iti geldi bağ itini govladı.
A, B, C
Dağ iti geldi bağ itini kovaladı.
2130. Dağ ne geder uca olsa el üstünden yol salar.
A, B, C
2131. Dağ sefasız olmaz, göznel vefasız.
A, B sefasız olmaz: sefasız, vefasız:
vefasız olmaz
Dağ sefasız olmaz, göznel vefasız.
2132. Dağ suları dağdan geler.
A
Dağ suları dağdan gelir.
2133. Dağ üste maral gezer.
A
Dağda maral gezer.
2134. Dağ üstünde tosbağa gomuşdan büyük görünür.
A
Dağ üstünde tosbağa mandadan büyük görünür.
2135. Dağ yeri duman yeri.
A, B
Dağ yeri duman yeri.
2136. Dağ yerimese abdal yeriýer.
A
Dağ yürümezse abdal yürür.
2137. Dağ yihılmasa dere dolmaz.
A
Dağ uçmasa dere dolmaz.
2138. Dağa yağsa çöl abadan, çöle de yağsa çöl abadan.
A, B dağa: dağa da
Dağa yağsa kıra yarar, kıra yağsa yine kıra yarar.
2139. Dağarcıgı çuvaldan büyük oldu.
A
Dağarcık çuvaldan büyük oldu.
2140. Dağarcıgını çuval yanına sürür.
A
Dağarcıgını çuval yanına sürer.
2141. Dağarcıgını çuvala tay tutur.
A, B
Dağarcıgını çuvala denk tutar.
2142. Dağdan gelen dağa geder.
A, C
Dağdan gelen dağa gider.
2143. Dağdan gelir dağ arabası heç kim onu mindiyi yoh,
Ulfa tohur nazik bezi heç kim onu geydiyi yoh.
A
Dağdan gelir dağ arabası, hiç kimse ona binmez,

- Ulfa'da dokunur bezin naziği, hiç kimse de giymez.
2144. Dağdan hey götürüb desen ki çohdur,
Bir de görsen ki dağ özü yohdur.
A
Dağdan çokca götürüb desin ki çoktur,
Bir de bakarsın ki kendi yoktur.
2145. Dağı dağ üste goyub.
A
Dağı dağ üstüne koydu.
2146. Dağılasan vilayet, azancısı eşşek,
müneccimi çaggal.
A
Dağılasın vilayet, ezancısı eşşek,
müneccimi çakal.
2147. Dağın da derdi dağ boydadır.
A, C
Dağın da derdi dağ boyundadır.
2148. Dağın üste bağın sağ olsun.
A
Dağın üstünde bağın sağ olsun.
2149. Dağına bahar gar verer, bağına bahar bar verer.
A
Dağına bakar kar verir, bağına bakar meyve verir.
2150. Dağlar marala galdı.
A
Dağlar marala kaldı.
2151. Dağlar yalan götürmez.
A
Dağlar yalan kabul etmez.
2152. Dairenin ne başı var ne ayağı.
A
Dairenin ne başı var ne sonu.
2153. Dal ayağı ile gulağını gaşıyır.
A
Dal ucu ile kulağını kaşır.
2154. Dala goyulanı it yeyer.
A
Sona kalanı it yer.
2155. Dalaşan köpek horalı olar.
A
Dalaşan köpek yaralı bereli olur.
2156. Dalda galma, yoldaşından yeyin get.
A
Arkada kalma, yoldaşından hızlı git.
2157. Daldan atılan daş topuğa deyer.
A
- Arkadan atılan taş topuğa değer.
2158. Daldan gelen dadlı olar.
A
Sondan gelen tatlı olur.
2159. Dalı bağlıdır.
A, C
Kolu bağlıdır.
2160. Dalın daşa dayayıb.
A
Arkasını taşa dayadı.
2161. Dalınca aftafa aparır.
A
Arkasında ibrik gezdirir.
2162. Dalında namaz gııram.
A
Arkasında namaz kılarım.
2163. Dam direksiz olmaz, tövle küreksiz.
A, B
Dam direksiz olmaz, tavla küreksiz.
2164. Dam olmadın eşik ol barı.
A
Dam olmadın eşik ol bari.
2165. Dam uçdu kalafası galdı.
A
Dam uçu iskeleti kaldı.
2166. Dama dama göl olar, aha aha sel.
A, B aha aha sel: dada dada heç
Damlaya damlaya göl olur, aka aka sel.
2167. Damar damar daşı dcler.
A
Damlar damlar taşı dcler.
2168. Damara baharlar gan alarlar.
A, B baharlar: bah, alarlar: al
Damara bakarlar kan alırlar.
2169. Damazlığını yeyen tamarzı galar.
A, B
Damızlığını yiyen kıskanç olur.
2170. Damda verer azanı yerde sayar gazanı.
A
Damda ezan okur, yerde kazan sayar.
2171. Damdan dama gezen köpeyin beli sınar (gırılar).
A
Damdan dama gezen köpeğin beli kırılır.
2172. Damdan düşdüm eteyim sındı.
A
Damdan düşdüm eteğim yırtıldı.

2173. Damdan düşenin halını damdan düşen bilir.
A, C
Damdan düşenin halini damdan düşen bilir.
2174. Damdan düşse pişik kimi ayağı üstte düşer.
A
Damdan düşse kedi gibi ayakları üstüne düşer.
2175. Damımız uçdu, dam küremekden gurtardık.
A, C
Damımız uçtu, dam küremekten kurtulduk.
2176. Dan ulduzuna dönmüsen.
A
Tan yıldızına dönmüştün.
2177. Dana köbecek götürdü.
A
Dana kelebek getirdi.
2178. Dana oynar mihini berkider.
A
Dana oynar çivisini oynatur.
2179. Danalı inekden sağım olmaz.
A
Danalı inekten süt sağılmaz.
2180. Dananın evi yihilsin.
A
Bilgisizin evi yıkılsın.
2181. Danışana mecal vermir, yeriylene yol.
A, B mecal: dil, yel: yol, C
Konusana fırsat vermiyor, yürüylene yol.
2182. Danışanda dil incidi, gül derende gül incidi.
A, C
Konuşurken dil incitir, gül toplarken gül incitir.
2183. Danışanı adam bilir, hüreni it.
A, B
Konuşanı adam bilir, üreni it.
2184. Danışırım da pis olur, danışmıram da.
A, B danışırım da: danışırım, danışmıram da: danışmıram his olur, C
Konuşsam da kötü olur, konuşmasam da.
2185. Danışmag dananı gurda verer.
A
Konuşmak bilgisizi kurda yedirir.
2186. Danışmag gümüş olsa, danışmamag gızıldır.
A, B
Konuşmak gümüşse, susmak altındır.
2187. Danmısan dolmaya, belke bir gün olmaya.
A
Alışmışsın dolmaya, belki bir gün olmaya.
2188. Dar yere min dost yerleşer bir düşmen yerleşmez.
A
Dar yere bin dost yerleşir bir düşman yerleşmez.
2189. Darayı, seni geyer her ayı.
A, B
İpek, seni giyer her ayı.
2190. Darğa emimdir daha ne gemimdir ?
A
Muhtar amcamdır daha ne gamımdır ?
2191. Darı çöreyi hırmana gider.
A
Darı ekmeği harmana gider.
2192. Darımızı yeyib üzümüze hortdayır.
A
Darımızı yiyip yüzümüze hırlıyor.
2193. Dariya giren donuz yabanı özüne gebul eler.
A, C
Dariya giren domuz yabayı göze alır.
2194. Dariycan eri olanın tanrıycan hökmü olar.
A
Darı kadar eri olanın tanrı kadar hükmü olur.
2195. Darvaza gapısın bağlamag olar, halgın ağzın bağlamag olmaz.
A
Avlu kapısı bağlanır, halkın ağzı bağlanmaz.
2196. Darvazadan keçmeyen iyne gözünden keçer.
A
Avlu kapısından geçmeyen iğne gözünden geçer.
2197. Daş altundan su yeridir.
A
Taş altundan su yürütür.
2198. Daş at golların açılınsın.
A
Taş at kolların açılınsın.

2199. Daş atan belli, baş atan belli.
A, B baş atan: baş tutan
Taş atan belli, baş atan belli.
2200. Daş atana çörek at.
A
Taş atana ekmek at.
2201. Daş atub başını tutub.
A
Taş atıp başını tutar.
2202. Daş bir yerde galanda göyerer.
A
Taş kaldığı yerde yosun tutar.
2203. Daş daş üstte galmamış.
A
Taş taş üstünde kalmamış.
2204. Daş daşa söykener divar olar.
A
Taş taş dayanır duvar olur.
2205. Daş daşı dırnağ daşı siz savaşa biz
tamaşa.
A
Taş taşı tırnak taşı siz savaşın biz
görelim.
2206. Daş daşı sındırar.
A
Taş taşı kırar.
2207. Daş deyene bellidir, yol gedene.
A
Taş doğduğine malumdur, yol gidene.
2208. Daş divar dile geldi.
A
Taş duvar dile geldi.
2209. Daş divarın gulağı var.
A
Taş duvarın kulağı var.
2210. Daş düşdüyü yerde galar.
A, B galar: ağır olar
Taş düştüğü yerde kalır.
2211. Daş gayaya rast gelib.
A
Taş kayaya rast geldi.
2212. Daş, kızlar bağına geceler yalgız yatar.
A
Taş, kızlar bağına geceleri yalnız yatar.
2213. Daş guyuya düşen kimi düşüb.
A
Taş kuyuya düşer gibi düştü.
2214. Daş, kesene tohunsa vay kesenin halına,
Kesen daşa gohuşsa vay kesenin halına.
A
Taş, kesene dokunsa vay kesenin haline,
Kesen taş düşse vay kesenin haline.
2215. Daş olma baş ol.
A
Taş olma baş ol.
2216. Daş olsaydı sihardım torpagdı dayandım.
A
Taş olsaydı sıkardım, topraktı bekledim.
2217. Daş ürekli düşmenin üreyini yarar
yumşaglıg.
A
Yumuşaklık taş yürekli düşmanın
yüreğini yarar.
2218. Daş üstte ekin olmaz.
A
Taş üstünde ekin olmaz.
2219. Daş yumşalar düşmen yumşalmaz.
A
Taş yumşar, düşman yumşamaz.
2220. Daşdan çörek çıhardar.
A, C
Taştan ekmek çıkartır.
2221. Daşdan gopar yohdan gopmaz.
A, C
Taştan kopar yoktan kopmaz.
2222. Daşdan pul çıhardar.
A
Taştan para çıkartır.
2223. Daşdan tük çeker.
A
Taştan tüy çeker.
2224. Daşdan yumşag, ne versen yeyer.
A
Taştan yumşak ne versen yer.
2225. Daşı daşa, başı başa vururlar.
A
Taşı taş, başı başa vururlar.
2226. Daşı eteyinden tök.
A
Taşı eteğinden dök.
2227. Daşı sıhsa suyunu çıhardar.
A
Taşı sıksan suyunu çıkartır.
2228. Daşın hırdası böyümez, adamın hırdası
böyüyer.
A

- Taşın küçüğü büyümez, adamın küçüğü büyür.
2229. Daşınma su ile bağ salınmaz.
A
Taşınma su ile bağ sulanmaz.
2230. Daşınma su ile deyrman işlemez.
A
Taşınma su ile değirmen çalışmaz.
2231. Daşlar da dile gelir.
A
Taşlar da dile gelir.
2232. Davaya acı faydası şirin olur.
A
Kavgaya acı faydası güzel olur.
2233. Davaya dağarcık üstedir.
A
Kavgaya dağarcık üstündendir.
2234. Davaya gününde igid gerek daldalanmasın.
A
Kavgaya gününde saklanmayan yiğit gerek.
2235. Davaya için bir gazı, isbat için on şahid.
A, B on: min
Davaya için bir kadı, isbat için on şahid.
2236. Davayaçısı gazı ise erizeni allaha yaz.
A
Davacı kadı ise dilekçeni Allaha yaz.
2237. Davayaçının han olsa allah dadına çatsın.
A
Davacının han olsa Allah yardımına yetişsin.
2238. Davada ağac aradakına deyer.
A, C
Kavgada sopa aradakine değer.
2239. Davada aradakının gözü çıkar.
A
Kavgada aradakının gözü çıkar.
2240. Davada gılcı borc vermezler.
A, C
Kavgada kılıcı borç vermezler.
2241. Davada helva paylamazlar.
A
Kavgada helva paylaşmazlar.
2242. Davada nırh kesen olmaz.
A
Kavgada fiyat biçen olmaz.
2243. Davayakının şah olsa erizeni allaha yaz.
A
Davacının şah olsa dilekçeni Allaha yaz.
2244. Davalı yerde ot bitmez.
A
Davalı yerde ot bitmez.
2245. Davanı gılcı aralar.
A, B
Kavgayı kılıç aralar.
2246. Davanı gılcı keser sevdanı pul.
A
Kavgayı kılıç keser, sevdanı para.
2247. Davanı göyde ahtarır, yerde eline düşüb.
A
Kavgayı gökte arardı, yerde eline geldi.
2248. Davanı helbir ile suvarır.
A, C
Kavgayı kalbur ile sular.
2249. Davanı iki defe salmag nahaggdır.
A, B
Kavgayı yeniden başlamak haksızlıktır.
2250. Davasını bilmeyene şahid olma.
A
Davasını bilmeyene şahid olma.
2251. Day bir yerde, göz bir yerde.
A
Tay bir yerde, ceviz bir yerde.
2252. Dayağı dağ olanın başı göylerde olur.
A
Dayağı dağ olanın başı göklerde olur.
2253. Dayan doldurum.
A
Dayan doldurayım.
2254. Dayanan su tez iylenir.
A
Bekleyen su çabuk kokar.
2255. Dayca at olunca yiyesi mat olur.
A, B dayca: day
Tay at olana kadar sahibi mat olur.
2256. Dayca ne geder berk kaçsa arabayı çeken atdır at.
A
Tay ne kadar hızlı koşsa da arabayı çeken atdır at.
2257. Dayı görmeyib ele bilir şaggulu da bir dayıdır.
A
Dayı görmemiş, şakülü de dayı sanır.
2258. Dayı ile dağ dolan, emi ile bağ dolanma.
A

- Dayı ile dağ dolan, amca ile bağ dolanma.
2259. Dayı tiken körpünü su aparmaz.
A
Dayının diktiği köprüyü su almaz.
2260. Dayısı olan dayısına güvener.
A, C
Dayısı olan dayısına güvenir.
2261. Daz keçelden hoşlanar.
A
Dazlak kelden hoşlanır.
2262. Dazin istediği gara saç olar.
A
Dazlağın istediği kara saçtır.
2263. Dede görmeyen ele bilir şaggulu da bir dededir.
A
Baba görmeyen, şakkulu'nu da baba sanır.
2264. Dedem evinde balığ başı, erim evinde de balığ başı ?
A, C
Babamın evinde balık başı, kocamın evinde de balık başı mı ?
2265. Dedem evinde de garabaht er evinde de.
A
Dedem evinde de karabaht, er evinde de.
2266. Dedem mene kor deyib her yetene vur deyib.
A, B
Dedem bana kör dedi, her gelene vur dedi.
2267. Dedene ehsan verib eli çapırları gapına dadandırma.
A
Babaná mal bağışlayıp bedavacıları kapına dadandırma.
2268. Dedesinden ne gülden derdim ki balasından gülden çekim.
A
Dedesinden ne gülden derdim ki çocuğundan gülden suyu çıkarayım.
2269. Dedesini görmeyen şahlığ iddiası eyler
A
Dedesini görmeyen şahlığ iddia eder.
2270. Dedi: - Dede bir balta tapdım.
Dedi: - Neyledin ?
Dedi: - İtirdim.
Dedi: - Dedene bir derd arturdın.
A, C
Dedi: - Dede bir balta buldum.
Dedi: - Ne yaptın ?
- Dedi: - Yitirdim.
Dedi: - Dedene bir derd arturdın.
2271. De'vete icabet (zeruret) gerek.
A
Davete icabet gerek.
2272. De'vetsiz gelen gonag guru yerde oturur.
A
Davetsiz gelen konuk kuru yerde oturur.
2273. De'vetsiz gonağı köpek karşılar.
A
Davetsiz konuğu köpek karşılar.
2274. Dediler bir ağız ağla, demediler camaatı başına yığ.
A
Bir ağız ağla dediler, cemaati başına yığ demediler.
2275. Dediler develeri yığırlar, tülkü başladı kaçmağa.
A
Develeri topluyorlar dediler, tilki başladı kaçmaya.
2276. Dediler: - Ezrail uşağ paylayır.
Dedi: - Özünkü özünün olsun benimkine deymesin.
A, B
Azrail çocuk dağıtıyor dediler.
Dedi: - Kendiňinki kendinin olsun, benimkine dokunmasın.
2277. Dediler: - Gar yağacak.
Dedi: - Dayanmışam titremeye.
A, C
Dediler: - Kar yağacak.
Dedi: - Başladım titremeye.
2278. Dediler: - Gardaşın nece adamdır ?
Dedi: - Gonđu olmamışam.
A, C
Dediler: - Kardeşin nasıl adamdır ?
Dedi: - Komđu olmamışım.
2279. Dediler: - Gardaşın nece adamdır ?
Dedi: - Yoldaş olmamışam.
A
Dediler: - Kardeşin nasıl adamdır ?
Dedi: - Yoldaşlık etmedim.
2280. Dediler: - Molla emi almagla necesen ?
Dedi: - Alıcı kuş kimi !
Dediler: - Vermekle necesen ?
Dedi: - Başına söz gehet olub.
A
Dediler: - Molla amca almakla aran nasıl ?
Dedi: - Alıcı kuş gibi !
Dediler: - Vermekle aran nasıl ?
Dedi: - Başka söz mü kalmadı ?

2281. Dediler sarhoşdur, başını vursun divara.
A
Dediler sarhoşdur, vursun başını duvara.
2282. Dediler yığışın göçürük, çoban çomağını
çiyine goydu.
A
Toplanın göçüyoruz dediler, çoban
çomağını omuzuna koydu.
2283. Dedim bir ağız ağla, demedim ki iranı
başına bağla.
A, B iranı başına bağla: elleri güldür bize
Bir ağız ağla dedim, İran'ı başına topla
demedim.
2284. Dedim, dememiş olum.
A
Dedim, dememiş olayım.
2285. Dedim eşidesen demedim öyrenesen.
A, B
İşitesin dedim öğrensin demedim.
2286. Dediği dediği çaldığı düdüğü
A, B, C çaldığı: yediği, düdüğü: hedik
Dediği dediği, çaldığı düdüğü.
2287. Dediğin deyir, demediğin geder gelmez
vahta sahlayır.
A
Dediğini diyor, demediğini olur olmaz
vakte saklıyor.
2288. Dediğinden dönersen el döner senden,
Dediğini tutarsan el tutar senden.
A, C
Dediğinden dönersen el döner senden,
Dediğini tutarsan el tutar senden.
2289. Dehveni derin gazı, suyu gür gelsin.
A
Bendini derin kaz, suyu gür gelsin.
2290. Deli ağlamaz ağıllı gülmez
A
2291. Deli aydan gorhar
A
Deli aydan korkar.
2292. Deli bağlayanı ağıllı açta bilmez.
A
Delinin bağladığını akıllı açamaz.
2293. Deli başına devlet guşu gonub.
A, B gonub: -
Deli başına devlet kuşu kondu.
2294. Deli, çomağa rast gelib.
A, B gelib: geler
Deli, çomağa rast geldi.
2295. Deli deliden hoşlanar, molla halvadan.
A, B molla: imam, halvadan: ölüden
Deli deliden hoşlanır, hoca helvadan.
2296. Deli deliye goşular, deyenek göyden
yağar.
A, B goşular: goşulsa
Deli deliye uyar, deynek gökten yağar.
2297. Deli deliye hoş geler.
A
Deli deliye hoş gelir.
2298. Deli demiş ağıllı inanmış.
A
Deli demiş akıllı inanmış.
2299. Deli deyingen olar.
A
Deli söylenir.
2300. Deli dost gelbi gara, men bele dostu
neylrem ?
A
Kalbi kara deli dostu, ben ne yapayım ?
2301. Deli dostun olunca ağıllı düşmenin
olsun.
A
Deli dostun olacağına akıllı düşmanın
olsun.
2302. Deli dövran sürer, ağıllı vaht gözler.
A, B, C vaht: megam
Deli devran sürer, akıllı zamanını bekler.
2303. Deli elsiz, el delisiz olmaz.
A
Deli elsiz, el delisiz olmaz.
2304. Deli gazandı, ağıllı yedi.
A, B
Deli kazandı, akıllı yedi.
2305. Deli gazının yazdığını, ağıllı gazı
pozamaz.
A
Deli kadının yazdığını, akıllı kadı
bozamaz.
2306. Deli kırmızı sever, gic sarı
A
Deli kırmızı sever, ahmak sarı.
2307. Deli kız bir nagış biler, öper onu
tohuyar, çevirer onu tohuyar.
A, B öper onu tohuyar, çevirer onu
tohuyar: -
Deli kız bir nakış bilir, öper onu dokur,
çevirir onu dokur.
2308. Deli kız dayısından yaşınar.

- A
Deli kız dayısından saklanır.
2309. Deli kız evde galmaz.
A
Deli kız evde kalmaz.
2310. Deli guyuya bir daş atdı, min ağıllı
çıharda bilmedi.
A
Deli kuyuya bir taş attı, bin akıllı
çıkartamadı.
2311. Deli ile dövletli, ikisi de bildiyini eyler.
A, B
Deli ile varlıklı, ikisi de bildiğini okur.
2312. Deli ile sarhoşun meydanı birdir.
A, C
Deli ile sarhoşun meydanı birdir.
2313. Deli ile tapmagdansa, ağıllı ile itirmek
yahşıdır.
A
Deli ile bulmaktansa, akıllı ile yitirmek
iyidir.
2314. Deli ineyin deli de buzovu olar.
A, B
Deli ineğin deli de buzağısı olur.
2315. Deli ol behtin olsun.
A
Deli ol bahtın olsun.
2316. Deli öz zererin güder.
A
Deli kendi zararını güder.
2317. Deli özü deyer, özü de güler.
A,
Deli kendi söyler, kendi de güler.
2318. Deli özü deyer, özü eşider.
A
Deli kendi söyler, kendi işitir.
2319. Deli özüne bir deli yoldaş tapdı, ele bildi
ki çoh ağıllıdır.
A
Deli kendine bir deli yoldaş buldu, öyle
sandı ki çok akıllıdır.
2320. Deli sarhoşdan gorhar.
A, B
Deli sarhoşdan korkar.
2321. Deli söyleyen doğru olar.
A
Delinin söylediği doğrudur.
2322. Deli utanmaz yiyesi utanar.
A, B
- Deli utanmaz sahibi utanır.
2323. Delice gızdan delice gelin olar.
A, C
Delice kıızdan delice gelin olur.
2324. Deliden ağıl ummag olmaz.
A, C
Deliden akıl umulmaz.
2325. Deliden doğru haber.
A, B, C
Deliden doğru haber.
2326. Delidir başını vursun divara.
A
Delidir başını vursun duvara.
2327. Deliler dünyanı ekdiler, ağıllı indi cüt
goşur.
A
Deliler dünyayı eküler, akıllı şimdi çift
sürer.
2328. Delini apardılar toya, dedi bura bizim
evden yahşıdır.
A, B
Deliyi eğlenceye götürdüler, burası bizim
evden iyidir dedi.
2329. Delini zencirle yoh, tedbirle tutarlar.
A, B tedbirle: tedbir ile
Deliyi zincirle değil, tedbirle tutarlar.
2330. Delinin başında goz ağacı bitmez.
A
Delinin başında ceviz ağacı bitmez.
2331. Delinin bir ağıllısı olmaz.
A
Delinin bir akıllısı olmaz.
2332. Delinin buynuzu olmaz ki.
A
Delinin boynuzu olmaz ki.
2333. Delinin dilinde pehriz yohdur.
A, B dilinde: diline
Delinin dilinde pehriz yoktur.
2334. Delinin düşünmesine, toyuğun
eşelenmesine derman yohdur.
A, C
Delinin düşünmesine, tavuğun
eşelenmesine derman yoktur.
2335. Delinin eşseyi de deli olar.
A
Delinin eşği de deli olur.
2336. Delinin hırmanı olmaz.
A
Delinin harmanı olmaz.

2337. Delinin ne toyu olsun, ne bayramı.
A, B
Delinin ne düğünü olsun, ne bayramı.
2338. Delinin sözü, sarhoşun gözü.
A, B
Delinin sözü, sarhoşun gözü.
2339. Delinin üreyi dilindedir, ağıllının dili üreyindedir.
A, B üreyindedir: üreyinde
Delinin yüreği dilindedir, akıllının dili yüreğindedir.
2340. Delinin yadına daş salma.
A
Delinin aklına taşı getirme.
2341. Deliye ağıl, garaya sabun kar eylemez.
A
Deliye akıl, karaya sabun kâr etmez.
2342. Deliye bal neyler, gice halva.
A
Deliye bal ne eder, ahmağa helva.
2343. Deliye bir hava besdir.
A, B
Deliye bir hava çoktur.
2344. Deliye daş atma başına daş yağdırır.
A
Deliye taş atma başına taş yağdırır.
2345. Deliye dediler: - Dünyada deli çohdur, ağıllı ?
Dedi: - Deli.
Dediler: - Ne üçün ?
Dedi: - Deli bir neferdir, ona deli deyen minlerle.
A
Deliye dediler: - Dünyada deli mi çoktur, akıllı mı?
Dedi: - Deli.
Dediler: - Niçin?
Dedi: - Deli birdir, ona deli diyen binlerce.
2346. Deliye dediler: - Ne üçün deli olmusan ?
Dedi: - Ağıllıların derdini çekmekden.
A
Deliye dediler: - Niçin deli oldun ?
Dedi: - Akıllıların derdini çekmekten.
2347. Deliye deli kimi cavab vermezler.
A
Deliye deli gibi cevap vermezler.
2348. Deliye deyenek vermezler.
A
Deliye değnek vermezler.
2349. Deliye ganun yohdur.
A, C
Deliye kanun yoktur.
2350. Deliye goşulma seni de deli eder.
A
Deliye uyma seni de deli eder.
2351. Deliye günde bayramdır.
A, B, C
Deliye her gün bayramdır.
2352. Deliye halva külçe neylesin ?
A
Deliye helva ekmek ne yapsın ?
2353. Deliye iş buyur, o sene ağıl öyretsin.
A
Deliye iş buyur, o sana akıl öğretsin.
2354. Deliye sorğu olmaz.
A
Deliye sorgu olmaz.
2355. Deliye üz verme.
A
Deliye yüz verme.
2356. Deliye yazı yohdur.
A
Deliye yazı yoktur.
2357. Deliye yer ver, eline bel.
A
Deliye yer ver, eline bel.
2358. Deliye yüz öyret, öz bildiyini eyles.
A, B, C
Deliye yüz öğretsen de, kendi bildiğini okur.
2359. Dellek delleyin başını gırhanda pul almaz.
A, C
Berber berberin başını kırkmaya para almaz.
2360. Dellekliyi bizim başımızda öyrenir.
A, B, C
Berberliği bizim başımızda öğreniyor.
2361. Delleyi müşterişinden çoh.
A, B
Berberi müşterişinden çok.
2362. Dem, dem getirer, gem, gem., C
A
Rahatlık, rahatlık getirir, gam, gam.
2363. Dem, dem halvası deyil ki tez düzele.
A, B tez düzele: -
Zaman, demlenmiş helva değil ki çabuk düzelsin.

2364. Deme babam yohsuldur, can sağlığı
dövletidir.
A
Babam yoksuldur deme, can sağlığı
zenginlikdir.
2365. Demek asandır yerine yetirmek çetin.
A
Söylemek kolaydır, yapmak zor.
2366. Demek olmur ki gözün üste gaşın var.
A
Gözünün üstünde kaşın var demek
olmuyor.
2367. Dernesen eşitmezsen.
A
Söylemezsen işitmezsin.
2368. Demir ayag, demir çarıg, demir diş.
A
Demir ayak, demir çarık, demir diş.
2369. Demir demiri keser.
A
Demiri demir keser.
2370. Demir gapının, tahta gapıya işi düşer.
A, B
Demir kapının, tahta kapıya işi düşer.
2371. Demir ki var döydükce uzanar.
A
Demir dövdükçe uzar.
2372. Demir nemden, insan gemden çürüyer.
A, C
Demir nemden, insan gamdan çürür.
2373. Demirçi ne bilir kızıl nedir ?
A, C
Demirci ne bilir alun nedir ?
2374. Demirçi yanından geçen gıgılcım yeyer.
A
Demirci yanından geçen kıvılcım yer.
2375. Demirçide bıçag tapılmaz.
A
Demircide bıçak bulunmaz.
2376. Demirçinin ömrü tah tahla, leyleyin
ömrü lağ lağla geçer.
A, B lağ lağla: lağ lağla
Demircinin ömrü tak takla, leyleğin
ömrü lak lakla geçer.
2377. Demiri döyen demirçi olar.
A
Demiri döven demirci olur.
2378. Demiri isti isti döyerler.
- A
Demiri sıcak sıcak döverler.
2379. Demiri küreden demir çıhardar.
A, B
Demiri yerden demir çıkarur.
2380. Demirsiniz, missiniz, hamınız bir
cinssiniz.
A
Demezsiniz, bakırsınız, hepiniz bir
cinssiniz.
2381. Deni ellerden suyu göllerden.
A
Yemi ellerden suyu göllerden.
2382. Deni menden yeyir, başka yerde
yumurtlayır.
A, B, C
Yemi benden yiyor, başka yerde
yumurtluyor.
2383. Deni yanında suyu yanında.
A
Yemi yanında suyu yanında.
2384. Deniz dalğasız, kızlar sevdasız olmaz.
A, B dalğasız: dalğasız olmaz, kızlar
sevdasız: gapı halğasız,
Deniz dalğasız, kızlar sevdasız olmaz.
2385. Deniz suyu kimi ne içilir ne kiçilir.
A
Demiz suyu gibi ne içilir ne geçilir.
2386. Deniz tufansız olmaz.
A
Deniz tufansız olmaz.
2387. Denizde batan saman çöpünden yapışar.
A
Denize düşen saman çöpiüne yapışır.
2388. Denize getse denizi gurudar.
A
Denize gitse denizi kurutur.
2389. Denizi çömçe ile boşaltmag olmaz.
A
Denizi kepçe ile boşaltulmaz.
2390. Der divarın da gulağı var.
A
Dört duvarın da kulağı var.
2391. Dert adamı ağladar.
A
Dert adamı ağlatır.
2392. Dert ağladar, eşğ söyleder.
A, B, C
Dert ağlatır, aşk söyletir.

2393. Dert bir deyil, iki deyil.
A
Dert bir değil, iki değil.
2394. Dert bir idi iki oldu.
A, C
Dert birdi iki oldu.
2395. Dert bir olsa çareye ne var ?
A
Dert bir olsa çare bulunur.
2396. Dert bir olsa çekmeye ne var ?
A, C
Dert bir olsa çekilir.
2397. Dert bir olsa yeri yer.
A
Dert bir olsa yürür.
2398. Dert bir ülgücdür, udsan yaralar, atsan
yahalar.
A
Dert bir usturadır, yutsan yaralar, atsan
yakalar.
2399. Dert çekene gerekdir.
A, B
Dert çekene lazımdır.
2400. Dert derd üstünden gelir.
A
Dert dert üstüne gelir.
2401. Dert derde benzemez.
A
Dert derde benzemez.
2402. Dert derde deyer sızlar.
A
Dert derde değer sızlar.
2403. Dert derdi açar.
A
Dert derdi açar.
2404. Dert gelende halvar ile gelir çihanda
mişgal ile.
A, C
Dert gelince halvar ile gelir, çıkarken
miskal ile.
(Halvar: 407.5 kg.'luk eski bir tahıl
ölçüsü.)
2405. Dert gelende lailacı pişiye deyerler hanım
bacı.
A
Dert gelince uykucu kediye hanım bacı
derler.
2406. Dert gider yeri boş galar.
A
- Dert gider yeri boş kalır.
2407. Dert getmez, deyişer.
A
Dert gitmez, değişir.
2408. Dert gezer, derman arar.
A
Dert gezer, derman arar.
2409. Dert gezer derman da onunla beraber.
A
Dert gezer derman da onunla beraber.
2410. Dert olsun, söz olmasın.
A
Dert olsun, söz olmasın.
2411. Dert var gelir keçer, derd var deler keçer.
A
Dert var gelir geçer, dert var deler geçer.
2412. Derdi olan danışar.
A, B danışar: çoh söyler
Derdi olan konuşur.
2413. Derdi olan derman ahtarar.
A, B ahtarar: arar
Derdi olan derman arar.
2414. Derdi veren derman da verer.
A, B derman: dermanını
Derdi veren derman da verir.
2415. Dertimiz hardan eyan olsun bizim
derdsizlere ?
Dertliler yahşı bilir alemde derdin
giymetin.
A
Bizim derdimiz dertsizlere nerden ayan
olsun ?
Derdin kıymetini dertliler iyi bilir
alemde.
2416. Derdin yohdur söylen borcun yohdur
evlen.
A
Derdin yoktur söylen, borcun yoktur
evlen.
2417. Dertini, derd bilene söyle.
A, B
Dertini, dert anlayana söyle.
2418. Dertini gizleden devasını tapmaz.
A, B devasını: dermanını
Dertini gizleyen dermanını bulamaz.
2419. Dertini goy derdim üste onu de men
çekim.
A
Dertini koy derdimin üstüne onu da ben
çekyim.

2420. Derdini unut, sözünü unutma.
A, C
Derdini unut, sözünü unutma.
2421. Dertli derdlinin derdini ahtarar.
A, B
Dertli derdlinin derdini arar.
2422. Derdini dindirme özü dillener.
A, C
Dertliyi konuşturma kendi konuşur.
2423. Derdsiz baş bostan gırağında köpek.
A
Derdsiz baş bostan kenarındaki köpek.
2424. Derdsiz baş olmaz.
A
Dertsiz baş olmaz.
2425. Derdsiz gönülde mehebbet yuva açmaz.
A
Dertsiz gönülde sevgi yuva kurmaz.
2426. Dere benim duz benim, senin burada ne işin var ?
A
Dere benim tuz benim, senin burda ne işin var ?
2427. Dere benim duz senin.
A
Dere benim tuz senin.
2428. Dereni tepeni sel bilir, yahşını yamanı el bilir.
A
Dereni tepeyi sel bilir, iyiyi kötüyü el bilir.
2429. Dergahın gapısı açıg olanda köpeyin yuhusu gelir.
A, B
Dergahın kapısı açık kalınca köpeğin yuhusu gelir.
2430. Derilmemiş gülden deste bağlamag olmaz.
A
Derilmemiş gülden demet olmaz.
2431. Derin su bulanmaz.
A, B
Derin su bulanmaz.
2432. Derine getme mesele büyüyer.
A
Derine gitme mesele büyür.
2433. Derman acı semeresi şirin.
A, C
Derman acı semeresi tatlı.
2434. Dermansız derdin dermanı bimarlıdır.
A, C
Dermansız derdin dermanı hastalıktır.
2435. Derviş bele iş.
A
Derviş böyle iş.
2436. Derviş, dilriş (derdli) olar.
A
Derviş, dertli olur.
2437. Derviş mescide girmez, bazarda meydan gurar.
A
Derviş mescide girmez, pazarda meydan kurar.
2438. Derviş odur ki dünyanı terk ede, fegir odur ki dünya onu terk ede.
A
Dünyayı terkeden dervıştır, dünyanın terkettiği fakirdir.
2439. Derviş olan şahlıg iddiası eylemez.
A
Derviş olan şahlık iddiası yapmaz.
2440. Derviş öz evini çiyinde gezdirer.
A
Derviş evini omuzunda gezdirir.
2441. Derviş yabısı her evin yolunu tanıyar.
A, B
Dervişin atı her evin yolunu bilir.
2442. Dervişe bir şey vermemisen, keşkülü niye sındırırısın ?
A
Dervişe bir şey vermedin, kasesini niye kırırısın ?
2443. Derviş tekkyede, sarhoşu meyhanada ahtar.
A, C
Derviş tekkyede, sarhoşu meyhanede ara.
2444. Dervişin fikri ne ise, zikri de odur.
A, C
Dervişin fikri neyse, zikri de odur.
2445. Dervişin olduğundan...
A
Dervişin olduğundan...
2446. Derya geder mal, ala bildiyin geder al.
A
Deniz kadar mal, ala bildiğin kadar al.
2447. Derya görünen yerde getre ne görüner ?
A
Deniz görünen yerde, damla ne kalır ?

2448. Derya murdarlığı götürmez.
A
Deniz mundarlığı almaz.
2449. Deryada balık sevdası.
A
Denizde balık sevdası.
2450. Deryadaki balık, göydeki kuş satılmaz.
A
Denizdeki balık, gökdeki kuş satılmaz.
2451. Deryadan bir damçı.
A
Denizden bir damla.
2452. Deryadan ne eksik olacak ?
A
Denizden ne eksilecek ?
2453. Deryadan uzak, beladan uzak.
A
Denizden uzak, beladan uzak.
2454. Deryaya daş atmagla suyu bulanmaz.
A
Denize taş atmakla suyu bulanmaz.
2455. Deryaya ya bir daş at ya bir gaya sal.
A, B deryaya: ya deryaya.
Denize ya bir taş at, ya bir kaya sal.
2456. Deryaz işler, gol öyünür.
A
Tırpan işler, el öğünür.
2457. Derzi öz yırtığını yamamaz.
A, B
Terzi kendi yırtığını yamamaz.
2458. Derzinin mayası iyne sapdır.
A, B sapdır: sapıdır
Terzinin sermayesi iğne ipliktir.
2459. Derziye köç dediler, iynesini yahasına sancdı.
A, B yahasına sancdı: sancdı yahasına
Terziye göç dediler, iğnesini yakasına soktu.
2460. Deseler ki göyde toy var, arvadlar nerdivan ahtarar.
A, C
Gökte eğlence var deseler, kadınlar merdiven arar.
2461. Desen öl öler, gal galar.
A
Öl desen ölür, kal desen kalır.
2462. Desen yumurta ağdır, deyer garadır.
A
- Yumurta aktır desen, karadır der.
2463. Destemazsız namaz olmaz.
A
Aptestsiz namaz olmaz.
2464. Destini gıran da bir, suyu getiren de bir ?
A
Testiyi kıran da, suyu getiren de bir mi ?
2465. Deve adın satar, eşşek odun.
A
Deve adını satar, eşek odun.
2466. Deve asta geder, çoh geder.
A
Deve ağır gider, çok gider.
2467. Deve başın sohar pambığa,
Gözlerini de berk berk yumar,
Deyer meni heç kes görmedi.
A
Deve başını pamuğa sokar,
Gözlerini de sıkıca yumar,
Beni kimse görmedi der.
2468. Deve bir fikir eylese, servan ikisini eyler.
A, B eylese: eyleser, servan: sarban
Deve bir düşünür, kervancı iki.
2469. Deve bostana girende ele biler onu heç kim görmür.
A
Deve bostana girince hiç kimse onu görmedi sanır.
2470. Deve büyükdür ot yeyer, şahin kiçikdir et yeyer.
A, B büyükdür: büyük, kiçikdir: büyük
Deve büyüktür ot yer, şahin küçüktür et yer.
2471. Deve büyükse yükü de büyükdür.
A
Deve büyükse yükü de büyüktür.
2472. Deve buynuz ahtarardı gulagdan da oldu.
A
Deve boynuz ararken kulaktan da oldu.
2473. Deve durdu dam yıhđı.
A, B yıhđı: yihıldı
Deve durdu dam yıktı.
2474. Deve gördün ?
- Heç izini de görmedim.
A, B gördün: gördünmü, heç: -
Deve gördün mü ?
- İzini bile görmedim.
2475. Deve gulağından asılmaz.
A
Deve kulağından asılmaz.

2476. Deve hançobanda olar ?
A, C
Deve hançoban oyunu oynar mı ?
2477. Deve kimi büyüksen gulağı kimi ağılın yohdur.
A
Deve gibi büyüksün, kulağı kadar aklın yok.
2478. Deve kimi düz bir yeri yohdur.
A
Deve gibi düz bir yeri yoktur.
2479. Deve kinli olar.
A, B
Deve kinci olur.
2480. Deve köşeye uymasa köşek deveye uyar.
A
Deve yavrusuna uymasa yavrusu deveye uyar.
2481. Deve minenin eşşeyi yanında olar.
A
Deveye binenin eşeği yanında olur.
2482. Deve nalbende bahan kimi bahır.
A
Deve nalbanda bakar gibi bakıyor.
2483. Deve ne ganır nerdivan nedir ?
A
Deve merdiveni ne bilir ?
2484. Deve ne geder arıg olsa ,derisi bir eşşeye yüktür.
A, B
Deve ne kadar zayıf olsa da, derisi bir eşeğe yüktür.
2485. Deve ne geder uzag getse, gatarını gözler.
A, B
Deve ne kadar hızlı gitse de, sırasına dikkat eder.
2486. Deve oynayanda gar yağar.
A, B
Deve oynadığında kar yağar.
2487. Deve öler yükü galar, horuz öler tükü galar.
A
Deve ölürlükü kalır, horoz ölürlükü kalır.
2488. Deve ölse derisi yüktür, toyug ölse bir çenge tüküdür.
A, C
Deve ölse derisi yüktür, tavuk ölse bir tutam tüküdür.
2489. Deve öz kövşediyini udar.
A
Deve kendi yavrusunu yutar.
2490. Deve palçığa batdı, milçek onu çihartdı.
A, C
Deve balçığa battı, sinek onu çıkarttı.
2491. Deve tanımasa, ovsarı tanıyar.
A, B tanımasa: tanımasa da, ovsar: ovsarı
Deve tanımasa, yuları tanır.
2492. Deveci ile dost olanın darvazası gen gerek.
A, B
Deveci ile dost olanın avlu kapısı geniş olmalı.
2493. Deveden büyük fil var.
A, B
Deveden büyük fil var.
2494. Deveden düşüb höt hötünden el çekmir.
A
Deveden düşer, yürül demekten vazgeçmez.
2495. Deveden soruşdular eniş yahşıdır, yohuş ?
Dedi: - Le'net her ikisine.
A
Deveye sordular iniş mi iyidir, yokuş mu ?
Dedi: - Lanet her ikisine de.
2496. Deveden soruşdular haradan gelirsen.
Dedi: - Çini maçinden.
Dediler: - Me'lumdur senin par paçenden.
A
Deveye nereden geliyorsun diye sordular.
Dedi: - Çini maçinden.
Dediler: - Üst başından bellidir.
2497. Deveden yihılan pambıg üste düşer, Eşşekden yihılan daş üste.
A, B
Deveden düşen pamuk üstüne düşer, Eşşekten düşen taş üstüne.
2498. Devegusu yüke gelende ganadlarını gösterer.
A, B yüke: uçmağa, ganadlarını: ayağını
Devekuşu yük taşımaya gelince kanatlarını gösterir.
2499. Develeri yığırlar tülkü gaçır.
A
Develeri toplarlar, tilki kaçır.
2500. Deveni aparana eşşekdir.
A
Deveyi götüren eşektir.
2501. Deveni çömçe ile subarr.

- A
Deveyi kepçe ile sular.
2502. Deveni dağdan uçurandan bir çenge otdur.
A
Deveyi dağdan uçuran bir tutam ottur.
2503. Deveni eşseyin guyruğuna bağlayır.
A
Deveyi eşşğin kuyruğuna bağlar.
2504. Deveni itirib köşeyi ahtarır.
A, B köşeyi: köşek, C köşeyi: kövşeyi.
Deveyi yitirip yavrusunu arıyor.
2505. Deveni ovlamazlar.
A, C
Deveyi avlamazlar.
2506. Deveni palaz altında gizletmek olmaz.
A, C
Deve keçe altında gizlenmez.
2507. Deveni satan köşek ala bilmez,
Köşeyi satan eşşek ala bilmez.
A, B eşşek ala bilmez: eşek
Deveyi satan köşek alamaz,
Köşeyi satan eşek alamaz.
2508. Deveni ya düze ya suya.
A
Deveyi ya düze ya suya.
2509. Deveni yel aparsa keçini göyde gör.
A
Deveyi yel alsın keçiyi gökte görürsün.
2510. Deveni yükü ile sarbanı ipi ile.
A
Deveyi yükü ile kervancıyı ipi ile.
2511. Deveni yükü ile udur.
A, B udur: yeyir
Deveyi yükü ile yutar.
2512. Devenin ayağı altında garışga ezilmez.
A, C
Devenin ayağının altında karınca ezilmez.
2513. Devenin azanı Ağcagabula gider.
A
Devenin azanı Ağcagabul'a gider.
2514. Devenin biri bir dönge vay dönge derdi.
A, B dönge: tenge, dönge: deng
Devenin biri bir tenge vay tenge derdi.
2515. Devenin de oynamağına az galıb.
A
Devenin de oynamasına az kaldı.
2516. Devenin dizini bağla sonra allaha tapşır.
A
- Devenin dizini bağla sonra Allaha emanet et.
2517. Devenin ganadı olsa, uçulmamış dam galmaz.
A, B uçulmamış dam galmaz: damları uçurur
Devenin kanadı olsaydı, yıkılmamış dam kalmazdı.
2518. Devenin guyruğu yere deyende.
A
Devenin kuyruğu yere değince.
2519. Devenin guyruğu yere deymez.
A
Devenin kuyruğu yere değmez.
2520. Devenin kini, ilanın kini.
A
Devenin kini, yılanın kini.
2521. Devenin yemediyi ot, ya başını ağrıdar,
ya gıçını.
A, B
Devenin yemediği ot, ya başını ağrıtar,
ya kışını.
2522. Devesi ölmüş ercbem.
A
Devesi ölmüş arabım.
2523. Deveye dediler: - Boynun eyridir,
Dedi: - Haram düzdür ki boynum düz olsun ?
A
Deye boynun eğridir dediler, nerem düz ki boynum düz olsun dedi.
2524. Deveye dediler: - Enişi sevirsen, yohuşu ?
Dedi: - Düz yolu göyemi çekdiler.
A, B
Deveye inişi mi seversin yokuşu mu seversin dediler, düz yol göğe mi çıktı dedi.
2525. Deveye dediler: - Ne işin sahibisen ?
Dedi: - İpek tohuyuram.
Dediler: - El ayağına yaraşar.
A
Deveye dediler: - Ne iş yapıyorsun ?
Dedi: - İpek dokuyorum.
Dediler: - Eline ayağına yakışır.
2526. Deveye gangal lazım olsa boynunu yüz yerden uzadar.
A, B
Deveye kangal lazım olsa boynunu yüz yerden uzatır.
2527. Deveye minme:mişden gabag yırgalanmag öyrenir.

- A
Deveye binmeden önce ırgalanmayı öğrenir.
2528. Deveycen boyun olunca düymece ağlın olsun.
A, B deveycen: devece
Deve kadar boyun olacağına düğme kadar aklın olsun.
2529. Devlet başa gonar, guzğun leşe.
A
Talih başa konar, kuzgun leşe.
2530. Deyen ağılsız olsa, eşiden gerek ağıllı ola.
A, B gerek: -, ola: gerek
Söyleyen akılsız olsa da, dinleyen akıllı olmalı.
2531. Deyen gefildir dedirden gefil deyil ?
A
Söyleyen gafil de söyleten değil mi ?
2532. Deyirli muncug yerde galmaz.
A, C
Değerli boncuk yerde kalmaz.
2533. Deyilecek sözü fikirleş, sonra de.
A, C
Söylenecek sözü düşün, sonra söyle.
2534. Deyilen söz geri gayıtmaz.
A, C
Söylenen söz geri alınmaz.
2535. Deyilen söz yadigardır.
A
Söylenen söz yadigardır.
2536. Deyilmiş sözden deyilmemiş yahşıdır.
A
Söylenen sözden söylenmeyi iyidir.
2537. Deyingen dine bilmez, dinmese döze bilmez.
A
Homurdanan konuşamaz, konuşsa da dayanamaz.
2538. Deyirem dilim yanır demirem üreyim.
A
Dilim yanıyor diyorum, yüreğim yanıyor demiyorum.
2539. Deyirem sevgimize behtimize kecc bahanın,
Gözü kor, behü gara, gelb evi viran olsun.
A
Sevgimize, bahtımıza kötü gözle bakanın,
- Gözül kör, bahtı kara, kalp evi viran olsun derim.
2540. Deyirman bildiyini eyler, çağ çağ baş ağrılar.
A, B çağ çağ: çah çah
Değirmen bildiğini eder, çak çak baş ağrıtır.
2541. Deyirman dartıldığını darter çağ çağ başın ağrılar.
A
Değirmen tartıldığını tartar, çak çak başını ağrıtır.
2542. Deyirman horuzu kimi gıpgırmızıdır.
A
Değirmen horozu gibi kıpkırmızıdır.
2543. Deyirman horuzuna dönüb.
A
Değirmen horozuna döndü.
2544. Deyirman iki daşdan, mehebbet iki başdan.
A
Değirmen iki taştan, sevgi iki baştan.
2545. Deyirmana deni evde arıd, apar.
A
Taneni evde ayıkla, değirmene öyle götür.
2546. Deyirmana gedirem ne darım var ne çuvalım.
A
Değirmene giderim ne darım var ne çuvalım.
2547. Deyirmana gelenden sonra ulag gören çoh olar.
A, B gelenden: çatandan, gören: veren
Değirmene geldikten sonra eşek gören çok olur.
2548. Deyirmana getse dünya heberi getirer.
A
Değirmene gitse dünyanın haberini getirir.
2549. Deyirmanda buğda gurutmazlar.
A
Değirmende buğday kurutmazlar.
2550. Deyirmanda denin yoh, şahad üste başını niye yarısan ?
A, C
Değirmende buğdayın yok, hak kavgasında başını niye yardırıyorsun ?
2551. Deyirmanda doğulan siçan, göy gürtütüsünden gorhmaz.
A, C

- Değirmende doğan sıçan, gök
gürültüsünden korkmaz.
2552. Deyirmanda unu olmayana un vermezler.
A
Değirmende unu olmayana un vermezler.
2553. Deyirmandan acıg eyleyen, çuvalını boş
aparar.
A
Değirmene kızan çuvalı boş döner.
2554. Deyirmandan gelenin eline baharlar.
A
Değirmenden gelenin eline bakarlar.
2555. Deyirmanın boğazı boş galsa daş daşı
sürter.
A
Değirmenin boğazı boş kalsa taş taş
sürter.
2556. Deyirmanın boğazına ölü salsan diri
çihar.
A
Değirmenin boğazına ölü salsan diri
çikar.
2557. Deyirmanın peri, iki günün eri.
A
Değirmenin kanadı, iki günün erkeği.
2558. Deyirmanın sesinden kaçan un üyütmez.
A
Değirmenin sesinden kaçan un öğütmez.
2559. Deyirmanın yaraşığı torba çuvaldır.
A, B
Değirmenin yaraşığı torba çuvaldır.
2560. Deyirmançının şahidi kömbeçi olar.
A, B
Değirmencinin şahidi pideci olur.
2561. Deyme düşerdir.
A
Dokunma düşer.
2562. Deyme mene, deymeyim sene.
A
Dokunma bana, dokunmayayım sana.
2563. Deyme tazıya gaçar gazıya.
A
Dokunma tazıya, kaçar kadıya.
2564. Dığ dığ gardaşı gardaşdan ayırar.
A, B
Dedikodu kardeşi kardeşten ayırır.
2565. Dımbılı elek, dımbılı sac, elim hemir
garnım ac.
A
- Hem elek boş, hem de saç, elim hamur
karnım aç.
2566. Dırnağ altında can galır.
A
Tırnak altında can kalır.
2567. Dırnağı mayasından kesmezler.
A
Tırnağı dibinden kesmezler.
2568. Dırnağın varsa başını gaşı.
A
Tırnağın varsa başını kaşı.
2569. Dil adamı beyan eyler.
A
Dil adamı belli eder.
2570. Dil adamın düşmenidir.
A
Dil adamın düşmanıdır.
2571. Dil ağrısından gol ağrısı yahşıdır.
A
Dil ağrısından kol ağrısı iyidir.
2572. Dil ağrıyan dişe deyer.
A
Ağrıyan dişe dil değer.
2573. Dil başa beladır.
A
Dil başa beladır.
2574. Dil başı güdaza verer.
A
Dil başı belaya sokar.
2575. Dil başı sahlar.
A
Başı dil korur.
2576. Dil etdendir.
A, C
Dil ettendir.
2577. Dil ile dost olanın, ağzın ara könlün al.
A
Dil dostunun ağzını ara, gönlünü al.
2578. Dil ile olan, zor ile olmaz.
A, B, C
Dil ile yapılan, zorla yapılmaz.
2579. Dil ki var etdendir, hara döndersen döner.
A
Dil ettendir, nereye istersen döner.
2580. Dil sümüksüzdür, amma sümütyü
sındırar.
A, C
Dil kemiksizdir, ama kemiği kırar.

2581. Dil uzadılan yere el uzadılmaz.
A
Dil uzatılan yere el uzatılmaz.
2582. Dil üreyin açarıdır.
A, B, C
Dil yüreğin anahtarıdır.
2583. Dil var bal getirer, dil var bela.
A, B
Dil var bal getirir, dil var bela.
2584. Dil yanılar, doğrusunu deyer.
A, B
Dil sürçer, doğrusunu der.
2585. Dil yarası gılınc yarasından yamandır.
A, B
Dil yarası kılıç yarasından kötüdür.
2586. Dilde bir şey deyib, ürekde başka şey tutma.
A
Söylediğin başka, yüreğindeki başka olmasın.
2587. Dilde yoh, işde özünü göster.
A
Kendini konuşurken değil, işinde göster.
2588. Dilden acı, dilden şirin şey yohdur.
A
Dilden acı, dilden tatlı şey yoktur.
2589. Dilden gelen elden gelse kasıb kusub varlanır.
A
Her söylenen olsa fakir fukara zengin olur.
2590. Dildir ne goruğu var ne gaytanı.
A
Dilin ne çiti var ne ipi.
2591. Dilenci salam almaz.
A
Dilenci selam almaz.
2592. Dilenci torbasından çörek yemezler.
A
Dilenci torbasından ekmek yenmez.
2593. Dilencililiye geden torbasını çiyinine atar.
A
Dilencililiğe giden torbasını omuzuna asar.
2594. Dilenciye bir verersen bir de ister,
Sabahacan yatmağa yer de ister.
A
Dilenciye bir versen bir daha ister,
Sabaha kadar yatmaya da yer ister.
2595. Dilenciye hiyar verdiler eyridir deye
almadı.
A
Dilenciye hiyar verdiler eğridir diye
almadı.
2596. Dilenciye torbası ağırlığı elemez.
A
Dilenciye torbası ağır gelmez.
2597. Dilim dilim olasan dilim.
A, B
Dilim dilim olasan dilim.
2598. Dilimde tük bitüb.
A
Dilimde tüy bitti.
2599. Dilimin belasından sana.
A
Dilimin belasından sana.
2600. Dilin belasıdır uzuncu olmag,
Arifler işidir sükuta dalmag.
A
Gevezelik dilin belasıdır,
Sessiz kalmak ariflerin işidir.
2601. Dilin goy dilçeyine.
A
Dilini kilitle ağzına.
2602. Dilin olmasaydı gözünü garğalar
dimdikleyerdi.
A, B
Dilin olmasaydı kargalar gagalardı.
2603. Dilinde öd olanın her şeyi acı olar.
A
Dilinde öd olanın her şeyi acı olur.
2604. Diline doğru söz gelmez.
A
Diline doğru söz gelmez.
2605. Dilini bilmeyen anasın tanımaz.
A
Dilini bilmeyen anasını tanımaz.
2606. Dilini kısa eyle.
A
Dilini kısa tut.
2607. Dilini sahlayanı başını sahlar.
A
Dilini tutan, başını korur.
2608. Dilini tut divanı ud.
A
Dilini tut, divanı yut.
2609. Dilini uzun eleyen başını belaya salar.
A

- Dili uzun olanın başı belaya girer.
A
Konuşma, ver.
2610. Dilinin belasını çekir.
A
Dilinin belasını çekiyor.
2611. Dilinin persengi yohdur.
A
Dilinin ayarı yoktur.
2612. Dilotu yeyib.
A
Dilotu yedi.
2613. Din elmin düşmenidir.
A
Din ilmin düşmanıdır.
2614. Dinc adamsan ganlı gapısında ne gayırırsan ?
A
Dinç adamsın düşman kapısında ne işin var ?
2615. Dinc ayağa heç ne deymez.
A
Dinç ayağa hiçbir şey değmez.
2616. Dincliyimi şahmerdan kesib.
A
Rahatlığımı Şahmerdan bozdu.
2617. Dinden çıhsan da elden çıhma.
A
Dinden çıksan da elden çıkma.
2618. Dini dinara satan molla, dinden de olar dinardan da.
A
Dini dinara satan hoca, dinden de olur dinardan da.
2619. Dini dinara satmag olmaz.
A, B, C
Din dinara satılmaz.
2620. Dini olmayanın imanı da olmaz.
A
Dini olmayanın imanı da olmaz.
2621. Dini yeyib imanı dalına atıb.
A
Dini yedi imanı ardına attı.
2622. Dininden döner, imanından dönmez.
A, B imanından: davasından
Dininden döner, imanından dönmez.
2623. Dinme seni udaram.
A
Konuşma seni yutarım.
2624. Dinme, ver.
2625. Dinmeyenin bir dineni olar.
A, B olar: var
Konuşmayanın bir konuşanı olur.
2626. Dinsizin ağzını imansız yumar.
A
Dinsizin ağzını imansız kapar.
2627. Dinsizin malını imansız yeyer.
A
Dinsizin malını imansız yer.
2628. Dinsizin öhdesinden imansız geler.
A
Dinsizin hakkından imansız gelir.
2629. Diri dirinin derdini çeker.
A
Diri dirinin derdini çeker.
2630. Diri it ölü aslandan yahşıdır.
A
Diri it ölü aslandan iyidir.
2631. Diriden dirilik galar.
A
Diriden dirlik kalır.
2632. Dirilik birlikdedir.
A
Dirlik birliktedir.
2633. Dirilik çetine düşüb.
A
Dirlik zora düştü.
2634. Dirini öldürmek olar ölünü diriltmek olmaz.
A
Diri öldürölür, ölü diriltilmez.
2635. Diriye dirilik fazımdır.
A, C
Diriye dirlik lazımdır.
2636. Diriye hay vermez, ölüye pay.
A, B, C
Diriye hay vermez, ölüye pay.
2637. Diş gurdalamagla garın doymaz.
A, B
Diş karıştırmakla karın doymaz.
2638. Diş veren dişlik de verer.
A
Diş veren yemek de verir.
2639. Diş yoh iken dodag var idi.
A, B
Diş yokken dudak vardı.

2640. Dişi düşmüş boz öküz, goşulub
cöngelere.
A
Dişi dökülmüş boz öküz, danalara uydu.
2641. Dişin ağrısı çek gurtar.
A
Dişin ağrısı çek kurtul.
2642. Dişinin gedrini bilmeyen çenesiz galar.
A
Dişinin kadrini bilmeyen çenesiz kalır.
2643. Dişlerini ağartma it sülük ahtarır.
A
Dişlerini beyazlatma, it kemik arıyor.
2644. Dişsiz ağız, daşsız deyrman.
A
Dişsiz ağız, taşsız değirmen.
2645. Div kurbağaya aşık olub.
A
Dev kurbağaya aşık oldu.
2646. Divan hagga da bahar nahagga da.
A
Mahkeme hakka da bakar haksıza da.
2647. Divan ile divanlık elemek olmaz.
A
Divan ile mahkeme olmaz.
2648. Divanhana gapısı girende darvaza olar
çihanda iyne gözü.
A
Mahkeme kapısı girerken geniş olur,
çıkarken iğne gözü.
2649. Divar binadan gaim (davamlı) olar.
A
Duvar binadan uzun yaşar.
2650. Divarı nem yihar, insanı gem.
A
Duvarı nem yıkar, insanı gam.
2651. Divarın dalısı da gürbetdir.
A
Duvarın arkası da gurbettir.
2652. Divarın iki üzün yihmazlar.
A
Duvarın iki yüzünü yıkmazlar.
2653. Diz ağrısını can çeker.
A
Dizin ağrısını can çeker.
2654. Dudağın kalınlığına bahma, sözün
zerifliyiine bah.
A
- Dudağın kalınlığına bakma, sözün
zarifliğine bak.
2655. Dogguz atı, sekkiz ağaca bağlayıb.
A
Dokuz atı sekiz, ağaca bağladı.
2656. Dogguz ay ananın gamında nece
galmısan ?
A
Dokuz ay ananın karnında nasıl durdun ?
2657. Dogguz dereeden on gab su getirer.
A
Dokuz dereeden on kab su getirir.
2658. Dogguz döşekli bala, ahırda guru yerde
can verer.
A, B ahırda: ahırı
Dokuz döşekli çocuk, sonunda kuru yerde
can verir.
2659. Dogguz gün cciri on gün sadağa lazımdır.
A, C
Dokuz günün cciri on gün sadakadır.
2660. Dogguzu veren onu da verer.
A
Dokuzu veren onu da verir.
2661. Dogguzunda ne ise dohsanında da odur.
A
Dokuzunda ne ise doksanında da odur.
2662. Doğaram oğlan doğaram, doğmaram
özümü boğaram.
A
Doğururum oğlan doğururum,
doğurmasam kendimi boğarım.
2663. Doğru büdrer anıma yihılmaz.
A
Doğru sendeler ama yikılmaz.
2664. Doğru danışanın papağı yirtük olar.
A, C
Doğru kanışanın şapkası yirtük olur.
2665. Doğru deyen olsaydı yalançı usanardı
avara galanlar dehi bir sözle ganardı.
A
Doğru diyen olsaydı yalançı usanırdı, boş
kalanlar bile bir sözle kanardı.
2666. Doğru deyenin başı keçel olar.
A
Doğru diyenin başı kel olur.
2667. Doğru dostlug gerezsiz olar.
A
Doğru dostluk gerezsiz olur.

2668. Doğru ele biler hamı doğrudur, cyri ele biler hamı eyridir.
A, B
Doğru herkesi doğru bilir, eğri herkesi eğri.
2669. Doğru ol asan yol ile get.
A, B asan yol: aslan yolu.
Doğru ol kolay yoldan git.
2670. Doğru söyle at min çap.
A
Doğru söyle at bin koştur.
2671. Doğru söz acı olar.
A, B
Doğru söz acı olur.
2672. Doğru söz acı olar neticesi şirin.
A, C
Doğru söz acı olur, sonucu tatlı.
2673. Doğru söz diline gelmez.
A
Doğru söz diline gelmez.
2674. Doğru söz dostluğu pozar.
A, C
Doğru söz dostluğu bozar.
2675. Doğru söz c'tiraz götürmez.
A
Doğru söze itiraz edilmez.
2676. Doğru sözü zarafata salıb deyerler.
A, C
Doğru sözü zerafetle söylerler.
2677. Doğru tutulmayınca oğru tutulmaz.
A
Doğru tutulmadan hırsız tutulmaz.
2678. Doğru yalanı govar.
A, B, C
Doğru yalanı kovar.
2679. Doğru yolda geden yorulmaz.
A
Doğru yolda giden yorulmaz.
2680. Doğru yolda yihılan tez galhar.
A
Doğru yolda yıkılan tez kalkar.
2681. Doğrulug dost galasıdır.
A
Doğruluk dost kalesidir.
2682. Doğrulug insanı heç vaht utandırılmaz.
A
Doğruluk insanı hiç bir zaman utandırılmaz.
2683. Doğrulugla dost gapısın dolan, gez öz evindir.
A, C
Doğrulukla dost kapısında gez, kendi evin gibi gez.
2684. Doğruya zaval yohdur, çekseler min divana.
A, B
Doğruya zeval yoktur, bin sorguya çekseler de.
2685. Dolan goyunum dolan borc veren geler ya seni aparar ya meni.
A
Dolan koyunum dolan borç veren gelir ya seni götürür ya beni.
2686. Dolanmağa yad ölke, ölmeye veten yahşı.
A
Dolaşmaya yabancı ülke, ölmeye vatan iyidir.
2687. Dolaşan gurd ac galmaz.
A
Dolaşan kurt aç kalmaz.
2688. Dolu deryaya yağar.
A
Dolu denize yağar.
2689. Dolu guyuya it düşmez.
A
Dolu kuyuya it düşmez.
2690. Dolu tüfeng bir neferi, gorhudar boşu iki neferi.
A, B bir neferi: birisini, iki neferi: ikisini
Dolu tüfek bir kişiyi korkutur, boşu iki kişiyi.
2691. Dolunu yeyib boşu tepik atma.
A
Dolusunu yeyip boşuna tekme atma.
2692. Don dedi men gedirdim, meni yamag sahladı.
A
Elbise dedi ben gidiyordum, beni yama sakladı.
2693. Don tapmag asandır, dost tapmag çetin.
A, B
Elbise bulmak kolaydır, dost bulmak zor.
2694. Donluğuma darı cireme kepek gatmayın.
A
Yevmiyeme darı, payıma kepek katmayın.
2695. Donuz balası hor horu anasından öyrenir.
A

- Domuz yavrusu hor hor etmeyi anasından öğrenir.
2696. Donuzdan bir tük de genimeddir.
A, B tük de: tük de çeksen
Domuzdan bir tüy de koparsan kardır.
2697. Donuzdan toğlu doğulmaz.
A, C
Domuzdan erkek kuzu doğmaz.
2698. Donuzun başı ağır olsa da leşi çeker.
A, C
Domuzun başı ağır olsa da leşi çeker.
2699. Dor dibinden geçandır.
A
Her pisliğe bulaşır.
2700. Dost ağlar, düşmen güler.
A
Dost ağlar, düşman güler.
2701. Dost arası pak gerek.
A
Dost arası pak gerek.
2702. Dost arası sözsüz olmaz.
A
Dost arası sözsüz olmaz.
2703. Dost başa bahar, düşmen ayağa.
A, B
Dost başa bakar, düşman ayağa.
2704. Dost bir düşmen on bir.
A
Dost bir düşman on bir.
2705. Dost dar günde tanınar.
A
Dost dar günde tanınır.
2706. Dost dosta arha olar.
A
Dost dosta arka çıkar.
2707. Dost dosta ten gerek, ten olmasa gen gerek.
A, B dosta: dost ile
Dost dosta denk olmalı, denk olmasa uzak olmalı.
2708. Dost dostdan kenar olmaz aralığda merdimazar olmasa.
A
Dost dostdan uzaklaşmaz, arada kötüler olmasa.
2709. Dost dostu dar günde sınayar.
A
Dost dostu dar günde sınar.
2710. Dost dostun eybini üzüne deyer.
A
Dost dostun aybını yüzüne söyler.
2711. Dost düşmen gara günde me'lum olar.
A
Dost düşman kara günde belli olur.
2712. Dost gazan düşmeni nenem de doğar.
A
Dost kazan düşmanı ninem de doğurur.
2713. Dost geler düşmen gider.
A
Dost gelir, düşman gider.
2714. Dost gelişi bayram olar.
A, B
Dostun gelişi bayram olur.
2715. Dost ile ye iç, alış veriş eleme.
A
Dost ile ye iç, alış veriş etme.
2716. Dost meni ansın, bir çürük göz ile.
A
Dost beni ansın, bir çürük ceviz ile.
2717. Dost meni yad eylesin bir güleyşe nar ile.
A, B eylesin: eyledi
Dost beni yad etsin, bir gülayşe nar ile.
2718. Dost min ise azdır düşmen bir ise çohdur.
A, B
Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.
2719. Dost min olar candan dost bir.
A
Dost bin olur, candan dost bir.
2720. Dost min olar candan yanan bir.
A, B yanan: -
Dost bin olur, candan yanan bir.
2721. Dost ol vefalı ol.
A
Dost ol vefalı ol.
2722. Dost seviner düşmenin gözü çıkar.
A
Dost sevinir düşmanın gözü çıkar.
2723. Dost sirrini dosta deyer.
A, B sirrini: sığın
Dost sırrını dosta söyler.
2724. Dost üzden belli olar düşmen gözden.
A, C
Dost yüzünder belli olur, düşman gözünden.

2725. Dost yolunda azaba düşenin el içinde üzü ağ olar.
A
Dost yolunda eziyet çekenin el içinde yüzü ak olur.
2726. Dost yolunda boran olar, gar olar.
A, B
Dost yolunda boran da olur, kar da.
2727. Dost ziyankar olmaz.
A
Dost ziyankâr olmaz.
2728. Dosta alkış düşmene garğış.
A
Dosta alkış, düşmana beddua.
2729. Dosta borc pul verme, her ikisi elden gider.
A
Dosta borç para verme, her ikisi de elden gider.
2730. Dosta dost düşmene düşmen kimi bah.
A
Dosta dost düşmana düşman gibi bak.
2731. Dostam seninle pulun gurtaranacan.
A
Dostum seninle paran bitene kadar.
2732. Dostdan bile sirrini sahla.
A
Dosttan bile sırrını sakla.
2733. Dostdan özünü goru, düşmenle hesablaşmağa ne var ?
A
Dosttan kendini koru, düşmanla hesaplaşmaya ne var ?
2734. Dostdan zerer gelmez.
A
Dosttan zarar gelmez.
2735. Dostla dağı tez aşmag olar.
A
Dostla dağ tez aşılır.
2736. Dostlug düzlükdedir.
A
Dostluk doğruluktadır.
2737. Dostlug göstermekle düşmen ezilmez.
A
Dostluk göstermekle düşman ezilmez.
2738. Dostlug hemişe galib gelir.
A
Dostluk her zaman galip gelir.
2739. Dostlug hayat vesigesidir.
2740. Dostlug üç almadr gah ikisi sende birisi mende,
Gah ikisi mende birisi sende.
A, B
Dostluk üç elmadır, kâh ikisi sende biri bende,
Kâh ikisi bende biri sende.
2741. Dostlugla tutub, düşmenlikle yihar.
A, B yihar: yıhır
Dostlukta tutar, düşmanlıkla yıkar.
2742. Dostluğa dağlar da denizler de mane ola bilmez.
A, C
Dostluğa dağlar da denizler de mani olamaz.
2743. Dostluğu ayı dostluğudur.
A
Dostluğu ayı dostluğudur.
2744. Dostluğu birden pozma, belke bir de dost oldun.
A
Dostluğu birden bozma, belki bir daha dost olursun.
2745. Dostluğun telini kobudlugla gırma bir de bağlasan düyünü galar.
A
Kabalık edip dostluk ipini koparma, bağlarsan düğümü kalır.
2746. Dostu dar günde sına.
A
Dostu dar günde sına.
2747. Dostug cibimiz ayrı.
A
Dostuz cebimiz ayrı.
2748. Dostun atdığı daş baş yarmaz.
A, B
Dostun attığı taş baş yarmaz.
2749. Dostun dost olsun hesabın dürüst.
A
Dostun dost olsun, hesabın dürüst.
2750. Dostun gedrini dost biler.
A
Dostun kadrini dost bilir.
2751. Dostun sirrini dost biler.
A
Dostun sırrını dost bilir.
2752. Dostun üzünü evinde gör.
A, B

- Dostun yüzünü evinde gör.
A
Tavşana kaç diyor, tazıya tut.
2753. Dostun verse gum sen onu ovcunda yum.
A
Dostun kum verse avucunda sakla.
2754. Dostun yohsa ahtar, tapdın goru.
A
Dostun yoksa ara, bulunca da koru.
2755. Dostuna borclu olma.
A
Dostuna borçlu olma.
2756. Dostunu ağladıb düşmenini güldürme.
A
Dostunu ağlatıp düşmanını güldürme.
2757. Dostunu mene de, deyim sen kimsen.
A
Söyle bana dostunu, söyleyeyim sana kim olduğunu.
2758. Dostunun dostu senin de dostundur.
A, C
Dostunun dostu senin de dostundur.
2759. Dostsuz insan, ganadsız guş.
A, C
Dostsuz insan, kanatsız kuş.
2760. Dovğa doggazacan, gatıglı aş darvazaycan.
A
Ayran çorbası sundurmaya kadar,
Yoğurtlu yemck avlu kapısına kadar.
2761. Dovşan dağda, suyu ocagda.
A
Tavşan dağda, suyu ocakta.
2762. Dovşan dağdan küsmüş dağın heberi yoh.
A
Tavşan dağdan küsmüş dağın haberi yok.
2763. Dovşan feyz alanda, kend gırağında gezer.
A
Tavşan feyz alırsa, köyün kenarında gezer.
2764. Dovşan küçük, gulağı büyük.
A
Tavşan küçük, kulağı büyük.
2765. Dovşan ne geder kaçarsa, o geder de yatar.
A
Tavşan ne kadar kaçarsa, o kadar da yatar.
2766. Dovşan öz yatağında ovlanır.
A
Tavşan kendi yatağında avlanır.
2767. Dovşana deyir kaç, tazıya deyir tut.
2768. Dovşanı araba ile tutur.
A
Tavşanı arabayla tutar.
2769. Dovşanı tutunca tazıya atam deyerler.
A
Tavşanı tutunca tazıya babam derler.
2770. Dovşanın gümanı ayaglarına geler.
A, C
Tavşanın gücü ayaklarına toplanır.
2771. Dozangurdunun da balası özü için ezizdir.
A, B dozangurdunun: duzan gurdunun.
Bok böceğinin de yavrusu kendisi için kıymetlidir.
2772. Dörd divar arasında galmışam.
A
Dört duvar arasında kaldım.
2773. Dörd divardır bir hesir.
A
Dört duvardır bir hasır.
2774. Dörd göz bir övrad üçündür.
A, B
Dört göz bir evlat içindir.
2775. Dövlet adama ayağı ile gelmez.
A
Zenginlik adama kendiliğinden gelmez.
2776. Dövlet ağıllının nökeridir ahmağın ağası.
A
Zenginlik akıllının uşağıdır, ahmağın ağası.
2777. Dövlet başa beladır.
A, C
Zenginlik başa beladır.
2778. Dövlet deniz suyu kimidir, içdikce susadır.
A, C
Zenginlik deniz suyu gibidir, içtikçe susatur.
2779. Dövlet gulluğu göyercine benzer, gonar, uçar.
A
Devlet kulluğu güvercine benzer, konar, uçar.
2780. Dövlet guşu başına gonub.
A
Devlet kuşu başına kondu.
2781. Dövlet malı ne odıya yanar, ne suda batar.

- A
Devlet malı ne ateşte yanar, ne de suda batar.
2782. Devlet sırrını devlet bilir.
A, B
Devlet sırrını devlet bilir.
2783. Devletde deve, övladda neve.
A
Malda deve, evlatta torun.
2784. Dövlete bel bağlama.
A
Zenginliğine güvenme.
2785. Dövlete e'tibar yohdur.
A
Zenginliğe itibar yoktur.
2786. Dövleti abıra çeper ederler.
A
Zenginliği namusa siper ederler.
2787. Dövletin de düşer düşmezi olar.
A
Zenginliğin de fakirliği var.
2788. Dövletin en yahşısı ağıldır.
A
Zenginliğin en iyisi akıldır.
2789. Dövletin gelhagelidir.
A
Zenginliğinin haddi hesabı yok.
2790. Dövlətli gasıb olsa, gırh il iyi getmez.
A
Zengin fakir olsa, kırk yıl kokusu gitmez.
2791. Dövlətli yanını gaşıyanda, gasıb ele bilir ona pul verir.
A
Zengin yanını kaşıyınca, fakir kendine para verecek sanır.
2792. Dövlətli den heyir olmaz gordan mazarat.
A, B
Zengin den hayır gelmez, mezardan zarar.
2793. Dövlətlinin dili uzun olar eli gısa.
A, B
Zengininin dili uzun olur, eli kısa.
2794. Dövlətlinin iti yatmaz.
A
Zengininin iti yatmaz.
2795. Dövlətliye beli, yohsula deli deyerler.
A, B deyerler: -
Zengine tamam, yohsula deli derler.
2796. Dövlətliye sahsı lazım olsa kasıb kasasını sındırar.
A
Zengine saksı lazım olsa fakir kasesini kırar.
2797. Dövränını süren sürsün her kesin macalı var.
A
Devranını süren sürsün, herkesin bir devri var.
2798. Döyen galır gıragda döyülen tutulur.
A
Döven kenarda kalır, döyülen tutulur.
2799. Döyen söyen erim yoh yel aparın unum var.
A, C
Döven, söven erim yok, yel alan unum var.
2800. Döyme özge gapısını döyerler senin gapını.
A, C
Döyme başkasının kapısını, döverler senin kapını.
2801. Döymeni hanım yeyer kepeyi yetim.
A
Sütlü buğday aşını hanım yer, kepeği yetim.
2802. Döymür, tozunu çırpır.
A
Dövmüyor, tozunu alıyor.
2803. Döyülen ile deyen bir deyil.
A
Dövülen ile söyleyen bir değil.
2804. Döyülenin cibinden geder.
A
Dövülenin cebinden gider.
2805. Döyülmemiş düyüden aş olmaz.
A
Dövülmemiş piriñden aş olmaz.
2806. Dua ohumagla donuz darıdan çıkmaz.
A
Dua okumakla domuz darıdan çıkmaz.
2807. Duanı biz elemişik yağış gör hara yağır ?
A
Duayı biz ettik, yağmur nereye yağıyor ?
2808. Dul arvad ağ kalağaydır tohunma leke düşer.
A
Dul kadın beyaz ipek yaşıktır, dokunma leke düşer.

2809. Dul arvad evde oturmaz.
A
Dul kadın evde durmaz.
2810. Dul arvad özü yetimdir, amma yetimlere anadır.
A
Dul kadın kendi yetimdir, ama yetimlere anadır.
2811. Dul arvad yetim sahlar, nahırcıya minnet goyar.
A, B
Dul kadın yetim bakar, çobana minnet eder.
2812. Dul arvad yuhuda ikinci erini görer.
A, C
Dul kadın rüyada ikinci erini görür.
2813. Dul arvadı kız adına almazlar.
A, C
Dul kadını kız diye almazlar.
2814. Dul arvadın bohçası goltuğunda olar.
A
Dul kadının bohçası koltuğunda olur.
2815. Dul arvadın dilleri, garaca yazın gülleri.
A
Dul kadının dilleri, karaca yazın gülleri.
2816. Dul arvadın divarı alçag olar.
A
Dul kadının duvarı alçak olur.
2817. Duman alçagdan galhar, ucanı gözler.
A
Duman alçaktan kalkar, yüceleri gözler.
2818. Dumanlı göze her şey bulanlıg görünçer.
A
Dumanlı göze herşey bulanık görünür.
2819. Dumansız çen olmaz.
A
Dumansız sis olmaz.
2820. Dumbul görer oynar mehrab görer ağlar.
A
Davul görür oynar, mihrap görür ağlar.
2821. Dumbulla gelen zurna ile geder.
A
Davulla gelen zurna ile gider.
2822. Duran öküz, yatan öküzün başına baturar.
A, B
Kalkan öküz, yatan öküzün başına boynuz baturır.
2823. Duran yatanın payını yeyer.
A, B
- Kalkan, yatanın payını yer.
2824. Duran yerde işe düşmüşem.
A
Durduk yerde işe düştüm.
2825. Duranın başçısını vururlar.
A
Asilerin başını vururlar.
2826. Durub getdik gışlağa ümid galdı yaylağa.
A
Kalktuk gittik kışlaya, ümid kaldı yaylaya.
2827. Duymusan maıındır.
A
Duyduğun senindir.
2828. Duz çörek, duz çörek.
A, B
Tuz ekmek, tuz ekmek.
2829. Duz çörek gedri bilmeyen itden de alçagdır.
A, C
Tuz ekmek kadri bilmeyen itten de alçakdır.
2830. Duz çörek itmez.
A
Tuz ekmek yitmez.
2831. Duz çörek kesmişik.
A, C
Tuz ekmek haķı kestik.
2832. Duz çöreyin gedrini bilmek gerek.
A, C
Tuz ekmeğın kadrini bilmek gerek.
2833. Duz kimi her aş girer.
A
Tuz gibi her aş girer.
2834. Duz yerine buz yalama.
A, B
Tuz yerine buz yalama.
2835. Duzdan leziz, sudan eziz bir şey yohdur.
A
Tuzdan leziz, sudan aziz bir şey yoktur.
2836. Duzu yeyib, duz gabını sındırma.
A, B sındırma: sındırır
Tuzu yeyip, tuz kabını kırma.
2837. Duzun duz olsun.
A
Tuzun tuz olsun.
2838. Duzunu kimrik eyleyen çöreyini de fetir eyler.

- A
Tuzunu karar eden, ekmeğini tatlı yapar.
(7)
2839. Duzan gurdunun da balası öztlü üçün ezizdir.
A
Bok böceğinin de yavrusu kendi için azizdir.
2840. Düdemeyi Hindi gelir.
A
Melez Hintli geliyor.
2841. Düdüye goydular, çaldılar.
A
Düdüğe koydular, çaldılar.
2842. Dükancının saggalı özüne engeldir.
A
Dükancının sakalı kendine engeldir.
2843. Dünen bir bu gün iki.
A
Dün bir bu gün iki.
2844. Dünen dost, bu gün aşna.
A, C
Dün dost, bu gün tanıdık.
2845. Dünen öleni dünen de basdırdılar.
A, C
Dün öleni dün gömerler.
2846. Dünen yediğini bu gün yadından çıkarıb.
A
Dün yediğini bu gün unuttu.
2847. Dünen yumurtadan çıkıb bu gün bize cib cib öyredir.
A, B bize: -
Dün yumurtadan çıktı bu gün bize cik cik öğretir.
2848. Dünen yumurtadan çıkıb bu gün gabıgını beyenmir.
A
Dün yumurtadan çıkıp bu gün kabuğunu beğenmiyor.
2849. Düneni deme bu günü de.
A
Dünü değil bu günü de.
2850. Dünenki işine sağol, bu günkü işinden danış.
A
Dünkü işin için sağol, bu günkü işini söyle.
2851. Dünenki mezenneye yoldaşım da hazırdir.
A
Dünkü fiyata yoldaşım da razıdır.
2852. Dünenki nökerçiliyine bahma bu günkü ağalığına bah.
A
Dünkü uşaklığına bakma, bu günkü ağalığına bak.
2853. Dünya bala dönse de ala garğa öz yemeyin biler.
A
Dünya bala dönse de ala karga kendi yemeğini bilir.
2854. Dünya başına dar gelir.
A
Dünya başına dar gelir.
2855. Dünya bele de galmaz.
A
Dünya böyle kalmaz.
2856. Dünya beş gündür beşi de gara.
A
Dünya beş gündür beşi de kara.
2857. Dünya bir gererde galmaz.
A
Dünya bir kararda kalmaz.
2858. Dünya bir nerdivandır biri çıhar biri düşer.
A
Dünya bir merdivendir biri çıkar biri iner.
2859. Dünya bir penceredir her gelen bahar geder.
A
Dünya bir penceredir her gelen bakar gider.
2860. Dünya bir yağlı guyrugdur yeye bilene nuş olsun.
A
Dünya bir yağlı kuyruktur, yeyebilene afiyet olsun.
2861. Dünya bir yorğun ovdur, her gelen bir dem ovlar.
A, B
Dünya bir yorgun avdır, her gelen bir zaman avlar.
2862. Dünya biter engel bitmez.
A
Dünya biter engel bitmez.
2863. Dünya biter yalan bitmez.
A, B
Dünya biter yalan bitmez.
2864. Dünya boynu yoğunundur.
A
Dünya ensesi kalınıdır.

2865. Dünya çalışanların elindedir.
A
Dünya çalışanların elindedir.
2866. Dünya dediyin bir bağıdır her gelen bin ağaç ekib gider.
A, B gelen: geden, çekib: ekib
Dünya dediğin bir bağıdır her gelen bin ağaç ekib gider.
2867. Dünya durduğca durasan.
A
Dünya durdukça durasın.
2868. Dünya dünya nur dünya gel garanı kes dünya.
A
Dünya dünya nur dünya gel karayı kes dünya.
2869. Dünya dünya puç dünya.
A
Dünya dünya boş dünya.
2870. Dünya gazan biz çömçe.
A
Dünya kazan bir kepçe.
2871. Dünya gedib ucu galıb adamların bici galıb.
A
Dünya gitti ucu kaldı, adamların kötüsü kaldı.
2872. Dünya gör götür dünyasıdır.
A
Dünya gör götür dünyasıdır.
2873. Dünya hali deyil.
A
Dünya hali değil.
2874. Dünya işinin madarı yohdur heç kimseye e'tibarı yohdur.
A
Dünya işine güvenilmez, kimseye itibar etmez.
2875. Dünya kasıba zindandır varlıya meydan.
A, C
Dünya fakire zindandır, zengine meydan.
2876. Dünya malı dünyada galacag.
A
Dünya malı dünyada kalacak.
2877. Dünya malına e'tibar yohdur.
A
Dünya malına itibar yoktur.
2878. Dünya benim deyenin dünen geldik yasından.
- A
Dünya benim diyenin dün geldik yasından.
2879. Dünya neredibandır biri çıkar biri düşer.
A, B
Dünya merdivendir biri çıkar biri iner.
2880. Dünya senin, dünya benim, dünya heç kimin.
A
Dünya senin, dünya benim, dünya hiç kimsenin.
2881. Dünya tükener düşmen tükenmez.
A
Dünya tükenir düşman tükenmez.
2882. Dünya varına güvenme.
A
Dünya malına güvenme.
2883. Dünya yansa bir tükü de yanmaz.
A
Dünya yansa da bir tüyü yanmaz.
2884. Dünya yaz iken gış tedarüküne bah.
A
Dünya yaz iken kış tedarikini gör.
2885. Dünyaca güzelliğin olunca zerrece behtin olsun.
A
Dünyaca güzelliğin olacağına zerrece bahutun olsun.
2886. Dünyada adamdan adamlık galır.
A
Dünyada adamdan adamlık kalır.
2887. Dünyada asandan çetin, çetinden asan şey yohdur.
A
Dünyada kolaydan zor, zordan kolay şey yoktur.
2888. Dünyada bir pislik galar bir de yahşılığ.
A, B bir de: bir
Dünyada bir pislik kalır, bir de iyilik.
2889. Dünyada en yahşı şey yahşılığdır.
A
Dünyada en iyi şey iyiliktir.
2890. Dünyada en zor iş anlamaza söz anlatmagdır.
A
Dünyada en zor iş anlamaya söz anlatmaktır.
2891. Dünyada her an merde arhalan.
A
Dünyada her zaman merde arka ol.

2892. Dünyada her kes öz haggına razı olsa
dava olmaz.
A
Dünyada her kez kendi hakkına razı olsa
kayga olmaz.
2893. Dünyada her şey satılıb alınar namusdan
başga.
A
Dünyada namustan başka her şey alınıp
satılır.
2894. Dünyada iki şehs heç vaht dost olmaz
biri gana biri ganmaz.
A
Dünyada kanaanla kanmayan hiçbir zaman
dost olmaz.
2895. Dünyada oğul toyundan şirin heç ne ola
bilmez.
A
Dünyada oğul düğününden tatlı hiçbir şey
yöktür.
2896. Dünyada pulsuz, ehiretde imansız.
A
Dünyada parasız, ahiret de imansız.
2897. Dünyada üç şey gördüm; oldum evlendim
öldüm.
A
Dünyada üç şey gördüm; doğdum,
evlendim, öldüm.
2898. Dünyadan heberi yohdur.
A
Dünyadan haberi yoktur.
2899. Dünyanı dolansan da garğasan garğa.
A
Dünyayı dolansan da kargasın karga.
2900. Dünyanı iki elli tutma.
A
Dünyaya iki elle yapışma.
2901. Dünyanı verim açıb.
A
Dünyayı ihsan açar.
2902. Dünyanın ahıdır.
A
Dünyanın sonudur.
2903. Dünyanın en behtiyar insanı, kimseye
möhtac olmayanıdır.
A
Dünyanın en bahtiyar insanı, kimseye
muhtaç olmayandır.
2904. Dünyanın en böyük ne'meti
cansağlıdır.
- A
Dünyanın en büyük nimeti can
sağlıdır.
2905. Dünyanın işini her teher tutsan, keçer
geder.
A
Dünyanın işini her nasıl yaparsan yap,
dünya geçer gider.
2906. Dünyanınkı borcudur.
A
Dünyanınkı borçtur.
2907. Dünyanınkı evez bedeldir.
A
Dünya bedeli karşılıklıdır.
2908. Dünyaya bel bağlama.
A
Dünyaya bel bağlama.
2909. Dünyaya dayanma varına inanma.
A
Dünyaya güvenme, zenginliğine inanma.
2910. Dünyaya e'tibar yohdur.
A
Dünyaya itibar yoktur.
2911. Dünyaya eşşek gelib, eşşek de getdi.
A, C
Dünyaya eşek gelip, eşek de gitti.
2912. Düş desem düşmezsen,
Goyun iri guzu hırda.
Keçi kessem yemezsen.
A
İn desem inmezsin.
Koyun iri, kuzu küçük,
Keçi kessem yemezsin.
2913. Düşab demişem bal çıhib.
A
Pekmez dedim, bal çıktı.
2914. Düşmen adama gadan aldım demez.
A
Düşman adama yalvarmaz.
2915. Düşmen çoh olanda kaçmag da
merdlikdendir.
A
Düşman çok olunca kaçmak da
mertliktir.
2916. Düşmen düşmendir ne yahşısı ne yamanı.
A
Düşman düşmandır, ne iyisi, ne kötüsü.
2917. Düşmen düşmene gezel ohumaz.
A
Düşman düşmana gazel okumaz.

2918. Düşmeni düşmene gur'an okumaz.
A
Düşman düşmana Kur'an okumaz.
2919. Düşmen düşmenin halına galmaz.
A
Düşman düşmanın haline bakmaz.
2920. Düşmen etek altundan çıkar.
A
Düşman etek altundan çıkar.
2921. Düşmen kaçarken garğalar cür'etlencir.
A
Düşman kaçarken kargalar cesaretlenir.
2922. Düşmen garışga da, olsa sen onu fil say.
A
Düşman karınca da olsa, sen onu fil say.
2923. Düşmen kücsüz de olsa ihtiyatı elden verme.
A
Düşman güçsüz de olsa ihtiyatı elden bırakma.
2924. Düşmen seni daş ile, sen düşmeni aş ile.
A
Düşman seni taş ile, sen düşmeni aş ile.
2925. Düşmen yahandan tutanda, it eteyinden tutar.
A, B, C
Düşman yakandan tutunca, it eteğinden tutar.
2926. Düşmene bel bağlama.
A
Düşmana güvenme.
2927. Düşmene fırsat verme ayıg ol.
A, B ayıg ol: -
Düşmana fırsat verme uyanık ol.
2928. Düşmene guyu gazıyınca, dosta ev tikersen.
A, B
Düşmana kuyu kazıncaya kadar, dosta ev dikersen.
2929. Düşmene sahib çıkan düşmen sayılar.
A
Düşmana sahib çıkan düşman sayılır.
2930. Düşmene varanda üreyinde nifret, elinde tüfeng,
Dosta varanda üreyinde mehebbet, elinde çörek.
A
Düşmana giderken yüreğinde nefret, elinde tüfek,
- Dosta giderken yüreğinde sevgi, elinde ekmek.
2931. Düşmeni bas her yol ile bassan bas.
A
Düşmanı bas da nasıl basarsan bas.
2932. Düşmeni ele vur ki bir de özüne gelmesin.
A
Düşmanı öyle vur ki bir daha kendine gelmesin.
2933. Düşmeni yumşaklıkla dost eden ağılıdır.
A
Düşmanı yumuşaklıkla dost eden akıllıdır.
2934. Düşmenin belisinden, dostun şillesi yahşıdır.
A, B belisinden; tikesinden
Düşmanın eveünden, dostun sillesi iyidir.
2935. Düz adamsan tekyede ne işin var ?
A
Doğru adamsın tekkede ne işin var ?
2936. Düz ağacı ocağa goymazlar.
A
Düz ağacı ocağa atmazlar.
2937. Düz danışanı utandırmag olmaz.
A
Doğru konuşanı utandırmak olmaz.
2938. Düz danışanla dost ol seni te'rifleyenle yoh.
A
Doğru konuşanla dost ol, seni övenle değil.
2939. Düz eyrini keser.
A
Düz eğriyi keser.
2940. Düz gelmisen düz get kız gelmisen kız get.
A
Düz gelmişsin düz git, kız gelmişsin kız git.
2941. Düz oldu oh, eyri oldu yay.
A
Düz oldu ok, eğri oldu yay.
2942. Düz söz acı olar.
A
Doğru söz acı olur.
2943. Düz söz bir söz.
A
Doğru söz bir söz.

2944. Düz tanınmayınca eyri tanınmaz.
A
Doğru tanınmayınca eğri tanınmaz.
2945. Düz yaşa yüz yaşa.
A
Doğru yaşa yüz yaşa.
2946. Düz yol geden yorulmaz.
A, B
Düz yol giden yorulmaz.
2947. Düz yolun yolçusu azmaz.
A
Doğru yolun yolçusu şaşmaz.
2948. Düzende min, enişde yedeyin çek,
Dikde gabag sal yerimese men zamin.
A, B
Düzde bin, inişte yedeğine al,
Yokuşta öne sal, yürümese ben kefilim.
2949. Ebleh odur dünya için gem çeker,
Tanrı bilir kim kazanar kim yeyer.
A
Dünya için gam çeken aptaldır,
Kimin kazanıp kimin yiyeceğini bilen
tanrıdır.
2950. Ecel aman vermez.
A
Ecel aman vermez.
2951. Ecel geldi baş ağrısı behane.
A
Ecel geldi baş ağrısı bahane.
2952. Ecel geldi döhana baş ağrısı behane.
A, C
Ecel geldi cihana, baş ağrısı bahane.
2953. Ecel gelende soruşmaz ki oğul uşağın
neçedir.
A, C
Ecel gelince oğul uşağın nasıldır diye
sormaz.
2954. Ecel öz vahtında gelir.
A
Ecel vaktinde gelir.
2955. Ecelden başka her şeye çare tapılar.
A
Ecelden başka her şeye çare bulunur.
2956. Ecele çare yohdur.
A
Ecele çare yoktur.
2957. Ecele ile yol geden yolda galar.
A
Acele ile yol giden yolda kalır.
2958. Edeb bazarda satılmaz.
A
Edep pazarda satılmaz.
2959. Edebi kimden öyrendin ?
- Edebsizden.
A
Edebi kimden öğrendin ?
- Edepsizden.
2960. Efsus ki gocaldım ağacım düşürdüm
elimden.
A
Yazık ki kocadım, değneğim de düştü
elimden.
2961. Eger geni eger derviş para ile olar her iş,
Gezer divane divane parası olmayan
derviş.
A
İster zengin, ister derviş, para ile olur her
iş,
Gezer divane divane parası olmayan
derviş.
2962. Eger sen tülküsen men senin
guyruğunam.
A
Sen tilkiysen ben de senin kuyruğunam.
2963. Eger varındır alem yarındır.
A, C
Varsa malın, alem kulun.
2964. Egreb etmez egrabaya egraba etdiyini.
A
Akrabanın akrabaya ettiğini akrep etmez.
2965. Egrebın çalması deyil edavet zatındadır
onun bir bele adet
A
Akrebin sokmasına şaşma, bu onun
adetidir.
2966. Egrebın hesiyyeti sancımadır.
A, B egrebın: ekrebın.
Akrebin huyu sokmaktır.
2967. Ehd peymanı sındırmazlar.
A
Söz bozulmaz.
2968. Ehkam zamanla deyişer.
A
Hüküm zamanla deyişir.
2969. Ehl eyal şerbendesı olmayasan.
A
Ailene kötü kulluk etme. (?)
2970. Ehmedi bigemdir.
A

Gamsız Ahmettir.

2971. Ehmedin belalı başı, küllü goy torpağı daşı.
A
Ahmet'in belalı başı, küllü bırak toprağı taşı.
2972. Ehtiyat en büyük goçaglıdır.
A
Tedbir en büyük tecrübedir.
2973. Ehtiyat igidin yaraşığdır.
A, B
Tedbir yiğide yaraşır.
2974. Ehtiyat şertdendir.
A
Tedbir şarttır.
2975. Ehtiyatı elden verme.
A
Tedbiri elden bırakma.
2976. Ehtiyatlı goyunu gurd yemez.
A
Tedbirli koyunu kurt yemez.
2977. Ehtiyatlı oğulun anası ağlamaz.
A, B
Tedbirli oğulun anası ağlamaz.
2978. Ekdim biçdim sarımsag, heyrin gördü gurumsag.
A, B
Soğanı eken biçen benim, hayrını gören namussuz. (?)
2979. Ekdiyın nohud, biçdiyın nohud, bazara çıhib leblebi.
A, B
Ektiğın nohut, biçtiğın nohut, pazara çıktı leblebi.
2980. Eken biçer.
A, C
Eken biçer.
2981. Eken biçer, ekmeyen ne biçer ?
A
Eken biçer, ekmeyen ne biçer ?
2982. Eken bilmez biçen bilir.
A
Eken bilmez, biçen bilir.
2983. Eken bir, biçen bir, yeyen on bir.
A
Eken bir, biçen bir, yiye on bir.
2984. Eken yohlug görmez.
A
Eken yokluk görmez.
2985. Ekende yoh, biçende yoh, yeyende ortag gardaş.
A, B
Ekerken yok, biçerken yok, yerken ortak kardeş.
2986. Ekenle ekmeyen, hurmanda ağlar.
A, B
Ekenlerle ekmeyen, harmanda ağlar.
2987. Ekibler yemişik, ekerik yeyerler.
A, B
Ektiler yedik, ekeriz yerler.
2988. Ekilmemiş ağacdan derilmemiş nar getir.
A
Ekilmemiş ağaçtan derilmemiş nar getir.
2989. Ekinçi çütünde gerek.
A
Ekinci çiftte gerek.
2990. Ekinçi yağmur ister, yolcu guraglıg, her ikisinin muradı yerine yeter.
A, B her ikisinin muradı yerine yeter: -
Ekinci yağmur ister, yolcu kuraklık, her ikisinin muradı da yerine gelir.
2991. Ekinçinin döşeyi gara torpag, yasdığı gara daş.
A
Ekincinin yatağı kara toprak, yastığı kara taş.
2992. Ekinçinin garnını yarmışlar gırh dene bahar çıhmış.
A
Ekincinin karnını yarmışlar, kırk tane bahar çıkmış.
2993. Ekende biçinde olmayanın, süfrede üzü olmaz.
A
Ekerken, biçerken olmayanın, sofrada yüzü olmaz.
2994. Ekme bitmeyen yerde can vere itmeyen yerde.
A
Ekme bitmeyen yerde, can verir yitmeyen yerde.
2995. Ekmesen biçmezsen.
A
Ekmezsen biçemezsin.
2996. Ekmeyen saggalın yolar.
A
Ekmeyen sakalını yolar.
2997. El adamı igid deye candan eder, cömerd deye maldan eder.

- A
El adamı yiğid diye candan eder, cömert
diye maldan eder.
2998. El ağzı çuval ağzı.
A, B, C
El ağzı çuval ağzı.
2999. El ağzı faldır.
A, B
El ağzı foldur.
3000. El ağzı ile guş tutulmaz.
A, C
El ağzı ile kuş tutulmaz.
3001. El ağzı ile şorba içilmez.
A
El ağzı ile çorba içilmez.
3002. El ağzı keramettir.
A, C
El ağzı keramettir.
3003. El ağzı torba deyil ki büzesen.
A, C
El ağzı torba değil ki büzesin.
3004. El ağzı yel ağzı.
A, C
El ağzı yel ağzı.
3005. El ağzına bahan garısını tez boşar.
A, C
El ağzına bakan, karısını tez boşar.
3006. El ağzında bir sözün yüz rengi var.
A
El ağzında bir sözün, yüz manası var.
3007. El ağzını bağlamag olmaz.
A
El ağzını bağlanmaz.
3008. El arasında it guyuğu kesmezler.
A, C
El arasında it kuyruğu kesmezler.
3009. El atan daşa güc çatmaz.
A, C
Elin attığı taşa güc yetmez.
3010. El atan daşı galhızmag olmaz.
A, B
Elin attığı taş kaldırılmaz.
3011. El atanı er atar, el tutanı er tutar.
A, B, C
Elin istemediğini er de istemez, elin
istediğini er de ister.
3012. El atanı hagg da atar.
A
- El atanı hak da atar.
3013. El ayrıanı yangını soyutmaz.
A
El ayrıanı yangını söndürmez.
3014. El berekallahı garın cırar.
A
El teşekkürü karın yırtar.
3015. El beş barmagdır heresi bir boyda.
A
El beş parmakdır, herbiri bir boyda.
3016. El bir olsa dağ oynadar yerinden,
Söz bir olsa zerbi geren sındırar.
A, B
El bir olsa dağı oynatur yerinden,
Söz bir olsa zorbayı sindirir.
3017. El bulaşdırmağına deymez.
A
Elini bulaştırdığına değmez.
3018. El çalan zurnanın sesi uzagdan gelir.
A
Elin çaldığı zurnanın sesi uzakdan gelir.
3019. El çomaglının geçisidir.
A
Eli sopalının geçisidir.
3020. El dağlara dayanıb, çıraglı indi uyanıb.
A, C
El dağlara dayandı, eli ışıklı şimdi
uyandı. (?)
3021. El de sizin etek de sizin.
A
El de sizin etek, de sizin.
3022. El deli olanda mollaya gider molla deli
olanda hara gider.
A, B
El deli olunca hocaya gider, hoca deli
olunca nereye gider.
3023. El delisini çöle atmaz.
A, B
El delisini dışarı atmaz.
3024. El delisiz olmaz.
A
El delisiz olmaz.
3025. El el ile deyirman yel ile.
A, C
El el ile değirmen yel ile.
3026. El el ile keçinmiş gardaş gardaş ile
keçinmemiş.
A, C

- El el ile geçinmiş, kardeş kardeş ile geinememiş.
3027. El el işte sığınar.
A
El el iştüne sıvanır.
3028. El elden galmaz, dil dilden.
A
El elden kalmaz, dil dilden.
3029. El elden hokm eyler.
A
El elden hukmeder.
3030. El elden tkndr.
A, B tkndr: stndr
El elden stndr.
3031. El elden üstündür, erşe kimi.
A
El elden üstündür, arşa kadar.
3032. El ele. baş başa.
A
El ele. baş başa.
3033. El ele, iyin iyine.
A
El ele, omuz omuza.
3034. El ele vermekle dağı dağ işte goymag olar.
A
El ele vermekle dağ dağ iştne koyulur.
3035. El eli tanıyar.
A
El eli tanır.
3036. El eli yuyar, el de zl.
A, B
El eli yıkar, el de yzl.
3037. El elin aynası batmanı tarazısı.
A
El elin aynası, batmanı terazisi.
3038. El elin itkisini bayatı ohuya ohuya ahtarar.
A
El elin yitiğini mani okuya okuya arar.
3039. El eybini sene deyen senin de eybini ele deyer.
A, C
Elin aybını sana diyen, senin aybını da ele der.
3040. El gabağı yel gabağı.
A
El n, yel n.
3041. El galhdı sen de galh.
A
El kalktı, sen de kalk.
3042. El gapısı hekim gapısı.
A, C
El kapısı hekim kapısı.
3043. El gapısı hem ge hem gc aılar.
A, C
El kapısı hem ge, hem g aılır.
3044. El gatma harama.
A
Harama el uzatma.
3045. El gazanı ile aş gaynamaz.
A
El kazanı ile aş kaynamaz.
3046. El gızına inanmag olmaz.
A
El kızına inanmak olmaz.
3047. El goldan güvvet alar.
A
El koldan kuvvet alır.
3048. El gdl oba galdı.
A
El gtl, oba kaldı.
3049. El gzden uzag, dil başdan.
A
El gzden uzak, dil baştan.
3050. El gz aydın grer.
A, C
El gz aydın grr.
3051. El gzl serraftır.
A, B, C
El gzl sarraftır.
3052. El gzl terezidir.
A, C
El gzl terazidir.
3053. El gznden dşen boy atmaz.
A, C
El gznden dşen boy atmaz.
3054. El gztyle dnya grlmez.
A
El gztyle dnya grlmez.
3055. El gcl gcl olar.
A
El gcl gl olar.
3056. El gcl, sel gcl.
A, C
El gcl, sel gcl.

3057. El hara sen de ora.
A, B, C
El nereye sen de oraya.
3058. El henanı neyle ?
A
El kınayı ne yapsın ?
3059. El her galın bostan gırağına gelmez.
A
El her büyük bostan kenarına gelmez.
3060. El hümmele, guş ganadla.
A, B, C
El himmetle, kuş kanatla.
3061. El içinde emioğlu, emioğlu içinde gardaş.
A
El içinde amca oğlu, amca oğlu içinde kardeş.
3062. El igidleri ile tanınar.
A, C
El yiğitleri ile tanınır.
3063. El ile alınmayan elli il galar.
A
El ile alınmayan elli yıl kalır.
3064. El ile allahu ekber.
A
El ile Allahu ekber.
3065. El ile bir ağla, el ile bir gül.
A
El ile beraber ağla, el ile beraber gül.
3066. El ile cebin arasında ne var ?
A, C
El ile cebin arasında ne var ?
3067. El ile gara gün bayramdır.
A, C
El ile kara gün bayramdır.
3068. El ipinle gıyuya düşen gıyuda galar.
A
El ipiyle kuyuya inen kuyuda kalır.
3069. El işler baş buyurar.
A
El işler, baş buyurur.
3070. El keçen körpüden sen de keç.
A, C
Elin geçtiği köprüden sen de geç.
3071. El kesenin elini keserler.
A, B
El kesenin elini keserler.
3072. El kisesinden develer sene gurban.
- A
El kesesinden develer sana kurban.
3073. El köçdü sen de köç.
A, C
El göçtü sen de göç.
3074. El mahınsı yallı sesi.
A
El manisi halay sesi.
3075. El malı ile dost kazanılmaz.
A
El malı ile dost kazanılmaz.
3076. El malına göz tiken gözszüz galar.
A, B tiken: diken, gözszüz: gözden, galar: olar
El malına göz diken gözszüz kalır.
3077. El malına göz tikme, özün gagan özün ye.
A
El malına göz dikme, kendin gagan kendin ye.
3078. El malına kem bahan malsız davarsız galar.
A, C
El malına kötü gözle bakan malsız davarsız kalır.
3079. El malına kem bahanın gözlerinden gan damar.
A
El malına kötü bakanın gözlerinden kan damlar.
3080. El malını goru öz malın kimi.
A
El malını kendi malın gibi koru.
3081. El benim, etek senin, ya elimi kes, ya eteyini üz.
A, B ya elimi kes, ya eteyini üz: -
El benim, etek senin, ya elimi kes, ya eteğini yırt.
3082. El merd olar, göz namerd.
A, B
El mert olur, göz namert.
3083. El mizan, göz terezi.
A, B, C
El mizan, göz terazi.
3084. El namusu ele düşer.
A
El namusu ele düşer.
3085. El neğmesini eiden öyrenler.
A, C
El şarkısını elden öğrenirler.

3086. El od başına yığılar.
A
El afeş başına yığılır.
3087. El oğlu yumurtaya gulp goyar.
A
El oğlu yumurtaya kulp takar.
3088. El öz delisini yahşı tanıyar .
A, C
El kendi delisini iyi tanır.
3089. El sağolunu gazandın ,el sağolundan
özünü gözle.
A
El övgüsünü kazandın, el övgüsünden
kendini koru.
3090. El salan körpüden hamı keçer.
A
Elin yaptığı köprüden herkes geçer.
3091. El sesi hagg sesi.
A, C
El sesi hak sesi.
3092. El seveni alem sever.
A, C
Elin sevdiğini alem sever.
3093. El sözü ata nesihetidir.
A, C
El sözü ata nasihatidir.
3094. El şamı daim yanar.
A, C
El kandili daima yanar.
3095. El tikenı alem yıha bilmez.
A, C
Elin diktiğini alem yıkamaz.
3096. El tutanın elinden tutarlar.
A, B
El tutanın elinden tutarlar.
3097. El tutar, göz görer.
A
El tutar, göz görür.
3098. El uzadılan yere ayag uzadılmaz.
A, B
El uzatılan yere ayak uzatılmaz.
3099. El uzanan yere, dil uzanmaz.
A
El uzanan yere, dil uzanmaz.
3100. El üste eller var.
A, B eller: çoh eller
El üstünde el var.
3101. El verir etek vermir.
A
El verir etek vermez.
3102. El vurdug, etek sildik.
A
El vurduk, etek silttik.
3103. El yahşı biz yaman el buğda biz saman.
A
El iyi biz kötü, el buğday biz saman.
3104. El yahşılığın unutma.
A
El iyiliğini unutma.
3105. El yananda ağıza teperler.
A, B
El yanınca ağıza sokarlar.
3106. El yandıran şamı söndürmek olmaz.
A, C
Elin yaktığı ışık, söndürülmez.
3107. El yarası tez gedir, kök salar dil yarası.
A, B
El yarası tez gider, dil yarası kök salar.
3108. El yumruğunu görmeyen, öz yumruğunu
batman sanar.
A, B, C
El yumruğunu görmeyen, kendi
yumruğunu batman sanır.
3109. Elçi çoh olar, gismet bir.
A
Elçi çok olur, kısmet bir.
3110. Elçiye yoh cavabı vermezler.
A
Elçiye yok denilmez.
3111. Elçiye zaval yohdur.
A, C
Elçiye zeval yoktur.
3112. Elde bir serçe ağaçdaki on serçeden
yahşıdır.
A, C
Eldeki bir serçe ağaçtaki on serçeden
iyidir.
3113. Elde heber çoh olar.
A
Elde haber çoktur.
3114. Elde olan beyde olmaz.
A
Elde olan beyde olmaz.
3115. Elden çıhmış ejdahadır gayınanam.
A
Kaynanam elden çıkmış bir ejderhadır.

3116. Elden ders alan Loğman olar.
A, C
Elden ders alan Lokman olur.
3117. Elden ele, dilden dile, kim güle kim gülmeye.
A, B kim güle kim gülmeye: -, C
Elden ele, dilden dile, kim güle, kim ağlaya.
3118. Elden ele keçende pulu sayarlar.
A
Para elden ele geçerken sayılır.
3119. Elden galan elli il galar.
A, B, C
Elden geri kalan elli yıl kalır.
3120. Elden geden ele gelmez.
A, B, C
Elden giden ele gelmez.
3121. Elden tutan çoh olar ayagdan çeken çoh.
A, C
Elden tutan çok olur, ayakdan çeken çok.
3122. Ele allam eşşekden palan alan kimi.
A
Eşşekten palan alır gibi alırım.
3123. Ele arhalanan igid başa çatar.
A, B
Ele dayanan yiğit başa geçer.
3124. Ele atadan bele oğul.
A, C
Öyle babadan böyle oğul.
3125. Ele bağın bele de meyvesi olar.
A, C
Öyle bağın böyle de meyvesi olur.
3126. Ele bil balığ ağzıdır.
A
Balık ağzı gibidir.
3127. Ele bil buz baltasıdır.
A
Buz baltası gibidir.
3128. Ele bil dalınca atlı salıblar.
A
Ardından atlı gelir gibi.
3129. Ele bil daşdan talaşa gopur.
A
Taştan talaş kopar gibi.
3130. Ele bil dedesini men öldürmüşem.
A
Babasını ben öldürmüşüm gibi.
3131. Ele bil denizde üzzen gemidir.
A
Denizde yüzzen gemi gibi.
3132. Ele bil gurbağa gölüne daş atdılar.
A
Kurbağa gölüne taş atılmış gibi.
3133. Ele bil kilseye bir daş atdım.
A
Kiliseye bir taş atmışım gibi.
3134. Ele bil malakan hencer bağlayıb.
A
Malakan, hançer bağlamış gibi. (?)
(Malakan: Hristiyanlığa mahsus bir tarikat adı)
3135. Ele bil odun üstü su tökübler.
A
Odun üstüne su dökülmüş gibi.
3136. Ele bil ölü gebirden hortdayıb.
A
Mezardan hortlak çıkmış gibi.
3137. Ele bil tükün oda tutdular.
A
Tüytü ateşe tutulmuş gibi.
3138. Ele bil üstümden dağ götürüldü.
A
Üstümden dağ geçmiş gibi.
3139. Ele bil yuha arasında halvadır.
A
Yufka arasındaki helva gibi.
3140. Ele bil yumurta üstü oturub.
A
Yumurta üstünde oturur gibi.
3141. Ele bilersen gara gözüne aşig olub.
A, B gözüne: gözüme, aşig: aşık
Kara gözüne aşık olmuş sanırsın.
3142. Ele bir daşdır ki götüren de peşmandır,
götürmeyen de.
A, C
Öyle bir taşdır ki alanda pişmandır,
almayan da.
3143. Ele çobanın bele de sürüstü olar.
A
Öyle çobanın böyle de sürüstü olur.
3144. Ele çömçenin bele de kazanı olar.
A
Öyle kepeğin böyle kazanı olur.
3145. Ele don geymek gerek ki yamağı evde tapıla.
A

- Öyle elbise giy ki yaması evde bulunsun. Ele kör diyen, kendi badem gözlüdür.
3146. Ele eden sene de eder. Ele söz de ki, kalı tökülsün deymişi
A, C galsın.
Ele eden sana da eder. A, C
3147. Ele ele ki bir de bazara şor satan gelsin. Öyle söz söyle ki, olmamışı dökülsün
A olmuşu kalsın.
3148. Ele ele ki ne şiş yansın ne kabab. 3161. Ele söz deyir ki bişmiş toyuğun gülmeyi
A gelir.
Öyle yap ki pazara peynir satan da gelsin. A, C
3149. Ele gazana bele çuğundur gerek. 3162. Ele tike götür ki uda bileşen.
A
Öyle kazana böyle pancar gerek. Öyle lokma ye ki yutabilesin.
3150. Ele gazanın bele de aşı olar. 3163. Ele vurram beş gedersen.
A, C
Öyle kazanın böyle de aşı olur. Öyle vururum beş gidersen.
3151. Ele geden eliboş gayıtmaz. 3164. Ele ye ki dişlerine zerer elemesin.
A, B geden: gelen, eliboş: eli boş, C
Ele giden eliboş dönmez. Öyle yeki dişlerine zarar gelmesin.
3152. Ele gelen gazançdır. 3165. Ele ye ki hermişe yeyesen.
A
Ele geçen kazançdır. Öyle ye ki her zaman yiyebilesin.
3153. Ele kırmızıdır ki, tohum horuzuna 3166. Ele yemeyin bele de gusmağı olar.
ohşayır. A
A
Öyle kırmızıdır ki, damızlık horoza
benziyor. Öyle yemenin böyle de kusması olur.
3154. Ele gül otur ki, dur get demesinler. 3167. Ele yerde ev salmışam ki, yihılarda vay
A deyim.
Öyle gül otur ki, kalk git demesinler. Öyle yerde el yaptım ki, yıkılınca vay
diyeyim.
3155. Ele hütreyen itden bele zıngıldayan tula 3168. Ele yerde otur ki, altına su çıkmasın.
olar. A, C
A, C
Öyle üren itten, böyle zırlayan tazı olur. Öyle yerde otur ki, altında su çıkmasın.
3156. Ele iş tut ki, içinden enbergulu 3169. Ele zılhın (çuğundur) bele gazanı olar.
çıkmasın. A
A
Öyle iş yap ki, içinden Kanberkulu
çıkmasın. Öyle pancarın böyle kazanı olur.
3157. Ele iyne sancmağ isteyen evvelce özüne 3170. Eledin eledin, kepeyine ne gatdın ?
sancar. A
A
Ele iğne batırmak isteyen, önce kendine
batırır. Eledin eledin, kepeğine ne kattın ?
3158. Ele keçel deyil ki, gartmağı yere töküle. 3171. Elekçinin gıl vereni yanında olar.
A
A
Kepekleri yere dökülecek kadar, kel değil. Elekçinin kıl vereni yanında olur.
3159. Ele kor deyen .özül badam gözlüdür. 3172. Elekçinin şırçısı, aygır atın gamçısı.
A
A
Elekçinin sırcısı, aygır atın kamçısı. (?)
3173. Elenmiş elenib, elenmemiş göyde galıb. A
A
Elenen elendi, elenmeyen gökte kaldı.

3174. Eleyi elenib, helbiri göyden asılıb.
A, B göyden: göyde, asılıb: fırlanır
Elenen elendi, kalburu göğe asıldı.
3175. Eleyi eleyib gıçından asıb.
A
Eleyeceğini eledi, kışından astı.
3176. Elhed daşınacan.
A
Mezar taşına kadar.
3177. Elhezer kıtreden.
A
Sarışından kork.
3178. Eli aşından da oldug, Veli aşından da.
A
Ali aşından da olduk, Veli aşından da.
3179. Eli bağlını her kes döyer.
A
Eli bağlıyı her kes döver.
3180. Eli bol, çöreyi duzsuz.
A
Eli bol, ekmeği tuzsuz.
3181. Eli boş, üzül gara.
A, B
Eli boş, yüzül kara.
3182. Eli börtünü Veli başına, Veli börtünü
Eli başına goyur.
A, C
Ali börtünü Veli başına, Veli börtünü
Ali başına koyar.
3183. Eli büyükler eteyindedir.
A, B eli: elin
Eli büyükler eteğindedir.
3184. Eli ele vurarsan ses çıkar.
A, B, C
Eli ele vurursan ses çıkar.
3185. Eli eyrinin elini keserler.
A
Eli eçrinin elini keserler.
3186. Eli golundan uzundur.
A
Eli kolundan uzundur.
3187. Eli hemirliye çörek borc vermezler.
A
Eli hamurluya borç ekmek vermezler.
3188. Eli ile goyan hamıdan yahşı biler.
A
Eli ile koyan herkesten iyi bilir.
3189. Eli ile hemir ovar gözül ile dana govar.
A
Eli ile hamur ovar, gözül ile dana kovar.
3190. Eli ile verdiyini ayağı ile ala bilmir.
A
Eli ile verdiği ayağı ile alamıyor.
3191. Eli ile verib ayağı ile ahtarır.
A
Eli ile verip ayağı ile arar.
3192. Eli kesiyin eli kesikden heberi var.
A
Eli kesiğın eli kesikten haberi olur.
3193. Eli olmayanın dili de olmaz.
A, C
Eli olmayanın dili de olmaz.
3194. Eli uzun olma.
A
Eli uzun olma.
3195. Elim çatmayan armud babamın heyratına.
A
Elimin uzanmadığı armut babamın
hayrına.
3196. Elim golum bağlanıb.
A
Elim kolum bağlandı.
3197. Elim güdedir.
A
Elim kısadır.
3198. Elim yanıb ağzıma tepmişem.
A
Elim yandı ağzıma soktum.
3199. Elimden tutan yoh, dalımdan iteleyen
çoh.
A, B yoh: olmaz, çoh: olar
Elimden tutan yok, arkamdan iten çok.
3200. Elime galsın, günüme galmasın.
A, C
Elime kalsın, günüme kalmasın.
3201. Elime ne verdin ki başıma çalayım ?
A, B
Elime ne verdin ki başıma ne süreyim ?
3202. Elimi galdırsam ellisi, başımı galdırsam
tellisi.
A, B galdırsam: sallasam, galdırsam:
sallasam
Elimi kaldırsam ellisi, başımı kaldırsam
tellisi.
3203. Elimi üzümüsem.
A

- Elimi çektim.
A, B yohdur: olmaz
Elin terazisi yoktur.
3204. Elimi vurdum dizime indi geldim özümce.
A
Elimi vurdum dizime, şimdi geldim kendime.
3205. Elin ağdan garaya vurmur.
A
Elini akdan karaya sokmuyor.
3206. Elin atdığı daş uzag gider.
A, B, C
Elin atduğu taş uzağa gider.
3207. Elin boş gelir boş gider.
A
Elin boş gelir boş gider.
3208. Elin gana baturdılar.
A
Elini kana buladılar.
3209. Elin gözü daşı erider.
A
Elin gözü taşı eritir.
3210. Elin gücü tufan gücü.
A
Elin gücü tufan gücü.
3211. Elin gücü, yelin gücü, selin gücü, güçlü olar.
A
Elin gücü, yelin gücü, selin gücü güçlü olur.
3212. Elin ile goymadığın şeye deyme.
A, B
Elini ile koymadığın şeye dokunma.
3213. Elin kola kosa atur.
A
Çalışa elini köse sokar.
3214. Elin rehmi könlün rehmidir.
A
Elin yumuşaklığı gönlün yumuşaklığıdır.
3215. Elin sözü daşı yerider.
A, C
Elin sözü taşı yürütür.
3216. Elin sözü evvel, ahır duz olar.
A
Elin sözü önce, son tuz olur.
3217. Elin sözüne bahan aç galmaz.
A
Elin sözüne bakan aç kalmaz.
3218. Elin terazisi yohdur.
3219. Elin tutduğu guşun guyrugu gısa olar.
A
Elin tuttuğu kuşun kuyruğu kısa olur.
3220. Elin uzundur, öz cibine uzat.
A, B
Elin uzunsa, kendi cebine uzat.
3221. Elin yağlıdır öz başına çek.
A, B öz: -
Elin yağlıysa, kendi başına sür.
3222. Elinde etek belinde lelek, ele geline bele de gerek.
A, B etek: elek
Elinde etek, belinde yelek, öyle geline böyle gerek.
3223. Elinden geleni beş gaba çek.
A
Elinden geleni beş kaba koy.
3224. Elinden gelmezse bari dilinden gelsin.
A
Elinden gelmiyorsa bari dilinden gelsin.
3225. Elinden gelse adamı bir gaşig su ile boğar.
A
Elinden gelse adamı bir kaşık suda boğar.
3226. Elinden her iş gelir.
A
Elinden her iş gelir.
3227. Elinden iş gelmiyen uzun danışar.
A, B uzun danışar: çoh danışan olar
Elinden iş gelmeyen çok konuşur.
3228. Elinden tut eyleşdir tahta.
A
Elinden tut tahta oturt.
3229. Eline diline pehrizi var.
A, B var: yoh
Eline diline perhizi var.
3230. Eline geleni elekden geçirdir.
A
Eline geleni elekden geçirir.
3231. Eline su tökmeye layig deyil.
A
Eline su dökmeye layık değil.
3232. Eline zurna veribler.
A
Eline zurna verdiler.
3233. Elini goy üreyinin başına sonra danış.

- A
Elini yüreğinin başına koy, sonra konuş.
3234. Elinin duzu yohdur.
A
Elinin tuzu yoktur.
3235. Elinin hemiri ile kişi işine garişma.
A
Elinin hamuru ile erkek işine karişma.
3236. Elisi deli, Velisi deli, gırılmışın hamısı deli.
A
Alisi deli, Velisi deli, kırlasıcaların hepsi deli.
3237. Eliuzunlug eleme.
A
Eli uzunluk yapma.
3238. Eller bize, biz ellere.
A
Eller bize, biz ellere.
3239. Eller kçer, dağlar galar.
A
Eller göçer, dağlar kalır.
3240. Eller ne güzel mesel demişler, dünyanı mürur ile yemişler.
A
Atalar ne güzel demişler, dünyayı iyi vakit geçirerek yemişler.
3241. Ellere gülen canım, el mene gülen oldu.
A
Ellere gülen canım, el bana güler oldu.
3242. Ellere gülen canım indi olmuşam el glnc.
A
Ellere gülen canım, şimdi oldum elin glnc.
3243. Ellezineni ezber ohuyur.
A
Ellezineyi ezbere okur.
3244. Elli arhın suyunu, günde bir arha calayır.
A
Elli arkın suyunu, her gün bir arka akıtıyor.
3245. Elli elli üste, bir de elli üste.
A, B
Elli elli üstüne, bir elli daha üstüne.
3246. Elli iki atanın oğluna söz gandırmag olmaz.
A, C
Elli iki babanın oğluna söz anlatılmaz.
3247. Elli ilin eşeyine deyirmanın yolunu gösterir.
A, B eşeyine: ulağına
Elli yılın eşeyine değirmenin yolunu gösterir.
3248. Elli yaşında dana, indi düşüb meydana.
A
Elli yaşında dana, şimdi çıktı meydana.
3249. Elm adama zinetdir.
A
İlim adama ziynettir.
3250. Elm ağlın çırağdır.
A
İlim aklın kandilidir.
3251. Elm bir hezinedir, ne geder serf edersen o geder artar.
A
İlim bir hazinedir, ne kadar harcarsan o kadar artar.
3252. Elm insana büyük mirasdır.
A
İlim insana büyük mirasdır.
3253. Elm ki var rendedir adamı hamarlar.
A, C
İlim rendedir, adamı düzeltir.
3254. Elm mertebesi uca olar.
A
İlim mertebesi yüksek olur.
3255. Elm ohumag iyne ile gor gazımag demektir.
A, C
İlim öğrenmek iğne ile mezar kazmak gibidir.
3256. Elm yren beşikden gebrecen.
A, C
Beşikten kabre kadar ilim ğren.
3257. Elm para ile yoh çalışmag ile ele geler.
A, B yoh: ele gelmez, ele geler: gazarılar
İlim para ile değil, çalışmak ile kazanılır.
3258. Elm sahibine büyük zinetdir.
A
İlim sahibine büyük ziynettir.
3259. Elm var ki rendedir adamı hamarlayır.
A
İlim rendedir, adamı düzeltir.
3260. Elm zehmet ile ele geler.
A
İlim zahmet ile öğrenilir.

3261. Elmine emel etmeyen alim elinde ırag
gezdiren kora benzer.
A
İlimine göre davranmayan alim, elinde
kandil gezdiren kre benzer.
3262. Elimli adam cr'etli olar.
A
İlimli adam cesaretili olur.
3263. Elimli gazıya Şahid lazım deyil.
A, B
İlimli kadıya Şahit gerekmez.
3264. Elmsiz adam cr'etsiz olar.
A, C
İlimsiz adam cesaretsiz olur.
3265. Elmsiz adam meyvesiz ağaç kimidir.
A
İlimsiz adam meyvesiz ağaç gibidir.
3266. Elmsiz adam ruhsuz cesed.
A
İlimsiz adam ruhsuz ceset.
3267. Elnen gelen gara gün bayramdır.
A
Elle gelen kara gün bayramdır.
3268. Emanet ata minen tez düşer.
A
Emanet ata binen tez iner.
3269. Emanete heyanet olmaz.
A, B
Emanete hiyanet olmaz.
3270. Emek adamlarının gapisını hoşbehtlik
dyer.
A
Çalışanın kapisını hoŐbahtlık alar.
3271. Emek ferah ve seadettir.
A
Emek ferah ve saadettir.
3272. Emek gızıl bilerziktir.
A
Emek altın bileziktir.
3273. Emek hayaun ziynetidir.
A
Emek hayaun ziynetidir.
3274. Emek hoşbehtliyin açarıdır.
A
Emek hoŐbahtlıėın anahtarıdır.
3275. Emek ilham menbeyidir.
A
Emek ilham kaynağıdır.
3276. Emek insanın ziynetidir.
A, C
Emek insanın ziynetidir.
3277. Emek servet menbeyidir.
A
Emek hazine kaynağıdır.
3278. Emek Őohretidir.
A
Emek Őohrettir.
3279. Emekle ucalırız biz.
A
Emekle yceliriz.
3280. Emel azmasa gada yerimez.
A, B azmasa: artmasa
Amel ŐaŐmasa dert yrtlmez.
3281. Emeli olmayan alimin sözleri te'sirsiz
galar.
A
Ameli olmayan alimin sözleri tesirsiz
olur.
3282. Emeli saleh olan çatar metlebe.
A
Ameli salih olan amacına ulaşır.
3283. Emeli saleh olsun.
A
Ameli salih olsun.
3284. Emelsiz sözde te'sir olmaz.
A, B te'sir: fayda
Amelsiz sözün tesiri olmaz.
3285. Emeye hrmet et ki hürmetini artırsın.
A
Emeğe hrmet et ki hürmetini artırsın.
3286. Emi gızı, emi oğlu, kebini gyde
kesilib.
A
Amca kızıyla amca oğlunun, nikâhı
gökte kıyılır.
3287. Emma goyma.
A
Ama deme.
3288. En büyük derd nadanlığdır.
A
En büyük dert cahilliktir.
3289. En büyük dövlet dostluğdur.
A
En büyük zenginlik dostluğtur.
3290. En büyük hedıye kitabdır.
A
En büyük hedive kitaptır.

3291. En büyük igidlik sözü üze demekdir.
A, C
En büyük yiğitlik sözlü yüze demektir.
3292. En büyük mehebbet düzlükdendir.
A
En büyük sevgi dürüstlüktedir.
3293. En büyük ne'met can sağlığıdır.
A, C
En büyük nimet can sağlığıdır.
3294. En büyük servet ağıldır.
A
En büyük servet akıldır.
3295. En hoşbeht degigeler yahşılıg etdiyin degigelerdir.
A
En güzel dakikalar iyilik ettiğin dakikalardır.
3296. En yahşi nişane dostlugdur.
A
En güzel nişan dostluktur.
3297. En yahşi yoldaş kitabdır.
A
En iyi arkadaş kitaptır.
3298. En'eneeye sedaget, geleceeye inamdır.
A
Aneneeye sadakat, geleceğe inanmaktır.
3299. Encir yemedin getdin derdini demedin getdin.
A
İncir yemeden gittin, derdini demeden gittin.
3300. Enişin yohuşu yohuşun da enişi var.
A
İnişin yokuşu, yokuşun da inişi var.
3301. Enlikle sürme çoh olanda gaşa da yaharlar göze de.
A
Allıkla sürme çok olunca, kaşa da sürerler göze de.
3302. Eppek elde edilmeyince su içerler.
A
Ekmeğe elde edilmeyince su içerler.
3303. Eppeyi gatıgla uyuşduran heç vaht ac galmaz.
A
Ekmeği yoğurtla uyuşturan hiç aç kalmaz.
3304. Er ağacı gül ağacı var tahsırım vur ağacı.
A
- Er ağacı, gül ağacı, var kusurum vur ağacı.
3305. Er ahar çaydır arvad ise bend.
A, C
Er akarsu, kadın ise bent.
3306. Er altında at olur geyret altında ar.
A
Er altında at olur, gayret altında namus.
3307. Er arvad ipekdir araya giren köpek.
A
Erkek ile kadın ipekdir, araya giren köpek.
3308. Er arvadın savaşı yaz gününün yağışı.
A
Erkek ile kadının savaşı yaz gününün yağışı.
3309. Er arvadın tacıdır.
A, B
Erkek, kadının tacıdır.
3310. Er başından dövlet, dağ başından duman eksik olmasın.
A
Erkek başından zenginlik, dağ başından duman eksik olmasın.
3311. Er çölde olsun, çöreyi evde.
A
Erkek dışarıda olsun, ekmeği evde.
3312. Er çöreyi, er boğazında galmaz.
A
Er ekmeği, er boğazında kalmaz.
3313. Er çöreyi, er yanında borc olar.
A
Er ekmeği, ere borçtur.
3314. Er eldendir oğul belden, aralıgda gardaş tapılmaz.
A, B
Er eldendir oğul belden, arada kardeş bulunmaz.
3315. Er evi edeb evi.
A
Erkek evi edep evi.
3316. Er gazandıgın tek yemez.
A, C
Er kazandığını tek yemez.
3317. Er gocalar, köntül gocalmaz.
A
Erkek kocar, gönül kocamaz.
3318. Er hümmeti ile guş ganadı ile.
A

- Erkek gayreti ile kuş kanadı ile.
3319. Er ipek sapdır düytün düşse açılmaz.
A
Er ipek iptir, düğümlense açılmaz.
3320. Er kişinin, er oğlu olar.
A
Er kişinin, er oğlu olur.
3321. Er od olar, arvad su.
A, C
Erkek ateştir, kadın su.
3322. Er ol çöreyini daşdan çihart.
A
Erkek ol ekmeğini taştan çıkart.
3323. Erdebil yeke şehir her kes de öz vekili.
A
Erdebil büyük şehir, her kes kendinin vekili.
3324. Ere geden kızların dili altında gend (fend) gerek.
A, B
Evlenen kızların dilinin altında hüner gerek.
3325. Ere gedende büyük kız, evde oturanda küçük kız.
A, B, C
Evlendirken büyük kız, evde otururken küçük kız.
3326. Ere getdi tayım tuşum, evde galdı yasar başım.
A
Evlendi akranlarım, evde kaldı yası başım.
3327. Ere getmek asandır, er donu tikmek çetin.
A
Evlenmek kolaydır, erkek elbisesi dikmek zor.
3328. Ere öldü, gan düşdü.
A
Arap öldü, kan davası bitti.
3329. Eri çalar arvadı çirtig vurar.
A
Eri çalar karısı, parmak şıklatır.
3330. Eri çalır, arvadı oynayır.
A
Eri çalar, karısı oynar.
3331. Eri gaş gayırıb arvadı findıgca çalır.
A
Kocası kaş yapar, karısı alkışlar.
3332. Erik ağacından saz olmaz, gel zumadan heber al.
A, B gel zumadan heber al: -
Erik ağacından saz olmaz, gel zumadan heber al.
3333. Erik bağıın yohdur ki, bilesen bildirçin nece guşdur.
A, B
Erik bağıın yoktur ki, bildirçin nasıl kuştur bilesin.
3334. Erine göre bağla başını gazanına göre gaynat aşını.
A
Erine göre bağla başını, kazanına göre kaynat aşını.
3335. Erinme, görünme.
A
Erinme, görünme.
3336. Eriyip muma dönüb.
A
Eriyip muma döndü.
3337. Erkek aslan şirdir, dişi aslan şir deyil ?
A
Erkek aslan aslan da, dişi aslan aslan değil mi ?
3338. Erkek atın yeheri yırtıg olar.
A
Erkek atın eyeri yırtık olur.
3339. Erkek balıgdan da yaşındır.
A
Erkek balıkdan da gizlidir.
3340. Erkek eşek yanı goduglu.
A
Erkek eşek yanı sıpalı.
3341. Erkek eşeyin altında bala ahtarır.
A
Erkek eşeğin altında yavru arar.
3342. Erkek guş öter, dişi guş yuva tiker.
A
Erkek kuş öter, dişi kuş yuva yapar.
3343. Erkek guşun yuvası olmaz.
A
Erkek kuşun yuvası olmaz.
3344. Erkek itin garnı toh gerek.
A
Erkek itin karnı tok olmalı.
3345. Erle arvadın torpağı bir yerden götürülüb.
A
Erle kadının torpağı bir yerden götürülür.

3346. Erililerin eri var, dulların da allahı.
A, B
Evlilerin kocası var, dulların da Allahı.
3347. Ersiz arvad, cilovsuz at.
A, C
Kocasız kadın, dizginsiz at.
3348. Erteye galan arhaya galar.
A, B, C
Sonraya kalan arkaya kalır.
3349. Erteye galan beladan gorhmaz.
A, B gorhmaz: gorhma
Sonraya kalan beladan korkmaz.
3350. Erteyken eken, erken de biçer.
A, B erken de: erte de
Erken eken, erken de biçer.
3351. Esassız söz, sahibine üzüguralıg getirer.
A, B esassız: esilsiz, C
Asılsız söz, sahibine yüz karası getirir.
3352. Esebileşen tez gocalar.
A
Sinirlenen çabuk yaşlanır.
3353. Esen külek geri gayıtmaz.
A, C
Esen rüzgar geri dönmez.
3354. Esil al çirkin olsun, bedesil güzel alma.
A, B
Soylu al, çirkin olsun, soysuz güzel
alma.
3355. Esil almag çetindir, sahlamag ondan
çetin.
A, B ondan cetin: asan
Soylu almak zordur, korumak ondan da
zor.
3356. Esil dost yaman günün dostudur.
A, C
Soylu dost kötü günün dostudur.
3357. Esil ile daş daşı bedesille yeme aşı.
A, C
Soyluyla taş taşı, soysuzla yeme aşı.
3358. Esil olan esilliyini itürmez.
A
Soylu olan soyluluğunu yitirmez.
3359. Esilzade sözüne ağa olar.
A, C
Asilzade sözünün eri olur.
3360. Eski düşmenin dost olmağı, fırsat
tapmag uçündür.
A
3361. Eski pambıg bez olmaz, gelin gelib kız
olmaz.
A, C
Eski pamuk bez olmaz, gelin gelip kız
olmaz.
3362. Eski un çuvalın çırpıdığca toz gopar.
A
Eski un çuvalını çırparsan toz çıkar.
3363. Esli bed olana gamçı neylesin ?
A
Soysuz olana kamçı ne yapsın ?
3364. Esli nedir müamilesi ne ola ?
A
Aslı nedir, yaptığı ne olsun ?
3365. Esli olan dirnağında bildirer.
A
Soylu olan tırnağından bellidir.
3366. Esli olmasaydı, kerem dağlara düşmezdi.
A
Aslı olmasaydı, Kerem dağlara düşmezdi.
3367. Esli pak olandan zerer gelmez.
A, C
Aslı temiz olandan zarar gelmez.
3368. Esli yohdur bu sözün hecv deyibler erebe.
A
Aslı yoktur bu sözün hicvediyorlar
Arap'a.
3369. Eslinde olmayanı astarlamag olmaz.
A
Aslından olmayanı astarlamak olmaz.
3370. Eslinde şah idi indi guşbaz olub.
A
Aslında şah idi, şimdi kuşçu oldu.
3371. Eslini danan namerddir.
A
Aslını inkâr eden namerttir.
3372. Esnek esnek getirer.
A
Esnemek esneme getirir.
3373. Esnek yuhu getirer.
A
Esnemek uyku getirir.
3374. Eşg ağladar derd göyneder.
A
Aşk ağlatır, dert sızlatır.

3375. Eşg bir deryadır ızmek bilmeyen bu deryada boğular.
A
Aşk bir denizdir yüzme bilmeyen boğular.
3376. Eşgi goruğuna vurub.
A
Aşkı başına vurdu. (?)
3377. Eşgin ters avandı olmaz.
A
Aşkın tersi yüzü olmaz.
3378. Eşiden görene heber verir.
A, B
Duyan görene haber verir.
3379. Eşik gar içeri dar.
A
Eşik kar içerisi dar.
3380. Eşit inanma.
A
Duy da inanma.
3381. Eşitdiyini unut, gördüyünü deme.
A
Duyduğunu unut, gördüğünü söyleme.
3382. Eşitmek, görmeye benzemez.
A
Duymak, görmeye benzemez.
3383. Eşitmek hara görmek hara ?
A
Duymak nere, görmek nere ?
3384. Eşitmek istemediyini özgesine eşitirme.
A, B özgesine: başkasına
Duymak istemediğini başkasına söyleme.
3385. Eşitmişem, görmemişem.
A
Duydum, görmedim.
3386. Eşek aldım gatr çıhdı.
A
Eşek aldım katır çıktı.
3387. Eşek angıranda itin başı ağrılar.
A
Eşek anırınca itin başı ağrır.
3388. Eşek angırar, tayını tapar.
A
Eşek anırır, arkadaşını bulur.
3389. Eşek at yerini vermez, ciyer et yerini.
A
Eşek at yerini tutmaz, ciğer et yerini.
3390. Eşek bozdur deyirmana getmez.
- A
Eşek bozdur değirmene gitmez.
3391. Eşek büyük palanı küçük.
A, B
Eşek büyük palanı küçük.
3392. Eşek dağda öler sorağı eve gelir.
A
Eşek dağda ölür, haberi eve gelir.
3393. Eşek ele eşekdir, at yerini vermez.
A
Eşek eşektir, at yerini tutmaz.
3394. Eşek eşeye uzungulag deyer.
A, B deyer: dedi
Eşek eşeğe uzunkulak der.
3395. Eşek kaçıb, palanı galıb.
A
Eşek kaçtı, palanı kaldı.
3396. Eşek garpız gabiğı gördü.
A, B
Eşek karpuz kabuğı gördü.
3397. Eşek mekkeye getmekle hacı olmaz.
A, C
Eşek Mekkeye gitmekle hacı olmaz.
3398. Eşek ne bilir hurmanın dadını ?
A, B
Eşek hurmanın tadını ne bilir ?
3399. Eşek ne bilir ze'feran nedir ?
A, B
Eşek safranı ne bilir ?
3400. Eşek nedir döşek nedir ?
A, B - yorğan
Eşek nedir, döşek nedir ?
3401. Eşek olan gulagların sallasın,
Nalbend gelib ayakların nallasın.
A
Eşek olan kulaklarını sallasın,
Nalbant gelip ayaklarını nallasın.
3402. Eşek olasan çulun bu geder nazik.
A, B
Eşek olasin çulun da bu kadar nazik.
3403. Eşek olasan çulun mehmer.
A, B
Eşek olasin çulun ipek.
3404. Eşek olsa da özümüzünküdür.
A
Eşek olsa da bizimdir.
3405. Eşek palçıga batanda, yiyesinden geyretlisi tapılmaz.

- A, B batanda: batan, geyretlisi: geyretli
Eşek balçığa batınca, sahibinden
gayretlisi bulunmaz.
3406. Eşek palçığa batandan sonra, yol
gösteren çok olur.
A
Eşek balçığa battuktan sonra, yol
gösteren çok olur.
3407. Eşek palçığa bir defa batar.
A
Eşek balçığa bir defa batar.
3408. Eşek tapılarda, yük vuran çok olur.
A, B
Eşek bulununca, yük vuran çok olur.
3409. Eşek üste gеме bağlayana gülerler.
A
Eşeğe gem vurana gülerler.
3410. Eşek üstten düşen olmuşdu heç bunun
kimisi olmamışdı.
A
Eşek üstünden düşen olmuştu, hiç bunun
gibisi olmamıştı.
3411. Eşek ya oduna geder ya suya.
A
Eşek ya oduna gider, ya suya.
3412. Eşek yük altında angırmaz.
A
Eşek yük altında anırmaz.
3413. Eşekden ne ganacag umursan ?
A
Eşekten ne terbiye umarsın ?
3414. Eşekden soruşdular menzile ne vaht
çatırığ ?
Dedi: - Üstümdekinden soruş.
A
Eşeğe sordular ne zaman geleceğiz ?
Dedi: - Üstümdekine sor.
3415. Eşekgulag gabanbaş heç görmüsen
yeriyen daş ?
A
Eşek kulaklı, domuz başlı, hiç yürüyen
taş gördün mü?
3416. Eşekler evde oturub, goduglar saheye
çahıb.
A
Eşekler evde oturur, sıpalar meydana
çıkı.
3417. Eşeye buynuz versen vurur ölkeni
dağıdar.
A, C
Eşeğe boynuz versen vurur ülkeyi dağıtır.
3418. Eşeye dediler: - Me'rifetini göster,
yihıldı ağnadı.
Dediler: - Yene, angırdı.
A
Eşeğe dediler: - Marifetini göster, yattı
ağnadı.
Dediler: - Yine, anırdı.
3419. Eşeye gızıl yüklesen giymeti artmaz.
A
Eşeğe altın yüklesen kıymeti artmaz.
3420. Eşeye gızıldan nohta tahsan yine adı
eşekdir.
A, B gızıldan: gızıl
Eşeğe altından yular taksan yine adı
eşektir.
3421. Eşeye min ata çatınca.
A, B
Eşeğe bin, ata rastlayana kadar.
3422. Eşeye min bahtın açılısın.
A
Eşeğe bin bahtın açılısın.
3423. Eşeye min piyada galma.
A
Eşeğe bin yaya kalma.
3424. Eşeye minib eşeyi ahtarır.
A
Eşeğe binip eşeği arar.
3425. Eşeye minmek bir eyb, düşmek iki eyb.
A, B, C eşeye: eşeyi, iki eyb: iki
Eşeğe binmek bir ayıp, düşmek iki.
3426. Eşeyi yükledikçe tend geder.
A
Eşeği yükledikçe düz gider.
3427. Eşeyimin gurd dayısı.
A
Eşeyimin kurt dayısı.
3428. Eşeyin angırması özüne hoş geler.
A
Eşeğin anırması kendine hoş gelir.
3429. Eşeyin angırmayanı olmaz.
A, B
Eşeğin anırmayanı olmaz.
3430. Eşeyin arpası artıg düşende yiyesene
şıllag atar.
A, C
Eşeğin arpası çok gelince sahibine çifte
atar.
3431. Eşeyin canı yananda atdan berk geçer.
A, B geçer: geder

3432. Eşeyin duası müstecab olsaydı çarvadar yolda ölerdi.
A
Eşeyin duası kabul olsaydı, sahibi yolda ölürdü.
3433. Eşeyin gargışı töylededir.
A
Eşeyin bedduası tavlacaktır.
3434. Eşeyin gulağını kesmekle köhlen olmaz.
A
Eşeyin kulağını kesmekle küheylan olmaz.
3435. Eşeyin gulağını uzadan uzadı.
A
Eşeyin kulağını uzatan uzattı.
3436. Eşeyin guyuğu kimi ne uzanır ne kısılır.
A
Eşeyin kuyruğu gibi ne uzar ne kısılır.
3437. Eşeyin hesabı başka, eşekçininki başka.
A
Eşeyin hesabı başka, eşekçininki başka.
3438. Eşeyin palanı eşeye yük olmaz.
A
Eşeyin palanı eşeye yük olmaz.
3439. Eşeyin üzünü yuyanda külek gopar.
A
Eşeyin yüzünü yıkayınca yel kopar.
3440. Eşeyin yaşından, çerçinin dışından, baş çıkartmaz olmaz.
A
Eşeyin yaşından, satıcının taşından, baş çıkartılmaz.
3441. Eşeyin yükü ağır olanda yiyesi aparar.
A
Eşeyin yükü ağır olunca sahibi götürür.
3442. Eşeyin yükü yüngül olanda oynamayı gelir.
A
Eşeyin yükü hafif olunca, oynayası gelir.
3443. Et dırnag arasına girme.
A
Et turnak arasına girme.
3444. Et emanettir, sümük daim.
A
Et emanettir, kemik kalıcı.
3445. Et getirmeyib, küfte isteyir.
A
Et getirmede, köfte istiyor.
3446. Et gonagdır sümük möhkem olsun.
A
Et misafirdir, kemik sağlam olsun.
3447. Et ile dırnag arasına giren iylenib çıkar.
A, B, C
Et ile turnak arasına giren kokup çıkar.
3448. Et iylenende duz seperler, duz iylenende ne seperler.
A, C
Et kokunca tuz serperler, tuz kokunca ne serperler.
3449. Et iylenende ite toydur.
A, C
Et kokunca ite bayramdır.
3450. Et olmayan yerde balıg da etdir.
A
Et olmayan yerde balık da ettir.
3451. Et yemez, suyuna çörek doğrar.
A
Et yemez, suyuna ekmeğ doğrar.
3452. Et yeyen guş dirndiyinden me'lum olar.
A, B me'lum olar: biliner
Et yiyen kuş, gagasından belli olur.
3453. Et yeyen heyvanın (guşun) eti yeyilmez.
A
Et yiyen hayvanın eti yenilmez.
3454. Etden olan divara e'tibar yohtur.
A
Etten olan duvara itibar edilmez.
3455. Ete bahma, dona bahma, içindeki cana bah.
A, B
Ete bakma, giysiye bakma, içindeki cana bak.
3456. Ete pul vermez küftenin büyüyünden yapışar.
A, B
Ete para vermez, küftenin büyüğüne yapışır.
3457. Etek öpmekle ağız aşınmaz.
A
Etek öpmekle ağız aşınmaz.
3458. Etek öpmekle ağız murdar olmaz.
A
Etek öpmekle ağız mundar olmaz.

3459. Eteyi büyükler elindedir.
A
Eteği büyükler elindedir. A
Ev bize kaldı desene, helva pişirip yesene.
3460. Eteyime göz töküür başıma gapaz vurur.
A
Eteğime ceviz döküyor, başıma tokat vuruyor. 3474. Ev bizim, sır bizim.
A, B
Ev bizim, sır bizim.
3461. Eti dırmagdan ayırmag olmaz.
A
Et turnaktan ayrılmaz. 3475. Ev büyüksüz olmaz.
B olmaz: olmasın
Ev büyüksüz olmaz.
3462. Eti eden keserler, uman yerden küserler.
A
Eti euten keserler, uman yerden küserler. 3476. Ev buzovundan öküz olmaz.
A, B buzovundan: danasından
Ev buzağısından öküz olmaz.
3463. Eti senin sümtüyü benim.
A
Eti senin kemiği benim. 3477. Ev dağılsa tiri galar, galafa uça yeri.
A, B
Ev dağılsa kirişi kalır, yıkıntı uça yeri.
3464. Etim çöreym yeyildi, gonağım küsülü geldi.
A
Etim ekmeğim yenildi, konuğum küsülü gitti. 3478. Ev horuzudur.
A
Ev horuzudur.
3465. Etin çiyi et getirer, hemirin çiyi derd.
A, B
Etin çiyi et getirir, hamurun çiyi dert. 3479. Ev kimindir ? Oturanın , Söz kimindir ?
Götürenin.
A, B, C
Ev oturanındır, söz söyleyenindir.
3466. Etin üstü açıgdır pişiyin ganacağına ne geldi.
A, B ganacağına: edebine, C ganacağına: hayasına
Etin üstü açıkdır, kedinin terbiyesine ne geldi. 3480. Ev pehlevanıdır.
A
Ev pehlevanıdır.
3467. Etin yahşısını gessab ahıra sahlar.
Kasap etin iyisini sona saklar. 3481. Ev sözsüz olmaz, meşe çaggalsız.
A, B
Ev sözsüz olmaz, orman çakalsız.
3468. Etini yeyer sümtüyüne göz diker.
A
Etini yer, kemiğine göz diker. 3482. Ev süpürerem, yer salaram, kimin gızından dala galaram ?
A
Ev süpürürüm, yatak açarım, kimin kızından aşığı kalırım ?
3469. Etiri güllün iyi uzagdan geler.
A
Kokulu güllün kokusu uzaktan gelir. 3483. Ev şamdan ışıglanar, baş bilikden.
A
Ev kandilden ışıklanır, baş bilgiden.
3470. Ev alma, gonşu al.
A, B
Ev alma, komşu al. 3484. Ev teze, divar teze, eleyim seni hardan asım ?
A, B eleyim seni: eleyimi
Ev teze, duvar teze, eleğim seni nerden asayım ?
3471. Ev ayrıncı acı olar.
A
Ev ayrıncı acı olur. 3485. Ev tiken balta çölde galar.
A
Ev yapan balta dışarıda kalır.
3472. Ev bağda, bağ dağda.
A, B, C
Ev bağda, bağ dağda. 3486. Ev yıhanın evi yihılsın.
A, B yihılsın: yihılır
Ev yıkanın evi yıkılsın.
3473. Ev bize galdı desene, halva bişirib yesene. 3487. Evde bişmeyib, gonşudan gelmeyib.
A, B

- Evde pişmedi, komşudan gelmedi.
3488. Evde div olur, çölde divane.
A
Evde dev olur, dışarıda divane.
3489. Evde gelinim olsun, bayırda yeznem.
A
Evde gelinim olsun, dışarıda eniştem.
3490. Evde gonag olanda uşağa acıglanmazlar.
A
Evde misafir varken çocuğa bağırılmazlar.
3491. Evde horuz olur bayırda toyug.
B olur: -, C horuz : horus
Evde horoz olur, dışarda tavuk.
3492. Evde iki arvad olanda ev süpürülmemiş
galar.
A, C
Evde iki kadın olunca ev süpürülmemiş
kalır.
3493. Evde öz başını bağlaya bilmir,
Toyda gelin başı bağlayır.
A, C
Evde kendi başını bağlayamaz,
Düğünde gelin başı bağlar.
3494. Evdeki hesap bayıra çıkmaz.
A
Evdeki hesap dışarı çıkmaz.
3495. Evden gabag gonşu ahtar.
A
Evden önce komşu ara.
3496. Evdir, aşağısı da olar yuharısı da.
A
Evdir, aşağısı da olur yukarısı da.
3497. Eve girirem garı döyür, bayıra çıkıram
tanrı.
A, C
Eve girerim karı döver, dışarı çıkarım
tanrı.
3498. Evi abad al, bağı berbad.
A
Evi bakımlı al, bağı bakımsız.
3499. Evi abad eden arvaddır.
A
Evi güzelleştiren kadındır.
3500. Evi odlanan men, eli köşövlü sen.
A, B
Evi ateşlenen ben, eli ateşli sen.
3501. Evi yohdur gapı ahtarır.
A
Evi yoktur kapı arar.
3502. Evimize geldi gonag vay dedem vay vay
dedem vay,
Olaydı yumurta bişireydim gayğanag,
Vay tava derdi yağ da yohdur.
A
Evimize geldi konuk vay dedem vay vay
dedem vay,
Olsaydı yumurta pişirirdim kayganak,
Vay tava derdi yağ da yoktur.
3503. Evin bereketi ocağındadır.
A
Evin bereketi ocağındadır.
3504. Evin bezeyi ocagdır.
A
Evin süsü ocaktır.
3505. Evin büyütyl buyrugda kiçiyi gullugda.
A
Evin büyüğü buyurur, küçüğü yerine
getirir.
3506. Evin iti ol kiçiyi olma.
A, C
Evin iti ol küçüğü olma.
3507. Evin minare dibinde olsa da gulağın ses
eşitmez.
A
Evin minare dibinde olsa da kulağın ses
duymaz.
3508. Evin olsun avardan od düşsün gilavardan.
A
Evin olsun sazdan, ateş düşsün
poyrazdan. (?)
3509. Evin yaraşığı gelindir.
A, C
Eve yakışan gelindir.
3510. Evin yaraşığı uşagdır, süfrenin yaraşığı
gonag.
A, B, C
Eve yakışan çocuktur, sofraya yakışan
konuk.
3511. Evin yihılsın müşküllü memmed, ayının
boynunu burada goyub, gedib meşede
ahtarır.
A
Evin yıkılsın titiz Mehmet, ayının
kafasını burada bıraktı, gidip ormanda
arıyor.
3512. Evin zibilini küçeye atmazlar.
A
Evin pisliğini sokağa atmazlar.
3513. Evinde delik, belinde yara yar, sirrini
ellerde ara.

- A
Evinde delik, belinde yara var, sırrını
ellerde ara.
3514. Evinde olmayanda gonaşuya gidersen,
Gonaşuda olmayanda hara gidersen ?
A
Evinde olmazsa komşuya gidersin,
Komşuda olmazsa nereye gidersin ?
3515. Evinde tapmaz bir çürük darı,
Bardaş gurub oturur hamıdan yuharı.
A
Evinde bulamaz bir küçük darı,
Bağdaş kurup oturur herkesten yukarı.
3516. Evinde yatur yuhuda hezreti süleymanı
görür.
A
Evinde yatar, rüyada Hazreti Süleymanı
görür.
3517. Evlenen evdar olar.
A
Evlenen evli olur.
3518. Evlenen göz gulagda olar.
A
Evlenen göz kulakda olur.
3519. Evlenenle ev tikenin kömekçisi çoh olar.
A
Evlenenle ev yapanın yardımçısı çok
olur.
3520. Evlenmek su içmek deyil.
A
Evlenmek su içmek değildir.
3521. Evler ayrı, gayğılar ayrı.
A
Evler ayrı, kayğılar ayrı.
3522. Evler damı isti sacdur devam getiren
oturar.
A
Evlerin damı sıcak sacdur, hep getiren
oturur.
3523. Evlere geden kızın başı govğalı olar.
A
Evlere giden kızın başı kavgalı olur.
3524. Evlere geden kızın dili altında fend gerek.
A, C
Evlere giden kızın dili altında hüner
gerek.
3525. Evlere geden kızın gulagları kar, dili lal,
gözleri kor gerek.
A
Evlere giden kızın kulakları sağır, dili
lal, gözleri kör olmalı.
3526. Evli evde yatar gerib harda ahşamlar ?
A
Evli evde yatar, garip nerde geceler ?
3527. Evli evinde gerek.
A
Evli evinde gerek.
3528. Evsize kız vermezler.
A
Evsize kız vermezler.
3529. Evvel arhı tullan sonra özünü öy.
A
Önce arktan atla, sonra kendini öv.
3530. Evvel danış sonra gül.
A
Önce konuş, sonra gül.
3531. Evvel danışan bilse ki sonra danışan ne
deycek heç danışmaz.
A
Önce konuşan sonra konuşanın ne
diyeceğini bilse hiç konuşmaz.
3532. Evvel döyek sonra yeyek.
A
Önce dövelim sonra yiyelim.
3533. Evvel düşün sonra danış.
A, C
Önce düşün sonra konuş.
3534. Evvel evin (mescidin) içi sonra bayırı.
A, B
Önce evin içi, sonra dışı.
3535. Evvel kaçan canını gurtarar.
A
Önce kaçan canını kurtarır.
3536. Evvel gapını döy sonra gonag ol.
A
Önce kapıyı çal, sonra konuk ol.
3537. Evvel görüş, sonra biliş.
A, B, C
Önce görüş, sonra tanış.
3538. Evvel hesap, sonra gezeb.
A
Önce hesap, sonra gazap.
3539. Evvel salam sonra kalam.
A, C
Önce selam, sonra kelam.
3540. Evvel team, sonra kalam.
A, B
Önce taam, sonra kelam.

3541. Evvel tike, o da sümüklü.
A
Önce lokma, o da kemikli.
3542. Evvel yoldaş, sonra yol.
A, B
Önce yoldaş, sonra yol.
3543. Evvel yumruğunu düyünle sonra
ganmaza söz çatdır.
A
Önce yumruğunu sık, sonra terbiyesize
söz değdir.
3544. Evveli bele idi, ahırı da beledir.
A
Öncesi böyleydi, sonrası da böyledir.
3545. Evveli meydan olanın ahırı zindan olar.
A
Öncesi meydan olanın sonrası zindan
olur.
3546. Evvelki bahtım, gızıldı tahtım, sonraki
bahtım, garaldı tahtım.
A
Önceki bahtım altındı tahtım, sonraki
bahtım, karardı tahtım.
3547. Ey cüt yatan behtever, demirsen bir tek
de var.
A
Ey çift yatan bahtiyar, tek yatanlar da var
demiyorsun.
3548. Ey emmame gör gayış ne çekir.
A
Ey sarık gör kayış ne çekiyor.
3549. Ey felek batmanı eyledin çerek,
Hamıya verdin govun garpız,
Mene verdin yelpenek.
A
Ey felek batmanı eyledin çeyrek,
Herkeseye verdin kavun karpuz,
Bana verdin yelpaze. (?)
3550. Ey özü özünü beyenmiş goy seni el
beyensin.
A, C
Ey kendini beğenen, bırak seni el
beğensin.
3551. Ey yar gel bağrımı yar gör içinde neler
var.
A
Ey yar gel bağrımı yar, gör içinde neler
var.
3552. Ey zer allah deyilsen amma eyiblere perde
çekensen.
A
3553. Eybini bilen özgeye eyib eylemez.
A
Ayıbını bilen başkasını ayıplamaz.
3554. Eyib eyleme eybecerin eybine, eyib
edirsen öz eybine, eybi yoh.
A, B
Kusur işleyeni ayıplama, ayıptır, kendi
kusurunu ayıplasan ayıp değildir.
3555. Eyib eyler eybecer soğanı yeyer derdecer.
A
Terbiyesiz ayıplar, hasta soğanı yer.
3556. Eyib tapır özgeye bir bahmayır güzgüye.
A
Başkasını ayıplıyor, aynaya bakmıyor.
3557. Eyibli eybini bilse başına kilim örter.
A
Ayıplı ayıbını bilse başına kilim örter.
3558. Eyibli söz danışma.
A
Çirkin söz söyleme.
3559. Eyibsiz dost ahtaran dostsuz galar.
A
Ayıpsız dost arayan dostsuz kalır.
3560. Eyibsiz güzel olmaz, ay üzünde de leke
var.
A, B
Ayıpsız güzel olmaz, ay yüzünde de leke
var.
3561. Eyibsiz yar ahtaran, yarsız galar.
A, B
Ayıpsız yar arayan, yarsız kalır.
3562. Eyilen baş kesilmez.
A
Eğilen baş kesilmez.
3563. Eyilen boynu gılinc kesmez.
A
Eğilen boynu kılıç kesmez.
3564. Eyilen boynu vurmazlar.
A
Eğilen boynu vurmazlar.
3565. Eyin yamag götürer garın yamag
götürmez.
A
Elbise yama kaldırır, karın yama
kaldırılmaz.
3566. Eyirin verin elime, nişan verim erime.
A

- Eyirin verin elime, nişan vereyim erime.
3567. Eymeçiye (gaugçıya) doşab göstermezler.
A, C
Yoğurtçuya pekmez göstermezler.
3568. Eynim parıldayır, gamım guruldayır.
A, B, C
Üstüm parıldar, karnım guruldar.
3569. Eyninde donu yoh başına papag ahtarır.
A, B, C
Üstünde elbisesi yok, başına şapka arıyor.
3570. Eyri ağaç yayımdır her gördüyüm dayımdır.
A, B yayımdır: yayım, dayımdır: dayım
Eğri ağaç yayımdır, her gördüğüm dayımdır.
3571. Eyri bacadan tüstü düz çıhar.
A, C
Eğri bacadan duman düz çıkar.
3572. Eyri düzü beyenmez, bu da bizi beyenmez.
A
Eğri düzü beğenmez, bu da bizi beğenmez.
3573. Eyri oh menzil almaz.
A, C
Eğri ok menzil almaz.
3574. Eyri otur düz danış.
A, B otur: oturag, danış: danışag
Eğri otur düz konuş.
3575. Eyrinin heç yerde yeri olmaz.
A
Eğrinin hiçbir yerde yeri olmaz.
3576. Eyriye eyri gerek doğruya doğru.
A
Eğriye eğri gerek, doğruya doğru.
3577. Ezabsız yerin adı olmaz.
A
İyi yerin adı çıkmaz.
3578. Eziyyetsiz iş olmaz.
A
Eziyetsiz iş olmaz.
3579. Ezizim ezizdir, canım ondan ezizdir.
A, B
Azizim azizdir, canım ondan azizdir.
3580. Ezizim kasa dolmaz, merd eli kasad olmaz,
- Yüz namerdin çöreyini doğrasan kasa dolmaz.
A
Azizim kase dolmaz, merd eli kesat olmaz.
Yüz namerdin ekmeğini doğrasan kase dolmaz.
3581. Ezizim veten yahşı geymeye ketan yaşı, Gezmeye gerib ölke ölmeye veten yahşı.
A
Azizim vatan güzel, giymeyene keten güzel,
Gezmeye başka ülke, ölmeye vatan güzel.
3582. Ezrail gelende soruşmaz oğul uşağın necedir.
A, B soruşmaz: soruşmaz ki, Ezrail: ezrayıl
Azrail gelince çoluk çocuğun nasıldır diye sormaz.
3583. Ezrail kimi başımın üstünü alma.
A
Azrail gibi başımın üstünde durma.
3584. Ezraile bir can borcum var.
A
Azraile bir can borcum var.
3585. Ezraile saggız verib.
A
Azraile sakız verdi.
3586. Ezrailin adı bednam.
A
Azrailin adı kötü.
3587. Ezrailin danasını gurd yemez.
A
Azrailin danasını kurt yemez.
3588. Ezrailin üzü gara olsun.
A
Azrailin yüzü kara olsun.
3589. Fal yoh yumurta da yoh.
A
Fol yok, yumurta da yok.
3590. Falın faldır fermanın allah.
A
Falın faldır, fermanın Allah.
3591. Farsın gezeli, türkün meseli.
A
Farsın gazeli, Türkün atasözü.
3592. Fayda zerer, hesap başında me'lum olar.
A
Fayda zarar, hesap başında belli olur.

3593. Fayda zererin gardaşıdır.
A
Fayda zararın kardeşidir.
3594. Faydasız gohumdan faydalı yad yahşıdır.
A, C
Faydasız akrabadan faydalı yabancı iyidir.
3595. Fegir eline bahırsa sen cibine bah.
A, C
Fakir eline bakıyorsa sen cebine bak.
3596. Fegire ahmag deyerler.
B fegire: kasıba, ahmag: kic
Fakire ahmak derler,
3597. Fegire hemdem gelmez.
A
Fakire her zaman gelmez.
3598. Fegirin cibi boş gelbi doludur.
A, C
Fakirin cebi boş, kalbi doludur.
3599. Fegirin tesellisi ölümdür.
A, C
Fakirin tesellisi ölümdür.
3600. Felek birin gurar birini dağıdar.
A
Felek birini kurar, birini dağıtır.
3601. Felek güçlü men güçsüz.
A
Felek güçlü ben güçsüz.
3602. Feleyn gaydasıdır dağı dağı üstünden çeker.
A
Feleğin gaydasıdır dağı dağı üstünden çeker.
3603. Feleyle bel bağlamag olmaz.
A, C
Feleğe bel bağlanmaz.
3604. Feleyn beyle beyle işleri çoh, aslanı aç gezdirer tülkünü toh.
A
Feleğin böyle işleri çok, aslanı aç gezdirebilir tülkiyi tok.
3605. Feleyn çerhi döner.
A
Feleğin çarkı döner.
3606. Feleyn işine bah ayıya gaval çaldırır.
A
Feleğin işine bak, ayıya kaval çaldırır.
3607. Feleyn zoruna heç ne kar etmez.
A, C
3608. Fend ne bilir fel ile fendde ne var ?
A
Hile ne bilir, fal ile hile de ne var ? (?)
3609. Fere çıhdığı gabağı tanıyar.
A, C
Tavuk çıktığı kabuğu tanır.
3610. Ferli cıce yumurtada cüyülder.
A, B, C yumurtada: yumurtadan, cüyülder: cüyvelder
İşe yarar civciv yumurtada civilder.
3611. Fersiz oğuldan bir gara daş efzeldir.
B efzeldir: yahşıdır
İşe yaramaz oğuldan kara taş iyidir.
3612. Fersiz övrad altuncı barmag kimidir,
Kesersen ağrıdar sahlarsan eybecer gösterer.
A, C
İşe yaramaz evlat altuncı parmak gibidir,
Kessen ağrıtır, bıraksan ayıbını belli eder.
3613. Fırtlayıb burnundan düşüb.
A
Fırtlayıp burnundan düştü.
3614. Fikri neyse zikri de odur.
A
Fikri neyse zikri de odur.
3615. Filin güçlü hortumundadır, devenin güçlü dizinde.
A
Filin güçlü hortumundadır, devenin güçlü dizinde.
3616. Fırset elde iken yahşılıg eyle.
A
Fırsat eldeyken iyilik yap.
3617. Fırset ganadlı bir guşdur, elden gaçurtmag olmaz.
A
Fırsat kanatlı bir kuştur, elden kaçırlmaz.
3618. Fırset her zaman ele düşmez.
A, C
Fırsat her zaman ele geçmez.
3619. Fırseti fot eyleyen agil deyil divanedir.
A, B
Fırsatı kaçıran akıllı değil divanedir.
3620. Füzulu atdılar cehenneme, dedi: - Odumu yaşdır.
A, B

- Kendini bilmeyeni cehenneme attılar,
odunu yaştır dedi.
3621. Gab gaşığı gonaglığıdır.
A
Kap kaşık konukluğudur.
3622. Gab sirkeye göredir.
A
Kap sirkeye göredir.
3623. Gaba söz gaba hareketden pisdir.
A, C
Kaba söz kaba hareketten kötüdür.
3624. Gaba suyu tuttuğu geder tökerler.
A
Kaba aldığı kadar su koyarlar.
3625. Gabag tahi şamama vermez.
B tahi: tağı
Kabak teveğinde kavun bitmez.
3626. Gabağa düşdün yahşi dala galdın vay
halına.
A
Öne geçtin iyi, arkada kaldın vay haline.
3627. Gabağa düşen cür'etli olar.
A
Öne düşen cesaretli olur.
3628. Gabagda gedirem deyirler bicdir,
Dalda galıram deyirler gicdir.
A
Önde gidiyorum derler ahmaktır,
Arkada kalıyorum derler kurnazdır.
3629. Gabağına tülkü çıkanın işi avand olar.
A, C
Karşısına tilki çıkanın işi rast gider.
3630. Gabil şagird ustad olar ustadan.
A, B
Makbul öğrenci üstadından üstad olur.
3631. Gabiliyyetin mektebi yohdur.
A
Kabiliyyetin mektebi yoktur.
3632. Gaç savabdan girme günaha.
A
Sevaptan kaç, günaha girme.
3633. Gaçağa yer de var köy de var.
A
Kaçağa yer de var gök de var.
3634. Gaçağı el sahlayar.
A
Kaçağı el saklar.
3635. Gaçağan dana muzunu berkider.
- A, B
Zıplayan dana ayağını incitir.
3636. Gaçan büdrer.
A
Koşan tökezler.
3637. Gaçan canın gurtarar, tutulan aman deyer.
A
Kaçan canını kurtarır, tutulan aman ister.
3638. Gaçan da allahı çağırar govan da.
A, B çağırar: çağırır
Kaçan da Allahı çağırır, kovan da.
3639. Gaçan gaçdı mıhdakını döyerler.
A
Kaçan kaçtı bağılıyı döyerler.
3640. Gaçan yihılmağa bahmaz.
A
Kaçan düştüğüne bakmaz.
3641. Gaçanı govmağlar, yihılanı vurmazlar.
A, B yihılanı vurmazlar: -
Kaçanı kovmağlar, düşeni vurmazlar.
3642. Gaçanın anası ağlamaz.
A, C
Kaçanın anası ağlamaz.
3643. Gaçmag da hünerdir govmağ da.
A
Kaçmak da hünerdir, kovmak da.
3644. Gaçmag da igidlikdendir.
A, B
Kaçmak da yiğitliktendir.
3645. Gaçmag menden, govmağ senden.
A
Kaçmak benden, kovmak senden.
3646. Gada gez lepirini gösterme.
A, B gada: garda
Karda gez, izini gösterme.
3647. Gada cavanı tapar.
A
Bela genci bulur.
3648. Gafil baş düşmene yaraşar.
A
Gafil baş düşmana yaraşar.
3649. Gafil guşun ovçusu çoh olar.
A
Gafil kuşun avcısı çok olur.
3650. Gafil yaşamagdansa ölmek yahşidir.
A
Gafil yaşamaktansa ölmek iyidir.

3651. Gaggıldayan toyuk yumurtlayan olar.
B yumurtlayan: yumurtlamaz
Gıdaklayan tavuk yumurtlar. A
Kamış bizim yerde biter zurnayı başkası çalar.
3652. Gağayı haram yumurtası halal.
A
Gagası haram yumurtası helal. 3665. Gamiş ola, camış ola, özlü de görmemiş ola.
A, B
Kamış olsun, camış olsun, kendisi de görmemiş olsun.
3653. Gah govurt gah govurğa keçirdik ömrü bele.
A
Kâh kavurğa, kâh kavurğa unu geçti ömür böyle. 3666. Gan eyle, ganun ile.
A, B
Kanun ile, kan dök.
3654. Gah gul olar satılar, gah çıhar tahta kosa.
A, B
Köse kâh kul olur satılır, kâh tahta çıkar oturur. 3667. Gan, gan deyir.
A
Kan, kan diyor.
3655. Gah nala döyür gah miha.
A, B
Kâh nala vurur, kâh çiviye. 3668. Gan sübutsuz gaynamaz.
A
Kan tanımadığına kaynamaz.
3656. Gala içerden alınar.
A, B içerden: içeriden
Kale içerden alınır. 3669. Gan yol vermez.
A
Kan yol vermez.
3657. Galalı atıdır hem ahurdan yeyer hem torbadan.
A
Şehirli atıdır hem ahurdan yer, hem torbadan. 3670. Gana gan deyibler.
A, B
Kana kan derler.
3658. Galan işe gar yağar.
A, B
Kalan işe kar yağar. 3671. Ganacaglı adam, hem ganar, hem gandırar.
A
Kanacak adam, hem kendi kanar, hem de kandırır.
3659. Galarıg görerik.
A
Kalırız, görtürüz. 3672. Ganan düşmen, ganmaz dostdan yahşıdır.
A
Kanan düşman, kanmaz dosttan iyidir.
3660. Galhan yihılana bahmır.
A
Kalkan düşene bakmıyor. 3673. Ganan kim gandırın kim.
A
Kanan kim, kandırın kim.
3661. Galhdığın yere bir de oturma her söhbete atılma.
A
Kalktığın yere bir daha oturma her söhbete atılma. 3674. Ganana işare ganmayana kötek.
A
Kanana işaret, kanmayana kötek.
3662. Galının tozu tükener delinin sözü tükenez.
A
Halının tozu tükener, delinin sözü tükenez. 3675. Gananın ikincisi ganmayandır.
A
Kananın ikincisi kanmayandır.
3663. Galib gelen meğlub da ola biler.
A
Galip gelen mağlup da olur. 3676. Gangala ihtiyar dediler, hamı baş eydi.
A
Deve dikenine dikkat edin dediler, hepsi başını eğdi.
3664. Gamiş bizim yerde bitir zurnanı özge çalır. 3677. Ganı gan ile yumazlar.
A, B
Kanı kan ile yıkamazlar.
3678. Ganı garadır.
A

- Kanı karadır. Kanun zora bağlıdır.
3679. Ganı su ile yuyarlar. 3692. Ganun zorun yanında sallana galıb.
A
Kanı su ile yıkarlar. A
Kanun zorun yanında sallanır.
3680. Ganın diyesi (gan bahası) var namusun diyesi yohdur. 3693. Gapalı ağıza tike girmez.
A, B tike: milçek
Kanın diyeti vardır, namusun diyeti yoktur. Kapalı ağıza lokma girmez.
3681. Ganının arasına girdi. 3694. Gapan it dişini göstermez.
A, B
Kanına girdi. Isıran it dişini göstermez.
3682. Ganlı, gapımda ne gayırırsan ? Gan ayagım var. 3695. Gapı döyüldü, çerçi geldi, öyle bildim elçi geldi.
A
Kanı çalındı, satıcı geldi, bildim ki elçi geldi.
3683. Ganlıdan gada eksik olmaz. 3696. Gapı öz dabanı üstte dolanar.
A, B üstte: üstünde, dolanar: fırlanar
Kanlıdan bela eksik olmaz. Kapı kendi tabanının üstünde döner.
3684. Ganlını gan tutar. 3697. Gapı öz topuğunda fırlanar.
A, B
Kanlıyı kan tutar. Kapı kendi topuğunda döner.
3685. Ganlıyam gapından girmişem. 3698. Gapıdan govsan bacadan gelir.
A, B
Kanlıyam kapından girmişim. Kapıdan kovsan bacadan gelir.
3686. Ganmaza arvad olmadansa çerçiye uşagı olmag yahşidir. 3699. Gapılan gapanın tapılan tapanındır.
A
Terbiyesize kadın olmaktansa, satıcıya çocuk olmak iyidir. Kapılan kapanın, bulunan bulanındır.
3687. Ganmaza ne demek ? 3700. Gapını ayağınla aç.
A
Terbiyesize ne denir ? Kapını ayağınla aç.
3688. Ganmaza yumruğunu düytünle sonra gandır. 3701. Gapını bağla rahatca yat.
A
B
Terbiyesize yumruğunu sık, sonra anlat. Kapıyı bağla rahatça yat.
3689. Ganmazın başmağın ciltleyende deyer gorphdu menden. 3702. Gapını döymesen açmazlar.
A
B
Terbiyesizin ayakkabısını çiftleyince korktu benden der. Kapıyı çalmasan açmazlar.
3690. Ganmazla yoldaş olma seni de ganmaz eyler. 3703. Gapını gen goy deve özü gelir.
A
B
Terbiyesizle yoldaş olma seni de terbiyesiz eder. Kapıyı geniş bırak deve kendi gelir.
3691. Ganun zora tabedir. 3704. Gapını gen goy, devesini allahdan iste.
A
B
Kapını geniş bırak, devesini Allahtan iste.
3705. Gapısı olmayan eve gıfıl neye lazım ?
A
Kapısı olmayan eve kilit ne gerek ?
3706. Gapısı vurulsun dava ahtaranın.
A

- Kapısı vurulsun kavga arayanın.
A
Kara eşek, ak palan.
3707. Gapiya geleni govmaazlar.
A
Kapiya geleni kovmaazlar.
3708. Gapiya parağ, saggala darag.
A
Kapiya bağ, sakala tarak.
3709. Gar da eriyer üzüguralıg ev yiyesine galar.
A
Kar da erir, yüz karalıgı ev sahibine kalır.
3710. Gar dağa çihar dadlanar.
B
Kar dağa çıkar tatlanır.
3711. Gar ne geder çoh yağsa yene yaza galmaaz.
A
Kar ne kadar çok yağsa yine yaza kalmaaz.
3712. Gar susuzluğü söndürmez govurğa garın doyurmaaz.
A
Kar susuzluğü söndürmez, kavurga karın doyurmaaz.
3713. Gar suyundan gaymag olmaaz.
A
Kar suyundan kaymak olmaaz.
3714. Gar yağdı iz itdi.
A
Kar yağdı iz yitti.
3715. Gar yerin yorğanıdır.
A, B
Kar yerin yorğanıdır.
3716. Gara ağarmaz su gurtarmaaz.
B
Kara beyazlaşmaaz, su bitmez.
3717. Gara bahanın gözü gamaşar.
A
Kara bakanın gözü kamaşır.
3718. Gara bulud yağış yağdırar.
A
Kara bulut yağış yağdırır.
3719. Gara çuha yatdı ala çuha galhdı.
A, B gara çuha: garaçuha, ala çuha: alaçuha
Kara çuha yattı, ala çuha kalktı.
3720. Gara dolağa gırmızı papış tikmezler.
A
Kara sarığa, kırmızı terlik dikilmez.
3721. Gara eşşek ağ palan.
3722. Gara eşşeyin boynuna yüyen vurmaagla, Ya dalına yeher goymagla gatur olmaaz.
A
Kara eşşğin ağzına gem vurmaakla, Ya da dalına eyer koymaakla katır olmaaz.
3723. Gara gıymayınca yol açılmaaz.
B
Kara kıymayınca yol açılmaaz.
3724. Gara gız bezenince, toy elden geder.
A, B
Kara kız süsleninceye kadar, toy köyden gider.
3725. Gara gızın behti olsaydı anadan ağ doğulardı.
A
Kara kızın bahtı olsaydı anadan ak doğardı.
3726. Gara gızın derdi var.
A, B
Kara kızın derdi var.
3727. Gara gözlerine aşig olub.
A
Kara gözlerine aşık oldu.
3728. Gara gul alnının yazısını görer.
A
Kara kul alnının yazısını görür.
3729. Gara gul özünü öldürdü, ağaya zerer olsun.
A, B öldürdü: öldürdü ki, ağaya: ağasına
Kötü kul kendini öldürdü, ağasına zarar olsun diye.
3730. Gara gün, garalıg galmaaz.
A
Kara gün, karaık kalmaaz.
3731. Gara günün ağ günü de var.
B var: olar
Kara günün ak günü de var.
3732. Gara günün ömrü az olar.
A
Kara günün ömrü az olur.
3733. Gara heber tez yayılar.
B yayılar: yetişer, C yayılar: yetişer
Kara haber tez yayılır.
3734. Gara itin gahmarı da var imiş.
A, B
Kara itin yandaşı da varmış.
3735. Gara mal doyanıa samanı başına sovrur.

- A
Sığır doyunca samanı başına savurur.
3736. Gara pulu gara güne sahlarlar.
A
Kara parayı kara güne saklarlar.
3737. Gara seni basınca, sen garanı bas.
A
Kara seni basana kadar, sen karayı bas.
3738. Gara sudan gaymag tutur.
A
Kara sudan kaymak tutar.
3739. Gara toyuğun yumurtasına dönüb (tapılmır).
A
Kara tavuğun yumurtasına döndü.
3740. Gara üzümün yemeye düşer düşmezi var.
A
Kara üzümün yeniliri yenilmezi var.
3741. Garabaş eline ciyer düşüb.
A
Cariyenin eline ciğer düştü.
3742. Garabatdag dağlara çıhma dağları duman alar.
A
Karabatak dağlara çıkma dağları duman alır.
3743. Garaca üzüm var doğruca sözlüm.
A,B üzüm: üzün, var: -, sözlüm: sözlün
Karaca üzüm var, doğruca sözlüm.
3744. Garaçı elek verib, ele bilir, direk verib.
A
Çingene elek verir, direk verdim sanır.
3745. Garaçının beyi de garaçdır.
A
Çingenenin beyi de çingenedir.
3746. Garaçıya beylik verilende, anasının emceyini keser.
A
Çingeneye beylik verilince, annesinin memesini keser.
3747. Garadan artıg boyag olmaz.
A,B boyag: reng
Karadan koyu boya olmaz.
3748. Garadan gaş olmaz, özgeden sirdaş.
A, B sirdaş: gardaş
Karadan kaş olmaz, yabancıdan sirdaş.
3749. Garadan o yana reng yohdur.
A
Karadan koyu renk yoktur.
3750. Garadır amma paradır.
A
Karadır ama paradır.
3751. Garagız gelin oldu türeyi serin oldu.
A
Karakız gelin oldu, yüreyi serinledi.
3752. Garaguş deyer dayım sar olmasaydı.
Goyunu caynağım la galdırardım.
A
Kartal der dayım ala doğan olmasaydı,
Koyunu pençemle kaldırırdım.
3753. Garaguş milçek tutmaz.
A, B
Kartal sinek tutmaz.
3754. Garaguş seher müjdesi getirer.
B seher: bahar, getirer: verer
Kartal sabah müjdesi getirir.
3755. Garaguşa heyir Öz dimdiyinden çatar.
A
Kartala hayır kendi gagasından gelir.
3756. Garaguşam garaguş ganadım ayrıc ayrıc.
A
Kartalım kartal kanadım parça parça.
3757. Garaltı harada geranın orada.
A
Karaltı nerde kararın orda.
3758. Garanı ağa, ağı zarana gatmazlar.
A
Karayı aka, akı karaya katmazlar.
3759. Garanı yumagla ağarmaz.
A
Karayı yıkamakla ağarmaz.
3760. Garanlık dere berelmiş göz görmemisen.
A
Karanlık dere morarmış göz görmemişin.
3761. Garanlık garanı udar.
A
Karanlık karayı yutar.
3762. Garanlık gecenin garatlılı müşteri olar.
A
Karanlık gecenin kara yüzlü müşteri olur.
3763. Garanlık yere daş atmazlar.
A, B, C atmazlar: atma
Karanlık yere taş atmazlar.
3764. Garanlıkda halvı yeyenin sirrini allah biler.
A

- Karanlıkda helva yiyenin sırrını Allah bilir.
3765. Garatikan goluna dönüb.
A
Kara diken dalına döndü.
3766. Garaya bahanın ağı az olar.
A
Karaya bakanın aklı az olur.
3767. Garaya sabın deliye öyüd neylesin.
A, B neylesin: -
Karaya sabun deliye öğüt neylesin.
3768. Garayaha olma.
A
Yüzstüz olma.
3769. Garda gez, lepirini gösterme.
A, B
Karda gez, izini gösterme.
3770. Gardeş da dost olsa yahşıdır.
A
Kardeş de dost olsa iyidir.
3771. Gardeş ganı gardaşdan alınmaz.
A
Kardeş kanı kardeşten alınmaz.
3772. Gardeş gardaşdan yaranıb, cibleri ayrı.
A
Kardeşler kardeş yaratıldı, cebleri ayrı.
3773. Gardeş gardaşı bıçagladı sonra dönüb gıcağladı.
A
Kardeş kardeşi bıçakladı, sonra dönüp kucakladı.
3774. Gardeş gardaşın pis gününü istese de, ölümünü istemez.
A, B
Kardeş kardeşin kötü gününü istese de, ölümünü istemez.
3775. Gardeş gelse yahşı, bacı gelse yahşı, Gardaşın gabağında, bacı ölse yahşı.
A
Kardeş gelse iyi, bacı gelse iyi, Kardeşten önce bacı ölse iyi.
3776. Gardeş benimdir ferasetini bilirem.
A
Kardeş benimdir ferasetini bilirim.
3777. Gardeş olag, ten bölek.
A, B
Kardeş olalım, eşit bölelim.
3778. Gardaşa baharlar, bacısını alarlar.
A
- Kardeşe bakarlar, bacısını alırlar.
3779. Gardaşig, cibimiz ayrı.
A, B cibimiz: kitemiz
Kardeşiz, cebimiz ayrı..
3780. Gardaşım handır, hatunu sevensin.
A, B hatunu: hatını
Kardeşim handır, hatunu sevensin.
3781. Gardaşım sağ olsun arvadı güvensin.
A
Kardeşim sağ olsun hanımı sevensin.
3782. Gardaşımçün deyil, gedrimçündür.
A, B
Kardeşim için değil, itibarım içindir.
3783. Gardaşın böyütyü, yoldaşın kiçiyi.
A
Kardeşin büyüğü, yoldaşın küçüğü.
3784. Gardaşın kiçiyi olunca, donuzun böyütyü ol.
A
Kardeşin küçüğü olacağına, domuzun büyüğü ol.
3785. Gardaşlar savaşı eblehler inandı.
A
Kardeşler savaşı, ahmaklar inandı.
3786. Gardaşlig zer demekdir, hiridan gerekdir.
A
Kardeşlik altundur, müşterisi gerek.
3787. Garğa çoh bildiyinden tora düşer.
A
Karga çok bildiğinden ağa düşer.
3788. Garğa döşünü çekmekle gaz olmaz.
A, B çekmekle: germekle
Karga göğsünü şişirmekle kaz olmaz.
3789. Garğa gar gar garıldar.
A
Karga gak gak gaklar.
3790. Garğa garğanın gözünü çihartmaz.
A
Karga karganın gözünü çıkartmaz.
3791. Garğa gazı teklid, etdi garılısını da itirdi.
A
Karga kazı taklit etti, gaklamasını da yitirdi.
3792. Garğa geldi keklik yerişi yeriye, öz yerişini de itirdi.
A
Karga keklik gibi yürümek istedi, kendi yürüyüşünü de unuttu.

3793. Garğa ile dost olanın, yediyi peyin olar.
A, B
Karga ile dost olanın, yediği gübre olur.
3794. Garğa mende goz var.
A, B
Karga bende ceviz var.
3795. Garğa özünlü guş biler heşil özünlü aş.
A, B
Karga kendini kuş bilir, kuymak kendini yemek.
3796. Garğadan gırğı olmaz.
A
Kargadan ala doğan olmaz.
3797. Garğadan güzel guş istediler, balasını gösterdi.
A
Kargadan güzel kuş istediler, yavrusunu gösterdi.
3798. Garğalar toyuğumdur yumurtası dağlarda.
A, B
Kargalar tavuğumdur, yumurtası dağlarda.
3799. Garğanı gırgovul deye yeyir.
A
Kargayı sülün diye yiyor.
3800. Garğanı, gırğı yerine uçurtma.
A, B
Kargayı, ala doğan yerine uçurtma.
3801. Garğanı yüz il beslesen de terlan olmaz.
A
Kargayı yüz yıl beslesen de şahin olmaz.
3802. Garğanın gonaglıg yeri peyinlikdir.
A, B
Karganın misafirliği gübrelikedir.
3803. Garğanın minine bir daş.
A
Karganın binine bir taş.
3804. Garğanın sesi çihanda gar geler.
A, B
Karganın sesi çıkınca kar gelir.
3805. Garı allandı, gapı bağlandı.
A
Kadın süslendi, kapı bağlandı.
3806. Garı döyülenden sonra ağacın zorbasından gapar.
B gapar: yapışar.
Kadın dayak yedikten sonra ağacın büyüğüne yapışır.
3807. Garı düşmen dost olmaz yedirtsen yağı balı.
3808. Garı gabağına döymekle deve pambığından çılmaz.
A
Kafasına gözüne vurmakla deve pamuktan çıkmaz.
3809. Garı garı ay garı, heyratın olsun darı.
A
Karı karı ay karı, hayratın olsun darı.
3810. Garıdan da gorhum tarıdan da.
A
Karıdan da korkarım, tarıdan da.
3811. Garın başa beladır.
A, B
Karın başa beladır.
3812. Garın doyuranı göz tanıyar.
A
Karın doyuranı göz tanır.
3813. Garın, gardaşdan irelidir.
A, B
Mide, kardeşten öncedir.
3814. Garın toh olanda, çoh şey yada düşer.
A
Karın tok olunca, çok şey hatıra gelir.
3815. Garına gelen gazançdır.
B gelen: geden
Mideye giren kazançtır.
3816. Garınafetir adam, tike dostu olar.
A
Obur adam, lokma dostu olur.
3817. Garınca gederince, her kes öz gismetince.
A, B her kes öz gismetince: -
Karınca kararınca, her kes öz kismetince.
3818. Garından mota, başdan köbelek.
A, B
Karını tulum, başı kelebek.
3819. Garıngulu yemekde goçag olar, kömekde naçag.
A
Obur yemekde kahraman olur, yardımda korkak.
3820. Garınlar doyandan sonra yetimler yada düşer.
A
Karınlar doyduktan sonra yetimler akla gelir.
3821. Garının saçı ağ olar, türeyi gara.

- A
Yaşlının saçı ak olur, yüreği kara.
3822. Garınakı hıldaferinden keçib.
A
Kadının işi hile iledir.
3823. Garışga şıllag atdı deve balçığa batdı.
A
Karıncı çifte attı, deve balçığa battı.
3824. Garışga şıllag atdı, devenin gıçı sındı.
A
Karıncı çifte attı, devenin bacağı kırıldı.
3825. Garışgadan ibret al, yaz iken gışa hazırlaş.
A
Karıncadan ibret al, yazdan kışa hazırlan.
3826. Garışganın evinde şebnem büyük tufandır.
A
Karıncanın evinde çiğ tanesi de tufandır.
3827. Garışganın genhanı bir gıçı da yuharı.
A
Karıncanın /.../, bir bacağı da yukarı. (?)
3828. Garışganın ölümü yetende ganad getirer.
A, B
Karıncanın ölümü yaklaşınca kanat çıkarır.
3829. Garışganın yığdığını heç kes yığa bilmez.
A
Karıncanın yığdığını hiç kimse yığamaz.
3830. Garıya gız evi yaraşmaz.
A
Yaşlıya kız evi yaraşmaz.
3831. Garıya gız otağı ne lazım.
A
Yaşlıya kız otağının gereği yok.
3832. Garlı gış barlı olar.
A
Kırlı kış meyveli olur.
3833. Garı tohdur, gözül ac.
A
Karı tokdur, gözül aç.
3834. Garı tohun gayğısı olmaz.
A
Karı tokun kayğısı olmaz.
3835. Garım üçün deyil gedrim üçündür.
A
Karım için değil, kadrim içindir.
3836. Garımda iken garımı yeyir çöle çıhanda canımı.
A
Karımda iken karımı yer, dışarı çıkınca canımı.
3837. Garımdan çıhdı gada, kime gedim senden dada.
A
Karımdan çıktı bela, kime gideyim seni şikayete.
3838. Garın doymadığı yerde, açlığını bildirme.
B
Karıının doymadığı yerde, açlığını belli etme.
3839. Garpız doyumluk üçün deyil serinlik üçündür.
A, B
Karpuz doyumluk değil, serinlik içindir.
3840. Garpız garın doyurmaz.
A
Karpuz karın doyurmaz.
3841. Garpız govun yata yata böyüyer.
A
Karpuz kavun yata yata büyüür.
3842. Garpız kesmekle ürek böyümez.
A, B böyümez: soyumaz
Karpuz kesmekle yürek böyümez.
3843. Garpız yediyi bes deyil hele tumunu da çirtlayır.
A
Karpuz yediği bir şey değil, çekirdeği de yiyor.
3844. Gart köpek yedeye gelmez.
A
Kart köpek yedeğe gelmez.
3845. Gartal milçek tutmaz.
A
Kartal sinek tutmaz.
3846. Gartala dediler: - Harda anadan olmusan ?
Dedi: - Uca dağlarda.
Dediler: - Haraya uçursan ?
Dedi: - Uca dağlara.
A
Kartala dediler: - Nerde doğdun ?
Dedi: - Yüce dağlarda.
Dediler: - Nereye uçuyorsun ?
Dedi: - Yüce dağlara.
3847. Gartalı uçuşundan tanımag olar.
A
Kartal uçuşundan tanınır.

3848. Gaş düzeltmeyi yerde vurdu gözün çıharttı.
A
Kaş düzeltirken vurdu gözünü çıkarttı.
3849. Gaş ile göz arasında işini görür.
A
Kaşla göz arasında işini görür.
3850. Gaşa çekme vesmeni, göze sürme sürmeni.
A
Kaşa çekme rastığı, göze sürme sürmeyi.
3851. Gaşgabağı açıg olanın, üreyi de açıg olar.
A, B
Yüzü gözü açık olanın, yüreği de açık olur.
3852. Gaşgabağı yer süptürür.
A
Yüzü gözü yer süptürür.
3853. Gaşgabağından zehrimar tökülür.
A
Yüzünden gözünden yılan zehri akar.
3854. Gaşgası büyük olanın sözü çoh danışılar.
A
Akıtması büyük olanın sözü çok edilir.
3855. Gaşig çömçeden büyük oldu ?
A, B
Kaşık kepçeden büyük mü oldu ?
3856. Gaşig gaşig yığır, çömçe ile paylayır.
A
Kaşık kaşık yığar, kepçe ile paylaşırır.
3857. Gaşig ile elime ver, çömçe ile başıma vur.
A, B, C gaşig ile: gaşigla
Kaşık ile elime ver, kepçe ile başıma vur.
3858. Gaşigla yığdığını çömçe ile dağıtdı.
A
Kaşıkla yığdığını kepçe ile dağıttı.
3859. Gaşınmağa dırmag gerek.
A, B
Kaşınmaya turnak gerek.
3860. Gaşınmayan yerden gan çıhardır.
A
Kaşınmayan yerden kan çıkartır.
3861. Gaşınmayan yeri gaşıma, gan çıhar.
A, C
Kaşınmayan yeri kaşıma, kan çıkar.
3862. Gaşıyırım ganım çıhar, gaşımırım canım çıhar.
- A, B gaşıyırım: gaşınırım, gaşımırım: gaşınmırım
Kaşıyorum kanım çıkıyor, kaşımıyorum canım çıkıyor.
3863. Gaşların gara, gözlerin göy, açıgın gelir meni döy.
A
Kaşların kara, gözlerin mavi, öfkelenidin döv beni.
3864. Gatig dağılanda yeri galar ayrıan dağılanda neyi galar ?
A, B dağılanda: dağılar, dağılanda: dağılar
Yoğurt dökülünce izi kalır, ayrıan dökülünce neyi kalır ?
3865. Gatig olsun özüne gab tapar.
A
Yoğurt olsun kendine kap bulur.
3866. Gatig yememişik, gatig gabı görmüşük.
A, B
Yoğurt yemedik, yoğurt kabı gördük.
3867. Gatığı yeyib gabını verib yoldaşına ki al yala.
A
Yoğurdu yiyip kabını arkadaşına yala diye verir.
3868. Gatr ile dellala haberdar yohdur.
A
Katr ile tellala haberci gitmez.
3869. Gatr, ne bilir hatır.
A, B
Katr, ne bilir hatır.
3870. Gatr şıllag atar, çünkü atası eşşektir.
A
Katr çifte atar, çünkü babası eşşektir.
3871. Gatra dediler: - Atan kimdir ?
Dedi: - Anam atdır.
A, B atan kimdir: kimin oğlusan
Katra baban kimdir dediler, anam atdır dedi.
3872. Gatrandan olmaz şeker bir damarı cinsine çeker.
A
Katrandan olmaz şeker bir damarı soya çeker.
3873. Gaya dağa arhalanar.
A
Kaya dağa arkalanır.
3874. Gaya uçanda toz gopar.
A, B uçanda: uçulanda
Kaya uçunca, toz kopar.

3875. Gaya uçmasa, dere tepe dolmaz.
A
Kaya uçmasa, dere tepe dolmaz.
3876. Gayçı kesmez iyne batmaz.
A
Makas kesmez iğne batmaz.
3877. Gaydadan çihan peşiman olar.
A
Kuraldan çıkan pişman olur.
3878. Gayğı ile borc ödenmez.
A
Kayğı ile borç ödenmez.
3879. Gayğılıya söhbet haramdır.
A, B
Dertliye sohbet haramdır.
3880. Gayın arvadı, hain arvadı.
A
Kayın karısı, hain karısı.
3881. Gayınana bir çiçek, her sözlü bir gerçek.
A
Kaynana bir çiçek, her sözlü bir gerçek.
3882. Gayınana meyer gelin olmamışın ?
A
Kaynana sanki gelin olmadın mı?
3883. Gayınana pambığı olsa bile yerinden
galısa gelinin başını ezer.
A
Kaynana pamuk olsa yerinden kalksa
yine gelinin başını ezer.
3884. Gayınanalı gelinin dilinin altında fend
gerek.
A
Kaynanalı gelinin dilinin altında hile
gerek.
3885. Gayınanan seni isteyir.
A
Kaynanan seni istiyor.
3886. Gaynanana zalim ol, benim gözüm
canım ol ?
A, B
Kaynanana zalim olup, benim gözüm,
canım mı olacaksın ?
3887. Gayınatam dövletli, gayınanam sehavetli.
A
Kaynatam zengin, kaynanam cömert.
3888. Gayınatamın bağı var, heyvası var, narı
var.
A
Kaynatamın bağı var, ayvası var, narı
var.
3889. Gayınhatınların çarşab corabları bohçada
dövtüşer.
A, C
Eltülerin çarşafı çorapları bohçada
dövtüşür.
3890. Gayış bilir kotan ne çekir.
A, B
Kayış bilir pulluk ne çeker.
3891. Gayış ne biler öküz ne çekir.
A, B biler: bilir
Kayış ne bilir, öküz ne çeker.
3892. Gaymag öğün gapar biri yeyer biri bahar.
A, C
Kaymak öğün olur, biri yer biri bakar.
3893. Gaynayan gazan gapag sahlamaz.
A
Kaynayan kazan kapak tutmaz.
3894. Gaynayan yağa milçek gonmaz.
A, C
Kaynayan yağa sinek konmaz.
3895. Gaz leleyi ganun yazar.
A, B
Kaz tilyü kanun yazar.
3896. Gaz uçdu, gazalag gondu.
A, B
Kaz uçtu, çulluk kondu.
3897. Gaz vur gazan doldur, serçeden ne olacag
?
A, B
Kaz vur kazan doldur, serçeden ne olur ?
3898. Gaza atdım goza deydi.
A, B atdım: atdın.
Kaza attım, cevize değdi.
3899. Gazamat kişi üçün tikilib.
A
Hapishane insan için yapılır.
3900. Gazan açan öz ölüstünü çağırır.
A
Kazan kuran, kendi ölüstünü çağırır.
3901. Gazan daşanda çömçenin biri bir tilmene
geder.
A, B tilmene: gızıla
Kazan taşınca kepçenin biri bin altın
eder.
3902. Gazan daşanda kenardan gelen öz elini de
yandırır, senin de.
A
Kazan taşınca kenardan gelen kendi elini
de yakar, seninkini de.

3903. Gazan dedi: - Gızışam,
Çömçe dedi: - İndi bulanıb çıhmışam.
A, B gızışam: dibim gızıldır, indı
bulanıb çıhmışam: indice gezib
gelmişem
Kazan dedi: Kızdım,
Kepte dedi: - Şimdi bulanıp çıktım.
3904. Gazan dibi yalayanın, adahlısı göyçek
olar.
A, C
Kazan dibi yalayanın, nişanlısı güzel
olur.
3905. Gazan gapagsız olmaz, igid papagsız.
A, C
Kazan kapaksız olmaz, yiğit şapkasız.
3906. Gazan garası geder, üz garası yoh.
A, B üz: namus, yoh: getmez, C üz:
namus, yoh: getmez
Kazan karası gider, yüz karası gitmez.
3907. Gazan gazana dedi, üzün gara olsun.
A, B
Kazan, kazana, yüzün kara olsun dedi.
3908. Gazan girov gedir.
A
Kazan güvey gidiyor.
3909. Gazan gonagsız olmaz, igid papagsız
olmaz.
A
Kazan misefirsiz olmaz, yiğit şapkasız
olmaz.
3910. Gazan oddan gızar insan sözden.
A, C
Kazan ateşten kızar, insan sözden.
3911. Gazan olmayan yerde, güveç de gazandır.
A, B
Kazan olmayan yerde, kase de kazandır.
3912. Gazan olsun dolu olsun yeyen tapılar.
A
Kazan dolu olsun, yiyen bulunur.
3913. Gazan ver gazana, artığını çirag yağına.
A
Kazan ver kazana, artanını kandil yağına.
3914. Gazana yanaşma garası çihar, yamana
yanaşma gadası çihar.
A, B gadası çihar: gadası yahar
Kazana yanaşma karası bulaşır, kötülye
yanaşma belası bulaşır.
3915. Gazanan gazandığını yese, hanlar beyler
acından öler.
A, B
- Herkes kazandığını yese, hanlar beyler
açlıktan ölüür.
3916. Gazanan kim yeyen kim ?
A
Kazanan kim, yiyen kim ?
3917. Gazanc gudurub, mayanı yeyib.
A, C
Kazanç kudurdu, sermayeyi yedi.
3918. Gazancım ata anamın, öyrendiyim
özümün.
A
Kazancım baba anamın, öğrendiğim
kendimin.
3919. Gazancını itir, malını itir, duz çöreyini
itirme.
A
Kazancını yitir, malını yitir, tuz
ekmeğini yitirme.
3920. Gazanlı yük yüngül olar.
A, C
Kazançlı yük hafif olur.
3921. Gazanda bişirir gapağında yeyir.
A
Kazanda pişirir, kapağında yer.
3922. Gazanda ne bişirersen gabağına o çihar.
A
Kazanda ne pişirersen önüne o çıkar.
3923. Gazandığın darı olsun, çuvalın sebet.
A
Kazandığın darı olsun, çuvalın sepet.
3924. Gazanı özünden, gazananı özünden.
A, B özünden: özümnden, özünden:
özümnden
Kazanı kendinden, kazananı kendinden.
3925. Gazanına göre gaynat aşını.
A
Kazanına göre aşını kaynat.
3926. Gazanmag çetin, herclemek asan.
A
Kazanmak zordur, harcamak kolay.
3927. Gazanmağa ne var iş onu herclemekdedir.
A
Kazanmakta ne var, iş onu harcamaktadır.
3928. Gazanmayınca gazan gaynamaz.
A
Kazanmayınca kazan kaynamaz.
3929. Gazdan ayıdır.
A
Kazdan uyanıktır.

3930. Gazi adamına bahar hökm yazar.
A
Kadı adamına bakar, hüküm yazar.
3931. Gazi ağadan alacağın olsun ne verer, ne danar.
A, C
Kadı ağadan alacağın olsun ne verir, ne unuttur.
3932. Gazi atlı ezrail piyada.
A
Kadı atlı, azrail yaya.
3933. Gazi da bilir, guzu da.
A, C
Kadı da bilir, kuzu da.
3934. Gazi kesen başın, sorğu sualı olmaz.
A
Kadının kestiği başın, sorgu sualı olmaz.
3935. Gazi kitaptan kitaba salar haramı halal eyler.
A, C
Kadı, kitaptan kitaba gönderir, haramı helal eyler.
3936. Gazi olma başın ağrımazın.
Kadı olma başın ağrımazın.
3937. Gazi şikayete gelenin bir gözüne bahar, bir de eline.
A
Kadı şikayete gelenin bir gözüne bakar, bir de eline.
3938. Gazi tahuna getdi köpek vahtuna.
A
Kadı tahtına gitti, köpek vaktine.
3939. Gazıda insaf olmaz tazıda mürvet.
A
Kadıda insaf olmaz, tazıda mürvet.
3940. Gazıdan gardaş olmaz.
A
Kadıdan kardeş olmaz.
3941. Gazının yanına tek geden, şad gayıdar.
A, B gazının yanına: gazıya, tek: yalnız, şad gayıdar: razı gelir
Kadının yanına tek giden, memnun ayrılır.
3942. Gazıya salam verdim rüşvet deyil deye almadı
A, B verdim: verdiler
Kadıya selam verdim rüşvet değil diye almadı.
3943. Gebahat çok vaht öldürende yoh, ölede olur.
A
Kabahat çok zaman öldürende değil, ölede olur.
3944. Gebiristandan ölü gayıtmaz,
A, B gebiristandan: gebiristana geden, gayıtmaz: geri gayıtmaz
Mezarlığa giden ölü geri dönmez.
3945. Gec danışsan kelamın gül olar.
A
Geç konuşsan sözün gül olur.
3946. Gec eyler, güc eyler.
A, C
Geç eyler, güzel eyler.
3947. Gec geldi, tez öyrendi.
A, B
Geç geldi, tez öğrendi.
3948. Gec gelen gonag olduğundan yeyer.
A
Geç gelen konuk olanı yer.
3949. Gec keser, karlı keser, mezlumun ahı seni.
A, B
Geç keser, kârlı keser, mazlumun ahı seni.
3950. Gec yatub tez oturan peşman olmaz.
A
Geç yatıp, erken kalkan pişman olmaz.
3951. Gece durnag kesen, gündüz nağıl danışan elbet gora geder.
A
Gece turnak kesen, gündüz hikaye anlatan elbet ölü. (?)
3952. Gece gara, cüce gara.
A
Gece kara, civciv kara.
3953. Gece gel, vece gel.
A
Gece gel, işe yara.
3954. Gece geldi gece getdi, nece geldi, nece getdi ?
A
Gece geldi, gece gitti, nasıl geldi, nasıl gitti ?
3955. Gece geder, gündüz geler.
A
Gece gider, gündüz gelir.
3956. Gece gündüzüm bir olub.
A, C

3957. Gecem gündüzüm bir oldu.
A
Gece pişik samura oşar.
Gece kedi samura benzer.
3958. Gece sol yatan, seher sağ oyanar.
A, B
Gece soluna yatan, sabah sağından uyanır.
3959. Gece şerab, gündüz gumar, bu emelle senet umar.
A
Gece şarab, gündüz kumar, bunları sanat sanar.
3960. Geceni gündüze gatmışam.
A
Geceyi gündüze kattım.
3961. Gecenin erizesini heç kes ohumayıb.
A
Gecenin dilekçesini hiç kimse okumaz.
3962. Gecenin erizesini hezret süleyman ohumayıb.
A
Gecenin dilekçesini Hazreti Süleyman da okumadı.
3963. Gecenin heyrinden gündüzün şeri yahşıdır.
A
Gecenin hayrından, gündüzün şerri iyidir.
3964. Gecesi gündüzü yohdur.
A
Gecesi gündüzü yoktur.
3965. Gedadan bey olmaz.
A
Kuldan bey olmaz.
3966. Gedadan borç alma, ya toyda ister, ya bayramda .
A, B borç alma: borçlu olma
Dilenciden borç alma, ya düğünde ister, ya bayramda.
3967. Gedemi yüngüldür.
A
Ayağı hafiftir.
3968. Gedir giymet bilen deyil.
A
Kadir kıymet bilmez.
3969. Gedir giymet olmaz ferag olmasa.
A
Kadir kıymet olmaz, ayrılık olmasa.
3970. Gef vah ile govurma olmaz, et ile yağ gerek.
A
Ah vahla kavurma olmaz, et ile yağ gerek.
3971. Geflet yuhusu ürfan ehlinin gözüne girmez.
A
Gaflet uykusu irfan ehlinin gözüne girmez.
3972. Gehraman ocağı galmaz.
A, C
Kahraman ocağı sönmez.
3973. Gehraman ölmez.
A
Kahraman ölmez.
3974. Gehraman yarasız olmaz.
A
Kahraman yarasız olmaz.
3975. Gel bir addım gelim iki addım.
A
Gel bir adım geleyim iki adım.
3976. Gel bu şeytan atından en.
A
Gel bu şeytan atından in.
3977. Gel daşı eteyinden tök.
A, C
Gel taşı eteğinden dök.
3978. Gel demesi yahşıdır, get demesi pis.
A
Gel demesi iyidir, git demesi kötü.
3979. Gel meni gör, derdimden öl.
A
Gel beni gör, derdimden öl.
3980. Gelb bir şüşedir sındırsan yamamag olmaz.
A
Kalp bir şüşedir kırsan onarılmaz.
3981. Gelbi dolu olanın dili uzun olar.
A, B
Kalbi dolu olanın dili uzun olur.
3982. Gelbir, sudan ne götürer ?
A, B
Kalbur, sudan ne alır ?
3983. Gelbler örtülü olar.
A
Kalpler örtülü olur.
3984. Geldi ecel vermedi macal.
A

- Geldi ecel vermedi mecal.
3985. Geldi gaşın gayırsın, vurdu gözün çıardı.
A
Geldi kaşını yapmaya, vurdu gözünü çıkardı.
3986. Geldi gatıg, gelmedi ayran.
A
Geldi yoğurt, gelmedi ayran.
3987. Geldi geldisi şah geldisine dönüb.
A
Geldi geldisi şah gelmesine döndü.
3988. Geldi gederi sahlamağ olmaz.
A
Gelip geçeni eyleştirmek olmaz.
3989. Geldi herzi ver nezri, geldi gilavar onda ne var ?
A
Boşboğaz geldi çıkar parayı, poyrazdan ne olacak ?
3990. Geldik cahan hağgı tapak, molla goymadı.
A
Dünyadan nasibimizi alalım diye geldik, hocalar bırakmadı.
3991. Gele gapısına sığmaz fındıg gabiğına sığar.
A
Kale kapısına sığmaz, fındık kabuğuna sığar.
3992. Gelebe birliktedir.
A
Galibiyet birliktedir.
3993. Gelebe sevinc getirer.
A
Galibiyet sevinç getirir.
3994. Geleceyi varsa gedeceyi de var.
A
Geleceği varsa gideceği de var.
3995. Gelem eyri kesilse de, doğru yazar.
A, B, C
Kalem eğri kesilse de, doğru yazar.
3996. Gelem fikrin terciümandır.
A, C
Kalem fikrin terciümandır.
3997. Gelem gılıncdan iüdir.
A, B, C
Kalem kılıçtan keskindir.
3998. Gelem hökmdardır.
- A
Kalem hükümdardır.
3999. Gelem oynar gaş üste.
A
Kalem oynar kaş üstünde.
4000. Gelem soltandır, ehlegeleme rütbe verer.
A, C
Kalem sultandır, kalem ehline rütbe verir.
4001. Gelem sözden keskindir.
A
Kalem sözden keskindir.
4002. Gelem tutan el damende galmaz.
A, C
Kalem tutan el etekte kalmaz.
4003. Gelem tutan el dilenmez.
A, B el: -, C
Kalem tutan el dilenmez.
4004. Gelem tutan sene sarıdır, çömçe tutan sene sarıdır.
A
Kalem tutan da senden yanadır, kepçe tutan da senden yanadır.
4005. Gelem yazanı gılınc poza bilmez.
A, B, C
Kalemin yazdığını kılıç bozamaz.
4006. Gelem yazanı, kağız udar.
A
Kalemin yazdığını, kâğıt yutar.
4007. Geleme gabiğı ile alınan eşşek, suda boğular.
A
Kayın kabuğu ile alınan eşşek, suda boğulur.
4008. Gelemin bir nohtası koru gözlü eder.
A
Kalemin bir noktası körü gözlü eder.
4009. Gelemin dili iki olsa da yazısı birdir.
A, C
Kalemin dili iki olsa da yazısı birdir.
4010. Gelemin iki başını çertmezler, düşer düşmezi var.
A
Kalemin iki başını açmazlar, düşüp düşmeyeceği belli olmaz.
4011. Gelemin ucu, gılıncın gücü.
A, B, C
Kalemin ucu, kılıncın gücü.
4012. Gelen gedene rehmet ohuyar.

- A
Gelen gidene rahmet okur.
4013. Gelen gismetini yeyer.
A, B gismetini: öz gismetini
Gelen kısmetini yer.
4014. Gelender dert elinden dağa çıhdı,
Dediler: - Behtever yaylağa çıhdı.
A, B gelender: gelendar
Kalender dert yützünden daha çıktı,
Bahtiyar yaylaya çıktı dediler.
4015. Gelene gapı açıgdır gedene yoh ?
A
Gelene kapı açık da gidene değıl mi ?
4016. Gelene gelme demezler.
A
Gelene gelme demezler.
4017. Gelene hoş geldin, gedene yahşı yol
deyerler.
A
Gelene hoş geldin, gidene iyi yolculuklar
denir.
4018. Gelenin gismeti, özünden gabag geler.
A
Gelenin kısmeti, kendinden önce gelir.
4019. Gelin anasına hem ağlar, hem de gederem
deyer.
A
Gelin anasına hem giderim der, hem
ağlar.
4020. Gelin atda, gismeti yadda.
A
Gelin atta, kısmeti uzakta.
4021. Gelin evin yaraşığıdır.
A, B yaraşığıdır: celalıdır, C yaraşığıdır:
bezeyidir
Gelin evin süsüdüdür.
4022. Gelin gelin deyil, geldiği yer gelindir.
A
Gelin gelin değıl, geldiği yer gelindir.
4023. Gelin benim süplürgemdir, harda goysam
oturur.
A
Gelin benim süplürgemdir, nereye
bıraksam oturur.
4024. Gelin ocağa çeker.
A, B
Gelin ocağa çeker.
4025. Gelin var geler getirer, gelin var geder
itirer.
A
- Gelin var gelir getirir, gelin var gider
yitirir.
4026. Gelinciyim kızlığım, darayı tuman
dizliyim.
A
Gelinciğim kızlığım, ipek pantolon
dizliğim.
4027. Gelinden gız olmaz.
A, C
Gelinden kız olmaz.
4028. Gelinin dini yoh gaynananın imanı.
A
Gelinin dini yok, kaynananın imanı.
4029. Gelirine bah herc eyle.
A
Gelirine göre harca.
4030. Gelmek bizden yola salmag sizden.
A
Gelmez bizden, yolcu etmek sizden.
4031. Gelmek gonagdan, yola salmag ev
yiyesinden.
A
Gelmek konukdan, yolcu etmek ev
sahibinden.
4032. Gelmek senden yola, salmag ev
yiyesinden.
A
Gelmek senden yolcu etmek ev
sahibinden.
4033. Gelmekden evvel gedeceyini düştün.
A
Gelmeden önce gideceğini düştün.
4034. Gelp eşşek gayanın gırağı ile geder.
A
Kötül eşşek kayanın kenarından gider.
4035. Gelp mal yiyesine gayıdar.
A
Kötül mal sahibine döner.
4036. Gelp odur ki gelbindekini demeye.
A
Kalbindekini söylemeyen, gerçek
kötüdüdür.
4037. Gelyan çekeni ilan vurmaz.
A
Afyon çekeni yılan ısırılmaz.
4038. Gem basdı gelyanımı.
A
Nargilemi gam bastı.
4039. Gem dağı yerinden gopardar.

- A
Gam dağı yerinden kopartır.
4040. Gem gemi çeker gum nemi.
A
Gamı gamı çeker, kum nemi.
4041. Gem güsse adamı gocaldar, şadlığ cavanlaşdırar.
A
Gam gussa adamı kocatır, mutluluk gençleştirir.
4042. Gem hara, gemli ora.
A, B
Gam nereye, gamlı oraya.
4043. Gem hara gedirsen, gem yanına, em hara gedirsen, em yanına.
A
Gam nere gidiyorsun, gam yanına, ilaç nereye gidiyorsun, ilaç yanına.
4044. Gem insanı erider.
A
Gam insanı eritir.
4045. Gemide oturub gemici ile savaşır.
A
Gemide oturub gemici ile savaşır.
4046. Gemini gurtaran pişgahdır.
A
Gemiyi kurtaran kaptandır.
4047. Geminin işini gemici biler.
A, C
Geminin işini gemici bilir.
4048. Geminin yelkeni eyilib.
A
Geminin yelkeni eğildi.
4049. Gemisi suya oturub.
A
Gemisi suya oturdu.
4050. Gemisini batıran çarığını ahtarmaz.
A
Gemisini batıran çarığını aramaz.
4051. Gemiş goyma.
A
Karış koyma.
4052. Genişli yer, gümüşlü yer.
A
Karışlı yer, gümüşlü yer.
4053. Gemiye minib gemici ile dalaşır.
A, C
Gemiye binip gemici ile dalaşır.
4054. Gemle goşulan cütü stırsen, derd ekersen.
A, B
Gamla koşulan çifti stırsen, dert ekersin.
4055. Genæet hezinedir.
A
Kanaat hazinedir.
4056. Genæet tükenmez bir dövletdir.
A
Kanaat tükenmez bir servettir.
4057. Genç yaşlarından, namusunu goru.
A
Namusunu, gerçliğinde koru.
4058. Gençlik güzelliğ demektir.
A
Gençlik güzelliğ demektir.
4059. Gençlik ömrün baharıdır.
A, C
Gençlik ömrün baharıdır.
4060. Gençlikden gocalığa ömür sahla.
A
Gençlikde yaşlılığa ömür sakla.
4061. Gençliyin yükünü gençlikde çekerler.
A
Gençliğin yükünü gençlikte çekerler.
4062. Gençekli don gen olar.
A
Geniş biçilen etise geniş olur.
4063. Gepik gepik yığan manat manat verer.
A
Kapik kapik yığan manat manat verir.
4064. Gepik var ki manatdan bahadır.
A
Kapik var ki manattan değerlidir.
4065. Gepiye gülle atır.
A
Kapiğe mermi atar.
4066. Gepiye mayallag atır.
A
Kapiğe takla atar.
4067. Gerek gerekle iş keçmez.
A
Gerek gerekle iş bitmez.
4068. Gerek saatla yoh vicdanla işleyesen.
A
Saatle değeril, vicdanınla çalışasın.
4069. Gerek soyug günlerde de dost salsın dostu yada.
A

Soğuk günde de dost dostunu
hatırlamalıdır.

A, B paçasının: gıcının
Garip köpeğin kuyruğu, bacalarının
arasında olur.

4070. Gerekli mah gereksiz günde al.
A
Gerekli mah gereksiz günde al.
4071. Gerekezi sahla bir gün gerek olar.
A
Gerekezi sakla bir gün gerekir.
4072. Gerekezi sahla gerekli güne gala.
A, C
Gerekezi sakla gerekli güne kalsın.
4073. Gereksiz şey gerekli günde.
A
Gereksiz şey gerekli günde.
4074. Gereyi ekibler bitmeyib.
A
Gereği ektiler bitmedi.
4075. Gereyi ekibler guluncan göycrib.
A
Gereği ektiler guluncan bitti.
(*guluncan: kökül tarçına benzer bir bitki*)
4076. Gerib derdini tek ağlar.
A, B derdini: derdin, , C
Garip derdine tek ağlar.
4077. Gerib, dostu olmayandır.
A
Garip, dostu olmayandır.
4078. Gerib guşa yuvanı allah yetirer.
A
Garip kuşun yuvasını Allah yapar.
4079. Gerib guşun yuvası olmaz.
A
Garip kuşun yuvası olmaz.
4080. Gerib it guyuğu döşünde gezer.
A
Garip it kuyruğu karnında gezer.
4081. Gerib it hüren uzun hürer.
A
Garip it ürünce uzun ürür.
4082. Gerib it yeddi mehelleden govular.
A
Garip it yedi mahalleden kovulur.
4083. Gerib iti yad mehelleden govarlar.
A
Garip iti yabancı mahalleden kovarlar.
4084. Gerib itin guyuğu, paçasının arasında
olar.
4085. Geribe bir salam min tümenden yahşıdır.
A
Garibe bir selam, bin tümenden iyidir.
4086. Geribi bahışından tanıyarlar.
A, C
Garibi bakışından tanırlar.
4087. Geribi bu yerde ağlamag tutar.
A
Garibi burada ağlamak tutar.
4088. Geribi vurmuşlar vay veten demiş.
A, C
Garibi vurmuşlar vay vatan demiş.
4089. Geribin boynu uzun olar dili gısa.
A, C
Garibin boynu uzun olur dili kısa.
4090. Geribin dostu olmaz.
A
Garibin dostu olmaz.
4091. Geribin sözü gerçek olar.
A, C
Garibin sözü gerçek olur.
4092. Geriblik ağıl artırar.
A
Gariplik akıl artırır.
4093. Geriblik cennet olsa yine veten yahşıdır.
A
Gariplik cennet olsa yine vatan güzeldir.
4094. Geriblikde ölenin papağı nişane geder.
A, C
Gurbette ölenin şapkası delil diye gelir.
4095. Geriblikde sallan, miskerbazarda gışgır.
A
Gurbette sallan, bakırcılar çarşısında
bağır.
4096. Get çanağım, gel çanağım, ortalıgda sın
çanağım.
A, B
Git çanağım gel çanağım, ortalıkta kırıl
çanağım.
4097. Get özüne dost gazan düşmen ocag
başında.
A
Git kendine dost kazan, düşman ocak
başında.
4098. Getdi babamın heyratına.
A

- Gitti babamın hayratına.
4099. Getdi gara gızın eşgine.
A
Gitti, kara kızın aşkına.
4100. Getdi geder gelmez yoluna
A
Gitti, gider gelmez yoluna.
4101. Getdi göre bilmezsen yıhdi höre
bilmezsen,
Onu ki sen deyirsen onu daha görmezsen.
A
Gitti göremezsın, yıktı öremezsın.
Onu ki sen diyorsun, onu daha
göremezsın.
4102. Getdim adına, tıpürdüm dadına.
A, B
Gittim adına, tükürdüm tadına.
4103. Getdim derdli yanına o menden narın
ağladı.
A, B o: -
Gittim dertli yanına, o benden az ağladı.
4104. Getdim savab edem, günaha batdım.
A
Gittim sevap işleyeyim, günaha battım.
4105. Getdiyın yola fikr ver belke gayıtdın.
A
Gittiğin yola dikkat et, belki geri
dönersin.
4106. Gedek o da gödek.
A
Basma, o da kısa.
4107. Geden geder oturan yol gözler.
A
Giden gider, oturan yol gözler.
4108. Gedene yoldaş, gelene gardaş.
A, C
Gidene yoldaş, gelene kardaş.
4109. Gedeni sahlamağ olmaz.
A
Giden tutulmaz.
4110. Geder açlıg geler bollug bize galar kömbe
yanığı.
A, B bize: sende
Gider açlık gelir, bolluk bize kalır pide
yanığı.
4111. Geder bağlar gorası, galar üzler garası.
A
Gider bağlar koruğu, kalır yüz karası.
4112. Geder bu güzellik, sene de galmaz.
- A
Gider bu güzellik, sana da kalmaz.
4113. Getirende el, getirer, yel getirer, sel
getirer,
Aparanda el aparar, yel aparar, sel aparar.
A, B, C
Getirince el getirir, yel getirir, sel getirir,
Göttürünce el göttürür, yel göttürür, sel
göttürür.
4114. Getme gözümnden, gederem özümnden.
A, B
Gitme gözümnden, geçerim özümnden.
4115. Getmesin o yanın ki, yerine yahşı
gelmeyecek.
A
Yerine iyi gelmeyecek kötli gitmese
iyidir.
4116. Getmişdi kabab iyine gördü ki eşşek
dağlayırlar.
A
Gitti kebab kokusuna gördü ki eşşek
dağlıyorlar.
4117. Geylanı çekene ver.
A
Nargileyi çekene ver.
4118. Geyret dayıya düşer.
A
Gayret dayıya düşer.
4119. Geyreti olmayanın ismeti de olmaz.
A
Gayreti olmayanın ismeti de olmaz.
4120. Geyreli kişi belaya düşer.
A, C
Gayreli kişi belaya düşer.
4121. Geza bed gelende, guymag da diş çıhardar.
A
Rast gitmezse adamın işi, muhallebi
yerken kırılır diş.
4122. Geza ile oyun olmaz.
A
Kader ile oyun olmaz.
4123. Geza işin işler bize galar teşvişler.
A
Kader bildiğini okur, bize boyun eğmek
kalır.
4124. Gezadan kaçmag olmaz
A
Kaderden kaçılmaz.
4125. Gezadan riza gerek.
A, C

- Kadere razı olmak gerek.
4126. Gezanın beş barmağı var
İşini işledende, ikisini adamın
gözlerine sohar.
İkisini gulaglarına, birisini de ağzına,
Adam ne görür, ne eşider.
A
Belanın beş parmağı var,
İşini görürken, ikisini adamın gözlerine
sokar.
İkisini kulaklarına, birisini de ağzına,
Adam ne görür, ne duyar.
4127. Gezanın işini bilmek olmaz.
A
Kaderin işi bilinmez.
4128. Gezebin cana ziyanı var.
A
Gazabın cana ziyanı var.
4129. Gezen ayağa daş deyer.
A, B
Gezen ayağa taş değer.
4130. Gezen gızın gazancı enlik kırşana geder.
A
Gezen kızın kazancı allıkla pudraya gider.
4131. Gezenin ayağı şişer, oturanın başı.
A
Gezenin ayağı şişer, oturanın başı.
4132. Gezer divane divane parası olmayan
derviş.
A
Parasız derviş divane divane gezer.
4133. Gezerde koyun eti, onun da boyun eti.
A, C
Gezer de koyun eti, onun da boyun eti.
4134. Gezeyen gızdan gelin olmaz.
A, B
Çok gezen kızdan gelin olmaz.
4135. Gıfıl oğru üçün deyil.
A
Kilit hırsız için değildir.
4136. Gülboğaz hağı.
A
İştahsız hakkı.
4137. Gılinc açmayan yeri pul açar.
A, C
Kılıçın açmadığı yeri para açar.
4138. Gılinc bağlayanındır, at minenin.
A
Kılıç kuşananındır, at binenin.
4139. Gılinc gınında paslanmaz.
A
Kılıç kınında paslanmaz.
4140. Gılinc gücü ile müselman olub.
A
Kılıç gücü ile müslüman oldu.
4141. Gılinc hemin gılincdir gul hemin gul
deyil.
A
Kılıç her zaman kılıçdır, kul her zaman
kul değil.
4142. Gılinc kesmeyeni çörek keser.
A
Kılıcın kesmediğini ekmek keser.
4143. Gılinc misir, döşenecek hesir.
A
Kılıç mısır, döşenecek hasır. (?)
4144. Gılinc öz gınıni kesmez.
A, C
Kılıç kendi kınıni kesmez.
4145. Gılinc yarası geder kök salar dil yarası.
A
Kılıç yarası gider dil yarası kök salar.
4146. Gılinc yarası sağalar dil yarası sağalmaz.
A, C
Kılıç yarası iyileşir, dil yarası iyileşmez.
4147. Gılinc yarası tohtar dil yarası tohtamaz.
A
Kılıç yarası iyileşir, dil yarası iyileşmez.
4148. Gılinci borc vermezler.
A, C
Kılıcı borç vermezler.
4149. Gılincından gan damır.
A, C
Kılıcından kan damlar.
4150. Gılincının dalı da kesir, gabağı da.
A, B
Kılıcının tersi de keser, yüzü de.
4151. Gılincle oyun olmaz.
A, B
Kılıçla oyun olmaz.
4152. Gılincdar gılincdan da öler.
A, C
Kılıççı kılıçla da ölür.
4153. Gılincsız gırğına getdik.
A
Kılıcsız vuruşmaya gittik.
4154. Gilyan çekeni ilan da sancmaz .

- A
Nargile çekenı yılan da sokmaz.
4155. Gır saggız olub yapışıb yahama.
A
Kır sakız oldu yakama yapıştı.
4156. Gıragda galan gotur olar.
A
Kenarda kalan uyuz olur.
4157. Gırgovul başını sohar kola,
Deyir: - Heç kes meni görmedi.
A, B sohar kola: kola sohar, deyir heç
kes meni görmedi: guyruğundan heberi
olmaz
Stülün başını koltuğuna sokar,
Hiç kimse beni görmedi der.
4158. Gırğı yerinde garğa oturub.
A
Şahın yerinde karga oturdu.
4159. Gırğını garğı ile tutmazlar.
A
Şahını mızrak ile tutmazlar.
4160. Gırh arhın suyunu bir arha calayır.
A
Kırk arkın suyunu bir arka akıtır.
4161. Gırh bacanağı bir it parçaladı.
A, C
Kırk bacanağı bir it parçaladı.
4162. Gırh beşe sahla saman, çekme aman.
A
Kırk beşe sakla saman, çekme aman.
4163. Gırh dayesi olan uşag aciz olar.
A, C
Kırk dadısı olan çocuk aciz kalır.
4164. Gırh garğaya bir sapand daşı.
A, B sapand: sapan
Kırk kargaya bir sapan taşı.
4165. Gırh goyundan mıtıştanbağı heçden var
eylemişem.
A
Kırk koyundan /.../ hiçten var etmişim.
4166. Gırh gün saggal delisi, gırh gün darag
delisi, gırh gün yarag delisi
A
Kırk gün sakal delisi, kırk gün tarak
delisi, kırk gün silah delisi.
4167. Gırh gün toyug olmadansa bir gün
horuz olmag yahşıdır.
A
Kırk gün tavuk olmaksansa bir gün horoz
olmak iyidir.
4168. Gırh il oğru oldu, bir kere haram yemedi.
A, B
Kırk yıl hırsızlık yaptı, bir kere haram
yemedi.
4169. Gırh il yağış yağsa mermere su keçmez.
A
Kırk yıl yağış yağsa mermere su geçmez.
4170. Gırh ilde bir defe arvad sözlüne baharlar.
A
Kırk yılda bir defa kadın sözlüne bakarlar.
4171. Gırh lotuya rast gelmişem.
A
Kırk avareye rast geldim.
4172. Gırh yaş cavanlığın gocası, elli yaş
gocalığın cavanı.
A, C
Kırk yaş gençliğin yaşlılığı, elli yaş
yaşlılığın gençliği.
4173. Gırhında öyrenen korunda çalar.
A, B korunda: gorunda
Kırkında öğrenen mezarında çalar.
4174. Gırhını gırıb birini tapıb.
A
Kırkını kırdı birini buldu.
4175. Gırıldı gohum gardaşı oldu cinler yoldaşı.
A
Kırıldı hısım akrabası, oldu cinler
yoldaşı.
4176. Gırmanı, iynenin gözünden keçirir.
A
Kamçıyı, iğnenin gözünden geçirir.
4177. Gırşığı güçlü olanada, oğru bacadan kaçır.
A, B oğru: gorhag
Takip sıkı olunca, hırsız bacadan kaçır.
4178. Gırısır goyun gessab dükkanına yaraşır.
A
Kırısır koyun kasap dükkanına yaraşır.
4179. Gırş ac, yay yalavac.
A
Kırşın aç, yazın çıplak.
4180. Gırş çıhar üzüguralıg kömüre galar.
A, B üzüguralıg: üzü garalıg
Kırş çıkar yüz karalığı kömüre kalır.
4181. Gırş düşende gılçıklı guyuya girir
guyruglu töyleye.
A
Kırş gelince kılçıklı kuyuya girer,
kuyruklu tavlaya.

4182. Gış geder yaz geler bostancı bostan eker.
A
Kış gider yaz gelir, bostancı bostan eker.
4183. Gış getse gelse yaz, pinti gız lüzün yumaz.
A, B
Kış gitse yaz gelse, pinti kız yüzünü yıkamaz.
4184. Gış gışlığın yerde eyler, göyde eylemez.
A
Kış kışlığını yerde eyler, gökde eylemez.
4185. Gışa dediler harada gışladın dedi yohsulların yanında.
A
Kışa nerde kışladın dediler, yoksulların yanında dedi.
4186. Gışda bağ eteyi, yayda dağ eteyi.
A, C
Kışta bağ eteği, yazda dağ eteği.
4187. Gışda bal gabına yer olmaz.
A, C
Kışta bal kabına yer bulunmaz.
4188. Gışda çörcsüz yayda göyneksiz yola çıkma.
A
Kışta ekmeksiz, yazın gömlöksiz yola çıkma.
4189. Gışda kürklü ile gezme, yayda mülklü ile.
A
Kışta kürklü ile, yazın mülklü ile gezme.
4190. Gışda ocag başında, yayda dağlar başında.
A
Kışta ocak başında, yazda dağlar başında.
4191. Gışda ondan gar almag olmaz.
A
Ondan kışta kar alınmaz.
4192. Gışda yorğansız, yayda ayransız olma.
A
Kışta yorgansız, yazda ayransız kalma.
4193. Gışı aranda, yayı dağlarda.
A
Kışı ovada, yazı dağlarda.
4194. Gışımız gış olsun, yazımız yaz.
A
Kışımız kış olsun, yazımız yaz.
4195. Gışın çanı gar getirer, yazın çanı bar getirer.
A
4196. Gışın çanı, yayın çanı.
A
Kışın çanı, yazın meyvesi.
4197. Gışın gözül yaman olar.
A
Kışın gözül yaman olur.
4198. Gışın oğrulugu, yayda üze çıhar.
A
Kıştaki hırsızlık, yazın meydana çıkar.
4199. Gıtlıgda satıcı, bollugda alıcı.
A
Kıtlıkta satıcı, bollukta alıcı.
4200. Gız ağacı, goz ağacı, her gelen bir daş atar.
A
Kız ağacı, ceviz ağacı, her gelen bir taş atar.
4201. Gız ağacı, goz ağacı, sındırarsan yoh ilacı.
A
Kız ağacı, ceviz ağacı, kırarsan yok ilacı.
4202. Gız alan alana kimi gız veren ölene kimi.
A
Kız alan alana kadar, kız veren ölene kadar.
4203. Gız alan gözül ile bahmasın gulağı ile eşitsin.
A, B
Kız alan gözül ile bakmasın kulağı ile işitsin.
4204. Gız alanın ya bir çuval gızılı ya bir çuval yalanı gerek.
A, B gızılı: gızılı gerek, yalanı gerek: yalanı
Kız alanın ya bir çuval altını ya da bir çuval yalanı gerek.
4205. Gız anadan gormasa öyüd almaz.
A, B
Kız anadan korkmasa öğüt almaz.
4206. Gız anadan olanda gözünü açar deyer bu bizim ev deyil.
A
Kız anadan olunca gözünü açar bu bizim ev değil der.
4207. Gız anadan öyüd alar.
A
Kız anadan öğüt alır.
4208. Gız anası elçi gözler.

- A
Kız anası elçi gözler.
4209. Gız apararı yuhu tutmaz.
A
Kız kaçırarı uyku tutmaz.
4210. Gız aydınlıdır.
A
Kız aydınlıktır.
4211. Gız badamdır balası badam içi.
A
Kız bademdir, çocuğu badem içi.
4212. Gız bele gerek, gızı ere verək, gız oğlan doğsun beşikde boğsun.
A
Kız böyle gerek, kızını ere verək, kız oğlan doğursun beşikde boğsun.
4213. Gız dediğin ağacdaki almadır kim salar o aparar.
A
Kız dediğin ağacdaki elmadır, kim koparır, o götürür.
4214. Gız deyer, gırhım çılmayınca meni atmasalar daha atmazlar.
A
Kız, kırkım çıkana kadar beni atmasalar bir daha atmazlar der.
4215. Gız doğaram melek olar.
A, B
Kız doğururum melek olur.
4216. Gız ere vermek bacılar işi deyil hacılar işidir.
A
Kızını ere vermek bacılar işi değil hacılar işidir.
4217. Gız eti hamar oğlan eti damar.
A, B
Kız gider. erkek getirir.
4218. Gız evi naz evi.
A
Kız evi naz evi.
4219. Gız evin gonağıdır vaht geler geder.
A
Kız evin konuğudur vakti gelir gider.
4220. Gız evinde toydur oğlan evinin heberi yoh.
A
Kız evinde düğündür oğlan evinin haberi yok.
4221. Gız evinden oğul bucağı yahşıdır.
A, B
- Kız evinden oğul köşesi iyidir.
4222. Gız evlerde tanınar ipek dezgahda.
A, B evlerde: evde
Kız evlerde tanınır, ipek tezgahda.
4223. Gız galdıgca gızıla döner.
A, B
Kız durdukça altına benzer.
4224. Gız gapısı elçi gözler.
A
Kız kapısı elçi gözler.
4225. Gız gapısı şah gapısı, mini geler biri razı geder.
A, B
Kız kapısı şah kapısı, bini gelir, biri razı gider.
4226. Gız gariyanda dayısına düşer.
B
Kız yaşlanınca dayısına düşer.
4227. Gız geler gelin olar meh asar serin olar.
A, B geler: geder
Kız gelir gelin olur, surat asar, serin olur.
4228. Gız gederidir, oğlan yürek başıdır.
A
Kız gidicidir, oğlan yürek başıdır.
4229. Gız gızıl alma, gızı gözden salma.
A, B
Kız alun elma, kızını gözden salma.
4230. Gız gızıldır gedrini bilsin gerek.
A
Kız altundur, kadrini bilmek gerek.
4231. Gız göçeri guşdur.
A
Kız göçebe kuşdur.
4232. Gız güzel gerek, oğlan igid.
A, B
Kız güzel olmalı, oğlan yiğit.
4233. Gız gundagda cehiz sandıgda.
A
Kız kundakta, çeyiz sandıkta.
4234. Gız güldür oğlan bülbül.
A
Kız güldür, oğlan bülbül.
4235. Gız idim geydiröiler ebr vefa köyneyini, Nişanlandım geydirdiler zevgu sefa köyneyini, Gelin oldum geydirdiler cövrü cefa köyneyini.
A

- Kız idim giydirdiler sevgi gömleğini,
Nişanlandım giydirdiler, zevki sefa
gömleğini,
Gelin oldum giydirdiler, cevri cefa
gömleğini.
4236. Gız idim soltan idim, ere getdim keniz
oldum, tazıya çul oldum.
A
Kız idim sultan idim, ere gittim keçe
oldum, tazıya çul oldum.
4237. Gız ile gızıl gizlin gerek.
A, B gizlin: gizli, gerek: gezer.
Kız ile altın saklı gerek.
4238. Gız kesilmemiş garpıza benzer
A
Kız kesilmemiş karpuzı benzer.
4239. Gız nevesi şirin olar.
A
Kızdan torun tatlı olur.
4240. Gız özge çırağını yandırar.
A
Kız başkasının kandilini yakar.
4241. Gız özge emanetidir.
A
Kız başkasının emanetidir.
4242. Gız sağgız olub yapışib yahama.
A
Kız sakız olup yakama yapıştı.
4243. Gız sesi gızıl sesi kefgir sesi.
A
Kız sesi altın sesi kevgir sesi.
4244. Gız sevende tez sever, vay o güne dul
seve.
A
Kız sevince tez sever, vay o güne ki dul
seve.
4245. Gız uşağı evin yaraşığıdır.
A
Kız çocuğu evin süstüdür.
4246. Gız üreyi, çiçek leçeyi.
A
Kız yülreği, çiçek yaprağı.
4247. Gız üz gızardar.
A
Kız yülz kızartır.
4248. Gız var ki goz ağacına benzer her gelen
bir daş atar.
A
Kız var ki ceviz ağacına benzer, her gelen
bir taş atar.
4249. Gız yülkü, duz yülkü.
A
Kız yülkü, tuz yülkü.
4250. Gıza dediler: Gözelsen,
Dedi: Hele dayanın, el üzümü yuyum.
A, B dayanın: dayan
Kıza güzelsin dediler, bekleyin elimi
yüzümü yıkayayım dedi.
4251. Gızdı, nazdı, min tümen azdı.
A, B
Kızdır, nazdır, bin tümen azdır.
4252. Gızdır gızıl parçası torpağa düşer parıldar.
A
Kızdır altın parçasıdır, toprağa düşer
parıldar.
4253. Gızdır gızıldır oğlan ne çohtur.
A
Kızdır altındır, oğlan ne çoktur.
4254. Gızdır gızıldır yüz tümen azdır min
tümen getir bu gızı götür.
A
Kızdır altındır, yüz tümen azdır, bin
tümen getir bu kızı götür.
4255. Gızı anası öyreder.
A
Kızı anası eğitir.
4256. Gızı ata mindirdiler dedi ya nesib.
A
Kızı ata bindirdiler ya nasip dedi.
4257. Gızı otaglıya yoh papaglıya ver.
A
Kızı otaglıya değil, şapkalıya ver.
4258. Gızı öz hoşuna goysan ya mütrübe geder
ya zurnaçıya.
A
Kızı kendi başına bıraksan, ya köçeğe
gider ya zurnaçıya.
4259. Gızı sahlayıb un çuvalına tay
elemeyeceksen ki.
A
Kızı saklayıp un çuvalına denk
etmeyeceksin ki.
4260. Gızı saldın beşiye, cehizini çek eşiye.
A
Kızı saldın beşiğe, çek çeyizini eşiğe.
4261. Gızı vermisen özüne oğul kazanmısan.
A
Kızı verdin, kendine oğul kazandı.
4262. Gızıl açar demir çapılar açar.

A, B demir gapılar: her gapını
Altın anahtar demir kapıları açar.

Altından tahtın olacağına altından bahtın
olsun.

4263. Gızıl arvadın, gılcınc erindir.
A, B
Altın kadının, kılıç erindir.
4264. Gızıl ateşde, insan zehmetde belli olar.
A
Altın ateşte, insan zahmette belli olur.
4265. Gızıl çürümez dava garımaz.
A, B
Altın çürümez, dava eskimez.
4266. Gızıl eli bıçag kesmez.
A
Altın eli bıçak kesmez.
4267. Gızıl gızıl getirer hezine hezine.
A
Altın altın getirir, hazine hazine.
4268. Gızıl görende, geysir de yoldan çıhar.
A, B yoldan: yolundan
Altın görünce, kayzer de yoldan çıkar.
4269. Gızıl gül olmayaydı, sararıb solmayaydı,
Bir ayrılık, bir ölüm, heç biri olmayaydı.
A
Altın gül olmayaydı, sararıp solmayaydı,
Bir ayrılık, bir ölüm, hiç biri olmayaydı.
4270. Gızıl hızır oynadar.
A, B
Altın Hızır'ı oynatur.
4271. Gızıl inek garagabag gelinc sūd vermez.
A
Kızıl inek karayızlı geline sūt vermez.
4272. Gızıl leyenin de olsa içinde gan gusandan
sonra neye gerek.
A
Altın leğenin de olsa içinde kan
kustuktan sonra neye gerek.
4273. Gızıl möhkem gala gapılarını açar.
A, B gapılarını: gapılarını da.
Altın, sağlam kale kapılarını da açar.
4274. Gızıl palçıgda da parıldar.
A
Altın balçıkta da parıldar.
4275. Gızıl poladdan keçer.
A
Altın çelikten geçer.
4276. Gızıl tahtım olunca gızıl behtim olsun
A, B gızıl tahtım: gızıldan tahtın, gızıl
behtim: bir balaca behtin,
A
4277. Gızılbaşın diline gışın gününe e'tibar
yohdur.
A
Kızılbaşın diline, kışın güneşine itibar
yoktur.
4278. Gızıldan balta gayırsan ahır dibine düşer.
A
Altından balta yapsan, ahır dibine düşer.
4279. Gızıldan çarıg geysen yine adı çarıgdır.
A
Altından çarık giysen, yine adı çarıkdır.
4280. Gızılguş elde gezer güzel gız dilde.
A, B gızılguş: gızıl guş
Doğan elde gezer, güzel kız dilde.
4281. Gızılguşun ayağında gumro olar.
A
Doğanın ayağında kumru olur.
4282. Gızılguşun yuvası boş olmaz.
Doğanın yuvası boş olmaz.
4283. Gızılı serrafdan sor, çenberi guyuçudan.
A, B sor: soruş
Altını sarraftan sor, çenberi kuyucudan.
4284. Gızılın giymeti azlığındadır.
A
Altının kıymeti azlığındadır.
4285. Gızım sene deyirem gelinim sen eşit.
A, B
Kızım sana diyorum gelinim sen işit.
4286. Gızım yanımda ağılım başımda.
A
Kızım yanımda aklım başımda.
4287. Gızın ismeti atanın dövleti.
A
Kızın namusu babanın zenginliği.
4288. Gızın oldu, gırmızı donunu çıhart.
A
Kızın oldu, kırmızı elbiseni çıkar.
4289. Gızınmadıg istisinden, kor oldug
tüstüstünden.
A, B istisinden: istisine, tüstüstünden:
tüstüstüne
Isınmadık sıcağından, kör olduk
dumanından.
4290. Gızlar bir güneşdir, oğlanlarsa ay parçası.
A
Kızlar güneştir, oğlanlar ay parçası.

4291. Gızlar tahsırkar deyil, günah oğlarda olar.
A
Kızlar kusurlu değil, günah oğlarda olur.
4292. Gızlığı ne idi ki gelinliyi ne ola ?
A
Kızlığı neydi ki gelinliği ne ola ?
4293. Gızmış deveni sahlamağ olmaz.
A
Kızmış deveyi tutmak olmaz.
4294. Gızsız ana, duzsuz ana.
A
Kızsız ana, tuzsuz ana.
4295. Gic toyug yumurta aparar.
A, B
Aptai tavuk, yumurta götürür.
4296. Gicin buynuzu olmaz.
A
Aptain boynuzu olmaz.
4297. Gilas bağın olsa bilersen sığırın nece guşdur.
A
Kiraz bağın olsaydı sığırık nasıl kuştur bilirdin.
4298. Gilavar get, hezri gel.
A
Lodos git, poyraz gel.
4299. Girdiyin yer garanlıkısa, sen de gözünü yum.
A
Girdiğin yer karanlıkısa, sen de gözünü yum.
4300. Girerem yaylağından, çıharam gışlağından.
A
Girerim yaylandan, çıkarım kışlandan.
4301. Gısas giyamete galmaz.
A
Kısas kıyamete kalmaz.
4302. Gismet olan gaşığa çıhar.
A
Kısmet olan kaşığa gelir.
4303. Gismet olsa gelir yemenden, gismet olınasa çıhar dehenden.
A
Kısmetse gelir Yemenden, kısmet değilse çıkar ağızdan.
4304. Gismet de var hümmet de var, gismet göyden zenbil ile enmez.
A
4305. Gismetden artıg yemek olmaz.
A
Kısmetten fazlası yenilmez.
4306. Giyamet günü benim elim olsun senin yahan.
A
Kıyamet gününde elim yakanda olsun.
4307. Giyamet o gün gopar, biri yeyer biri bahar.
A
Biri yer biri bakar, kıyamet o gün kopar.
4308. Giyametde haggın eli olsun batilin yahası.
A
Kıyamette hakkın eli batılın yakasında olur.
4309. Giymetde evvel gonşunu soruşarlar.
A
Kıymette önce komşunu sorarlar.
4310. Giymetden düşmek istemirsense, heç kesin giymetden düşmesine çalışma .
A
Kıymetten düşmek istemiyorsan, hiç kimsenin kıymetten düşmesine çalışma.
4311. Giymetli yük yüngül olar.
A
Kıymetli yük hafif olur.
4312. Gizli düşmen ilan kimidir, sürüne sürüne sessiz gelir.
A
Gizli düşman yılan gibidir, sürüne sürüne sessizce gelir.
4313. Goca ayrı, gocaman ayrı.
A, B
Koca ayrı, kocaman ayrı.
4314. Goca çağgal ulamaz.
A
Koca çakal ulamaz.
4315. Goca dünyada yine insanın insan yeri var,
Tülkünün tülkü yeri, aslanın aslan yeri var.
A
Koca dünyada yine de insanın insan yeri, Tilkinin tilki yeri, aslanın aslan yeri var.
4316. Goca evin süturudur.
A, B
Koca evin direğidir.

4317. Goca gurd yuvasından el çekmez.
A, B
İhtiyar kurt yuvasını bırakmaz.
4318. Goca kişi ne ister, yoh yerden de var ister,
Ekilmemiş ağaçdan heyva ister, nar ister.
A
Yaşlı kişi ne ister, yoktan var ister.
Ekilmemiş ağaçtan ayva ister, nar ister.
4319. Goca öküzü öldürmek olar öyretmek olmaz.
A, B
İhtiyar öküzü öldürsen de öğrenmez.
4320. Goca tülkü hiblebaz olar.
A
Koca tilki hiblebaz olur.
4321. Goca tülkü teleden gorhar.
A
Koca tilki kapandan korkar.
4322. Goca tülkü tora düşmez.
A
Koca tilki ağa düşmez.
4323. Gocadan demek, cavandan kömek.
A
Yaşlıdan söylemek, gençten emek.
4324. Gocalar uşag tebietli olar.
A
Yaşlılar çocuk tabiatli olur.
4325. Gocaların parası, iki bayram alası.
A
Yaşlıların parası, iki bayram alâsı.
4326. Gocalı bel bükülüb, başda ağıl yoh.
A
Kocayıp beli büküldü, başında akli yok.
4327. Gocalıg bir köynek çalış eynine geyme,
Ele ki geydin çıharda bilmezsen.
A
Yaşlılık bir gömlektir uğraş giyme,
Bir giyersen bir daha çıkartamazsın.
4328. Gocalıg geldi getmezdir, cavanlıg getdi gelmezdir.
A
Yaşlılık gelir gitmez, gençlik gider gelmez.
4329. Gocalıg hüner olsaydı, şeytan peygamber olardı.
A
Yaşlılık hüner olsaydı, şeytan peygamber olurdu.
4330. Gocalıg soruşmaz geler.
A
Yaşlılık sormaz gelir.
4331. Gocalıgda yorğalıg ?
B
Kocalıkta rahvanlık mı olacak ?
4332. Gocalmasan goca gedri bilmezsen.
A
Yaşlanmasan yaşlı kadri bilmezsin.
4333. Gocalmışam başımı hicran ağardı.
A
Kocadım başımı hicran ağarttı.
4334. Gocanın biliyi, cavanın bileyi.
A, B biliyi: biliği, bileyi: bileği
Yaşlının bilgisi, gencin bileği.
4335. Gocanın gözü, gazanın dibinde olar.
A, B olar: galar
Yaşlının gözü, kazanın dibinde olur.
4336. Gocanın işlemeyi heyirdir, dişlemeyi zerer.
A
Yaşlının çalışması hayırdır, yemesi zarar.
4337. Gocaya geden guyrug yeyer, cavana geden yumrug .
A
Yaşlıya giden kuyruk yer, gence giden yumruk.
4338. Gocaya gülen, özüne güler.
A, B
Yaşlıya gülen, kendine güler.
4339. Gocaya hörmet ele, sen de gocalacagsan .
A
Yaşlıya hürrnet et sen de yaşlanacaksın.
4340. Goç döyüşüne goç dözer.
A, B
Koç döğüşüne koç dayanır.
4341. Goç gede gede guyrugunu düzer.
B
Koçun kuyruğu ağır ağır yağlanır.
4342. Goç guzu gurbanlıg üçündür.
A
Koç kuzu kurbanlık içindir.
4343. Goç igid, gurddan pesinmez.
A
Koç yiğit, kurttan çekinmez.
4344. Goç igidden goç törer.
A, B
Koç yiğitten koç türer.

4345. Goç olmamış buynuz çıhardır.
A, B
Koç olmadan boynuz çıkarttı.
4346. Goç öz buynuzundan kiraye istemez.
A
Koç kendi boynuzundan kira istemez.
4347. Goça buynuz ağırlığı eylemez.
A, B goça: goçun, boynuz: buynuzu,
ağırlığı: goça ağırlığı
Koça boynuzu ağır gelmez.
4348. Goça guyruğu yük olmaz.
A
Koça kuyruğu yük olmaz.
4349. Godug angırmağı atasından öyrenir.
A
Sipa anırmayı babasından öğrenir.
4350. Godug büyüdü, çulu büyümedi.
A
Sipa büyüdü, çulu büyümedi.
4351. Godug büyüyür, eşşek olar.
A
Sipa büyür, eşşek olur.
4352. Godug hürkende, anasından gabag düşer.
A, B
Sipa ürktünce, anasından da hızlı gider.
4353. Godug üşümese tövlenin gedrini bilmez.
A
Sipa üşümese tavlanın kadrini bilmez.
4354. Gohum gardaşla ye iç, alış veriş eleme.
B
Hısım akrabayla ye iç, alış veriş etme.
4355. Gohum gelmeye gelmeye yad olar, yad
gele gele gohum olar.
A, B
Akraba gelmeye gelmeye yabancı olur,
yabancı gele gele akraba olur.
4356. Gohum, gohuma söyler, yad ölüsünün
goruna.
A
Akraba, akrabasının, uzak akrabasının
mezarına küfreder.
4357. Gohum gohumun etini yese, sümüyünü
çöle atmaz.
A, B yese: yese de, atmaz: tullamaz
Akraba akrabasının etini yese de, kemiğini
dışarı atmaz.
4358. Gohumum gara gazan, ümidim un
çuvalı.
A
Akrabam kara kazan, ümidim un çuvalı.
4359. Gohumun acısı, govunun acısı.
A
Akrabamın acısı, kavunun acısı.
4360. Gohumun kimdir ? Yahın gonşum.
A, B gonşum: gonşun
Akraban kimdir ? Yakın komşun.
4361. Gohumun pisine de yahşısına da gurban
olum.
A
Akrabamın kötüsüne de iyisine de kurban
olayım.
4362. Goluğuna garpız yerleşmir.
A
Koluğuna karpuz sığmıyor.
4363. Golu bağı olanı her kes döyer.
A
Kolu bağı olanı herkes döver.
4364. Golu sınığın derdini, golu sınığ biler.
A
Kolu kırığın derdini, kolu kırık bilir.
4365. Golun var, zorun var.
A
Kolun var, gülcün var.
4366. Gonag bereket getirer.
A
Konuk bereket getirir.
4367. Gonag bir gün olar.
A
Konuk bir gün olur.
4368. Gonag bir olsa ev, yiyesi öktüz keser.
A
Konuk bir olsa, ev sahibi öktüz keser.
4369. Gonag bu il burdadır, gelen il de seraser.
A
Konuk bu yıl burdadır, gelecek yıl her
yerde.
4370. Gonag dediyin sabah gelsin, ahşam
getsin.
A
Konak dediğin sabah gelsin, akşam
gitsin.
4371. Gonag doymadım demez.
A, B
Misafir doymadım demez.
4372. Gonag dur altını süpürüm.
A
Konuk kalk altını süpüreyim.
4373. Gonag ev yiyesinin guludur.

- A
Konuk ev sahibinin kuludur.
4374. Gonag ev yiyesinin guzusudur.
A
Konuk ev sahibinin kuzusudur.
4375. Gonag ev yiyesinin terlanıdır, harada bağlarsan orada galar.
A
Konuk ev sahibinin doğanıdır, nereye bağlarsan orada kalır.
4376. Gonag eve girince utanar ev yiyesi sonra.
A, B sonra: gonag girenden sonra
Misafir eve girince utanır, ev sahibi girdikten sonra.
4377. Gonag evin gülüdüdür.
A
Konuk evin gülüdüdür.
4378. Gonag evine motal yüklü geler, yüklü geder.
A
Konuk evine tulum yüklü gelir, yüklü gider.
4379. Gonag geler geder guş kimi, yohsa oturur bayguş kimi ?A
A
Konuk kuş gibi mi gelir gider, yoksa baykuş gibi oturur mu ?
4380. Gonag geler gonşu kimi, yine geder gonşu kimi.
A
Konuk gelir komşu gibi, yine gider komşu gibi.
4381. Gonag gonağı istemez, ev yiyesi heç birini.
A
Konuk konuğu istemez, ev sahibi hiç birini.
4382. Gonag gonağın hesabını üreyinde sahlar.
A, B üreyinde: könlünde
Misafir misafirin hesabını yüreğinde saklar.
4383. Gonag göçeri guşdur.
A
Konuk göçebe kuştur.
4384. Gonag heyasız olsa, ev yiyesini evden govar.
A
Utanmaz konuk, ev sahibini evden kovar.
4385. Gonag ki var geldi gederdir.
A
- Konuk gelir gider.
4386. Gonag özge evinde seligeli olar.
B
Misafir başkasının evinde neşeli olur.
4387. Gonag sevenin süfresi boş galmaz.
A, B
Misafir sevenin sofrası boş kalmaz.
4388. Gonag süfrenin yaraşığıdır, uşag evin.
A
Konuk sofranın yaraşığıdır, çocuk evin.
4389. Gonag umduğunu yoh olduğunu yeyer.
A, B yoh: yemez
Konuk umduğunu değil, bulduğunu yer.
4390. Gonag yanında toyug başı kesir.
A
Konuk yanında tavuk başı keser.
4391. Gonağa çoh üz versen durar çahça bohçanı ahtarar.
A
Konuğa çok yüz versen kalkar, köşe bucağını karıştırır.
4392. Gonağa çörek yeyirsen demezler.
A, B
Konuğa ekmek yer misin diye sormazlar.
4393. Gonağa da gurban olum geldiği yollara da.
A
Konuğa da kurban olayım geldiği yollara da.
4394. Gonağa get demezler, palazı altundan çekerler.
A, B, C palazı altundan çekerler: başmağını cütlerler.
Konuğa git demezler, kilimi altundan çekerler.
4395. Gonağa göre süfre açılar.
A
Konuğa göre sofraya açılır.
4396. Gonağa hürmet ederler egerçi kafir ola.
A, B kafir: kafer
Kafir de olsa misafire hürmet edilir.
4397. Gonağa verer aş endirer sene baş.
A
Konuğa aş verir, sana baş indirir.
4398. Gonagdan saldırılan gazancıdır.
A
Konukdan artan kazançtır.
4399. Gonağı eve goyan yohdur, birisini de yanı ile getirir.

- A
Konuğu eve koyan yoktur, birisini de yanında getirir.
4400. Gonağı eve goyan yohdur, soruşur paltarını haradan asım.
A
Konuğu eve koyan yoktur, paltomu nereye asayım diye sorar.
4401. Gonağı eve goymasalar, ohunu haradan asar ?
A
Konuğu eve almasalar, okunu nerden asar ?
4402. Gonağı gonşuya tanıdarsan her ikisinden mehrum olarsan.
A, B
Konuğu komşuya tanıştırsan her ikisinden de mahrum olursun.
4403. Gonağı han olanın anbarında arpa galmaz.
A
Konuğu han olanın anbarında arpa kalmaz.
4404. Gonağı olmayan evler yihılsa yahşidir.
A
Konuğu olmayan evler yıkılsa iyidir.
4405. Gonağın ağzına baharlar, atına yem vererler.
A, B
Konuğun ağzına bakarlar, atına yem vererler.
4406. Gonağın könlünden geçen ev yiyesinin könlünden geçmez.
A
Konuğun gönlünden geçen ev sahibinin gönlünden geçmez.
4407. Gonağın ruzisi özünden gabag gelir.
A, B
Konuğun kısmeti kendinden önce gelir.
4408. Gonağlıg yahşı şeydir, bir gün bizde, bir gün sizde.
A
Konukluk iyi şeydir, bir gün bizde, bir gün sizde.
4409. Gonağsan hoş gelmişen, niye eliboş gelmişen ?
A
Konuksun hoş gelmişsin, niye eli boş gelmişsin ?
4410. Gonağsız ev susuz deyirman.
A
Konuksuz ev susuz değirman.
4411. Gonağsız ev uğursuz olar.
A, B olar: olur
Konuksuz ev uğursuz olur.
4412. Gonşu aşı (payı) dadlı olar.
A
Komşu aşı tatlı olur.
4413. Gonşu çerağı gonşuya ışık salmaz.
A
Komşu kandili komşuya ışık vermez.
4414. Gonşu çöreyi gonşuya borcudur.
B
Komşu ekmeği komşuya borçtur.
4415. Gonşu gızı göyçek olar.
A
Komşu kızı güzel olur.
4416. Gonşu gonşu olsa, kor kız ere geder.
A, B
Komşu komşu olsa, kör kız evlenir
4417. Gonşu gonşudan tez durmağı öyrenir.
A, B durmağı: durmag
Komşu komşudan erken kalkmayı öğrenir.
4418. Gonşu gonşunun itkisini, bayatı çağıra çağıra tapar.
A, B itkisini: itiyini
Komşu komşunun kayıp malını, mani çağıra çağıra arar.
4419. Gonşu gonşunun külüne möhtacdır.
A
Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
4420. Gonşu gonşuya bahar özünü oda yahar.
A
Komşu komşuya bakar kendini ateşe atar.
4421. Gonşu gonşuya borc çörek verer.
A
Komşu komşuya borç ekmeğ verir.
4422. Gonşu iti, gonşuya hürmez.
A, B
Komşu köpeği, komşuya ürmez.
4423. Gonşu muncuğunu götüren gerek gorda tahsın.
A, B
Komşu boncuğunu çalan mezarda takar.
4424. Gonşu odundan çerağ yanmaz.
A
Komşu ateşinden kandil yanmaz.
4425. Gonşu pahıl olmasa bağ çeperi neyler.
A

- Komşu kıskanç olmasa, bağ çiti ne işe yarar.
4426. Gonşu payı garın doyurmaz.
A
Komşu payı karın doyurmaz.
4427. Gonşu toyuğu gonşuya gaz görüner.
A, B
Komşu tavuğu komşuya kaz görünüür.
4428. Gonşuda bişer, bize de düşer.
A
Komşuda pişer, bize de düşer.
4429. Gonşuda et döyülür gonşuya müftic görünüür.
A
Komşuda et dövülür, komşuya köfte görünüür.
4430. Gonşuda gız sevenin türeyinde yağ olmaz.
A
Komşu kızını sevenin yüreğinde yağ olmaz.
4431. Gonşudan gelen doyumlug olmaz, o da vahtında gelmez.
B
Komşudan gelen doyumluk olmaz, o da vaktinde gelmez.
4432. Gonşum şad, men de şad.
A
Komşum şad, ben de şad.
4433. Gonşun pisdir göç gurtar;
Dişin ağrıyır çek gurtar;
Arvadin pisdir boşa gurtar;
Halın pisdir öl gurtar.
A, B halın pisdir öl gurtar: -
Komşun kötülyse, göç kurtul;
Dişin ağrıyorsa, çek kurtul;
Karın kötülyse, boşa kurtul;
Halın kötülyse, öl kurtul.
4434. Gonşun sağ olsun ocağından kül vermesin.
A, B kül: od
Komşun sağ olsun ocağından kül vermesin.
4435. Gonşunu iki inekli iste, özün bir inekli olasan.
A, B iste: iste ki, C olasan: olarsan
Komşunu iki inekli iste ki sende bir inekli olasin.
4436. Gonşunun başı şişdi gayğısı bize düşdü.
A, B bize: mene
Komşunun başı şişti, kayğısı bize düştü.
4437. Gonşunun gızı idim indi oldum ev gızı.
- A, B ev gızı: ev gelini
Komşunun kızıydım şimdi evin kızı oldum.
4438. Gonşunun haggı ahiret haggıdır.
A
Komşunun hakkı ahiret hakkıdır.
4439. Gonşunun şamından ışık düşmez.
A
Komşunun kandilinden ışık gelmez.
4440. Gonşuya ümid olan şamsız galar.
A, B galar: yatar, C galar: yatar
Komşuya güvenen, kandilsiz kalır.
4441. Gora iken mövüc oldum.
A
Koruk iken üzüm oldum.
4442. Gorh gorhmazdan, utan utanmazdan.
A, B
Kork korkmazdan, utan utanmazdan.
4443. Gorh payızdan gabağınca gış gelir,
Gorhma gışdan gabağınca yaz gelir.
A
Kork güzden, ardından kış gelir,
Korkma kışdan, ardından yaz gelir.
4444. Gorha gorha cennete gedince, güle güle cehenneme get.
A
Korka korka cennete gideceğine, güle güle cehenneme git.
4445. Gorhag gaçar hay gelmemiş, çırmanar keçmeye çay gelmemiş.
A, B gaçar: gaçır, çırmanar keçmeye: gıç çımayır
Korkak kaçar kovulmadan, paçasını sıvar çayı görmedeı.
4446. Gorhag gan görüb.
A
Korkak kan gördü.
4447. Gorhag günde yüz yol öler igid ömründe bir yol.
A
Korkak günde yüz kere ölüür, yiğit ömründe bir kere.
4448. Gorhag her şeyi derd görer.
A
Korkak her şeyi dert görür.
4449. Gorhag igidlikden danışar.
A
Korkak yiğitlikten konuşur.
4450. Gorhag kölgesinden türker.
A

Korkak gölgesinden ürker.

4451. Gorbag ne zerer eder ne menfeet.
A, B
Korkak ne zarar eden ne kâr.
4452. Gorhan göze çöp düşer.
A, B
Korkan göze çöp girer.
4453. Gorhanın anası ağlamaz.
B
Korkanın anası ağlamaz.
4454. Gorhu adama yalan dedirder.
B
Korku adama yalan söyletir.
4455. Gorhu başa beladır.
A
Korku başa belâdır.
4456. Gorhu olmayan yerde nizam intizam olmaz.
A
Korku olmayan yerde nizam intizam olmaz.
4457. Gorhu ölümden nicat vermez.
A
Korku ölümden kurtarmaz.
4458. Gorhu ölümün gardaşıdır.
A
Korku ölümün kardeşidir.
4459. Gohursan pişikden niye çihırsan deşikden.
A, B gohursan: gohursansa
Korkuyorsan kediden, niye çıkarsın delikten.
4460. Goru var ki kefeni de olsun.
A, B
Mezarı var kefeni de olsun.
4461. Gorunan heyvanı gurd yeye bilmez.
A
Korunan hayvanı kurt yiyemez.
4462. Goşa övber kemini su aparmaz.
A
Çift demirli gemiyi su götürmez.
4463. Gotur goyundan bir çenge yun da ganimeddir.
A
Uyuz koyundan bir tutam yün de ganimettir.
4464. Gotur keçi çeşmenin özünden su içer.
A
Uyuz keçi çeşmenin gözünden su içer.
4465. Goturam goymur meni oturam.
A
Uyuzum izin vermez oturayım.
4466. Goturun yohdur niye gaşınırsan ?
A
Uyuzum yoktur, niye kaşınırsın ?
4467. Govanın gücü varsa, gaçanın da allahı var.
A
Kovanın gücü varsa, kaçanın da Allahu var.
4468. Govlu ile fe'li bir deyil.
A
Kavli ile yaptığı bir değil.
4469. Govun, çihdı at hiyarı.
A
Kavun, at hiyarı çıktı.
4470. Govun çihdı, hiyarı yihdı.
A
Kavun çıktı, hiyarı yıktı.
4471. Govurğa garın doyurmaz.
A, B
Kavurga karın doyurmaz.
4472. Govurğaya öyrenen, çerezsiz galmaz.
A
Kavurgaya alışan, çerezsiz kalmaz.
4473. Goy desinler, alabaş da yar yolunda can goyur.
A
Karabaş da yar yolunda canını feda ediyor desinler.
4474. Goy desinler Gasimelinin çustu var, kim ne bilir, altı yohdur, üstü var ?
A
Kasım Ali'nin çarığı var desinler, üstü olsun, altı olmasın, kim bilecek ?
4475. Goy men gaşov götürürüm sen şıllag at.
A
Bırak ben kaşağılayayım sen çifte at.
4476. Goy benim mayama zerer eylesin.
A
Bırak benim sermayeme zarar etsin.
4477. Goy ovcuma, goyum ovcuna.
A, B
Koy avucuma, koyayım avucuna.
4478. Goy şeleni gel vuruşag.
A
Bırak yüklünü gel vuruşalım.

4479. Goyma başın balışa ver özünü yarışa.
A
Koyma başını yastığa ver kendini yarışa.
4480. Goyma haldan hal olmaz.
A, B
Yapma benden ben olmaz.
4481. Goyun ayağı inceler guş ayağı dirçeler.
A, B inceler: incelir, guş: guzu, dirçeler:
dirçelir
Koyun ayağı incelir, kuş ayağı kalınlaşır.
4482. Goyun az gezer guyrug bağlayar.
A
Koyun az gezer, kuyruk bağlar.
4483. Goyun başlı gurd dişli.
A
Koyun başlı, kurt dişli.
4484. Goyun deyer gamımı doydur gara basdır
meni,
Keçi deyer gamımı doydur gora basdır
meni.
A
Koyun der kamımı doyr, kara bastur
beni,
Keçi der kamımı doyr, mezara bastur
beni.
4485. Goyun deyer meni çek harabaya, seni
çihardım abadanlığa.
A, B
Koyun der beni götür harabeye, seni
çıkartayım zenginliğe.
4486. Goyun guzu ayağın tapdamaz.
A
Koyun kuzu ayağına basmaz.
4487. Goyun olmayan yerde keçiye kerameddin
ağa deyerler.
A, B
Koyun olmayan yerde keçiye Kerametın
ağa derler.
4488. Goyun yüz olunca derisi min olar.
A
Koyun yüz olunca derisi bin olur.
4489. Goyuna getmez, gapıda hürmez.
A
Koyuna gitmez, kapıda ürmez.
4490. Goyuna gırhılıg goyulanda keçinin gözü
yaşarar.
A, B, gırhılıg: gırhılıg
Koyun kırkılırken keçinin gözü yaşarır.
4491. Goyuna gurd dalaşdı bela da bir terefdən.
A
Koyuna kurt daldı, bela da bir taraftan.
4492. Goyunlu evler gördüm gurulmuş yaya
benzer,
Goyunsuz evler gördüm gurumuş çaya
benzer.
A
Koyunlu evler gördüm, kurulmuş yaya
benzer,
Koyunsuz evler gördüm kurumuş çaya
benzer.
4493. Goyunu goyun, keçini keçi ayağında
keserler.
A, B ayağında: ayağından, keserler:
asarlar
Koyunu koyun, keçiyi keçi diye keserler.
4494. Goyunu gurda tapşırıb.
A, B tapşırıb: tapşırıldı
Koyunu kurda emanet etti.
4495. Goyunu olmayanın bıçağı iti olar.
A, B
Koyunu olmayanın bıçağı keskin olur.
4496. Goyunun tegsiri gurdun acımasıdır.
A
Koyunun günahı kurdun acımasıdır.
4497. Goz ağacı, gız ağacı, sındırarsan yoh
elacı.
A
Ceviz ağacı kız ağacı kırarsan yok ilacı.
4498. Goz ağacının yayılmasına garğalar sebeb
olar.
A
Ceviz ağacının yayılmasına kargalar
sebeb olur.
4499. Goz gabiğundan çihdı, gabiğını
beyenmedi.
A
Ceviz kabuğundan çıktı, kabuğunu
beğenmedi.
4500. Goz içinden fetir olmaz.
A, B
Ceviz içinden yufka ekmeği olmaz.
4501. Goz var sındırarsan ses verer, gız var
dindirersen ses verer.
A
Ceviz var kırarsan ses verir, kız var
konuşturursan ses verir.
4502. Gozbeli gebir düzelder.
A
Kozbeli mezar biriktirir.
4503. Gozunun üstte bir goz da goydu.
A
Cevizinin üstüne bir ceviz daha koydu.

4504. Gödek adam günde üç defa padişahlık iddiasında olar.
A, B iddiasında olar: iddiası eyler
Güdük adam günde üç defa padişahlık iddiası eder.
4505. Gödek adam vurdu uzunun başına, uzun dedi ecep yadıma saldın.
A, B
Güdük adam vurdu uzunun başına, uzun adam dedi birşey mi söylemek istiyorsun.
4506. Gödüş diğir lanar duvağın tapar.
A
/.../ yuvarlanır, duvağını bulur.
4507. Gölmeçeye su gelince gurbağanın gözleri bereler.
A
Su birikintisine su gelince kurbağanın gözleri açılır.
4508. Gönü galın adamdır.
A
Derisi kalın adamdır.
4509. Gönü suya verme, verdin heyfsilenme.
A, B verdin heyfsillenme: -
Deriyi suya kaptırma, kaptırdın hayıflanma.
4510. Gönünlü dabbaghanada tanıyırlar.
A
Deriyi tabakhane de tanırırlar.
4511. Gördü henek, görmedi gerçek.
A
Zerafeti gördü, gerçeği unuttu.
4512. Gördün erin er deyil, terkin gılmag ar deyil.
A
Baktın erin er değil, terketmek ayıp değil.
4513. Gördün yarın yar deyil, terkin gılmag ar deyil.
A, B
Baktın yarın yar değil, terk etmek ayıp değil.
4514. Gördün yemek, daha ne demek ?
A, B
Gördün yemek, başka söze ne gerek ?
4515. Gördüyün küllü kömbedir, bazara çıkıb goğal olub.
A, B
Gördüğün küllü çörektir, pazara çıktı pide oldu.
4516. Gördüyünden göz kirayesi isteyir.
- A, B
Gördüğünden göz kirası ister.
4517. Gördüyüne aldanma.
A
Gördüğüne aldanma.
4518. Gördüyünle ne işin var sen bildiyinden danış.
A
Gördüğünle ne işin var, sen bildiğini konuş.
4519. Gördüyünlü goyub eşitdiyine inanma.
A, B, C inanma: getme
Gördüğünü bırakıp, işittiğine inanma.
4520. Gören görüp götüler.
A
Gören görüp öğrenir.
4521. Gören göze yasag olmaz.
A
Gören göze yasak olmaz.
4522. Gören gözün hağı var.
A
Gören gözün hakkı var.
4523. Görmediyin yükün altına girme.
A
Görmediğin yükün altına girme.
4524. Görmemiş görse, ağıldan çıkar.
A
Görmemiş görse, aklı çıkar.
4525. Görmemişin oğlu oldu, vurdu gözün çıkardı.
A, B
Görmemişin oğlu oldu, vurdu gözünü çıkardı.
4526. Görmeye gözü var eşitmeye gulağı.
A
Görmeye gözü var, işitmeğe kulağı.
4527. Görünen dağ uzak deyil.
A
Görünen dağ uzak değildir.
4528. Görünen kende ne beledçi.
A, B
Görünen köye kılavuz gerekmez.
4529. Görünmüş işten gül iyi gelir.
A, B görünmüş: görülmüş
Bitmiş işten gül kokusu gelir.
4530. Götüren peşiman götürmeyende.
A
Götüren de götürmeyen de pişman.

4531. Göy ağlamayınca yer gülmez.
A
Gök ağlamayınca yer gülmez.
4532. Göyce muncug kimdedir, benim gözüm ondadır.
A, B
Gök boncuk kimdeyse, benim gözüm ondadır.
4533. Göyçek arvadlı ile yorğa atlıya yoldaş olma.
A
Güzel avratlı ile rahvan atlıya yoldaş olma.
4534. Göyde ahtarırdım yerde elime düşüb.
A, B üşüb: düşmüsen
Gökte ararken, yerde elime düştü.
4535. Göyden gelen yere gebuldur.
A, B
Gökden gelen yere kabuldur.
4536. Göyden yağmasa yerde bitmez.
A
Gökden yağmasa yerde bitmez.
4537. Göyden zembil ile düşmez.
A
Gökten zembille düşmez.
4538. Göye tüpürme üzüne töküler.
A
Göğe tükürme yüzüne dökülür.
4539. Göz bir penceredir gönüle bahar.
A
Göz bir penceredir gönle bakar.
4540. Göz bizim söz bizim.
A
Göz bizim söz bizim.
4541. Göz deyende göz de deyer.
A
Göz deyince, göz de değer.
4542. Göz genimini tanıyır.
A, B
Göz düşmanını tanır.
4543. Göz gördü, gönül sevdi, daha benim ne günahım .
A, B
Göz gördü, gönül sevdi, benim ne günahım var .
4544. Göz gördüyün danmaz.
A
Göz gördüğünü unutmaz.
4545. Göz gördüyünden gorhar.
4546. Göz gördüyüne inanar.
A
Göz gördüğüne inanır.
4547. Göz görmese gönül bulanmaz.
A
Göz görmese gönül bulanmaz.
4548. Göz görmez üz utanmaz.
A, B, C üz utanmaz: gönül bulanmaz
Göz görmez yüz utanmaz.
4549. Göz göze alışanda ayrılık çetin olar.
A
Göz göze alışınca ayrılık zor olur.
4550. Göz gulagdan irelidir.
A
Göz kulaktan kıymetlidir.
4551. Göz istediği gözele bahar.
A
Göz istediği gözele bakar.
4552. Göz yumulub açılınca fırsat elden geder.
A
Göz açıp kapayana kadar fırsat elden kaçar.
4553. Gözde olmayan gönülde de olmaz.
A
Gözde olmayan gönülde de olmaz.
4554. Gözden düşüp .
A
Gözden düştü.
4555. Gözden eski asır.
A
Gözden eski asar.
4556. Gözden irag, gönülden uzak.
A, B
Gözden irak, gönülden uzak.
4557. Göze göz deyer gelbe söz.
A
Göze göz değer, kalbe söz.
4558. Gözel ağa çok güzeldi, vurdu çiçek çıkardı.
A, B güzeldi: güzel idi, çiçek: çiçek de
Güzel ağa çok güzeldi vurdu çiçek çıkarttı.
4559. Gözel arvad şıltag olar.
A
Güzel kadın inatçı olur.
4560. Gözel eyibsiz olunaz.

- A
Güzel ayıpsız olmaz.
4561. Güzel görünür, çirkin bürünür.
A, B
Güzel görünür çirkin bürünür.
4562. Güzel göz üçün, ağıllı gönül üçün.
A
Güzel göz için, akıllı gönül için.
4563. Güzel güzel deyil gönül seven güzeldir.
A
Güzel güzel değildir, gönülün sevdiği güzeldir.
4564. Güzel kamallı gerek.
A, B
Güzel olgun olmalı.
4565. Güzelde e'tibar olmaz.
A
Güzelte itibar olmaz.
4566. Güzelden göz ağrısı, çirkinden derdi bela.
A
Güzelden göz ağrısı, çirkinden bela derdi.
4567. Gözele bahmag göz gaydasıdır.
A, B
Güzele bakmak göz kuralıdır.
4568. Gözele bahmağın gönül sefası var.
A
Güzele bakmanın gönle sefa verir.
4569. Gözele göz deyer, gelbe söz.
A
Güzele göz değer, kalbe söz.
4570. Güzeller çok iş görerler soyarlar adamı derviş ederler.
A
Güzeller çok iş görürler, soyarlar adamı derviş ederler.
4571. Güzellik baş tacıdır, her adama gismet olmaz.
A, B
Güzellik baş tacıdır, her adama kismet olmaz.
4572. Güzellik her kesin emelinde yaşayır.
A
Güzellik her kesin emelinde yaşar.
4573. Güzellik ondur dogguzu dondur.
A, B
Güzellik ondur, dokuzu elbisedir.
4574. Güzellik vardan olar olmasa hardan olar.
A
- Güzellik zenginlikten olur, olmasa nerden olur.
4575. Gözleri buz üstü çıkmış dananın gözlerine ohşayır.
A
Gözleri buza çıkmış dananın gözlerine benzer.
4576. Gözleri faldaşı kimi açılır.
A
Gözleri fol taşı gibi açılır.
4577. Gözleri velfecri ohuyur.
A
Gözleri ferfecir okur.
4578. Gözleri yollarda galıb.
A
Gözleri yollarda kaldı.
4579. Gözlerin aydın olsun pişiyimiz oğlan doğub.
A, B gözlerin: gözün
Gözün aydın kedimiz oğlan doğurdu.
4580. Gözlerinden cin çıkar.
A
Gözlerinden cin çıkar.
4581. Gözlerinden gan damır.
A
Gözlerinden kan damlar.
4582. Gözsüz ölerde badam gözlü deyerler.
A
Gözsüz ölünce hadem gözlü derler.
4583. Gözsüz yaşamag, olar vetensiz yoh.
A
Gözsüz yaşanır, vatansız yaşanmaz.
4584. Gözü ile gören tanrıdan yahşı biler.
A
Gözü ile gören tanrıdan iyi bilir.
4585. Gözü ile görür, dili ile isteyir.
A
Gözü ile görür, dili ile ister.
4586. Gözü toh olanın könlü de toh olar.
A
Gözü tok olanın gönü de tok olur.
4587. Gözü yolda, gulağı sesde.
A
Gözü yolda, kulağı sesde.
4588. Gözüm senden su içmir.
A
Gözüm senden su içmez.
4589. Gözüm üstünde yerin var.

- A
Gözümün üstünde yerin var.
4590. Gözümün ağıcan olsun özümün olsun.
A
Gözümün akı kadar olsun, kendimin olsun.
4591. Gözümüz yollarda gulaglarımız sesde.
A
Gözümüz yollarda kulaklarımız seste.
4592. Gözün bir ayağın altına bahsın.
A
Gözün bir ayağın altına baksın.
4593. Gözün eyri olsa, eksi eyri gösterer.
A
Gözün eğri olsa, eğri görürsün.
4594. Gözüne gara su gelir.
A
Gözüne kara su gelir.
4595. Gözüne torpak atır.
A
Gözüne toprak atar.
4596. Gözünün gabağına bahmayanın ayağına taş deyer.
A
Gözünün önüne bakmayanın ayağına taş deyer.
4597. Gözünün nuru yohdur.
A
Gözünün nuru yoktur.
4598. Guda gudurar, gızını aparar.
A, B gudurar: gudurub, aparar: aparıb
Dünür kudurur, kızını götürür.
4599. Guduran gırh günden artug yaşamaz.
B, C günden: gün, artug yaşamaz: yaşar
Kuduran kırk günden fazla yaşamaz.
4600. Gudurasan ay gurbağa gelib bizi vurmağa.
A, B geldi: gelib, ay: -
Kudurasın ay kurbağa geldi bizi vurmağa.
4601. Gudurmuş köpeyin ömrü gırh gün olar.
A
Kudurmuş köpeğin ömrü kırk gündür.
4602. Guduz it seni gapmayıb ki.
A
Kuduz it seni ısırmadı ki.
4603. Guduz itden, yaman arvaddan elhezzer.
A
Kuduz itten, kötü kadından aman.
4604. Gul hatasız, ağa gereksiz olmaz.
B
Kul hatasız, ağa gereksiz olmaz.
4605. Gul vurdu özünü öldürdü ki ağama zerer olsun.
A
Kul ağasına zarar olsun diye vurdu kendini öldürdü.
4606. Gulag ardına salıb.
A
Kulak arkası etti.
4607. Gulag deyer, günde bir söz eşitmesem, galhana dönerem.
A, B söz: ses
Kulak, günde bir söz işitmesem kalkana dönerim der.
4608. Gulag günahkariyam.
A
Kulak günahkariyim.
4609. Gulag günde teze söz eşitmesem kar olar.
A
Kulak her gün teze söz işitmesem sağır olur.
4610. Gulag iki, dil birdir, bir söyle iki eşit.
A
Kulak iki, dil birdir, bir söyle iki eşit.
4611. Gulag ki var eşitmek üçündür.
A
Kulak işitmek içindir.
4612. Gulagda sırğa asılar, söz galar.
A, B
Kulakta küpe asılır, söz kalır.
4613. Gulağı cingildeyir.
A
Kulağı çınlıyor.
4614. Gulağı sesdedir.
A
Kulağı sestedir.
4615. Gulağın doldurublar.
A
Kulağını doldurdular.
4616. Gulağına pambıg tıhayıb.
A
Kulağına pamuk tıkadı.
4617. Gullugçu ağanın üzünü ağardar.
B
Yövmiyeci ağanın yüzünü ağartır.
4618. Gullugçudan borc isteme ya toyda ister ya yasda.

- A
Yövmiyeciden borç isteme, ya düğünde ister, ya yasta.
4619. Gulluğuna yetişerem.
A
Kulluğuna yetişirim.
4620. Gulun gıyuya düşse, gurbağa gulağına sıçrar.
A, B
Tay kuyuya düşse, kurbağa kulağına sıçrar.
4621. Gum nemi çeker gem gemi çeker.
B
Kum nemi çeker, gam gamı çeker.
4622. Gumar dağıdan evi allah dağıtmaz.
B
Kumarın dağıttığı evi Allah bile dağıtamaz.
4623. Gumar naşını sever.
A
Kumar acemiği sever.
4624. Gumar pulu ile mescid tikilmez.
A
Kumar pulu ile mescit dikilmez.
4625. Gumarın ahır yohdur.
A
Kumarın sonu yoktur.
4626. Gurbağa gölüne daş atma.
A, B
Kurbağa gölüne taş atma.
4627. Gurbağanı bir vurarsan iki sıçrar.
A, B sıçrar: tullanar
Kurbağayı bir vursan iki sıçrar.
4628. Gurban olam payıma, payım geder pay getirer.
A
Kurban olayım payıma, payım gider pay getirir.
4629. Gurban olum o gonşuma ki yumurtama duz sala.
A
Kurban olayım o komşuma ki yumurtamı tuzlasın.
4630. Gurban olum zergara saldı meni pergara.
A, B
Kurban olayım kuyumcuya, soktu beni hizaya.
4631. Gurbanı biz eledik yağış Garadağa yağdı.
A
Kurbanı biz verdik, yağış Karadağa yağdı.
4632. Gurbansız bayram olmaz.
A
Kurbansız bayram olmaz.
4633. Gurd acgöz olar.
A
Kurt aç göz olur.
4634. Gurd acından bayıra çıkar.
A
Kurt acından dışarı çıkar.
4635. Gurd adını deyişer hasiyyetini deyişmez.
A
Kurt adını deyiştirir, huyunu deyiştirmez.
4636. Gurd ağzına gonşu uşağı.
A
Kurt ağzına komşu çocuğu.
4637. Gurd ağzından sümük alınmaz.
A
Kurt ağzından kemik alınmaz.
4638. Gurd balası gurd olar.
A, B
Kurt yavrusu kurt olur.
4639. Gurd balası gurd olar, eşek balası godug.
A, B eşek balası godug: -
Kurt yavrusu kurt olur, eşek yavrusu sıpa.
4640. Gurd daddığını bilir uddüğünü bilmez.
A
Kurt tattığını bilir, yuttüğünü bilmez.
4641. Gurd danaya bahan kimi bahır.
A
Kurt danaya bakar gibi bakar.
4642. Gurd dedin gulağı çıhdı.
A
Kurt dedin kulağı çıktı.
4643. Gurd dumanlı gün ahtarar.
A, B
Kurt dumanlı gün arar.
4644. Gurd dumanlıg sever.
A, B
Kurt dumanı sever.
4645. Gurd elini yandırır.
A
Kurt elini yaktı.
4646. Gurd eti gurda haramdır.
A
Kurt eti kurda haramdır.
4647. Gurd garanlıg sever.

- A
Kurt karanlık sever.
4648. Gurd garanlig yer ahtarar.
A
Kurt karanlık yer arar.
4649. Gurd gariyanda köpeye güllinc olar.
A, B
Kurt kocayınca köpeğe maskara olur.
4650. Gurd geldi oyunu pozdu.
B
Kurt geldi oyunu bozdu.
4651. Gurd gocalanda elini gapır.
A
Kurt kocayınca elini kapar.
4652. Gurd gocalanda terlana meshere olar.
A
Kurt kocayınca doğana maskara olur.
4653. Gurd goyunla gezir.
A
Kurt koyunla geziyor.
4654. Gurd gurda dal çevirmez.
A
Kurt kurda sırt çevirmez.
4655. Gurd ile giyamete galmaz.
A
Kurt ile kıyamete kalmaz.
4656. Gurd ile goyun, gülinc ile oyun.
A
Kurt ile koyun, kılıç ile oyun.
4657. Gurd ile goyunun ne aşnalığı.
A
Kurt ile koyunun ne dostluğu.
4658. Gurd ile yeyer yiyesi ile şivene oturur.
A, B
Kurt ile yer, sahibi ile ağlar.
4659. Gurd keçiyeye deymese, keçi mekkeye geder.
A, B keçi mekkeye geder: keçi geder mekkeye
Kurt keçiyeye dokunmasa, keçi Mekke'ye gider.
4660. Gurd ne bilir, gatur bahadır ?
A
Kurt, katurın kıymetli olduğunu ne bilir ?
4661. Gurd öz örtüşünde ac galmaz.
A
Kurt kendi avlağında aç kalmaz.
4662. Gurd sürüye gelende tek goyunlunun goyununu aparar.
A
Kurt sürüye gelince tek koyunlunun koyununu götürür.
4663. Gurd tutduğu yerden gane olur.
A
Kurt tuttuğu ile yetinir.
4664. Gurd tükünü deyişer hasiyyetini yoh.
A, B yoh: deyişmez
Kurt tilyünü deyişir, huyunu deyişmez.
4665. Gurd ulaya ulaya başına gal getirer.
A
Kurt uluya uluya başına bela getirir.
4666. Gurd türeyi yeyib.
A
Kurt yütreği yedi.
4667. Gurd yuvasından sümtük eskik olmaz.
A, B
Kurt yuvasından kemik eskik olmaz.
4668. Gurda dediler seni çoban seçecekler, gurd dedi belke meni aldadırsız.
A
Kurda dediler seni çoban seçecekler, kurt dedi belki beni kandırıyorsunuz.
4669. Gurda goyun tapşırmag olmaz.
A
Kurda koyun emanet edilmez.
4670. Gurda rehm etmek goyuna zülm etmektir.
A, B etmektir: eumek demektir
Kurda acımak, koyuna zulm etmektir.
4671. Gurda sen tikmek öyret yırtmag anasının peşesidir.
A
Kurda sen dikmeyi öğret, yırtmak anasının sanatıdır.
4672. Gurdaladığca gurdur çihar.
B
Kurcaladığca kurdu çıkar.
4673. Gurddan çoban olmaz.
B
Kurttan çoban olmaz.
4674. Gurddan gorhan goyun sahlamaz.
A, B
Kurttan korkan koyun beslemez.
4675. Gurddan gurd töreyer.
A
Kurttan kurt tüer.

4676. Gurddur, goyun derisine girib.
A
Koyun derisine girmiş kurttur.
4677. Gurda goyun bir yerde keçinmez.
A
Kurda koyun bir yerde geçinemez.
4678. Gurdların sebebine guşlar da yem tapır.
A
Kurdların sebebine kuşlar da yem bulur.
4679. Gurdlu pahlanın kor alıcısı olar.
A
Kurtlu baklanın kör alıcısı olur.
4680. Gurddan giyamete galmayacak ki.
A
Kurtla kıyamete kalmayacak ki.
4681. Gurdu evde sahlamaqla ev heyvanı olub
guzu doğmaz.
B, C ev heyvanı olub guzu doğmaz: ev
heyvanı olmaz
Kurt, evde beslemekle ev hayvanı olup
kuzu doğurmaz.
4682. Gurdu meşeden açlıq çihardar.
A, B çihardar: çiharar
Kurdu ormandan açlık çıkartur.
4683. Gurdu ne geder beslesen yine gözli
meşededir.
B
Kurdu ne kadar beslesen yine gözli
ormandadır.
4684. Gurdu adı gurddur yese de yemese de.
A, B gurddur yese de: yese de gurddur
Kurdu adı yese de yemese de kurttur.
4685. Gurdu gonaglığına get, köpeyi de
ardınca apar.
A
Kurdu konukluğuna git, köpeği de
yanında götür.
4686. Gurdu oğlu gurd olar.
A
Kurdu oğlu kurt olur.
4687. Gurdu yüzü ağ olsa abadanlığa gündüz
geler.
A
Kurdu yüzü ak olsa zengin yere gündüz
gelir.
4688. Gurdu yüzü ağ olsaydı gündüz çöle
çihardı.
A
Kurdu yüzü ak olsaydı, gündüz çöle
çikardı.
4689. Gurşağının altını berkitdi.
A
Kuşağının altını sağlamlaştırdı.
4690. Guru ağacı odunluğa keserler.
A
Kuru ağacı odunluk diye keserler.
4691. Guru ağacın meyvesi olmaz.
A
Kuru ağacın meyvesi olmaz.
4692. Guru donla yaş balıq tutulmaz.
A
Kuru elbiseyle taze balıq tutulmaz.
4693. Guru gaşig ağız yırtar.
A
Kuru kaşık ağız yırtar.
4694. Guru gurtarıb yaş yetişmeyib.
A, B
Kurusu bitti, tazesı de yetişmedi.
4695. Guru guru gurbanın olum.
A, B
Kuru kuru kurbanın olayım.
4696. Guru ifıradan özünü sahla.
A
Kuru ifıradan kendini sakla.
4697. Guru palçıq divara yapışmaz.
A
Kuru balçık duvara yapışmaz.
4698. Guru sıfreye ne bismillah.
A
Kuru sofraya bismillah olmaz.
4699. Guru tezeyi divara yapışdırmag olmaz.
A
Kuru tezek duvara yapıştırılmaz.
4700. Gurunun oduna yaş da yanar.
A, B
Kurunun ateşine yaş da yanar.
4701. Guruya gurd düşmez.
A
Kuruya kurt düşmez.
4702. Guş daşı yerde galmaz.
A
Kuş taşı yerde kalmaz.
4703. Guş dene yığılar, milçek şireye.
A, B yığılar: geler, milçek: çibin
Kuş taneye tüşüşür, sinek şıraya.
4704. Guş dimdiyi ile insan bildiyi ile.
A
Kuş gagasıyla insan bildiyiyle.

4705. Guş dimdiyinden insan dilinden teleye düşer.
A, B teleye düşer: -
Kuş gagasından insan dilinden kapana düşer.
4706. Guş ganadı ile tanınar, insan adı ile tanınar.
A, B insan: adam, tanınar: -
Kuş kanadı ile tanınır, insan adı ile tanınır.
4707. Guş ganadına arhalanar, uşag atasına.
A
Kuş kanadına güvenir, çocuk babasına.
4708. Guş ganadından kiraye istemez.
A, B
Kuş kanadından kira istemez.
4709. Guş getdi, tükü ile.
A, B
Kuş gitti, tüyü ile.
4710. Guş gızıl gefesde de olsa yine dustagdır.
A, B
Kuş altın kafeste de olsa yine tutsaktır.
4711. Guş govan olub.
A
Kuş kovan da oldu.
4712. Guş kimi ağacda yatr.
A
Kuş gibi ağaçta yatar.
4713. Guş vahtunda öter.
A
Kuş vaktinde öter.
4714. Guş var etini yeyerler guş var et yedirerler.
A, B
Kuş var etini yerler, kuş var et yedirirler.
4715. Guşa bah, guşa bah, ganadı sınımişa bah,
Aleme yaz açıldı, mene gelen gışa bah.
A
Kuşa bak, kuşa bak, kanadı kırılımaşa bak,
Aleme yaz geldi, bana gelen kışa bak.
4716. Guşa gızıl gefes zindandır.
A
Kuşa altın kafes zindandır.
4717. Guşdan gorhan darı ekmez.
A
Kuştan korkan darı ekmez.
4718. Guşgun olub guyuğa keçince yiyen olub ağıza keç.
A, B
- Kayış olup kuyruğu geçeceğine, başlık ol başa geç.
4719. Guşlara heber geldi, geceguşu ganadını gösterdi.
A
Kuşlara haber geldi, gecekuşu kanadını gösterdi.
4720. Guşu, guş ile tutarlar.
A, B
Kuşu, kuş ile tutarlar.
4721. Guşu uçurub, yerini ahtarib.
A
Kuşu uçurdu, yerini arıyor.
4722. Guşu yuvadan tutarlar.
A
Kuşu yuvadan tutarlar.
4723. Guşun erkek dişisini ovçu tanıyar.
A
Kuşun erkeğin dişisini avcı tanır.
4724. Guyruglu ulduz gırh ilde bir defe görür.
A
Kuyruklu yıldız kırk yılda bir defa görünür.
4725. Guyruğundan ilişib.
A
Kuyruğundan ilişti.
4726. Guyruğunu kesmekle tula köpek olmaz.
A
Kuyruğunu kesmekle tazı köpek olmaz.
4727. Guyu gazıyan evvel özü düşer.
A
Kuyu kazan önce kendi düşer.
4728. Guyuda yatr, özünü minarede görür.
A, B
Kuyuda yatar, kendini minarede sanır.
4729. Guyuya su tökmekle guyu sulu olmaz.
A, B guyu: -
Kuyuya su dökmekle kuyu sulu olmaz.
4730. Guyuya su tökmezler.
A
Kuyuya su dökmözler.
4731. Guyuya tükürme, vaht olar suyunu içmeli olarsan.
A
Kuyuya tükürme, zaman gelir suyunu içersin.
4732. Guşgun balasını bülbül sanar.
A
Kuşgun yavrusunu bülbül sanır.

4733. Guzu çoban üçün deyil çoban guzu üçündür.
A
Kuzu çoban için değil, çoban kuzu içindir.
4734. Guzu guragda meler.
A
Kuzu acıkınca meler.
4735. Guzu otaranımız da var yun darayanımız da.
A
Kuzu otlatanımız da var yün tarayanımız da.
4736. Guzunun tagsırı gurdun acmasıdır.
A
Kuzunun günahı kurdun acmasıdır.
4737. Guzusu gümräh olan çoban papağını yan goyar.
A, B guzusu gümräh olan: guzusu gümräh
Kuzusu bol olan çoban, şapkasını yan koyar.
4738. Guzusuna gıymayan kabab yeye bilmez.
A
Kuzusuna kıymayan kebab yiyemez.
4739. Güc birlikdedir.
A
Güç birliktedir.
4740. Güc doğanağa düşer.
A
Güç halkaya düşer.
4741. Güc gelende dad bacadan çıkar.
A
Güç gelince bela bacadan çıkar.
4742. Güclü gücsüzden gısas almaz.
A
Güçlü gücsüzden kısas almaz.
4743. Güclü günahkar olmaz.
A
Güçlü günahkar olmaz.
4744. Güclü yanında gücsüz günahkar.
A
Güçlü yanında gücsüz günahkardır.
4745. Güclüye ne duz, ne çörek.
A, B
Güçlüye ne tuz, ne ekmek.
4746. Gücü çatana donuz güddürer.
A
Gücünün çatığına domuz güttürür.
4747. Gücü gücümnden çoh, ağlı ağlımdan az.
A
Gücün gücümnden çok, aklın aklımdan az.
4748. Gücü var teperi yoh.
A
Gücü var rahatı yok.
4749. Gücün çatmayan daşı galdırma, zerbe düşersen.
A, B
Gücünün yetmediği taşı kaldırma, zorda kalırsın.
4750. Gücün çatmayan işe girişme.
A
Gücünün yetmediği işe girişme.
4751. Gücüne bah çeneni bağla.
A, B çeneni: şeleni
Gücüne bak, çeneni tut.
4752. Gül bülbülden arug, insan elinden çeker.
A
Gül bülbülden çok, insan elinden çeker.
4753. Gül ezidirse gülşen ondan ezizdir.
A
Gül azizse gülşen ondan azizdir.
4754. Gül getdi har galdı gülden yadigar galdı.
A
Gül gitti diken kaldı, gülden yadigar kaldı.
4755. Gül gönçede galmaz, söz gelbde.
A, B
Gül goncada kalmaz, söz kalpte.
4756. Gül, güllüyü ile üşümez.
A
Gül, güllüğü ile üşümez.
4757. Gül isteyen tikanın da istesin gerek.
A, B
Gül isteyen dikenini de ister.
4758. Gül o geder bitib, reyhan arada itib.
A, B
Gül çok bitti, reyhan arada yitti.
4759. Gül olmayan yerde böyürtken özünü gül sanar.
A
Gül olmayan yerde böğürtlen kendini gül sanır.
4760. Gül solanda bülbül ağlar.
A
Gül solunca bülbül ağlar.

4761. Gül tikansız, dere ilansız, sefa cefasız olmaz.
A, B dere ilansız sefa cefasız: -
Gül dikensiz, dere yilansız, sefa cefasız olmaz.
4762. Gülam Hüseyin dayısına bahar kimi bahır.
A
Köle Hüseyinin dayısına baktığı gibi bakar.
4763. Günden ağır söz demek olmur.
A
Günden ağır söz söylenmez.
4764. Günden gül iyi gelir.
A
Günden gül kokusu gelir.
4765. Gülertüz, dadlı dil, ilanı yuvadan çıhardar.
A
Güleryüz, tatlı dil, yılanı yuvadan çıkartır.
4766. Gülle menden sovuşsun ya yoldaşıma deysin ya saman çuvalına.
A
Mermi benden uzak gitsin de ya yoldaşıma deşsin ya da saman çuvalına.
4767. Güllüytün gülü beş günlüktür.
A
Güllüğün gülü beş günlüktür.
4768. Gülme gonşuna gelir başına.
A, B
Gülme komşuna gelir başına.
4769. Gülme gülünç olana, hemiri linc olana.
Özün gülünç olarsan, hemiri linc olarsan.
A, B
Gülme gülünç olana, hamuru civıyana.
Sende gülün olursun, senin de hamurun civir.
4770. Gülmek ağlamakla ekizdir.
A
Gülmek ağlamakla ikiz kardeşir.
4771. Gülmek ağlamağın gardaşdır.
A
Gülme ağlamanın kardeşidir.
4772. Gülü get güllükden getir.
A
Gülü git güllükten getir.
4773. Gülü yad etdikce bülbülün feryadı artar.
A
Gülü hatırladıkça bülbülün feryadı artar.
4774. Gültün gedrini bülbül biler ne biler her divane?
A, B ne biler her divane: -
Gültün kadrini bülbül bilir, her divane ne bilir?
4775. Gülüne bah gönçesini der.
A
Gülüne bak goncasını der.
4776. Güman gelmeyen yerden tülkü çıkar.
A, B
Güctü yetmediği yerde tilki olur.
4777. Gün altında yatmayan kölgenin gedrini bilmez.
A
Güneş altında yatmayan gölgenin kadrini bilmez.
4778. Gün çıkar, alem görer.
A, B, C
Gün çıkar, alem görür.
4779. Gün çıhtı kosanı aldatmag olmaz.
A
Gün çıktı köseyi aldatmak olmaz.
4780. Gün doğan selamettir, gün batan velamet.
A
Gün doğması selamettir, günün batması dert.
4781. Gün doğuşundan bellidir.
A
Gün doğuşundan bellidir.
4782. Gün giren eve hekim girmez.
A
Güneş giren eve hekim girmez.
4783. Gün girmeyen eve hekim girer.
A
Güneş girmeyen eve hekim girer.
4784. Gün görmeyen günü gördü, durdu çrag yandırdı.
A
Güneş görmeyen güneşi gördü, kalktı kandil yaktı.
4785. Gün hansı terefteden çıhub.
A
Gün ne taraftan doğdu.
4786. Gün ile bat gün ile çih.
A
Gün ile bat gün ile çık.
4787. Gün keçer, geza keçmez.
A
Gün geçer, bela geçmez.

4788. Gün geçer, kin geçmez.
A
Gün geçer, kin geçmez.
4789. Gün keçir ömür gedir deli bezenir ki bayram gelir.
A
Gün geçer ömür gider, deli bayram gelir diye süslenir.
4790. Gün kimi aydıdır.
A
Gün gibi aydıdır.
4791. Gün o gün deyil dünya o dünyadır.
A
Gün o gün değil ama dünya o dünyadır.
4792. Gün öz ışığını heç kesden esirgemez.
A
Güneş ışığını kimseden esirgemez.
4793. Gün var keçip geder, gün var yadda galar.
A
Gün var geçip gider, gün var hatırda kalır.
4794. Günahkar oldu lele, saggalı verdi ele.
A
Günahkar kardeş oldu, sakalı verdi ele.
4795. Günbez görer ele biler içinde imamzade var.
A
Künbet görür içinde imamzade var sanır.
4796. Günde bir dona (rengen) girir, anada deyil gızın var.
A
Günde bir rengen girer, evli kızın var.
4797. Günde bir söz eşitmesem gulaglarım tutular.
A
Günde bir söz eşitmesem kulaklarım tutulur.
4798. Günde gazan, günde ye.
A
Günde kazan, günde ye.
4799. Gündüz çirag yandıran, ahşam garanlıgda galar.
A
Gündüz kandil yandıran, akşam karanlıkta kalır.
4800. Gündüz gedir dar dar edir ahşam gelir yer dar edir.
A
Gündüz gider dar dar eder, akşam gelir yeri dar eder.
4801. Gündüz gezer ovanı, ahşam sancar dabanı.
A, B
Gündüz gezer ovayı, akşam sancır tabanı.
4802. Gündüz molla gece oğru.
A
Gündüz hoca gece hırsız.
4803. Gündüz şam yandıran gece şamsız yanar.
A, B
Gündüz kandil yakan, gece kandilsiz kalır.
4804. Günebahan güne bahar.
A
Günebakan güne bakar.
4805. Günütye yanı godugluya ruzigar haramdır.
A
Güneşli havada, yavrulu hayvana yemek haramdır.
4806. Günortadan sonra dükan açan ne gazanar ?
A
Öğlenden sonra dükkân açan ne kazanır ?
4807. Günü günden günü esirger.
A, B
Günden güne günü esirger.
4808. Günü güne satmazlar.
A, B
Günü güne satmazlar.
4809. Günü günden ölümünü ister.
A, B
Günden güne ölümünü ister.
4810. Günü ile gün yohtur.
A
Gün güne benzemez.
4811. Günüm yohtur, günün var.
A, B
Günüm yoktur, günün var.
4812. Günümü göy eskiye bağlayıb.
A
Günümü gök eskiye bağladı.
4813. Güpnen gelen hüpnen geder.
A
Küple gelir, hüple gider.
4814. Gürbet, adı bed.
A, C
Gurbet, adı bet.
4815. Gürbet cennet o'sa yene veten yahşıdır.
A

Gurbet cennet olsa da yine vatan iyidir.

Güveçle kazanın ne dostluğu.

4816. Gürbet görmeyen adam veten gedri
bilmez.

A, C

Gurbet görmeyen adam vatan kıymeti
bilmez.

4817. Gürbet yerden veten olmaz.

A

Gurbet yerden vatan olmaz.

4818. Gürbetde geçen ömür ne demirdir ne
kömür.

A

Gurbette geçen ömür ne demirdir ne
kömür.

4819. Gürbetde geçen ömür, ömür sayılmaz.

A, C

Gurbette geçen ömür, ömür sayılmaz.

4820. Gürbetde ölenin papağı nişane geder.

A

Gurbette ölenin şapkası nişan olarak
gider.

4821. Gürbetde öyünmek, hamamda ohumaya
benzer.

A

Gurbette övünmek, hamamda şarkı
söylemeye benzer.

4822. Gürbetden vetene gayıdanda sevinmek
olmasaydı gurbet seferi haram olardı.

A

Gurbetten vatana döntünce sevinmek
olmasaydı, gurbet seferi haram olurdu.

4823. Güvec daşa tohunsa vay güvecin halına
Daş güvece tohunsa vay güvecin halına.

A, B

Güveç taşa dokunsa vay güvecin haline,
Taş güvece dokunsa vay güvecin halinc.

4824. Güvec gazana dedi üzün garadır.

A

Güveç kazana yüzün karadır dedi.

4825. Güvec yumbalanar gapağın tapar.

A

Güveç yuvarlanır kapağını bulur.

4826. Güvece vere vere çihar gazan bahası.

A, B

Güvece vere vere çıkar kazanın pahası.

4827. Güveci ya sındır, ya dağdan yuvarlat.

A

Güveci ya kır, ya dağdan yuvarla.

4828. Güveçle gazanın ne aşnalığı.

A

4829. Güvenme varlığa, düşersen darlığa.

A

Güvenme zenginliğe, düşersin fakirliğe.

4830. Güvve her şeyi sındırar ağıl güvveni.

A

Kuvvet her şeyi kırar, akıl kuvveti.

4831. Güvvet birlikdedir.

A, C

Kuvvet birliktedir.

4832. Güzgülü eyri olsa eksi eyri gösterer.

A

Ayna eğri olsa, aksi eğri gösterir.

4833. Güzgülüye bahan öz camalın görer.

A

Aynaya bakan kendi yüzünü görür.

4834. Güzgülüye bahan özgesini görmez.

A

Aynaya bakan başkasını görmez.

4835. Hacerler mektubu tersine ohuyar.

A

Hocalar mektubu tersine okur.

4836. Hacenin durduğu yerde gül bitmez.

A

Hocanın durduğu yerde gül bitmez.

4837. Hacı hacını mekkede görer.

A

Hacı hacıyı Mekke'de görür.

4838. Hacı mekkeye, derviş tekyeye.

A

Hacı Mekkeye, derviş tekkeye.

4839. Hacı yatmaz yatarsa galhalmaz.

A

Hacı yatmaz, yatarsa kalkmaz.

4840. Hacılar mekkeye getdi gapıları açığ
goyun,

A

Hacılar mekkeden geldi gapıları bağlayın.

A

Hacılar Mekkeye gitti, kapıları açık
koyun,

A

Hacılar Mekke'den geldi kapıları kapayın.

4841. Haçadan hucadan biri de çıhdı bacadan.

A

Daldan, budaktan, biri de geldi bacadan.

(?)

4842. Hagg daşı ağır olar.

A

Hak taşı ağır olur.

4843. Hagg deyen mehrum olmaz.
A
Hak diyen mahrum olmaz.
4844. Hagg getsin nahagg gelmesin.
A, B
Hak gitsin, haksız gelmesin.
4845. Hagg güvvet, güvvet haggdır.
A
Hak kuvvet, kuvvet hakdır.
4846. Hagg hesaba dağlar da baş eyer.
A
Hak hesaba dağlar da baş eğer.
4847. Hagg hesabı düz ele, her yerde yerin olsun.
A
Hak hesabı düz eyle, her yerde yerin olsun.
4848. Hagg iş günden aydıdır.
A
Hak iş güneşten aydıdır.
4849. Hagg kömek eylese gurd çoban olar.
A
Hak yardım etse, kurt çoban olur.
4850. Hagg söz acı olar.
A
Hak söz acı olur.
4851. Hagg söz ahar suları sahlar.
A, C
Hak söz akar suları durdurur.
4852. Hagg ver hagg al.
A, B
Hak ver hak al.
4853. Hagg veren hagg götürer.
A, B götürer: getirer
Hak veren hak götürür.
4854. Hagg yandıran şamı söndürmek olmaz.
A
Hakkın yakığı kandil söndürülmez.
4855. Hagg hagg deyibler, nahagga nahagg.
A
Hakka hak derler, haksıza haksız.
4856. Hagg leke düşmez.
A
Hakka leke düşmez.
4857. Haggla batılın arası dörd barmagdır.
A
Hakla batılın arası dört parmağıdır.
4858. Hagglı haggdan geçmez.
- A
Haklı haggdan geçmez.
4859. Hain adam hoflu olar.
A
Hain adam şüpheli olur.
4860. Hain dost deli düşmen göz tiker ölen güne.
A
Hain dost deli düşman öleceğin günü gözler.
4861. Hain gorphag olar.
A, B gorphag: hoflu
Hain korkak olur.
4862. Hain heyanetinin cezasını mütlag çeker.
A
Hain ihanetinin cezasını mutlaka çeker.
4863. Hal üzün bezeyidir.
A
Ben yüzün süstüdür.
4864. Hala evine dadanan er evinde dayanmaz.
A
Hala evine dadanan er evinde durmaz.
4865. Hala hala tendiri gala aşu pişirib nimçeni yala.
A
Hala hala tandırı topla, aşu pişirip tabağı yala.
4866. Hala hala tendiri gala kösövu götür odu gurdala.
A
Hala hala tandırı topla, yanık odun götür, ateşi kurcala.
4867. Hala hatirin galmasın.
A, B
Hala hatirin kalmasın.
4868. Halal artar haram batar.
A, B
Helal artar, haram batar.
4869. Halal inceler amma üzülmez.
A, B
Helal incilir ama kopmaz.
4870. Halal ye halal danış.
A
Helal ye helal konuş.
4871. Halalzade barışdırar, haramzade garişdırar.
A, B
Helalzade barıştırır, haramzade kapıştırır.
4872. Halam bildi, alem bildi.
A, B

- Halam bildi, alem bildi.
4873. Halamdan bir dilek dilerem, verse de
halamdır vermese de.
A
Halamdan bir dilek dilerim, verse de
halamdır vermese de.
4874. Halamın saggalı olsaydı, men ona dayı
deyerdim.
A
Halamın sakalı olsaydı, ben ona dayı
derdim.
4875. Halça salan, özü oturur.
A, B
Halı seren, kendi oturur.
4876. Halçalı gel, halçalı get.
A
Halılı gel, halılı git.
4877. Halg geder guş getirer, hanalı bayguş
getirer.
A, C
Halk gider kuş getirir, evli gider baykuş
getirir.
4878. Halg gız aldı guda gazandı, men gız
aldım gada gazandım.
A, B aldı: verib, men: biz gazandım:
gazandı, C aldı: alır, gazandı: gazanır
Halk kız aldı dünür kazandı, ben kız
aldım bela kazandım.
4879. Halg kesen barıag ganamaz.
A, C
Halkın kestiği parıak kanamaz.
4880. Halg nece, biz de ele.
A
Halk nasıl, biz de öyle.
4881. Halga adettir bize bi'det ?
A, C
Halka adettir de, bize gelince ayıp mı ?
4882. Halga it hürende, bize çağgal ulayar.
A, B, C
Halka it ürer, bize çakal ulur.
4883. Halgın ağzına gıfıl vurmağ olmaz.
A
Halkın ağzına kilit vurulmaz.
4884. Halgın ağzını bağlamag olmaz.
A
Halkın ağzı bağlanmaz.
4885. Halgın eybini söyleyen özü eyibli olar.
A
Halkın ayıbını söyleyen kendi de
ayıplıdır.
4886. Halgın gapısını el döyür bizim gapımızı
yel.
A, C
Halkın kapısını el döver, bizim kapımızı
yel.
4887. Halgın sedası haggın nidasıdır.
A, B nidasıdır: sedası, C nidasıdır: sedası
Halkın sedası hakkın nidasıdır.
4888. Halına bah, halı tohu.
A
Haline bak, halı doku.
4889. Halını hovuna sığallarlar.
A
Halının havını sıvazlarlar.
4890. Halının tozu tükener delinin sözü
tükenmez.
A
Halının tozu tükenir, delinin sözü
tükenmez.
4891. Hallı üz göyçek olar.
A, B
Benli yüz güzel olur.
4892. Haltanı aslan boynuna vurmazlar.
A, B
Aslan boynuna tasma vurmazlar.
4893. Halva halva demekle, ağız şirin olmaz.
A, B
Helva helva demekle, ağız tatlı olmaz.
4894. Halvaçı gızı daha şirin.
A, B
Helvacı kızı daha tatlı.
4895. Halvahor molladır.
A
Helva dışkünü hocadır.
4896. Halvanı yeyib, eşşeyi minib.
A
Helvayı yedi, eşşe binti.
4897. Halvar senin evinde talvar senin evinde,
Aş vurarsan, toz çıkar, ne var senin
evinde ?
A
Halvar senin evinde, çardak senin evinde,
Aş vurursun, toz çıkar, ne var senin
evinde ?
4898. Ham demir döyülmez.
A, C
Ham demir dövülmez.
4899. Ham yer ahtarır bostan atmağa.
A

- Bostan ekmeye ham yer arar.
4900. Hamam suyu ile özünü dost tutur.
A, B
Hamam suyu ile kendini dost tutar.
4901. Hamamdan çıkanın eri olasan, seferden gelenin arvadı.
A, C
Hamamdan çıkanın eri olasan, seferden gelenin karısı.
4902. Hamamdan gelirsene get erin evine,
Paltar yumagdan gelirsene get deden evine.
A
Hamamdan gelirsene git erin evine,
Çamaşır yıkamaktan gelirsene git babanın evine.
4903. Hamı bilir ki dağda keklik gözeldir.
A, B
Herkes bilir dağda ki keklük güzeldir.
4904. Hamı bilir ki şirvan çuhurdadır.
A
Herkes bilir ki Şirvan çukurdadır.
4905. Hamı çoh yaşamag ister, amma gocalıg istemez.
A
Herkes çok yaşamak ister, ama yaşlılık istemez.
4906. Hamı dedi dad oldu men deyende bidad ?
A, B
Herkes deyince iyi oludu da, ben deyince mi kötü oldu ?
4907. Hamı dinende can oldu, men dinende gan oldu.
A, B oldu: olur, oldu: olur, C oldu: olur, oldu: olur
Herkes konuşunca can oldu, ben konuşunca kan oldu.
4908. Hamı ile hoş görüşmek edaveti yoh eyler.
A
Herkes ile hoş görüşmek düşmanlığı yok eder.
4909. Hamı ister cennete getsin, amma günahları goymaz.
A
Herkes cennete gitmek ister, ama günahları bırakmaz.
4910. Hamımız birimiz için birimiz hamımız için.
A
Hepimiz birimiz için, birimiz hepimiz için.
4911. Hamını bezer özü lüt gezer.
A
Herkesi bezer, kendisi çıplak gezer.
4912. Hamını ley vurdu benim kimi tükü dağılan olmadı.
A
Herkesi aladoğan vurdu, benim gibi tüyü dağılan olmadı.
4913. Hamısı bir bezin gırağıdır.
A
Hepsi bir bezin kenarıdır.
4914. Hamısı bir yuvanın guşudur.
A, C
Hepsi bir yuvanın kuşudur.
4915. Hamıya aftava leyen, bize sarımsagdüyen.
A
Herkesi ibrik leğen, bize havan.
4916. Hamıya gelir gelem gaş gözü gara,
Bize de gelir sallagburun keçelbaş.
A
Herkesi kalem kaşlı kara gözülü gelir,
Bize de sarkıkburunlu kelbaşlı gelir.
4917. Hamıya hürmet ele hürmetin olar.
A, B olar: olsun, C olar: olsun
Herkesi hürmet et, hürmetin olsun.
4918. Hamıya it hürer bize Mazandaran çaggalı.
A
Herkesi it tırer, bize Mazandaran çakalı.
4919. Hamıya kelek bize de kelek.
A
Herkesi kelek, bize de kelek.
4920. Hamıya ovuc ovuc, bize bir iyne ucu.
A
Hepsine avuç avuç, bize bir iğne ucu.
4921. Han arılayanda reyyetin canı çıkar.
A
Han zayıflarsa, tebasının canı çıkar.
4922. Han evi bela evi.
A, C
Han evi bela evi.
4923. Han eyler han divanı.
A, B
Han divanını han kurar.
4924. Han gapısında işleyenin ayağını daş aparar.
A
Han kapısında çalışanın ayağını taş incitir.

4925. Han gulluğuna geden atlı geder, piyada gelir.
A
Hana kulluğa giden atlı gider, yaya gelir.
4926. Han vurur, hırman sovurur.
A, B
Har vurur, harman savurur.
4927. Hana nöker olanın börtü haça olar.
A, B, C
Hana uşak olanın şapkası yırtık olur.
4928. Hana yaradı, beye yaradı, keçel Genbere yaramadı ?
A, B keçel genbere: keçel honbay sene Hana yaradı, beye yaradı, kel Kanber'e yaramadı mı ?
4929. Hana yaradı beye yaradı keçel gıza yaramadı ?
A
Hana yaradı, beye yaradı, kel kıza yaramadı mı ?
4930. Handan gelen nökerem, dişlerini tökerem.
A, B, C
Handan gelen uşagım, dişlerini kırarım.
4931. Handır hanenişin.
A, C
Evinden çıkmayan handır.
4932. Hanende meclisin bezeyidir.
A
Hanende meclisin süsüdür.
4933. Hanı o sulu gilyan.
A
Hani o sulu nargile.
4934. Hanı papağım, hanı çomağım ?
A
Hani şapkam, hani değneğim ?
4935. Hanım gırsa geza, nöker gırsa ceza.
A
Hanım kırsa kaza, uşak kırsa ceza.
4936. Hanım gız halasına ohşar yahşı oğlan dayısına.
A
Hanım gız halasına benzer, iyi oğlan dayısına.
4937. Hanım hanım dediler var yohumu yediler.
A, B
Hanım hanım dediler, varımı yoğumu yediler.
4938. Hanım sındıran gabın sesi çıkmaz.
A, B
Hanımın kırdığı kabın sesi çıkmaz.
4939. Hanımlığım yalana çıhdı.
A
Hanımlığın yalan çıktı.
4940. Hanın gözü dört olar.
A
Hanın gözü dört olur.
4941. Hanla plov yemirem bığlarım yağa batar.
A
Hanla pilav yemem, bıyıklarım yağa batar.
4942. Hansı daşı galdırsan altundan bir egreb çıkar.
A
Hangi taşı kaldırsan altundan bir akreb çıkar.
4943. Hansı derdimi deyim ağlayım.
A
Hangi derdimi söyleyip ağlayayım.
4944. Hansı el ile vermisen o el ile de alarsan.
A
Hangi el ile verirsen o el ile alırsın.
4945. Hansı yuvanın guşusan.
A
Hangi yuvanın kuşusun.
4946. Harabadan tüstü çıhmaz.
A
Harabeden duman çıkmaz.
4947. Harada aşdır, orada başdır.
A, B harada: harda
Nerde aş, orda baş.
4948. Harada çalğı orada galğı.
A
Nerde süptürge, orda süprüntü.
4949. Harada devenin guyuğu, orda eşşeyin gulağı.
A
Nerde devenin kuyruğu, orda eşşegin kulağı.
4950. Harada gamış orada camış.
A, B
Nerde kamış, orada camış.
4951. Harada gördün derviş, orada olar nikbet iş.
A
Nerde derviş, orda pis iş.
4952. Harada gördün hamı kor, sen de ol kor.
A, C
Nerde gördün herkes kör, sen de ol kör.

4953. Harada gördün molla, gaşgabağını salla.
A
Nerde gördün hoca, başını gözünü salla.
4954. Haradan ışık gelir, barmağını ora tuhar.
A
Nerden ışık gelir, parmağını oraya tıkar.
4955. Haralısan ? Hele evlenmemişem.
A, B
Nerelisin ? Daha evlenmedim.
4956. Harallara sığmayan canım, torba
dağarcığa sığıldı.
A
Çuvallara sığmayan canım, dağarcık
torbasına sıkıştı.
4957. Haram geldi, halalı apardı.
A, B
Haram geldi, helali götürdü.
4958. Haram harama geder.
A
Haram harama gider.
4959. Haram malın bereketi olmaz.
A, B
Haram malın bereketi olmaz.
4960. Haraya mih çahıram papağını asır.
A
Nereye çivi çaktım şapkasını asar.
4961. Hardasan ay cavanlık ?
A
Nerdesin ey gençlik ?
4962. Harat bazarından geçmeyib.
A
Doğramacılar çarşından geçmemiş.
4963. Havayı sirke, baldan şirin olar.
A
Bedava sirke, baldan tatlı olur.
4964. Hay hayı gedib vay vayı galıb.
A
Hay hayı gidip vay vayı kaldı.
4965. Hayıf giyamete galmaz.
A
Hayıf kıyamete kalmaz.
4966. Hayıf olsun merd igidler gocalır.
A
Yazıktır ki mert yiğitler yaşlanır.
4967. Haynan gelen vaynan geder.
A
Hayla gelen vayla gider.
4968. Hazır aşın, dik kaşığıdır.
- A
Hazır aşın, dik kaşığıdır.
4969. Hazır oldu bışmişler, geldi gözden
düşmüşler.
A
Hazır oldu yemekler, geldi gözden
düşenler.
4970. Heber almag eyib deyil öyrenmemek
eyibdir.
A
Haber almak ayıp değil, öğrenmemek
ayıptır.
4971. Heber heyir gerek.
A, C
Haber hayırlı olmalı.
4972. Heberçi köpekoğludur ona gulag asan
ebleh köpekoğludur.
A
Haberci köpekoğludur ona kulak asan
aptal da köpek olur.
4973. Heberçi yalançı olar, yalançı heberçi.
A, B, C
Haberci yalançı olur, yalançı haberci.
4974. Heberi uşagdan öyren.
A, C
Haberi çocuktan öğren.
4975. Hecalet düşmenin olsun.
A
Utanç düşmanın olsun.
4976. Heccden gelen men heber getiren sen.
A
Hacdan gelen ben haber getiren sen.
4977. Hecce geden geldi saca geden gelmedi.
A
Hacca giden geldi, saca giden gelmedi.
4978. Heceri öpmeyene hacı demezler.
A
Haceri öpmeyene hacı demezler.
4979. Heç bendenin yaralı balası gözül
gabağında olmasın.
A, B yaralı balası: yarası, gözül
gabağında: gabağında
Hiç bir kulun yaralı evladı gözünün
önünde olmasın.
4980. Heç bilmir harada bışib deyir bir çömçe
de mene ver.
A, B bir çömçe de mene ver: mene de bir
çömçe
Nerde piştiğini bilmez bir kepçe de bana
ver der.

4981. Heç igid yalgız olmasın.
A, B
Yiğit yalnız olmasın.
4982. Heç igidin yakmasın bahtı yanı üste çevrilmesin tahtı.
A
Yiğidin bahtı yakmasın, tahtı yana yatmasın.
4983. Heç kes ana gamından getirmeyib.
A
Kimse anasının karnından getirmez.
4984. Heç kes arhasız olmasın.
A
Kimse arkasız olmaz.
4985. Heç kes heç kesin kitabını ohumur.
A
Kimse kimsenin kitabını okumuyor.
4986. Heç kes öz ayranına turş demez.
A, B
Kimse kendi ayranına ekşi demez.
4987. Heç kes öz eybini bilmez.
A, C
Kimse kendi ayıbını bilmez.
4988. Heç kes yalgız galmasın.
A
Kimse yalnız kalmasın.
4989. Heç kese bel bağlama.
A
Kimseye bel bağlama.
4990. Heç kesin çöreyi heç kesin garnında galmaz.
A, B
Kimsenin ekmeği kimsenin karnında kalmaz.
4991. Heç kesin gara papağı yanmasın.
A
Kimsenin kara şapkası yanmasın.
4992. Heç kesin horuzu sabaha kimi banlamayıb.
A
Kimsenin horuzu sabaha kadar ötmez.
4993. Heç kesin şamı seherecen yanmayıb.
A, B
Kimsenin kandili sabaha kadar yanmaz.
4994. Heç kez gurdnan giyamete galmaz.
A
Hiçbir zaman kurtla kıyamete kalmaz.
4995. Heç kim adama müfte guş tutmaz.
A
4996. Heç kimin adı, vayganlı olmasın.
A, B
Kimsenin adı, vay kanlı olmasın.
4997. Heç neye heç ne ala bilmezsen.
A
Hiçbir şeye hiçbir şey alamazsın.
4998. Heç toy görmemisen bacasından da bahmamısan ?
A
Hiç düğün görmedin mi, bacasından da bakmadın mı ?
4999. Heçi heçe vurarsan yene de heç çıkar.
A, C
Hiçi hiçe koysan yine hiç çıkar.
5000. Heddini bilmeyene heddini gandırarlar.
A
Haddini bilmeyene haddini bildirirler.
5001. Hefte sekkiz men dogguz.
A
Hafta sekiz ben dokuz.
5002. Heftede bir bazar onu da derviş pozar.
A
Haftada bir pazar onu da derviş bozar.
5003. Hegiget bir şeydir onu her kes dürlü anlar.
A
Hakikat birdir, onu herkes başka anlar.
5004. Hekim ceyran eti buyurubdur.
A
Hekim ceylan eti buyurdu.
5005. Hekim gapısı el gapısı.
A, C
Hekim kapısı el kapısı.
5006. Hekim hekim deyil başına gelen hekimdir.
A
Hekim hekim değil, başına gelen hekimdir.
5007. Hekim mehremdir.
A
Hekim mahremdir.
5008. Hekimden sorma, çekenden sor.
A, B
Hekimden sorma, çekenden sor.
5009. Hekime getsen dava verer falçıya getsen dua.
A

- Hekime gitsen deva verir, falcıya gitsen
dua.
5010. Hekimi hekim eyleyen hestedir.
A
Hekimi hekim yapan hastadır.
5011. Hekimsiz, hakimsiz şehirde galma.
A, C
Hekimsiz, hakimsiz şehirde durma.
5012. Helbir sudan ne götürür.
A
Kalbur sudan ne götürür.
5013. Helbircen evi olanın, gözleri geder derdi
var.
A, C
Kalbur kadar evi olanın, gözleri kadar
derdi var.
5014. Hele arhanla gapı açmamısan ?
A
Hiç sırtınla kapı açmadın mı ?
5015. Hele boynu goltug görmeyib.
A
Boynu hiç koltuk görmemiş.
5016. Hele dine gelir.
A
Dine gelmeye başladı.
5017. Hele dövülmemiş denleri var.
A
Hala dövülmemiş tanesi var.
5018. Hele görmeli günlüm gabagdadır.
A
Daha görecek günlüm var.
5019. Hele guyuğu gapı arasında galmayıb.
A
Kuyruğu hiç kapı arasında kalmamış.
5020. Hele halvahor olmayıb.
A
Daha helva düşkünlü olmadı.
5021. Hele harasını görürsen ?
A
Daha neresini göreceksin ?
5022. Hele saggalı ele vermemişem.
A, C
Halâ sakalı ele vermedim.
5023. Hele sefresi namehrem üzül görmeyib.
A, C
Halâ sofrası namahrem yüzü görmedi.
5024. Hele yarası sağalmayıb.
A
- Hala yarası iyileşmedi.
5025. Hellem gellem adamdır.
A
Allem kallem adamdır.
5026. Helvetde halva yeyenin sirrini allah bilir.
A, C
Gizlice helva yiyeenin sırrını Allah bilir.
5027. Hem ziyaret, hem ticaret.
A, B, C
Hem ziyaret, hem ticaret.
5028. Hemaşlıgda ölen şehiddir.
A
Kıtlıkta ölen şehittir.
5029. Hemcinsini tanımayan ayağa düşer.
A, B
Hemcinsini tanımayan ayağa düşer.
5030. Hemhana, demhana.
A
Aile, ev.
5031. Hemid heste, Hesen heste, Nadirgulu can
üste.
A
Hamit hasta, Hasan hasta, Nadirkulu can
çekişir.
5032. Hemir ağız olma.
A
Boş konuşma.
5033. Hemir tez gelende, arvad deyer erim meni
çoh isteyir.
A
Hamur çabuk mayalanınca, kadın, kocam
beni çok seviyor der.
5034. Hemiracı olma.
A
Pisboğaz olma.
5035. Hemiraşı, beyler aşı, umac onun yoldaşı.
A, C
Erişte, beyler aşı, ovmaç da mezesi.
5036. Hemiri bir yerde yoğurulubdur.
A, B yoğurulubdur: yoğrulub
Hamuru bir yerde yoğurulmuştur.
5037. Hemiri yüngüldür.
A
Hamuru hafiftir.
5038. Hemişe bağla bağatda.
A
Her zaman ağalıkta bağla.
5039. Hemişe biz görürük, bir yolda sen gör.

- A
Her zaman biz görürüz, bir kere de sen gör.
5040. Her zaman bülbul ötmez.
A
Her zaman bülbul ötmez.
5041. Her zaman sen gelesen.
A
Her zaman sen gel.
5042. Her zaman Şaban bir kere de ramazan.
A, B
Her zaman Şaban bir kere de Ramazan.
5043. Her işini bab ele gören desin ha bele.
A, B
Her işini tamam eyle, gören desin işte böyle.
5044. Hemsayenin arvadı göyçek.
A, C
Komşunun karısı komşuya güzel görünür.
5045. Hemşeriden kendhuda hansı vilayette var.
A
Hemşeriden kethüda hangi vilayette var.
5046. Hancer Lezgiye yaraşar.
A
Hancer Lezgi'ye yaraşır.
(Lezgi: Dağıstanlı bir kabile ve bunun mensubu)
5047. Hancer yarası geder, dil yarası getmez.
A
Hancer yarası gider, dil yarası gitmez.
5048. Hancer yarası sağalar, namus yarası sağalmaz.
A, C
Hancer yarası iyileşir, namus yarası iyileşmez.
5049. Hancer çıhdı, gan çıhdı.
A
Hancer çıktı, kan çıktı.
5050. Henek henek, ahırı deyenek.
A, B
Önce cilve, sora dayak.
5051. Heneyin ahırı savaştır.
A
Cilvenin sonu kavgadır.
5052. Her acının bir şirini var.
A
Her acının bir tatlısı var.
5053. Her adam öz eybini bilmez.
- A
Her adam kendi ayıbını bilmez.
5054. Her adamın ekdiyi bitmez.
A
Her adamın ekdiği bitmez.
5055. Her adamın öz yeri var her yerin de öz adamı.
A
Her adamın kendi yeri var, her yerin de kendi adamı.
5056. Her ağ gün gara gün ömürden gedir.
A, C
Her ak gün kara gün ömürden gider.
5057. Her ağac kötüyünden çürtiyer.
A
Her ağac kütüğünden çürtür.
5058. Her ağac meyvesi ile tanınar.
A
Her ağac meyvesi ile tanınır.
5059. Her ağaca söykenmek olmaz.
A
Her ağaca dayanılmaz.
5060. Her ağacda bar olmaz.
A, B
Her ağaçta meyve olmaz.
5061. Her ağacın kölgesi olmaz.
A
Her ağacın gölgesi olmaz.
5062. Her ağıl bir deyil.
A
Her akıl bir değil.
5063. Her ağıl bir olsa, keçiye çoban tapılmaz.
A, B
Her akıl bir olsa, keçiye çoban bulunmaz.
5064. Her ağız bir deyil.
A
Her ağız bir değil.
5065. Her ağızda bir dua var.
A
Her ağızda bir dua var.
5066. Her ağızdan bir söz çıkar.
A
Her ağızdan bir söz çıkar.
5067. Her ağılar gözlüye aşig demezler.
A
Her gözlü yaşlıya aşık demezler.
5068. Her ahan su içmeli olmaz.

- A, B
Her akan su içilmez.
5069. Her akan suya Araz demezler.
A, C
Her akan suya Aras demezler.
5070. Her almağın bir gaytarmağı var.
A, B, C
Her almanın bir de vermesi var.
5071. Her anın bir hökmü var, bir melalı var.
A, B hökmü: zövgü
Her anın bir hükmü, bir de sıkıntısı var.
5072. Her arvad öz evinin, hem hanımı hem gullugçusudur.
A
Her kadın kendi evinin, hem hanımı hem hizmetçisidir.
5073. Her arvad saggız çeyner, amma Ayşe kimi çeyneye bilmez.
A
Her kadın sakız çiğner ama Ayşe gibi çılatamaz.
5074. Her aşigin bir dövranı var.
A, B
Her aşigin bir devranı var.
5075. Her atalar sözlünün bir yeri var.
A
Her atasözlünün bir yeri var.
5076. Her atasının gözü çıkarılana Koroğlu demezler.
A
Her babasının gözü çıkarılana Köroğlu demezler.
5077. Her atılan daşın dalınca getmezler.
A, B, C
Her atılan taşın peşinden gidilmez.
5078. Her aydınlığın bir garanlığı, her garanlığın bir aydınlığı var.
A
Her aydınlığın bir karanlığı, her karanlığın bir aydınlığı var.
5079. Her bağçanın öz bağbanı var.
A
Her bahçenin kendi bahçıvanı var.
5080. Her bağın öz bağbanı var.
A
Her bağın kendi bahçıvanı var.
5081. Her başın bir derdi var.
A
Her başın bir derdi var.
5082. Her bığı burma meydana gire bilmez.
A
Her bıyığı burma meydana giremez.
5083. Her binanın bir ustadı var.
A, B ustadı: mimarı.
Her binanın bir ustası var.
5084. Her bir adam işi ile tanınar.
A, C
Her adam işi ile tanınır.
5085. Her cefanın bir sefası var.
A, C
Her cefanın bir sefası var.
5086. Her çağırılan yere getmezler.
A
Her çağırılan yere gidilmez.
5087. Her çerençiye cavab versen boğazın yırtılır.
A
Her gevezeye cevap versen, boğazın yırtılır.
5088. Her çiçeyin bir etri var.
A, C
Her çiçeğin bir kokusu var.
5089. Her dağ olsa çekiler, bala derdi çekilmez.
A, B
Her yaraya katlanılır, evlat yarasına katlanılmaz.
5090. Her dağın öz eteyi var.
A
Her dağın kendi eteği var.
5091. Her damçı güvvetdir bir daşgın sele.
A
Her damla taşkın sele katkıdır.
5092. Her danışana cavab versen boğazın yırtılır.
A
Her konuşana cevap versen boğazın yırtılır.
5093. Her daşın dibinde bir Koroğlu var.
A, B
Her taşın dibinde bir Köroğlu var.
5094. Her delinin bir ağıllısı olmalıdır.
A
Her delinin bir akıllısı olmalıdır.
5095. Her delleyin bir dermanı var, tapanı gerek.
A, B delleyin: derdin
Her derdin bir dermanı var, bulanı gerek.
5096. Her dere de bir at öldürüb baytar olub.

- A
Her derede bir at öldürüp baytar oldu.
5097. Her deyilene inanma.
A
Her denilene inanma.
5098. Her divarın gulağı var.
A
Her duvarın kulağı var.
5099. Her dovşanını o yerin tazısı tutar.
A
Her tavşanı o yerin tazısı tutar.
5100. Her elin bir adeti var.
A
Her elin bir adeti var.
5101. Her enişin bir yohuşu her yohuşun bir enişi var.
A
Her inişin bir yokuşu, her yokuşun da bir inişi var.
5102. Her enişin bir yohuşu var.
A
Her inişin bir yokuşu var.
5103. Her evin bir adeti var.
A
Her evin bir adeti var.
5104. Her eybi üze vurmazlar.
A
Her ayıbı yüze vurmazlar.
5105. Her feslin bir meyvesi var.
A
Her faslın bir meyvesi var.
5106. Her gaba bir gapag goyarlar.
A
Her kaba bir kapak koyarlar.
5107. Her gaşığın gismeti bir olmaz.
A
Her kaşığın kısmeti bir olmaz.
5108. Her gâtırcı Murad olmaz.
A
Her katırcı Murat olmaz.
5109. Her gazanda gaynayar.
A
Her kazanda kaynamaz.
5110. Her gazılan yerden su çıkmaz.
A, C
Her kazılan yerden su çıkmaz.
5111. Her gebahati özüne bil.
A
Her kabahati kendinde ara.
5112. Her gebahati üze vurmazlar.
A
Her kabahati yüze vurmazlar.
5113. Her gecenin bir gündüzü var.
A, B
Her gecenin bir gündüzü var.
5114. Her gelirin bir çıharı var.
A
Her gelirin bir gideri var.
5115. Her gedişin bir gelişi var.
A
Her gidişin bir gelişi var.
5116. Her gışın bir yazı var.
A
Her kışın bir yazı var.
5117. Her gohuma erk olmaz.
A
Her akrabaya güvenilmez.
5118. Her goz girdedir, her girde goz deyil.
A
Her ceviz yuvarlaktır, her yuvarlak şey ceviz değildir.
5119. Her gölden bir gurbağa, Göy gölden min gurbağa.
A
Her gölden bir kurbağaya, Gök gölden bin kurbağa.
5120. Her gördüyüne aldanma.
A
Her gördüğüne aldanma.
5121. Her gördüyünü atana oşatma.
A, B
Her gördüğünü babana benzetme.
5122. Her gördüyünü dost sanıp sirrini açma.
A
Her gördüğünü dost sanıp sırrını söyleme.
5123. Her gözelde bir eyib olar.
A
Her gözelde bir ayıp olur.
5124. Her guruldayan sulu gelyan deyil.
A
Her fokurdayan nargile değil.
5125. Her guş öz destesiyle uçar.
A
Her kuş kendi desteğiyle uçar.
5126. Her guş öz tayı ile uçar.

- A
Her kuş kendi akranıyla uçar.
5127. Her kuş öz yuvasının ağasıdır.
A
Her kuş kendi yuvasının ağasıdır.
5128. Her kuşa öz yuvası her kese öz veteni.
A, C
Her kuşa kendi yuvası her kese kendi vatani.
5129. Her kuşun eti yeyilmez.
A
Her kuşun eti yenilmez.
5130. Her gülden gülâb olmaz.
A
Her gülden gülsuyu olmaz.
5131. Her gülün bir gohhusu, bir etri var.
A, B
Her gülün bir kokusu, bir ıtrı var.
5132. Her gün bir olmaz.
A
Her gün bir olmaz.
5133. Her gün günahkar bir gün tövbeakar.
A
Her gün günahkar bir gün tövbeakar.
5134. Her gün ne tapsan odur.
A
Her gün ne bulsan odur.
5135. Her gün ömürden bir kerpiç düşür.
A
Her gün ömürden bir kerpiç düşer.
5136. Her hayvanın balası dalınca geder eşiğin balası gabağınca.
A
Her hayvanın yavrusu ardından gider, eşiğin ki önünden.
5137. Her horuz öz heyetinde banlar.
A, B
Her horoz kendi çöplüğünde öter.
5138. Her horuz öz yerinde eşelener.
A, B yerinde: küllüğünde, C
Her horoz kendi küllüğünde eşelenir.
5139. Her hoş görünen kimseye aldanma heysen,
Her hoş görünen kimsede vicdan ola bilmez.
A
Her hoş görünen kimseye aldanma yazık,
Her hoş görünen kimsede vicdan olmaz.
5140. Her hitrene daş atsan daş daş üstte galmaz.
- A, B daş daş üstte: daş üstte daş
Her hitrene taş atsan taş taş üstünde kalmaz.
5141. Her igid öz adıyla tanınar.
A
Her yiğit kendi adıyla tanınır.
5142. Her iri gözün ışığı olmaz.
A
Her iri gözün ışığı olmaz.
5143. Her iş ustasının elinde asandır.
A
Her iş ustasının elinde kolaydır.
5144. Her iş ve'deye bahar ve'de her şeye bahmaz.
A
Her iş zamana bakar, zaman her şeye bakmaz.
5145. Her ışık bir kölge salar.
A
Her ışık bir gölge salar.
5146. Her işi at üstü görmezler.
A
Her işi at üstünde görmezler.
5147. Her işi insafla gör.
A, C
Her işi insafla gör.
5148. Her işimiz düzelib galıb saggal bir darağımız.
A, B bir: -
Her işimiz tamam oldu, kaldı bir sakal tarağımız.
5149. Her işin başı sağlığı.
A
Her işin başı sağlık.
5150. Her işin evveli çetindir.
A
Her işin başı zordur.
5151. Her işin sonuna baharlar.
A
Her işin sonuna bakarlar.
5152. Her kes ata bilir amma vura bilmez.
A
Herkes atabilir ama vuramaz.
5153. Her kes attığı ohun hara deyeceyini bilsin gerek.
A
Herkes attığı okun nereye gideceğini bilmelidir.
5154. Her kes bildiyini, deyrman döydüyünü.

- A, C
Herkes bildiğini, değirmen dövdüğünü.
5155. Her kes her şeyi öz ölçüstü ile ölçer.
A
Herkes her şeyi kendi ölçüstü ile ölçer.
5156. Her kes ki bilmir ve bilir ki bilmir,
Çolag eşşek üstü özünü menzile yetirer.
A
Herkes bilmez ve bilmediğini bilmez,
Çolak eşek üstünde menzile varır.
5157. Her kes ne eylese özüne eyler.
A
Herkes ne yapsa kendine yapar.
5158. Her kes nece olsa başgasını da özü kimi
bilir.
A
Herkes nasılsa başkalarını da kendi gibi
bilir.
5159. Her kes odu öz kömbesine çeker.
A
Herkes ateşi kendi pidesine çeker.
5160. Her kes öz adını çeker.
A, C
Herkes kendi adını söyler.
5161. Her kes öz aqlını beyener.
A
Herkes kendi aqlını beğenir.
5162. Her kes öz atını çapır.
A, B
Herkes kendi atını koşturur.
5163. Her kes öz derdile, deyirmançı su ile.
A
Herkes kendi derdiyle, değirmenci su ile.
5164. Her kes öz derdinden danışar.
A
Herkes kendi derdinden konuşur.
5165. Her kes öz ekdiyini biçer.
A, B
Herkes kendi ektiğini biçer.
5166. Her kes öz emelinin meyvesini derer.
A
Herkes kendi yaptığıının karşılığını görür.
5167. Her kes öz evinin hem nökeri hem de
ağasıdır.
A, B hem nökeri hem de: -
Herkes kendi evinin hem uşağı hem de
ağasıdır.
5168. Her kes öz eybini bilir.
A
- Herkes kendi ayıbını bilir.
5169. Her kes öz gelir çıkarına bahar.
A
Herkes kendi gelir giderine bakar.
5170. Her kes öz kisesinden yeyer.
A
Herkes kendi kesesinden yer.
5171. Her kes öz kömbesini gözler.
A
Herkes kendi pidesini gözler.
5172. Her kes öz ölüsünü ohşayır.
A
Herkes kendi ölüsünü anar.
5173. Her kes öz türeyinden su içer.
A, C
Herkes kendi yüreğinden su içer.
5174. Her kes öz yurdunu beyener.
A
Herkes kendi yurdunu beğenir.
5175. Her kes özünden dem vurur.
A, B vurur: vurur
Herkes kendinden dem vurur.
5176. Her kes şeraret ekse peşimançılığ biçer.
A, B peşimançılığ: peşmanlık
Kim kötülük etse pişmanlık duyar.
5177. Her kes yüz il yaşamasa günah onun
özündedir.
A, C
Kim yüz yıl yaşayamıyorsa kabahat
kendisindedir.
5178. Her kese öz adeti hoş gelir.
A, C
Herkes kendi adeti hoş gelir.
5179. Her kese öz veteni ezizdir.
A
Herkes kendi vatanı azizdir.
5180. Her kese öz yükü ağır gelir.
A
Herkes kendi yükü ağır gelir.
5181. Her kesin balası öz gözüne göyçekdir.
A, C
Herkesin evladı kendi gözüne güzeldir.
5182. Her kesin bir derdi var, heç kese demez
ağlar.
A
Herkesin bir derdi var, hiç kimseye
söylemez ağlar.
5183. Her kesin bir işi var.

- A
Herkesin bir işi var.
5184. Her kesin çöreyi hemirine göredir.
A
Herkesin ekmeği hamuruna göredir.
5185. Her kesin delisi evde, derdi gamında.
A
Herkesin delisi evde, derdi karnunda.
5186. Her kesin derdi özüne bir at yüküdür.
A
Herkesin derdi kendisine bir at yüküdür.
5187. Her kesin hürmeti öz elindedir.
A
Herkesin hürmeti kendi elindedir.
5188. Her kesin iradesi öz elindedir.
A
Herkesin iradesi kendi elindedir.
5189. Her kesin keçeveyi özüne göre olar.
A, C
Herkesin keçesi kendine göredir.
5190. Her kesin malı özüne göre giymetlidir.
A
Herkesin malı kendine göre kıymetlidir.
5191. Her kesin öz ağı.
A, C
Herkesin kendi akı.
5192. Her kesin öz behti.
A
Herkesin kendi bahtı.
5193. Her kesin uşağı özüne şirindir.
A, C
Herkesin evladı kendine tatlıdır.
5194. Her kimin ki bağı var keyf çekmeye çağı var.
A
Kimin bağı varsa keyif çekmeye imkanı var.
5195. Her kimin ki bağı var üreyinde dağı var.
A
Kimin bağı varsa yüreğinde de yarası var.
5196. Her kişi gücüne göre yük tutar.
A
Herkes gücüne göre yük tutar.
5197. Her kişinin nebzine göre şerbet vererler.
A
Herkesin nabzına göre şerbet verirler.
5198. Her gönülün bir yazı, bir gışı var.
A
- Her gönülün bir yazı, bir kışı var.
5199. Her külek dağı yerinden terpede bilmez.
A, C
Her rüzgar dağı yerinden oynatamaz.
5200. Her meyve öz ağacında.
A
Her meyve kendi ağacında.
5201. Her meyve öz vâhtında yetişer.
A, C
Her meyve kendi vaktinde yetişir.
5202. Her meyvenin kalı deyse insanın kalı deymez.
A
Her meyvenin hamı olgunlaşır insanın hamı olgunlaşmaz.
5203. Her meyvenin öz dadı var.
A
Her meyvenin kendi tatı var.
5204. Her ne desen özüne gider.
A
Her ne desen kendine gider.
5205. Her ne gider bağdan gider, bağbandan ne gider.
B
Ne giderse bağdan gider, bahçivandan ne gider.
5206. Her ne gider ömürden gider.
A, B gider gedir: gider gedir
Her ne giderse ömürden gider.
5207. Her ne yedin dadındır, her ne verdin adındır, her ne galsa yadındır, Oğluna galsa yad kızıyla yeyecek, kızına galsa yad oğlı ile.
A
Ne yediysen karındır, ne verdiysen adındır, ne kalırsa hatırandır, Oğluna kalsa el kızıyla yer, kızına kalsa el oğlu ile.
5208. Her neye el vururam gulpu galır elimde.
A
Neye elimi atsam kulpu elimde kalır.
5209. Her nögsanı özünde gör.
A
Her eksiği kendinde gör.
5210. Her ohuyan Molla Penah olmaz.
A, B
Her okuyan Molla Penah olmaz.
5211. Her otun öz kökü var.
A
Her otun kendi kökü var.

5212. Her ölüme gehramanlık demezler.
A
Her ölüme kahramanlık denilmez.
5213. Her parıldayan gızıl olmaz.
A
Her parıldayan altın olmaz.
5214. Her perde dalında yüz sır var.
A, B
Her perde arkasında yüz sır var.
5215. Her rast gelene dost deme.
A
Her rast gelene dost deme.
5216. Her saatin bir hökmü var.
A, B
Her saatin bir hükümü var.
5217. Her saggala salam vermezler.
A, C
Her sakala selam vermezler.
5218. Her saggalı ağ olana ağ saggal demezler.
A
Her sakalı ak olana ak sakal demezler.
5219. Her saggallı baba olmaz.
A
Her sakallı baba olmaz.
5220. Her saggallıya dede deme.
A
Her sakallıya dede deme.
5221. Her sarğı her yaraya sarılmaz.
A
Her sargı her yaraya sarılmaz.
5222. Her sebrin ahırı var.
A
Her sabrın sonu var.
5223. Her seheng suda sınımaz.
A, C
Her testi suda kırılmaz.
5224. Her schvi tize vurmazlar.
A
Her hatayı yüze vurmazlar.
5225. Her sözün bir persengi var.
A, B
Her sözün bir persengi var.
5226. Her sözün öz yeri öz megamı var.
A, B öz: bir, öz: bir
A
Her sözün kendi yeri kendi makamı var.
5227. Her su keçit vermez.
- A
Her su geçit vermez.
5228. Her suda mercan olmaz.
A
Her suda mercan olmaz.
5229. Her şey biter kosanın saggalı bitmez.
A, C
Herşey biter kösenin sakalı bitmez.
5230. Her şey öz vahtında.
A
Herşey kendi vaktinde.
5231. Her şey ustasının elindedir.
A, C
Herşey ustasının elindedir.
5232. Her şeye barmagarası bahmazlar.
A
Herşeye parmak arasından bakmazlar.
5233. Her şeye dodag büzme.
A
Herşeye dudak büzme.
5234. Her şeye göz deyer, müflise göz deymez.
A
Herşeye göz değer, müflise göz değmez.
5235. Her şeyi bilmek olmaz.
A
Herşeyi bilmez olmaz.
5236. Her şeyi demek olmaz.
A
Herşeyi söylemek olmaz.
5237. Her şeyi vahtında eksen dürr biter.
A, C
Herşeyi vaktinde eksen incir biter.
5238. Her şeyin azı yahşıdır.
A, C
Herşeyin azı iyidir.
5239. Her şeyin çohu zererdır.
A
Herşeyin çoğu zarardır.
5240. Her şeyin evveli çetin olar.
A
Herşeyin öncesi zor olur.
5241. Her şeyin hiridarı gerekdir.
A, C
Herşeyin bileni gerektir.
5242. Her şeyin öz adı var.
A
Herşeyin kendi adı var.

5243. Her şeyin öz vahtı var.
A
Herşeyin kendi vakti var.
5244. Her şeyin öz yeri var.
A
Herşeyin kendi yeri var.
5245. Her şeyin sonu vardır.
A
Herşeyin sonu vardır.
5246. Her şeyin tezesi, dostun köhnesi.
A, B
Herşeyin tazesi, dostun eskisi.
5247. Her tullanana göz bitse meymun göz satan
olar.
A
Her atılan ceviz bitse maymun ceviz
satar.
5248. Her uca boylu ağac servi huraman olmaz.
A, C
Her uzun boylu ağaç servi hıraman
olmaz.
5249. Her uzun ağaca çınar demezler.
A
Her uzun ağaca çınar denilmez.
5250. Her tüze gülene dost demezler.
A
Her ytüze gülene dost demezler.
5251. Her vaht bazara geder yağış yağar
deyirmanana geder guğın olar.
A
Ne zaman pazara gitse yağış yağar,
değirmene gitse kavga çıkar.
5252. Her vaht dü şey gelmez.
A, C
Her zaman düşüş gelmez.
5253. Her vaht fırsat ele düşmez.
A
Her zaman fırsat ele düşmez.
5254. Her yazan şair olmaz.
A
Her yazan şair olmaz.
5255. Her yazan şair olsa, diberler çağgal olar,
Çoh çalışan hırdavatçı, ahırda baggal
olar.
A
Her yazan şair olsa, /.../ çakal olur,
Çok çalışan hırdavatçı, sonunda bakkal
olur.
5256. Her yazılana inanmazlar.
A
- Her yazılana inanılmaz.
5257. Her yerde olsa ganlını elbette gan tutar.
A
Nerede olursa olsun kanlıyı elbette kan
tutar.
5258. Her yerin bir debi var.
A
Her yerin bir adeti var.
5259. Her yeten güzela güzel demezler.
A
Her büyüyen güzela güzel demezler.
5260. Her yeteni eylediler kendhuda, kirami
Şüvalan getdi bada.
A
Her büyüyen köy muhtarını yaptılar,
saygıdeğer Şüvalan'a yazık oldu.
5261. Her yumurtadan cüce çıkmaz.
A, B
Her yumurtadan civciv çıkmaz.
5262. Her zaman, bir aşigin dövranıdır.
A
Her zaman, bir aşigin devranıdır.
5263. Her zamanın bir fir'onu var, her fir'onun
da bir Musası.
A
Her zamanın bir firavunu var, her
firavunun bir Musası.
5264. Her zamanın bir hökmü var.
A
Her zamanın bir hükümü var.
5265. Her zerer bir ağıl artırır.
A, C
Her zarar bir akıl artırır.
5266. Her zerede bir heyir var.
A
Her zararda bir hayır var.
5267. Her ziyan bir heyirdir.
A
Her ziyan bir hayırdır.
5268. Her zülmet gecenin bir gündüzlü var,
Bir yandan bağlayan bir yandan açar.
A
Her karanlık gecenin bir gündüzlü var,
Bir yandan bağlayan bir yandan açar.
5269. Herden ipek, herden köpek.
A, B
Arada ipek, arada köpek.
5270. Herden sözün nıcrezi gelir.
A

- Bazen sözün marazı çıkar.
5271. Here bir barmag batırar, henasına dellek Muradin.
A, B
Berber Murat'ın kınasına, her kes bir parmak batırır.
5272. Here bir cüre başını itirib.
A
Her kes bir şekilde hayatını yitirir.
5273. Here bir sap verse, çıpağa köyneck olar.
A, B
Herkes bir ip verse, çıplağa gömlek olur.
5274. Here bir tük verse, kosa da saggallı olar.
A
Herkes bir tly verse, köse de sakallı olur.
5275. Hereket harada bereket orada.
A
Hareket nerde bereket orda.
5276. Hereket senden bereket menden.
A, C
Hareket senden, bereket benden.
5277. Heremhana guşudur.
A
Harem kuşudur.
5278. Herenin başından bir avaz gelir.
A
Her kafadan bir ses gelir.
5279. Herenin bir adeti var.
A, C
Herkesin bir adeti var.
5280. Herif herifi uzagdan tanıyar.
A
Kurnaz kurnazı uzaktan tanır.
5281. Herif olma.
A
Kurnaz olma.
5282. Herin de yandırdı meni, belin de yandırdı meni,
Susadım su istedim, suyun da yandırdı meni.
A
Evet demen de beni yaktı, peki demen de yaktı beni,
Susadım su istedim, suyun da yaktı beni.
5283. Herze herze danışma ağzın yamana öyrenir.
A, C
Boş boş konuşma ağzın kötüye öğrenir.
5284. Herze sözün mercezi geler.
- A, C
Boş sözün marazı çıkar.
5285. Hesab bilmeyenle durub oturma.
A
Hesap bilmeyenle oturub kalkma.
5286. Hesab bilmirsen yohsa yanın çubug görmeyib ?
A
Hesap mı bilmiyorsun yoksa dayak mı yemedin ?
5287. Hesab var dinar dinar, bahşış var halvar halvar.
A, B, C
Hesap var dinar dinar, bahşış var halvar halvar.
5288. Hesabda doğru ol hesabdar olma hesap bilmeyenle durub oturma.
A
Hesapta doğru ol, hesapçı olma, hesap bilmeyenle düşüp kalkma.
5289. Hesabı doğru olanın alını açığ olar.
A, B
Hesabı doğru olanın alını açığ olur.
5290. Hesabı temiz olanın tüzü ağ olar.
A, B
Hesabı temiz olanın yüzü ak olur.
5291. Hesabın büyük kiçiyi olmaz.
A
Hesabın büyüğü küçüğü olmaz.
5292. Hesablıya dağlar da eyiler.
A
Hesaplıya dağlar da eğilir.
5293. Hesabsız gelen zereler gider.
A, C
Hesapsız gelen zararlar gider.
5294. Hesen de gelyan çeker Hüseyin de gelyan çeker,
Tenbeki bol olanda sıçan da gelyan çeker.
A
Hasan da nargile çeker, Hüseyin de nargile çeker,
Tönbeki bol olunca sıçan da nargile çeker.
5295. Hesen keçel, keçel hesen ne fergi ?
A
Hasan kel, kel Hasan ne farkı var ?
5296. Hesir altından su yeridir.
A
Hasır altından su yürütür.
5297. Hesiri oğurlayıb mescide salır.

- A, B
Hasırı çalıp mescide serer.
5298. Hesis ağgöz olar.
A
Cimri ağgözlü olur.
5299. Hesis eli uzun olar.
A, C
Cimri eli uzun olur.
5300. Hesis ile cömerdin herci birdir.
A
Cimri ile cömerdin harcı birdir.
5301. Hesis zalım olar.
A, C
Cimri zalim olur.
5302. Hesisden alınan yumurtanın sarısı olmaz.
A, B
Cimriden alınan yumurtanın sarısı olmaz.
5303. Hesisden gışda buz almaz.
A, C
Cimriden kışın buz alınmaz.
5304. Hese zehir versen pulsuzdur deye içir.
A, C
Cimriye zehir versen bedavadır diye içir.
5305. Hesm (düşmen) hesme gezel ohumaz.
A
Düşman düşmana gazel okumaz.
5306. Hesda sağın garınca olsa da.
A
Düşmandan sakın karınca da olsa.
5307. Hesmın sitemin hesme demek hesme sitemdir.
A
Düşmanın sitemini düşmana demek düşmana sitemdir.
5308. Heste hekimden derman istemezler.
A
Hasta hekimden derman istemezler.
5309. Heste teleser armud vahtunda yetişir.
A
Hasta sabırsızlanır armut vaktinde yetişir.
5310. Heste yatmag hesteye bahmagdan yahıdır.
A, C
Hasta yatmak hastaya bakmaktan iyidir.
5311. Hestelik atlı gelir piyada gedir.
A, C
Hastalık atlı gelir yaya gider.
5312. Hesteni döşekde sahlayarlar uşağı beşikde.
A
Hastayı döşekde saklarlar, çocuğu beşikte.
5313. Hestenin gızıl taht neyine gerek ?
A
Hastanın altın taht neyine gerek ?
5314. Hestenin işi galar, astanın işi galmaz.
A
Hastanın işi kalır, eli ağırın işi kalmaz.
5315. Hesteye döşek, aca çörek lazımdır.
A
Hastaya döşek, aça ekmek lazımdır.
5316. Hesteye naz elemek hekime yaraşmaz.
A, C
Hastaya naz etmek, hekime yaraşmaz.
5317. Heşemin azdırsı hırmanını büyük tut.
A
Samanın azsa, harmanını büyük tut.
5318. Heşil bişirmek bilmir aşbazlıg iddiası edir.
A, C
Bulamaç pişirmesini bilmez, aşçılık iddia eder.
5319. Heta heta üstünden gelende bir hetaya ne var ?
A
Hata hata üstüne gelince bir hatadan ne olur ?
5320. Heta insandan baş verer.
A, C
Hata insandan kaynaklanır.
5321. Heta menden eta senden.
A
Hata benden başışlamak senden.
5322. Hetakardan heta eksik olmaz.
A
Hatakardan hata eksik olmaz.
5323. Hevesdir besdir.
A
Hevesdir kafidir.
5324. Hey dedi malım mülküm var, heç demedi ölüm var.
A
Durmadan malım mülküm var dedi, hiç ölüm var demedi.
5325. Heya imandandır.
A
Haya imandandır.

5326. Heyalsız insan meyvesiz ağaca benzer.
A
Hayalsız insan meyvesiz ağaca benzer.
5327. Heyası olmayanın insafı da olmaz.
A, B, C
Hayâsı olmayanın insafı da olmaz.
5328. Heyasıza salam ver, geç.
A
Hayâsıza selam ver, geç.
5329. Heyasızda insaf olmaz insafsızda heyâ.
A, B, C
Hayâsızda insaf olmaz, insafsızda hayâ.
5330. Heyasızdan heyânı goru.
A
Hayâsızdan hayânı koru.
5331. Heyatı ölene geder sev.
A
Hayatı ölene kadar sev.
5332. Heyderü Sefderdi bizim pirimiz,
Gurhınıza taydı bizim birimiz.
A
Haydarı Safter'di bizim pirimiz,
Kırkınıza bedeldi birimiz.
5333. Heyir allahdan, şer şeytandan.
A
Hayır Allahtan, şer şeytandan.
5334. Heyir de heyir taparsan.
A
Hayır söyle hayır bulursun.
5335. Heyir dile gonşuna, heyir gelsin başına (çahsın garşına).
A, B, C dile: iste
Hayır dile komşuna, hayır gelsin başına.
5336. Heyir ile şer gardaşdır.
A
Hayırla şer kardeşdir.
5337. Heyir iş yerde galmaz.
A, B
Hayır iş yerde kalmaz.
5338. Heyir işe yahın ol, şer işden sağın.
A
Hayır işe yakın ol, şer işten sakın.
5339. Heyir işi sahlamazlar.
A
Hayır işi saklamazlar.
5340. Heyir işi yubatmazlar.
A
Hayır işi geciktirmezler.
5341. Heyir söylemezden heyir olsaydı, adını
Heyrulla goyardılar.
A
Hayır söylemezden hayır gelseydi, adını
Hayrullah koyarlardı.
5342. Heyir söylemeze dediler: - Heyir söyle,
gedim gelim sene don tikdirerem ,
Dedi: - Evvel tikdir, belke getdin
gelmedin.
A, B evvel tikdir: -
Hayır söylemeze hayır söyle, gidip
gelelim sana bir elbise diktirelim
dediler,
Belki gider gelmezsiniz önce diktirin
dedi.
5343. Heyir ver ta ki heyir göresen.
A
Hayır ver ki hayır göresin.
5344. Heyri yohdur çahırın, içme açar pahırın.
A, B
Hayrı yoktur içkinin, içme açtırır
bağrını.
5345. Heyretde ağıl, yolda salam, gemde teselli.
A, B
Şaşkınlıkta akıl, yolda selam, gamda
teselli.
5346. Heyvan ele heyvandır.
A
Hayven öyle hayvandır.
5347. Heyvan gatlaşar yiyesi gatlaşmaz.
A, B
Hayvan razı olur, sahibi olmaz.
5348. Heyvan sahlasan pişik sahla, özül tutar
özül yeyer.
A, B, C
Hayvan beslesen kedi besle, kendi tutar
kendi yer.
5349. Heyvana çuluna göre, insana geyimine
göre giymet vermek düz deyil.
A
Hayvana çuluna göre, insana giyimine
göre kıymet vermek doğru değil.
5350. Heyvanda arıglıg insanda yeke garınlıg
eyibdir.
A
Hayvanda sıskalık, insanda göbek
ayıpdır.
5351. Heyvanı budundan dağlarlar insanı
treyinden.
A
Hayvanı budundan dağlarlar, insanı
yüreğinden.

5352. Heyvanın açgözlüyü onu kökelder,
insanı açgözlüyü onun başını yeyer.
A
Hayvanın açgözlülüğü onu şişmanlatır,
insanın açgözlülüğü başını yer.
5353. Heyvanın dişine baharlar insanın işine.
A
Hayvanın dişine bakarlar, insanın işine.
5354. Heyvası yoh, narı yoh, goy desinler,
Şahbudağın bağı var.
A
Ayvayı yok, narı yok, bırak desinler
Şahbudağın bağı var.
5355. Hezine harabalıgda tapılar.
A
Hazine harabelikte bulunur.
5356. Hezneye tüptürenin tüptürceyi öz saggalina
yapışar.
A
Yalağa tükürenin tükürüğü kendi sakalina
yapışır.
5357. Hezri geldi, gilavar kaç.
A
Poyraz geldi, lodos kaç.
5358. Hıdır çıhdı, gış çıhdı.
A
Hıdırellez çıktı, kış çıktı.
5359. Hına yahan gecesi, hamı hınaya boyanar.
A
Kına gecesi herkes kına yakar.
5360. Hınalı el cibe goyulmaz.
A
Kınalı el cebe sokulmaz.
5361. Hırçıya garpız bağışlamazlar.
A
Bostancıya karpuz bağışlamazlar.
5362. Hırdavatçının andı, özüne genim olar.
A, C
Hırdavatçının yemini, kendine düşman
olur.
5363. Hırman döymek kişi işidir.
A
Harman dövmek erkek işidir.
5364. Hırmana giren porsug, yabancı özüne
gebul eder.
A, C
Harmana giren porsuk, yabayı göze alır.
5365. Hırmanın ahır dervişindir.
A, B ahır: sonu
- Harmanın sonu dervişindir.
5366. Hırmanın tozu bereketli olar.
A, B
Harmanın tozu bereketli olur.
5367. Hırman zırı anlamır.
A
Hırdan gürden anlamaz.
5368. Hış ile mehsul olmaz, meydan maşın
meydanıdır.
A
Kara sapan ile mahsul olmaz, meydan
makine meydanıdır.
5369. Hış kötüye dayanıb.
A
Sapan taşa dayandı.
5370. Hışa geden öküzüm olsun işe getmeyen
oğlum olmasın.
A
Sapana giden öküzüm olsun işe gitmeyen
oğlum olmasın.
5371. Hışı salıb yanı üste.
A
Sapanı yan yaturdı.
5372. Hıffeti geyretli eder.
A
Çalışan düşünür.
5373. Hikmet sahibine her yarpag, bir kitabdır.
A, C
Hikmet sahibine her sayfa, bir kitaptır.
5374. Hikmetten sual olmaz.
A
Hikmetten sual olmaz.
5375. Hile ile iş gören, möhnət ile can verer.
A
Hile ile iş gören, mihnet ile can verir.
5376. Hile ile tikilen ev, behane ile yihılar.
A
Hile ile dikilen ev, bahane ile yıkılır.
5377. Hilebazın şamı, yarıyacan yanar.
A
Yalancının mumu, yarıya kadar yanar.
5378. Hileger, dogguz ocag yihmayınca bir
ocag tikmez.
A
Hilekar, dokuz ocak yikmayınca bir ocak
dikmezmiş.
5379. Hind dilençisine dönübdür.
A
Hint dilencisine döndü.

5380. Hindistan fili, ağcaganaddan gorhar.
A, C
Hindistan fili, kanatlı karıncadan korkar.
5381. Hirs gelende, acığını ud.
A
Hirs gelince, öfkeni yut.
5382. Hirs gelir göz garalır, hirs gedir üz garalır.
A, B garalır: gızarır. garalır: gızarır
Hirs gelir göz kararır, hirs gider yüz kararır.
5383. Hirsın cana ziyanı var.
A
Hirsın cana ziyanı var.
5384. Hirsın dövlete zereri var.
A
Hirsın devlete zararı var.
5385. Hiyar pulu ile alınan eşşeyin ölümü suda olar.
A, B
Hiyar parası ile alınan eşşeyin ölümü sudan olur.
5386. Hoggabazlar kimi her şeyi beli demc.
A
Hokkabazlar gibi her şeye tamam demc.
5387. Hoh gördük derbeder, hoş gördük menden beter.
A
Korçtuk senden derbeder, hoş gördük benden beter.
5388. Hortdan geldi kaç.
A
Hortlak geldi kaç.
5389. Hortdan gelir, seni yeyer (aparar).
A
Hortlak gelir, seni yer.
5390. Horuz banımasa, seher açılmaz.
A, C
Horoz ötmese, sabah olmaz.
5391. Horuz bir kere bezener.
A, B
Horoz bir kere süslenir.
5392. Horuz çoh olan yerde seher tez açılar.
A
Horoz çok olan yerde, sabah çabuk olur.
5393. Horuz ele horuzdur ne gocası ne cavanı.
A
Horoz horozdur ne yaşlısı ne genci.
5394. Horuz getdi dava bitdi.
A
Horoz gitti dava bitti.
5395. Horuz guyuya bahar kimi bahır.
A
Horoz kuyuya bakar gibi bakar.
5396. Horuz ölmüş gözü çöplükde galmış.
A, C
Horoz ölmüş gözü çöplükte kalmış.
5397. Horuz öz küllütyünde banlar.
A
Horoz kendi küllüğünde öter.
5398. Horuz silkelense bir çenge tük olar deve silkelense bir ulağa yük olar.
A
Horoz silkelense bir tutam tüy olur, deve silkelense bir eşeğe yük olur.
5399. Horuza guyrugu yük olmaz.
A
Horuza kuyruğu yük olmaz.
5400. Horuzsuz da sabah açılar.
A
Horuzsuz da sabah olur.
5401. Horuzun altında yumurta ahtarır.
A, C
Horuzun altında yumurta arar.
5402. Horuzun guyruguna inanım, tülkünün andına ?
A
Horuzun kuyruğuna mı inanayım, tülkinin yeminine mi ?
5403. Horuzun vezifesi banlamagdır.
A
Horuzun vazifesi ötmektir.
5404. Horuzunu veribler goltuğuna.
A
Horuzunu koltuğunun altına verdiler.
5405. Hoş günüm gapılarda keçir.
A
Hoş günüm kapılarda geçiyor.
5406. Hoş günün sorağı uzagdan geler.
A
Hoş günün sorusu uzaktan gelir.
5407. Hoş günün sorağı uzaglardan geler.
A
Hoş günün sorusu uzaklardan gelir.
5408. Hoşreftar ol, hoş gün görersen.
A
İyi ol, iyi gün görürsün.

5409. Höreyi doyunca yeme, gözün dalınca galsın.
A
Yemeği doyana kadar yeme, gözün arkanda kalsın.
5410. Höreyin dadı ağzındadır.
A
Yemeğin tadı ağzındadır.
5411. Höreyin yahşısı, hazır olanıdır.
A
Yemeğin iyisi, hazır olanıdır.
5412. Hörmət, hörmət üçündür.
A
Hürmet, hürmet içindir.
5413. Hörmət hörmete bağlıdır.
A
Hürmet hürmete bağlıdır.
5414. Höyür sürüye gurd batmaz.
A
Sahipli sürüye kurt dalmaz. (?)
5415. Hüner sahibleri darda galmaz.
A
Hüner sahipleri darda kalmaz.
5416. Hünerin bilmediyin acizi döyme.
A
Hünerini bilmediğin acizi dövme.
5417. Hüre bilmez itleri başa salar.
A, B
Ürtmesini bilmeyen itleri öne salar.
5418. Hüre hüre ahırda it olub.
A, B ahırda: -
Üre üre sonunda it oldu.
5419. Hüren it gapmaz.
A
Üren it ısırmaz.
5420. Hürende anası kimi hürer.
A
Ürtünce anası gibi ürtür.
5421. Hürer hürer burnu şişer.
A
Ürtür ürtür burnu şişer.
5422. Hürkütmeyince sanamag olmaz.
A
Ürkütmeyince sayılmaz.
5423. Hürmeyin bilmeyen it, kende gonag getirer.
A, C
- Ürmesini bilmeyen it, köye konuk getirir.
5424. Hürtüyün uzununu, sözüñ gıçası.
A, C
Örtüñ uzununu; sözüñ kıçası.
5425. İblis ile molların sirri birdir.
A
İblis ile hocanın sırrı birdir.
5426. İç dediler, çeşmeni gurut demediler.
A
İç dediler, çeşmeyi kurut demediler.
5427. İçim meni yandırır, bayırım özgeni.
A, B içim: içerim, meni: özüm
İçim beni yakar, dışım başkasını.
5428. İçme çahırı açar pahırı.
A, B içme: içerem, açar: açaram
İçme içkiyi, açar bağırnı.
5429. İçme namerd elinden su abi heyat olsa da.
A, C
Namert elinden su içme, abı hayat olsa da.
5430. İçtim üzüm suyunu tökdüm üzüm suyunu.
A, B içtim: içtin, tökdüm: töktün
İçtim üzüm suyunu, töktüm yüzümün suyunu.
5431. İddeası terlan, özü yapalag.
A, B iddeası: iddiası
İddiası şahin, kendi baykuş.
5432. İftira dağdan ağırdır.
A
İftira dağdan ağırdır.
5433. İgid arhasında igid gizlener.
A, B
Yiğit arkasında yiğit gizlenir.
5434. İgid basdığını kesmez.
A
Yiğit bastığını kesmez.
5435. İgid canlı kabab ganlı.
A
Yiğit canlı kebab kanlı.
5436. İgid dövüşde me'lum olar.
A
Yiğit dövüşte belli olur.
5437. İgid govğasız olmaz.
A
Yiğit kavgasız olmaz.
5438. İgid igide hor bahmaz.

- A, B
Yiğit yiğite hor bakmaz.
5439. İgid ilgarından dönmez deve ovsarından.
A, B dönmez: -
Yiğit sözünden dönmez, deve yularından.
5440. İgid legebile tanınar.
A
Yiğit lakabıyla tanınır.
5441. İgid meydanda me'lum olar.
A
Yiğit meydanda belli olur.
5442. İgid odur atdan düşüb atlana, igid odur her
ezaba gatlana .
A, B ezaba: yaraya
Yiğit odur attan düşüb atlanır, yiğit odur
her azaba katlanır.
5443. İgid odur ki apardığını getirsin.
A
Yiğit odur ki götürdüğünü getirsin.
5444. İgid oğul cavan eyler atanı.
A
Yiğit oğul genç kılar babasını.
5445. İgid oğul düşmene eyilmez.
A
Yiğit oğul düşmana eğilmez.
5446. İgid öler adı galar, mühennetin neyi
galar ?
A, B
Yiğit ölür adı kalır, namerdin neyi kalır ?
5447. İgid öler ünü galar, öküz öler, gönü
galar.
A, B, C
Yiğit ölür ünü kalır, öküz ölür derisi
kalır.
5448. İgid sesine güç vermez.
A
Yiğit sesine güç vermez.
5449. İgid sözü tüze deyer.
A
Yiğit sözü yüze söyler.
5450. İgid üreyi haça olar.
A
Yiğit yüreği çatal olur.
5451. İgid ya ter altda, ya yer altda.
A, B
Yiğit ya ter altında, ya yer altında.
5452. İgid yarasına igid gataşar.
A
Yiğit yarasına yiğit katlanır.
5453. İgid yarasız olmaz.
A
Yiğit yarasız olmaz.
5454. İgid yüz yaşar, fırsat bir düşer.
A
Yiğit yüz yaşar, fırsat bir düşer.
5455. İgide hünlerine ad vererler.
A
Yiğide hünlerine göre ad verirler.
5456. İgidi yahşı sahlar, yahşı arvad, yahşı at.
A, C
Yiğiti iyi korur, iyi kadın, iyi at.
5457. İgidin (merdin) menzili bir olar
namerdin menzili olmaz.
A
Yiğidin maksadı bir olur, namerdin
maksadı olmaz.
5458. İgidin ahmağı gılcını dayısında sınar.
A
Yiğidin ahmağı kılıcını dayısında dener.
5459. İgidin başı galda gerek.
A
Yiğidin başı belada gerek.
5460. İgidin eli işde gerek.
A
Yiğidin eli işde olmalı.
5461. İgidin henceri gınında galmaz.
A
Yiğidin hançeri kınında kalmaz.
5462. İgidin igid olsun kol dibi evim olsun.
A
Yiğidin yiğit olsun kol dibi evim olsun.
5463. İgidin igidden neyi artıdır, ehtiyatı.
A, B
Yiğidin yiğitten neyi üstündür, tedbiri.
5464. İgidliyin de yeri var.
A
Yiğitliğin de yeri var.
5465. İki adam, bir adama goşundur.
A, B
İki adam, bir adama ordudur.
5466. İki adam danışan da üçüncüsü danışmaz.
A
İki adam konuşurken üçüncüsü
konuşmaz.
5467. İki ağız bir olsa bir ağız heç olar.
A
İki ağız bir olursa bir ağız hiç olur.

5468. İki arvadlı ev bereketsiz olar
süpürülmemiş (zibilli) galar.
A, B süpürülmemiş galar: -
İki karılı ev bereketsiz olur,
süpürülmemiş kalır.
5469. İki arvadlının ağzının dadı olmaz.
A, C
İki karısı olanın ağzının tadı olmaz.
5470. İki arvadlının donu yırtık olar.
A
İki karısı olanın elbisesi yırtık olur.
5471. İki at bir ağaca bağlanmaz.
A, B
İki at bir ağaca bağlanmaz.
5472. İki atlı ağam vay, birini han
bağışlayacagdı, birini de lobyaya satub
alacagdı.
A, B
İki atlı ağam vay, birini han
bağışlayacaktı, birini de fasulye satub
alacaktı.
5473. İki ayak bir başmağa yerleşmez.
A, C
İki ayak bir ayakkabıya girmez.
5474. İki ayağın var ikisini de kiraye ele.
A
İki ayağın var ikisini de kiraya ver.
5475. İki ayağını bir başmağa direyir.
A
İki ayağını bir ayakkabıya sokmaya
çalışıyor.
5476. İki baş bir gazanda gaynamaz.
A, B
İki kaş bir kazanda kaynamaz.
5477. İki baş dörd ayag.
A
İki baş dört ayak.
5478. İki başlı heyvandan yoh, iki dilli
insandan gorh.
A
İki başlı hayvandan değil, iki dilli
insandan kork.
5479. İki bit bir bire, kendhudanı saldılar kire.
A
İki bit bir pire, muhtarı batırdılar kire.
5480. İki canbaz bir ipde oynamaz.
A
İki canbaz bir ipte oynamaz.
5481. İki dalaşanın biri döyüler.
- A
İki dalaşanın biri dövülür.
5482. İki deve elleşende otlug harab olar.
A
İki deve çalışınca otluk harap olur.
5483. İki dilençi bir gapıda dilenmez.
A
İki dilenci bir kapıda dilenmez.
5484. İki dişi var gabagda, çörek goymaz
tabagda.
A
İki dişi var önde, ekme bırakmaz
tabakta.
5485. İki dostun arasına girmezler.
A, C
İki dostun arasına girilmez.
5486. İki dovşan dalınca yüyüren heç birini tuta
bilmez.
A
İki tavşanın peşinden koşan, hiçbirini
tutamaz.
5487. İki düşün bir danış.
A
İki düşün bir söyle.
5488. İki el bir baş üçündür.
A, B
İki el bir baş içindir.
5489. İki el bir başı sahlamayacag ?
A
İki el bir başı saklamaz mı ?
5490. İki eli yahasındadır.
A
İki eli yakasındadır.
5491. İki eşit bir danış.
A
İki dinle bir söyle.
5492. İki eşek bir ahurdan arpa yemez.
A, C
İki eşek bir ahurdan arpa yemez.
5493. İki eşekden bir at yahşıdır.
A, C
İki eşekten bir at iyidir.
5494. İki eşeyin arpasını böle bilmir.
A
İki eşegin arpasını bölüştüremez.
5495. İki evi bir elemişik düyünü batman
yarım.
A
İki evi birleştirdik, pirinci yarım batman.

5496. İki fındık bir gozu girar.
A, B girar: sındırar
İki fındık bir cevizi kırar.
5497. İki kapıda gezen köpek aç galar.
A
İki kapıda gezen köpek aç kalır.
5498. İki gılinc bir gına sığmaz.
A
İki kılıç bir kına sığmaz.
5499. İki gibleye namaz olmaz.
A, B
İki kibleye namaz olmaz.
5500. İki gözü var idi, birini de borc eledi.
A
İki gözü vardı, birini de borç verdi.
5501. İki gulag iki eşitmek üçündür, bir ağız
bir demek üçün.
A
İki kulak iki işitmek içindir, bir ağız bir
söylemek için.
5502. İki güleşenin biri basılar.
A, B
İki güleşenin biri yenilir.
5503. İki hekimi olan hasta sağ olmaz.
A
İki hekimi olan hasta iyileşmez.
5504. İki itin bir arasına bir sümük atmazlar.
A
İki itin arasına bir kemik atmazlar.
5505. İki kesek bir daşa evez olmaz.
A
İki kesek bir taşın yerini tutmaz.
5506. İki kişi danışanda üçüncüsü sen olma.
A
İki kişi konuşurken üçüncüsü sen olma.
5507. İki nefer dese ki sarhoşsan başını goy
yere.
A
İki kişi sarhoşsun dese başını yere koy.
5508. İki nesihetden bir serencam yahşıdır.
A
İki nasihattan bir musibet iyidir.
5509. İki su bir çörek yerini tutmaz.
A
İki su bir ekmek yerini tutmaz.
5510. İki üzlü adamdan dost olmaz.
A, C
İki yüzüzlü adamdan dost olmaz.
5511. İki vermesen bir ala bilmezsen.
A
İki vermesen bir alamazsın.
5512. İki yana bahan çaş galar.
A
İki yana bakan şaşı olur.
5513. İkinci arvad yamagdır.
A
İkinci kadın yamadır.
5514. İkisi bire deymez, biri heçe.
A
İkisi bire değmez, biri hiçe.
5515. İkisini de bir ilan sancıb.
A
İkisini de bir yılan soktu.
5516. İl baharından biliner.
A
Yıl baharından bilinir.
5517. İl hırmansız olmaz.
A
Yıl harmansız olmaz.
5518. İl öter ay dolanar şenbe düşer novruza.
A
Yıl geçer ay dolanır, gün gelir nevruga.
5519. İl var bir güne deyer, gün var bir ile.
A, B
Yıl var bir güne bedeldir, gün var bir
yıla.
5520. İlan adamın topuğunu gözler, adam ilanın
başını.
A, B
Yılan adamın topuğunu gözler, adam
yılanın başını.
5521. İlan ağzından gurtardı gurbağa ağzına
düşdü.
A
Yılan ağzından kurtuldu, kurbağa ağzına
düşdü.
5522. İlan balasını da çalar.
A
Yılan yavrusunu da sokar.
5523. İlan boğan vahtıdır.
A
Yılan boğma zamanıdır.
5524. İlan çalmış alaçatıdan gorhar.
A, B çalmış: vuran
Yılan sokan renkli ipten korkar.
5525. İlan çıhdığı bıcanı yahşı tanıyar.

- A
Yılan çıktığı deliği iyi bilir.
5526. İlan deyer men adamı sancaram sancanda
elê sancarım ki eşek buynuzunda
serçenin südü derman
olsun.
- A
Yıları der ben adamı sokarım,
soktuğumda öyle sokarım ki eşek
bcynuzundaki
serçenin südü derman olsun.
5527. İlan evvel ovsun gızdıranı sancar.
A, B gızdıranı: ohuyanı
Yılan, önce efsun kızdıranı sokar.
5528. İlan gabiğını deyişer hasiyyetini
deyişmez.
A
Yılan kabuğunu deyişir, huyunu
deyişmez.
5529. İlan her yere eyri geder öz yuvasına düz.
A, B her yere: hara
Yılan her yere eğri gider, kendi yuvasına
düz.
5530. İlan ilanı vurmaz.
A
Yılan yılanı sokmaz.
5531. İlan kimi gıvrılır.
A
Yılan gibi kıvrılır.
5532. İlan öz gonşusunu sancmaz.
A
Yılan kendi komşusunu sokmaz.
5533. İlan torpağı, mürur ile yeyer.
A
Yılan toprağı, ağır ağır yer.
5534. İlan yıldız görmese, ölmez.
A, B
Yılan yıldız görmese, ölmez.
5535. İlan üzden hal hal olur, insan içeriden.
A
Yılanın dışı benek benek olur, insanın
içi.
5536. İlan vuran alaçatıdan gorhar.
A
Yılan sokan renkli ipten korkar.
5537. İlan vuran yatar, ac yatmaz.
A, B
Yılan sokan yatar, acıkan yatmaz.
5538. İlan yatar, düşmen yatmaz.
A
- Yılan yatar, düşman yatmaz.
5539. İlan yeddi gardaş olar.
A
Yılan yedi kardeş olur.
5540. İlan yerisin, balası da dalınca.
A
Yılan yürüstün, yavrusu da ardından.
5541. İlan yeyip ejdaha olub.
A
Yılan yedi, ejderha oldu.
5542. İlan yolu eyri geder yuvasına düz geder.
A
Yılan yolu eğri gider yuvasına düz gider.
5543. İlana ağunu kertenkele verer.
A, B ağunu: ağı
Yılana zehiri kertenkele verir.
5544. İlana balası genim ola.
A
Yılana yavrusu düşman olsun.
5545. İlanı görene le'net,
Görüb öldürmeyene le'net,
Öldürüb basdırmayana le'net.
A, B öldürüb basdırmayana le'net: -
Yılanı görene lanet,
Görüp öldürmeyene lanet,
Öldürüp gömmeyene lanet.
5546. İlanı özge eli ile tutur.
A
Yılanı başkasının eli ile tutar.
5547. İlanı sen tut, men gözünü çıhardım.
A
Yılanı sen tut, ben gözünü çıkarayım.
5548. İlanı yaralı burahmazlar.
A
Yılanı yaralı bırakmazlar.
5549. İlanı yuvasında öldür.
A
Yılanı yuvasında öldür.
5550. İlanın ağına da le'net, garasına da.
A, B
Yılanın akına da lanet, karasına da.
5551. İlanın ayağını, garişganın gözünü,
mollanın çöreyini, heç kes görmeyib.
A
Yılanın ayağını, karıncanın gözünü,
hocanın ekmeğini, kimse görmedi.
5552. İlanın başı ağrıyanda yolun ortasında
yatar.
A, B, C

- Yılanın başı ağrıyınca yolun ortasında yatar.
5553. İlanın başını özge eli ile ez.
A, C
Yılanın başını başkasının eli ile ez.
5554. İlanın boğazına giren çıkmaz.
A
Yılanın boğazına giren çıkmaz.
5555. İlanın guyrugunu basmasan sancmaz.
A, C
Yılanın kuyruğuna basmazsan sokmaz.
5556. İlanın guyrugunu yoh, başını ezerler.
A, B
Yılanın kuyruğunu değil, başını ezerler.
5557. İlanın zehlesi yarpızdan geder, o da biter yuvasının ağzında.
A, B
Yılan yarpızdan tiksindir, o da yuvasının ağzında biter.
5558. İlde başa gelmeyen, dilde başa gelir.
A
Yılda başa gelmeyen, dilde başa gelir.
5559. İlgar imandandır.
A
Söz imandandır.
5560. İlgarından dönen namerddir.
A
Sözünden dönen namerttir.
5561. İlhıcının gazancı havayı minmekdir.
A
Yılıkcının kazancı bedava binmekdir.
5562. İlin ahır çarşenbesi kimiye düşer kimiye yoh.
A
Yılın son çarşanbasına kimi çıkar, kimisi çıkmaz.
5563. İlk atılan daş uzag geder.
A, B geder: düşer
İlk atılan taş uzağa gider.
5564. İlkın var mülkün var.
A
Yılkın var mülkün var.
5565. İller gocatmaz insanı, güsse gocaldar.
A
Yıllar kocatmaz insanı, keder kocatır.
5566. İlmenin ucunu tutanda iş yoluna düşer.
A
İlmiğin ucunu tutunca iş yoluna girer.
5567. İmam ezizdir gara pul imamdan da ezizdir.
A
İmam azizdir, kara para imamdan da azizdir.
5568. İmam şaftalı ağacı deyil ki her yerde bite.
A, C
İmam şeftali ağacı değil ki her yerde bitsin.
5569. İmam tek tek tapılar, tin başı şümürdür.
A
İmam tek tek bulunur, köşe başları katil dolu.
5570. İmamzade, piy getireni tanıyar.
A
İmamzade, içyağı getireni tanıır.
5571. İndi iter, yengede biter.
A, B yengede: yenide
Şimdi yiter, yeniden biter.
5572. İndiki nisyedir, astarını gül ü hendan ele.
A, B
Şimdiki borçtur, astarını gülühandan eyle.
5573. İndiyecen yeddi kefen çürüdüb.
A
Şimdiye kadar yedi kefen çürüttü.
5574. İnek kimi sūd vermeyen, öktüz kimi kotan sürer.
A, B
İnek gibi sūt vermeyen, öktüz gibi çift sürer.
5575. İnek su içer, sūd olar, ilan su içer zehir.
A, B zehir: zehir olar
İnek su içer sūt olur, yılan su içer zehir.
5576. İneyi iten sorag eyler.
A, B
İneği kaybolan sorar.
5577. İneyi olana nisye dol vererler.
A, C
İneği olana borç tulum verirler.
5578. İneyin buynuzuna baharlar gızın üzüne.
A
İneğin boynuzuna bakarlar, kızın yüzüne.
5579. İneyin üzüne bah sūdünü sağ.
A
İneğin yüzüne bak, sūdünü sağ.
5580. İnsaf dinin yarısıdır.
A, B, C
İnsaf dinin yarısıdır.

5581. İnsaf ganunların anasıdır.
A, C
İnsaf kanunların anasıdır.
5582. İnsafı olmayanın imanı da olmaz.
A, B imanı: ilgarı
İnsafı olmayanın imanı da olmaz.
5583. İnsan çiy süld emib.
A
İnsan çiğ süt emmiş.
5584. İnsan daşdan berk, gülden zerifdir.
A, B
İnsan taştan sağlam, gülden naziktir.
5585. İnsan dostunu düşmenini tanımalıdır.
A
İnsan dostunu düşmanını tanımalıdır.
5586. İnsan dövüş meydanında tanınar.
A
İnsan dövüş meydanında tanınır.
5587. İnsan gerek insana gerek olsun, insan
gerek her an gerek olsun.
A
İnsan gerek insana gerek olsun, insan
gerek her an gerek olsun.
5588. İnsan gocaldıgca aynaya bahmağı az ister.
A
İnsan kocadıkça aynaya bakmayı az ister.
5589. İnsan hain olmasa heyvan damğanı neyley
?
A
İnsan hain olmasa hayvan damgayı ne
yapsın ?
5590. İnsan insana lazım olar.
A
İnsan insana lazım olur.
5591. İnsan insana yük deyil.
A
İnsan insana yük değil.
5592. İnsan mehlugatın eşrefidir.
A
İnsan mahlukatın eşrefidir.
5593. İnsan olmayan insan gedrini bilmez.
A, B gedrini: giymetini
İnsan olmayan insan kadrini bilmez.
5594. İnsan özü özüne eleyeni, el yığılsa eleye
bilmez.
A
İnsanın kendi kendine yaptığını, el
yığılsa yapamaz.
5595. İnsan se'y ve geyreti ile tanınar, bezeyi
ile tanınmaz.
A
İnsan çalışma ve gayreti ile tanınır, süsti
ile tanınmaz.
5596. İnsana gardaş kimi yar olmaz.
A, C
İnsana kardeş gibi yar olmaz.
5597. İnsanı şöhtlendiren emelidir.
A
İnsanı şöhtlendiren işidir.
5598. İnsanı yaşadan arzu ile ümididir.
A
İnsanı yaşatan arzu ile ümittir.
5599. İnsanın bir özü, bir sözü.
A, C
İnsanın bir kendi, bir de sözü.
5600. İnsanın delisi daşa güc eyler, öküztün
delisi başa.
A, B
İnsanın delisi taşta güc eyler, öküztün
delisi başa.
5601. İnsanın dili sandıg dodagları gıfıl
olmalıdır.
A
İnsanın dili sandık, dudakları kilit
olmalıdır.
5602. İnsanın eti yeyilmez, derisi geyilmez,
ancag şirin dili gerek.
A
İnsanın eti yenilmez, derisi giyilmez,
ancak tatlı dili gerek.
5603. İnsanın gözünü bir ovuç torpag doyurar.
A
İnsanın gözünü bir avuç toprak doyurar.
5604. İnsanın zilleti de izzeti de öz elindedir.
A, B zilleti de izzeti de: Öz izzeti de
zilleti de.
İnsanın iyiliğı de kötülüğü de kendi
elindedir.
5605. İnsanlar danışmağdan galanda, daşlar
danışmağa başlar.
A
İnsanlar konuşmayı bırakınca, taşlar
konuşmaya başlar.
5606. İntelligent Hesən.
A
Entellektüel Hasan.
5607. İntigam almağa telesme.
A
İntikam almaya sabırsızlanma.

5608. İpek nece har olub, eşşeye çuval olub ?
A, B, C
İpek nasıl ayağa düştü de, eşşeğe çuval oldu ?
5609. İpin uzunlu yaşıdır dilin gıçası.
A, C
İpin uzunlu iyidir, dilin kısıası.
5610. İpini eşibler.
A
İpini burdular.
5611. İrz (ismet) insanın ganbahasıdır.
A
İrz insanın kan pahasıdır.
5612. İrz puldan giymetlidir.
A
İrz paradan kıymetlidir.
5613. İsa öz yerinde, Musa öz yerinde.
A, B
İsa kendi yerinde, Musa kendi yerinde.
5614. İsa tek kişiye verib bir eşşek eşşek tek kişiye verib min köşek.
A
İsa tek kişiye verdi bir eşşek, eşşek tek kişiye verdi bin sıpa.
5615. İslandığ, gurudug sel bize neyer, garlı dağdan aşşag yel bize neyer ?
A
İslandık, kuruduk sel bize ne yapar, karlı dağdan aşşak yel bize ne yapar ?
5616. İslanmış cüceye döntüb.
A
İslanmış civcive döndü.
5617. İslanmışın yağışdan ne arı (pakı) ?
A, B arı: gorhusu
İslananın yağmurdan ne korkusu ?
5618. İsraf haramdır.
A, B
İsraf haramdır.
5619. İstedi gaşın düzelde vurdu gözün çıhardı.
A
İstedi kaşını düzeltsin, vurdu gözünü çıkarttı.
5620. İstediyim yar idi yetirdi perverdigar.
A, B istediğim: istediğin
İstediğim yar idi, Tanrı verdi.
5621. İstediğini söyleyen, istemediyini eşider.
A, B, C
İstediğini söyleyen, istemediğini iştir.
5622. İstek gözde olar.
- A, B
İstek gözde olur.
5623. İstemirem deyenden gorh.
A
İstemem diyenden kork.
5624. İstemirem heyvasını narını,
Goy desinler şahbudağın bağı var.
A
Ayvasını narını istemiyorum,
Şahbudağın bağı var desinler yeter.
5625. İsterem dosta varam, elim boş üzüm gara.
A, B, C
İsterim dosta gideyim, elim boş yüzüm kara.
5626. İsteyenin bir üzül gara, vermeyenin iki üzül.
A, B, C
İsteyenin bir yüzü kara, vermeyenin iki yüzü.
5627. İsteyirsen bal çörek, al eline bel kürek.
A
İstersen bal ekmek, al eline bel kürek.
5628. İsteyirsen gocalıgda hörmetin olsun cavanlıgda gocalara hörmet ele.
A
Yaşlılıkta hörmetin olsun istersen, gençlikte yaşlılara hörmet et.
5629. İsti çörek tendirden, minneti yoh pendirden.
A, B
Sıcak ekmek tandırdan, minneti yok peynirden.
5630. İsti seven tüstüsüne dözer.
A
Sıcak seven tumanına katlanır.
5631. İsti soyug bilmir.
A
Sıcak soğuk bilmiyor.
5632. İş adamı beyan eyler.
A
İş adamı belli eder.
5633. İş adamın cövheridir.
A, B
İş adamın cevheridir.
5634. İş başdan aşıb.
A
İş baştan aştı.
5635. İş başga, söz başga.
A

- İş başka, söz başka.
5636. İş başından aşınca devlet cibinden daşar.
A
İş başından aşınca zenginlik cebinden taşar.
5637. İş bilen müşgölde galmaz.
A
İş bilen zorda kalmaz.
5638. İş danuşıgdan keçer.
A
İş konuşmaktan geçer.
5639. İş elinden yemeye hesret canım.
A
İş elinden yemeye hasret canım.
5640. İş erib sacına döndü.
A, C
İş arap saçına döndü.
5641. İş görenindir.
A
İş görenindir.
5642. İş içinde iş var.
A
İş içinde iş var.
5643. İş igidler başına geler.
A
İş yiğitler başına gelir.
5644. İş ile zarafat olmaz.
A
İş ile zerafet olmaz.
5645. İş işden keçib.
A
İş işten geçti.
5646. İş işi açar.
A
İş işi açar.
5647. İş kelefin ucunu tutmıgdadır.
A
İş yumağın ucunu tutmaktadır.
5648. İş olan yerde nögsan da olar.
A
İş olan yerde eksik de olur.
5649. İş terse gelende ter halva diş çıhardar.
A, B terse: naavand, ter halva: palda da
İş ters gidince yumuşak helva diş kırar.
5650. İş yiyesi işde gerek.
A
İş sahibi işte gerek.
5651. İş yuhu görende deyil, yuhu yozandadır.
A
İş rüyayı görende değil, rüyayı yorandadır.
5652. İşçi işde gerek.
A
İşçi işde gerek.
5653. İşe bağlı zehmete bağlı.
A
İşe bağlı zahmete bağlı.
5654. İşe bah, ağılsız ağıllının başına ağıl goyur.
A
İşe bak, akılsız akıllının başına akıl koyar.
5655. İşe bah, ala garğa şuh terlanı beyenmir.
A, C
İşe bak, ala karga alımlı şahini beğenmez.
5656. İşe bah sular baş yuharı ahır.
A
İşe bak sular yukarı akar.
5657. İşe getmeyen oğlum olunca çüte geden öktüzüm olsun.
A
İşe gitmeyen oğlum olunca çite giden öktüzüm olsun.
5658. İşe hor bahma, boynuna torba tahar.
A
İşe hor bakmak boyna torba takturr
5659. İşig üzül görünmür.
A
İşık yüzül görünmüyor.
5660. İşığa gelirler.
A
İşığa gelirler.
5661. İşığa kor bahım.
A
İşığa kör bakayım.
5662. İşığı var istisi yoh.
A
İşığı var sıcağı yok.
5663. İş i allaha galıb, işi düşende arar meni, işim düşende govar meni.
A
İş i Allaha kaldı, işi düşünce arar beni, işim düşünce kovar beni.
5664. İş i endazede gör.
A

- İşi ölçüsünde gör.
5665. İşi haletle görerler, hücetle görmezler.
A
İş usulünce görülür, inatla görülmez.
5666. İşi işe bend ele gören desin ha bele.
A
İşi işe bağla, gören desin işte böyle.
5667. İşim şulugdur.
A
İşim karışıktır.
5668. İşin canını iş alar.
A, C
İşin canını iş alır.
5669. İşin düştü arvada ölen gününü sal yada.
A, C
İşin düştü kadına, öleceğin günü hatırla.
5670. İşin düştü gazıya özün döndün tazıya.
A, C
İşin düştü kadıya, kendin döndün tazıya.
5671. İşin düştü sarıg başa, başın deyer daşdan daşa,
Yapış ginen eyri hışa get o başa, gel bu başa.
A
İşin düştü sarıklı başa, başın değer taştan taşa,
Yapış yine eğri sabana, git o başa, gel bu başa.
5672. İşine yahşı baharsan, iş de sene yahşı bahar.
A, B
İşine iyi bakarsan, iş de sana iyi bakar.
5673. İşle, dişle.
A
İşle, dişle.
5674. İşle nöker kimi, ye ağa kimi.
A
İşle uşak gibi, ye ağa gibi.
5675. İşlek keçel gız ere geder pinti güzel gora.
A, B gız: -
Çalışkan kel kız kocaya gider, tembel güzel mezara.
5676. İşlemek, adamı safa çıkardar.
A, C
Çalışmak, adamı safa çıkartır.
5677. İşlemek derdinden, yemeye hesret canım.
A
Çalışmak derdinden, yemeye hasret kaldım.
5678. İşlemeyen dişlemez.
A, B
İşlemeyen dişlemez.
5679. İşlerin mayası o tünbetündür.
A
İşlerin mayası küfüdür.
5680. İşleyen açar parıldar.
A, B, C
İşleyen anahtar parıldar.
5681. İşleyen atı töylede bağlasan, cengi olar.
A
Çalışan atı tavlaya bağlasan, savaşı olur.
5682. İşleyen demir pas tutmaz.
A, B, C
İşleyen demir pas tutmaz.
5683. İşleyen dişler, işlemeyen kişner.
A
İşleyen dişler, işlemeyen kişner.
5684. İşleyen inci tahar, işlemeyen yandan bahar.
A
İşleyen inci takar, işlemeyen yandan bakar.
5685. İşleyen olsun, iş tapılar.
A
Çalışan olsun, iş bulunur.
5686. İşleyenle işlemeyeni, bir ayağa yazmazlar.
A
Çalışanla çalışmayı, bir tutmazlar.
5687. İşsizlik arsızlıg getirer.
A
İşsizlik arsızlık getirir.
5688. İşsizlik yohsulluğun anasıdır.
A
İşsizlik yoksulluğun anasıdır.
5689. İşteha diş altındadır.
A, B
İştah dişin altındadır.
5690. İt adına alır, özü yeyir.
A
İte diye alır, kendi yer.
5691. İt apararı olsun.
A
İt götüren olsun.
5692. İt araba kölgesinde yatar, ele biler öz kölgesidir.
A, B, C

- İt araba gölgesinde yatar, öyle bilir kendi gölgesidir.
5693. İt ardına düşen leş üstüne çıkar.
A, C
İt ardına düşen leş üstüne çıkar.
5694. İt aya hürer, başına bela getirer.
A, B bela: gal
İt aya ürür, başına bela getirir.
5695. İt balası it olur.
A, C
İt yavrusu it olur.
5696. İt bilir hircunda ne var çoban da bilir ite ne verecek.
A, B hircunda: dağarcığında
İt bilir heybesinde ne var, çoban da bilir ite ne vereceğini.
5697. İt bir olar, yohsa bir sürül.
A
İt bir olur, yoksa bir sürül.
5698. İt bir parça çöreye de gane olar.
A, B çöreye: sümüye
İt bir parça ekmeğe de muhtaç olur.
5699. İt de getdi, ip de getdi.
A, B
İt de gitti, ip de gitti.
5700. İt de öz gapısında ağadır.
A
İt de kendi kapısında ağadır.
5701. İt de öz yediyini gusar.
A
İt de kendi yediğini kusar.
5702. İt defterinde adı yohdur.
A, C
İt defterinde adı yoktur.
5703. İt demirçi dükkanından ne aparar ?
A, B
İt demirci dükkanından ne götürür ?
5704. İt deveye hürer, deve eşitmez.
A
İt deveye ürür, deve işitmez.
5705. İt el çekdi, molla el çekmedi.
A
İt el çekti, hoca el çekmedi.
5706. İt elinden sümük kemirmek olmur.
A
İt yüzünden kemik kemirmek olmaz.
5707. İt eppeye heris olar uşag mehabbete.
A
- İt ekmeğe haris olur, çocuk muhabbete.
5708. İt ezabı çekir.
A
İt azabı çeker.
5709. İt gaya kölgesinde yatar deyer öz kölgemdir.
A
İt kaya gölgesinde yatar, kendi gölgemdir de.
5710. İt gem vuran ayrıanı kim içecek ?
A
İtin ağzını değırdiğı ayrıanı kim içecek ?
5711. İt getdi, gurd geldi.
A, B
İt gitti, kurt geldi.
5712. İt gorhduğı yere hürer.
A
İt korktuğı yere ürür.
5713. İt guduranda yiyisini de gapar.
A, B de: -
İt kudurunca sahibini de ısırır.
5714. İt gulağını kesenden gorh.
A
İt kulağını kesenden kork.
5715. İt gursağı yağ götürmez.
A, B
İt kursağında yağ durmaz.
5716. İt hardan tapa iki eppeyi, birini başı altına goya, birini yeye.
A
İt nerden bulur iki ekmeği, birini başı altına koysun, birini yesin.
5717. İt hürdü, çelçi geldi, ele bildim elçi geldi.
A
İt ürdü, satıcı geldi, öyle sandım görüldü geldi.
5718. İt hürer, karvan keçer.
A, B
İt ürür, kervan yürür.
5719. İt hürmese de guyrugu çömber gerek.
A
İt ürmese de kuyruğu çember gerek.
5720. İt ilhısı, köpek sürüstü.
A
İt yılmısı, köpek sürüstü.
5721. İt it ile boğuşdu yolçuya gireve düştü.
A, B boğuşdu: çalaşdı
İt it ile boğuştu, yolçuya fırsat düştü.

5722. İt it ile dalaşanda, gurd körpünü aşar.
A, C
İt it ile dalaşınca, kurt köprüyü geçer.
5723. İt ite buyurar it de öz guyruguna.
A
İt ite buyurur it de kendi kuyruguna.
5724. İt itin guyruguna basmaz.
A, B guyruguna: ayağını
İt itin kuyruguna basmaz.
5725. İt kimi guyrug bulayır.
A
İt gibi kuyruk sallıyor.
5726. İt kimi ne yeyer, ne yedirder.
A
İt gibi ne yer, ne yedirir.
5727. İt kimi yeddi canı var.
A
İt gibi yedi canı var.
5728. İt kökündeyen kelle paça ütülerim.
A
İt semirten kelle paça ütülerim.
5729. İt, kölgesinden gorhar.
A
İt, gölgesinden korkar.
5730. İt, ne görsün ne de hürsün.
A
İt, ne görsün, ne de ürstün.
5731. İt nedir ki, yunu ne olsun ?
A
İt nedir ki, yünü ne olsun ?
5732. İt oğludur, gurd basır.
A
İt oğludur, kurt basar.
5733. İt olsun, komasında hürsün.
A
İt olsun, yuvasında ürstün.
5734. İt olsun, yiyesinin gapısında olsun.
A
İt olsun, sahibinin kapısında olsun.
5735. İt oyun ile, gurd goyun ile.
A, B
İt oyun ile, kurt koyun ile.
5736. İt özü nedir ki, südü ne ola ?
A
İtin kendi nedir ki, sütü ne olsun ?
5737. İt özüdür, gurdu mene gösterir.
A
İt kendidir, kurdu bana gösterir.
5738. İt özünden temizini bilmez.
A
İt kendinden temizini bilmez.
5739. İt, pişik ile yola getmez.
A, C
İt, kedi ile yola gitmez.
5740. İt pişik kimi yola getirler.
A
Kedi köpek gibi yola giderler.
5741. İt suyu ölçüb udar.
A
İt suyu ölçüp yutar.
5742. İt sümstümmekden el çekmez.
A
İt dilenmekten vazgeçmez.
5743. İt sümüyü sevine sevine udar, tamaşadır
hirtdeyine gelende.
A
İt kemiği sevine sevine yutar, seyret
gırlağına takılınca.
5744. İt ular payını keser.
A
İt ulur, payını azalır.
5745. İt ular, üstüne (sürüye) gurd getirer.
A, C
İt ulur, üstüne kurt getirir.
5746. İt ulaya ulaya başına kal getirer.
A
İt uluya uluya başına bela getirir.
5747. İt yanına bey kimi, bey yanına it kimi.
A
İt yanına bey gibi, bey yanına it gibi.
5748. İt yiyesini tanımır.
A
İt sahibini tanımıyor.
5749. İtten çok çarık yığan olmaz, yine
ayakları yalıdır.
A, B yığan: aparın
İtten çok çarık toplayan olmaz, yine
ayakları çıplaktır.
5750. İtten gurtardığı, gurda rast geldik.
A, C
İtten kurtulduk, kurda rastgeldik.
5751. İtten küçük olar, goyundan guzu.
A
İtten enik olur, koyundan kuzu.
5752. İtten olar, it köpek oğlu.
A

- İten, it oğlu it doğar.
5753. İten utanmasan, sahibinden utan.
A, B, C
İten utanmazsan, sahibinden utan.
5754. İte atmağa daşı yohdur.
A
İte atmaya taşı yoktur.
5755. İte bah, garpızdan pay isteyir.
A, B garpızdan: garpız, pay isteyir: yeyir
İte bak, karpuzdan pay istiyor.
5756. İte de bir çörek borcludur.
A
İte de bir eknek borcludur.
5757. İte dediler: Günde nece defe döyülürsen ?
Dedi: Merdimazara rast gelmekledir.
A, B;
İte günde kaç defa dayak yersin dediler,
Kötü yürekliye rast gelmeme bağlı dedi.
5758. İte dediler: - Ne üçün hürürsen, Dedi: -
Canavarı gorhutmag üçün,
Dediler: - Ne üçün guyuğunu bulayırsan,
Dedi: - Canavardan gorhuram.
A
İte ne için ürüyorsun dediler, kurtu
korkutmak için dedi,
Niye kuyruğunu kısıyorsun dediler,
kurttan korktuğum için dedi.
5759. İte hörmet ederler yiyesi hatirine.
A, B
Sahibinin hatırına ite hürmet ederler.
5760. İte hürmek galar.
A, B
İte ürnek kalır.
5761. İte ümid bağladığ, hürmeyib evimizi
yıhdi,
A, B hürmeyib evimizi yıhdi: evimizi
yıhdiğ
İte ümit bağladık, ürmedi evimizi yıktı.
5762. İti dalıma almışam, gurdun gorhusundan.
A
Kurtun korkusundan, köpeği yanıma
aldım.
5763. İti gaçan atı, mehmizlemeyin me'nası
yohdur.
A
Hızlı koşan at, mahmuzlanmaz.
5764. İti gısgırmasan hürmez.
A
İti kışkırtmasan ürmez.
5765. İti görüm, gurdu görüm, onu görmeyim.
- A
İti göreyim, kurtu göreyim, onu
görmeyeyim.
5766. İti gurddan seçende gel.
A
İt kurttan seçilirice gel.
5767. İti guyuğundan bağlasan durmaz.
A
İti kuyruğundan bağlasan durmaz.
5768. İti, ite boğdurarlar.
A
İti, ite boğdururlar.
5769. İti itmiş çobana dönüb.
A
İti kaybolmuş çobana döndü.
5770. İti mescidden govar kimi, govdular.
A
Mescitten it kovar gibi kovdular.
5771. İti öldürene sürüdüreler.
A, B
İti öldürene sürükletirler.
5772. İti sahibine tanıtdırarsan ?
A
İti sahibine mi yanıtıyorsun ?
5773. İti yiyesine tanıtdırma.
A, B tanıtdırma: tanıtdırmazlar
İti sahibine tanıtdırma.
5774. İtib ahtararı yohdur.
A
Yitip arayanı yoktur.
5775. İtimin gurd dayısı.
A
İtimin kurt dayısı.
5776. İtin acığı guyuğundan biliner, atın acığı
gulaglarından.
A, B
İtin acıktığı kuyruğundan bilinir, atın
acıktığı kulaklarından.
5777. İtin adını çekdin, ağacı eline al.
A, B, C
İtin adını andın, ağacı eline al.
5778. İtin ağılsızı gayğanagdan pay umar.
A, B gayğanagdan: gaysavadan
İtin akılsızı yumurtadan pay umar.
5779. İtin ağzına sümük verdiler.
A
İtin ağzına kemik verdiler.
5780. İtin ahmağı tula olar.

- A
İtin ahmağı tazı olur.
5781. İtin ahmağı tula olar atın ahmağı yorğa.
A
İtin ahmağı tazı olur, atın ahmağı rahvan.
5782. İtin alası çaggalın dayısıdır.
A
İtin alası çakalın dayısıdır.
5783. İtin ayağın basarsan seni gapar.
A, B
İtin ayağına basarsan seni ısıtır.
5784. İtin boynuna ciyer asma.
A, B
İtin boynuna ciğer asma.
5785. İtin dilini bilir, cehennemini yolunu.
A, B
İtin dilini bilir, cehennemini yolunu.
5786. İtin dirisi nedir ki ölüsü ne ola ?
A
İtin dirisi nedir ki ölüsü ne ola ?
5787. İtin duası gebul olsa, göyden et yağar.
A, B yağar: yağardı
İtin duası kabul olsa, gökten et yağardı.
5788. İtin eblehi gaysavadan pay umar.
A
İtin aptalı gaysavadan pay umar.
5789. İtin etini yeyerem, gessabın minnetini çekmerem.
A
İtin etini yiyorum, kasabın minnetini çekmiyorum.
5790. İtin gabağından galanı aslan yemez.
A
İtin önünden kalanı aslan yemez.
5791. İtin gohumu it olar.
A
İtin akrabası it olur.
5792. İtin gudursun çaggal.
A
İtin kudursun çakal.
5793. İtin guyruğunu gelbire salsan düzelmez.
A
İtin kuyruğunu kalbura salsan düzelmez.
5794. İtin könlüne galsa günde bir leş yeyer.
A
İtin gönlüne kalsa günde bir leş yer.
5795. İtin peşesi hürmekdir.
- A
İtin sanatı hürmektir.
5796. İtini haya öyretme, gonşunu paya.
A
İtini haya öğretme, komşunu paya.
5797. İtler bize, gurdlar bize, sağsağanlar çirtlar bize.
A
İtler bize, kurtlar bize, saksaganlar gaklar bize.
5798. İtotaran nevesidir.
A
Boşta gezenin torunudur.
5799. İy bilir.
A
Koku alır.
5800. İy bilmeyen tula derisini kola vermez.
A
Koku bilmeyen tazı derisini ele vermez.
5801. İyimiş ete milçek gonar.
A, B iyimiş: iylenmiş
Kokmuş ete sinek konar.
5802. İyirmi medahili, iyirmi bir meharici olanın vay halına.
A
Yirmi içerde, yirmibir dışarıda olanın vay haline.
5803. İyirmisinde yel çeken altmışında sızıldar.
A, C
Yirmisinde yel çeken altmışında sızlar.
5804. İylenmiş suyu içmezler.
A
Kokmuş suyu içmezler.
5805. İyne alemler bezer, özü lüt gezer .
A
İğne alemler bezer, kendi çıplak gezer.
5806. İyne batırana çuvaldız batırarlar.
A
İğne batırana çuvaldız batırırılar.
5807. İyne getir sap getir şahgulu yamağ getir.
A
İğne getir, ip getir, şah hizmetçisi yamağ getir.
5808. İyne gözünden baharam cümle cahanı yiharam.
A
İğne gözünden bakarım, bütün dünyayı yıkarım.
5809. İyne hara, sap da ora.

- A
İğne nereye, ip de oraya.
5810. İyne ile gor (guyu) gazır.
A
İğne ile kuyu kazar.
5811. İyne olub sancılmısan eteyime.
A
İğne olup batmışsın eteğime.
5812. İyne olub yahama sancılma.
A, C
İğne olup yakama batma.
5813. İyne salsan yere düşmez.
A
İğne atsan yere düşmez.
5814. İyne torbada galmaz.
A
İğne torbada kalmaz.
5815. İyne ucu geder bir deşik bir küplü boşaldar.
A
İğne ucu kadar bir deşik bir küplü boşaltır.
5816. İyne udmuş köpeyi dönüb.
A
İğne yutmuş köpeğe döndü.
5817. İyne üstünde oturan kimi oturub.
A, B üstünde: üstte.
İğne üstünde oturan gibi oturur.
5818. İyne varsa cehrede de var, onu eyiren garıda da var.
A
İğne varsa çıkırıktı da var, onu eğiren karıda da var.
5819. İyne verersen sap da ister.
A
İğne versen ip de ister.
5820. İyneni ahtaran deveni itirer.
A
İğneyi arayan deveyi yitirir.
5821. İyneni özüne batırar, çuvalduzu yoldaşına.
A
İğneni kendine batırır, çuvaldızı yoldaşına.
5822. İynenin işini çuvalduz görmez.
A
İğnenin işini çuvalduz görmez.
5823. Kabab ganlı igid canlı.
A
Kebab kanlı, yiğit canlı.
5824. Kababı köz öldürer igidi söz.
A
Kebabı köz öldürür yiğidi söz.
5825. Kamal ata kürkü deyil ki irs ile övlada keçe.
A
Kemal ata kürkü değil ki irs ile evlada geçsin.
5826. Kamil adam az danışar.
A, C
Kamil adam az konuşur.
5827. Kamil bağban çeker bağın sefasını.
A
Kamil bahçıvan çeker bağın sefasını.
5828. Kamil insan kelimından belli olar.
A
Kamil insan kelimından belli olur.
5829. Kamil ovçu boşuna gülle atmaz.
A, C
Kamil avcı boşa mermi atmaz.
5830. Kankanın vesiyeti kızıl öklüzdür.
A
Kuyu kazanın vasiyeti kızıl öklüzdür.
5831. Kar dedi: - Ses gelir, Kor dedi: - Odur gelirler,
Çolag dedi: - Durun kaçag, Lut dedi: - Kaçmayın, meni soyarlar.
A
Sağır dedi: - Ses geliyor, Kör dedi: - Doğrudur geliyorlar,
Topal dedi: - Kalkın kaçalım, Çıplak dedi: - Kaçmayın, beni soyarlar.
5832. Kar eşitdiyini, kor tutduğunu burahmaz.
A, B, C
Sağır duyduğunu, kör tuttuğunu bırakmaz.
5833. Kar eşitmez yavaşdırar, kor görmez guraşdırar.
A
Sağır duymaz uydurur, kör görmez yakıştırır.
5834. Kar iki defe güler.
A, B
Sağır iki defa güler.
5835. Kar könlündekini anlar.
A, B
Sağır gönlündekini anlar.
5836. Kar özüne serf cleyeni eşider.
A, B eeyeni: eyleyeni

- Sağır kendine söyleneni işitir.
5837. Kar üçün iki defe azan verilmez.
A
Sağır için iki defa ezan verilmez.
5838. Karın gulağına tahta tühadılar dedi bu taggılı haradan gelir ?
A
Sağırın kulağına tahta tühadılar, dedi bu takırtı nerden geliyor ?
5839. Kasa sındı ya cingil dedi.
A
Kase kırıldı ya da şingırdadı.
5840. Kasad bazarın, geliri olmaz.
A
Kesat pazarın, kazancı olmaz.
5841. Kasanı benim başımda sındırır.
A
Kaseyi benim başımda kırar.
5842. Kasıb bacını, varlı gardaş istemez.
A
Fakir bacıyı, zengin kardeş istemez.
5843. Kasıb cavan, merd olar.
A
Fakir genç, mert olur.
5844. Kasıb çırag yandırar, dövletlinin pulunu sayar.
A, B
Fakir kandil yakar, zenginin parasını sayar.
5845. Kasıb geyende soruşarlar haradandır, varlı geyende deyerler mübarekdir.
A, B
Fakir giyince neredendir diye sorarlar, zengin giyince mübarek olsun derler.
5846. Kasıb hercini bilse mehmer geyer.
A
Fakir harcamayı bilse kadife giyer.
5847. Kasıb itinin adını gülmüş goyar.
A, B, C
Fakir itinin adını gülmüş koyar.
5848. Kasıb ölende molla heste olar.
A, B
Fakir ölünce hoca hasta olur.
5849. Kasıb ölüsüne yas sahlamaz.
A, B sahlamaz: sahlamazlar
Fakir ölüsüne yas tutmaz.
5850. Kasıb pul tapdı, goymağa yer tapmadı.
A, B goymağa: -
Fakir para buldu, koymaya yer bulamadı.
5851. Kasıba bazarın tulası da hürer.
A
Fakire pazarın tazısı da ürer.
5852. Kasıba gul ol, varlıya oğul olma.
A, B
Fakire kul ol, zengine oğul olma.
5853. Kasıba oğul olunca dövletliye gul ol.
A
Fakire oğul olunca zengine kul ol.
5854. Kasıbdan allah da bezardır.
A
Fakirden Allah da bıktı.
5855. Kasıbı deve üstünde böv vurur.
A, B böv: bö, C böv: böve
Fakiri deve üstünde böcek sokar.
5856. Kasıbın ağzı aşa deyende başı daşa deyer.
A, B deyende: çatanda
Fakirin ağzı aşa deyince başı taşa değer.
5857. Kasıbın bir oğlu oldu, o da boynu eyri.
A, B
Fakirin bir oğlu oldu, o da boynu eğri.
5858. Kasıbın dörd düşmeni var, it, bit, yasavul, molla.
A
Fakirin dört düşmanı var, it, bit, bekçi, hoca.
5859. Kasıbın dövleti saggalda olar.
A, B
Fakirin zenginliği sakalıdır.
5860. Kasıbın dürmeyi yavan olsa, dili yağlıdır.
A, B
Fakirin dürtümü yavansa da, dili yağlıdır.
5861. Kasıbın gözü toh olar.
A, B
Fakirin gözü tok olur.
5862. Kasıbın günü itin günü.
A
Fakirin günü, itin günü.
5863. Kasıbın halını kasıbdan sor.
A, B sor: soruş
Fakirin halini fakirden sor.
5864. Kasıbın pulu cehennemde olar.
A, C
Fakirin parası cehennemde olur.
5865. Kasıbın sacı ahırda gızar.
A
Fakirin sacı sonradan kızar.

5866. Kasıbın sacı, çöreyi gurtaranda gızar.
A, B
Fakirin sacı, ekmeği bitince kızar.
5867. Kasıbın sözü, yorğunun gözü.
A, B
Fakirin sözü, yorgunun gözü.
5868. Kasıbın toyunda gece kısa olar.
A
Fakirin düğününde gece kısa olur.
5869. Kasıblık eyib deyil, oğurluk eyibdir.
A, B eyib: ayıb, eyibdir: ayıbdır
Fakirlik ayıp değil, hırsızlık ayıptır.
5870. Kaş mal zereri olsun, insan zereri
olmasın.
A
Keşke mal zararı olsun, insan zararı
olmasın.
5871. Kebinin halal, canım azad.
A
Nikahım helal, canım hür.
5872. Keçdi gül uçdu bülbül, ister ağla ister
gül.
A
Soldu gül uçtu bülbül, ister ağla ister
gül.
5873. Keçel bahar güzgülüye, adın goyar özgeye.
A, B
Kel aynaya bakar, adını başkasına koyar.
5874. Keçel başa tahta darag ?
A, B
Kel başa tahta (şimşir) tarak.
5875. Keçel başından gorhar, kor gözlerinden.
A, B gözlerinden: gözünden
Kel başından korkar, kör gözlerinden.
5876. Keçel başını yudu da, daradı da.
A, B
Kel başını yıkadı hem de taradı.
5877. Keçel çare bilse, öz başına eyler.
A, B çare: derman, C eyler: yahar
Kel çare bilse, kendi başına yakar.
5878. Keçel kız bacısının saçı ile öyüner.
A
Kel kız bacısının saçı ile öğünür.
5879. Keçel kız bezenince, toy elden getdi.
A, C
Kel kız süslenene kadar düğün elden
gider.
5880. Keçel kız çeşmenin gözünden su içer.
A, C
- Kel kız çeşmenin gözünden su içer.
5881. Keçel gızı saçlı deye ağla.
A
Kel kıza saçlı diye ağla.
5882. Keçel gızın neyi var ? Başın gashımağa
durnağı.
A
Kel kızın neyi var ? Başını kaşımaya
turnağı.
5883. Keçel gızın neyi var ? Demirden darağı.
A, B, C
Kel kızın neyi var ? Demirden tarağı.
5884. Keçel halva yeyer, puluna minnet.
A, B
Kel helva yer, parasına minnet.
5885. Keçel hesen hesen keçel ne fergi ?
A
Kel Hasan Hasan kel farkı ne ?
5886. Keçel suya gitmez.
A, B, C gitmez: geden değil.
Kel suya gitmez.
5887. Keçel var zıgıdı keçel, keçel var nohudu
keçel.
A
Kellik var geçicidir, kellik var kalıcıdır.
5888. Keçel yaradı, öz başını daradı.
A
Kel işe yaradı, kendi başını taradı.
5889. Keçele bahma, behtine bah.
A
Keline bakma, bahtına bak.
5890. Keçele, kosa genim olsun.
A, B
Kele, köse düşman olsun.
5891. Keçeli, börtünün yanından tanırlar.
A, B
Keli, şapkasının yanından tanırlar.
5892. Keçeli gün çıhmamış gör.
A
Keli gün doğmadan gör.
5893. Keçeli papağının yanından tanımağ olar.
A, C
Kel şapkasının yanından tanınır.
5894. Keçeli zülfeli çağırarlar.
A
Keli zülflü diye çağırırarlar.
5895. Keçelin adı zülfeli.
A

- Kelin adı zülüflü.
A
Geçen zaman geri gelmez.
5896. Keçelin behti yahşi olar.
A, B yahşi: yeyin, olar: olur
Kelin bahtı iyi olur.
5910. Keçene güzest deyibler.
A, B
Geçene geçti derler.
5897. Keçelin derdi başı, bir gazan ayran aşı.
A, B
Kelin derdi başı, bir kazan ayran aşı.
5911. Keçer bu dövrän sene de galmaz.
A
Geçer bu devran sana da kalmaz.
5898. Keçelin dirnağı olsa öz başını gaşıyar.
A
Kelin tırnağı olsa, kendi başını kaşır.
5912. Keçi can hayında, gessab piy ahtarır.
A, B hayında: hayındadır
Keçi can derdinde, kasap yağ arar.
5899. Keçelin gazandığı başının ziftine (gartmağına) geder.
A
Kelin kazandığı başının ilacına gider.
5913. Keçi deyer adım Abdülkerimdir.
A
Keçi der adım Abdülkerimdir.
5900. Keçelin hindi başı eşşeye mindi başı,
O tayda dava düşdü bu tayda sındı başı.
A
Kelin hindi başı, eşşe binti başı,
O tarafta kavga oldu, bu tarafta kırıldı başı.
5914. Keçi gurdun neyini yeyibler.
A
Keçi kurdun neyini yediler.
5901. Keçelin papağı düşenecendir.
A
Kelin şapkası düşene kadardır.
5915. Keçi kasıbın ineyidir.
A
Keçi fakirin ineğidir.
5902. Keçelin tükden acığı geler.
A
Kel tüyden nefret eder.
5916. Keçi keçim olsun, oturduğum yer samanlık.
A
Keçi keçim olsun, oturduğum yer samanlık.
5903. Keçen (köçen) yurdun gedrini düşen yurdda bilerler.
A, B
Göçülen yurdun kadri konulan yurtta bilinir.
5917. Keçi öldü, goturu gurtardı.
A, B
Keçi öldü, uyuzu geçti.
5904. Keçen gün ömtürdendir.
A
Geçen gün ömtürdendir.
5918. Keçi ölede guyrugunu dik tutar.
A, C
Keçi ölünce kuyrugunu dik tutar.
5905. Keçen güne gün çatmaz, çalasan günü güne.
A
Günü güne eklesen, geçmiş günlere benzemez.
5919. Keçi suyu bağıra bağıra keçer.
A, B suyu: çayı
Keçi suyu bağıra bağıra geçer.
5906. Keçen keçdi vay gelecek derdidir.
A
Geçen geçti, vay gelecek derdidir.
5920. Keçi suyu bulandırdı.
A, B bulandırdı: bulanıg eyler
Keçi suyu bulandırdı.
5907. Keçen keçib, gelen günün heyir olsun.
A
Geçen geçti, gelecek günün hayırlı olsun.
5921. Keçi şereb içse deveye meydan ohuyar.
A, C
Keçi şarap içse deveye meydan okur.
5908. Keçen keçib, sen gelecekden danış.
A
Geçen geçti, sen gelecekten konuş.
5922. Keçib gelib Arazı beyenmeyib gülnazı.
A
Geçip geldi Arası beğenmedi Gülnazı.
5909. Keçen zaman gayıtmaz.
5923. Keçide saggal var amma şeyh deyil.
A
Keçide sakal var, ama şeyh değıl.
5924. Keçiler yer eke bilseydiler öktüzler işsiz galardı.

- A
Keçiler yer ekebilseydi, öküzler işsiz kalırdı.
5925. Keçini deve adına satır.
A
Keçiyi deve diye satar.
5926. Keçinin başı gicişende buynuzunu çobanın çomağına sürter.
A, B başı: buynuzu, çomağına: ağacına,
C başı gicişende: ecceli gelende
Keçinin başı kaşınınca boynuzunu çobanın çomağına sürter.
5927. Keçinin de saggalı var.
A, C
Keçinin de sakalı var.
5928. Keçinin goturu serçeşmeden su içer,
A, B serçeşmeden: çeşmenin gözünden
Keçinin uyuzu çeşme başından su içer,
5929. Keçinin şeytanla gohumluğu var.
A
Keçinin şeytanla akrabılığı var.
5930. Keçiye, bir sürü koyundan, bir keçi yahşısıdır.
A
Keçiye, bir sürü koyundan, bir keçi iyidir.
5931. Keçiye gurd deymese, gedib hecce çıkar.
A, C
Keçiye kurt değmese, hacca gider.
5932. Keçme namerd körpüsünden, goy aparsın sel seni,
Yatma tülkü kölgesinde, goy yesin aslan seni.
A
Geçme namert körpüsünden, bırak sel alsın seni,
Yatma tilki gölgesinde, bırak yesin aslan seni.
5933. Keçmişü unutma geleceyin müellimidir.
A
Geçmişü unutma geleceğin aynasıdır.
5934. Keçmişin arabası ile uzag gede bilmezsen.
A
Geçmişin arabası ile uzağa gidemezsin.
5935. Keçmişin gazancı bu günün rahatlığıdır.
A
Geçmişin kazancı bu günün rahatlığıdır.
5936. Kefen havayı olanda, adam özünü öldürmez.
A
- Kefen bedava diye, adam kendini öldürmez.
5937. Kefeni var idi, goru da olsun.
A
Kefeni vardı, mezarı da olsun.
5938. Kefgir gazanın dibini deşib.
A
Kefgir kazanın dibini deldi.
5939. Keklik başını sohar kola, guyrugundan heberi olmaz.
A, C
Keklik başını sokar koltuğuna, kuyrugundan haberi olmaz.
5940. Keklik gaggıldamasa garaguş onu tapmaz,
A, B gaggıldamasa: sesin çıkartmasa, tapmaz: tuta bilmez.
Keklik ötmese kartal onu bulamaz,
5941. Kekliyin dimdiyi gan dili gan,
Ağa dinse söz olmaz nökerin dindiye gan
A
Kekliğin gagası kan dili kan,
Ağa konuşsa söz olmaz, uşağın konuştuğu kan.
5942. Kel goşub cilt sürmeyen çörek gedrini bilmez.
A, B çörek: nanın
A
Manda koşup çift sürmeyen ekmek kadrini bilmez.
5943. Kele keleler heyledi ki kertenkeleler neylesin ?
A, B
Mandaya mandalar ne yaptı ki kertenkeleler ne yapısın ?
5944. Kelek ile gelen, külek ile geder.
A, B, C
Hile ile gelen, rüzgarla gider.
5945. Kelle paça goyma gaça.
A
Kelle paça koyma kaça.
5946. Kelle paça suyu üçün hövsana gedir.
A
Kelle paça suyu için Hovsana gider.
5947. Kenardan bahan yahşı görer.
A
Kenardan bakan iyi görür.
5948. Kenardan bahana her şey asan görüner.
A
Kenardan bakana her şey kolay görünüf.

5949. Kend aşırı it hürmez.
A, B tend aşırı: kendaşırı
Köy aşırı it ürmez. A
Tereyağını, taze yiyen de yaza çıkar,
tuzlayıp yiyen de.
5950. Kend girovun nahırdan tutarlar.
A
Köyün rehinini davardan alırlar. 5965. Kes barmağını çih bazara, elac tapan çoh
olar.
A
Kes parmağını çık pazara, ilaç getiren
çok olur.
5951. Kend kalafasından biliner.
A
Köy narabeliğinden bilinir. 5966. Kesek oturub, daş üçün ağlayır.
A, B
Kesek oturub, taş için ağlıyor.
5952. Kend kovhasız olmaz.
A
Köy korucusuz olmaz. 5967. Kesenin üzün, tiken ağardar.
A
Kesenin yüzünü, diken ağartır.
5953. Kend köpeksiz olmaz.
A
Köy köpeksiz olmaz. 5968. Kesik baş bitmez, bitse de yiyesine heyir
vermez.
A, B
Kesik baş bitmez, bitse de sahibine hayır
vermez.
5954. Kend nedir gend nedir ?
A
Köy nedir, şeker nedir ? 5969. Kesilen başın zülfü üçün ağlamazlar.
A
Kesilen başın zülfü için ağlamazlar.
5955. Kendden gelen men, heber getiren sen.
A, C
Köyden gelen ben, haber getiren sen. 5970. Kesilsin o iki el ki, bir başı sahlamaz.
A
Bir başı saklamayan iki el, kesilse iyidir.
5956. Kende molla gelib, kim ölür ölsün.
A, B
Köye hoca geldi, ölmek isteyen ölsün. 5971. Keyf gılığa bahmaz.
A
Keyif kılığa bakmaz.
5957. Kende teze darğa gelib.
A
Köye yeni bekçi geldi. 5972. Keyf senin, kend kovhanın.
A
Keyif senin, köy korucunun.
5958. Kende teze dellek gelib kekili yandan
goyur.
A
Köye yeni berber geldi, kahkülü yandan
bırakır. 5973. Küçük açar, büyük gıfılı açar.
A
Küçük anahtar, büyük kilidi açar.
5959. Kendi köpeksiz gördü eli ağacsız girdi.
A
Köyü köpeksiz gördü, eli ağacsız girdi. 5974. Küçük daş da baş yarar.
A
Küçük taş da baş yarar.
5960. Kenkanın vasiyeti gızıl öküzdür.
A
Madencinin vasiyeti kızıl öküzdür. 5975. Küçükden heta, büyükdün eta.
A, B
Hata küçükten, bağışlama büyükten.
5961. Kepek altında unları var.
A
Kepek altında unları var. 5976. Küçiyi, büyüyün üzüne galhızmazlar.
A, C
Küçüğü, büyüğün yüzüne isyan
ettirmezler.
5962. Kerbalayı kazım sene demek ne lazım ?
A
Kerbalalı Kazım sana ne demek lazım ? 5977. Küçiyin küçük derdi var, büyüyün büyük.
A
Küçüğün küçük derdi var, büyüğün
büyük.
5963. Kere yağından gil çekir.
A
Tere yağından kıl çeker. 5978. Küçiyin küçük yeri var, büyüyün büyük.
5964. Kere yeyen de çihar yaza, tere yeyen de.

- A
Küçüğün küçük yeri var, büyüğün büyük.
5979. Küçüklere hörmət ele, büyüklərdən hörmət gəzən.
A
Küçüklərə hürmət et, büyüklərdən hürmət kəzən.
5980. Kilit dost üçündür.
A, C
Kilit dost içindir.
5981. Kim canından bezərdir ?
A
Kim canından bezər ?
5982. Kim eşək olar biz ona palan olarig.
A
Kim eşək olursa biz de ona palan oluru.
5983. Kim güclüdür hagg onundur.
A, C
Kim güçlüysə hak onundur.
5984. Kime yahşılıg eledin özünü ondan goru.
A
Kime iyilik yapıysan kendini ondan koru.
5985. Kimi eker kimi biçər, kimi gəzənər kimi yeyer.
A
Kimi eker kimi biçər, kimi kəzənər kimi yer.
5986. Kimi gülür kimi ağlayır herənin bir derdi var.
A
Kimi güler, kimi ağlar, herkesin bir derdi var.
5987. Kimin arabasında gedirsən onun mahnısını ohu.
A
Kimin arabasında gidiyorsan onun türküsünü oku.
5988. Kimin elindən nə gəlir ?
A
Kimin elindən nə gəlir ?
5989. Kiminə gət gət kiminə ac yat.
A
Kiminə kat kat kiminə aç yat.
5990. Kimini gəldirir kimini endirir.
A
Kimini kəldirir, kimini indirir.
5991. Kiminin başında tac, kimi ac yalavac.
A
Kiminin başında tac, kimi aç çıplak.
5992. Kiminin evveli kiminin ahır.
A
Kiminin öncəsi, kiminin sonrası.
5993. Kiminin sacı olar kiminin eleyi.
A
Kiminin sacı olur, kiminin eleği.
5994. Kimse kimsenin gismətini yemez.
A
Kimse kimsenin kismətini yemez.
5995. Kimse namerde möhtac olmasın.
A
Kimse namerde muhtac olmasın.
5996. Kimsenin ahı kimseye gəlməz.
A
Kimsenin ahı kimseye kəlməz.
5997. Kimsenin nesibini kimse yemez.
A
Kimse kimsenin nəсібini yemez.
5998. Kimsenin tikəsi kimsenin garmında gəlməz.
A
Kimsenin lokması kimsenin karmında kəlməz.
5999. Kirayənəşin olduğu bes deyil, toyug üçün de səhləyir.
A
Kiracı olduğu bir şey değıl, tavuk için de pay ayırır.
(kirayənəşin: tam karşılığı; pansiyoner)
6000. Kiri kir açar sirri sir.
A
Kiri kir açar, sırrı sır.
6001. Kirpik, gözün çepəridir.
A
Kirpik, gözün korkuluğudur.
6002. Kiş deyirsən gətmiş, hoş deyirsən dayanmış.
A
Kiş dersin gütmez, hoş dersin durmaz.
6003. Kişi bilmediyini ayağı altına yıgşa, başı erşə deyər.
A
İnsan bilmediğini ayağının altına yıgşa, başı arşa değır.
6004. Kişi fehledir arvad bənha.
A, B bənha: benna
Erkek ameledir, kadın usta.
6005. Kişi gızı olma, kişi arvadı ol.
A, B

- Erkek kızı olma, erkek karısı ol.
6006. Kişi kişiden gormaz amma, utanar.
A
Adam adamdan korkmaz ama, utanır.
6007. Kişi öz sözünün ağası olar.
A, C
İnsan kendi sözünün ağası olur.
6008. Kişi öz tayı ile gezer.
A, B tayı talei
İnsan kendi akranı ile gezer.
6009. Kişi seldir, arvad göl.
A
Erkek seldir, kadın göl.
6010. Kişi sevdiyinin nazını çeker.
A
İnsan sevdiğinin nazını çeker.
6011. Kişi, sözlü tüze deyer.
A
İnsan, sözlü yüze söyler.
6012. Kişi tıptırdıyünü yalamaz.
A, B
İnsan tükürdüğünü yalamaz.
6013. Kişide geyret olsa, torpağı gızıla dönderer.
A
İnsanda gayret olsa, toprağı altına döndürür.
6014. Kişide sebir olmalıdır.
A, C
İnsanda sabır olmalıdır.
6015. Kişini cavan sahlar, yahşı arvad, yahşı at.
A, B
İyi kadın, iyi at, adamı genç saklar.
6016. Kişinin alnı açıg gerek.
A, B
Adamının alnı açık olmalı.
6017. Kişinin başına gelen ağzından çıhardır.
A
Adamın başına gelen ağzından çıkar.
6018. Kişinin cibi iki olsa, arvad almag fikrine dülser.
A
Adamın cibi iki olsa, kadın almaya heveslenir.
6019. Kişinin diline gargış gelmez.
A
İnsanın diline beddua gelmez.
6020. Kişinin hürmeti öz elindedir.
- A
İnsanın hürmeti kendi elindedir.
6021. Kişinin malı göz gabağında.
A, B gabağında: gabağında gerek
İnsanın malı gözünün önünde gerek.
6022. Kişinin özüne bahma sözlüne bah.
A
İnsanın kendine bakma, sözlüne bak.
6023. Kişinin sözü ile işi bir olar.
A, B ile işi: -
İnsanın sözü ile işi bir olur.
6024. Kişisi olmayan evin, ruzisi olmaz.
A
Erkeği olmayan evin, nafakası olmaz.
6025. Kitab verenin bir elini keserler,
gaytaranın iki elini.
A
Kitap verenin bir elini keserler, geri getirenin iki elini.
6026. Kitabı satub, gercefe alıb.
A, C
Kitabı satıp, kumar kağıdı aldı.
6027. Kitabın köhnesi, libasın tezesi.
A
Kitabın eskisi, elbisenin yenisi.
6028. Kolhoz ambarı ,el süfresidir.
A
Kolhoz anbarı, el sofrasıdır.
(kolhoz: köyleştirilmiş büyük kooperatif)
6029. Kor at, gece de otlar.
A
Kör at, gece de otlar.
6030. Kor atı minen, şahlıg iddiası eder.
A
Kör ata binen, şahlık iddia eder.
6031. Kor atın, ahmag nalbandı olar.
A
Kör atın, ahmak nalbantı olur.
6032. Kor bulagdan su gelmez.
A, C
Kör pınardan su çıkmaz.
6033. Kor burada, ya Bağdadda.
A
Kör ya burda, da Bağdat'ta.
6034. Kor, elife, bey demeyib.
A
Kör, elife, be demez.
6035. Kor esasını bir itirer.

- A
Kör asasını bir kere yitirir.
6036. Kor gözden eski asır.
A, B
Kör göze eski asar.
6037. Kor gözün sahibine ne faydası ?
A
Kör gözün sahibine faydası ne ?
6038. Kor gözünden gorhar, keçel başından.
A
Kör gözünden korkar, kel başından.
6039. Kor gurdun ruzisini yetiren, özlü yetirer.
A
Kör kurdun yiyeceğini getiren, kendi getirir.
6040. Kor guşun yuvasını, gonşu guşlar tiker.
A
Kör kuşun yuvasını, komşu kuşlar yapar.
6041. Kor ile çörek yeyende, insafı arada gör.
A
Kör ile ekmek yerken, biraz insafı ol.
6042. Kor it ,kölgesinden gorhar.
A
Kör it, gölgesinden korkar.
6043. Kor keçinin kürkü olmaz, boz keçinin bürkü.
A
Kör keçinin kürkü olmaz, boz keçininki sıcak tutmaz.
6044. Kor kimdir ? Nabeled.
A
Bilgisiz adam, kördür.
6045. Kor kor, gör gör.
A, B
Kör kör, gör gör.
6046. Kor kora deyer, çırt bu yandaki gözüne.
A
Kör köre, bu taraftaki gözüne tüküreyim der.
6047. Kor, kora, kor demese, bağı çatlar.
A
Kör, köre, kör demese, bağı çatlar.
6048. Kor, kora rişhend eyler.
A
Kör, körle alay eder.
6049. Kor kuru tapar, su çuhuru.
A, B
Kör körü bulur, su çukuru.
6050. Kor leyleyin yuvasını allah tiker.
A
Kör leyleğin yuvasını Allah diker.
6051. Kor ne ister iki göz, biri eyri biri düz.
A, B
Kör ne ister iki göz, biri eğri biri doğru.
6052. Kor olsun o iki göz ki, dostunu düşmenini tanımır.
A
Dostunu düşmanını tanımayan gözler kör olsun.
6053. Kor satıcının kor alıcısı olar.
A, B
Kör satıcının kör alıcısı olur.
6054. Kor tuttuğun burahmaz.
A, B
Kör tuttuğunu bırakmaz.
6055. Kor tuttuğundan keser.
A, B
Kör tuttuğundan keser.
6056. Kora gece gündüz birdir.
A
Köre gece gündüz birdir.
6057. Korlar şehirinde ayna satmazlar.
A, C
Körler şehirinde ayna satmazlar.
6058. Koroğlu deyib, basılanı kesmeyin.
A
Köroğlu basılanı kesmeyin dedi.
6059. Koroğlu üçecen deyib.
A, B
Köroğlu üç kere der.
6060. Koroğlunu tutmağa bir keçel hemze gerek.
A
Köroğlunu tutmaya bir kel Hamza gerek.
6061. Kuru dar yerde gısnamazlar.
A
Körü dar yerde sıkıştırmazlar.
6062. Kuru kor yanında heyan için goyarlar.
A, B heyan: hayan
Körü körün yanına yardım etsin diye koyarlar.
6063. Korun ağacı, özünden gabag geder.
A
Körün değneği, kendinden önde gider.
6064. Korun istediği bir göz, iki göz olsa ne söz ?
A

- Körün istediği bir göz, iki göz olsa ne söz ?
6065. Korun ne borcu ki, şam bahalanıb.
A
Körün ne derdi, kandil pahalandı.
6066. Kosa getdi saggal getirmeye, bığı da goydu geldi.
A, B getirmeye: alsın, bığı: bığını, C getirmeye: getire, bığı: bıyığını
Köse sakal getirmeye gitti, bıyığı da bıraktı geldi.
6067. Kosa kende girmemiş, geraylısını başladı.
A, B geraylısını: illisini
Köse, köye girmeden, türküsüne başladı.
6068. Kosanı gün batandan sonra, aldatmag olar.
A
Köse, gün battıktan sonra aldatılır.
6069. Kosaya rişhend edenin, top gara saggalı gerek.
A, B
Köseye gülenin, top kara sakalı gerek.
6070. Kotan bilir, öküz ne çekir.
A
Öküzün ne çektiğini sapan bilir.
6071. Kotan ne bilir gayış ne çekir ?
A
Kayışın ne çektiğini sapan ne bilir ?
6072. Kovha atlanır, öz kendini çapar.
A, B
Korucu ata biner, kendi köyünü basar.
6073. Kovha ile hesaba oturan, borclu galar.
A
Korucu ile hesaba oturan, borçlu çıkar.
6074. Kovhanı gör, kendi çap.
A
Korucuyu gör, köyü bas.
6075. Kovhanın bacısı oğlusun, gel min boynuma.
A
Korucunun bacısının oğlusun, gel boynuma bin.
6076. Kovhası gülüm olanın başına külüm olar.
A
Korucusu gül olanın, başına kül atılır.
(?)
6077. Köç gayıdanda, ahsag keçi gabağa düşer.
- A, B gayıdanda: geri gayıdanda, ahsag keçi: keçinin ahsağı, C ahsag keçi: sürünün ahsağı, gabağa: ireli
Göç geri dönünce, aksak keçi öne düşer.
6078. Köç köçer, it yürer, ikisi de menzile birge yeter.
A, B birge: bir
Göç göçer, it yürür, ikisi de menzile birlikte varır.
6079. Köçden azan gariya, bu da azdır.
A, B bu da azdır: bundan da beter gerek
Göçden ayrılan yaşlıya, bu da azdır.
6080. Köçen yurdun gedrini, düşen yurdda bilerler.
A, C
Göçülen yurdun kadrini, konulan yurdda bilirler.
6081. Köçün dönmesi, ahsag ite hoş geler.
A
Göçün dönmesi, aksak itin hoşuna gider.
6082. Köçün yaraşığı, dananın soncuğlamasıdır.
A, B
Göçe yaraşan, dananın zıplamasıdır.
6083. Köhlen at yeriende, toz gopar.
A
Küheylan at yürüse de, toz koparr.
6084. Köhlü bedöy at isteyen, vahtında alar.
A
Küheylan arap atı isteyen, vaktinde alır.
6085. Köhne adet başında galıb.
A
Eski adet başında kaldı.
6086. Köhne derdi tezeleme.
A
Eski yarayı açma.
6087. Köhne düşmen, dost olmaz.
A
Eski düşman, dost olmaz.
6088. Köhne getdi, sen tezedan danış.
A
Eski gitti, sen yeniden haber ver.
6089. Köhne gurd, yolunu azmaz.
A, C
Yaşlı kurt, yolunu şaşırılmaz.
6090. Köhne hamam, köhne tas.
A, B
Eski hamam, eski tas.
6091. Köhne kende, teze darğa gelib.

- A, C
Eski köye, yeni muhtar geldi.
6092. Köhne kende, teze nırh goyma.
A, B, C kende: şehere, nırh: gayda
Eski köye, yeni adet getirme.
6093. Köhne palan, içi zer ziver.
A
Eski semer, içi altın, mücevher.
6094. Köhne paltar yamağından bellidir.
A
Eski elbise yamasından bellidir.
6095. Köhne pambığ bez olmaz, dul arvaddan
gız olmaz.
A
Eski pamuk bez olmaz, dul kadından kız
olmaz.
6096. Köhne süpürgeyi dama atarlar.
A
Eski süpürgeyi dama atarlar.
6097. Köhne tegvim pula getmez.
A
Eski takvim para etmez.
6098. Köhne un çuvalıdır vurdugca toz gopar.
A
Eski un çuvalıdır vurdugca toz çıkar.
6099. Kölgede biten ağacın meyvesi olmaz.
A, B meyvesi: kölgesi
Gölgede biten ağacın meyvesi olmaz.
6100. Kölgede olanın kölgesi olmaz.
A
Gölgede olanın gölgesi olmaz.
6101. Kölgesinden gorhur.
A
Gölgesinden korkar.
6102. Kölgesini gılınclayır.
A
Gölgesini kılıçlar.
6103. Kölgeli günde pambığ atır.
A
Gölgeli günde pamuk atar.
6104. Kömsyi igide sözle, zeife elle et.
A
Yardımyı yiğide sözle, zayıfa elle et.
6105. Kömürçünün evine giren tızıl gara çıkar.
A
Kömürçünün evine giren yüzü kara çıkar.
6106. Kömürçünün garalmagdan ne arı ?
- A, B garalmagdan: tızılgaralığdan, C
garalmagdan: garalığdan
Kömürçünün kararmaktan ne korkusu var
?
6107. Kömtiş ile gezen dananı gurd yeyer.
A
Manda ile gezen danayı kurt yer.
6108. Köndelen çepere söykenmek olmaz.
A
Eğri korkuluğa dayanılmaz.
6109. Könlü balıg isteyen, guyrugunu suya
vurar.
A
Gönlü balık isteyen, kuyrugunu suya
sokar.
6110. Könlü balıg isteyen, soyug suya girer.
A
Gönlü balık isteyen, soğuk suya girer.
6111. Könlü yemiş isteyen, dolanar dağ başına.
A, B
Gönlü yemiş isteyen, dağ başına çıkar.
6112. Könlül arzunun menbeyidir.
A
Gönlül arzunun kaynağıdır.
6113. Könlül bir büyük saraydır tikilmesi çetin
yihılması asan.
A, B büyük saraydır: saraya benzer,
tikilmesi çetin: tikmesi zor,
yihılması: sökmesi
Gönlül bir büyük saraydır yapması zor
yıkması zor.
6114. Könlül bir şişedir sındıarsan bitişmez.
A
Gönlül bir şişedir, kırsan yapışmaz.
6115. Könlül bir uşağa benzer ne verersen ister.
A
Gönlül bir çocuğa benzer ne verirsen ister.
6116. Könlül dost ister mey behane.
A
Gönlül dost ister içki bahane.
6117. Könlül gocalmaz.
A
Gönlül kocamaz.
6118. Könlül gözden su içer.
A
Gönlül gözden su içer.
6119. Könlül guşu uçar bir budagdan o birine
gonar.
A
Gönlül kuşu uçar daldan dala konar.

6120. K n l ne mey ister ne meyhane.
A
Gönül ne içki ister, ne meyhane.
6121. K n l seven aĝanın ne aĝı, ne garası ?
A, B aĝanın: güzelin
Gönlün sevdiĝi aĝanın akı, karası olmaz.
6122. K n l seven k y ek olar.
A, B
Gönlün sevdiĝi güzel olur.
6123. K n l umduĝu yerden küser.
A, C
Gönül umduĝu yerden küser.
6124. K n lhoşluĝu maldan efzeldir.
A
Gönül hoşluĝu maldan iyidir.
6125. K n ls z (pulsuz) bazara geden
gördüyünü almamış gayıdar.
A
Gönülsüz pazara giden g rd ĝ n 
almadan geri gider.
6126. K n ls z h ren köpek sürtiye gurd
getirer.
A, C
Gönülsüz  ren köpek sürtiye kurt getirir.
6127. K n ls z köpeyin sürtiye heyri olmaz.
A
Gönülsüz k peĝin sürtiye hayrı olmaz.
6128. K n ls z namazı allah gebul elemmez.
A
Gönülsüz namazı Allah kabul etmez.
6129. K n ls z tula ile ova  ıhmazlar.
A
Gönülsüz tazı ile ava çıkmazlar.
6130. Köpek ele k pekdir haltası gızıldan da
olsa.
A
Köpek yine köpektir tasmaşı altından da
olsa.
6131. Köpek gaya dibinde yatar ele biler  z
h neridir.
A, C
Köpek kaya dibinde yatar sanır kendi
h neridir.
6132. Köpek gocalanda gurda g l nc olar.
A
Köpek kocayınca kurda gülünç olur.
6133. Köpek, h re h re köpek olar.
A
Köpek,  re üre köpek olur.
6134. Köpek sahibini tanır.
A
Köpek sahibini tanır.
6135. Köpek y y rmekle tazı olmaz.
A, B
Köpek koşmakla tazı olmaz.
6136. K peye selve deyen kimi deydi.
A
K peĝe sırk vurmuş gibi deĝdi.
6137. K peye  mid oldug,  z tm z de
h rmedik.
A
K peĝe güvendik, kendimiz de  rmedik.
6138. K peyin garnı toh olsa, gece ulduza
hürmez.
A, B hürmez: hürer
K peĝin karnı tok olsa, gece yıldıza
 rmez.
6139. K peyin iye düşeni, tuladan berk  a ar.
A
Koku alan köpek, tazıdan hızlı koşar.
6140. K peksiz sürtiye, gurd dadanar.
A
K peksiz sürtiye, kurt dadanır.
6141. Körpe s ds z b y mez, pambıg susuz.
A
Yavru sütsüz b y mez, pamuk susuz.
6142. K rpt  galdı, çayın o tayında.
A, B
K rpt   ayın o tarafında kaldı.
6143. K rpt den ke ende yan yana deyibler.
A
K rpt den geçerken kıçı kıcına deĝmiř.
6144. Kötek aradakına  oh deyer.
A, C
Kötek aradakine daha çok deĝer.
6145. Kötek yeyenin kisesinden geder.
A
Kötek yiyenin, kendi kesesinden gider.
6146. K vek kolunun kölgesi olmaz.
A
Kavak dalının gölgesi olmaz.
6147. K ynek, dondan irelidir.
A, B irelidir: yahındır
Gömlek, elbiseden  st ndir.
6148. Kuze i sınıg gabda su içer.
A
 mlek i kırık kapla su içer.

6149. Kütçeleri ölçtür.
A
Yolları ölçer.
6150. Küçük hüre hüre köpek olar.
A, B
Enik türe türe köpek olur.
6151. Kül başına güzel fere beçe de seni beyenmir.
A, B
Yazıklar olsun güzel fare, piliç de seni beğenmiyor.
6152. Külâhın sat hirac eyle, tüfeyli olma namerde,
Cahanda kelle sağ olsun külâh eskik deyil merde.
A, C
Külâhını sat harca, muhtaç olma namerde,
Cihanda kelle sağ olsun, külâh eksik değil merde.
6153. Külden od türer, oddan kül.
A
Külden ateş türer, ateşten kül.
6154. Külek kimi herden bir yana esme.
A
Rüzgar gibi ordan oraya esme.
6155. Külekde yatanın cin atı olar.
A
Rüzgarda yatanın cin atı olur.
6156. Külekli günde hırman sovurmazlar.
A, C
Rüzgarlı günde harman savurmazlar.
6157. Külekli günde pambığ atar.
A
Rüzgarlı günde pamuk atar.
6158. Küleş tez yanar tez de kül olar.
A, C
Sarıyan çabuk yanar çabuk da kül olur.
6159. Külü küllükden götür, külü tepeyecen olsun.
A, B külü tepeyecen olsun: -
Külü küllükten al, külü tepe kadar olsun.
6160. Külü ocagdan götürerler.
A
Külü ocaktan alırlar.
6161. Külün altında köz olar.
A, C
Külün altında köz olur.
6162. Kündesi küt düşüb.
- A
Pidesi küt oldu.
6163. Küp yanında küpçeler.
A, B küpçeler: kuzeler
Küp yanında çömlerler.
6164. Küpden ne çıkar, ancag içindeki.
A, C
Küpden ne çıkar, ancak içindeki.
6165. Küptü sındıran da bir suyu getiren de bir.
A
Küptü kıran da bir suyu getiren de bir.
6166. Küptün günahı nedir ki içine çahr dökülür.
A
Küptün günahı nedir ki içine içki dökülür.
6167. Kürd kürdü deyirmada ahtarar.
A
Kürt kürdü deçirmende arar.
6168. Kürd kürdü tanımasa mekri mekrini tanıyar.
A
Kürt kürdü tanımasa Mekri Mekriyi tanıır.
6169. Kürde dediler: - Allah şirindir ya doşab ?
Dedi: - İki dostun arasına girmeyin.
A, C
Kürde dediler Allah mı şirindir yoksa pekmez mi ?
Dedi: - İki dostun arasına girmeyin.
6170. Kürdün dilini kürd biler.
A, B kürd biler: kürd biler, tatın dilini tat
Kürdün dilini kürt bilir.
6171. Küreken İmam kimi geler sonra yezide döner.
A
Damat İmam gibi gelir, sonra Yezide döner.
6172. Küren adam hetakar olar.
A, C
Sarışın adam kötü huylu olur.
6173. Küren adamla, küren ata yahın düşme.
A
Sarışın adamla, sarı ata yaklaşma.
6174. Küren toyug hinden bayıra çıkmaz
A
Sarı tavuk, yuvasından dışarı çıkmaz.
6175. Küreye düşmeyen demir yumşalmaz.
A
Ocağa girmeyen demir yumşamaz.

6176. K r k  evvel il  z n gey, ikinci il ver düşmenine.
A, C
K r k , birinci yıl kendin giy, ikinci yıl düşmanına ver.
6177. K r k ne bire düşüb.
A
K r k ne pire düştü.
6178. K sene pay düşmez.
A, C
K sene pay düşmez.
6179. K senin payını yeyerler.
A, B
K senin payını yerler.
6180. K s ll  gardaş, gel yükü  atag, k s m z k s ll l kde.
A, B, C
Küskün kardeş, gel yükü vuralım, k s m z yine k s.
6181. Laçın balasın vermez belke zorla alalar.
A
Şahin yavrusunu vermez, belki zorla alırlar.
6182. La ın galada balalar.
A, B, C
Şahin kalede yavrular.
6183. Lal, dinmez govlug.
A
Dilsiz, konuşmaz sandık.
6184. Lalam karam, dinmerem.
A
Dilsizim, sağırım, konuşmam.
6185. Lalın dilini anası bilir.
A, B anası: nenesi, C
Dilsizin dilini, anası bilir.
6186. Lat lut imam Rıza.
A
 ınlı plak imam Rıza.
6187. Layla bilirsen niye yatmırsan ?
A, B layla: lay lay
Ninni bilirsın, niye yatmazsın ?
6188. Lazımlı yere serf elemir, lazımsız yere su kimi ahıdır.
A, C
Lazımlı yere harcamaz, lazımsız yere su gibi akıtır.
6189. Leb demekdense, leblebi de.
A
Leb diyeceğine, leblebi de.
6190. Leblebidir, el debidir.
A
Leblebidir, el alışığıdır.
6191. Lal daşını çay daşına gatma, gardaş kerem eyle.
A
Lal taşını çay taşına katma, kardeş değerini ver.
6192. Lele ikinci anadır.
A
Dadı ikinci anadır.
6193. Lele k  t b yurdu ağlayıb.
A, C
Leylek g  t t  yurdu ağladı.
6194. Lele k  t b yurdu galıb.
A, B, C
Leylek g  t t  yurdu kaldı.
6195. Le'le var yurdu yoh.
A, C
Kardeş var yurdu yok.
6196. Lelenin yaz evi.
A
Leyleğin yaz evi.
6197. Le'net he e.
A, B
Lanet hiçe.
6198. Le'net kor şeytana.
A, C
Lanet k r şeytana.
6199. Leş görende ala garđa guzđuna döner.
A, B ala garđa: -
Ala karga leş görünce kuzđuna döner.
6200. Levend levendi tapar.
A, C
Ayyaş ayyaşı bulur.
6201. Levende goşulan levend olar.
A
Ayyaşa uyan ayyaş olur.
6202. Leyaget ağıldadır, esil neseble deyil.
A
Liyakat akıldadır, asıl neseple değil.
6203. Leyaget esil neseble deyil ağıl ve edebdedir.
A
Liyakat aslet ve nesepte değil, akıl ve edeptedir.
6204. Leylek gününü tah tahla ke irer.
A, C

- Leylek gntn lak lakla geçirir.
6205. Leyli bazarıdır Mecnun can satır.
A
Leyla pazarıdır Mecnun can satar.
6206. Lezgi nedir, güzgü nedir ?
A
Lezgi kim, ayna kim ?
6207. Lezgidir, güzgüdür.
A
Lezgi'dir, aynadır.
6208. Libasım yamag gttrr, garnım yoh.
A, C
Elbisem yamanır, karnım yamanmaz.
6209. Loğma, dağ aşırar.
A
Lokma, dağ aşırır.
6210. Loğma deyil boğmadır.
A, B
Lokma değil boğmadır.
6211. Loğma garın doyurmaz, hrmet artırar.
A, C
Lokma karnı doyurmaz, hrmet arttırır.
6212. Loğma ki var, boğmadır.
A
Lokmadır, boğmadır.
6213. Loğmanı az gttr, oh eyne.
A
Lokmayı kk ye, ok iğne.
6214. Loş kimi burnunu (sıyrımsığını)
salladı.
A
Hindi gibi burnunu sallandırır.
6215. Lotu lotunu aldatmaz.
A
Serseri serseriye aldatmaz.
6216. Lotu lotunu tapmasa gara geyer yaslı
olar.
A, B
Serseri serseriye bulmasa, kara giyer yas
tutar.
6217. Lotu lotunun sözüne inanar.
A, B
Serseri serserinin sözüne inanır.
6218. Lotudan adam zerer görmez.
A, B
Serseriden adam zarar görmez.
6219. Lotunun da allahı var.
A, B
- Serserinin de Allah'ı var.
6220. Lotunun dilini lotu biler.
A
Serserinin dilini serseri bilir.
6221. Lotunun pulu gurtaranda, soğan çörek de
selamettir.
A
Serserinin parası bitince soğan ekmeğe de
razı olur.
6222. Lotuya bir şille kar elemez.
A
Serseriye bir tokat kr etmez.
6223. Lleyin aftava yerini tutar girova
goyanda alan almaz.
A
Testi ibrik yerini tutar, rehin versen
kimse almaz.
6224. Mağarada gurd az idi, biri de gemi ile
geldi.
A
Mağarada kurt azdı, biri de gemiyle geldi.
6225. Mal acıdı, can acıdı.
A
Mal zarar gördü, sahibinin canı yandı.
6226. Mal adamın dşmanidir.
A
Mal adamın düşmanıdır.
6227. Mal bacından grmaz.
A, C
Mal vergisinden korkulmaz.
6228. Mal başı beladır.
A
Mal başı beladır.
6229. Mal canı kazanmaz, can malı kazanar.
A
Mal canı kazanmaz, can malı kazanır.
6230. Mal dediyin can yangısıdır.
A, B
Mal dediğin canın yangısıdır.
6231. Mal gatlaşar yiyesi gatlaşmaz.
A, B
Mal sabreder, sahibi sabretmez.
6232. Mal geder bir yere, glman geder min
yere.
A, B
Mal bir yere gider, düşünce bin yere.
6233. Mal insana, insan mala emanettir.
A, B
Mal insana, insan mala emanettir.

6234. Mal itdi, iman itdi.
A, B
Mal gitti, iman gitti.
6235. Mal, malı gazanar.
A
Mal, malı kazanır.
6236. Mal benimdir beli yeyirem, eritmirem
kere yeyirem.
A, B
Mal benimdir tabiki yerim, eritmem taze
taze yerim.
6237. Mal benimdir meslehet benim.
A, B benimdir: benim
Mal benimdir, maslahat da benim.
6238. Mal sahibi ölmeyib ki.
A
Mal sahibi ölmedi ki.
6239. Mal sahibinden giymet götürer.
A, B
Mal sahibinden kıymet götürür.
6240. Mal yığınca ağıl yığ.
A
Mal yığacağına akıl yığ.
6241. Mal yiyesine ohşamasa haramdır.
A, B, C
Mal sahibine benzemezse haramdır.
6242. Malı girov öldürer gışın adı bednamdır.
A, B
Malı kıracağı öldürür, kışın adı kötüdür.
6243. Malı mal yanında tanıyarlار.
A, C
Malı mal yanında tanırlar.
6244. Malı maldan canı candan ayırmag olmaz.
A
Malı maldan canı candan ayırmak olmaz.
6245. Malı malla ölçerler, canı canla.
A
Malı malla ölçerler, canı canla.
6246. Malı satandan al.
A
Malı satandan al.
6247. Malı yoh oğru apara, imanı yoh şeytan
apara.
A, B
Malı yok hırsız çalsın, imanı yok şeytan
çalsın.
6248. Malım getdi pulum getdi gonağım razı
getmedi.
- A
Malım gitti param gitti, misafirim
memnun gitmedi.
6249. Malım zay olunca goy canım zay olsun.
A
Malım ziyan olacağına canım ziyan
olsun.
6250. Malımız budur yarısı sudur alsan da
budur almasan da budur.
A, B
Malımız budur, yarısı sudur, alsan da
budur, almasan da budur.
6251. Malın getmesine yiyesi sebep olar.
A
Malın gitmesine sahibi sebep olur.
6252. Malın mal olunca, bazarın bazar olsun.
A, B
Malın mal olacağına, pazarın pazar
olsun.
6253. Malın ortaglı olmasın.
A
Malın ortaklı olmasın.
6254. Malın yiyesi gerek oğlu yoh, atası gerek.
A
Malın sahibi gerek oğlu değil, babası
gerek.
6255. Malın yiyesi uşağın atası.
A
Malın sahibi çocuğun babası.
6256. Malına düşdü talan, sen de bir yandan
tala.
A, B
Malına düşdü talan, sen de bir yandan
yağmala.
6257. Malını beyler apardı, camalına ne oldu ?
A
Malını beyler götürdü, cemaline ne oldu
?
6258. Malını dişin var iken ye.
A
Malını dişin varken ye.
6259. Malını yahşı sahla gonşunu oğru tutma.
A
Malını iyi koru, komşunu hırsız tutma.
6260. Malını yemeyenin malını yeyerler,
ölüsünü de döyerler.
A
Malını yemeyenin malını yerler, ölüsünü
de döyerler.
6261. Mamaça çoh olanda uşag terse geler.

- A, B mamaça: mama
Ebe çok olunca çocuk ters gelir.
6262. Manatı, manat kazanır.
A
Manatı, manat kazanır.
(Manat: Ruble, Sovyet para birimi)
6263. Mart çıhdı derd çıhdı, keçiler yaza çıhdı.
A, B
Mart çıktı dert çıktı, keçiler yaza çıktı.
6264. Martın gözüne barmağım, yaza çıhdı
oğlağım.
A
Martın gözüne parmağım, yaza çıktı
oğlağım.
6265. Martın özüne le'net aprelin on beşinecen.
A
Martın tamamına lanet, Nisanın on
beşine kadar.
6266. Maşa var iken elini yandırma.
A
Maşa varken elini yakma.
6267. Maya doğar ner doğmaz.
A, C
Dişi deve doğurur, erkek deve doğurmaz.
6268. Maya senden can menden.
A
Deve senden can benden.
6269. Mayanı uduzub çuruna güvenib.
A
Sermayesini yutuldu, hilesine güvenir.
6270. Mayabaş oldular.
A
Sermayelerini birleştirdiler.
6271. Mayasız fetir olar.
A
Mayasız çörek olur.
6272. Mazandaranda çaggal az idi biri de gemi
ile geldi.
A
Mazandaranda çakal azdı, biride gemiyle
geidi.
6273. Me'rifet mangura deymez, sim ü zer
dövrandır.
A
Marifet mangura alınmaz, altın gümüş
zamanıdır.
6274. Me'rifetsiz millet yaşamaz.
A
Marifetsiz millet yaşayamaz.
6275. Meclisde yerini tanı demesinler dur
burdan.
A, B
Mecliste yerini bil, kalk git demesinler.
6276. Mecnun kimi derd ohuyan belleylide
galar.
A, B
Mecnun gibi ders okuyan, Velleylide
kalır.
6277. Medine ile Mesme düşübdür behse behse.
A
Medine ile Mesme yarışılar.
6278. Medresenin kızları, çopur çopur tizleri,
Ne molla var, ne keşiş ,kebin keser
özleri.
A
Medresenin kızları kirli pasaklı yüzleri,
Ne hoca var, ne keşiş, nikah kıyar
kendileri.
6279. Meksedsiz iş tutma.
A, C
Maksatsız iş yapma.
6280. Mehebbet dostlugdan başlanır.
A
Aşk dostlukla başlar.
6281. Mehebbet gözde olmaz, gönülde olar.
A
Aşk gözde olmaz, gönülde olur.
6282. Mehebbet iki başdan olar.
A, B, C
Aşk iki başlıdır.
6283. Mehebbet şerikli olmaz.
A
Aşk ortaklı olmaz.
6284. Mehebbet ürekden silinmez.
A
Aşk yürekten silinmez.
6285. Mehebbet ve doğruluk meğlub edilmez.
A, C
Aşk ve doğruluk mağlup edilmez.
6286. Mehebbeti gorusan onunla ucalarsan.
Mehebbetli gocalsan goca deyil cavansan.
A
Aşkı korursan onunla yücelirsin,
Aşkla yaşlanırsan, yaşlı değil gençsin.
6287. Mekke evin içidir.
A
Mekke evin içidir.
6288. Mekruh yeyene haram söz yaraşar.
A

- Mekruh yiyene haram söz yakıştır.
6289. Meleşe eti halaldır.
A, B
Meleşe eti helaldir.
6290. Men almıran yan cibime goy.
A, B
Ben almam yan cebime koy.
6291. Men balamı isterem, balam da öz
balasını.
A, B
Ben yavrumu isterim, yavrum da kendi
yavrusunu.
6292. Men baş vurum sen ayag, gel onu
ortalayag.
A, C
Ben baş olayım sen ayak, ortasını
bulalım.
6293. Men bu evin öküzyem, ister kotana
goşsunlar, ister cüte.
A, B, C
Ben bu evin öküzyüm, ister sapana
koşsunlar, ister çifte.
6294. Men dedim eşidesen, demedim öyrencsen.
A
Ben işitesin dedim, öğrenesin demedim.
6295. Men dedim zenbil, sen bil.
A
Ben dedim zenbil, sen bil.
6296. Men deli anam deli, bir de deli atam var.
A
Ben deli anam deli, bir de deli babam var.
6297. Men delilikle verdim, sen ağıllı ol
gaytar.
A
Ben delilikle verdim, sen akıllı ol geri
ver.
6298. Men demedim, sen eşitmedin.
A
Ben demedim, sen işitmedin.
6299. Men demek şeytana yaraşar.
A
Ben demek şeytana yakıştır.
6300. Men demirem sen deyirsən.
A
Ben demiyorum sen diyorsun.
6301. Men deyirem hedimem, o soruşur, oğul
uşagdan neyin var.
A
Ben hadımım diyorum, o çoluk
çocuğumu soruyor.
6302. Men ele keçel deyilem gartmağım yere
töktüle.
A, B ele: bele
Ben o kadar kel değilim ki, kepeğim yere
dökülsün.
6303. Men kaçırım beladan, bela çıhır
gabagdan.
A, B
Ben kaçırım beladan, bela gelir karşıdan.
6304. Men kaçırım molladan, molla çıhır
garşidan.
A
Ben kaçırım hocadan, hoca gelir karşıdan.
6305. Men geldim gelin görmeye, gelin getdi
tezek yığmaya.
A
Ben gelin görmeye geldim, gelin tezek
yığmaya gitti .
6306. Men gelmişem genddana gend goymağa,
Gelmemişem türeyime gan goymağa.
A
Ben şekerçiye şeker bırakmaya geldim,
Yüreğime kan koymaya gelmedim.
6307. Men gedirdim, meni yamağ sahladı.
A, C
Ben gidiyordum, beni yama tuttu.
6308. Men getirerem yığın yığın, arvad paylar
torba torba.
A
Ben yığar getiririm, karım torba torba
dağtır.
6309. Men gurdam alaram, men çobanam
vermerem.
A
Ben kurdum alırım, ben çobanım
vermem.
6310. Men kimden deme, menden kim de.
A, C
Ben kimden oldum deme, benden kim
olacak de.
6311. Men menem alemleri dindirmerem.
A
Ben benim kimşeleri konuşturmam.
6312. Men ölerem küçük giyamet,
Arvadım ölse büyük giyamet.
A, B
Ben ölürlüm küçük kıyamet,
Karım ölse büyük kıyamet.
6313. Men ölmeyim men ölenden sonra isterse
giyamet olsun.
A, C

- Ben ölmeyeyim de ben öldükten sonra
isterse kıyamet kopsun.
6314. Men ölü sen diri.
A
Ben ölü sen diri.
6315. Men ölüm deyende, ahar sular dayanar.
A, B
Ben öleyim deyince, akar sular durur.
6316. Men ölüm sen ölesenle iş getmez.
A, C
Ben öleyim sen ölesinle iş yürümez.
6317. Men ölürem çiçekden ört yüzümü
milçekden,
Yad geler yalan ağlar anam ağlar
gerçekden.
A
Ben ölürem çiçekten ört yüzümü
sinekten,
El geir yaban ağlar, anam ağlar
gerçekten.
6318. Men öz adıımı özgeden soruşuram.
A
Ben kendi adıımı başkasından sorarım.
6319. Men seni beyenmediyim bulama, sen
menim bıyıımı bulama.
A, B
Beğenmediğim bulama, gelip bıyıyıımı
bulama.
6320. Men söz hiridariyam.
A
Ben söz alıcısıyım.
6321. Men söz serrafiyam.
A
Ben söz sarrafiyım.
6322. Men sözü dedim daza, daz özün koydu
naza.
A
Ben sözü dedim dazlağa, dazlak kendini
koydu naza.
6323. Men şahla çilov yemirem ki bıyıım yağa
batar.
A
Bıyıım yağa bulanır diye, şahla plav
yemem.
6324. Menden büyüylü tabag altındadır.
A
Benden büyüylü tekne altındadır.
6325. Menden olub, mene ohşamır.
A
Benden oldu, bana benzemiyor.
6326. Menden sene öyüld, denini özün öyüld.
A, B
Benden sana öğüt, tahılını kendin öğüt.
6327. Menden sene yar olmaz.
A
Benden sana yar olmaz.
6328. Menden uzag olsun, ister cehenneme
direk olsun.
A
Benden uzak olsun da, isterse cehenneme
direk olsun.
6329. Mene bah benim kimi olma.
A
Bana bak benim gibi olma.
6330. Mene bah ne haldayam, yara bah ne
sallanır.
A, B
Bana bak ne haldeyim, yare bak nasıl
sallanır.
6331. Mene ne veribsen ala bilmirsen.
A
Bana ne versen zılamazsın.
6332. Mene usta deyerler arvadıma ustazen.
A, B
Bana usta derler, kadınıma ustabaşı.
6333. Mene yaramaz iş tapşırır adıımı goyur
yanıtımaz.
A, C
Bana yaramaz iş buyurur, adıımı işe
yaramaz koyar.
6334. Meni anam damdı doğub.
A
Beni anam damda doğurdu.
6335. Meni aparın suya Araz deyerem.
A
Beni götüren suya Aras derim.
6336. Meni gebirde göresen.
A
Beni mezarda göresin.
6337. Meni satan satub, alan da alıb.
A
Beni satan sattı, alan da aldı.
6338. Meni sayanın guluyam, saymayanın
ağası.
A
Beni sayanın kuluyum, saymayanın
ağası.
6339. Meni yemeyen gurda köpek demerem.
A
Beni yemeyen kurda köpek demem.

6340. Meni yeyirse goy aslan yesin, pişik yemesin.
A
Beni yerse bırak aslan yesin, kedi yemesin.
6341. Menim ayağım bileni senin başın bilmez.
A
Benim ayağımın bildiğini senin başın bilmez.
6342. Menim gözüm var senin dolu ilhında, Senin neyin var benim boş ahurumda.
A, C
Benim gözüm var, senin dolu yılıkında, Senin neyin var benim boş ahırında.
6343. Menim horuzum, özgelerin damı.
A, B
Benim horozum, başkalarının damı.
6344. Menim üçün bağ da bir, dağ da bir.
A
Benim için bağ da bir, dağ da bir.
6345. Menim üçün han da bir, külhan da bir.
A, B
Benim için han da bir, külhan da bir.
6346. Menim yaram ağrayır, senin haran ağrayır.
A, B
Benim yaram ağrıyor, senin neren ağrıyor.
6347. Menimki bele keçdi çerhi dönmüş felekden.
A
Benimki böyle geçti, çarkı dönmüş felekten.
6348. Menimle goz goz oynama.
A
Benimle cevzine ceviz oynama.
6349. Menlik olan yerde senlik şamı yanmaz.
A
Benlik olan yerde senlik kandili yanmaz.
6350. Menzil keser bedöy at.
A, B
Menzil alır soylu arap atı.
6351. Menzili uzag eşşeyi çolag.
A
Menzili uzak eşşği topal.
6352. Menzilin yahın, kiryesi çoh, bunda ne sır var.
A
Yolu kısa, ücreti çok, bunun sırrı ne ?
6353. Merd arhadan vurmaz.
A, C
Mert arkadan vurmaz.
6354. Merd başa bahar, namerd ayağa.
A, B
Mert başa bakar, namert ayağa.
6355. Merd dostlug ganar, berk de dayanar.
A
Mert dostluk hem sağlam olur, hem de uzun sürer.
6356. Merd eli kasad olmaz.
A
Mert eli kesat olmaz.
6357. Merd gördüyün demez.
A, B, C
Mert gördüğünü demez.
6358. Merd igid tek galmagdan gorhmaz.
A
Mert yiğit tek kalmaktan korkmaz.
6359. Merd igide arha dur.
A
Mert yiğide arka çık.
6360. Merd igidler sıfrc açar, ad alar.
A, B, C
Mert yiğitler sofraya açar, ad alır.
6361. Merd ile gezen merd olar, namerd ile gezen biyabangerd.
A
Mert ile gezen mert olur, namert ile gezen çölde dolanır.
6362. Merd ile ülfet eden ahırda bir gün merd olar.
Namerdle ülfet eden ahır biyabangerd olar.
A, B, C
Mert ile dostluk eden sonunda bir gün mert olur.
Namertle dostluk eden sonunda çölde kalır.
6363. Merd kişi çöreyini daşdan çıhardar.
A, B
Mert kişi ekmeğini taştan çıkartır.
6364. Merd merdi keser, Murtuza Eli her ikisini.
A
Mert merdi keser, Murtaza Ali her ikisini.
6365. Merd özünden bilir, namerd yoldaşından.
A, B
Mert kendinden bilir, namert yoldaşından.

6366. Merdden bir çıhar, namerdden iki.
A
Merden bir çıkar, namertten iki.
6367. Merde gelen gadanı namerdin serine yaz.
A
Merde gelen belayı namerdin başına yaz.
6368. Merde gülle deymez heç kütreyinden.
A, B
Merde sırtundan mermi değmez.
6369. Merde şirin ol namerde acı.
A
Merde tatlı ol namerde acı.
6370. Merdekan merd mekan demektir.
A
Merdekan mert mekan demektir.
6371. Merdimazardan öztünü goru.
A
Kötütyürekliken kendini koru.
6372. Merdimazarı ahtarmagla deyil, rast gelmekledir.
A
Kötütyürekli aranmaz, rast gelinir.
6373. Merdi gova gova namerde elemezler.
A, B
Merdi kova kova namert etmezler.
6374. Merdin gözlü toh olar, namerdin gözlü yoh.
A
Merdin gözlü tok olur, namerdin değil.
6375. Merdin pahılı deyilsen ki.
A
Merdin kiskancı değilsin ki.
6376. Merdin pahılı olma.
A
Merdin kiskancı olma.
6377. Merdin süfresi açıg olar.
A, C
Merdin sofrası açık olur.
6378. Merdin töylesi namerdin otağından yahşıdır.
A, B
Merdin tavlası namerdin otağından iyidir.
6379. Merdler ile gez ki vefadar olur,
Nakeslere yoldaş olan har olur,
Namerde olur yahşı günde yar olur,
Yaman günde bahmaz öter yan ile.
A
Merdler ile gez ki vefadar olurlar,
Cimrililerle yoldaş olma diken olurlar,
- Namertler iyi günde dost olurlar,
Kötü günde yüzüne bakmaz yan yan kaçarlar.
6380. Mermer tiste gül bitmez.
A
Mermer üstünde gül bitmez.
6381. Mermer yahşı daşdan yahşılıg iki baştan.
A
Mermer iyi taştan iyilik iki baştan.
6382. Mescid gapısıdır, ne sındırmag olur, ne yandırmag.
A
Mescit kapısıdır, ne kırılır, ne yakılır.
6383. Mescid şamını yeyen pişik kor olar.
A, C
Mescit mumunu yiyen kedi kör olur.
6384. Mescid tikilmemiş kor ayağını dayadı.
A, B ayağını asasını.
Mescit dikilmeden kör ayağını dayadı.
6385. Mescidin gapısı açıgdır itin heyasına ne geldi ?
A, B
Mescidin kapısı açıktır itin utanmasına ne geldi ?
6386. Mescidin hürmeti bir oruclugda bir meherremlikde.
A
Mescidin hürmeti bir Ramazanda bir Muharremde.
6387. Mesel güldür, söz çiçek.
A, B, C
Mesel güldür, söz çiçek.
6388. Meselde heta olmaz.
A, C
Meselde hata olmaz.
6389. Meselde münagişe olmaz.
A
Meselde münakaşa olmaz.
6390. Mesleheteye heyanet olmaz.
A
Maslahata ihanet olmaz.
6391. Meslehetle atılan daş uzag gider.
A
Maslahatla atılan taş uzağa gider.
6392. Meslehetle tikilen don gen olar.
A
Maslahatla dikilen elbise geniş olur.
6393. Meslehetlerin heyirlisi ortası.
A

- Maslahatların hayırlısı ortası.
6394. Meslehetli aş dadlı olar.
A
Maslahatlı aş tatlı olur.
6395. Meslehetsiz görülen işten heyir olmaz.
A
Maslahatsız görülen işten hayır olmaz.
6396. Meşe ayısız olmaz.
A, B ayısız: çaggalsız
Orman ayısız olmaz.
6397. Meşede ağacın düztünü seçerler.
A, C
Ormanda ağacın düztünü seçerler.
6398. Meşeye giren ayıdan gormaz.
A
Ormana giren ayıdan korkmaz.
6399. Meşguliyyet üçün saggız çeyne.
A
Meşgul olmak için sakız çiğne.
6400. Metahın atma bazara hiridar olmayan yerde.
A
Müşterisi olmayan pazara malını götürme.
6401. Metlebi darı üste goyur.
A, C
Maksadı darıya getiriyor.
6402. Metlebi uzatmazlar.
A
Maksadı uzatmazlar.
6403. Meydan bizim, söz sizin.
A
Meydan bizim, söz sizin.
6404. Meydana giren kişi, ner gerek.
A
Meydana giren kişi, erkek olmalı.
6405. Meydana giren köpek kötekden gormaz.
A
Meydana giren köpek dayaktan korkmaz.
6406. Meyhanaçıdan şahid istediler, sarhoşu gösterdi.
A
Meyhaneciden şahit istediler, sarhoşu gösterdi.
6407. Meyhanada yazılan mektub cehennemde ohunar.
A
Meyhanede yazılan mektup cehennemde okunur.
6408. Meyl verme evliye eve geder unudar.
A
Gönül verme evliye eve gider unuttur.
6409. Meymun olub düşüb ortaya.
A
Maymun oldu düştü ortaya.
6410. Meymunun balası evvelce yeriye, sonra imekler.
A
Maymunun yavrusu önce yürür, sonra emekler.
6411. Meymunun boğazına su çıhanda, çıhar oturur balasının başına.
A, C
Maymunun boğazına su çıkınca, çıkar yavrusunun başına oturur.
6412. Meymunun harratlıgda ne işi var.
A
Maymunun marangozlukta ne işi var.
6413. Meyve kimi saralıb gül kimi solub.
A
Meyve gibi sarardı, gül gibi soldu.
6414. Meyveli ağaca guş gonar.
A
Meyveli ağaca kuş konar.
6415. Meyvesi yoh barı yoh haraba galsın bele bağ.
A
Meyvesi yok yemişi yok, viran olsun böyle bağ.
6416. Meyvesini yedin bağbanına rehmet ohu.
A
Meyvesini yedin bahçıvanına rahmet oku.
6417. Meyvesiz ağaca daş atmazlar.
A
Meyvesiz ağaca taş atmazlar.
6418. Mıh da eyilende onu düzeldirler.
A
Çivi eğilince onu da düzeltirler.
6419. Mıh iki haçalı olsa yere keçmez.
A
Çivi iki uçlu olsa yere geçmez.
6420. Mıhı çıharıb kaçanı döye bilmir mıhdakını döyür.
A
Çiviye çıkarıp kaçanı dövemez çividekini döver.
6421. Mıhı mismar eden var.

- A
Çiviği çivi eden var.
6422. Mırıña dediler çırağı pile.
A
Dişsize kandile yağ koy dediler.
6423. Milçek garasından minare tikir.
A
Sinek bokundan minare diker.
6424. Milçek kimi gırlır.
A
Sinek gibi kırlır.
6425. Milçek mindim Kür keçdim yaba ile
dovğa içdim,
Heç bele yalan görmemişdim.
A
Sineğe bindim, Kür'ü geçtim, yaba ile
çorba içtim,
Hiç te böyle yalan görmedim.
6426. Milçek özü bir şey deyil, ancag könül
bulandırar.
A, B
Sinek kendi bir şey değil, ancak yürek
bulandırır.
6427. Milçek şireye yığılar.
A
Sinek şıraya üşüşür.
6428. Milçekden fil gayırır.
A
Sinekten fil yapar.
6429. Millet nece tarac olur olsun ne işim var ?
A
Millet ne yaparsa yapsın, bana ne ?
6430. Min acını yeyerler, bir şirinin hetrine.
A, B
Bin acıyı yerler, bir tatlının haturına.
6431. Min atlının öhdesinden gelendir.
A
Bin atlının üstesinden gelir.
6432. Min batman varın olunca, bir batman
ağlın olsun.
A
Bin batman servetin olacağına, bir
batman aklın olsun.
6433. Min bilen olsan, bir bilenden soruş.
A
Bin bilen olsan, bir bilene sor.
6434. Min bir derdin min bir dermanı var.
A
Bin bir derdin bin bir dermanı var.
6435. Min derd var min bir derman.
A
Bin dert var bin bir derman.
6436. Min dereden su getirer.
A
Bin dereden su getirir.
6437. Min dost azdır, bir düşmen çoh.
A
Bin dost azdır, bir düşman çok.
6438. Min eşit bir söyle.
A
Bin işit bir söyle.
6439. Min evli kesemene bir ay oruc, yeddi evli
kende de bir ay oruc.
A, C
Bin evli kasabaya da bir ay oruç, yedi
evli köye de bir ay oruç.
6440. Min gapıda duz dadan, bir gapıda bend
olmaz.
A, B
Bin kapıda tuz tadan, bir kapıda
bağlanmaz.
6441. Min garğaya bir sapand daşı.
A
Bin kargaya bir sapan taşı.
6442. Min goyunlunun bir goyunluya işi düşer.
A, B
Bin koyunlunun bir koyunluya işi düşer.
6443. Min gün yarag, bir gün gerek.
A
Bin gün silah, bir gün gerek.
6444. Min günün ölülüğünden bir günün
diriliyi efeldir.
A, B
Bin günün ölülüğünden bir günün diriliği
iyidir.
6445. Min hala yığılsa bir ananın yerini
vermez.
A
Bin hala yığılsa bir ananın yerini tutmaz.
6446. Min il gangal otlasan ağzın deve ağzına
ohşamaz.
A
Bin yıl deve diçeni otlasan ağzın deve
ağzına benzemez.
6447. Min il keçse gohum sene yad olmaz.
A
Bin yıl geçse de akraba el olmaz.
6448. Min ilin azarlısıdır.
A

- Bin yılın hastasıdır.
6449. Min ilin bimarıdır.
A
Bin yılın hastasıdır.
6450. Min ilin ölüsünden bir ilin dirisi
yaşıdır.
A
Bin yılın ölüsünden bir yılın dirisi iyidir.
6451. Min nesihet, bir serencam.
A, B
Bin nasihat, bir musibet.
6452. Min ulduz var, birce ay.
A, B
Bin yıldız var, bir ay.
6453. Minare başında göz dayanmaz.
A, B
Minare başında ceviz durmaz.
6454. Minare görmeyen ele biler yerden
göbelek çıhib.
A
Minare görmeyen yerden mantar çıkmış
sanır.
6455. Mindin atın sağrısına gallas yanın
ağrısına.
A
Bindin atın sağrısına katlan kıcının
ağrısına.
6456. Mine dözen, min bire de dözer.
A, B
Bine katlanan, bire de katlanır.
6457. Minme godug verme cerime.
A, B
Binme sıpaya verme cereme.
6458. Minnet deyil dervişlikdir.
A
Minnet değil dervişliktir.
6459. Minnet geder ağır yük olmaz.
A
Minnet kadar ağır yük olmaz.
6460. Minnet ile behište getmekdense
minnetsiz cehenneme getmek yaşıdır.
A
Minnet ile cennete gitmekdense,
minnetsiz cehenneme gitmek iyidir.
6461. Minnetli plovdan, minnetsiz pendir çörek
yaşıdır.
A, B, C
Minnetli pilavdan, minnetsiz peynir
ekmek iyidir.
6462. Mis geldi sahsı kaç.
A, B
Bakır geldi çömlek kaç.
6463. Mis mis ile toğuşdu arada güvec
parçalandı.
A
Bakırla bakır tokuştu, arada güvec
parçalandı.
6464. Mis ya sındı ya cingildedı.
A, B
Bakır ya kırıldı ya tungirdadı.
6465. Mişka piyandır şapkesi yandır.
A
Mişka sarhoştur, şapkası yandır. (?)
6466. Molla açgöz olar.
A
Hoca açgöz olur.
6467. Molla alacağını unutmaz.
A, C
Hoca alacağını unutmaz.
6468. Molla aşı gördü, yasin yaddan çıhdı.
A
Hoca yemeği gördü, Yasini unuttu.
6469. Molla azar olmasın.
A
Hoca hasta olmasın.
6470. Molla beye goşuldu, halgın evi yihıldı.
A
Hoca beye uydu, halkın evi yıkıldı.
6471. Molla buzovdur, gırılsa hamıdan berk
kaçar.
A
Hoca buzağısıdır, canı yansa hepsinden
hızlı kaçır.
6472. Molla çöreyi, ilan ayağı görünmez.
A, C
Hoca ekmeği, yılan ayağı görünmez.
6473. Molla duru sudan gaymag yığır.
A, B
Hoca duru sudan kaymak toplar.
6474. Molla evinden aş, kor gözünden yaş
çıhmaz.
A
Hoca evinden aş, kör gözünden yaş
çıkamaz.
6475. Molla garıngulu olar.
A
Hoca obur olur.

6476. Molla ile durub oturan, ahırda mürdeşir olar.
A, B, C
Hoca ile kalkıp oturan, sonunda ölü yıkayıcısı olur.
6477. Molla kişidir, saggalı uzun, ağılı gısa.
A
Hoca adamdır sakalı uzun, aklı kısa.
6478. Molla Nesreddin o geder ölü oldu ki, bir gazan halva yeye bilmedi.
A
Nasrettin Hoca o kadar ölüden bir kazan helva yiyemedi.
6479. Molla sadaga vermez.
A, C
Hoca sadaka vermez.
6480. Molla tulug zurnasına benzer garnı dolmadıgca sesi çıkmaz.
A, B
Hoca tuluma benzer, karnı dolmadıkça sesi çıkmaz.
6481. Molla Turab banladı ,kim bildi, kim anladı.
A
Molla Turab konuştı, kim bildi, kim anladı.
6482. Molladan adam olmaz palıddan badam.
A
Hocadan adam olmaz, pelıttan badem.
6483. Molladan soruşdular vermekle necesen, dedi benimki almagdır, iki hesiyyet bir adamda olmaz.
A
Hocaya sordular vermekle aran nasıl, dedi benimki almaktır, iki hasiyyet bir adamda olmaz.
6484. Mollanı mescidde sarhoşu meyhanada taparsan.
A
Mollayı mescitte, sarhoşu meyhanede bulursun.
6485. Mollanın bağırı onda çatlar ki iki yere ehsana çağırılar.
A
Hocanın bağırı çatlar, iki yere ihsana çağırılınca.
6486. Mollanın cibi derin olar.
A
Hocanın cebi derin olur.
6487. Mollanın garnı beşdir, daima biri boşdur.
A, B
Hocanın karnı beştir, daima biri boştur.
6488. Mollanın ne pisi ne yahşısı, molla ele molladır.
A
Hocanın ne kötüsü ne iyisi, hoca hocadır.
6489. Mollanın ovcu hemişe kicişer.
A
Hocanın avucu herzaman kaşınır.
6490. Mollaya dediler oğlun damdan yihıldı ağılı başından çıhdı,
Dedi ağılı olsaydı dama çıhmazdı.
A
Hocaya dediler oğlun damdan düştü, aklı başından çıktı,
Aklı olsaydı dama çıkmazdı dedi.
6491. Mollaya dediler: - Ölüleri isteyirsen dirileri ?
Dedi: - Ölüleri, dediler: - Ne üçün ?
Dedi: - Ölülerden halva yeyirem dirilerden töhmet.
A
Hocaya dediler: - Ölüleri mi istersin dirileri mi ?
Dedi: - Ölüleri. Niçin dediler ?
Dedi: - Ölülerden helva yerim, dirilerden töhmet.
6492. Motala dadanan köpek bir de gelir.
A, B
Tuluma dadanan köpek bir daha gelir.
6493. Murdar eskiye od düşmez.
A, B
Mundar eskiye ateş düşmez.
6494. Mus mus deyince bir defelik Mustafa de.
A, B
Mus mus diyene kadar bir kere de Mustafa de.
6495. Musa Musa tumanı gısa, anası uzun atası gısa.
A, C
Musa Musa pantolonu kısa, anası uzun babası kısa.
6496. Musigi gönül hemdemidir.
A
Musiki gönül arkaşadır.
6497. Musigi ruha gidadır.
A
Musiki ruha gidadır.
6498. Mustafa handan kağızı var.
A
Mustafa handan kağıdı var.
6499. Muşgulaçun saggız çeyne.
A

- Meşgaliyet için sakız çiğne.
6500. Müellim en büyük bağbandır.
A
Öğretmen en büyük bahçivandır.
6501. Müellim iki gat atadır.
A
Öğretmen iki kere babadır.
6502. Müfte sirke baldan şirindir.
A, C
Bedava sirke baldan tatlıdır.
6503. Müftehor sahibi selige olar.
A, B
Bedavacı prensip sahibi olur.
6504. Müğessirin dili kısadır.
A
Suçlunun dili kısadır.
6505. Müjkan ohun atar, yay gashın çeker.
A
Kirpik okunu atar, yay kaşını çeker.
6506. Mülayim adam salamat olar.
A, B
Mülayim adam selamat olur.
6507. Mülk alan gırh gün ac olar mülk satan
gırh gün toh.
A, C
Mülk alan kırk gün aç kalır, mülk satan
kırk gün tok.
6508. Mülk aldın abad al, bağ aldın berbat.
A, C
Mülk aldın bakımlı al, bağ aldın berbat.
6509. Müselmanın sonraki ağı.
A
Müslümanın sonraki aklı.
6510. Müşterinin ağı gözünde olar.
A, B
Müşterinin aklı gözünde olur.
6511. Müşterinin biri geder, biri geler.
A
Müşterinin biri gider, biri gelir.
6512. Müşterinin gözü satıcının elinde olar.
A, C
Müşterinin gözü satıcının elinde olur.
6513. Na ümid şeytandır.
A
Ümitsiz şeytandır.
6514. Nabelede gün de buluddur.
A
Bilmeyene güneş de buluttur.
6515. Nacins ağac düydünlü olar.
A, C
Cins iyi olmayan ağaç boğumlu olur.
6516. Nacins garpızın tumu çoh olar.
A, B
Kötü cins karpuzun çekirdeği çok olur.
6517. Nadan elinden su içme, ab heyat olsa da.
A
Abı hayat olsa da cahil elenden su içme.
6518. Nadanı kötek düzelder, gozbeli gebir.
A, C
Cahili dayak düzeltir, kamburu mezar.
6519. Nadanun düşmeni özüdü.
A
Cahilin düşmanı kendisidir.
6520. Nadiri tahtda görüb, süleymanı gundagda.
A, B
Nadiri tahtta gördü, Süleymanı kundakta.
6521. Nafesi gedir gelir yalandır.
A
(?)
6522. Nagga balıg tasa yerleşmez.
A, C
Yayın balığı tasa yerleşmez.
6523. Naggalar olmasaydı dünya lalezara
dönerdi.
A
Yaylım olmasaydı, dünya lale bahçesine
dönerdi.
6524. Nağd al verden itidir, iyi geler.
A
Nakit, borçtan üstündür, kokusu gelir.
6525. Nağdı elden verme.
A, C
Nakti elden çıkarma.
6526. Nağdı goyub, nisyenin dalınca düşme.
A, B nağdı: negdi
Nakti bırakıp, borcun peşine düşme.
6527. Nağıl dili ytyrek olar.
A, C
Ozan dili çevik olur.
6528. Nahagg gan batmaz.
A
Haksız akıtılan kan yerde kalmaz.
6529. Nahagg gan yerde galmaz.
A, B
Haksız akıtılan kan yerde kalmaz.

6530. Nahag iş ayag tutmaz.
A, B
Haksız iş ayak tutmaz.
6531. Nahçıvanın düzü, gızı, garpızı.
A, B, C
Nahçıvan'ın düzü, kızı, karpuzu.
6532. Nahır itib, ala dananı govur.
A
Sürtü kayboldu, o ala danayı arıyor.
6533. Nahır yeri ile gelib ala dananı ahtarır.
A
Otlaktan geldi ala danayı arıyor.
6534. Nahıra gedirem çoban olmaz ahura
gedirem saman.
A
Mala giderim çoban olmaz, ahıra gelirim
saman.
6535. Nahırçı gızı arpa çöreyi arzular.
A, B arpa: çad, C nahırçı kızı: nahırçı
Çoban kızı arpa ekmeği arzular.
6536. Nahırçı gızı nahırçı çöreyi ister.
A
Çoban kızı hayvancı ekmeği ister.
6537. Nahırçı gızından hanım olmaz.
A, C
Çoban kızından hanım olmaz.
6538. Nahırçı gızını verdi, (köçürdü) torba
dağarcığı da üstelik.
A
Çoban kızını verdi, torba dağarcığı da
beraber.
6539. Nahırçı gızının geyreti nahır gelende
tutar.
A
Çoban kızının gayreti mal gelince tutar.
6540. Nahırçının faydası havayı eşşeye
minmekdir.
A
Çobanın kârı, bedava eşşe binmektir.
6541. Nahırda malın yoh növbede başın yarılır.
A, C
Otlakta malın yok, nöbette başın yarılır.
6542. Nakese borclu olma.
A
Utanmaza borçlu olma.
6543. Nakesle comerdin herci birdir.
A
Utanmazla cömertin harcı birdir.
6544. Namaz gıla gıla yıhdın evimi, indi
başlamısın herce getmeye ?
A
Namaz kıla kıla evimi yıktın, şimdi de
hacca gitmeye mi karar verdin ?
6545. Namaza meyil olanın gulağı azanda olar.
A
Namaza gönü olanın kulağı ezanda olur.
6546. Namazdan evvel boğazdır.
A
Boğaz namazdan öncedir.
6547. Namazı ekib oruçluğa gedir.
A, C
Namazı ekti oruca gidiyor.
6548. Name vusalın yarısıdır.
A, C
Mektup kavuşmanın yarısıdır.
6549. Name yazmag asandır yare yetirmek
çetin.
A, B yare yetirmek: yetirmek, C
Mektup yazmak kolaydır, yare ulaştırmak
zordur.
6550. Namerd gelib merd olmaz, yüz etekle yüz
yalvar.
A, B
Namert gelip mert olmaz, yüz etekle yüz
yalvar.
6551. Namerd köprüsünden rahat keçince
raziyam apara o seller meni.
A
Namert köprüsünden rahat geçeceğime
alsın seller beni razıyım.
6552. Namerde möhtac olma.
A
Namerde muhtaç olma.
6553. Namerde tuş olanın ciyeri gana döner.
A, B
Namerde rastlayanın ciğeri kana döner.
6554. Namerde yaha verme, merde arha ol.
A
Namerde yaka verme, merde arka çık.
6555. Namerdi bir gördün bir de görsen
namerdsen.
A
Namerdi bir kere gördün bir daha görsen
namertsin.
6556. Namerdin adı olmaz.
A
Namerdin adı olmaz.
6557. Namerdin çöreyi dizinin üstte olar.

- A
Namerdin ekmeği dizinin üstündedir.
6558. Namerdin gözöl dar olar.
A
Namerdin gözöl kısık olur.
6559. Namerdin plovundan merdin gaşığ aşı.
A, B, C
Namerdin pilavından, merdin çorbası.
6560. Namı nişanı galmayıb.
A
Namı nişanı kalmadı.
6561. Namus geder dönmez geri, yohdur onun belil yeri.
A
Namus gider geri dönmez, onun yeri belli olmaz.
6562. Namus insanın gan bahasıdır.
A, B
Namus insanın kan pahasıdır.
6563. Namusu ite atdılar it yemedi.
A
Namusu ite attular yemedi.
6564. Nanecibe salam verersen deyer gorhdu menden.
A
Utanmaza selam versen der korktu benden.
6565. Napakı hamam temizlemez.
A, B
Temiz olmayanı hamam temizlemez.
6566. Nar ağacı istek ağacı.
A
Nar ağacı istek ağacı.
6567. Nar üstünden turp yemezler.
A
Nar üstünden turp yemezler.
6568. Naşı bilmez hara nedir bez nedir.
A
İpek nedir bez nedir anlamayan bilmez.
6569. Naşı oğru özölntü samanlığa vurar.
A
Acemi hırsız samanlığı soyar.
6570. Naşı övcu dağı atlayar ov vura bilmez.
A
Acemi avcı dağı geçer av vuramaz.
6571. Naşılığını benim başımda gösterir.
A
Acemiliğini benim başımda gösterir.
6572. Ne ağacı tovla, ne de it hürsün.
A, B
Ne ağacı salla, ne de it ürsün.
6573. Ne ağız yandıran aşdır, ne baş sındıran daş.
A, B
Ne ağız yakan aşdır, ne baş yaran taş.
6574. Ne alacağı var ne vereceyi.
A
Ne alacağı var ne vereceği.
6575. Ne alandır ne satan.
A
Ne alandır ne satan.
6576. Ne altda undur ne üstde kepek.
A, B
Ne altta undur, ne üstte kepek.
6577. Ne arabada, ne dünbede.
A
Ne arabada, ne dingilinde.
6578. Ne at var ne meydan.
A, C
Ne at var ne meydan.
6579. Ne bağım var ne de çaggalla davam.
A, B
Ne bağım var ne de çakalla kavgam.
6580. Ne bahırsan tahtına, sen bah gilen bahtına.
A
Tahtına ne bakıyorsun, bahtına bak.
6581. Ne balanı isteyirem ne de balasını.
A, B balanı: balını
Ne yavrunu isterim, ne de yavrusunu.
6582. Ne başı var ne ayağı.
A, C
Ne başı var ne sonu.
6583. Ne bele veslin olaydı, ne ele hicranın.
A
Ne böyle kavuşman olsaydı, ne de böyle ayrılığın.
6584. Ne biçinini biçirem, ne de ayranını içirem.
A
Ne ekinini biçerim, ne de ayranını içerim.
6585. Ne coraba yamagdır ne tumana bağ.
A, B
Ne çoraba yamadır, ne pantolona bağ.
6586. Ne çekerse öküz çeker araba yolu ile geder.

- A
Ne çekerse öklüz çeker, araba yolunda gider.
6587. Ne delini işlet ne de deli için işle.
A, B
Ne deliyi çalıştır, ne de deli için çalış.
6588. Ne derin suya gir ne hıdır nebini çağır.
A, B hıdır nebini: hızır ilyası
Ne derin suya gir, ne Hızır peygamberi çağır.
6589. Ne deveni görmüşem ne de lepirini.
A
Ne deveyi gördüm ne de izini.
6590. Ne dil bilsin ne dodag.
A, B
Ne dil bilsin ne dudak.
6591. Ne doğrarsan aşına, o çıkar kaşığına.
A, B
Ne doğrarsan aşına, o çıkar kaşığına.
6592. Ne dost kimi dostdur ne düşmen kimi düşmen.
A
Ne dost gibi dosttur, ne düşman gibi düşman.
6593. Ne ekersen onu da biçersen.
A, B
Ne ekersen onu biçersin.
6594. Ne kaldırsa üzüne o görünür gözüne.
A, C
Ne kaldırsa yüzüne, o görünür gözüne.
6595. Ne ganır ne de gandırır.
A
Ne kanar ne de kandırır.
6596. Ne gecem gecedir ne gündüzüm gündüz.
A
Ne gecem gecedir, ne gündüzüm gündüz.
6597. Ne geder goca olsa, min cavana deyer.
A
Ne kadar yaşlı olsa da, bin gence bedeldir.
6598. Ne geder uzag olsa yol yahşıdır, ne geder yaman olsa el yahşıdır.
A
Ne kadar uzak olsa da yol iyidir, ne kadar kötü olsa da el iyidir.
6599. Ne gelene üz göster ne gedeni govan ol.
A
Ne gelene yüz ver, ne de gideni kov.
6600. Ne goyuna gedir ne de gapıda hürür.
A, B
Ne koyuna gider, ne kapıda hürür.
6601. Ne görmeli günlerim varmış.
A
Ne görececek günlerim varmış.
6602. Ne görmüşem, ne eşitmişem.
A, C
Ne gördüm, ne işittim.
6603. Ne görstün ne de türeyi bulansın.
A
Ne görstün ne de ytreği bulansın.
6604. Ne günahı var ne savabı.
A, C
Ne günahı var ne sevabı.
6605. Ne he ne yoh.
A
Ne evet, ne hayır.
6606. Ne ile ölçersen onunla da ölçülersen.
A
Ne ile ölçersen onunla ölçülürstün.
6607. Ne ins var ne cins.
A
Ne in var ne cin.
6608. Ne istersen bacından, bacın ölü acından.
A
Ne istersin bacından, bacın ölü acından.
6609. Ne istisi var ne soyuğu.
A
Ne sığağı var ne soğuğu.
6610. Ne işim var bayırda çaggal meni çığırda.
A
Ne işim var dışarıda, çakal beni bağırta.
6611. Ne işim var nagabile söz deyem ?
A
Niye boşa konuşayım ?
6612. Ne işim var, ne macalım.
A, B
Ne işim var, ne mecalim.
6613. Ne it yiyesidir, ne gön yiyesi.
A, B
Ne it sahibidir, ne deri sahibi.
6614. Ne itirib ne ahtarırsan ?
A
Ne kaybettin de ne arıyorsun ?
6615. Ne iyi var ne sesi.
A
Ne kokusu var ne sesi.
6616. Ne izi var ne tozu.

- A
Ne izi var ne tozu.
6617. Ne o yanlıdır ne bu yanlı.
A
Ne o taraftandır ne bu taraftan.
6618. Ne ölen kimi ölü, ne galan kimi galır.
A
Ne ölen gibi ölü, ne kalan gibi kalır.
6619. Ne ölüye hay verir, ne diriye pay.
A
Ne ölüye hay verir, ne diriye pay.
6620. Ne özlü işleyir ne işleyeni goyur işlesin.
A
Ne kendi çalışır, ne çalışanı çalışmaya bırakır.
6621. Ne özü yeyir, ne özgeye verir, iyletdirir ite verir.
A, B
Ne kendi yer, ne başkasına verir, kokutur ite verir.
6622. Ne özlüdedir ne sözlüde.
A
Ne kendindedir ne sözlüde.
6623. Ne sal iledir, ne mal iledir, güllüm ululuk kamal iledir.
A
Ne yapmaktır, ne mal iledir, güllüm ululuk kemal iledir.
6624. Ne salam ne kalam.
A
Ne selam, ne kalam.
6625. Ne sen dedin ne men eşitdim.
A
Ne sen dedin ne ben işittim.
6626. Ne sen gel ne ilin ahır çarşenbesi.
A, B
Ne sen gel ne yılın son çarşambası.
6627. Ne servete bel bağla, ne feleye güven gez.
A, B
Ne servete bel bağla, ne feleğe güven gez.
6628. Ne ses var ne semir.
A
Ne ses var ne seda. (?)
6629. Ne soğuğa tabım var, ne pulum var kürk alım.
A, B
Ne soğuğa tahammülüm var, ne de kürk alacak param var.
6630. Ne şaşkın ol basıl ne daşkın ol asıl.
A, C
Ne şaşkın ol basıl, ne taşkın ol asıl.
6631. Ne şeytanı gör ne bismillah de.
A
Ne şeytanı gör, ne bismillah de.
6632. Ne şillemsen ne şapalağım.
A
Ne tokadımsın, ne şamarım.
6633. Ne şiş yansın ne kabab.
A, B
Ne şiş yansın ne kebap.
6634. Ne tiyanda barama var, ne cehrede ipek.
A, B, C
Ne böceklikte koza var, ne de çıkırıktaki ipek.
6635. Ne tökersen aşına, o çihar kaşığına.
A, C
Ne dökersen aşına, o çıkar kaşığına.
6636. Ne turş şirin ne doşab.
A
Ne ekşi tatlı ne hoşaf.
6637. Ne tufenge çahmagdır, ne dünbeye tohmag.
A, B
Ne tufeğe çakmaktır, ne davula tokmak.
6638. Ne ucu var ne bucağı.
A
Ne ucu var ne bucağı.
6639. Ne vaht tülkü olsan çarğıımı çeynersen.
A
Ne vakit tülki olsan çarğıımı çığnersin.
6640. Ne varlıya borclu ol ne yohsuldan alacağı.
A
Ne zengine borçlu ol, ne yoksuldan alacağı.
6641. Ne ver, ne al.
A
Ne ver, ne al.
6642. Ne ver ne de daınca get.
A
Ne ver ne de peşinden git.
6643. Ne vermişdi ki ala bilmedi.
A
Ne vermişti ki alamadı.
6644. Ne yada sirrini ver, ne namerde bel bağla.
A, B

- Ne ele sırrını ver, ne namerde bel bağla.
A
Nakti bırakıp borcun arkasından düşme.
6645. Ne yaraşib arığa gedib gire goruğa.
A, B yaraşib: yaraşar, gedib: gede
Ne yakışır sıskaya, gidip girer tarlaya.
6660. Neheng deryada olar.
A
Hudutsuzluk denizde olur.
6646. Ne yazılıb o da olacag.
A
Ne yazıldıysa o da olur.
6661. Nehunekçi sahibi selige olar.
A
/.../ prensip sahibi olur.
6647. Ne yer gebul eleyir ne göy.
A
Ne yer kabul eder ne gök.
6662. Neler geldi neler keçdi felekden.
A
Neler geldi neler geçti felekten.
6648. Ne yeyilir, ne atılır.
A
Ne yenilir, ne atılır.
6663. Nene evin kötüyüdür.
A
Nine evin kütüyüdür.
6649. Ne yoğurdum ne yaptım hazırca köke
tapdım.
A, B
Ne yoğurdum ne yaptım, hazır ekmek
buldum.
6664. Nene yarım dene ile de keçiner.
A
Nine yarım tane ile de geçinir.
6650. Ne yohsuldan alacağım olsun, ne varlıya
vereceyim.
A
Ne yoksuldan alacağım olsun, ne zengine
vereceğim.
6665. Nenesine namchremdir.
A
Ninesine namahremdir.
6651. Nebzi benim elimdedir.
A
Nabzi benim elimdedir.
6666. Ner ylıkünü ner çeker.
A
Deve ylıkünü deve çeker.
6652. Necabet adamın zatında olar.
A
Asalet adamın kendinde olur.
6667. Nerdivana ilk pilleden çıkarlar.
A, C
Merdivene ilk basamaktan çıkarlar.
6653. Necabet ata ana ile ölçülmez.
A
Asalet baba ana ile ölçülmez.
6668. Nerin dizi bağlı gerek.
A
Erkek devenin dizi bağlı gerek.
6654. Nece gelmişen ele de get.
A
Nasıl gelmişsen öyle de git.
6669. Neve mülamilendir.
A
Torun faizdir.
6655. Necib atları necib kişiler mindi getdi.
A
Soylu atları soylu kişiler bindi gitti.
6670. Neve övladdan şirindir.
A
Torun evlattan tatlıdır.
6656. Nefes hagdandır.
A
Nefes haktandır.
6671. Neyleyirem gızıl tahtı bir gızıl bahtım
olaydı.
A, B
Neyleyim altın tahtı, bir altın bahtım
olsaydı.
6657. Nefes nefesdir bednefesin adı bednamdır.
A, C
Nefes nefestir, kötü nefesin adı kötüdür.
6672. Neyleyirem gızıl teşti içinde gan
gusacağam ?
A, B
İçinde kan kusacağım altın leğeni
neyleyeyim ?
6658. Nefesi isti yerden çıkar.
A
Nefesi sıcak yerden çıkar.
6673. Neyleyirem güzelliği güzel bahtım
olaydı.
A, C
Neyleyim güzelliği güzel bahtım olsaydı.
6659. Negdi goyub nisyenin dalınca düşme.

6674. Nezir seyide düşer, fitre yohsula.
A
Adak seyide düşer, fitre yoksula.
6675. Nisye çahır içen iki defe keflener.
A, C
Borca içki içen iki defa keyiflenir.
6676. Nisye girmez kiseye.
A, C
Borç keseye girmez.
6677. Nisye vermerem dalınca da getmerem.
A
Borç vermem peşinden de gitmem.
6678. Niye ele yerde yatıram ki altıma su
çıksın.
A
Niye öyle yerde yatayım ki altıma su
çıksın.
6679. Niyetin hara, menzilin ora.
A, B
Niyetin nereye, menzilin ora.
6680. Nohudların hesabına bahanda görüntür
heç bayram olmayacak.
A
Nohut hesabına bakarsan, hiç bayram
gelmeyecek.
6681. Novruzdan sonra gırh gün kötük yanar.
A
Nevruzdan sonra kırk gün kütük yanar.
6682. Novruzgülü ile benövşe bir birini
görmezler.
A
Nevruz gülü ile menekşe birbirini
görmezler.
6683. Nöker nedir, bekar nedir ?
A, B
Uşak nedir, işsiz nedir ?
6684. Nökersen niye bekarsan, aç gapını, ört
gapını.
A
Uşaksın niye işsizsin, aç kapıyı, ört
kapıyı.
6685. Növbe bize gelende çırağın yağı gurtarar.
A
Sıra bize gelince kandilin yağı biter.
6686. Növbe yetime çatanda gaşığın destesi
sınar.
A, C
Sıra yetime gelince, kaşığın sapı kırılır.
6687. Növbe yetime çatanda ya herifin pulu
gurtarar ya çırağın yağı.
A
Sıra yetime gelince kurnazın ya parası
biter, ya kandilin yağı.
6688. Nuh deyer peygamber demez.
A, B
Nuh der, peygamber demez.
6689. Nuh eyyamından galıb.
A
Nuh tufanından kaldı.
6690. Nuh nebiden galıb.
A
Nuh nebiden kaldı.
6691. Nur gözde olar.
A, C
Nur gözde olur.
6692. O adam ki seher yalan danışdı ahşamacan
yalan danışar.
A
O adam ki sabah yalan konuştu, akşama
kadar yalan konuşur.
6693. O baş gorhusu ki dost yolunda dayanmaz.
A
O baş korkusu ki dost yolunda dayanmaz.
6694. O dağa yağdı gar, bu dağa yağdı gar,
olmadılar heberdar.
A
O dağa yağdı kar, bu dağa yağdı kar,
olmadılar haberdar.
6695. O geder derd çekib garnı dumbula dönüb.
A
O kadar dert çekti karnı davula döndü.
6696. O geder dövletli deyilem ki ucuz şey
alım.
A
O kadar zengin değilim ki ucuz şey
alayım.
6697. O geder hezri gilavar var ki.
A, B
O kadar poyraz, o kadar lodos var ki.
6698. O geder kötükler üstünde budaglar
doğranıb ki.
A
Nice kütükler üstünde dallar doğrandı.
6699. O geder pulu var ki toyug denlese
gurtarmaz.
A
O kadar parası var ki tavuk yese bitmez.

6700. O geder senem senem var ki yesemene
vaht yohdur.
A, B
O kadar gützel kız var ki yasemine vakit
yoktur.
6701. O hacı, bu hacı, kim olacag boyagçı ?
A
O hacı, bu hacı, kim olacak boyacı ?
6702. O hagg vermezdir, bu hagg alan.
A
O hak vermeyendir, bu hak alan.
6703. O ne pehriz bu ne alça turşusu.
A, C
O ne perhiz bu ne erik turşusu.
6704. O olmasın bu olsun.
A, B
O olmasın bu olsun.
6705. O sizin şahlar, bu bizim şeyhler.
A, B şahlar: şihlar, şeyhler: şihlar
O sizin şahlar, bu bizim şeyhler.
6706. O vaht ki varımdı keçi gılı şalvarımdı.
A, C
O zaman ki zengindim keçi kılından
şalvar giyerdim.
6707. O yağış olanda sen torpag ol.
A
O yağmur olunca sen toprak ol.
6708. O yan guyu, bu yan guyu, terpenme
guyuya düşersen.
A
O yan kuyu, bu yan kuyu, kimildama
kuyuya düşersin.
6709. Oba bizde, biz obada.
A
Oba bizde, biz obada.
6710. Oba durdu düzmeye gelin getdi gezmeye.
A
Oba kalktı toplanmaya gelin gitti
dolanmaya.
6711. Oba köçüb yurdu galıb.
A
Oba göçtül yurdu kaldı.
6712. Oba köpeksiz olmaz.
A, C
Oba köpeksiz olmaz.
6713. Oba yiyesiz galanda donuz tepeye çıkar.
A
Oba salipsiz kalınca domuz tepeye çıkar.
6714. Ocag içinden tutuşar.
A, B
Ocak içinden tutuşur.
6715. Ocag keçer közül galar.
A
Ocak geçer, közül kalır.
6716. Ocag yeri küllünden me'lum olar.
A
Ocak yeri küllünden belli olur.
6717. Ocağa salsan tüstüüstü çıhmaz ağac vursan
tozu.
A
Ocağa atsan dumanı çıkmaz, ağaç vursan
tozu.
6718. Ocagdan garşıla ocagdan da yola sal.
A
Ocaktan karşıla, ocaktan da yola sal.
6719. Ocagdan getse de bucagdan getmez.
A
Ocaktan gitse de bucaktan gitmez.
6720. Ocagdan kül eskik olmaz.
A
Ocaktan kül eksik olmaz.
6721. Od düşdüytü yeri yandırar.
A, B, C
Ateş düştüğü yeri yakar.
6722. Od eleyib oda düşmüşük.
A
Ateş eyledik, ateşe düştük.
6723. Od galar köz olar, kız galar söz olar.
A, C
Ateş kalır köz olur, kız kalır söz olur.
6724. Od getirmeye getmemisen ki.
A
Ateş getirmeye gitmedin ki.
6725. Od ile oynamag olmaz.
A, B
Ateş ile oynamak olmaz.
6726. Od ile pambığın ne dostluğu.
A, B dostluğu: aşnalığı
Ateş ile pamuğun dostluğu olmaz.
6727. Od insanı hem gızdırar, hem de yandırar.
A
Ateş insanı hem ısıtır, hem de yakar.
6728. Od ocagda yanar.
A, B
Ateş ocakta yanar.
6729. Od olan yerden tüstül çıkar.
A, C

- Ateş olan yerden duman çıkar.
6730. Od olsa özünü yandırır.
A
Ateş olsa kendini yakar.
6731. Od olup alemini yandırmayacağına ki.
A
Ateş olup alemini yakmayacağına ki.
6732. Od parçasıdır.
A
Ateş parçasıdır.
6733. Od yanmasa tüstü çıkmaz.
A
Ateş yanmasa duman çıkmaz.
6734. Odu çek külüne bah.
A
Ateşi çek külüne bak.
6735. Odu söndürüp külü ile oynar.
A
Ateşi söndürüp külü ile oynar.
6736. Oduna gidenin baltası iti olur.
A, B, C
Oduna gidenin baltası keskin olur.
6737. Oğlan adamı sındırır badamı, kız adamı sındırır adamı.
A
Oğlan çocuğu kırar bademi, kız çocuğu kırar adamı.
6738. Oğlan anası temel binası.
A, C
Oğlan anası temel binası.
6739. Oğlan atadan öyrenir süfreci açmağı, kız anadan öyrenir paltar biçmeyi.
A
Oğlan, babadan öğrenir sofrayı açmayı, kız anadan öğrenir elbise biçmeyi.
6740. Oğlan dayıya çeker, kız halaya.
A, B
Oğlanı dayıya çeker, kız halaya.
6741. Oğlan geldin kız geldin ?
A
Oğlan geldin, kız geldin ?
6742. Oğlan goralığıda mövüc olub.
A
Oğlan koruklukta üzüm oldu.
6743. Oğlanı yedi oyuna getdi, çoban yedi goyuna getdi.
A
Oğlanı yedi oyuna gitti, çoban yedi koyuna gitti.
6744. Oğlan yetir, kız yetir, yükü yine sen getir.
A
Oğlan yetiştir, kız yetiştir, yükü yine sen getir.
6745. Oğlana balacalııda kız veren çok olar.
A
Oğlana küçüklükte kız veren çok olur.
6746. Oğlandır ohdur, her evde yohdur.
A, B
Oğlandır oktur, her evde yoktur.
6747. Oğlanı kamal ile, kızını camal ile.
A, B
Oğlanı kemal ile, kızını cemal ile.
6748. Oğlanın oğlan oyunu var kızın kız oyunu.
A
Oğlanın oğlan oyunu var, kızın kız oyunu.
6749. Oğru doğrulugdan danışar.
A, C
Hırsız doğruluktan konuşur.
6750. Oğru ele bağırdı, doğru künce sıhıldı.
A, B
Hırsız öyle bağırdı, doğru köşeye sıkıştı.
6751. Oğru ele bağırdı doğrunun bağı yarıldı.
A, C
Hırsız öyle bağırdı, doğrunun bağı yarıldı.
6752. Oğru ele biler hamı oğrudur.
A
Hırsız herkesi hırsız bilir.
6753. Oğru evli olmaz, ev yiyisini evlilikden salar.
A
Hırsızın evi olmaz, ev sahibini evden eder.
6754. Oğru galana yanar mal sahibi gedene.
A, B
Hırsız kalana yanar, mal sahibi gidene.
6755. Oğru geder Şiraza, görene vererler ceza.
A
Hırsız gider Şiraza, görene verirler ceza.
6756. Oğru hemişe doğrulugdan danışar.
A, B
Hırsız her zamanı doğruluktan konuşur.
6757. Oğru it hoflu olar.
A, B, C
Hırsız it korkak olur.

6758. Oğru it özünü bildirir.
A
Hırsız it kendini bildirir.
6759. Oğru oğrunu tez tanıyar.
A
Hırsız hırsızı çabuk tanır.
6760. Oğru oğrunun saggızını oğurladı.
A
Hırsız hırsızın sakızını çaldı.
6761. Oğru oğruya yoldaşdır.
A
Hırsız hırsıza yoldaşdır.
6762. Oğru öz kölgesinden gorhar.
A, B Öz: -
Hırsız kendi gölgesinden korkar.
6763. Oğrudan galanı falcı (remmal) apardı.
A, B, C
Hırsızdan kalanı falcı götürdü.
6764. Oğrulug yeyen kah dizine çeker kah başına.
A
Hırsızlık malı yiyen kâh dizine çeker, kâh başına.
6765. Oğruluğumuz ay ışığına düştü.
A
Hırsızlığımız ay ışığına düştü.
6766. Oğrunu oğru ile tutarlar.
A
Hırsızı hırsız ile tutarlar.
6767. Oğrunun yadına daş salma.
A
Hırsızın aklına taşı getirme.
6768. Oğruya and verdiler, evine muştulugçu getdi.
A, B
Hırsıza and verdiler, evine müjdeci gitti.
6769. Oğul ağacı gurumasın.
A
Oğul ağacı kurumasın.
6770. Oğul anası kah döşüne vurur kah başına.
A
Oğul anası kâh döşüne vurur, kâh başına.
6771. Oğul arhadır gız yaraşığdır.
A, C
Oğul arkadır, kız süstür.
6772. Oğul atanın kövşenin eker.
A
Oğul babanın anızlığını eker.
6773. Oğul bed övlat olsa, öldürer derd atanı.
A, B
Oğul kötü evlat olsa, öldürtür dert babasını.
6774. Oğul belden, er elden.
A, C
Oğul belden, er elden.
6775. Oğul dehi neylesin baba ölüb mal galmasa.
A
Oğul daha neylesin baba ölüp mal kalmasa.
6776. Oğul dövletdir mülk deyirman.
A
Oğul zenginliktir, mülk değirmen.
6777. Oğul düşmen gapısına aparar.
A
Oğul düşman kapısına götürür.
6778. Oğul ele düşer gardaş yoh.
A
Oğul ele düşer, kardeş düşmez.
6779. Oğul ele oğuldur.
A
Oğul öyle oğuldur.
6780. Oğul günahsız olmaz, ata merhametsiz.
A, C
Oğul günahsız olmaz, baba merhametsiz.
6781. Oğul hırdası, noğul hırdası.
A, B
Oğulun küçüğü, çerezin küçüğü.
6782. Oğul benimdir eger ohutmuşam el çekin,
Eylemeyin dengêser ohutmuram el çekin.
A
Oğul benimdir, istersem okuturum karışmayın,
Başımı arıtmayın, istersem okutmam, karışmayın.
6783. Oğul benimdir gabiliyyetini bilirem.
A
Oğul benimdir, kabiliyetini bilirim.
6784. Oğul meyvedir, ata bağban.
A
Oğul meyvedir, baba bahçıvan.
6785. Oğul oğul olsa neyleyler ata malını,
Oğul nabud olsa neyleyler ata malını ?
A
Oğul, oğul olsa neyleyler ata malını,
Oğul /.../ olsa neyleyler baba malını ?

6786. Oğul on dörd yaşa yetende yeherli atda ya yer altda gerek.
A
Oğul ondört yaşına gelince, ya eğerli atta ya yer alında gerek.
6787. Oğul ölse ciyerim yanar, gardaş ölse belim büküler.
A
Oğul ölse ciğerim yanar, kardeş ölse belim bükülür.
6788. Oğul ölümü göz töker, gardaş ölümü bel bükür.
A
Oğul ölümü göz döker, kardeş ölümü bel bükür.
6789. Oğlum oğul olsun, kol dibi evim.
A
Oğlum oğul olsun, kol dibi evim.
6790. Oğlum oğul olsun ona tapılmayan gız olsun.
A
Oğlum oğul olsun ona bulunmayan kız olsun.
6791. Oğlun ağlamdır, gızın çatlamdır.
A
Oğlun ağlatır, kızın çatlatır.
6792. Oğlun oldu adın goy Ağanezer, heyri olmasa ne zerer.
A
Oğlun oldu adını koy Ağanazar, hayrı olmasa ne zarar.
6793. Oğlun olsun diri olsun, çörek olsun guru olsun.
A, C
Oğlun olsun diri olsun, ekmeğ olsun kuru olsun.
6794. Oğluna gız ahtarınca gızına oğlan ahtar.
A, C
Oğluna kız arayacağına, kızına oğlan ara.
6795. Oğlunu seven gelinin sever, gızını seven kürekenin.
A
Oğlunu seven gelinini sever, kızını seven damadını.
6796. Oh kimi doğru olsan çöle atarlar seni, Yay kimi eyri olsan elde tutarlar seni.
A
Ok gibi doğru olsan çöle atarlar seni, Yay gibi eğri olsan elde tutarlar seni.
6797. Oh yaradan çıkar edavet ürekden çıkmaz.
A, B
- Ok yaradan çıkar, düşmanlık yürekten çıkmaz.
6798. Ohu atırsan, yayını gizledirsen ?
A, B
Oku atıp yayını gizliyor musun ?
6799. Ohu daşa deydi.
A
Oku taşa değdi.
6800. Ohuyan yaşa bahmaz.
A
Okuyan yaşa bakmaz.
6801. Olacağı çare yohdur.
A
Olacağı çare yoktur.
6802. Olan dörd bağlar, olmayan derd bağlar.
A, B
Olan dört bağlar, olmayan dert bağlar.
6803. Olan oldu torba doldu.
A
Olan oldu torba doldu.
6804. Olan yarma gaynadar olmayan elin oynadar.
A
Olan yarma kaynatır, olmayan elini oynatır.
6805. Olanda dörd çat olmayanda derd çat.
A
Olunca dört bağla, olmayınca dert bağla.
6806. Olanda göz gızardır olmayanda tiz.
A, C
Olunca göz kızarır, olmayınca ytiz.
6807. Olar başım suyu, olmaz aşım suyu.
A
Olur başım suyu, olmaz aşım suyu.
6808. Olar febiyyel Murad, olmaz keçel Murad.
A
Olursa /.../ Murat, olmazsa kel Murat.
6809. Olar yazaram olmaz pozaram.
A, B
Olur yazarım, olmaz bozarım.
6810. Oldu içmerem olmadı hemir suyu.
A
Oldu içmem, olmadı hamur suyu.
6811. Olmadı ele, oldu bele.
A
Olmadı öyle, oldu böyle.
6812. Olmadı gurutdan garnını doydu tutdan.
A

- Olmadı çökelekten, karnını doyur duttan.
6813. Olmasın azar.
A
Olmasın azar.
6814. Olmayanın bir derdi var olanın on bir.
A, C
Olmayanın bir derdi var, olanın on bir.
6815. Olmuşu da bu, olacağı da bu.
A
Olmuşu da bu, olacağı da bu.
6816. On bir imamı yeyib ahır zamana göz
tikib.
A
On bir imamı yedi, ahır zamana göz
dikti.
6817. On gey eynine, gırmızı don gey.
A
On giy üstüne, kırmızı elbise giy.
6818. On gün kov bir gün ov.
A
On gün kovala bir gün avla.
6819. On iki imama yalvarınca bir allaha
yalvar.
A, B
On iki imama yalvarana kadar bir Allaha
yalvar.
6820. On ölç, bir biç.
A
On ölç, bir biç.
6821. On paralık pambık, iyirmi paralık
kömrük.
A
On paralık pamuk, yirmi paralık
gümrük.
6822. Ona dözen, on beşe de dözer.
A
Ona dayanan, on beşe de dayanır.
6823. Ona söz dedin ele bil daşa divara dedin.
A
Ona söz dedin bil ki taşa duvara dedin.
6824. Onda ele idi indi beledir.
A
O zaman öyleydi, şimdi böyle.
6825. Ondan gışda buz almag olmaz.
A
Ondan kışın buz alınmaz.
6826. Onun ayağı altı bileni bunun başı
bilmez.
A
- Onun ayağının altını bildiğini bunun
başı bilmez.
6827. Onun ipi ile guyuya düşmek olmaz.
A
Onun ipi ile kuyuya düşmek olmaz.
6828. Onun ipinin üstü odun yığılag olmaz.
A
Onun ipinin üstüne odun yığılmaz.
6829. Orta oyunu orta yerde oynanar.
A, B, C
Orta oyunu orta yerde oynanır.
6830. Ortada gezen dananı gurd yemez.
A
Ortada gezen danayı kurt yemez.
6831. Ortada yeyib giragda gezir.
A, B yeyib: yeyir
Ortada yiyip, kenarda gezer.
6832. Ortağ çoh olduğca, ziyan çoh olar.
A, B
Ortak çok olunca, ziyan çok olur.
6833. Ortağlı öküzden tek buzov yahşıdır.
A
Ortaklı öküzden tek buzağı iyidir.
6834. Ortalıg danasıdır.
A, C
Ortalık danasıdır.
6835. Oruc tutma, namaz gılma, işin bele rast
gelsin.
A
Oruç tutma, namaz kılma, işin böyle rast
gelsin.
6836. Oruc tutmayanın oğluna ramazan adı
goyarlar.
A
Oruç tutmayanın oğluna Ramazan adı
koyarlar.
6837. Orucumdan çoh razıyam şenbesini de
tuturam.
A, B
Orucumdan memnunun birinci gününü de
tutarım.
6838. Ot kökü üstü biter.
A, B
Ot kökü üstte biter.
6839. Ot peyinli yerde biter.
A
Ot gübreli yerde biter.
6840. Ota gatsan at yemez, ete gatsan it yemez.
A

- Ota katsan at yemez, ete katsan it yemez.
6841. Oturduğum yerde işe düştüm.
A, B işe: oyuna
Oturduğum yerde işe düştüm.
6842. Oturdun yoldaşdan galdın, yatdın evin
yihıldı.
A
Oturdun yoldaştan kaldın, yattın evin
yıkıldı.
6843. Oturmamış hüre bilmez.
A
Oturmadan üremez.
6844. Otuz iki dişten çıkan otuz iki mahalleye
yayılar.
A, B, C
Otuz iki dişten çıkan otuz iki mahalleye
yayılar.
6845. Ov atanın deyil yetenindir.
A
Av atanın değil yetişenindir.
6846. Ov tutan tazı (tula) burnundan bilincer.
A
Av tutan tazı burnundan bilincer.
6847. Ov yetenindir.
A
Av yetişenindir.
6848. Ovcuma goy ovcuna goyum.
A
Avucuma koy, avucuna koyayım.
6849. Ovcumun içini iynemişem ki.
A
Avucumun içini kokladım.
6850. Ovçu Ahmedin dağarcığıdır, sen de
diğirlat men de.
A
Avcı Ahmedin dağarcığıdır, sen de
kaşıtır ben de.
6851. Ovçu ne geder hiyle bilse, ov o geder yol
biler.
A
Avcı ne kadar hile bilse, av o kadar yol
bilir.
6852. Ovçu ovda, yolçu yolda.
A
Avcı avda, yolcu yolda.
6853. Ovçu ovunda yolçu yolunda gerek.
A
Avcı avında yolcu yolunda gerek.
6854. Ovçu ovunu lepirinden tanıyar.
- A
Avcı avını izinden tanır.
6855. Ovçu ovunun yolunu gözler.
A, B ovçu: ovcu, ovunun: ovun, yolunu:
izin
Avcı avının yolunu gözler.
6856. Ovçuya bir göz de kifayettir.
A
Avcıya bir göz de yeterlidir.
6857. Ovçuya dağı nişan vererler ovu nişan
vermezler.
A
Avcıya dağı nişan verirler, avı nişan
vermezler.
6858. Ovrağı kürk vahtı, kürkü ovrag vahtı
alginen.
A
(?)
6859. Ovu gerek berede vurasan.
A
Avı pusuda vurmak gerek.
6860. Oynamag bilmeyen geline oyun yeri dar
geler.
A
Oynamayı bilmeyen geline oyun yeri dar
gelir.
6861. Oynamag bilmez yerim dardır deyer,
A, B, C bilmez: bilmir, yerim dardır
deyer: deyr yerim dardır
Oynamayı bilmez yerim dardır der.
6862. Oynamayın, gülmeyin, kende teze darğa
gelib.
A, B
Oynamayın, gülmeyin, köye yeni muhtar
geldi.
6863. Oynaşa ümid olan ersiz galar.
A
Oynaşa güvenen kocasız kalır.
6864. Oynaşdan er olmaz.
A
Oynaştan koca olmaz.
6865. Oynaşdan ucuzu yohdur o da behtendir.
A
Oynaştan ucuzu yoktur, o da bahtına.
6866. Oyuna giren oynaya gerek.
A
Oyuna giren oynamalı.
6867. Oyunçu deyil odunçudur.
A
Oyuncu değil oduncudur.

6868. Ökeyin adı bednam olur.
A
Üveyin adı kötüdür.
6869. Öküz altında buzov ahtarır.
A
Öküz altında buzağı arar.
6870. Öküz devecen olanda deve dağcan olar.
A
Öküz deve kadar olunca deve dağ kadar olur.
6871. Öküz deyer men ağama nökerem.
A
Öküz der ben ağama uşağım.
6872. Öküz ehildemekden boyundurug ehildeyir.
A, B
Öküz sızlanacağına, boyunduruk sızlanıyor.
6873. Öküz gerek cüt ola.
A
Öküz çift olmalı.
6874. Öküz kimi yeyir, dana kimi yatar.
A, B yeyir: yeyer, yatur: yatar
Öküz gibi yer, dana gibi yatar.
6875. Öküz olacag dana бүгүnden bilincr.
A
Öküz olacak dana bu гүнден bilinir.
6876. Öküz öldü ortag ayrıldı.
A, B, C
Öküz öldü ortaklık ayrıldı.
6877. Öküz öldürüp, adını üstümden götüre bilmirem.
A, B
Öküz öldürüp adını üstümden götüremiyorum.
6878. Öküz öler gönü galar, igid öler ünü galar.
A, C
Öküz ölüp derisi kalır, yiğit ölüp ünü kalır.
6879. Öküz ölmeyince ineğe giymet olmaz.
A
Öküz ölmeyince ineğe kıymet olmaz.
6880. Öküz özüne yonca ekende başı ağnyar.
A
Öküz kendine yonca ekerken başı ağnyr.
6881. Öküzü boynuzundan adamı söztünden tutarlar.
A, B, C
6882. Öküzü olana borç gön vererler.
A
Öküzü olana borç deri verirler.
6883. Öküzü öldürüp gumuzunda bıçağı sındırdı.
A
Öküzü öldürüp /.../ bıçağı kırdı.
6884. Öküzü ölenen danışma.
A
Öküzü ölüne laf atma.
6885. Öküzü ölene yol gösteren çoh olar.
A, C
Öküzü ölene yol gösteren çok olur.
6886. Öküzü yorulana çoh söz deyerler.
A
Öküzü yorulana çok söz söylenir.
6887. Öküzün büyüğü peycede galıbdır.
A
Öküzün büyüğü ahırda kaldı.
6888. Öküzün cüte getmeyenini etlik adına satarlar.
A, B
Öküzün çifte gitmeyenini etlik diye satarlar.
6889. Öküzün gaşgasına deyerler.
A, B
Öküzün akıtmasına dokunurlar.
6890. Öküzün gocalanı, dana buzova goşular.
A
Öküzün yaşlananı, erkek buzağıya koşular.
6891. Ölçmemiş biçme.
A
Ölçmeden biçme.
6892. Öldü var, döndü yohdur.
A, B
Ölmek var, dönmek yok.
6893. Öldüren oh, günahkar oh atan.
A, B
Öldüren oktur, günahkar ok atandır
6894. Öldürrem deyenden gorhıma, öllem deyenden gorı.
A, B, C
Öldürürüm diyenden korkma, ölürüm diyenden kork.
6895. Öldürseler ganı ahmaz.
A

- Öldürseler kanı akmaz.
6896. Öleceksen egerçi şah olasın.
A
Öleceksen eğer şah da olsan.
6897. Ölen canını gurtarır vay kalanın halına.
A, B
Ölen canını kurtarır, vay kalanın haline.
6898. Ölen görmeyecek, kalan görecek.
A
Ölen görmeyecek, kalan görecek.
6899. Ölen kim öldüren kim ?
A
Ölen kim, öldüren kim ?
6900. Ölen onlardan olsun, bel kürek bizden.
A, B
Ölen onlardan olsun, bel kürek bizden.
6901. Ölen öldü borcun uddu, vay kalanın halına.
A
Ölen öldü borcunu yuttu, vay kalanın haline.
6902. Ölen öldü diriye dirilik gerek.
A
Ölen öldü diriye dirlik gerek.
6903. Ölen öldü vay kalanın halına.
A, C
Ölen öldü vay kalanın haline.
6904. Ölen üçün gem yeme, beş bükümden az yeme.
A, B, C
Ölen için gam yeme, büş dürümden az yeme.
6905. Ölenin borcunu baggal dirilere yükler.
A
Ölenin borcunu bakkal dirilere yükler.
6906. Ölenin cibinden geder.
A
Ölenin cebinden gider.
6907. Öler Koroğlu getmez vetenden.
A, B
Koroğlu ölür, vatanını bırakmaz.
6908. Ülke abad iken, deyriman haraba idi.
A, B
Ülke bakımlı iken, değirmen harabe idi.
6909. Ülke ki var onun gabağında şah da acizdir geda da.
A
Ülkenin yanında şah da acizdir kul da.
6910. Ülke sahipsiz olmaz.
A, C
Ülke sahipsiz olmaz.
6911. Ülke yansa canı yanmaz.
A
Ülke yansa canı yanmaz.
6912. Ölme eşşeyim ölme yaz gelir yonca biter.
A, B, C
Ölme eşşğim ölme yaz gelir yonca biter.
6913. Ölme itme gapımızdan getme.
A
Ölme yitme kapımızdan gitme.
6914. Ölme isteyirsen köç mazandarana.
A
Ölme istersen git Mazenderana.
6915. Ölme ölmektir, hırıldamağ ne demektir ?
A, B
Ölme ölmektir, hırıldamak ne demek ?
6916. Ölme var dönme yohdur.
A
Ölme var dönme yoktur.
6917. Ölmez itmez Hedice görer neve netice.
A, B
Ölmez yitmez Hatice görür torun netice.
6918. Ölmüş aslana dovşanlar da hücum eyler.
A
Ölmüş aslana tavşanlar da hücum eder.
6919. Ölmüş aslandan diri köpek yahşıdır.
A, C
Ölmüş aslandan diri köpek iyidir.
6920. Ölmüş ata yük çatmazlar.
A
Ölmüş ata yük vurmazlar.
6921. Ölmüş devenin derisi bir eşşeye yüktür.
A, C
Ölmüş devenin derisi bir eşşeğe yüktür.
6922. Ölmüş eşşek ahtarır ki nalını çeksın.
A
Ölmüş eşek arar nalını almaya.
6923. Ölü aslandan diri dovşan yahşıdır.
A, B
Ölü aslandan diri tavşan iyidir.
6924. Ölü aslanın saggalını yolarlar.
A
Ölü aslanın sakalını yolarlar.
6925. Ölü bit deyil ki.

- A
Ölü bit değil ki.
6926. Ölü bit deyilem ki dırnag altında galım.
A
Ölü bit değilim ki turnak altında kalayım.
6927. Ölü cehenneme teki mollaya pul olsun.
A, C
Ölü cehenneme gitsin yeter ki hocaya para olsun.
6928. Ölü dağı çekiler, diri dağı çekilmez.
A, B
Ölü derdi çekilir, diri derdi çekilmez.
6929. Ölü gebiristandan gayıtmaz.
A
Ölü mezarlıktan dönmez.
6930. Ölü gör nece ölüdür ezrail de halına ağlayır.
A
Ölü öyle ölü ki azrail bile haline ağlar.
6931. Ölü kefensiz galmaz.
A
Ölü kefensiz kalmaz.
6932. Ölü kimdir ki gorun söyən kim ola.
A, C
Ölü kim ki mezarına sögen kim ola.
6933. Ölü kimi yatur.
A
Ölü gibi yatar.
6934. Ölü yerde galmaz.
A, B
Ölü yerde kalmaz.
6935. Ölüb ağlayanı yohdur.
A, B, C
Ölse ağlayanı olmaz.
6936. Ölüden pay umur.
A, B
Ölüden pay umar.
6937. Ölüden şeytan da el çekib.
A
Ölüden şeytan da el çekti.
6938. Ölüler ele bilir ki diriler halva yeyir.
A, C
Ölüler öyle bilir ki diriler helva yer.
6939. Ölüm dirim bizim üçündür.
A, C
Ölüm dirim bizim içindir.
6940. Ölüm gaş ile göz arasındadır.
A, B, C gaş ile göz: göz ile gaş
- Ölü m kaş ile göz arasındadır.
6941. Ölü m hagdan, kefen Memmed Cefer beyden.
A, C
Ölü m haktan, kefen Mehmet Cafer beyden.
6942. Ölü m hagdır.
A
Ölü m haktır.
6943. Ölü m ölümden gayıdıb.
A
Ölü m ölümden geri döndü.
6944. Ölü m var ki heyat geder deyerli, heyat var ki ölümden de beterdir.
A
Ölü m var ki hayat kadar değerli, hayat var ki ölümden de beterdir.
6945. Ölü m var ölü m kimi, ölü m var zülüm kimi.
A, B
Ölü m var ölü m gibi, ölü m var zulüm gibi.
6946. Ölümden başka her şeye çare var.
A, C
Ölümden başka her şeye çare var.
6947. Ölüme çare yohdur.
A
Ölüme çare yoktur.
6948. Ölüme geden gedi, pula geden gelmedi.
A
Ölüme giden geldi, paraya giden gelmedi.
6949. Ölüme vaktunda ağla, el geler tünlük olar.
A, B
Ölüme vaktinde ağla, el gelir kalabalık olur.
6950. Ölü nü öz başına goysan, şıllag atar kefeni cırar.
A, B
Ölü nü kendi başına koysan, tekme atar kefeni yırtar.
6951. Ölü nün dalınca danışmazlar.
A, B, C
Ölü nün ardından konuşmazlar.
6952. Ölü nün dalınca salat çekir.
A
Ölü nün ardından sela verir.
6953. Ölü nün vesiyeti özü ile geder.
A, B, C
Ölü nün vasiyeti kendiyile gider.

6954. Ölürsen yer beyensin galırsa el beyensin.
A, B
Ölürsen yer beğensin, kalırsa el beğensin.
6955. Ölüsü bir gün, şiveni min gün.
A, B
Ölüsü bir gün yası, bin gün.
6956. Ölüsü olan bir gün ağlar, delisi olan her gün.
A, B
Ölüsü olan bir gün ağlar, delisi olan her gün.
6957. Ölüsü olan kiridi yasa gelen kirimedi.
A
Ölüsü olan sustu, yasa gelen susmadı.
6958. Ölüye de yiye lazımdır diriye de.
A
Ölütün de sahibi gerek dirinin de.
6959. Ömür bir iynedir sapı çoh kısa.
A
Ömür bir iğnedir sapı çok kısa.
6960. Ömür boyu lampa gayırdım hele de garanlıgda galmışam.
A
Ömür boyu lamba yaptım, yine de karanlıkta kaldım.
6961. Ömür deyir gocalmışam, ürek deyir yaşa hele.
A
Ömür der yaşlanmışım, yürek der daha yaşa.
6962. Ömür eden yaşa dolar.
A
Ömür gören yaşa erer.
6963. Ömür garısa da könlül garımaz.
A
Ömür yaşlınsa da gönlül yaşlanmaz.
6964. Ömür vefasızdır bizi terk edir.
A
Ömür vefasızdır bizi terk eder.
6965. Ömürler örtülüdür hem gocaya hem cavana.
A
Ömürler örtülüdür hem kocaya hem gence.
6966. Ömrün bereketi yahşı emel ileidir.
A
Ömrün bereketi iyi işledir.
6967. Ömrüne gebale alıb.
A
Ömrüne senet aldı.
6968. Öptürsen öz elini öp.
A
Öpersen kendi elini öp.
6969. Ördek etin, gaz etin, yeyen biler lezzetin.
A
Ördek etini, kaz etini, yiyen bilir lezzetini.
6970. Ördek gelib gaz olmaz, gelin gelib kız olmaz.
A, B
Ördek gelip kaz olmaz, gelin gelip kız olmaz.
6971. Ördek öldü, gaz galdı, sim gırdı, saz galdı.
A
Ördek öldü, kaz kaldı, tel koptu, saz kaldı.
6972. Ördeyi bağlamaya ipek gerek, yar ile oynamaya ürek gerek.
A
Ördeği bağlamaya ipek gerek, yar ile oynamaya yürek gerek.
6973. Ördeyi su ile gorhutmazlar.
A, C
Ördeği su ile korkutmazlar.
6974. Ördekten gaz yerışı teleb elemek olmaz.
A
Ördekten kaz yürüyüşü istenmez.
6975. Örepe goyunun ne eti olar ne yunu.
A
/.../ koyunun ne eti olur, ne yünü.
6976. Örken ne geder uzun olsa yine de doğanagdan keçecek.
A, B
İp ne kadar uzun olsa, yine de halkadan geçecek.
6977. Örken üste darı serib.
A
İp üstüne darı serdi.
6978. Örtülü bazar, dostluğu pozar.
A, B
Örtülü pazar, dostluğu bozar.
6979. Örtüşünde otla.
A
Çayırında otla.
6980. Örtüşünden çıhma.
A
Çayırından çıkma.
6981. Ötüb keçen ömürdür, gocalan insan.

- A
Geçip giden ömürdür, yaşlanan insan.
6982. Övlat bir turş almaya benzer, yeyenin dişi gamaşar yemeyenin könlü ister
A
Evlad ekşi elmaya benzer, yiyenin dişi kamaşır, yemeyenin gönlü ister.
6983. Övlat can yangısıdır.
A
Evlad can yangısıdır.
6984. Övlat insanın me'bedidir.
A, C
Evlad insanın mabedidir.
6985. Övlat ki var badamdır neve meğzbadamdır.
A
Evlad bademdir, torun kaymaklı badem.
6986. Övlat könlü meyvesidir.
A, C
Evlad gönlü meyvesidir.
6987. Övlat pencereden düşen ışığıdır.
A
Evlad pencereden giren ışıktır.
6988. Övlat tapılar, ata ana tapılmaz.
A
Evlad bulunur, baba ana bulunmaz.
6989. Övladda atadan nişane olmalıdır.
A
Evlatta babasından iz olmalıdır.
6990. Övladda neve, dövletde deve.
A, B, C
Evlatta torun, malda deve.
6991. Övlatlar göz olar, kız galar söz olar.
A
Evladlar göz olur, kızlar kalır söz olur.
6992. Öyrenmeye ar olmaz.
A
Öğreemeye ar olmaz.
6993. Öyüdü anlayana vererler.
A
Öğüdü anlayana verirler.
6994. Öz adını özgelere goyma.
A
Kendi adını başkalarına koyma.
6995. Öz ağam öz gulum.
A
Kendi ağam kendi kulum.
6996. Öz ağılını özge ağılına verme.
- A
Kendi aklını başkasının aklına verme.
6997. Öz anasını seven özge anasını söylemez.
A
Kendi anasını seven başkasının anasına söylemez.
6998. Öz arşını ile ölçtür.
A
Kendi arşını ile ölçer.
6999. Öz atının nohtasından yapış.
A
Kendi atının yularından yapış.
7000. Öz behtinden küs.
A
Kendi bahtından küs.
7001. Öz burnundan uzağı görmür.
A
Kendi burnundan uzağı görmüyor.
7002. Öz çöreyini özge süfresinde yeme.
A, B
Kendi ekmeğini başkasının sofrasında yeme.
7003. Öz çulunu sudan çıharda bilmir.
A
Kendi çulunu sudan çıkartamaz.
7004. Öz daş terazisi ile çekir.
A
Kendi terazisi ile tartar.
7005. Öz duzunuzla yeyin.
A
Kendi tuzunuzla yeyin.
7006. Öz eli ile öz ayağına balta çalır.
A, B
Kendi eli ile kendi ayağına balta vurur.
7007. Öz elim öz başım.
A
Kendi elim kendi başım.
7008. Öz eşşeyimizdir.
A
Kendi eşşeyimizdir.
7009. Öz evimdir.
A
Kendi evimdir.
7010. Öz evimin nökeriyem, özge evinin ağası.
A
Kendi evimin uşağıyım, başkasının evinin ağası.

7011. Öz evinde öz başını bağlaya bilmir özge evinde gelin başı bağlayır.
A, C
Kendi evinde kendi başını bağlayamaz, başkasının evinde gelin başı bağlar.
7012. Öz evini bilmemiş, özgeye rişhend eleme.
A, C
Kendi evine bakmadan, başkasının kine kusur bulma.
7013. Öz gabağından ye.
A
Kendi önünden ye.
7014. Öz gedrini bilmeyenin gedrini özgesi de bilmez.
A
Kendi kadrini bilmeyenin kadrini başkası da bilmez.
7015. Öz gölgesinden uzağı görmür.
A
Kendi gölgesinden uzağı görmez.
7016. Öz gözünde bayguşun balası tovus guşundan da gözeldir.
A
Kendi gözünde baykuşun yavrusu tavus kuşundan da gitzeldir.
7017. Öz gözünde tiri görmür özge gözünde gılı seçir.
A, B görmür: görmez, seçir: ahtarar
Kendi gözündeki mızrağı görmez, başkasının gözündeki kılı seçer.
7018. Öz guru çöreyim özgenin plovundan yahşıdır.
A
Kendi kuru ekmeğin başkasının pilavından iyidir.
7019. Öz ipini özü eşir.
A
Kendi ipini kendi burar.
7020. Öz işini özü gör.
A, C
Kendi işini kendin gör.
7021. Öz itimizdir.
A
Kendi itimizdir.
7022. Öz kövşeninde otla.
A
Kendi anızında otla.
7023. Öz kövşeninde otlayan mal ac galmaz.
A, B
Kendi anızında otlayan mal aç kalmaz.
7024. Öz oduna da menî yandırma.
A, B öz: -, oduna da: odunda, menî: menî de
A
Kendi ateşinde beni de yakma.
7025. Öz örüşünde Muradalı da beydir.
A, B
Kendi otağında Murat Ali de beydir.
7026. Öz örüşünde otlayan mal ac galmaz.
A
Kendi otağında otlayan mal aç kalmaz.
7027. Öz özüntü beyenen ağam vay.
A, C
Kendi kendini beğenen ağam vay.
7028. Öz rahatlığını iste, özgenin narahatlığını isteme.
A
Kendi rahatlığını iste, başkasının rahatlığını isteme.
7029. Öz sesi özüne hoş gelir.
A
Kendi sesi kendine hoş gelir.
7030. Öz sesini eşit özge sözüntü danışanda.
A
Kendi sesini işit başkasının sözüntü söylerken.
7031. Öz sözü ile tutulur.
A
Kendi sözü ile tutulur.
7032. Öz sözüntü özgenin ağzından danışma.
A
Kendi sözüntü başkasının ağzından söyleme.
7033. Öz sözüntü özü danış.
A
Kendi sözüntü kendin söyle.
7034. Öz yağı öz başına.
A, C
Kendi yağı kendi başına.
7035. Özge ağzına bahan ac galar.
A
Başkasının ağzına bakan aç kalır.
7036. Özge atına minen tez düşer.
A, B
Başkasının atına binen tez iner.
7037. Özge bağından gül dermezler.
A
Başkasının bağından gül dermezler.

7038. Özge buzovunu güdenin çatısı elinde galar.
A
Başkasının buzağısını güdenin ipi elinde kalır.
7039. Özge eli ile ilan tutur.
A
Başkasının eli ile yılan tutar.
7040. Özge elinde kömbe büyük görünür.
A
Başkasının elinde pide büyük görünür.
7041. Özge evinde gonagdan borç istemezler.
A
Başkasının evinde konukdan borç istemezler.
7042. Özge gapısını bağlı isteyen, öz gapısı bağlı galar.
A, B, C
Başkasının kapısını bağlı isteyen, kendi kapısı bağlı kalır.
7043. Özge gözü yahşı görer.
A
Başkasının gözü iyi görür.
7044. Özge ipinle guyuya düşen guyuda galar.
A, C
Başkasının ipiyle kuyuya düşen kuyuda kalır.
7045. Özge kisesinden pul bağışlamazlar.
A
Başkasının kesesinden pul bağışlamazlar.
7046. Özge malına deyme özünkünü berk sahla.
A
Başkasının malına deyme, kendininkini iyi koru.
7047. Özge malına göz tiken malsız davarsız galar.
A
Başkasının malına göz diken malsız davarsız kalır.
7048. Özge toyuğu özgeye gaz görünür.
A
Başkasının tavuğu başkasına kaz görünür.
7049. Özge uşağından oğul olmaz.
A
Başkasının çocuğundan oğul olmaz.
7050. Özge yerin halvasını hövla ile çalarlar.
A
Yabancı yerin helvası çekinerek yenir.
7051. Özgenin garğası, özgeye girği görünür.
A, C
Birin kargası, diğesine şahin görünür.
7052. Özgenin girğisi var, bizim de garğamız.
A
Başkalarının şahini var, bizim de kargamız.
7053. Özgenin kaşanesinden, bizim viranemiz yahşıdır.
A, C
Başkasının kaşanesinden, bizim viranemiz iyidir.
7054. Özgenin malı mülkü, bizim de Genberimiz.
A, B, C
Başkasının malı mülkü, bizim de Kanber'imiz.
7055. Özgenin sarayından, öz dahmam yahşıdır.
A
Başkasının sarayından, kendi kulübem iyidir.
7056. Özgenin sözü, özgenin evinde danışma.
A
Başkasının sözü, bir başkasının evinde konuşma.
7057. Özgenin sözü, özgeye demeye ne var?
A
Başkasının sözü, başkasına demeye ne var?
7058. Özgenin yahşısından öz pisimiz yahşıdır.
A
Başkasının iyisinden kendi kötümüz iyidir.
7059. Özgenin yaman gününe gülen, öz gününe ağlayar.
A, B
Başkasının kötü gününe gülen, kendi gününe ağlar.
7060. Özgeninki get gede ipek olur, bizimki köpek.
A
Başkasıninki get gide ipek olur, bizimki köpek.
7061. Özgeye bel bağlama.
A
Başkasına bel bağlama.
7062. Özgeye guyu gazan kendi düşer.
A
Başkasına kuyu kazan kendi düşer.
7063. Özgeye it hürer bize mazandaran çağgalı.
A

- Başkasına it tırır, bize Mazenderan çakalı.
7064. Özgeye kömek et, sene de kömek ederler.
A
Başkasına yardım et, sana da yardım ederler.
7065. Özü adaletli olanın gazıya ihtiyacı olmaz.
A
7066. Özü balaca sözlü büyük.
A, B
Kendi küçük, sözlü büyük.
7067. Özü biçirib, özü yeyir.
A
Kendi biçirip, kendi yer.
7068. Özü danışar, özü de gulag asar.
A, C
Kendi konuşur, kendi de kulak asar.
7069. Özü deyir, özü de gültür.
A
Kendi der, kendi güler.
7070. Özü ekir özü de biçir.
A
Kendi eker, kendi biçer.
7071. Özü eşşek, tükü mehmer.
A
Kendi eşşek, tükü kadife.
7072. Özü etti özüne, küllü tökdü gözüne.
A
Kendi etti kendine, küllü döktü gözüne.
7073. Özü kazanmayan mal gedri bilmez.
A, B
Kendi kazanmayan mal kıymeti bilmez.
7074. Özü getdi sözlü galdı.
A, C
Kendi gitti sözlü kaldı.
7075. Özü goca ele könlü cavandır.
A
Kendi yaşlı gönü halâ gençtir.
7076. Özü kesir, özü de tikir.
A
Kendi kesir, kendi diker.
7077. Özü ölçür, özü biçir.
A, C
Kendi ölçer, kendi biçer.
7078. Özü öz ağasıdır.
A
Kendi kendinin ağasıdır.
7079. Özü özüne eyleyene çare yohdur.
A
Kendi kendine yapana çare yoktur.
7080. Özü özüne eyleyeni el yığılsa eyleye bilmez.
A
Kendi kendine yapanı el yığılsa yapamaz.
7081. Özü özüne gebir gazıyır.
A
Kendi kendine mezar kazıyor.
7082. Özü üçün erişte kese bilmir, özgeye umac ovur.
A, B, C
Kendi için erişte kesemez, başkasına ovmaç ovar.
7083. Özü üçün yatır özgelere yuhu görür.
A, B, C
Kendi için yatar, başkasına rüya görür.
7084. Özü üçün yeyir özgesine minnet goyur.
A, C
Kendi için yer, başkasına minnet koyar.
7085. Özü yazır, özü okuyur.
A
Kendi yazar, kendi okur.
7086. Özü yeher gaşında, gözü ocag başında.
A
Kendi eyer üstünde, gözü ocak başında.
7087. Özü yemez, özgeye de vermez.
A, C
Kendi yemez, başkasına da vermez.
7088. Özü yihılan ağlamaz.
A, B
Kendi düşen ağlamaz.
7089. Özü yihılan özü de galhar.
A, C
Kendi düşen kendi de ağlar.
7090. Özüm goturam, keçim ki gotur deyil.
A, B
Kendim uyuzum, keçim değil.
7091. Özüm gürbetdeyem gözüm vetende.
A, C
Kendim gurbetteyim gözüm vatanda.
7092. Özüm öz ağamam.
A
Kendim kendimin ağasıyım.
7093. Özüm özüme eledim küllü gözüm eledim.
A

- Kendim kendime yaptım, küllü gözümle
eledim.
7094. Özlüme usta deyerler, arvadıma ustazen.
A
Bana usta derler, kadınıma ustabaşı.
7095. Özlüme yer eylerem, gör sene ne eylerem.
A, B
Kendime yer yaparım, gör sana ne yaparım.
7096. Özlümüz bir şey deyilik, adımız tebilde döyülür.
A
Kendimiz bir şey değiliz, adımız davulda dövülür.
7097. Özlümüz evde, sözlümüz çöllerde.
A
Kendimiz evde, sözlümüz dışarda.
7098. Özlün bil de gal olmaz.
A, B
Kendin bilirsün de bela olmaz.
7099. Özlün bilen yahşıdır.
A
Kendi bildiğin iyidir.
7100. Özlün pişirdin özlün de dad.
A
Kendin pişirdin kendin de tat.
7101. Özlün fil olsanda garışkanı yaddan çıkarma.
A
Kendin fil olsanda, karıncayı hatırından çıkarma.
7102. Özlünde olmayanda gomsuya gedersen, gomsuda olmayanda hara gedersen ?
A
Kendinde olmayınca komşuya gidersen, komşuda olmayınca nereye gidersen ?
7103. Özlünden böyüye gabarma belke atandır.
A
Kendinden böyüğe kabarma belki babandır.
7104. Özlünden dövletli ile ayag çekme.
A
Kendinden zengin ile ayak diretme.
7105. Özlünden golu güçlüye rast gelmemisen.
A, B golu: -
A
Bileği kendinden güçlüye rastgelmemişin.
7106. Özlünden güçlü ile vuruşma.
A
- Kendinden güçlü ile vuruşma.
7107. Özlünden yuharı bahanda özlünden aşığı da bah.
A, B
Kendinden yukarı bakacağına kendinden aşığı da bak.
7108. Özlüne atan da birdir, özlünü dardan da.
A, C
Kendine atan da birdir, kendini kurtaranda.
7109. Özlüne bahma, sözlüne bah.
A, B
Kendine bakma, sözlüne bak.
7110. Özlüne düşmen öz dostunu itirendir.
A, B
Kendine düşman, kendi dostunu yitirendir.
7111. Özlüne kıymadığını özgeye kıyma.
A, B, C
Kendine kıymadığını başkasına kıyma.
7112. Özlüne hörmət goymayan özgeye de hörmət goymaz.
A
Kendine hürmeti olmayan, başkasına da hürmet etmez.
7113. Özlüne umac ova bilmir özgesine erişte kesir.
A
Kendine ovmaç ovalayamaz, başkasına erişte keser.
7114. Özlünü alim isteyen cahilden uzag olar.
A
Kendini alim isteyen cahilden uzak durur.
7115. Özlünü atan dizine döyer.
A
Kendine eden dizini döver.
7116. Özlünü başkasına nerdivan eleme.
A, B nerdivan: nerdivan
Kendini başkasına merdiven yapma.
7117. Özlünü başkasından gözleme öz ocağının pişiyinden gözle.
A
Kendini başkasından gözleme, kendi ocağının kedisinden gözle.
7118. Özlünü böyük göstermek, kinciliyin en küçiyidir.
A, C
Kendini böyük görmek, kinciliğin en küçüğüdür.
7119. Özlünü geleme veren ahmagdır.

- A
Kendini kaleme veren ahmaktır.
7120. Özlünü göze sohur.
A
Kendini göze sokar.
7121. Özlünü güne verir.
A
Kendini güneşe verir.
7122. Özlünü hagga çevirenin arhası möhkem
olar.
A, C
Kendini hakka çevirenin arkası sağlam
olur.
7123. Özlünü heste (yorulmuş) bilsen
yoldaşını ölmüş bil.
A, C
Kendini hasta bilersen, yoldaşını ölmüş
bil.
7124. Özlünü tanımayan allahını da tanımaz.
A
Kendini tanımayan Allahını da tanımaz.
7125. Özlünü tülkülüye goyup.
A
Kendini tilkilige verdi.
7126. Özlünün yavan çöreyi özgenin plovundan
yahşıdır.
A, C
Kendinin yavan ekmeği, başkasının
pilavından iyidir.
7127. Padşah hazinesi de altı şahılg gıfıla
mühtacdır.
A, B, C
Padişah hazinesi de altı şahılg kilide
muhtaçtır.
7128. Padşah uzagda allah yuharda kime
deyecen derdini.
A
Padişah uzakta Allah yukarıda kime
diyeceksin derdini.
7129. Padşahın ayağı deyen yerde, yeddi il ot
bitmez.
A, C
Padişahın ayağının değdiği yerde, yedi yıl
ot bitmez.
7130. Padşahın da dalınca danışarlar.
A, B
Padişahın da arkasından konuşurlar.
7131. Padşahın da reiyete işi düşer.
A
Padişahın da raiyete işi düşer.
7132. Padşahın söhbetinin evveli dirilik, ahırı
ölüm.
A
Padişahın söhbetinin öncesi dirilik, sonu
ölüm.
7133. Pahıl adam ac canavardan pisdir.
A
Kıskanç adam aç canavardan kötüdür.
7134. Pahıl artsa gurd artar.
A
Kıskanç artsa kurt artar.
7135. Pahıl olma güssen olmasın.
A, B
Kıskanç olma derdin olmasın.
7136. Pahıla tanrı vermez, verse de garnı
doymaz.
A
Kıskanca Tanrı vermez, verse de karnı
doymaz.
7137. Pahılın ahırı olmaz.
A
Kıskancın sonu olmaz.
7138. Pahılın goru cehennemdir.
A
Kıskancın közü cehennemdir.
7139. Pahılın gözü doymaz.
A, C
Kıskancın gözü doymaz.
7140. Palan palan mene de palan.
A
Palan palan bana da palan.
7141. Palaza бүртүн, ele ile сүртүн.
A, B
Palasa бүртүн, ele yıla сүртүн.
7142. Palçığa batan arabanı ökülз чһardar.
A, C
Balçığa batan arabayı ökülз чһkartır.
7143. Pambıg olsun Baradanda olsun.
A
Pamuk olsun, Baradan da olsun.
7144. Pambığı yelli гünde atarlar.
A, B atarlar: atılıb
Pamuğı yelli гünde atarlar.
7145. Papag altında igidler yaşar.
A
Şapka altında yiğitler yaşar.
7146. Papag ele, işimizi bilek.
A
Şapkayı ele alalım, işimizi bilelim.

7147. Papağ isti soyug üçün deyil namus üçündür.
A
Şapka soğuk sıcak için değil namus içindir.
7148. Papagçının könlü olsa bir deriden dogguz papag tiker.
A, C
Şapkacının gönülsa bir deriden dokuz şapka yapar.
7149. Papagçının papağı yırtıg olar.
A, C
Şapkacının şapkası yırtuk olur.
7150. Papagçının papağı olmaz.
A
Şapkacının şapkası olmaz.
7151. Papağı gün orta yerindedir.
A
Şapkası tam tepesindedir.
7152. Papağı tülkü derisinden, heberi yoh gerisinden.
A
Şapkası tilki derisinden, haberi yok gerisinden.
7153. Papağım yere girsin.
A
Şapkam yere girsin.
7154. Papağımız güne yandı.
A, B yandı: yanıb
Şapkamız güneşte yandı.
7155. Papağını goy gabağına fikirleş.
A
Şapkanı koy önüne düşün.
7156. Papağını mescide atsalar gedib götürmez.
A, B
Şapkasını mescide atsalar gidip almaz.
7157. Papağının zağarası gedib.
A
Şapkasının kenarı aşınmış.
7158. Para gurtardı dükkan bağlandı.
A
Para bitti dükkan bağlandı.
7159. Para isteme menden buz kimi soyuyaram senden.
A
Para isteme benden, buz gibi soğurum senden.
7160. Paran ucuz ise özün bahalı ol.
A
Paran ucuzsa kendin pahalı ol.
7161. Paran vardır cümle alem gulundur, Paran yohdur dar küçeler yolundur.
A
Paran vardır cümle alem kulundur, Paran yoktur dar sokaklar yolundur.
7162. Paslı demirden gılinc olmaz.
A, B
Paslı demirden kılıç olmaz.
7163. Pay bölene pay galmaz.
A, C
Pay bölene pay kalmaz.
7164. Pay bölenin yüzde biri cennete geder.
A
Pay bölenin yüzde biri cennete gider.
7165. Pay dolu gelir, dolu geder.
A
Pay dolu gelir, dolu gider.
7166. Pay payı döyer çhardar.
A, C
Pay payı döver çıkartır.
7167. Pay paylayan payından olar.
A
Pay paylayan payından olur.
7168. Pay verdi dalınca geldi.
A
Pay verdi ardından gitti.
7169. Paydan pay ummazlar.
A
Paydan pay umulmaz.
7170. Paydan uman pay vermez.
A
Paydan uman pay vermez.
7171. Payın cennette.
A
Payın cennette.
7172. Payın gabağı pay olar.
A
Payın öncesi pay olur.
7173. Payını payımın üstüne koy ya altından ye ya üstünden.
A
Payını payımın üstüne koy, ya altından ye ya üstünden.
7174. Payını yalgız yeyen, payını dişi ile tutar.
A, C
Payını yalnız yiyen, payını dişi ile tutar.
7175. Payız camışı çaçağan olar.

- A
Güz mandası çok kaçar.
7176. Payızın suyu, kasıbın boğazına tengdir.
A
Güzün suyu, fakirin boğazında kalır.
7177. Pehrizini gözlemeyen, azarını uzadar.
A, C
Perhiz yapmayan, hastalığını uzatır.
7178. Pelenge et yemeyi, keçiye ot yemeyi,
öğretmezler.
A
Kaplana et yemeyi, keçiye ot yemeyi,
öğretmezler.
7179. Penşenbenin gelişi, çerşenbeden bellidir.
A, C
Perşembenin gelişi, çarşambadan bellidir.
7180. Pencşenbenin nögterlerini düzöldüm.
Perşembenin noktalarını dizdim.
7181. Pendir çörek selamettir.
A, B
Peynir ekmek selamettir.
7182. Pendir yeyen su ahtarar.
A
Peynir yiyen su arar.
7183. Peşiman olan bıyığını itirer.
A
Pişman olan bıyığını yitirir.
7184. Peşiman şeytandır.
A
Pişman şeytandır.
7185. Peşkeşin ahırnı dervişe çatar.
A
Bahşişin sonu dervişe kalır.
7186. Peyğember evvel öz canına dua edib.
A, B
Peyğamber önce kendi canına dua eder.
7187. Peyinin adı çemengül.
A, B
Gübrenin adı çimen güllü.
7188. Peyinine bah, bostan at.
A, B, C
Gübrene bak, bostanını kaz.
7189. Pezevengin ahırnı derviş olar.
A
Pezevenkliğin sonu dervişliktir.
7190. Pineçinin mayası, iyne ile sapıdır.
A, B
Nalincının sermayesi, iğne ile ipliklidir.
7191. Pir benimdir kerametini bilirem .
A, B
Pir benimdir kerametini bilirim.
7192. Pirimize daş atmayın .
A
Pirimize taş atmayın.
7193. Pirini tanımayanın agibeti pis olar.
A
Pirini tanımayanın akibeti kötü olur.
7194. Pis olmasa yahşının gedri bilinmez.
A
Kötü olmasa iyinin kadri bilmez.
7195. Pisliyi torbaya ekdiler göyermeydi.
A
Pisliği torbaya ektiler yeşermeydi.
7196. Pişik arhasını yere vurmaz.
A
Kedi sırtını yere getirtirmez.
7197. Pişik atası heyrine siçan tutmaz.
A
Kedi babasının hayrına siçan tutmaz.
7198. Pişik balası özünü anasının döşünde
gizleder.
A
Kedi yavrusu kendini anasının karnında
gizletir.
7199. Pişik balasını istediyyinden yeyer.
A, B
Kedi yavrusunu sevdiği için yer.
7200. Pişik balasını siçana benzeder yeyer.
A
Kedi yavrusunu siçana benzetir yer.
7201. Pişik berke düşende dırnağı ile peleng
gözü çihardar.
A, B, C
Kedi zora düşünce tırnağı ile kaplan gözü
çıkartır.
7202. Pişik beslemeyen siçan besler.
A, B, C
Kedi beslemeyen siçan besler.
7203. Pişik evden çıhanda siçanlar baş galdırır.
A
Kedi evden çıkınca siçanlar baş kaldırr.
7204. Pişik kimi yeddi canı var.
A
Kedi gibi yedi canı var.
7205. Pişik miyo miyonu anasından öyrener.
A, B

- Kedi miyavlamayı annesinden öğrenir.
7206. Pişik miyoldamasın toyug
gaggıldamasın.
A
Kedi miyavlamasın tavuk gıdaklamasın.
7207. Pişik olmayanda siçanlar ova çıkar.
A, B
Kedi olmayınca siçanlar ava çıkar.
7208. Pişik ölüb siçanların bayramıdır.
A
Kedi öldü siçanların bayramıdır.
7209. Pişik siçanı marıtdayan kimi marıtdayır.
A, C
Kedi siçanı gözler gibi bakıyor.
7210. Pişik yere öyrener it adama.
A, B
Kedi yerine alışır, it adama.
7211. Pişik yeyeni aslan gusdura bilmez.
A, B
Kedinin yediğini aslan kusturamaz.
7212. Pişiyeye dediler: - Atan yahşıdır anan ?
Dedi: - Ne bu ne o miyo miyo.
A, B
Kediye dediler: - Baban mı iyidir annen
mi ?
Dedi: - Ne o ne o miyav miyav.
7213. Pişiyi bağlayıb çörek yeyenlerdendir.
A
Kediyi bağlayıp ekmek yiyenlerdendir.
7214. Pişiyi bir vursan dinmez iki vursan
dinmez ahırda üz gözünü çırmaglar.
A
Kediye bir vursan ses çıkartmaz, iki
vursan ses çıkartmaz, sonunda yüzünü
gözünü tirmalar.
7215. Pişiyi çoh sıhşdırma pelenge döner.
A
Kediyi çok sıkıştırma kaplana döner.
7216. Pişiyin ağzı bire salanda döner yüzünü
çırmaglar.
A, C
Kedinin ağzını pire ısırınca döner yüzünü
çırmalar.
7217. Pişiyin ağzı ete çatmaz, deyer iy verir.
A, B
Kedinin ağzı ete değmez, kokar der.
7218. Pişiyin derdi, iti öldürer.
A
Kedinin derdi, iti öldürtür.
7219. Pişiyin ganadı olsaydı serçelerden elamet
galmazdı.
A
Kedinin kanadı olsaydı serçelerden elamet
kalmazdı.
7220. Pişiyin gözü siçan deşiyinde olar.
A
Kedinin gözü siçan deliğinde olur.
7221. Pişiyin könlü samanlığda idi, tazı da
govdu samanlığa saldı.
A
Kedinin gönüli samanlıktaydı, tazı da
kovdu samanlığa soktu.
7222. Pişiyin yatan yeri isti kürsü dibindedir.
A
Kedinin yattığı yer sıcak mangal altıdır.
7223. Pişiyin yüyürmeyi samanlığa gederdir.
A
Kedinin koşması samanlığa kadardır.
7224. Pişiyini ağaca dırmaşdıraram.
A
Kedini ağaca turmandırırım.
7225. Pişiyiniz merdivanımızı aparıb.
A
Kediniz merdivenimizi götürdü.
7226. Piyada atlıya güler.
A
Yaya atlıya güler.
7227. Piyada gedenden at almağı öyrenme.
A
Yaya gidenden at almayı öğrenme.
7228. Piyada zülvvardır.
A
Yaya ziyaretçidir.
7229. Piyadanın atlı ile ne yoldaşlığı ?
A, C
Yayanın atlı ile yoldaşlığı olmaz.
7230. Plovu yeyene ver, sözü deylene.
A, C
Pilavı yiyene ver, sözü diyene.
7231. Pöşengin ahırı torbakeş olar.
A
(?)
7232. Pul adamı ağıldan eyler.
A, C
Para adamı akıldan eder.
7233. Pul adamı dingildeder.
A
Para adamı konuşurur.

7234. Pul başa beladır.
A
Para başa beladır.
7235. Pul el çirkidir.
A, C
Para el kiridir.
7236. Pul eyiblere perde çekendir.
A
Para ayıplara perde çekendir.
7237. Pul kazanmag asandır, sahlamag çetin.
A
Para kazanmak kolaydır, saklamak zor.
7238. Pul keseni gılnc kesmez.
A, C
Paranın kestiğini kılıç kesmez.
7239. Puldan gonşu payı olmaz.
A, C
Paradan komşu payı olmaz.
7240. Pulu az olanın gussası da az olar.
A
Parası az olanın derdi de az olur.
7241. Pulu pul minneti daha artıg.
A, C
Parası para minneti daha çok.
7242. Pulum cibimde ağılm başımda.
A, C
Param cebimde aklım başımda.
7243. Pulun var giriş pulun yoh soruş.
A, C
Paran var giriş paran yok sor.
7244. Pulunu eziz eden özünü zelil eder.
A, B
Parasını yücelten kendisini alçalır.
7245. Pusguda oturan yatmaz.
A
Pusuda oturan yatmaz.
7246. Rahat durmayan narahat olar.
A, C
Rahat durmayan rahatsız olur.
7247. Rahat oturana ne vali gelir, ne hakim .
A
Rahat oturana ne vali gelir, ne hakim.
7248. Rahatlık isteyen adam kar, kor, lal gerek.
A
Rahatlık isteyen adam sağır, kör, dilsiz olmalı.
7249. Rast gelmeyen işe peşiman olma.
A, C
Rast gelmeyen işe pişman olma.
7250. Rehmet yazana, le'net pozana.
A, B, C
Rahmet yazana, lanet bozana.
7251. Remmaldır peygamberlig iddiası eyleyir.
A
Falcıdır peygamberlik iddiası eder.
7252. Rencberin ümidi ekinedir.
A
Ekinin ümidi ekinedir.
7253. Rende görmeyib.
A, C
Rende görmemiş.
7254. Rendelenmeyib.
A
Rendelenmemiş.
7255. Rengime bah, ahvalımı haber al.
A, B haber al: soruş, C
Rengime bak, halimi haber al.
7256. Rişhend etme gonşuna gelir bir gün başına.
A
Bahane verme komşuna, gelir bir gün başına.
7257. Rişhendlik ağılm zeifliyinden doğar.
A, C
Alaycılık, aklın zayıflığındandır.
7258. Ruzi (yemek) olsun ocagda olsun.
A, C
Yemek olsun ,ocakta olsun.
7259. Ruzi hellac bazarda gezir.
A
Yevmiyeci hallaç, pazarda gezer.
7260. Ruzi ki dedin, gazıyam me'lum.
A
Yemek mi dedin, kadıyım bilirim.
7261. Ruzimiz düşüb kor meliyeine.
A
Yemeğimiz düştü kör meliyeine.
7262. Ruzisi gelen zaman köpeyi yuhu tutar.
A
Yemeği gelince köpeğin uykusu gelir.
7263. Rüşvet, cehennemın açarıdır.
A
Rüşvet, cehennemın anahtarındır.
7264. Rüşvet gapıdan girerse iman bacadan çıhar.

- A, C
Rüşvet kapıdan girerse, iğnen bacadan çıkar.
7265. Rüşvet haramdır.
A
Rüşvet haramdır.
7266. Rüşvethoron agibeti yohdur.
A, B yohdur: olmaz
Rüşvet yiyenin sonu yoktur.
7267. Sabah sabaha salma.
A
Yarın yarına bırakma.
7268. Sabaha kim öle kim gala.
A, C
Yarına kim öle kim kala.
7269. Sabahın da sabahı var.
A
Yarının da yarını var.
7270. Sabahın naharı bedenın mısınardır.
A, C
Sabah yemeği bedenın çivisidir.
7271. Sabahın şeri ahşamın heyrinden yahşıdır.
A, C
Sabahın şeri akşamın hayrından iyidir.
7272. Sabahın şirin yuhusu, yolçunu yoldan eyler.
A
Sabahın tatlı uykusu, yolcuyu yolundan eder.
7273. Sabun gara palazı ağartmaz.
A
Sabun kara kilimi ağartmaz.
7274. Sabun ile üz yuyan bir gün göyçek olar.
A
Sabun ile yüz yıkayan bir gün güzel olur.
7275. Saç sefadan uzanar, dırnag cefadan.
A, B dırnag cefadan: dırnag cefadan uzanar
Saç sefadan uzar, tırnak cefadan.
7276. Saç tırekden su içer.
A, B
Saç yıtrekten su içer.
7277. Saçı borç almag mümkün olsaydı keçelin ne derdi vardı?
A, B vardı: olardı
Saçı borç almak mümkün olsaydı kelin ne derdi vardı?
7278. Saçı soyug olanın kındesi küt geder.
A
- Sacı soğuk olanın pidesi küt olur.
7279. Sadağa belanı def (et) eyler.
A
Sadaka beayı def eyler.
7280. Sadağa gada gaytarar.
A, C
Sadaka bela savar.
7281. Sadağa saraydan çıkmaz.
A
Sadaka saraydan çıkmaz.
7282. Sade yaşasan yüz yaşayabilersen.
A
Sade yaşasan yüz yaşarsın.
7283. Sadelik de abadlığın bir növüdü.
A
Sadelik de zenginliğin bir çeşididir.
7284. Saf armud sapdan düşmez.
A
Ham armut dalından düşmez.
7285. Saggal adama gazılığ vermez.
A
Sakal adama kadılığ vermez.
7286. Saggal ağarıb, bel bükülüb, başda ağılı yoh.
A, C
Sakal ağardı, bel büküldü, başta akıl da yok.
7287. Saggal başa gurban olsun.
A
Sakal başa kurban olsun.
7288. Saggal yoh iken bığ var idi.
A, B
Sakal yokken bıyık vardı.
7289. Saggala hal düşdü tıreye hal düşdü.
A, B hal: çal
Sakala ak düştü, yıtreğe dert düştü.
7290. Saggala salam vermir.
A
Sakala selam vermez.
7291. Saggalda feyz olsaydı keçiye kerameddin ağa deyerdiler.
A
Sakalda feyz olsaydı keçiye Kerametdin ağa derlerdi.
7292. Saggalı ağarıb ağılı ağarmayıb.
A
Sakalı ağardı akılı ağarmadı.
7293. Saggalı her delleyin eline vermezler.

- A
Sakalı her berberin eline vermezler.
7294. Saggalım yohdur sözlüm keçmir.
A, B keçmir: ötmür, C
Sakalım yoktur, sözlüm geçmiyor.
7295. Saggalıma soğan doğrayır.
A
Sakalıma soğan doğruyor.
7296. Saggalımı deyirmanda ağartmışam.
A
Sakalımı değırmende ağartmışım.
7297. Saggalımı hele ele vermemişem.
A
Sakalımı daha ele vermedim.
7298. Saggalın çıkmamış, kosaya rişhend
eleme.
A, B
Sakalın çıkmadan, köseyle alay etme.
7299. Saggalını uşag muşag eline verme.
A
Sakalını çocuk mocuk eline verme.
7300. Saggız çeynedikçe çürüyer.
A
Sakız çiğnedikçe çürür.
7301. Saggız çeynemekle garın doymaz.
A
Sakız çiğnemekle karın doymaz.
7302. Saggızını oğurlayıblar.
A
Sakızını çaldılar.
7303. Sağ baş yastuğa gelmez.
A
Sağlam baş yastuğa düşmez.
7304. Sağ başına saggız yapışdırma.
A
Sağlam başına sakız yapıştırma.
7305. Sağ el vereni sol el gerek bilmesin.
A
Sağ elin verdiğini sol el bilmemeli.
7306. Sağ eli ile haraylayır sol el ile govur
meni.
A
Sağ eli ile çağırır beni, sol eliyle kovar
beni.
7307. Sağ elim başına.
A
Sağ elim başına.
7308. Sağ elin başımıza.
- A
Sağ elin başımıza.
7309. Sağ elin renci sol ele haramdır.
A
Sağ elin incinmesi sol ele haramdır.
7310. Sağ elin sol ele ehtiyacı var.
A
Sağ elin sol ele ihtiyacı var.
7311. Sağ göz sol göze möhtac olmasın.
A
Sağ göz sol göze muhtaç olmasın.
7312. Sağ gözün sol göze e'tibarı yohdur.
A
Sağ gözün sol göze itibarı yoktur.
7313. Sağ ol var ol, gül ol bülbül ol, gefesde
olma.
A
Sağ ol var ol, gül ol bülbül ol, kafeste
olma.
7314. Sağ yeri garnı altındadır onu da örken
kesib.
A
Sağlam yeri karnının altındadır, onu da
organ kesti.
7315. Sağa da vurur sola da.
A
Sağa da vurur sola da.
7316. Sağlam ruh sağlam bedende olar.
A
Sağlam ruh sağlam bedende olur.
7317. Sağlamlığın gedrini hesteler bilir.
A
Sağlamlığın kadrini hastalar bilir.
7318. Sağlık büyük ne'metdir, gedrini bilmek
gerek.
A
Sağlık büyük nimettir, kadrini bilmek
gerek.
7319. Sağlık en büyük ne'metdir, deme babam
yohsulam.
A, B ne'metdir: soltanlıdır, yohsulam:
yohsuldur
Sağlık en büyük nimettir, deme babam
yoksulum.
7320. Sağlık en büyük varlıdır.
A, B varlıdır: nemetdir
Sağlık en büyük varlıktır.
7321. Sağlık olsun görerik.
A
Sağlık olsun görürüz.

7322. Sağlığ sultanlığdır.
A
Sağlık sultanlıktır.
7323. Sağlığında badam yemeyib, külçesine badam vururlar.
A
Sağlığında badem yemedi, yas ekmeğine badem koyarlar.
7324. Sağlığında kor fatma, ölende badam gözlü.
A
Sağlığında kör Fatma, ölünce badem gözlü.
7325. Sağsağan kekliye bahar öz yerişini itirir.
A
Saksaağan kekliğe bakar, kendi yürüyüşünü yitirir.
7326. Sahibinden gabag bostana girme.
A
Sahibinden önce bostana girme.
7327. Sahibinin yanında pişik de it basar.
A
Sahibinin yanında kedi de it basar.
7328. Sahibsiz ev harabadır.
A
Sahipsiz ev harabedir.
7329. Sahibsiz goyunu gurd yeyer.
A
Sahipsiz koyunu kurt yer.
7330. Sahibsiz mal yetimdir.
A
Sahipsiz mal yetimdir.
7331. Sahla gönü, gelir günü.
A, B
Sakla deriyi, gelir günü.
7332. Sahla samanı, gelir zamanı.
A, B
Sakla samanı, gelir zamanı.
7333. Sahsiya vere vere çihar misin bahası.
A, B
Çömleğe vere vere bakırın parası çıkar.
7334. Sakit başın ağrısı olmaz.
A
Sakin başın ağrısı olmaz.
7335. Sakit olar, salamat olar.
A
Sakin olur, selamet olur.
7336. Salam var baş kestirir, söyüş var en'am alar.
A, B
Selam var baş kestirir, küfür var bahşiş alır.
7337. Salam verdim borclu çıhdım.
A
Selam verdim borçlu çıktım.
7338. Salamalek sağsağan isti çörek göy soğan.
A
Selamünaleyküm saksaağan, sıcak ekmek yeşil soğan.
7339. Salatçının sesi mollaya toy bayramdır.
A
Sela verenin sesi hocaya düğün bayramdır.
7340. Salavat güce bağlıdır.
A, B
Salavat güce bağlıdır.
7341. Salavata işleyir.
A
Salavata çalışır.
7342. Sallaghana köpeyi arsız olar.
A
Mezbaha köpeği arsız olur.
7343. Salyan arabası kimi cırlıdayır.
A
Salyan arabası gibi cırlıyor.
7344. Saman gala gala gızıla döner, Gızıl gala gala samana döner.
A
Saman dura dura altına döner, Altın kala kala samana döner.
7345. Saman senin deyil, samanlık ki, senindir.
A, B
Saman senin değil, samanlık senindir.
7346. Saman su altundan su yeridir.
A
Saman su altundan su yürütür.
7347. Saman yeyen eşşek torbasını özü daşıyar.
A
Saman yiyen eşşek torbasını kendi taşır.
7348. Samanın tıstıstı göz çihardar.
A
Samanın dumanı göz çıkartır.
7349. Sancmayanı sancmazlar.
A
Vurmayanı vurmazlar.
7350. Sandığ tulasıdır.

- A
Sandık tazısıdır.
7351. Sanılı pul durumsuz olar.
A, B
Sayılı para bereketsiz olur.
7352. Sap çalağanın dayısıdır.
A
İp urğanın dayısıdır.
7353. Sap tızülen yerden gırlar.
A
İp inceldiği yerden kopar.
7354. Sapdan asılıb.
A
İpten asıldı.
7355. Sapın ucunu tapandan sonra iş yahşı
geder.
A
İpin ucunu bulduktan sonra iş iyi gider.
7356. Sarala sarala galınca kızara kızara öl.
A
Sarara sarara kalacağına kızara kızara öl.
7357. Sarala sarala yaşamagdansa merd merdane
ölmek yahşıdır.
A, B
Sarara sarara yaşamaktansa mertçe ölmek
iyidir.
7358. Sarbanla gonag olanın darvazası gen
gerek.
A
Kervancıyla gidip gelenin avlu kapısı
geniş olmalı.
7359. Sarı it çaggalın dayısıdır.
A
Sarı it çakalın dayısıdır.
7360. Sarı yağdan tük çekir.
A
Tereyağından tily çeker.
7361. Sarı yağla yağlayır, sarımsagla dağlayır.
A, B
Tereyağla yağlar, sarımsakla dağlar.
7362. Sarsag yaşamag ömre yamagdır.
A
Savruk yaşamak ömre yamadır.
7363. Sarsaglar olmasaydı yaltaglar acından
ölerdi.
A
Savruklar olmasaydı yaltaklar acından
öltürdü.
7364. Satınalma gulunam.
- A
Satınalma kulunum.
7365. Savab gör her zaman yahşılığ eyle.
A
Sevap gör her zaman iyilik et.
7366. Savab tökülüb yığan yohdur.
A
Sevap döktüldü toplayan yok.
7367. Savad adamı dilli eyler.
A
Okuryazarlık adamı dilli eder.
7368. Savaşan barışar, pislik söz başa galar.
A, C
Savaşan barışır, kötü söz başa kalır.
7369. Say yerine goz goy.
A
Say yerine ceviz koy.
7370. Sayanın guluyam saymayanın ağası.
A
Sayanın kuluyum, saymayanın ağası.
7371. Sayılan gün tez keçer.
A
Sayılan gün tez keçer.
7372. Saymadığın deşikden tülkü çıhar.
A
Saymadığın deşikten tilki çıkar.
7373. Saymaz it, adam gapar.
A, B
Saymaz it, adam kapar.
7374. Saz olan yerde sözlü saza vererler.
A
Saz olan yerde sözlü saza verirler.
7375. Saz şadlıg getirer.
A
Saz neşe getirir.
7376. Sazına bülbül gonar.
A
Sazına bülbül konar.
7377. Sazlı ev sözlü ev.
A
Sazlı ev sözlü ev.
7378. Sebebkarın evi abad.
A
Sesep olanın evi zengin.
7379. Sebir acıdır meyvesi şirin.
A
Sabır acıdır, meyvası tatlı.

7380. Sebir ağacı her bağda göyemez.
A
Sabır ağacı her bağda yetişmez.
7381. Sebir cennet açarır.
A
Sabır cennet anahtarıdır.
7382. Sebir eden muradına yetişer.
A
Sabreden muradına yetişir.
7383. Sebir eden salamat olar.
A, B
Sabreden selamet olur.
7384. Sebir eyle işine heyir gelir başına.
A
Sabreyle işine hayır gelir başına.
7385. Sebir eylerem sebir daşı, çatladı üreyimin başı.
A, B
Sabreylerim sabır taşı, çatladı yüreğimin başı.
7386. Sebir eyleyen çoh yaşar.
A, B
Sabreyleyen çok yaşar.
7387. Sebir eyleyen ferec tapar.
A, B ferec: gırh
Sabreden sevinir.
7388. Sebir ile halva bişer ey gora sende,
beslesen atlas olar tut yarpağından.
A, B
Sabır ile helva pişer koruktan, beslesen atlas olur dut yarpağından.
7389. Sebir kasam dolubdur.
A
Sabır kasam doldu.
7390. Sebir tekamülün babasıdır.
A
Sabır olgunluğun babasıdır.
7391. Sebirin ahırı heyir olar.
A
Sabırın sonu hayır olur.
7392. Seçe seçe düşdü seçmeliye.
A
Seçe seçe düştü seçmeye.
7393. Sedaget gehramanın zinetidir.
A
Sadakat kahramanın zinetidir.
7394. Sefalet çalışkan adamın gapısından bahar.
A
Sefalet çalışkan adamın kapısından bakar.
7395. Sefer mehek daşdır.
A
Sefer mihenk taşdır.
7396. Sefere geden su götürer.
A
Sefere giden su götürür.
7397. Schavet dövletden deyil tebietdendir.
A
Cömertlik zenginlikten değil,
tabiattandır.
7398. Scher gedec nahıra ahşam geler ahura.
A, B
Scher gider mala, akşam gelir ahıra.
7399. Seher gününe gızmayan, ahşam gününe heç gızmaz.
A
Sabah güneşine ısınmayan, akşam güneşine hiç ısınmaz.
7400. Seher yemeyini özün ye,
Günorta yemeyini yoldaşına,
Ahşam yemeyini düşmenine ver.
A
Sabah yemeğini kendin ye,
Öğlen yemeğini yoldaşına,
Akşam yemeğini düşmanına ver.
7401. Seherin işini seher gör.
A
Sabahın işini sabahtan gör.
7402. Sahrada gül bitmez cahile söz yetmez.
A, C
Sahrada gül bitmez, cahile söz yetmez.
7403. Sehvi deyirmançı eyler buğda aparar un getirer.
A
Hatayı değirmenci yapar, buğday götürür un getirir.
7404. Sekkiz gün ömüre, dogguz gün çalışmag lazımdır.
A
Sekiz gün ömüre, dokuz gün çalışmak gerektir.
7405. Sekkiz mıha dogguz at bağlamazlar.
A
Sekiz çiviye dokuz at bağlamazlar.
7406. Sekkiz yumurta verib, dogguz yumurta isteyir.
A
Sekiz yumurta verip, dokuz yumurta ister.

7407. Seksen, dohsan, bir gün varsan bir gün yoh.
A, B
Seksen, doksan, bir gün varsın, bir gün yoksun.
7408. Sekseninde yaşayır, indi belin gurşayır.
A
Sekseninde yaşar, belini şimdi kuşar.
7409. Sel yüz günde ovanı derd bir günde ovar.
A
Sel yüz günde yüz günde yaptığını dert bir günde yapar.
7410. Selbeni meyveli ağaca vururlar.
A
Meyveli ağaç sopalanır.
7411. Sen adını çek men nişan verim.
A
Sen adını koy ben nişan vereyim.
7412. Sen ağa, ben ağa, inekleri kim sağa ?
A, B, C
Sen ağa, ben ağa, inekleri kim sağa ?
7413. Sen ağacı eline al oğrunu it gapacag.
A
Sen ağacı eline al, hırsız it kapacak.
7414. Sen ağacı götür suçlu özünü bildirer.
A, B bildirer: bildirecek, C götür: eline al, bildirer: gösterer
Sen ağacı eline al suçlu kendini bildirir.
7415. Sen atlı men piyada.
A, B
Sen atlı ben yaya.
7416. Sen bir kişisen men bir kişi.
A
Sen bir kişisin ben bir kişi.
7417. Sen bir yeyip içmişen, men dünyanı gezmişem.
A
Sen yiyip içmişsin, ben dünyayı gezmişim.
7418. Sen çaldın ?
A
Sen mi çaldın ?
7419. Sen dalını daşa ver o gider daş yığan olar ki.
A
Sen sırtını taşa daya, o kadar taş yığan olur ki.
7420. Sen de bir saggal terpet.
A
Sen de bir sakal oynat.
7421. Sen dedeli men yetim.
A
Sen babalı ben yetim.
7422. Sen deyen garpızdır fal fal yeyerler.
A
Sen dediğin karpuzdur şapur şapur yerler.
7423. Sen deyen oldu, men deyen.
A
Sen dedin oldu, ben dedim olmadı.
7424. Sen deyen olsun ancag bazar pozulmasın.
A
Senin dediğin olsun yeter ki pazarlık bozulmasın.
7425. Sen deyen olsun gal yatsın.
A
Senin dediğin olsun bela kalsın.
7426. Sen doğru ol, eyri belasını tapar.
A, C
Sen doğru ol, eğri belasını bulur.
7427. Sen duza gedende men duzdan gelirdim.
A
Sen tuza giderken ben tuztan geliyordum.
7428. Sen elesen men bele.
A
Sen öylesin ben böyle.
7429. Sen get aşig aşig oynamağa.
A
Sen git, aşık oynamaya.
7430. Sen get özüne dost gazan düşmen ocag başında.
A, C
Sen git kendine dost kazan, düşman ocak başında.
7431. Sen goçag oğlan ol garanlıg geceler çohdur.
A
Sen gözlü kara oğlan ol, karanlık geceler çoktur.
7432. Sen gören ağaçları dibinden kesibler.
A
Senin gördüğün ağaçları dibinden kestiler.
7433. Sen gören ağaçları odunluğa doğrayıblar.
A
Senin gördüğün ağaçları odun diye doğradılar.
7434. Sen gülle atan ol barıtını men verrem.
A, C
Sen mermi at, barutunu ben veririm.

7435. Sen gündüz geden yolları men gece iken keçmişem.
A
Senin gündüz gittiğin yolları, ben geceyken geçtim.
7436. Sen hagg ol, hagg da seninle olar.
A
Sen hak ol, Hak da seninle olur.
7437. Sen içini ye men gabıgını kemirerem.
A
Sen içini ye, ben kabuğunu kemiririm.
7438. Sen işi burahmasan iş seni burahmaz.
A
Sen işi bırakmazsan, iş seni bırakmaz.
7439. Sen kim men kim ?
A
Sen kim ben kim ?
7440. Sen menden can iste men deyim gözüm üste.
A
Sen benden can iste, ben diyeyim gözümün üstüne.
7441. Sen benim bir üzümü ağart, men senin iki üzünü ağardım.
A, B
Sen benim bir yüzümü ağart, ben senin iki yüzünü ağartayım.
7442. Sen meyhanaya gedirsen, men mescide, bes birbirimizi harada görek ?
A
Sen meyhaneye gidersen, ben mescide, peki birbirimizi nerede görelim ?
7443. Sen mollaya gedende men molladan gelirdim.
A, C
Sen hocaya giderken ben hocadan geliyordum.
7444. Sen ne bilirsen ayı harada yumurtlar.
A
Sen ne bilirsin ayı nerde yumurtlar.
7445. Sen ne hayda men ne hayda.
A
Sen nerde, ben nerde ?
7446. Sen orda, yaz men burda, kor olsun düşmenimiz.
A
Sen orda yaz, ben burda, kör olsun düşmanımız.
7447. Sen öl men ağçagabulda senin için deve kesim.
- A
Sen öl, ben Akçakabulde senin için deve keseyim.
7448. Sen öldün borcdan gurtardın.
A
Sen öldün, borçtan kurtardın.
7449. Sen özüne gün ahtar.
A
Sen kendine gün ara.
7450. Sen razı, men razı, ne gelet eyleyib gazı ?
A
Sen razı, ben razı, Kadı da kim oluyor ?
7451. Sen sapda durmaz baltasan.
A
Sapta durmaz baltasın.
7452. Sen saydığını say gör felek ne sayır.
A
Sen saydığını say, gör felek ne sayar.
7453. Sen sevdanı et guyrug heybededir.
A
Sen sevdanı stürdür, kuyruk heybededir.
7454. Sen sözü at, yiyesi özü götürer.
A, B, C
Sen sözü at, sahibini kendi bulur.
7455. Sen teprenince, gırğı Şirvanı aşar.
A, B aşar: aşdı
Sen kumıldayana kadar şahin Şirvan'ı aşar.
7456. Sen vuranda su çıhar men vuranda gan ?
A, C
Sen vurunca su çıkıyor da, ben vurunca kan mı çıkıyor ?
7457. Sen vurmadin, men yıhmadım, bes buna ne oldu ?
A, B yıhmadım: yihulmadım
Sen vurmadin, ben yıkmadım, peki buna ne oldu ?
7458. Sen yediğini bilmirsen men doğradığımı bilirem.
A
Sen yediğini bilmiyorsun, ben doğradığımı bilirim.
7459. Sen yerinden terpenince dağ daş dile geler.
A
Sen yerinden kumıldayana kadar dağ taş dile gelir.
7460. Senden ehtiyacı olanı başgasına möhtac eleme.

- A
Sana muhtaç olanı başkasına muhtaç etme.
7461. Senden hareket menden bereket.
A
Senden hareket benden bereket.
7462. Senden kor it heyir görmeyib.
A
Senden kör it hayır görmedi.
7463. Senden mene yar olmaz.
A
Senden bana yar olmaz.
7464. Sene bir kelme söz, mene bir illik yol.
A
Sana bir kelime söz, bana bir yıllık yol.
7465. Sene bir toy tutaram ki, elinden it eppeyini alar.
A
Sana öyle bir düğün yaparım ki, elinden it ekmeğini alır.
7466. Sene güvendiğim dağlar, sene de gar yağarmış.
A, B, C
Güvendiğim dağlar size de kar yağmış.
7467. Sene her kim daş atsa sen ona çörek at.
A
Kim sana taş atarsa sen ona ekmeç at.
7468. Sene it sahlayanın bir tike artuğ çöreyi gerek.
A
Senin için it besleyenin bir lokma fazla ekmeği gerek.
7469. Sene menden öyüd denini özün üyüd.
A
Sana benden öğüt, taneni kendin öğüt.
7470. Sene mene ne şeriat.
A
Sana bana ne şeriat.
7471. Senet ayrı verdiş ayrı.
A
Sanat ayrı, alışkanlık ayrı.
7472. Senet golda gızıl bilerezikdir.
A
Sanat kolda altın bilezikdir.
7473. Senet insanın hezinesidir.
A
Sanat insanın hazinesidir.
7474. Senetin pisi olmaz.
A
- Sanatın kötüsü olmaz.
7475. Senetkarın oğurluğun tutmağ olmaz.
A
Sanatkarın hırsızlığı bilinmez.
7476. Seni alar da satar da sen heber tutmasan.
A, B sen: -, tutmasan: tutmazsan
Seni alır da satar da haberin olmaz.
7477. Seni isterem çoh isterem bir gözümü yoh isterem.
A
Seni isterim çok isterim bir gözümü yok isterim.
7478. Seni isteyirem, özümü senden artuğ isteyirem.
A, C
Seni isterim, kendimi senden çok isterim.
7479. Seni benim gebrime goymayacaglar.
A
Seni benim mezarıma koymayacaklar.
7480. Seni ne tapan deyer yaşa, ne itiren deyer hayıf.
A
Seni ne bulan sevinir, ne kaybeden üzülür.
7481. Seni öküz vursun.
A
Seni öküz vursun.
7482. Senin atın benim arpamın gücüne yorğa gedir.
A
Senin atın benim arpamın sayesinde tırıs gider.
7483. Senin ipin ile şe le bağlamag olmaz.
A
Senin ipin ile yük bağlanmaz.
7484. Senin üzün devenin dizi.
A
Senin yüzün devenin dizi.
7485. Senin vahtın keçib allah övladına ağıl versin.
A
Senin vaktin geçti, Allah evladına akıl versin.
7486. Senin yumurtanın sarısı olmaz.
A
Senin yumurtanın sarısı olmaz.
7487. Seninki negddir sen apardın.
A
Seninki nakittir sen aldın.

7488. Seninki sende, benimki mende.
A
Seninki sende, benimki bende.
7489. Sensiz bir günümüz olmasın.
A
Sensiz bir günümüz olmasın.
7490. Sepilmeyen buğda göyermes.
A, B
Serpilmeyen buğday yeşermes.
7491. Serçe deyil budunu verim bir devenin
neyini verim ?
A, C
Serçe değil budunu vereyim, bir devenin
neyini vereyim ?
7492. Serçe gazan doldurmaz, gaz vur gazan
dolsun.
A, B
Serçe kazan doldurmaz, kaz vur kazan
dolsun.
7493. Serçe nedir ki, bozbaşı ne ola ?
A, B
Serçe nedir ki, nohutlu çorbası da ne
olsun ?
7494. Serçe olsun elimde olsun, göyde uçan
gazı neylerem ?
A, B
Serçe olsun elimde olsun, gökte uçan
kazı neyleyeyim ?
7495. Serçeden gorhan darı ekmez.
A, C
Serçeden korkan darı ekmez.
7496. Serçeni bülbül adına satır.
A, B
Serçeyi bülbül diye satar.
7497. Serçenin cib cibinden toyuğun
gaggıldaması yaşıdır.
A
Serçenin cik cikinden tavuğun
gıdaklaması iyidir.
7498. Serçenin neğmesi yoh cib cibi yoh.
A
Serçenin nağmesi yok, cik ciki yok.
7499. Serçeye cib cib öğretmezler.
A, C
Serçeye cik cik öğretmezler.
7500. Serhoş biri iki görer.
A
Sarhoş biri iki görür.
7501. Serhoş sarhoşu meyhanada görer.
A, B görer: tapar
Sarhoş sarhoşu meyhanede görür.
7502. Serhoşa mektub yazma, ya ohuyar ya
ohumaz.
A
Sarhoşa mektub yazma, ya okur ya
okumaz.
7503. Serhoşdan deli de gorhar.
A, C
Sarhoşdan deli de korkar.
7504. Serhoşu it de tutmaz.
A
Sarhoşu it kapmaz.
7505. Serhoşu meyhanada ,mollanı mescidde,
dervişi tekyede tapımag olar.
A
Sarhoşu meyhanede, hocayı mescitte,
dervişi tekkede bulursun.
7506. Serhoşun deniz topuğundadır.
A
Sarhoşun deniz topuğundadır.
7507. Serhoşun mektubu meyhanada ohunar.
A
Sarhoşun mektubu meyhanede okunur.
7508. Serhoşun ne vecine aleml su aparsın.
A
Sarhoşun ne umrunda, aleml sel bassın.
7509. Sernic getir sūd ahtar.
A
Kap getir, sūt götür.
7510. Sert olma merd ol.
A
Sert olma mert ol.
7511. Serv ağacı ne geder uca olsa, esli yohdur,
budağında bar olmaz.
A, B, C
Selvi ağacı ne kadar yüksek olsa da, aslı
yoktur, dalında meyva olmaz.
7512. Ses kty ile iş aşmaz.
A
Kuru gürültü ile iş bitmez.
7513. Ses ver sirr verme.
A, C
Ses ver sır verme.
7514. Sev seni seveni.
A
Sev seni seveni.
7515. Sevda arasında nurh goymazlar.
A

7488. Seninki sende, benimki mende.
A
Seninki sende, benimki bende.
7489. Sensiz bir günümüz olmasın.
A
Sensiz bir günümüz olmasın.
7490. Sepilmeyen buğda göyermes.
A, B
Serpilmeyen buğday yeşermes.
7491. Serçe deyil budunu verim bir devenin
neyini verim ?
A, C
Serçe değil budunu vereyim, bir devenin
neyini vereyim ?
7492. Serçe gazan doldurmaz, gaz vur gazan
dolsun.
A, B
Serçe kazan doldurmaz, kaz vur kazan
dolsun.
7493. Serçe nedir ki, bozbaşı ne ola ?
A, B
Serçe nedir ki, nohutlu çorbası da ne
olsun ?
7494. Serçe olsun elimde olsun, göyde uçan
gazı neylerem ?
A, B
Serçe olsun elimde olsun, gökte uçan
kazı neyleyeyim ?
7495. Serçeden gorhan darı ekmez.
A, C
Serçeden korkan darı ekmez.
7496. Serçeni bülbül adına satır.
A, B
Serçeyi bülbül diye satar.
7497. Serçenin cib cibinden toyuğun
gaggıldaması yaşıdır.
A
Serçenin cik cikinden tavuğun
gıdaklaması iyidir.
7498. Serçenin neğmesi yoh cib cibi yoh.
A
Serçenin nağmesi yok, cik ciki yok.
7499. Serçeye cib cib öğretmezler.
A, C
Serçeye cik cik öğretmezler.
7500. Serhoş biri iki görer.
A
Sarhoş biri iki görür.
7501. Serhoş sarhoşu meyhanada görer.
A, B görer: tapar
Sarhoş sarhoşu meyhanede görür.
7502. Serhoşa mektub yazma, ya ohuyar ya
ohumaz.
A
Sarhoşa mektub yazma, ya okur ya
okumaz.
7503. Serhoşdan deli de gorhar.
A, C
Sarhoşdan deli de korkar.
7504. Serhoşu it de tutmaz.
A
Sarhoşu it kapmaz.
7505. Serhoşu meyhanada ,mollanı mescidde,
dervişi tekyede tapnag olar.
A
Sarhoşu meyhanede, hocayı mescitte,
dervişi tekkede bulursun.
7506. Serhoşun deniz topuğundadır.
A
Sarhoşun deniz topuğundadır.
7507. Serhoşun mektubu meyhanada ohunar.
A
Sarhoşun mektubu meyhanede okunur.
7508. Serhoşun ne vecine aleml su aparsın.
A
Sarhoşun ne umrunda, aleml sel bassın.
7509. Sernic getir sūd ahtar.
A
Kap getir, sūt götür.
7510. Sert olma merd ol.
A
Sert olma mert ol.
7511. Serv ağacı ne geder uca olsa, esli yohdur,
budağında bar olmaz.
A, B, C
Selvi ağacı ne kadar ylıksek olsa da, aslı
yoktur, dalında meyva olmaz.
7512. Ses kily ile iş aşmaz.
A
Kuru gürtlü ile iş bitmez.
7513. Ses ver sirr verme.
A, C
Ses ver sır verme.
7514. Sev seni seveni.
A
Sev seni seveni.
7515. Sevda arasında nırh goymazlar.
A

- Sevda arasında şart koymazlar.
7516. Sevdanı pul keser, davanı gıınc.
A
Sevdayı para keser, davayı kılıç.
7517. Sevdanı sevda ile uyurlar.
A
Sevdayı sevda ile yıkarlar.
7518. Sevdanın evveli.
A
Sevdanın ilki.
7519. Seveni sevene ver.
A
Seveni sevene ver.
7520. Seveni sevilen incider.
A
Seveni sevilen incitir.
7521. Sevenin gözünde perde olar.
A, B, C
Sevenin gözünde perde olur.
7522. Severem meni seveni keçel ola daz ola,
Sevmerem meni sevmeyeni şah ola
şahbaz ola.
A
Severim beni seveni, kel olsa dazlak
olsa,
Sevmem beni sevmeyeni şah olsa şahbaz
olsa.
7523. Sevgi adamı sele verer.
A
Sevgi adamı sele verir.
7524. Sevgi adamı yandırar.
A
Sevgi adamı yakar.
7525. Sevgi od deyil, amma oddan yamandır.
A, B
Sevgi ateş değıl, ama ateşten kötüdür.
7526. Sevgilime çataydım, rahat rahat
yataydım.
A
Sevgilime rastlayayım, rahat rahat
yatayım.
7527. Sevinc sevinc getirer.
A
Sevinç sevinç getirir.
7528. Sevindim guşum var guşum var aralığa
çıldı serçe balası.
A
Kuşum var diye diye sevindim ortaya
çıktı serçe yavrusu.
7529. Seyid ceddine arhalanar.
A, B
Seyit ceddine güvenir.
7530. Sıhib suyunu çıhardarlar.
A, C
Sıkıp suyunu çıkarturlar.
7531. Sıhıla sıhıla behište getmekdense oynaya
oynaya cehenneme get.
A
Sıkıla sıkıla cennete gitmekdense oynaya
oynaya cehenneme git.
7532. Sınan gol sağalar sınan gelb sağalmaz.
A
Sırlan kol iyileşir, kırılan kalp
iyileşmez.
7533. Sınanmamış atın dal gabağına keçmezler.
A
Denenmemiş atın önünden arkasında
durulmaz.
7534. Sınıg gabda su galmaz.
A, B
Kırık kaptı su durmaz.
7535. Sınsın o baş ki, dost yolunda gerek
olmaz.
A, C
Dost yoluna verilmeyen baş kırılınsın.
7536. Sıradan çıhan gotur olar.
A
Sıradan çıkan uyuz olur.
7537. Sıyığı ile yıhılan ev, aş bişir, viran
olsun.
A
Çorba ile yıkılan ev, yemek pişir, viran
olsun.
7538. Sızağıni gaşuma çıban edersen.
A
Sivilceyi kaşuma çıban edersin.
7539. Sıçan deşiyini satın alır.
A
Sıçan deliğini satın alır.
7540. Sıçan garasından minare tikir.
A
Sıçan bokundan minare diker.
7541. Sıçan görende pelenge dönen pişik peleng
görende sıçana döner.
A, B
Sıçan görtince kaplana dönen kedi, kaplan
görünce sıçana döner.
7542. Sıçan kimi bir gözü deşikdedir.
A

- Siçan gibi bir gözül deliktedir.
7543. Siçan kimi her delikten baş gösterir.
A
Siçan gibi her delikten baş gösterir.
7544. Siçan olmamış dağarcık delir.
A, B
Siçan olmadan dağarcık delir.
7545. Siçan sidiyinin de deryaya heyri var.
A
Siçan sidiğinin de denize hayrı var.
7546. Siçana arag versen pişikden pasport ister.
A
Siçana içki versen kediden pasaport ister.
7547. Siçana dediler: - Bu deşikden çık gir o deşiye beş min altun verecek sene,
Siçan dedi: - Bunda ne var menzili yahın pülü çoh.
A
Siçana dediler: - Bu deşikten çık gir o deşiğe beş bin altun verelim sana,
Siçan dedi: - Bunda ne var yolu yakın parası çok.
7548. Siçandan olan, keseyen olar.
A, B
Siçandan doğan, kemirgen olur.
7549. Siçandan olan, torba keser.
A, B
Siçandan doğan, torba keser.
7550. Siçanı öldürmek pişiye oyundur.
A, B
Siçanı öldürmek kediye oyundur.
7551. Siçanın anbara girmesine yanmıram,
Başkasına yol göstermesi meni yandırır.
A
Siçanın anbara girdiğine yanmıyorum,
Başkasına yol göstermesi beni yakar.
7552. Sidgnen garadaşdan metleb almag olmaz.
A, C
Sıdk ile kara taştan maksat alınmaz.
7553. Sidr, kafuru müfte görse, uzanıb öler.
A
Sedir ağacı, kafuru bedava görse, düşer ölü.
7554. Sifariş ile hecc gebul olmaz.
A, B
Siparişle hac kabul olmaz.
7555. Silah sahibine de düşmendir.
A, C
Silah sahibine de düşmandır.
7556. Silahla oynamag olmaz.
A
Silahla oyun olmaz.
7557. Sildim süpürdüm, silkindim çıhdım.
A, C
Sildim süpürdüm, silkindin çıktım.
7558. Siması boş, guşgunu boş.
A
Yüzü boş, kıcı boş.
7559. Sirke tünd olanda, öz küptünü partladar.
A, B, C
Sirke keskin olunca, kendi küptünü parçalar.
7560. Sirkenin öz gabına zereri var.
A
Sirkenin kendi kabına zararı var.
7561. Sırr açandan el gaçar.
A, B, C
Sır açandan el kaçar.
7562. Sırr sahlamag merdlikdir.
A
Sır saklamak mertliktir.
7563. Sırr verme dostuna o da deyer dostuna.
A
Sır verme dostuna, o da söyler dostuna.
7564. Sırrı sırr açar, kiri kir.
A, C
Sırrı sırr açar, kiri kir.
7565. Sırrını dostuna deme, dostunun da dostu var.
A, B
Sırrını dostuna söyleme, dostunun da dostu olur.
7566. Siyaset nene bacı bilmez.
A
Siyaset nine bacı dinlemez.
7567. Sizin aranızda ala garğa balalamaz.
A
Sizin aranızda ala karga yavrulamaz.
7568. Sizin evde yeyek bizim evde oynayag.
A, C
Sizin evde yiyelim, bizim evde oynayalım.
7569. Sizin gazanınız var, biz vurag öz güvecimizi sındırag.
A
Sizin kazanının var, biz vuralım kendi güvecimizi kiralım.

7570. Sofi soğan yemez tapsa gabiğini da goymaz.
A
Sofu soğan yemez, bulsa kabuğunu da bırakmaz.
7571. Soğan acı olsa da süfrede öz yeri var.
A
Soğan acı olsa da sofrada yeri var.
7572. Soğan eyib açandır.
A
Soğan ayıp gösterir.
7573. Soğan göyverdi, dedi men de bir gülem.
A, B
Soğan yeşerdi, ben de bir gülüm dedi.
7574. Soğan olsun nagd olsun.
A, B
Soğan olsun nakit olsun.
7575. Soğan yememisen, için niye göynevir ?
A
Soğan yemedin için niye gurulduyor ?
7576. Solahay berk vurur.
A
Solak sağlam vurur.
7577. Soldan vurur, sağdan biçir.
A
Soldan vurur, sağdan biçer.
7578. Sona galan dala galar dala galan dana govar.
A, C
Sona kalan arkada kalır, arkada kalan dana kovar.
7579. Sonraki peşmançılığ fayda vermez.
A, B peşmançılığ: peşmanlık
Sonraki pişmanlık fayda vermez.
7580. Sonraya galan demye galar.
A, B demye: deme
Sonraya kalan açıkta kalır.
7581. Sorag sorag ile İsfahana gederler.
A
Sora sora İsfahana gidilir.
7582. Sorğu sual göyde deyil yerdedir.
A
Sorgu sual gökde değil yerdedir.
7583. Soruşan dağlar aşar, soruşmayan düzde çaşar.
A, B
Soran dağlar aşar, somayan düzde çaşar.
7584. Soruşdular: - Keçel başını yudun ?
Dedi: - Yudum da daradım da.
- A
Sordular: - Kel başını yıkadın mı ?
Dedi: - Yıkadım da taradım da.
7585. Sovgatın adı birdir.
A, B
Hediyenin adı birdir.
7586. Soyub soyub, guyrugunda bıçağı sındırdı.
A
Soydu soydu, kuyrugunda bıçağı kırdı.
7587. Soyug demir döyülmez.
A, C
Soğuk demir dövülmez.
7588. Söhbet darı torbasıdır deşildi dağılacag.
A, B dağılacag: ahacag
Sohbet darı torbasıdır, deşildi dağılacak.
7589. Söhbet ile garıyan gemden güsseden azad olar.
A
Sohbet ile kocayan gamsız kedersiz olur.
7590. Söhbet üçün çene, çaggal üçün hena.
A
Sohbet için çene, çakal için kına.
7591. Söndü bizim çırağımız, yandı sizin çırağınız.
A
Söndü bizim kandilimiz, yandı sizin kandiliniz.
7592. Söylemek menden, dinlemek senden.
A
Söylemek benden, dinlemek senden.
7593. Söyleyene bahma söylediyine bah.
A
Söyleyene bakma, söylediğine bak.
7594. Söyme nöker atamı söymeyim bey atanı.
A, B nöker: gul
Söğme kul atama, söğmeyeyim bey atana.
7595. Söyüdden sendel iyi gelmez.
A, B
Söğütten sandal kokusu gelmez.
7596. Söylüş gelp puldur, yiyesine gayıdar.
A, B
Küfür sahte paradır, sahibine döner.
7597. Söz ağızdan çıkar.
A
Söz ağızdan çıkar.
7598. Söz altına galan deyil.
A

- Söz altında kalmaz.
7599. Söz bir olsa zerbi geren sındırar.
A, C
Söz bir olsa, zoru bozar.
7600. Söz böyüün, su kiçiyin.
A, B böyüün: böyüündür, C böyüün:
böyüündür
Söz büyüün, su küçüün.
7601. Söz çoh olan yerde yalan da çoh olar.
A, C
Söz çok olan yerde, yalan da çok olur.
7602. Söz danış söz eşit.
A
Söz söyle, söz işit.
7603. Söz danış, söz olsun.
A, C
Söylediğin söz, söz olsun.
7604. Söz danışıgdan keçer.
A, B, C
Söz konuşmaktan geçer.
7605. Söz dediyin demirdir, döydükce uzanar.
A, B
Söz dediğin demirdir, dövüdükçe uzar.
7606. Söz deyen azdır, söz çeyneyen çoh.
A, C
Söz söyleyen azdır, söz çiğneyen çok.
7607. Söz geldi deycerler.
A, C
Söz geldi derler.
7608. Söz geldi megamında de gelsin.
A
Söz yeri gelince söyle gelsin.
7609. Söz gezdiren adamdan gorh.
A, C
Söz gezdiren adamdan kork.
7610. Söz gezdirme.
A
Söz gezdirme.
7611. Söz gılncedan keskindir.
A, C
Söz kılıctan keskindir.
7612. Söz guşdur buraharsan uçar geder.
A, C
Söz kuştur bırakırsan uçar gider.
7613. Söz gümüş olsa, sükut gızıldır.
A, C
Söz gümüşse, sükut altındır.
7614. Söz ile plov olmaz, yağ ile düğü gerek.
A, C
Söz ile pilav olmaz, yağ ile pirinç gerek.
7615. Söz mende, pul İngilizde.
A
Söz bende, para İngilizde.
7616. Söz odur ki, hagga vara.
A, B, C
Söz odur ki, hakka varsın.
7617. Söz pehlevanı olma.
A
Söz pehlivanı olma.
7618. Söz sahibi ölse de, söz galar.
A, B, C
Söz sahibi ölse de, söz kalır.
7619. Söz sahibinin dustağıdır, sahibi sözün
dustağı.
A, B sözün: sözünün , C
Söz sahibinin tutsağıdır, sahibi sözün
tutsağı.
7620. Söz sandığa girmez.
A
Söz sandığa girmez.
7621. Söz sovsuz ev olmaz.
A, C
Dedikodusuz ev olmaz.
7622. Söz söylediyin adamı tanı, sonra ona söz
söyle.
A, C
Söz söylediğin adamı tanı, sonra ona söz
söyle.
7623. Söz sözlü çeker, arşın bezi.
A, B, C
Söz sözlü çeker, arşın bezi.
7624. Söz sözlü getirer.
A
Söz sözlü getirir.
7625. Söz su kimi ahar.
A, C
Söz su gibi akar.
7626. Söz tez yayılar.
A, C
Söz tez yayılır.
7627. Söz torbaya girmez.
A, C
Söz torbaya girmez.
7628. Söz üçün elini cibine salmır.
A
Söz için elini cebine sokmaz.

7629. Söz için usta, iş için heste.
A
Söz için usta, iş için hasta.
7630. Söz vahtına çeker.
A, B, C
Söz vaktine çeker.
7631. Söz var adamı mest eyler, söz var mesti ayıldar.
A, C
Söz var adamı sarhoş eder, söz var sarhoşu ayılır.
7632. Söz var el içinde, söz var ev içinde.
A, C
Söz var el içinde, söz var ev içinde.
7633. Söz var geler geçer, söz var deler geçer.
A, C
Söz var gelir geçer, söz var deler geçer.
7634. Söz var gulaglarına salarlar (vururlar) söz var ki kulag ardına vururlar.
A, C
Söz var kulak asarlar, söz var kulak ardına atarlar.
7635. Söz var halg içinde söz var hulg içinde.
A
Söylenecek söz var, söylenmeyecek söz var.
7636. Söz var hesteni sağaldar söz var adamı yaralar.
A, C
Söz var hastayı iyileştirir, söz var adamı yaralar.
7637. Söz var şeker şirin bal kimi, söz var ki zeherden de beterdir.
A
Söz var şeker tatlı bal gibi, söz var zehirden de beterdir.
7638. Söz verme, verdin yerine yetir.
A, C
Söz verme, verdin yerine getir.
7639. Söz vermek asandır yerine yetirmek çetin.
A, C
Söz vermek kolaydır, yerine getirmek zor.
7640. Söz yaş deridir haraya çeksen oraya geder.
A
Söz yaş deridir, nereye çeksen oraya gider.
7641. Sözden söz çıkar.
A, B, C
7642. Sözdür danışır.
A
Sözdür konuşur.
7643. Sözle borc ödenmez.
A, C
Sözle borç ödenmez.
7644. Sözle iş aşmaz.
A, C
Sözle iş bitmez.
7645. Sözle plov bişse dağ geder yağ menden.
A. B bişse: olsa, C bişse:olsa
Sözle pilav pişse dağ gider yağ benden olsun
7646. Sözler bir birine calanub geder.
A
Sözler birbirine yapışıp gider.
7647. Sözü ağzında bişir sonra de.
A, C
Sözü ağzında pişir sonra söyle.
7648. Sözü at yere geder yerini tapar.
A
Sözü at yere gider yerini bulur.
7649. Sözü at, yiyesi götürer.
A, C
Sözü at, sahibi alır.
7650. Sözü çoh uzadarsan dadı kaçır.
A, C
Sözü çok uzatarsan tadı kaçır.
7651. Sözü de ağzın isti iken.
A, C
Sözü ağzın sıcakken söyle.
7652. Sözü hecele, sonra get danış.
A, C
Sözü hecele, sonra git söyle.
7653. Sözü hiridarı olana deyerler.
A
Sözü dinleyene söylerler.
7654. Sözü megamında de çihart.
A
Sözü yeri gelince söyle.
7655. Sözü menden gabag geder.
A
Sözü benden önce gider.
7656. Sözü üze deyerler.
A
Sözü yüze söylerler.

7657. Sözü sen at yiyesini götürer.
A
Sözü sen at sahibini bulur.
7658. Sözü sözden alırlar.
A, C
Sözü sözden alırlar.
7659. Sözü uzadarsan besdir deyerler.
A, C
Sözü uzatırsan yeter derler.
7660. Sözü acısı zeherden de beterdir.
A
Sözü acısı zehirden de beterdir.
7661. Sözü ahır evvelinden me'lum olar.
A, C
Sözü sonu başından belli olur.
7662. Sözü bilmeyen ağız başa tohmag
vurdurur.
A, C
Sözü bilmeyen ağız başa tokmak
vurdurur.
7663. Sözü cavabı söz olar.
A
Sözü cevabı söz olur.
7664. Sözü damarı olar, çekdikce uzanar.
A
Sözü damarı olur, çektikçe uzar.
7665. Sözü düzü daşdan geçer.
A
Sözü doğrusu taştan geçer.
7666. Sözü düzünü de, atı min çap.
A, B düzünü: doğrusunu, C düzünü:
doğrusunu
Sözü doğrusunu söyle, atı bin koştur.
7667. Sözü düzünü uşagdan heber al.
A, B düzünü: doğrusunu, C düzünü:
doğrusunu
Sözü doğrusunu çocuktan haber al.
7668. Sözü düzünü zarafata salıb deyerler.
A, B düzünü: doğrusunu, C zarafata salıb:
zarafete
Sözü doğrusunu zarafete derler.
7669. Sözü gedemi yeyin olar.
A
Sözü ayağı çevik olur.
7670. Sözü kısası deyerli olar.
A, C
Sözü kısası değerli olur.
7671. Sözü kısası, höriyün uzunlu.
A
- Sözü kısası, örüğün uzunlu.
7672. Sözü ile işin bir olsun.
A, C
Sözü ile işin bir olsun.
7673. Sözü öz yeri var.
A
Sözü kendi yeri var.
7674. Sözü yahşısı baldan şirin olar.
A, C
Sözü güzeli baldan tatlı olur.
7675. Sözü yalanı olmaz, yanlış olar.
A, C
Sözü yalanı olmaz, yanlış olur.
7676. Sözü zahiri zerif, batini letif olmalıdır.
A
Sözü dışı zarif, içi latif olmalıdır.
7677. Sözü balla kesim.
A
Sözü balla keseyim.
7678. Sözü bilmeyen ağız, başa tohmag
vurdurur.
A
Sözü bilmeyen ağız, başa tokmak
vurdurur.
7679. Sözü bilmeyeni bayıra atarlar.
A, B, C
Sözü bilmeyeni dışarı atarlar.
7680. Sözü toylarda kesim.
A
Sözü düğünlerde keseyim.
7681. Su ahar arha gelir.
A
Su akar arka gelir.
7682. Su ahar, çuhuru tapar.
A, B
Su akar, çukuru bulur.
7683. Su ahar deli durub bahar.
A
Su akar deli durup bakar.
7684. Su ahıdı yerdin bir de ahar.
A
Su aktığı yerdin bir daha akar.
7685. Su ahıdı yere tökülür.
A
Su aktığı yere dökülür.
7686. Su aşığı ahıdır, su yuharı ahtarır.
A
Su aşığı akıtır, su yukarı götürür.

7687. Su aydınlıdır.
A, B
Su aydınlıktır.
7688. Su aydınlıdır, cala öz başına.
A
Su aydınlıktır, akıt kendi başına.
7689. Su başdan bulanar.
A
Su baştan bulanır.
7690. Su başından aşır.
A
Su başından aştı.
7691. Su bir yerde galanda iylenir.
A, B
Su bir yerde kalınca kokar.
7692. Su bulanmayınca durulmaz.
A
Su bulanmazsa durulmaz.
7693. Su çeken de men oldum, bere gezdiren de.
A, B
Su çeken de ben oldum, yaralanan da.
7694. Su daşı guma dönderer, arvad kişini muma.
A
Su taşı kuma döndürür, kadın erkeği muma.
7695. Su dayanar düşmen dayanmaz.
A
Su dayanır düşman dayanmaz.
7696. Su diriliktir.
A
Su diriliktir.
7697. Su gabı suda sınar.
A, B
Su kabı suda kırılır.
7698. Su gabını su tanıyar.
A
Su kabını su tanır.
7699. Su gelir ahar geder bendleri yihar geder,
Dünya bir penceredir her gelen bahar geder.
A
Su gelir akar gider, bendleri yıkar gider,
Dünya bir penceredir her gelen bakar gider.
7700. Su gelir leylendirir bağçanı güllendirir.
A
Su gelir çamur yağar, bahçeyi güle boğar.
7701. Su gerek geyunun dibinden çıhsın,
Guyuya su tökmekle guyu sulu olmaz.
A
Su kuyunun dibinden kendi çıkmalı,
Su dökmekle kuyu sulu olmaz.
7702. Su görende balıdır, gaya görende keçi.
A
Su görünce balık olur, kaya görünce keçi.
7703. Su görmeyince etek çekme.
A
Su görmeden eteklerini kaldırma.
7704. Su götürmekle deryadan su eksik olmaz.
A
Su almakla denizden su eksilmez.
7705. Su harada, dirilik orada.
A, C
Su nerede, dirlik orada.
7706. Su her şeyi pak eyler, üz garasından geyri.
A
Su her şeyi temizler, yüz karasından başka.
7707. Su ile od ile zarafat olmaz.
A
Su ile ateş ile zerafet olmaz.
7708. Su ile odun imanı yohdur.
A, C
Su ile ateşin imanı yoktur.
7709. Su ki başdan aşdı ister bir garış olsun
ister min arşın.
A
Su ki baştan aştı, ister bir karış olsun
ister bin arşın.
7710. Su ki girdi gaba oldu içmeli.
A, B
Su ki kaba girdi içilir.
7711. Su kiçiyindir yol böyüyün.
A
Su küçüğüdür yol büyüğün.
7712. Su kimi eziz ol.
A, C
Su gibi aziz ol.
7713. Su murdarı pak eyler.
A
Su mundarı temizler.
7714. Su olan yerde abadlıg olar.
A
Su olan yerde bereket olur.

7715. Su semtine ahar.
A, B
Su semtine akar.
7716. Su senin dalınca gelmese sen suyun dalınca get.
A
Su senin ardından gelmezse sen suyun ardına git.
7717. Su suya garişanda güçlü olar.
A
Su suya karışır güçlenir.
7718. Su suyu tapar, su da çuhuru.
A, C
Su suyu bulur, su da çukuru.
7719. Su yaranıb ahmağa göz yaranıb bahmağa.
A
Su akmaya yarar, göz bakmaya.
7720. Subay adamın yahasını bit yeyer, çöreyini it.
A, B
Bekar adamın yakasını bit yer, ekmeğini it.
7721. Subaylıg soltanlıgıdır.
A, B
Bekarlık sultanlıktır.
7722. Sucan ömrün olsun.
A
Su gibi ömrün olsun.
7723. Suda batan, ilana da sarılar.
A, B batan: boğulan
Suda boğulan, yılanı sarılır.
7724. Suda batmaz odda yanmaz.
A
Suda batmaz ateşte yanmaz.
7725. Suda boğulan saman çöpünden yapışar.
A, C
Suda boğulan saman çöpüne yapışır.
7726. Sudan ayrılan balığın oddan gorhusu olmaz.
A
Sudan ayrılan balığın ateşten korkusu olmaz.
7727. Sudan çihmiş balıg kimi çapalayır.
A
Sudan çıkmiş balık gibi çırpınıyor.
7728. Sudan çihmiş toyuğa ohşayır.
A
Sudan çıkmiş tavuğa benziyor.
7729. Sudan gaymag yığır.
- A
Sudan kaymak yığar.
7730. Sudan heyir olsa gurbağa ejdahaya döner.
A, C
Sudan hayır olsa kurbağa ejderhaya döner.
7731. Suları bir arha getmir.
A
Suları bir arka akıyor.
7732. Sularınız ahar baharlı olsun.
A
Sularınız akar bakarlı olsun.
7733. Sulu sulu yudum, çamurlu çamurlu serdim.
A
Sulu sulu yıkadım, çamurlu çamurlu serdim.
7734. Susamış it, kehrize bahar.
A
Susamış it, künke bakar.
7735. Susuz ağac, meyve vermez.
A
Susuz ağaç, meyve vermez.
7736. Susuz aparıb, susuz getirer.
A, B
Susuz götürüp, susuz getirir.
7737. Susuz yerde ördek olmaz.
A, B ördek: gaz
Susuz yerde ördek olmaz.
7738. Suya düşse guru çıkar.
A, C
Suya düşse kuru çıkar.
7739. Suyu gabda görüb günü bacada.
A
Suyu kapta gördü, güneşi bacada.
7740. Suyu püfleye püfleye içir.
A
Suyu üfleye üfleye içiyor.
7741. Suyu ver suzuyana.
A, B ver suzuyana: susayana ver
Suyu ver susayana.
7742. Suyun evveli bulantı geler.
A
Suyun başı bulanık akar.
7743. Suyun guyuda olsun.
A
Suyun kuyuda olsun.
7744. Suyun lal ahani, adamın yere bahani.
A, B, C

- Suyun ağır akanı, adamın yere bakarı.
7745. Suyun şırıtısından, arvadın zırıtısından
gorhmag gerek.
A
Suyun şırıtısından, kadının zırıtısından
korkmak gerek.
7746. Suyun üstte gemi var, her bir işin çemi
var.
A, B
Suyun üstünde gemi var, her işin bir
usulü var.
7747. Söd gölünde üzür.
A
Süt gölünde yüzer.
7748. Söd igide halaldır.
A, C
Süt yiğide helaldir.
7749. Söd veren ineyi kesmezler.
A, C
Süt veren ineği kesmezler.
7750. Südde ağzı yanan, gatuğı üfleye üfleye
içer.
A, B südde: südden, C içer: yeyer
Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleye üfleye
yer.
7751. Südle gelen, sümükle çıhar.
A, B
Sütle gelen, kemikle çıkar.
7752. Südlü aş dadlı olar, bir gün sizde, bir gün
bizde.
A, B
Sütlaç tatlı olur, bir gün sizde, bir gün
bizde.
7753. Südlü goyun sürüden ayrılmaz.
A, B
Sütü koyun sürüden ayrılmaz.
7754. Südlü inek ol, vur dolu sernici dağıt.
A, B dolu gabi: badyanı
Sütü inek ol, vur dolu kabı dök.
7755. Südlünü sürüden ayırmazlar.
A
Sütüyü sürüden ayırmazlar.
7756. Südü dadını kısır emen dana biler.
A, B, C
Sütün tadını kısır emen dana bilir.
7757. Süfrede elini sahla meclisde dilini.
A
Sofrada elini sakla, mecliste dilini.
7758. Süfreden galanı ite atarlar.
- A, B
Sofradan artanı ite atarlar.
7759. Süfreni yuharı başdan düzerler aşağı
başdan yığarlar.
A
Sofrayı yukarı baştan kurarlar, aşağı
baştan toplarlar.
7760. Süfrenin başı ayağı olmaz.
A, C
Sofranın başı ayağı olmaz.
7761. Sükut eden salamat olar.
A
Sükut eden selamet olur.
7762. Sükut ihtiyardandır.
A, C
Sükut ihtiyardandır.
7763. Sükutla görülen iş gışığırla başa
gelmez.
A
Sükutla görülen iş haykırmakla sona
ermez.
7764. Süleymana galmayan dünya, heç kese
galmaz.
A
Süleymana kalmayan dünya, hiç kimseye
kalmaz.
7765. Sümükleri sürme olub.
A
Kemikleri sürme oldu.
7766. Sümüyünü, et sümüyüne gatma.
A
Kemiğini, et kemiğine katma.
7767. Süpürge geldi, gonağa cavab eyledi.
A
Süpürge geldi, konuğa cevap verdi.
7768. Sür get dememişler gör get demişler.
A
Sür git demediler, gör git demediler.
7769. Sürmeni allah aparıb, pahlanın gözüne
çekib.
A
Sürmeyi Allah getirdi, baklanın gözüne
çektı.
7770. Sürmeni göze çekerler.
A, C
Sürmeyi göze çekerler.
7771. Sürü ahsagsız olmaz.
A
Sürü aksaksız olmaz.

7772. Sürü çobansız olmaz.
A, B
Sürü çobansız olmaz.
7773. Sürü gotursuz olmaz.
A
Sürül uyuzsuz olmaz.
7774. Sürü goyun bizde, satlıg yağ sizde.
A
Sürül koyun bizde, satılık yağ sizde.
7775. Sürü sene gurbandır amma çepişin biri
bir tilmene.
A
Sürü sana kurbandır, ama çepişin biri bir
tilmene.
7776. Sürüden ayrılan goyunu gurd yeyer.
A, B, C
Sürüden ayrılan koyunu kurt yer.
7777. Sürünü hürküt, sonra say.
A, C
Sürüyü ürküt, sonra say.
7778. Sürüye gurd düşende vay bir goyunlunun
halına.
A, B düşende: gelende, goyunlunun:
keçilinin
Sürüye kurt dalınca, vay bir koyunlunun
haline.
7779. Sürüye gurd gelende köpeyi yuhu tutar.
A
Sürüye kurt gelince köpeği uyku tutar.
7780. Sürüye ki düşdün gapmasan da gerek
hüresen.
A
Sürüye ki düştün kapmasan da ürmen
gerek.
7781. Şabalıtdan yağ çıkmaz.
A, B
Kestaneden yağ çıkmaz.
7782. Şabaşını vermişik.
A
Bahşişini vermişiz.
7783. Şadlığına şitlik eleyir.
A
Şenliğe uymuyor.
7784. Şaftalı tabağı olup girme ortalığa.
A, B tabağı: tabag
Şeftali tabağı olup girme ortalığa.
7785. Şah Abasa yaradı keçel abbasa yaramadı.
A
Şah Abbasa yaradı kel Abbasa yaramadı.
7786. Şah Abbasın bacısı oğluyam, gel min
boynuma.
A
Şah Abbasın bacısı oğluyum, gel bin
boynuma.
7787. Şah Abbasın tenbelidir.
A
Şah Abbasın tenbelidir.
7788. Şah biler, şahiven biler.
A
Şah bilir, /.../ bilir. (?)
7789. Şah çiçek çıhardıb.
A
Şah çiçek çıkarttı.
7790. Şah da bilir, Şirvan çuhurdadır.
A, B, C
Şirvanın çukurda olduğunu, şah da bilir.
7791. Şah gapısı şahtalı olar.
A
Şah kapısı soğuk olur.
7792. Şah şah dediyim, öz canım üçündür.
A
Şah şah demem, kendi canım içindir.
7793. Şah, vezir ağı ile oturub durar.
A
Şah vezirin akli ile oturub kalkar.
7794. Şahbudağın bağı var, bağının baratı var.
A, C
Şahbudağın bağı var, bağının meyvası
var.
7795. Şahın da develeri, ayagyalin gezir.
A
Şahın develeri de, yalın ayak gezir.
7796. Şahın da garaçıya işi düşer.
A, B, C
Şahın da çingeneye işi düşer.
7797. Şahin ile deve ovlamazlar.
A
Şahin ile deve avlamazlar.
7798. Şahla plov yemirem ki, bıgım yağa
batar.
A, C
Bıyığım yağa batar diye, şahla pilav
yemem.
7799. Şahsenem oğlan doğub.
A
Şahsenem oğlan doğurdu.
7800. Şair gördüyünü yazar.
A, B gördüyünü: gördüğün, C

Şair gördüğünü yazar.

7801. Şair sözsüz olmaz.
A, B, C
Şair sözsüz olmaz.
7802. Şaiye her yanı gezer.
A
Söylenti her yeri gezer.
7803. Şalbanın bir ucu senin çiyindedir.
A
Direğin bir ucu senin omuzundadır.
7804. Şam başından yanar.
A
Mum başından yanar.
7805. Şam dibine ışık salmaz.
A
Mum dibine ışık vermez.
7806. Şam kimi eriyib.
A
Mum gibi eridi.
7807. Şam yanar şö'le çeker.
A
Mum yanar ışık salar.
7808. Şam yanmasa başına pervane dolanmaz.
A, C
Mum yanmasa başında pervane dolanmaz.
7809. Şamahıda danışır Bakıda eşidilir.
A
Şamahıda konuşur Baküde işitilir.
7810. Şamdan soruşdular: - İplik yanır sen niye erirsen ?
Şam dedi: - Dad refiğ elinden refiğim yanır men de eriyirem.
A
Muma sordular: - İplik yanıyor sen niye eriyorsun ?
Mum dedi: - Aman dost elinden, o yanar ben de eririm.
7811. Şamın harada söñüb ?
A, C
Işığı nerede söñürdün ?
7812. Şap ele bilir şupdayam şup ele bilir şapdayam,
Ne şapdayam ne şupda hele şarap şurupda.
A
/.../ (?)
7813. Şapalagnan üz gızardar.
A
Şamarla yüz kızartır.
7814. Şebpere gece gezer gündüz gezmez,
Ele bilir özü bilir, özge bilmez.
A
Yarasa gece gezer gündüz gezmez,
Öyle sanır kendi bilir, başkası bilmez.
7815. Şefa hagdandır, hekim sebebdır.
A, C
Şifa Haktandır, hekim sebeptir.
7816. Şefa piyalenin dibinde olar.
A
Şifa kasenin dibinde olur.
7817. Şefa veren ağudan da vere bilir.
A
Şifa veren zehirden de verir.
7818. Şehir burclu galalı gerek.
A, B galalı gerek: galalı gerek, yiğit başı belalı gerek
Şehir burçlu kaleli olmalı.
7819. Şekeri suya düşüb.
A, C
Şekeri suya düştil.
7820. Şele aşırmişlar kimi gözünü ne dövürsen.
A
Yük taşımışlar gibi gözünü ne dövüyorsun.
7821. Şeleni ele bağla ki gücün çatsın.
A
Yükünü gücün yeteceğı kadar bağla.
7822. Şeleni goy gel dövüşek.
A, C
Yükünü bırak gel dövüşelim.
7823. Şer demesen heyir gelmez.
A, B
Şer demesen hayır gelmez.
7824. Şer hemişe heyirin dalınca gezer.
A
Şer her zaman hayrın yanında gezer.
7825. Şer kesen barmag ağrımaz.
A
Şeriatın kestiğı parmak ağrımaz.
7826. Şer seven yalan şer getiren gerçek.
A
Şer seven yalan, şer getiren gerçek.
7827. Şer zahire hökm eyler.
A
Şeriat insanın dışına hükmeder.
7828. Şeri şeytandan mekri zenandan guru böhtandan,

- Beyler gezebinden özünü goru.
A
Şeyanın şerrinden, kadının hilesinden,
kuru iftiradan,
Beyler gazabından kendini koru.
7829. Şerab kabab hay hay, hesap kitab vay
vay.
A, C
Şarap kebab hay hay, hesap kitab vay
vay.
7830. Şerabın kederi neş'esinden artıdır.
A
Şarabın kederi neş'esinden fazladır.
7831. Şeriet avamlar üçündür.
A, C
Şeriat avamlar içindir.
7832. Şerik yahşi olsaydı allah özüne yaradardı.
A
Ortaklık iyi olsaydı Allah kendine
yaratırdı.
7833. Şerikli eti it yemez.
A, C
Ortaklı eti it yemez.
7834. Şerikli gazan gec gaynar.
A
Ortaklı kazan geç kaynar.
7835. Şerti şumda kes, hırmında
yabalaşmayasan.
A, C
Şartı tarlada kes, harmanda yabalaşma.
7836. Şey gürd salanda duz seperler duz gurd
salanda ne seperler ?
A
Bir şey kurtlanınca tuzlarlar, tuz
kurtlanınca ne yaparlar ?
7837. Şeytan azabda gerek.
A, B azabda: ezabda
Şeytan azapta gerek.
7838. Şeytan ile darı ekmişik.
A
Şeytan ile darı ekdik.
7839. Şeytan karhanası boş galmaz.
A, B boş: heç vaht boş
Şeytanın dükkani boş kalmaz.
7840. Şeytan olmasa, gurd goyunla gezer.
A
Şeytan olmasa, kurt koyunla gezer.
7841. Şeytana papış tiker.
A
Şeytana papuç diker.
7842. Şeytanı tutmağa nohtasız gedir.
A
Şeytanı tutmaya yularsız gider.
7843. Şeytanın acığı yahşi adamdan geler.
A
Şeytanın öfkesi iyi adamdır.
7844. Şeytanın ayağını sındırır.
A
Şeytanın ayağını kırar.
7845. Şeytanın dostluğu dar günlere gederdir.
A
Şeytanın dostluğu dar günlere kadardır.
7846. Şeytanın gulağına gurğuşun.
A, C
Şeytan kulağına kurşun.
7847. Şeytanla ortag olan buğda eker, saman
biçer.
A
Şeytanla ortak olan buğday eker, saman
biçer.
7848. Şikayet acizlik elametidir.
A
Şikayet acizlik alametidir.
7849. Şille ile üz gızardar.
A
Fiske ile yüz kızartır.
7850. Şille ile yihılan ev plov bişir goy
dağılsın.
A, C
Fiske ile yıkılan ev pilav pişir bırak
dağılsın.
7851. Şille yememiş yanag gızarmaz.
A
Fiske yememiş yanak kızarmaz.
7852. Şir gerek pençe vura şir ile.
A, B
Aslan ile pençeleşen aslan gerek.
7853. Şir gocalanda özüne gülmeyi geler.
A
Aslan kocayınca kendine gülesi gelir.
7854. Şir öz dişini heç kese borc vermez.
A
Aslan kendi dişini hiç kimseye borç
vermez.
7855. Şiri şirane tutarlar.
A, B
Aslanı aslanca tutarlar.
7856. Şirin aşına zehir gatma.

- A, B
Tatlı aşına zehir katma.
7857. Şirin dil adama dost gazandırır.
A
Tatlı dil adama dost kazandırır.
7858. Şirin dil ilanı yuvasından çıkarır.
A, B, C söz: çıkarar
Tatlı dil yılanı yuvasından çıkartır.
7859. Şirin söz baldan şirindir.
A
Tatlı söz baldan tatlıdır.
7860. Şücaetini kerbelaya sahlayıbsan ?
A
Şecaatini kerbelaya mı saklıyorsun ?
7861. Ta yemesen bilmezsen.
A
Yemezsen bilmezsin.
7862. Tahtadaki garnımda, bohçadaki ceyimde.
A, B
Raftaki karnımda, bohçadaki üstümdü.
7863. Taht benimdir özüm bilirim,
Altında yatarım üstünde yatarım özüm bilirim.
A, C
Taht benimdir ben bilirim,
Altında yatarım üstünde yatarım kendim bilirim.
7864. Taht yaratmag olar beht yaratmag olmaz.
A, C
Taht yaratmak olur, baht yaratmak olmaz.
7865. Tahtanı rende hamarlar bendeni bende.
A
Tahtanı rende düzeltir, kulu kul.
7866. Tahtına ne bahırsan, bahtına bah.
A, B
Tahtına ne bakarsın, bahtına bak.
7867. Tale insanla oynayıp.
A, C
Talih insanla oynar.
7868. Taleyi yar olanın yar sarar yarasını.
A
Talihi yar olanın yar sarar yarasını.
7869. Tamah yıldızdır dohsan dogguzu mollada,
biri camaatda,
Ona da molla deyer şerikem.
A
Tamah yıldızdır doksan dokuzu hocada, biri cemaatte,
- Ona da hoca der ona da ortağım.
7870. Tamahkar olma.
A, C
Tamahkar olma.
7871. Tamahkar öz nefsinin guludur.
A
Tamahkar kendi nefsinin kuludur.
7872. Tamahkarı yalancı aldadır.
A
Tamahkarı yalancı aldatır.
7873. Tamahkarın gözü kor olar.
A, C
Tamahkarın gözü kör olur.
7874. Tamahkarın gözünü torpag doldurur.
A
Tamahkarın gözünü toprak doldurur.
7875. Tamahkarlık başa beladır.
A
Tamahkarlık başa beladır.
7876. Tamarzıdan a, l dadanana ver ?
A, B
Kıskançtan alıp, dadanana mı verelim ?
7877. Ta'neli sözden iti gılinc yahşıdır.
A, C
Alaylı sözden keskin kılıç iyidir.
7878. Tanımadığın adamı evine burahma.
A, C
Tanımadığın adamı evine sokma.
7879. Tanrı bilir, günahkar kimdir.
A
Kim günahkar, Tanrı bilir.
7880. Tanrı bir yandan bağlasa bir yandan açar.
A
Tanrı bir yandan bağlasa bir yandan açar.
7881. Tanrı büyük altı gen.
A, C
Tanrı büyük altı geniş.
7882. Tanrı dadına çatsın.
A
Tanrı yardımına koşsun.
7883. Tanrı eşşeyi tanıyıp, buynuz vermeyib.
A
Tanrı eşşeyi tanıdı, boynuz vermedi.
7884. Tanrı koruyanı gurd yemez.
A
Tanrı koruyanı kurt yemez.
7885. Tanrı veren dövleti bende ala bilmez.

- A
Tanrının verdiği zenginliği kul alamaz.
7886. Tanrı veren dövlletin zavalı olmaz.
A
Tanrının verdiği zenginliğin zararı olmaz.
7887. Tanrı verib zeynaye dişleri yoh çeyneye.
A, B zeynaye: zeyniye
Tanrı verdi süslüye, dişleri yok
ciğnemeye. (?)
7888. Tanrı vuran ağacın sesi çıkmaz.
A
Tanrının vurduğu ağacın sesi çıkmaz.
7889. Tanrıdan gelmesee bendeden ne gelir ?
A
Tanrıdan gelmesee kuldand ne gelir ?
7890. Tanrının sabahı gurtarmaz.
A
Tanrının yarını bitmez.
7891. Tanrının tendirini bende poza bilmez.
A
Tanrının tandirini kul bozamaz.
7892. Tanrısın tanımayandan ne umursan ?
A
Tanrısını tanımayandan ne umarsın ?
7893. Tanrısız yerde otur hekimsiz yerde
oturma.
A
Tanrısız yerde otur, hekimsiz yerde
oturma.
7894. Tanrıya tabag aparıb.
A
Tanrıya tabak götürür.
7895. Tapanda ye, tapmayanda ac gal.
A, C
Bulduğunda ye, bulamadığında aç kal.
7896. Tapılan tapanın olsa, goyun çobanın
olar.
A, B
Bulunan bulanın olsa, koyun çobanın
olur.
7897. Tar çalan simi gözler.
A
Tar çalan teli gözler.
7898. Tarihi Nadiri ezber bilir.
A
Tarihi Nadiri ezbere bilir.
7899. Tarlada izi olmayanın süfrede üzü olmaz.
A, C
- Tarlada izi olmayanın sofrada yüzlü
olmaz.
7900. Tarlasında darısı yoh, damında garı.
A, B
Tarlasında darı yok, damında karı.
7901. Tas ki, girdi başa, bil ki, hamam
vahuttur.
A, B
Tas başa girince bil ki, hamam vaktidir.
7902. Tatos kovha Matos kovha, on beş eve
otuz kovha.
A
Tatos korucu, Matos korucu, on beş eve
otuz korucu.(?)
7903. Tava delik, tas delik, boş da goyduğ
üstelik.
A, B, C
Tava delik, tas delik, boş da koyduğ
üstelik.
7904. Tava delik yağ tutmaz, tahta çürük mış
tutmaz.
A
Tava delik yağ tutmaz, tahta çürük çivi
tutmaz.
7905. Tavus bezener gaggıldar cyilib ayaklarına
bahanda sustalab oturur.
A
Tavus süslenir gagıldar, eğilip ayaklarına
bakınca suspus olup oturur.
7906. Tavus her yana bahar ferehlener
ayaklarına bahanda güsselener.
A
Tavus her yana bakar ferahlar, ayaklarına
bakınca kederlenir.
7907. Tay tuşuna bab'le gören desin ha bele.
A
Gez dolaş akranınla, gören desin işte
böyle.
7908. Tayını bil tuşunu tanı.
A, C
Dengini bil arkadaşını tanı.
7909. Taylı tayını tapmasa, günü ah vayla
keçer.
A, B
Arkadaş arkadaşını bulmasa, günü ah
vahla geçer.
7910. Tazı feyz alanda, dovşanlar peyede
balalar.
A, B tazı: tazının: feyz alanda:
heyzliliyinden
Tazı usta olunca, tavşanlar ahırda
yavrular.

7911. Tazını haltası ile tanıyarlardı.
A
Tazıyı tasmaıyla ile tanırlardı.
7912. Tazının ağası varsa, dovşanın da tanrısı var.
A
Tazının ağası varsa, tavşanın da Tanrısı var.
7913. Tazının topal olduğu dovşanın gulağına yetişib.
A
Tazının topal olduğu tavşanın kulağına gitti.
7914. Tazısız ova geden, eve dovşansız gayıdar.
A, B gayıdar: döner
Tazısız ova giden, eve tavşansız döner.
7915. Tazıya tut deyir, dovşana kaç.
A, C
Tazıya tut der, tavşana kaç.
7916. Tebil döysen eşitmez.
A
Davul çalsan işitmez.
7917. Tecrübe yükselişin ganadıdır.
A, C
Tecrübe yükselişin kanadıdır.
7918. Tegdir geza güvveti bazı ile dönmez,
Bir şem ki hagdan yana heç bad ile sönmez.
A
Taktiri kaza pazu kuvveti ile dönmez,
Bir kandil ki haktan yana hiç bir rüzgar ile sönmez.
7919. Tegdir ile yazılan tedbir ile pozulmaz.
A
Taktir ile yazılan tedbir ile bozulmaz.
7920. Tegsir oldu lelede saggalı verdi ele.
A, B
Kardeş hata etti, sakalı ele verdi.
7921. Tegsir öldürende yoh ölede olar.
A
Kusur öldürende değil ölede dir.
7922. Tegsir talede deyil, insanın özündedir.
A
Kusur talihte değil, insanın kendisindedir.
7923. Tegsiri başışlamag güdretin bezeyidir.
A
Kusuru başışlamak kudretin süsüdür.
7924. Tegsirim olsa boynum tükden nazikdir.
A
- Kusurum olsa boynum tüyden incedir.
7925. Tegsirkar oldu lele, saggalı verdi ele.
A
Kardeş kusur işledi, sakalı ele verdi.
7926. Tek ağacdan bağ olmaz.
A
Tek ağaçtan bağ olmaz.
7927. Tek atdım, cüt vurdum.
A
Tek attım, çift vurdum.
7928. Tek daşdan divar olmaz.
A, C
Tek taştan duvar olmaz.
7929. Tek duran teknesile galar.
A
Tek duran tek kalır. (?)
7930. Tek el ile düyün düyünlenmez.
A, B
Tek el ile düğüm düğüm lenmez.
7931. Tek elden ses çıhmaz.
A, B
Tek elden ses çıkamaz.
7932. Tek geldi sebr eyle, cüt geldi heyirdir.
A
Tek geldi sabreyle, çift geldi hayırdır.
7933. Tek gezen dananı gurd yeyer.
A
Tek gezen danayı kurt yer.
7934. Tek goyundan sürü olmaz.
A
Tek koyundan sürü olmaz.
7935. Tek horuzdur elli yerde hini var.
A
Tek horozdur elli yerde kümesi var.
7936. Tek otur tekne gaşı.
A
Tek otur tekne yamacı.
7937. Tek sebir yahşıdır, cüt sebir hoşdur.
A
Tek sabır iyidir, iki sabır hoştur.
7938. Teke sürüye büyük olmazdı, goyunlar goyun olsaydı.
A, B
Teke sürüye büyük olmazdı, koyunlar koyun olsaydı.
7939. Tekede goç hüneri olmaz.
A, B
Tekede koç hüneri olmaz.

7940. Tekeden pendir tutmag olmaz.
A
Tekeden peynir yapmak olmaz.
7941. Tekerin başı ayağı yohdur.
A
Tekerleğin başı sonu yoktur.
7942. Tekeye dediler: - Buynuzların niye haçadır ?
Dedi: - Arasında iş var.
A
Tekeye dediler: - Boynuzların niye çataldır ?
Dedi: - Arasında iş var.
7943. Teki çalan olsun, oynayan tapılar.
A
Yeter ki çalan olsun, oynayan bulunur.
7944. Teklemesen döymezsen.
A
Tek yakalayamazsan dövemezsin.
7945. Teklik allaha yaraşar.
A
Teklik Allaha yakışır.
7946. Tekrar biliyin anasıdır.
A
Tekrar bilginin anasıdır.
7947. Telesen bayag bildirer.
A
Acele eden çabuk sendeler.
7948. Telesen bir yerine iki verer.
A
Acele eden bir yerine iki verir.
7949. Telesen geceye düşer.
A, B
Acele eden geceye kalır.
7950. Telesen yolda galar.
A, B yolda galar: geciker
Acele eden yolda kalır.
7951. Telesenle menzil alınmaz.
A, C
Acele edenle yol bitmez.
7952. Telesenin kündesi küt geder.
A, C
Acele edenin ekmeği küt olur.
7953. Telesik işe şeytan garişar.
A, B
Acele işe şeytan karişır.
7954. Temiz hava girmeyen eve hekim girer.
A, C
7955. Temizlik sağlamlığın pehnidir.
A
Temizlik sağlığın temelidir.
7956. Tenbel arvad suyu dağidar deyer
aydınlıdır.
A
Tenbel kadın suyu döker aydınlıdır der.
7957. Tenbel badam ister sındırmağının
zehmetinden kaçır.
A
Tenbel badem ister, kırmak zahmetinden kaçır.
7958. Tenbel dağda gar gördü yorganına
büdüdü.
A
Tenbel dağda kar gördü yorganına büdüdü.
7959. Tenbel deyer: - Ver yeyim, ört yatım,
gözle canım çıhmasın.
A
Tenbel der: - Ver yiyeyim, ört yatayım,
dikkat et canım çıkmasın.
7960. Tenbel dilençinin gardaşdır.
A
Tenbel dilencinin kardeşidir.
7961. Tenbel hemişe hesteyem deyer.
A
Tenbel her zamanı hastayım der.
7962. Tenbel yatağan olar.
A
Tenbel yatmayı sever.
7963. Tenbelden cemiyete heyir olmaz.
A
Tenbelden cemiyete hayır olmaz.
7964. Tenbele dediler: - Atı sula. Dedi: -
Dodaglarım yararır.
Dediler: - Gel çörek yemeye. Dedi: - Hanı
menim yeke garişim ?
A
Tenbele dediler: - Atı sula. Dedi: -
Dudaklarım yararır.
Dediler: - Gel ekmeck yemeye. Dedi: -
Hani benim büyük kaşığım ?
7965. Tenbele dediler garmını ört.
Dedi: - Külek eser örter.
A, B
Tenbele dediler: - Karmını ört.
Dedi: - Rüzgar eser örter.
7966. Tenbele heftenin her günü cümedir.
A

- Tenbele haftanın her günü cumadır.
7967. Tenbele iş buyur, o sene ağıl öyretsin.
A, B
Tenbele iş buyur, o sana akıl öğretsin.
7968. Tenbellik azar artırır işlemek canı saf
eyler.
A
Tenbellik hastalığı azdırır, çalışmak canı
rahatlatır.
7969. Tenbellikten müselman olub.
A
Tenbellikten müslüman oldu.
7970. Teperi var, hüneri yoh.
A
Rahatı var, hüneri yok.
7971. Tepesini gün yandırdı ayağını çarig
dağıtdı.
A, B yandırdı: yandırır, dağıtdı: dağıdır
Tepesini güneş yaktı, ayağını çarık
dağıttı.
7972. Tepik atma gısır galarsan.
A
Tekme atma, kısır kalırsın.
7973. Tepik döyüşünde oynar tepik altında ölür.
A
Tekme döğüşünde oynar, tekme altında
ölür.
7974. Tere yeyen de yaza çihar tere yemeyen de.
A, B tere: güre, yemeyen de: yeyen de
Tereyağı yiyen de yaza çıkar, yemeyen
de.
7975. Terek, halva çörekden sonra .
A
Lokma tatlısı, helva ekmekten sonra.
7976. Terezi gözü kimi iki terefe eyilme.
A
Terazi gözü gibi iki tarafa eğilme.
7977. Terlan oylağında sar ola bilmez.
A
Şahin tünek çaylak olmaz.
7978. Terlan sar yerin vermez.
A
Şahin çaylak yerini tutmaz.
7979. Terlan yerinde, çeçele çerkez eyleşib.
A
Şahin yerinde küçük atmaca durur.
7980. Terlan yerini sar tuta bilmez.
A, B tuta bilmez: tutmaz
Şahin yerini çaylak tutamaz.
7981. Terlememiş pul gazanmag olmaz.
A
Terlemeden para kazanılmaz.
7982. Teşti damdan düşüb.
A
Leğen damdan düştü.
7983. Tez biter, tez yeter.
A, C
Çabuk biter, çabuk olgunlaşır.
7984. Tez duran tez evlenen peşiman olmaz.
A, C
Erken kalkan, erken evlenen pişman
olmaz.
7985. Tez ele gelen tez de ayağa düşer.
A, C
Tez ele gelen, tez de ayağa düşer.
7986. Tez kaçan tez yorular.
A
Hızlı koşan çabuk yorulur.
7987. Tez parıldayan tez de söner.
A
Tez parıldayan tez de söner.
7988. Tez tez getme dodag büberler.
A, C
Tez tez gitme, dudak büberler.
7989. Tez tündleşen tez de yumşalar.
A
Tez sertleşen tez de yumşar.
7990. Teze ay çihanda köhne ayı doğrayıb ulduz
gayırarlar.
A
Yeni ay çıktığında eski ayı doğrayıp
yıldız yaparlar.
7991. Teze bardag teze su.
A
Yeni bardak taze su.
7992. Teze beyden, köhne beye bir helet.
A
Taze beyden, eski beye bir armağan.
7993. Teze çihan daylaglar çuluna göre
oynaglar.
A
Yeni doğan taylor, çuluna göre oynar.
7994. Teze eve köçende köhne evin ocağından
kül götürerler.
A
Yeni eve göçünce eski evin ocağından
kül götürürler.

7995. Teze geldi bazardan, köhne düştü nazardan.
A, C
Yenisi geldi pazardan, eskisi düştü nazardan.
7996. Teze kuze, suyu serin sahlar.
A, B kuze: bardag
Yeni çömlek suyu serin saklar.
7997. Teze süpürge gelende köhne süpürgeci dama atarlar.
A, C
Yeni süpürge gelince eski süpürgeyi dama atarlar.
7998. Teze süpürge temiz süpürer.
A, B
Yeni süpürge temiz süpürür.
7999. Tezece çıhib tendirden minneti yoh pendirden.
A, C
Yeni çıktı tandirden, minneti yok peynirden.
8000. Tezek yığan eller ipek gördü dolaşdı.
A
Tezek yığan eller, ipek gördü dolaşdı.
8001. Tısbaga çanağından çıhdı çanağını beyenmedi.
A
Tosbaga kabuğundan çıktı, kabuğunu beğenmedi.
8002. Tısbaga yol gede bilmez, damını dalında gezdire.
A, B
Tosbaga yol gidemez, evini sırtında gezdire.
8003. Tısbaganı ya öldür ya arhası üste çevir.
A, B arhası: dalısı, çevir: goy
Tosbagayı ya öldür, ya sırtüstü çevir.
8004. Tısbagaya bağası, her kese öz balası.
A, B bağası: hanası
Tosbagaya kabuğu, herkese kendi yavrusu.
8005. Ticaret al verdedir.
A, C
Ticaret alıp vermekledir.
8006. Ticaret dostlug körpüsüdür.
A
Ticaret dostluk körpüsüdür.
8007. Ticaretin esası insaf, sonrası da insafdır.
A, C
Ticaretin esası insaf, sonrası da insaftır.
8008. Tiflisin üstü bostan abad olsun Gürcistan.
A
Tiflisin üstü bostan, şen olsun Gürcistan.
8009. Tikan (iyne) üsteyem.
A
Diken üstündeyim.
8010. Tikan eken gül dermez.
A
Diken eken gül dermez.
8011. Tikan olub ayağa batunca, gül ol yahaya sancıl.
A, C
Diken olup ayağa batacağına, gül ol yakaya takıl.
8012. Tike dostu olma.
A, C
Lokma dostu olma.
8013. Tike garın doyurmaz, amma mehebbet artırur.
A, B, C
Lokma karın doyurmaz, ama muhabbet arttırur.
8014. Tike ile dost olan iller ile küstülü galar.
A, B, C
Lokma ile dost olan, yıllarca küstülü kalır.
8015. Tike tikeye borcdur.
A
Lokma lokmaya borçtur.
8016. Tikenı gaytarmazlar.
A
Lokmayı geri vermezler.
8017. Tikesi tanrıya çatmır.
A
Lokması Tanrıya gitmiyor.
8018. Tikili don gen olar.
A
Dikili elbise geniş olur.
8019. Tikmek güc aparır yihmag asandır.
A, C
Dikmek güc ister, yıkmak kolaydır.
8020. Toh ele biler ki heç acmaz ac ele biler ki heç doymaz.
A
Tok öyle bilir ki hiç acıkmaz, aç öyle bilir ki hiç doymaz.
8021. Toh evin ac pişiyidir.
A

- Tok evin aç kedisidir.
8022. Toh iken yeyen dişi ile özüne gebir gazıyar.
A
Tok iken yiyen dişi ile kendine mezar kazar.
8023. Toh ne bilir ac ne çekir ?
A
Tok ne bilir aç ne çeker ?
8024. Toh toyuğu ile ac soyuğu ile.
A, C
Tok tavuğu ile aç soğuğu ile.
8025. Tohum at, tohum götür.
A
Tohum at, tohum götür.
8026. Topal eşşekle karvana goşulma.
A, B goşulma: garışma
Topal eşşekle kervana katılma.
8027. Topal ile gezen ahsamag öyrener.
A
Topal ile gezen aksamayı öğrenir.
8028. Topuğuna su çıhmır.
A, C
Topuğuna su çıkmaz.
8029. Topuğundan vursan yihılmaz.
A
Topuğundan vursan yıkılmaz.
8030. Tora düşen sebr eylemese özünü felckete salar.
A
Ağa düşen sabretmezse kendini felakete atar.
8031. Torbada pişik var.
A
Torbada kedi var.
8032. Torpag deyer: - Öldür meni, dirildim seni.
A, B, C
Toprak der: - Öldür beni, dirilteyim seni.
8033. Torpag deyer: - Sen mene ter ver, men sene zer verim.
A, B deyer: deyr
Toprak der: - Sen bana ter ver, ben sana altın vereyim.
8034. Torpag gızıl guşdur, elden burahdın uçar geder.
A
Toprak altın kuşdur, elden bırakun uçar gider.
8035. Torpag kimi bereketli ol ki hamının sevimlisi olasan.
A
Toprak gibi bereketli ol ki herkesin sevimlisi olasin.
8036. Torpag ovuclayan gızıl ovucular.
A
Toprak avuçlayan altın avuçlar.
8037. Torpağa bah deybiler.
A
Toprağa bak demişler.
8038. Torpağı bir yerden götürülüb.
A
Toprağı bir yerden götürüldü.
8039. Torpağı sanı yaşayasan.
A
Toprağı say yaşarsın.
8040. Torpağın garası üz ağardar.
A
Toprağın karası yüz ağartır.
8041. Torpağın sirrini eli torpagda olandan sor.
A
Toprağın sırrını eli toprakta olana sor.
8042. Torpagnan oynayan ac galmaz.
A
Toprakla oynayan aç kalmaz.
8043. Toy bayram bizim küçede de olar.
A
Düğün bayram bizim sokakta da olur.
8044. Toy bezeyi gelindir.
A
Düğünün süsü gelindir.
8045. Toy bezeyi honcadır.
A
Düğünün süsü sofradır.
8046. Toy borcu ile ev almag olmaz .
A
Düğünün borcu ile ev alınmaz.
8047. Toy da olsa toyuğun vayıdır, vay da olsa toyuğun vayıdır.
A, B
Düğün de olsa tavuğun yasıdır, yas da olsa tavuğun yasıdır.
8048. Toy gününü goyub, vay gününü oynayır.
A, B
Düğün gününü bırakıp, yas gününü oynar.
8049. Toy tulasıdır, arada gezir.
A

- Düğün tazısıdır, arada gezer.
8050. Toya getme, yasa get.
A, B
Düğüne gitme, yasa git.
8051. Toya getmesen eyb etmez, yasa getmek vacibdir.
A
Düğüne gitmesen ayıp olmaz, yasa gitmek vaciptir.
8052. Toya toy deyibler, yasa yas.
A, C
Düğüne düğün derler, yasa yas.
8053. Toyda oynamaz, vayda ağlamaz.
A, B
Düğünde oynamaz, yasta ağlamaz.
8054. Toydan sonra hınanı tazıya yaharlar.
A, C
Düğünden sonra kınayı tazıya yakarlar.
8055. Toydan sonra nağara.
A, B
Düğünden sonra dümbelek.
8056. Toysuz ev tapılar, vaysız ev tapılmaz.
A, B
Düğünsüz ev bulunur, yassız ev bulunmaz.
8057. Toyug anasından süd görmeyib.
A, C
Tavuk anasından süt görmedi.
8058. Toyug banlamasının düşer düşmezi var.
A
Tavuk bağırmasının düşer düşmezi var.
8059. Toyug bir gıçlıdır ki, bir gıçlı.
A, B
Tavuk bir kıçlıdır.
8060. Toyug bir içer, bir göye bahar.
A, C bir içer: bir su içer, göye: yuharı
Tavuk bir içer, bir göge bakar.
8061. Toyug bir yumurtlasa heberi yüz eve çatar, camış doğsa sesi çıkmaz
A, B bir yumurta: yumurtlasa
Tavuk bir yumurtlasa haberi yüz eve gider, camış doğursa sesi çıkmaz.
8062. Toyug gaz yerışı yerise, öz yerişini de itirer.
A, B, C
Tavuk kaz yürüyüşü yürüse, kendi yürüyüşünü de unuttur.
8063. Toyug ki yumurta üste oturdu ona bıçag yohdur.
- A
Yumurta üstüne oturan tavuğa bıçak yoktur.
8064. Toyug yumurtasına göre gaggıldar.
A, B
Tavuk yumurtasına göre gıdaklar.
8065. Toyugnan yatır horosnan durur.
A, C
Tavukla yatar, horozla kalkar.
8066. Toyuğu bir halvar buğdanın içine salsan, yene eşelenmeyinden galmaz.
A
Tavuğu bir halvar buğdayın içine salsan, yine eşelenmeden durmaz.
8067. Toyuğun başı kesilende de gözü eşenekde olar.
A
Tavuğun başı kesilse de gözü küllükte kalır.
8068. Toyuğun bir gıçı var.
A
Tavuğun bir kıçı var.
8069. Toyuğun cerimesi bir yumurtadır.
A, B, C
Tavuğun ceremesi bir yumurtadır.
8070. Toyumda oynamasan yasımda ağlamasan daha neyime lazımsan ?
A, B lazımsan: gerekse
Düğünümde oynamazsan, yasımda ağlamazsan daha neyime gerekse ?
8071. Toyun yaraşığı oynamagdır.
A, B
Düğüne yakışan oynamaktır.
8072. Toyunda helbir ile su taşıyım.
A, B helbir: gelbir
Düğününde kalbur ile su taşıyayım.
8073. Toyunda oynayım.
A
Düğününde oynayayım.
8074. Toz ayrı duman ayrı.
A
Toz ayrı duman ayrı.
8075. Tozdan torpagdan derman tapılmış.
A
Tozdan topraktan derman bulunur.
8076. Tövbe tohlugdan, govga acılgdan.
A, B acılgdan: yohlugdan
Tövbe toklukdan, kavga açlıktan.
8077. Tövbesi töyleyecendir.

- A
Tövbesi tavlaya kadardır.
8078. Tövbisini sındıran kişi deyil.
A
Tövbisini bozan adam değil.
8079. Tövbisini sındıran me'lundur.
A
Tövbisini bozan melundur.
8080. Tövleye burahmırlar ki guşğun oğrayar.
A
Palan bağlarlar diye tavlaya salmazlar.
8081. Traktora gullug ele, atı yadından
çihartma.
A, B
Traktöre kulluk et, atı unutma.
8082. Tula itden murdardır.
A
Taziitten mundardır.
8083. Tulanın guyruğunu kesmekle köpek
olmaz.
A
Tazının kuyruğunu kesmekle köpek
olmaz.
8084. Tumanı cıng kendhuda, isteyir bizi
gorhuda.
A
Pantolonu yırtık kethuda, istiyor ki bizi
korkuta.
8085. Turp ekdim, şelgem çıhdı.
A
Turp ekdim, şalgam çıktı.
8086. Turş alçadır görenin ağzı sulanar yeyenin
dişi gamaşar.
A
Ekşi eriktir, görenin ağzı sulanır, yiyenin
dişi kamaşır.
8087. Tut ağacı eken ipek derer.
A
Dut ağacı eken ipek toplar.
8088. Tutdu gatig, tutmadı ayran.
A, B
Tuttu yoğurt, tutmadı ayran.
8089. Tutdu göv, tutmadı kelem başı.
A
Soğan baş tuttu, lahana tutmadı.
8090. Tutıvarı ezberleyendir.
A, B tutıvarı: tuti guşu kimi,
ezberleyendir: ezberleyib
A, C
Papağan gibi ezberler.
8091. Tutmadı bostan, olmadı garpız.
A, B, C
Tutmadı bostan, olmadı karpuz.
8092. Tutmusan ucundan, gedirsen ucuzluğuna.
A
Tutmazsın ucundan, gidersin kolaylığına.
8093. Tutu çiyeleyi birden deyib.
A
Tutu çileği birden olur.
8094. Tutu guşu danışar amma insan olmaz.
A
Papağan konuşur ama insan olamaz.
8095. Tutulmamış oğru handan beyden doğru.
A, B, C tutulmamış: tutulmayan
Tutulmayan hırsız, handan beyden
doğrudur.
8096. Tüfengin dolusundan bir adam gorhar
boşundan iki adam.
A
Tüfeğin dolusundan bir adam korkar,
boşundan iki adam.
8097. Tülkü iki defe teleye düşmez.
A
Tilki iki defa kapana düşmez.
8098. Tülkü tülkülüğünü sübut edince derisi
boğazından çihar.
A, C
Tilki tilkiligini isbat edene kadar derisi
boğazından çıkar.
8099. Tülkü tülküye buyurur tülkü de
guyruğuna.
A
Tilki tilkiye buyurur, tilki de kuyruğuna.
8100. Tülkünün meydanda işi yohdur.
A
Tilkinin meydanda işi yoktur.
8101. Tülkünün meydanda ne işi var ki derisine
giymet goysunlar.
A
Tilkinin meydanda ne işi var ki derisine
kıymet koysunlar.
8102. Tüstil kimi külekle.
A, C
Tilki gibi rüzgarla.
8103. Tüstüden kaçıb oda düşdü.
A
Dumandan kaçtı ateşe düştil.
8104. Uca ol ucalara garış.
A, C

- Yüce ol, yücelere karış.
8105. Ucuz alan aldanır.
A
Ucuz alan aldanır.
8106. Ucuz alan baha alır, baha alan aldanır.
A, C
Ucuz alan pahalı alır, pahalı alan aldanır.
8107. Ucuz aldın guyruğunu düyünle.
A
Ucuz aldın kuyruğunu düğümle.
8108. Ucuz etin şorbası olmaz.
A, B
Ucuz etin yahnisi olmaz.
8109. Ucuz satan tez satar.
A, B
Ucuz satan çabuk satar.
8110. Ucuzdur var illeti bahadır var hikmeti.
A
Ucuzdur var illeti, pahalıdır var hikmeti.
8111. Ucuzlukta alanın, bahalılda satanın
üzünü görme.
A, B
Ucuzlukta alanın, pahalılıkta satanın
yüzünü görme.
8112. Ucuzlukta alıcının üzünü görme,
bahalılda satıcının.
A, C
Ucuzlukta alıcının yüzünü görme,
pahalılıkta satıcının.
8113. Ucuzlukta o geder yemişem ki bahalılda
yadıma düşmür.
A
Ucuzlukta o kadar yedim ki pahalılıkta
aklıma gelmiyor.
8114. Uçan kuşa da borcu var.
A
Uçan kuşa da borcu var.
8115. Uçug ev harabasından me'lum olar.
A
Yıkık ev harabesinden belli olur.
8116. Ulağa gücü çatmır acığını palanına tökür.
A, B palanına: palana
Eşeğe gücü yetmez, acısını palanından
alır.
8117. Ulaşğını bilmeyen köpek sürüye gurd
getirer.
A
Ulumasını bilmeyen köpek sürüye kurt
getirir.
8118. Ulaya ulaya it öz başına gal getirer.
A, C
Uluya uluya it kendi başına bela getirir.
8119. Ulduz çohsa ay birdir.
A, C
Yıldız çohsa ay birdir.
8120. Ulduz hesabı ile gemici yol aparır.
A
Yıldız hesabı ile gemici yol bulur.
8121. Ulduzu barışmayan gelinin salamı da
savaştır.
A, B
Yıldızı barışmayan gelinin selamı da
savaştır.
8122. Ulu sözüne bahmayan ulaya ulaya galar.
A, C
Ulu sözüne bakmayan uluya uluya kalır.
8123. Uma uma, döndüm muma.
A, B, C
Uma uma döndüm muma.
8124. Umac burdan ye, ordan acı.
A, B acı: ac
Orda acıkıp, ovmacı burdan ye.
8125. Uman yerden küserler.
A, B, C küserler: keserler
Uman yerden küserler.
8126. Unumu eledim, eleyimi asdım.
A
Ununu eledim, eleğimi astım.
8127. Usta eli deymeyen iş haramdır.
A, B haramdır: heramdır
Usta eli değmeyen iş haramdır.
8128. Usta gören şagird her megamda yorğalar,
Usta görmeyen şagird ondan bundan
garmalar.
A, C
Usta gören çırak her makamdan okur,
Usta görmeyen çırak ondan bundan
karıştırır.
8129. Usta meymun gamçısız oynar.
A
Usta maymun kamçısız oynar.
8130. Usta oğlundan şagird olmaz.
A, C
Usta oğlundan çırak olmaz.
8131. Ustadına gic bahanın, gözlerinden gan
damar.
A, B
Ustasına kötü bakanın, gözlerinden kan
sizar.

8132. Ustadına kem bahan ruzisini az görer.
A, C
Ustasına kötü bakan, yemeğini az görür.
8133. Ustakarın gapısı gıng olar.
A
Ustanın kapısı kırık olur.
8134. Ustakarın oğurluğun tutmag olmaz.
A, B
Ustanın hırsızlığı bilinmez.
8135. Uşag adamı ganlı gapısına aparar.
A, C
Çocuk adamı kanlı kapısına götürür.
8136. Uşag ağlaya ağlaya böyüyer.
A, B ağlaya ağlaya: yihıla yihıla
Çocuk ağlaya ağlaya büyür.
8137. Uşag arasına girmezler.
A, C
Çocuk arasına girilmez.
8138. Uşag aşığı oynamag üçün yığar.
A
Çocuk aşığı oynamak için toplar.
8139. Uşag atasından güçlüsünü bilmez.
A, B
Çocuk atasından güçlüsünü bilmez.
8140. Uşag böyük olunca böyüyü yumag olar.
A
Çocuk böyük olunca böyüğü yumak olur.
8141. Uşag böyüklerinden öyrener.
A
Çocuk böyüklerinden öğrenir.
8142. Uşag evde böyüyer balıg gölde.
A, C
Çocuk evde büyür, balık gölde.
8143. Uşag gördüyünü götürer.
A, B
Çocuk gördüğünü yapar.
8144. Uşag gördüyünü ister.
A, C
Çocuk gördüğünü ister.
8145. Uşag nedir bıçag nedir ?
A
Çocuk nedir, bıçak nedir ?
8146. Uşag sözü şah sözünden hökmlüdür.
A, C
Çocuk sözü şah sözünden hükümlüdür.
8147. Uşag sözüün düzünü deyer.
- A
Çocuk sözüün doğrusunu söyler.
8148. Uşag, vardır yohdur bilmez.
A
Çocuk, vardır yoktur bilmez.
8149. Uşag yemeyini bilmez.
A
Çocuk yemesini bilmez.
8150. Uşag yihıldığı yere bahar.
A
Çocuk düştüğü yere bakar.
8151. Uşagla yola çıhma eşşeyi yihılsa ağlar,
eşşekden düşsen güler.
A
Çocukla yola çıkma eşşığı yıkılsa ağlar,
eşşekten düşsen güler.
8152. Uşaglar atalarının cavabdehi deyil.
A
Babanın günahı çocuklara ödetilmez.
8153. Uşaglar hayatın çiçekleridir.
A
Çocuklar hayatın çiçekleridir.
8154. Uşaglı evde giybet olmaz.
A
Çocuklu evde dedikodu olmaz.
8155. Uşaglı evde heveng desteni göyden
asarlar.
A
Çocuklu evde havanı yukarı asarlar.
8156. Uşaglıg ömrün baharıdır.
A, C
Çocukluk ömrün baharıdır.
8157. Uşaglıgda divara nerdıvansız çıhardım.
A
Çocuklukta duvara merdivensiz çıkardım.
8158. Uşaglıgda yalan danışana böyüyende heç
kes inanmaz.
A, C
Çocuklukta yalan konuşana büyüytince
de hiç kimse inanmaz.
8159. Uşaga gundag çağında mehek daşı
deyerler.
A
Çocuğu kundaktayken mihenk taşına
vururlar.
8160. Uşaga iş buyur, dalınca yüyür.
A, B iş: -
Çocuğa iş buyur, ardından koş.
8161. Uşaga üz öyret gördüyün deyecek.

- A
Çocuğa yüz öğret, gördüğünü diyecek.
8162. Uşağı süpürge ile döymezler boyu çıkmaz.
A
Çocuğu süpürge ile dövmezler boyu büyümmez.
8163. Uşağı yemek büyütmez, sevinc (fereh) büyüdür.
A, B
Çocuğu yemek büyütmez, sevgi büyütür.
8164. Uşağın gici geder yol üstte oturur.
A
Çocuğun ahmağı gider yol üstünde oturur.
8165. Uşağın vurmamağına bahma, daşın büyüyünden yapışar.
A
Çocuğun vurmadağına bakma, taşın büyüğünden yapışır.
8166. Utan utanmazdan ,gorh gorhalmazdan.
A
Utan utanmazdan, kork korkmazdan.
8167. Utancağın eşşeyini gurd yeyer.
A
Utangacın eşşegini kurt yer.
8168. Utandırsan tüzüne rübend sal.
A
Utanırsan yüzüne peçe bağla.
8169. Uyuşar gatıg yeyerik uyuşmaz süd içerik.
A, B yeyerem: içerem
Olur yoğurt yeriz, olmaz süt içeriz.
8170. Uzag yerin arpasından, yakın yerin samanı yahşıdır.
A, C
Uzak yerin arpasından, yakın yerin samanı iyidir.
8171. Uzag yerin bir parça kağızı, yakın yerin bir kelme sözü.
A, C
Uzak yerin bir parça kağıdı, yakın yerin bir kelime sözü.
8172. Uzag yerin halvasını hola ile yeyerler.
A
Uzak yerin helvasını türküyle yerler.
8173. Uzagdan bahana dava asan görünür.
A, B dava: döyüş
Uzaktan bakana kavga kolay görünür.
8174. Uzaglaşmag yakınlaşmag için vasitedir.
A
- Uzaklaşmak yakınlaşmak için vasıttadır.
8175. Uzan gözüne derman töktüm.
A
Uzan gözüne derman dökeyim.
8176. Uzun adamın ağı dabanında olar.
A
Uzun adamın aklı tabanında olur.
8177. Uzun danışanın ömrü az olar.
A, C
Uzun konuşanın ömrü az olur.
8178. Uzun köşöv el yandırmaz.
A, B
Uzun ateşli odun (ösefi, ese, ösü) el yakmaz.
8179. Uzun yolun bu başında yalan danışan, o başında özü de inanar.
A, C
Uzun yolun bu başında yalan konuşan, o başında kendi de inanır.
8180. Uzundraz, binamaz, heyre şere yaramaz.
A
Boyu uzun, namaz da kılmaz, bir işe de yaramaz. (?)
8181. Uzungulag eşşeye deyerler.
A, C
Uzun kulak diye eşşeğe derler.
8182. Uzunsaggal ahmag olar.
A
Uzun sakal ahmak olur.
8183. Üç eşşek bir ahurdan arpa yemez.
A, C
Üç eşek bir ahurdan arpa yemez.
8184. Üç tümenlik eşşeyin on beş gıranlıg goduğu olar.
A
Üç tümenlik eşşegin on beş riyallik sıpası olur.
(tümen: On Riyallik İran para birimi.)
8185. Ümid heyatın sermayesidir.
A, C
Ümit hayatın sermayesidir.
8186. Ümid iledir cahanda her iş.
A
Ümit iledir.cihanda her iş.
8187. Ümitsiz yaşamazlar.
A, C
Ümitsiz yaşamazlar.
8188. Ürek denizden derindir.
A

- Yürek denizden derindir.
8189. Ürek gulag deyil ki barmagla gurdalayasan.
A
Yürek kulak değil ki parmakla kurcalayasin.
8190. Ürek ki var şüşedir, sındırarsan kim yamar ?
A, B, C
Yürek şişedir, kırarsan kim yamayacak ?
8191. Ürek öz dostunu tanıyar.
A, B
Yürek dostunu tanır.
8192. Ürek yanar, göz yaşarar.
A, B
Yürek yanar, göz yaşarır.
8193. Ürek yanmasa, gözden yaş çıkmaz.
A
Yürek yanmasa ,gözden yaş çıkmaz.
8194. Ürekden üreye yol var.
A, B
Yürekten yüreğe yol var.
8195. Üreyim gana dönüb.
A
Yüreğim kana döndü.
8196. Üreyimin daşgınıni ağız deyer.
A
Yüreğimin taşkınıni ağız der.
8197. Üreyimin derdini tezeleme.
A
Yüreğimin derdini tazeleme.
8198. Üstü bezek altı tezek.
A, B
Üstü bezek, altı tezek.
8199. Üstümü unlu görüb, adımı deyirmançı çağırma.
A, C
Üstümü unlu görüp, adımı değirmenci koyma.
8200. Üz döndü, göz döndü.
A, B
Yüz döndü, göz döndü.
8201. Üz göstersen gohumlug iddiası eyler.
A, C
Yüz verirsın akrabalık iddiası eder.
8202. Üz götürüb gedeni zencir ile sahlamağ olmaz.
A
- Yüz alıp gideni zencir ile bağlamak olmaz.
8203. Üz ki var etdendir.
A, B
Yüz ettendir.
8204. Üz üreyin güzğüstüdür.
A, B
Yüz yüreğin aynasıdır.
8205. Üz üzden utanar.
A, B
Yüz yüzden utanır.
8206. Üz verdik deliye, palçığı çıhdı halıya.
A
Yüz verdik deliye, çamurlu çıktı halıya.
8207. Üz veren astar da ister.
A, C
Yüz versen astar da ister.
8208. Üz verilen yerden erinme üz verilmeyen yerde görölme.
A
Yüz verilen yerden erinme, yüz verilmeyen yerde gözölme.
8209. Üz verme astar da ister.
A, B
Yüz verme astar da ister.
8210. Üzde gülür dalda hüür.
A
Yüzde güler, arkadan ürür.
8211. Üzden irag.
A, C
Yüzden uzak.
8212. Üze gülür ayagdan çekir.
A, B çekir: eşir
Yüzde güler ayaktan çeker.
8213. Üzerliksen varsan yetmiş derde devasan,
O yerde ki varsan gada belanı govarsan.
A
Üzerlik otu sen yetmiş derde devasın,
Mademki ordasın, kazayı belayı kovarsın.
8214. Üzü ağ gelbi gara, men bele dostu neylerem.
A
Yüzü ak kalbi kara, ben böyle dostu neylerim.
8215. Üzü necedir üreyi de eledir.
A
Yüzü nasıldır, yüreği de öyledir.
8216. Üzü şeyh, astarı kafer.
A

- Yüzü şeyh, astarı kafir.
8217. Üzü üstte geleni arhası üstte çevirmezler.
A
Yüzü üstü geleni arkası üstü çevirmezler.
8218. Üzük tanınar gaşı ile, gız gardaşı ile.
A, C
Yüzük tanınır kaşı ile, kız kardeşiyle.
8219. Üzük üzük oynayan geceler yatmaz.
A
Yüzük oyunu oynayan geceleri yatmaz.
8220. Üzüm ayağın altında.
A, C
Üzüm ayağın altında.
8221. Üzüm garadırsa, alnım açıgdır.
A
Yüzüm karaysa, alnım açıktır.
8222. Üzüm üzüm bahar garalar.
A, C
Üzüm üzüm bakar kararır.
8223. Üzüm bah halımı sor.
A, B sor: heber al
Yüzüm bak halimi sor.
8224. Üzümü elde gör, çöpünü yerde.
A
Üzümü elde gör, çöpünü yerde.
8225. Üzüm garalığı yaman deyil, gelbin
garalığı yamandır.
A
Yüzüm karalığı kötü değil, kalbin karalığı
kötüdür.
8226. Üzünü halga çevirenin, arhası möhkem
olar.
A, C
Yüzünü halka çevirenin, arkası sağlam
olur.
8227. Üzürü günahından artıg.
A
Özürü günahından büyük.
8228. Vaht atlı, biz piyada .
A
Vakit atlı, biz yaya.
8229. Vaht genimeddir.
A, C
Vakit ganimettir.
8230. Vaht gızıldır, bir degigesini de boş
goymag olmaz.
A
Vakit alundur, bir dakikasını da boş
geçirmek olmaz.
8231. Vaht iken ohu aşığı, el geler tünlük olar.
A
Vakit varken oku aşık, el gelir kalabalık
olur.
8232. Vaht insana her şeyi öyreder.
A
Vakit insana her şeyi öğretir.
8233. Vaht vahtı gözleyer.
A, C
Vakit vakti gözler.
8234. Vahtdan kileylenme, vahtın geder.
A, B kileylenme: kiley eyleme
Zamandan şikayet etme, zamanın gider.
8235. Vahtı boş olanın sözü çoh olar.
A, B çoh: hoş, C
Vakti boş olanın sözü çok olur.
8236. Vahtı itirsen heder görersen böyük zerer.
A
Vakti boşa harcarsan böyük zarar
görürsün.
8237. Vahtın giymeti puldan bahadır.
A, C
Vaktin kıymeti paradan çoktur.
8238. Vahtın giymeti yohdur.
A
Vaktin kıymeti yoktur.
8239. Vahtında atılan tüfengin sesi, vahtsız
atılan topun sesinden üstündür.
A
Vaktinde atılan tüfeğin sesi, vakitsiz
atılan topun sesinden üstündür.
8240. Vahtında görülmemiş iş hemişe
görülmemiş galar.
A
Vaktinde görülmeyen iş, hep görülmemiş
kalır.
8241. Vahtını itiren behtini itirer.
A, C
Vaktini yitiren bahtını yitirir.
8242. Vahtsız açılan gül tez solar.
A
Vakitsiz açılan gül tez solar.
8243. Vahtsız banlayan horozun başını keserler.
A, B, C
Vakitsiz öten horozun başını keserler.
8244. Vahtsız gonag, öz kisesinden yeyer.
A, B
Vakitsiz gelen misafir, kendi kesesinden
yer.

8245. Var adama oyun öyrededer.
A
Varlık adama oyun öğretir.
8246. Var ahar yoh bahar.
A
Var akar yok bakar.
8247. Var evi kerem evi, yoh evi verem evi.
A, B
Var evi kerem evi, yok evi verem evi.
8248. Var günün dostu çoh olar.
A
Var günün dostu çok olur.
8249. Var idi yemedi ?
A, B
Vardı da yemedi mi?
8250. Var var üstünden geler.
A, B
Varlık, varlık sayesinde artar.
8251. Vara var deyerler, yoha yoh.
A, C
Vara var derler, yoka yok.
8252. Vardan heyir geler, yohdan ziyan.
A, B
Vardan hayır gelir, yoktan ziyan.
8253. Vardan yohdan çıhib.
A
Vardan yoktan çıktı.
8254. Vardır pulun hamı gulun, yohdur pulun
açıgıdır yolun.
A, C
Vardır paran hepsi kulun, yoktur paran
açıktır yolun.
8255. Varı olan tahar, varı olmayan bahar
A, B varı: var, varı olmayan: yoh olan
Varı olan takar, olmayan bakar.
8256. Varını itiren az şey itirer, namusunu
itiren çoh şey.
A
Varını yitiren az şey yitirir, namusunu
yitiren çok şey.
8257. Varını veren utanmaz.
A, B
Varını veren utanmaz.
8258. Varını verenin kisesi boş galar.
A
Varını verenin kesesi boş kalır.
8259. Varlı arabasını dağdan aşırar, yohsul düz
verde yolunu çasar.
- A, C
Zengin arabasını dağdan aşırır, yohsul
düz yerde yolunu şaşırır.
8260. Varlı kisesini döyer, kasıb dizini.
A, B
Zengin kesesini döver, fakir dizini.
8261. Varlı olub gem güsse ile yaşamagdansa,
Kasıb olub şad hürrem yaşamag yahşıdır.
A
Zengin olup gam gussa ile
yaşamaktansa,
Fakir olup mutlu yaşamak iyidir.
8262. Varlı ölede eyvani Kerbela,
Yohsul ölede tufani Kerbela.
A, C
Zengin ölünce küçük Kerbela,
Yohsul ölede büyük Kerbela.
8263. Varlı umduğunu yeyer, kasıb oldugunu.
A, C
Zengin umduğunu yer, fakir bulduğunu.
8264. Varlı varından pay verse, varsız da varlı
olar.
A, C
Zengin varlığından pay verse, fakir de
zengin olur.
8265. Varlı yohsullaşanda elli il destgahını
pozamaz.
A, B
Zengin yoksullaşsa da elli yıl gösterişten
vaz geçmez.
8266. Varlığa güvenmezler.
A
Varlığa güvenmezler.
8267. Varlığa ne darlık ?
A, C
Varlığa darlık olmaz.
8268. Varlığın sonu ile yohluğun sonu birdir.
A, C
Varlığın sonu ile yokluğun sonu birdir.
8269. Varlılığa telesen yohsulluğa tez düşer.
A
Zenginliğe sabırsızlanan, yoksulluğa tez
düşer.
8270. Varlının arvadı ölede yorğan döşeyi
tezelenir,
Kasıbın arvadı ölede yorğan döşeksiz
galar.
A
Zenginin karısı ölünce yorğan döşeği
yenilenir,
Fakirin karısı ölünce yorğan döşeksiz
kalır.

8271. Varlının çöreyi, kasıbın çenesini yorar.
A, B çöreyi: varı
Zenginin ekmeği, fakirin çenesini yorar.
8272. Varlının elini bıçak kesende, yohsul köyneyini parçalar.
A
Zenginin elini bıçak kesince, yoksul gömleğini parçalar.
8273. Varlının eşseyi de yeyin geder.
A
Zenginin eşeği de hızlı gider.
8274. Varlının horuzu da yumurtlayar.
A, B yumurtlayar: yumurtlar
Zenginin horozu da yumurtlar.
8275. Varlının iti harın olar.
A, C
Zenginin köpeği bakımlı olur.
8276. Varlının könlü oluncaya geder kasıbın canı çıkar.
A
Zenginin gönlü oluncaya kadar fakirin canı çıkar.
8277. Varlının malı, kasıbın övladı.
A, B, C malı: varı.
Zenginin malı, fakirin evladı.
8278. Varlının torpağından çay geçer, kasıbkından yol.
A
Zenginin toprağından çay geçer, fakirinkinden yol.
8279. Varlının varı geder, muzdurun canı.
A
Zenginin malı gider, işçinin canı.
8280. Varlıya tohun keç yohsuldun gorun keç.
A
Zengine dokun geç, yoksuldun korun geç.
8281. Varsa eger hünerin, hara getsen var yerin.
A
Varsa eğer hünerin, nereye gitsen var yerin.
8282. Vay bu başdan, vay o başdan.
A, C
Vay bu baştan, vay o baştan.
8283. Vay o gündün ki adamın öz iti özünü gapa.
A
Vay o gündün ki adamın kendi iti kendini kapa.
8284. Vay o gündün ki çörekçi çekme tike, çekmeçi çörek yapar.
A
Vay o gündün ki ekmeği çizme diksin, çizmecici ekmeği yapısın.
8285. Vay o gündün ki varlı adam yohsulun eline düşsün.
A
Vay o gündün ki varlı adam yoksulun eline düşsün.
8286. Vay o kişinin halına ki yemeye içmeye, Sahlaya arvadının sonraki erine.
A
Vay o kişinin haline ki yemeye içmeye, Saklaya karısının sonraki erine.
8287. Vay o sürünün halına ki canavardan çobanın te'yin edeler.
A
Vay o sürünün haline ki canavardan çoban tayin edeler.
8288. Vay ondadır ki varlı evine yohsul gire.
A
Vay ondadır ki varlı evine yoksul gire.
8289. Vay ölenin halına.
A
Vay ölenin haline.
8290. Ve'de hilaf olma.
A
Sözüne ters düşme.
8291. Ve'desi bitmiş nökerin eceli yeten ağası gerek.
A
Vadesi bitmiş uşağın eceli gelen ağası gerek.
8292. Vefalı dost yad olmaz, görmese yüz il seni.
A, B
Yüz yıl görmese de, vefalı dost yabancı olmaz.
8293. Ver Abbasını ye halvasını.
A
Ver Abbasiyi ye helvayı.
8294. Verdün doldur vurdun yih.
A
Verdün doldur, vurdun yik.
8295. Verdiyi abbasiya bah etdiyi telebe.
A
Verdiği paraya bak, istediğine bak.
8296. Verdiyi anda bah gördüyü işe.
A
Verdiği anda bak gördüğü işe bak.

8297. Verdiyin el ile al.
A
Verdiğin el ile al.
8298. Verdiyin iki şahı zerbaf çılmayacak ki.
A
Verdiğin iki şahı simli kumaş almaz ki.
8299. Verdiyin senindir, vermediyin özgenin.
A, B, C
Verdiğin senindir, vermediğin başkasının.
8300. Veren el ac galmaz.
A, C
Veren el aç kalmaz.
8301. Veren el, alan elin üstünde olar.
A, B üstünde olar: üstedir
Veren el, alan elden üstündür.
8302. Veren eli de var, vuran eli de .
A
Veren eli de var, vuran eli de.
8303. Veren eli herkes öper.
A, C
Veren eli herkes öper.
8304. Veren eli kesmezler.
A, B
Veren eli kezmezler.
8305. Verende ele verer alanda bele alar.
A, C
Verince öyle verir, alınca böyle alır.
8306. Verende imam olur alanda şümür.
A
Verince İmam olur, alınca cellat.
8307. Verende yahşısan, vermeyende pis.
A, C
Verince iyisin, vermeyince kötü.
8308. Verersen adındır, yeyersen dadındır.
A
Verdiğin adındır, yediğin tadındır.
8309. Verersen etden metden işlerem berkden
berkden,
Verersen şordan mordan işlerem ordan
burdan.
A, C
Verirsen etten metten, çalışırım berkten
berkten,
Verirsen çorbadan morbadan, işlerim
ordan burdan.
8310. Verersen pendir eylerem kendir, verersen
aş eylerem baş.
A, C
- Verirsen gübre yetiştiririm kendir,
verirsen aş eylerim baş.
8311. Verib yaman olunca, vermeyib yaman ol.
A
Verip kötü olacağına, vermeyip kötü ol.
8312. Verilen aşı yeyerler.
A
Verilen aşı yerler.
8313. Verim eli hamı elden ucadır.
A
Veren el her elden üstündür.
8314. Verim vara bahmaz.
A
Verim vara bakmaz.
8315. Verirler al, döyürler kaç.
A, B, C
Verirler al, döverler kaç.
8316. Verme nisye, girmez kiseye.
A, B
Borç verme, gelmez geriye.
8317. Verme pulunu goyuna, salma öztünü
oyuna.
A, C
Paranı koyuna, kendini oyuna verme.
8318. Vermedi me'bud neylesin mahmud.
A
Vermedi mabut neylesin Mahmut.
8319. Vermez dogguzu, yeyer toppuzu, verer
otuzu.
A
Vermez dokuzu, yer topuzu, ver otuzu.
8320. Vesiyet yüngüllüktür.
A, B
Vasiyet hafifliktir.
8321. Vesme bol olanda gaşa da çekerler, göze
de çekerler.
A, B çekerler: yaharlar, çekerler: -
Rastuk bol olunca kaşa da çekerler, göze
de çekerler.
8322. Veten doğmadır özge diyar ögey.
A
Vatan özdür, başka diyar üvey.
8323. Veten elin evidir.
A
Vatan elin evidir.
8324. Veten virane de olsa, meseldir mehz
cennettir.
A, B, C meseldir: -, mehz: -

- Denilir ki, vatan virane de olsa, yine cennettir.
8325. Vetene geldim imana geldim .
A, B, C
Vatana geldim, imana geldim.
8326. Vetene mehebbet iman eseridir.
A
Vatana sevgi iman eseridir.
8327. Veteni yadına düşen gerib ağlamasın neylesin ?
A, C
Vatanı hatırına gelen garip almasın neylesin ?
8328. Vetenin bir gışı gürbetin yüz baharından yahşıdır.
A, C
Vatanın bir kışı, gurbetin yüz baharından iyidir.
8329. Vetenin sevmeyen insan olmaz, olsa ol şehsde vicdan olmaz.
A
Vatanını sevmeyen insan olmaz, olsa da o adamda vicdan olmaz.
8330. Ve'z ohumag asandır emel eylemek çetin.
A, B
Vaaz vermek kolaydır, işi yapmak zor.
8331. Vezife daim deyil.
A
Vazife daimi değil.
8332. Veziri garğa olanın ağzı zibinlikde olar.
A, B olar: gerek
Veziri karga olanın ağzı gübrelikte olur.
8333. Veznde yüngül giymetde ağır.
A
Yükte hafif kıymette ağır.
8334. Vicdan bazarda satılmaz.
A
Vicdan pazarda satılmaz.
8335. Vicdanla işleyen gözü kölgeli olmaz.
A, C
Vicdanla çalışanın gözü gölgeli olmaz.
8336. Vur babam dövrän senindir.
A
Vur babam devran senindir.
8337. Vur dedim öldür demedim ki.
A
Vur dedim öldür demedim ki.
8338. Vur deyende vuran şerikdir.
Av
- Vur deyince vuran ortakır.
8339. Vurabilmeyen daşın büyüğünden yapışar.
A
Vuramayan taşın büyüğünden yapışır.
8340. Vuran elin direğidir.
A
Vuran elin direğidir.
8341. Vuran elin var olsun.
A
Vuran elin var olsun.
8342. Vuran igid dayısına bahmaz.
A, B
Vuran yiğit dayısına bakmaz.
8343. Vuran öküzze allah buynuz vermez.
A, B
Vuran öküzze Allah boynuz vermez.
8344. Vuraram öler, kiş deyerem getmez.
A, B
Vururum ölü, kovarım gitmez.
8345. Vurduğı gaz, büyüdüğü gurbağaya deymez.
A, B
Vurduğı kaz, büyüttüğü kurbağaya değmez.
8346. Vurur daşa, çıhır başa.
A, B
Vurur taşa, çıkar başa.
8347. Vuruşun kor vuruşuna ohşamır.
A, B
Vuruşun kör vuruşuna benzemiyor.
8348. Vücudu bir gepiye deymez.
A
Vücudu bir kapiğe değmez.
8349. Vücudu dönüb kimyaya.
A
Vücudu döndü kimyaya.
8350. Ya bağ eteyi ya dağ eteyi.
A, C
Ya bağ eteği ya dağ eteği.
8351. Ya bağayardağı ya guzugulağı.
A, B bağayardağı: bağa yarpağı
Ya bağayardağı ya kuzukulağı.
(bağayardağı: su kenarında yetişen, halk tebetinde de kullanılan, büyük yapraklı bir bitki)
8352. Ya bil ya bir bilenden soruş.
A
Ya bil ya bir bilenden soruştur.

8353. Ya bu deveni güdmeli, ya bu dünyadan getmeli.
A, B
Ya bu deveyi gütmeli, ya bu diyardan gitmeli.
8354. Ya cin ya şeytan.
A
Ya cin ya şeytan.
8355. Ya dalına min ya dalına mindir.
A
Ya dalına bin ya dalına bindir.
8356. Ya deli ya divane Behlul Danende.
A, B behlul danende: behlul divane
Ya deli ya divane, Behlül Danende.
8357. Ya deve öler, ya deveçi, ya da üstündeki hacı.
A, B
Ya deve ölür, ya deveci, ya da üstündeki hacı.
8358. Ya dövlet başa, ya guzğun leşe.
A, B, C
Ya devlet başa, ya kuzgun leşe.
8359. Ya elimi kes, ya eteyimi.
A, C
Ya elimi kes, ya eteğimi.
8360. Ya he, ya yoh.
A
Ya evet, ya hayır.
8361. Ya keçel Hesen, ya Hesen keçel.
A, B
Ha kel Hasan, ha Hasan kel.
8362. Ya men deyen, ya sen deyen .
A
Ya benim dediğim, ya senin dediğin.
8363. Ya Museyi Kazım, sene demek ne lazım ?
A
Ya Musevi Kazım ,sana demek ne lazım ?
8364. Ya ölem, ya gallam.
A, C
Ya öleyim, ya kalayım.
8365. Ya ölüm ya dirim.
A
Ya ölüm, ya dirim.
8366. Ya şe leleni basar, ya lele şeleni.
A
Ya yük kardeşini basar, ya da kardeş yükünü.
8367. Ya taht ya baht.
A
Ya taht ya baht.
8368. Ya telef ollam ya helef.
A, B
Ya telef olayım, ya halef.
8369. Ya torba yırtılar ya dağarcığ.
A, C
Ya torba yırtılır, ya dağarcık.
8370. Ya unçu öler ya deyirmançı.
A
Ya uncu ölür, ya değirmenci.
8371. Ya üz, ya düz.
A, B
Ya kopar, ya da düzelt.
8372. Ya velveden ya zelzeleden.
A, C
Ya velveden ya zelzeleden.
8373. Ya zor, ya zer, ya da şehirden sefer.
A
Ya altın, ya güç, ya da şehirden göç.
8374. Yaba ile dovğa içdim.
A, C
Yaba ile etli çorba içtim.
8375. Yabılarda gotur yabı mert olar, yorulanda yiyesine derd olar.
A
Rahvan atların uyuzu mert olur, yorulunca sahibine dert olur.
8376. Yabıya rehm etmeyen piyada galar.
A, B
Rahvan ata acımayan yaya kalır.
8377. Yad gelib gohum olunca, gohum yad olur.
A, B, C
Yabancı gelip akraba olunca, akraba yabancı olur.
8378. Yad gızına güvenme hetakar olar.
A, C
El kızına güvenme hatakar olur.
8379. Yad gızına uymazlar, yad gızı zavallı olar.
A
El kızına uymazlar, el kızı zavallı olur.
8380. Yad gohum ölenecen yad olar.
A
Uzak akraba ölene kadar uzak olur.
8381. Yaddan yoldaş olunca yoldaş elden geder.
A

- Yabancıdan yoldaş olunca, yoldaş elden gider.
8382. Yağ acı olanda plov da acı olar.
A, C
Yağ acı olunca pilav da acı olur.
8383. Yağ da yese dirilmez bal da yese dirilmez.
A
Yağ da yese dirilmez, bal da yese dirilmez.
8384. Yağ içinde böyrek kimi üzür.
A, B üzür: beslener
Yağ içinde börek gibi yizer.
8385. Yağ içinde üzür.
A
Yağ içinde yizer.
8386. Yağ tapmısan çek başına .
A, C
Yağ buldun çek başına.
8387. Yağ tapsa başına yahar.
A
Yağ bulsa başına sürer.
8388. Yağ yağ ile govuşar, yarmalar yavan galar.
A
Yağ yağ ile kavuşur, yarmalar yavan kalır.
8389. Yağ yahşı yağdır hayıf ki it derisindedir.
A, C
Yah iyi yağdır, yazık ki it derisindedir.
8390. Yağ ye yahada gez.
A
Yağ ye yakada gez.
8391. Yağ yeyen it tükünden belli olar.
A
Yağ yiyen it tüyünden belli olur.
8392. Yağamadı yağış bitmedi gamış.
A
Yağamadı yağış, bitmedi kamış.
8393. Yağı od eridir garı gün.
A
Yağı ateş eritir, karı güneş.
8394. Yağı yağ üstünden tökür yarmanı yavan goyur.
A
Yağı yağ üstünden döker, yarmayı yavan bırakır.
8395. Yağın şorunu çihardır sözüñ şekerini.
A, C
Yağın tuzunu çıkartır, sözüñ şekerini.
8396. Yağış altundan götürür boran altına goyur.
A, C
Yağış altundan götürür boran altına koyar.
8397. Yağış ile yer göyerer alğış ile er öyüner.
A
Yağış ile yer yeşerir, alkış ile er övüntür.
8398. Yağış isladar, gün gurudar.
A, B
Yağış ıslatır, güneş kurutur.
8399. Yağış vurmışun damçıdan ne gorhusu ?
A
Islanmışun damladan ne korkarsın ?
8400. Yağış yağa yağa küptünü doldur.
A
Yağış yağa yağa küptünü doldur.
8401. Yağış yağanda toyuğa su vermezler.
A
Yağış yağarken tavuğa su vermezler.
8402. Yağış yağar yer doymaz.
A, C
Yağış yağar yer doymaz.
8403. Yağışda düşmenin goyunu, dostun atı satılsın.
A
Yağışda düşmanın koyunu, dostun atı satılsın.
8404. Yağışdan çıhdıg, yağmura düşdük.
A, B
Yağışdan çıktık, yağmura düştük.
8405. Yağışdan kaçan doluya düşer.
A
Yağıştan kaçan doluya düşer.
8406. Yağışdan galanı yağmur apardı.
A, C
Yağıştan kalanı yağmur götürdü.
8407. Yağışın yağması, evin damması, gelinin doğması.
A
Yağışın yağması, evin damlaması, gelinin doğurması.
8408. Yağla yağlayır, sarımsagla dağlayır.
A
Yağla yağlar, sarımsakla dağlar.
8409. Yağla yarma govuşar, arada soğan büzüşer.
A

- Yağla yarma kavuşur, arada soğan büzüşür.
A
İyi at kendine kamçı vurdurmaz.
8410. Yağla yovşan da yeyiler.
A
Yağla yavşan da yenir.
8411. Yağmasa da, guruldar.
A, B, C
Yağmasa da, gürler.
8412. Yahın deyirmana yük daşıyır.
A
Yakın değırmene yük taşır.
8413. Yahın yere yük daşıyır.
A, C
Yakın yere yük taşır.
8414. Yahuna erinir uzağa yfütür.
A
Yakına erinir, uzağa koşar.
8415. Yahındaki elef uzagdaki arpadan yahşıdır.
A
Yakındaki yaprak, uzaktaki arpadan iyidir.
8416. Yahını goyub uzagdan danışma.
A, C
Yakını bırakıp uzaktan konuşma.
8417. Yahşı ad dövlemdir.
A
İyi at zenginliktir.
8418. Yahşı adam yavan çöreye dözer, yaman adamı yağlı çörek de üzer.
A
İyi adam yavan ekmeğe razı olur, kötü adamı yağlı ekmek de üzer.
8419. Yahşı adamın yahşılığı deyer dar günde, Yaman adamın yamanlığı deyer her günde.
A
İyi adamın iyiliği değer dar günde, Kötü adamın kötülüğü değer her günde.
8420. Yahşı arvad erini bey eyler yaman arvad zay.
A
İyi kadın erini bey eder, kötü kadın ziyan.
8421. Yahşı arvadlı ev cennettir.
A
İyi kadınlı ev cennettir.
8422. Yahşı at köhne çulun altında da biliner.
A
İyi at eski çulun altında da bilinir.
8423. Yahşı at özüne gamçı vurdurmaz .
8424. Yahşı at yahşı arvad gadasın almalı, Yaman at yaman arvad tohtasını salmalı
A
İyi at, iyi avrat, belasını almalı, Kötü at, kötü avrat yularını salmalı.
8425. Yahşı at yemini artırır yaman at gamçısını.
A
İyi at yemini arttırır, kötü at kamçısını.
8426. Yahşı ata bir gamçı, yaman ata min gamçı.
A
İyi ata bir kamçı, kötü ata bin kamçı.
8427. Yahşı atadan pis oğul.
A
İyi babadan, kötü oğul.
8428. Yahşı atları yahşı kişiler minib getdiler.
A
İyi atları, iyi kişiler binip gittiler.
8429. Yahşı demişler her şeyin hiridarı gerekdir.
A, C
İyi demişler her şeyin bir alıcısı gerektir.
8430. Yahşı dost gardaşdan ezeldir.
A
İyi dost kardeşten önce gelir.
8431. Yahşı dost yaman günde me'lum olar.
A, C
İyi dost kötü günde belli olur.
8432. Yahşı dostları gılıncla da ayırmag olmaz.
A
İyi dostları kılıçla da ayırmak zordur.
8433. Yahşı ekinçi hercini yerden çıhardar.
A
İyi ekinçi harcını yerden çıkartır.
8434. Yahşı ele yahşıdır.
A
İyi iyidir.
8435. Yahşı ele yahşıdır, çalış yamanı yahşı ele.
A, C
İyi iyidir, çalış kötüyü iyi yap.
8436. Yahşı gessab etin yahşısını ahıra sahlar.
A
İyi kasap etin iyisini sona saklar.
8437. Yahşı getmeyince gedri bilinmez.
A
İyi gitmeyince kadri bilinmez.

8438. Yahşi gızdan yahşi gelin olar.
A
İyi kıızdan iyi gelin olur.
8439. Yahşi gün cennettir yaman gün cehennem.
A
İyi gün cennettir, kötü gün cehennem.
8440. Yahşi günde düşmen gelir dost olar, Yigid odur ki yaman günde dayansın.
A, C
İyi günde düşman gelir dost olur, Yiğit odur ki kötü günde dayansın.
8441. Yahşi günde yad yahşi yaman günde vay gardaş.
A
İyi günde el iyi, kötü günde vay kardeş.
8442. Yahşi günde yağlı çöreyi beyenmeyen, Yaman günde guru çöreye salam verer
A
İyi günde yağlı ekmeği beğenmeyen, Kötü günde kuru ekmeğe selam verir.
8443. Yahşi güne dözmeyen yaman güne heç dözmez.
A
İyi güne katlanmayan, kötü güne hiç katlanamaz.
8444. Yahşi günün dös ağrısı yaman günün diş ağrısı.
A, C
İyi günün dös ağrısı, kötü günün diş ağrısı.
8445. Yahşi günün yoldaşı yaman güne düşdüm gel.
A
İyi günün yoldaşı kötü güne düştüm gel.
8446. Yahşi hörek galınca pis garın yırtılsın.
A
İyi yemek kalacağına, kötü karın yırtılsın.
8447. Yahşi hörmet dövletden yahşidir.
A, C
İyi hürmet zenginlikten iyidir.
8448. Yahşi igid dalı gözler yahşi at gabağı.
A, C
İyi yiğit dalı gözler, iyi at kabağı.
8449. Yahşi igidin adını işit üzünü görme.
A
İyi yiğidin adını işit, yüzünü görme.
8450. Yahşi il baharından biliner yahşi gün seherinden.
8451. Yahşi iş heykel kimidir her yerden görüner.
A
İyi iş heykel gibidir, her yerden görünür.
8452. Yahşi işçi seligesinden biliner.
A
İyi işçi yaptığından biliner.
8453. Yahşi işe allah zamindir.
A
İyi işe Allah kefildir.
8454. Yahşi it ele düşmez.
A
İyi it ele gelmez.
8455. Yahşi ki dünyada yahşi varmış ,yohsa dünya terk olardı yaman elinden.
A
İyi ki dünyada iyi varmış, yoksa dünya terkedilirdi kötü yüzünden.
8456. Yahşi mal öz özünü işe verer.
A
İyi mal kendi kendini işe verir.
8457. Yahşi mal yerde galmaz.
A
İyi mal yerde kalmaz.
8458. Yahşi mesen göze girer.
A
İyi /.../ göze girer. (?)
8459. Yahşi meslehet her şeyden yahşidir.
A, C
İyi iş her şeyden iyidir.
8460. Yahşi oğlan kend yerinde yahşi adama demezler.
A
İyi oğlan köy yerinde iyi adama demezler.
8461. Yahşi oğul neyler ata malını.
A, C
İyi oğul neyler baba malını.
8462. Yahşi olanda hanımdan pis olanda kenizden.
A
İyi olunca hanımdan, kötü olunca hizmetçiden.
8463. Yahşi olarsa allahdan pis olarsa şeytandandır deyerler.
A
İyi olursa Allahtan, kötü olursa şeytandandır derler.

8464. Yahşı ovçunun toruna ov öz ayağı ile geler.
A
İyi avcının ağına, av kendi ayağı ile gelir.
8465. Yahşı övld ata ananın ferehidir.
A
İyi evlat baba ananın rahatlığıdır.
8466. Yahşı sahla adını bednamçılığ el gezer.
A, B bednamçılığ: bednamlıg
İyi koru adını, kötü adlılık el gezer.
8467. Yahşı söyle yahşı eşit.
A
İyi söyle iyi işit.
8468. Yahşı söz demir gapıları açar.
A, C
İyi söz demir kapıları açar.
8469. Yahşı şeye gül ki başına gelsin.
A
İyi şeye gül ki başına gelsin.
8470. Yahşı şeylerin yolu tapdag olar.
A
İyi şeylerin yolu kolay bulunur.
8471. Yahşı tacir malın hamısını birden bazara çihartmaz.
A
İyi tüccar malın hepsini birden pazara çıkartmaz.
8472. Yahşı timsal yüz yönsüz sözden yahşıdır.
A
İyi örnek yüz, yönsüz sözden iyidir.
8473. Yahşı yahşılığın deyilir yaman neyin deyilir.
A
İyi iyiliğin söylenir, kötü neyin söylenir.
8474. Yahşı yalan lap yalan fili uddu bir ilan.
A
İyi yalan, tam yalan, fili yuttu bir yalan.
8475. Yahşı yaman goy cibine berk sahla.
A
İyi kötü koy cebine sağlam sakla.
8476. Yahşı yaman keçdi karvan.
A
İyi kötü geçti kervan.
8477. Yahşı yarağı var idi Hemzelide galdı.
A
İyi silahı vardı, Hamza Alide kaldı.
8478. Yahşı yoldaş gec tapılar.
- A, C
İyi yoldaş geç bulunur.
8479. Yahşı yoldaş uzun yolu gısaldır.
A
İyi yoldaş uzun yolu kısaltur.
8480. Yahşı yoldaş yaman günde tanınar.
A
İyi yoldaş kötü günde tanınır.
8481. Yahşıları yer tanıyar.
A
İyileri yer tanır.
8482. Yahşılığ ayag açib gezendir.
A
İyilik ayak açıp gezer.
8483. Yahşılığ bilmeyen adam adam sayılmaz.
A
İyilik bilmeyen adam adam sayılmaz.
8484. Yahşılığ ele at deryaya balıg bilmese halig biler.
A
İyilik yap at deryaya, balık bilmese halık bilir.
8485. Yahşılığ ele ki başına gelsin.
A, C
İyilik yap ki başına gelsin.
8486. Yahşılığ ele minnet goyma.
A
İyilik yap minnet koyma.
8487. Yahşılığ eleyip birşey umursansa, etmesen yahşıdır.
A
İyilik yapıp birşey umarsan, yapmasan iyidir.
8488. Yahşılığ eden yahşılığ görer.
A
İyilik eden iyilik görür.
8489. Yahşılığ gapı açar mehebbet bu gapıdan içeri girer.
A
İyilik kapı açar, sevgi bu kapıdan içeri girer.
8490. Yahşılığ geribdir tanınmaz.
A
İyilik gariptir tanınmaz.
8491. Yahşılığ iki terefli olar.
A
İyilik iki taraflı olur.
8492. Yahşılığ isteyen gabagca behin verer.
A

- İyilik isteyen önce kendi yapar.
8493. Yahşılık itmez.
A, C
İyilik kaybolmaz.
8494. Yahşılık ve doğruluk, her ikisi birdir.
A
İyilik ve doğruluk, her ikisi de birdir.
8495. Yahşılık yahşılık getirir, yamanlık neye
gerekir?
A, C
İyilik iyilik getirir, kötülüğe ne gerek
var?
8496. Yahşılık yerde galmaz.
A
İyilik yerde kalmaz.
8497. Yahşılık yolunu gösteren adam yahşılık
eden adamla beraberdir.
A
İyilik yolunu gösteren adam iyilik eden
adamla beraberdir.
8498. Yahşılığa yahşılık ele pisliye pislik
eleme.
A
İyiliğe iyilik yap, kötülüğe kötülük
etme.
8499. Yahşılığa yahşılık her kişinin işidir,
Yamanlığa yahşılık merd kişinin işidir.
A
İyiliğe iyilik, her kişinin işidir,
Kötülüğe iyilik mert kişinin işidir.
8500. Yahşılığa yahşılık kor eşşeye samanlık.
A
İyiliğe iyilik, kör eşşeğe samanlık.
8501. Yahşılığa yamanlık olmasaydı gara öküze
bıçak olmazdı.
A
İyiliğe kötülük olmasaydı, kara öküze
bıçak olmazdı.
8502. Yahşılığı bilmeyene yahşılık etme.
A, C
İyiliği bilmeyene iyilik etme.
8503. Yahşılığın ecri gelir.
A
İyiliğin karşılığı gelir.
8504. Yahşını yada verme hayıfıdır yamanı yada
verme eyibdir.
A, C
İyi yabancıya verme yazıktır, kötüyü
yabancıya verme ayıptır.
8505. Yahşıya goşulan çuvalına un doldurur.
- A
İyiye giden çuvalına un doldurur.
8506. Yahşıya yahşı de yahşılığı artsın, yamana
yahşı de yamanlığı gayıtsın.
A, C
İyiye iyi de iyiliği artsın, kötüye iyi de
kötülüğü geri dönsün.
8507. Yahşıya yahşı deyerler yamana yaman.
A
İyiye iyi derler, kötüye kötü.
8508. Yahşıya yanaş yamandan uzaş.
A
İyiye yanaş, kötütiden uzaklaş.
8509. Yalan ayag tutar amma yerimez.
A
Yalan ayak tutar, ama yürütmez.
8510. Yalan ayag tutar, doğru bir yanda galar.
A
Yalan ayak tutar, doğru bir yanda kalır.
8511. Yalan cücerer amma bitmez.
A
Yalan yeşerir ama büyütmez.
8512. Yalan danışan yanındakını ganmaz yerine
goyar.
A
Yalan konuşan yanındakini anlamaz
yerine koyar.
8513. Yalan ile dünyanı gezmek olar amma
gayıtmağ olmaz.
A
Yalan ile dünya gezilir ama geri
dönütmez.
8514. Yalan olmasa doğru yerimez.
A
Yalan olmasa doğru yürütmez.
8515. Yalan söz bir gısa örtüye benzer,
İnsanın bir semtini örtse o biri semti
açıg galar.
A
Yalan söz bir kısa örtüye benzer,
İnsanın bir tarafını örtse öbür tarafı açık
kalır.
8516. Yalan üz garaldar.
A
Yalan yüz kararır.
8517. Yalançı çoh and içer.
A, C
Yalançı çok and içer.
8518. Yalançı kimdir, her işitdiyini danışan.
A

- Yalançı kimdir, her işittiğini söyleyen.
8519. Yalançı özünün düşmanıdır.
A
Yalançı kendinin düşmanıdır.
8520. Yalançı şahidi uzagda ister.
A
Yalançı şahidi uzakta ister.
8521. Yalançılık üz gızardar.
A, C
Yalançılık yüz kızartır.
8522. Yalançını evinecen govarlar.
A
Yalançıyı evine kadar kovarlar.
8523. Yalançının adına da inanma.
A, C adına da: andına
Yalançının adına da inanma.
8524. Yalançının cibleri yalanla dolu olar.
A, C
Yalançının cepleri yalanla dolu olur.
8525. Yalançının evi yandı heç kes inanmadı.
A
Yalançının evi yandı kimse inanmadı.
8526. Yalançının ipi gısa olar.
A, C
Yalançının ipi kısa olur.
8527. Yalançının ipiyle gıyuya düşen gıyuda galar.
A
Yalançının ipiyle kuyuya inen kuyuda kalır.
8528. Yalançının işiği yarıyacan yanar.
A
Yalançının mumu yarıya kadar yanar.
8529. Yalançının menzili olmaz.
A
Yalançının menzili olmaz.
8530. Yalançının sözüne inanma.
A, C
Yalançının sözüne inanma.
8531. Yalançının yaddaşı olmaz.
A
Yalançının arkadaşı olmaz.
8532. Yalanın ahırı yohdur.
A, C
Yalanın sonu yoktur.
8533. Yalanın da endazesı var.
A
Yalanın da ölçüsü var.
8534. Yalanın ömrü az olar.
A
Yalanın ömrü az olur.
8535. Yalanla plov bışe deniz geder yağı menden.
A
Yalanla pilav pişse deniz kadar yağı benden.
8536. Yaldan tuta bilmeyen gıyruğdan heç tuta bilmez.
A, C
Yelesinden tutamayan kuyruğundan hiç tutamaz.
8537. Yalgız evin pişiyidir.
A
Yalnız evin kedisidir.
8538. Yalgız evin söhbeti.
A, C
Yalnız evin sohbeti.
8539. Yalgız guş yuva salmaz.
A
Yalnız kuş yuva yapmaz.
8540. Yalgız yeyen süfresini özü yığar.
A, C
Yalnız yiyen sofrasını kendisi toplar.
8541. Yalvarmagla donuz dardan çıhmaz.
A
Yalvarmakla domuz dardan çıkmaz.
8542. Yaman adama heç ne olmaz.
A
Kötü adama hiç birşey olmaz.
8543. Yaman adamın başına daş salsan çiyine düşer.
A
Kötü adamın başına taş atsan omuzuna değer.
8544. Yaman arvad çoh danışar danışmasa savaşar.
A, C
Kötü kadın çok konuşur, konuşmasa savaşır.
8545. Yaman arvad deyingen olar.
A
Kötü kadın söylenir.
8546. Yaman arvadın evi cehennemdir.
A, C
Kötü kadının evi cehennemidir.
8547. Yaman arvadlı eve daş düşsün.
A

- Kötü kadınlı eve taş düşsün.
8548. Yaman baş yiyesine donuz güddürer.
A
Kötü baş sahibine domuz güttürür.
8549. Yaman dirlikden ölüm yahşıdır.
A, C
Kötü dirlikten ölüm iyidir.
8550. Yaman gonşu adamı rüsvay eyler.
A
Kötü komşu adamı rezil eder.
8551. Yaman güne sebr eden yahşı güne tez çatar.
A
Kötü güne sabreden iyi güne tez çıkar.
8552. Yaman günün ömrü az olar.
A, C
Kötü günün ömrü az olur.
8553. Yaman kulahduzdan yahşı palanduz yahşıdır.
A
Kötü şapkadan, iyi palan iyidir.
8554. Yaman oğul yaman gelin.
A
Kötü oğul, kötü gelin.
8555. Yaman olan arvad ev eşiyini goyar geder,
A, C yaman olan arvad: yaman olar
yaman arvad, eşiyini: eşiyi
Kötü olan kadın ev kapısını bırakır gider.
8556. Yaman olmasa yahşılığın giymeti bilinmez.
A
Kötü olmasa iyiliğin kıymeti bilinmez.
8557. Yaman yerde ahşamladıg.
A
Kötü yerde akşamladık.
8558. Yaman yeyenin olsun yaman deyenin olmasın.
A
Kötü yiyenin olsun, kötü diyenin olmasın.
8559. Yamanı yada salma.
A
Kötüyü aklına getirme.
8560. Yamanı yaman günde.
A
Kötüyü kötü günde.
8561. Yamanlık kime lazım.
A
Kötülük kime lazım.
8562. Yamanlığa yahşılık merd kişinin işidir her adamdan gözleme.
A
Kötülüğe iyilik mert kişinin işidir, her adamdan bekleme.
8563. Yamanlığa yamanlık eleme.
A, C
Kötülüğe kötülük etme.
8564. Yan mene yanım sene, gurban edim canım sene.
A, C
Yan bana yanayım sana, kurban edeyim canımı sana.
8565. Yanan anadır, yeyen gayınana.
A
Yanan anadır, yiyen kaynana.
8566. Yanan da gayınana yaman da gayınana.
A, C
Yanan da kaynana, kötü de kaynana.
8567. Yanan öz derdine yanar.
A
Yanan kendi derdine yanar.
8568. Yanan yerden tülstü çıhar.
A, C
Yanan yerden duman çıkar.
8569. Yandırdığın şamı söndürme.
A
Yaktığın kandili söndürme.
8570. Yandırdığın yovşan ovladığın dovşan.
A
Yaktığın yavşan, avladığın tavşan.
8571. Yangına körükle getmezler.
A
Yangına körükle gitmezler.
8572. Yangından çıhdıg alova düşdük.
A
Yangından çıktık, aleve düştük.
8573. Yanığın neyi var ki yoluğa ne versin.
A
Yanığın neyi var ki yoluğa ne versin.
8574. Yanında yatdı palçığa batdı.
A
Yanında yattı, balçığa battı.
8575. Yanlış hesap bağdattan gayıdar.
A
Yanlış hesap Bağdattan döner.
8576. Yanmayanda yanmaz ha yelle ha etekle.
A, C ha: ya, ha: ya

- Yanmayanca yanmaz, ister yelle, ister etekle.
8577. Yanmış hırmanın buğdasıdır.
A
Yanmış harmanın buğdayıdır.
8578. Yansın çırağı gelsin ışığı.
A
Yansın çırası gelsin ışığı.
8579. Yanşağı cehenneme atdılar dedi odunun yaşdır.
A
Gevezeyi cehenneme attılar, odunun yaştır dedi .
8580. Yar benimle yar olsun gol dibi divar olsun.
A, C gol: güll, divar: evim
Yar benimle yar olsun, kol dibi duvar olsun.
8581. Yar bizden gece getdi bilmedim nece getdi.
A
Yar bizden gece gitti, bilmedim nice gitti.
8582. Yar derdini yar çeker.
A
Yar derdini yar çeker.
8583. Yar gadasın yar alar.
A
Yar belasını yar alır.
8584. Yar getdi, yeri galdı.
A
Yar gitti, yeri kaldı.
8585. Yar yarı görer üreyi odlanar.
A
Yar yarı görür, yüreği ateşlenir.
8586. Yara sağalar yeri galar.
A
Yara iyileşir, yeri kalır.
8587. Yara var bağlarlar yara var dağlarlar.
A
Yara var bağlarlar, yara var dağlarlar.
8588. Yaragsız igid, buynuzsuz goç kimidir.
A
Silahsız yiğit, boynuzsuz koç gibidir.
8589. Yaralı kuşa daş atmazlar.
A
Yaralı kuşa taş atmazlar.
8590. Yarası avand olanın tebibi gabağına çıkar.
- A
Yarası iyi olacak olanın tabibi önüne çıkar.
8591. Yarı gör özün danış ev yihar ara sözü.
A, C
Yarı gör kendin konuş, ev yıkar ara sözü.
8592. Yarımadıg odundan kor oldug tüstüsünden.
A
Yaranmadık ateşinden kör olduk dumanından.
8593. Yarımadıg yarıtımdan.
A
Yaranmadık yarandırmazdan.
8594. Yarımçıg bilmekden heç bilmemek yahşdır.
A
Yarım bilmektense hiç bilmemek iyidir.
8595. Yarın gedrini yar bilir her divane.
A
Yarın kadrini yar bilir her divane.
8596. Yarın yara sovgatı bir deste bulag otu.
A
Yarın yare hediyesi, bir deste nilüfer.
8597. Yarpag altda gezendir.
A
Yaprak altında gezendir.
8598. Yaş ağac tez eyiler.
A
Yaş ağaç tez eğilir.
8599. Yaş da guru oduna yanar.
A
Yaş da kurunun ateşiyle yanar.
8600. Yaş kessen, baş kessen, guru yaşar.
A
Yaş kessen, baş kessen, kuru yaşar.
8601. Yaş odun satmayıbsan ki niye gorphursan.
A
Yaş odun satmıyorsun ki niye korkuyorsun.
8602. Yaş yaşadığca ağıl başa geler.
A, C
Yaş yaşadıkça akıl başa gelir.
8603. Yaşa yaşa gör tamaşa.
A
Yaşa yaşa gör temaşa.
8604. Yaşayang görerik.
A, C
Yaşarız görürüz.

8605. Yaşı çoh ağılı yoh.
A
Yaşı çok, akli yok.
8606. Yaşı ne başı ne ?
A
Yaşı ne başı ne ?
8607. Yaşı yetmiş işi bitmiş.
A
Yaşı yetmiş, işi bitmiş.
8608. Yaşılbaş göllerde tizer.
A
Yeşilbaş göllerde yizer.
8609. Yaşına bahma başına bah.
A
Yaşına bakma, başına bak.
8610. Yaşına yaşına çıhdı ocag başına.
A
Sürtüne sürtüne çıktı ocak başına.
8611. Yaşından gabag danışma.
A, C gabag: evveli
Yaşından öncesinden bahsetme.
8612. Yaşını çevirerler gurusunu yığarlar.
A
Yaşını çevirirler, kurusunu yığarlar.
8613. Yat gara öküzüm yat, borç veren geler,
ya seni aparar ya meni.
A
Yat kara öküzüm yat, borç veren gelir, ya
seni götürür ya beni.
8614. Yatağan aslandan gezeyen pişik yahşıdır.
A, C
Yatan aslandan gezen kedi iyidir.
8615. Yatan aparmaz yeten aparır.
A
Yatan almaz, yetişen alır.
8616. Yatan aslan olsa da fırsat oyağındır.
A
Yatan aslan olsa da fırsat uyanığındır.
8617. Yatan daşın altına su keçmez.
A, C
Yatan taşın altına su geçmez.
8618. Yatan ilanın guyrugunu basma.
A
Yatan yılanın kuyruğuna basma.
8619. Yatan iti oyatma.
A, C
Yatan iti uyandırma.
8620. Yatan öküze yem yohdur.
A
Yatan öküze yem yoktur.
8621. Yatanın ayıgdan heberi olmaz.
A
Yatanın uyanıktan haberi olmaz.
8622. Yatar yatar başı şişer duranda bitin
ahtarar,
Eti verer pişiye gonşunun itin ahtarar.
A
Yatar yatar başı şişer, kalkınca bitini
arar,
Eti verir kediye, komşunun itini arar.
8623. Yatdı öldü.
A, C
Yattı öldü.
8624. Yatıb yuhuda halva görüb.
A
Yatıp rüyada helva gördü.
8625. Yatma kudu bostana dövşan girib.
A, B kudu: gudu, girib: gelib
Yatma kuçu bostana tavşan girdi.
8626. Yatmağa gaya kölgesi eger ki marı
olmasa.
A
Yatmaya kaya gölgesi bir de yılanı
olmasa.
8627. Yatmışı yatmış oyada bilmez.
A
Yatmışı yatmış uyandıramaz.
8628. Yatsan yuhuna da girmez.
A, C
Yatsan rüyana da girmez.
8629. Yava itin yava da küçüyü olar.
A, C
Isıran köpeğin ısıran da yavrusu olur.
8630. Yavan etin şorbası da yavan olar.
A
Yavan etin çorbası da yavan olur.
8631. Yavan etin şorbası olmaz.
A
Yavan etin çorbası olmaz.
8632. Yavaş geden çoh gider.
A
Yavaş giden çok gider.
8633. Yavaş geden yorulmaz.
A
Yavaş giden yorulmaz.
8634. Yay altında oh gizleder.

- A
Yay altında ok saklar.
8635. Yay garı kimi ne yarıybsan hamıya ?
A
Yaz karı gibi ne yararsın herkese ?
8636. Yay gününün yağışı er arvadın savaşı.
A
Yaz gününün yağışı karı kocanın savaşı.
8637. Yay gününün yağışı gış gününün yavanlığıdır.
A
Yaz gününün yağışı, kış gününün yavanlığıdır.
8638. Yay işini gışda gör gış işini yayda.
A
Yaz işini kışta gör, kış işini yazda.
8639. Yay kasıbın hem atasıdır hem de anası.
A
Yaz fakirin hem babasıdır, hem de anası.
8640. Yay var gış var hele çoh iş var.
A
Yaz var kış var daha çok iş var.
8641. Yayda ayran tapmayan gışda yorğan tapmaz.
A
Yazda ayran bulamayan, kışta yorgan bulamaz.
8642. Yayda başı bişenin gışda aşı bişer.
A
Yazda başı şişenin kışta aşı pişer.
8643. Yayda her divarın dibi bir evdir.
A
Yazda her duvarın dibi bir evdir.
8644. Yayda işleyen gışda dişler,
A, C işleyen işle: dişler dişle
Yazda işleyen kışda dişler.
8645. Yayda kölge hoş gışda çuval boş.
A
Yazda gölge hoş, kışda çuval boş.
8646. Yayda kölgede oturan gışda ocag ahtarar.
A, C
Yazda gölgede oturan, kışta ocak arar.
8647. Yayda kölgede yatan gışda gar üste yatar.
A
Yazda gölgede yatan, kışta kar üstünde yatar.
8648. Yayda sefere çihanda kürk götür.
A
Yazda sefere çıkınca kürk götür.
8649. Yayda yanan gışda dilençilik eyler.
A
Yazda yanan kışta dilencilik eyler.
8650. Yayı çoh çekme gırılar.
A
Yazı çok çekme kırılır.
8651. Yayın öz sözü var gışın öz sözü.
A
Yazın kendi sözü var, kışın kendi sözü.
8652. Yayın ter töküntüsü gışın azugesidir.
A
Yazın ter döküntüsü kışın azığıdır.
8653. Yaylağın dağı sağ olsun, garı da olar garsız da,
İgidin canı sağ olsun, varlı da olar varsız da.
A
Yaylanın dağı sağ olsun karlı da olur karsız da,
Yiğidin canı sağ olsun, varlı da olur varsız da.
8654. Yaz bitirir yay yetirir payız getirir gış itirir.
A, C
Bahar bitirir yaz yetirir, güz getirir kış yitirir.
8655. Yaz ekinçi gış dilençi.
A, B
Yaz ekinci, kış dilenci.
8656. Yaz getdi gış geldi, vay titremek derdi.
A
Yaz gitti kış geldi, vay titremek derdi.
8657. Yaz getirer gış aparar.
A
Yaz getirir, kış götürür.
8658. Yaz günü pendir çörek yarpıznan.
A
Yaz günü peynir çörek yarpız da yanında.
8659. Yaz gününde terlemeyen gış gününde titreyer.
A
Yaz gününde terlemeyen kış gününde titrer.
8660. Yaz gününde yola çihsan gış gününü gözünün gabağına al.
A
Yaz gününde yola çiksan kış gününü gözünün önüne al.
8661. Yaz kasıbın yorğan döşeyidir.
A

- Yaz fakirin yorgan döşegidir.
A, C
Yazda çalışmayanın kışı sert gelir.
8662. Yaz var gış var ne tükenmez iş var.
A, B tükenmez: telesik
Yaz var kış var ne tükenmez iş var.
8663. Yaz yağışı tez geçer.
A
Yaz yağışı tez geçer.
8664. Yaz yağışından belli gız gardaşından.
A
Yaz yağışından belli, kız kardeşinden.
8665. Yaza çıkartdığ dananı, beyenmez oldu ananı.
A
Yaza çıkarttık danayı, beğenmez oldu anayı.
8666. Yazan da sen pozan da sen, heç bilmirem nesen sen ?
A
Yazan da sen bozan da sen, hiç bilmem nesin sen ?
8667. Yazana bahma yazdığına bah.
A, B, C
Yazana bakma, yazdığına bak.
8668. Yazanı özünden, pozanı özünden.
A, C
Yazanı kendinden, bozanı kendinden.
8669. Yazda arpa yeyen at, gışda etini tökmez.
A
Yazda arpa yiyen at, kışda etini dökmez.
8670. Yazda ayransız olma gışda yorgansız.
A
Yazda ayransız olma, kışda yorgansız.
8671. Yazda başı pişenin gışda aşı pişer.
A, C
Yazda başı pişenin kışda aşı pişer.
8672. Yazda buza yerikleyen gışda göbeleye yerikler.
A
Yazda buza yerikleyen kışta mantara yerikler.
8673. Yazda çalan gışda oynar.
A
Yazda çalan kışda oynar.
8674. Yazda ilandan gorhan gışda çatıdan gorhar.
A
Yazda yilandan korkan, kışta urgandan korkar.
8675. Yazda işlemeyenin gışı sert gelir.
8676. Yazda oynayar güler, gışda acından öler.
A
Yazda oynar güler, kışta acından ölür.
8677. Yazda yatan gışda üşiyer.
A
Yazda yatan kışda üşür.
8678. Yazdan gışa hazır ol.
A
Yazdan kışa hazır ol.
8679. Yazıdan kaçmag olmaz.
A, C
Yazıdan kaçmak olmaz.
8680. Yazıg o adamdır ki yahşılıg etmir.
A
Yazık o adama ki iyilik etmez.
8681. Yazılan pozulmaz.
A, B, C
Yazılan bozulmaz.
8682. Yazılmayan kitabı vereglemezler.
A
Yazılmayan kitabı varaklamazlar.
8683. Yazın hareketi, payızın bereketi.
A, C
Yazın hareketi, güzün bereketi.
8684. Yeddi arhın suyunu bir arha calayır.
A, B
Yedi arkın suyunu bir arka salıyor.
8685. Yeddi ayda bir gariş bir ayda yeddi gariş.
A
Yedi ayda bir kariş, bir ayda yedi kariş.
8686. Yeddi defe ölç bir defe biç.
A
Yedi defa ölç bir defa biç.
8687. Yeddi fersiz oğuldan, bir ferli gız yahşıdır.
A, C
Yedi faydasız oğuldan, bir faydalı kız iyidir.
8688. Yeddi gonşu bir gazana möhtacdır.
A
Yedi komşu bir kazana muhtaçtır.
8689. Yeddi göyde bir ulduzu yohdur.
A
Yedi gökte bir yıldızı yoktur.
8690. Yeddi gurda bir çarig neylesin ?
A

- Yedi kurda bir çank neylesin ?
8691. Yeddi mehelleden govulmuş it kimidir.
A
Yedi mahalleden kovulmuş it gibidir.
8692. Yeddi mehelleye çörek verir.
A
Yedi mahalleye ekmek verir.
8693. Yeddi molla bir emmame.
A
Yedi hoca bir sarık.
8694. Yeddisinde gülüstanı ohuyan yetmişinde başa düşer.
A
Yedisinde gülüstanı okuyan, yetmişinde başa düşer.
8695. Yeddisinde ne idi ise yetmişinde de odur.
A
Yedisinde ne idi ise yetmişinde de odur.
8696. Yediğin özün üçün galsın gördüyünden danış.
A
Yediğin kendin için kalsın, gördüklerini söyle.
8697. Yeher ata yük olmaz.
A
Eyer ata yük olmaz.
8698. Yeher atın belinde hemişe galmaz.
A
Eyer atın belinde her zaman kalmaz.
8699. Yeher gah atın belinde gezer, gah at yiyesinin.
A, B
Eyer kâh atın belinde gezer, kâh at sahibinin.
8700. Yeke başın faydası yohdur içinde beyin gerek.
A
Yalnız başın faydası yoktur, içinde beyin gerek.
8701. Yel aparan yelinki, yerde galan benimki.
A, B
Yelin aldığı yelinki, yerde kalan benimki.
8702. Yel bele esse balta bele kesse vay benim halıma.
A
Yel böyle eserse balta böyle keserse vay benim halıma.
8703. Yel esende yellener, yol görende yollar. A
- Yel esince yellendir, yol görünce yollar.
8704. Yel esib goz tökülüb ?
A
Yel esti ceviz mi döküldü ?
8705. Yel gayadan ne aparar.
A, B
Yel kayadan ne götürür.
8706. Yel ile gelen, sel ile geder.
A, B
Yel ile gelen, sel ile gider.
8707. Yel üfürdü, su köpürdü.
A, B, , C
Yel üfürdü, su köpürdü.
8708. Yel vurur çalır yengeler oynayıp.
A, C çalır: -
Yel vurur çalar, yengeler oynar.
8709. Yele tüptüren üzüne tüptürer.
A, B, C
Yele tüküren yüzüne tükürtür.
8710. Yemeyini yalnız yeyen yükünü özü galdırar.
A, C
Yemeğini yalnız yiyen yükünü kendi kaldırır.
8711. Yemekle doymadın yalamagla doyacagsan ?
A
Yemekle doymadın, yalamakla doycak mısın ?
8712. Yemelidir sahla yemeli deyil tulla.
A
Yemeklidir sakla, yemeklik değil at.
8713. Yememisen gaz etini bilmemisen lezzetini.
A
Yememişsin kaz etini, bilmezsin lezzetini.
8714. Yemese elli il besdir.
A
Yemese elli yıl kafidir.
8715. Yemeyenin malını yeyerler ölüsünü de söylerler.
A
Yemeyenin malını yerler, ölüsüne de söylerler.
8716. Yemeyin dadı duzdadır dünyanın dadı gözde.
A
Yemeğin tadı tuzdadır, dünyanın tadı gözde.

8717. Yemeyin gulu işlemeyin hestesi olma.
A
Yemeğin kulu, çalışmanın hastası olma.
8718. Yemeyin ustası işlemeyin hestesi.
A, B ustası: gulu
Yemeğin ustası, çalışmanın hastası.
8719. Yemiş vahtı hırçının gulagları kar olar.
A
Yemiş vakti bostancının kulakları sağır olur.
8720. Yemlik imiş, duz imiş, sen de batır, sen de ye.
A, B
Yemlikmiş, tuzmuş, sen de batır, sen de ye.
(yemlik: kabukları soyularak yenilen yabani bir bitki)
8721. Yemsiz torbaya at gelmez.
A
Yemsiz torbaya at gelmez.
8722. Yer altından yasa gedenlerdendir.
A, B gedenlerdendir: gedir
Yer altından yasa gidenlerdendir.
8723. Yer ayrılıysaydı yere girerdim.
A
Yer ayrılıysaydı yere girerdim.
8724. Yer beyin, yurt hanın, işle ha çıhsın canın.
A
Yer beyin, yurt hanın, çalış ha çıksın canın.
8725. Yer ekenindir, biçin biçenin.
A, C
Yer ekenindir, ekin biçenin.
8726. Yer gatı, göy gatı, hardan oldu avandı.
A
Yer katı, gök katı, nerde işin kolayı.
8727. Yer gulaglı olar.
A, B
Yerin kulağı var.
8728. Yer oturan kişi ile şereflener.
A
Yer oturan kişi ile şereflenir.
8729. Yer var danışarlar yer var sözü udarlar.
A, C sözü: -
Yer var konuşurlar, yer var sözü yutarlar.
8730. Yer yarılrsa yere girerem.
A
Yer yarılrsa yere girerim.
8731. Yer yiyersiz olanda donuz tepeye çıkar.
A, C olanda: galanda
Yer sahipsiz olunca domuz tepeye çıkar.
8732. Yerde yatan yumurta, göyde uçan guş olar.
A, B
Yerde yatan yumurta, gökte uçan kuş olur.
8733. Yerden göye küb düzseler birbirine bend etseler,
Altdan birini çekseler gel onda gupbultuya bah.
A
Yerden göğe küp düzseler, birbirine bağlasalar,
Alttan birini çekseler, gel o zaman gürlütye bak.
8734. Yerden köbelek çıhmayıp ki.
A
Yerden kelebek çıkmazki.
8735. Yere düşmekle gövher giymetden düşmez.
A, B
Yere düşmekle cevher kıymetden düşmez.
8736. Yere vurdun başıma vurdun.
A
Yere vurdun başıma vurdun.
8737. Yerim dardır, oynaya bilmirem.
A, C
Yerim dardır, oynayamam.
8738. Yerin altını da bilir üstünü de.
A
Yerin altını da bilir üstünü de.
8739. Yerin yeddi gatından keçir.
A
Yerin yedi katından geçer.
8740. Yerişine haram gatma.
A
Yürüyüşüne haram katma.
8741. Yeriye at yemini özü artırır.
A
Yürüyen at yemini kendini arttırır.
8742. Yerler o yerler görünmez oldu eller.
A
Yerler o yerler görünmez oldu eller.
8743. Yerli yersiz sizden yeyirik.
A
Yerli yersiz sizden yeriz.
8744. Yersiz geldi, yerli kaç.

- A, B, C
Yersiz geldi, yerli kaç.
8745. Yetene yetir, yetmeyene daş atır.
A
Yetiştğine yetişir, yetişemediğine taş atar.
8746. Yetim ağlağan olar.
A, C
Yetim ağlak olur.
8747. Yetim gızsan gıvrıl yat.
A
Yetim kızsan kıvrıl yat.
8748. Yetim malı oddan yaman yandırar.
A
Yetim malı ateşten kötü yakar.
8749. Yetim yere bahar, ürek yahar.
A
Yetim yere bakar, yürek yakar.
8750. Yetime dediler: - Kimi sevirsen ?
Dedi: - Mene çörek vereni.
A
Yetime dediler: - Kimi seviyorsun ?
Dedi: - Bana ekme vereni.
8751. Yetime öyüd veren çoh olar, çörek veren az.
A, B
Yetime öğüt veren çok olur, ekme veren az.
8752. Yetimi doydur, ne olacağını düşünme.
A
Yetimi doyur, ne olacağını düşünme.
8753. Yetimin ağzı aşa çatanda, başı daşa deyer.
A
Yetimin ağzı aşa değince, başı taşa değer.
8754. Yetimin hamamda anası çoh olar.
A
Yetimin hamamda anası çok olur.
8755. Yetmiş gabdan su içib.
A
Yetmiş kaptan su içti.
8756. Yetmiş iki dereeden su getirer.
A, C
Yetmiş iki dereeden su getirir.
8757. Yeyen bilmez doğrayan biler.
A, B
Yiyen bilmez doğrayan bilir.
8758. Yeyen gurtardı, yalayan gurtarmadı.
A, B
Yiyen tükendi, yalayan tükenmedi.
8759. Yeyende çeyne, danışanda fikirleş.
A
Yeyince çiğne, konuşunca fikirleş.
8760. Yeyersen gaz etini görersen lezzetini.
A, B
Yersen kaz etini, görürsün lezzetini.
8761. Yeyersen gismetindir, yemezsen özün bilersen.
A
Yersen kısmetindir, yemezsen kendin bilirsın.
8762. Yeyersen güvvetin artar verersen hürmetin.
A
Yersen kuvvetin artar, verirsen hümetin.
8763. Yeyersen şordan mordan işlersen ordan burdan,
Yeyersen etden metden işlersen berkten berkten.
A
Yersen çorbadan morbadan, çalışırsın ordan burdan,
Yersen etten metden, çalışırsın berkten berkten.
8764. Yeyilenim yeyilir gonağım küsülü getti.
A
Yenilenim yenildi, konuğım küsülü gitti.
8765. Yeyin at özüne gamçı vurdurmaz.
A, B, C
Hızlı at kendine kamçı vurdurmaz.
8766. Yeyin geden yol kesmez.
A
Hızlı giden yol almaz.
8767. Yeyip içip dünyadan kem köçüb.
A
Yiyip içti dünyadan kötü göçti.
8768. Yeyip içip ezizleri yadına düşüb.
A
Yiyip içti sevdikleri hatırına düşti.
8769. Yeyirsen hesteye deyerler.
A
Yer misin diye hastaya sorarlar.
8770. Yezidin Şama getmesi doğru oldu.
A
Yezidin Şama gitmesi doğru oldu.
8771. Yığlag biz araya, melhem goyag yaraya.
A, B
Yığlalım bir araya, merhem koyalım yaraya.

8772. Yıgma den için hurman açılmaz.
A
Yıgma tane için harman açılmaz.
8773. Yihıl dünya bas meni gözüm görmesin seni.
A
Yıkıl dünya bas beni, gözüm görmesin seni.
8774. Yihılan ağaca balta çalan çoh olar.
A
Yıkılan ağaca balta vuran çok olur.
8775. Yihılan yihılana yoldaş olar.
A
Yıkılan yıkılana yoldaş olur.
8776. Yihılan, yihıldığı yerden galhar.
A, B
Yıkılan, yıkıldığı yerden kalkar.
8777. Yihılana hençer galdırmak namerdlikdir.
A
Yıkılana hançer kaldırmak namertlikdir.
8778. Yihılanı vurmazlar.
A, C
Yıkılanı vurmazlar.
8779. Yihılanın dostu olmaz.
A
Yıkılanın dostu olmaz.
8780. Yihılanın ganlısıdır.
A
Yıkılanın kanlısıdır.
8781. Yihılmasa dikelmez.
A
Yıkılmasa dikilmez.
8782. Yırtıcı aslan zülmkar şahdan yahşdır.
A
Yırtıcı aslan zalim şahdan iyidir.
8783. Yırtıcı guş dimdiyinden bellidir.
A
Yırtıcı kuş gagasından bellidir.
8784. Yırtıcı guşun etin yemezler.
A
Yırtıcı kuşun etini yemezler.
8785. Yırtıcı guşun ömrü az olar.
A
Yırtıcı kuşun ömrü az olur.
8786. Yırtıg büyük, yamağ kiçik.
A, B
Yırtık büyük, yama küçük.
8787. Yiyesi ölen eşşeyi gurd yeyer.
A, C
Sahibi ölen eşşeyi kurt yer.
8788. Yiyesine baharlar atını nallarlar.
A
Sahibine bakarlar, atını nallarlar.
8789. Yiyesine bahıb mihını çalıb.
A
Sahibine bakıp, çivisini çakar.
8790. Yiyesini seven itine çörek verer.
A, C verer: atar
Sahibini seven itine ekmek verir.
8791. Yoh olsun yohsullug varlığa ne darlığ.
A
Yok olsun yoksulluk, varlığa ne darlık.
8792. Yoh yerden ezrail de can ala bilmez.
A, C
Yok yerden Azrail de can alamaz.
8793. Yoh yerden istemezler.
A
Yok yerden istemezler.
8794. Yoha çare yohdur.
A, C
Yoka çare yoktur.
8795. Yoha gelem işlemez.
A
Yoka kalem çalışmaz.
8796. Yohdan allah da bezardır.
A
Yoktan Allah da dertlidir.
8797. Yohdan bir şey çıhmaz.
A
Yoktan birşey çıkmaz.
8798. Yohdur canım rahatdır.
A
Yoktur canım rahattır.
8799. Yohsul arpa tapar, sahlamağa yer tapmaz.
A
Yoksul arpa bulur, saklamaya yer bulamaz.
8800. Yohsul oduna da yohsul, suya da yohsul.
A
Yoksul oduna da yoksul, suya da yoksul.
8801. Yohsul öz vilayetinde geribdir.
A
Yoksul kendi şehrinde gariptir.
8802. Yohsullug ile gocalığ düşüb bir yere.
A

- Yoksulluk ile yaşlılık düştü bir yere.
8803. Yohsullug varlılgdan yahşıdır.
A
Yoksulluk zenginlikten iyidir.
8804. Yohsulluğa düşmeyen varlılgın gedrini bilmez.
A
Yoksulluğa düşmeyen zenginliğin kadrini bilmez.
8805. Yohsulluğu görüm yoh olsun.
A
Yoksulluğun yok olduğunu göreyim.
8806. Yohsulun dili gödek olar.
A, B, C
Yoksulun dili kısa olur.
8807. Yohsulun evinde demir tapılmaz, itinin adını gümüş goyar.
A
Yoksulun evinde demir bulunmaz, itinin adını gümüş koyar.
8808. Yohsulun üzü garadır.
A
Yoksulun yüzü karadır.
8809. Yol bilmirsen yola gel.
A
Yol bilmezsin yola gel.
8810. Yol büyüündür su kiçiyin.
A, B
Yol büyüündür su küçüğün.
8811. Yol haramısı ol yoldaş haramısı olma.
A, C
Yol haramisi ol, yoldaş haramisi olma.
8812. Yol her zaman bostan kenarından düşmez.
A
Yol her zaman bostan kenarından düşmez.
8813. Yol ile geden yorulmaz.
A, B, C
Yol ile giden yorulmaz.
8814. Yol üstte oturmazlar.
A
Yol üstünde oturmazlar.
8815. Yol yerimekle alınar.
A
Yol yürümele alınır.
8816. Yola beled olan güdremez.
A
Yolu tanıyan tökezlemez.
8817. Yola çıkan yolda galmaz.
A, C
Yola çıkan yolda kalmaz.
8818. Yola köprü sal.
A
Yola köprü sal.
8819. Yolcu yolda gerek.
A, B, C
Yolcu yolunda gerek.
8820. Yolçudan yolcuya pay düşmez.
A, B, C
Yolcudan yolcuya pay düşmez.
8821. Yolçudur abbas heç kese bahmaz.
A
Yolçudur Abbas hiçkimseye bakmaz.
8822. Yolçuluğa geden torbasını çiyine atar.
A
Yolçuluğa giden torbasını omuzuna asar.
8823. Yolçunu yoldan elemezler.
A
Yolcuyu yoldan alıkoymazlar.
8824. Yolçuya yol gerek, gurbağaya göl.
A
Yolcuya yol gerek, kurbağaya göl.
8825. Yolda yoldaş, evde gardaş.
A
Yolda yoldaş, evde kardeş.
8826. Yoldan çıhır yolunu azmır.
A, B çıhır: çıhub
Yoldan çıkar, yolunu şaşırmaz.
8827. Yoldan çıhmag eyib deyil yola gelmemek eyibdir.
A
Yoldan çıkmak ayıp değil, yola gelmemek ayıptır.
8828. Yoldan çıhsan elden çıhma.
A, B
Yoldan çıksan elden çıkma.
8829. Yoldan gal yoldaşdan galma.
A
Yoldan kal, yoldaştan kalma.
8830. Yoldan ireli yoldaş, evden ireli gardaş.
A
Yoldan ileri yoldaş, evden ileri kardeş.
8831. Yoldan keçene yumag sarıtdırır.
A
Yoldan geçene yumak sardırır.

8832. Yoldaş yoldaş ile ten gerek ten olmasa
gen gerek.
A
Yoldaş yoldaş ile denk gerek, denk
olmasa uzak gerek.
8833. Yoldaşı evden götür, guşu yuvadan.
A, B
Yoldaşı evden götür, kuşu yuvadan.
8834. Yoldaşı yolda tanı.
A
Yoldaşı yolda tanı.
8835. Yoldaşı yoldaşdan soruşarlar.
A, B
Yoldaşı yoldaştan sorarlar.
8836. Yoldaşın garğa olsa, yediğin ne olar ?
A
Yoldaşın karga olsa, yediğin ne olur ?
8837. Yoldaşın sözüne inan özünkünde dayan.
A
Yoldaşın sözüne inan, kendininkinde
dayan.
8838. Yoldaşın yahşı olsa uzun yol yahın olar.
A
Yoldaşın iyi olsa, uzun yol yakın olur.
8839. Yoldaşını mene de senin kim olduğunu
deyim.
A
Yoldaşını bana söyle senin kim olduğunu
söyleyeyim.
8840. Yollar yamaclar sürülerin dirnağıdır.
A
Yollar yamaclar sürülerin tırnağıdır.
8841. Yolsuzu yola tapşır.
A
Yolsuzu yola emanet eder.
8842. Yolu gardaşla keserler meşeni mişarla.
A
Yolu kardeşle keserler, ormanı hızarla.
8843. Yolu yahın yükü yüngül.
A
Yolu yakın, yükü hafif.
8844. Yoluhda ne var kırığa ne versin.
A, B
Yolukda ne var kırığa ne versin.
8845. Yolun boş olmasın.
A
Yolun boş olmasın.
8846. Yolunu su ile başlar.
A
- Yoluna su ile başlar.
8847. Yorğunluğu o dünyada alacağsan.
A
Yorğunluğu o dünyada atacaksın.
8848. Yorğa at da herden büdrer.
A
Rahvan at da arada tökezler.
8849. Yorğan döşek sözü yorğan döşekte galar.
A
Yorgan döşek sözü, yorgan döşekte kalır.
8850. Yorğanına bah ayağını uzat.
A
Yorganına bak ayağını uzat.
8851. Yorğun eşşeye, hoş, hoş gelir.
A
Yorgun eşşeğe, çüş, hoş gelir.
8852. Yoruldug deliden, gelmedi bir ağıllı.
A, B deliden: delilerden
Yorulduk deliden, gelmedi bir akıllı.
8853. Yorulmuş ata gamçı vurarsan şıllag atar.
A
Yorgun ata kamçı vurarsan çifte atar.
8854. Yorulmuş eşşek menzili yahın ister.
A
Yorugun eşek yolu yakın ister.
8855. Yorulmuş öküz ohonu allahdan ister.
A, B
Yorgun öküz ohayı Allahtan ister.
8856. Yovşan beslemekle, çemenzar olmaz.
A, B yovşan: yovşanı
Yavşan beslesen çayır olmaz.
8857. Yovşan olub arhanda dovşan yatınca,
palıd ol kölgende sürü yatsın.
A
Yavşan olup arkanda tavşan yatacağına,
meşe ol gölgende sürü yatsın.
8858. Yuharı bahıb gem eyleyince, aşağı bahıb
dem eyle.
A
Yukarı bakıp gamlanacağına, aşağı bakıp
demlen.
8859. Yuharı başda yer yohdur, aşağı başda
oturur.
A
Yukarı başta yer yoktur, alt başta
oturmaz.
8860. Yuharı eve bahıb, aşağı evi yihma.
A
Yukarı eve bakıp, aşağı evi yıkma.

8861. Yuharı tüpürürem bığ, aşağı tüpürürem saggal.
A
Yukarı tükürürüm bıyık, aşağı tükürürüm sakal.
8862. Yuharıda allah, aşağıda sen.
A
Yukarıda Allah, aşağıda sen.
8863. Yuhu ölümün gardaşdır.
A
Uyku ölümün kardeşidir.
8864. Yuhu yuhu getirer.
A, B
Uyku uykuyu getirir.
8865. Yuhuda balıg gören yastuğının altını yohlar.
A
Rüyada balık gören yastuğının altını yoklar.
8866. Yuhuda güzel görmek yahşıdır, oyanmag olmasaydı.
A
Uykuda güzel görmek güzeldir, uyanmak olmasaydı.
8867. Yuhusu ağır adamdır.
A
Uykusu ağır adamdır.
8868. Yuhusunda görse heyre calamaz.
A
Rüyasında görse hayra yormaz.
8869. Yuhuya e'tibar yohdur.
A
Uykuya itibar yoktur.
8870. Yumru gaya yumru daş, keçel baş.
A
Yumru kaya yumru taş, kel baş.
8871. Yumurta getirmir gayğanag isteyir.
A
Yumurta getirmez, kaygana ister.
8872. Yumurta toyuğun cerimesidir.
A
Yumurta tavuğun ceremesidir.
8873. Yumurtada tük bitmez.
A
Yumurtada tily bitmez.
8874. Yumurtadan yun gırhır.
A, B
Yumurtadan yün kırkar.
8875. Yumurtana göre gaggılda.
A
Yumurtana göre gıdakla.
8876. Yumurtanı halgadan keçirdir.
A, B
Yumurtayı halkadan geçirir.
8877. Yumurtası ters düşüb.
A, B
Yumurtası ters düştü.
8878. Yumurtlamadı falını da yedi.
A, B
Yumurtlamadı folunu da yedi.
8879. Yumuşak döşek sağan ahırda guru yerde yatar.
A
Yumuşak döşek isteyen sonunda kuru yerde yatar.
8880. Yun darayaram kelef olar gız doğaram helef olar.
A
Yün tararım çile çile olur, kız doğururum halef olur.
8881. Yunu var ünü yoh.
A
Yünü var, ünü yok.
8882. Yurddan çıhsan da evden çıhma.
A
Yurttan çıksan da evden çıkma.
8883. Yurdumun, milletimin ağ gününü görmeyenin,
Başka bir söz demirem gözlerine gan gelsin.
A
Yurdumun, milletimin iyi gününü istemeyenin,
Başka bir söz söylemiyorum, gözlerinden kan gelsin.
8884. Yusif bazarıdır, herkesin metahı varsa getirsin.
A, B
Yusuf pazarıdır, kimin malı varsa getirsin.
8885. Yuvanı erkek guş tiker.
A
Yuvayı erkek kuş diker.
8886. Yuyucu deyer mürdeşirem yuyuram.
İster ölü cennete getsin ister cehenneme.
A
Yıkayıcı der, ölü yıkayıcıyı yıkarım.
Ölü ister cennete gitsin, ister cehenneme.

8887. Yükün yüngülü menzile tez yetişer.
A, C
Yükün hafifi menzile tez yetişir.
8888. Yüyüren güdrer.
A, C
Koşan tökezler.
8889. Yüyüren yıldığına bahmaz.
A
Koşan düştüğüne bakmaz.
8890. Yüz bildiyin olsa da bir bilenle danış.
A, C
Yüz bildiğin olsa da bir bilenle konuş.
8891. Yüz bire goşulmaz, bir yüze goşular.
A
Yüz bire koşulmaz, bir yüze koşulur.
8892. Yüz eşitmekden bir görmek yahşıdır.
A, C
Yüz işitmekten bir görmek iyidir.
8893. Yüz gayđı bir borcu ödemez.
A, B gayđı: fikir
Yüz kayđı bir borcu ödemez.
8894. Yüz helbirlenib, bir elden çıkacak.
A, B
Yüz kere kalburlanıp, bir elden çıkacak.
8895. Yüz il gerek gangal otlayasan ki ağzın
deve ağzına ohşasin.
A
Yüz yıl deve dikenini otla ki ağzın deve
ağzına benzesin.
8896. Yüz il sel gelse ovmaz bir gün derd gelse
ovar.
A
Yüz yıl sel gelse parçalamaz, bir gün dert
gelse parçalar.
8897. Yüz ilin ibadetinden bir günün sehaveti.
A
Yüz yılın ibadetinden bir günün
cömertliği.
8898. Yüz iyne yığsan bir çuvaldüz olmaz.
A
Yüz iğne yığsan bir çuvaldüz olmaz.
8899. Yüz mamaça yığılsa, güc doğana düşer.
A, B
Yüz ebe yığılsa da, güc doğurana düşer.
8900. Yüz namerd bir merde gurban olsun.
A, C
Yüz namert bir merde kurban olsun.
8901. Yüz namerd bir merdi evez etmez.
A
8902. Yüz namerdın çörekini(çöreyin) doğrasan
kasa dolmaz.
A
Yüz namerdın ekmeğini doğrasan kase
dolmaz.
8903. Yüz olsun düz olsun.
A, C
Yüz olsun düz olsun.
8904. Yüz ölç bir biç.
A, B, C
Yüz ölç bir biç.
8905. Yüz soragdan birine hay vermiş.
A
Yüz sorudan birine cevap vermiş.
8906. Yüz tülkü bir aslan yerini, yeddi oğul bir
dede yerini vermez.
A
Yüz tilki bir aslan yerini, yedi oğul bir
baba yerini tutmaz.
8907. Yüz vur deyenden bir vuran yahşıdır.
A
Yüz vur diyenden bir vuran iyidir.
8908. Zahid burahıb mescidi meyhaneye
gelmez.
A
Zahit mescidi bırakıp, meyhaneye
gelmez.
8909. Zahid meni aldatma cehennemde od
olmaz,
Onlar ki yanrlar odu burdan aparrlar.
A
Zahit beni aldatma cehennemde ateş
olmaz,
Onlar ki yanarlar ateşi burdan götürürler.
8910. Zahidin bir barmağın kessen döner
hagdan kaçır.
A
Zahidin bir parmağını kessen döner
Haktan kaçır.
8911. Zahirden batine yol var.
A, B
Dıştan içe yol var.
8912. Zahiri gözel batini çirkin.
A
Dışı güzel içi çirkin.
8913. Zahiri güzelliğ müveggetidir.
A, C
Dış güzelliği geçicidir.

8914. Zalıma rehmi etmek mezluma zulm etmektir.
A
Zalime acılamak mezluma zulm etmektir.
8915. Zalımın ömrü az olar.
A, C
Zalimin ömrü az olur.
8916. Zalımın zülmü yanında galmaz.
A
Zalimin zülmü hatırında kalmaz.
8917. Zaman ahıb gedir ama her işini gurtarıb getmir.
A
Zaman akıp gider ama her işini bitirip gitmez.
8918. Zaman bir nehirdir akar, durmaz.
A, C
Zaman bir nehirdir akar, durmaz.
8919. Zaman, hesablaşmak gerek.
A
Zaman, hesablaşmak gerek.
8920. Zaman keçer söz galar.
A, C
Zaman keçer söz kalır.
8921. Zaman pul deyil onu gaytarmak olmaz.
A
Zaman para değil onu geri döndürmek olmaz.
8922. Zaman sebirlidir.
A
Zaman sabırlıdır.
8923. Zaman zamana uymaz.
A, C
Zaman zamana uymaz.
8924. Zati gırıgıdır.
A
Zati kırıktır.
8925. Zatina südüne de beledem.
A
Kendini de sütünü de bilirim (?).
8926. Zehir gelende acı kaçır.
A
Zehir gelince acı kaçır.
8927. Zehir zeheri öldürer.
A
Zehir zehiri öldürür.
8928. Zehnim kor olub.
A
Zihnim kör oldu.
8929. Zehiresin (erzağın) fikir eyleyen peşiman olmaz.
A
Zahiresini düşünen pişman olmaz.
8930. Zehmet çeken bal yeyer.
A, C
Zahmet çeken bal yer.
8931. Zehmet çekmeyen rahatlığın gedrini bilmez.
A, B, C
Zahmet çekmeyen rahatlığın kadrini bilmez.
8932. Zehmet olan yerde geybet olmaz.
A
Zahmet olan yerde gıybet olmaz.
8933. Zehmet torpagda, ne'met süfrede.
A
Zahmet toprakta, nimet sofrada.
8934. Zehmet yatmaz.
A, C
Zahmet yatmaz.
8935. Zehmet yemek istemir amma özü yedirdir.
A
Zahmet yemek istemez, ama kendi yedirir.
8936. Zehmeti meşşate çeker lezzeti damad aparar.
A, C
Zahmeti yenge çeker, tatlıyı damat yer.
8937. Zehmetle yeyilen acı soğan, minnetle yeyilen baldan şirindir.
A
Zahmetle yenilen acı soğan, minnetle yenilen baldan tatlıdır.
8938. Zehmetsiz iş olmaz.
A, C
Zahmetsiz iş olmaz.
8939. Zehzeleni gören yangına razı olar.
A, B /
Zehzeleyi gören yangına razı olur.
8940. Zehane adamı deyil.
A, C
Zahane adamı değil.
8941. Zehane adamı öyredir.
A
Zahane adamı öğretir.
8942. Zehane deyişdikce adamlar da deyişir.
A

- Zaman değiştikçe adamlar da değişir.
8943. Zemaneye uymag gerek.
A, C
Zamana uymak gerek.
8944. Zenburun devesidir.
A
Arının devesidir.
8945. Zengbar talanı deyil ki.
A
Zengbar talanı değil ki.
8946. Zer gedrini zerger biler.
A, B gedrini: gedrin
Altının kıymetini kuyumcu bilir.
8947. Zer ile olan, zor ile olmaz.
A, B, C
Altın ile olan, zor ile olmaz.
8948. Zerd bezerekden yağ ıhardar.
A
Sarı asma keten tohumundan yağ çıkartır.
8949. Zerd ketan tohumundan yağ ıhardar.
A, C
Sarı asma keten tohumundan yağ çıkartır.
8950. Zerer oddan yamandır.
A
Zarar ateşten kötüdür.
8951. Zerer zeherden acı olar.
A
Zarar zehirden acı olur.
8952. Zererden gorhan dkan açmaz.
A
Zarardan korkan dkkkan açmaz.
8953. Zererden gorhan heyr görmez.
A
Zarardan korkan hayır görmez.
8954. Zererin bir başı var.
A, C
Zararın bir başı var.
8955. Zererin yarısından gayıtmag da heyirdir.
A, B zererin: ziyanın, C gayıtmag da:
gamag
Zararın yarısından dönmek de hayırdır.
8956. Zerger dkanının tozu da gızıl olar.
A
Kuyumcu dkkkanının tozu da altın olur.
8957. Zeri de var, zoru da.
A, B
Altını da var, gücü de.
8958. Zerle gzellik almag olmaz.
A, C
Altınla gzellik satın alınmaz.
8959. Zerre geder iman dünya geder günah.
A, B günah: glman
Zerre kadar iman dünya kadar günah.
8960. Zerrece eşi olanın, deryaca tabı gerek.
A
Zerrece aşkı olanın, deniz kadar gücül
gerek.
8961. Zeruret insana her şeyi yredir.
A
Zaruret insana her şeyi ğretir.
8962. Zıngırovlı deve itmez.
A
ıngıraklı deve yitmez.
8963. Zıngırovu pişiyn boynuna kim asacag ?
A
ıngırağı kedinin boynuna kim asacak ?
8964. Zimistan ekmeyen bülbül baharın
gedrini bilmez.
A, C
Kış görmeyen bülbül baharın kıymetini
bilmez.
8965. Zindan olub altda galmagdansa ekic ol
stde ol.
A
rs olup altta kalmaktansa eki ol tstte
ol.
8966. Zindana sebr eyleyen, ahır tahta ıhar.
A, C
Zindana sabreden, sonunda tahta çıkar.
8967. Zirek guş dimdiyinden teleye düşer.
A
Kurnaz kuş gagasından tuzağa düşer.
8968. Zireklik comerdlik getirer.
A
Akıllılık cömertlik getirir.
8969. Zirem sene su verrem, bu gün verrem,
sabah verrem zm billem.
A, C
rek otu sana su vereyim, bu gün
veririm, yarın veririm onu ben
bilirim.
8970. Zireni Kirmana aparır.
A
rek otunu Kirman'a götürür.
8971. Zireye getdin rek götür, zireden ıhdın
ayag götür.
A

- Çörek otuna gittin ekmek götür, çörek otundan çıktın ayak götür. (?)
8972. Zıyan ağudan acıdır.
A
Zıyan zehirden acıdır.
8973. Zopa doğrusunu dedirder.
A, C
Sopa doğrusunu söyletir.
8974. Zor gapıdan girende, dad bacadan çıkar.
A, C girende: gelende, dad: hagg, çıkar: geçer
Zor kapıdan girince bela bacadan çıkar.
8975. Zor gelende ganun geçer.
A, C
Zor gelince kanun geçer.
8976. Zor ile güzellik olmaz.
A
Zorla güzellik olmaz.
8977. Zor ile köpek sürtiye getmez.
A
Zorla köpek sürtiye gitmez.
8978. Zor oyunu pozur.
A, B pozur: pozar
Zor oyunu bozar.
8979. Zora dağlar dayanmaz.
A, B, C
Zora dağlar dayanmaz.
8980. Zora hanların da borcu var.
A
Zora hanların da borcu var.
8981. Zordu zordu çahmağdı gozdu,
Evvelden eşgi vardı indi vurdu soyudu.
A
Zordu zordu çakmakta cevizdi,
Önceden aşkı vardı şimdi vurdu soğudu.
8982. Zoren tabib olmaz.
A
Zorla tabib olmaz.
8983. Zorla geden köpek, goyuna fayda vermez.
A
Zorla giden köpek, koyuna fayda vermez.
8984. Zurna görür zurnaya yapışır, def görür defe.
A
Zurna görür zurnaya yapışır, def görür defe.
8985. Zurnaçı defli olar.
A, C
Zurnacı tefli olur.
8986. Zurnaçı oğlu zurnaçı olar.
A
Zurnacının oğlu zurnacı olur.
8987. Zurnaçı zorunu püfüne verer.
A, B
Zurnacı gücünü nefesine verir..
8988. Zurnaçının göz neyine gerek ?
A, B
Zurnacının göz neyine gerek ?
8989. Zurnada pişro olmaz behtine ne çıhsa çal.
A
Zurnada peşrev olmaz, ne çıkarsa bahtına.
8990. Zurnanı versen naşı eline, gen terefden püfleyer.
A, B naşı: ham, püfleyer: çalar, C terefden: terefinden, püfleyer: üfleyer
Zurnayı acemi eline versen, geniş tarafından üfler.
8991. Zurnanın sesi uzagdan hoş gelir.
A, B
Zurnanın sesi uzaktan hoş gelir.
8992. Zülm erşe dayanıb.
A
Zulüm arşa dayandı.
8993. Zülm ile abad olan bir gün gelir berbad olar.
A, B, C bir gün gelir: edl ile.
Zulm ile zengin olan, gün gelir mahvolur.
8994. Zülm yerde galmaz.
A, B
Zulüm yerde kalmaz.
8995. Zülmet daşdır, götüren de peşimandır, götürmeyen de.
A
Zulüm taşdır, götüren de pişmandır, götürmeyen de.
8996. Zülmün ahırı olmaz.
A
Zulmün sonu yoktur.

3. DİZİN

- a ay, ey**
a. 531
[= 1] 2565, 2687, 3217, 3303, 3604,
3833, 4179, 4661, 5497, 5537,
5989, 5991, 6507, 6684, 7023,
7026, 7035, 7133, 7895, 8020,
8021, 8023, 8024, 8042, 8124,
8300
- ab su**
a. 6517
[= 1]
- aba kışlık kalın giyecek**
a. 1
a.+m 1286
a.+nın 5
[= 3]
- abad zengin, mamur, bayındır**
a. 2, 3, 3498, 3499, 6508, 6908,
7378, 8008, 8993
[= 9]
- abadan çok zengin.**
a. 2, 4, 2138, 2138
[= 4]
- abadanlık zenginlik**
a.+a (abadanlığa) 4485, 4687
[= 2]
- abadlık zenginlik**
a. 7714
a.+ın (abadlığın) 7283
[= 2]
- abbas Şah Abbas**
a. 8821
a.+a 7785, 7785
a.+ın 7786, 7787
[= 5]
- abbası dört şahıslık veya yirmi kapıklık abbasi parası**
a. 1287
a.+dan 6
a.+nı 7, 8293
a.+ya 8295
[= 5]
- abdal abdal, meczub**
a. 8, 9, 10, 11, 12, 1388, 1389,
2136
a.+dan 13
a.+ın 14
[= 10]
- abır utanma, namus, ar**
a. 15, 16
a.+a 2786
a.+ından (abrından) 17
a.+ını (abrını) 18, 19
a.+lı 17
a.+sız 17
a.+sızdan 18
[= 9]
- abi heyat abı hayat**
a. 5429
[= 1]
- ac aç**
a. 20, 21, 22, 23, 23, 24, 25, 26,
27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34,
35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42,
43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50,
51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58,
116, 129, 1288, 1292, 1387,
1441, 1659, 1784, 1985, 1986,
2565, 2687, 3217, 3303, 3604,
3833, 4179, 4661, 5497, 5537,
5989, 5991, 6507, 6684, 7023,
7026, 7035, 7133, 7895, 8020,
8021, 8023, 8024, 8042, 8124,
8300
- a.+a 59, 60, 5315**
a.+am 61
a.+da 62
a.+dan 20, 63, 64
a.+dır 33
a.+ı 20, 61, 67
a.+ın 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92
a.+ından 93, 94, 95, 96, 97, 98,
502, 542, 913, 1506, 1526,
3915, 4633, 6608, 7363, 8676
a.+ıyam 61
a.+la 104
[= 113]
- ac- acılmak**
a.-ib 72
a.-maram 29
a.-masıdır 4736
a.-maz 8020
a.-mı 112, 113
[= 6]
- acgöz aç göz, arsız**
a. 234, 4634, 5298, 6466
[= 4]
- acgözlük aç gözlülük, arsızlık**
a.+ü (acgözlüyü) 5352, 5352
[= 2]
- acı acı, dert, keder**
a. 65, 66, 68, 69, 70, 71, 181,
302, 801, 1783, 2232, 2430,
2588, 2603, 2671, 2672, 2942,
3471, 4850, 6367, 7571, 8124,
8124, 8382, 8382, 8926, 8937,
8951
a.+dır 73, 74, 7379, 8972
a.+nı 99, 6430
a.+nın 5052
a.+sı 982, 4359, 4359, 7660
[= 39]
- acı- acımak, sızlamak**
a.-dı 6225, 6225
a.-masıdır 4496
a.-yan 100
a.-yanda 169, 1289
[= 6]
- acığ öfke, hiddet, hırs**
a. 2553
a.+ı (acığı) 80, 852, 5776, 5776,
5902, 7843
a.+ın (acığın) 81, 82, 83, 84, 3863
a.+ını (acığını) 5381, 8116
a.+la 75
[= 15]
- acıglan- öfkelenmek**
a.-mazlar 3490
[= 1]
- acıglı öfkeli, sinirli**
a. 76, 77, 78, 79

- [= 4]
acılığ acılık, tatsızlık
 a.+dan 85
 [= 1]
aciz aciz, güçsüz
 a. 101, 4163
 a.+dir 1994, 6909
 a.+e 102
 a.+i 5416
 a.+in 103
 [= 7]
acizlik acizlik
 a. 7848
 [= 1]
acılığ açılık
 a. 105, 106, 107, 108, 109, 110,
 2072, 4110, 4682
 a.+da 111
 a.+dan 8076
 a.+ını (açılığını) 3838
 [= 12]
aç- açmak, aralamak
 a. 267, 493, 3700
 a.-a 2289
 a.-an 3900, 4806
 a.-andan 7561
 a.-andır 1968, 7572
 a.-ar 567, 1494, 1566, 1971,
 2400, 4137, 4262, 4273, 5268,
 5344, 5428, 5646, 5973, 5997,
 6358, 7564, 7880, 8468, 8489
 a.-aram 114
 a.-dı 478, 490
 a.-ib 719, 1093, 2901, 8482
 a.-ma 124, 5122
 a.-mağı 6739
 a.-mamışan 5014
 a.-maya 885
 a.-mayan 4137
 a.-maz 1600, 2422, 8952
 a.-mazlar 3702
 [= 45]
açar anahtar
 a. 4206, 4262, 5680, 5973
 a.+ıdır 2582, 3274, 7263, 7381
 a.+ın 115
 [= 9]
açığı açık
 a. 38, 116, 117, 118, 119, 120,
 121, 2426, 3852, 3852, 4840,
 5289, 6016, 6375, 8515
 a.+dır 3466, 4015, 6385, 8221,
 8254
 a.+ın (açığını) 1068
 [= 21]
açıl- açılmak
 a.-an 8242
 a.-ar 3043, 4395, 5392, 5400
 a.-dı 4715
 a.-ınca 4552
 a.-ır 4576
 a.-mamış 122, 123
 a.-maz 690, 1450, 3319, 3723,
 5390, 8772
 a.-sın 2198, 3421
 [= 18]
ad ad, isim
 a. 125, 126, 127, 128, 794, 796,
 5455, 6358, 8417
 a.+ı 125, 149, 210, 250, 251,
 252, 253, 254, 255, 256, 257,
 258, 416, 908, 1223, 1957,
 3420, 3577, 3586, 4282, 4684,
 4684, 4706, 4814, 4996, 5242,
 5446, 5702, 5895, 6242, 6556,
 6657, 6836, 6868, 7187, 7585
 a.+ım 259, 5913
 a.+ımı 260, 261, 6316, 6331,
 8199
 a.+ımız 7096
 a.+ın 262, 263, 264, 265, 266,
 267, 268, 269, 270, 271,
 2462, 5873, 6792
 a.+ına 272, 1952, 2043, 2813,
 4102, 5690, 5925, 6888, 7496,
 8523, 8523
 a.+ındır 5207, 8308
 a.+ını 273, 274, 275, 276, 277,
 1344, 1451, 4635, 5160, 5341,
 5777, 5847, 6877, 6994, 7411,
 8449, 8466, 8807
 a.+ıyla 5141
 [= 98]
adahlı sözlü, nişanlı, adaklı
 a.+sı 3904
 [= 1]
adaletli adaletli, adil
 a. 7065
 [= 1]
adam adam, insan, erkek
 a. 76, 101, 125, 129, 130, 130,
 130, 131, 132, 133, 134, 135,
 135, 136, 137, 138, 139, 140,
 141, 142, 143, 144, 145, 146,
 147, 148, 149, 150, 151, 152,
 153, 154, 155, 156, 157, 158,
 159, 160, 161, 162, 163, 164,
 165, 166, 167, 168, 169, 170,
 171, 172, 173, 174, 175, 176,
 177, 177, 178, 178, 178, 178,
 179, 180, 181, 182, 182, 183,
 183, 184, 185, 185, 186, 186,
 187, 187, 188, 189, 190, 197,
 227, 380, 381, 505, 555, 982,
 1136, 1290, 1335, 1612, 1613,
 1641, 2018, 2184, 3262, 3264,
 3265, 3266, 3671, 4126, 4504,
 4505, 4706, 4816, 4859, 5053,
 5084, 5465, 5466, 5520, 5826,
 5936, 6172, 6218, 6482, 6506,
 6692, 7133, 7248, 7372, 8096,
 8096, 8285, 8418, 8483, 8483,
 8497
 a.+a 105, 131, 176, 190, 191,
 192, 193, 194, 195, 382, 414,

- 558, 2775, 2914, 3249, 4454,
4571, 4995, 5465, 7211, 7285,
7857, 8245, 8460, 8542
a.+da 196, 6483
a.+dan 246, 363, 501, 2886, 5510,
7609, 7843, 8562
a.+dır 38, 132, 163, 1205, 2275,
2276, 4508, 5025, 8681, 8867
a.+ı 125, 133, 156, 173, 174,
197, 198, 199, 200, 201, 202,
203, 204, 205, 206, 207, 208,
209, 211, 292, 1177, 1291,
1292, 1589, 1723, 2079, 2388,
2569, 2997, 3225, 3253, 3259,
4041, 4570, 5055, 5526, 5632,
5676, 6737, 6737, 6737, 6881,
7232, 7233, 7367, 7523, 7524,
7622, 7631, 7636, 7878, 8135,
8418, 8550, 8940, 8941
a.+ın 134, 135, 135, 197, 210,
211, 212, 213, 214, 215, 216,
217, 218, 219, 220, 221, 222,
223, 224, 225, 226, 227, 228,
229, 230, 231, 232, 233, 234,
235, 236, 237, 238, 239, 240,
383, 559, 1292, 1293, 1905,
2228, 2570, 4126, 5054, 5055,
5520, 5633, 6226, 6652, 7394,
7720, 7744, 8176, 8283, 8419,
8419, 8543
a.+ına 241, 3930
a.+la 1294, 6173, 8497
a.+lar 161, 242, 243, 8942
a.+ların 178, 244, 2871
a.+larının 3270
a.+san 2614, 2935
[= 298]
adamlık insanlık, adamlık
a. 191, 245, 2886
a.+ı (adamlığı) 246
[= 4]
adda- atlamak, sıçramak
a. 702
[= 1]
addım adım
a. 3976, 3976
a.+da 1543, 1543
[= 4]
adem adem peygamber
a. 1556
a.+den 247
[= 2]
adet örf, anene, gelenek
a. 248, 460, 2965, 6085
a.+dır 249, 4881
a.+i 5100, 5103, 5178, 5279
[= 10]
adil adil, adaletli
a. 1825
a.+in 278
[= 2]
aftafa ibrik
a. 2161
[= 1]
aftava ibrik
a. 4915, 6223
[= 2]
agibet akibet, son
a.+i 7193, 7266
[= 2]
agil yaşlı, tecrübeli, akıllı
a. 1840, 3619
[= 2]
ağ ak, beyaz
a. 279, 279, 280, 280, 281, 282,
283, 284, 285, 286, 287, 288,
289, 290, 291, 292, 293, 294,
295, 296, 297, 298, 299, 300,
300, 301, 303, 761, 1069,
1234, 1700, 2725, 2808, 3721,
3725, 3731, 3821, 4687, 4688,
5056, 5218, 5218, 5290, 8214,
8883
a.+a 303, 3758
a.+dan 3205
a.+dır 2459
a.+ı 288, 365, 366, 367, 3758,
6121
a.+ıcan 4590
a.+ın 416
a.+ına 5550
[= 58]
ağa ağa, ağabey
a. 302, 304, 304, 305, 306, 307,
308, 309, 310, 311, 312, 313,
314, 315, 316, 317, 360, 411,
687, 3359, 4487, 4558, 4604,
5674, 5941, 7291, 7412, 7412
a.+dan 1235, 3931
a.+dır 5700
a.+m 356, 5472, 6995, 7027
a.+ma 4605, 6871
a.+mam 7092
a.+n 357
a.+nın 358, 4617, 6121, 6121
a.+sı 359, 688, 2776, 6007, 6336,
7010, 7370, 7912, 8291
a.+sıdır 5127, 5167, 7078
a.+sına 3729
a.+ya 282, 360, 361, 3729, 3729
[= 61]
ağac ağaç
a. 280, 318, 319, 320, 321, 322,
323, 324, 325, 326, 327, 328,
329, 330, 331, 332, 333, 334,
335, 336, 337, 1017, 1017,
1018, 1491, 2240, 2866, 3265,
3570, 5057, 5058, 5248, 6515,
6717, 7735, 8598
a.+a 338, 339, 985, 1024, 1036,
1295, 1296, 2655, 5059, 5249,
5326, 5471, 6416, 6417, 7224,
7410, 8774
a.+da 4712, 5060
a.+daki 3112, 4213

- a.+dan 341, 342, 1018, 1297,
2988, 4318, 7926
- a.+ı 167, 343, 344, 345, 346,
347, 1025, 2327, 2936, 3304,
3304, 3304, 4200, 4200, 4201,
4201, 4497, 4497, 4690, 5568,
5777, 6063, 6566, 6566, 6572,
6769, 7380, 7413, 7414, 7511,
8087
- a.+ım 348, 2960
- a.+ın 349, 350, 603, 1029, 1298,
1665, 1666, 1765, 3806, 4691,
5061, 6099, 6397, 7888
- a.+ına 4248
- a.+ında 5200
- a.+ından 616, 616, 621, 3332
- a.+ının 4498
- a.+lar 283, 351, 352, 2061
- a.+ları 675, 7432, 7433
[= 125]
- ağacan dost, yoldaş, arkadaş
a. 307, 309
[= 2]
- ağacavad Ağacevat
a. 340
[= 1]
- ağacılı ağacı bol, yeşillik
a. 353
[= 1]
- ağacsız ağacı olmayan, ağaçsız
a. 5959
[= 1]
- ağalığ ağalık, beylik
a. 354, 355
a.+ına (ağalığına) 2852
[= 3]
- ağanezer Ağanazar
a. 6792
[= 1]
- ağar- aklaşmak, beyazlamak
a.-ar 738
a.-ıb 7286, 7292
a.-mayıb 7292
a.-maz 3716, 3759
[= 6]
- ağart- aklaştırmak, beyazlaştırmak
a. 7441
a.-an (ağardan) 910
a.-ar (ağardar) 292,4617, 5967,
8040
a.-ib (ağardıb) 4333
a.-ım (ağardım) 7441
a.-ır (ağardır) 1246
a.-ma 2643
a.-maya 294
a.-maz 7273
a.-mışam 7296
a.-mışığ 1554
[= 14]
- ağbirçek yaşlı, ihtiyar kadın
a. 362
[= 1]
- ağcagabul şehir ismi
a.+a 2510
[= 1]
- ağcaganad kanatlı karınca
a.+dan 5380
[= 1]
- ağça akçe, para
a.+sı 364
[= 1]
- ağçagabul şehir ismi
a.+da 7447
[= 1]
- ağçalı akçeli, paralı
a. 363
[= 1]
- ağgünlü talihli, şanslı
a. 1946
[= 1]
- ağıl akıl
a. 77, 153, 368, 369, 370, 371,
372, 373, 374, 375, 376, 376,
377, 558, 560, 593, 1702,
2321, 2338, 2350, 4092, 4326,
4830, 5062, 5063, 5265, 5345,
5654, 6203, 6240, 7286, 7485,
7967, 8602
- a.+a 378
a.+dadır 6202
a.+dan 368, 369, 379, 4524, 7232
a.+dır 2788, 3294
a.+ı (ağılı) 452, 453, 454, 509,
1007, 1074, 1484, 1800, 3766,
4747, 5191, 6477, 6490, 6490,
6509, 6510, 7292, 7793, 8176,
8606
a.+ım (ağıım) 455, 4286, 7242
a.+ıma (ağııma) 456
a.+ımdan (ağıımdan) 4747
a.+ım 7257
a.+ım (ağıım) 921, 1281, 1967,
2474, 2528, 3250, 6432
a.+ına (ağıına) 229, 457, 458,
6996
a.+ımı (ağıımı) 458, 565, 1649,
5161, 6996
a.+ınla (ağıınla) 459
[= 87]
- ağıllı akıllı
a. 380, 381, 382, 383, 384, 385,
386, 387, 388, 389, 390, 391,
392, 393, 394, 395, 396, 397,
398, 399, 400, 401, 402, 403,
404, 405, 406, 407, 408,
1231, 1299, 1359, 1721, 2287,
2289, 2295, 2298, 2299, 2301,
2302, 2307, 2310, 2324, 2342,
2530, 4562, 6295, 8852
a.+dır 2316, 2933
a.+ların 2343
a.+nın 409, 410, 2336, 2776,
5654
a.+nız 411, 412
a.+sı 2328, 5094
a.+ya 413

- [= 66]
ağılsız akılsız
 a. 392, 404, 414, 415, 2530, 5654
 a.+ı 5778
 [= 8]
ağır ağır
 a. 136, 417, 418, 419, 420, 421,
 421, 422, 423, 423, 424, 635,
 947, 1038, 1320, 2698, 3441,
 4765, 4842, 5180, 6459, 8333,
 8867
 a.+dır 5432
 a.+ı 425
 [= 25]
ağırlık ağırlık
 a. 426, 1072, 1080, 2596, 4347,
 4347
 a.+ın (ağırlığın) 427
 a.+ınca (ağırlığınca) 428
 [= 8]
ağız ağız
 a. 28, 116, 429, 430, 431, 432,
 433, 434, 581, 1886, 2271,
 2280, 2644, 3457, 3458, 4693,
 4893, 5032, 5064, 5467, 5467,
 5501, 6573, 7662, 7678, 8196
 a.+a 28, 435, 1300, 1634, 1886,
 3105, 3693, 4718
 a.+da 2048, 5065
 a.+dan 436, 1300, 5066, 7597
 a.+ı 437
 a.+ı (ağzı) 409, 469, 470, 471,
 983, 1388, 2998, 2998, 2999,
 3000, 3001, 3002, 3003, 3004,
 3004, 5856, 7216, 7217, 7750,
 8086, 8332, 8753
 a.+ıdır (ağzıdır) 3126
 a.+ım (ağzım) 473
 a.+ım (ağzıma) 474
 a.+ıma (ağzıma) 475, 476, 607,
 716, 717, 2032, 3198
 a.+ımı (ağzımı) 477
 a.+ın (ağzın) 478, 479, 1182,
 2195, 2577, 5283, 6446, 7651,
 8895
 a.+ına (ağzına) 32, 480, 481, 482,
 483, 484, 1033, 3005, 4126,
 4405, 4636, 4883, 5521, 5779,
 6446, 7035, 8895
 a.+ında (ağzında) 137, 409, 485,
 486, 2111, 3006, 5557, 7647
 a.+ındadır (ağzındadır) 5410
 a.+ından (ağzından) 137, 487, 488,
 489, 561, 744, 4637, 5521,
 6017, 7033
 a.+ını (ağzını) 490, 491, 492, 493,
 494, 2626, 3007, 4884
 a.+ının (ağzının) 495, 496, 497,
 498, 5469
 [= 132]
ağla- ağlamak
 a. 360, 450, 2271, 3065, 5872,
 5881, 6949,
- 2280
 a.-dı 4103
 a.-dum 438
 a.-mag 439, 440, 4087
 a.-magdır 739
 a.-magla 441, 4770
 a.-mağı 442, 1419
 a.-mağın 4771
 a.-masan 8070
 a.-masın 8327
 a.-mayan 443
 a.-mayınca 4531
 a.-maz 444, 444, 1100, 1263,
 2287, 2977, 3642, 4453, 7088,
 8053
 a.-mazlar 5969
 a.-r 444, 445, 446, 446, 622, 622,
 769, 989, 2700, 2820, 2986,
 4019, 4076, 4760, 5067, 5182,
 6315, 6315, 6956, 8151
 a.-rsa 446
 a.-sın 146, 147
 a.-ya 1578, 1578, 1578, 1578,
 1578, 1588, 1588, 8136, 8136
 a.-yag 1276
 a.-yan 449
 a.-yanda 450
 a.-yanı 6935
 a.-yanın 451
 a.-yar 7059
 a.-yib 6193
 a.-yum 4943
 a.-yır 1492, 5966, 5986, 6930
 [= 78]
ağlaşan ağlak, çok ağlayan
 a. 8746
 [= 1]
ağlam ağlatan
 a.+dır 6791
 [= 1]
ağlaş- ağlaşmak
 a.-ma 447, 1493
 [= 2]
ağlat- ağlatmak
 a.-an (ağladan) 448, 765
 a.-ar (ağladar) 2388, 2389, 3374
 a.-ib (ağladıb) 2756
 a.-ır (ağladır) 1415
 [= 7]
**ağna- ağnamak, eşeğin yerde yatarak
 kaçınması**
 a.-dı 3418
 [= 1]
ağra- ağrımak, acımak
 a.-yır 6344, 6344
 [= 2]
ağrı ağrı, acı
 a. 460, 2120
 a.+larda 461
 a.+m 462
 a.+n 467

- a.+sı 461, 461, 627, 1035, 1667,
2116, 2571, 2951, 2952, 4566,
7334, 8444, 8444
a.+sıdır 37
a.+sına 6454
a.+sından 2571
a.+sını 2653
a.+yan 2572
[= 23]
- ağrı-** ağrımak, acımak
a.-dı 2641
a.-masın 3936
a.-mayan 463, 464, 465
a.-maz 466, 895, 1053, 7825
a.-yanda 1039, 5552
a.-yar 3387, 6880
a.-yır 4433
[= 14]
- ağrısız** ağrısız, acısız
a. 466, 466
[= 2]
- ağrıt-** ağrıtımak, acıtmak
a.-ar (ağrıdar) 2518, 2540, 2541,
3612
a.-maz 1271
[= 5]
- ağsaggal** yaşlı, ihtiyar erkek
a. 468
[= 1]
- ağu** zehir, ağı
a.+dan 7817, 8972
a.+nu 5543
[= 3]
- ağzıyri** eğri ağızlı, şom ağızlı
a.+nin 472
[= 1]
- ah ah,** beddua
a. 499, 912, 7909
a.+ı 829, 3949, 5996
a.+la 504
[= 7]
- ah-** akmak
a.-a 2166, 2166
a.-acag 7588
a.-an 5068, 5069
a.-anı 240, 7744
a.-ar 500, 703, 3305, 4851, 6313,
7625, 7681, 7682, 7683, 7684,
7699, 7715, 7732, 8246, 8918
a.-dığı 7684, 7685
a.-ib 8917
a.-ır 5656
a.-mağa 7719
a.-maz 6895
[= 28]
- ahçalı** akçeli, paralı, zengin
a. 501
[= 1]
- ahıl** yaşlı, tecrübeli
a. 502, 737
[= 2]
- ahır** ahir, son, nihayet
a. 212, 739, 1928, 3216, 4281,
5562, 6360, 6626, 6816, 8966
a.+a 468, 3467, 8436
a.+da 1838, 2658, 5255, 5418,
5418, 5865, 6360, 6476, 7214,
8879
a.+ı 82, 223, 224, 3544, 3545,
4625, 5050, 5051, 5222, 5365,
5992, 7132, 7137, 7185, 7189,
7231, 7391, 7661, 8532, 8996
a.+ıdır 2902
a.+ım 503
a.+ına 1436
a.+ını 1435
[= 47]
- ahıt-** akıtmak
a.-dım 2001
a.-ır (ahıdır) 6188, 7686
[= 3]
- ahiret** ahret
a. 1734, 4438
a.+de 646
[= 3]
- ahımağ** ahmak, aptal, akılsız
a. 408, 505, 506, 507, 508, 1696,
3596, 6031, 8182
a.+dır 7119
a.+ı (ahımağı) 5458, 5780, 5781,
5781
a.+ın (ahımağın) 383, 409, 509,
2776
[= 18]
- ahsa-** aksamak, topallamak
a.-mağ 8027
a.-r 782
a.-yan 511
[= 3]
- ahsag** aksak, topal
a. 510, 1571, 6077, 6081
a.+ı (ahsağı) 6077
[= 5]
- ahsagsız** aksağı, topalı olmayan
a. 7771
[= 1]
- ahşam** akşam, gece
a. 512, 513, 1593, 4370, 4799,
4800, 4801, 7398, 7399, 7400
a.+a 512
a.+acan 1290, 6692
a.+ın 514, 515, 516, 7271
[= 17]
- ahşamla-** akşamlamak, gecelemek
a.-dıg 8557
a.-r 3526
[= 2]
- ahtar-** aramak, araştırmak, istemek
a. 2440, 2754, 3495, 6794, 7449,
7509
a.-an 517, 3559, 3561, 5820
a.-anı 5774
a.-anın 3706

a.-ar 401, 1909, 2410, 2418,
2457, 3038, 4391, 4643, 4648,
6167, 7182, 8622, 8622, 8646

a.-dim 2001

a.-ib 4721

a.-inca 6794

a.-ır 756, 1342, 2124, 2501, 2643,
3191, 3341, 3424, 3501, 3511,
3567, 4899, 5401, 5912, 6533,
6869, 6922, 7686

a.-ırdı 2247, 2469

a.-ırdım 4534

a.-ırsan 6614

a.-ma 882

a.-magla 6370

a.-maz 4050

[= 54]

ahur ahır

a.+a 6534, 7398

a.+da 518

a.+dan 1301, 3659, 5492, 8183

a.+umda 6340

a.+undan 281

[= 9]

ahval hal, durum

a.+ımı 7255

[= 1]

ahvay üzüntü, kaygı

a.+la 166

[= 1]

al hile, düzen

a. 1609, 3867

a.+a 7578

[= 3]

al- almak

a. 263, 519, 648, 677, 678, 678,
702, 931, 1302, 1608, 1879,
2042, 2443, 2577, 3332, 3354,
3470, 3498, 3825, 4070, 4852,
5626, 5777, 6246, 6508, 6524,
6641, 7255, 7413, 7414, 7667,
7876, 8005, 8223, 8297, 8315,
8660

a.-a 590, 1605, 2443, 2504, 2504,
3190, 4997, 5511, 6329, 6643,
7885, 8792

a.-acagdı 5472

a.-acagsan 8847

a.-acağın 3931

a.-acağımı 6467

a.-alar 6181

a.-an 530, 531, 1133, 1133, 1133,
1578, 1579, 1580, 1853, 3116,
3122, 4202, 4203, 6223, 6335,
6507, 6702, 8105, 8106, 8106,
8301

a.-ana 1169, 4202

a.-anda 2763, 7910, 8305, 8306

a.-andır 6574

a.-anı 1446

a.-anın 532, 4204, 8111

a.-ar 565, 3047, 3742, 4207,
5668, 6084, 6358, 7336, 7465,
7476, 8305, 8583

a.-aram 6307

a.-arlar 238, 2043, 2174, 3778,
7658

a.-arsan 4944

a.-dı 20, 356, 356, 469, 1146,
4878, 4878

a.-dığı 543

a.-diğim 841

a.-diğimi 966

a.-dim 544, 2914, 3386, 4878

a.-dın 1541, 1541, 6508, 6508,
8107

a.-ib 482, 530, 936, 1172, 6026,
6335, 6967

a.-ım 6629, 6696

a.-ın 1401

a.-ınmaz 7951

a.-ır 1372, 4878, 5690, 7539,
8106

a.-lam 3122

a.-ma 552, 618, 620, 622, 622,
931, 931, 1253, 2042, 3354,
3470, 3583, 3966

a.-madı 2595, 3942

a.-madığın 624

a.-mag 625, 626, 627, 1581,
1582, 1601, 3355, 4191, 4970,
5303, 6018, 6825, 7277, 7552,
8046, 8958

a.-magdır 6483

a.-magla 2277

a.-mağa 5607

a.-mağı 1303, 7227

a.-mağın 5070

a.-malı 8424

a.-mamış 776, 6125

a.-masan 6250

a.-maya 6982

a.-mayan 630

a.-maz 23, 924, 1647, 2356, 2591,
3573, 4205, 4742

a.-mazlar 2813

a.-mıran 6288

a.-mışam 5762

a.-san 1879, 6250

a.-sın 1697

[= 199]

ala ala, alaca, karışık renkli

a. 520, 521, 522, 523, 524, 525,
982, 1732, 1804, 2853, 3719,
3719, 5655, 6199, 6199, 6532,
6533, 7567

a.+sı 4325, 5782

[= 20]

alabaş köpek, karabaş karşıtı

a. 4473

[= 1]

alaca ala, alaca

a.+sı 213, 213

[= 2]

- alacak** alacak
a.+ı (alacağı) 1213, 1213, 6575
a.+ım (alacağım) 1213, 6650
a.+ın (alacağın) 523, 526
a.+ına (alacağına) 527
[= 8]
- alacağı** alacağı olan, alacaklı
a. 6640
a.+dır 1611
[= 2]
- alaçarpa** yünden dokunmuş, renkli ip
a. 528, 529
[= 2]
- alaçatı** yünden dokunmuş, renkli ip
a.+dan 5524, 5536
[= 2]
- alaçuha** renkli çuha
a. 3719
[= 1]
- alça** erik
a. 533, 619, 1413, 6703
a.+dır 8086
[= 5]
- alçag** alçak, yüksek olmayan -
adi, kalleş
a. 534, 535, 536, 537, 538, 539,
540, 2816
a.+dan 2817
a.+dır 2829
a.+ın (alçağın) 542
[= 11]
- alçaglık** kalleşlik, adilik
a.+dan 541
[= 1]
- alçı** aşık kemiğinin bir yüzü
a. 766, 1932
[= 2]
- aldan-** aldanmak, kandırılmak
a.-ar 389, 8105
a.-ib 530
a.-ır 8106
a.-ma 4517, 5120, 5139
[= 7]
- aldat-** aldatmak, kandırmak
a.-ar (aldadar) 133
a.-ı (aldadı) 982
a.-ır (aldadır) 1212, 7872
a.-ırsınız (aldadırsız) 4668
a.-ma 8909
a.-mag 4779, 6068
a.-maz 6215
[= 9]
- alem** alem, dünya, kainat
a. 545, 545, 2963, 3092, 3095,
4778, 4872, 7161
a.+de 2412
a.+e 546, 4715
a.+i 5805, 6731, 7508
a.+in 547
a.+leri 6309
[= 16]
- alet** alet, takım
a. 548
- [= 1]
- alginen** almakla, alarak
a. 6858
[= 1]
- alış** övgü, takdir
a. 549, 2728, 8397
[= 3]
- alıcı** alıcı, müşteri - yarıcı
a. 550, 551, 552, 553, 2277, 4199
a.+nın 8112
a.+sı 4679, 6053
[= 9]
- alın** alın
a.+ı (alın) 5289, 6016
a.+ım (alınım) 8221
a.+ına (alınına) 633, 1333
a.+ının (alınının) 3728
[= 6]
- alın-** satın alınmak
a.-an 1589, 4007, 5302, 5385
a.-ar 2893, 3658, 8815
a.-mayan 3063
a.-maz 744, 3771, 4637
[= 11]
- alış** satın alma işi
a. 554, 2715, 4354
[= 3]
- alış-** alışmak
a.-anda 4549
[= 1]
- ali** Hz. Ali
a.+si 557
[= 1]
- alim** alim, bilgin
a. 136, 175, 555, 3261, 7114
a.+in 556, 3281
[= 7]
- allaf** zahireci, tahıl satan
a. 554
[= 1]
- allah** Allah
a. 427, 492, 504, 558, 559, 560,
561, 562, 562, 563, 564, 565,
566, 567, 568, 569, 570, 571,
572, 573, 574, 575, 576, 577,
578, 579, 580, 581, 582, 583,
584, 585, 586, 587, 588, 589,
590, 591, 592, 593, 594, 595,
596, 597, 598, 599, 600, 600,
601, 602, 603, 604, 1039,
1338, 1497, 2237, 3552, 3590,
3764, 4078, 4622, 5026, 5854,
6050, 6128, 6169, 7128, 7485,
7769, 7832, 8342, 8453, 8796,
8862
a.+a 586, 605, 606, 2236, 2238,
2513, 5663, 6819, 7945
a.+dan 607, 608, 609, 610, 3704,
5333, 8463, 8855
a.+dandır 1823
a.+ı 611, 3346, 3638, 4467, 6219
a.+ın 244, 612, 613, 614
a.+ımı 7124

- [= 102]
allahsız allahı olmayan
 a. 615
 [= 1]
allahu ekber allahu ekber
 a. 3064
 [= 2]
allan- süslenmek, makyaj yapmak
 a.-dı 3805
 [= 1]
alma elma
 a. 616, 616, 617, 619, 621, 1765,
 4229
 a.+dır 2740, 4213
 a.+nı 628, 629
 [= 11]
almaçı elma satan, elmacı
 a. 623
 [= 1]
almaz elmas
 a. 631
 a.+ı 632
 [= 2]
alov alev, yalım
 a.+a 8572
 a.+dan 634
 [= 2]
alt alt, aşağı
 a. 635, 636, 637
 a.+da 638, 639, 1282, 1346, 2016,
 5451, 5451, 6576, 6786, 8597,
 8965
 a.+dan 1798, 1798, 8733
 a.+ı 640, 640, 641, 642, 4474,
 6826, 7881, 8198
 a.+ım 640
 a.+ıma 6675
 a.+ın 641
 a.+ına 424, 562, 875, 1498, 1533,
 3168, 4523, 4592, 5716, 6003,
 7598, 8396, 8617
 a.+ında 137, 1583, 1947, 1955,
 2503, 2509, 2566, 3306, 3306,
 3324, 3341, 3412, 3524, 3886,
 4777, 5401, 5961, 6161, 6869,
 6926, 7145, 7863, 7973, 8220,
 8422, 8634
 a.+ındadır 1012, 2025, 5689,
 6322, 7314
 a.+ından 137, 215, 1245, 1798,
 1798, 1798, 1798, 2197, 2920,
 4394, 4942, 5296, 7173, 7346,
 8396, 8722
 a.+ımı 491, 643, 698, 4372, 4689,
 8738, 8865
 [= 95]
altı altı
 a. 7127
 a.+dan 762
 a.+ncı 3612
 a.+sından 1568
 [= 4]
altmış altmış
 a. 644
 a.+ında 645, 646, 5803
 [= 4]
altun altın
 a. 7547
 a.+u 647
 [= 2]
alver alış veriş, ticaret
 a. 648
 a.+de 198
 [= 2]
ama ama, fakat
 a. 8917
 [= 1]
aman af dilemek, bağışlanmayı
 istemek
 a. 21, 22, 63, 649, 650, 651,
 2950, 3637, 4162
 a.+ı 91
 [= 10]
ambar anbar, depo
 a.+ı 6028
 [= 1]
amma ama, fakat
 a. 248, 1132, 1820, 2580, 2663,
 2810, 3552, 3750, 4869, 4905,
 4909, 5073, 5153, 5923, 6006,
 7525, 7775, 8013, 8094, 8509,
 8511, 8513, 8935
 [= 23]
an an, zaman, vakit
 a. 2891, 5587
 a.+ın 5071
 [= 3]
an- anmak, hatırlamak
 a.-sın 2716
 [= 1]
ana ana, anne
 a. 652, 653, 654, 655, 656, 657,
 658, 659, 660, 661, 662, 663,
 803, 804, 1125, 2025, 4294,
 4294, 4983, 6653, 6988
 a.+da 4796
 a.+dan 664, 665, 666, 1164, 3725,
 3846, 4205, 4206, 4207, 6739
 a.+dır 1766, 2810, 6192, 8565
 a.+lar 667
 a.+m 446, 670, 671, 672, 824,
 3871, 6294, 6315, 6332
 a.+mı 825
 a.+mın 3918
 a.+mındır 1807
 a.+n 7212
 a.+nı 8665
 a.+nın 673, 674, 829, 2656, 6445,
 8465
 a.+sı 659, 675, 676, 846, 1139,
 2977, 3642, 4208, 4255, 4453,
 5420, 6185, 6495, 6738, 6770,
 8639, 8754
 a.+sıdır 5581, 5688, 7946
 a.+sın 2605
 a.+sına 677, 678, 835, 4019

a.+sından 679, 2695, 4352, 7205,
8057
a.+sını 6997, 6997
a.+sının 192, 3746, 4671, 7198
a.+ya 1304
[= 94]
analı annesi olan
a. 668, 669
[= 2]
anasız annesiz, öksüz
a. 668, 669
[= 2]
anbar anbar, depo
a. 1622, 1625
a.+a 1781, 7551
a.+ında 4403
[= 5]
ancag ancak, fakat,
a. 5602, 6164, 6426, 7424
[= 4]
and ant, yemin
a. 680, 826, 2062, 6768, 8517
a.+a 8296
a.+ı 2027, 5362
a.+ına 2062, 5402, 8523
[= 11]
angır- eşiğin bağırması, anırma
a. 681
a.-anda 3387
a.-ar 3388
a.-dı 3418
a.-mağı 4349
a.-ması 3428
a.-mayanı 3429
a.-maz 3412
[= 8]
angırtı anırma, bağırma, çağırma
a.+sı 1848
[= 1]
anıl- hatırlanmak, anılmak
a.-sın 262
[= 1]
anla- anlamak, ikna olmak
a.-dı 6481
a.-dığ 682
a.-mayan 1721
a.-mayana 684, 685, 686, 687
a.-maza 683, 2890
a.-mazın 688
a.-mazla 689
a.-mır 5367
a.-r 186, 714, 5003, 5835
a.-yan 684
a.-yana 685, 686, 687, 6993
a.-yanın 688
a.-yanla 689
[= 23]
anlat- anlatmak, ikna etmek
a.-mag 361, 1846
a.-magdır 2890
[= 3]
apağ apak, bembeyaz
a.+ım 878

[= 1]
apar- götürmek, almak
a. 727, 727, 1185, 1711, 2545,
4685
a.-a 6247, 6247, 6551
a.-an 1959, 2497, 2799, 5691,
6333, 8701
a.-anda 4116
a.-anı 4209
a.-ar 183, 183, 320, 540, 540,
696, 1791, 2123, 2123, 2553,
2685, 3441, 4116, 4116, 4116,
4213, 4295, 4598, 4662, 4924,
5703, 6777, 7403, 8135, 8613,
8657, 8705, 8936
a.-dı 4957, 6257, 8406, 6763
a.-diğini 5443
a.-dılar 2325
a.-dın 7487
a.-ib 600, 4598, 7225, 7736,
7769, 7894
a.-ır 696, 1232, 1466, 2161, 8019,
8120, 8615, 8970
a.-ırlar 8909
a.-mag 1712
a.-maz 696, 2259, 4462, 8615
a.-mır 696
a.-sa 2506
a.-sın 5932, 7508
[= 76]
apart- götürmek, aldirtmak
a.-ır (apardır) 1064
[= 1]
aprel nisan ayı
a.+in 6265
[= 1]
ar ar, namus
a. 690, 1963, 3306, 4512, 4513,
6992
a.+ı 706, 5617, 6106
[= 9]
ara ara, aralık - ortalık, meydan
a. 691, 885, 8591
a.+da 312, 611, 4758, 6463, 8049,
8409
a.+dakına 2240, 6144
a.+dakının 2241
a.+nızda 7567
a.+sı 108, 430, 2701, 2702, 4857
a.+sına 313, 3443, 3447, 3681,
5485, 5504, 6169, 8137
a.+sında 2772, 3008, 3066, 3139,
3849, 4084, 5019, 7515, 7942
a.+sındadır 6940
a.+ya 3307, 8771
[= 38]
ara- aramak
a. 2577, 3513
a.-da 6041
a.-r 2405, 5663
[= 5]
arab arap
a.+a 5692

[= 1]
araba araba
 a. 384, 692, 693, 694, 2768, 6586
 a.+da 6577
 a.+nı 696, 2256, 7142
 a.+sı 2143, 5934, 7343
 a.+sında 5987
 a.+sını 8259
 [= 15]
arabaçı arabacı, sürücü
 a. 695
 [= 1]
arag içki, rakı
 a. 7546
 [= 1]
arala- aralamak, uzaklaştırmak
 a.-r 2245
 [= 1]
aralık ortalık, meydan
 a.+a (aralığa) 7527
 a.+da 2708, 3314
 [= 3]
aran ova, vadi
 a.+da 697, 4193
 [= 2]
araz aras nehri
 a. 698, 699, 1092, 5069, 6333
 a.+dır 1466
 a.+ı 5922
 [= 7]
ard art, arka
 a.+ına 4606, 5693, 7634
 a.+ınca 4685
 a.+ından 472
 [= 5]
arh ark, kanal
 a.+a 700, 1305, 3244, 4160,
 7681, 7731, 8684
 a.+dan 1306
 a.+ı 702, 3529
 a.+ın 3244, 4160, 8684
 a.+ında 1308
 a.+lar 703
 [= 15]
arha art, arka - destek, koruyucu
 a. 694, 2706, 6357, 6554
 a.+dan 6351
 a.+dır 2126, 6771
 a.+nda 8857
 a.+nla 5014
 a.+sı 7122, 8003, 8217, 8226
 a.+sında 124, 5433
 a.+sını 7196
 a.+ya 3348
 [= 17]
arhalan- dayanmak, güvenmek
 a. 2891
 a.-an 3123
 a.-ar 3873, 4707, 7529
 [= 5]
arhalı koruyucusu olan, güçlü
 a. 701
 [= 1]

arhasız koruyucusuz, güçsüz,
 kimsesiz
 a. 145, 578, 4984
 [= 3]
arı arı
 a. 704, 705, 707, 877, 976, 979,
 1016, 1474, 2038
 a.+m 712, 712
 a.+nın 713
 a.+sı 712, 978, 1989
 a.+sını 1015
 [= 16]
arid- arıtmak, temizlemek
 a. 2545
 [= 1]
arık zayıf, çelimsiz, sıska
 a. 531, 531, 708, 709, 889, 1187,
 2481
 a.+a (arığa) 710, 6645
 a.+ın (arığın) 711
 [= 10]
arığla- zayıflamak, güçsüzleşmek
 a.-yanda 4921
 [= 1]
arıklık zayıflık, çelimsizlik, sıskalık
 a. 5350
 a.+da 777
 [= 2]
arif arif, olgun, bilgili
 a. 714
 a.+e 715
 a.+ler 2600
 [= 3]
armud armut
 a. 486, 616, 616, 617, 716, 717,
 718, 719, 720, 946, 3195,
 5309, 7284
 a.+u 629
 a.+un 883
 [= 15]
arpa arpa
 a. 281, 458, 696, 721, 722, 805,
 1776, 1777, 1780, 2063, 4403,
 5492, 6535, 8183, 8669, 8799
 a.+dan 723, 856, 8415
 a.+mın 7482
 a.+nı 724
 a.+sı 3430
 a.+sından 8170
 a.+sını 5494
 a.+ya 725, 2094
 [= 26]
arsız utanmaz, aç göz
 a. 7342
 a.+a 726
 a.+la 1714
 a.+lar 1715
 [= 4]
arsızlık utanmazlık, aç gözlülük
 a. 5687
 [= 1]
arşın arşın
 a. 727, 1307, 7623, 7709

- a.+a 1703
a.+ı 6998
[= 6]
- art-** artmak, çoğalmak
a.-ar 3251, 4773, 4868, 7134, 8762
a.-ırar 8013
a.-maz 3419
a.-sa 7134
a.-sın 8506
[= 9]
- artığ fazla, çok**
a. 664, 728, 729, 730, 731, 3430, 3747, 4305, 4599, 4599, 4752, 7241, 7468, 7478, 8227
a.+dır 1502, 1892, 5463, 7830
a.+ını (artığını) 3913
[= 20]
- artır-** arttırmak, çoğaltmak
a.-an 836
a.-ar 4092, 5265, 6211, 7968, 8425, 8741
a.-dın 2270
a.-ib 774
a.-sın 3285
[= 10]
- arvad** kadın, eş, evli kadın
a. 732, 733, 734, 735, 736, 736, 784, 1253, 1955, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 3305, 3307, 3321, 3347, 3492, 3686, 4170, 4559, 5033, 5072, 5073, 5456, 5513, 6004, 6009, 6015, 6018, 6306, 7694, 7956, 8420, 8420, 8424, 8424, 8544, 8545, 8555, 8555, 8555
a.+a 5669
a.+dan 735, 1186, 4603, 6095
a.+dır 841, 3499
a.+ı 737, 738, 2813, 3329, 3330, 3331, 3781, 3880, 3880, 4901, 5044, 6005, 8270, 8270
a.+ıma 6330, 7094
a.+ın 618, 739, 740, 741, 2814, 2815, 2816, 3308, 3309, 3345, 4263, 4433, 7745, 8546, 8636
a.+ının 8286
a.+la 742
a.+lar 2457
[= 84]
- arvadlı evli, karısı olan**
a. 4533, 5468, 8421, 8547
a.+nın 5469, 5470
[= 6]
- arzu** arzu, istek, emel
a. 5598
a.+nun 6112
a.+su 2116
[= 3]
- arzula-** istemek, arzulamak
a.-r 6535
[= 1]
- as-** asmak
a. 1457
a.-acag 8963
a.-an 4972
a.-ar 4401, 7068
a.-arlar 2071, 4493, 8155
a.-dım 8126
a.-ib 3174
a.-ım 1523, 3484, 4400
a.-ır 4960, 6036
a.-ma 5784
[= 16]
- asa** asa, değnek
a.+sını 6384
[= 1]
- asan** kolay
a. 2669, 2887, 3926, 5948, 6113, 8173
a.+dan 2887
a.+dır 555, 625, 817, 918, 1581, 1601, 2362, 2693, 3327, 5143, 6549, 7237, 7639, 8019, 8330
[= 22]
- asıl** soylu, asil
a. 2042
[= 1]
- asıl-** asılmak
a. 743, 6630
a.-ar 4612
a.-arsan 1941
a.-ib 1874, 3175, 7354
a.-maz 2472
a.-san 743
[= 9]
- asır** asır
a. 4555
[= 1]
- asi** asi, isyankar
a. 359
[= 1]
- aslan** aslan
a. 744, 745, 746, 747, 918, 1507, 2669, 3337, 3337, 4315, 4892, 5790, 5932, 6338, 7210, 8616, 8782, 8906
a.+a 44, 957, 6918
a.+dan 1844, 2630, 6919, 6923, 8614
a.+ı 41, 3604
a.+ın 748, 749, 750, 4315, 6924
a.+ındır 126
[= 34]
- asta** yavaş, ağır
a. 751, 752, 753, 754, 1574, 2463
a.+nın 755, 5314
[= 8]
- astar** astar
a. 8207, 8209
a.+ı 8216
a.+ını 5572
[= 4]
- astarla-** astarlamak, astar dikmek
a.-mag 3369
[= 1]

aş aş, yemek

- a. 473, 474, 477, 477, 640, 640,
756, 757, 758, 1054, 1067,
2760, 2805, 2924, 3045, 3795,
4397, 4897, 6394, 6474, 7537,
7752, 8310
a.+a 774, 2833, 5856, 8753
a.+dı 1593
a.+dır 4947, 6573
a.+ı 432, 434, 689, 761, 762,
1894, 3150, 3357, 4412, 4865,
5037, 5897, 6468, 6559, 8312,
8642, 8671
a.+ım 473, 895, 6807
a.+ın 896, 1548, 4968
a.+ına 1549, 6591, 6635, 7856
a.+ından 3178, 3178
a.+ını 3334, 3925
[= 61]

aş- aşmak - kırılmak, bozulmak

- a.-andan 692
a.-ar 1970, 5722, 7455, 7583
a.-dı 7455, 7709
a.-ib 5634, 7690
a.-ınca 5635
a.-mag 1477, 2735
a.-maz 7512, 7644
a.-sag 5615
[= 15]

aşağı aşağı, alt taraf

- a. 318, 759, 760, 2001, 7107,
7686, 7759, 8858, 8859, 8860,
8861
a.+da 8862
a.+sı 3496
[= 13]

aşbazlık aşçılık

- a. 5318
[= 1]

aşığ aşık kemiği ve onunla oynanan oyun

- a. 763, 764, 2645, 3141, 7429,
7429, 8231
a.+ı (aşığı) 765, 766, 767, 768,
8138
a.+ımdandır (aşığımdandır) 699
a.+ın (aşığın) 769, 770, 771
a.+ıncı (aşığıncı) 772
a.+lar 2064
[= 18]

aşın- aşınmak, yıpranmak

- a.-maz 3457
[= 1]

aşır- aşurmak, geçirmek

- a.-ar 1444, 6209, 8259
a.-mışlar 7820
[= 4]

aşırı aşırı, haddinden fazla

- a. 5949
[= 1]

aşig aşık, sevdalı - ozan

- a. 3141, 3141, 3727, 5067
a.+in 5074, 5262

[= 6]

aşkara aşikare, açık açık

- a. 2044

[= 1]

aşna aşına, bildik, tanıdık

- a. 773, 773, 2844

[= 3]

aşnalığ aşinalık, tanışıklık

- a.+ı (aşnalığı) 1027, 4657, 4828

[= 3]

aşpaz aşçı

- a. 774, 775

[= 2]

aşpazlığ aşçılık

- a.+ın (aşpazlığın) 774

[= 1]

at at

- a. 8, 23, 281, 282, 645, 696, 722,
725, 776, 777, 778, 779, 780,
781, 782, 783, 784, 785, 786,
787, 788, 789, 790, 791, 792,
793, 794, 795, 796, 797, 798,
799, 800, 800, 801, 802, 844,
845, 847, 1144, 1144, 1301,
1306, 1308, 1308, 1448, 1483,
1639, 1640, 1656, 1761, 2080,
2094, 2198, 2255, 2256, 2670,
3306, 3347, 3389, 3393, 4138,
4469, 5096, 5146, 5186, 5456,
5471, 5493, 6015, 6029, 6083,
6084, 6348, 6578, 6840, 7227,
7405, 7454, 8422, 8423, 8424,
8424, 8425, 8425, 8448, 8669,
8699, 8721, 8741, 8768, 8848
a.+a 491, 708, 805, 807, 809,
813, 819, 1311, 3268, 3423,
4256, 5153, 6173, 6920, 8426,
8426, 8697, 8853
a.+da 837, 4020, 6786
a.+dan 112, 112, 812, 838, 839,
1123, 1875, 3431, 5442
a.+dır 792, 841, 1704, 2256, 3871
a.+ı 695, 728, 737, 742, 812,
844, 845, 846, 847, 848, 849,
850, 1147, 1448, 2063, 2655,
5681, 5763, 6030, 6155, 7666,
7964, 8081
a.+ıdır 3659
a.+ım 1273, 1312
a.+ımın 1273
a.+ın 179, 510, 855, 856, 1157,
1219, 1987, 3172, 3338, 5776,
5781, 6031, 6454, 7482, 7533,
8698, 8699
a.+ına 1934, 4405, 7036
a.+ından 3977
a.+ını 857, 858, 5162, 8788
a.+ının 6999
a.+ları 6655, 8427
[= 182]

at- atmak, fırlatmak

a. 628, 1309, 1347, 2200, 2452,
4475, 7188, 7467, 7648, 7649,
7657, 8025, 8484
a.-a 806, 806
a.-an 865, 2199, 2199, 3009,
3010, 7108, 7115, 7212, 7434
a.-ana 2200, 5121
a.-anı 3011, 3012
a.-anın 6845
a.-ar 851, 2593, 3011, 3012,
3430, 3870, 4200, 4248, 6505,
6893, 6950, 8790, 8822, 8853
a.-aram 1286
a.-arlar 1024, 6096, 6796, 7144,
7679, 7758, 7997
a.-dı 1359, 1538, 2307, 3823,
3824
a.-dığı 2748, 3206, 5152
a.-diğini 840
a.-dılar 3132, 3620, 6563, 8579
a.-dım 1966, 3133, 3898, 3898,
7927
a.-dın 3898
a.-ib 706, 1310, 2201, 2621
a.-iblar 481
a.-ır 3213, 4065, 4066, 4595,
6103, 6157, 8745
a.-irsan 6798
a.-ma 2041, 2341, 2691, 3763,
4626, 6400, 7972
a.-mag 85
a.-magla 2451
a.-mağa 4899, 5754
a.-masalar 4214
a.-mayın 7192
a.-maz 3023, 3053, 4357, 4357,
5829
a.-mazlar 1036, 1408, 1408, 1813,
3512, 3763, 3763, 4214, 5504,
6417, 8589
a.-mişlar 632
a.-sa 7467
a.-salar 7156
a.-san 2395, 5140
[= 117]
ata baba
a. 656, 661, 803, 804, 808, 810,
811, 812, 814, 815, 816, 816,
817, 818, 818, 1125, 1139,
3093, 3918, 5825, 6653, 6780,
6784, 6785, 6785, 6988, 8461,
8465
a.+dan 3124, 6739, 6989, 8428
a.+dır 6501
a.+lar 820, 821, 822, 5075
a.+larının 8152
a.+m 672, 823, 823, 2769, 6294
a.+ma 824
a.+mı 825, 826, 831, 7594
a.+mın 827
a.+mındır 1807
a.+n 828, 1526, 3871, 3871
a.+ndır 7103

a.+nı 1311, 1934, 5444, 6773,
7594
a.+nın 829, 830, 3246, 4287,
6772
a.+nla 831
a.+sı 832, 833, 846, 2025, 2043,
3870, 6254, 6255, 6495, 7197
a.+sıdır 8639
a.+sına 834, 835, 1285, 4707
a.+sından 836, 4349, 8139
a.+sını 1524
a.+sının 2012, 5076
a.+ya 815
[= 88]
atalıg babalık
a. 817
[= 1]
atdır- atlatmak, geçirtmek
a.-mag 1846
[= 1]
ateş ateş
a. 842
a.+de 4264
a.+e 843
a.+le 843
[= 4]
atı
a. 8403
[= 1]
atıcı atıcı, nişancı
a. 806, 851, 852
[= 3]
atıl- atılmak, ileri geçmek
a.-an 853, 2157, 5077, 5563,
6391, 8239, 8239
a.-dın 854
a.-ib 7144
a.-ır 6648
a.-ma 3661
a.-maz 1408
[= 12]
atla- atlamak
a.-yar 6570
[= 1]
atlan- ata binmek
a.-a 5442
a.-an 859
a.-dı 1092
a.-ır 6072
[= 4]
atlas atlas, ipekli kumaş
a. 132, 1207, 1535, 7388
[= 4]
ath süvari, at binicisi
a. 860, 3128, 3932, 4925, 5311,
5472, 7229, 7415, 8228
a.+nın 861, 6431
a.+ya 4533, 7226
[= 13]
avam halk, ahali
a.+lar 7831
[= 1]
avand yüz taraaf, astar değil

- a. 3629, 8590
a.+ı 3377, 8726
[= 4]
- avar** saz, kamış
a.+dan 3508
[= 1]
- avaz** avaz, ses
a. 862, 5278
[= 2]
- ay**
a. 863, 864, 866, 868, 869, 1393,
2656, 3560, 4290, 4600,
5518, 6439, 6439, 6452, 6765,
7990, 8119
a.+a 5694
a.+da 876, 8685, 8685
a.+dan 877, 2288
a.+ı 880, 7990
[= 25]
- ay ey**
a. 865, 867, 1780, 3809, 4600,
4961
[= 6]
- ayag*** ayak - yerine - son
a. 93, 870, 1044, 1070, 1070,
1317, 1317, 2365, 3099, 5473,
5477, 6290, 6530, 7104, 8482,
8509, 8510, 8971
a.+a (ayağa) 1153, 2081, 2088,
2615, 2703, 4129, 5029, 6354,
7985, 8011
a.+dan 1063, 3121, 8212
a.+ı (ayağı) 871, 872, 1313, 1313,
1527, 2153, 2174, 2512, 2775,
3191, 4131, 4481, 4481, 6003,
6472, 6826, 7129,, 8464
a.+ım (ayağım) 1571, 6339
a.+ın (ayağı) 3190
a.+ın (ayağın) 778, 873, 1081,
4486, 4592, 5474, 5783, 8220
a.+ına (ayağına) 1071, 1087,
1790, 2525, 4596, 7006
a.+ında (ayağında) 1119, 4281,
4493
a.+ından (ayağından) 214, 1001,
1540, 2004
a.+ını (ayağını) 874, 4924, 5475,
5551, 6384, 7844, 7971, 8850
a.+ının (ayağının) 215, 875
a.+ınla (ayağınla) 3700
a.+lar 506
a.+ları 1959, 2025, 5749
a.+ların 3401
a.+larına 2770, 7905, 7906
a.+larını 813
[= 98]
- ayag** son, nihayet
a.+ı 2152, 6582, 7760, 7941
[= 4]
- ayag** yerine
y.+a 5686
[= 1]
- ayaglı** ayakları olan
- a.+m 3682
[= 1]
- ayagyalın** yalın ayak
a. 7795
[= 1]
- ayah** ayak
a.+larını 580
[= 1]
- ayar** ayar
a. 417
[= 1]
- aydın** aydın, açık
a. 863, 864, 3050, 4579
a.+dır 4790, 4848
[= 6]
- aydınlık** aydınlık
a.+dır 4210, 7687, 7688, 7956
a.+ı (aydınlığı) 5078
a.+ın (aydınlığın) 5078
[= 6]
- aygır** aygır,erkek at
a. 3172
[= 1]
- ayı** ayı
a. 24, 878, 879, 881, 882, 2189,
2743, 7444
a.+dan 6398
a.+nın 883
a.+sız 6396
a.+ya 106, 3606
[= 13]
- ayığ** uyanık, akıllı
a. 2927
a.+dan 8621
a.+dır 3929
[= 3]
- ayılt-** uyandırmak
a.-ar (ayıldar) 7631
[= 1]
- ayır-** ayırmak
a.-ar 2564
a.-mag 3461, 6244, 8432
a.-mazlar 7755
[= 5]
- ayişe** Ayşe
a. 5073
[= 1]
- ayna** ayna
a. 6057
a.+sı 3037
a.+sıdır 134, 1281
a.+ya 5588
[= 5]
- ayran** ayran
a. 283, 884, 885, 1561, 2090,
3864, 3986, 5897, 8088, 8641
a.+a 886
a.+ı 284, 3013, 3471, 5710
a.+ına 4986
a.+ını 6584
[= 17]
- ayransız** ayranı olmayan, ayransız
a. 4192, 8670

- [= 2]
ayrı ayrı, farklı
 a. 574, 653, 887, 2747, 3521,
 3521, 3772, 3779, 4313, 4313,
 7471, 7471, 8074, 8074
 a.+dır 1858
 [= 15]
ayrıç çatal, budaklı
 a. 3756, 3756
 [= 2]
ayrıl- ayrılmak, uzaklaşmak
 a.-an 1883, 7726, 7776
 a.-ar 1883
 a.-dı 6876
 a.-maz 653, 7753
 a.-saydı 8723
 [= 8]
ayrılığ ayrılık
 a. 4269, 4549
 [= 2]
az az, çok değil
 a. 344, 438, 672, 685, 888, 889,
 890, 891, 892, 892, 903,
 1230, 1685, 1685, 1871, 2068,
 2075, 2076, 2079, 2512, 3732,
 3766, 4482, 4747, 5588, 5826,
 6213, 6224, 6272, 6904, 7240,
 7240, 8132, 8177, 8256, 8534,
 8552, 8751, 8785, 8915
 a.+a 893, 894
 a.+dan 903
 a.+dı 4251
 a.+dır 528, 1054, 2718, 4254,
 6079, 6437, 7606
 a.+dırsa 5317
 a.+ı 904, 5238
 [= 54]
az- şaşırarak, yoldan çıkmak
 a.-an 6079
 a.-anı 2510
 a.-ar 1191, 2060, 6469
 a.-masa 3280
 a.-masıdır 1674
 a.-maz 2947, 6089
 a.-mır 8826
 [= 10]
azab azap, eziyet
 a.+a 2725
 a.+da 7837
 [= 2]
azacığ çok az, azıcık
 a. 895, 896
 [= 2]
azad hür, özgür
 a. 1446, 5871, 7589
 [= 3]
azan ezan - seher vakti, sabah
 a. 5837
 a.+da 6545
 a.+ı 2168
 [= 3]
azancı müezzın
 a.+sı 2146
- [= 1]
azar hastalık
 a. 897, 898, 6813, 7968
 a.+ını 7177
 [= 5]
azarla- hastalanmak
 a. 899
 a.-dım 900
 [= 2]
azarlı hastalıklı
 a.+nın 901, 902
 a.+sıdır 6448
 [= 3]
azdır- yoldan çıkartmak, şaşırtmak
 a.-ma 1643
 [= 1]
azlıg azlık, az olma durumu
 a.+ındandır (azlığındadır) 4284
 [= 1]
azuge azık, nafaka
 a.+sidir 8652
 [= 1]
bab denk, eşit - tam, tamam
 b. 5043, 7907
 b.+ı 911
 b.+ın 912
 [= 4]
baba büyükbaba, torun sahibi
 b. 905, 906, 906, 5219, 6775
 b.+dan 138, 907
 b.+dır 1953
 b.+m 1278, 2361, 7319, 8336
 b.+mın 3195, 4098
 b.+n 828
 b.+nın 908, 909, 910, 1706
 b.+sı 1277, 1278
 b.+sıdır 7390
 [= 22]
bablı arkadaş, akran
 b. 911, 912
 [= 2]
bac haraç, vegi
 b. 913
 b.+ından 6227
 [= 2]
bacı baca
 b.+da 7739
 b.+dan 390, 563, 1518, 3571,
 3698, 4177, 4741, 4841, 7264,
 8974
 b.+mı 5525
 b.+sı 914
 b.+sından 4998
 b.+sının 915
 [= 15]
bacanag bacanak
 b.+ı (bacanağı) 4161
 [= 1]
bacar- becermek, üstesinden gelmek
 b.-an 916
 b.-ana 917
 b.-aram 587, 919
 b.-diğine 1653

- b.-ırsan 918
b.-madığım 919
b.-san 920, 1893
[= 9]
- bacarık beceri, yetenek**
b. 921
[= 1]
- bacı bacı, kız kardeş**
b. 922, 922, 923, 924, 925, 925,
2402, 3775, 3775, 7566
b.+dır 73, 74
b.+lar 4216
b.+m 670, 913
b.+ma 671
b.+mdan 913
b.+n 6608
b.+ndan 6608
b.+nı 5842
b.+sı 993, 1757, 6075, 7786
b.+sını 3778
b.+sının 5878
[= 26]
- bad rüzgar, yel**
b. 1469, 7918
b.+a 5260
b.+nan 927, 927
[= 5]
- badam badem**
b. 3159, 4211, 4582, 6482, 7323,
7323, 7324, 7957
b.+dır 4211, 6985
b.+ı 6737
[= 11]
- bade içki**
b. 926
[= 1]
- badımcan patlıcan**
b. 1870
[= 1]
- baggal bakkal**
b. 263, 928, 929, 930, 5255, 6905
b.+dan 928
b.+lar 1961
[= 8]
- baggalsız bakkalsız, bakkalı olmayan**
b. 1126
[= 1]
- bağ bağ, bahçe**
b. 170, 815, 931, 932, 933, 934,
935, 936, 937, 941, 1019,
2129, 2230, 2258, 3472, 4186,
4425, 6342, 6414, 6508, 6585,
7926, 8350
b.+a 304, 858, 937, 938, 939,
940, 941
b.+da 948, 950, 951, 952, 953,
994, 3472, 7380
b.+dan 951, 5205
b.+dır 2866
b.+ı 3498, 3888, 5194, 5195,
5354, 5624, 7794
b.+ım 6579
- b.+ın 949, 2148, 3125, 3333,
4297, 5080, 5827
b.+ına 571, 2149
b.+ında 955, 955
b.+ından 7037
b.+ının 7794
b.+lar 4111
[= 63]
- bağ bağ, kuşak**
b.+ım 954, 954
b.+ı 954
[= 3]
- bağa kaplumbağa**
b. 942, 943, 987
b.+nı 944
[= 4]
- bağat ağaçlık, koruluk**
b.+da 5038
[= 1]
- bağayardağı su kenarında yetişen,
halk tebabetinde kullanılan,
büyük yapraklı, yabani bir
bitki**
b. 8351
[= 1]
- bağban bahçıvan**
b. 486, 938, 945, 946, 949, 5827,
6784
b.+a 1023
b.+dan 5205
b.+dır 6500
b.+ı 5079, 5080
b.+ın 947, 948
b.+ına 6415
[= 15]
- bağbansız bahçıvansız**
b. 932
[= 1]
- bağça bahçe**
b. 949
b.+nı 7700
b.+nın 5079
[= 3]
- bağdad bağdat şehri**
b.+da 1812, 6033
b.+dan 704, 1989, 8575
[= 5]
- bağır bağır, göğüs**
b. 61, 980
b.+ı (bağır) 676, 6047, 6485,
6751
b.+ımı (bağırımı) 3551
b.+ına (bağırına) 2212
[= 8]
- bağır- bağırarak**
b.-a 5919, 5919
b.-dı 6750, 6751
[= 4]
- bağışla- bağışlamak**
b. 845
b.-mag 7923
b.-mazlar 5361, 7045
b.-yacagdı 5472

- b.-yır 1045
[= 6]
- bağışlan-** bağışlanılmak
b.-maz 441
[= 1]
- bağla-** bağlamak
b. 956, 1371, 2280, 2513, 3334,
3701, 4751, 5038, 6627, 6644,
7821
b.-dı 802
b.-dığ 5761
b.-ma 1427, 2784, 2908, 2926,
4989, 7061
b.-mag 2195, 2195, 2427, 3007,
3602, 4884, 7483
b.-maya 6972
b.-mazlar 464, 7405
b.-r 6802, 6802
b.-rlar 8587
b.-rsan 844, 4375
b.-sa 567, 7880
b.-san 845, 2745, 5681, 5767
b.-sın 604
b.-ya 3493, 7011
b.-yan 1494, 5268
b.-yana 3409
b.-yanı 2289
b.-yanın 1221
b.-yanındır 4138
b.-yar 4482
b.-yıb 19, 94, 2655, 3134, 4812,
7213
b.-yın 4840
b.-yır 2500, 3493, 7011
[= 60]
- bağlan-** bağ sahibi olmak
b.-arsan 931
- bağlan-** bağlanmak, bağlanılmak
b.-dı 3805, 7158
b.-ib 3196
b.-maz 5471
[= 5]
- bağlı** bağlı
b. 957, 958, 4362, 5653, 5653,
6668, 7042, 7042
b.+dır 1536, 2159, 5413, 7340
b.+nı 3179
[= 13]
- bah-** bakmak
b. 229, 453, 480, 611, 677, 678,
678, 807, 915, 937, 939, 940,
959, 960, 961, 1294, 1436,
1653, 1731, 1731, 1736, 1764,
1785, 1828, 1996, 2654, 2730,
2852, 2884, 3455, 3595, 3606,
4029, 4715, 4715, 4715, 4715,
4751, 4775, 4888, 5579, 5654,
5655, 5656, 5755, 5889, 6022,
6327, 6328, 6328, 6580, 6734,
7107, 7109, 7188, 7255, 7593,
7866, 8037, 8223, 8295, 8296,
8609, 8667, 8733, 8850
- b.-an 339, 803, 1527, 2479, 3005,
3078, 3217, 4641, 4762, 4833,
4834, 5395, 5512, 5947, 7035,
8132
b.-ana 5948, 8173
b.-anda 6680, 7107, 7905, 7906
b.-anı 240, 7744
b.-anın 2539, 3079, 3717, 3766,
8131
b.-ar 400, 570, 571, 586, 1521,
1577, 2149, 2149, 2646, 2703,
2859, 3892, 3930, 3937, 4307,
4420, 4539, 4551, 4804, 5144,
5169, 5672, 5684, 5873, 6352,
7325, 7394, 7683, 7699, 7734,
7906, 8060, 8150, 8222, 8246,
8255, 8749
b.-aram 5808
b.-arlar 238, 953, 2174, 2554,
3778, 4170, 4405, 5151, 5353,
5578, 8788
b.-arlı 7732
b.-arsan 941, 5672
b.-ib 272, 8789, 8858, 8858, 8860
b.-ım 959, 960, 5661
b.-ır 1414, 2479, 4641, 4762,
5395
b.-ırsa 3595
b.-ırsan 6580, 7866
b.-ma 229, 915, 961, 1653, 1785,
1996, 2654, 2852, 3455, 3455,
5658, 5889, 6022, 7109, 7593,
8165, 8609, 8667
b.-mag 962, 4567
b.-magdan 5310
b.-magla 53, 963, 964
b.-mağa 7719
b.-mağı 5588
b.-mağın 4568
b.-mamısan 4998
b.-masın 4203
b.-mayan 804, 1686, 1699, 8122
b.-mayanın 4596
b.-mayır 3556
b.-maz 3640, 5144, 5438, 5971,
6377, 6800, 8314, 8341, 8821,
8889
b.-mazlar 1157, 1219, 5232
b.-mazsan 941
b.-mır 3660
b.-sa 586
b.-sın 4592
[= 215]
- baha** paha, kıymet, değer
b. 8106, 8106
b.+dır 4064, 4660, 8110, 8237
b.+sı 973, 4826, 7333
b.+sı) 3680
b.+sıdır 6562
b.+sına 965
[= 12]
- bahalan-** pahalılaşmak,
b.-ib 6065

- [= 1]
bahalı pahalı, kıymetli
 b. 7160
 [= 1]
bahalıg pahalılık
 b.+da 966, 967, 8111, 8112, 8113
 [= 5]
bahar ilkbahar
 b. 1418, 2992, 3754
 b.+ıdır 4059, 8156
 b.+ın 8964
 b.+ından 5516, 8328, 8450
 [= 9]
bahış bakış, bakma
 b.+ından 1853, 4086
 [= 2]
bahşış bahşış
 b. 5287
 [= 1]
baht baht, talih
 b. 656, 8367
 b.+ı 4982
 b.+ım 3546, 3546, 6671, 6673
 b.+ın 3421
 b.+ına 6580, 7866
 [= 10]
bakı bakıl
 b. 968, 969
 b.+da 970, 971, 7809
 b.+lı 972
 [= 6]
bal bal
 b. 70, 916, 973, 974, 975, 975,
 976, 977, 978, 979, 982, 982,
 991, 1014, 1033, 1840, 1989,
 2038, 2339, 2583, 2913, 4187,
 5626, 7637, 8383, 8930
 b.+a 2853
 b.+da 1374
 b.+dan 981, 1854, 4963, 6502,
 7674, 7859, 8937
 b.+ı 704, 995, 996, 997, 998,
 3807, 3807
 b.+ın 1014
 b.+ından 713
 b.+ını 1015
 b.+la 7677
 [= 46]
bala çocuk, yavru
 b. 652, 662, 980, 981, 982, 983,
 984, 1429, 1557, 2658, 3341,
 5089
 b.+dan 653, 1855
 b.+m 6289
 b.+mı 6289
 b.+nı 6581
 b.+sı 2695, 2771, 2839, 4211,
 4638, 4639, 4639, 4639, 4979,
 4979, 5136, 5136, 5181, 5540,
 5544, 5695, 6410, 7016, 7198,
 7527, 8004, 8004
 b.+sın 1939, 6181
 b.+sına 878, 878
 b.+sından 2268
 b.+sını 42, 520, 999, 3797, 4732,
 5522, 6289, 6581, 7199, 7200
 b.+sının 6411
 [= 55]
balaca küçük, ufak
 b. 385, 985, 4276, 7066
 b.+dır 986
 b.+nın 986
 [= 6]
balacalıg çocukluk, ufaklık
 b.+da 6745
 [= 1]
balag pantolon paçası
 b.+a (balığa) 987
 [= 1]
balala- yavrulamak
 b.-maz 1804, 7567
 b.-r 6182, 7910
 [= 4]
balalı yavrulu, çocuklu
 b. 988, 989
 [= 2]
balasız çocuksuz, yavrusuz
 b. 989
 [= 1]
balçı balcı, bal satan
 b. 990
 b.+nın 991
 [= 2]
baldız baldız, eşlerden kadının kız
 kardeşi
 b. 992, 993
 b.+dır 993
 b.+ıma 994
 [= 4]
balıg balık
 b. 999, 1000, 1000, 1001, 1002,
 1003, 1004, 1005, 1006, 1007,
 1008, 1009, 1796, 1887, 2009,
 2264, 2264, 2446, 2447, 3126,
 3450, 4692, 6109, 6110, 6522,
 7727, 8142, 8484, 8865
 b.+dan 3339
 b.+dır 7702
 b.+ı (balığı) 1000, 1010, 1011
 b.+ın (balığın) 1012, 1013, 7726
 [= 37]
balış yastık
 b.+a 4479
 [= 1]
ballan- bal gibi tatlı olmak
 b.-ar 718
 [= 1]
balsız balsız, balı olmayan
 b. 1016
 [= 1]
balta balta
 b. 297, 338, 1017, 1018, 1019,
 1020, 1165, 2270, 3485, 4281,
 7006, 8702, 8774
 b.+nı 1021
 b.+san 7451

- b.+sı 991, 6736
b.+sıdır 3127
[= 18]
- baltala-** balta ile vurmak
b.-yanda 343
[= 1]
- baltalı** baltası olan
b. 333
[= 1]
- baltasız** baltası olmayan
b. 333
[= 1]
- ban** araba oku
b. 693
[= 1]
- banla-** horoz ötüşü
b.-dı 6481
b.-magdır 5403
b.-masa 5390
b.-masının 8058
b.-mayıb 4992
b.-r 5137, 5397
b.-yan 1022, 8243
[= 9]
- bar** meyve, yemiş
b. 318, 571, 947, 1023, 1024,
1025, 2149, 4195, 5060, 7511
b.+ı 4196, 6414
b.+ın 935
b.+ını 939
[= 14]
- baradan** şehir ismi
b.+da 7143
[= 1]
- barakallah** allaha şükür, şükreüne
b. 702
[= 1]
- barama** koza
b. 6634
[= 1]
- barat** senet, değerli kağıt
b.+ı 7794
[= 1]
- bardağ** çömlek, testi
b. 7991
[= 1]
- bardaş** bağdaş kurma
b. 3515
[= 1]
- barı bari**, hiç olmazsa
b. 473, 1065, 2164, 3224
[= 4]
- barış-** barışmak
b.-ar 7368
b.-mağa 1895
b.-mayan 8121
[= 3]
- barışdır-** barıştırmak
b.-ar 4871
[= 1]
- barıt** barut
b. 1026, 1027, 1817
b.+ı 1028, 1312
- b.+ın 1312
b.+ını 7434
[= 7]
- barlı** meyveli, yemişli
b. 1029, 3832
[= 2]
- barmaq** parmak
b. 631, 977, 1030, 1030, 1031,
1314, 3612, 4879, 5271, 7825
b.+dır 430, 3015, 4857
b.+ı (barmağı) 1032, 4126
b.+ım (barmağım) 868, 1208,
6264
b.+ımın (barmağımın) 1033, 1034
b.+ın (barmağın) 1035, 1209,
1557, 8910
b.+ını (barmağını) 411, 4954,
5965
b.+la 8189
[= 28]
- barmagarası** üstünkörü
b. 5232
[= 1]
- barsız** meyvesiz, yemişsiz
b. 1036
[= 1]
- bas-** basmak - baskın yapmak
b. 2931, 2931, 3737, 8773
b.-an 2088
b.-ar 41, 701, 751, 778, 7327,
8366
b.-arlar 2071
b.-arsan 5783
b.-dı 411, 4038
b.-dığını 5434
b.-dır 4484, 4484
b.-ınca 3737
b.-ır 5732
b.-ma 8618
b.-masan 5555
b.-mayınca 418
b.-maz 353, 5724
b.-san 2931
[= 26]
- basdır-** gömmek
b.-dılar 2845
b.-mayana 5545
[= 2]
- basıl-** basılmak, baskına uğramak
b. 6630
b.-anı 1037, 6058
b.-ar 5502
[= 4]
- baş baş**, kafa - başlangıç
b. 25, 25, 37, 119, 335, 352, 386,
387, 417, 463, 466, 730, 731,
917, 1038, 1039, 1040, 1041,
1042, 1043, 1044, 1045, 1046,
1047, 1048, 1049, 1050, 1051,
1052, 1053, 1053, 1054, 1061,
1070, 1271, 1299, 1315, 1316,
1317, 1318, 1496, 1496, 1721,
1888, 1957, 2116, 2199, 2215,

- 2420, 2421, 2540, 2748, 2951,
2952, 3032, 3069, 3440, 3483,
3562, 3648, 3676, 4397, 4571,
4846, 5320, 5476, 5477, 5488,
5656, 5968, 5974, 6290, 6573,
6693, 7203, 7303, 7336, 7535,
7543, 8310, 8548, 8600, 8870
- b.+a** 159, 218, 426, 436, 464,
733, 1040, 1055, 1056, 1057,
1058, 1148, 1153, 1319, 1320,
1814, 1990, 2225, 2529, 2573,
2703, 2777, 3032, 3123, 3811,
4455, 5417, 5558, 5558, 5600,
5671, 5671, 5671, 5874, 6228,
6352, 7234, 7287, 7368, 7662,
7678, 7763, 7875, 7901, 8345,
8358, 8602, 8694
- b.+da** 77, 370, 759, 1061, 1062,
4326, 7286, 8859, 8859
- b.+dadır** 377
- b.+dan** 758, 1063, 1064, 1113,
1786, 2544, 3049, 3818, 5634,
6280, 6381, 7689, 7709, 7759,
7759, 8282, 8282
- b.+dır** 4947
- b.+ı** 349, 762, 1046, 1068, 1069,
1070, 1071, 1072, 1073, 1074,
1075, 1112, 1216, 1299, 1332,
1391, 1498, 1533, 2121, 2122,
2122, 2152, 2225, 2252, 2264,
2264, 2574, 2575, 2666, 2698,
2971, 3387, 3493, 3523, 4131,
4390, 4436, 5149, 5459, 5489,
5552, 5569, 5716, 5856, 5897,
5900, 5900, 5900, 5926, 5926,
5970, 6003, 6582, 6826, 6880,
7011, 7385, 7760, 7941, 8067,
8089, 8607, 8622, 8642, 8671,
8753, 8954
- b.+ıdır** 2092, 4228
- b.+ım** 895, 3326, 6807, 7007
- b.+ıma** 3201, 3460, 3857, 8736
- b.+ımda** 4286, 5840, 6571, 7242
- b.+ımdan** 1104
- b.+ımdı** 1321
- b.+ımı** 477, 1056, 1076, 1077,
1078, 1079, 3202, 4333
- b.+ımın** 552, 3583
- b.+ımıza** 7308
- b.+ımızda** 2358
- b.+ın** 371, 506, 1080, 1081,
1082, 1083, 1084, 1085, 1086,
1087, 1103, 1104, 1667, 2083,
2464, 2541, 3934, 3936, 4479,
5081, 5671, 5882, 5969, 6339,
6541, 7334, 8700
- b.+ına** 216, 745, 773, 1007, 1029,
1071, 1074, 1088, 1089, 1090,
1091, 1092, 1093, 1133, 1262,
1669, 1706, 1841, 1885, 2271,
2277, 2280, 2290, 2341, 2780,
2822, 2854, 3086, 3182, 3182,
3221, 3233, 3557, 3567, 3735,
- 4505, 4665, 4768, 5006, 5335,
5643, 5654, 5694, 5746, 5877,
6017, 6076, 6111, 6151, 6411,
6764, 6770, 6950, 7034, 7256,
7304, 7307, 7384, 7688, 7808,
8118, 8386, 8387, 8469, 8485,
8543, 8609, 8610
- b.+ında** 289, 509, 1094, 1095,
1496, 1904, 1991, 2123, 2327,
3592, 4097, 4190, 4190, 5991,
6085, 6456, 7087, 7430, 8179,
8179
- b.+ından** 139, 452, 565, 1001,
1096, 3310, 3310, 5278, 5635,
5875, 6038, 6490, 7690, 7804
- b.+ını** 57, 301, 318, 351, 873,
1097, 1098, 1099, 1100, 1101,
1265, 1265, 1668, 1816, 2201,
2278, 2323, 2356, 2518, 2550,
2568, 2607, 2609, 3334, 3493,
3883, 4010, 4157, 5272, 5352,
5507, 5520, 5553, 5556, 5876,
5888, 5898, 5939, 7011, 7584,
8243
- b.+ının** 1172, 5899
[= 426]
- başaçığı başlıksız, şapkasız**
b.+ın (başaçığın) 1059
[= 1]
- başbilensiz ileri geleni olmayan**
b. 1060
[= 1]
- başçı önder, lider**
b.+sını 2825
[= 1]
- başga başka, diğer**
b. 250, 250, 2379, 2586, 2893,
2955, 3437, 3437, 5636, 5636,
6946
- b.+sına** 1065, 1066, 1842, 3384,
7116, 7460, 7551,
8883
- b.+sından** 7117
- b.+sını** 5158
- b.+sının** 1067
[= 22]
- başla- başlamak, girişmek**
b.-dı 2272, 6067
b.-ma 1431, 1434
b.-mayınca 1430
b.-misan 6544
b.-r 5605, 8845
b.-yandan 1435
[= 9]
- başlan- başlanılmış**
b.-an 1582
b.-ır 6278
b.-miş 1102
[= 3]
- başlı başı olan, sağ**
b. 1103, 1104, 4483, 5478
[= 4]
- başmag ayakkabı, kundura**

- b. 1105, 1106, 1572, 1937
b.+a (başmağa) 5473, 5475
b.+ı (başmağı) 1071, 1110, 1111
b.+ımı (başmağımı) 1107
b.+ın (başmağın) 3689
b.+ından (başmağından) 1108
b.+ını (başmağını) 1109, 4394
[= 14]
- başmağcı ayakkabıcı**
b. 1089
b.+nın 1110, 1111
[= 3]
- bat- batmak, gömülmek - yok olmak**
b. 4786
b.-an 2384, 3405, 4780, 7142, 7723
b.-anda 3405, 3405
b.-andan 3406, 6068
b.-ar 1922, 2781, 3407, 4868, 4941, 6321, 7798
b.-dı 1557, 2487, 3823, 8574
b.-dım 4104
b.-inca 8011
b.-ır 1519
b.-maz 3876, 5414, 6528, 7724
b.-mır 456
[= 29]
- batır- batırmak, kaybetmek**
b. 8720
b.-an 4050
b.-ana 5806
b.-ar 1344, 1399, 1451, 2822, 5271, 5821
b.-arlar 5806
b.-dılar 3208
b.-mayan 1112
[= 12]
- batıl batıl, yalan, yanlış**
b.+in 4308, 4857
[= 2]
- batın iç, içeri**
b.+e 8911
b.+i 7676, 8912
[= 3]
- batman 8. 190 kg.'lık ölçü birimi**
b. 70, 419, 422, 710, 1113, 1332, 1542, 3108, 5495, 6432, 6432
b.+ı 3037, 3549
b.+nan 897
[= 14]
- bayag önce, biraz önce**
b. 7947
[= 1]
- bayatı mani, dörtlük**
b. 3038, 4418
[= 2]
- bayuş baykuş**
b. 1114, 1115, 1116, 1117, 1832, 4379, 4877
b.+u 3
b.+un 1118, 1119, 7016
[= 11]
- bayır dışarı, kır, çayır**
b.+a 26, 3494, 3497, 4633, 6174, 7679
b.+da 3489, 3491, 6610
b.+ı 1120, 3534
b.+ım 5427
[= 12]
- bayram bayram**
b. 1121, 1122, 2714, 4325, 4632, 4789, 6680, 8043
b.+da 1123, 3966
b.+dır 2348, 3067, 3267, 7339
b.+dır) 1527
b.+ı 232, 2334
b.+ıdır 797, 7208
[= 19]
- bayrameli Bayramali**
b. 1124
[= 1]
- baytar baytar, veteriner**
b. 795, 5096
[= 2]
- bazar pazar, pazarlık**
b. 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1140, 1505, 1949, 5002, 6252, 6978, 7424
b.+a 398, 832, 1133, 1134, 1135, 2979, 3147, 4515, 5251, 5965, 6125, 6400, 8471
b.+da 245, 372, 1127, 1136, 1856, 2434, 2958, 7259, 8334
b.+dan 7995
b.+ı 1137, 1138
b.+ıdır 6205, 8884
b.+ın 1130, 1139, 1140, 1141, 1142, 5841, 5851, 6252
b.+ına 1185
b.+ında 1917
b.+ından 4962
[= 53]
- bazarlık pazarlık**
b. 1005
[= 1]
- bazi bazı, arada sırada**
b. 1143, 1143, 1143
[= 3]
- bazu pazı, kol**
b. 7918
[= 1]
- beçe piliç horoz**
b. 6151
[= 1]
- bed kötü, iyi olmayan**
b. 879, 1144, 1145, 2042, 3363, 4121, 4814, 6773
[= 8]
- bedbeht bedbaht, kötü talihli**
b. 1146
b.+in 1147
[= 2]
- bedbehtlik bedbahtlık, kötü talihlilik**
b. 199
b.+i (bedbehtliyi) 1162
b.+ini (bedbehtliyini) 1166

- [= 3]
bedel bedel, karşılık, paha
 b.+dir 2907
 [= 1]
beden beden, vücut
 b. 1148, 1149
 b.+de 7316
 b.+in 1041, 7270
 b.+ine 1072, 1080
 b.+ini 1150
 [= 8]
bedesil soysuz, asil olmayan, adi
 b. 1151, 3354
 b.+den 1151, 1152
 b.+i 1153
 b.+le 3357
 [= 6]
bednam kötü şöhretli
 b. 3586, 6868
 b.+dır 1957, 6242, 6657
 [= 5]
bednamçılık kötü şöhretlilik
 b. 8466, 8466
 [= 2]
bednamlık kötü şöhretlilik
 b. 8466
 [= 1]
bednefes şom ağızlı
 b.+in 6657
 [= 1]
bedöy cins arap atı
 b. 1755, 6084, 6348
 [= 3]
bedreng kötü renkli
 b. 1154
 [= 1]
beh pey, kaporo
 b.+in 8492
 [= 1]
behane bahane
 b. 1155, 2951, 2952, 5376, 6116
 [= 5]
behaneçi bahaneçi, bahane veren
 b.+ye 1155
 [= 1]
behişt cennet
 b.+den 319
 b.+e 6460, 7531
 [= 3]
behlül Behlül
 b. 8356, 8356
 [= 2]
behs bahis, iddia
 b. 1156
 b.+e 6275, 6275
 b.+ine 1324
 [= 4]
behşiş bahşiş
 b. 1157, 1158, 1159
 [= 3]
beht baht, talih
 b. 1160, 7864
 b.+i 225, 1161, 1162, 2539,
 3725, 5192, 5896
 b.+im 1163, 1164, 4276, 4276
 b.+imin 1165
 b.+imize 2539
 b.+in 1166, 1167, 2312, 2885,
 4276
 b.+inden 1163, 7000
 b.+ine 559, 1932, 5889, 8989
 b.+ini 1168, 8241
 b.+nendir 6865
 [= 29]
behtever bahtiyar, şanslı
 b. 865, 3547, 4012
 [= 3]
behtiyar bahtiyar, şanslı
 b. 2903
 [= 1]
bekar işsiz güçsüz
 b. 267, 1553, 6683
 b.+san 6684
 [= 4]
bekmez pekmez
 b. 1169, 1169
 [= 2]
bel insan beli - dağ yamacı - bir şeyin
 ortası
 b. 1221, 1251, 1297, 1427, 1577,
 1577, 2354, 2784, 2908, 2926,
 3602, 4326, 4989, 5626, 6627,
 6644, 6788, 6900, 7061, 7286
 b.+den 3314, 6774
 b.+i 424, 2169
 b.+im 6787
 b.+in 1170, 5282, 7408
 b.+inde 1171, 1217, 3222, 3513,
 8698, 8699
 b.+ine 19
 b.+ini 1462
 [= 36]
bela bela
 b. 426, 1172, 1173, 1173, 1174,
 1174, 1175, 1176, 1177, 1841,
 2583, 4491, 4566, 4922, 5694,
 6301
 b.+dan 1178, 1179, 2450, 3349,
 6301
 b.+dır 2573, 2777, 3811, 4455,
 6228, 7234, 7875
 b.+nı 7279, 8213
 b.+sı 995
 b.+sıdır 1835, 2600
 b.+sından 2599
 b.+sını 984, 1180, 2610, 7426
 b.+ya 974, 1178, 1181, 2609,
 4120
 [= 43]
belalı belalı
 b. 2971
 [= 1]
belasız belasız
 b. 386
 [= 1]

- bele** böyle, bu şekilde
b. 315, 933, 933, 1182, 1183,
1183, 1184, 1185, 1186, 1187,
1188, 1975, 1975, 2297, 2432,
2855, 2965, 3124, 3125, 3143,
3144, 3149, 3150, 3155, 3166,
3169, 3222, 3544, 3653, 4212,
5043, 5666, 6345, 6414, 6425,
6583, 6811, 6835, 7428, 7907,
8214, 8305, 8702, 8702
b.+dir 1733, 3544, 6824
[= 47]
- beled** bilmek, tanımak
b. 8816
b.+em 8925
[= 2]
- beledçi** bilen, yol gösteren, kılavuz
b. 4528
b.+ye 1189
[= 2]
- beledçilik** kılavuzluk
b.+e (beledçiliye) 1190
[= 1]
- beledsiz** yol bilmemek, kılavuzsuz
b. 1191
[= 1]
- belek** kundak
b.+de 406
[= 1]
- beli** peki, evet
b. 2795, 5386, 6236
b.+sinden 2934
[= 4]
- belil** belli
b. 6561
[= 1]
- belke** belki
b. 1192, 1193, 1768, 2177, 2744,
4105, 4668, 5342, 6181, 7103
b.+ni 1194, 1195
b.+ye 1196
[= 13]
- belleyli** velleyli suresi
b.+de 6274
[= 1]
- belli** belli, bilinen
b. 2, 221, 251, 289, 863, 1853,
2199, 2199, 2724, 4264, 5828,
8391, 8664
b.+dir 747, 2207, 4781, 6094,
7179, 8783
[= 19]
- bend** bağ, bağlı
b. 3305, 5666, 6440, 8733
b.+leri 7699
[= 5]
- bende** kul, köle
b. 596, 601, 1197, 7865, 7885,
7891
b.+den 609, 610, 7889
b.+ni 7865
b.+nin 1515, 4979
b.+ye 606, 1197
- [= 14]
- beng** afyon
b. 1967
[= 1]
- benha** inşaat ustası
b. 6004
[= 1]
- beniz** beniz, yüz rengi
b.+i 1607
[= 1]
- benövşe** menekşe
b. 6682
b.+ni 1512
[= 2]
- benze-** benzemek
b.-mez 1728, 2398, 3382
b.-r 380, 1218, 1592, 2779, 3261,
4238, 4248, 4492, 4492, 4821,
5326, 6113, 6115, 6480, 6982,
8515
b.-yir 554
[= 20]
- benzet-** benzetmek
b.-er (benzeder) 7200
- beraber** beraber, birlikte
b. 2406
b.+dir 1326, 8497
[= 3]
- berbad** berbat, kötü, perişan
b. 3498, 6508, 8993
[= 3]
- berde** şehir ismi
b. 1198
[= 1]
- bere** yara, bere
b. 7693
b.+de 6859
[= 2]
- berekallah** allaha şükür
b.+ı 3014
[= 1]
- bereket** bereket, bolluk
b. 1199, 1200, 1201, 1692, 4366,
5275, 5276, 7461
b.+i 3503, 4959, 6966, 8679
b.+in 1202
[= 13]
- bereketli** bol, bereketli
b. 5366, 8035
[= 2]
- bereketsiz** kıt, verimsiz
b. 5468
[= 1]
- berel-** berelenmiş, morarmış
b.-miş 3760
[= 1]
- berele-** morartmak, berelemek
b.-r 4507
[= 1]
- beri** beri, bu yana
b. 1117
[= 1]
- berk** sağlam, güçlü, dayanıklı

- b. 751, 2256, 2464, 2464, 3431,
5584, 6139, 6353, 6471, 7046,
7577, 8475
b.+de 1203
b.+den 1204, 1205, 1642, 8309,
8309, 8763, 8763
b.+e 7201
[= 21]
- berkit-** sağlamlaştırmak - incitmek
b.-di 4689
b.-er (berkider) 2179, 3634
[= 3]
- bes peki, tamam, yeter**
b. 682, 1084, 3843, 6000, 7442,
7457
b.+dir 715, 1463, 2010, 2340,
5323, 7659, 8714
[= 13]
- besle-** beslemek, bakmak
b. 847, 1206
b.-mekle 8856
b.-meyen 7202
b.-r 1311, 1458, 7202
b.-rem 1345
b.-sen 1207, 3801, 4683, 7388
b.-ye 1311
[= 13]
- beslen-** beslenilmek, bakılmak
b.-er 8384
b.-irken 779
[= 2]
- beş beş**
b. 6, 7, 1043, 1208, 1209, 1210,
1211, 1212, 1309, 1354, 1356,
1480, 1542, 2856, 3015, 3163,
3223, 4126, 4764, 6904, 7547,
7902, 8184
b.+de 1213
b.+dir 6487
b.+e 2010, 2010, 4162, 6822
b.+i 762, 1209, 2856
b.+inecen 6265
b.+ini 1033
[= 34]
- beşik beşik**
b.+de 4212, 5312
b.+den 3256
b.+e (beşiye) 4260
[= 4]
- beter beter, kötü**
b. 5387
b.+dir 113, 6944, 7637, 7660
[= 5]
- bey bey, ağa**
b. 8, 1214, 1215, 1216, 1216,
1217, 1218, 1219, 1656, 3965,
5747, 5747, 6034, 7594, 8420
b.+de 3114
b.+den 27, 1220, 1613, 6941,
7992, 8095
b.+dir 7025
b.+e 1221, 1222, 4928, 4929,
6470, 7992
- b.+i 1121, 3745
b.+in 1223, 1224, 1225, 1226,
8724
b.+le 1227
b.+ler 283, 3915, 5037, 6257,
7828
[= 42]
- beyan açıklama, anlatma**
b. 2569, 5632
[= 2]
- beyen-** beğenmek
b.-en 7027
b.-er 5161, 5174
b.-medi 942, 4499, 8001
b.-mediyim 6317
b.-mediyin 308, 1214
b.-mese 168
b.-meyen 7, 8442
b.-meyib 5922
b.-mez 522, 3572, 3572, 8665
b.-mir 2848, 5655, 6151
b.-miş 3550
b.-sin 3550, 6954, 6954
[= 24]
- beyin beyin**
b. 8700
[= 1]
- beyle böyle, bu şekilde**
b. 3604, 3604
[= 2]
- beylik beylik, bey olma**
b. 192, 1422, 3746
b.+dir 1211, 1422
b.+i (beyliyi) 1211, 1280
[= 7]
- beyn beyin**
b.+i 1073, 1644, 1645
[= 3]
- beyzade beyzade, bey oğlu**
b.+dir 1612
[= 1]
- bez bez, kumaş**
b. 727, 1136, 1228, 1229, 1703,
3361, 6095, 6568
b.+i 2143, 7623
b.+in 4913
b.+ini 678
[= 12]
- bezar dertli, sıkıntılı**
b. 1254
b.+am 1104
b.+dır 5854, 5981, 8796
[= 5]
- beze-** süslemek, bezemek
b.-mez 125
b.-r 4911, 5805
b.-yer 125, 347
[= 5]
- bezek süs**
b. 8198
b.+i (bezeyi) 3504, 5595, 8044,
8045

- b.+idir (bezeyidir) 1283, 4021,
4863, 4932, 7923
[= 10]
- be'zen** bazen, ara sıra
b. 1230, 1231, 1232, 1233, 1234
[= 5]
- bezen-** süslenmek
b.-er 1396, 5391, 7905
b.-ince 3724, 5879
b.-ir 4789
b.-irem 1235
b.-mesen 1236
b.-mez 1396
b.-mirem 1235
b.-misen 1236
[= 11]
- bezerek** keten tohumu
b.+den 8948
[= 1]
- bıçag** bıçak
b. 709, 1237, 1238, 1239, 1240,
1429, 1482, 1983, 2375, 4266,
8063, 8145, 8272, 8501
b.+ı (bıçağı) 4495, 6883, 7586
[= 17]
- bıçagla-** bıçakla yaralamak
b.-dı 3773
[= 1]
- bığ** bıyık
b. 760, 1241, 1242, 7288, 8861
b.+ı 1243, 5082, 6066, 6066
b.+ım 6321, 7798
b.+ımı 6317
b.+ın 1244
b.+ını 96, 96
b.+ının 1245
b.+larım 4941
[= 17]
- bıyığ** bıyık
b.+ını (bıyığını) 6066, 7183
[= 2]
- bid'et** örf, anane
b. 4881
[= 1]
- bic** aptal
b.+dır 1579, 3628
b.+i 2871
[= 3]
- biç-** biçmek, kesmek
b. 6820, 8686, 8904
b.-dim 2978
b.-diyın 2979
b.-en 2982, 2983
b.-ende 2985
b.-enin 1246, 8725
b.-er 1368, 1510, 2980, 2981,
2981, 3350, 5165, 5176, 5985,
7847
b.-ersen 6593
b.-ir 7070, 7077, 7576
b.-irem 6584
b.-me 6891
b.-memiş 1249
- b.-meyı 6739
b.-mezsen 1330, 2995
[= 30]
- biçimli** iyi kesilmiş
b. 1247
[= 1]
- biçimsiz** kötü kesilmiş
b. 1247
[= 1]
- biçin** ekin, olgun ekin
b. 8725
b.+de 2993
b.+dedir 252
b.+ini 6584
[= 4]
- biçinçi** ikinci, ekin biçen
b. 1248
[= 1]
- bidad** zulm, kötülük
b. 651, 4906
[= 2]
- bigem** gamsız, kaygısız
b.+dır 2970
[= 1]
- bigeyret** tenbel, çalışmayan
b. 1250
[= 1]
- bihude** beyhude, boş yere
b. 1251
[= 1]
- bik** aşık oyununda aşığın bir yüzü
b.+i 1932
b.+ini 1933
[= 2]
- bikar** işsiz güçsüz
b. 1252, 1253
b.+a 1252
b.+dan 1254
[= 4]
- bikarlık** işsizlik, tenbellik
b. 1255
[= 1]
- bil-** bilmek
b. 1990, 3126, 3127, 3128, 3129,
3130, 3131, 3132, 3133, 3134,
3135, 3136, 3137, 3138, 3139,
3140, 5111, 6293, 6823, 7098,
7123, 7901, 7908, 8352
b.-di 2316, 4872, 4872, 6481
b.-dikinden (bildiyinden) 1256
b.-dikini (bildiyini) 1257, 1258
b.-dikinle (bildiyinle) 1259
b.-dim 3695, 5717
b.-direr 3365
b.-diyi 4704
b.-diyın 2443, 8890
b.-diyinden 3787, 4518
b.-diyini 388, 2308, 2355, 2540,
5154
b.-ek 7146
b.-en 564, 1260, 2065, 2066,
2067, 3553, 3968, 5637, 6433,
7099

b.-enden 1269, 6433, 8352
 b.-ene 1261, 2414, 2860
 b.-eni 6339, 6826
 b.-enin 1262
 b.-enle 8890
 b.-er 33, 33, 227, 508, 516, 597,
 1090, 1392, 1827, 1842, 1920,
 1920, 1931, 2077, 2171, 2263,
 2304, 2466, 2668, 2668, 2750,
 2751, 2782, 2791, 2853, 2982,
 3188, 3663, 3764, 3795, 3891,
 3891, 4047, 4126, 4363, 4584,
 4640, 4774, 4774, 4774, 4795,
 5026, 5153, 5158, 5692, 6131,
 6170, 6185, 6220, 6363, 6457,
 6752, 6851, 6969, 7317, 7756,
 7788, 7788, 7814, 7814, 7817,
 8020, 8020, 8484, 8595, 8757,
 8946
 b.-erek 1263
 b.-erem 1352, 7863, 7863
 b.-erler 5903, 6080
 b.-ersen 816, 1107, 1684, 4297,
 8761
 b.-esen 1599, 2110, 3162, 3333
 b.-ib 580, 2068
 b.-iner 1282, 1471
 b.-inmez 7194
 b.-ir 11, 314, 495, 585, 672, 672,
 734, 1933, 2013, 2015, 2184,
 2257, 2373, 2412, 2425, 2425,
 2949, 3398, 3399, 3608, 3744,
 3869, 3890, 3891, 3933, 4474,
 4660, 4903, 4904, 5156, 5168,
 5696, 5696, 5785, 5799, 6070,
 6071, 6938, 7790, 7812, 7812,
 7879, 7898, 8023, 8738
 b.-irem 698, 1208, 1264, 3776,
 6783, 7191, 7458
 b.-irsen 1528, 3141, 6187, 7444
 b.-lem 1352, 8969
 b.-medi 1359, 2307, 6478, 6643
 b.-medik 1287
 b.-medim 8581
 b.-mediyin 1256, 1265, 5416
 b.-mediyini 6003
 b.-mek 237, 612, 1266, 1267,
 1900, 2069, 2832, 4127, 5235,
 7318
 b.-mekden 8594
 b.-melidir 157
 b.-memek 1267, 1268, 8594
 b.-memeyin 1267
 b.-memisen 8713
 b.-memiş 59, 7012
 b.-mese 1670, 8484
 b.-mesen 1269
 b.-mesin 7305
 b.-meyeceksen 1395
 b.-meyen 904, 1260, 1478, 2605,
 2642, 2829, 3375, 5422, 5800,
 6860, 7662, 7678, 8117, 8483,
 8536

b.-meyene 1261, 2250, 5000,
 8502
 b.-meyeni 7679
 b.-meyenin 1262, 7014
 b.-meyenle 5285, 5288
 b.-meyib 59
 b.-meyir 1270
 b.-mez 21, 22, 99, 160, 179, 180,
 184, 186, 388, 818, 904, 943,
 1055, 1293, 1311, 1334, 1411,
 1446, 1478, 1605, 1670, 1726,
 1827, 2077, 2105, 2105, 2289,
 2504, 2504, 2537, 2537, 2742,
 2895, 2982, 3095, 3829, 4005,
 4353, 4461, 4640, 4738, 4777,
 4816, 4987, 5053, 5073, 5082,
 5139, 5153, 5199, 5417, 5486,
 5593, 5594, 5738, 5940, 5942,
 6339, 6568, 6570, 6826, 6843,
 6861, 6861, 7014, 7073, 7080,
 7210, 7566, 7814, 7885, 7891,
 7977, 7978, 7978, 8002, 8139,
 8148, 8149, 8536, 8627, 8757,
 8792, 8804, 8931, 8964
 b.-mezsen 1107, 4101, 4101,
 4327, 4332, 4997, 5511, 5934,
 7861
 b.-mir 140, 590, 1270, 3190,
 3493, 4980, 5156, 5156, 5318,
 5494, 5631, 6420, 6861, 7003,
 7011, 7082, 7113
 b.-mirem 1271, 6877, 8666, 8737
 b.-mirsen 1528, 5286, 6329,
 7458, 8809
 b.-mişdi 823, 823
 b.-se 1267, 3531, 3557, 5846,
 5877, 6851
 b.-sem 1272
 b.-sen 7123
 b.-seydiler 5924
 b.-seydim 1273, 1274
 b.-sin 4230, 5152, 6590
 [= 408]
bildir bildir, geçen yıl
 b. 1275, 1276, 1277, 1278, 1279
 b.+ki 1750
 [= 6]
bildir- bildirmek, anlatmak
 b.-er 6758, 7414
 b.-me 3838
 [= 3]
bildirçin bildirçin
 b. 1275, 3333
 b.+in 1280
 [= 3]
bile bile, dahi, da
 b. 2732, 3883
 [= 2]
bilek bilek
 b.+i (bileyi) 4334, 4334
 [= 2]
bilerzik bilezik
 b.+dir 3272, 7472

- [= 2]
bilik bilgi,
 b. 1281, 1282, 1283
 b.+den 3483
 b.+i (bilyi) 1284, 4334, 4334
 b.+in (bilyin) 7946
 b.+ini (bilyini) 1285
 [= 9]
bilin- bilinmek, tanınmak
 b.-er 550, 5516, 5776, 5951,
 6846, 6875, 8422, 8450, 8452
 b.-mez 8437, 8556
 [= 11]
bilis- tanıdık
 b. 3537
 [= 1]
bimar hasta
 b.+ıdır 6449
 [= 1]
bimarlık hastalık
 b.+dır 2431
 [= 1]
bina bina, yapı
 b.+dan 2649
 b.+nın 5083
 b.+sı 6738
 [= 3]
binamaz beynamaz, namaz kılmayan
 b. 8180
 [= 1]
bir bir
 b. 1, 1, 1, 1, 34, 70, 107, 108,
 121, 133, 143, 153, 162, 167,
 169, 169, 172, 172, 180, 180,
 181, 186, 194, 217, 217, 219,
 262, 268, 268, 299, 304, 315,
 317, 337, 356, 383, 389, 397,
 438, 451, 477, 477, 543, 565,
 566, 566, 567, 567, 579, 581,
 581, 588, 620, 642, 700, 726,
 762, 815, 815, 852, 859, 865,
 870, 870, 876, 879, 883, 889,
 919, 926, 926, 929, 945, 960,
 973, 973, 987, 1097, 1132,
 1154, 1183, 1202, 1202, 1204,
 1209, 1210, 1211, 1247, 1260,
 1261, 1261, 1269, 1270, 1270,
 1275, 1279, 1286, 1287, 1287,
 1288, 1288, 1289, 1289, 1290,
 1291, 1292, 1293, 1294, 1295,
 1296, 1296, 1297, 1298, 1298,
 1299, 1300, 1301, 1302, 1303,
 1303, 1304, 1304, 1304, 1305,
 1306, 1307, 1308, 1309, 1310,
 1311, 1311, 1312, 1313, 1313,
 1314, 1315, 1315, 1316, 1317,
 1318, 1319, 1319, 1320, 1321,
 1321, 1322, 1322, 1323, 1324,
 1325, 1326, 1327, 1327, 1328,
 1329, 1329, 1330, 1331, 1332,
 1332, 1333, 1334, 1335, 1336,
 1337, 1337, 1338, 1339, 1339,
 1340, 1340, 1341, 1341, 1342,
 1343, 1344, 1344, 1345, 1346,
 1346, 1347, 1347, 1348, 1349,
 1350, 1351, 1352, 1353, 1354,
 1355, 1356, 1357, 1358, 1359,
 1359, 1360, 1361, 1362, 1362,
 1363, 1363, 1364, 1365, 1366,
 1367, 1367, 1368, 1369, 1370,
 1371, 1371, 1372, 1372, 1373,
 1373, 1374, 1374, 1375, 1375,
 1376, 1377, 1377, 1378, 1379,
 1379, 1380, 1381, 1382, 1383,
 1383, 1384, 1385, 1386, 1386,
 1387, 1387, 1388, 1389, 1390,
 1391, 1392, 1393, 1393, 1394,
 1394, 1395, 1396, 1396, 1397,
 1397, 1398, 1399, 1400, 1401,
 1402, 1402, 1403, 1404, 1405,
 1405, 1406, 1407, 1408, 1409,
 1409, 1410, 1411, 1412, 1412,
 1413, 1414, 1414, 1415, 1415,
 1416, 1416, 1417, 1418, 1419,
 1419, 1420, 1421, 1421, 1422,
 1423, 1423, 1424, 1424, 1425,
 1425, 1426, 1427, 1427, 1428,
 1428, 1429, 1430, 1431, 1432,
 1433, 1434, 1434, 1435, 1436,
 1436, 1437, 1438, 1439, 1440,
 1441, 1442, 1442, 1443, 1444,
 1444, 1445, 1446, 1447, 1448,
 1448, 1448, 1448, 1448, 1448,
 1448, 1448, 1449, 1450, 1451,
 1451, 1452, 1452, 1453, 1454,
 1455, 1456, 1457, 1457, 1458,
 1458, 1459, 1460, 1460, 1461,
 1462, 1463, 1463, 1464, 1465,
 1466, 1467, 1467, 1468, 1468,
 1469, 1470, 1471, 1472, 1473,
 1474, 1474, 1475, 1476, 1477,
 1478, 1479, 1480, 1481, 1481,
 1482, 1483, 1484, 1485, 1485,
 1486, 1487, 1488, 1488, 1489,
 1489, 1490, 1491, 1492, 1492,
 1493, 1493, 1494, 1494, 1495,
 1496, 1497, 1497, 1498, 1498,
 1499, 1499, 1499, 1500, 1501,
 1502, 1505, 1505, 1605, 1608,
 1609, 1616, 1642, 1704, 1716,
 1716, 1716, 1721, 1721, 1721,
 1760, 1821, 1841, 1857, 1876,
 1877, 1888, 1890, 1890, 2002,
 2096, 2144, 2177, 2188, 2202,
 2235, 2251, 2251, 2257, 2263,
 2270, 2270, 2271, 2280, 2304,
 2307, 2316, 2328, 2340, 2342,
 2377, 2390, 2391, 2392, 2393,
 2394, 2395, 2439, 2448, 2452,
 2452, 2460, 2460, 2465, 2475,
 2481, 2485, 2499, 2511, 2586,
 2594, 2594, 2625, 2665, 2690,
 2690, 2696, 2704, 2704, 2716,
 2717, 2718, 2719, 2720, 2744,
 2745, 2773, 2774, 2803, 2835,
 2843, 2857, 2858, 2859, 2860,

2861, 2861, 2866, 2883, 2888,
 2888, 2888, 2888, 2932, 2943,
 2965, 2983, 2983, 2983, 3006,
 3015, 3016, 3016, 3065, 3065,
 3109, 3112, 3133, 3142, 3147,
 3225, 3244, 3245, 3251, 3345,
 3375, 3407, 3425, 3515, 3547,
 3556, 3584, 3611, 3617, 3661,
 3803, 3827, 3872, 3881, 3881,
 3901, 3937, 3937, 3956, 3976,
 3980, 4008, 4056, 4071, 4085,
 4160, 4161, 4164, 4167, 4168,
 4170, 4200, 4204, 4204, 4248,
 4269, 4269, 4276, 4290, 4327,
 4367, 4368, 4409, 4409, 4435,
 4447, 4463, 4468, 4491, 4502,
 4539, 4592, 4607, 4610, 4627,
 4677, 4724, 4796, 4797, 4873,
 4913, 4914, 4920, 4942, 4980,
 4980, 4980, 5002, 5003, 5034,
 5039, 5042, 5052, 5062, 5063,
 5064, 5065, 5066, 5070, 5071,
 5071, 5074, 5075, 5076, 5078,
 5078, 5081, 5083, 5084, 5085,
 5088, 5091, 5093, 5094, 5095,
 5096, 5100, 5101, 5101, 5102,
 5103, 5105, 5106, 5107, 5113,
 5114, 5115, 5116, 5119, 5123,
 5131, 5131, 5132, 5133, 5135,
 5145, 5148, 5148, 5182, 5183,
 5186, 5198, 5198, 5216, 5225,
 5226, 5226, 5258, 5262, 5263,
 5263, 5264, 5265, 5266, 5267,
 5268, 5268, 5268, 5271, 5272,
 5273, 5274, 5278, 5279, 5319,
 5373, 5378, 5391, 5398, 5398,
 5454, 5457, 5465, 5467, 5467,
 5471, 5473, 5475, 5476, 5479,
 5480, 5483, 5487, 5488, 5489,
 5491, 5492, 5493, 5495, 5496,
 5498, 5501, 5501, 5504, 5504,
 5505, 5508, 5509, 5511, 5515,
 5519, 5519, 5599, 5599, 5603,
 5614, 5625, 5686, 5697, 5697,
 5698, 5756, 5794, 5802, 5815,
 5815, 5857, 5897, 5930, 5930,
 5970, 5986, 6023, 6025, 6035,
 6060, 6064, 6113, 6114, 6115,
 6119, 6154, 6165, 6165, 6222,
 6232, 6256, 6294, 6342, 6342,
 6343, 6343, 6360, 6364, 6386,
 6386, 6426, 6430, 6432, 6433,
 6434, 6434, 6435, 6437, 6438,
 6439, 6439, 6440, 6441, 6442,
 6443, 6444, 6445, 6450, 6451,
 6478, 6483, 6492, 6494, 6555,
 6555, 6671, 6682, 6814, 6814,
 6816, 6818, 6819, 6820, 6856,
 6921, 6955, 6956, 6959, 6982,
 7096, 7148, 7214, 7256, 7274,
 7283, 7407, 7407, 7409, 7416,
 7416, 7417, 7420, 7441, 7464,
 7464, 7465, 7468, 7477, 7489,

7491, 7542, 7573, 7599, 7646,
 7672, 7684, 7691, 7699, 7709,
 7731, 7746, 7752, 7752, 7775,
 7778, 7803, 7880, 7880, 7918,
 7948, 7992, 8038, 8059, 8059,
 8060, 8060, 8060, 8060, 8061,
 8061, 8066, 8068, 8069, 8096,
 8171, 8171, 8183, 8230, 8328,
 8348, 8352, 8426, 8474, 8487,
 8510, 8515, 8515, 8596, 8643,
 8684, 8685, 8685, 8686, 8687,
 8688, 8689, 8690, 8693, 8797,
 8802, 8852, 8883, 8890, 8891,
 8892, 8893, 8894, 8896, 8897,
 8898, 8900, 8901, 8904, 8906,
 8906, 8907, 8910, 8918, 8954,
 8993, 8993

b.+birine 8733, 7442

b.+ce 685, 715, 825, 6452

b.+den 672, 2744, 8093, 8471

b.+dir 104, 1035, 2309, 4009,
 4610, 5300, 5425, 6056, 6543,
 7108, 7585, 8119, 8268, 8494

b.+e 1500, 1503, 1504, 1504,

1505, 5514, 6455, 8891

b.+i 297, 341, 788, 1381, 1381,

1413, 1417, 1431, 1453, 1506,

1507, 1507, 1508, 1508, 1509,

1510, 1510, 1511, 1511, 1512,

1512, 1513, 1513, 1514, 1514,

1515, 1515, 1515, 1516, 1516,

1517, 1517, 1518, 1518, 1519,

1519, 1519, 1520, 1520, 1521,

1521, 1521, 1521, 1522, 1522,

2000, 2010, 2083, 2511, 2858,

2858, 2879, 2879, 2894, 2894,

3892, 3892, 3901, 4225, 4269,

4307, 4307, 4841, 5481, 5502,

5514, 6051, 6051, 6224, 6272,

6487, 6511, 6511, 7164, 7500,

7775, 7869, 8515

b.+imiz 4910, 4910, 5332

b.+in 1523, 1528, 1528, 3600

b.+inde 847

b.+inden 1524, 1525

b.+ine 1323, 1526, 1527, 6119,

7646, 8905

b.+ini 297, 845, 1338, 1515,

1528, 1528, 1528, 1528, 1529,

1529, 1530, 1530, 1531, 1531,

1532, 1532, 1532, 1532, 1533,

1533, 1731, 3600, 4174, 4381,

5472, 5472, 5486, 5500, 5716,

5716, 6682, 8733

b.+inin 1324, 1388, 1534, 1534

b.+isi 1535, 1535, 1536, 1537,

1537, 2740, 2740

b.+isine 1536

b.+isini 2690, 4126, 4399

[= 1060]

bire pire

b. 1538, 5479, 6177, 7216

b.+den 1325, 1539

- b.+ni 1540
b.+nin 1541
b.+sinin 1542
[= 9]
- birge** birlikte, beraber
b. 6078
[= 1]
- birinci** birinci
b. 1543
[= 1]
- birlik** birlik, beraberlik
b. 1544, 1545
b.+dedir 2635, 4739, 4831
b.+den 1546
b.+tedir 3992
[= 7]
- bismillah** bismillah
b. 1638, 1795, 4698, 6631
b.+dan 1935
[= 5]
- biş-** pişmek
b. 717
b.-enin 8642, 8671
b.-er 4428, 7388, 8642, 8671
b.-ib 1270, 4980
b.-ir 7537
b.-meyib 3487
b.-miş 1548, 1549, 1550, 3161
b.-mişler 4969
b.-se 7645, 8535
[= 18]
- bişir-** pişirmek
b. 7647, 7850
b.-dik 1547
b.-din 7100
b.-en 761
b.-ersen 3922
b.-eydim 3502
b.-ib 3473, 4865, 7067
b.-ir 3921
b.-mek 5318
[= 12]
- bit** bit
b. 5479, 5858, 6925, 6926, 7720
b.+in 8622
b.+irir 8654
b.+ler 1648
[= 8]
- bit-** bitmek, tüklemek - yetişmek, yeşermek
b.-di 1551, 2012, 5394
b.-e 5568
b.-en 6099
b.-er 311, 331, 1194, 1217, 1514, 2862, 2863, 5229, 5237, 5557, 5571, 6838, 6839, 6912, 7983
b.-ib 2598, 4758
b.-ir 3664
b.-medi 8392
b.-mese 801
b.-meyen 2994
b.-meyib 1195, 4074
b.-meyince 1431
- b.-mez 1042, 2239, 2327, 2862, 2863, 4536, 4836, 5054, 5229, 5968, 6380, 7129, 7402, 8511, 8873
- b.-miş 1552, 8291, 8608
b.-se 5247, 5968
[= 49]
- bitir-** bitirmek, tüketmek
b.-meyince 1431
[= 1]
- bitiş-** bitişmek, yapışmak
b.-ib 255
b.-mez 6114
[= 2]
- biyabangerd** başı boş dolaşan, avare
b. 6359, 6360
[= 2]
- biyar** yarı olmayan, sevgilisiz
b.+a 1553
[= 1]
- biz** biz
b. 1381, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 2206, 2807, 2870, 3103, 3103, 3238, 3279, 4631, 4880, 5039, 5982, 6709, 7569, 8228, 8771
b.+de 4409, 6709, 7752, 7774
b.+den 391, 1561, 1566, 4030, 6900, 8581
b.+e 1563, 1563, 1564, 2087, 2847, 2847, 3238, 3473, 4110, 4110, 4123, 4428, 4436, 4881, 4882, 4915, 4918, 4919, 4920, 5615, 5615, 5797, 5797, 5797, 6685, 7063
b.+i 340, 340, 390, 391, 667, 1716, 3572, 4600, 6964, 8084
b.+im 781, 1565, 1566, 2124, 2124, 2325, 2358, 2412, 3474, 3474, 3664, 4206, 4540, 4540, 4886, 5332, 5332, 6403, 6705, 6939, 7052, 7053, 7054, 7568, 7591, 8043
b.+imki 7060
[= 98]
- biz** sivri uçlu demir, biz
b. 809
[= 1]
- bizar** dertli, sıkıntılı
b.+dır 898
[= 1]
- boğ-** boğmak, boğazını sıkmak
b.-an 5523
b.-ar 3225
b.-aram 2662
b.-sun 4212
[= 4]
- boğaz** boğaz
b. 1567, 1568, 1688
b.+a 1569
b.+dır 6546
b.+ı 1570, 2555
b.+ım 1571

- b.+ın 5087, 5092
b.+ına 1970, 1972, 2556, 5554,
6411, 7176
b.+ında 1572, 1573, 1574, 1575,
3312
b.+ındadırsa 1880
b.+ından 8098
[= 23]
- boğdur-** boğdurmak
b.-arlar 5769
[= 1]
- boğma boğan**, insanın boğazında
kalan meyve
b.+dır 6210, 6212
[= 2]
- boğul-** boğulmak
b.-an 7725
b.-ar 3375, 4007
[= 3]
- boğum boğum**
b.+dur 1568
[= 1]
- boğuş-** boğuşmak, kavga etmek
b.-an 1576
b.-du 5721, 5721
[= 3]
- bohça bohça**
b.+da 3889
b.+dakı 7862
b.+nı 4391
b.+sı 2814
[= 4]
- bol bol**, çok
b. 1577, 1577, 3180, 5294, 8321
[= 5]
- bollug bolluk**, verimlilik
b. 1302, 4110
b.+da 4199
[= 3]
- boran fırtına**
b. 2726, 8396
b.+dır 734
[= 3]
- borc borç**
b. 305, 1323, 1569, 1578, 1579,
1579, 1580, 1581, 1582, 1583,
1584, 1585, 1586, 1587, 1588,
1589, 1590, 1591, 1592, 1593,
1594, 1595, 1596, 1597, 1598,
1605, 1611, 1611, 2242, 2685,
2729, 3187, 3313, 3878, 3966,
4148, 4421, 4618, 5500, 6882,
7041, 7277, 7643, 7854, 8613
b.+a 1599
b.+dan 1600, 7448
b.+dur 2089, 2906, 4414, 8015
b.+u 1601, 1602, 6065, 8046,
8114, 8893, 8980
b.+um 3584
b.+un 1339, 1339, 1603, 2413,
6901
b.+unu 930, 1604, 1605, 6905
[= 69]
- borclu borçlu**, borcu olan
b. 50, 1606, 1607, 2755, 6073,
6542, 6640, 7337
b.+dan 1608, 1609
b.+dur 579, 1337, 5756
b.+nu 1610
b.+nun 1606, 1611
[= 16]
- borcsuz borçsuz borcu olmayan**
b. 1612, 1613
[= 2]
- bostan bostan**, sebze ekilen yer
b. 311, 933, 1217, 1614, 1615,
2420, 3059, 4182, 4899, 7188,
8008, 8091, 8812
b.+a 1616, 1617, 1618, 2466,
7326, 8625
b.+da 1042
[= 20]
- bostançı bostancı**, bahçıvan
b. 4182
b.+dır 1756
b.+nın 1619, 1620
b.+ya 1621
[= 5]
- boş boş**, dolu olmayan - gereksiz
b. 78, 1227, 1342, 1388, 1622,
1622, 1623, 1624, 1625, 1625,
1626, 1627, 1628, 1629, 1630,
1631, 1632, 1633, 1634, 1635,
1636, 1637, 1638, 1639, 1640,
1641, 1644, 1645, 1982, 2403,
2553, 2555, 3151, 3181, 3207,
3207, 3598, 4280, 4387, 5624,
6340, 7558, 7558, 7839, 7903,
8230, 8235, 8258, 8645, 8844
b.+a 2691
b.+da 1203
b.+dan 1204, 1205, 1642
b.+dur 6487
b.+u 2690
b.+una 1623, 5829
b.+undan 8096
[= 60]
- boşa-** boş bırakmak, serbest bırakmak
b. 4433
b.-r 3005
[= 2]
- boşalt-** boşaltmak
b.-ar (boşaldar) 5815
b.-mag 2386
[= 2]
- boy boy**, boy pos
b. 3053
b.+da 3015
b.+dadır 2147
b.+u 1650, 6960, 8162
b.+un 2528
b.+una 1653, 1654
b.+unca 1151
[= 10]
- boya-** boyamak
b.-mag 1892

- [= 1]
boyag boya
 b. 3747, 3747
 [= 2]
boyagçı boyacı
 b. 1643, 6701
 [= 2]
boyaghana boyahane
 b. 1643
 [= 1]
boyan- boyanmak
 b.-ar 5359
 [= 1]
boylu boyu uzun
 b. 5248
 [= 1]
boynuyoğun ensesi kalın , tenbel
 b. 1657
 [= 1]
boyun boyun
 b. 1651, 1652, 4133
 b.+u (boynu) 531, 889, 1644,
 1645, 1987, 2864, 3563, 3564,
 4089, 5015, 5857
 b.+um (boynum) 1646, 1647,
 1705, 2523, 7924
 b.+uma (boynuma) 6075, 7786
 b.+un (boynun) 1086, 2523
 b.+una (boynuna) 3722, 4892,
 5658, 5784, 8963
 b.+unu (boynunu) 650, 1648,
 1649, 2526, 3511
 b.+unun (boynunun) 472
 [= 34]
boyundurug boyunduruk
 b. 1652, 6872
 b.+dan 1655
 [= 3]
boz boz
 b. 1276, 1656, 1657, 1658, 1866,
 2640, 6043
 b.+dur 3390
 [= 8]
bozbaş serçe
 b.+ı 7493
 [= 1]
bozlamaç gözleme, bazlama
 b. 1659
 [= 1]
bozul- bozulmak
 b.-mamış 1505
 [= 1]
böhtan dert, bela
 b. 1326, 1327
 b.+a 1327, 1501, 1660
 b.+dan 7828
 [= 6]
böl- bölmek, pay etmek
 b.-e 5494
 b.-ek 3777
 b.-ene 7163
 b.-enin 7164
 b.-mek 1487
- [= 5]
börk börk, şapka
 b. 1048, 1050
 b.+ü 1662, 1706, 4927
 b.+ünü 1661, 3182, 3182
 b.+ünün 5891
 [= 9]
börkçü börk yapıp satan
 b.+nün 1662
 [= 1]
böv kara zehirli bir böcek
 b. 199, 5855, 5855
 [= 3]
böve kara zehirli bir böcek
 b. 5855
 [= 1]
böyle böyle, bu şekilde
 b. 1663, 1663, 1663
 [= 3]
böyrek börek
 b. 8384
 [= 1]
böyü- büyümek
 b.-dü 4350
 b.-dükce 320
 b.-medi 4350
 b.-mez 2228, 3842, 3842, 6141
 b.-yeceksen 1694
 b.-yende 8158
 b.-yer 669, 1592, 2228, 2429,
 3841, 4351, 8136, 8142
 [= 17]
böyük büyük
 b. 139, 983, 985, 1096, 1318,
 1570, 1650, 1650, 1664, 1665,
 1665, 1666, 1667, 1667, 1667,
 1667, 1668, 1669, 1669, 1670,
 1671, 1671, 1672, 1673, 1674,
 1675, 1676, 1676, 1677, 1678,
 1679, 1680, 1680, 1681, 1682,
 1683, 1684, 1685, 1686, 1687,
 1687, 1688, 1689, 1690, 1691,
 1693, 1698, 2134, 2139, 2490,
 2764, 2904, 2972, 3252, 3258,
 3288, 3289, 3290, 3291, 3292,
 3293, 3294, 3325, 3391, 3826,
 3851, 3855, 5291, 5317, 5973,
 5977, 5978, 6113, 6113, 6310,
 6500, 7040, 7066, 7118, 7318,
 7319, 7320, 7881, 7938, 8140,
 8236, 8786
 b.+den 1689, 5975
 b.+dür 660, 1073, 2467, 2468
 b.+e (böyüye) 1457, 1693, 1694,
 1695, 7103
 b.+le 1690
 b.+ler 3183, 3459
 b.+lerden 5979
 b.+lerin 568
 b.+lerinden 8141
 b.+lerle 1691
 b.+lüyünde 371
 b.+se 2468

- b.+sen 2474
b.+ü (büyüğü) 6887
b.+ü (büyüyü) 3505, 3783, 3784
b.+ü (büyüyü) 1012, 1696, 1697, 6322, 8140
b.+ün (büyüyün) 1674
b.+ün (büyüyün) 1698, 1699, 1700, 5976, 5977, 5978, 7600, 7711
b.+ün (büyüyünü) 1701
b.+ünden (büyüğünden) 8347
b.+ünden (büyüyünden) 3456, 8165
b.+ündür (büyüyündür) 7600, 8810
[= 132]
- böyükklü büyüğü, yaşlısı olan**
b. 1199
[= 1]
- böyükklük büyük olma, yaşlı olma**
b.+ü (böyükklüyü) 1081, 1081, 1082
b.+ün (böyükklüyün) 1670
[= 4]
- böyüksüz büyüğü, yaşlısı olmayan**
b. 615, 1692, 3475
[= 3]
- böyür böğür, karın**
b.+ü (böyrü) 1969
b.+üne (böyrüne) 886
[= 2]
- böyür- böğürmek, bağırmaq**
b.-e 1686, 1686, 1699, 1699
[= 4]
- böyürtken böğürtlen**
b. 4759
[= 1]
- böyüt- böyütmek, beslemek**
b. 1649
b.-düğü 8344
b.-dükce 1649
b.-er (böyüder) 156, 328, 8163
b.-mekdense 1649
b.-mez 156, 8163
[= 9]
- bu bu**
b. 557, 581, 667, 1236, 1267, 1276, 1302, 1328, 1554, 1702, 1703, 1704, 1705, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1727, 1728, 1729, 1730, 1730, 1731, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1913, 1975, 2013, 2843, 2844, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2852, 3368, 3375, 3402, 3572, 3959, 3977, 4087, 4112, 4206, 4254, 4369, 5671, 5838, 5900, 5911, 5935, 6046, 6079, 6291, 6617, 6694, 6701, 6702, 6703, 6704, 6705, 6708, 6815, 6815, 7212, 7547, 8179, 8282, 8353, 8353, 8489, 8969
b.+dur 908, 6250, 6250, 6250
[= 131]
- bucag köşe, kenar**
b.+dan 341, 6719
b.+ı (bucacı) 4221, 6638
[= 4]
- bud but, kalça**
b.+undan 208, 5351
b.+unu 7491
[= 3]
- budag budak, dal**
b. 330, 334, 675, 675, 985, 1296, 1329
b.+a (budağa) 952, 1329
b.+da 718
b.+dan 341, 743, 1765, 6119
b.+ında (budağında) 7511
b.+ından (budağından) 619
b.+lar 6698
b.+ları 1295
[= 18]
- buduh şehir ismi**
b. 757
[= 1]
- bugün bu gün**
b. 1328
b.+kü 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772
b.+ü 1773
b.+ün 1774
[= 10]
- buğda buğday**
b. 637, 1330, 1330, 1339, 1775, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 2549, 3103, 7403, 7490, 7847
b.+dan 723, 1780
b.+m 1781
b.+nı 724
b.+nın 1782, 1783, 8066
b.+sıdır 8577
b.+sımı 1784
[= 24]
- buhar buhar**
b.+ının 1785
[= 1]
- bul- bulmak**
b.-ar 1755
[= 1]
- bula- bulamak, bulaştırmak**
b.-digca 1792
b.-dın 437
b.-ma 1792, 6317, 6317
b.-yır 5725
b.-yırsan 5758
[= 7]

bulag çeşme, pınar, kaynak, su
 b. 1786, 1787, 1787, 1788, 1789,
 1790, 8596
 b.+a (bulağa) 1791
 b.+dan 6032
 [= 9]

bulama bulamaç
 b.+nı 1792
 b.+ya 1793
 [= 2]

bulamac bulamaç
 b. 1794
 b.+a 1795
 [= 2]

bulan- bulanmak, bulanıklaşmak
 b.-ar 1786, 1978, 7689
 b.-ib 3903
 b.-mayınca 7692
 b.-maz 2428, 2451, 4547, 4548
 b.-sın 6602
 [= 10]

bulandır- bulandırmak
 b.-ar 68, 2037, 6426
 b.-dı 5920
 [= 4]

bulanığ bulanık
 b. 1009, 1009
 [= 2]

bulanlığ bulanık
 b. 1009, 1796, 1797, 2818
 [= 4]

bulantı bulanıklık
 b. 7742
 [= 1]

bulaşdır- bulaştırmak
 b.-mağına 3017
 [= 1]

bulaşıklı bulaşık, kirli
 b. 1797
 [= 1]

bulud bulut
 b. 1331, 1798, 1798, 3718
 b.+dan 1799
 b.+dur 6514
 b.+u 1800
 [= 7]

bulut bulut
 b. 1798
 [= 1]

buna buna
 b. 7457
 [= 1]

bunda bunda
 b. 6350, 7547
 [= 2]

bundan bundan
 b. 1801, 1802, 8128
 [= 3]

bunu bunu
 b. 569, 1803, 1803
 [= 3]

bunun bunun
 b. 682, 3410, 6826

[= 3]

bur- burmak, kıvrırmak
 b. 270, 273
 b.-ur 96, 96
 [= 4]

buraya buraya
 b. 1270, 2325
 [= 2]

burada burada
 b. 1804, 1805, 1806, 1807, 1808,
 1809, 1810, 1811, 2423, 3511,
 6033
 [= 11]

burah- bırakmak
 b.-arsan 7612
 b.-ib 8908
 b.-dın 8034
 b.-ma 7878
 b.-masan 7438
 b.-maz 5832, 6054, 7438
 b.-mazlar 5548
 b.-mırlar 8080
 b.-mısan 1243
 [= 11]

burclu burçlu, kaleli
 b. 7818
 [= 1]

burda burda
 b. 1313, 1755, 1812, 2124, 7446
 b.+dır 4369
 [= 6]

burdan burdan
 b. 6273, 8124, 8309, 8763, 8909
 [= 5]

burma burma, burularak yapılmış
 b. 1815, 5082
 [= 2]

burug buruk, burulmuş
 b. 531, 889
 [= 2]

burun burun
 b. 837, 1813, 1814
 b.+u (burnu) 1336, 1815, 5421
 b.+umdan (burnumdan) 665
 b.+un 1160
 b.+un (burnun) 1816
 b.+una (burnuna) 1817
 b.+unda (burnunda) 2039
 b.+undan (burnundan) 3613, 6846,
 7001
 b.+unu (burnunu) 1818, 1819,
 6214
 [= 17]

buynuz boynuz
 b. 1820, 2469, 3417, 4345, 4347,
 7883, 8342
 b.+ların 7942
 b.+u 1815, 2329, 4296, 4347
 b.+una 5578
 b.+unda 5526
 b.+undan 207, 4346, 6881
 b.+unu 5926
 [= 18]

- buynuzlu boynuzlu**
b. 1821, 1822
[= 2]
- buynuzsuz boynuzsuz**
b. 1822, 8588
[= 2]
- buyrug buyruk, emir**
b. 1823, 1824, 1825
b.+da 3505
[= 4]
- buyur- buyurmak, emretmek**
b. 159, 1826, 2350, 7967, 8160
b.-an 1827
b.-ar 3069, 5723, 8099
b.-du 306
b.-duğu 1828
b.-la 1826
b.-ubdur 5004
[= 13]
- buyurug buyruk, emir**
b. 607
[= 1]
- buz buz**
b. 1165, 1829, 2834, 3127, 4575,
5303, 6825, 7159
b.+a 8672
b.+da 1003, 1168
b.+u 1830
[= 12]
- buzov buzağı**
b. 6833, 6869
b.+a 6890
b.+dur 6471
b.+u 2311
b.+undan 3476
b.+unu 7038
[= 7]
- büdre- tökezlenmek**
b.-r 511, 2663, 3636, 7947, 8848
b.-yir 1233
[= 6]
- büğün bu gün**
b.+den 6875
[= 1]
- bük- bükmek**
b.-er 6788
b.-ür 672
[= 2]
- bükül- bükülmek**
b.-er 6787
b.-üb 4326, 7286
[= 3]
- büküm dürtüm, dürtüm ekmeği**
b.+den 6904
[= 1]
- bülbül bülbül**
b. 1831, 1832, 4234, 4732, 4760,
4774, 5040, 5872, 7313, 7376,
7496, 8964
b.+den 4752
b.+e 1833
b.+ü 3, 1834
b.+ün 1835, 4773
- [= 18]
- bürk sıcak, boğucu hava**
b.+ü 6043
[= 1]
- bürün- bürünmek, sarınmak,
giyinmek**
b. 7141
b.-dü 7958
b.-er 4561
[= 3]
- bütün bütün**
b.+ü 1836
[= 1]
- büz- büzmek**
b.-erler 7988
b.-esen 431, 3003
b.-me 5233
[= 4]
- büzüş- büzüşmek**
b.-er 8409
[= 1]
- cabir zalim**
c.+in 1837
[= 1]
- cad darı ekmeği**
c. 340
[= 1]
- cahan cihan, dünya**
c. 3990
c.+da 6152, 8186
c.+ı 5808
[= 4]
- cahil cahil - genç**
c. 282, 400, 401, 737,
1838, 1839, 1840, 1841, 1842,
1845
c.+de 1843
c.+den 385, 1844, 7114
c.+e 1845, 1846, 7402
c.+i 1847
c.+in 410, 1848
c.+ler 1847
c.+leri 1747
[= 22]
- cahillik cahillik - gençlik**
c.+i (cahilliyi) 1849
[= 1]
- cala- çevirmek, yöneltmek**
c.-maz 8868
c.-sun 559
c.-yır 3244, 4160, 8684
[= 5]
- calan- çevrilmek, yöneltilmek**
c.-ib 7646
[= 1]
- camaat cemaat**
c.+da 7869
c.+ı 2271
[= 2]
- camadar tellak**
c. 1849
c.+ı 1850
[= 2]

camal cemal, yüz

c. 1851, 6747
 c.+ın 4833
 c.+ına 6257
 [= 4]

camış manda

c. 1001, 1001, 1852, 3665, 4950,
 8061
 c.+ı 7175
 [= 7]

can can - dost

c. 178, 302, 686, 917, 917, 1057,
 1569, 1707, 1853, 1854, 1855,
 1856, 1857, 1858, 1859, 1859,
 1860, 1860, 1861, 1861, 1862,
 1863, 1864, 1865, 1866, 1867,
 2084, 2116, 2361, 2566, 2653,
 2658, 2994, 3293, 3584, 4473,
 4907, 5031, 5375, 5912, 6205,
 6225, 6229, 6230, 6268, 6983,
 7440, 8792

c.+a 1175, 2010, 3455, 4128,
 5383

c.+dan 1858, 1860, 1860, 1868,
 1869, 1942, 2719, 2720, 2997,
 6244

c.+dır 1870

c.+ı 73, 210, 312, 358, 504, 590,
 639, 1225, 1819, 1871, 1872,
 1873, 1874, 1875, 1876, 3431,
 4921, 5727, 6229, 6244, 6245,
 6911, 7204, 7968, 8276, 8279,
 8653

c.+ım 407, 1375, 1863, 1877,
 3241, 3242, 3579, 3862, 3885,
 4956, 5639, 5677, 5871, 6249,
 7792, 7959, 8564, 8798

c.+ımdan 1878

c.+ımı 469, 1879, 3836

c.+ın 1863, 1871, 1880, 1881,
 3637, 8724

c.+ına 7186

c.+ından 1883, 1884, 5981

c.+ını 652, 1401, 1541, 1882,
 3535, 5668, 6897

c.+la 6245

[= 131]

canan sevgili

c.+a 453

c.+dan 1883

c.+ı 1884

c.+ım 1375

[= 4]

canavar canavar, kurt

c. 1885

c.+a 1821

c.+dan 5758, 7133, 8287

c.+dır 879

c.+ı 5758

c.+lar 28, 1886

[= 9]

canbaz canbaz

c. 1887, 5480

[= 2]

canlı canlı, hareketli

c. 5435, 5823

[= 2]

cansağlığı can sağlığı, sağlık

c.+dır 2904

[= 1]

cavab cevap

c. 843, 2344, 5087, 5092, 7767

c.+ı 3110, 7663

[= 7]

cavabdeh sorumlu

c.+i 8152

[= 1]

cavan genç

c. 1351, 1888, 1889, 5444, 5843,
 6015

c.+a 4337, 6597, 6965

c.+dan 4323

c.+dır 7075

c.+ı 3646, 4172, 5393

c.+ın 4334

c.+san 6284

[= 16]

cavanlaşdır- gençleştirmek

c.-ar 4041

[= 1]

cavanlık gençlik

c. 1890, 1891, 1892, 1893, 4328,
 4961

c.+da 1894, 1895, 1896, 1897,
 1898, 1899, 5627

c.+ın (cavanlığın) 1900, 4172

[= 15]

caynag turnak

c.+ımla (caynağımla) 3752

[= 1]

ced ced, ata

c.+dine 7529

[= 1]

cefa cefa, eziyet

c. 1901, 4235

c.+dan 7275, 7275

c.+dır 1320

c.+nın 5085

c.+sını 506, 1902

[= 8]

cefasız cefasız

c. 4761, 4761

[= 2]

cefer Cafer

c. 6941

[= 1]

ceferabad Caferabad

c. 1185

[= 1]

cehalet cahillik

c. 1903

[= 1]

cehd uğraşma, didinme

c. 1904

[= 1]

cehennem cehennem

- c. 1865, 1913, 8439
c.+de 1809, 1905, 5864, 6406,
8909
c.+den 1906, 1907
c.+dir 7138, 8546
c.+e 98, 1908, 1909, 1910, 1911,
3620, 4444, 6326, 6460, 6927,
7531, 8579, 8886
c.+in 1914, 5785, 7263
[= 28]
- cehiz** çehiz
c. 4233
c.+ini 4260
[= 2]
- cehre** ip
c. 1912
c.+de 5818, 6634
[= 3]
- celal** hiddet, öfke
c.+ıdır 4021
[= 1]
- cem** tüm, tümü
c.+i 7746
[= 1]
- cemiyet** cemiyet
c.+e 7963
[= 1]
- cengi** savşçı, saldırgan
c. 5681
[= 1]
- cennet** cennet
c. 1913, 4093, 4815, 7381
c.+de 1133
c.+den 1779
c.+dir 8324, 8421, 8439
c.+e 98, 4444, 4909, 7164, 8886
c.+in 1914
c.+te 7171
[= 16]
- cerge** sıra, kat
c.+den 1915, 1916
c.+sinde 161
c.+sindedir 242
[= 4]
- cerime** cereme, bedel
c. 6453
c.+si 8069
c.+sidir 8872
[= 3]
- cesed** ceset
c. 3266
c.+i 1872
[= 2]
- cevahir** mücevher
c. 1917, 1918
c.+in 1919, 1920
[= 4]
- ceviz** ceviz
c. 1921
[= 1]
- ceyran** ceylan
c. 1922, 2124, 5004
c.+in 1923
- [= 4]
- ceza** ceza
c. 4936, 6755
c.+sını 4862
[= 3]
- cezasız** cezasız
c. 1924
[= 1]
- çığal** mızıkçı, oyunbozan
c.+a 1925
[= 1]
- cında** paçavra
c. 1918
[= 1]
- cındır** yırtık pırtık
c.+ından 1926
[= 1]
- cır-** sıvamak
c.-ar 3014, 6950
[= 2]
- cırığ** yırtık
c. 8084
[= 1]
- cırıl-da-** gıcırdamak
c.-magdansa 693
c.-yır 693, 7343
[= 3]
- cib** cep
c. 2847, 2847, 7497, 7498, 7499,
7499
c.+den 379
c.+e 284, 495, 5360
c.+i 3598, 6018, 6486, 7498
c.+imde 7242
c.+ime 6288
c.+imiz 2747, 3779, 3779
c.+inde 283, 1882, 1927
c.+inden 1225, 1708, 2804, 5635,
6906, 7497
c.+ine 1708, 1802, 3220, 3595,
7628, 8475
c.+leri 3772, 8524
[= 36]
- cibin** sivrisinek
c. 3066
[= 1]
- cici** çocuk dilinde anne
c.+nin 1928
[= 1]
- cida** mızrak
c. 1929
c.+nı 1930, 1931
[= 3]
- cik** aşık oyununda aşığın bir yüzü
c. 1750, 1750
c.+i 1932
c.+ini 1933
[= 4]
- cilovla-** yularlamak
c.-r 857
[= 1]
- cilovsuz** yularsız
c. 3347

- [= 1]
cin cin
 c. 1926, 1934, 1935, 1936, 4580,
 6155, 8354
 c.+e 1937
 c.+ler 4175
 [= 9]
cingilde- çınılamak
 c.-di 5839, 6464
 c.-r 1633
 c.-yir 4613
 [= 4]
cins cins, soylu
 c. 1938, 1939, 6607
 c.+e 1938
 c.+ine 3872
 c.+siniz 2377
 [= 6]
cire çörek otu
 c.+me 2694
 [= 1]
cism cisim
 c.+in 1940
 [= 1]
ciyer ciğer
 c. 285, 3389, 3741, 5784
 c.+e 1941
 c.+i 6553
 c.+im 6787
 [= 7]
comerd cömert
 c. 1942, 1943
 c.+in 6543
 [= 3]
comerdlik cömertlik
 c. 8968
 [= 1]
corab çorap
 c. 1998
 c.+a 6585
 c.+ını 2050
 c.+ları 3889
 [= 4]
corat şehir ismi
 c.+ın 1944
 [= 1]
cömerd cömert
 c. 2997
 c.+in 5300
 [= 2]
cönge erkek buzağı, dana
 c.+lere 2640
 [= 1]
cönke erkek buzağı, dana
 c. 1945
 [= 1]
cövher cevher, mülcevher
 c.+idir 5633
 [= 1]
cövrü cefa cevri cefa
 c. 4235
 [= 1]
cübbeli cübbeli
 c. 1334
 [= 1]
cüce civciv
 c. 1946, 1947, 3610, 3952, 5261
 c.+ni 1948
 c.+nin 1978
 c.+ye 5616
 [= 8]
cücer- yeşermek
 c.-er 8511
 [= 1]
cüme cuma
 c. 1949, 1950
 c.+dir 7966
 [= 3]
cümle bütün, tamamı
 c. 5808, 7161
 [= 2]
cüre türlü, çeşit, şekilde
 c. 5272
 [= 1]
cür'etlen- cüretlenmek, cesurlaşmak
 c.-er 2921
 [= 1]
cür'etli cüretli, cesur
 c. 3262, 3627
 [= 2]
cür'etsiz cüretsiz, korkak
 c. 3264
 [= 1]
cürm cürm, boy pos
 c. 1924
 [= 1]
cüt çift, iki tane - çifte koşma
 c. 2324, 3547, 5942, 6873, 7927,
 7932, 7937
 c.+e 502, 1951, 1952, 5657,
 6291, 6888
 c.+ü 4054
 [= 14]
cütçü çiftçi
 c. 1953, 1954
 [= 2]
cütle- bağlamak
 c.-di 1109
 c.-diler 1109
 c.-rler 4394
 c.-yende 3689
 [= 4]
cütlen- bağlanmak
 c.-ende 1105
 [= 1]
cüyülde- cıvıdamak
 c.-r 3610, 3610
 [= 2]
cüyvelde- cıvıdamak
 c.-r 3610
 [= 1]
çadır çarşaf, kara çarşaf
 ç. 538
 [= 1]
çadra kara çarşaf, baş örtüsü
 ç. 1955

[= 1]
çadrasızlık çarşafsızlık, baş örtüsüzlüğü
 ç.+dan 1956
 [= 1]
çag şakırtı, şıkırtı
 ç. 2540, 2540, 2541, 2541
 [= 4]
çaggal çakal
 ç. 1446, 1957, 1958, 2146, 4314, 4882, 5255, 5792, 6272, 6610, 7590
 ç.+dan 1959, 1960
 ç.+ı 4918, 7063
 ç.+ın 524, 1961, 1962, 5782, 7359
 ç.+la 6579
 ç.+lar 745, 1885
 [= 23]
çaggalsız çakalsız
 ç. 1126, 3481
 [= 2]
çağ çağ, vakit
 ç.+acan 1709
 ç.+ı 5194
 ç.+ında 8159
 [= 3]
çağır- çağurmak, davet etmek - söylemek
 ç. 6588
 ç.-a 4418, 4418
 ç.-alar 6485
 ç.-ar 763, 3638, 3638, 3900
 ç.-arlar 206, 5894
 ç.-ır 3638
 ç.-irsan 291
 ç.-ma 8199
 [= 13]
çağırıl- davet edilmek
 ç.-an 1963, 5086
 ç.-mamış 1964, 1965
 ç.-mayan (çağırılmayan) 1963
 [= 5]
çah- çakmak, yere gömmek
 ç. 1974
 ç.-ib 272
 ç.-ıram 4960
 [= 3]
çahar dört
 ç. 1966
 [= 1]
çahça eşya konulan yer
 ç. 4391
 [= 1]
çahır içki
 ç. 1590, 1967, 1968, 6166, 6676
 ç.+ı 1969, 1970, 1971, 1972, 5428
 ç.+ın 5344
 [= 11]
çahmag çakmak
 ç. 1973
 ç.+dı 8981

ç.+dır 6637
 ç.+ını (çahmagını) 1974
 [= 4]
çal karışık, boz renkli
 ç. 7289
 [= 1]
çal- bir enstürman çalmak - sürmek
 ç. 1975, 1975, 8989
 ç.-a 1976, 1976, 7688
 ç.-an 1977, 3018, 7897, 7943, 8673, 8774
 ç.-ar 646, 3329, 4173, 5522
 ç.-arlar 7050
 ç.-asan 5905
 ç.-aydı 994
 ç.-ayım 3201
 ç.-dığı 2283
 ç.-dılar 2841
 ç.-dın 7418
 ç.-ib 8789
 ç.-ır 1508, 3330, 3331, 3664, 7006, 8708, 8708
 ç.-mag 646
 ç.-ması 2965
 ç.-miş 5524
 ç.-sa 1678
 [= 35]
çalağan yurtucu büyük bir kuş
 ç. 1978
 ç.+ın 7352
 [= 2]
çaldır- çaldırmak
 ç.-ır 3606
 [= 1]
çalğı çalgı
 ç. 1493, 1979, 1980, 4948
 [= 4]
çalğısız çalgısız
 ç. 1981
 [= 1]
çalhala kuyudan su çekmeye yarayan deri su kabı
 ç. 1982
 [= 1]
çalın- sürülmek
 ç.-dığını 813
 [= 1]
çalış- çalışmak
 ç. 4327, 8435
 ç.-an 1983, 1984, 5255
 ç.-anı 1985
 ç.-anların 2865
 ç.-asan 563
 ç.-ma 4310
 ç.-mag 3257, 7404
 ç.-mayan 1986
 ç.-sın 2069
 [= 13]
çalışgan çalışkan
 ç. 1987, 1988, 7394
 [= 3]
çamurlu çamurlu
 ç. 7733, 7733

[= 2]
çan çan
 ç.+ı 4195, 4195
 [= 2]
çanag çanak
 ç.+a (çanağa) 1624
 ç.+ı (çanağı) 886, 1624
 ç.+ım (çanağım) 4096, 4096
 ç.+ından (çanağından) 942, 8001
 ç.+ını (çanağını) 942, 8001
 ç.+ında (çanağında) 1989
 [= 11]
çanah çanak
 ç. 1888, 1990, 1991
 [= 3]
çap- ata binmek, koşturmak
 ç. 2670, 6074, 7666
 ç.-ar 36, 645, 6072
 ç.-arsa 790
 ç.-ır 5162
 [= 8]
çapala- çabalamak
 ç.-yır 7727
 [= 1]
çaplı kanal, yarık
 ç.+ları 2267
 [= 1]
çapkınçı eşkiya, talancı
 ç. 1992
 [= 1]
çare çare
 ç. 439, 2955, 2956, 5877, 5877,
 6801, 6946, 6947, 7079, 8794
 ç.+si 614
 ç.+ye 2392
 [= 12]
çaresiz çaresiz
 ç. 1993, 1994
 [= 2]
çarh tekerlek
 ç.+a 694
 [= 1]
çarığ çarık
 ç. 1959, 1995, 1995, 2365, 4282,
 5749, 7971, 8690
 ç.+dır 4282
 ç.+ı (çarığı) 1995
 ç.+ımı (çarığımı) 6639
 ç.+ma (çarığına) 1996
 ç.+ında (çarığında) 1997
 ç.+ını (çarığını) 4050
 [= 14]
çarşab yatak çarşafı
 ç. 1998, 3889
 [= 2]
çarvadar para karşılığı hayvanla yük taşıyan adam
 ç. 3432
 ç.+a 1999
 [= 2]
çaş şaşı
 ç. 2000, 5512
 [= 2]

çaş- şaşırarak
 ç.-ar 7583, 8259
 [= 2]
çat- rast gelmek, karşılaşmak
 ç. 2008, 6805, 6805
 ç.-ag 6180
 ç.-an 469
 ç.-ana 4746
 ç.-anda 6686, 6687, 8753
 ç.-ar 3123, 3282, 3755, 7185,
 8061, 8551
 ç.-arsan 1763
 ç.-aydım 7526
 ç.-ib 256
 ç.-ınca 3423
 ç.-ırığ 3414
 ç.-mayan 3195, 4749, 4750
 ç.-maz 3009, 5905, 7217
 ç.-mazlar 6920
 ç.-mır 8017, 8116
 ç.-sın 2237, 7821, 7882
 [= 32]
çatdır- karşılaştırmak
 ç. 3543
 [= 1]
çatı çatı
 ç.+dan 8674
 ç.+sı 7038
 [= 2]
çatla- çatlamak
 ç.-dı 7385
 ç.-r 6047, 6485
 ç.-yır 676
 [= 4]
çatlam çatlatan
 ç.+dır 6791
 [= 1]
çatlat- çatlatmak
 ç.-ar (çatladar) 2063
 [= 1]
çay çay, nehir, dere
 ç. 703, 2001, 2001, 2002, 2003,
 2004, 2005, 2005, 2006, 2007,
 2010, 4445, 6191, 8278
 ç.+a 2008, 4492
 ç.+da 2009
 ç.+dan 396
 ç.+dır 3305
 ç.+ı 396
 ç.+ın 2010, 2011, 2085, 6142
 [= 24]
çay çay
 ç. 809, 2010
 ç.+ın 2010
 [= 3]
çayır- çayır, otlak
 ç. 2012
 [= 1]
çeçel küçük, ufak
 ç.+e 7980
 [= 1]
çek- çekmek

- ç. 273, 2641, 2948, 3221, 3223,
 4260, 4433, 4485, 6734, 7411,
 8386
 ç.-di 2120, 5705
 ç.-dikce 7664
 ç.-diler 2524
 ç.-dim 713, 1180, 1902
 ç.-din 5777
 ç.-diyi 1835
 ç.-en 74, 214, 1899, 1967, 2013,
 2256, 3121, 5803, 7693, 8930
 ç.-enden 5008
 ç.-endir 7236
 ç.-ene 571, 2396, 4117
 ç.-eni 4037, 4154
 ç.-ensen 3552
 ç.-er 75, 299, 458, 506, 1108,
 1170, 1938, 2065, 2223, 2629,
 2653, 2698, 2949, 3603, 3872,
 4024, 4040, 4621, 4621, 4752,
 4862, 5159, 5160, 5294, 5294,
 5294, 5827, 6010, 6505, 6586,
 6666, 6740, 6764, 7623, 7630,
 7807, 8582, 8936
 ç.-erler 4061, 4394, 7770, 8321,
 8321
 ç.-erse 6586
 ç.-ersen 1153
 ç.-ersiz 1560
 ç.-esen 1259
 ç.-ib 2866, 6695, 6937, 7769
 ç.-im 1720, 2268, 2416
 ç.-in 6782, 6782
 ç.-ince 405
 ç.-ir 1530, 1799, 2610, 3548,
 3890, 3891, 5708, 5963, 6070,
 6071, 6952, 7004, 7360, 8023,
 8212
 ç.-me 2013, 2013, 2014, 3850,
 4162, 7104, 7703, 8650
 ç.-medi 5705
 ç.-mekden 2343
 ç.-mekle 3788
 ç.-merem 5789
 ç.-meye 2393, 5194
 ç.-meyen 1901, 2015, 8931, 8964
 ç.-mez 1899, 4317, 5742
 ç.-mezler 200
 ç.-mir 2491
 ç.-seler 2681, 8733
 ç.-sen 7640
 ç.-sin 6922
 ç.-sinler 405
 [= 138]
 çekic çekiç
 ç. 2016, 8965
 [= 2]
 çekil- çekilmek
 ç.-en 2017
 ç.-er 5089, 6928
 ç.-mez 5089, 6928
 [= 5]
 çekme çizme
- ç. 8284
 [= 1]
 çekmeçi çizmeci
 ç. 8284
 [= 1]
 çelçi seyyar satıcı
 ç. 5717
 [= 1]
 çemen çimen, yeşillik
 ç. 2056
 ç.+de 352
 [= 2]
 çemengül çimen gülü
 ç. 7187
 [= 1]
 çemenzar çimenlik
 ç. 8856
 [= 1]
 çen sis, pus
 ç. 2819
 [= 1]
 çenber çenber
 ç.+i 4283
 [= 1]
 çene çene
 ç. 2018, 2019, 7590
 ç.+ne 2020
 ç.+ni 4751
 ç.+si 2021
 ç.+sini 8271
 [= 7]
 çenesiz çenesiz
 ç. 2642
 [= 1]
 çenge tutam, demet
 ç. 2485, 2499, 4463, 5398
 [= 4]
 çengi çengi, dansöz
 ç.+nin 2022
 [= 1]
 çeper bağ bahçe korkuluğu, çit
 ç. 2786
 ç.+e 6108
 ç.+i 170, 4425
 ç.+idir 6001
 ç.+le 861
 [= 6]
 çepiş bir yaşındaki erkek keçi
 yavrusu
 ç.+in 7775
 [= 1]
 çerağ kandil, çıra
 ç. 4424
 ç.+ı 4413
 [= 2]
 çerçi seyyar satıcı
 ç. 2023, 2024, 3695
 ç.+nin 2025, 2026, 2027, 3440
 ç.+ye 3686
 [= 8]
 çerek çeyrek
 ç. 3549
 [= 1]

çerenci geveze, boş konuşan

ç.+ye 5087

[= 1]

çerezsiz çerezsiz, yemişsiz

ç. 4472

[= 1]

çerh çark

ç.+i 3605, 6345

[= 2]

çerkez atmaca

ç. 7980

[= 1]

çerşenbe çarşamba

ç. 2028

ç.+den 7179

ç.+si 5562, 6626

[= 4]

çert- çentmek, çentik açmak

ç.-mezler 4010

[= 1]

çeşme çeşme

ç. 2002, 2029

ç.+ni 5426

ç.+nin 4464, 5880, 5928

ç.+sinden 1224

[= 7]

çetin çetin, zor

ç. 555, 625, 817, 1581, 1601,

2362, 2693, 2887, 3327, 3355,

3926, 4549, 5240, 6113, 6113,

6549, 7237, 7639, 8330

ç.+den 2887

ç.+dir 3355, 5150

ç.+e 2636

ç.+i 2030

[= 24]

çetver cetvel

ç. 1332

[= 1]

çevir- çevirmek

ç. 2031, 8003

ç.-enin 7122, 8226

ç.-er 2304

ç.-erler 8612

ç.-ir 2083

ç.-mez 4654

ç.-mezler 8217

[= 9]

çevril- çevrilmek

ç.-mesin 4982

[= 1]

çeyne- çiğnemek

ç. 1182, 1333, 2032, 6213, 6399,

6499, 8759

ç.-dikçe 7300

ç.-mekle 7301

ç.-r 5073

ç.-rsen 6639

ç.-ye 5073, 7887

ç.-yen 7606

[= 14]

çeynem çiğneme

ç. 1333

[= 1]

çığirt- bağırtıp çığirtmak

ç.-a (çığırda) 6610

[= 1]

çih- çıkmak

ç. 942, 1291, 4786, 5965, 7547

ç.-a 637

ç.-acag 8894

ç.-an 73, 339, 436, 675, 785,

1191, 1300, 1798, 1798, 1829,

1915, 2033, 2929, 3877, 6844,

7536, 7993, 8817

ç.-anda 1295, 2401, 2648, 3804,

3836, 6411, 7203, 7990, 8648

ç.-anın 3629, 4901

ç.-ar 358, 504, 505, 897, 1135,

1204, 1225, 1417, 1642, 1819,

1820, 2036, 2241, 2556, 2722,

2858, 2879, 2920, 3184, 3447,

3571, 3654, 3710, 3861, 3914,

3914, 3914, 3922, 4180, 4198,

4268, 4302, 4303, 4524, 4633,

4672, 4741, 4776, 4778, 4826,

4897, 4921, 4942, 4999, 5066,

5693, 5931, 5964, 6105, 6164,

6364, 6411, 6591, 6635, 6713,

6729, 6797, 7207, 7264, 7333,

7371, 7456, 7597, 7641, 7738,

7751, 7974, 8098, 8276, 8568,

8590, 8731, 8966, 8974, 8974

ç.-aram 4300

ç.-ardı 4688

ç.-ardım 8157

ç.-arı 5114

ç.-arlar 6667

ç.-dı 312, 721, 773, 923, 923,

1006, 1146, 3386, 3837, 4012,

4012, 4469, 4470, 4499, 4642,

4841, 4939, 5049, 5358, 5358,

6263, 6263, 6263, 6264, 6468,

6490, 7527, 8001, 8085, 8206,

8610

ç.-dığ 634, 8572

ç.-diği 3609, 5525

ç.-dım 1779, 7337, 7555

ç.-dın 8971

ç.-ib 319, 452, 985, 1241, 1277,

1296, 1329, 1779, 1779, 2847,

2848, 2913, 2979, 3415, 4515,

4785, 6457, 7999, 8253

ç.-ibdir 1584

ç.-inca 210, 1225

ç.-ır 1475, 1961, 3862, 3862,

4580, 6301, 6302, 6658, 8345,

8826

ç.-ıram 3497

ç.-ırsan 4459

ç.-ma 861, 1841, 2617, 3742,

4188, 6980, 8151, 8828, 8882

ç.-mag 8827

ç.-mamış 5892, 7298

ç.-masın 3156, 3168, 7959

ç.-masına 915, 1785

ç.-mayacak 8298
 ç.-mayınca 4214
 ç.-mayıp 8734
 ç.-maz 31, 603, 1239, 1370, 1406,
 1597, 1627, 2806, 3494, 3808,
 4938, 4946, 5110, 5261, 5554,
 6174, 6474, 6480, 6717, 6733,
 6797, 7281, 7781, 7888, 7931,
 8061, 8162, 8193, 8541, 8797
 ç.-mazdı 6490
 ç.-mazlar 6129
 ç.-mır 8028
 ç.-miş 1205, 2992, 3115, 4575,
 7727, 7728
 ç.-muşam 3903
 ç.-sa 210, 965, 8989
 ç.-san 1423, 2617, 8660, 8828,
 8882
 ç.-sın 639, 1863, 1880, 6675,
 7701, 8724
 ç.-tu 4779
 [= 264]
çihar çıkar, menfaat
 ç.+ına 5169
 [= 1]
çihar- çıkarmak
 ç.-a 1359
 ç.-ar 387, 4682, 7858
 ç.-dar 387, 387
 ç.-dır 6
 ç.-ib 1142, 2846, 6420
 ç.-ma 7101
 ç.-maz) 1804
 [= 12]
çiharıl- çıkarılmak
 ç.-ana 5076
 [= 1]
çihart- çıkartmak
 ç. 274, 1011, 3322, 4288, 7654
 ç.-a (çiharda) 1359, 2307, 4327,
 7003
 ç.-ar (çihardar) 7, 293, 1852, 2220,
 2222, 2227, 2372, 4121, 4682,
 4682, 4763, 5619, 5649, 5676,
 6361, 7142, 7166, 7201, 7348,
 7858, 8433, 8948, 8949
 ç.-arlar (çihardarlar) 7530
 ç.-asan (çihardasan) 1643
 ç.-dı 1538, 1878, 2487, 3848,
 3985, 4525, 4558
 ç.-dığ 8404, 8665
 ç.-ib (çihardı) 1708, 7789
 ç.-ım (çihardım) 4485, 5547
 ç.-ır (çihardır) 7, 2097, 3860,
 4345, 6017, 8395
 ç.-ma 1166, 8081
 ç.-mag 3440
 ç.-malı 144
 ç.-masa 5940
 ç.-maz 729, 3790, 8471
 ç.-mır 1524
 [= 63]
çilpag çiplak

ç. 39
 ç.+a (çılpağa) 5273
 ç.+ı (çılpağı) 1334
 [= 3]
çirag kandil, çıra
 ç. 2034, 3261, 3913, 4784, 4799,
 5844
 ç.+ı (çırağı) 6422, 8578
 ç.+ıdır (çırağıdır) 3250
 ç.+ımız (çırağımız) 7591
 ç.+ın (çırağın) 1335, 6685, 6687
 ç.+ına (çırağına) 2035
 ç.+ını (çırağını) 4240
 ç.+ımız (çırağınız) 7591
 [= 16]
çiragli kandilli, çıralı
 ç. 3020
 [= 1]
çırma- paçaları yukarı sıvamak
 ç.-yır 4445
 [= 1]
çirmagla- tırmıklamak
 ç.-r 7214, 7216
 [= 2]
çırman- paçaları sıvamak
 ç. 2008
 ç.-ar 4445, 4445
 ç.-ır 2003
 [= 4]
çırp- çırpmak
 ç.-an 1527
 ç.-dıca 3362
 ç.-ır 2801
 [= 3]
çirt tükürük sesi
 ç. 6046
 ç.+lar 5797
 [= 2]
çirtıg yırtık
 ç. 2036, 3329
 [= 2]
çirtla- yarılmak
 ç.-yır 3843
 [= 1]
çiban çiban
 ç. 7538
 [= 1]
çibin sivrisinek
 ç. 2037
 ç.+den 1474
 [= 2]
çiçek çiçek
 ç. 2038, 3881, 4246, 4558, 4558,
 4558, 6387, 7789
 ç.+den 6315
 ç.+dır 1336
 ç.+e (çiçeye) 1922
 ç.+i (çiçeyi) 663, 979, 2039
 ç.+in (çiçeyin) 5088
 ç.+leridir 8153
 [= 16]
çilov yular
 ç. 6321

- [= 1]
çinar çınar
 ç. 5249
 ç.+a 2040
 [= 2]
çini porselen
 ç. 1120, 2493
 [= 2]
çirk pislik, kir
 ç. 1815
 ç.+idir 7235
 [= 2]
çirkab çirkef, pis su
 ç.+a 2041
 [= 1]
çirkin çirkin
 ç. 1, 2042, 2043, 2044, 2045,
 3354, 4561, 8912
 ç.+den 4566
 [= 9]
çirkli pis, kirli
 ç. 1813
 [= 1]
çiy çiğ, pişmemiş
 ç. 2046, 2047, 2047, 2048, 2049,
 5583
 ç.+i 3465, 3465
 [= 8]
çiyelek atmaca
 ç.+i (çiyeleyi) 8093
 [= 1]
çiyin omuz
 ç. 3033
 ç.+e 3033
 ç.+inde (çiyinde) 311, 1217,
 1221, 2437
 ç.+indedir (çiyindedir) 7803
 ç.+ine (çiyinine) 2279, 8543, 8822
 [= 10]
çoban çoban
 ç. 938, 2050, 2051, 2052, 2279,
 4668, 4673, 4733, 4733, 4737,
 4849, 5063, 5696, 6534, 6743
 ç.+a 49, 2053, 5768
 ç.+am 6307
 ç.+ı 2054, 2055
 ç.+ın 2056, 2057, 3143, 5926,
 7896, 8287
 [= 27]
çobansız çobansız, sahipsiz
 ç. 2058, 2059, 2060, 7772
 [= 4]
çoh çok
 ç. 16, 16, 214, 320, 344, 672,
 692, 775, 823, 823, 892, 892,
 903, 1023, 1054, 1127, 1147,
 1230, 1392, 1523, 1610, 1850,
 1861, 1871, 1924, 1959, 2020,
 2038, 2051, 2061, 2062, 2063,
 2064, 2065, 2065, 2066, 2067,
 2068, 2069, 2069, 2070, 2071,
 2071, 2072, 2073, 2074, 2074,
 2075, 2076, 2077, 2077, 2077,
 2077, 2078, 2079, 2316, 2357,
 2463, 2546, 2915, 3109, 3113,
 3121, 3121, 3199, 3301, 3406,
 3408, 3519, 3604, 3649, 3711,
 3787, 3814, 3851, 3943, 4391,
 4558, 4570, 4747, 4905, 5033,
 5255, 5392, 5749, 5965, 6144,
 6213, 6261, 6350, 6437, 6516,
 6745, 6832, 6832, 6837, 6885,
 6886, 6959, 7215, 7386, 7477,
 7498, 7547, 7601, 7601, 7606,
 7650, 8235, 8235, 8248, 8256,
 8517, 8544, 8606, 8632, 8640,
 8650, 8751, 8754, 8774
 ç.+a 888, 894
 ç.+dan 903
 ç.+dur 335, 1753, 2144, 2342,
 2718, 4253, 7431
 ç.+sa 8119
 ç.+u 904, 5239
 ç.+un 893
 [= 135]
çohlu çoğunlukla - kalabalık
 ç. 1182
 [= 1]
çohlug çokluk, fazlalık
 ç.+undan (çohluğundan) 354
 [= 1]
çolag kolu sakat - solak
 ç. 2080, 2081, 2082, 5156, 5831,
 6349
 [= 6]
çomag çomak, sopa
 ç.+ım (çomağım) 4934
 ç.+ın (çomağın) 2083
 ç.+ına (çomağına) 5926
 ç.+ını (çomağını) 2279
 [= 4]
çomaglı sopalı
 ç.+nın 3019
 [= 1]
çonmag çömelmek
 ç.+a (çonmağa) 2291
 [= 1]
çopur çopur, pasaklı
 ç. 6276, 6276
 [= 2]
çor küfür
 ç. 2084
 [= 1]
çöl çöl - dışarı, yaban
 ç. 2138, 2138
 ç.+de 3311, 3485, 3488
 ç.+e 2138, 3023, 3836, 4357,
 4688, 6796
 ç.+lerde 7097
 ç.+ün 2011, 2085
 [= 14]
çöm- çömelmek
 ç.-se 525
 [= 1]
çömber çember
 ç. 5719

[= 1]
çömçe kepçe
 ç. 756, 1270, 1270, 2086, 2087,
 2386, 2498, 2870, 3856, 3857,
 3858, 3903, 4004, 4980, 4980,
 4980
 ç.+den 3855
 ç.+nin 3144, 3901
 [= 19]
çöp çöp, artuk
 ç. 707, 1573, 1793, 4452
 ç.+ü 1462
 ç.+ünden 2384, 7725
 ç.+ünül 8224
 [= 8]
çöplük çöplük
 ç.+de 5396
 [= 1]
çörek ekmek
 ç. 15, 87, 89, 129, 167, 317,
 1323, 1337, 1338, 1423, 1459,
 1475, 1476, 1555, 1555, 1555,
 2047, 2088, 2089, 2090, 2091,
 2091, 2092, 2093, 2096, 2200,
 2220, 2592, 2828, 2828, 2829,
 2830, 2831, 2930, 3187, 3451,
 4142, 4392, 4421, 4745, 5315,
 5484, 5509, 5626, 5629, 5756,
 5942, 5942, 6041, 6221, 6461,
 6793, 7181, 7213, 7338, 7467,
 7964, 8284, 8418, 8658, 8692,
 8750, 8751, 8790, 8971
 ç.+den 7975
 ç.+dir 108
 ç.+e (çöreye) 469, 1337, 2089,
 2094, 5698, 8418, 8442
 ç.+i (çöreyi) 111, 233, 236, 236,
 236, 640, 808, 808, 808, 808,
 1127, 1780, 2095, 2096, 2191,
 3180, 3311, 3312, 3313, 4414,
 4990, 5184, 5866, 6472, 6535,
 6536, 6557, 7126, 7468, 8271,
 8442
 ç.+im (çöreyim) 3464, 7018
 ç.+in (çöreyin) 967, 1775, 2097,
 2832, 8902
 ç.+indense (çöreyindense) 542
 ç.+ini (çöreyini) 1648, 2838,
 3322, 3580, 3919, 5551, 6361,
 7002, 7720
 ç.+inin (çöreyinin) 2098
 ç.+le 180, 180
 [= 125]
çörekçi ekmekçi
 ç. 8284
 ç.+ye 2096
 [= 2]
çörekli ekmekli, tok
 ç. 1555
 [= 1]
çöreksiz ekmeksiz, aç
 ç. 4188
 [= 1]

çubug çubuk
 ç. 5286
 [= 1]
çuğundur şeker pancarı
 ç. 1194, 3149
 [= 2]
çuha çuha
 ç. 3719, 3719, 3719, 3719
 ç.+lı 230
 ç.+mı 1523
 [= 6]
çuhur çukur
 ç.+dadır 4904, 7790
 ç.+u 6049, 7682, 7718
 [= 5]
çul çul
 ç. 4236
 ç.+u 132, 132, 4350
 ç.+ün 3402, 3403, 8422
 ç.+una 5349, 7993
 ç.+unu 7003
 [= 10]
çur oyunlarda kama
 ç.+una 768, 6269
 [= 2]
çust çarık
 ç.+u 4474
 [= 1]
çuval çuval
 ç. 727, 1339, 1339, 1625, 1626,
 2140, 2998, 4204, 4204, 5610,
 8645
 ç.+a 310, 2141
 ç.+da 1930
 ç.+dan 2139
 ç.+dır 2559
 ç.+ı 4358
 ç.+ıdır 6098
 ç.+ım 2547
 ç.+ın 3362, 3923
 ç.+ına 4259, 4767, 8505-
 ç.+ını 2553
 [= 25]
çuvalduz çuvaldız
 ç. 992, 1381, 5806, 5822, 8898
 ç.+u 5821
 [= 6]
çünkü çünkü
 ç. 3870
 [= 1]
çürü- çürümek
 ç.-mez 4265
 ç.-yer 2369, 5057, 7300
 [= 4]
çürüd- çürütmek
 ç.-üb 5573
 [= 1]
çürük çürük
 ç. 262, 2716, 3515, 7904
 [= 4]
çürükçü geveze
 ç. 2070
 [= 1]

çüst çarık	7795, 7796, 7817, 7869, 7903,
ç.+ümdür 1340	7912, 8007, 8047, 8047, 8114,
[= 1]	8121, 8207, 8209, 8264, 8274,
çüt çift, eşi olan - çift, koşum	8321, 8357, 8373, 8382, 8383,
ç. 972	8383, 8410, 8411, 8422, 8432,
ç.+e 1645, 2099	8523, 8523, 8533, 8566, 8566,
ç.+ünde 2989	8599, 8616, 8628, 8629, 8630,
[= 4]	8653, 8653, 8653, 8653, 8666,
da da, dahi	8666, 8738, 8796, 8800, 8800,
d. 1, 1, 19, 45, 73, 132, 132, 132,	8848, 8878, 8882, 8890, 8942,
146, 250, 277, 304, 307, 307,	8955, 8955, 8956, 8957, 8980
333, 333, 363, 397, 438, 501,	[= 336]
507, 520, 533, 533, 581, 584,	daban taban
586, 600, 605, 614, 620, 672,	d.+ı 3696, 4801
685, 686, 686, 698, 708, 710,	d.+ında 8176
743, 747, 759, 762, 762, 864,	d.+ından 1564
865, 876, 879, 904, 949, 957,	[= 4]
973, 973, 976, 982, 984, 987,	dabbag derici
989, 989, 995, 995, 999,	d. 2100
1034, 1044, 1071, 1118, 1169,	[= 1]
1169, 1201, 1215, 1234, 1284,	dabbaghana tabakhane
1301, 1340, 1361, 1419, 1445,	d.+da 4510
1447, 1447, 1483, 1580, 1609,	[= 1]
1656, 1671, 1705, 1711, 1748,	dad aman, yardım
1753, 1774, 1782, 1783, 1873,	d. 475, 686, 1262, 2101, 2102,
1879, 1890, 1949, 1979, 1992,	2102, 2102, 2103, 4741, 4906,
1994, 1995, 2038, 2038, 2069,	7810, 8974, 8974
2101, 2104, 2105, 2119, 2125,	d.+a 3837
2147, 2185, 2185, 2229, 2257,	d.+ı 250, 416, 982, 982, 982,
2263, 2387, 2406, 2411, 2460,	1223, 2111, 2112, 2113, 5203,
2469, 2617, 2618, 2620, 2646,	5410, 5469, 7650, 8716, 8716
2646, 2651, 2660, 2661, 2698,	d.+ına 2237, 4102, 7882
2742, 2771, 2839, 2851, 2899,	d.+ındır 5207, 8308
2915, 2922, 3012, 3178, 3178,	d.+ını 277, 495, 3398, 7756
3300, 3301, 3339, 3346, 3404,	d.+ıycan 2101, 2101
3450, 3496, 3496, 3502, 3507,	[= 40]
3541, 3544, 3572, 3589, 3638,	dad- tatmak
3638, 3643, 3643, 3644, 3663,	d. 7100
3709, 3734, 3770, 3791, 3810,	d.-an 1341, 6440
3810, 3827, 3843, 3933, 3933,	d.-dığını 4640
4009, 4106, 4121, 4133, 4150,	d.-magla 2109
4150, 4152, 4154, 4273, 4274,	d.-mamısan 2110
4361, 4393, 4393, 4431, 4463,	d.-mayan 99, 1341
4467, 4473, 4491, 4502, 4678,	[= 8]
4700, 4735, 4735, 4757, 4846,	dadand- dadandmak
4998, 5002, 5158, 5263, 5274,	d.-an 1616, 2104, 2105, 2106,
5282, 5292, 5294, 5306, 5327,	4864, 6492
5400, 5429, 5466, 5522, 5540,	d.-ana 7876
5550, 5550, 5557, 5567, 5582,	d.-anla 2107
5648, 5696, 5809, 5818, 5819,	d.-ar 6140
5851, 5854, 5857, 5876, 5876,	d.-mısan 2108
5937, 5974, 6066, 6079, 6130,	[= 10]
6165, 6219, 6250, 6250, 6289,	dadandır- dadandırmak
6335, 6342, 6342, 6343, 6343,	d.-ma 2267
6418, 6517, 6538, 6593, 6606,	[= 1]
6646, 6678, 6718, 6815, 6815,	dadımlıg tadımlık
6865, 6909, 6909, 6918, 6937,	d.+dır 2114
6963, 7016, 7024, 7025, 7107,	[= 1]
7108, 7108, 7124, 7130, 7131,	dadlan- tatlanmak
7221, 7240, 7269, 7314, 7315,	d.-ar 3710
7315, 7436, 7476, 7476, 7563,	[= 1]
7565, 7570, 7571, 7584, 7584,	dadlı tatlı
7601, 7718, 7723, 7780, 7790,	

- d. 2115, 2116, 2117, 2158, 4412,
4763, 6394, 7752
[= 8]
- dadsız tatsız**
d. 2116, 2117, 2118, 2119
[= 4]
- dağ dağ**
d. 155, 380, 539, 663, 931, 936,
941, 1444, 1477, 2120, 2121,
2122, 2123, 2124, 2125, 2126,
2127, 2128, 2129, 2130, 2131,
2132, 2133, 2134, 2135, 2136,
2137, 2143, 2144, 2145, 2147,
2252, 2258, 3016, 3034, 3138,
3310, 3603, 4186, 4527, 5089,
6111, 6209, 6342, 7459, 7645,
8350
d.+a 534, 2125, 2126, 2127,
2138, 2142, 3710, 3873, 4012,
6694, 6694
d.+can 6870
d.+da 697, 734, 1732, 1732, 2761,
3392, 3472, 4903, 7958
d.+dan 2132, 2142, 2143, 2144,
2499, 2762, 4827, 5432, 5615,
8259
d.+ı 155, 361, 2145, 2735, 3034,
3603, 4039, 5195, 5199, 6570,
6857, 6928, 6928, 8653
d.+ın 1671, 2147, 2148, 2762,
5090
d.+ına 570, 2149
d.+lar 363, 501, 867, 2150, 2151,
2742, 3239, 4190, 4846, 5292,
7466, 7583, 8979
d.+lara 3020, 3366, 3742, 3846
d.+larda 674, 3798, 3846, 4193
d.+ları 1146, 1970, 3742
[= 123]
- dağarcığ azık torbası, dağarcık**
d. 1342, 1343, 1622, 2139, 2233,
7544, 8369
d.+a (dağarcığa) 4956
d.+ı (dağarcığı) 6538
d.+ıdır (dağarcığıdır) 6850
d.+ında (dağarcığında) 2112, 5696
d.+ını (dağarcığını) 2140, 2141
[= 14]
- dağıl- dağılmak**
d.-acag 7588
d.-an 4912
d.-anda 3864, 3864, 3864, 3864
d.-ar 3864, 3864
d.-asan 2146
d.-sa 3477
d.-sın 7850
[= 11]
- dağıt- dağıtmak**
d. 7754
d.-an (dağıdan) 4622
d.-ar (dağıdar) 3417, 3600, 7956
d.-dı 3858, 7971
d.-ır (dağıdır) 7971
- d.-maz 4622
[= 9]
- dağla- dağlamak, yakmak**
d. 1371
d.-rlar 208, 5351, 8587
d.-yır 7361, 8408
d.-yırlar 4115
[= 7]
- dağlan- dağlanmak, yarası yakılmak**
d.-arsan 931
[= 1]
- daha daha**
d. 781, 990, 2190, 4101, 4214,
4514, 4543, 4895, 7241, 8070
[= 10]
- dahma toprak kulübe**
d.+m 7055
d.+ya 1760
[= 2]
- daim sürekli**
d. 3094, 3444, 8331
[= 3]
- daima sürekli**
d. 6487
[= 1]
- daire daire, çenber**
d.+nin 2152
[= 1]
- dal dal, budak**
d. 2153, 4654, 7533
d.+a 339, 2154, 3482, 3626, 7578
d.+da 2156, 3628, 8210
d.+dadır 1746, 1754
d.+dan 2157, 2158
d.+dır 1746, 1746
d.+ı 2159, 4150, 8448
d.+ıma 5762
d.+ımdan 3199
d.+ın 2160
d.+ına 706, 2621, 3722, 8355,
8355
d.+ınca 1215, 2161, 3128, 5077,
5136, 5486, 5540, 6526, 6642,
6659, 6678, 6951, 6952, 7130,
7168, 7716, 7716, 7824, 8160
d.+ında 943, 1473, 2162, 5214,
8002
d.+ını 7419
d.+ısı 944, 2651, 8003
[= 56]
- dal- dalmak**
d.-ınca 5409
d.-mag 2600
[= 2]
- dalaş- dalaşmak**
d.-an 2155
d.-anda 141, 5722
d.-anın 5481
d.-dı 1216, 4491, 5721
d.-ır 4053
d.-mag 1218
[= 9]
- daldalan- dalgalanmak**

- d. 2125
d.-masın 2234
[= 2]
- dalgasız dalgasız**
d. 2381
[= 1]
- dam ev, çatı**
d. 4, 180, 572, 572, 2163, 2164,
2165, 2173, 2470, 2514
d.+a 2169, 6096, 6490, 7997
d.+da 2168, 6332
d.+dan 2169, 2170, 2171, 2171,
2172, 6490, 7982
d.+ı 3522, 6341
d.+ımız 2173
d.+ında 7900
d.+ını 8002
[= 28]
- dam- damlamak**
d.-a 2166, 2166
d.-ar 1160, 2167, 2167, 3079,
4217, 8131
d.-ır 4149, 4581
d.-ması 8407
[= 11]
- damad damat**
d. 8936
[= 1]
- damag damak**
d.+ında (damağında) 2113
[= 1]
- damaglı damalı**
d. 1535
[= 1]
- damar damar**
d.+a 2174
d.+da 2033
d.+dan 1627
d.+ı 299, 3872, 7664
[= 6]
- damazlık damızlık**
d.+ını (damazlığını) 2175
[= 1]
- damçı damla**
d. 2448, 5091
d.+dan 8399
[= 3]
- damen etek**
d.+de 4002
[= 1]
- damğa damga**
d.+nı 5589
[= 1]
- dan tan yerinin ağarması**
d. 516, 2176
[= 2]
- dan- inanmak**
d.-an 3371
d.-ar 1610, 3931
d.-maz 4544
d.-misan 2177
[= 5]
- dana dana**
- d. 1344, 1345, 1345, 1451, 2178,
2179, 3189, 3248, 3634, 6874,
6875, 6890, 7578, 7756
d.+nı 2186, 6107, 6532, 6533,
6830, 7933, 8665
d.+nın 2180, 4575, 6082
d.+sıdır 6834
d.+sını 677, 3587
d.+ya 582, 1829, 4641
[= 30]
- danalı danası olan**
d. 2181
[= 1]
- danende bilgili, bilen**
d. 8356
[= 1]
- danış- konuşmak**
d. 71, 1256, 2850, 3233, 3530,
3533, 3574, 4518, 4870, 5487,
5491, 5908, 6088, 7032, 7602,
7603, 7652, 8591, 8696, 8890
d.-a 4126
d.-an 65, 3531, 3531, 3951, 5466,
8179, 8512, 8518
d.-ana 2070, 2182, 5092, 8158
d.-anda 141, 2183, 5506, 7030,
8759
d.-anı 1672, 2184, 2937
d.-anın 2664, 8177
d.-anla 2938
d.-ar 972, 1290, 2409, 3227,
4449, 5164, 5826, 6692, 6749,
6756, 7068, 8094, 8544
d.-arlar 7130, 8729
d.-dı 1290, 6692
d.-ır 1332, 1623, 1722, 7642,
7809
d.-ıram 2185
d.-ma 1096, 1669, 1680, 3558,
5283, 6884, 7033, 7056, 8416,
8611
d.-mag 2068, 2074, 2186, 2187
d.-magdan 5605
d.-mağa 5605
d.-mamag 2187
d.-masa 8544
d.-maz 139, 381, 1682, 3531,
5466
d.-mazlar 6951
d.-mıram 2185
d.-san 3945
[= 93]
- danışık konuşma, konuşuk**
d.+dan 5638, 7604
[= 2]
- danışıl- konuşulmak**
d.-ar 3851
[= 1]
- dar dar, geniş değil**
d. 221, 631, 1118, 1416, 1963,
2188, 2705, 2709, 2746, 2854,
3379, 4800, 4800, 4800, 6061,
6558, 6860, 7161, 7845, 8419

- d.+da 5415
d.+dır 6861, 6861, 6861, 8737
[= 25]
- dar** darağacı
d.+a 200, 201
- dara-** taramak
d.-dı 5876, 5888
d.-dım 7584
d.-mağa 1062
d.-yanımız 4735
d.-yaram 8880
[= 6]
- darag** tarak
d. 3708, 4166, 5874
d.+ı (darağı) 5883
d.+ımız (darağımız) 1551, 5148
[= 6]
- darayı** kalın ipek kumaş
d. 106, 2189, 4028
[= 3]
- darğa** köy muhtarı, yöneticisi
d. 1439, 2190, 5957, 6091, 6862
d.+sı 1548
[= 6]
- darı** darı, mısır
d. 54, 111, 721, 723, 1280, 2191,
2694, 3515, 3809, 3923, 4717,
6401, 6977, 7495, 7588, 7838
d.+dan 31, 2806, 8541
d.+m 2547
d.+mızı 2192
d.+nı 1778
d.+sı 7900
d.+ya 1273, 2193
d.+ycan 2194
[= 26]
- darıhdır-** sıkıştırmak
d.-ma 1610
[= 1]
- darlıg** yoksulluk
d. 8267, 8791
d.+a (darlığa) 4829
[= 3]
- dart-** tartmak
d.-an 7108
d.-ar 2541
d.-dığını 2541
[= 3]
- darvaza** avlu kapısı
d. 1416, 2195, 2648
d.+dan 2196
d.+sı 2489, 7358
d.+sıdır 1198
d.+yacan (darvazaycan) 2760
[= 8]
- daş** taş
d. 94, 419, 474, 477, 477, 572,
635, 635, 640, 640, 689, 731,
731, 865, 1024, 1036, 1040,
1041, 1346, 1346, 1347, 1359,
1408, 1629, 1673, 1710, 1721,
1840, 1894, 2041, 2056, 2081,
2157, 2197, 2198, 2199, 2200,
2201, 2202, 2203, 2203, 2204,
2205, 2206, 2207, 2208, 2209,
2210, 2211, 2212, 2213, 2214,
2215, 2216, 2217, 2218, 2219,
2307, 2337, 2341, 2341, 2451,
2452, 2494, 2555, 2748, 2924,
2991, 3132, 3133, 3206, 3357,
3416, 3611, 3763, 3803, 4129,
4200, 4248, 4596, 4626, 4823,
4924, 5140, 5140, 5140, 5140,
5140, 5140, 5140, 5563, 5966,
5974, 6391, 6417, 6573, 6767,
7004, 7192, 7419, 7459, 7467,
8543, 8547, 8589, 8745, 8870
d.+a 218, 1074, 1074, 1074,
2160, 2204, 2214, 2225, 3009,
4823, 5505, 5600, 5671, 5856,
6799, 6823, 7419, 8345, 8753
d.+dan 928, 1074, 1074, 1113,
1475, 2097, 2220, 2221, 2222,
2223, 2224, 2544, 3129, 3322,
5584, 5671, 6361, 6381, 7665,
7928
d.+dır 3142
d.+ı 421, 572, 635, 1041, 1041,
1088, 1282, 2005, 2011, 2085,
2167, 2205, 2206, 2225, 2226,
2227, 2555, 3010, 3209, 3215,
3978, 4164, 4702, 4749, 4842,
4942, 5754, 6441, 7385, 7694,
8159
d.+ıdır 7395, 8995
d.+ın 865, 2228, 5077, 5093,
8165, 8347, 8617
d.+ına 1075, 6191
d.+ınacan 3176
d.+ından 3440
d.+ını 6191
d.+la 1348, 1349, 1350, 1438
d.+lar 2229, 5605
[= 198]
- daş-** taşmak
d.-anda 3901, 3902
d.-andan 756
d.-ar 5635
d.-dan 235
[= 5]
- daşdemir** Taşdemir
d. 264
[= 1]
- daşgın** sel, taşkın
d. 5091, 6630
d.+ını 8196
[= 3]
- daşı-** taşımak
d. 689, 920, 1629, 1840, 1894,
2206, 2971, 3357
d.-yar 7347
d.-yım 8072
d.-yır 8412, 8413
[= 12]
- daşın-** taşınmak
d.-ma 2230, 2231

- [= 2]
daşsız taşsız
 d. 2644
 [= 1]
dava kavga, dava, dögüş
 d. 2232, 2233, 2234, 2235, 2892,
 3706, 4265, 5009, 5394, 5900,
 8173
 d.+da 2240, 2241, 2242, 2243,
 2244
 d.+m 6579
 d.+nı 356, 2245, 2246, 2247,
 2248, 2249, 7516
 d.+sı 791
 d.+sını 2250
 [= 26]
davaçı davacı
 d. 2236
 d.+n 2237
 [= 2]
davakar kavgacı
 d.+ın 2238
 [= 1]
davalı davalı, kavgalı
 d. 2239
 [= 1]
davam devam
 d. 3522
 [= 1]
davarsız davarı olmayan, davarsız
 d. 810, 3078, 7047
 [= 3]
day tay
 d. 562, 778, 2251
 [= 3]
daya- dayamak
 d.-dı 6384
 d.-yib 2160
 [= 2]
dayag dayak, destek
 d. 1070
 d.+ı (dayağı) 871, 2052, 2252
 [= 4]
**dayan- yaslanmak, dayanmak -
 güvenmek**
 d. 2253, 4250, 8837
 d.-an 2254
 d.-ar 6313, 6353, 7695
 d.-dim 2216
 d.-ib 1238, 3020, 5369, 8992
 d.-ın 4250, 4250
 d.-ma 1222, 2909
 d.-maz 2104, 4864, 6456, 6693,
 7695, 8979
 d.-mır 6002
 d.-mışam 10, 2274
 d.-sın 8440
 [= 26]
dayandır- dayandırmak
 d.-dı 1171
 [= 1]
dayaz çıplak
 d. 177
- [= 1]
dayça tay, taycık
 d. 2255, 2256
 [= 2]
daye dadı, süt anne
 d.+nin 676
 d.+si 4163
 [= 2]
dayı dayı
 d. 2257, 2258, 2259, 4874
 d.+dır 924, 2257
 d.+m 3752
 d.+mdır 3570
 d.+sı 230, 925, 1905, 2260, 3427,
 5775
 d.+sıdır 524, 5458, 5782, 7352,
 7359
 d.+sına 2260, 4226, 4762, 4937,
 8341
 d.+sından 2305
 d.+ya 4118, 6740
 [= 27]
daylag bir yaşına yaklaşmış tay
 d.+lar 7993
 [= 1]
daz dazlak, kel
 d. 1097, 1097, 1562, 2261, 6320,
 7522
 d.+a 1562, 6320
 d.+ın 2262
 [= 9]
de de, dahi
 d. 1, 1, 25, 59, 71, 129, 146, 147,
 147, 172, 222, 236, 254, 257,
 296, 337, 341, 351, 351, 352,
 352, 357, 362, 525, 547, 569,
 591, 595, 606, 614, 640, 698,
 700, 715, 792, 845, 852, 867,
 889, 965, 986, 1013, 1013,
 1021, 1033, 1143, 1154, 1167,
 1183, 1183, 1192, 1209, 1211,
 1231, 1233, 1262, 1262, 1270,
 1270, 1279, 1297, 1297, 1301,
 1303, 1338, 1351, 1352, 1353,
 1361, 1379, 1394, 1409, 1422,
 1424, 1427, 1436, 1441, 1478,
 1483, 1488, 1489, 1489, 1498,
 1499, 1503, 1503, 1504, 1512,
 1515, 1515, 1518, 1533, 1536,
 1556, 1605, 1616, 1656, 1665,
 1667, 1667, 1676, 1689, 1694,
 1701, 1718, 1718, 1751, 1803,
 1845, 1877, 1905, 1913, 1913,
 1925, 1933, 1933, 2006, 2079,
 2096, 2102, 2138, 2144, 2264,
 2265, 2265, 2308, 2311, 2314,
 2332, 2347, 2416, 2441, 2460,
 2464, 2468, 2471, 2512, 2594,
 2594, 2618, 2638, 2696, 2712,
 2742, 2744, 2745, 2757, 2758,
 2765, 2787, 2829, 2838, 2845,
 2853, 2855, 2856, 2883, 2888,
 2888, 2910, 2923, 2932, 3021,

3021, 3036, 3039, 3041, 3057,
3070, 3073, 3125, 3142, 3142,
3143, 3144, 3146, 3147, 3150,
3166, 3193, 3222, 3245, 3301,
3323, 3350, 3350, 3350, 3547,
3560, 3614, 3633, 3633, 3661,
3665, 3690, 3731, 3745, 3774,
3792, 3801, 3852, 3902, 3902,
3911, 3937, 3994, 3995, 4019,
4069, 4112, 4119, 4126, 4126,
4268, 4272, 4304, 4318, 4339,
4357, 4361, 4369, 4399, 4428,
4432, 4460, 4553, 4558, 4586,
4684, 4684, 4684, 4684, 4685,
4710, 4841, 4873, 4873, 4880,
4916, 4919, 4944, 4952, 4980,
4980, 4980, 4999, 5042, 5055,
5167, 5167, 5282, 5282, 5294,
5294, 5464, 5472, 5474, 5500,
5515, 5604, 5604, 5604, 5604,
5604, 5604, 5649, 5672, 5698,
5699, 5699, 5700, 5701, 5713,
5719, 5723, 5730, 5756, 5818,
5911, 5927, 5964, 5964, 5968,
6000, 6029, 6078, 6137, 6151,
6158, 6165, 6221, 6224, 6256,
6260, 6272, 6294, 6353, 6439,
6455, 6492, 6514, 6555, 6572,
6579, 6581, 6584, 6587, 6589,
6595, 6600, 6602, 6642, 6654,
6664, 6719, 6727, 6822, 6837,
6850, 6850, 6856, 6930, 6944,
6958, 6958, 6960, 6976, 7014,
7024, 7052, 7054, 7064, 7068,
7069, 7070, 7076, 7086, 7089,
7098, 7100, 7112, 7127, 7136,
7140, 7283, 7327, 7420, 7466,
7503, 7504, 7545, 7556, 7573,
7608, 7618, 7637, 7651, 7660,
7684, 7693, 7693, 7810, 7974,
7974, 7974, 7985, 7987, 7989,
8043, 8062, 8067, 8099, 8179,
8215, 8230, 8273, 8302, 8302,
8321, 8324, 8418, 8639, 8695,
8715, 8720, 8720, 8738, 8792,
8839, 8925, 8957, 8995, 8995

[= 393]

de- demek, söylemek

d. 268, 831, 1354, 1503, 1503,
1532, 1859, 2533, 2849, 3160,
5334, 6189, 6308, 6494, 6631,
7647, 7654, 7666, 8506, 8506
d.-di 893, 1524, 1525, 1526,
1527, 1527, 1527, 2270, 2270,
2270, 2270, 2273, 2274, 2275,
2276, 2277, 2277, 2325, 2342,
2342, 2343, 2492, 2493, 2523,
2524, 2525, 2692, 3394, 3414,
3620, 3846, 3846, 3903, 3903,
3907, 4185, 4250, 4256, 4505,
4668, 4824, 4906, 5324, 5757,
5758, 5758, 5831, 5831, 5831,
5831, 5838, 6169, 6483, 6490,

6491, 6491, 7212, 7547, 7573,
7584, 7810, 7942, 7964, 7964,
7965, 8579, 8750

d.-dik 2283

d.-diler 893, 1355, 1506, 1526,
1527, 1527, 1527, 2076, 2076,
2271, 2272, 2273, 2274, 2275,
2276, 2277, 2277, 2278, 2279,
2342, 2342, 2343, 2456, 2493,
2523, 2524, 2525, 2525, 3418,
3418, 3676, 3846, 3846, 3871,
4012, 4185, 4250, 4668, 4935,
5342, 5426, 5757, 5758, 6169,
6422, 6490, 6491, 6491, 7212,
7547, 7942, 7964, 7964, 7965,
8750

d.-dim 974, 2280, 2281, 2282,
6292, 6293, 6320, 8337

d.-din 4642, 6625, 6823, 6823,
7260

d.-diyi 2283

d.-diyim 7792

d.-diyini 308, 1214, 2128, 2284,
2866, 4213, 4370, 6230, 7605

d.-diyinden 2285

d.-diyine 961

d.-diyini 2285

d.-me 16, 357, 919, 1532, 1547,
1781, 1781, 1781, 1803, 2361,
2849, 3381, 5215, 5220, 5386,
6308, 7319, 7565

d.-medi 5324

d.-mediler 2271, 5426

d.-medim 2282, 6292, 6296, 8337

d.-medin 3298

d.-mediyin 2284

d.-mek 244, 719, 2362, 2363,
3687, 4323, 4514, 4765, 5236,
5307, 5501, 5962, 6297, 8363

d.-mekdense 6189

d.-mekdir 243, 1102, 3255, 3291,
3786, 6368, 6915

d.-mekle 1860, 1942, 1942, 4893

d.-mektir 4058, 4670

d.-memiş 2281

d.-memişler 7768

d.-merem 6337

d.-mese 6047

d.-mesen 2364, 7823

d.-mesi 3975, 3975

d.-mesinler 3154, 6273

d.-meye 4036, 7057

d.-meyib 6034

d.-meyibler 648, 937

d.-mez 803, 1176, 2914, 4371,
4986, 5182, 6355, 6688

d.-mezler 4016, 4392, 4394, 4978,
5067, 5069, 5076, 5212, 5218,
5249, 5250, 5259, 8460

d.-mirem 2538, 6298, 8883

d.-mirsen 3547

d.-mirsiniz 2377

- d.-miş 343, 1505, 1834, 2295, 4088
d.-mişem 2913
d.-mişler 3240, 7768, 8429
d.-se 5507
d.-seler 2457
d.-sem 2084, 2912
d.-sen 360, 360, 2144, 2458, 2459, 5204
d.-sene 3473
d.-sin 5043, 5666, 7907
d.-sinler 4473, 4474, 5354, 5623
d.-yecek 3531, 8161
d.-yecen 7128
d.-yem 3167, 6611
d.-yen 1871, 2342, 2530, 2531, 2665, 3039, 3159, 4843, 6136, 7129, 7422, 7423, 7423, 7424, 7425, 7606, 8362, 8362
d.-yende 4541, 4906, 6313, 8338
d.-yenden 1490, 1499, 1499, 5622, 6894, 6894, 8907
d.-yene 649, 961, 2084, 7230
d.-yeni 429, 650
d.-yenin 2666, 2878, 8558
d.-yer 29, 29, 32, 176, 178, 338, 351, 504, 528, 622, 622, 683, 845, 878, 878, 1033, 1034, 2157, 2314, 2315, 2459, 2464, 2584, 2710, 2723, 3039, 3637, 3689, 3752, 4019, 4129, 4206, 4214, 4484, 4484, 4485, 4607, 5033, 5449, 5526, 5709, 5913, 6011, 6046, 6144, 6564, 6688, 6861, 6861, 6871, 7217, 7480, 7480, 7563, 7869, 7956, 7959, 7961, 8032, 8033, 8147, 8196, 8886
d.-yerde-yer 3394
d.-yerdiler 7291
d.-yerdim 4874
d.-yerem 1356, 6333, 8343
d.-yerler 194, 1740, 2070, 2402, 2676, 2769, 2795, 3596, 4017, 4487, 4582, 5845, 6330, 6886, 6889, 7094, 7607, 7653, 7656, 7659, 7668, 8159, 8181, 8251, 8463, 8507, 8767
d.-yersen 186, 1356, 1740
d.-yib 2266, 2266, 2586, 6058, 6059, 8093
d.-yibler 303, 648, 937, 1693, 3368, 3670, 4855, 5910, 6143, 8037, 8052
d.-yim 2757, 4943, 7440, 8839
d.-yince 831, 6494
d.-yir 1148, 1231, 1270, 1278, 1507, 2284, 2767, 2767, 3161, 3667, 4157, 4980, 6861, 6961, 6961, 7069, 7915, 8033
d.-yirem 2538, 2539, 4285, 6299, 6300
d.-yirler 3628, 3628
d.-yirsen 4101, 6002, 6002, 6298
d.-yinen 1466
[= 488]
deb örf, gelenek
d.+i 5258
d.+idir 6190
[= 2]
decellik deccallik, zorbalık
d.+dir 1762
[= 1]
dede baba
d. 2263, 2270, 5220, 8906
d.+dir 2263
d.+m 2264, 2265, 2266, 3502, 3502
d.+n 4902
d.+ne 2267, 2270
d.+sinden 2268
d.+sini 2269, 3130
[= 16]
dedeli babası olan
d. 7421
[= 1]
dedirt- dedirtmek
d.-en (dedirden) 2531
d.-er (dedirder) 4454, 8973
d.-mez 109
[= 4]
def tef, müzik aleti
d. 8984
d.+e 8984
[= 2]
def kovmak
d.-) 7279
[= 1]
defe defa, kere
d. 133, 143, 151, 194, 389, 1357, 1357, 1358, 1358, 1590, 1890, 1890, 2249, 3407, 4170, 4504, 4724, 5757, 5834, 5837, 6676, 8097, 8686, 8686
[= 24]
defelik defalık, kerelik
d. 6494
[= 1]
defli tefi olan
d. 8985
[= 1]
defter defter
d.+inde 257, 5702
[= 2]
degige dakika
d.+ler 3295
d.+lerdir 3295
d.+sini 8230
[= 3]
dehen ağız
d.+den 4303
[= 1]
dehi da, de, dahi
d. 1975, 2665, 6775
[= 3]
dehven /.../

- d.+i 2286
[= 1]
- del- delmek**
d.-er 2167, 2408, 7633
d.-ir 7544
d.-sin 1969
[= 5]
- deli deli**
d. 388, 390, 391, 394, 396, 405, 557, 557, 557, 1231, 1359, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2316, 2317, 2318, 2319, 2332, 2342, 2342, 2342, 2342, 2343, 2344, 2347, 2795, 3022, 3022, 3236, 3236, 3236, 4789, 4860, 6294, 6294, 6294, 6587, 7503, 7683, 8356
d.+ce 2320, 2320
d.+den 453, 1360, 1844, 2292, 2321, 2322, 8852
d.+dir 2076, 2323
d.+ler 2324
d.+lik 82
d.+ni 2325, 2326, 6587
d.+nin 397, 398, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 3662, 4890, 5094
d.+si 218, 218, 4166, 4166, 4166, 5185, 5600, 5600, 6956
d.+sini 3023, 3088
d.+ye 413, 1794, 2293, 2294, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 3767, 8206
[= 136]
- delik delik**
d. 3513, 7903, 7903, 7904
d.+den 7543
[= 5]
- delilik delilik**
d.+le 6295
[= 1]
- delisiz delisiz, delisi olmayan**
d. 2300, 3024
[= 2]
- dellal tellal, çığırtkan**
d.+a 3868
[= 1]
- dellek berber**
d. 2356, 5271, 5958
d.+i (delleyi) 2357
d.+in (delleyin) 2356, 5095, 7293
[= 7]
- delleklik berberlik**
d.+i (dellekliyi) 2358
[= 1]
- dem zaman, devir**
d. 2359, 2359, 2360, 2360, 2861, 5175, 8858
d.+de 352
[= 8]
- demhana dūnya**
d. 5030
[= 1]
- demir demir**
d. 2365, 2365, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2372, 4262, 4262, 4898, 5682, 6175, 7587, 8468, 8807
d.+den 1361, 5883, 7162
d.+dir 4818, 7605
d.+i 2366, 2370, 2371, 2372
d.+ini 543
[= 26]
- demirçi demirçi**
d. 2370, 2373, 2374, 5703
d.+de 2375
d.+nin 2376
[= 6]
- demye çorak, sulanmayan**
d. 7580
[= 1]
- den tane, tahıl tanesi, tahıl**
d. 8772
d.+e 4703, 6664
d.+i 1342, 1480, 2378, 2379, 2380, 2545
d.+in 2550
d.+ini 6324, 7469
d.+leri 5017
[= 13]
- dene tane, tahıl**
d. 762, 2992
[= 2]
- dengeser denk, akran**
d. 6782
[= 1]
- deniz deniz**
d. 2381, 2382, 2383, 2778, 7506, 8535
d.+de 2384, 3131
d.+den 8188
d.+e 414, 2385
d.+i 2385, 2386
d.+ler 2742
[= 14]
- denle- tanelemek**
d.-se 6699
[= 1]
- der- dermek, yığımak, toplamak**
d. 4775
d.-dik 1557, 1560
d.-dim 2268
d.-ende 2183
d.-er 1756, 5166, 8087
d.-ir 1413
d.-mez 8010
d.-mezler 7037
[= 11]

derbeder derbeder, serseri

d. 5387

[= 1]

derbendli derbentli, derbent

şehrinden olan

d. 972

[= 1]

derd dert

d. 405, 588, 1674, 1711, 1993,
2046, 2047, 2270, 2388, 2389,
2390, 2391, 2392, 2393, 2394,
2395, 2396, 2397, 2397, 2398,
2399, 2400, 2401, 2402, 2403,
2404, 2405, 2406, 2407, 2408,
2408, 2414, 3288, 3374, 3465,
4012, 4054, 4448, 6263, 6435,
6695, 6773, 6802, 6805, 7409,
8375, 8896

d.+e 1994, 2398, 2399, 8213

d.+i 451, 571, 986, 1698, 1712,
2013, 2013, 2147, 2400, 2409,
2410, 2411, 2511, 3502, 3726,
4566, 5013, 5081, 5089, 5182,
5185, 5186, 5897, 5977, 5986,
6086, 6814, 7218, 7277, 8656

d.+idir 5906

d.+ile 5163

d.+im 1274, 2416

d.+imden 3979

d.+imi 74, 4943

d.+imiz 2412

d.+in 2412, 2413, 2431, 4076,
6434

d.+inden 5164, 5677

d.+ine 8567

d.+ini 405, 2015, 2343, 2414,
2415, 2416, 2417, 2418, 2629,
3298, 4076, 4076, 4363, 7128,
8197, 8582

[= 113]

derdecer dert artıran

d. 3555

[= 1]

derdli dertli

d. 2418, 4103

d.+ler 2412

d.+ni 2419

d.+nin 2418

[= 5]

derdsiz dertsiz

d. 2420, 2421, 2422

d.+lere 2412

[= 4]

dere dere

d. 1713, 1713, 2137, 2423, 2424,
3760, 3875, 4761, 4761

d.+de 5096

d.+den 2657, 6436, 8756

d.+ni 2425

d.+ye 306, 306

[= 16]

dergah dergah

d.+ın 2426

[= 1]

deri deri

d. 1406

d.+den 7148

d.+dir 1362, 7640

d.+ni 2100

d.+si 1363, 2481, 2485, 4488,
5602, 6921, 8098

d.+sindedir 8389

d.+sinden 7152

d.+sine 4676, 8100

d.+sini 5800

d.+ye 1315

[= 18]

deril- toplanılmak, derilmek

d.-memiş 2427, 2988

[= 2]

derin derin

d. 177, 2286, 2428, 6486, 6588

d.+dir 584, 8188

d.+e 2429

[= 8]

derman derman

d. 588, 2331, 2405, 2406, 2410,
2411, 2430, 5308, 5526, 5877,
6435, 8075, 8175

d.+ı 2431, 5095, 6434

[= 16]

dermansız dermansız

d. 2431

[= 1]

ders ders

d. 1759, 3116, 6274

[= 3]

derviş derviş

d. 265, 2432, 2433, 2434, 2435,
2436, 2437, 2438, 2961, 2961,
4132, 4570, 4838, 4951, 5002,
7189

d.+e 2439, 7185

d.+i 2440, 7505

d.+in 2441, 2442

d.+indir 5365

[= 23]

dervişlik dervişlik

d.+dir 6458

[= 1]

derya derya, deniz

d. 2443, 2444, 2445

d.+ca 8960

d.+da 2446, 3375, 6660

d.+daki 2447

d.+dan 2448, 2449, 2450, 7704

d.+dır 3375

d.+nı 1000

d.+ya 2451, 2452, 2452, 2452,
2688, 7545, 8484

[= 21]

deryaz sundurma

d. 2453

[= 1]

derzi terzi

d. 2454

- d.+nin 2455
d.+ye 2456
[= 3]
- desmal mendil**
d. 464
[= 1]
- dest el**
d.+ini 2460
[= 1]
- deste deste**
d. 2427, 8596
d.+ni 8155
d.+si 6686
d.+sin 1237
d.+siyle 5125
[= 6]
- destemazsız aptessiz**
d. 2461
[= 1]
- destgah debdebe, tantana**
d.+ını 8265
[= 1]
- deş- deşmek**
d.-ib 5938
[= 1]
- deşik deşik, delik**
d. 5815
d.+dedir 7542
d.+den 4459, 7371, 7547
d.+e (deşiye) 1818, 7547
d.+inde (deşiyinde) 7220
d.+ini (deşiyini) 7539
[= 9]
- deşil- deşilmek**
d.-di 7588
[= 1]
- deva deva**
d.+san 8213
d.+sını 2415
[= 2]
- deve deve**
d. 199, 790, 932, 1805, 1988,
2462, 2463, 2464, 2465, 2466,
2467, 2468, 2469, 2470, 2471,
2472, 2473, 2474, 2475, 2476,
2477, 2478, 2479, 2480, 2481,
2482, 2483, 2484, 2485, 2486,
2487, 2488, 2783, 3703, 3808,
3823, 5398, 5439, 5482, 5704,
5855, 5925, 6446, 6870, 6990,
7447, 7797, 8357, 8895, 8962
d.+cen 6870
d.+ci 2489
d.+den 838, 2490, 2491, 2492,
2493, 2494
d.+ler 3072
d.+leri 2272, 2496, 7795
d.+ni 1846, 2497, 2498, 2499,
2500, 2501, 2502, 2503, 2504,
2505, 2506, 2507, 2508, 4293,
5820, 6589, 8353
d.+nin 1363, 1462, 1538, 2509,
2510, 2511, 2512, 2513, 2514,
2515, 2516, 2517, 2518, 3615,
3824, 4949, 6921, 7484, 7491
d.+si 2519
d.+sidir 8944
d.+sini 3704
d.+ye 572, 1846, 2477, 2523,
2524, 2525, 2526, 2527, 5704,
5921
d.+yecen 2528
[= 112]
- deveçi deveci, kervancı**
d. 8357
[= 1]
- deveğuşu deve kuşu**
d. 2495
[= 1]
- de'vet davet**
d.+e 2520
[= 1]
- de'vetsiz davetsiz**
d. 2521, 2522
[= 2]
- devlet devlet**
d. 2529
[= 1]
- dey- değmek, dokunmak -
olgunlaşmak**
d.-di 479, 3898, 6136, 6799
d.-eceyini 5152
d.-en 1861, 2803
d.-ende 2515, 5856
d.-ene 328, 2207
d.-er 117, 428, 436, 733, 788,
834, 1360, 1454, 2081, 2240,
2399, 2572, 4541, 4557, 4569,
4596, 5234, 5519, 5671, 5856,
6003, 6597, 8419, 8419, 8753
d.-me 1077, 1220, 1836, 2561,
2562, 2563, 3212, 7046
d.-memiş 632
d.-mese 1075, 4659, 5931
d.-mesin 2273
d.-meyen 1018, 8127
d.-meyenin 834
d.-meyib 1075, 1817
d.-meyim 2562
d.-meyince 1074
d.-mez 582, 958, 2516, 2615,
3017, 5202, 5234, 5514, 6366,
6378, 8344, 8348
d.-mişini 1756
d.-se 5202
d.-sin 4767
[= 71]
- deye diye, diyerek**
d. 2595, 2997, 2997, 3799, 3942,
5304, 5881
[= 7]
- deyenek değnek**
d. 1442, 2293, 2345, 5050
[= 4]
- deyerli değerli**
d. 2532, 6944, 7670

[= 3]
deyil değil

d. 110, 142, 144, 245, 248, 249,
354, 371, 377, 431, 496, 498,
609, 922, 1155, 1209, 1260,
1267, 1268, 1583, 1643, 1723,
1749, 1762, 1870, 2037, 2114,
2360, 2390, 2390, 2531, 2803,
2873, 2965, 3003, 3158, 3231,
3263, 3337, 3520, 3619, 3782,
3835, 3839, 3843, 3942, 3968,
4022, 4135, 4141, 4206, 4216,
4291, 4468, 4512, 4512, 4513,
4513, 4527, 4563, 4733, 4791,
4796, 4970, 5006, 5062, 5064,
5118, 5124, 5349, 5568, 5591,
5651, 5825, 5869, 5886, 5923,
6000, 6152, 6202, 6203, 6210,
6284, 6370, 6426, 6458, 6845,
6867, 6925, 7090, 7147, 7345,
7397, 7491, 7525, 7582, 7598,
7922, 8078, 8152, 8189, 8225,
8331, 8712, 8827, 8921, 8940,
8945

d.+dir 771

d.+em 61, 827, 6696, 6926

d.+ik 7096

d.+sen 3552, 6373

[= 116]

deyil- dokunulmak - olgunlaşmak

d.-ecek 2533

d.-en 2534, 2535

d.-ene 5097

d.-er 1679

d.-ir 8473, 8473

d.-memiş 2536

d.-miş 2536

d.-sen 896

[= 10]

deyingen geveze, dır dırcı

d. 2296, 2537, 8545

d.+i 740

[= 4]

deyirman değirmen

d. 37, 1088, 1342, 2123, 2231,
2540, 2541, 2542, 2543, 2544,
2644, 3025, 4410, 5154, 6776,
6908

d.+a 1134, 1480, 1630, 2545,
2546, 2547, 2548, 3390, 5251,
8412

d.+da 274, 1554, 2549, 2550,
2551, 2552, 6167, 7296

d.+dan 2553, 2554

d.+dır 1716

d.+ı 203, 682

d.+ın 2555, 2556, 2557, 2558,
2559, 3247

[= 45]

deyirmançı değirmenci

d. 5163, 7403, 8199, 8370

d.+nın 2560

[= 5]

deyiş- değişmek

d.-dikce 8942

d.-er 2404, 2968, 4635, 4664,
5528

d.-ir 8942

d.-mez 1116, 4635, 4664, 5528

[= 11]

deymiş olmuş, olgunlaşmış

d.+i 3160

[= 1]

dezgah tezgah

d.+da 4222

[= 1]

diğ manasız, uyak sözcüğü

d. 1386, 1386, 2564, 2564

[= 4]

dığırlan- yuvarlanmak

d.-ar 4506

[= 1]

dığırlat- yuvarlatmak

d. 6850

[= 1]

dımbılı manasız uyak sözü

d. 2565, 2565

[= 2]

dırmaşdır- turmandırmak

d.-aram 7224

[= 1]

dırnağ turnak

d. 2206, 2566, 3443, 3447, 3859,
3951, 6926, 7275, 7275

d.+dan 3461

d.+ı (dırnağı) 2567, 5882, 5898,
7201

d.+ıdır (dırnağıdır) 8840

d.+ın (dırnağın) 2568

d.+ında (dırnağında) 3365

[= 17]

dib dip

d.+den 325

d.+i 1833, 3904, 5462, 6789,
8580, 8643

d.+im 3903

d.+inde 150, 283, 732, 732, 1298,
3507, 4335, 5093, 6131, 7816

d.+indedir 7222

d.+inden 301, 996, 2699, 7432,
7701

d.+ine 1307, 1765, 2034, 4281,
7805

d.+ini 5938

[= 30]

diber /.../

d.+ler 5255

[= 1]

dik dik, yokuş

d. 57, 1626, 4968, 5918

d.+de 2948

[= 5]

dik- dikmek

d.-en 3076

d.-er 3468

[= 2]

dikel- ayağa kalkmak, dikilmek

d.-di 1522
d.-mez 8781
[= 2]

dil dil

d. 1055, 1835, 1971, 2115, 2183,
2569, 2570, 2571, 2572, 2573,
2574, 2575, 2576, 2577, 2578,
2579, 2580, 2581, 2582, 2583,
2583, 2584, 2585, 3028, 3049,
3098, 3107, 4145, 4146, 4147,
4610, 4763, 5047, 6590, 7857,
7858

d.+de 2586, 2587, 4278, 5558
d.+den 2588, 2588, 2589, 3028,
3117

d.+dir 2590

d.+e 2208, 2229, 3117, 7459

d.+i 219, 1534, 1595, 2336, 2793,
3193, 3324, 3524, 3525, 3981,
4009, 4089, 4585, 5601, 5602,
5860, 5941, 6504, 6527, 8806

d.+im 2538, 2597

d.+imde 2598

d.+ime 956

d.+imin 2599

d.+in 66, 1014, 2600, 2601, 2602,
5608

d.+inde 2330, 2603

d.+indedir 2336

d.+inden 3224, 4705

d.+indendir 216

d.+ine 1775, 2604, 2673, 3229,
4277, 6019

d.+ini 556, 1332, 2605, 2606,
2607, 2608, 2609, 5785, 6170,
6185, 6220, 7757

d.+inin 2610, 2611, 3886

d.+ler 253

d.+leri 2815

[= 110]

dilçek küçük dil

d.+ine (dilçeyine) 2601
[= 1]

dile- dilemek

d. 5335

d.-r 1489, 1489

d.-rem 4873

[= 4]

dilek dilek

d. 4873

[= 1]

dilen- dilenmek

d.-ir 1806

d.-mez 4003, 5483

[= 3]

dilençi dilenci

d. 1385, 2591, 2592, 5483, 8655

d.+nin 78, 7960

d.+sine 5379

d.+ye 2594, 2595, 2596

[= 11]

dilençilik dilencilik

d. 8649

d.+e (dilençiliye) 2593

[= 2]

dilim dilim, parça

d. 2597, 2597

[= 2]

dillen- konuşmak

d.-er 494, 2419

[= 2]

dilli dilli, dili olan

d. 5478, 7367

[= 2]

dilotu yenildiğinde insanı çok

konuşturacağına inanılan bir

bitki

d. 2612

[= 1]

dilriş gönlü yaralı, dertli

d. 2433

[= 1]

dimdik gaga

d.+i (dimdiyi) 553, 4704, 5941,
5941

d.+inden (dimdiyinden) 550, 2066,
3452, 3755, 4705, 8783, 8967

[= 11]

dimdikle- gagalamak

d.-yerdı 2602

[= 1]

din din

d. 2613

d.+den 2617, 2618

d.+e 5016

d.+i 2618, 2619, 2620, 2621,
4027

d.+in 5580

d.+inden 2622

[= 11]

din- konuşmak

d.-diyi 5941

d.-e 2537

d.-ende 4907, 4907

d.-eni 2625

d.-me 2623, 2624

d.-merem 6184

d.-mese 2537

d.-meyenin 2625

d.-mez 6183, 7214, 7214

d.-mezinden 220

d.-se 5941

[= 15]

dinar dinar, para birimi

d. 1158, 1158, 5287, 5287

d.+a 2618, 2619

d.+dan 2618

d.+la 1159

[= 8]

dinc dinç, sağlam

d. 40, 2614, 2615

[= 3]

dincel- iyileşmek

d.-er 866

[= 1]

- dinçlik** sağlıklı olmak
d.+imi (dinçliyimi) 2616
[= 1]
- dindir-** konuşurmak
d. 202
d.-dik 1287
d.-ersen 178, 4501
d.-me 67, 2419
d.-merem 6309
d.-mesen 178
[= 8]
- dingildet-** kaldırıp düşürmek
d.-er (dingildedir) 7233
[= 1]
- dinle-** dinlemek
d. 1322, 1322, 1465
d.-mek 7592
[= 4]
- dinlen-** dinlenmek
d.-er 2117
[= 1]
- dinsiz** dinsiz
d.+in 2626, 2627, 2628
[= 3]
- dirçel-** semirmek
d.-er 4481, 4481
d.-ir 4481
[= 3]
- dire-** diremek, diretmek
d.-yir 5475
[= 1]
- direk** direk
d. 3744, 6326
d.+idir (direğidir) 8339
d.+idir (direyidir) 654
d.+le 1218
[= 5]
- direksiz** direksiz
d. 2163
[= 1]
- dirhem** dirhem, eski ağırlık birimi
d. 1364
[= 1]
- diri diri,** sağ
d. 2556, 2629, 2630, 6312, 6793,
6919, 6923, 6928
d.+den 2631
d.+ler 1232, 6938
d.+lerden 6491
d.+lere 930, 6905
d.+leri 6491
d.+lerin 1839
d.+m 8365
d.+ni 2632
d.+nin 2629
d.+si 1013, 5786, 6450
d.+ye 2633, 2634, 6619, 6902,
6958
[= 27]
- diril-** dirilmek
d.-mez 1517, 8383, 8383
[= 3]
- dirilik** dirlik, düzen
d. 1544, 1545, 2631, 2633, 2635,
2636, 6902, 7132, 7705
d.+dir 7696
d.+i (diriliyi) 6444
[= 11]
- dirilt-** diriltmek
d.-im (dirildim) 8032
d.-mek 2632
[= 2]
- dirim** dirilmek
d. 6939
[= 1]
- dirlik** dirlik, düzen
d. 1544
d.+den 8549
[= 2]
- diş diş**
d. 485, 2365, 2637, 2638, 2639,
4121, 5649, 5689, 8444
d.+den 6844
d.+e 465, 2572
d.+i 668, 2640, 5484, 6982, 7174,
8022, 8086
d.+idir 1400
d.+in 2641, 4433, 6258
d.+inde 213
d.+ine 400, 1157, 1219, 5353
d.+ini 3694, 7854
d.+inin 2642
d.+leri 7887
d.+lerine 3164
d.+lerini 1220, 2643, 4930
[= 36]
- dişi dişi**
d. 924, 924, 2055, 3337, 3342
d.+si 748, 750
d.+sini 924, 4723
[= 9]
- dişle-** yemek, ısırarak
d. 971, 5673, 8644
d.-me 2006
d.-meyi 4336
d.-mez 5678
d.-r 1453, 1513, 1889, 5683,
8644, 8644
[= 12]
- dişli dişi olan**
d. 4483
[= 1]
- dişlik** yiyecek, yenilebilir
d. 2638
[= 1]
- dişsiz** dişsiz
d. 2644
[= 1]
- div dev**
d. 2645, 3488
[= 2]
- divan** divan, meclis, mahkeme
d. 1472, 2646, 2647
d.+a 2681
d.+ı 2608, 4923
[= 6]

- divane deli**
d. 1920, 2961, 2961, 3488, 4132, 4132, 4774, 4774, 8356, 8356, 8595
d.+dir 3619
[= 12]
- divanhana mahkeme salonu**
d. 2648
[= 1]
- divanlık mahkemelik**
d. 2647
[= 1]
- divar duvar**
d. 1348, 2204, 2208, 2649, 2772, 3484, 7928, 8580, 8580
d.+a 193, 286, 1098, 1609, 2278, 2323, 3454, 4697, 4699, 6823, 8157
d.+dır 2773
d.+ı 2650, 2816
d.+ın 2209, 2387, 2651, 2652, 5098, 8643
d.+ını 83
[= 30]
- diyar diyar**
d. 658, 8322
[= 2]
- diye diyet, paha**
d.+si 3680, 3680
[= 2]
- diz diz**
d. 1810, 2653
d.+i 2095, 6668, 7484
d.+ime 3204
d.+inde 3615
d.+ine 6764, 7115
d.+ini 1737, 2513, 8260
d.+inin 6557
[= 13]
- dizlik dizlik**
d.+im (dizliyim) 4028
[= 1]
- dodag dudak**
d. 2639, 5233, 6590, 7988
d.+ı (dodağı) 636
d.+ın (dodağın)galınlığına (galınlığına) 2654
d.+ları 5601
d.+larım 7964
[= 8]
- doggaz sundurma**
d.+acan 2760
[= 1]
- dogguz dokuz**
d. 59, 1311, 1311, 1349, 1388, 1389, 1393, 1403, 1461, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 5001, 5378, 7148, 7404, 7405, 7406
d.+u 2660, 4573, 7869, 8319
d.+unda 2661
[= 25]
- doğ- doğurmak**
d.-ana 8899
- d.-andan 1731
d.-ar 866, 1546, 2055, 2712, 6267, 7257
d.-aram 2662, 2662, 4215, 8880
d.-du 2120
d.-maram 2662
d.-ması 8407
d.-maz 4681, 4681, 6267
d.-sa 8061
d.-sun 4212
d.-ub 667, 671, 4579, 6332, 7799
[= 25]
- doğan doğan**
d. 4780
[= 1]
- doğanag halka, çengel**
d.+a (doğanağa) 4740
d.+dan 6976
[= 2]
- doğma kutsal**
d.+dır 8322
[= 1]
- doğra- doğramak**
d. 1836
d.-dığını 7458
d.-r 30, 3451
d.-rsan 6591
d.-san 3580, 8902
d.-yan 8757
d.-yıb 774, 7990
d.-yıblar 7433
d.-yır 7295
[= 12]
- doğran- doğranmak**
d.-ıb 2061, 6698
[= 2]
- doğru doğru**
d. 235, 386, 914, 1365, 1658, 2318, 2322, 2604, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 3576, 3995, 5288, 5289, 6750, 6796, 7426, 8095, 8510, 8514, 8770
d.+ca 1658, 3743
d.+dur 2668
d.+nun 6751
d.+sunu 244, 2584, 7666, 7667, 8973
d.+ya 2681, 3576
d.+yam 546
[= 49]
- doğrulug doğruluk**
d. 2682, 2683, 6283, 8494
d.+dan 6749, 6756
d.+la 2684
[= 7]
- doğul- doğmak, dünyaya gelmek**
d.-an 2551
d.-ardı 3725
d.-ardım 1164
d.-maz 1186, 2697

- [= 5]
doğur- doğurmak
 d.-ar 1903
 [= 1]
doğuş doğma, dünyaya gelme
 d.+undan 4781
 [= 1]
dohsan doksan
 d. 7407, 7869
 d.+ında 2661
 [= 3]
dol deri su kabı, tulum
 d. 5577
 [= 1]
dol- dolmak
 d.-an- 2014, 2258, 2684, 2685,
 2685
 d.-anar 705, 1397, 1978
 d.-anma 2258
 d.-anmağa 2686
 d.-anmaz 1397
 d.-ansan 2899
 d.-anar 5518
 d.-ar 6962
 d.-du 6803
 d.-dugca 6480
 d.-maya 2177
 d.-maz 2137, 3580, 3580, 3875,
 8902
 d.-sun 7492
 d.-ubdur 7389
 [= 24]
dolag sarık
 d.+a (dolağa) 3720
 d.+ım (dolağım) 287
 d.+ın (dolağın) 1995, 1995
 [= 4]
dolan- gezmek, dolaşmak
 d.-a 1446
 d.-ar 3696, 3696, 6111
 d.-arlar 1029
 d.-maz 7808
 [= 6]
dolandır- gezdirmek
 d.-a 180
 d.-ar 180
 [= 2]
dolaş- dolaşmak
 d.-an 2687
 d.-dı 8000
 [= 2]
doldur- doldurmak
 d. 437, 479, 1625, 1625, 3897,
 8294, 8400
 d.-ar 7874, 8505
 d.-maz 7492
 d.-ublar 4615
 d.-um 2253
 [= 11]
dolu dolu
 d. 1227, 1624, 1982, 2688, 2689,
 2690, 3912, 3981, 6340, 7165,
 7165, 7754, 8524
 d.+dur 1622, 3598
 d.+nu 2691
 d.+su 1273
 d.+sundan 8096
 d.+ya 8405
 [= 19]
don giyecek, elbise
 d. 787, 1912, 2692, 2693, 3145,
 4062, 5342, 6392, 6817, 8018
 d.+a 3455, 4796
 d.+dan 6147
 d.+dur 4573
 d.+la 4692
 d.+u 3327, 3567, 5470
 d.+unda 793
 d.+unu 4288
 [= 20]
donlug elbiselik
 d.+uma (donluğuma) 2694
 [= 1]
donuz domuz
 d. 31, 1082, 1922, 2193, 2695,
 2806, 4746, 6713, 8541, 8548,
 8731
 d.+a 1945
 d.+dan 2696, 2697
 d.+un 2698, 3784
 [= 16]
dor gemi direği
 d. 2699
 [= 1]
dost dost
 d. 172, 508, 807, 1227, 1294,
 1366, 1842, 1904, 2188, 2297,
 2489, 2577, 2682, 2684, 2693,
 2700, 2701, 2702, 2703, 2704,
 2705, 2706, 2707, 2708, 2709,
 2710, 2711, 2712, 2713, 2714,
 2715, 2716, 2717, 2718, 2719,
 2719, 2720, 2721, 2722, 2723,
 2724, 2725, 2726, 2727, 2730,
 2744, 2749, 2750, 2751, 2844,
 2894, 2933, 2938, 3075, 3356,
 3360, 3559, 3770, 3793, 3807,
 4069, 4097, 4860, 4900, 5122,
 5215, 5250, 5510, 5980, 6087,
 6116, 6437, 6592, 6693, 7430,
 7535, 7857, 8014, 8292, 8430,
 8431, 8440
 d.+a 2706, 2707, 2723, 2728,
 2729, 2730, 2928, 2930, 5624
 d.+am 2731
 d.+dan 393, 394, 2708, 2732,
 2733, 2734, 3672
 d.+dur 6592
 d.+la 2735
 d.+lardan 587
 d.+ları 8432
 d.+u 221, 1570, 2297, 2709,
 2746, 2758, 3816, 4069, 4077,
 4090, 7565, 8012, 8214, 8248,
 8779
 d.+udur 3356

- d.+ug 2747
d.+um 1340, 1367
d.+un 2298, 2710, 2748, 2749,
2750, 2751, 2752, 2753, 2754,
2934, 5246, 5485, 6169, 8403
d.+una 1294, 2755, 7563, 7563,
7565
d.+unda 746
d.+undur 2758
d.+unu 392, 2756, 2757, 5585,
6052, 7110, 8191
d.+unun 2758, 7565
[= 152]
- dostlug dostluk**
d. 554, 1582, 2667, 2736, 2737,
2738, 2739, 2740, 6353, 8006
d.+a (dostluğa) 2742
d.+dan 6278
d.+dur 3289, 3296
d.+la 2741
d.+u (dostluğu) 1026, 2674, 2743,
2744, 6726, 6978, 7845
d.+udur (dostluğudur) 2743
d.+un (dostluğun) 2745
[= 24]
- dostsuz dostsuz**
d. 2759, 3559
[= 2]
- doşab pekmez**
d. 998, 3569, 6169, 6636
[= 4]
- dovğa korucu**
d. 2760, 6425, 8374
[= 3]
- dovğalan- korucuya sahip olmak**
d.-an 1543
[= 1]
- dovşan tavşan**
d. 384, 2761, 2762, 2763, 2764,
2765, 2766, 5486, 6923, 8570,
8625, 8857
d.+a 2767, 7915
d.+ı 2768, 2769
d.+ın 2770, 7912, 7913
d.+ını 5099
d.+lar 957, 6918, 7910
[= 23]
- dovşansız tavşansız**
d. 7914
[= 1]
- doym- doymak**
d.-acagsan 8711
d.-anda 3735
d.-andan 3820
d.-ar 88, 1460
d.-dur 4484, 4484, 6812
d.-madığı 3838
d.-madım 4371
d.-madın 8711
d.-maram 29
d.-maz 53, 88, 591, 963, 1067,
1637, 1925, 2104, 2637, 7136,
7139, 7301, 8020
- d.-unca 14, 1836, 5409
[= 28]
- doydur- doyurmak**
d. 8752
[= 1]
- doymaz doymaz, aç gözlü**
d. 8402
[= 1]
- doyumlug doyumluk**
d. 2114, 3839, 4431
[= 3]
- doyur- doyurmak**
d.-anı 3812
d.-ar 5603
d.-maz 1921, 3713, 3840, 4426,
4471, 6211, 8013
[= 9]
- dozangurdu bok böceği**
d.+nun 2771, 2771
[= 2]
- döhan bela, musibet**
d.+a 2952
[= 1]
- dön- dönmek, vazgeçmek**
d.-dü 608, 5640, 6892, 8200, 8200
d.-düm 8123
d.-dün 5670
d.-en 5560, 7541
d.-ende 1160
d.-er 1945, 2285, 2579, 2622,
3605, 4223, 6171, 6199, 6553,
7215, 7216, 7344, 7344, 7541,
7730, 7914, 8910
d.-erdi 6523
d.-erem 4607
d.-ersen 2285
d.-medi 608
d.-mek 6916, 3733
d.-mesi 6081
d.-meye 158
d.-mez 2622, 5439, 6561, 7918
d.-müsen 2176
d.-müş 6345
d.-se 2853
d.-üb 623, 1829, 2543, 3336,
3739, 3765, 3987, 5616, 5768,
5816, 6695, 8195, 8349
d.-übdür 5379
d.-üm 1262
[= 57]
- dönder- döndürmek**
d.-er 6013, 7694
d.-sen 2579
[= 3]
- döngü dönemeç, dönülen yer**
d. 2511, 2511
[= 2]
- dörd dört**
d. 430, 1317, 1509, 2772, 2773,
2774, 4857, 4940, 5477, 5858,
6786, 6802, 6805
d.+ü 2010
d.+ünde 847

- [= 15]
döş döş, göğüs
 d. 8444
 d.+ünde 1939, 4080, 7198
 d.+üne 6770
 d.+ünü 3788
 [= 6]
döşe- döşemek
 d.-yerem 1272
 [= 1]
döşek yatak
 d. 3400, 5315, 8849, 8879
 d.+de 5312, 8849
 d.+i (döşeyi) 2056, 2991, 8270
 d.+idir (döşeyidir) 8661
 [= 10]
döşekli yataklı
 d. 2658
 [= 1]
döşeksiz yataksız
 d. 8270
 [= 1]
döşen- döşenmek
 d.-ecek 4143
 [= 1]
dövlet zenginlik
 d. 558, 2290, 2775, 2776, 2777,
 2778, 2779, 2780, 2781, 2782,
 2782, 3289, 3310, 5635, 8358
 d.+de 2783, 6990
 d.+den 7397, 8447
 d.+dir 1081, 2361, 4056, 6776,
 8417
 d.+e 81, 2784, 2785, 5384
 d.+i 2786, 4287, 5859, 7885
 d.+in 2787, 2788, 2789, 7886
 [= 36]
dövletli zengin
 d. 2043, 2308, 2790, 2791, 3887,
 6696, 7104
 d.+den 2792
 d.+nin 2793, 2794, 5844
 d.+ye 2795, 2796, 5853
 [= 14]
dövrän devran, devir
 d. 1975, 2299, 5911, 8336
 d.+ı 5074
 d.+ıdır 5262, 6378
 d.+ını 2797
 [= 8]
döy- dövme
 d. 1697, 3536, 3863
 d.-dükce 2368, 7605
 d.-düyünü 5154
 d.-e 637, 6420
 d.-ek 3532
 d.-en 2370, 2798, 2799
 d.-er 1737, 3179, 3270, 4362,
 7115, 7166, 8260
 d.-erler 324, 2371, 2800, 3639,
 6260
 d.-me 2800, 5416
 d.-mek 5363
 d.-mekle 3808
 d.-mesen 3702
 d.-meyen 1737
 d.-mezler 118, 8162
 d.-mezsen 7944
 d.-mür 2801
 d.-sen 7916
 d.-ür 576, 3497, 3655, 4886, 6420
 d.-ürler 8315
 d.-ürsen 7820
 [= 42]
döyme dövülerek yapılan yemek
 d.+ni 2802
 [= 1]
döyül- dövülmek
 d.-dii 3695
 d.-en 2798, 2803
 d.-enden 3806
 d.-enin 2804
 d.-er 5481
 d.-memiş 2805, 5017
 d.-mez 4898, 7587
 d.-ür 4429, 7096
 d.-ürsen 5757
 [= 13]
döyüş döğüş
 d. 5586
 d.+de 5436
 d.+ünde 7973
 d.+üne 4340
 [= 4]
döyüş- döğüşmek
 d.-ek 7822
 d.-er 3889
 [= 2]
döyüşdür- döğüştürmek
 d.-me 850
 [= 1]
döz- katlanmak, sabretmek
 d.-e 2105, 2537
 d.-en 1504, 6455, 6822
 d.-er 800, 1761, 4340, 5630,
 6455, 6822, 8418
 d.-meyen 8443
 d.-mez 1748, 8443
 [= 15]
dua dua
 d. 1702, 2806, 5009, 5065, 7186
 d.+nı 2807
 d.+sı 829, 3432, 5787
 [= 9]
duaçı duacı
 d.+sı 1611
 [= 1]
dul dul
 d. 1133, 2808, 2809, 2810, 2811,
 2812, 2813, 2814, 2815, 2816,
 4244, 6095
 d.+ların 3346
 d.+unu 618
 [= 14]
duman duman

d. 1146, 2121, 2135, 2817, 3310,
3742, 8074
d.+dan 2122
d.+ı 1671
d.+lı 2818
[= 10]
dumanlı dumanlı
d. 4643
[= 1]
dumanlıg dumanlık
d. 4644
[= 1]
dumansız dumansız
d. 2819
[= 1]
dumbul kudüm
d. 2820
d.+a 6695
d.+ia 2821
[= 3]
dur- ayağa kalkmak
d. 159, 266, 423, 694, 694, 3154,
4372, 6273, 6357
d.-a 2105
d.-an 2822, 2823, 2824, 7929,
7984
d.-ana 1628
d.-anda 8622
d.-anın 2825
d.-ar 1585, 4391, 7793
d.-asan 2867
d.-du 2470, 4784, 6710
d.-dugca 2867
d.-duğu 4836
d.-duğumu 1352
d.-mag 4417
d.-mağı 4417, 4417
d.-mağımı 1352
d.-mayan 7246
d.-maz 90, 1016, 1585, 1626,
5767, 7451, 8918
d.-musan 267
d.-muş 876
d.-sa 1932, 2105
d.-ub 309, 309, 766, 2826, 5285,
5288, 6476, 7683
d.-un 5831
d.-unca 1629
d.-ur 96, 309, 309, 8065
[= 58]
duru duru, saf
d. 877, 2090, 6473
[= 3]
durul- durulmak, sakinleşmek
d.-du 1128
d.-maz 7692
[= 2]
durumsuz geçimsiz
d. 7351
[= 1]
dustag tutsak
d.+dır 4710
d.+ı (dustağı) 7619

d.+ıdır (dustağıdır) 7619
[= 3]
duvag duvak
d.+ı (duvağı) 2052
d.+ın (duvağın) 4506
[= 2]
duy- duymak
d.-musan 2827
[= 1]
duz tuz
d. 1165, 1420, 2101, 2119, 2423,
2424, 2828, 2828, 2829, 2830,
2831, 2832, 2833, 2834, 2836,
2837, 3216, 3448, 3448, 3919,
4249, 4629, 4745, 6440, 7836,
7836, 8720
d.+a 7427
d.+dadır 8716
d.+dan 2835, 7427
d.+u 896, 2098, 2836, 3234
d.+un 2837
d.+unu 2838
d.+unuzla 7005
[= 38]
duzan pislik, gübrelik
d. 2771, 2839
[= 2]
duzsuz tuzsuz
d. 2118, 3180, 4294
[= 3]
dü iki
d. 5252
[= 1]
düdeme melez
d.+yi 2840
[= 1]
düdük düdük
d. 2283
d.+e (düdüye) 2841
[= 2]
dügü piriç
d. 7614
[= 1]
dükkan dükkân
d. 1450, 4806, 7158, 8952
d.+ı 1059, 1068
d.+ına 4178
d.+ından 5703
d.+ının 8956
[= 9]
dükancı dükkancı
d.+nın 2842
[= 1]
dün dün
d.+en 2845
[= 1]
dünbe araba dingili
d.+de 6577
[= 1]
dünbek dümbelek
d.+e (dünbeye) 6637
[= 1]
dünen dün

- d. 2843, 2844, 2845, 2846, 2847,
2848, 2878
d.+i 2849
d.+ki 1769, 2850, 2851, 2852
[= 12]
- dünya dünya**
d. 1412, 1714, 1715, 1716, 1717,
1718, 1719, 1864, 2435, 2548,
2853, 2854, 2855, 2856, 2857,
2858, 2859, 2860, 2861, 2862,
2863, 2864, 2865, 2866, 2867,
2868, 2868, 2868, 2868, 2869,
2869, 2869, 2870, 2871, 2872,
2873, 2874, 2875, 2876, 2877,
2878, 2879, 2880, 2880, 2880,
2881, 2882, 2883, 2884, 2949,
3054, 4791, 6523, 7699, 7764,
8455, 8773, 8959
d.+ca 2885
d.+da 1720, 1720, 1721, 2342,
2876, 2886, 2887, 2888, 2889,
2890, 2891, 2892, 2893, 2894,
2895, 2896, 2897, 4315, 8455,
8847
d.+dadır 1913
d.+dan 1722, 1722, 2898, 8353,
8765
d.+dır 1719, 1734, 4791
d.+nı 2324, 2435, 2899, 2900,
2901, 7417, 8513
d.+nın 1723, 2902, 2903, 2904,
2905, 8716
d.+ninkı 2906, 2907
d.+sıdır 1715, 2872
d.+ya 1724, 2908, 2909, 2910,
2911
[= 110]
- dürlü türlü, çeşitli**
d. 5003
[= 1]
- dürme dürüm ekmeği**
d.+yi 5860
[= 1]
- dürr inci**
d. 5237
[= 1]
- dürüst dürüst**
d. 2749
[= 1]
- düş düş, rüya**
d. 2912
[= 1]
- düş- düşmek - inmek**
d. 717, 1056
d.-dü 1518, 2012, 3328, 4436,
5521, 5669, 5670, 5671, 5721,
5900, 6256, 6765, 7289, 7289,
7392, 7995, 8103
d.-dük 8572, 8404
d.-düm 884, 974, 2170, 6841,
8445
d.-dün 854, 1187, 3626, 7780
d.-düyü 2210, 6721
- d.-en 679, 1660, 1735, 2171,
2213, 3053, 3068, 3410, 3627,
5693, 5903, 6080, 6987, 7044,
8030, 8327, 8527
d.-ende 392, 812, 3430, 4181,
5663, 5663, 7201, 7778
d.-enden 1007
d.-ene 838, 838, 1057, 1058
d.-enecendir 5901
d.-eni 32, 6139
d.-enin 2171, 2725
d.-er 55, 390, 521, 596, 616, 718,
780, 790, 859, 1021, 1022,
1039, 1153, 1178, 1336, 1765,
2066, 2088, 2172, 2367, 2494,
2787, 2808, 2858, 2879, 3084,
3268, 3740, 3787, 3814, 3820,
4010, 4118, 4120, 4226, 4252,
4281, 4352, 4428, 4452, 4705,
4705, 4727, 4740, 5029, 5454,
5518, 5562, 5566, 6018, 6077,
6442, 6674, 6778, 7036, 7062,
7131, 7796, 7949, 7985, 8058,
8269, 8405, 8543, 8694, 8899,
8967
d.-erdir 2561
d.-ersen 4749, 4829, 6708
d.-esen 854
d.-me 6173, 6526, 6659
d.-mek 3425, 4310, 6827
d.-mekle 8735
d.-mesine 4310
d.-meyen 6175, 8804
d.-meyene 1058
d.-mez 619, 621, 780, 988, 1349,
1975, 2689, 3618, 4322, 4439,
4537, 4701, 4856, 5253, 5813,
6178, 6493, 7284, 8097, 8454,
8735, 8812, 8820
d.-mezdi 3366
d.-mezi 2787, 3740, 4010, 8058
d.-mezsen 2912
d.-mür 8113
d.-müsen 4534
d.-müş 2640
d.-müşem 2824
d.-müşler 4969
d.-müşük 6722
d.-se 690, 1447, 2172, 3319,
4620, 7738
d.-sen 8151
d.-sün 159, 3508, 8285, 8547
d.-tük 634
d.-üb 348, 531, 671, 839, 1307,
1976, 2213, 2247, 2491, 2636,
3248, 3613, 3741, 4534, 4534,
5442, 6162, 6177, 6409, 7261,
7819, 7982, 8766, 8802, 8877
d.-übdür 6275
d.-üp 4554
d.-ür 5135
[= 225]
- düşab pekmez**

d. 2913
[= 1]
düşenbe pazartesi
d.+dır 1735
[= 1]
düşmen düşman
d. 172, 393, 807, 1904, 2188,
2219, 2700, 2703, 2704, 2711,
2713, 2718, 2724, 2730, 2737,
2881, 2914, 2915, 2916, 2917,
2918, 2919, 2920, 2921, 2922,
2923, 2924, 2925, 2929, 3672,
3807, 4097, 4312, 4860, 5538,
6087, 6437, 6592, 6592, 6777,
7110, 7430, 7695, 8440
d.+den 153, 394
d.+dır 508, 1842, 2916, 7556
d.+e 569, 2728, 2730, 2917,
2918, 2926, 2927, 2928, 2929,
2930, 3648, 5445
d.+i 2712, 2924, 2931, 2932,
2933, 5858, 6519
d.+idir 2570, 2613, 6226, 8519
d.+imiz 7446
d.+in 2217, 2298, 2722, 2919,
2934, 3360, 4975, 8433
d.+ine 1629, 6176, 7400
d.+ini 2756, 5585, 6052
d.+le 2733
d.+lerimle 587
[= 90]
düşmenlik düşmanlık
d.+le 2741
[= 1]
düşün- düşünmek
d. 3533, 4033, 5487
d.-ene 396
d.-me 8752
d.-mesine 2331
[= 6]
düşür- düşürmek
d.-düm 2960
[= 1]
düyme düğme
d.+ce 2528
[= 1]
düyü pirinç
d.+den 2805
d.+nü 1473
[= 2]
düyün düğün
d. 690, 1124, 1378, 3319, 7930
d.+den 9
d.+ü 2745, 5495
[= 8]
düyünle- düğümlemek
d. 3543, 3688, 8107
[= 3]
düyünlen- düğümlemek
d.-mez 1378, 7930
[= 2]
düyünlü düğümlü
d. 6515

[= 1]
düz düz, doğru
d. 46, 266, 611, 915, 1228, 1233,
1785, 2475, 2523, 2524, 2935,
2936, 2937, 2938, 2939, 2940,
2940, 2941, 2942, 2943, 2944,
2945, 2946, 2947, 3571, 3574,
4847, 5349, 5529, 5542, 6051,
8259, 8371, 8903
d.+de 7583
d.+dır 2523
d.+e 2505
d.+ü 3572, 6531, 7665
d.+ünü 6397, 7666, 7667, 7668,
8147
[= 45]
düz- dizmek, sıralamak
d.-er 4341
d.-erler 7759
d.-meye 6710
d.-meyibler 875
d.-seler 8733
[= 5]
düzel- düzelmek
d.-e 2360, 2360
d.-ib 5148
d.-mez 5793
[= 4]
düzelt- düzeltmek
d.-diyi 3848
d.-e (düzelde) 5619
d.-er (düzelder) 4503, 6518
d.-irler (düzeldirler) 6418
[= 5]
düzen düzlük
d.+de 2948
[= 1]
düzlük dürüstlük
d. 1201
d.+dedir 2736, 3292
[= 3]
düzül- dizilmek
d.-düm 7180
[= 1]
e'la ala, çok iyi
e. 111
[= 1]
e'tibar itibar
e. 620, 1724, 2049, 2785, 2877,
2911, 3454, 4277, 4565, 8869
e.+ı 2874, 7312
[= 12]
e'tiraz itiraz
e. 2675
[= 1]
ebdülkerim- Abdülkerim
e.+dır 5913
[= 1]
ebleh ebleh, aptal
e. 814, 2949, 4972
e.+i 5788
e.+ler 3785
[= 5]

- ebr bulut**
e. 4235
[= 1]
- ecel eccl**
e. 1150, 2950, 2951, 2952, 2953,
2954, 3984
e.+den 2955
e.+e 2956, 2957
e.+i 104, 5926, 8291
[= 13]
- ecep acaip, garip**
e. 4505
[= 1]
- ecir ücret, bedel**
e.+i 2659
[= 1]
- ecr ücret, bedel**
e.+i 8503
[= 1]
- edavet kin**
e. 2965, 6797
e.+i 4908
[= 3]
- edeb edep, terbiye**
e. 2958, 3315
e.+dedir 6203
e.+i 395, 2959
[= 5]
- edebiyat edebiyat**
e. 1687
[= 1]
- edepsiz edepsiz, terbiyesiz**
e.+den 395, 2959
[= 2]
- edil- yapılmak, kılınmak**
e.-meyince 3302
e.-mez 6283
[= 2]
- edl adalet**
e. 8993
[= 1]
- efsus yazıkkı, ne yazık**
e. 2960
[= 1]
- efzel iyi, üstün**
e.+dir 1470, 3611, 3611, 6124,
6444
[= 5]
- eger eğer, şayet**
e. 486, 653, 2961, 2961, 2962,
2963, 6782, 8281, 8626
[= 9]
- egerçi eğerki, şayet**
e. 234, 4396, 6896
[= 3]
- egibet akibet**
e.+i 1432
[= 1]
- egraba akraba**
e. 2964
e.+ya 2964
[= 2]
- egreb akrep**
e. 2964, 4942
e.+in 2965, 2966, 2966
[= 5]
- eğir- eğirmek**
e.-mez 5445
[= 1]
- ehd ahd, söz**
e. 2967
[= 1]
- ehilde- gıcırdamak**
e.-mekden 6872
e.-yir 6872
[= 2]
- ehiret ahiret**
e.+de 2896
[= 1]
- ehkam ahkam, hükümler**
e. 2968
[= 1]
- ehl ehil**
e. 2969
[= 1]
- ehlgelem kalem ehli, yazar çizer**
e.+e 4000
[= 1]
- ehli ehlileştirilmiş, evcil**
e.+nin 3971
[= 1]
- ehmed Ahmet**
e.+i 2970
e.+in 2971, 6850
[= 3]
- ehsan ihsan, bağış**
e. 2267
e.+a 6485
[= 2]
- ehtiyac ihtiyac, gerek**
e.+ı 7065, 7310, 7460
[= 3]
- ehtiyar tedbir, ihtiyat**
e.+ı 923, 923
[= 2]
- ehtiyat ihtiyat**
e. 2972, 2973, 2974
e.+ı 2923, 2975, 5463
[= 6]
- ehtiyatlı ihtiyatlı, tedbirli**
e. 2976, 2977
[= 2]
- ejdaha ejderha**
e. 5541
e.+dır 3115
e.+ya 7730
[= 3]
- ek- ekmek, dikmek**
e.-diler 2324, 7195
e.-dim 721, 2978, 8085
e.-diyi 5054
e.-diyini 2979
e.-diyini 5165
e.-e 5924
e.-en 2980, 2981, 2982, 2983,
2984, 3350, 8010, 8087

- e.-ende 2985, 6880
e.-enin 311, 321, 1217, 1614
e.-enindir 8725
e.-enle 2986
e.-er 1368, 1510, 4182, 5985,
6772, 7847
e.-erik 2987
e.-ersen 1194, 4054, 6593
e.-ib 2866, 2866, 6547
e.-ibler 1195, 2987, 4074, 4075
e.-ir 7070
e.-me 2994
e.-mesen 1330, 2995
e.-meyan 2981, 2986, 2996
e.-mez 4717, 7495
e.-mişik 7838
e.-se 5176
e.-sen 5237
[= 54]
- ekil- ekilmek, dikilmek**
e.-memiş 2988, 4318
[= 2]
- ekin ekin**
e. 2218
e.+de 2993
e.+edir 7252
[= 3]
- ekinci ekinci, çiftçi**
e. 2989, 2990, 8433, 8655
e.+nin 2991, 2992
[= 6]
- ekiz ikiz**
e.+dir 4770
[= 1]
- ekreb akrep**
e.+in 2966
[= 1]
- eks aks, yansıma**
e.+ti 4593, 4832
[= 2]
- eksik eksik**
e. 1576, 2449, 3310, 3683, 5322,
7704
[= 6]
- el el**
e. 382, 548, 649, 713, 758, 1055,
1368, 1368, 1369, 1725, 1790,
1923, 2130, 2285, 2285, 2300,
2425, 2491, 2525, 2581, 2725,
2997, 2998, 2999, 3000, 3001,
3002, 3003, 3004, 3005, 3006,
3007, 3008, 3009, 3010, 3011,
3011, 3012, 3013, 3014, 3015,
3016, 3017, 3018, 3019, 3020,
3021, 3022, 3023, 3024, 3025,
3025, 3026, 3026, 3027, 3027,
3028, 3029, 3030, 3031, 3032,
3033, 3034, 3035, 3036, 3036,
3037, 3038, 3039, 3040, 3041,
3042, 3043, 3044, 3045, 3046,
3047, 3048, 3049, 3050, 3051,
3052, 3053, 3054, 3055, 3056,
3057, 3058, 3059, 3060, 3061,
3062, 3063, 3064, 3065, 3065,
3066, 3067, 3068, 3069, 3070,
3071, 3072, 3073, 3074, 3075,
3076, 3077, 3078, 3079, 3080,
3081, 3082, 3083, 3084, 3085,
3086, 3087, 3088, 3089, 3089,
3090, 3091, 3092, 3093, 3094,
3095, 3096, 3097, 3098, 3099,
3100, 3101, 3102, 3103, 3103,
3104, 3105, 3106, 3107, 3108,
3241, 3242, 3550, 3635, 4002,
4003, 4003, 4116, 4116, 4250,
4317, 4886, 4944, 4944, 5005,
5208, 5360, 5488, 5489, 5594,
5705, 5705, 5742, 5970, 6028,
6190, 6598, 6782, 6782, 6937,
6949, 6954, 7080, 7235, 7305,
7305, 7306, 7561, 7632, 7930,
8178, 8231, 8297, 8300, 8301,
8466
e.+de 1369, 1369, 3112, 3113,
3114, 3302, 3616, 4278, 6796,
8224
e.+den 573, 1370, 1471, 1992,
2589, 2617, 2729, 2923, 2975,
3028, 3029, 3030, 3031, 3085,
3115, 3116, 3117, 3118, 3119,
3120, 3121, 3617, 3724, 4552,
5879, 6525, 6774, 7931, 8034,
8313, 8381, 8828, 8894
e.+dendir 3314
e.+e 592, 780, 780, 1725, 1975,
3032, 3033, 3034, 3039, 3084,
3117, 3118, 3120, 3123, 3146,
3151, 3157, 3159, 3184, 3257,
3257, 3257, 3260, 3618, 4794,
5022, 5253, 6300, 6778, 7297,
7309, 7310, 7920, 7925, 7985,
8454
e.+i 573, 592, 997, 1067, 1203,
1225, 1371, 1371, 1372, 1372,
1373, 1373, 1374, 1374, 1377,
1377, 1448, 1534, 1726, 1726,
1906, 1983, 2267, 2793, 3035,
3036, 3151, 3179, 3180, 3181,
3183, 3184, 3185, 3186, 3187,
3188, 3189, 3190, 3191, 3192,
3192, 3193, 3194, 3500, 3580,
4266, 4308, 5299, 5460, 5490,
5546, 5553, 5959, 6354, 7006,
7039, 7306, 8041, 8127, 8302,
8302, 8303, 8304, 8313
e.+im 723, 1780, 2565, 3195,
3196, 3197, 3198, 4306, 5624,
7007, 7307
e.+imde 1375, 1375, 5208, 7494
e.+imdedir 6651
e.+imden 348, 2960, 3199
e.+ime 3200, 3201, 3568, 3857,
4534
e.+imi 3081, 3202, 3203, 3204,
8359

- e.+in 781, 1376, 1376, 3037,
3038, 3205, 3206, 3207, 3208,
3209, 3210, 3211, 3212, 3213,
3214, 3215, 3216, 3217, 3218,
3219, 3220, 3221, 5100, 6804,
7308, 7309, 7310, 8301, 8323,
8339, 8340
- e.+inde 362, 1377, 1377, 2930,
2930, 3222, 3261, 5143, 6512,
7038, 7040
- e.+indedir 442, 1045, 2865, 3459,
5187, 5188, 5231, 5604, 6020
- e.+inden 651, 651, 686, 908, 909,
1133, 1257, 1262, 2103, 2103,
3096, 3223, 3224, 3225, 3226,
3227, 3228, 4012, 4752, 5429,
5639, 5706, 5988, 6517, 7465,
7810, 8455
- e.+ine 32, 2247, 2354, 2554,
3229, 3230, 3231, 3232, 3595,
3741, 3937, 5626, 5777, 7261,
7293, 7299, 7413, 7414, 8285,
8990
- e.+ini 143, 1802, 3071, 3185,
3233, 3902, 4645, 4651, 6025,
6025, 6266, 6968, 7628, 7757,
8272
- e.+inin 3234, 3235
- e.+le 1378, 6104
- e.+ler 1180, 3100, 3238, 3239,
3240, 8000, 8742
- e.+lerde 3513
- e.+lerden 2378
- e.+lere 3238, 3241, 3242
- e.+li 2900
- e.+nen 3267
[= 491]
- elac ilaç**
e. 5965
e.+ı 4497
[= 2]
- elamet alamet**
e. 7219
e.+idir 1673, 1891, 7848
[= 4]
- elbet elbet**
e. 3951
[= 1]
- elbette elbette**
e. 5257
[= 1]
- elçi elçi - görücü**
e. 3109, 3695, 4208, 4224, 5717
e.+ye 3110, 3111
[= 7]
- ele öyle**
e. 33, 33, 450, 450, 586, 672,
672, 993, 1267, 1599, 1733,
2257, 2263, 2316, 2466, 2668,
2668, 2791, 2932, 3122, 3124,
3125, 3126, 3127, 3128, 3129,
3130, 3131, 3132, 3133, 3134,
3135, 3136, 3137, 3138, 3139,
3140, 3141, 3142, 3143, 3144,
3145, 3147, 3148, 3149, 3150,
3152, 3153, 3154, 3155, 3156,
3158, 3160, 3161, 3162, 3163,
3164, 3165, 3166, 3167, 3168,
3169, 3222, 3393, 3744, 4327,
4339, 4795, 4880, 5346, 5393,
5526, 5692, 5717, 6130, 6131,
6457, 6488, 6583, 6654, 6675,
6750, 6751, 6752, 6779, 6811,
6823, 6824, 6938, 7075, 7141,
7146, 7812, 7812, 7814, 7821,
8020, 8020, 8305, 8434, 8435
- e.+dir 8215
- e.+sen 7428
[= 103]
- ele- elemek, ayıklamak**
e. 1529, 1529, 1661, 1694, 1904,
2010, 3147, 3148, 4847, 4917,
5043, 5474, 5572, 5627, 5666,
5979, 7907, 8081, 8435, 8484,
8485, 8486, 8498
- e.-di 1162, 5500
- e.-dik 4631
- e.-dim 7093, 7093, 8126
- e.-din 3170, 3170, 5984
- e.-me 282, 1097, 1963, 1963,
2715, 3237, 4354, 7012, 7116,
7298, 7460, 8498, 8563
- e.-mek 565, 2647, 5316, 6974
- e.-mesin 569, 592, 3164
- e.-meyeceksen 4259
- e.-mez 726, 2119, 2596, 6128,
6222
- e.-mezler 209, 6371, 8823
- e.-mir 6188
- e.-misen 486
- e.-mişem 1803
- e.-mişik 2807, 5495
- e.-r 957, 1618, 1618, 2072, 2193
- e.-ye 5594
- e.-yen 197, 2609
- e.-yeni 5594, 5836
- e.-yib 1033, 1034, 3174, 6722
- e.-yip 8487
- e.-yir 1072, 1080, 6647, 7783
[= 85]
- elef zahireci, tahılcı**
e. 8415
[= 1]
- elek elek**
e. 2565, 3744
e.+den 3230
e.+i (eleyi) 3174, 3175, 5993
e.+im (eleyim) 3484
e.+imi (eleyimi) 8126
[= 8]
- elekçi elek yapıp satan**
e.+nin 3171, 3172
[= 2]
- elen- elenmek, ayıklanmak**
e.-ib 3173, 3175
e.-memiş 3173

- e.-miş 3173
[= 4]
- elhed** mezar taşı
e. 1075, 3176
[= 2]
- elhezer** sakın, kaç, kork
e. 735, 3177, 4603
[= 3]
- eli Hz. Ali**
e. 3178, 3182, 3182, 6362
e.+si 3236
e.+ye 147
[= 6]
- eliboš** eli boş
e. 3151, 3151, 4408
[= 3]
- elif elif,arap** alfabesinin birinci harfi
e.+e 6034
[= 1]
- eliuzunlug** el uzunluğu, hırsızlık
e. 3237
[= 1]
- elles-** oynaşmak, sevişmek
e.-ende 5482
e.-enin 950
[= 2]
- ellezine** Ellezine
e.+ni 3243
[= 1]
- elli** elli
e. 3063, 3119, 3244, 3245, 3245,
3245, 3246, 3247, 3248, 4172,
7935, 8265, 8714
e.+si 3202
[= 14]
- elm ilm, bilim**
e. 3249, 3250, 3251, 3252, 3253,
3254, 3255, 3256, 3257, 3258,
3259, 3260
e.+in 2613
e.+ine 3261
[= 14]
- elmlı** bilgili, bilgin
e. 3262, 3263
[= 2]
- elmsiz** bilgisiz
e. 3264, 3265, 3266
[= 3]
- elsiz** elsiz, yurtsuz
e. 2300
[= 1]
- em ilaç**
e. 4043, 4043
[= 2]
- em-** emmek
e.-dikim (emdiyim) 665
e.-en 7756
e.-ene 2049
e.-ib 5583
[= 4]
- emanet** emanet
e. 742, 781, 3268
e.+dir 3444, 6233
- e.+e 3269
e.+idir 4241
[= 7]
- emcek** meme
e.+ini (emceyini) 3746
[= 1]
- emcekli** yavrulu, yavrusu olan
e. 1946
[= 1]
- emcik** meme
e.+ini (emciyini) 192
[= 1]
- emek** emek
e. 3270, 3271, 3272, 3273, 3274,
3275, 3276, 3277, 3278
e.+e (emeye) 3285
e.+i (emeği) 329
e.+le 3279
[= 12]
- emel** amel, iş
e. 1433, 3261, 3280, 6966, 8330
e.+i 3281, 3282, 3283
e.+idir 5597
e.+inde 4572
e.+ini 580
e.+inin 5166
e.+le 3959
[= 13]
- emelsiz** işsiz
e. 3284
[= 1]
- emi** amca
e. 2258, 2277, 3286, 3286
e.+mdir 2190
[= 5]
- emioğlu** amca oğlu
e. 3061, 3061
[= 2]
- emma** ama, fakat
e. 3287
[= 1]
- emmame** sarık
e. 3548, 8693
[= 2]
- en en, genişlik**
e. 1104, 2788, 2889, 2890, 2903,
2904, 2972, 3288, 3289, 3290,
3291, 3292, 3293, 3294, 3295,
3296, 3297, 6500, 7118, 7319,
7320
[= 21]
- en'am** bahşiş, hediye
e. 7336
[= 1]
- en'ene** anane, gelenek
e.+ye 3299
[= 1]
- en-** inmek
e. 3977
e.-mez 4304
[= 2]
- encir** incir
e. 1279, 3298

[= 2]
endaze illetki, cetvel
 e.+de 5664
 e.+si 8533
 [= 2]
endir- indirmek
 e.-er 4397
 e.-ir 5990
 [= 2]
engel engel
 e. 2862
 e.+dir 2842
 [= 2]
eniş iniş
 e. 2492
 e.+de 2948
 e.+i 2524, 3300, 5101
 e.+in 3300, 5101, 5102
 [= 8]
enlik allık, pudra
 e. 2022, 4130
 e.+le 3301
 [= 3]
eppek ekmek
 e. 90, 3302
 e.+e (eppeye) 5707
 e.+i (eppeyi) 3303, 5716
 e.+ini (eppeyini) 7465
 [= 6]
er erkek, koca
 e. 285, 285, 1448, 2265, 3011,
 3011, 3304, 3305, 3306, 3307,
 3308, 3309, 3310, 3311, 3312,
 3312, 3313, 3313, 3314, 3315,
 3316, 3317, 3318, 3319, 3320,
 3320, 3321, 3322, 3327, 4512,
 4864, 6774, 6864, 8397, 8636
 e.+e 1511, 1731, 3324, 3325,
 3326, 3327, 4212, 4216, 4236,
 4416, 5675
 e.+i 1448, 2194, 2557, 3329,
 3330, 3331, 3346, 4901
 e.+im 2264, 2799, 5033
 e.+ime 3568
 e.+in 741, 4512, 4902
 e.+indir 4263
 e.+ine 3334, 8286
 e.+ini 2812, 8420
 e.+le 3345
 [= 67]
erdebil şehir ismi
 e. 3323
 [= 1]
ereb arap, arap ırkıdan olan
 e. 3328, 5640
 e.+e 3368
 e.+em 2519
 [= 4]
ergöyün şımarık
 e. 673
 [= 1]
eri- erimek
 e.-rsen 7810

e.-yer 3709
 e.-yib 3336, 7806
 e.-yirem 7810
 [= 5]
erik erik
 e. 951, 951, 3332, 3333
 [= 4]
erin- üşenmek
 e.-ir 8414
 e.-me 1963, 1963, 3335, 8208
 [= 5]
erişte erişte, makama
 e. 7082, 7113
 [= 2]
erit- eritmek
 e.-er (erider) 1830, 3209, 4044
 e.-ir (eridir) 8393
 e.-mirem 6236
 [= 5]
erize dilekçe
 e.+ni 2236, 2238
 e.+sini 3961, 3962
 [= 4]
erk nasihat
 e. 5117
 [= 1]
erkek erkek
 e. 3337, 3338, 3339, 3340, 3341,
 3342, 3343, 3344, 4723, 8885
 e.+i (erkeyi) 748, 750
 [= 12]
erken erken
 e. 3350, 3350
 [= 2]
erli evli, kocası olan kadın
 e.+lerin 3346
 [= 1]
ersiz dul, kocası olmayan kadın
 e. 3347, 6863
 [= 2]
erş arş, sema, gök
 e.+e 3031, 6003, 8992
 [= 3]
erte sonra
 e. 3350
 e.+ye 3348, 3349
 e.+yken 3350
 [= 4]
es- esmek
 e.-en 3353
 e.-ende 8703
 e.-er 4227, 7965
 e.-ib 8704
 e.-me 6154
 e.-se 8702
 [= 7]
esa asa, değnek
 e.+sını 6035
 [= 1]
esaret esirlik, esaret
 e.+dir 1586
 [= 1]
esas esas, asıl

- e.+ı 8007
[= 1]
- esassız asılsız, yalan**
e. 3351
[= 1]
- esebileş- sinirlenmek, asabileşmek**
e.-en 3352
[= 1]
- eser eser, yapıt**
e.+idir 8326
[= 1]
- esil asil, soylu**
e. 1151, 1152, 3354, 3355, 3356,
3357, 3358, 6202, 6203
e.+i (esli) 3363, 3364, 3365,
3366, 3367, 3368, 7511
e.+inde (eslinde) 3369, 3370
e.+ini (eslini) 3371
[= 19]
- esillik soyluluk, asalet**
e.+ini (esilliyini) 3358
[= 1]
- esilzade asilzade**
e. 3359
[= 1]
- esir esir**
e. 1446
[= 1]
- esirge- esirgemek, sakınmak**
e.-mez 1943, 4792
e.-r 4807
e.-yen 967
[= 4]
- eski eski**
e. 3360, 3361, 3362, 4555, 6036
e.+ye 4812, 6493
[= 7]
- eskik eksik**
e. 1155, 4667, 6152, 6720
[= 4]
- eskil- eksilmek**
e.-er 2084
e.-mez 1860
[= 2]
- esnek çok esneyen, uykucu**
e. 3372, 3372, 3373
[= 3]
- esnet- esnetmek, uyku getirmek**
e.-er (esneder) 2117
[= 1]
- eş- eşmek, kazmak**
e.-ibler 5609
e.-ir 7019, 8212
[= 3]
- eşelen- eşelenmek**
e.-er 5138
e.-mesine 2331
e.-meyinden 8066
[= 3]
- eşenek eşelenme yeri, çöplük**
e.+de 8067
[= 1]
- eşg aşk**
- e. 2389, 3374, 3375
e.+i 3376, 8960, 8981
e.+in 3377
e.+ine 4099
[= 8]
- eşidil- işitilmek, duyulmak**
e.-ir 7809
[= 1]
- eşik eşik**
e. 2164, 3379
e.+e (eşiye) 4260
e.+i (eşiyi) 8555
e.+ini (eşiyini) 8555, 8555
[= 6]
- eşit- işitmek, duymak**
e. 268, 459, 1354, 1379, 1859,
3380, 4285, 4610, 5491, 6438,
7030, 7602, 8467
e.-dim 6625
e.-diyine 4519
e.-diyini 3381, 5832
e.-en (eşiden) 2530, 3378
e.-er (eşider) 947, 2315, 4126,
5621, 5836
e.-esen (eşidesen) 2282, 6292
e.-medin 6296
e.-mek 581, 3382, 3383, 3384,
4611, 5501
e.-mekden 1358, 8892
e.-mese 4608
e.-mesem 4607, 4797
e.-meye 4526
e.-mez 65, 3507, 5704, 5833,
7916
e.-mezsen 2364
e.-mir 429
e.-misen 1379
e.-mişem 3385, 6601
e.-sin 561, 4203
[= 51]
- eşitdir- işittirmek, duyurmak**
e.-er 1481
e.-mc 3384
[= 2]
- eşref şerefli**
e.+idir 5592
[= 1]
- eşsek eşek**
e. 112, 357, 458, 712, 720, 792,
802, 1276, 1301, 1483, 1565,
1630, 1631, 1727, 1875, 2146,
2462, 2504, 2910, 2910, 3340,
3386, 3387, 3388, 3389, 3390,
3391, 3392, 3393, 3394, 3395,
3396, 3397, 3398, 3399, 3400,
3401, 3402, 3403, 3404, 3405,
3406, 3407, 3408, 3409, 3410,
3411, 3412, 3721, 4007, 4034,
4115, 4351, 4639, 4639, 5156,
5492, 5526, 5614, 5614, 5982,
6922, 7071, 7347, 8183, 8854
e.+den 934, 2494, 3122, 3413,
3414, 5493, 8151

- e.+dir 132, 2497, 3393, 3420, 3870
- e.+e (eşşeye) 535, 809, 839, 1363, 2481, 3394, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3425, 3438, 5610, 5900, 6540, 8181, 8500, 8851
- e.+e (eşşeye)) 6921
- e.+i (eşşeyi) 2332, 2478, 3424, 3425, 3426, 4894, 6349, 7883, 8151, 8273, 8787
- e.+im (eşşeyim) 6912
- e.+imin (eşşeyimin) 3427
- e.+imizdir (eşşeyimizdir) 7008
- e.+in (eşşeyin) 5136
- e.+in (eşşeyin) 785, 1445, 1617, 1848, 2500, 3341, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3722, 4949, 5385, 5494, 8184
- e.+ine (eşşeyine) 623, 2027, 3247
- e.+ini (eşşeyini) 8167
- e.+le 8026
- e.+ler 3415
[= 149]
- eşşekçi eşekçi, eşek süren**
e.+ninki 3437
[= 1]
- eşşekgulag kulakları eşek gibi uzun olan**
e. 3416
[= 1]
- et et**
e. 819, 1380, 1449, 2046, 2047, 2047, 2467, 3389, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453, 3465, 3970, 4429, 4714, 5787, 7178, 7766
- e.+den 1123, 3454, 3462, 8309, 8763
- e.+dendir 2576, 2579, 8203
- e.+dir 3450
- e.+e 491, 3455, 3456, 5801, 6840, 7217
- e.+i 3453, 3461, 3462, 3463, 4133, 4133, 4217, 4217, 4646, 5004, 5129, 5602, 6287, 6975, 7833, 8622
- e.+idir 980
- e.+im 3464
- e.+in 3465, 3466, 3467, 6969, 6969, 8108, 8436, 8630, 8631, 8784
- e.+inden 1923
- e.+ini 2110, 3468, 4357, 4714, 5789, 8669, 8713, 8760
[= 78]
- et- etmek, yapmak**
e. 3285, 6104, 7064, 7453
- e.-di 3791, 7072
- e.-dikce 4773
- e.-diler 1942, 1942
- e.-diyi 8295
- e.-diyini 3295
- e.-diyini 2964
- e.-e (ede) 2435, 2435
- e.-eceyem (edeceyem) 1803
- e.-eler (edeler) 8287
- e.-em (edem) 4104
- e.-en (eden) 1066, 1070, 1070, 2933, 3146, 3499, 6360, 6360, 6421, 6962, 7244, 7382, 7383, 7761, 8488, 8497, 8551
- e.-ende (edende) 507
- e.-eni (edeni) 1446
- e.-enin (edenin) 6069
- e.-er (eder) 1384, 1386, 2074, 2347, 2997, 2997, 3146, 4008, 4451, 5364, 5372, 6030, 7244
- e.-erler (ederler) 2786, 4396, 4570, 5759, 7064
- e.-ersen (edersen) 683, 3251, 7538
- e.-ib (edib) 7186
- e.-im (edim) 8564
- e.-ince (edince) 8098
- e.-ir (edir) 791, 4800, 4800, 5318, 6964
- e.-irsen (edirsən) 3554
- e.-me 7256, 8502
- e.-mek 414, 4670, 4670, 8914
- e.-mekdir 4670, 4670, 8914
- e.-mesen 8487
- e.-meyen 3261, 8376
- e.-mez 439, 1472, 2964, 3607, 8051, 8901
- e.-mir 8681
- e.-miş 1066
- e.-seler 8733
- e.-sen 1021
[= 89]
- eta bağışlama**
e. 5321, 5975
[= 2]
- etek etek - yamaç**
e. 2920, 3021, 3081, 3101, 3102, 3222, 3457, 3458, 7703
- e.+i (eteyi) 1202, 3459, 4186, 4186, 5090, 8350, 8350
- e.+im (eteyim) 2170
- e.+ime (eteyime) 1079, 3460, 5811
- e.+imi (eteyimi) 3081, 8359
- e.+indedir (eteyindedir) 3183
- e.+inden (eteyinden) 2226, 2925, 3978
- e.+ine (eteyine) 1101
[= 27]
- etikle- dalkavukluk**
e. 6550, 8576
[= 2]
- etirli ıtırılı, kokulu**
e. 3469
[= 1]
- etli etli**

- e.+ye 2099
[= 1]
- etlik etlik, etlik için**
e. 1952, 6888
[= 2]
- etr ıtır, koku**
e.+i 246, 5088, 5131
[= 3]
- ev ev**
e. 691, 736, 736, 1709, 1709,
2928, 3167, 3470, 3471, 3472,
3473, 3474, 3475, 3476, 3477,
3478, 3479, 3480, 3481, 3482,
3483, 3484, 3485, 3486, 3492,
3519, 3709, 4031, 4032, 4206,
4368, 4373, 4374, 4375, 4376,
4381, 4384, 4406, 4410, 4411,
4437, 4437, 4681, 4681, 4681,
5376, 5468, 6753, 7328, 7377,
7377, 7537, 7621, 7632, 7850,
8046, 8056, 8056, 8115, 8421,
8555, 8591
e.+de 734, 1381, 1382, 1383,
1383, 1692, 1956, 2306, 2545,
2809, 3145, 3311, 3325, 3326,
3415, 3487, 3488, 3489, 3490,
3491, 3492, 3493, 3526, 4222,
4681, 5185, 6746, 7097, 7568,
7568, 8142, 8154, 8155, 8825
e.+deki 3494
e.+den 923, 2325, 3495, 4384,
7203, 8830, 8833, 8882
e.+dir 3496, 8643
e.+e 26, 1523, 1632, 3392, 3497,
3705, 4376, 4399, 4400, 4401,
4782, 4783, 6408, 7902, 7914,
7954, 7994, 8061, 8547, 8860
e.+i 288, 288, 367, 1458, 2180,
2539, 3315, 3315, 3486, 3498,
3499, 3500, 3501, 3830, 4218,
4218, 4622, 4922, 4922, 5013,
5495, 6196, 6470, 7378, 8247,
8247, 8247, 8247, 8525, 8546,
8860
e.+idir 8323
e.+im 5462, 6789, 8580
e.+imdir 7009
e.+imi 6544
e.+imin 7010
e.+imize 3502
e.+imizi 5761, 5761, 5761
e.+in 654, 1675, 2438, 3503,
3504, 3505, 3506, 3507, 3508,
3509, 3510, 3511, 3512, 3534,
4021, 4219, 4245, 4316, 4377,
4388, 5103, 6024, 6285, 6291,
6663, 6842, 7994, 8021, 8407,
8537, 8538
e.+inde 86, 222, 2264, 2264,
2265, 2265, 2752, 3513, 3514,
3515, 3516, 3527, 3554, 3826,
4220, 4386, 4864, 4897, 4897,
4897, 7011, 7011, 7041, 7056,
8807
e.+inden 1215, 4221, 6474
e.+indir 2684
e.+ine 4378, 4864, 4902, 4902,
6105, 6768, 7878, 8288
e.+inecen 8522
e.+ini 943, 2437, 7012
e.+inin 4220, 5072, 5167, 7010
e.+ler 3521, 3522, 4404, 4492,
4492
e.+lerde 4222, 4222
e.+lere 3523, 3524, 3525
[= 255]
- evdar ev, aile sahibi**
e. 3517
[= 1]
- eviz yerine**
e. 2907, 5505, 8901
e.+dir 1404
[= 4]
- evlen- ev sahibi olmak, evlenmek**
e. 2413
e.-dik 1557
e.-dim 2897
e.-din 1557
e.-en 3517, 3518, 7984
e.-enle 3519
e.-mek 3520
e.-memiş 832
e.-memişem 1525, 4955
e.-meyince 1781, 1781
[= 14]
- evli evli, ev sahibi olan**
e. 3526, 3527, 6439, 6439, 6753
e.+ye 6408
[= 6]
- evlilik evlilik**
e.+den 6753
[= 1]
- evsiz evsiz barsız**
e.+e 3528
[= 1]
- evvel evvel, önce**
e. 324, 1141, 1435, 3216, 3529,
3530, 3531, 3532, 3533, 3534,
3535, 3536, 3537, 3538, 3539,
3540, 3541, 3542, 3543, 4033,
4309, 4727, 5342, 5527, 6176,
6546, 7186
e.+ce 565, 3157, 6410
e.+den 1565, 8981
e.+i 82, 223, 3544, 3545, 5150,
5240, 5992, 7132, 7518, 7742,
8611
e.+inden 224, 7661
e.+ine 1436
e.+ki 225, 3546
[= 48]
- ey hey, ey**
e. 3547, 3548, 3549, 3550, 3551,
3552, 7388
[= 7]

- ey- eğmek**
 e.-di 3676
 e.-er 417, 4846
 e.-mekle 1053
 [= 4]
- eyal aile**
 e. 2969
 [= 1]
- eyan ayan, açık, belli**
 e. 2412
 [= 1]
- eyb ayıp, kusur**
 e. 1267, 1268, 3425, 3425, 3425, 8051
 e.+dir 1268
 e.+i 121, 121, 123, 1449, 3554, 5104
 e.+ine 3554
 e.+ini 2710, 3039, 3039, 3553, 3557, 4885, 4987, 5053, 5168
 [= 23]
- eybecer kusur, ayıp**
 e. 3555, 3612
 e.+in 3554
 [= 3]
- eyib ayıp, kusur**
 e. 1268, 1364, 3553, 3554, 3554, 3555, 3556, 4970, 5123, 5869, 7572, 8827
 e.+dir 626, 1268, 4970, 5350, 5869, 8504, 8827
 e.+lere 3552, 7236
 [= 21]
- eyibli ayıplı, kusurlu**
 e. 3557, 3558, 4885
 [= 3]
- eyibsiz ayıpsız, kusursuz**
 e. 3559, 3560, 3561, 4560
 [= 4]
- eyil- eğilmek**
 e.-di 322, 322
 e.-en 3562, 3563, 3564
 e.-ende 6418
 e.-er 336, 5292, 8598
 e.-ib 4048, 7905
 e.-me 2071, 7976
 [= 13]
- eyin üst bağ**
 e. 3565
 e.+im (eynim) 3566
 e.+imde (eynimde) 7862
 e.+inde (eyninde) 3567
 e.+ine (eynine) 4327, 6817
 [= 6]
- eyir- eğirmek**
 e.-en 5818
 e.-in 3568
 e.-sen 1912
 [= 3]
- eyle- eylemek, yapmak**
 e. 1355, 1416, 1435, 1529, 1529, 2606, 3616, 3666, 4029, 6152, 6191, 7365, 7384, 7932, 8858
- e.-di 7767**
e.-diler 5260
e.-din 3549
e.-me 3554, 8234
e.-mek 817, 8330
e.-mese 8030
e.-meyin 6782
e.-mez 2338, 2436, 3553, 4184, 4347
e.-mişem 4165
e.-r 218, 305, 1618, 1847, 2082, 2269, 2308, 2355, 2465, 2540, 2569, 2838, 3029, 3555, 3690, 3935, 3946, 3946, 4184, 4504, 4908, 4923, 5157, 5444, 5576, 5600, 5632, 5877, 5877, 6048, 6918, 7232, 7272, 7279, 7367, 7403, 7631, 7706, 7713, 7827, 7968, 8201, 8420, 8550, 8649
e.-rem 7095, 7095, 7385, 8310, 8310
e.-se 1681, 1681, 2465, 4849, 5157
e.-sin 2717, 4476
e.-ye 7080
e.-yen 2553, 2838, 3619, 5010, 7386, 7387, 8929, 8966
e.-yene 7079
e.-yeni 7080
e.-yib 1998, 7450
e.-yince 8858
e.-yir 7251
 [= 102]
- eylen- eğlenmek**
 e.-mez 1843
 [= 1]
- eyleş- durmak, ayak diremek**
 e.-den 159
 e.-dir 3228
 e.-er 1335
 e.-ib 7980
 [= 4]
- eymeği hamutđu**
 e.+ye 3569
 [= 1]
- eyri eğri**
 e. 553, 914, 1620, 1620, 2668, 2941, 2944, 3570, 3571, 3572, 3573, 3574, 3576, 3995, 4593, 4593, 4832, 4832, 5529, 5542, 5671, 5857, 6051, 6796, 7426
 e.+dir 2523, 2595, 2668
 e.+ni 2939
 e.+nin 3185, 3575
 e.+ye 3576
 [= 32]
- eyrilik eğrilik**
 e.+ine (eyriliyine) 915, 1785
 [= 2]
- eyvani kűçük**
 e. 8262
 [= 1]
- eyyam zaman, devir**

- e.+ından 6689
[= 1]
- ez- ezmek, çiğnemek**
e. 5553
e.-er 1462, 3883
e.-erem 315
e.-erler 5556
e.-mezler 1037
[= 6]
- ezab azap, eziyet**
e.+a 5442
e.+ı 5708
[= 2]
- ezabsız azapsız, eziyetsiz**
e. 3577
[= 1]
- ezber ezber**
e. 3243, 7898
e.+idir 253
[= 3]
- ezberle- ezberlemek**
e.-yendir 8090
e.-yib 8090
[= 2]
- ezel ezal, önce**
e.+dır 8430
[= 1]
- ezil- ezilmek**
e.-mez 2509, 2737
[= 2]
- eziyetsiz eziyetsiz**
e. 3578
[= 1]
- eziz aziz, kıymetli**
e. 2835, 7244, 7712
e.+dır 2771, 2839, 3579, 3579,
4753, 5179, 5567, 5567
e.+dırse 4753
e.+i 450, 450
e.+im 1707, 3579, 3580, 3581
e.+leri 8766
[= 19]
- ezrail azrail**
e. 469, 2273, 3582, 3583, 3932,
6930, 8792
e.+e 3584, 3585
e.+in 3586, 3587, 3588
[= 12]
- ezrayıl azrail**
e. 827
[= 1]
- fal fol**
f. 3589, 7422, 7422
f.+dır 2999, 3590
f.+ın 3590
f.+ını 8878
[= 7]
- falçı falcı**
f. 6763
f.+lar 403
f.+ya 5009
[= 3]
- faldaşı fol taşı**
- f. 4576
[= 1]
- fani fani, ölümlü**
f. 1717
f.+dır 1717
[= 2]
- fars fars, iran halkı**
f.+ın 3591
[= 1]
- fatı Fatı, fatmanın kısaltılmışı**
f.+ya 1801
[= 1]
- fatma Fatma**
f. 7324
[= 1]
- fayda fayda**
f. 387, 440, 1636, 3592, 3593,
7579, 8983
f.+dır 2010
f.+sı 2232, 6037, 6540, 8700
[= 12]
- faydalı faydalı**
f. 3594
[= 1]
- faydasız faydasız**
f. 3594
[= 1]
- fe'li fiili, ameli**
f. 4468
[= 1]
- febiyyel /.../**
f. 6808
[= 1]
- fegir fakir**
f. 2435, 3595
f.+e 3596, 3597
f.+in 3598, 3599
[= 6]
- fehle işçi**
f.+dır 6004
[= 1]
- fel fal**
f. 3608
[= 1]
- felek felek, kader**
f. 651, 651, 1966, 2102, 2102,
2102, 2103, 3549, 3600, 3601,
7452
f.+de 1811
f.+den 6345, 6662
f.+e (feleye) 3602, 6627
f.+in (feleğin) 3603
f.+in (feleyin) 3604, 3605, 3606,
3607
[= 21]
- feleket felaket**
f.+e 8030
[= 1]
- fend hile, hüner**
f. 3524, 3608, 3886
f.+de 3608
f.+ini 160
[= 5]

- ferag** firak, ayrılık
f. 3969
[= 1]
- ferre** piliç, ferik
f. 1728, 3609, 6151
f.+lere 1728
[= 4]
- ferrec** keder
f. 7387
[= 1]
- ferreh** ferah
f. 3271
f.+idir 8465
[= 2]
- ferehlen-** rahatlamak
f.-er 7906
[= 1]
- fereset** anlayış, kavrama
f.+ini 3776
[= 1]
- ferg** fark
f.+i 5295, 5885
[= 2]
- ferli** işe yarar
f. 3610, 8687
[= 2]
- ferman** ferman
f.+ın 3590
[= 1]
- fersiz** işe yaramaz
f. 3611, 3612, 8687
f.+i 226
[= 4]
- feryad** feryat, yakınma
f. 475
f.+ı 4773
[= 2]
- fesil** zaman
f.+in (feslin) 5105
[= 1]
- fetir** içli-ekmek
f. 2838, 4500, 6271
[= 3]
- feyz** rahatlık, ferahlık
f. 2763, 7291, 7910
[= 3]
- fındıg** fındık
f. 3991, 5496
[= 2]
- fındıgca** parmak şıklatma
f. 3331
[= 1]
- fırlan-** dönmek, fırldamak
f.-ar 3696, 3697
[= 2]
- fırtla-** pırlamak, deşilmek
f.-yıb 3613
[= 1]
- fışdırıg** ıslık
f. 1800
[= 1]
- fikir** fikir, düşünce
f. 1384, 1435, 1529, 1661, 2465,
8929
f.+i (fikri) 2441, 3614
f.+in (fikrin) 3996
f.+ine (fikrine) 6018
[= 10]
- fikirleş-** düşünmek
f. 2533, 7155, 8759
f.-ince 396, 397, 398
[= 6]
- fıkr** fikir, düşünce
f. 4105
[= 1]
- fil** fil
f. 2490, 2922, 6428, 7101
f.+i 5380, 8474
f.+in 3615
[= 7]
- fır'on** firavun
f.+u 5263
f.+un 5263
[= 2]
- fitre** fitre
f. 6674
[= 1]
- fodug** sıpa
f.+u (foduğu) 1445
[= 1]
- fot** kaçırmak
f. 3619
[= 1]
- fuş** açık
f. 4379
[= 1]
- fürset** fırsat
f. 2927, 3360, 3616, 3617, 3618,
4552, 5253, 5454, 8616
f.+i 3619
[= 10]
- füzul** kendini bilmez
f.+u 3620
[= 1]
- gab** kap
g. 1633, 2657, 3621, 3622, 3865
g.+a 117, 1729, 3223, 7710
g.+da 6148, 7534, 7739
g.+dan 643, 1729, 8755
g.+ı 3866, 7697
g.+ın 4938
g.+ına 4187, 7560
g.+ını 2836, 3867, 7698
[= 23]
- gaba** kaba
g. 3623, 3623, 3624, 5106
[= 4]
- gabag** önce, evvel
g. 679, 790, 1241, 2527, 2948,
3495, 3625, 4018, 4352, 4407,
6063, 7326, 7655, 8611, 8611
g.+a (gabağa) 3626, 3627, 6077
g.+ca 8492
g.+da 3628, 5484
g.+dadır 5018

- g.+daki 412
g.+dan 6301
g.+ı (gabağı) 3040, 3040, 4150,
7172, 8448
g.+ım (gabağım) 528
g.+ına (gabağına) 144, 861, 1099,
1661, 3629, 3808, 3922, 4596,
7155, 7533, 8590, 8660
g.+ınca (gabağınca) 4443, 4443,
5136
g.+ında (gabağında) 231, 3775,
4979, 4979, 4979, 6021, 6909
g.+ından (gabağından) 87, 5790,
7013
[= 55]
- gabanbaş domuz başlı**
g. 3416
[= 1]
- gabar- kabarmak**
g.-ma 7103
[= 1]
- gabıg kabuk**
g.+ı (gabığı) 1921, 3396, 3609,
4007
g.+ına (gabığına) 3991
g.+ından (gabığından) 4499
g.+ını (gabığını) 2848, 4499,
5528, 7437, 7570
[= 11]
- gabırğa kaburga**
g.+larım 323
[= 1]
- gabil kabil, mümkün**
g. 3630
[= 1]
- gabiliyyet kabiliyyet**
g.+in 3631
g.+ini 6783
[= 2]
- gaç- kaçmak**
g. 56, 2767, 3632, 5357, 5388,
6462, 7915, 8315, 8744
g.-a 5945
g.-an 1059, 1068, 1152, 1178,
1655, 2558, 3535, 3636, 3637,
3638, 3639, 3640, 5763, 7986,
8045
g.-andır 2699
g.-anı 3641, 6420
g.-anın 3642, 4467
g.-ar 26, 1566, 2563, 3431, 3431,
4177, 4445, 4445, 6139, 6471,
7561, 7650, 7957, 8910, 8926,
8974, 8975
g.-arken 2921
g.-arsa 2765
g.-dı 3639
g.-ib 3395, 8103
g.-ır 215, 2496, 4445
g.-ıram 6301, 6302
g.-mag 1179, 2915, 3643, 3644,
3645, 4124, 8680, 8955
g.-mağa 2272
g.-masın 1923
g.-mayın 5831
g.-sa 2256
[= 68]
- gaçag kaçak**
g. 5831
g.+a (gaçağa) 3633
g.+ı (gaçağı) 3635
[= 3]
- gaçağan kaçan, zıplayan**
g. 3634, 7175
[= 2]
- gaçirt- kaçirtmak**
g.-mag 3617
[= 1]
- gada bela**
g. 3280, 3646, 3647, 3683, 3837,
4878, 7280, 8213
g.+m 1140
g.+n 2914
g.+nı 6365
g.+sı 3914, 3914, 3914
g.+sın 841, 8424, 8583
[= 17]
- gafil gafil**
g. 3648, 3649, 3650
[= 3]
- gaggılda- gıdıklamak**
g. 8875
g.-masa 5940, 5940
g.-ması 7497
g.-masın 7206
g.-r 7905, 8064
g.-yan 3651
g.-yır 1958
[= 9]
- gağa gaga**
g.+yı 3652
[= 1]
- gah kah, arada, sırada**
g. 2740, 2740, 3653, 3653, 3654,
3654, 3655, 3655, 8699, 8699
[= 10]
- gahmar taraftar, arka**
g.+ı 3734
[= 1]
- gaim kaim, duran**
g. 2649
[= 1]
- gal bela**
g. 4665, 7425, 8118
g.+da 5459
[= 4]
- gal- kalmak**
g. 2458, 7098, 7895, 8829
g.-a 4072, 7268, 7344, 7344,
7344, 7344
g.-acag 2876
g.-an 638, 1583, 1916, 3119,
3348, 3349, 3656, 4156, 6618,
6898, 7578, 7578, 7580, 7598,
8701
g.-ana 6754

- g.-anda 1885, 2202, 5605, 6713,
7691, 8731
- g.-anı 447, 5790, 6763, 7758,
8406
- g.-anın 639, 6897, 6901, 6903
- g.-anlar 2665
- g.-ar 14, 78, 149, 402, 602, 755,
796, 796, 810, 855, 967,
1156, 1441, 1476, 1574, 1686,
1699, 1784, 1851, 1986, 2175,
2210, 2403, 2458, 2484, 2484,
2631, 2642, 2745, 2888, 2957,
3063, 3068, 3076, 3076, 3078,
3119, 3239, 3281, 3348, 3477,
3485, 3492, 3559, 3561, 3709,
3864, 3864, 4110, 4111, 4123,
4180, 4335, 4375, 4440, 4612,
4793, 4799, 5314, 5446, 5446,
5447, 5447, 5468, 5497, 5512,
5760, 6073, 6274, 6715, 6723,
6723, 6863, 6878, 6878, 6991,
7035, 7038, 7042, 7044, 7047,
7368, 7578, 7580, 7618, 7929,
7950, 8014, 8122, 8240, 8258,
8270, 8376, 8388, 8510, 8515,
8527, 8586, 8849, 8920
- g.-aram 3482
- g.-ardı 5924
- g.-ang 3657
- g.-arsan 7972
- g.-dı 544, 723, 762, 1551, 1794,
2012, 2150, 2165, 2826, 3048,
3326, 3473, 4754, 4754, 6142,
6971, 6971, 7074, 8477, 8584
- g.-dıgca 1587, 1592, 4223
- g.-dın 3626, 6842
- g.-ib 138, 1095, 1572, 1573,
2111, 2112, 2113, 2512, 2871,
2871, 3173, 3395, 3692, 4578,
4964, 5148, 5663, 6085, 6194,
6689, 6690, 6711
- g.-ibdir 6887
- g.-iblar 2064
- g.-im 6926
- g.-inca 7356, 8446
- g.-ip 934
- g.-ır 2566, 2798, 2886, 5208,
6618
- g.-ıram 3628
- g.-ırsa 6954
- g.-lam 8364
- g.-ma 1553, 2016, 2156, 3422,
5011, 8829
- g.-magdan 6356
- g.-magdansa 8965
- g.-mamış 1388, 2203
- g.-masa 6775
- g.-masın 3200, 4867, 4988
- g.-mayacag 4680
- g.-mayan 7764
- g.-mayıb 485, 5019, 6560
- g.-maz 87, 116, 499, 500, 755,
1183, 1822, 1822, 1947, 2033,
2306, 2514, 2532, 2687, 2855,
2857, 2919, 3028, 3217, 3303,
3312, 3711, 3730, 3972, 4002,
4112, 4301, 4387, 4403, 4472,
4655, 4661, 4702, 4755, 4966,
4990, 4994, 5140, 5314, 5337,
5415, 5461, 5637, 5814, 5911,
5996, 5999, 6529, 6931, 6934,
7023, 7026, 7163, 7534, 7764,
7839, 8042, 8066, 8300, 8457,
8496, 8698, 8817, 8916, 8994
- g.-mazdı 572, 7219
- g.-mısan 2656
- g.-mış 5396
- g.-mışam 2772, 6960
- g.-sa 2555, 5207, 5207, 5207,
5794
- g.-sın 1575, 2118, 3160, 3200,
5409, 6414, 8696
- [= 310]
- gala kale, şehir
- g. 426, 1151, 3658, 4273
- g.+da 6182
- g.+sıdır 2682
- [= 6]
- gala- yığmak
- g. 4865, 4866
- [= 2]
- galafa yıkıntı, harabe
- g. 3477
- [= 1]
- galalı kaleli
- g. 3659, 7818
- [= 2]
- galama tepeleme dolu
- g. 437, 479
- [= 2]
- galdır- kaldırmak
- g.-ar 7203, 8710
- g.-ardım 3752
- g.-ır 5990
- g.-ma 4749
- g.-mak 8777
- g.-mazlar 649
- g.-sa 6594
- g.-sam 3202, 3202
- g.-san 4942
- [= 11]
- galğı artık, çöp
- g. 4948
- [= 1]
- galh- kalkmak
- g. 3041
- g.-an 79, 3660
- g.-ar 189, 2680, 2817, 7089, 8776
- g.-dı 3041, 3719
- g.-duğın 3661
- g.-maz 418, 1040, 4839
- g.-sa 3883
- [= 15]
- galhan kalkan
- g.+a 4607
- [= 1]

galhız- kaldırmak
g.-mag 3010
g.-mazlar 5976
[= 2]

galı halı
g.+nın 3662
[= 1]

galın kalın
g. 3059, 4508
[= 2]

galib galip
g. 2738, 3663
[= 2]

gamaş- kamaşmak
g.-ar 3717, 6982, 8086
[= 3]

gamçı kamçı
g. 399, 809, 848, 3363, 8423,
8426, 8426, 8768, 8853
g.+sı 3172
g.+sını 8425
[= 11]

gamçısız kamçısız
g. 8129
[= 1]

gamış kamış
g. 1654, 3664, 3665, 4950, 8392
[= 5]

gan kan
g. 487, 1627, 2033, 2174, 3079,
3328, 3666, 3667, 3667, 3668,
3669, 3670, 3677, 3682, 3684,
3860, 3861, 4149, 4272, 4446,
4581, 4907, 5049, 5257, 5941,
5941, 5941, 5941, 6304, 6528,
6529, 6562, 6672, 7456, 8131,
8883
g.+a 3208, 3670, 6553, 8195
g.+dır 1888
g.+ı 1239, 2036, 3677, 3678,
3679, 3771, 6895
g.+ım 3862
g.+ın 3680
g.+ını 1541
g.+ının 3681
[= 52]

gan- anlamak, kavramak
g.-a 2894
g.-acag 3413
g.-acagina (ganacağına) 3466
g.-an 3672, 3673
g.-ana 3674
g.-anın 3675
g.-ar 684, 3671, 6353
g.-ardı 2665
g.-ır 2480, 6595
g.-mayana 3674
g.-mayandır 3675
g.-maz 2894, 3672, 3690, 8512
g.-maza 3543, 3686, 3687, 3688
g.-mazın 3689
g.-mazla 3690
[= 24]

gana- kanamak
g.-maz 4879
[= 1]

ganacaglı anlayışlı
g. 3671
[= 1]

ganad kanat
g. 572, 3828
g.+ı 2514, 3318, 4706, 4715,
7219

g.+ıdır 7917
g.+ım 3756
g.+ına 4707
g.+ından 4708
g.+ını 4719
g.+la 3060
g.+larını 2495
[= 14]

ganadlı kanatlı
g. 3617
[= 1]

ganadsız kanatsız
g. 2759
[= 1]

ganbahası kan diyeti
g.+dır 5611
[= 1]

gandır- anlatmak, ikna etmek
g. 684, 3688
g.-an 3673
g.-ar 3671
g.-arlar 5000
g.-ır 1531, 6595
g.-mag 1846, 3246
[= 8]

gane kani
g. 894, 1558, 1941, 4663, 5698
[= 5]

gangal kabugu soyulup yenilebilen bir diken
g. 2526, 6446, 8895
g.+a 3676
[= 4]

ganlı kan davası güden
g. 2614, 3682, 5435, 5823, 8135
g.+dan 3683
g.+nı 3684, 5257
g.+sıdır 8780
g.+yam 3685
[= 10]

ganun kanun
g. 248, 248, 2346, 3666, 3691,
3692, 3895, 8975
g.+ların 5581
[= 9]

gap- kapmak, ısırarak
g.-a 8283
g.-acag 7413
g.-an 3694
g.-anın 3699
g.-ar 3806, 3892, 5713, 5783,
7372
g.-iblar 488

g.-ır 95, 4651
g.-masan 7780
g.-mayıb 4602
g.-maz 5419
[= 15]
gapag kapak
g. 3893, 5106
g.+ın (gapağın) 4825
g.+ında (gapağında) 3921
[= 4]
gapagsız kapaksız
g. 3905
[= 1]
gapalı kapalı
g. 3693
[= 1]
gapaz şamar, şaplak
g. 1320, 3460
[= 2]
gapı kapı
g. 3501, 3695, 3696, 3697, 3805,
4015, 5014, 5019, 8489
g.+da 14, 1385, 4489, 5483,
5497, 6440, 6440, 6600
g.+dan 3698, 7264, 8489, 8974
g.+lar 4262, 4262
g.+larda 5405
g.+ları 4840, 4840, 8468
g.+larını 4273, 4273, 4273
g.+mda 3682
g.+mızdan 6913
g.+mızı 827, 4886
g.+na 2267
g.+ndan 3685
g.+nı 118, 267, 267, 2800, 3536,
3700, 3701, 3702, 3703, 3704,
4262, 6684, 6684
g.+nın 1676, 2367
g.+sı 2426, 2648, 3042, 3042,
3043, 3705, 3706, 4224, 4225,
4225, 5005, 5005, 6385, 7042,
7791, 8133
g.+sıdır 968, 6382
g.+sın 2195, 2684
g.+sına 3991, 6777, 8135
g.+sında 2614, 4924, 5700, 5734
g.+sından 7394
g.+sını 1600, 2800, 3270, 4886,
7042
g.+ya 958, 2367, 3707, 3708
[= 88]
gapıl- kapılmak
g.-an 3699
[= 1]
gar kar
g. 10, 12, 534, 570, 867, 2149,
2274, 2483, 2726, 3379, 3656,
3709, 3710, 3711, 3712, 3713,
3714, 3715, 3789, 3789, 3804,
4191, 4195, 6694, 6694, 7466,
7958, 8647
g.+da 3769
g.+ı 4196, 7900, 8393, 8635

[= 33]
gara kara, siyah
g. 279, 279, 280, 283, 284, 288,
289, 290, 291, 292, 293, 294,
296, 298, 299, 300, 300, 301,
303, 327, 367, 495, 1069,
1113, 1343, 1527, 1721, 1732,
2262, 2297, 2539, 2711, 2856,
2991, 2991, 3067, 3141, 3181,
3267, 3588, 3611, 3716, 3717,
3718, 3719, 3719, 3720, 3721,
3722, 3723, 3724, 3725, 3726,
3727, 3728, 3729, 3730, 3731,
3732, 3733, 3734, 3735, 3736,
3736, 3737, 3738, 3739, 3740,
3821, 3863, 3907, 3952, 3952,
4099, 4358, 4484, 4594, 4916,
4991, 5056, 5567, 5624, 5625,
6069, 6105, 6216, 7273, 8214,
8501, 8613
g.+ca 2815, 3743
g.+dan 365, 3747, 3748, 3749
g.+dır 197, 2459, 3678, 3750,
4824, 8808
g.+dırsa 8221
g.+na 3758
g.+nı 366, 2868, 3737, 3758,
3759, 3761
g.+nın 416
g.+sı 3906, 3906, 3914, 4111,
6121, 8040
g.+sına 5550
g.+sından 6423, 7540, 7706
g.+ya 303, 2338, 3205, 3766,
3767
[= 126]
garabağ şehir ismi, karabağ
g.+ın 1198
[= 1]
garabaht kara baht, talihsizlik
g. 2265
[= 1]
garabaş hizmetçi
g. 3741
[= 1]
garabatdag karabatak
g. 3742
[= 1]
garaçı çingene
g. 3744
g.+dır 3745
g.+nın 3745
g.+ya 3746, 7796
[= 5]
garaçuha kara çuha
g. 3719
[= 1]
garadağ kara dağ
g.+a 4631
[= 1]
garadaş kara taş
g.+dan 7552
[= 1]

- garagabag kara kabak
g. 4271
[= 1]
- garagız kara kız, esmer
g. 3751
[= 1]
- garaguş kartal
g. 1866, 3752, 3753, 3754, 3756,
5940
g.+a 3755
g.+am 3756
[= 8]
- garal- kararmak
g.-ar 50, 8222
g.-dı 3546
g.-ır 5382, 5382
g.-magdan 6106, 6106
[= 7]
- garalıg karalık - kötülük
g. 3730, 4180
g.+dan 6106
g.+ı (garalığı) 8225, 8225
[= 5]
- garalt- karartmak
g.-ar (garaldar) 292, 8516
g.-maya 294
[= 3]
- garaltı karaltı, belirsiz görülen
g. 3757
[= 1]
- garanlıg karanlık
g. 3760, 3761, 3762, 3763, 4647,
4648, 7431
g.+da 3764, 4799, 6960
g.+ı (garanlığı) 5078
g.+ın (garanlığın) 5078
[g.+sa 4299
= 13]
- garatikan karadiken, deve diken
g. 3765
[= 1]
- garaüzlü yüzü kara, mahçup
g. 3762
[= 1]
- garayaha yüzüz
g. 3768
[= 1]
- gardeş erkek kardeş
g. 574, 666, 887, 1357, 2985,
3026, 3026, 3061, 3314, 3748,
3770, 3771, 3772, 3773, 3774,
3775, 3776, 3777, 3940, 4108,
5539, 5596, 5842, 6180, 6191,
6778, 6787, 6788, 8441, 8825,
8830
g.+a 1867, 3778
g.+dan 2564, 3771, 3772, 3813,
8430
g.+dır 518, 922, 5336
g.+ı 574, 2564, 3773, 4175, 8218
g.+ıdır 3593, 4458, 4771, 7960,
8863
g.+ıg 3779
- g.+ım 3780, 3781
g.+ımçün 3782
g.+ın 2275, 2276, 3774, 3775,
3783, 3784
g.+ından 8664
g.+la 4354, 8842
g.+lar 3785
[= 645]
- gardeşlig kardeşlik
g. 3786
[= 1]
- gargış beddua
g. 2728, 6019
g.+ı 3433
[= 3]
- garğa karga
g. 520, 521, 522, 525, 527, 1804,
2853, 2899, 3787, 3788, 3789,
3790, 3791, 3792, 3793, 3794,
3795, 4158, 5655, 6199, 6199,
7567, 8332, 8836
g.+dan 523, 3796, 3797
g.+lar 1969, 2602, 2921, 3798,
4498
g.+mız 7052
g.+nı 1206, 3799, 3800, 3801
g.+nın 3790, 3802, 3803, 3804
g.+san 2899
g.+sı 7051
g.+ya 290, 988, 4164, 6441
[= 47]
- garğı kargı, mızrak
g. 4159
[= 1]
- garı yaşlı, ihtiyar
g. 1386, 1403, 3497, 3805, 3806,
3807, 3808, 3809, 3809, 3809
g.+da 5818
g.+dan 3810
g.+dır 2021
g.+nın 3821
g.+nınkı 3822
g.+sını 3005
g.+ya 3830, 3831, 6079
[= 19]
- garı- yaşlanmak
g.-maz 4265, 6963
g.-sa 6963
g.-yan 7589
g.-yanda 4226, 4649
[= 6]
- garıld- yaşlandırmak
g.-ar 3789
[= 1]
- garıltı karganın gıklaması
g.+sını 3791
[= 1]
- garın karın, mide
g. 627, 837, 963, 1637, 1921,
2637, 3014, 3565, 3713, 3811,
3812, 3813, 3814, 3840, 4426,
4471, 6211, 7301, 8013, 8446
g.+a 3815

- g.+dan 3818
g.+ı (garnı) 1782
g.+ı (garnı) 14, 88, 591, 1067, 1387, 1387, 1925, 3344, 3833, 3834, 6138, 6480, 6487, 6695, 7136, 7314
g.+ım (garnım) 1659, 3566
g.+ım (garnım) 1279, 2565, 3835, 6208
g.+ıma (garnıma) 474, 475, 476
g.+ımda (garnımda) 3836, 7862
g.+ımdan (garnımdan) 3837
g.+ımı (garnımı) 3836, 4484, 4484
g.+ın (garnın) 1566
g.+ın (garnın) 3838
g.+ına (garnına) 34, 94
g.+ında (garnında) 580, 1429, 2656, 4990, 5185, 5999
g.+ından (garnından) 4983
g.+ını (garnını) 2992
g.+ını (garnını) 6812, 7965
g.+ının (garnının) 562
g.+lar 3820
[= 70]
- garınafetir** karın tokluğuna
g. 3816
[= 1]
- garınca** karınca
g. 3817, 5306
[= 2]
- garıngulu** obur, pisboğaz
g. 3819, 6475
[= 2]
- garınlı** doyumluk
g. 5350
[= 1]
- garış** karış
g. 1030, 1030, 7709, 8685, 8685
[= 5]
- garış-** karışmak
g. 8104
g.-anda 7717
g.-ar 7953
g.-ma 3235
g.-maz 786
[= 5]
- garışdır-** karıştırmak
g.-ar 4871
[= 1]
- garışga** karınca
g. 2509, 2922, 3823, 3824
g.+dan 749, 3825
g.+nı 7101
g.+nın 3826, 3827, 3828, 3829, 5551
[= 12]
- garlı** karlı
g. 3832, 5615, 8653
[= 3]
- garmala-** apar topar etmek
g.-r 8128
[= 1]
- garpız** karpuz
g. 1369, 3396, 3549, 3839, 3840, 3841, 3842, 3843, 4365, 5361, 8091
g.+a 4238
g.+dan 5755
g.+dır 1266, 7422
g.+ı 1944, 6531
g.+ın 6516
[= 18]
- garsız** karsız
g. 8653
[= 1]
- garşı** karşı
g.+dan 6302
g.+na 5335
[= 2]
- garşıla-** karşılamak
g. 6718
g.-r 1965, 2522
[= 3]
- garşılı** karşılık
g. 1384
[= 1]
- gart** kart, eski
g. 3844
[= 1]
- gartal** kartal
g. 3845
g.+a 3846
g.+ı 3847
[= 3]
- gartmag** yara kabuğu
g.+ı (gartmağı) 3158, 6300
[= 2]
- gasıb** fakir
g. 2790, 2791
[= 2]
- gasım** Kasım
g.+dır 142
[= 1]
- gasımeli** Kasımali
g.+nin 4474
[= 1]
- gaş** kaş
g. 972, 1041, 1041, 3331, 3748, 3848, 3849, 3999, 4916, 6940, 6940, 6940
g.+a 3301, 3850, 8321
g.+ı 1041, 8218
g.+ın 2363, 3985, 5619, 6505
g.+ında 7087
g.+ların 3863
[= 23]
- gaşga** akitma, hayvanların alnındaki ak leke
g.+sı 3851
g.+sına 6889
[= 2]
- gaşgabag** somurtkanlık
g.+ı (gaşgabağı) 3852, 3853
g.+ından (gaşgabağından) 3854
g.+ını (gaşgabağını) 4953

- [= 4]
gaşı- kaşımak
 g. 2568, 7936
 g.-ma 3861, 7538
 g.-mağa 1076, 5882
 g.-mıram 3862
 g.-yanda 2791
 g.-yar 5898
 g.-yır 2153
 g.-yıram 3862
 [= 11]
gaşığ kaşık
 g. 432, 1388, 1634, 3225, 3621,
 3855, 3856, 3856, 3857, 4693,
 6559
 g.+a (gaşığa) 4302
 g.+ı (gaşığı) 496
 g.+ıdır (gaşığıdır) 4968
 g.+ım (gaşığım) 7964
 g.+ın (gaşığın) 5107, 6686
 g.+ına (gaşığına) 6591, 6635
 g.+la 1389, 3857, 3858
 [= 22]
gaşın- kaşınmak
 g.-ıram 3862
 g.-ırsan 4466
 g.-mağa 3859
 g.-mayan 3860, 3861
 g.-mıram 3862
 [= 6]
gaşov kaşağı
 g. 4475
 [= 1]
gat kat, tabaka
 g. 5989, 5989, 6501
 g.+ı 1390, 1390
 g.+ından 8739
 [= 6]
gat- katmak, eklemek
 g.-dın 3170
 g.-ma 1549, 1668, 3044, 6191,
 7766, 7856, 8740
 g.-mayın 2694
 g.-mazlar 3758
 g.-mışam 3960
 g.-san 725, 725, 2094, 2094,
 6840, 6840
 [= 17]
gatar katar, dizi
 g.+ını 2482
 [= 1]
gatu katı
 g. 8726, 8726
 [= 2]
gatiğ yoğurt
 g. 3864, 3865, 3866, 3866, 3986,
 8088, 8169
 g.+dan 1314
 g.+ı (gatiğı) 3867, 7750
 g.+la 3303
 [= 11]
gatiğli yoğurtlu
 g. 2760
- [= 1]
gatr katır
 g. 836, 1524, 3386, 3722, 3868,
 3869, 3870, 4660
 g.+a 3871
 g.+dan 112
 g.+ı 846
 [= 11]
gatrıcı katırcı
 g. 5108
 [= 1]
gatla- katlamak
 g.-yib 1099
 [= 1]
gatlan- katlanmak
 g.-a 5442
 [= 1]
gatlaş- katlanmak, dayanmak
 g. 6454
 g.-ar 5347, 5452, 6231
 g.-maz 5347, 6231
 [= 6]
gatrın katran
 g.+dan 3872
 [= 1]
gatyar çok seven
 g.+ımı 1390
 [= 1]
gaval kaval
 g. 685, 1058, 3606
 g.+ı 1754
 [= 4]
gavalı yabani erik
 g.+da 533
 g.+dan 533
 [= 2]
gaya kaya, taş
 g. 1347, 2452, 3873, 3874, 3875,
 5709, 6131, 7702, 8626, 8870
 g.+dan 8705
 g.+lardır 2057
 g.+nın 4034
 g.+ya 2211
 [= 14]
gayçı makas
 g. 3876
 [= 1]
gayda usül, yol
 g. 6092
 g.+dan 3877
 g.+dır 2010
 g.+sıdır 3603, 4567
 [= 5]
gayğanag un katılarak yağda
 pişirilmiş yumurta yemeği
 g. 3502, 8871
 g.+dan 5778
 [= 3]
gayğı kaygı, endişe
 g. 3878, 8893
 g.+lar 3521
 g.+sı 1873, 3834, 4436
 [= 6]

gaygılı kaygılı, endişeli

g.+ya 3879
[= 1]

gayın kayın

g. 3880
[= 1]

gayınana kaynana

g. 3881, 3882, 3883, 8565, 8566,
8566
g.+m 3115, 3887
g.+n 3884
g.+na (gaynanana) 3885
[= 10]

gayınanalı kaynanalı

g. 3886
[= 1]

gayınata kaynata

g.+m 3887
g.+mın 3888
[= 2]

gayınhatın elti

g.+ların 3889
[= 1]

gayır- korumak

g.-arlar 7990
g.-dım 6960
g.-ib 3331
g.-ır 6428
g.-ırsah 3682
g.-ırsan 2614
g.-san 4281
g.-sın 3985
[= 8]

gayış

g. 3548, 3890, 3891, 6071
[= 4]

gayıt- dönmek, geri dönmek

g.-anda (gayıdanda) 4822, 6077
g.-ar (gayıdar) 731, 3941, 3941,
4035, 6125, 7596, 7914, 8575
g.-ar (gayıtar) 1568
g.-dın 4105
g.-ib (gayıdib) 6943
g.-mag 8513, 8955, 8955
g.-maz 853, 1437, 2534, 3151,
3353, 3944, 3944, 3944, 5909,
6929
g.-saydım 1353
g.-sın 8506
[= 28]

gaymag kaymak

g. 3712, 3738, 3892, 6473, 7729
[= 5]

gayna- kaynamak

g.-maz 1391, 1635, 3045, 3668,
3928, 5476
g.-r 420, 7834
g.-yan 3893, 3894
g.-yar 5109
[= 11]

gaynana kaynana

g.+mı 994
g.+nın 4027

[= 2]

gaynat- kaynatmak

g. 3334, 3925
g.-an (gaynadan) 1527
g.-ar (gaynadar) 6804
[= 4]

gaynata kaynata

g.+ma 994
[= 1]

gaysava kayısı, şeker, yağ ve
yumurta ile yapılan yemek

g.+dan 5788
[= 1]

gaytan ip, sicim, kaytan

g.+ı 497, 2590
[= 2]

gaytar- geri döndürmek

g. 6295
g.-a 1599
g.-anın 6025
g.-ar 7280
g.-dılar 1192
g.-mag 625, 1581, 1601, 8921
g.-magı (gaytarmağı) 1303
g.-mağı 5070
g.-masa 1602
g.-mazlar 8016
[= 13]

gaz kaz

g. 521, 525, 1558, 2110, 3788,
3895, 3896, 3897, 4427, 6969,
6970, 6971, 6974, 7048, 7492,
7737, 8062, 8344, 8713, 8760
g.+a 1558, 3898
g.+dan 1770, 3929
g.+ı 3791, 3933, 7494
[= 27]

gaz- kazmak

g.-an 7062
g.-ır 5810
g.-iyınca 2928
[= 3]

gazab gazap, öfke

g.+ından 278
[= 1]

gazalag fayton

g. 3896
[= 1]

gazamat hapishane

g. 3899
[= 1]

gazan kazan, tencere

g. 137, 420, 1635, 1898, 2870,
3893, 3897, 3900, 3901, 3902,
3903, 3904, 3905, 3906, 3907,
3908, 3909, 3910, 3911, 3912,
3928, 4358, 4826, 5897, 6478,
7492, 7492, 7834
g.+a 1380, 3149, 3907, 3913,
3914, 4824, 8688
g.+da 1391, 1527, 3921, 3922,
5109, 5476
g.+dır 3911

- g.+ı 2168, 3045, 3144, 3169,
3924
g.+ın 150, 3150, 4335, 4828,
5938
g.+ına 3334, 3925
g.+ınız 7569
[= 55]
- gazan- kazanmak**
g. 970, 1711, 1898, 1904, 2712,
3077, 3913, 4097, 4798, 5979,
7430
g.-an 3915, 3916
g.-anı 3924
g.-ar 35, 172, 173, 1984, 2949,
4806, 5985, 6229, 6235
g.-dı 2301, 4878, 4878
g.-dığı 2022, 5899
g.-diğin 3316, 3923
g.-diğini 3915
g.-dım 4878
g.-dın 3089
g.-ır 4878, 6262
g.-mag 811, 3926, 7237, 7981
g.-mağa 3927
g.-mayan 7073
g.-mayınca 3928
g.-maz 173, 6229
g.-mısan 4261
[= 45]
- gazanc kazanç**
g. 1132, 3917
g.+dır 435, 3152, 3815, 4398
g.+ı 4130, 5561, 5935
g.+ım 3918
g.+ını 3919
[= 11]
- gazanlı kazançlı**
g. 3920
[= 1]
- gazandır- kazandırmak**
g.-ar 7857
[= 1]
- gazanlı- kazanılmak**
g.-ar 1366, 3257
g.-maz 3075
[= 3]
- gazi kadı**
g. 2235, 2236, 2302, 3930, 3931,
3932, 3934, 3935, 3936, 3937,
3938, 7450
g.+da 3939
g.+dan 3940
g.+nın 2302, 3941, 3941
g.+sın 1212
g.+ya 2563, 3263, 3941, 3942,
5670, 7065
g.+yam 7260
[= 25]
- gazi- kazımak**
g. 2286
g.-mag 3255
g.-mazlar 2007
g.-yan 4727
- g.-yar 8022
g.-yır 7081
[= 6]
- gazıl- kazılmak**
g.-an 5110
[= 1]
- gazılıg kadılık**
g. 7285
[= 1]
- gazma kazma**
g. 1744
[= 1]
- gebahat kabahat**
g. 3943
g.+i 5111, 5112
[= 3]
- gebale senet**
g. 6967
[= 1]
- gebir kabir**
g. 4503, 6518, 7081, 8022
g.+de 466, 6334
g.+den 3136
g.+ecen (gebrecen) 3256
g.+ime (gebrime) 7479
[= 9]
- gebiristan mezarlık**
g.+a 3944
g.+dan 3944, 3944, 6929
[= 4]
- gebul kabul, peki**
g. 1618, 2193, 5364, 5787, 6128,
6647, 7554
g.+dur 4535
[= 8]
- gebzsiz senetsiz**
g. 1907
[= 1]
- gec geç**
g. 420, 3043, 3945, 3946, 3947,
3948, 3949, 3950, 7834, 8478
[= 10]
- gece gece**
g. 1386, 3951, 3952, 3953, 3954,
3954, 3955, 3956, 3957, 3958,
3959, 4802, 4803, 5868, 6029,
6056, 6138, 7435, 7814, 8581
g.+den 1518
g.+dır 6596
g.+ler 2212, 7431, 8219
g.+m 6596
g.+ni 3960
g.+nin 1392, 3762, 3961, 3962,
3963, 5113, 5268
g.+si 3964, 5359
g.+ye 7949
[= 37]
- geceguşu gece kuşu - yarasa**
g. 4719
[= 1]
- gecelik gecelik**
g. 1393
[= 1]

geçi keçi

g. 505

[= 1]

geda kul, köle

g. 6909

g.+dan 3965, 3966

[= 3]

gedem ayak

g.+i 3967, 7669

[= 2]

geder kadar

g. 248, 328, 396, 790, 1384,

1384, 2040, 2130, 2256, 2443,

2443, 2481, 2482, 2765, 2765,

3251, 3251, 3402, 3624, 3711,

3724, 4683, 5331, 5815, 6459,

6478, 6597, 6598, 6598, 6695,

6696, 6697, 6698, 6699, 6700,

6851, 6851, 6944, 6976, 7511,

7645, 8113, 8276, 8535

g.+dir 7223, 7845

g.+ince 3817

[= 47]

gedir kadir, kıymet

g. 3968, 3969

[= 2]

gedr kadir, kıymet

g.+i 5, 818, 2829, 4332, 4816,

7073, 7194, 8437

g.+im 3835

g.+imçündür 3782

g.+ini 816, 1900, 2642, 2750,

2832, 4230, 4353, 4774, 4777,

5593, 5593, 5903, 5942, 6080,

7014, 7014, 7317, 7318, 8595,

8804, 8931, 8946, 8964

[= 33]

gef keyif

g. 3970

[= 1]

gefes kafes

g. 4716

g.+de 4710, 7313

g.+den 1833

g.+e 1834

g.+i 1118

[= 6]

gefil gafil

g. 1150, 2531

g.+dir 2531

[= 3]

geflet gaflet

g. 3971

[= 1]

gehet kıtlık

g. 2277

[= 1]

gehraman kahraman

g. 3972, 3973, 3974

g.+ın 7393

[= 4]

gehramanlık kahramanlık

g. 5212

[= 1]

gel- gelmek

g. 365, 422, 1877, 2868, 3332,

3551, 3953, 3953, 3975, 3976,

3977, 3978, 3979, 4096, 4298,

4876, 5766, 6075, 6180, 6290,

6626, 7786, 7822, 7964, 8445,

8733, 8809

g.-di 341, 665, 889, 1133, 1215,

1215, 1866, 1966, 2129, 2208,

2951, 2952, 3466, 3502, 3695,

3695, 3792, 3947, 3954, 3954,

3984, 3985, 3986, 3987, 3988,

3989, 3989, 4328, 4385, 4478,

4600, 4650, 4719, 4840, 4957,

4969, 4977, 5357, 5388, 5671,

5711, 5717, 5717, 6066, 6224,

6272, 6385, 6462, 6662, 6948,

7168, 7607, 7608, 7767, 7932,

7932, 8656, 8744

g.-dik 1559, 2878, 3990, 5750

g.-dim 3204, 6303, 8325, 8325

g.-din 1357, 1357, 4017, 6741,

6741

g.-disi 3987

g.-disine 3987

g.-diyi 4022, 4393

g.-e 700, 4355, 4355

g.-ecek 5906

g.-ecekden 5908

g.-ecekse 1175

g.-eceyi 3994

g.-eceyin 5933

g.-en 80, 154, 435, 886, 908, 927,

1089, 1090, 1357, 1357, 1394,

1527, 1563, 1564, 1564, 2142,

2158, 2521, 2589, 2821, 2859,

2861, 2866, 2866, 3151, 3152,

3267, 3663, 3815, 3815, 3902,

3948, 4013, 4014, 4200, 4248,

4369, 4431, 4535, 4715, 4813,

4930, 4965, 4976, 5006, 5293,

5649, 5907, 5944, 5955, 6017,

6365, 6957, 7262, 7699, 7751,

7985, 8706

g.-ende 1176, 2401, 2402, 2495,

2953, 3582, 4121, 4662, 4741,

5033, 5319, 5381, 5743, 5926,

6539, 6685, 7779, 7997, 8926,

8974, 8975

g.-enden 2546

g.-endir 6431

g.-ene 872, 4015, 4016, 4017,

4108, 5215, 6599

g.-eni 32, 3223, 3230, 3707, 8217

g.-enin 2554, 3937, 4018, 4901

g.-er 100, 111, 333, 360, 360,

390, 419, 704, 758, 978, 992,

1007, 1150, 1174, 1394, 1552,

1578, 1578, 1578, 1588, 1616,

1657, 1663, 1669, 1908, 1962,

1989, 2132, 2294, 2397, 2401,

2408, 2426, 2628, 2685, 2713,

- 2738, 2770, 2954, 3018, 3207,
3257, 3257, 3260, 3392, 3428,
3442, 3469, 3698, 3703, 3804,
3941, 3955, 4018, 4025, 4110,
4182, 4219, 4225, 4227, 4227,
4303, 4312, 4330, 4378, 4379,
4380, 4407, 4529, 4594, 4687,
4703, 4766, 4768, 4916, 4916,
4925, 5178, 5180, 5270, 5284,
5389, 5406, 5407, 5558, 5643,
5902, 6081, 6171, 6261, 6315,
6492, 6511, 6524, 6860, 6912,
6949, 7165, 7247, 7256, 7331,
7332, 7384, 7398, 7459, 7633,
7681, 7699, 7700, 7742, 7843,
7853, 7889, 8231, 8250, 8252,
8440, 8464, 8503, 8602, 8613,
8675, 8851, 8991, 8993, 8993
- g.-esen** 5041
- g.-ib** 948, 1087, 1305, 1736,
1775, 1906, 1907, 2211, 2291,
2910, 3361, 3401, 4600, 4600,
5922, 5956, 5957, 5958, 6091,
6533, 6550, 6862, 6970, 6970,
8377, 8625
- g.-ibdir** 700
- g.-im** 3976, 5342
- g.-in** 1276, 6710
- g.-ince** 628, 4507
- g.-ir** 83, 84, 487, 489, 862, 1527,
1527, 1527, 1550, 1780, 1998,
2143, 2229, 2840, 2854, 3161,
3226, 3863, 4443, 4443, 4789,
4800, 4954, 5016, 5278, 5311,
5382, 5831, 5838, 5988, 6521,
7029
- g.-irdim** 7427, 7443
- g.-irem** 1176
- g.-irin** 5114
- g.-irler** 5660, 5831
- g.-irsen** 2493, 4902, 4902
- g.-işi** 5115, 7179
- g.-lem** 5025
- g.-me** 4016
- g.-medi** 3986, 4977, 6948, 8852
- g.-medin** 1193, 5342
- g.-mek** 4030, 4031, 4032
- g.-mekden** 4033
- g.-mekledir** 5757, 6370
- g.-memek** 8827
- g.-memisen** 7105
- g.-memiş** 4445, 4445
- g.-memişem** 6304
- g.-memişken** 323
- g.-mese** 7716, 7889
- g.-mesin** 2932, 4844
- g.-meye** 4355, 4355
- g.-meyecek** 4114
- g.-meyen** 4776, 5558, 7249
- g.-meyib** 3487
- g.-mez** 92, 337, 463, 1074, 1598,
1640, 1908, 2284, 2604, 2673,
2734, 2775, 3059, 3120, 3257,
3367, 3597, 3844, 4100, 4431,
5252, 6019, 6032, 7303, 7595,
7763, 7823, 8721, 8908
- g.-mezdir** 4328
- g.-mezse** 3224
- g.-misen** 885, 2940, 2940, 4408,
4408, 6654
- g.-miş** 450, 1220
- g.-mişem** 3903, 4171, 6304
- g.-miyen** 3227
- g.-se** 216, 2589, 3225, 3775,
3775, 4183, 8896, 8896
- g.-sin** 467, 479, 1175, 1305,
1751, 2286, 3147, 3224, 4370,
5335, 6835, 7608, 8469, 8485,
8578, 8883
- [= 508]
- gelb kalp, yürek**
- g.** 2539, 3980, 7532
- g.+de** 4755
- g.+dir** 1857
- g.+e** 4557, 4569
- g.+i** 409, 655, 1395, 2297, 3598,
3981, 8214
- g.+in** 8225
- g.+inde** 409
- g.+indekini** 4036
- g.+inle** 459
- g.+ler** 3983
- [= 19]
- gelbir kalbur**
- g.** 3982, 8072
- g.+e** 5793
- [= 3]
- gele dişi piliç**
- g.** 3991
- [= 1]
- gelebe galibiyet. üstünlük**
- g.** 3992, 3993
- [= 2]
- gelecek gelecek**
- g.+e (geleceye)** 3299
- [= 1]
- gelem kalem**
- g.** 3995, 3996, 3997, 3998, 3999,
4000, 4001, 4002, 4003, 4004,
4005, 4006, 4916, 8795
- g.+e** 7119
- g.+in** 4008, 4009, 4010, 4011
- [= 19]
- geleme kavak ağacı**
- g.** 4007
- [= 1]
- gelendar kalender**
- g.** 4012
- [= 1]
- gelender kalender**
- g.** 4012
- [= 1]
- gelet hata, kusur**
- g.** 7450
- [= 1]
- gelhagel durmaksızın**

g.+idir 2789
[= 1]
gelin gelin
g. 1063, 1317, 1352, 1396, 1559,
1559, 1566, 1731, 2052, 2103,
2320, 3361, 3493, 3751, 3882,
4019, 4020, 4021, 4022, 4022,
4023, 4024, 4025, 4025, 4134,
4227, 4235, 6303, 6303, 6970,
7011, 7995, 8438, 8554
g.+den 4026
g.+dir 1731, 3509, 4022, 8044
g.+e 3222, 4271, 6860
g.+i 1709, 4437
g.+im 3489, 4285
g.+in 761, 3883, 3886, 4027,
6795, 8121, 8407
[= 53]
gelincik küçük gelin
g.+im (gelinciyim) 4028
[= 1]
gelinlik gelinlik
g.+i (gelinliyi) 4292
[= 1]
gelir gelir, kazanç
g. 5169
g.+i 5841
g.+ine 4029
[= 3]
geliş usül
g.+i 2714
[= 1]
gelp sahte
g. 4034, 4035, 4036, 7596
[= 4]
gelyan nargile - afyon
g. 4037, 5124, 5294, 5294, 5294
g.+ımı 4038
[= 6]
gem gam, keder
g. 399, 1663, 2359, 2359, 2650,
2949, 4038, 4039, 4040, 4041,
4042, 4043, 4043, 4044, 4621,
5710, 6904, 8261, 8858
g.+de 5345
g.+den 2369, 7589
g.+i 4040, 4621
g.+imdir 2190
g.+ini 855
g.+le 4054
[= 27]
gembersiz Kambersiz
g. 1124
[= 1]
game ekin destesinin yarısı
g. 3409
[= 1]
gemi gemi
g. 1396, 1397, 6224, 6272, 7746
g.+de 1398, 4045
g.+dir 3131
g.+ni 1399, 4046
g.+nin 4047, 4048

g.+si 4049
g.+sini 4050
g.+ye 4053
[= 15]
gemici gemici
g. 4045, 4047, 4053, 8120
[= 4]
gemiş kamış
g. 4051
[= 1]
gemişli kamışlı
g. 4052
[= 1]
gemli gamlı, kederli
g. 4042
[= 1]
gemsiz gamsız, kedersiz
g.+indir 1714
g.+ler 1715
[= 2]
gen geniş
g. 83, 83, 391, 1600, 1600, 1683,
2489, 2707, 3703, 3704, 4062,
6392, 7358, 7881, 8018, 8832,
8990
[= 17]
genaet kanaat
g. 4055, 4056
[= 2]
genare et çengeli
g.+den 1941
[= 1]
genber Kamber
g.+e 4928
g.+imiz 7054
g.+in 547, 547, 547
[= 5]
genbergulu engel
g. 3156
[= 1]
genc yeni yetme
g. 4057
[= 1]
gence şehir ismi, gence
g.+de 971
[= 1]
gencefe kumar
g. 6026
[= 1]
genclik yeni yetmelik, gençlik
g. 4058, 4059
g.+de 4061
g.+den 4060
g.+in (gencliyin) 4061
[= 5]
gend şeker
g. 3324, 5954, 6304
[= 3]
genddan şekerçi
g.+a 6304
[= 1]
genek tüy, gelek
g.+leri 933

- [= 1]
geneşekli iyi biçilmiş
 g. 4062
 [= 1]
genhar /.../
 g.+ı 3827
 [= 1]
geni varlıklı, zengin
 g. 2961
 [= 1]
genim düşman
 g. 994, 2027, 5362, 5544, 5890
 g.+ini 4542
 [= 6]
genimet ganimet
 g.+dir 4463
 g.+dir (genimeddir) 2696, 8229
 [= 3]
geniş geniş
 g. 1600
 g.+dir 1718
 [= 2]
gepik kapik, bir rublenin yüzde biri
 g. 1400, 1401, 1463, 4063, 4063,
 4064
 g.+e (gepiye) 4065, 4066, 8348
 [= 9]
ger- germek
 g.-en 3016, 7599
 g.-mekle 3788
 [= 3]
gerar karar
 g.+ın 3757
 [= 1]
gerarsız kararsız
 g. 529
 [= 1]
geraylı mani, dörtlük
 g.+sını 6067
 [= 1]
gerçek gerçek
 g. 3881, 4091, 4511, 7826
 g.+den 6315
 [= 5]
gerek gerek, gerekli
 g. 131, 145, 146, 147, 148, 196,
 211, 219, 222, 230, 231, 278,
 334, 563, 637, 811, 1003,
 1038, 1137, 1181, 1210, 1221,
 1537, 1678, 1683, 1787, 1900,
 1900, 1905, 2069, 2234, 2489,
 2520, 2530, 2701, 2707, 2707,
 2832, 2989, 3145, 3149, 3222,
 3324, 3344, 3524, 3525, 3527,
 3576, 3859, 3886, 3970, 4067,
 4068, 4069, 4071, 4125, 4204,
 4204, 4204, 4212, 4230, 4232,
 4237, 4237, 4272, 4423, 4564,
 4757, 4971, 5095, 5152, 5313,
 5459, 5460, 5587, 5587, 5587,
 5587, 5602, 5650, 5652, 5719,
 6016, 6060, 6069, 6254, 6254,
 6404, 6443, 6668, 6786, 6853,
 6859, 6866, 6873, 6902, 6972,
 6972, 7248, 7305, 7318, 7358,
 7468, 7535, 7614, 7701, 7745,
 7780, 7818, 7837, 7852, 8291,
 8332, 8700, 8819, 8824, 8832,
 8832, 8895, 8919, 8943, 8960,
 8988
 g.+dir 190, 642, 2396, 3786,
 5241, 8429, 8495
 g.+i (gereyi) 4074, 4075
 g.+le 4067
 g.+sen 8070
 [= 134]
gerek- gerekli olmak
 g.-mezi 4071, 4072
 g.-miş 824
 [= 3]
gerekli gerekli, lazım
 g. 4070, 4072, 4073
 [= 3]
gereksiz gerekmeven
 g. 4070, 4073, 4604
 [= 3]
gerer karar
 g.+de 2857
 [= 1]
gerezsiz gerezsiz
 g. 386, 2667
 [= 2]
geri geri, arka
 g. 853, 854, 2534, 3353, 3944,
 6561
 g.+sinden 7152
 [= 7]
gerib garip, gurbette olan
 g. 3526, 3581, 4076, 4077, 4078,
 4079, 4080, 4081, 4082, 4083,
 4084, 8327
 g.+dir 8490, 8801
 g.+e 4085
 g.+i 4086, 4087, 4088
 g.+in 4089, 4090, 4091
 [= 21]
geriblik gurbet
 g. 4092, 4093
 g.+de 777, 4094, 4095
 [= 5]
gessab kasap
 g. 929, 964, 3467, 4178, 5912,
 8436
 g.+in 5789
 [= 7]
get- gitmek
 g. 98, 274, 448, 1229, 1553,
 2014, 2156, 2669, 2940, 2940,
 3154, 3975, 4096, 4097, 4298,
 4394, 4444, 4685, 4772, 4876,
 4902, 4902, 5671, 6642, 6654,
 7060, 7429, 7430, 7531, 7652,
 7716, 7768, 7768, 8050
 g.-di 1559, 2910, 3326, 3464,
 3938, 3954, 3954, 4098, 4099,
 4100, 4101, 4328, 4709, 4754,

- 4840, 5260, 5394, 5699, 5699,
5711, 5879, 6066, 6088, 6248,
6248, 6303, 6655, 6710, 6743,
6743, 6768, 7074, 8581, 8581,
8584, 8656
g.-dik 2826, 4153
g.-diler 8427
g.-dim 4102, 4103, 4104, 4236
g.-din 1193, 3298, 3298, 5342,
8971
g.-diyın 4105
g.-e (gede) 943, 4341, 4341, 5934,
6645, 7060, 8002
g.-eceyi (gedeceyi) 3994
g.-eceyini (gedeceyini) 4033
g.-ek (gedek) 4106
g.-en (geden) 752, 753, 1156,
1184, 1190, 1275, 1908, 1909,
1951, 2946, 2957, 3120, 3151,
3151, 3324, 3523, 3524, 3525,
3815, 3941, 3944, 4107, 4337,
4337, 4925, 4977, 4977, 5370,
5657, 5886, 6125, 6948, 6948,
7396, 7435, 7914, 8632, 8633,
8769, 8813, 8822, 8983
g.-en (geden) 2593, 2679, 2866
g.-ende (gedende) 3325, 7427,
7443
g.-enden (gedenden) 1471, 1731,
7227
g.-ene (gedene) 2207, 4013, 4015,
4017, 4108, 6754
g.-eni (gedeni) 1908, 4109, 6599,
8202
g.-enin (gedenin) 6736
g.-enlerdendir (gedenlerdendir) 8722
g.-er (geder) 100, 107, 112, 149,
358, 384, 398, 460, 500, 752,
927, 992, 1021, 1044, 1119,
1134, 1134, 1511, 1527, 1527,
1578, 1578, 1578, 1588, 1631,
1657, 1663, 1851, 1875, 1910,
1975, 2022, 2142, 2191, 2284,
2403, 2463, 2463, 2510, 2713,
2729, 2804, 2821, 2859, 2866,
2905, 3022, 3022, 3107, 3206,
3207, 3411, 3426, 3431, 3901,
3906, 3951, 3955, 4025, 4034,
4094, 4100, 4107, 4110, 4111,
4112, 4130, 4145, 4182, 4219,
4225, 4227, 4258, 4378, 4379,
4380, 4416, 4552, 4628, 4659,
4659, 4659, 4758, 4793, 4813,
4820, 4877, 4925, 4958, 4965,
5013, 5047, 5136, 5204, 5205,
5205, 5205, 5206, 5206, 5206,
5206, 5251, 5251, 5293, 5529,
5542, 5542, 5557, 5563, 5675,
5899, 5944, 6063, 6145, 6232,
6232, 6391, 6408, 6511, 6561,
6586, 6755, 6906, 6953, 7164,
7165, 7278, 7355, 7398, 7419,
7612, 7640, 7646, 7648, 7655,
7699, 7699, 7699, 7952, 8034,
8164, 8234, 8273, 8279, 8381,
8555, 8632, 8706, 8959, 8959
g.-erdir (gederdir) 1866, 4385
g.-erem (gederem) 4019, 4113
g.-eri (gederi) 3988
g.-eridir (gederidir) 4228
g.-erler (gederler) 7581
g.-erse (gederse) 1044
g.-ersen (gedersen) 3163, 3514,
3514, 7102, 7102
g.-i (gedi) 159
g.-ib (gedib) 2871, 3511, 4964,
5931, 6645, 6645, 7156, 7157
g.-im (gedim) 3837, 5342
g.-ince (gedince) 98, 1862, 4444
g.-ir 7509
g.-ir (gedir) 644, 832, 1480, 3908,
4789, 4800, 5056, 5206, 5206,
5311, 5382, 5946, 6521, 6547,
6600, 7482, 7842, 8764, 8917
g.-irdim (gedirdim) 2692, 6305
g.-irem (gedirem) 2547, 3628,
6534, 6534
g.-irer 4116
g.-irler (gedirler) 5740
g.-irsen (gedirsen) 294, 294, 893,
4043, 4043, 5987, 7442, 8092
g.-işin (gedişin) 5115
g.-me 448, 2429, 4113, 4519,
6913, 7988, 8050
g.-medi 6248
g.-mek 3327, 6460, 8051
g.-mekdense 6460, 7531
g.-mekle 1596, 3397
g.-meli 8353
g.-memisen 6724
g.-merem 6678
g.-mese 502
g.-mesen 8051
g.-mesi 8770
g.-mesin 4114
g.-mesine 6251
g.-meye 6544
g.-meyen 1184, 1952, 2099, 5370,
5657
g.-meyenini 6888
g.-meyince 8437
g.-mez 391, 460, 1147, 1183,
1630, 1832, 2017, 2404, 3390,
3906, 3906, 4489, 5047, 5739,
5886, 5886, 6097, 6314, 6719,
6907, 8343, 8977
g.-mezdir 4328
g.-mezler 5077, 5086, 8571
g.-mir 6002, 7731, 8917
g.-mişdi 4115
g.-se 2385, 2482, 2548, 4183,
6719
g.-sem 1165
g.-sen 5009, 5009, 8281
g.-sin 1862, 4370, 4844, 4909,
8886

- [= 443]
getir- getirmek
 g. 727, 727, 2988, 4254, 4772, 5807, 5807, 5807, 6744
 g.-e 1055, 6066
 g.-en 975, 2460, 3522, 4976, 5955, 6165, 7826
 g.-ende 1166, 4116
 g.-eni 1055, 5570
 g.-enin 324
 g.-er 310, 618, 1173, 1255, 1790, 1791, 1841, 2046, 2047, 2078, 2359, 2548, 2583, 2657, 3351, 3372, 3373, 3465, 3754, 3754, 3828, 3993, 4025, 4116, 4116, 4195, 4195, 4267, 4366, 4628, 4665, 4877, 4877, 5422, 5687, 5694, 5745, 5746, 6126, 6436, 7375, 7403, 7528, 7624, 7736, 8117, 8118, 8495, 8657, 8756, 8864, 8968
 g.-erem 6306
 g.-ir 310, 4399, 8654
 g.-meye 6066, 6066, 6724
 g.-meyib 3445, 4983
 g.-mir 8871
 g.-sin 5443, 8884
 [= 87]
getmez kaybolmayan, gitmeyen
 g. 2790
 [= 1]
getre katre, damla
 g. 2444
 [= 1]
gevher cevher, mücevher
 g. 490
 [= 1]
gey- giymek
 g. 6176, 6817, 6817
 g.-din 4327
 g.-diyi 2143
 g.-e 1107
 g.-ende 5845, 5845
 g.-ene 1
 g.-enin 787
 g.-er 2189, 5846, 6216
 g.-erem 1228
 g.-ersen 906, 1912
 g.-me 4327
 g.-mek 1247, 3145
 g.-meye 3581
 g.-sen 4282
 [= 21]
geybet gıybet, çekiştirme
 g. 8932
 [= 1]
geyd kaygı, düşünce
 g.+ine 402
 [= 1]
geydir- giydirmek
 g.-diler 4235, 4235, 4235
 [= 3]
geyil- giyilmek
 g.-mez 5602
 [= 1]
geyim giyim kuşam
 g.+ine 5349
 [= 1]
geyin- giyinmek
 g.-miş 1535
 [= 1]
geylan nargile
 g.+ı 4117
 [= 1]
geyret gayret
 g. 203, 3306, 4118, 6013
 g.+i 4119, 5595, 6539
 [= 7]
geyretli gayretli
 g. 3405, 4120, 5372
 g.+si 3405, 3405
 [= 5]
geyri gayrı, başka
 g. 7706
 [= 1]
geyser kayzer, kral
 g. 4268
 [= 1]
gez- gezmek
 g. 2014, 2684, 3647, 3769, 6377, 6627, 8390
 g.-e 1699, 1699, 1699, 1699
 g.-en 675, 2077, 2169, 4129, 4130, 5497, 6107, 6359, 6359, 6830, 7933, 8027
 g.-endir 8482, 8597
 g.-enin 4131
 g.-er 165, 177, 177, 675, 1887, 2009, 2044, 2133, 2405, 2406, 2763, 2961, 4080, 4132, 4237, 4278, 4482, 4801, 4911, 5805, 6008, 7802, 7814, 7824, 7840, 8466, 8699
 g.-erde 4133
 g.-erem 315, 1228
 g.-ib 3903
 g.-ir 4653, 6831, 7259, 7795, 8049
 g.-me 4189
 g.-mek 8513
 g.-meye 505, 3581, 6710
 g.-mez 391, 7814
 g.-mişem 7417
 [= 70]
geza kaza, bela
 g. 4121, 4122, 4123, 4787, 4936, 7918
 g.+dan 4124, 4125
 g.+nın 4126, 4127
 [= 10]
gezdır- gezdirmek
 g.-di 1429
 g.-en 3261, 7609, 7693
 g.-er 943, 2039, 2437, 3604, 8002
 g.-ir 1473, 1882
 g.-me 7610

- [= 12]
gezeb gazap, hiddet
g. 565, 3538
g.+in 4128
g.+inden 278, 7828
[= 5]
gezel gazel
g. 2917, 5305
g.+i 3591
[= 3]
gezeyen çok gezen
g. 4134, 8614
[= 2]
gıcı manasız uyak sözcüğü
g.+dır 73
[= 1]
gıç bacak
g.+ı 711, 3824, 3827, 8068
g.+ın 1275
g.+ından 3174
g.+ını 2518
g.+ının 4084
[= 8]
gıçlı bacaklı
g. 8059
g.+dır 8059
[= 2]
gıfıl kilit
g. 3705, 4135, 4883, 5601
g.+a 7127
g.+dan 115
g.+ı 5973
[= 7]
gıg yuvarlak hayvan pisliği
g. 950
[= 1]
gıgılcım kıvılcım
g. 2374
[= 1]
gıl kıl
g. 3171, 5963
g.+dan 1646, 1651
g.+ı 6706, 7017
[= 6]
gıl- kılmak, yapmak
g.-a 6544, 6544
g.-ıram 2162
g.-ma 6835
g.-mag 4512, 4513
[= 6]
gilboğaz ince boyunlu
g. 4136
[= 1]
gülçüğü kılçıklı
g. 4181
[= 1]
gılıg kılık kıyafet
g.+a (gılığa) 5971
[= 1]
gılinc kılıç
g. 66, 235, 548, 1324, 1705,
1730, 2245, 2246, 2585, 3563,
4005, 4137, 4138, 4139, 4140,
4141, 4142, 4143, 4144, 4145,
4146, 4147, 4263, 4656, 5498,
7162, 7238, 7516, 7877
g.+a 36
g.+dan 3997, 4152, 7611
g.+dır 4141
g.+ı 36, 1811, 2242, 4148
g.+ın 4011
g.+ından 4149
g.+ını 5458
g.+ının 4150
g.+la 4151, 8432
[= 44]
gılincdar silahşör
g. 4152
[= 1]
gılıncla- kılıçlamak, kılıçla vurmak
g.-yır 6102
[= 1]
gılincsız kılıcsız
g. 4153
[= 1]
gilyan nargile, afyon
g. 4154
[= 1]
gın kın, bıçak, kılıç muhafazası
g.+a 5498
g.+ında 4139, 5461
g.+ını 4144
[= 4]
gıpgırmızı kıpkırmızı
g.+dır 2542
[= 1]
gır kır, boz
g. 4155
[= 1]
gır- kırmak
g.-an 2460
g.-ar 5496
g.-dı 340, 340
g.-ib 4174
g.-ır 1094
g.-ma 2745
g.-sa 4936, 4936
[= 9]
gırag kenar, yan
g.+da 252, 2798, 4156, 6831
g.+ı (gırağı) 4034
g.+ıdır (gırağıdır) 4913
g.+ına (gırağına) 678, 3059
g.+ında (gırağında) 2420, 2763
[= 10]
gıran kıran, salgın hastalık
g.+lıg 8184
[= 1]
gırgovul sülün
g. 3799, 4157
[= 2]
gırğı ala doğan
g. 3796, 3800, 4158, 7051, 7455
g.+dır 527
g.+sı 7052
[= 7]

- gırğın** kurgın, katliam
g. 1134, 5251
g.+a 4153
g.+ı 4159
[= 4]
- gırğış** savaş, döğüş
g. 1134
[= 1]
- gırh** kırk
g. 1212, 1335, 1353, 1420, 1464,
1479, 2790, 2992, 4160, 4161,
4162, 4163, 4164, 4165, 4166,
4166, 4166, 4167, 4168, 4169,
4170, 4171, 4172, 4599, 4601,
4724, 6507, 6507, 6681, 7387
g.+ım 4214
g.+ın 315, 1659
g.+ında 4173
g.+ını 4174
g.+ınıza 5332
[= 36]
- gırh-** kırkma, hayvanların tüyelerini
kesme
g.-anda 2356
g.-ır 8874
[= 2]
- gırhılığ** kırkım, yün kırkımı
g. 4490, 4490
[= 2]
- gırhılığ** yün kırkma makası
g. 4490
[= 1]
- gırıg** kırık
g. 8133
g.+a (gırığa) 8846
g.+dır 8924
[= 3]
- gırıl-** kırılmak - katledilmek
g.-ar 502, 7353, 8650
g.-dı 4175, 6971
g.-ır 6424
g.-mışın 557, 3236
g.-sa 6471
[= 9]
- gırma** kırma, yarma
g.+nı 4176
[= 1]
- gırmızı** kırmızı
g. 2303, 3720, 4288, 6817
g.+dır 3153
[= 5]
- gırov** kırığı
g. 6242
[= 1]
- gısa** kısa
g. 871, 1679, 2606, 2793, 3219,
4089, 5868, 6477, 6495, 6495,
6959, 8515, 8526
g.+dır 6504
g.+sı 5424, 5608, 7670, 7671
[= 18]
- gısal-** kısaltmak
g.-ır 3436
[= 1]
- gısalt-** kısaltmak
g.-ır (gısalır) 8479
[= 1]
- gısas** kısas, bedel
g.+ını 1822
[= 1]
- gısgır-** kışkırtmak
g.-masan 5764
[= 1]
- gısgı** baskın, sıkıştırma
g. 4177
[= 1]
- gısır** kısır
g. 4178, 7756, 7972
[= 3]
- gısna-** sıkıştırmak
g.-mazlar 6061
[= 1]
- gış** kış
g. 842, 1331, 2884, 3832, 4179,
4180, 4181, 4182, 4183, 4184,
4194, 4443, 4445, 5358, 8637,
8638, 8640, 8654, 8655, 8656,
8657, 8659, 8660, 8662
g.+a 3825, 4185, 4715, 8678
g.+da 4186, 4187, 4188, 4189,
4190, 4191, 4192, 5303, 6825,
8638, 8641, 8642, 8644, 8645,
8646, 8647, 8649, 8669, 8670,
8671, 8672, 8673, 8674, 8676,
8677
g.+dan 4443
g.+ı 4193, 5198, 8328, 8675
g.+ımız 4194
g.+ın 402, 4195, 4196, 4197,
4198, 4277, 5116, 6242, 8651,
8652
[= 69]
- gışgır-** bağırma, haykıрма
g. 4095
[= 1]
- gışgırış** bağırıtı, haykırış
g.+la 7763
[= 1]
- gışla-** kışlama, kışı geçirme
g.-dın 4185
[= 1]
- gışlag** kışlak, kışın kalınan yer
g.+a (gışlağa) 2826
g.+ı (gışlağı) 1914
g.+ından (gışlağından) 4300
[= 3]
- gışlıg** kışlık
g.+ın (gışlığın) 4184
[= 1]
- gıtlıg** kıtlık
g.+da 4199
[= 1]
- gıvrıl-** kıvrılmak
g. 8747
g.-ır 5531
[= 2]

gıy- kıymak, gözden çıkarmak

g.-dı 815, 949

g.-ma 7111

g.-madı 815, 949

g.-madığını 7111

g.-mayan 4738

g.-mayınca 3723

[= 8]

gız kız

g. 287, 779, 922, 1133, 1164,

1250, 1304, 1381, 1396, 1397,

1402, 1632, 1731, 1766, 2304,

2305, 2306, 2813, 2940, 2940,

3325, 3325, 3361, 3528, 3724,

3830, 3831, 4026, 4183, 4200,

4201, 4202, 4202, 4203, 4204,

4205, 4206, 4207, 4208, 4209,

4210, 4211, 4212, 4212, 4213,

4214, 4215, 4216, 4217, 4218,

4219, 4220, 4221, 4222, 4223,

4224, 4225, 4226, 4227, 4228,

4229, 4230, 4231, 4232, 4233,

4234, 4235, 4236, 4237, 4238,

4239, 4240, 4241, 4242, 4243,

4244, 4245, 4246, 4247, 4248,

4249, 4278, 4416, 4430, 4497,

4501, 4878, 4878, 4937, 5675,

5878, 5879, 5880, 6095, 6723,

6737, 6739, 6740, 6741, 6744,

6745, 6748, 6771, 6790, 6794,

6970, 6991, 8218, 8664, 8687,

8880

g.+a 1403, 4250, 4929

g.+da 1168

g.+dan 2320, 4134, 8438

g.+dı 4251

g.+dır 1731, 4252, 4253, 4254

g.+ı 622, 622, 675, 990, 1709,

1709, 2023, 2053, 3286, 4212,

4229, 4254, 4255, 4256, 4257,

4258, 4259, 4260, 4261, 4415,

4437, 4437, 4895, 5881, 6005,

6531, 6535, 6536, 6747, 8379

g.+ım 4285, 4286

g.+ın 668, 668, 669, 669, 3523,

3524, 3525, 3725, 3726, 4099,

4130, 4287, 4288, 4796, 5578,

5882, 5883, 6748, 6791

g.+ına 656, 3046, 5207, 6794,

8378, 8379

g.+ından 3482, 6537

g.+ını 678, 925, 1737, 2043,

4598, 6538, 6795

g.+ının 6539

g.+ıyla 5207

g.+lar 2212, 2381, 4290, 4291

g.+ları 6276

g.+ların 3324

g.+san 8747

[= 198]

gız- kızmak, ısınmak - sinirlenmek

g.-ar 182, 182, 3910, 5865, 5866

g.-dan 1152

g.-mayan 7399

g.-maz 7399

g.-miş 4293

g.-mışam 3903

[= 10]

gızar- kızarmak

g.-a 7356, 7356

g.-maz 1911, 7851

[= 4]

gızart- kızartmak

g.-ar (gızardar) 4247, 7813, 7849,

8521

g.-ır (gızardır) 6806

[= 5]

gızartı kızartık

g.+sı 512, 512

[= 2]

gızdır- kızdırmak

g.-anı 5527

g.-ar 6727

[= 2]

gızıl altın - kızıl

g. 246, 426, 428, 1151, 1339,

1512, 1833, 1834, 2373, 3272,

3419, 3420, 4229, 4237, 4243,

4252, 4262, 4263, 4264, 4265,

4266, 4267, 4267, 4268, 4269,

4270, 4271, 4272, 4273, 4274,

4275, 4276, 4276, 4276, 4276,

4278, 4710, 4716, 5213, 5313,

5830, 5960, 6671, 6671, 6672,

7344, 7472, 8034, 8036, 8956

g.+a 3901, 4223, 6013, 7344

g.+dan 549, 1021, 3420, 3420,

4276, 4281, 4282, 6130

g.+dı 3546

g.+dır 2187, 3903, 4230, 4253,

4254, 7613, 8230

g.+ı 4204, 4204, 4204, 4283

g.+ın 4284

[= 75]

gızılbaş kızılbaş

g.+ın 4277

[= 1]

gızılguş şahin

g. 4278, 4278

g.+un 4279, 4280

[= 4]

gızın- ısınmak

g.-madığı 4289

[= 1]

gızlıg kızlıg

g.+ı (gızlığı) 4292

g.+ım (gızlıgım) 4028

[= 2]

gızsız kızsız

g. 4294

[= 1]

gible kible

g.+sidir 1675

g.+sini 1701

g.+ye 5499

[= 3]

- gic aptal, ahmak**
g. 25, 617, 1579, 2303, 4295,
8131
g.+dir 3628
g.+e 2339
g.+i 8164
g.+in 4296
[= 10]
- gici- kaşımak, sürtünmek**
g.-yen 100
g.-yende 169, 1289
[= 3]
- giciş- kaşınmak**
g.-ende 5926, 5926
[= 2]
- gıda gıda**
g.+dır 6497
g.+sı 1940, 1940
[= 3]
- gilabı kil sabunu**
g. 1223
g.+nın 1223
[= 2]
- gilan kapı demiri**
g.+a 1229
[= 1]
- gilas kiraz**
g. 4297
[= 1]
- gilavar güney batı rüzgarı, lodos**
g. 3989, 4298, 5357, 6697
g.+dan 3508
[= 5]
- gilen eklendiği kelimeye emir manası yükler**
g. 6580
[= 1]
- gilyan nargile - afyon**
g. 4933
[= 1]
- ginen eklendiği kelimeye emir manası yükler**
g. 5671
[= 1]
- gir- girmek**
g. 6588, 7547
g.-di 304, 987, 1380, 3681, 5959,
7710, 7901
g.-diyın 4299
g.-e 5082, 6645, 8288
g.-en 1135, 1617, 1618, 2193,
3307, 3447, 4782, 5364, 5554,
6105, 6398, 6404, 6405, 6866
g.-ende 1990, 2466, 2648, 8974,
8974
g.-enden 4376
g.-enin 424
g.-er 26, 43, 897, 1417, 2833,
4783, 6110, 7954, 8458, 8489
g.-erdin 8723
g.-erem 4300, 8730
g.-erse 7264
g.-ib 680, 4676, 8625
g.-ince 4376
g.-ir 4181, 4796
g.-irem 3497
g.-me 3443, 3632, 4523, 7326,
7784
g.-mek 313
g.-memiş 6067
g.-mesine 7551
g.-meyen 873, 1816, 4783, 7954
g.-meyin 6169
g.-mez 1634, 2434, 3693, 3971,
4782, 6677, 7620, 7627, 8316,
8628
g.-mezler 5485, 8137
g.-mişem 3685
g.-se 1911
g.-sin 7153
[= 83]
- girde yuvarlak**
g. 5118
g.+dir 5118
[= 2]
- gireve fırsat, uygun zaman**
g. 5721
[= 1]
- giriş- girişmek, kalkışmak**
g. 265, 1599, 7243
g.-me 1265, 4750
[= 5]
- girov rehin, teminat**
g. 3908
g.+a 6223
g.+un 5950
[= 3]
- gisas kısas**
g. 4301, 4742
g.+ı 1822, 1822
[= 4]
- gismet kısmet**
g. 290, 569, 994, 997, 1742,
1773, 3109, 4302, 4303; 4303,
4304, 4571
g.+de 4304
g.+den 4305
g.+dir 259
g.+i 575, 4018, 4020, 5107
g.+in 427
g.+ince 3817, 3817
g.+indir 8761
g.+ini 4014, 4014, 4014, 5994
[= 27]
- giyamet kıyamet**
g. 645, 1521, 4306, 4307, 6310,
6310, 6311
g.+de 4308
g.+e 4301, 4655, 4680, 4966,
4994
[= 13]
- giybet giybet, arkadan konuşma**
g. 8154
[= 1]
- giymet kıymet, değer**

- g. 3968, 3969, 5349, 6239, 6879, 8100
g.+de 4309, 8333
g.+den 4310, 4310, 8735
g.+i 1471, 1650, 1919, 1919, 3419, 4284, 8237, 8238, 8556
g.+in 2412
g.+ine 632
g.+ini 202, 227, 1920, 5593
[= 26]
- giymetli kıymetli**
g. 364, 4311
g.+dir 5190, 5612
[= 4]
- gizlen- gizlenmek**
g.-er 5433
[= 1]
- gizlet- gizletmek, saklamak**
g.-en (gizleden) 2415
g.-er (gizlede) 2044, 7198, 8634
g.-irsen (gizledirsen) 6798
g.-mek 1930, 2503
[= 7]
- gizli gizli**
g. 609, 4312
g.+n 609, 4237
[= 4]
- go- koymak**
g.-maz 876
[= 1]
- goca yaşlı erkek - koca, eş**
g. 644, 1386, 1403, 1404, 1889, 4313, 4314, 4315, 4316, 4317, 4318, 4319, 4320, 4321, 4322, 4332, 6284, 6597, 7075
g.+dan 4323
g.+lar 4324
g.+lara 5627
g.+ların 4325
g.+nın 4334, 4335, 4336
g.+sı 4172, 5393
g.+ya 4337, 4338, 4339, 6965
[= 32]
- gocal- yaşlanmak**
g.-acagsan 4339
g.-an 6981
g.-anda 150, 151, 745, 1897, 4651, 4652, 6132, 7853
g.-anı 6890
g.-ar 76, 695, 1149, 2067, 3317, 3352
g.-dıgca 5588
g.-dım 2960
g.-ib 4326
g.-ır 4967
g.-masan 4332
g.-maz 1149, 3317, 6117
g.-mışam 4333, 6961
g.-san 6284
[= 28]
- gocalıg yaşlılık**
g. 1890, 4327, 4328, 4329, 4330, 4905, 8802
- g.+a (gocalıgı) 1895, 4060
g.+da 1894, 1896, 1898, 1899, 4331, 5627
g.+ın (gocalıgın) 4172
[= 16]
- gocalt- yaşlandırmak**
g.-ar (gocaldar) 740, 4041, 5565
[= 3]
- gocaman kocaman, çok büyük**
g. 4313
[= 1]
- gocat- yaşlandırmak**
g.-maz 5565
[= 1]
- goç koç, erkek koyun**
g. 1815, 4340, 4340, 4341, 4342, 4343, 4344, 4344, 4345, 4346, 7939, 8588
g.+a 4347, 4347, 4348
g.+da 1822
g.+un 1391, 1822, 4347
[= 19]
- goçag yiğit**
g. 1771, 3819, 7431
[= 3]
- goçaglıg yiğitlik**
g.+dır 2972
[= 1]
- godug sıpa, eşek yavrusu**
g. 4349, 4350, 4351, 4352, 4353, 4639, 4639, 6453
g.+lar 3415
g.+u (goduğu) 8184
g.+un (goduğun) 1617, 1617
[= 12]
- goduglu sıpalı - yavrulu**
g. 3340
g.+ya 4805
[= 2]
- goğal küçük, yağlı ekmek**
g. 4515
[= 1]
- gohhu koku**
g.+su 5131
[= 1]
- gohuç- çarpışmak**
g.-sa 2214
[= 1]
- gohum akraba**
g. 4175, 4354, 4355, 4355, 4356, 4357, 6447, 8377, 8377, 8380
g.+a 4356, 5117
g.+dan 3594
g.+u 230, 732, 732, 5791
g.+um 4358
g.+un 4357, 4359, 4360, 4361
[= 22]
- gohumlu akrabalı**
g. 2072
[= 1]
- gohumlug akrabalık**
g. 8201
g.+u (gohumluğu) 5929

- [= 2]
gol kol
 g. 548, 1050, 2453, 2571, 7532, 8580, 8580
 g.+da 7472
 g.+dan 3047
 g.+ların 2198
 g.+u 4362, 4363, 4363, 7105, 7105
 g.+um 3196
 g.+un 4364
 g.+una 3765
 g.+undan 3186
 [= 19]
goltug koltuk altı
 g. 1083, 1086, 5015
 g.+una (goltuğuna) 4365, 5404
 g.+unda (goltuğunda) 2814
 [= 6]
gomşu komşu
 g.+da 7102
 g.+ya 7102
 [= 2]
gomuş manda
 g.+dan 2134
 [= 1]
gon- konmak, konaklamak
 g.-ag 1877
 g.-ar 536, 2529, 2779, 5801, 6119, 6416, 7376
 g.-du 3896
 g.-mayıb 1091
 g.-maz 3894
 g.-ub 2290, 2780
 [= 13]
gonag konuk, misafir
 g. 1877, 1964, 2521, 3490, 3502, 3510, 3536, 3948, 4366, 4367, 4368, 4369, 4370, 4371, 4372, 4373, 4374, 4375, 4376, 4376, 4377, 4378, 4379, 4380, 4381, 4382, 4383, 4384, 4385, 4386, 4387, 4388, 4389, 4390, 5422, 7358, 8244
 g.+a (gonağa) 4391, 4392, 4393, 4394, 4395, 4396, 4397, 7767
 g.+dan 4031, 4398, 7041
 g.+dır 3446
 g.+ı (gonağı) 1965, 2522, 4381, 4399, 4400, 4401, 4402, 4403, 4404
 g.+ı (gonağı)n 4405, 4406
 g.+ıdır (gonağıdır) 4219
 g.+ım (gonağım) 3464, 6248, 8764
 g.+ın (gonağın) 4382, 4407
 g.+ının (gonağının) 575
 g.+san 4408
 [= 68]
gonaglıg misafirlik
 g. 3802, 4409
 g.+ıdır (gonaglığıdır) 3621
 g.+ına (gonaglığına) 4685
- [= 4]
gonagsız misafirsiz
 g. 3909, 4410, 4411
 [= 3]
gonşu komşu
 g. 887, 1709, 1868, 2275, 3470, 3495, 4380, 4380, 4412, 4413, 4414, 4415, 4416, 4416, 4417, 4418, 4419, 4420, 4421, 4422, 4423, 4424, 4425, 4426, 4427, 4636, 6040, 7239, 8550, 8688
 g.+da 3514, 4428, 4429, 4430
 g.+dan 3487, 4417, 4431
 g.+m 670, 4360, 4432
 g.+ma 4629
 g.+n 4360, 4433, 4434
 g.+na 4768, 5335, 7256
 g.+nu 4309, 4435, 5796, 6259
 g.+nun 4418, 4419, 4436, 4437, 4438, 4439, 8622
 g.+sunu 5532
 g.+ya 2118, 3514, 4402, 4413, 4414, 4420, 4421, 4422, 4427, 4429, 4440
 [= 70]
gop- kopmak
 g.-an 1765
 g.-ar 1521, 2221, 3362, 3439, 3874, 4307, 6083, 6098
 g.-maz 1040, 1040, 2221
 g.-ur 3129
 [= 13]
gopart- kopartmak
 g.-ar (gopardar) 788, 4039
 g.-ır (gopardır) 38, 840
 g.-mag 361
 [= 45]
gor mezar
 g. 3255, 5810
 g.+a 1511, 3951, 5675
 g.+da 1313, 4423
 g.+dan 2792
 g.+u 4460, 5937, 7138
 g.+un 6932
 g.+una 826, 4356
 g.+unda 4173
 [= 15]
gora koruk, olmamış üzüm
 g. 4441, 4484, 7388
 g.+sı 4111
 [= 4]
gorahg çiğlik, olgunlaşmamış adam
 g.+da 6742
 [= 1]
gorh- korkmak
 g. 220, 278, 394, 1499, 1844, 4442, 4443, 5478, 5622, 5714, 6894, 7609, 8166
 g.-a 4444, 4444
 g.-an 1600, 4452, 4674, 4717, 7495, 8674, 8952, 8953
 g.-anın 4453

- g.-ar 17, 17, 363, 501, 1641,
1935, 2019, 2288, 2317, 4321,
4545, 5380, 5524, 5536, 5729,
5875, 6038, 6042, 6762, 7503,
8096, 8674
g.-du 683, 3689, 6564
g.-duğu 5712
g.-ma 394, 1844, 4443, 6894
g.-mag 278, 7745
g.-masa 4205
g.-maz 610, 1008, 2551, 3349,
6006, 6227, 6356, 6398, 6405
g.-mazdan 4442, 8166
g.-um 3810
g.-ur 1926, 6101
g.-uram 827, 1235, 5758
g.-ursan 4459, 4459, 8601
g.-ursansa 4459
[= 78]
- gorhag korkak**
g. 101, 1405, 4177, 4445, 4446,
4447, 4448, 4449, 4450, 4451,
4861
[= 11]
- gorhu korku**
g. 4454, 4455, 4456, 4457, 4458
g.+su 749, 901, 6693, 7726, 8399
g.+sundan 244, 244, 5762
[= 13]
- gorhut- korkutmak**
g.-a (gorhuda) 8084
g.-ar (gorhudar) 2690
g.-mag 5758
g.-mazlar 6973
[= 4]
- goru- korumak**
g. 2733, 2754, 3080, 4057, 5330,
5984, 6369, 7828
g.-san 6284
g.-yanı 7884
g.-yarlar 327
[= 11]
- goruğ koruk, olmamış üzüm**
g.+a (goruğa) 6645
g.+da 711
g.+u (goruğu) 2590
g.+una (goruğuna) 3376
[= 4]
- gorun- korunmak**
g. 8280
g.-an 4461
[= 2]
- goş- koşmak**
g. 694, 1645
g.-sunlar 6291
g.-ub 5942
g.-ur 2324
[= 5]
- goşa çift, birbirine koşulmuş**
g. 4462
[= 1]
- goşul- koşulmak, çifte koşulmak**
g. 49
- g.-an 1845, 4054, 6201, 8505
g.-ar 1500, 2293, 2293, 6890,
8891
g.-du 6470
g.-ma 2347, 8026
g.-maz 1500, 8891
g.-sa 2293
g.-ub 2640
[= 17]
- goşun ordu**
g.+dur 5465
[= 1]
- gotur uyuz**
g. 1915, 4156, 4463, 4464, 7090,
7536, 8375
g.+am 4465, 7090
g.+u 5917, 5928
g.+un 4466
[= 12]
- gotursuz uyuzsuz**
g. 7773
[= 1]
- gov kav**
g. 1973
[= 1]
- gov- kovmak, kovalamak**
g.-a 6371, 6371
g.-an 1922, 1922, 3638, 4711,
6599
g.-anın 4467
g.-ar 2678, 3189, 4384, 5663,
5770, 7578
g.-arlar 4083, 8522
g.-arsan 8213
g.-du 7221
g.-dular 5770
g.-mag 3643, 3645
g.-mazlar 3641, 3707
g.-san 3698
g.-ur 6532, 7306
[= 26]
- govğa kavga**
g. 8076
[= 1]
- govğalı kavgalı**
g. 3523
[= 1]
- govğasız kavgasız**
g. 5437
[= 1]
- govla- kovalamak**
g.-dı 2129
[= 1]
- govlu kavlı**
g. 4468
[= 1]
- govlуг kavlık**
g. 6183
[= 1]
- govul- kovulmak**
g.-ar 4082
g.-muş 8691
[= 2]

govun kavun
g. 3549, 3841, 4469, 4470
g.+u 1944
g.+un 4359
[= 6]

govur- kavurmak
g. 513
[= 1]

govurğa kavrulmuş tahıldan çerezlik
g. 3653, 3713, 4471
g.+ya 4472
[= 4]

govurma kavurma
g. 3970
[= 1]

govurt kavrulmuş tahıldan çerezlik
g. 3653
[= 1]

govuş- kavuşmak
g.-ar 2127, 8388, 8409
g.-maz 2127
[= 4]

goy- koymak
g. 83, 260, 944, 1661, 1706,
2416, 2601, 2971, 3233, 3550,
3703, 3704, 4473, 4474, 4475,
4476, 4477, 4478, 5354, 5507,
5623, 5932, 5932, 6249, 6288,
6338, 6792, 6848, 7155, 7173,
7369, 7822, 7850, 8003, 8475
g.-a 5716
g.-ag 8771
g.-an 1523, 1871, 3188, 4399,
4400
g.-ana 127
g.-anda 6223
g.-ar 155, 1292, 1498, 1756,
2079, 2811, 3087, 4737, 5847,
5873, 8512, 8555, 8807
g.-ardılar 5341
g.-arlar 870, 5106, 6062, 6836
g.-du 1558, 1562, 2279, 4502,
6066, 6320
g.-dug 1547, 7903
g.-dular 2841
g.-ma 260, 515, 1099, 1745,
1767, 1768, 3287, 4051, 4479,
4480, 5945, 6092, 6994, 8486
g.-madı 3990
g.-madığın 3212
g.-mag 3034, 8230
g.-magla 3722
g.-mağa 5850, 6304, 6304
g.-masalar 4401
g.-masın 578
g.-mayacaglar 7479
g.-mayan 7112
g.-mayib 1112
g.-maz 4909, 5484, 7112, 7570
g.-mazlar 1822, 2936, 7515
g.-mur 4465
g.-salar 1088
g.-sam 4023

g.-san 4258, 6950
g.-sunlar 8100
g.-ub 425, 492, 1332, 1810, 2145,
3511, 4519, 6526, 6659, 8048,
8416
g.-um 261, 261, 4477, 6848
g.-un 4840
g.-unca 1481
g.-up 7125
g.-ur 276, 276, 1533, 1708, 3182,
4473, 5654, 5958, 6331, 6401,
6620, 7084, 8394, 8396
[= 143]

goyul- koyulmak, girişmek
g.-anda 4490
g.-anı 2154
g.-maz 5360
[= 3]

goyun koyun
g. 37, 289, 289, 931, 1298, 1666,
2053, 2912, 4133, 4178, 4481,
4482, 4483, 4484, 4485, 4486,
4487, 4488, 4493, 4656, 4669,
4674, 4676, 4677, 5735, 7753,
7774, 7896, 7938
g.+a 938, 4489, 4490, 4491,
4670, 6600, 6743, 8317, 8983
g.+dan 1406, 1407, 4165, 4463,
5751, 5930, 7934
g.+la 4653, 7840
g.+lar 7938
g.+u 2051, 2055, 2058, 2976,
3752, 4493, 4494, 4495, 7329,
7776, 8403
g.+um 2685
g.+un 4496, 4657, 6975
g.+unu 4662
[= 64]

goyunlu koyunlu
g. 4492
g.+nun 4662, 6442, 7778
g.+ya 6442
[= 5]

goyunsuz koyunsuz
g. 4492
[= 1]

goz ceviz
g. 262, 544, 544, 727, 882, 1079,
1094, 1101, 1319, 1349, 1408,
2251, 2327, 2716, 3460, 3794,
4200, 4201, 4248, 4497, 4498,
4499, 4500, 4501, 4502, 5118,
5118, 5247, 5247, 6346, 6346,
6456, 7369, 8704
g.+a 3898
g.+da 1168, 1168
g.+du 8981
g.+nan 262
g.+u 767, 5496
g.+unun 4502
[= 42]

gozbel kambur
g.i 4503, 6518

- [= 2]
gozlu cevizli
 g. 858
 [= 1]
göbelek mantar
 g. 6457
 g.+e (göbeleye) 8672
 [= 2]
göç- göçmek
 g. 4433
 g.-dü 3048
 g.-ürük 2279
 [= 3]
göçeri göçebe
 g. 4231, 4383
 [= 2]
gödek güdük, kısa
 g. 4106, 4504, 4505, 8806
 [= 4]
gödüş /.../
 g. 4506
 [= 1]
göl göl
 g. 2166, 6009, 8824
 g.+de 8142
 g.+den 5119, 5119
 g.+lerde 8605
 g.+lerden 2378
 g.+ünde 7747
 g.+üne 3132, 4626
 [= 11]
gölge gölge
 g.+si 1665
 g.+sinden 7015
 [= 2]
gölmeçek küçük su birikintisi
 g.+e (gölmeçeye) 4507
 [= 1]
gön deri
 g. 6613, 6882
 g.+ü 4508, 4509, 6878, 7331
 g.+ünü 4510
 [= 7]
gönçe gonca
 g.+de 4755
 g.+sini 4775
 [= 2]
gönder- göndermek
 g.-im 1515
 [= 1]
gönlü derisi olan
 g. 2054
 [= 1]
gör- görmek
 g. 459, 611, 939, 1423, 1529,
 1529, 1743, 1747, 2506, 2752,
 2807, 2872, 3548, 3551, 3979,
 5039, 5147, 5209, 5664, 5892,
 6041, 6045, 6045, 6074, 6631,
 6930, 7020, 7095, 7365, 7401,
 7452, 7768, 8224, 8591, 8603,
 8638
 g.-dü 880, 1902, 2978, 3396,
 4115, 4511, 4543, 4784, 5959,
 6468, 7958, 8000
 g.-dügün 7800
 g.-dük 5387, 5387
 g.-düm 713, 1923, 2897, 4492,
 4492
 g.-dün 366, 1409, 2471, 4512,
 4513, 4514, 4951, 4952, 4953,
 6555
 g.-düyü 1484, 8296
 g.-düyüm 3570
 g.-düyün 1409, 4515, 4544, 6355,
 8161
 g.-düyünden 4516, 4545, 8696
 g.-düyüne 4517, 4546, 5120
 g.-düyünle 4518
 g.-düyünü 763, 1411, 1567, 3381,
 4519, 5121, 5122, 6125, 7800,
 8143, 8144
 g.-e 1411, 4101
 g.-ecek 633, 6898
 g.-ek 7442
 g.-en 75, 1108, 1985, 2546, 4520,
 4521, 4522, 4584, 5043, 5375,
 5666, 7432, 7433, 7907, 8128,
 8865, 8939
 g.-ende 813, 2082, 4268, 5651,
 6199, 7541, 7541, 7702, 7702,
 8703
 g.-ene 3378, 5545, 6755
 g.-enin 8086
 g.-enindir 5641
 g.-er 54, 782, 782, 845, 2000,
 2812, 2820, 2820, 3050, 3097,
 3728, 4126, 4448, 4778, 4795,
 4833, 4837, 5947, 6917, 7043,
 7500, 7501, 8132, 8488, 8585
 g.-erik 3657, 7321, 8604
 g.-erler 4570, 5665
 g.-ersen 2144, 5408, 8236, 8760
 g.-esen 5343, 6334
 g.-me 8111, 8112, 8449
 g.-medi 2464, 4157, 4157, 4511
 g.-medim 2471
 g.-mediyin 643, 4523
 g.-mek 1358, 3383, 8866, 8892
 g.-meli 5018
 g.-memisen 3760, 4998
 g.-memiş 2003, 3665, 4524
 g.-memişdim 6425
 g.-memişem 3385
 g.-memişin 4525
 g.-mese 4547, 5534, 8292
 g.-mesin 8773
 g.-meye 1559, 3382, 4526, 6303
 g.-meyecek 6898
 g.-meyen 1019, 2263, 2269, 3108,
 4784, 4816, 6457, 8128
 g.-meyenin 8883
 g.-meyib 1083, 1086, 2257, 5015,
 5023, 5286, 5551, 7253, 7462,
 8057

g.-meyim 5765
g.-meyince 7703
g.-mez 1901, 2984, 4548, 4834,
5822, 5833, 6218, 7017, 8953
g.-mezler 5146, 5665, 6682
g.-mezsen 4101
g.-mür 2466, 7001, 7015, 7017,
7017
g.-mürem 1034
g.-müsen 3416
g.-müsem 6589, 6601
g.-müştük 3866
g.-se 1384, 4524, 7553, 8868
g.-sen 952, 1409, 6555
g.-sün 5730, 6602
g.-üb 288, 367, 4446, 5545, 6520,
7739, 8199, 8624
g.-üm 5765, 5765, 8805
g.-ünen 4527, 4528
g.-ünmüş 4529
g.-üp 4520
g.-ür 576, 1410, 1509, 3516,
3849, 4585, 4728, 7083, 8984,
8984
g.-ürsen 5021
g.-ürük 5039
[= 277]
göre göre, için
g. 241, 874, 3334, 3334, 3925,
4395, 5189, 5190, 5196, 5197,
5349, 5349, 7993, 8064, 8875
g.+dir 3622, 5184
[= 17]
görmeli görmeğe değer
g. 6603
[= 1]
görül- görülmek
g.-en 6395, 7763
g.-me 8208
g.-memiş 8240, 8240
g.-mez 3054
[= 6]
görün- görünmek
g.-en 1527, 2444, 5139, 5139
g.-er 269, 507, 668, 2134, 2444,
2818, 4427, 4561, 4724, 5948,
6594, 7040, 7048, 7051, 8173,
8451
g.-me 1963, 1963, 3335
g.-meyib 247
g.-mez 123, 6472, 8742
g.-mür 5659
g.-ür 4429, 6680
[= 30]
görüş- buluşmak
g. 3537
g.-mek 4908
[= 2]
göster- göstermek
g. 1691, 2587, 3418, 6599
g.-di 3797, 4719, 6407
g.-en 692, 3406, 6885, 8497

g.-er 406, 537, 2495, 3612, 4593,
4832, 7414
g.-erler 1777
g.-ib 1776
g.-ir 1776, 1776, 3247, 5737,
6571, 7543
g.-me 3647, 3769
g.-mek 7118
g.-mekle 2737
g.-mesi 7551
g.-mez 3694
g.-mezler 1189, 1999, 3569
g.-sen 8201
[= 36]
götür- götürmek - almak
g. 480, 1309, 1423, 2872, 3162,
4254, 4866, 6159, 6213, 7414,
8025, 8648, 8833, 8971, 8971
g.-dü 2178
g.-e 6877
g.-en 3142, 4423, 4530, 8995
g.-enin 3479
g.-er 427, 1248, 1672, 1681,
1681, 3565, 3982, 4520, 4853,
5012, 6239, 7396, 7454, 7649,
7657, 8143
g.-erler 6160, 7994
g.-me 425
g.-mek 1673
g.-mekle 7704
g.-mesin 589
g.-meyen 3142, 8995
g.-meyende 4530
g.-mez 1188, 1700, 2151, 2445,
2675, 3565, 5715, 7156
g.-üb 2144, 8202
g.-ür 6208, 8396
g.-ürüm 4475
[= 60]
götürül- götürülmek
g.-dü 3138
g.-üb 3345, 8038
[= 3]
göv soğan
g. 8089
[= 1]
gövde gövde
g. 1047
[= 1]
gövher mücevher
g. 8735
[= 1]
gövrek gevrek
g. 655
[= 1]
göy gök - yeşil
g. 2551, 3863, 4531, 4812, 5119,
6647, 7338, 8726
g.+de 1978, 2247, 2457, 2506,
3173, 3286, 4184, 4534, 7494,
7582, 8689, 8732
g.+deki 2447

g.+den 2293, 3175, 4304, 4535,
4536, 4537, 5787, 8155
g.+e 628, 4538, 8060, 8060, 8733
g.+emi 2524
g.+lerde 2252
[= 36]
göyce mavi
g. 4532
[= 1]
göyçek güzel
g. 222, 3904, 4415, 4533, 4891,
5044, 7274
g.+dir 5181
[= 8]
göyer- yeşermek
g.-di 7573
g.-er 2202, 8397
g.-ib 4075
g.-medi 7195
g.-mez 7380, 7490
[= 7]
göyerçin güvercin
g. 290
g.+e 2779
[= 2]
göyne- içi yanmak
g.-yir 7575
[= 1]
göynek gömlek
g. 1589
[= 1]
göyeksiz gömleksiz
g. 4188
[= 1]
göynet- içini sızlattmak
g.-er (göyner) 3374
[= 1]
göz göz
g. 38, 434, 461, 729, 810, 1304,
1411, 1567, 1852, 2774, 3076,
3077, 3082, 3083, 3097, 3468,
3518, 3760, 3812, 3849, 4516,
4539, 4540, 4541, 4542, 4543,
4544, 4545, 4546, 4547, 4548,
4549, 4550, 4551, 4552, 4557,
4562, 4566, 4567, 4569, 4860,
5234, 5234, 5382, 6021, 6051,
6052, 6064, 6064, 6788, 6806,
6816, 6856, 6940, 6940, 6940,
6991, 7047, 7311, 7348, 7719,
8192, 8200, 8988
g.+de 4541, 4553, 5628, 6279,
6691, 8716
g.+den 38, 182, 445, 1197, 2724,
3049, 3076, 4229, 4554, 4555,
4556, 4969, 6036, 6118, 8193
g.+e 1160, 1412, 1527, 1778,
2818, 3301, 3850, 4452, 4521,
4549, 4557, 7120, 7311, 7312,
7770, 8321, 8458
g.+le 960, 960, 972
g.+ler 1041

g.+leri 3525, 4507, 4575, 4576,
4577, 4578, 5013
g.+lerim 965
g.+lerin 3863, 4579, 4579
g.+lerinden 3079, 4580, 4581,
5875, 8131
g.+lerine 3727, 4126, 4575, 8883
g.+lerini 2464
g.+ü 14, 50, 88, 89, 150, 228,
350, 532, 822, 1413, 1414,
1414, 2241, 2335, 2539, 2648,
2722, 3050, 3051, 3052, 3189,
3209, 3717, 3833, 4197, 4203,
4335, 4490, 4526, 4584, 4585,
4586, 4587, 4683, 4916, 4940,
4979, 4979, 5076, 5396, 5500,
5861, 5867, 6372, 6372, 6512,
6558, 7043, 7087, 7139, 7201,
7220, 7542, 7873, 7976, 8067,
8335
g.+üm 533, 3885, 4532, 4588,
4589, 6340, 7091, 7440, 8773
g.+ümden 4113
g.+üme 3141, 7093
g.+ümün 4590
g.+ümüz 4591
g.+ün 478, 1084, 1142, 1411,
1677, 2363, 3848, 3985, 4522,
4525, 4579, 4592, 4593, 5142,
5409, 5619, 6001, 6037, 7312
g.+ünde 509, 532, 6510, 7016,
7017, 7017, 7521
g.+ünden 551, 695, 1951, 2196,
3053, 4176, 5808, 5880, 5928,
6038, 6474
g.+üne 868, 1034, 3141, 3141,
3937, 3971, 4594, 4595, 5181,
6046, 6264, 6594, 7072, 7769,
8175
g.+ünü 1206, 1206, 1206, 1415,
1415, 1538, 1788, 1969, 3790,
4206, 4299, 5547, 5551, 5603,
7214, 7477, 7820, 7874
g.+ünün 231, 1492, 4596, 4597,
8660
g.+üyle 737, 737, 3054
[= 276]
gözel güzel
g. 1, 254, 254, 637, 2042, 2044,
2045, 2131, 3240, 3354, 3560,
3797, 4232, 4278, 4558, 4558,
4559, 4560, 4561, 4562, 4563,
4563, 4564, 5259, 5675, 6151,
6673, 8866, 8912
g.+de 4565, 5123
g.+den 637, 4566
g.+di 4558, 4558
g.+dir 1955, 4563, 4903, 7016
g.+e 4551, 4567, 4568, 4569,
5259
g.+in 6121
g.+ler 4570
g.+sen 4250

[= 47]
gözellik güzellik
 g. 4058, 4112, 4571, 4572, 4573,
 4574, 8913, 8958, 8976
 g.+dir 1892
 g.+i (güzelliği) 6673
 g.+in (güzelliğinin) 2885
 [= 12]
gözle- gözlemek, beklemek
 g. 445, 847, 3089, 7117, 7959
 g.-me 7117, 8562
 g.-mekle 152
 g.-meyen 7177
 g.-r 169, 226, 1144, 2299, 2482,
 2817, 4107, 4208, 4224, 5171,
 5520, 6855, 7897, 8448
 g.-yer 8233
 [= 24]
gözlü gözülü olan
 g. 4008, 4582, 7324
 g.+dür 3159
 g.+ye 5067
 [= 5]
gözsüz gözsüz
 g. 3076, 3076, 4582, 4583
 [= 4]
gucagla- kucaklamak
 g.-dı 3773
 [= 1]
guda dünür
 g. 4598, 4878
 [= 2]
gudu /.../
 g. 8625
 [= 1]
gudur- kudurmak
 g.-an 4599
 g.-anda 5713
 g.-andan 2106
 g.-anı 2107
 g.-ar 1288, 4598
 g.-asan 4600
 g.-musan 2108
 g.-muş 4601
 g.-muşdan 113
 g.-sun 5792
 g.-ub 3917, 4598
 [= 13]
gudurgan kuduruk, kudurmuş
 g. 39
 [= 1]
guduz kuduz
 g. 4602, 4603
 [= 2]
gul kul
 g. 360, 589, 687, 835, 1133,
 3654, 3728, 3729, 4141, 4141,
 4604, 4605, 5852, 5853, 7594
 g.+a 360
 g.+lug 282
 g.+u 8717
 g.+udur 4373, 7871
 g.+um 6995

g.+un 8254
 g.+una 602
 g.+unam 7364
 g.+undur 7161
 g.+uyam 688, 6336, 7370
 [= 28]
gulag kulak
 g. 429, 581, 1457, 1814, 4606,
 4607, 4608, 4609, 4610, 4611,
 4972, 5501, 7068, 8189
 g.+a (gulağa) 680, 1929
 g.+da 3518, 4612
 g.+dan 2469, 4550
 g.+ı (gulağı) 228, 269, 947, 1004,
 1129, 1273, 1617, 1820, 2209,
 2387, 2474, 2764, 4203, 4526,
 4587, 4613, 4614, 4642, 4949,
 5098, 6545
 g.+ım (gulağım) 40, 40
 g.+ın (gulağın) 270, 273, 430,
 1416, 1416, 3507, 4615
 g.+ına (gulağına) 255, 256, 4616,
 4620, 5838, 7846, 7913
 g.+ından (gulağından) 1417, 1417,
 1645, 2472
 g.+ını (gulağını) 273, 2153, 3434,
 3435, 5714
 g.+ları 3525, 8719
 g.+larım 4797
 g.+larımız 4591
 g.+ların 3401
 g.+larına 4126, 7634
 g.+larından 5776
 [= 74]
gulaglı kulakları örten bir şapka
 g. 8727
 [= 1]
gullabı kapı demiri
 g. 911
 [= 1]
gullug kölelik, kulluk
 g. 1824, 8081
 g.+a (gulluğa) 1828
 g.+da 3505
 g.+u (gulluğu) 2779
 g.+una (gulluğuna) 4619, 4925
 [= 7]
gullugçu kulluk eden, hizmetçi
 g. 4617
 g.+dan 4618
 g.+sudur 5072
 [= 3]
gulp kulp, sap
 g. 3087
 g.+u 5208
 [= 2]
gulun yeni doğmuş tay
 g. 4620
 g.+can 4075
 g.+u 618, 679
 g.+un 924, 924
 [= 6]
gum kum

- g. 2753, 4040, 4621
g.+a 7694
[= 4]
- gumar kumar**
g. 3959, 4622, 4623, 4624
g.+ın 4625
[= 5]
- gumro çingirak**
g. 4279
[= 1]
- gumuz /.../**
g.+unda 6883
[= 1]
- gundag kundak**
g. 8159
g.+da 4233, 6520
[= 3]
- gupbultu gürültü, patırtı**
g.+ya 8733
[= 1]
- gur'an kuranı kerim**
g. 994, 2918
[= 2]
- gur- kurmak, tesis etmek**
g. 1898
g.-ar 1821, 2434, 3600
g.-ma 538, 2123, 2123
g.-ub 3515
[= 8]
- gurag kurak**
g.+da 4734
[= 1]
- guraglig kuraklık**
g. 1954, 2990
[= 2]
- guraşdır- karıştırmak**
g.-ar 5833
[= 1]
- gurbağa kurbağa**
g. 304, 813, 987, 3132, 4600,
4620, 4626, 5119, 5119, 5521,
7730
g.+nı 4627
g.+nın 4507
g.+ya 2645, 8344, 8824
[= 16]
- gurban kurban**
g. 686, 917, 1057, 1403, 1877,
3072, 4361, 4393, 4628, 4629,
4630, 7287, 8564, 8900
g.+da 1123
g.+dır 7775
g.+ı 4631
g.+ın 1426, 1975, 4695
g.+sız 4632
[= 21]
- gurbanlig kurbanlık**
g. 4342
[= 1]
- gurd kurt - tırtıl, böcek**
g. 41, 42, 43, 95, 345, 582, 679,
701, 1468, 1960, 2051, 2058,
2687, 2976, 3427, 3587, 4317,
4461, 4483, 4491, 4633, 4634,
4635, 4636, 4637, 4638, 4638,
4639, 4639, 4640, 4641, 4642,
4643, 4644, 4645, 4646, 4647,
4648, 4649, 4650, 4651, 4652,
4653, 4654, 4655, 4656, 4657,
4658, 4659, 4660, 4661, 4662,
4663, 4664, 4665, 4666, 4667,
4668, 4675, 4686, 4701, 4849,
5414, 5711, 5722, 5732, 5735,
5745, 5775, 5931, 6089, 6107,
6126, 6140, 6224, 6830, 7134,
7329, 7776, 7778, 7779, 7836,
7836, 7840, 7884, 7933, 8117,
8167, 8787
g.+a 2186, 4494, 4646, 4654,
4668, 4669, 4670, 4671, 5750,
6132, 6337, 8690
g.+am 6307
g.+dan 4343, 4673, 4674, 4675,
5766
g.+dur 4676, 4684, 4684
g.+la 4677
g.+lar 5797
g.+ların 4678
g.+nan 4680, 4994
g.+u 4672, 4681, 4682, 4683,
5737, 5765
g.+un 1957, 4496, 4684, 4684,
4685, 4686, 4687, 4688, 4736,
5762, 5914, 6039
g.+unun 2771, 2839
[= 135]
- gurdala- kurcalamak, karıştırmak**
g. 4866
g.-digca 4672
g.-magla 2637
g.-yasan 8189
[= 4]
- gurdlu kurtlu**
g. 4679
[= 1]
- gurğuşun kurşun metali**
g. 7846
[= 1]
- gursag kursak**
g.+ı (gursağı) 1683, 5715
g.+ında (gursağında) 90
[= 3]
- gurşa- kuşanmak**
g.-yır 7408
[= 1]
- gurşag kuşak, bel bağı**
g.+ı (gurşağı) 950
g.+ının (gurşağının) 4689
[= 2]
- gurtar- kurtarmak**
g. 2641, 4433, 4433, 4433, 4433,
4433
g.-an 4046
g.-anacan 2731
g.-anda 769, 5866, 6221
g.-ar 3535, 3637, 6685, 6687

- g.-dı 951, 951, 955, 5521, 5917,
7158, 8758
g.-dığ 2173, 5750
g.-dın 7448
g.-ib 1028, 4694, 8917
g.-ır 1448, 6897
g.-madı 8758
g.-maz 1430, 2122, 3716, 6699,
7890
[= 36]
guru kuru, yaş olmayan
g. 1447, 2090, 2521, 2658, 4690,
4691, 4692, 4693, 4694, 4695,
4695, 4696, 4697, 4698, 4699,
6793, 7018, 7738, 7828, 8442,
8599, 8600, 8879
g.-nun 4700
g.-sunu 8612
g.-ya 4701
[= 26]
guru- kurumak
g.-dug 5615
g.-masın 6769
g.-muş 4492
[= 3]
gurul- kurulmak
g.-du 1128
g.-muş 4492
[= 2]
gurulda- guruldamak
g.-r 8411
g.-yan 5124
g.-yır 3566
[= 3]
gurumsag kurum, is
g. 2978
[= 1]
gurut çökelek
g.-dan 697, 6812
[= 2]
gurut- kurutmak
g. 5426
g.-ar (gurudar) 2385, 8398
g.-mazlar 2549
[= 4]
gus- kusmak
g.-acağam 6672
g.-andan 4272
g.-ar 5701
g.-mağı 3166
g.-ur 97
[= 5]
gusdur- kusturmak
g.-a 7210
[= 1]
gussa gussa, keder
g.-sı 7240
[= 1]
guş kuş
g. 291, 304, 470, 550, 551, 552,
987, 1091, 2066, 2277, 2447,
2759, 3000, 3060, 3318, 3342,
3342, 3452, 3795, 3797, 4278,
4481, 4481, 4702, 4703, 4704,
4705, 4706, 4707, 4708, 4709,
4710, 4711, 4712, 4713, 4714,
4714, 4720, 4877, 4995, 5125,
5126, 5127, 6416, 8539, 8732,
8783, 8885, 8967
g.+a 4078, 4715, 4715, 4716,
5128, 8114, 8589
g.+dan 4717
g.+dur 3333, 3617, 4231, 4297,
4383, 7612, 8034
g.+lar 4678, 6040
g.+lara 4719
g.+u 291, 2004, 2005, 2011,
2085, 2290, 2780, 4720, 4721,
4722, 6119, 8090, 8094, 8833
g.+udur 4914, 5277
g.+um 7527, 7527
g.+un 553, 983, 3219, 3343,
3649, 4079, 4723, 5129, 6040,
8784, 8785
g.+undan 7016
g.+usan 1264, 4945
[= 99]
guşbaz kuşçu, kuşla avlanan
g. 3370
[= 1]
guşgun kolan bağı
g. 4718, 8080
g.-u 7558
[= 3]
guymag yağda pişirilerek, şekerle
yenilen bir hamur
g. 4121
[= 1]
guyrug kuyruk
g. 61, 607, 1755, 4337, 4482,
5725, 7453
g.-a (guyruğa) 4718
g.-dan 8536
g.-dur 2860
g.-u (guyrug.u (guyruğu)) 2515,
2516, 3219
g.-u (guyruğu) 708, 1003, 1617,
1838, 1849, 3008, 3436, 4080,
4084, 4348, 4949, 5019, 5399,
5719
g.-una (guyruğuna) 2500, 5402,
5723, 5724, 8099
g.-unam (guyruğunam) 2962
g.-unda (guyruğunda) 7586
g.-undan (guyrug.u
(guyruğu)ndan) 2086
g.-undan (guyruğundan) 624,
4157, 4725, 5767, 5776, 5939
g.-unu (guyruğunu) 4341, 4726,
5555, 5556, 5758, 5793, 5918,
6109, 8083, 8107, 8618
[= 52]
guyruglu kuyruklu
g. 4181, 4724
[= 2]
guyrugsuz kuyruksuz

g. 1565
[= 1]
guyu kuyu
g. 2007, 2928, 4727, 4729, 4729,
6708, 6708, 7062, 7701
g.+da 3068, 4728, 7044, 7743,
8527
g.+nun 1307, 7701
g.+su 584
g.+ya 1359, 2213, 2307, 2689,
3068, 4181, 4620, 4729, 4730,
4731, 5395, 6708, 6827, 7044,
7701, 8527
[= 33]
guyuçu kuyucu
g.+dan 4283
[= 1]
guz kuz, karanlık ve gölgeliyer
g.+u 3933
[= 1]
guzğun kuzgun
g. 2529, 4732, 8358
g.+a 6199
[= 4]
guzu kuzu
g. 1815, 1821, 2053, 2912, 4342,
4481, 4486, 4681, 4681, 4733,
4733, 4734, 4735, 5751
g.+nun 4736
g.+su 4737, 4737
g.+sudur 4374
g.+suna 4738
g.+suz 4737
[= 20]
guzugulağı kuzu kulağı, yenilen ekşi
bir yabancı ot
g. 8351
[= 1]
güc güç, kuvvet
g. 218, 671, 1895, 3009, 3043,
3946, 4739, 4740, 4741, 5448,
5600, 8019, 8899
g.+den 373
g.+e 7340
g.+ü 115, 3055, 3056, 3056,
3210, 3210, 3211, 3211, 3211,
3615, 3615, 4011, 4140, 4467,
4746, 4747, 4748, 8116
g.+ün 4749, 4750, 7821
g.+ünden 4747
g.+üne 4751, 5196, 7482
g.+ünü 157
[= 41]
güclü güçlü
g. 359, 3055, 3211, 3601, 4177,
4742, 4743, 4744, 7106, 7717
g.+dür 5983
g.+sünü 8139
g.+ye 4745, 7105
[= 14]
gücsüz güçsüz
g. 3601, 4744
g.+den 4742

[= 3]
güd- gütmek, bakmak
g.-dürer 4746
g.-enin 7038
g.-meli 8353
[= 3]
güdaz bela, hata
g.+a 1256, 2574
[= 2]
güddür- güttürmek, baktırtmak
g.-er 1082, 2053, 8548
[= 3]
güde beze, salğı bezi
g.+dır 3197
[= 1]
güdre- tökezlemek
g.-mez 8816
g.-r 8888
[= 2]
güdre- kudret, güç
g.-in 7923
[= 1]
gül gül, çiçek
g. 503, 945, 955, 955, 1133,
1418, 1552, 2183, 2183, 2268,
3304, 3945, 4269, 4529, 4752,
4753, 4754, 4755, 4756, 4757,
4758, 4759, 4759, 4760, 4761,
4766, 4836, 5572, 5872, 6380,
6413, 7037, 7313, 7402, 8010,
8011, 8242, 8469, 8580
g.+den 246, 2427, 4754, 4765,
4766, 5130, 5584
g.+dür 4234, 6387
g.+e 953
g.+em 7573
g.+le 4767
g.+leri 2815
g.+ü 1512, 1831, 4764, 4772,
4773
g.+üdür 4377
g.+üm 6076, 6623
g.+ün 3469, 4774, 5131
g.+üne 4775
g.+ünü 1560
[= 65]
gül- gülmek
g. 450, 955, 3065, 3154, 3530,
5872
g.-e 1578, 1578, 1578, 1578,
1578, 1578, 1588, 1588, 1879,
1879, 3117, 3117, 4444, 4444
g.-en 3241, 3241, 3242, 4338,
7059
g.-ende 450
g.-ene 449, 5250
g.-enin 451
g.-er 1628, 2115, 2314, 2700,
4338, 5834, 7226, 8151, 8676
g.-erler 3409
g.-me 4768, 4769
g.-mek 4770, 4771
g.-meye 3117, 3117

- g.-meyî 360, 1550, 3161, 7853
g.-meyin 1419, 6862
g.-mez 444, 765, 2287, 4531
g.-üm 438
g.-ür 5986, 7069, 8210, 8212
[= 60]
- gülab gül suyu**
g. 2268, 5130
g.+ını 1560
[= 3]
- gülam köle, uşak**
g. 4762
[= 1]
- güldür- güldürmek**
g.-en 448
g.-me 2756
g.-ür 1415
[= 3]
- gülerüz güleryüz**
g. 4763
[= 1]
- güleş- güreşmek**
g.-enin 5502
g.-meye 1218
[= 2]
- güleyşe bir nar türü**
g. 2717
[= 1]
- gülhan külhan, kazan külhanı**
g. 6343
[= 1]
- gülle mermi**
g. 4065, 5829, 6366, 7434
[= 4]
- güllendir- gülle bezemek**
g.-er 7700
[= 1]
- güllü gülü olan**
g. 4515
g.+yü 4756
[= 2]
- güllük gül bahçesi**
g.+den 4772
g.+ün (güllüyün) 4764
[= 2]
- gülmeşeker gül reçeli**
g. 828
[= 1]
- gülnaz nazlı gül**
g.+ı 5922
[= 1]
- gülşen gül bañçesi**
g. 4753
[= 1]
- gülü hendan gülü handan**
g. 5572
[= 1]
- gülünc gülünç, komik**
g. 4649, 4769, 4769, 6132
g.+ü 3242
[= 5]
- gülüstan gül bahçesi**
g.+a 1116
- g.+ı 8694
[= 2]
- güman düşünce, kaygı**
g. 1305, 4776, 6232
g.+a 596
g.+ı 2770
g.+ım 1780
[= 6]
- gümrah bol, güre**
g. 4737, 4737, 4737
[= 3]
- gümüş gümüş**
g. 2187, 5847, 7613, 8807
[= 4]
- gümüşlü gümüşlü**
g. 4052
[= 1]
- gün gün**
g. 25, 96, 280, 292, 292, 293,
294, 294, 298, 579, 667, 859,
866, 1043, 1043, 1183, 1210,
1210, 1328, 1420, 1420, 1421,
1421, 1527, 1716, 1732, 1733,
1734, 1735, 1736, 1737, 1738,
1739, 1740, 1741, 1742, 1798,
1830, 2177, 2659, 2659, 2843,
2844, 2846, 2847, 2848, 3067,
3267, 3730, 4071, 4166, 4166,
4166, 4167, 4167, 4307, 4367,
4409, 4409, 4599, 4601, 4643,
4777, 4778, 4779, 4780, 4780,
4781, 4782, 4783, 4784, 4785,
4786, 4786, 4787, 4788, 4789,
4790, 4791, 4791, 4792, 4793,
4793, 4810, 5056, 5056, 5132,
5133, 5133, 5134, 5135, 5408,
5519, 5892, 5904, 5905, 6068,
6360, 6443, 6443, 6507, 6507,
6514, 6681, 6818, 6818, 6955,
6955, 6956, 6956, 7151, 7256,
7274, 7373, 7404, 7404, 7407,
7407, 7449, 7752, 7752, 7971,
8393, 8398, 8439, 8439, 8450,
8896, 8969, 8993, 8993
g.+de 221, 1114, 1895, 2348,
2705, 2709, 2711, 2746, 3244,
4070, 4073, 4447, 4504, 4607,
4608, 4796, 4797, 4798, 4798,
5757, 5794, 6103, 6156, 6157,
6377, 6377, 7144, 7409, 7409,
8419, 8419, 8431, 8440, 8440,
8441, 8441, 8442, 8442, 8480,
8560
g.+den 1743, 4599, 4599, 4807,
4848, 8283, 8284, 8285
g.+desen 1236, 1236
g.+dür 2856
g.+e 1598, 1895, 3736, 4072,
4244, 4804, 4808, 4860, 5519,
5905, 5905, 7121, 7154, 8443,
8443, 8445, 8551, 8551
g.+kü 1744, 2850, 2852
g.+lerde 4069

- g.+lere 7845
g.+lerim 6603
g.+ü 166, 212, 293, 383, 1165,
1949, 2849, 3731, 4306, 4784,
4807, 4807, 4808, 4809, 4810,
5862, 5862, 5905, 7331, 7739,
7909, 7966, 8658
g.+üm 1343, 4811, 5018, 5405
g.+üme 3200
g.+ümü 4812
g.+ümüz 7489
g.+ün 421, 1211, 1745, 2557,
3356, 3731, 3732, 4811, 5406,
5407, 5907, 5935, 6444, 6444,
8248, 8444, 8444, 8445, 8552,
8897
g.+ünde 2234, 8659, 8659, 8660
g.+ünden 383, 4809
g.+üne 4277, 7059, 7059, 7399,
7399
g.+ünü 3774, 5669, 6204, 8048,
8048, 8660, 8883
g.+ünün 842, 3308, 8636, 8637,
8637
[= 279]
- günah günah**
g. 441, 4291, 5177, 8959
g.+a 3632, 4104
g.+ı 6166, 6604
g.+ım 4543
g.+ından 8227
g.+ları 4909
[= 11]
- günahkar günahkar**
g. 4743, 4744, 4794, 5133, 6893,
7879
g.+ıyam 4609
[= 7]
- günahsız günahsız**
g. 6780
[= 1]
- günbez kümbet**
g. 4795
[= 1]
- günde küçük ekmek**
g.+lerden 823
g.+leri 823
[= 2]
- gündüz gündüz**
g. 3951, 3955, 3959, 4687, 4688,
4799, 4800, 4801, 4802, 4803,
6056, 6596, 7435, 7814
g.+e 3960
g.+ü 3964, 5113, 5268
g.+üm 3956, 6596
g.+ün 3963
[= 21]
- günebahan ayçiçeği, günebakan**
g. 4804
[= 1]
- güneş güneş**
g.+dir 4290
[= 1]
- günlü günü olan**
g.+ye 4805
[= 1]
- günlük bir günlük**
g. 1422, 1423
g.+dür 4764
[= 3]
- günorta öğlen**
g. 7400
g.+dan 4806
[= 2]
- güp küp**
g.+nen 4813
[= 1]
- gür gür**
g. 2286
[= 1]
- gürbet gurbet**
g. 4814, 4815, 4816, 4817, 4822
g.+de 4818, 4819, 4820, 4821
g.+den 4822
g.+deyem 7091
g.+dir 2651
g.+in 8328
[= 13]
- gürcistan gürcistan**
g. 8008
[= 1]
- güre demirci ocağı**
g. 7974
[= 1]
- gürültü gürültü**
g.+sünden 2551
[= 1]
- güsse gussa, keder**
g. 4041, 5565, 8261
g.+den 7589
g.+n 7135
[= 5]
- güsselen- kederlenmek**
g.-er 7906
[= 1]
- güt- gütmek, bakmak**
g.-er (güder) 2313
[= 1]
- güvec tencere, güveç kabı**
g. 260, 1608, 3911, 4823, 4824,
4825, 6463
g.+e 4823, 4826
g.+i 4827
g.+imizi 7569
g.+in 4823, 4823
g.+le 4828
[= 14]
- güven- güvenmek**
g. 6627
g.-diğim 867
g.-diyim 7466
g.-er 2260
g.-ib 6269
g.-ir 768
g.-me 2882, 4829, 8378
g.-mezler 8266

- g.-sin 3781
[= 11]
- güvve kuvvet, güç**
g. 4830
g.+ni 4830
[= 2]
- güvvet kuvvet**
g. 1546, 3047, 4831, 4845, 4845
g.+dır 5091
g.+i 7918
g.+in 8762
[= 8]
- güzeşt yol**
g. 5910
[= 1]
- güzgü ayna**
g. 4832, 6206
g.+dır 6207
g.+südür 8204
g.+ye 3556, 4833, 4834, 5873
[= 8]
- ha ha, devamlılık - zıddiyet bildirir**
h. 1622, 1622, 1625, 5043, 5666,
7907, 8576, 8576, 8576, 8576,
8724
[= 11]
- haber haber**
h. 7255
[= 1]
- hace hoca**
h.+ler 4835
h.+nin 4836
[= 2]
- hacı hacı**
h. 3397, 4837, 4838, 4839, 4978,
6701, 6701, 8357
h.+lar 4216, 4840, 4840
h.+nı 4837
[= 12]
- haça ağaç budağı**
h. 4927, 5450
h.+dan 4841
h.+dır 7942
[= 4]
- haçalı budaklı**
h. 6419
[= 1]
- haçan ne zaman**
h. 1010
[= 1]
- hagg - hag hak - tanrı**
h. 263, 764, 924, 3012, 3091,
4842, 4843, 4844, 4845, 4846,
4847, 4848, 4849, 4850, 4851,
4852, 4852, 4853, 4853, 4854,
4855, 5983, 6702, 6702, 7436,
7436, 8974
h.+a 1828, 2646, 4855, 4856,
7122, 7616
h.+dan 862, 1469, 4858, 8910
h.+dan (hagdan) 6941, 7918
h.+dandır (hagdandır) 6656
h.+dandır (hagdandır) 7815
- h.+dır 4845
h.+dır (hagdır) 6942
h.+ı 577, 657, 657, 1479, 3990,
4136, 4438, 4522
h.+ıdır 4438
h.+ın 4308, 4887
h.+ına 2892
h.+ını 1248
h.+la 4857
h.+lı 4858
[= 58]
- hagsız haksız**
h. 1135
[= 1]
- hain hain, kalles**
h. 3880, 4859, 4860, 4861, 4862,
5589
[= 6]
- hakim hükmeden**
h. 7247
[= 1]
- hakimsiz hükmedeni olmayan**
h. 5011
[= 1]
- hal hal, durum**
h. 300, 300, 4480, 4863, 5535,
5535, 7289, 7289
h.+dan 4480
h.+dayam 6328
h.+ıma 1527, 8702
h.+ımı 8223
h.+ın 4433, 4433
h.+ına 2082, 2214, 2214, 2919,
3626, 4823, 4823, 4888, 5802,
6897, 6901, 6903, 6930, 7778,
8286, 8287, 8289
h.+ından 238
h.+ını 238, 2171, 5863
h.+i 2873
h.+ine 785
[= 38]
- hala hala, babanın kız kardeşi**
h. 4864, 4865, 4865, 4866, 4866,
4867, 6445
h.+m 545, 4872
h.+mdan 4873
h.+mdır 4873
h.+mın 4874
h.+sı 362, 925
h.+sına 4937
h.+ya 6740
[= 16]
- halal helal**
h. 60, 3652, 3935, 4868, 4869,
4870, 4870, 5871
h.+dır 830, 6287, 7748
h.+ı 4957
[= 12]
- halalzade helalzade**
h. 4871
[= 1]
- halça halı, kilim**
h. 4875

- [= 1]
halçalı halılı, kilimli
 h. 4876, 4876
 [= 2]
halet hal, vaziyet
 h.+le 5665
 [= 1]
halg halk, ahali
 h. 4877, 4878, 4879, 4880, 7635
 h.+a 1434, 4881, 4882, 8226
 h.+ın 2195, 4883, 4884, 4885,
 4886, 4887, 6470
 [= 16]
halga halka
 h.+dan 8876
 h.+sı 1676
 [= 2]
halı halı, kilim
 h. 4888
 h.+nı 4889
 h.+nın 4890
 h.+ya 8206
 [= 4]
halife halife
 h. 1812
 [= 1]
halig tanrı
 h. 8484
 [= 1]
hallı ben, ciltteki kara benek
 h. 4891
 [= 1]
halta tasma
 h.+nı 4892
 h.+sı 6130, 7911
 [= 3]
halva halva
 h. 2243, 2339, 2349, 3473, 3764,
 4893, 4893, 5026, 5649, 5884,
 6478, 6491, 6938, 7388, 7975,
 8624
 h.+dan 111, 2292
 h.+dır 3139
 h.+nı 4894
 h.+sı 2360
 h.+sını 7050, 8172, 8293
 [= 24]
halvaçı helvacı
 h. 4895
 [= 1]
halvahor helva düşkünü
 h. 4896, 5020
 [= 2]
halvar 407, 5 kg.lık eski ağırlık ölçüsü
 h. 2401, 4897, 5287, 5287, 8066
 h.+la 554, 1159
 [= 7]
ham ham, olmamış
 h. 164, 4898, 4899
 [= 3]
hamal hamal
 h. 673
 [= 1]
- hamam hamam**
 h. 622, 1461, 1990, 4900, 6090,
 6565, 7901
 h.+a 1165
 h.+da 4821, 8754
 h.+dan 4901, 4902
 [= 12]
hamar rende
 h. 4217
 [= 1]
hamarla- rendelemek, düzeltmek
 h.-r 3253, 7865
 h.-yır 3259
 [= 3]
hambal hamal
 h. 673
 [= 1]
hamı hepsi, tamamı
 h. 33, 33, 573, 1254, 1295, 1340,
 1704, 2668, 2668, 3090, 3676,
 4903, 4904, 4905, 4906, 4907,
 4908, 4909, 4952, 5359, 6752,
 8254, 8313
 h.+dan 3188, 3515, 6471
 h.+mız 4910, 4910
 h.+nı 4911, 4912
 h.+nın 920, 8035
 h.+nız 2377
 h.+sı 3236, 4913, 4914
 h.+sını 8471
 h.+ya 3549, 4915, 4916, 4917,
 4918, 4919, 4920, 8635
 [= 45]
hamısı hepsi, tamamı
 h. 557
 [= 1]
han han, kağan
 h. 845, 1748, 2237, 4403, 4921,
 4922, 4923, 4923, 4924, 4925,
 4926, 5472, 6343
 h.+a 1427, 4927, 4928, 4929
 h.+dan 4930, 6498, 8095
 h.+dır 3780, 4931
 h.+ım 4935, 4935
 h.+ın 4940, 8724
 h.+la 4941
 h.+lar 3915
 h.+ların 8980
 [= 29]
hanalı damalı
 h. 4877
 [= 1]
hançoban bir halk oyununun adı
 h.+da 2476
 [= 1]
hane ev
 h.+sı 190
 [= 1]
hanende hanende, şarkıcı
 h. 4932
 [= 1]
hanenişin evinden çıkmayan, ev düşkünü

h. 4931
[= 1]
hanı hani
h. 682, 1275, 4933, 4934, 4934,
7964
[= 6]
hanım hanım, bey karısı
h. 310, 312, 1152, 2402, 2802,
4936, 4937, 4938, 6537
h.+dan 1235, 8462
h.+ı 5072
[= 12]
hanımlık hanımlık
h.+ım (hanımlığım) 4939
[= 1]
hansı hangi
h. 140, 286, 4785, 4942, 4943,
4944, 4945, 5045
h.+ni 1035
[= 9]
har diken
h. 4754, 5610, 6379
h.+a 945
h.+dan 5715
[= 5]
hara nereye
h. 294, 294, 893, 1044, 1272,
1763, 2579, 2807, 3022, 3057,
3383, 3383, 3514, 4042, 4043,
4043, 5152, 5809, 6568, 6679,
7102, 8281
h.+da 1270, 3757, 4185, 4375,
4947, 4948, 4949, 4950, 4951,
4952, 4953, 4980, 5275, 7442,
7444, 7705, 7811
h.+dan 2493, 4400, 4401, 4954,
5838
h.+m 2523
h.+n 1084, 6344
h.+sını 5021
h.+ya 1316, 3846, 4960, 7640
[= 52]
harab harap, yıkık
h. 5482
[= 1]
haraba harabe, yıkıntı
h. 6414, 6908
h.+dan 4946
h.+dır 7328
h.+nın 3
h.+sından 8115
h.+ya 4485
[= 7]
harabalık harabelik
h. 1115
h.+da 5355
h.+ı (harabalığı) 1116
[= 3]
harada nerede
h. 560, 1544
[= 2]
haradan
h. 828, 1390

h.+dır 5845
[= 3]
haral büyük çuval
h.+lara 4956
[= 1]
haralı nereli, nerden
h.+san 1525, 4955
[= 2]
haram haram
h. 60, 3652, 4168, 4822, 4868,
4957, 4958, 4959, 6286, 8740
h.+a 437, 479, 3044, 4958
h.+dır 3879, 4646, 4805, 5618,
6241, 7265, 7309, 8127
h.+ı 3935
[= 23]
haramı harami, eşkiya
h.+sı 8811, 8811
[= 2]
haramzade haramzade, kötü yürekli
h. 4871
[= 1]
harayla- çağırarak, el etmek
h.-yır 7306
[= 1]
harda nerde
h. 15, 1199, 1270, 1286, 1544,
1544, 3526, 3846, 4023
h.+dır 1302
h.+san 4961
[= 11]
hardan nerden
h. 1523, 2412, 3484, 4574, 8726
[= 5]
harın besili, bakımlı
h. 8275
[= 1]
harrat marangoz, doğramacı
h. 4962
[= 1]
harratlık marangozluk, doğramacılık
h.+da 6412
[= 1]
hasiyet huy, karakter
h.+ini 568, 4635, 4664, 5528
[= 4]
hasta hasta
h. 5503
[= 1]
hata hata, kusur
h.+sı 1277
h.+ya 884
[= 2]
hatasız hatasız, kusursuz
h. 4604
[= 1]
hatem bu gün, şu an
h.+e 247
[= 1]
hatın hatun, eş
h. 356
h.+ı 3780
[= 2]

- hatır hatır, kıymet**
h. 3869
[= 1]
- hatırla- hatırlamak**
h.-r 392
[= 1]
- hatir hatır, kıymet**
h.+ime 1077
h.+in 4867
h.+ine 181, 5759
[= 4]
- hatun hatun, kadın**
h.+u 3780, 3780
[= 2]
- hava hava**
h. 1095, 1382, 2340, 7954
h.+ya 1976
[= 5]
- havayı bedava**
h. 4963, 5561, 5936, 6540
[= 4]
- hay yas, ağlaşma**
h. 2634, 4445, 4964, 6619, 7829,
7829, 8905
h.+a 5796
h.+da 7445, 7445
h.+ı 4964
h.+ında 5912
h.+nan 4965
h.+nandır 772
[= 14]
- haya edep, utanma**
h.+sına 3466
[= 1]
- hayıf ne yazık, yazık ki**
h. 4966, 4967, 7480, 8389
h.+dır 8504
h.+ını 1961
[= 6]
- hazır hazır**
h. 4968, 4969, 5411, 8678
h.+ca 6649
h.+dır 2851
[= 6]
- hazırla- hazırlamak**
h.-yan 1827
[= 1]
- hazırlaş- hazırlaşmak, hazır olmak**
h. 3825
[= 1]
- he he, evet, olur**
h. 6605, 8360
[= 2]
- heber haber**
h. 238, 2322, 3113, 3332, 3378,
3733, 4719, 4970, 4971, 4976,
5955, 7476, 7667, 8223
h.+i 881, 1088, 1722, 2548,
2762, 2898, 3192, 4157, 4220,
4974, 5939, 7152, 8061, 8621
[= 28]
- heberçi haberci**
h. 4972, 4973, 4973
- [= 3]
- heberdar haberdar, bilen**
h. 3868, 6694
[= 2]
- hecalet utanma**
h. 1830, 4975
[= 2]
- hecc hac, kabe ziyareti**
h. 7554
h.+den 4976
h.+e 644, 1156, 5931, 4977, 6544
[= 7]
- hecele- hecelemek**
h. 7652
[= 1]
- hecer haccerül esved**
h.+i 4978
[= 1]
- hecv hicv, alay**
h. 3368
[= 1]
- heç hiç**
h. 578, 1196, 1318, 1440, 1469,
2143, 2143, 2464, 2466, 2471,
2615, 2683, 2874, 2880, 2894,
2895, 3303, 3410, 3416, 3531,
3575, 3607, 3829, 3961, 4157,
4157, 4269, 4310, 4381, 4792,
4979, 4980, 4981, 4982, 4983,
4984, 4985, 4985, 4986, 4987,
4988, 4989, 4990, 4990, 4991,
4992, 4993, 4994, 4995, 4996,
4997, 4997, 4998, 4999, 5182,
5324, 5467, 5486, 5551, 6366,
6425, 6680, 7399, 7764, 7854,
7918, 8020, 8020, 8158, 8443,
8525, 8536, 8542, 8594, 8666,
8821
h.+den 4165
h.+e 4999, 5514, 6197
h.+i 4999
[= 81]
- hedd seviye, yer**
h.+dini 5000, 5000
[= 2]
- heder boşuna, havaya**
h. 2017, 8236
[= 2]
- hedice Hatice**
h. 6917
[= 1]
- hedik hedik, karda ayağa giyilen bir ayaklık**
h. 2283
[= 1]
- hedim hadım, kısır**
h.+em 6299
[= 1]
- hediyeye hediye**
h. 3290
[= 1]
- hefte hafta**
h. 5001

h.+de 5002
 h.+nin 7966
 [= 3]
haftelik haftalık
 h. 1423
 [= 1]
hegiget hakikat, gerçek
 h. 5003
 h.+inden 410
 [= 2]
hekim hekim, tabip
 h. 3042, 4782, 4783, 5004, 5005,
 5006, 5006, 5007, 5010, 7815,
 7954
 h.+den 5008, 5308
 h.+dir 5006
 h.+e 5009, 5316
 h.+i 148, 5010, 5503
 [= 19]
hekimsiz hekimsiz, tabipsiz
 h. 5011, 7893
 [= 2]
helbir kalbur
 h. 2248, 5012, 8072
 h.+i 3175
 [= 4]
helbircen kalbur kadar
 h. 5013
 [= 1]
helbirlen- kalburlanmak
 h.-ib 8894
 [= 1]
hele hala, şu ana kadar
 h. 1746, 1747, 1754, 3843, 4250,
 4955, 5014, 5015, 5016, 5017,
 5018, 5019, 5020, 5021, 5022,
 5023, 5024, 6960, 6961, 7297,
 7812, 8640
 [= 22]
helef halef, mirasçı
 h. 8368, 8880
 [= 2]
helel zarar, haleb
 h. 632
 [= 1]
helet armağan, hediye
 h. 7992
 [= 1]
helimlik ağırbaşlılık, yumuşatlık
 h. 1896
 [= 1]
hellac hallaç
 h. 7259
 [= 1]
hellem gellem allem kalem, dalavere
 h. 5025
 [= 1]
helva helva
 h.+sını 5623
 [= 1]
helvet gizlilik, saklılık
 h.+de 5026
 [= 1]

hem hem
 h. 3043, 3043, 3659, 3659, 3671,
 3671, 4019, 4019, 5027, 5027,
 5072, 5072, 5167, 5167, 5167,
 5167, 6727, 6727, 6965, 6965,
 8639, 8639
 [= 22]
hemaşlıg kıtlık
 h.+da 5028
 [= 1]
hemcins hemcins, ayhı cinsten
 h.+ini 5029
 [= 1]
hemdem her zaman
 h. 3597
 h.+idir 6496
 [= 2]
hemhana aile
 h. 5030
 [= 1]
hemhasiyyet huyu bir olanlar
 h. 844
 [= 1]
hemid Hamit
 h. 5031
 [= 1]
hemin her zaman
 h. 4141, 4141
 [= 2]
hemir hamur
 h. 2565, 3189, 5032, 5033, 6810
 h.+i 3235, 4769, 4769, 5034,
 5035
 h.+in 3465
 h.+ine 5184
 [= 12]
hemiracı obur, pis boğaz
 h. 5036
 [= 1]
hemiraşı makarna, erişte
 h. 5037
 [= 1]
hemirli hamurlu
 h.+ye 3187
 [= 1]
hemiş işlerin tamamı
 h.+ini 5043
 [= 1]
hemişe her zaman
 h. 1177, 1322, 1602, 2738, 3165,
 5038, 5039, 5040, 5041, 5042,
 6489, 6756, 7824, 7961, 8240,
 8698, 8812
 [= 17]
hemreng aynı renkte olan
 h. 844
 [= 1]
hemsaye komşu
 h.+nin 5044
 [= 1]
hemşeri hemşeri, memleketli
 h.+den 5045
 [= 1]

- hemze Hamza**
h. 6060
[= 1]
- hemzeli Hamzaali**
h.+de 8477
[= 1]
- hena kına**
h. 7590
h.+nı 3058
h.+sına 5271
[= 3]
- hencer hançer**
h. 3134, 5046, 5047, 5048, 5049,
8777
h.+i 5461
[= 7]
- hendek hendek**
h. 1846
[= 1]
- henek cilve**
h. 4511, 5050, 5050
h.+i (heneyi) 1852
h.+in (heneyin) 5051
[= 5]
- her her**
h. 124, 153, 154, 259, 265, 387,
392, 461, 579, 611, 719, 926,
929, 1097, 1386, 1551, 1593,
1678, 1685, 1685, 1818, 1920,
1955, 2189, 2266, 2438, 2492,
2603, 2729, 2797, 2818, 2833,
2859, 2861, 2866, 2891, 2892,
2893, 2905, 2931, 2955, 2961,
2990, 3059, 3179, 3226, 3323,
3570, 3618, 3661, 3817, 3817,
3881, 4200, 4248, 4262, 4362,
4402, 4448, 4571, 4572, 4774,
4774, 4830, 4847, 5003, 5052,
5053, 5054, 5055, 5055, 5056,
5057, 5058, 5059, 5060, 5061,
5062, 5063, 5064, 5065, 5066,
5067, 5068, 5069, 5070, 5071,
5072, 5073, 5074, 5075, 5076,
5077, 5078, 5078, 5079, 5080,
5081, 5082, 5083, 5084, 5085,
5086, 5087, 5088, 5089, 5090,
5091, 5092, 5093, 5094, 5095,
5096, 5097, 5098, 5099, 5100,
5101, 5101, 5102, 5103, 5104,
5105, 5106, 5107, 5108, 5109,
5110, 5111, 5112, 5113, 5114,
5115, 5116, 5117, 5118, 5118,
5119, 5120, 5121, 5122, 5123,
5124, 5125, 5126, 5127, 5128,
5128, 5129, 5130, 5131, 5132,
5133, 5134, 5135, 5136, 5137,
5138, 5139, 5139, 5140, 5141,
5142, 5143, 5144, 5144, 5145,
5146, 5147, 5148, 5149, 5150,
5151, 5152, 5153, 5154, 5155,
5155, 5156, 5157, 5158, 5159,
5160, 5161, 5162, 5163, 5164,
5165, 5166, 5167, 5168, 5169,
5170, 5171, 5172, 5173, 5174,
5175, 5176, 5177, 5178, 5179,
5180, 5181, 5182, 5183, 5184,
5185, 5186, 5187, 5188, 5189,
5190, 5191, 5192, 5193, 5194,
5195, 5196, 5197, 5198, 5199,
5200, 5201, 5202, 5203, 5204,
5205, 5206, 5207, 5207, 5207,
5208, 5209, 5210, 5211, 5212,
5213, 5214, 5215, 5216, 5217,
5218, 5219, 5220, 5221, 5221,
5222, 5223, 5224, 5225, 5226,
5227, 5228, 5229, 5230, 5231,
5232, 5233, 5234, 5235, 5236,
5237, 5238, 5239, 5240, 5241,
5242, 5243, 5244, 5245, 5246,
5247, 5248, 5249, 5250, 5251,
5252, 5253, 5254, 5255, 5256,
5257, 5258, 5259, 5260, 5261,
5262, 5263, 5263, 5264, 5265,
5266, 5267, 5268, 5373, 5386,
5442, 5529, 5568, 5587, 5948,
6362, 6746, 6946, 6956, 7293,
7365, 7380, 7467, 7543, 7699,
7706, 7746, 7802, 7906, 7966,
8004, 8128, 8186, 8232, 8419,
8429, 8451, 8459, 8494, 8499,
8518, 8562, 8595, 8643, 8917,
8961
h.+in 5282
h.+inde 1171
[= 335]
- herabelik harabelik, yıkıntı**
h. 1115
[= 1]
- heram haram**
h.+dır 8127
[= 1]
- herbe harp, kavga**
h.+sidir 1746
[= 1]
- herc gider, harcama**
h. 305, 1585, 4029
h.+e 1748
h.+i 5300, 6543
h.+ini 5846, 8433
[= 8]
- hercle- harcamak**
h. 970
h.-mek 3926
h.-mekdedir 3927
[= 3]
- herden her yerden**
h. 992, 5269, 5269, 5270, 6154,
8848
[= 6]
- here her yere**
h. 5271, 5272, 5273, 5274
h.+nin 5278, 5279, 5986
h.+si 3015
[= 8]
- hereket hareket**
h. 1251, 5275, 5276, 7461

- h.+dedir 1200
 h.+den 3623
 h.+i 8679
 [= 7]
heremhana harem
 h. 5277
 [= 1]
herif kurnaz, düzenbaz
 h. 5280, 5281
 h.+i 5280
 h.+in 6687
 [= 4]
heris cimri
 h. 5707
 [= 1]
herkes herkes
 h. 926, 8303
 h.+in 8884
 [= 3]
herze boş, saçma sapan
 h. 5283, 5283, 5284
 [= 3]
herzi boş boğaz, çok konuşan
 h. 3989
 [= 1]
hesab hesap, plan
 h. 863, 929, 1128, 1158, 1159,
 3494, 3538, 3592, 5285, 5286,
 5287, 5288, 7829, 8575
 h.+a 4846, 6073
 h.+da 5288
 h.+ı 1031, 3437, 4847, 5289,
 5290, 8120
 h.+ın 2749, 5291
 h.+ına 6680
 h.+ını 4382
 [= 27]
hesabdar hesapçı, içten pazarlıklı
 h. 5288
 [= 1]
hesablaş- hesaplaşmak
 h.-mag 8919
 h.-mağa 2733
 [= 2]
hesablı hesaplı, planlı
 h.+ya 5292
 [= 1]
hesabsız plansız
 h. 5293
 [= 1]
hesed haset, kıskanç
 h. 1232
 [= 1]
hesen Hasan
 h. 5031, 5294, 5295, 5295, 5606,
 5885, 5885, 8361, 8361
 [= 9]
hesin Hasan
 h.+dir 1424
 [= 1]
hesir hasır
 h. 641, 641, 1425, 2773, 4143,
 5296
 h.+i 5297
 [= 7]
hesis cimri, kıskanç
 h. 5298, 5299, 5300, 5301
 h.+den 5302, 5303
 h.+dir 2076
 h.+e 5304
 h.+in 1400
 [= 9]
hesiyet haysiyet, karakter
 h. 6483
 h.+i 2966
 [= 2]
hesm hasım, düşman
 h. 5305
 h.+den 5306
 h.+e 5305, 5307, 5307
 h.+in 5307
 [= 6]
hesret hasret, özlem
 h. 407, 5639, 5677
 [= 3]
heste hasta
 h. 5031, 5031, 5308, 5309, 5310,
 5848, 7123, 7629
 h.+dir 5010
 h.+ler 7317
 h.+ni 5312, 7636
 h.+nin 755, 5313, 5314
 h.+si 8717, 8718
 h.+ye 5310, 5315, 5316, 8767
 h.+yem 7961
 [= 22]
hestelik hastalık
 h. 5311
 [= 1]
heşem saman
 h.+in 5317
 [= 1]
heşil bulamaç
 h. 3795, 5318
 [= 2]
heta hata
 h. 958, 5319, 5319, 5320, 5321,
 5322, 5975, 6388
 h.+ya 1145, 5319
 [= 10]
hetakar hatakar, günahkar
 h. 6172, 8378
 h.+dan 5322
 [= 3]
hetir hatır, kıymet
 h.+ine (hetrine) 6430
 [= 1]
heveng havan, el havanı
 h. 8155
 [= 1]
heves heves, arzu
 h.+dir 5323
 [= 1]
hey hey, ey
 h. 2018, 2144, 5324
 [= 3]

heya utanma, ar, namus

h. 5325, 5329
h.+nı 5330
h.+sı 5327
h.+sına 6385
h.+sını 19
[= 6]

heyal hayal

h.+ım 1321
[= 1]

heysiz hayalsiz

h. 5326
[= 1]

heyân yardım

h. 6062
[= 1]

heyânet ihanet

h. 3269, 6390
h.+inin 4862
[= 3]

heyasız namussuz, terbiyesiz

h. 4384
h.+a 5328
h.+da 5329
h.+dan 5330
[= 4]

heyat hayat

h. 2739, 5429, 6517, 6944, 6944
h.+ı 5331
h.+ın 3273, 8153, 8185
[= 9]

heybe heybe

h.+dedir 7453
h.+si 1221
[= 2]

heyderü sefder Haydarü Safer

h. 5332
[= 1]

heyet çöplük

h.+inde 5137
[= 1]

heysilen- pişman olmak

h.-me 4509
[= 1]

heyif yazık, hayıf

h.+sen 5139
[= 1]

heyir hayır, iyilik

h. 449, 1108, 1432, 1440, 1692,
2792, 3755, 4971, 5266, 5333,
5334, 5334, 5335, 5335, 5336,
5337, 5338, 5339, 5340, 5341,
5341, 5342, 5342, 5343, 5343,
5907, 5968, 6395, 7384, 7391,
7462, 7730, 7823, 7963, 8252
h.+dir 4336, 5267, 7932, 8955
h.+e (heyre) 8180, 8868
h.+i (heyri) 5344, 6127, 6792,
7545
h.+in (heyrin) 7824
h.+inden 514
h.+inden (heyrinten) 3963, 7271
h.+ine (heyrine) 7197

[= 50]

heyirli hayırlı

h.+den 1943
h.+si 6393
h.+ye 493
[= 3]

heyirsiz hayırsız

h.+den 1943
[= 1]

heykel heykel

h. 8451
[= 1]

heyr hayır, iyilik

h. 8953
h.+i 834, 834
h.+in 2978
[= 4]

heyrat hayrat, hayırlı işler

h.+ın 3809
h.+ına 3195, 4098
[= 3]

heyret hayret

h.+de 5345
[= 1]

heyrulla Hayrullah

h. 5341
[= 1]

heyva ayva

h. 11, 533, 4318
h.+nın 624
h.+sı 3888, 5354
[= 6]

heyvan hayvan

h. 132, 178, 5346, 5347, 5348,
5589
h.+a 5349
h.+da 5350
h.+dan 5478
h.+dır 132, 132, 5346
h.+ı 207, 208, 4461, 4681, 4681,
4681, 5351
h.+ın 213, 3453, 5136, 5352,
5353
[= 24]

hezine hazine

h. 4267, 4267, 5355
h.+dir 3251, 4055
h.+si 7127
h.+sidir 7473
[= 7]

hezne yalak, su yalağı

h.+ye 5356
[= 1]

hezret hazret

h. 3962
h.+i 3516
[= 2]

hezri poyraz rüzgarı

h. 4298, 5357
h.+i 6697
[= 3]

hızır öz, is. hz. hızır

h. 411, 908, 5358, 6588

- [= 4]
hına kına
 h. 1749, 5359
 h.+dan 1749
 h.+nı 8055
 h.+ya 5359
 [= 5]
hınala- kınalamak, kına yakmak
 h.-r 1838, 1849
 [= 2]
hınalı kınalı
 h. 5360
 [= 1]
hır hır gür, kavga
 h.+nan 5367
 [= 1]
hırçı bostancı
 h.+nın 8719
 h.+ya 5361
 [= 2]
hırda küçük
 h. 672, 2912
 h.+sı 2228, 2228, 6781, 6781
 [= 6]
hırdavatçı hırdavatçı
 h. 5255
 h.+nın 5362
 [= 2]
hırılda- hırlamak, hırıldamak
 h.-mag 6915
 [= 1]
hırman harman
 h. 622, 2123, 4926, 5363, 6156,
 8772
 h.+a 337, 2191, 5364
 h.+da 1784, 2986, 7835
 h.+dır 1202
 h.+ı 723, 2333
 h.+ın 5365, 5366, 8577
 h.+ını 5317
 [= 19]
hırmansız harmansız
 h. 5517
 [= 1]
hış kara sapan
 h. 5368, 5369
 h.+a 5370, 5671
 h.+ı 5371
 [= 5]
hızır Hızır
 h.+ı 4270
 [= 1]
hicran ayrılık
 h. 4333
 h.+ın 6583
 [= 2]
hidmet hizmet
 h. 907
 [= 1]
hidmetkar hizmetkar
 h. 945
 [= 1]
hiffet düşünmek
 h.+i 5372
 [= 1]
hikmet hikmet, keramet
 h. 5373
 h.+dır 821
 h.+i 8110
 h.+ler 1679
 h.+ten 5374
 [= 5]
hilaf fikir ayrılığı
 h. 8290
 [= 1]
hile hile, dalavere
 h. 5375, 5376
 [= 2]
hilebaz hilebaz
 h.+ın 5377
 [= 1]
hileger hilekar
 h. 5378
 [= 1]
himmet himmet, bağışlama
 h. 907
 [= 1]
hin kümes, yuva
 h.+den 6174
 h.+i 1120, 7935
 [= 3]
hind hindistan
 h. 5379
 [= 1]
hindi hintli
 h. 2840, 5900
 [= 2]
hindistan hindistan
 h. 5380
 [= 1]
hirac harçlık
 h. 6152
 [= 1]
hiridar müşteri, alıcı
 h. 6400
 h.+ı 3786, 5241, 7653, 8429
 h.+ıyam 6318
 [= 6]
hirs hırs
 h. 5381, 5382, 5382
 h.+ın 5383, 5384
 [= 5]
hirtdek gırtlak
 h.-yecen 1584
 h.+ine (hirtdeyine) 5743
 [= 2]
his is, kurum
 h. 1808
 [= 1]
hişteki /.../
 h. 1065
 [= 1]
hiyar hıyar, salatalık
 h. 1620, 1620, 2595, 5385
 h.+ı 4469, 4470
 [= 6]

- hiyle hile**
h. 6851
h.+si 739
[= 2]
- hiylebaz hilebaz**
h. 4320
[= 1]
- hiyleker hilekar**
h.+dir 160
[= 1]
- ho oha, hayvanları durdurmak için söylenir**
h. 1503, 1503
[= 2]
- hoflu korkak**
h. 4859, 6757
[= 2]
- hoggabaz hokkabaz**
h.+lar 5386
[= 1]
- hoh korkmak**
h. 5387
[= 1]
- hola türkü, şarkı**
h. 8172
[= 1]
- honbay /.../**
h. 4928
[= 1]
- honca gonca**
h.+dır 8045
[= 1]
- hor hor, aşağı, adi**
h. 537, 2695, 5438, 5658
h.+u 2695
[= 5]
- horalı yaralı bereli**
h. 2155
[= 1]
- horos horoz**
h.+nan 8065
[= 1]
- hortdan hortlak**
h. 5388, 5389
[= 2]
- hortda- hortlamak**
h.-yib 3136
h.-yır 2192
[= 2]
- hortum hortum**
h.+undadır 3615
[= 1]
- horus horoz**
h. 3491
[= 1]
- horuz horoz**
h. 2484, 3491, 3491, 4167, 5137,
5138, 5390, 5391, 5392, 5393,
5394, 5395, 5396, 5397, 5398
h.+a 5399
h.+dur 5393, 7935
h.+u 642, 2542, 4992, 8274
h.+udur 3478
- h.+um 6341
h.+un 5401, 5402, 5403, 8243
h.+una 554, 2543, 3153
h.+unu 5404
[= 32]
- horuzsuz horozsuz**
h. 5400
[= 1]
- hoş hoş, güzel**
h. 212, 246, 357, 1833, 2294,
3428, 4017, 4408, 4908, 5139,
5139, 5178, 5387, 5405, 5406,
5407, 5408, 6002, 6081, 7029,
8235, 8645, 8851, 8851, 8991
h.+dur 7937
h.+una 4258
[= 27]
- hoşbeht talihli, şanslı**
h. 3295
[= 1]
- hoşbehtlik talihlilik, şanslılık**
h. 3270
h.+in (hoşbehtliyin) 3274
[= 2]
- hoşlan- hoşlanmak**
h.-ar 2261, 2292
h.-dığı 2100
[= 3]
- hoşreftar iyilik yapan**
h. 5408
[= 1]
- hov tüy, hav**
h.+una 4889
[= 1]
- höcet usül, yol yordam**
h.+le 5665
[= 1]
- hökm hüküm, hükmetme**
h. 3029, 3930, 7827
h.+ü 248, 734, 2194, 5071, 5216,
5264
[= 9]
- hökmdar hükümdar**
h. 1456, 1825
h.+dır 3998
[= 3]
- hökümlü geçerli**
h.+dür(hökmlü) 8146
[= 1]
- hör- örmek**
h.-e 4101
[= 1]
- hörek yemek**
h. 8446
h.+i (höreyi) 498, 5409
h.+in (höreyin) 5410, 5411
[= 5]
- hörmət hürmet, saygı**
h. 683, 1694, 1695, 3285, 4339,
4396, 4917, 5412, 5412, 5413,
5627, 5759, 5979, 5979, 6211,
7112, 7112, 8447
h.+e 5413

h.+i 6020, 6386
 h.+in 4917, 5627, 8762
 h.+ini 3285
 [= 25]
hörük saç örgüsü
 h.+ün (hürüyün) 7671
 [= 1]
höt hayvanları idare için söylenir
 h. 2491
 h.+ünden 2491
 [= 2]
hövla çekinme, utanma
 h. 7050
 [= 1]
hövsan yer ismi
 h.+a 5946
 [= 1]
höyür sahipli
 h. 5414
 [= 1]
huca evin bir köşesi
 h.+dan 4841
 [= 1]
hulğ söylenmeyen, düşüncede kalan,
 gizli
 h. 7635
 [= 1]
huraman salınan, hıraman
 h. 5248
 [= 1]
hurc hurç, büyük çanta
 h.+unda 5696, 5696
 [= 2]
hurma hurma
 h.+nın 3398
 [= 1]
hücum hücum
 h. 957, 6918
 [= 2]
hüdafer hile, aldatma
 h.+inden 3822
 [= 1]
hümmet himmet, bağış, yardım
 h. 907, 907, 4304
 h.+i 3318
 h.+le 3060
 [= 5]
hündür alçak
 h. 540
 [= 1]
hüner hüner
 h. 249, 626, 4329, 5415
 h.+dir 1247, 3643
 h.+i 204, 204, 7939, 7970
 h.+idir 6131
 h.+in 5416, 8281
 h.+ine 5455
 h.+le 204
 [= 15]
hüp hüp diye
 h.+nen 4813
 [= 1]
hür- köpeğin ürmesi, havlaması

h.-dü 5717
 h.-e 5417, 5418, 5418, 6133,
 6133, 6150, 6150, 6843
 h.-en 2073, 4081, 5419, 6126
 h.-ende 4882, 5420
 h.-ene 5140
 h.-eni 2184
 h.-er 415, 4081, 4918, 5420,
 5421, 5421, 5694, 5704, 5712,
 5718, 5851, 6078, 6138, 7063
 h.-esen 7780
 h.-medik 6137
 h.-mek 5760
 h.-mekdir 5795
 h.-mekle 1437
 h.-mese 5719
 h.-meyib 5761, 5761
 h.-meyin 5422
 h.-mez 4422, 4489, 5764, 5949,
 6138
 h.-sün 5730, 5733, 6572
 h.-ür 6600, 8210
 h.-ürsen 5758
 [= 51]
hüreyen çok havlayan
 h. 3155
 [= 1]
hürk- ürkmek, korkmak
 h.-ende 4352
 [= 1]
hürküt- ürkütme
 h. 7777
 h.-meyince 5423
 [= 2]
hürmet hürmet
 h.+i 5187
 [= 1]
hürrem mutlu
 h. 8261
 [= 1]
hürük saç örgüsü
 h.+ün (hürüyün) 5424
 [= 1]
hüseyin Hüseyin
 h. 5294
 [= 1]
hüseyn Hüseyin
 h. 4762
 [= 1]
hüsn güzellik
 h.+üne 229
 [= 1]
i- cevheri fiil, imek
 i.-di 889, 951, 951, 1162, 1317,
 1426, 1523, 1526, 1565, 2391,
 2639, 3370, 3544, 4292, 4558,
 5500, 5620, 5937, 6224, 6272,
 6824, 6908, 7221, 7288, 8249,
 8477, 8695
 i.-dim 1709, 4235, 4236, 4236,
 4437
 i.-din 560, 1187

- i.-ken 676, 955, 1005, 6258,
6266, 6908, 7288, 7435, 7651,
8022, 8231
i.-miş 271, 1312, 3734, 8720,
8720
i.-se 2236, 2441, 2661, 2718,
2718, 3305, 7160, 8695
[= 58]
- ibadet** ibadet
i.+inden 8897
[= 1]
- iblis** şeytan
i. 5425
[= 1]
- ibret** ibret
i. 1697, 3825
[= 2]
- icabet** zorunluluk
i. 2520
[= 1]
- iç iç**
i. 4354, 5426
i.+i 3534, 4211, 6093
i.+idir 6285
i.+im 5427
i.+in 7575
i.+inde 243, 1050, 1050, 1129,
1591, 1918, 2725, 3061, 3061,
3551, 4272, 4795, 5642, 6672,
7632, 7632, 7635, 7635, 8384,
8385, 8700
i.+indedir 1032, 1569
i.+indeki 3455, 6164
i.+inden 345, 3156, 4500, 6714
i.+ine 6166, 8066
i.+ini 6849, 7437
[= 41]
- iç- içmek**
i. 84, 1969, 2715
i.-dikce 2778
i.-dim 884, 6425, 8374
i.-ecek 5710
i.-em 826
i.-en 1590, 1967, 2102, 6676
i.-enin 2062
i.-er 80, 325, 1051, 1306, 1308,
1783, 4464, 5173, 5304, 5575,
5575, 5880, 5928, 6118, 6148,
7276, 7750, 8060, 8060, 8060,
8517
i.-erem 8169
i.-erik 8169
i.-erler 3302
i.-ib 680, 8755
i.-im 826
i.-ip 8765, 8766
i.-ir 7740
i.-irem 6584
i.-me 643, 1224, 1969, 5344,
5428, 5429, 6517
i.-mek 3520
i.-meli 4731, 5068, 7710
i.-melidir 926
- i.-merem 6810
i.-meye 885, 8286
i.-mezler 5804
i.-mir 4588
i.-misen 7417
i.-se 5921
i.-tim 5430
[= 65]
- içeri** içeri, iç
i. 3379, 8489
i.+den 5535
i.+den (içerden) 3658
i.+si 1120
[= 5]
- içil- içilmek**
i.-ir 2382
i.-mez 3001
[= 2]
- iddea** iddia
i.+sı 5431
[= 1]
- iddia** iddia
i.+sı 2269, 2436, 4504, 5318,
6030, 7251, 8201
i.+sında 4504, 4504
[= 9]
- iftira** iftira
i. 5432
i.+dan 4696
[= 2]
- igbal** ikbal, talih
i.+ına 784
[= 1]
- igid** yiğit
i. 322, 777, 794, 796, 1942,
2234, 2997, 3123, 3905, 3909,
4232, 4343, 4447, 4981, 5141,
5433, 5433, 5434, 5435, 5436,
5437, 5438, 5439, 5440, 5441,
5442, 5442, 5443, 5444, 5445,
5446, 5447, 5448, 5449, 5450,
5451, 5452, 5452, 5453, 5454,
5462, 5823, 6356, 6878, 8341,
8440, 8448, 8588
i.+den 4344, 5463
i.+e 694, 805, 5438, 5455, 6104,
6357, 7748
i.+i 537, 1144, 5456, 5824
i.+in 783, 784, 2068, 2973, 4982,
5457, 5458, 5459, 5460, 5461,
5462, 5463, 8449, 8653
i.+ler 4967, 5643, 6358, 7145
i.+leri 3062
[= 80]
- igidlik** yiğitlik
i. 355, 3291
i.+den 4449
i.+dendir 3644
i.+in (igidliyin) 5464
[= 5]
- ihtiyar** dikkat, tedbir
i. 3676
i.+dandır 7762

- i.+ı 923
[= 3]
- iken iken**
i. 336, 2639, 2884, 3616, 3825,
3836, 4441
[= 7]
- iki iki**
i. 349, 451, 581, 581, 960, 1113,
1204, 1261, 1274, 1292, 1302,
1304, 1310, 1320, 1328, 1345,
1350, 1357, 1358, 1368, 1369,
1376, 1381, 1382, 1385, 1391,
1398, 1399, 1406, 1410, 1411,
1426, 1433, 1438, 1439, 1441,
1443, 1456, 1465, 1472, 1486,
1487, 1496, 1590, 1641, 1642,
1876, 2000, 2249, 2390, 2391,
2544, 2544, 2557, 2652, 2690,
2690, 2843, 2894, 2900, 3246,
3425, 3425, 3425, 3492, 3976,
4009, 4010, 4325, 4435, 4610,
4610, 4627, 5465, 5466, 5467,
5468, 5469, 5470, 5471, 5472,
5473, 5474, 5475, 5476, 5477,
5478, 5478, 5479, 5480, 5481,
5482, 5483, 5484, 5485, 5486,
5487, 5488, 5489, 5490, 5491,
5492, 5493, 5494, 5495, 5496,
5497, 5498, 5499, 5500, 5501,
5501, 5502, 5503, 5504, 5505,
5506, 5507, 5508, 5509, 5510,
5511, 5512, 5625, 5716, 5834,
5837, 5970, 6018, 6025, 6051,
6052, 6064, 6169, 6280, 6364,
6381, 6419, 6483, 6485, 6501,
6676, 6819, 6844, 6844, 7214,
7441, 7500, 7948, 7976, 8096,
8097, 8298, 8491, 8756
i.+si 296, 788, 929, 1441, 2010,
2308, 2729, 2740, 2740, 5514,
6078, 8494
i.+sinde 847
i.+sinden 4402
i.+sine 2492
i.+sini 672, 2465, 2690, 4126,
4126, 5474, 5515, 6362
i.+sinin 2990
[= 179]
- ikinci ikinci**
i. 151, 1543, 2812, 5513, 6176,
6192
i.+si 3675
[= 7]
- il yıl, sene**
i. 107, 107, 1276, 1353, 1476,
1479, 1496, 1867, 2012, 2790,
3063, 3119, 3801, 4168, 4169,
4369, 4369, 5177, 5516, 5517,
5518, 5519, 6176, 6176, 6446,
6447, 7129, 8265, 8292, 8450,
8714, 8895, 8896
i.+de 876, 1366, 4170, 4724,
5558
- i.+e 5519
i.+in 1212, 1212, 3247, 5562,
6448, 6449, 6450, 6450, 6626,
8897
i.+ki 1750
i.+ler 5565, 8014
[= 52]
- ilac ilaç, derman**
i.+ı 4201
[= 1]
- ilan yılan**
i. 994, 4037, 4154, 4312, 5515,
5520, 5521, 5522, 5523, 5524,
5525, 5526, 5527, 5528, 5529,
5530, 5531, 5532, 5533, 5534,
5535, 5536, 5537, 5538, 5539,
5540, 5541, 5542, 5575, 6472,
7039, 8474
i.+a 1427, 5543, 5544, 7723
i.+dan 8674
i.+ı 4763, 5530, 5545, 5546,
5547, 5548, 5549, 7858
i.+ın 580, 2517, 5520, 5550,
5551, 5552, 5553, 5554, 5555,
5556, 5557, 8618
i.+sız 4761
[= 58]
- ilansız yıllansız**
i. 4761
[= 1]
- ile ile, birlikte**
i. 70, 96, 96, 96, 108, 140, 171,
179, 184, 204, 204, 205, 219,
262, 265, 282, 311, 312, 313,
329, 329, 384, 430, 470, 505,
545, 562, 771, 784, 785, 794,
794, 846, 846, 850, 860, 872,
911, 911, 972, 1026, 1027,
1067, 1122, 1156, 1216, 1217,
1218, 1253, 1260, 1331, 1332,
1369, 1372, 1372, 1386, 1388,
1418, 1469, 1477, 1589, 1590,
1639, 1711, 1805, 1840, 1840,
1841, 1929, 2005, 2052, 2052,
2153, 2230, 2231, 2248, 2258,
2258, 2308, 2309, 2310, 2310,
2386, 2401, 2401, 2489, 2498,
2507, 2507, 2508, 2577, 2578,
2578, 2647, 2669, 2715, 2716,
2717, 2768, 2775, 2803, 2821,
2924, 2924, 2931, 2957, 2961,
3000, 3001, 3025, 3025, 3026,
3026, 3045, 3062, 3063, 3064,
3065, 3065, 3066, 3067, 3075,
3188, 3189, 3189, 3190, 3190,
3191, 3191, 3212, 3225, 3235,
3240, 3255, 3257, 3257, 3260,
3318, 3318, 3357, 3447, 3608,
3666, 3677, 3679, 3793, 3849,
3856, 3857, 3857, 3858, 3868,
3878, 3970, 3970, 4007, 4034,
4045, 4053, 4122, 4140, 4159,
4189, 4189, 4203, 4203, 4237,

- 4304, 4399, 4468, 4533, 4537,
4584, 4585, 4585, 4624, 4655,
4656, 4656, 4657, 4658, 4658,
4704, 4704, 4706, 4706, 4709,
4720, 4756, 4786, 4786, 4810,
4900, 4908, 4944, 4944, 5058,
5084, 5126, 5155, 5163, 5207,
5300, 5336, 5368, 5375, 5375,
5376, 5376, 5385, 5425, 5533,
5546, 5553, 5595, 5595, 5598,
5644, 5721, 5722, 5735, 5735,
5739, 5810, 5825, 5878, 5934,
5944, 5944, 6008, 6023, 6041,
6073, 6107, 6129, 6224, 6272,
6275, 6359, 6359, 6360, 6377,
6377, 6425, 6460, 6463, 6476,
6533, 6586, 6606, 6653, 6664,
6682, 6725, 6726, 6735, 6747,
6747, 6766, 6827, 6940, 6940,
6940, 6953, 6972, 6973, 6998,
7004, 7006, 7031, 7039, 7050,
7104, 7106, 7141, 7174, 7190,
7201, 7229, 7274, 7306, 7306,
7388, 7483, 7512, 7517, 7537,
7554, 7581, 7589, 7614, 7614,
7672, 7707, 7707, 7708, 7793,
7797, 7838, 7849, 7850, 7852,
7911, 7918, 7918, 7919, 7919,
7930, 8014, 8014, 8022, 8024,
8024, 8027, 8046, 8072, 8120,
8162, 8172, 8202, 8218, 8218,
8261, 8268, 8297, 8374, 8388,
8397, 8397, 8464, 8513, 8706,
8706, 8728, 8802, 8813, 8832,
8845, 8947, 8947, 8976, 8977,
8993, 8993
i.+dir 545, 6623, 6623, 6623,
6966, 8186
[= 350]
ilgar söz, aht
i. 5559
i.+ı 5582
i.+ından 158, 5439, 5560
[= 5]
ilham ilham
i. 3275
[= 1]
ilhu yıldı, at sürüstü
i.+nda 6340
i.+sı 5720
[= 2]
ilhıcı at çobanı
i.+nın 5561
[= 1]
iliş- ilişmek, bitişmek
i.-ib 4725
[= 1]
ilk ilk
i. 5563, 6667
i.+i 674
i.+in 5564
[= 4]
illet illet, musibet
i.+i 8110
[= 1]
illik yıllık
i. 1392, 7464
[= 2]
ilme ilmek, düğüm
i.+nin 5566
[= 1]
imam hz. ali - din büyüğü, şeyh
i. 5567, 5568, 5569, 6171, 6186,
8306
i.+a 146, 6819
i.+dan 5567
i.+ı 6816
[= 10]
imamzade imamzade
i. 4795, 5570
[= 2]
iman iman, inanç
i. 63, 6234, 7264, 8326, 8959
i.+a 8325
i.+dandır 5325, 5559
i.+ı 91, 2620, 2621, 4027, 5582,
5582, 6247, 7708
i.+ında 1373
i.+ından 2622
[= 18]
imansız imansız
i. 2626, 2627, 2628, 2896
[= 4]
imekle- emeklemek
i.-meye 1353
i.-r 6410
[= 2]
in- inmek
i.-di 2324
[= 1]
inad inat
i. 1428
[= 1]
inam inanma
i.+dır 3298
[= 1]
inan- inanmak
i. 8837
i.-ar 4546, 6217, 8179
i.-dı 814, 3785
i.-ım 5402
i.-ma 1222, 1485, 2909, 3380,
4519, 4519, 5097, 8523, 8530
i.-madı 8525
i.-mag 3046
i.-mayan 606
i.-maz 606, 8158
i.-mazlar 2062, 5256
i.-mı 2295
[= 24]
incel- incelmek, zayıflamak
i.-er 4481, 4481, 4869
i.-ir 4481
[= 4]
inci inci
i. 1685, 5684

- [= 2]
inci- incinmek, kırılmak
 i.-di 2183, 2183
 i.-r 1279
 [= 3]
incit- incitmek, kırmak
 i.-er (incider) 7520
 [= 1]
indi şimdi
 i. 438, 644, 1277, 1278, 1279,
 1709, 3020, 3204, 3242, 3248,
 3370, 3903, 4437, 5571, 6544,
 6824, 7408, 8981
 [= 18]
indice şimdi
 i. 3903
 [= 1]
indiki şimdiki
 i. 5572
 [= 1]
indiyecen şimdiye kadar
 i. 5573
 [= 1]
inek inek
 i. 1429, 4271, 5574, 5575, 7754
 i.+den 2181
 i.+e (ineye) 6879
 i.+i (ineyi) 5576, 5577, 7749
 i.+idir (ineyidir) 5915
 i.+in (ineyin) 2311, 5578, 5579
 i.+leri 7412
 [= 15]
inekli inekli
 i. 4435, 4435
 [= 2]
ingilis ingiliz
 i.+de 7615
 [= 1]
ins insan
 i. 6607
 [= 1]
insaf insaf
 i. 196, 3939, 5329, 5580, 5581,
 8007
 i.+dır 8007
 i.+ı 1992, 5327, 5582, 6041
 i.+la 5147
 [= 12]
insafsız insafsız
 i.+da 5329
 [= 1]
insan insan
 i. 326, 329, 1233, 1234, 1664,
 1831, 2122, 2127, 2369, 2759,
 3910, 4264, 4315, 4704, 4705,
 4706, 4706, 4752, 5326, 5535,
 5583, 5584, 5585, 5586, 5587,
 5587, 5588, 5589, 5590, 5591,
 5592, 5593, 5593, 5594, 5595,
 5828, 5870, 6233, 6981, 8094,
 8329
 i.+a 374, 581, 2127, 3252, 5349,
 5587, 5590, 5591, 5596, 6233,
 8232, 8961
 i.+da 5350
 i.+dan 5320, 5478
 i.+ı 1830, 2074, 2650, 2683,
 2903, 4044, 5351, 5352, 5565,
 5597, 5598, 6727
 i.+ın 350, 1283, 3276, 4315,
 5202, 5353, 5599, 5600, 5601,
 5602, 5603, 5604, 5611, 6562,
 6984, 7473, 7922, 8515
 i.+la 7867
 i.+lar 5605
 [= 88]
intelligent entellektüel
 i. 5606
 [= 1]
intigam intikam
 i. 5607
 [= 1]
intizam düzen, intizam
 i. 4456
 [= 1]
ip ip, urgan
 i. 5699
 i.+de 1887, 5480
 i.+i 2507, 6827, 8526
 i.+in 5608, 7483
 i.+ini 5609, 7019
 i.+inin 6828
 i.+inle 3068, 7044
 i.+iyle 8527
 [= 14]
ipek ipek
 i. 690, 2525, 3319, 4222, 5269,
 5610, 6634, 6972, 7060, 8000,
 8087
 i.+dır 3307
 [= 12]
iplik iplik
 i. 7810
 [= 1]
irade irade
 i.+si 5188
 [= 1]
irag irak, uzak
 i. 4556, 8211
 [= 2]
iran yer ismi, iran
 i.+ı 2280
 [= 1]
ireli ileri
 i. 854, 6077, 8830, 8830
 i.+dır 3813, 4550, 6147
 [= 7]
iri iri
 i. 2912, 5142
 [= 2]
irs ırs, ırsiyet
 i. 5825
 [= 1]
irz ırz

- i. 5611, 5612
[= 2]
- isa hz. isa
i. 5613, 5614
[= 2]
- isbat ispat
i. 2235
[= 1]
- ise ise, eğer
i. 224, 392
[= 2]
- isfahan şehir ismi
i.+a 7581
[= 1]
- islad- ıslatmak
i.-ar 8398
[= 1]
- islan- ıslanmak
i.-dığ 5615
i.-magdan 1008
i.-maz 2048
i.-mı 5616
i.-mı 5617
[= 5]
- ismet ırz, namus
i.+dir 259
i.+i 741, 4119, 4287
[= 4]
- israf israf
i. 5618
[= 1]
- iste- istemek
i. 246, 3704, 4435, 4435, 5335,
7028, 7440
i.-di 5619
i.-diler 3797, 6407
i.-dim 1171, 5282
i.-diy 2262, 4551, 6064
i.-diyim 5620
i.-diyinden 7199
i.-diyini 5621
i.-me 4618, 7028, 7159
i.-mediyini 3384, 5621
i.-mez 120, 962, 1567, 1788,
3774, 4346, 4381, 4708, 4905,
5842
i.-mezler 5308, 7041, 8793
i.-mir 1524, 8935
i.-mirem 5622, 5623
i.-mirsense 4310
i.-r 984, 1009, 1489, 1489, 1567,
1606, 1954, 1972, 2594, 2594,
2990, 3966, 4318, 4318, 4318,
4318, 4618, 4809, 4905, 4909,
5588, 5819, 5872, 5872, 6051,
6115, 6116, 6120, 6291, 6291,
6326, 6536, 6982, 7546, 7709,
7709, 7957, 8144, 8207, 8209,
8520, 8854, 8855, 8886, 8886
i.-rem 913, 5624, 6289, 7477,
7477, 7477
i.-rse 6311
i.-rsen 1046, 6608
- i.-se 155, 565, 3774
i.-sen 16, 16, 1291
i.-sin 4757
i.-yek 1555
i.-yen 582, 984, 1002, 2069,
3157, 4757, 6084, 6109, 6110,
6111, 7114, 7248, 8492
i.-yenin 1003, 5625, 7042
i.-yir 1410, 1561, 1624, 1624,
3445, 3884, 4516, 4585, 5033,
5755, 7406, 8084, 8871
i.-yirem 6581, 7478, 7478
i.-yirsen 1229, 1229, 5626, 5627,
6491, 6914
i.-yirsense 1294
[= 142]
- istek istek
i. 5628, 6566
[= 2]
- isten- istenmek
i.-irken 779
[= 1]
- isti sıcak
i. 471, 2371, 2371, 3522, 5629,
5630, 5631, 6658, 7147, 7222,
7338, 7651, 7877
i.+si 5662, 6609
i.+sinden 4289, 4289
i.+sine 4289
[= 18]
- iş iş, uğraş
i. 75, 156, 265, 1060, 1102,
1430, 1431, 1432, 1433, 1440,
1826, 2350, 2432, 2890, 2961,
3156, 3226, 3227, 3578, 3927,
4067, 4570, 4848, 4951, 5143,
5144, 5337, 5375, 5566, 5632,
5633, 5634, 5635, 5636, 5637,
5638, 5639, 5640, 5641, 5642,
5642, 5643, 5644, 5645, 5646,
5647, 5648, 5649, 5650, 5651,
5668, 5672, 5685, 6277, 6314,
6331, 6530, 7355, 7438, 7512,
7629, 7644, 7763, 7942, 7967,
8127, 8160, 8160, 8186, 8240,
8451, 8640, 8662, 8938
i.+çi 8452
i.+de 1434, 2587, 5460, 5650,
5652
i.+den 1552, 5338, 5645, 6395
i.+e 611, 1184, 1265, 1431, 1668,
2824, 3656, 4750, 5338, 5370,
5653, 5654, 5655, 5656, 5657,
5658, 5666, 6841, 6841, 7249,
7953, 8296, 8453, 8456
i.+i 156, 205, 392, 668, 711, 755,
755, 762, 912, 919, 1431,
1434, 1435, 2367, 3629, 4216,
5084, 5146, 5147, 5183, 5314,
5314, 5339, 5340, 5646, 5663,
5663, 5664, 5665, 5666, 6023,
6412, 6442, 7131, 7438, 7796,
8100, 8101, 8608

- i.+idir 1936, 2600, 4216, 5363,
8499, 8499, 8562
i.+im 438, 1720, 5663, 5667,
6429, 6610, 6611, 6612
i.+imiz 5148
i.+imizi 7146
i.+in 1032, 1436, 2423, 2525,
2935, 4123, 4518, 5149, 5150,
5151, 5668, 5669, 5670, 5671,
6835, 7672, 7746
i.+inde 213
i.+inden 1664, 2850
i.+ine 400, 2850, 3235, 3606,
5353, 5672, 7384
i.+ini 157, 515, 612, 1745, 1767,
1768, 2905, 3849, 4047, 4126,
4127, 5822, 7020, 7401, 8638,
8638, 8917
i.+inin 2874
i.+lerden 1484
i.+leri 3604
i.+lerin 5679
i.+siz 5924
i.+ten 4529
[= 214]
- işare** işaret, uyarı
i. 413, 715, 3674
[= 3]
- işçi** işçi
i. 5652
[= 1]
- işig** ışık
i. 154, 2034, 4413, 4439, 4954,
5145, 5659, 7805
i.+a (ışığa) 5660, 5661
i.+dır 6987
i.+ı (ışığı) 5142, 5662, 8528,
8578
i.+ına (ışığına) 1335, 6765
i.+ını (ışığını) 4792
[= 18]
- işiglan-** ışıklanmak
i.-ar 3483
[= 1]
- işit-** işitmek, duymak
i. 8449
i.-diyini 8518
[= 2]
- işle-** çalışmak, uğraşmak
i. 971, 5673, 5674, 6587, 8644,
8724
i.-me 2006
i.-mek 1252, 5676, 5677, 7968
i.-meyen 5678, 5683, 5684
i.-meyeni 5686
i.-meyenin 8675
i.-meyi 4336
i.-meyin 8717, 8718
i.-mez 2231, 8795
i.-r 548, 1453, 1513, 1889, 2453,
3069, 4123
i.-rem 8309, 8309
i.-rsen 8763, 8763
- i.-sin 6620
i.-yen 5680, 5681, 5682, 5683,
5684, 5685, 8335, 8644, 8644
i.-yeni 6620
i.-yenin 4924
i.-yenle 5686
i.-yese 4068
i.-yir 1534, 6620, 7341
[= 49]
- işlek** işlek, çalışkan
i. 5675
[= 1]
- işlet-** çalıştırmak, işletmek
i. 6587
i.-ende (işledende) 4126
i.-er (işleder) 203
i.-ir (işledir) 203
[= 4]
- işsizlik** işsizlik
i. 5687, 5688
[= 2]
- işteha** iştah
i. 5689
[= 1]
- it** it, köpek
i. 23, 27, 117, 257, 524, 725,
780, 786, 1099, 1129, 1215,
1226, 1437, 2073, 2094, 2154,
2184, 2630, 2643, 2689, 2925,
3008, 3694, 4080, 4081, 4082,
4161, 4602, 4882, 4918, 5418,
5419, 5422, 5690, 5691, 5692,
5693, 5694, 5695, 5695, 5696,
5697, 5698, 5699, 5700, 5701,
5702, 5703, 5704, 5705, 5706,
5707, 5708, 5709, 5710, 5711,
5712, 5713, 5714, 5715, 5716,
5717, 5718, 5719, 5720, 5721,
5721, 5722, 5722, 5723, 5723,
5724, 5725, 5726, 5727, 5728,
5729, 5730, 5731, 5732, 5733,
5734, 5735, 5736, 5737, 5738,
5739, 5740, 5741, 5742, 5743,
5744, 5745, 5746, 5747, 5747,
5748, 5752, 5791, 5858, 5949,
6042, 6078, 6563, 6572, 6613,
6757, 6758, 6840, 7063, 7211,
7327, 7359, 7372, 7413, 7462,
7465, 7468, 7504, 7720, 7734,
7833, 8118, 8389, 8391, 8454,
8691
i.+de 837
i.+den 964, 2829, 3155, 4603,
5749, 5750, 5751, 5752, 5753,
8082
i.+e 284, 819, 1527, 3449, 5696,
5723, 5754, 5755, 5756, 5757,
5758, 5759, 5760, 5761, 5769,
6081, 6563, 6621, 7758
i.+i 180, 180, 1438, 2129, 2794,
3506, 4083, 4422, 4495, 5762,
5764, 5765, 5766, 5767, 5768,

- 5769, 5770, 5771, 5772, 5773,
7218, 8275, 8283, 8619
i.+imin 5775
i.+imizdir 7021
i.+in 295, 3344, 3387, 3734,
4084, 5504, 5724, 5776, 5777,
5778, 5779, 5780, 5781, 5782,
5783, 5784, 5785, 5786, 5787,
5788, 5789, 5790, 5791, 5792,
5793, 5794, 5795, 5862, 6385,
8622, 8629
i.+ine 8790
i.+ini 2129, 5796
i.+inin 5847, 8807
i.+ler 1648, 5797
i.+leri 5417
i.+lerin 797
[= 223]
- it- itmek**
i.-di 3714, 6234, 6234
i.-en 5576
i.-er 1514, 1805, 5571
i.-ib 1459, 4758, 5774, 6532
i.-me 6913
i.-meyen 2994
i.-mez 2830, 6917, 8493, 8962
i.-miş 5768
[= 18]
- itele- itelemek**
i.-yen 3199
[= 1]
- iti keskin**
i. 5763, 6736
i.+dir 3997, 6524
[= 4]
- itik yitik, kayıp**
i.+ini (itiyini) 4418
[= 1]
- itir- yitirmek, kaybetmek**
i. 3919, 3919
i.-di 3791, 3792
i.-dim 2270
i.-en 1100, 1997, 2091, 7480,
8241, 8256, 8256
i.-endir 7110
i.-er 1967, 4025, 5820, 6035,
7183, 7325, 8062, 8241, 8256
i.-ib 2501, 5272, 6614
i.-ir 8654
i.-me 3919
i.-mek 2310
i.-mez 3358
i.-mişem 825
i.-sen 8236
[= 31]
- itki kayıp, yitik**
i.+sini 3038, 4418, 4418
[= 3]
- itotar- boşta gezmek**
i.-an 5798
[= 1]
- iy koku**
i. 5799, 5800, 7217
- i.+e 6139
i.+i 487, 489, 1552, 1817, 2790,
3469, 4529, 4766, 6524, 6615,
7595
i.+ine 4115
[= 16]
- iyi- kokmak**
i.-miş 5801, 5801
[= 2]
- iyirmi yirmi**
i. 5802, 5802, 6821
i.+sinde 5803
[= 4]
- iyilen- kokmak**
i.-ende 3448, 3448, 3449
i.-er 1001, 2254, 7691
i.-ib 3447
i.-miş 5801, 5804
[= 9]
- iyletdir- kokutmak**
i.-ir 6621
[= 1]
- iyne iğne**
i. 2196, 2455, 2648, 3157, 3255,
3876, 4920, 5805, 5806, 5807,
5808, 5809, 5810, 5811, 5812,
5813, 5814, 5815, 5816, 5817,
5818, 5819, 7190, 8898
i.+dir 543, 6959
i.+ni 5820, 5821
i.+nin 4176, 5822
i.+sini 2456
[= 31]
- iyne- kokmak**
i.-mişem 6849
i.-yenin 1336
[= 2]
- iz iz, belirti**
i. 1555, 3714
i.+e 4916
i.+i 786, 6616, 7899
i.+in 6855
i.+ine 786
i.+ini 2471
[= 9]
- izzet izzet, namus**
i.+i 741, 5604, 5604, 5604
[= 4]
- kabab kebab**
k. 1869, 3148, 4115, 4738, 5435,
5823, 6633, 7829
k.+ı 5824
[= 9]
- kafer kafir**
k. 4396, 8216
[= 2]
- kafir kafir**
k. 4396, 4396
[= 2]
- kafur kafur, kafurun**
k.+u 7553
[= 1]
- kağız kağıt**

- k. 4006
k.+ı 6498, 8171
[= 3]
- kah** kah, bazen
k. 6764, 6764, 6770, 6770
[= 4]
- kal** olmamış, ham, insanı boğan
k. 5746
k.+dır 11
k.+ı 3160, 5202, 5202
k.+ın 1756
[= 6]
- kalafa** iskelet
k.+sı 2165
k.+sından 4, 5951
[= 3]
- kalağayı** beyaz ipekten baş örtüsü
k.+dır 2808
[= 1]
- kalam** kelim, söz
k. 3539, 3540, 6624
[= 3]
- kamal** kemal, olgunluk
k. 375, 401, 593, 1851, 5825,
6623, 6747
k.+ı 454
[= 8]
- kamallı** olgun, kemale ermiş
k. 4564
[= 1]
- kamil** olgun
k. 5826, 5827, 5828, 5829
k.+leri 1747
[= 5]
- kankan** kuyu kazıcısı, madenci
k.+ın 5830, 5960
[= 2]
- kar** sağır
k. 726, 1619, 2119, 2338, 3525,
3607, 4608, 5831, 5832, 5833,
5834, 5835, 5836, 5837, 6222,
7248, 8719
k.+am 6184
k.+ın 5838
[= 19]
- karhana** iş yeri, fabrika, dükkan
k.+sı 7839
[= 1]
- karlı** karlı, kazançlı
k. 1495, 3949
[= 2]
- karvan** kervan
k. 1437, 5718, 8476
k.+a 8026
[= 4]
- kasa** kase, tas
k. 3580, 3580, 5839, 8902
k.+m 7389
k.+nı 5840
k.+sını 2796
[= 7]
- kasad** kesat, kazançsız
k. 1137, 3580, 5841, 6354
- [= 4]
- kasıb** fakir, yoksul
k. 2589, 2796, 5842, 5843, 5844,
5845, 5846, 5847, 5848, 5849,
5850, 8260, 8261, 8263
k.+a 2875, 3596, 5851, 5852,
5853
k.+dan 583, 5854, 5863
k.+ı 5855
k.+ın 504, 1216, 1225, 5856,
5857, 5858, 5859, 5860, 5861,
5862, 5863, 5864, 5865, 5866,
5867, 5868, 5915, 7176, 8270,
8271, 8276, 8277, 8639, 8661
k.+ınkından 8278
[= 48]
- kasıblık** fakirlik
k. 5869
[= 1]
- kaş** kaş
k. 5870
[= 1]
- kaşane** konak, saray
k.+sinden 7053
[= 1]
- kaşi** çini, seramik
k. 1120
[= 1]
- kazım** Kazım
k. 5962, 8363
[= 2]
- kebin** nikah
k. 6276
k.+i 3286
k.+im 5871
[= 3]
- kec** kötü, art niyetli
k. 2539
[= 1]
- keç-** geçmek
k. 3070, 4718, 5328, 8280, 8280
k.-di 396, 1568, 1736, 1837,
2010, 5872, 5906, 6345, 6662,
8476
k.-dim 6425
k.-e 5825
k.-ecek 6976
k.-eceyi 5189
k.-em 6300
k.-en 2374, 3070, 4406, 4818,
4819, 5903, 5904, 5905, 5906,
5907, 5908, 5909, 6981
k.-ende 3118, 6143
k.-ene 5910, 8831
k.-er 166, 235, 396, 770, 912,
1820, 1884, 2196, 2376, 2408,
2408, 2905, 3090, 4275, 4787,
4788, 5638, 5718, 5911, 5919,
6715, 7373, 7604, 7633, 7633,
7665, 7909, 8278, 8663, 8920
k.-ib 3822, 5645, 5907, 5908,
5922, 7485
k.-ibler 1245

- k.-ince 4718, 6551
k.-ip 4793
k.-ir 4789, 5405, 8739
k.-irir 4176
k.-me 5932
k.-medi 438
k.-melidir 926
k.-meye 4445, 4445
k.-meyen 2196
k.-meyib 4962
k.-mez 1826, 4067, 4169, 4406,
4787, 4788, 4858, 6419, 8617
k.-mezler 7533
k.-mir 7294
k.-mişem 7435
k.-mişi 5933
k.-mişin 5934, 5935
k.-se 1867, 6447
[= 105]
- keçe** keçe, bastırılmış yün
k. 457
[= 1]
- keçel** kel, saçsız
k. 545, 1084, 1085, 1916, 2666,
3158, 4928, 4928, 4929, 5295,
5295, 5675, 5873, 5874, 5875,
5876, 5877, 5878, 5879, 5880,
5881, 5882, 5883, 5884, 5885,
5885, 5886, 5887, 5887, 5887,
5887, 5888, 6038, 6060, 6808,
7522, 7584, 7785, 8361, 8361,
8870
k.+den 2261
k.+e 5889, 5890
k.+i 5891, 5892, 5893, 5894
k.+in 1564, 5895, 5896, 5897,
5898, 5899, 5900, 5901, 5902,
7277
[= 58]
- keçelbaş** kel kafa
k. 4916
[= 1]
- keçi** keçi
k. 2912, 4464, 4484, 4493, 4659,
4659, 4659, 5912, 5913, 5914,
5915, 5916, 5917, 5918, 5919,
5920, 5921, 5930, 6077, 6706,
7702
k.+de 5923
k.+ler 5924, 6263
k.+m 5916, 7090
k.+ni 2506, 4493, 5925
k.+nin 339, 1970, 4490, 5926,
5927, 5928, 5929, 6043, 6043
k.+sidir 3019
k.+ye 4487, 4659, 5063, 5930,
5931, 7178, 7291
[= 46]
- keçin-** geçinmek
k.-er 1389, 6664
k.-memiş 3026
k.-mez 4677
k.-miş 3026
- [= 5]
- keçir-** geçirmek, aşımak
k.-dik 3653
k.-er 6204
[= 2]
- keçirt-** geçirttirmek
k.-ir (keçirdir) 3230, 8876
k.-seler 1088
[= 3]
- keçit** geçit
k. 289, 5227
[= 2]
- keder** keder, üzüntü
k. 1663
k.+i 7830
[= 2]
- kef** keyif
k. 1720
[= 1]
- kefen** kefen
k. 5573, 5936, 6941
k.+i 4460, 5937, 6950
[= 6]
- kefensiz** kefensiz
k. 6931
[= 1]
- kefgir** kevgir
k. 4243, 5938
[= 2]
- keflen-** keyiflenmek
k.-er 1590, 6676
[= 2]
- kehriz** künk
k.+e 7734
[= 1]
- kekil** kahkül, perçem
k.+i 5958
[= 1]
- keklik** keklik
k. 3792, 4903, 5939, 5940
k.+e (kekliye) 7325
k.+in (kekliyin) 5941
[= 6]
- kel** kel
k. 5942
k.+dir 719
[= 2]
- kelam** kelam, söz
k.+ın 3945
k.+ından 5828
[= 2]
- kele** yaşlı manda
k. 5943
k.+ler 5943
[= 2]
- kelef** çile, yün çilesi, kelep
k. 8880
k.+in 5647
[= 2]
- kelek** olmamış kavun
k. 4919, 4919, 5944
[= 3]
- kelem** lahana

- k. 8089
[= 1]
- kelik** acur, hıyar
k. 1620, 1621
[= 2]
- kelle** kelle, kafa
k. 972, 1391, 5728, 5945, 5946,
6152
k.+den 1721
k.+sile 1821
k.+ye 1304
[= 9]
- kelme** kelime
k. 7464, 8171
[= 2]
- kelpetin** kerpeten
k. 465
[= 1]
- kem** kem, kötü
k. 453, 1602, 1800, 3078, 3079,
8132, 8765
[= 7]
- kemi** gemi
k.+ni 4462
[= 1]
- kemir-** kemirmek
k.-erem 7437
k.-mek 5706
[= 2]
- kenar** kenar, kıyı
k. 2708
k.+dan 3902, 5947, 5948
k.+ı 842
k.+ından 8812
[= 6]
- kend**
k. 2, 2763, 5949, 5950, 5951,
5952, 5953, 5954, 5972, 8460
k.+de 1439
k.+den 5955
k.+e 4528, 5422, 5956, 5957,
5958, 6067, 6091, 6092, 6092,
6439, 6862
k.+i 353, 5959, 6074
k.+in 344, 1440
k.+ini 6072
[= 29]
- kendhuda köy muhtarı, yöneticisi**
k. 5045, 5260, 8084
k.+nı 5479
[= 4]
- kendi** kendi
k. 7062
[= 1]
- kendir** kendir
k. 8310
[= 1]
- kendli** köylü
k. 622
[= 1]
- keniz** keçe yaygı
k. 4236
k.+den 8462
- [= 2]
- kepek kepek, buğday kepeği**
k. 2694, 5961, 6576
k.+e (kepeye) 725
k.+i (kepeyi) 2802
k.+ine (kepeyine) 3170
[= 6]
- kerameddin keramet**
k. 4487, 7291
[= 2]
- keramet keramet**
k.+dir 3002
k.+ini 7191
[= 2]
- kerbalayı kerbelalı**
k. 5962
[= 1]
- kerbela kerbela**
k. 8262, 8262
k.+ya 7860
[= 3]
- kere taze tereyağı**
k. 4168, 5042, 5391, 5963, 5964,
6236
[= 6]
- kerem kerem, büyüklük**
k. 3366, 6191, 8247
k.+inden 613
[= 4]
- kerim büyük**
k.+dir 504, 584
[= 2]
- kerpic kerpiç, tuğla**
k. 5135
[= 1]
- kertenkele kertenkele**
k. 5543
k.+ler 5943
[= 2]
- kes kişi, kimse**
k. 2464, 2892, 3179, 3323, 3817,
3817, 3829, 3961, 4157, 4157,
4362, 4983, 4984, 4985, 4986,
4987, 4988, 5003, 5152, 5153,
5154, 5155, 5156, 5157, 5158,
5159, 5160, 5161, 5162, 5163,
5164, 5165, 5166, 5167, 5168,
5169, 5170, 5171, 5172, 5173,
5174, 5175, 5176, 5177, 5551,
5965, 8158, 8525
k.+den 4792
k.+e 579, 4989, 5128, 5178,
5179, 5180, 5182, 7764, 7854,
8004, 8821
k.+in 2797, 4310, 4572, 4985,
4990, 4990, 4991, 4992, 4993,
5181, 5182, 5183, 5184, 5185,
5186, 5187, 5188, 5189, 5190,
5191, 5192, 5193
[= 82]
- kes- kesmek, doğramak**
k. 1077, 2868, 3081, 7835, 8359
k.-e 7082

- k.-en 2214, 2244, 3934, 3951,
4879, 7825
k.-ende 8272
k.-enden 5714
k.-ene 2214
k.-eni 7238
k.-enin 2214, 2214, 3071, 5967
k.-er 548, 583, 722, 751, 928,
1957, 2246, 2366, 2939, 3746,
3949, 3949, 4142, 4368, 5744,
6055, 6276, 6348, 6362, 7516,
7549
k.-erler 1655, 3071, 3185, 3462,
4493, 4493, 4690, 6025, 8125,
8243, 8842
k.-ersen 3612
k.-ib 559, 1813, 2616, 7314
k.-ibler 7432
k.-im 7447, 7677, 7680
k.-ir 1045, 4150, 4390, 7076,
7113
k.-irdi 823
k.-me 1836
k.-mek 934
k.-mekle 3434, 3842, 4726, 8083
k.-meyeni 4142
k.-meyin 6058
k.-mez 192, 1020, 1165, 1237,
1983, 3563, 3876, 4144, 4266,
5434, 7238, 8769
k.-mezdi 1017
k.-mezler 1025, 1129, 2567, 3008,
7749, 8304
k.-mir 455
k.-mişik 2831
k.-se 8702
k.-sem 2912
k.-sen 1035, 8600, 8600, 8910
k.-sin 568
[= 103]
kesalet tenbellik
k. 2078
[= 1]
kesb mal, mülk
k.+i 830
[= 1]
kese kase, tas
k. 565
k.+nin 461
[= 2]
kesekek kesek
k. 5505, 5966
[= 2]
kesemen kasaba, ilçe
k.+e 6439
[= 1]
keseven kemirici
k. 7548
[= 1]
kesik kesik, kesilmiş
k. 5968
k.+den 3192
k.+in (kesiyin) 3192
- [= 3]
kesil- kesilmek
k.-en 5969
k.-ende 8067
k.-ib 3286
k.-memiş 1266, 4238
k.-mez 3562
k.-se 3995
k.-sin 5970
[= 8]
keskin keskin
k.+dir 4001, 7611
[= 2]
kestir- kestirmek, biçtirmek
k.-er 7336
[= 1]
keşiş keşiş
k. 6276
[= 1]
keşkül keşkül
k.+ü 437, 2439
[= 2]
ketan keten
k. 3581, 8949
[= 2]
keyf keyif
k. 5194, 5971, 5972
[= 3]
kez kez, defa
k. 4994
[= 1]
ki ki
k. 11, 159, 178, 178, 178, 178,
179, 180, 181, 182, 182, 183,
183, 184, 185, 431, 450, 450,
477, 477, 495, 546, 589, 608,
641, 672, 672, 700, 826, 875,
923, 926, 926, 1091, 1272,
1290, 1305, 1318, 1365, 1380,
1395, 1429, 1432, 1440, 1440,
1446, 1466, 1469, 1482, 1555,
1591, 1599, 1643, 1697, 1957,
1990, 2006, 2010, 2144, 2144,
2268, 2280, 2316, 2329, 2360,
2363, 2368, 2435, 2435, 2457,
2523, 2579, 2932, 2953, 2960,
3003, 3142, 3145, 3147, 3148,
3153, 3154, 3156, 3158, 3160,
3161, 3162, 3164, 3165, 3167,
3168, 3201, 3253, 3259, 3285,
3333, 3531, 3729, 3867, 4036,
4064, 4101, 4114, 4115, 4248,
4259, 4292, 4327, 4385, 4435,
4460, 4602, 4605, 4611, 4629,
4680, 4789, 4903, 4904, 5156,
5156, 5194, 5195, 5343, 5443,
5507, 5526, 5568, 5731, 5736,
5786, 5825, 5943, 5970, 6052,
6065, 6166, 6212, 6238, 6321,
6373, 6377, 6478, 6485, 6643,
6675, 6692, 6693, 6696, 6697,
6698, 6699, 6700, 6706, 6724,
6731, 6849, 6909, 6922, 6925,

6926, 6932, 6938, 6944, 6944,
6985, 7090, 7260, 7345, 7419,
7465, 7493, 7535, 7616, 7634,
7637, 7709, 7710, 7780, 7798,
7821, 7901, 7901, 7918, 8020,
8020, 8035, 8059, 8063, 8080,
8100, 8113, 8189, 8190, 8203,
8213, 8283, 8284, 8285, 8286,
8287, 8288, 8298, 8337, 8389,
8440, 8455, 8469, 8485, 8573,
8601, 8626, 8681, 8734, 8895,
8909, 8945

[= 217]

kic aptal

k. 3596

[= 1]

kici çıplak

k.+ye 62

[= 1]

kiciş- kaşınmak

k.-er 6489

[= 1]

kiçik küçük, ufak

k. 1668, 1670, 1672, 1678, 1681,
1682, 1690, 1693, 1697, 1698,
2764, 3325, 3391, 5973, 5974,
5977, 5978, 6310, 8786

k.+den 5975

k.+dir 2467

k.+e (kiçiye) 1457, 1693

k.+i (kiçiyi) 1696, 3505, 3506,
3783, 3784, 5291, 5976

k.+idir (kiçiyidir) 7118

k.+in (kiçiyin) 1698, 5977, 5978,
7600, 8810

k.+indir (kiçiyindir) 7711

k.+le 1690

k.+lere 1691, 5979

[= 40]

kiçiklik küçüklük

k.+in (kiçikliyin) 1670

[= 1]

kiçil- küçülmek

k.-ir 2382

[= 1]

kifayet kıyafet

k.+dir 6856

[= 1]

kilas kiraz

k. 533

[= 1]

kiley şikayet

k. 8234

[= 1]

kileylen- sızlanma, şikayet

k.-me 8234

[= 1]

kilid kilit

k. 5980

[= 1]

kilim kilim

k. 3557

[= 1]

kilse kilise

k.+ye 3133

[= 1]

kim kim

k. 535, 576, 880, 926, 1170,

2143, 2143, 2466, 2949, 2949,

3117, 3117, 3117, 3117, 3673,

3673, 3916, 3916, 4213, 4474,

4995, 5710, 5956, 5981, 5982,

5983, 6308, 6481, 6481, 6701,

6899, 6899, 6932, 7268, 7268,

7412, 7439, 7439, 7467, 8190,

8839, 8963

k.+dedir 4532

k.+den 2959, 6308

k.+dir 412, 670, 3871, 4360,

6044, 6932, 7879, 8518

k.-dirde-di 3871

k.+e 585, 834, 3837, 5984, 7128,

8561

k.+i 576, 578, 5985, 5985, 5985,

5985, 5986, 5986, 5991, 8750

k.+in 2880, 3482, 3871, 4996,

5194, 5195, 5987, 5988

k.+indir 787, 787, 3479, 3479

k.+ine 5989, 5989

k.+ini 5990, 5990

k.+inin 5991, 5992, 5992, 5993,

5993

k.+sen 2757

[= 92]

kimi gibi

k. 235, 247, 450, 450, 529, 552,

598, 598, 658, 658, 733, 807,

807, 1004, 1014, 1208, 1615,

2172, 2213, 2277, 2344, 2382,

2474, 2474, 2475, 2479, 2542,

2730, 2833, 3031, 3080, 3122,

3436, 3583, 4202, 4202, 4379,

4379, 4380, 4380, 4576, 4641,

4712, 4762, 4790, 4912, 4992,

5073, 5158, 5386, 5395, 5420,

5531, 5574, 5574, 5596, 5674,

5674, 5725, 5726, 5727, 5740,

5747, 5747, 5770, 5817, 6136,

6154, 6171, 6188, 6214, 6274,

6327, 6413, 6413, 6424, 6592,

6592, 6618, 6618, 6796, 6796,

6874, 6874, 6933, 6945, 6945,

7159, 7204, 7209, 7343, 7542,

7543, 7625, 7637, 7712, 7727,

7806, 7820, 7976, 8035, 8090,

8102, 8384, 8635

k.+dir 414, 1267, 1846, 2778,

3265, 3612, 4312, 8451, 8588,

8691

k.+si 3410

k.+ye 5562, 5562

[= 118]

kimrik karar, kıvam

k. 2838

[= 1]

kimse kimse

k. 160, 5994, 5995, 5998
 k.+de 5139
 k.+nin 5994, 5996, 5998, 5999,
 5999
 k.+ye 2874, 2903, 5139, 5996
 [= 14]
kimya ilaç
 k.+ya 8349
 [= 1]
kin kin, gazez
 k. 4788
 k.+i 2517, 2517
 [= 3]
kincilik kincilik
 k.+in (kinciliyin) 7118
 [= 1]
kinli kinli, kin güden
 k. 2476
 [= 1]
kir kir
 k. 1591, 5997, 7564
 k.+e 5479
 k.+i 5997, 7564
 [= 6]
kirami saygıdeğer, terbiyeli
 k. 5260
 [= 1]
kiraye kiralık
 k. 720, 962, 4346, 4708, 5474
 k.+si 4516
 [= 6]
kirayenişin kira, kiralık
 k. 6000
 [= 1]
kiri- susmak
 k.-di 6957
 k.-medi 6957
 [= 2]
kirman şehir ismi, kirman
 k.+a 8970
 [= 1]
kirpi kirpi
 k. 878
 [= 1]
kirpik kirpik
 k. 38, 6001
 [= 2]
kirşan pudra, makyaj pudrası
 k.+a 2022, 4130
 [= 2]
kirve kirve
 k.+den 608
 [= 1]
kirye kira, ücret
 k.+si 6352
 [= 1]
kise kese
 k.+lerini 574
 k.-miz 3779
 k.+si 8258
 k.+sindikini 2024
 k.+sinden 1837, 3072, 5170,
 6145, 7045, 8244

k.+sini 8260
 k.+ye 6677, 8316
 [= 13]
kiş hayvanları korkutmak için söylenen söz
 k. 6002, 8343
 [= 2]
kişi kişi, erkek, dürüst
 k. 47, 402, 495, 659, 732, 735,
 1267, 1441, 1460, 3235, 3899,
 4120, 4318, 5196, 5363, 5506,
 6003, 6004, 6005, 6005, 6006,
 6007, 6008, 6009, 6010, 6011,
 6012, 6361, 6404, 7416, 8078,
 8728
 k.+ler 6655
 k.+de 6013, 6014
 k.+den 735, 6006
 k.+dir 6477
 k.+ler 8427
 k.+ni 403, 740, 6015, 7694
 k.+nin 1441, 1488, 3320, 5197,
 6016, 6017, 6018, 6019, 6020,
 6021, 6022, 6023, 8286, 8499,
 8499, 8562
 k.+sen 7416
 k.+si 6024
 k.+ye 5614, 5614
 [= 63]
kişmiş kuru üzüm
 k. 283
 k.+i 284, 495
 [= 3]
kişne- kişnemek
 k.-r 5683
 [= 1]
kitab kitap
 k. 6025, 7829
 k.+a 3935
 k.+dan 3935
 k.+dır 3290, 3297, 5373
 k.+ı 6026, 8683
 k.+ın 6027
 k.+ını 4985
 [= 11]
kobudlug kabalık
 k.+la 2745
 [= 1]
koha korucu
 k.+sı 1440
 [= 1]
kol kol
 k. 1833, 5462, 6789
 k.+a 3213, 4157, 4157, 4157,
 5800, 5939
 k.+unun 6146
 [= 9]
kolhoz büyük kooperatif çiftliği
 k. 6028
 [= 1]
koma ilkel ev, kulübe
 k.+sında 5733
 [= 1]

kor kör

k. 510, 586, 880, 1084, 1488,
1788, 1812, 2266, 2539, 3159,
3525, 4289, 4416, 4679, 4952,
4952, 5661, 5831, 5832, 5833,
5875, 6029, 6030, 6031, 6032,
6033, 6034, 6035, 6036, 6037,
6038, 6039, 6040, 6041, 6042,
6043, 6044, 6045, 6045, 6046,
6047, 6047, 6048, 6049, 6050,
6051, 6052, 6053, 6053, 6054,
6055, 6062, 6198, 6383, 6384,
6474, 7248, 7261, 7324, 7446,
7462, 7873, 8346, 8500, 8592,
8928

k.+a 586, 1442, 1712, 3261,
6046, 6047, 6048, 6056

k.+da 1313, 1809

k.+lar 6057

k.+u 2082, 4008, 6049, 6061,
6062

k.+un 6063, 6064, 6065

k.+unda 4173, 4173

[= 87]

korh- korkmak

k. 394

k.-ma 394

k.-mak 278

[= 3]

korla- hor görmek

k.-r 1344

[= 1]

koroğlu Koroğlu

k. 251, 1488, 5076, 5093, 6058,
6059, 6907

k.+nu 6060

[= 8]

kosa köse

k. 3213, 3654, 5274, 5890, 6066,
6067

k.+nı 4779, 6068

k.+nın 5229

k.+ya 6069, 7298

[= 11]

kotan sapan

k. 3890, 5574, 6070, 6071

k.+a 6291

[= 5]

kov- kovmak

k. 6818

[= 1]

kovha korucu

k. 142, 6072, 6073, 7902, 7902,
7902

k.+nı 6074

k.+nın 5972, 6075

k.+sı 6076

[= 10]

kovhasız korucusuz

k. 5952

[= 1]

köbelek kelebek

k. 2178, 3818, 8734

[= 3]

köç göç

k. 2456, 6077, 6078

k.+den 6079

k.+ün 6081, 6082

[= 6]

köç- göçmek

k. 3073, 6914

k.-dü 3073

k.-en 6080

k.-ende 7994

k.-er 3239, 6078

k.-üb 6193, 6194, 6711, 8765

[= 11]

köhlen küheylan

k. 3434, 6083

[= 2]

köhlü küheylan

k. 6084

[= 1]

köhne eski, yaşlı

k. 1095, 1751, 6085, 6086, 6087,

6088, 6089, 6090, 6090, 6091,

6092, 6093, 6094, 6095, 6096,

6097, 6098, 7990, 7992, 7994,

7995, 7997, 8422

k.+si 5246, 6027

[= 25]

kök kök

k. 3107, 4145

k.+ü 331, 350, 5211, 6838

k.+ünden 325, 2061

[= 8]

köke bir tür ekmek

k. 6649

[= 1]

kökel- semirmek

k.-mez 1122

[= 1]

kökelt- semirtmek

k.-er (kökelder) 5352

[= 1]

kökündeyen semirten

k. 5728

[= 1]

kölge gölge

k. 5145, 8645

k.+de 6099, 6100, 8646, 8647

k.+mdir 5709

k.+nde 8857

k.+nın 4777

k.+si 1226, 1665, 5061, 6100,
6146, 8626

k.+sidir 5692

k.+sinde 1298, 1666, 5692, 5709,
5932

k.+sinden 1226, 4450, 5729,
6042, 6101, 6762

k.+sini 6102

[= 28]

kölgeli gölgeli

k. 6103, 8335

[= 2]

kölgesiz gölgesiz

k. 326

[= 1]

kömbe pide

k. 4110, 7040

k.+dir 4515

k.+sine 5159

k.+sini 5171

[= 5]

kömbeçi pidedi

k. 2560

[= 1]

kömek yardım

k. 1162, 4323, 4849, 7064, 7064

k.+de 3819

k.+dir 1725

k.+e (kömeye) 1592

k.+i (kömeyi) 6104

[= 9]

kömekçi yardımcı

k.+si 3519

[= 1]

kömrük gümrük, vergi

k. 6821

[= 1]

kömür kömür

k. 4818

k.+e 4180

[= 2]

kömürçü kömürcü

k.+nün 6105, 6106

[= 2]

kömüş manda

k. 6107

[= 1]

köndelen eğri, eğreti

k.6108

[= 1]

könül gönül

k. 746, 1149, 3317, 4543, 4547,
4548, 4562, 4563, 4568, 6112,
6113, 6114, 6115, 6116, 6117,
6118, 6119, 6120, 6121, 6122,
6123, 6426, 6496, 6963, 6986

k.+de 1443, 2422, 4553, 6279

k.+den 4556

k.+e 4539

k.+ü (könlü) 948, 4586, 6109,

6110, 6111, 6982, 7075, 7148,

7221, 8276

k.+ün 5198

k.+ün (könlün) 2577, 3214

k.+ünde (könlünde) 4382

k.+ündekini (könlündekini) 5835

k.+ünden (könlünden) 4406, 4406

k.+üne (könlüne) 5794

[= 49]

könülhoşluğu gönül hoşluğu

k. 6124

[= 1]

könülsüz gönülsüz

k. 6125, 6126, 6127, 6128, 6129

[= 5]

köp manasız tekrar kelimesi

k.+ü 5447

[= 1]

köpek köpek

k. 44, 296, 296, 701, 1122, 1960,

2155, 2420, 2522, 3307, 3844,

3938, 4726, 5269, 5497, 5720,

5752, 6126, 6130, 6131, 6132,

6133, 6133, 6134, 6135, 6150,

6337, 6405, 6492, 6919, 7060,

8083, 8117, 8977, 8983

k.+den 1452

k.+dir 296, 6130

k.+e (köpeye) 4649, 5816, 6136,
6137

k.+i (köpeyi) 4685, 7342, 7779

k.+in (köpeyin) 1576, 2169, 2426,

4601, 6127, 6138, 6139, 7262

k.+ler 415, 1965

[= 55]

köpekoğlu köpek oğlu, adi, alçak adam

k.+dur 4972, 4972

[= 2]

köpeksiz köpeksiz

k. 5953, 5959, 6140, 6712

[= 4]

köpük köpük

k. 97

[= 1]

köpür- köpürmek

k.-dü 8707

[= 1]

körpe körpe, taze

k. 327, 6141

[= 2]

körpü köprü

k. 6142, 8818

k.+den 3070, 3090, 6143

k.+dür 926

k.+nü 2259, 5722

k.+südür 1769, 8006

k.+sünden 5932, 6551

[= 12]

körük körük

k.+le 8571

[= 1]

kösöv ucu yanmış odun parçası

k. 8178

k.+ü 4866

[= 2]

kösövlü ucu yanık odunu olan

k. 1906, 3500

[= 2]

köşe köşe

k.+ye 2477

[= 1]

köşek deve yavrusu

k. 2477, 2504, 5614

k.+i (köşeyi) 2501, 2504

[= 5]

kötek kötek, sopa, dayak

k. 413, 3674, 6144, 6145, 6518

k.+den 6405

[= 6]
kötü kötü
 k.+ye 5369
 [= 1]
kötük kütük
 k. 6681
 k.+ler 6698
 k.+üdür (kötüyüdür) 6663
 k.+ünden (kötüyünden) 5057
 [= 4]
kövek kavak
 k. 6146
 [= 1]
kövşe- yavrulamak
 k.-diyini 2489
 [= 1]
kövşek deve yavrusu
 k.+i (kövşeyi) 2504
 [= 1]
kövşen anız
 k.+in 6772
 k.+inde 7022, 7023
 [= 3]
köy köy
 k. 3633
 [= 1]
köyçek güzel
 k. 6122
 [= 1]
köynek gömlek
 k. 1065, 4327, 5273, 6147
 k.+ini (köyneyini) 4235, 4235,
 4235, 8272
 [= 8]
köz göz
 k. 137, 5824, 6161, 6723
 k.+ü 6715
 [= 5]
kudu kuçu, köpek
 k. 8625
 [= 1]
kulag kulak
 k. 7634
 [= 1]
kulahduz kulaklıklılı şapka
 k.+dan 8553
 [= 1]
kurd kurt
 k. 701
 k.+lar 345
 [= 2]
kus- kusmak
 k.-ub 2589
 [= 1]
kuze küp, testi
 k. 7996
 [= 1]
kuzeçi çömlekçi
 k. 6148
 [= 1]
küb küp
 k. 8733
 [= 1]

kücsüz güçsüz
 k. 2923
 [= 1]
küçe yol
 k.+de 8043
 k.+ler 7161
 k.+leri 6149
 k.+ye 3512
 [= 4]
küçük köpek yavrusu
 k. 5751, 6150
 k.+ü (küçüyü) 8629
 [= 3]
küfte köfte
 k. 3445
 k.+nin 3456
 [= 2]
kül kül
 k. 503, 955, 1092, 1133, 4434,
 6151, 6153, 6158, 6720, 7994
 k.+den 6153
 k.+ü 2971, 6159, 6159, 6160,
 6735, 7072, 7093
 k.+üm 6076
 k.+ün 6161
 k.+ünden 6716
 k.+üne 4419, 6734
 [= 23]
külah külah
 k. 6152
 k.+ın 6152
 [= 2]
külçe bir ekmek çeşidi
 k. 2349
 k.+sine 7323
 [= 2]
külek rüzgar
 k. 1800, 3353, 3439, 5199, 5944,
 6154, 7965
 k.+de 6155
 k.+le 8102
 [= 9]
külekli rüzgarlı
 k. 6156, 6157
 [= 2]
küleş güreş
 k. 6158
 [= 1]
külhan kazanda küllerin biriktiği yer
 k.+da 804
 [= 1]
küllük küllük, kül atılan yer, çöplük
 k.+den 6159
 k.+ünde (küllüyünde) 5397
 [= 2]
külüş gülüş, gülme
 k.+ü 1557
 [= 1]
künc köşe
 k.+e 6750
 [= 1]
künde bir ekmek çeşidi
 k.+ni 672

- k.+si 6162, 7278, 7952
[= 4]
- küp küp**
k. 6163
k.+den 6164
k.+ü 1643, 5815, 6165
k.+ün 6166
k.+ünü 1643, 7559, 8400
[= 9]
- küpçe testi. küçük küp**
k.+ler 6163
[= 1]
- kür kür nehri**
k. 699, 6425
[= 2]
- kürd kürt**
k. 6167, 6168, 6170
k.+e 6169
k.+ü 6167, 6168
k.+ün 6170
[= 7]
- küre demirci ocağı**
k.+ye 6175
[= 1]
- küre- kürelemek**
k.-den 2372
k.-mekden 2173
[= 2]
- kürek kürek**
k. 1297, 5626, 6900
k.+inden (küreyinden) 6366
[= 4]
- küreken damat**
k. 6171
k.+in 6795
[= 2]
- küreksiz küreksiz**
k. 2163
[= 1]
- küren sarışın veya kızıl adam**
k. 620, 620, 620, 6172, 6173,
6173, 6174
k.+den 620, 3177
[= 9]
- kürk kürk**
k. 1050, 6629, 6858, 8648
k.+ü 547, 5825, 6043, 6176, 6858
k.+üne 6177
[= 10]
- kürklü kürklü**
k. 4189
[= 1]
- kürlük tenbellik**
k. 1255
[= 1]
- kürsü kürsü**
k. 7222
[= 1]
- küs- küsmek, darılmak**
k. 7000
k.-ene 6178
k.-enin 6179
k.-er 6123
- k.-erler 3462, 8125
k.-müş 2762
k.-üb 881, 1163
k.-übdür 453
[= 10]
- küsü küsme hali**
k.+müz 6180
[= 1]
- küsülü küsmüş**
k. 3464, 6180, 8014, 8764
[= 4]
- küsülülük küsme halinin devamı**
k.+de 6180
[= 1]
- küt küt, güdük, kısa, biçimsiz**
k. 1215, 6162, 7278, 7952
[= 4]
- küy müzik**
k. 7512
[= 1]
- laçın şahin**
l. 6181, 6182
[= 2]
- lağ lağ lak lak**
l.+la 2376
[= 1]
- lahıç lahana**
l. 1758
[= 1]
- lailacı hileci**
l. 2402
[= 1]
- lal dilsiz**
l. 240, 1971, 3525, 6183, 7248,
7744
l.+a 1971
l.+am 6184
l.+ın 6185
[= 9]
- lalezar lale bahçesi**
l.+a 6523
l.+ıdır 842
[= 2]
- lampa lamba**
l. 6960
[= 1]
- lap tam, işte, böyle**
l. 1046, 1267, 8474
[= 3]
- lat çıplak**
l. 6186
[= 1]
- layig layık**
l. 3231
[= 1]
- layla ninni**
l. 6187
[= 1]
- lazım lazım, gerek**
l. 465, 2526, 2796, 3263, 3705,
3831, 5590, 5962, 8363, 8561
l.+dır 191, 938, 1900, 2633,
2659, 5315, 6958, 7404

- l.+san 8070
 [= 19]
lazımlı gerekli, lazımlı
 l. 6188
 [= 1]
lazımsız gereksiz
 l. 6188
 [= 1]
le'le kardeş
 l. 6195
 [= 1]
le'löyün aç göz
 l. 20
 [= 1]
le'net lanet
 l. 183, 1169, 2492, 5545, 5545,
 5545, 5550, 6197, 6198, 6265
 [= 10]
leb manasız tekrar sözü
 l. 6189
 [= 1]
leblebi leblebi
 l. 2979, 6189
 l.+dir 6190
 [= 3]
leçe çiçeğin petali, taç yaprağı
 l.+yi 4246
 [= 1]
legeb lakap
 l.+ile 5440
 [= 1]
lehme bataklık
 l.+ye 1922
 [= 1]
leke leke
 l. 2808, 3560, 4856
 l.+si 864
 [= 4]
lel lal, lal taşı
 l. 6191
 [= 1]
lele kardeş
 l. 4794, 6192, 6193, 6194, 7925,
 8366
 l.+de 7920
 l.+ni 8366
 l.+nin 6196
 l.+yi 3895
 [= 10]
lelek yelek
 l. 3222
 [= 1]
lenet lanet
 l. 7250
 [= 1]
lenger yaraşık, yaraşan
 l.+idir 2068
 [= 1]
lepir iz, ayak izi
 l.+inden 6854
 l.+ini 3647, 3769, 6589
 [= 4]
leş leş
 l. 5693, 5794, 6199
 l.+dir 1047
 l.+e 2529, 8358
 l.+i 2698
 [= 7]
letif latif, narin
 l. 7676
 [= 1]
levend serseri, başı bozuk
 l. 6200, 6201
 l.+e 6201
 l.+i 6200
 [= 4]
ley aladoğan
 l. 4912
 [= 1]
leyaget liyakat
 l. 6202, 6203
 [= 2]
leyen leğen
 l. 4915
 l.+in 4272
 [= 2]
leylek leylek
 l. 2012, 6204
 l.+in (leyleyin) 2376, 6050
 [= 4]
leylendir- çamur yığmak
 l.-er 7700
 [= 1]
leyli mesnevi kahramanı leyla
 l. 6205
 [= 1]
lezgi dağüstünde yaşayan bir halk
 l. 6206
 l.+dir 6207
 l.+ye 5046
 [= 3]
leziz lezziz, lezzetli
 l. 2835
 l.+dir 129
 [= 2]
lezzet tat, lezzet
 l.+i 8936
 l.+in 6969
 l.+ini 2110, 8713, 8760
 [= 5]
libas elbise
 l.+ı 1247
 l.+ım 6208
 l.+ın 6027
 [= 3]
linc cıvık, sulu
 l. 4769, 4769
 [= 2]
lobya fasülye
 l. 5472
 [= 1]
loğma lokma
 l. 1444, 1680, 6209, 6210, 6211,
 6212
 l.+nı 6213
 [= 7]

- loğman lokman hekim**
l. 1994, 3116
[= 2]
- loş hindi**
l. 6214
[= 1]
- lotu serseri**
l. 6215, 6216, 6217, 6220
l.+dan 6218
l.+nu 6215, 6216
l.+nun 6217, 6219, 6220, 6221
l.+ya 4171, 6222
[= 13]
- lövber çapa demiri**
l. 4462
[= 1]
- lut çıplak**
l. 5831, 6186
[= 2]
- lüleyin çömlek ibrik**
l. 6223
[= 1]
- lüt çıplak**
l. 4911, 5805
[= 2]
- mabed eziyet**
m.+i 1393
[= 1]
- macal mecal, güç**
m. 3984
m.+ı 2797
m.+ım 6612
[= 3]
- maçin maçın, çin maçini**
m.+den 2493
[= 1]
- madar güvence**
m.+ı 2874
[= 1]
- madyan beygir**
m. 1939
[= 1]
- mağara mağara**
m.+da 6224
[= 1]
- mahmud mahmut**
m. 617, 880, 8318
[= 3]
- mahnı şarkı, türkü**
m.+sı 3074
m.+sını 5987
[= 2]
- mahut koyu renkli yün çuha**
m. 230
[= 1]
- mal mal, varlık**
m. 401, 729, 811, 1862, 2109,
2443, 3735, 4035, 5870, 6225,
6226, 6227, 6228, 6229, 6230,
6231, 6232, 6233, 6234, 6235,
6236, 6237, 6238, 6239, 6240,
6241, 6243, 6252, 6623, 6754,
6775, 7023, 7026, 7073, 7330,
8456, 8457
m.+a 1175, 6233
m.+dan 1721, 1942, 2997, 6124,
6244
m.+ı 231, 358, 404, 404, 547,
733, 2781, 2876, 3075, 4070,
5190, 6021, 6229, 6235, 6242,
6243, 6244, 6245, 6246, 6247,
7054, 8277, 8277, 8748
m.+ım 5324, 6248, 6249
m.+ımız 6250
m.+ın 1085, 1185, 1967, 3080,
4959, 6251, 6252, 6253, 6254,
6255, 6541, 8471
m.+ına 810, 2877, 3076, 3077,
3078, 3079, 6256, 7046, 7047
m.+ından 811
m.+ındır 2827
m.+ını 2627, 3080, 3919, 6257,
6258, 6259, 6260, 6260, 6785,
6785, 8461, 8715
m.+la 6245
[= 108]
- mala mala, sıvacı küreği**
m.+sı 362
[= 1]
- malakan hıristiyanlığa mahsus bir
tarik**
m. 3134
[= 1]
- malsız malsız**
m. 810, 3078, 7047
[= 3]
- malvar mal mülk**
m.+ını 1506
[= 1]
- mamaça ebe**
m. 6261, 8899
[= 2]
- manat ruble**
m. 1132, 1287, 4063, 4063, 6262
m.+dan 4064
m.+ı 6262
[= 7]
- manatlıg bir rublelik**
m. 1445, 1445
[= 2]
- mane engel**
m. 2742
[= 1]
- mangur mangır, para**
m.+a 6378
[= 1]
- mar yılan**
m.+ı 8626
[= 1]
- maral maral, ceylan**
m. 2133
m.+a 2150
[= 2]
- marıtda- gözlemek**
m.-yan 7209

- m.-yır 7209
[= 2]
- mart** mart ayı
m. 6263
m.+ın 6264, 6265
[= 3]
- maşa** maşa
m. 13, 342, 6266
[= 3]
- maşın** traktör
m. 5368
[= 1]
- mat** mat, yenilgi
m. 2255
[= 1]
- matos** Matos
m. 7902
[= 1]
- maya** maya, sermaye
m. 6267, 6268
m.+ma 4476
m.+nı 3917, 6269
m.+sı 2455, 5679, 7190
m.+sından 2567
[= 9]
- mayabaş** ortak
m. 6270
[= 1]
- mayallag** takla
m. 4066
[= 1]
- mayasız** mayasız
m. 6271
[= 1]
- mazandaran** yer ismi, mazenderan
m. 4918, 7063
m.+a 6914
m.+da 6272
[= 4]
- mazarat** zarar
m. 2792
[= 1]
- me'bed** mabet
m.+idir 6984
[= 1]
- me'bud** tanrı
m. 8318
[= 1]
- me'lum** malum, bilinen
m. 2, 4, 5, 551, 1105, 1484,
2711, 3452, 3592, 5436, 5441,
6716, 7260, 7661, 8115, 8431
m.+dur 2493
[= 17]
- me'lun** melun
m.+dur 8079
[= 1]
- me'na** mana
m.+sı 5763
[= 1]
- me'rifet** marifet, beceri
m. 6378
m.+ini 3418
- [= 2]
- me'rifetsiz** marifetsiz, beceriksiz
m. 6379
[= 1]
- mecal** mecal, derman
m. 2182
[= 1]
- meclis** meclis, toplantı
m.+de 6273, 7757
m.+in 4932
[= 3]
- mecnun** mesnevi kahramanı mecnun
m. 6205, 6274
[= 2]
- medahil** iç, içeri
m.+i 5802
[= 1]
- medh** övgü
m. 1847
[= 1]
- medine** şehir ismi, medine
m. 6275
[= 1]
- medrese** medrese
m.+nin 6276
[= 1]
- megam** usül, yol yordam
m. 226, 2299
m.+da 8128
m.+ı 5226
m.+ında 7608, 7654
[= 6]
- megsedsiz** maksatsız
m. 6277
[= 1]
- meğer** meğer
m. 34
[= 1]
- meğlub** mağlup, yenilmiş
m. 3663, 6283
[= 2]
- meğzbadam** badem içi
m.+dır 6985
[= 1]
- meh** rüzgar
m. 4227
[= 1]
- meharic** dış, dışarı
m.+i 5802
[= 1]
- mehebbet** aşk, sevdâ
m. 1443, 1486, 2422, 2544, 2930,
3292, 6278, 6279, 6280, 6281,
6282, 6283, 8013, 8326, 8489
m.+e 5707
m.+i 6284
[= 17]
- mehebbetli** sevdalı
m. 6284
[= 1]
- mehek** mihenk, mihenk taşı
m. 7395, 8159
[= 2]

- mehelle mahalle**
m.+den 4082, 4083, 8691
m.+ye 1360, 1481, 6844, 8692
[= 7]
- meherremlik muharrem ayı**
m.+de 6386
[= 1]
- mehlugat mahlukat, yaratıklar**
m.+ın 5592
[= 1]
- mehmer kadife**
m. 3403, 5846, 7071
[= 3]
- mehmizle- mahmuzlamak**
m.-meyin 5763
[= 1]
- mehrab mihrap**
m. 2820
[= 1]
- mehrem mahrem**
m.+dir 5007
[= 1]
- mehrum mahrum, yoksun**
m. 4402, 4843
[= 2]
- mehsul mahsül**
m. 5368
[= 1]
- mehv mahv, perişan**
m. 2074
[= 1]
- mehz tıpkı, aynı**
m. 8324, 8324
[= 2]
- mekan mekan, yer**
m. 6368
[= 1]
- mekke yer ismi, mekke**
m. 994, 6285
m.+de 4837
m.+den 4840
m.+ye 3397, 4659, 4659, 4659,
4838, 4840
[= 10]
- mekri hile, dalavere**
m. 6168, 7828
m.+ni 6168
[= 3]
- mekruh mekruh**
m. 6286
[= 1]
- mekteb okul**
m.+i 3631
[= 1]
- mektub mektup**
m. 6406, 7502
m.+u 4835, 7507
[= 4]
- melal sıkıntı, eziyet**
m.+ı 5071
[= 1]
- mele- melemek, kuzu sesi**
m.-r 4734
- m.-se 6287**
[= 2]
- melek melek**
m. 4215
[= 1]
- melhem merhem, ilaç**
m. 8771
[= 1]
- melik melik, şah**
m.+in (meliyin) 7261
[= 1]
- memmed Mehmet**
m. 3511, 6941
[= 2]
- memmednesir Mehmetnasır**
m. 1424
[= 1]
- men ben**
m. 275, 351, 351, 352, 352, 453,
1180, 1902, 2102, 2297, 2416,
2692, 2948, 2962, 3130, 3500,
3601, 4432, 4475, 4874, 4878,
4906, 4907, 4976, 5001, 5526,
5547, 5955, 6288, 6289, 6290,
6291, 6292, 6293, 6294, 6295,
6296, 6297, 6298, 6299, 6300,
6301, 6302, 6303, 6304, 6305,
6306, 6307, 6307, 6308, 6309,
6310, 6311, 6311, 6312, 6313,
6314, 6315, 6316, 6317, 6318,
6319, 6320, 6321, 6625, 6850,
6871, 7411, 7415, 7416, 7417,
7421, 7423, 7427, 7428, 7434,
7435, 7437, 7439, 7440, 7441,
7442, 7443, 7445, 7446, 7447,
7450, 7456, 7457, 7458, 7573,
7693, 7810, 8033, 8214, 8362
m.+de 868, 1702, 2740, 2740,
3794, 7488, 7615
m.+den 683, 1973, 2379, 3645,
3689, 4103, 4767, 5276, 5321,
5387, 6268, 6308, 6322, 6323,
6324, 6325, 6326, 6564, 7159,
7440, 7461, 7469, 7592, 7645,
7655, 8535
m.+dendir 338, 343
m.+e 276, 467, 544, 845, 959,
960, 1065, 1132, 1143, 1270,
1707, 1718, 2266, 2562, 2757,
3241, 3549, 4436, 4715, 4980,
4980, 4980, 5737, 6323, 6327,
6328, 6329, 6330, 6331, 7140,
7463, 7464, 7470, 8033, 8564,
8750, 8839
m.+edirse 1738
m.+em 1812, 6309
m.+i 276, 587, 1148, 1171, 1171,
1171, 1966, 2464, 2685, 2692,
2716, 2717, 3863, 3979, 4157,
4157, 4214, 4465, 4484, 4484,
4485, 4630, 4668, 5033, 5282,
5282, 5282, 5427, 5663, 5663,
5831, 6305, 6332, 6333, 6334,

- 6335, 6336, 6337, 6338, 6551,
6610, 7024, 7306, 7522, 7522,
7551, 8032, 8613, 8773, 8909
m.+im 128, 259, 533, 533, 533,
598, 899, 1267, 1340, 1515,
1713, 1752, 1824, 1863, 1932,
1932, 2423, 2423, 2424, 2878,
2880, 3081, 3463, 3885, 4023,
4306, 4476, 4532, 4543, 4912,
5840, 6237, 6237, 6317, 6327,
6339, 6340, 6340, 6341, 6342,
6343, 6344, 6571, 6651, 7441,
7479, 7482, 7964, 8702
m.+imdir 3776, 6236, 6237,
6237, 6782, 6783, 7191, 7863
m.+imki 6345, 6483, 7488, 8701
m.+imkine 2273
m.+imle 6346
[= 284]
- menbe** menba, kaynak
m.+yidir 3275, 3277, 6112
[= 3]
- menfaat** menfaat
m. 1434, 4451
[= 2]
- menlik** bencilik
m. 6347
[= 1]
- menzil** yol, mesafe
m. 722, 3573, 6348, 7951
m.+e 3414, 5156, 6078, 8887
m.+i 5457, 5457, 6349, 7547,
8529, 8854
m.+in 6350, 6679
[= 16]
- mercan** mercan
m. 5228
[= 1]
- merd** mert, yiğit, dürüst
m. 46, 48, 694, 852, 1614, 3082,
3580, 4967, 5843, 6351, 6352,
6353, 6354, 6355, 6356, 6357,
6358, 6359, 6359, 6360, 6360,
6361, 6362, 6363, 6368, 6550,
7357, 7510, 8499, 8562
m.+den 6364
m.+e 2891, 6152, 6365, 6366,
6367, 6554, 8900
m.+i 6362, 6371, 8901
m.+in 6372, 6373, 6374, 6375,
6376, 6559
m.+ler 6377
[= 48]
- merdane** mertçe, yiğitçe
m. 1137, 7357
[= 2]
- merdekan** şehir ismi, merdekan
m. 6370
[= 1]
- merdimazar** kötü yürekli
m. 1140, 2708
m.+a 5757
m.+dan 6369
- m.+ı 6370
[= 5]
- merdivan** merdiven
m.+ımızı 7225
[= 1]
- merdlik** mertlik, yiğitlik
m.+dendir 2915
m.+dir 7562
[= 2]
- merrez** maraz, hastalık
m.+i 5270, 5284
[= 2]
- merhametsiz** merhametsiz
m. 6780
[= 1]
- mermer** mermer
m. 6380, 6381
m.+e 4169
[= 3]
- mert** mert, yiğit
m. 8375
[= 1]
- mertebe** mertebe, rütbe
m.+si 3254
[= 1]
- mescid** mescit, cami
m. 4624, 6382, 6383, 6384
m.+de 6484, 7505
m.+den 5770
m.+e 1753, 2434, 5297, 7156,
7442
m.+i 8908
m.+in 6385, 6386
[= 15]
- mesel** mesel, ata sözü, öğüt
m. 3240, 6387
m.+de 6388, 6389
m.+dir 8324, 8324
m.+i 3591
[= 7]
- mesele** mesele
m. 2429
[= 1]
- mesen** /.../
m. 8458
[= 1]
- meshere** maskara
m. 4652
[= 1]
- mesken** mesken
m.+idir 969
[= 1]
- meslehet** maslahat, yol, usül
m. 564, 6237, 8459
m.+e 6390
m.+le 6391, 6392
m.+lerin 6393
[= 7]
- meslehetli** maslahatlı, bilgili
m. 6394
[= 1]
- meslehetsiz** maslahatsız
m. 6395

- [= 1]
mesme şehir ismi, mesme
 m. 6277
 [= 1]
mest mest, sarhoş
 m. 7631
 m.+i 7631
 [= 2]
meşe orman
 m. 1019, 1126, 3481, 6396
 m.+de 1446, 3511, 6397
 m.+dedir 4683
 m.+den 881, 4682
 m.+ni 8842
 m.+nin 881
 m.+ye 1447, 6398
 [= 14]
meşguliyyet meşguliyyet
 m. 6399
 [= 1]
meşşate uğraş
 m. 8936
 [= 1]
met manasız uyak sözcüğü
 m.+den 8309, 8763
 [= 2]
metah mal, ürün
 m.+ı 8884
 m.+ın 6400
 [= 2]
metleb maksat
 m. 7552
 m.+e 3282
 m.+i 6401, 6402
 m.+in 1393
 [= 5]
mey mey, içki
 m. 1754, 6116, 6120
 [= 3]
meydan meydan
 m. 796, 798, 808, 1730, 1755,
 1821, 2434, 2875, 3545, 5368,
 5921, 6403, 6578
 m.+a 3248, 6404, 6405
 m.+da 5441, 8100, 8101
 m.+e 5082
 m.+ı 2309
 m.+ıdır 1755, 5368
 m.+ında 645, 5586
 [= 25]
meyer meğer
 m. 3882
 [= 1]
meyhana meyhane
 m.+da 2440, 6406, 6484, 7501,
 7505, 7507
 m.+sıdır 1754
 m.+ya 7442
 [= 8]
meyhanaçı meyhaneci
 m.+dan 6407
 [= 1]
meyhane meyhane
 m. 6120
 m.+ye 8908
 [= 2]
meyil eğilim, ilgi
 m. 6545
 [= 1]
meyl eğilim, ilgi
 m. 6408
 m.+ine 1735
 [= 2]
meymun maymun
 m. 5247, 6409, 8129
 m.+un 6410, 6411, 6412
 [= 6]
meyve meyva
 m. 2040, 5200, 5201, 6413, 7735
 m.+dir 6784
 m.+ni 328
 m.+nin 5202, 5203
 m.+si 329, 3125, 4691, 5058,
 5105, 6099, 6414, 7379
 m.+sidir 6986
 m.+sinden 346
 m.+sini 5166, 6415
 m.+siyle 329
 [= 22]
meyveli meyvalı
 m. 6416, 7410
 [= 2]
meyvesiz meyvasız
 m. 3265, 5326, 6417
 [= 3]
mezar mezar
 m. 838
 m.+ı 344
 [= 2]
mezdur gündelikçi
 m.+un 358
 [= 1]
mezemmet eziyet
 m. 243
 [= 1]
mezenne değer
 m.+mi 1078
 m.+ye 2851
 [= 2]
mezlum mazlum
 m.+a 8914
 m.+un 3949
 [= 2]
mıh çivi
 m. 732, 1448, 4960, 6418, 6419,
 7904
 m.+a 3655, 7405
 m.+dakını 3639, 6420
 m.+ı 6420, 6421
 m.+ını 788, 2179, 8789
 [= 15]
mırıg dişsiz
 m.+a (mırığa) 6422
 [= 1]
milçek sinek, sivrisinek

- m. 685, 1058, 2487, 3753, 3845,
3894, 4703, 5801, 6423, 6424,
6425, 6426, 6427
m.+den 6315, 6428
[= 15]
- millet** millet
m. 6379, 6429
m.+imin 8883
[= 3]
- mimar** mimar
m.+ı 5083
[= 1]
- min**
m. 107, 124, 180, 180, 181, 383,
588, 588, 945, 1296, 1298,
1299, 1300, 1306, 1308, 1321,
1326, 1327, 1327, 1329, 1330,
1334, 1364, 1366, 1390, 1403,
1478, 1490, 1501, 1502, 1505,
1666, 1841, 1867, 2002, 2188,
2307, 2670, 2681, 2718, 2719,
2720, 3421, 3422, 4085, 4251,
4254, 4488, 5119, 5614, 6232,
6430, 6431, 6432, 6433, 6434,
6434, 6435, 6435, 6436, 6437,
6438, 6439, 6440, 6441, 6442,
6443, 6444, 6445, 6446, 6447,
6448, 6449, 6450, 6451, 6452,
6455, 6597, 6955, 7547, 7709,
8426
m.+di 6655
m.+dim 6425
m.+din 6454
m.+e 1503, 1504, 1504, 1536,
6455
m.+i 1536, 1593, 4225
m.+ine 3803
m.+lerle 2342
[= 95]
- min-** binmek
m. 807, 847, 2948, 3423, 6075,
7666, 7786, 8355
m.-di 8, 5900
m.-diyi 2143
m.-e 806, 806
m.-ecek 1704
m.-en 857, 858, 3268, 6030, 7036
m.-ende 812
m.-enin 787, 2478, 4138
m.-er 535
m.-erem 1934
m.-ib 3424, 4053, 4894, 8427
m.-ir 1530
m.-me 6453
m.-mek 645, 3425
m.-mekdir 5561, 6540
m.-memişden 2527
m.-mezler 839
[= 37]
- minare** minare
m. 3507, 6423, 6456, 6457, 7540
m.+de 4728
[= 6]
- mindir-** bindirmek
m. 8355
m.-diler 4256
[= 2]
- minici** binici
m. 806
m.+sini 789
[= 2]
- minnet** minnet
m. 107, 107, 2811, 5884, 6458,
6459, 6460, 7084, 8486
m.+i 1707, 5629, 7241, 7999
m.+ini 2014, 5789
m.+le 8937
[= 16]
- minnetli** minnetli
m. 6461
[= 1]
- minnetsiz** minnetsiz
m. 6460, 6461
[= 2]
- miras** miras
m.+dır 820, 3252
[= 2]
- mis** bakır, bakır kap kacak
m. 6462, 6463, 6463, 6464
m.+in 7333
m.+sınız 2377
[= 6]
- misgal** 4, 9 gramlık ağırlık ölçüsü
m. 1449, 2404
m.+la 554
m.+nan 897
[= 4]
- misir** mısır
m. 4143
[= 1]
- miskerbazar** bakırcılar çarşısı
m.+da 4095
[= 1]
- mismar** çivi
m. 6421
m.+dır 7270
[= 2]
- mişar** testere, hızar
m.+la 8842
[= 1]
- mişka** rus ismi (?)
m. 6465
[= 1]
- mit** bit
m.+li 1467
[= 1]
- miyo** miyav, kedi sesi
m. 7205, 7212, 7212
m.+nu 7205
[= 4]
- miyolda-** miyavlamak
m.-masın 7206
[= 1]
- mizan** ölçü, hesap
m. 3083
[= 1]

- molla hoca, molla, imam**
 m. 2277, 2292, 2618, 3022, 3990, 4802, 4953, 5705, 5848, 5858, 5956, 6276, 6302, 6466, 6467, 6468, 6469, 6470, 6471, 6472, 6473, 6474, 6475, 6476, 6477, 6478, 6479, 6480, 6481, 6488, 7869, 8693
 m.+da 7869
 m.+dan 1392, 6302, 6482, 6483, 7443
 m.+dır 4896, 6488
 m.+nu 6484, 7505
 m.+nın 232, 239, 762, 762, 762, 762, 5425, 5551, 6485, 6486, 6487, 6488, 6489
 m.+ninkı 772
 m.+ya 1022, 3022, 6490, 6491, 6927, 7339, 7443
 [= 63]
- molla penah**
 m. 5210
 [= 1]
- mor mor**
 m.+dan 8309, 8763
 [= 2]
- motal tulum**
 m. 3818, 4378
 m.+a 6492
 [= 3]
- möhkem muhkem, sağlam**
 m. 3446, 4273, 7122, 8226
 [= 4]
- möhnet mihnet**
 m. 107, 1081, 1899, 5375
 [= 4]
- möhtac muhtaç**
 m. 592, 2903, 5995, 6552, 7311, 7460
 m.+dır 4419, 7127, 8688
 [= 9]
- mövüc bir üzüm türü**
 m. 4441, 6742
 [= 2]
- mum mum**
 m.+a 3336, 7694, 8123
 [= 3]
- muncug boncuk**
 m. 1917, 2532, 4532
 m.+unu (muncuğunu) 4423
 [= 4]
- muncuglu boncuklu**
 m. 1987, 2023
 [= 2]
- mundar mundar**
 m. 2037
 [= 1]
- murad murat, arzu**
 m. 1428, 5108, 6808, 6808
 m.+dır 841
 m.+ı 2990
 m.+ın 5271
 m.+ına 7382
 [= 8]
- muradalı Muratalı**
 m. 7025
 [= 1]
- murdar mundar**
 m. 3458, 6493
 m.+dır 8082
 m.+ı 7713
 [= 4]
- murdarlıg mundarlık**
 m. 2445
 [= 1]
- murduş Murduş**
 m. 1440
 [= 1]
- murtuza Murtaza**
 m. 6362
 [= 1]
- murtuzalı Murtazaali**
 m. 1656, 1656
 [= 2]
- murtuzeli Murtazaali**
 m. 1656
 [= 1]
- mus manasız uyak sözcüğü**
 m. 6494, 6494
 [= 2]
- musa Hz. Musa**
 m. 5613, 6495, 6495
 m.+sı 5263
 [= 4]
- museyi Musevi**
 m. 8363
 [= 1]
- musigi musiki**
 m. 6496, 6497
 [= 2]
- mustafa Hz. Muhammet Mustafa**
 m. 6494, 6498
 [= 2]
- muşag manasız uyak sözcüğü**
 m. 7299
 [= 1]
- muşgulat uğraşı, meşgale**
 m.+çun 6499
 [= 1]
- muştulugçu müjdecı**
 m. 6768
 [= 1]
- muz omuz**
 m.+dır 266
 m.+unu 3634
 [= 2]
- muzdur yevmiyeci**
 m.+un 8279
 [= 1]
- müamile yapılan iş**
 m.+dır 6669
 m.+si 3364
 [= 2]
- mübarek mübarek**
 m.+dır 5845
 [= 1]

- müellim öğretmen**
m. 6500, 6501
m.+idir 5933
[= 3]
- müflis müflis, iflas etmiş**
m.+e 5234
[= 1]
- müfte bedava**
m. 4429, 4995, 6502, 7553
[= 4]
- müftehor bedavacı**
m. 6503
[= 1]
- müğessir hatalı, suçlu**
m.+in 6504
[= 1]
- mühennet namert**
m.+in 5446
[= 1]
- müjde müjde**
m.+si 3754
[= 1]
- müjkan kirpik**
m. 6505
[= 1]
- mülayim yumuşak, iyi huylu**
m. 6506
[= 1]
- mülk mal, mülk**
m. 6507, 6507, 6508, 6776
m.+den 1721
m.+ül 547, 7054
m.+üm 5324
m.+ün 5564
[= 9]
- mülklü zengin**
m. 4189
[= 1]
- mümkün mümkün**
m. 7277
[= 1]
- münagişe münakaşa**
m. 6389
[= 1]
- müneccim müneccim, falcı**
m.+i 2146
[= 1]
- mürdeşir ölü yıkayıcısı**
m. 6476
m.+em 8886
[= 2]
- mürur ağır ağır, rahatça**
m. 3240, 5533
[= 2]
- mürüvvet mürüvvet**
m. 196
[= 1]
- mürvet mürüvvet**
m. 3939
[= 1]
- müselman müslüman**
m. 4140, 7969
m.+ın 6509
- [= 3]
- müstecab kabul, makbul**
m. 3432
[= 1]
- müsgül zor, zorluk**
m.+de 5637
[= 1]
- müşküllü titiz**
m. 3511
[= 1]
- müştanbağ /.../**
m.+ı 4165
[= 1]
- müşteri müşteri, alıcı**
m. 1450
m.+den 1850
m.+nin 1908, 6510, 6511, 6512
m.+şi 3762
m.+sinden 2357
[= 8]
- mütleg mutlak**
m. 4862
[= 1]
- mütrüb köçek**
m.+e 4258
[= 1]
- müveggeti geçici**
m.+dir 8913
[= 1]
- na olumsuzluk ön eki**
n. 6513
[= 1]
- nabeled bilmeyen, acemi**
n. 6044
n.+e 6514
[= 2]
- nabud /.../**
n. 6785
[= 1]
- nacins cins olmayan, kötü cins**
n. 6515, 6516
[= 2]
- naçag korkak, kaçak**
n. 3819
[= 1]
- nadan cahil, bilgisiz**
n. 393, 1284, 6517
n.+ı 6518
n.+ın 6519
[= 5]
- nadanlık cahillik**
n.+dır 3288
[= 1]
- nadir Nadir şah**
n.+i 6520, 7898
[= 2]
- nadirgulu Nadirkulu**
n. 5031
[= 1]
- nafes /.../**
n.+i 6521
[= 1]
- nagab yersiz, patavatsız**

- n.+ile 6611
[= 1]
- nağd** nakit, peşin
n. 7574
[= 1]
- nağga** yayın balığı
n. 6522
n.+lar 6523
[= 2]
- nağış** nakış, işleme
n. 2304
[= 1]
- nağara** nekkare
n. 8054
[= 1]
- nağd** nakit, para
n. 6524
n.+ı 6525, 6526
[= 3]
- nağıl** hikaye
n. 3951, 6527
[= 2]
- nahagg** haksız
n. 4844, 4855, 6528, 6529, 6530
n.+a 577, 2646, 4855
n.+dır 2249
[= 9]
- nahar** yemek
n.+ı 7270
[= 1]
- nahçıvan** şehir ismi, nahçıvan
n.+ın 6531
[= 1]
- nahır** büyükbaş hayvan sürüsü
n. 6532, 6533, 6539
n.+a 6534, 7398
n.+da 6541
n.+dan 5950
n.+ı 1344
n.+ın 1344, 1451
[= 10]
- nahırçı**
n. 2811, 6535, 6535, 6536, 6536,
6537, 6538, 6539
n.+nın 6540
[= 9]
- nahış** nakış, işleme
n.+dır (nahışdır) 178
[= 1]
- nahoş** hoş olmayan, nahoş
n. 72
[= 1]
- nakes** utanmaz
n.+e 6542
n.+le 6543
n.+lere 6377
[= 3]
- nal** nal
n. 813, 1361, 1448
n.+a 3655
n.+ı 1448
n.+ını 272, 6922
[= 7]
- nalband** nalbant
n.+ı 6031
[= 1]
- nalbend** nalbant
n. 3401
n.+e 2479
n.+i 510
[= 3]
- nalla-** nallamak
n.-rılar 8788
n.-sın 3401
n.-yıb 1540
[= 3]
- nam** nam, şan
n.+ı 6560
[= 1]
- namaz** namaz
n. 876, 1753, 2162, 2461, 5499,
6544, 6835
n.+a 6545
n.+dan 6546
n.+ı 6128, 6547
[= 11]
- name** mektup
n. 6548, 6549
[= 2]
- namehrem** namahrem
n. 5023
n.+dır 6665
[= 2]
- namerd** namert
n. 1045, 2014, 3082, 5429, 5932,
6352, 6359, 6363, 6371, 6377,
6550, 6551, 8900, 8901
n.+den 6364
n.+dır 638, 3371, 5560
n.+e 5995, 6152, 6367, 6552,
6553, 6554, 6644
n.+i 6555
n.+in 3580, 5457, 6365, 6372,
6376, 6556, 6557, 6558, 6559,
8902
n.+le 6360
n.+sen 1409, 6555
[= 39]
- namerdlik** namertlik
n.+dır 8777
[= 1]
- namus** namus
n. 3906, 3906, 5048, 6561, 6562,
7147
n.+dan 2893
n.+u 706, 3084, 6563
n.+un 3680
n.+unu 4057, 8256
[= 13]
- namuslu** namuslu
n. 1250
[= 1]
- nan** ekmek
n.+ın 5942
[= 1]
- nanecib** utanmaz

- n.+e 6564
[= 1]
- napak pis, kirli**
n.+dan 1452
n.+ı 6565
[= 2]
- nar nar**
n. 2717, 2988, 4318, 6566, 6567
n.+ı 3888, 5354
n.+ını 5623
[= 8]
- narahat rahatsız**
n. 7246
[= 1]
- narahatlık rahatsızlık**
n.+ını (narahatlığını) 7028
[= 1]
- narın sessiz, yavaş**
n. 4103
[= 1]
- naşı bilmeyen, anlamayan, acemi**
n. 6568, 6569, 6570, 8990
n.+nı 4623
[= 5]
- naşılık acemilik**
n.+ını (naşılığını) 6571
[= 1]
- navala nevale, azık**
n. 310
[= 1]
- naz naz**
n. 4218, 5316
n.+a 1558, 1562, 6320
n.+dı 4251
n.+ın 1170
n.+ını 6010
[= 8]
- nazar nazar, bakış**
n.+dan 7995
[= 1]
- nazik nazik, ince**
n. 1390, 2143, 3402
n.+dir 1646, 1651, 7924
[= 6]
- nazlı nazlı**
n. 1515, 1515
[= 2]
- ne ne**
n. 11, 45, 45, 60, 60, 62, 62, 86,
86, 216, 259, 314, 465, 495,
531, 589, 609, 633, 711, 734,
750, 750, 757, 790, 948,
1010, 1010, 1027, 1045, 1045,
1062, 1187, 1196, 1223, 1236,
1264, 1384, 1638, 1678, 1681,
1707, 1742, 1758, 1758, 1775,
1795, 1872, 1920, 2015, 2040,
2110, 2120, 2124, 2130, 2152,
2152, 2190, 2224, 2256, 2268,
2334, 2334, 2342, 2343, 2373,
2382, 2382, 2392, 2393, 2423,
2441, 2444, 2449, 2480, 2481,
2482, 2525, 2547, 2547, 2590,
2590, 2614, 2615, 2661, 2733,
2765, 2781, 2781, 2895, 2916,
2916, 2935, 2981, 3066, 3148,
3148, 3170, 3201, 3240, 3251,
3364, 3398, 3399, 3413, 3414,
3436, 3436, 3448, 3466, 3531,
3548, 3607, 3608, 3608, 3682,
3687, 3711, 3831, 3869, 3890,
3891, 3891, 3897, 3922, 3927,
3931, 3931, 3982, 3989, 4126,
4126, 4126, 4253, 4292, 4292,
4318, 4451, 4451, 4474, 4514,
4518, 4528, 4543, 4657, 4660,
4683, 4698, 4745, 4745, 4774,
4774, 4806, 4818, 4818, 4828,
4897, 4997, 5012, 5134, 5157,
5204, 5205, 5205, 5206, 5207,
5207, 5207, 5295, 5319, 5393,
5393, 5617, 5696, 5696, 5703,
5726, 5726, 5730, 5730, 5731,
5736, 5758, 5758, 5786, 5885,
5962, 5988, 6037, 6051, 6064,
6065, 6070, 6071, 6071, 6106,
6115, 6120, 6120, 6121, 6121,
6164, 6257, 6276, 6276, 6328,
6328, 6329, 6350, 6382, 6382,
6385, 6412, 6429, 6488, 6488,
6491, 6572, 6572, 6573, 6573,
6574, 6574, 6575, 6575, 6576,
6576, 6577, 6577, 6578, 6578,
6579, 6579, 6580, 6581, 6581,
6582, 6582, 6583, 6583, 6584,
6584, 6585, 6585, 6586, 6587,
6587, 6588, 6588, 6589, 6589,
6590, 6590, 6591, 6592, 6592,
6593, 6594, 6595, 6595, 6596,
6596, 6597, 6598, 6598, 6599,
6599, 6600, 6600, 6601, 6601,
6602, 6602, 6603, 6604, 6604,
6605, 6605, 6606, 6607, 6607,
6608, 6609, 6609, 6610, 6611,
6612, 6612, 6613, 6613, 6614,
6614, 6615, 6615, 6616, 6616,
6617, 6617, 6618, 6618, 6619,
6619, 6620, 6620, 6621, 6621,
6622, 6622, 6623, 6623, 6624,
6624, 6625, 6625, 6626, 6626,
6627, 6627, 6628, 6628, 6629,
6629, 6630, 6630, 6631, 6631,
6632, 6632, 6633, 6633, 6634,
6634, 6635, 6636, 6636, 6637,
6637, 6638, 6638, 6639, 6640,
6640, 6641, 6641, 6642, 6642,
6643, 6644, 6644, 6645, 6646,
6647, 6647, 6648, 6648, 6649,
6649, 6650, 6650, 6703, 6703,
6726, 6792, 6851, 6915, 6975,
6975, 6976, 7057, 7095, 7212,
7212, 7229, 7247, 7247, 7277,
7444, 7445, 7445, 7450, 7452,
7457, 7470, 7480, 7480, 7493,
7508, 7511, 7547, 7812, 7812,
7820, 7836, 7866, 7889, 7892,

- 8023, 8023, 8100, 8267, 8363,
8399, 8542, 8573, 8607, 8607,
8635, 8662, 8695, 8705, 8752,
8791, 8836, 8846, 8846, 8989
n.+dir 6206
n.+ler 3551, 6662, 6662
n.+sen 8666
n.+ye 3705, 4272, 4997, 5208,
8495
n.+yi 109, 109, 1376, 3864,
5446, 5463, 5882, 5883, 8573
n.+yim 2084
n.+yin 6299, 6340, 8473
n.+yine 5313
n.+yini 5914, 7491
[= 441]
- nebi** peygamber
n.+den 138, 6690
n.+ni 6588
[= 3]
- nebz** nabız
n.+i 6651
n.+ine 5197
[= 2]
- necabet** asalet
n. 6652, 6653
[= 2]
- nece** ne kadar, ne zaman, nasıl
n. 508, 586, 1756, 1842, 2275,
2276, 2656, 3333, 3954, 3954,
4297, 4880, 5158, 5610, 5757,
6429, 6654, 6930, 8581
n.+sen 2277, 2277, 6483
[= 22]
- necib** terbiyeli
n. 6655, 6655
[= 2]
- neden** neden
n. 17
[= 1]
- nedir** nedir
n. 263, 264, 265, 266, 267, 268,
308, 308, 314, 1214, 1214,
1735, 1747, 1872, 2010, 2010,
2373, 2480, 2953, 3364, 3399,
3400, 3400, 3582, 5731, 5736,
5786, 5954, 5954, 6166, 6206,
6568, 6568, 6683, 6683, 7493,
8145, 8145, 8215
[= 39]
- nefer** adam, kişi, insan
n. 34, 1453, 5507
n.+dir 2342
n.+i 2690, 2690, 2690, 2690
[= 8]
- nefes** nefes, soluk
n. 6656, 6657
n.+dir 6657
n.+i 6658
[= 4]
- nefs** nefis, iç güdü
n.+inin 7871
[= 1]
- neft** petrol
n.+dir 1744
[= 1]
- negd** nakit, peşin
n. 1454, 1739
n.+dir 7487
n.+i 6659
[=]
- neğme** şarkı, türkü
n. 34
n.+si 2026, 7498
n.+sini 3085
[= 4]
- neheng** hudutsuzluk
n. 6660
[= 1]
- nehr** nehir
n.+dir 8918
[= 1]
- nehunekçi** /.../
n. 6661
[= 1]
- nem** nem, rutubet
n. 1799, 2650
n.+den 2369
n.+i 4040, 4621
[= 5]
- nemet**
n.+dir 7320
[= 1]
- ne'met** nimet
n. 3293, 8933
n.+dir 7318, 7319
n.+i 2904
[= 5]
- ne're** nara
n.+si 2026
- nene** anne
n. 6663, 6664, 7566
n.+m 2712
n.+nin 1202
n.+sine 6665
[= 6]
- ner** erkek deve
n. 6267, 6404, 6666, 6666
n.+in 6668
[= 5]
- nerdiban** merdiven
n. 7116
n.+dir 2879
[= 2]
- nerdivan** merdiven
n. 1727, 2457, 2480, 7116, 7116
n.+a 870, 6667
n.+dir 2858
[= 8]
- nerdivansız** merdivensiz
n. 8157
[= 1]
- nes** kafi
n.+di 2010
[= 1]
- neseb** asıl, soy

- n.+le 6202, 6203
[= 2]
- nesib** nasip, kısımet
n. 628, 4256
n.+ini 5998
[= 3]
- nesihet** nasihat
n. 243, 414, 6451
n.+den 1464, 5508
n.+idir 3093
[= 6]
- nesreddin** nasrettin hoca
n. 6478
[= 1]
- neş'e** neşe, sevinç
n.+sinden 7830
[= 1]
- netice** netice
n. 6917
n.+si 2672
[= 2]
- neve** torun
n. 909, 2783, 6669, 6670, 6917,
6985, 6990
n.+den 907
n.+si 910, 4239
n.+sidir 5798
[= 11]
- ney** ne, ney
n.+ime 8070
n.+imiz 781
n.+ine 8988
[= 3]
- neye** niye
n. 334, 1395
[= 2]
- neyle-** neylemek
n.-di 5943
n.-din 2270
n.-r 170, 404, 404, 1197, 2339,
3058, 4425, 5589, 5615, 5615,
6785, 6785, 8461
n.-rem 2297, 7494, 8214
n.-sin 601, 2349, 3363, 3767,
3767, 5943, 6775, 8318, 8327,
8690
n.-yim 803
n.-yirem 6671, 6672, 6673
[= 32]
- neyse** neyse
n. 3614
[= 1]
- nezer** Nazar
n.+em 315
[= 1]
- nezir** sadaka
n. 6674
n.+dir 2080
n.-i (nezri) 3989
[= 3]
- nırh** narh, piyasa fiyatı
n. 2244, 6092, 6092, 7515
[= 4]
- niye** niye
n. 6187, 6675, 6684, 7575, 7810,
7942, 8601
[= 7]
- nibet** bela, illet
n. 300
[= 1]
- nicat** kurtuluş
n. 4457
[= 1]
- nida** nida, seslenme
n.+sıdır 4887, 4887
[= 2]
- nifret** nefret
n. 2930
[= 1]
- nikbet** pis, zararlı
n. 4951
[= 1]
- nimçe** tabak, sahan
n.+ni 4865
[= 1]
- nisye** borç
n. 848, 1506, 1739, 5577, 6676,
6677, 6678, 8316
n.+dir 5572
n.+nin 6526, 6659
n.+ye 1454
[= 12]
- nişan** nişan, iz
n. 3568, 6857, 6857, 7411
n.+ı 6560
[= 5]
- nişane** işaret, iz
n. 3296, 4094, 4820, 6989
n.+sidir 921
[= 5]
- nişanlan-** nişanlanmak
n.-dım 4235
[= 1]
- niybet** bela, illet
n. 300, 1081
[= 2]
- niye** niye
n. 267, 1524, 2439, 2550, 4408,
4459, 4466
[= 7]
- niyyet** niyet
n.+in 6679
[= 1]
- nizam** düzen, intizam
n. 4456
[= 1]
- nize** mızrak
n. 1361
[= 1]
- noğul** çerez, eğlencelik
n. 6781
[= 1]
- nohta** yular
n. 791, 3420
n.+sı 4008
n.+sından 624, 6999

- [= 5]
nohtasız yularsız
n. 7842
[= 1]
nohud nohut
n. 2048, 2979, 2979
n.+ların 6680
[= 4]
nohudu kalıcı, gitmez
n. 5887
[= 1]
novruz nevrüz
n.+a 5518
n.+dan 6681
[= 2]
novruzgülü nevrüz gülü
n. 6682
[= 1]
nōgsan noksan, eksik
n. 5648
n.+ı 5209
[= 2]
nōgte nokta
n.+lerini 7180
[= 1]
nōker işçi, uşak
n. 267, 305, 360, 4927, 4936,
5674, 6683, 7594
n.+e 317, 360
n.+em 1220, 4930, 6871
n.+i 359, 5167, 5167
n.+idir 2776
n.+in 312, 313, 358, 1216, 5941,
8291
n.+iyem 7010
n.+sen 6684
[= 25]
nōkerçilik uşaklık, hizmetçilik
n.+ine (nōkerçiliyine) 2852
[= 1]
nōv tür, çeşit
n.+üdü 7283
[= 1]
nōvbe nōbet, sıra
n. 6685, 6686, 6687
n.+de 6541
[= 4]
nuh nuh peygamber
n. 138, 6688, 6689, 6690
[= 4]
nur nur, ışık
n. 2868, 6691
n.+u 1677, 4597
[= 4]
nurcahan Nurcihan
n. 1711, 1711, 1711
[= 3]
nuş afiyet
n. 1547, 2860
[= 2]
o o
o. 304, 352, 987, 1384, 1417,
1431, 1434, 1471, 1516, 1534,
1537, 1561, 1702, 1708, 1713,
1720, 1722, 1725, 1726, 1728,
1729, 1749, 1752, 1757, 2083,
2350, 2765, 3251, 3541, 3749,
3922, 4103, 4106, 4114, 4213,
4244, 4307, 4431, 4629, 4758,
4791, 4791, 4933, 4944, 5099,
5557, 5671, 5679, 5857, 5900,
5970, 6052, 6119, 6142, 6299,
6478, 6551, 6591, 6594, 6617,
6635, 6646, 6692, 6693, 6694,
6695, 6696, 6697, 6698, 6699,
6700, 6701, 6702, 6703, 6704,
6705, 6706, 6707, 6708, 6851,
6865, 7212, 7419, 7535, 7547,
7563, 7967, 8113, 8179, 8213,
8282, 8283, 8284, 8285, 8286,
8287, 8515, 8681, 8742, 8847
o.+dur 158, 159, 159, 2435, 2435,
2441, 2661, 2949, 3614, 4036,
5134, 5442, 5442, 5443, 5831,
7616, 8440, 8695
o.+nlardan 6900
o.+nu 589, 633, 876, 1365, 1681,
1892, 1949, 2143, 2143, 2304,
2304, 2416, 2435, 2466, 2487,
2753, 2922, 3927, 4101, 4101,
5002, 5003, 5352, 5765, 5818,
5940, 6593, 7314, 8921
o.+nun 565, 864, 1041, 2965,
4133, 5037, 5177, 5352, 5987,
6561, 6909
o.+nundur 564, 5983
o.+nunla 2406, 6284, 6606
o.+ra 1044, 3057, 4042, 5809,
6679
o.+rada 7705
o.+raya 7640
[= 171]
oba oba, yurt
o. 3048, 6709, 6710, 6711, 6712,
6713
o.+da 6709
o.+nı 1790
[= 8]
obir öbür
o.+i 1413
[= 1]
ocag ocak
o. 86, 773, 1112, 1904, 4097,
4190, 5378, 5378, 6714, 6715,
6716, 7087, 7430, 8610, 8646
o.+a (ocağa) 1877, 2936, 4024,
6717
o.+da 2761, 6728, 7258
o.+dan 6160, 6718, 6718, 6719,
6720
o.+dır 3504
o.+ı (ocağı) 3972
o.+ındadır (ocağındadır) 3503
o.+ından (ocağından) 4434, 7994
o.+ının (ocağının) 7117
[= 33]

od ateş

o. 86, 1377, 1447, 1516, 1537,
3086, 3321, 3508, 6153, 6493,
6721, 6722, 6723, 6724, 6725,
6726, 6727, 6728, 6729, 6730,
6731, 6732, 6733, 7525, 7707,
8393, 8909

o.+a 52, 652, 3137, 4420, 6722,
8103

o.+da 2781, 7724

o.+dan 3910, 6153, 7525, 7726,
8748, 8950

o.+suz 1660

o.+u 4866, 5159, 6734, 6735,
8909

o.+un 1026, 1027, 3135, 7708

o.+una 3411, 4700, 7024, 8599

o.+undan 4424, 8592

[= 57]

odlan- ateylenmek

o.-an 3500

o.-ar 8585

[= 2]

odun odun

o. 1897, 2462, 6828, 8601

o.+a 6736, 8800

o.+u 3620

o.+un 1021, 8579

[= 9]

odunçu oduncu

o.+dur 6867

o.+nun 991

[= 2]

odunlug odunluk, odun için

o.+a (odunluğa) 4690, 7433

[= 2]

oğlag oğlak

o.+ı (oğlağı) 339

o.+ım (oğlağım) 6264

[= 2]

oğlan oğlan, erkek çocuk

o. 1467, 2662, 4212, 4217, 4220,
4228, 4232, 4234, 4253, 4579,
4937, 6737, 6738, 6739, 6740,
6741, 6742, 6743, 6744, 6748,
6794, 7431, 7799, 8460

o.+a 6745

o.+da 4291

o.+dır 6746

o.+ı 6747

o.+ın 6748

o.+ındır 1402

o.+larsa 4290

[= 31]

oğra- uğramak

o.-yar 8080

[= 1]

oğru hırsız

o. 1616, 1658, 2677, 4135, 4168,
4177, 4177, 4802, 6247, 6259,
6569, 6749, 6750, 6751, 6752,
6753, 6754, 6755, 6756, 6757,

6758, 6759, 6760, 6761, 6762,
6766, 8095

o.+dan 6763

o.+dur 6752

o.+nu 6759, 6766, 7413

o.+nun 6760, 6767

o.+su 1392

o.+ya 1138, 6761, 6768

o.+yam 546

[= 39]

oğrulug hırsızlık

o. 6764

o.+u (oğruluğu) 4198

o.+umuz (oğruluğumuz) 6765

[= 3]

oğul oğul, erkek çocuk

o. 640, 808, 814, 815, 1186,

1311, 1311, 2895, 2953, 3124,

3314, 3582, 4221, 4261, 5444,

5445, 5852, 5853, 6299, 6769,

6770, 6771, 6772, 6773, 6774,

6775, 6776, 6777, 6778, 6779,

6780, 6781, 6782, 6783, 6784,

6785, 6785, 6785, 6786, 6787,

6788, 6789, 6790, 7049, 8428,

8461, 8554, 8906

o.+a 815, 830, 1404

o.+da 1168

o.+dan 3611, 8687

o.+dansa 1250

o.+dur 835, 6779

o.+lara 820

o.+u (oğlu) 142, 160, 397, 398,

673, 832, 1488, 3087, 3286,

3320, 4525, 4686, 5207, 5752,

5857, 6254, 8986

o.+udur (oğludur) 924, 1757, 5732

o.+um (oğlum) 5370, 5657, 6789,
6790

o.+un 2977

o.+un (oğlun) 1184, 6490, 6791,

6792, 6793

o.+una (oğluna) 656, 3246, 5207,

6794, 6836

o.+undan (oğlundan) 8130

o.+unu (oğlunu) 925, 6795

o.+usan (oğlusan) 3871, 6075

o.+uyam (oğluyam) 7786

[= 99]

oğurla- çalmak

o.-dı 6760

o.-yan 1030, 1931

o.-yıb 5297

o.-yıblar 7302

[= 5]

oğurlat- çaldırmak

o.-ar (oğurladar) 1030

[= 1]

oğurlug hırsızlık

o. 505, 5869

o.+un (oğurluğun) 7475, 8134

[= 4]

oh oh

- o. 853, 2941, 3573, 6796, 6797,
6893, 6893, 8634
o.+dur 6746
o.+u 6798, 6799
o.+un 5152, 6505
o.+unu 4401
[= 14]
- oho oha
o.+nu 8855
[= 1]
- ohşa- benzemek
o.-dı 1365
o.-masa 6241
o.-maz 6446
o.-mır 6323, 8346
o.-r 1563, 3957, 4937
o.-sun 8895
o.-yır 3153, 4575, 5172, 7728
[= 13]
- ohşat- benzetmek
o.-ma 5121
[= 1]
- ohu- okumak - söylemek
o. 5987, 6415, 8231
o.-mag 1940, 3255, 8330
o.-magla 2806
o.-maya 4821
o.-mayib 3961, 3962
o.-maz 2917, 2918, 5305, 7502
o.-mur 4985
o.-rmu 34
o.-ya 3038, 3038
o.-yan 5210, 6274, 6800, 8694
o.-yar 4013, 4835, 5921, 7502
o.-yur 3243, 4577, 7085
[= 29]
- ohun- söylenilmek
o.-ar 6406, 7507
[= 2]
- ohut- okutmak
o.-mura 6782
o.-muşam 6782
[= 2]
- ol o
o. 8329
[= 1]
- ol- olmak
o. 46, 46, 47, 47, 48, 48, 161,
161, 285, 316, 405, 659, 687,
918, 1046, 1046, 1065, 1291,
1470, 1603, 1691, 2016, 2016,
2164, 2215, 2312, 2669, 2721,
2721, 2927, 2938, 3322, 3438,
3506, 3536, 3784, 3885, 3885,
4952, 5288, 5338, 5408, 5852,
5853, 6005, 6295, 6367, 6554,
6599, 6630, 6630, 6640, 6707,
7160, 7313, 7313, 7313, 7313,
7426, 7431, 7434, 7436, 7510,
7712, 7754, 8011, 8035, 8104,
8311, 8678, 8811, 8857, 8965,
8965
- o.-a 222, 477, 477, 508, 1318,
1440, 1440, 1446, 1711, 1787,
1842, 2530, 2742, 2895, 3364,
3663, 3665, 3665, 3665, 4292,
4396, 5139, 5544, 5736, 5786,
6873, 6932, 7493, 7522, 7522,
7522, 7522, 7977
- o.-acag 2449, 3897, 6646, 6701,
6875
- o.-acağa 6801
- o.-acağı 6815
- o.-acağını 8752
- o.-ag 1555, 3777
- o.-am 4628
- o.-an 330, 344, 714, 728, 976,
997, 997, 1137, 1682, 1979,
2038, 2260, 2409, 2410, 2436,
2578, 3114, 3282, 3358, 3365,
3401, 3454, 4163, 4302, 4440,
4737, 4737, 5392, 5503, 5648,
6347, 6377, 6729, 6802, 6803,
6804, 6863, 6956, 6956, 6957,
7183, 7374, 7548, 7549, 7601,
7714, 7847, 8014, 8255, 8255,
8555, 8555, 8816, 8932, 8947,
8993
- o.-ana 162, 848, 998, 3363, 4769,
4769, 5218, 5577, 6882, 7653
- o.-anda 129, 235, 327, 659, 775,
1136, 1516, 1537, 1813, 2051,
2426, 2915, 3022, 3022, 3301,
3441, 3442, 3490, 3492, 3814,
4177, 4206, 5294, 5936, 6261,
6707, 6805, 6806, 6870, 7559,
8321, 8382, 8462, 8462, 8731,
8731
- o.-andan 3367, 8041
- o.-anı 1700, 1800, 4362, 7460
- o.-andır 5411
- o.-anın 250, 254, 359, 364, 738,
1161, 1227, 1570, 1650, 1683,
1873, 2055, 2194, 2252, 2489,
2577, 2603, 3545, 3793, 3851,
3852, 3981, 4403, 4586, 4927,
5013, 5289, 5290, 5802, 6076,
6100, 6545, 6553, 6814, 7065,
7240, 7278, 7358, 7868, 8235,
8332, 8590, 8960
- o.-ar 2, 4, 5, 14, 39, 66, 69, 86,
89, 101, 111, 111, 130, 131,
136, 152, 164, 175, 187, 214,
221, 250, 254, 289, 321, 339,
344, 359, 364, 370, 386, 421,
466, 472, 503, 509, 510, 532,
551, 553, 598, 635, 655, 673,
692, 703, 749, 761, 761, 764,
775, 836, 844, 910, 941, 941,
945, 950, 964, 976, 983,
1019, 1023, 1052, 1066, 1089,
1105, 1111, 1134, 1145, 1183,
1207, 1227, 1254, 1284, 1320,
1327, 1361, 1440, 1445, 1477,
1483, 1484, 1501, 1516, 1564,

1564, 1595, 1614, 1620, 1665,
 1667, 1671, 1676, 1808, 1808,
 1808, 1808, 1815, 1833, 1845,
 1849, 1853, 1861, 1873, 1876,
 1890, 1915, 1916, 1918, 1924,
 1979, 1987, 1988, 2002, 2023,
 2027, 2038, 2056, 2106, 2121,
 2155, 2158, 2166, 2194, 2195,
 2204, 2232, 2252, 2255, 2262,
 2296, 2311, 2318, 2320, 2332,
 2370, 2433, 2473, 2476, 2478,
 2546, 2560, 2603, 2618, 2625,
 2632, 2648, 2649, 2664, 2666,
 2667, 2671, 2672, 2706, 2711,
 2714, 2719, 2720, 2724, 2725,
 2726, 2726, 2735, 2787, 2793,
 2814, 2816, 2942, 2961, 3034,
 3055, 3076, 3082, 3109, 3113,
 3116, 3121, 3125, 3143, 3144,
 3150, 3155, 3166, 3169, 3171,
 3211, 3216, 3219, 3254, 3262,
 3264, 3313, 3320, 3321, 3338,
 3359, 3406, 3408, 3452, 3471,
 3496, 3517, 3518, 3519, 3523,
 3545, 3592, 3627, 3629, 3630,
 3649, 3651, 3654, 3731, 3732,
 3762, 3766, 3793, 3816, 3819,
 3821, 3832, 3847, 3852, 3877,
 3904, 3920, 3945, 3981, 3983,
 4062, 4071, 4084, 4089, 4091,
 4156, 4163, 4197, 4215, 4227,
 4227, 4239, 4264, 4279, 4291,
 4311, 4319, 4320, 4324, 4335,
 4335, 4351, 4355, 4355, 4367,
 4386, 4411, 4411, 4412, 4415,
 4488, 4495, 4498, 4504, 4504,
 4549, 4559, 4574, 4574, 4583,
 4586, 4601, 4608, 4634, 4638,
 4639, 4649, 4652, 4679, 4686,
 4731, 4842, 4849, 4850, 4859,
 4861, 4885, 4891, 4917, 4927,
 4940, 4951, 4963, 4973, 5123,
 5189, 5240, 5247, 5251, 5255,
 5255, 5273, 5274, 5289, 5290,
 5298, 5299, 5301, 5362, 5366,
 5385, 5398, 5398, 5436, 5441,
 5450, 5457, 5467, 5468, 5470,
 5482, 5539, 5575, 5590, 5628,
 5648, 5681, 5697, 5698, 5707,
 5751, 5752, 5780, 5781, 5791,
 5828, 5843, 5848, 5859, 5861,
 5864, 5868, 5893, 5896, 5965,
 5982, 5993, 6007, 6023, 6031,
 6053, 6068, 6076, 6122, 6132,
 6133, 6150, 6155, 6158, 6161,
 6172, 6201, 6216, 6251, 6271,
 6279, 6280, 6359, 6360, 6360,
 6372, 6375, 6383, 6392, 6394,
 6466, 6475, 6476, 6486, 6503,
 6506, 6507, 6510, 6512, 6515,
 6516, 6527, 6545, 6557, 6558,
 6652, 6660, 6661, 6691, 6716,
 6723, 6723, 6736, 6745, 6757,
 6807, 6808, 6809, 6832, 6870,
 6885, 6949, 6975, 6991, 6991,
 7114, 7122, 7149, 7167, 7172,
 7175, 7189, 7193, 7220, 7231,
 7240, 7246, 7274, 7316, 7335,
 7335, 7342, 7351, 7383, 7388,
 7391, 7419, 7436, 7505, 7521,
 7536, 7548, 7589, 7601, 7661,
 7663, 7664, 7669, 7670, 7674,
 7675, 7714, 7717, 7752, 7761,
 7791, 7816, 7864, 7873, 7896,
 7921, 7962, 8018, 8043, 8067,
 8115, 8133, 8140, 8176, 8177,
 8182, 8184, 8226, 8231, 8235,
 8248, 8264, 8275, 8301, 8301,
 8332, 8332, 8375, 8375, 8378,
 8379, 8380, 8382, 8391, 8431,
 8438, 8440, 8470, 8491, 8513,
 8524, 8526, 8534, 8545, 8552,
 8555, 8629, 8630, 8653, 8653,
 8719, 8727, 8732, 8746, 8751,
 8754, 8774, 8775, 8785, 8806,
 8836, 8838, 8880, 8880, 8915,
 8939, 8951, 8956, 8985, 8986,
 8993
 o.-ardı 964, 1946, 4329, 4822,
 7277, 8455
 o.-ardım 1351, 1353
 o.-arıg 5982
 o.-arsa 8463, 8463
 o.-arsan 816, 906, 1684, 1808,
 1808, 4402, 4435, 4731, 4769,
 4769
 o.-asan 2597, 3402, 3403, 4435,
 4901, 8035
 o.-asın 6896
 o.-aydı 473, 994, 994, 3502,
 6583, 6671, 6673
 o.-du 397, 847, 905, 1380, 1426,
 1564, 1591, 2006, 2139, 2391,
 2469, 2941, 2941, 3241, 3751,
 3751, 3855, 4168, 4175, 4288,
 4525, 4794, 4906, 4907, 4907,
 4969, 5857, 6257, 6478, 6792,
 6803, 6810, 6811, 7423, 7457,
 7710, 7920, 7925, 8665, 8726,
 8742, 8770
 o.-dug 697, 1558, 1562, 3178,
 4289, 6137, 8592
 o.-dugca 6832
 o.-duğu 6000, 7913
 o.-duğundan 2442, 3948
 o.-duğunu 4389, 8263, 8839
 o.-dular 6270
 o.-dum 1709, 2897, 4235, 4236,
 4236, 4437, 4441, 7693
 o.-dun 49, 828, 1065, 2744
 o.-ferman-da 316
 o.-lam 1352, 8368
 o.-ma 103, 285, 529, 687, 2215,
 2250, 2755, 3194, 3506, 3690,
 3768, 3936, 4192, 4533, 5032,
 5036, 5281, 5288, 5506, 5852,

- 6005, 6152, 6327, 6374, 6542,
6552, 7135, 7249, 7313, 7510,
7617, 7870, 8012, 8290, 8670,
8717, 8811
o.-madı 847, 905, 1768, 1775,
4912, 6810, 6811, 6812, 8091
o.-madılar 6694
o.-madın 2164
o.-mag 555, 555, 674, 817, 918,
1102, 1294, 1470, 2600, 3686,
4167
o.-magdan 674
o.-magdansa 3686, 4167
o.-mağı 3360
o.-malıdır 1537, 1537, 5094,
5601, 6014, 6989, 7676
o.-mamısan 3882
o.-mamış 791, 4345, 7544
o.-mamışam 2275, 2276
o.-mamışdı 3410
o.-masa 132, 132, 170, 844, 2707,
2708, 3969, 4303, 4425, 4574,
5589, 6792, 7194, 7840, 8514,
8556, 8626, 8832
o.-masaydı 1017, 2602, 3366,
3752, 4822, 6523, 7363, 8501,
8866
o.-masın 145, 236, 526, 1118,
1184, 1339, 2407, 3310, 3475,
4979, 4981, 4984, 4996, 5370,
5870, 5995, 6253, 6469, 6704,
6813, 7135, 7311, 7489, 8558,
8844
o.-maya 234, 2177
o.-mayacag 6680
o.-mayan 163, 666, 792, 818,
894, 1047, 1545, 1777, 1778,
1941, 2961, 3281, 3450, 3705,
3911, 4132, 4404, 4456, 4487,
4553, 4759, 5593, 6024, 6400,
6802, 6804, 8255, 8255
o.-mayana 2552
o.-mayanda 3514, 3514, 6805,
6806, 7102, 7102, 7207
o.-mayandır 4077
o.-mayanı 3369
o.-mayanıdır 2903
o.-mayanın 2620, 2993, 3193,
4119, 4495, 5327, 5582, 6814,
7899
o.-mayasan 2969
o.-mayaydı 4269, 4269
o.-mayıb 5020
o.-maz 13, 64, 70, 72, 77, 91,
234, 237, 313, 326, 342, 370,
378, 509, 521, 525, 612, 658,
664, 709, 748, 795, 811, 833,
872, 932, 1005, 1018, 1026,
1052, 1060, 1061, 1075, 1088,
1097, 1106, 1110, 1124, 1126,
1139, 1151, 1152, 1155, 1155,
1179, 1249, 1266, 1331, 1348,
1350, 1369, 1382, 1385, 1398,
1407, 1418, 1439, 1443, 1456,
1486, 1487, 1545, 1570, 1576,
1617, 1650, 1662, 1677, 1692,
1712, 1760, 1801, 1861, 1867,
1868, 1869, 1929, 1930, 1959,
1960, 1981, 1993, 2045, 2059,
2107, 2131, 2163, 2181, 2195,
2218, 2244, 2300, 2321, 2328,
2329, 2333, 2351, 2381, 2383,
2386, 2421, 2427, 2461, 2503,
2578, 2619, 2620, 2632, 2647,
2702, 2708, 2727, 2792, 2805,
2819, 2892, 2894, 2937, 2993,
3007, 3010, 3024, 3046, 3106,
3114, 3193, 3246, 3269, 3284,
3332, 3343, 3361, 3361, 3369,
3377, 3397, 3429, 3434, 3440,
3458, 3461, 3475, 3475, 3476,
3481, 3560, 3575, 3577, 3578,
3580, 3602, 3617, 3683, 3712,
3722, 3747, 3748, 3788, 3796,
3801, 3807, 3834, 3872, 3905,
3909, 3909, 3934, 3939, 3940,
3950, 3965, 3969, 3970, 3974,
3980, 3988, 4026, 4079, 4090,
4109, 4119, 4122, 4124, 4127,
4134, 4151, 4157, 4187, 4191,
4280, 4293, 4296, 4305, 4319,
4348, 4430, 4431, 4456, 4480,
4500, 4521, 4553, 4560, 4565,
4571, 4604, 4632, 4667, 4669,
4673, 4681, 4691, 4699, 4726,
4729, 4743, 4761, 4779, 4817,
4843, 4854, 4883, 4884, 4893,
4959, 5059, 5060, 5061, 5068,
5107, 5108, 5117, 5130, 5132,
5142, 5210, 5213, 5219, 5228,
5235, 5236, 5248, 5254, 5291,
5302, 5303, 5322, 5327, 5329,
5368, 5374, 5399, 5423, 5437,
5453, 5457, 5469, 5499, 5503,
5505, 5510, 5517, 5582, 5596,
5644, 5749, 5841, 5939, 5941,
5952, 5953, 6024, 6043, 6087,
6095, 6095, 6099, 6100, 6108,
6127, 6135, 6146, 6223, 6244,
6279, 6281, 6325, 6354, 6388,
6389, 6390, 6395, 6396, 6440,
6447, 6459, 6482, 6483, 6534,
6537, 6550, 6556, 6712, 6720,
6725, 6753, 6780, 6807, 6808,
6809, 6825, 6827, 6828, 6864,
6879, 6910, 6970, 6970, 6974,
6992, 7049, 7065, 7098, 7137,
7150, 7162, 7239, 7266, 7334,
7463, 7474, 7475, 7483, 7486,
7511, 7535, 7552, 7554, 7557,
7614, 7621, 7675, 7701, 7704,
7707, 7726, 7737, 7737, 7760,
7771, 7772, 7773, 7801, 7864,
7886, 7899, 7926, 7928, 7934,
7939, 7940, 7963, 7981, 7984,
8046, 8083, 8094, 8108, 8130,

- 8134, 8154, 8202, 8230, 8292,
8329, 8329, 8335, 8432, 8513,
8529, 8531, 8542, 8621, 8631,
8680, 8697, 8779, 8856, 8898,
8909, 8921, 8929, 8932, 8938,
8947, 8958, 8976, 8982, 8989,
8996
- o.-mazdı 1274, 7938, 8501
o.-mazsan 1602
o.-mur 85, 85, 244, 719, 719,
2363, 4765, 5706
o.-musan 2343, 3846
o.-muşam 3242
o.-muşdu 3410
o.-muşu 6815
o.-sa 45, 45, 132, 223, 357, 535,
948, 964, 1286, 1316, 1345,
1609, 1742, 2054, 2130, 2187,
2237, 2238, 2392, 2393, 2394,
2481, 2514, 2526, 2530, 2698,
2790, 2796, 2892, 2922, 2923,
3016, 3016, 3404, 3507, 3770,
3883, 4009, 4093, 4272, 4297,
4303, 4368, 4384, 4416, 4593,
4687, 4710, 4815, 4832, 5063,
5089, 5158, 5255, 5257, 5306,
5429, 5467, 5787, 5860, 5898,
6013, 6018, 6064, 6130, 6138,
6419, 6517, 6597, 6598, 6598,
6730, 6773, 6785, 6785, 6976,
7148, 7511, 7571, 7599, 7613,
7645, 7730, 7896, 7924, 8047,
8047, 8324, 8329, 8616, 8836,
8838, 8890
- o.-san 1992, 2125, 6433, 6639,
6796, 6796
o.-sanda 7101
o.-saydı 964, 1164, 1946, 2216,
2665, 3432, 3725, 4329, 4688,
4874, 5341, 6490, 7219, 7277,
7291, 7832, 7938
o.-saydım 1351
o.-sun 148, 212, 219, 287, 287,
523, 526, 704, 757, 758, 856,
868, 890, 890, 940, 940, 993,
1014, 1048, 1049, 1062, 1127,
1127, 1130, 1132, 1133, 1137,
1184, 1339, 1403, 1432, 1455,
1455, 1547, 1652, 1759, 1872,
1881, 1977, 1989, 2148, 2273,
2298, 2312, 2334, 2407, 2412,
2523, 2528, 2539, 2749, 2837,
2860, 2885, 3283, 3311, 3354,
3446, 3489, 3508, 3588, 3729,
3781, 3809, 3865, 3907, 3912,
3912, 3923, 3931, 4194, 4276,
4306, 4308, 4434, 4460, 4579,
4590, 4590, 4605, 4847, 4917,
4967, 4975, 5370, 5462, 5462,
5526, 5587, 5587, 5627, 5657,
5685, 5691, 5731, 5733, 5734,
5734, 5870, 5890, 5907, 5916,
5937, 6052, 6152, 6159, 6249,
6252, 6311, 6326, 6326, 6429,
6432, 6650, 6704, 6789, 6790,
6790, 6793, 6793, 6793, 6793,
6900, 6927, 7143, 7143, 7258,
7258, 7287, 7321, 7424, 7425,
7446, 7494, 7494, 7537, 7574,
7574, 7603, 7672, 7709, 7722,
7732, 7743, 7943, 8008, 8340,
8558, 8580, 8580, 8653, 8653,
8791, 8805, 8900, 8903, 8903
o.-ub 25, 290, 405, 1121, 1459,
2016, 2277, 2645, 3141, 3370,
3727, 3956, 4140, 4155, 4242,
4515, 4681, 4681, 4711, 4718,
4718, 5096, 5418, 5541, 5610,
5610, 5811, 5812, 6323, 6409,
6731, 6742, 7765, 7784, 7969,
8011, 8261, 8261, 8857, 8928,
8965
o.-um 1426, 1975, 2281, 4361,
4393, 4629, 4630, 4695
o.-unca 223, 1470, 1945, 2255,
2298, 2528, 2885, 3784, 4276,
4488, 5657, 5853, 6249, 6252,
6432, 8140, 8311, 8377, 8381
o.-uncaya 8276
o.-ur 150, 151, 265, 409, 982,
1165, 1165, 1234, 1297, 1871,
2185, 3306, 3488, 3491, 3491,
3943, 4411, 4663, 4907, 4907,
5535, 5695, 6377, 6377, 6377,
6377, 6382, 6429, 6868, 7060,
8306, 8377
[= 1877]
- on on
o. 1355, 1392, 1434, 1453, 1476,
1504, 1513, 1521, 1521, 2010,
2235, 2657, 2659, 2704, 2983,
3112, 6265, 6786, 6814, 6816,
6817, 6818, 6819, 6820, 6821,
6822, 7902, 8184
o.+a 6822
o.+dur 1201, 4573
o.+u 2660
o.+unda 793
o.+unu 1034
[= 34]
- ona ona
o. 590, 620, 814, 1429, 1482,
2342, 2791, 4874, 4972, 5982,
6790, 6823, 7467, 7622, 7869,
8063
[= 16]
- onda onda
o. 1521, 3989, 6485, 6824, 8733
o.+dır 4532, 8288
[= 7]
- ondan ondan
o. 178, 790, 926, 926, 1561,
3355, 3579, 4191, 4753, 5984,
6825, 8128
[= 12]
- onlar onlar

- o. 8909
[= 1]
- onu onu**
o. 1201, 6290, 6418
[= 3]
- onun onun**
o. 1294, 6826, 6827, 6828
[= 4]
- onunla onunla**
o. 762
[= 1]
- ora oraya**
o. 4954
[= 1]
- orada orada**
o. 1440, 1446, 1544, 1806, 1807,
1808, 1809, 3757, 4375, 4947,
4948, 4950, 4951, 5275
[= 14]
- orag orak**
o. 314
[= 1]
- oraya oraya**
o. 1272
[= 1]
- orda orda**
o. 15, 4949, 7446
[= 3]
- ordan ordan**
o. 8124, 8309, 8763
[= 3]
- ordu ordu**
o.+nu 1405
[= 1]
- orta orta**
o. 96, 6829, 6829, 7151
o.+da 1216, 1216, 6830, 6831
o.+sı 6393
o.+sına 43
o.+sında 5552
o.+ya 6409
[= 12]
- ortag ortak**
o. 1291, 2985, 6832, 6876, 7847
[= 5]
- ortagli ortakli**
o. 6253, 6833
[= 2]
- ortala- ortalamak**
o.-yag 6290
[= 1]
- ortalig ortalik, meydan**
o. 6834
o.+a (ortalığa) 7784
o.+da 4096
[= 3]
- oruc oruç**
o. 6439, 6439, 6835, 6836
o.+umdan 6837
[= 5]
- oruclug oruçlu olmak**
o.+a (oruçluğa) 6547
o.+da 6386
- [= 2]
- osman hz. osman**
o. 1507
[= 1]
- ot ot**
o. 794, 819, 2239, 2467, 2518,
6838, 6839, 7129, 7178
o.+a 6840
o.+dan 297
o.+dur 2499
o.+lar 801, 1783
o.+u 8596
o.+un 5211
[= 16]
- otag otağ**
o.+ı (otağı) 3831
o.+ından (otağından) 6376
[= 2]
- otagli otağli**
o.+ya 4257
[= 1]
- otar- otlamak, gütmek**
o.-anımız 4735
[= 1]
- otla- otlamak**
o. 6979, 7022
o.-r 6029
o.-san 6446
o.-yan 7023, 7026
o.-yasan 8895
[= 7]
- otlug otluk**
o. 5482
[= 1]
- otur- oturmak**
o. 266, 274, 422, 615, 1809,
1809, 2006, 3154, 3168, 3574,
7893, 7936
o.-am 4465
o.-an 1061, 1186, 3950, 4107,
5817, 6073, 6476, 7245, 8646,
8728
o.-ana 7247
o.-anda 3325
o.-anın 3479, 4131
o.-ar 79, 1964, 2521, 3515, 3522,
4023, 4658, 4875, 6411, 7905,
8164
o.-du 1482, 8063
o.-duğum 5916, 6841
o.-duğumu 1352
o.-dun 6842
o.-ma 615, 1807, 1807, 1808,
1808, 1809, 3661, 5285, 5288,
7893
o.-magdan 1252
o.-mamış 6843
o.-maz 2809
o.-mâzlar 8814
o.-mur 759, 8859
o.-muram 1499

- o.-ub 734, 1352, 1956, 3140,
3415, 4045, 4049, 4158, 5817,
5966, 7793
o.-ur 4379
[= 73]
- otuz** otuz
o. 6844, 6844, 7902
o.+u 8319
[= 4]
- otye-** ot yiyen, obur
o.-yen 1187
[= 1]
- ov av**
o. 23, 6570, 6818, 6845, 6846,
6847, 6851, 8464
o.+a 1146, 6129, 7207, 7914
o.+cu 6570
o.+da 6852
o.+dur 2861
o.+u 6857, 6859
o.+un 6855
o.+una 384
o.+unda 6853
o.+unu 6854
o.+unun 6855
[= 22]
- ov-** ovmak, ovalamak
o.-a 7113
o.-anı 7409
o.-ar 3189, 7409, 8896
o.-maz 8896
o.-sun 1206, 1206, 1206
o.-ur 7082
[= 10]
- ova ova**
o.+nı 4801
[= 1]
- ovçu** avcı
o. 2124, 4723, 5829, 6850, 6851,
6852, 6853, 6854, 6855, 6855
o.+nun 8464
o.+su 3649
o.+ya 6856, 6857
[= 14]
- ovhala-** ovalamak, oğuşturmak
o. 1426, 1426
[= 2]
- ovla-** avlamak
o.-diğin 8570
o.-mazlar 2502, 7797
o.-r 999, 2861
[= 5]
- ovlag** avlak, av yeri
o.+ı (ovlağı) 252
[= 1]
- ovlan-** avlanmak
o.-ar 2766
[= 1]
- ovrag** /.../
o. 6858
o.+ı (ovrağı) 6858
[= 2]
- ovsar** yular
- o.+ı 2491
o.+ından 5439
[= 2]
- ovsun** efsun, sihir
o. 5527
[= 1]
- ovuc** avuç
o. 4920, 4920, 5603
o.+u (ovcu) 6489
o.+uma (ovcuma) 4477, 6848
o.+umun (ovcumun) 6849
o.+una (ovcuna) 4477, 6848
o.+unda (ovcunda) 2753
[= 10]
- ovucla-** avuçlamak
o.-r 8036
o.-yan 8036
[= 2]
- oyag** uyanık
o.+ındır (oyağındır) 8616
[= 1]
- oyan-** uyanmak
o.-ar 1183, 3958
o.-mag 8866
[= 3]
- oyat-** uyandırmak
o.-a (oyada) 8627
o.-ma 8619
[= 2]
- oylag** tünek
o.+ında (oylağında) 7977
[= 1]
- oyna-** oynamak
o.-ma 6346
o.-mag 1979, 6725, 6860, 6861,
7557, 8138
o.-magdır 8071
o.-mağa 767, 7429
o.-mağı 3442
o.-mağına 2512
o.-masan 8070
o.-maya 6972
o.-mayın 6862
o.-maz 24, 5480, 8053
o.-r 852, 852, 1811, 2179, 2820,
3999, 7973, 8129, 8673
o.-sın 140, 1678
o.-ya 6866, 7531, 7531, 8737
o.-yag 7568
o.-yan 1977, 7943, 8042, 8219
o.-yanda 12, 2483
o.-yar 8676
o.-yım 8073
o.-yır 1927, 3330, 6735, 7867,
8048, 8708
[= 48]
- oynag** oynak
o.+lar 7993
[= 1]
- oynağan** oynak, çok oynayan
o. 39
[= 1]
- oynan-** oynanmak

- o.-ar 6829
[= 1]
- oynaş dost, metres
o.+a 6863
o.+dan 6864, 6865
[= 3]
- oynat- oynatmak
o.-ar (oynadar) 3016, 4270, 6804
o.-ır (oynadır) 1800
[= 4]
- oyun oyun
o. 105, 4122, 4151, 4656, 5735,
6860, 8245
o.+a 6743, 6841, 6866, 8317
o.+dan 9
o.+dur 7550
o.+u 883, 1093, 4650, 6748,
6748, 6829, 8978
[= 20]
- oyunçu oyuncu
o. 6867
[= 1]
- öd öd
ö. 2603
[= 1]
- öde- ödemek
ö.-mekle 1594
ö.-mez 8893
[= 2]
- öden- ödenmek
ö.-mez 3878, 7643
[= 2]
- öfke öfke
ö. 61
[= 1]
- ögey üvey
ö. 8322
[= 1]
- öğün öğün
ö. 3892
[= 1]
- öhde uhte, üste
ö.+sinden 2628, 6431
[= 2]
- ökey üvey
ö.+in 6868
[= 1]
- öküz öküz
ö. 502, 1188, 1757, 1945, 1951,
2640, 2822, 3476, 3891, 4368,
5447, 5574, 6070, 6586, 6869,
6870, 6871, 6872, 6873, 6874,
6875, 6876, 6877, 6878, 6879,
6880, 7142, 7481, 8855
ö.+den 6833
ö.+dür 5830, 5960
ö.+e 709, 8342, 8501, 8620
ö.+ler 5924
ö.+ü 1212, 1655, 1952, 2099,
4319, 6881, 6882, 6883, 6884,
6885, 6886
ö.+üm 5370, 5657, 8613
- ö.+ün 218, 1184, 1757, 2822,
5600, 6887, 6888, 6889, 6890
ö.+üyem 6291
[= 61]
- öl- ölmek
ö. 98, 2458, 3979, 4433, 4433,
7356, 7447
ö.-dü 322, 1006, 1276, 1526,
1656, 3328, 5917, 6876, 6892,
6901, 6902, 6903, 6971, 8623
ö.-düm 900, 2897
ö.-dün 7448
ö.-dür 1011, 8032
ö.-e 7268
ö.-ecek 1273, 1421
ö.-eceksen 6896
ö.-en 450, 833, 4860, 5028, 5669,
6618, 6897, 6898, 6899, 6900,
6901, 6902, 6903, 6904, 8787
ö.-ende 3943, 4582, 5848, 5918,
7324, 7921, 8262, 8262, 8270,
8270
ö.-enden 6311, 6884
ö.-ene 4202, 5331, 6885
ö.-enecek 504
ö.-enecen 164, 8380
ö.-enecendir 901, 2030
ö.-eni 2845
ö.-enin 930, 4094, 4820, 6905,
6906, 8289
ö.-er 193, 796, 796, 2458, 2484,
2484, 3392, 3915, 4152, 4447,
5446, 5447, 5447, 6878, 6878,
6907, 7553, 7973, 8343, 8357,
8370, 8676
ö.-erdi 3432, 7363
ö.-erem 6310
ö.-esenle 6314
ö.-lem 6894, 8364
ö.-me 6912, 6912, 6913
ö.-medim 900
ö.-mek 542, 926, 3650, 6914,
6915, 6916, 7357
ö.-mektir 6915
ö.-meye 2686, 3581
ö.-meyende 1517
ö.-meyı 360
ö.-meyib 6238
ö.-meyim 6311
ö.-meyince 1517, 1517, 6879
ö.-mez 50, 50, 51, 1607, 3973,
5534, 6917
ö.-müş 2519, 5396, 6918, 6919,
6920, 6921, 6922, 7123
ö.-se 2485, 2485, 3775, 6310,
6787, 6787, 7618
ö.-sün 5956
ö.-üb 98, 98, 797, 1277, 1278,
6775, 6935, 7208
ö.-üm 899, 6313, 6314
ö.-ür 913, 5956, 6608, 6618
ö.-ürrem 6315
ö.-ürse 6954

[= 160]
ölç- ölçmek
 ö. 1622, 1622, 6820, 8686, 8904
 ö.-er 5155
 ö.-erler 6245
 ö.-ersen 6606
 ö.-memiş 6891
 ö.-üb 5741
 ö.-üm 1654
 ö.-ür 6149, 6998, 7077
 [= 14]
ölçü ölçü
 ö.+sü 5155
 [= 1]
ölçül- ölçülmek
 ö.-ersen 6606
 ö.-mez 6653
 [= 2]
öldür- öldürmek
 ö. 944, 5549, 8003, 8337
 ö.-dü 3729, 3729, 3729, 4605
 ö.-en 6893, 6899
 ö.-ende 3943, 7921
 ö.-ene 5771
 ö.-er 5824, 6242, 6773, 7218,
 8927
 ö.-mek 2632, 4319, 7550
 ö.-meyen 795
 ö.-meyene 5545
 ö.-mez 1136, 5936
 ö.-mezler 650
 ö.-müşem 826, 3130
 ö.-rem 6894
 ö.-seler 6895
 ö.-üb 5096, 5545, 6883
 ö.-üp 6877
 [= 34]
ölke ölke
 ö. 2686, 3581, 6908, 6909, 6910,
 6911
 ö.+de 1456
 ö.+ni 3417
 [= 8]
ölü ölü
 ö. 2556, 2630, 3136, 3944, 6312,
 6478, 6923, 6924, 6925, 6926,
 6927, 6928, 6929, 6930, 6931,
 6932, 6933, 6934, 8886
 ö.+den 6936, 6937
 ö.+dür 6930
 ö.+ler 6938
 ö.+lerden 6491
 ö.+lere 1232
 ö.+leri 6491, 6491
 ö.+lerin 930
 ö.+m 8365
 ö.+ne 6949
 ö.+nü 2632, 6950
 ö.+nün 6951, 6952, 6953
 ö.+sü 1013, 5786, 6955, 6956,
 6957
 ö.+südür 1839
 ö.+sünden 6450

ö.+süne 5849
 ö.+sünü 3900, 5172, 6260, 8715
 ö.+sünün 4356
 ö.+ye 2634, 6619, 6958
 [= 51]
ölülük ölülük
 ö.+ünden (ölülüyünden) 6444
 [= 1]
ölüm ölüm
 ö. 541, 872, 1229, 4269, 5324,
 6939, 6940, 6941, 6942, 6943,
 6944, 6945, 6945, 6945, 7132,
 8549
 ö.+den 4457, 6943, 6944, 6946
 ö.+dür 3599
 ö.+e 5212, 6947, 6948
 ö.+ü 232, 827, 856, 3828, 5385,
 6788, 6788
 ö.+ün 4458, 8863
 ö.+ünü 1273, 3774, 4809
 [= 36]
ömer hz. ömer
 ö.+e 147
 [= 1]
ömr ömür
 ö.+ü 2376, 2376, 3732, 4601
 ö.+üm 528
 ö.+ünde 4447
 ö.+ünden 559
 [= 7]
ömür ömür
 ö. 4060, 4789, 4818, 4819, 4819,
 6959, 6960, 6961, 6962, 6963,
 6964
 ö.+den 5056, 5135, 5206
 ö.+dendir 5904
 ö.+dür 6981
 ö.+e 7404
 ö.+e (ömrü) 7362
 ö.+ler 6965
 ö.+ü (ömrü) 321, 3653, 8177,
 8534, 8552, 8785, 8915
 ö.+ün (ömrün) 4059, 6966, 7722,
 8156
 ö.+üne (ömrüne) 6967
 [= 31]
öp- öpmek
 ö. 6968
 ö.-er 2304, 8303
 ö.-mekle 3457, 3458
 ö.-meyene 4978
 ö.-ürsen 6968
 [= 7]
ördek ördek
 ö. 6969, 6970, 6971, 7737
 ö.+i (ördeyi) 6972, 6973
 ö.+ten 6974
 [= 7]
örepe /..../
 ö. 6975
 [= 1]
örken örme ip

- ö. 6976, 6977, 7314
[= 3]
- ört- örtmek**
ö. 267, 6315, 6684, 7959, 7965
ö.-er 1364, 1449, 3557, 7965
ö.-müşler 59
ö.-se 8515
ö.-übler 59
[= 12]
- örtü örtü**
ö.+ye 8515
[= 1]
- örtülü örtülü**
ö. 121, 3983, 6978
ö.+dür 6965
[= 4]
- örüş yayılım, otlak**
ö.+ünde 4661, 6979, 7025, 7026
ö.+ünden 6980
[= 5]
- öskür- öksürmek**
ö. 1880
[= 1]
- öt- ötmek, şakımak**
ö.-er 3342, 4713, 5518, 6377
ö.-mez 1832, 5040
ö.-üb 6981
[= 7]
- ötkün üstün**
ö. 369
ö.+dür 3030
[= 2]
- ötrü ötürü, dolayı**
ö. 1314, 1325, 1539
[= 3]
- ötür- geçirmek**
ö. 724
ö.-dü 1317
[= 2]
- övlad evlat**
ö. 825, 1145, 2774, 3612, 6773,
6982, 6983, 6984, 6985, 6986,
6987, 6988, 8465
ö.+a 5825
ö.+da 2783, 6989, 6990
ö.+dan 6670
ö.+ı 8277
ö.+ım 1781, 1781
ö.+ına 7485
ö.+ıyığ 1556
ö.+lar 6991
[= 24]
- öy- öğmek, methetmek**
ö. 3529
[= 1]
- öyle öyle**
ö. 1663, 3695
[= 2]
- öyren- öğrenmek**
ö. 1764, 3256, 4974
ö.-di 3947
ö.-din 2959
ö.-diyim 3918
- ö.-en 645, 646, 4173, 4472
ö.-er 153, 188, 395, 2695, 4349,
4417, 5283, 6739, 6739, 7205,
7211, 8027, 8141
ö.-erler 3085
ö.-esen 2282, 6292
ö.-ir 2358, 2527
ö.-me 7227
ö.-mek 175, 964, 1284
ö.-memek 4970
ö.-meye 6992
[= 34]
- öyret- öğretmek**
ö. 2355, 4671, 8161
ö.-er (öyredir) 105, 4255, 8232,
8245, 8961
ö.-ir (öyredir) 1750, 2847, 8941
ö.-irik (öyredirik) 562
ö.-me 491, 5796
ö.-mek 4319
ö.-mezler 7178, 7499
ö.-sin 2350, 7967
[= 19]
- öyüd öğüt**
ö. 3767, 4205, 4207, 6324, 7469
ö.+den 1502
ö.+ü 6993
[= 7]
- öyün- öğünmek**
ö.-er 548, 548, 2453, 5878, 8397
ö.-ek 4821
[= 6]
- öyüt öğüt**
ö. 8751
[= 1]
- öz öz, kendi**
ö. 148, 165, 166, 233, 281, 331,
461, 575, 621, 891, 1020,
1237, 1788, 1789, 1789, 1802,
1991, 2027, 2034, 2082, 2313,
2355, 2437, 2454, 2486, 2684,
2766, 2853, 2892, 2954, 3080,
3088, 3108, 3220, 3221, 3323,
3493, 3554, 3696, 3697, 3755,
3792, 3817, 3817, 3900, 3902,
4014, 4144, 4258, 4346, 4661,
4792, 4833, 4986, 4987, 5053,
5055, 5055, 5072, 5076, 5079,
5080, 5090, 5125, 5126, 5127,
5128, 5128, 5137, 5138, 5141,
5155, 5159, 5160, 5161, 5162,
5163, 5164, 5165, 5166, 5167,
5168, 5169, 5170, 5171, 5172,
5173, 5174, 5178, 5179, 5180,
5181, 5187, 5188, 5191, 5192,
5200, 5201, 5203, 5211, 5226,
5226, 5226, 5226, 5230, 5242,
5243, 5244, 5356, 5397, 5529,
5532, 5604, 5604, 5613, 5613,
5692, 5700, 5701, 5709, 5723,
5877, 5888, 5898, 6007, 6008,
6020, 6072, 6131, 6289, 6316,
6762, 6762, 6950, 6968, 6994,

- 6995, 6995, 6996, 6997, 6998,
6999, 7000, 7001, 7002, 7003,
7004, 7005, 7006, 7006, 7007,
7007, 7008, 7009, 7010, 7011,
7011, 7012, 7013, 7014, 7015,
7016, 7017, 7018, 7019, 7020,
7021, 7022, 7023, 7024, 7025,
7026, 7027, 7028, 7029, 7030,
7031, 7032, 7033, 7034, 7034,
7042, 7055, 7058, 7059, 7078,
7092, 7110, 7117, 7186, 7325,
7559, 7560, 7569, 7571, 7673,
7688, 7792, 7854, 7871, 8004,
8062, 8118, 8191, 8244, 8283,
8456, 8464, 8567, 8651, 8651,
8801
- ö.+te 7656**
ö.+leri 6276
ö.+ü 148, 217, 254, 258, 364,
380, 669, 684, 1154, 1790,
1845, 1953, 2050, 2144, 2314,
2314, 2315, 2315, 2419, 2771,
2810, 2839, 3159, 3550, 3665,
3703, 4727, 4875, 4885, 4911,
5158, 5348, 5348, 5431, 5594,
5599, 5690, 5736, 5805, 6039,
6426, 6620, 6621, 6953, 7019,
7065, 7066, 7067, 7067, 7068,
7068, 7069, 7069, 7070, 7070,
7071, 7072, 7073, 7074, 7075,
7076, 7076, 7077, 7077, 7078,
7079, 7080, 7081, 7082, 7083,
7084, 7085, 7085, 7086, 7087,
7088, 7089, 7089, 7347, 7454,
7814, 8179, 8540, 8710, 8741,
8935
- ö.+üdür 307, 5737, 6519**
ö.+üm 587, 7090, 7091, 7092,
7093, 7863, 7863, 8969
ö.+ümden 3924, 3924, 4113
ö.+üme 3204, 7093, 7094, 7095
ö.+ümü 831, 2662, 7478
ö.+ümün 3918, 4590
ö.+ümüz 6137, 7096, 7097
ö.+ümüzünküdür 3404
ö.+ün 52, 563, 811, 1144, 1338,
1558, 1562, 2102, 3077, 3077,
4435, 4769, 5670, 6176, 6320,
6324, 7020, 7032, 7098, 7099,
7100, 7100, 7101, 7160, 7400,
7469, 8591, 8696, 8761
- ö.+ünde 5209, 7102**
ö.+ündedir 5177, 6622, 7922
ö.+ünden 1457, 1457, 2055, 3924,
3924, 3924, 3924, 4018, 4407,
4464, 5175, 5738, 6063, 6363,
7103, 7104, 7105, 7106, 7107,
7107, 8668, 8668
- ö.+üne 167, 380, 508, 788, 1066,**
1434, 1842, 1909, 2193, 2316,
2842, 2932, 3157, 3428, 3865,
4097, 4261, 4338, 5111, 5157,
5186, 5189, 5190, 5193, 5204,
- 5362, 5364, 5594, 5821, 5836,
6022, 6265, 6880, 7029, 7072,
7079, 7080, 7081, 7108, 7109,
7110, 7111, 7112, 7113, 7430,
7449, 7832, 7853, 8022, 8423,
8768
- ö.+ünkü 2273**
ö.+ünkünde 8837
ö.+ünkünü 7046
ö.+ünle 831
ö.+ünü 8, 44, 52, 168, 169, 324,
406, 445, 539, 605, 812,
1002, 1136, 1289, 2044, 2587,
2733, 3089, 3529, 3550, 3729,
3795, 3795, 4420, 4479, 4605,
4696, 4728, 4759, 4900, 5156,
5936, 5984, 6369, 6569, 6730,
6758, 7027, 7108, 7114, 7115,
7116, 7117, 7118, 7119, 7120,
7121, 7122, 7123, 7124, 7125,
7198, 7244, 7414, 7828, 8030,
8283, 8317, 8456
- ö.+ünün 2273, 7126, 8519**
[= 500]
- özge başka, başkası**
ö. 2800, 3664, 4240, 4241, 4386,
5546, 5553, 6996, 6997, 7002,
7010, 7011, 7017, 7030, 7035,
7036, 7037, 7038, 7039, 7040,
7041, 7042, 7043, 7044, 7045,
7046, 7047, 7048, 7049, 7050,
7814, 8322
- ö.+den 3748, 6316**
ö.+lere 6994, 7083
ö.+lerin 6341
ö.+ni 261, 5427
ö.+nin 128, 233, 720, 7018,
7028, 7033, 7051, 7052, 7053,
7054, 7055, 7056, 7056, 7057,
7058, 7059, 7126, 8299
- ö.+ninki 7060**
ö.+si 1293, 7014
ö.+sine 3384, 3384, 7084, 7113
ö.+sini 4834
ö.+ye 508, 3553, 3556, 5873,
6621, 7012, 7048, 7051, 7057,
7061, 7062, 7063, 7064, 7082,
7086, 7111, 7112
- [= 82]
- paça paça**
p. 5728, 5945, 5946
p.+sının 4084, 4084
[= 5]
- padşah padişah**
p. 1472, 7127, 7128
p.+ın 7129, 7130, 7131, 7132
[= 7]
- padşahlık padişahlık**
p. 4504
[= 1]
- pahıl kıskanç**
p. 170, 4425, 7133, 7134, 7135
p.+a 591, 7136

- p.+ı 6373, 6374
p.+ın 7137, 7138, 7139
[= 12]
- pahıllıg kiskançlık**
p. 378
[= 1]
- pahır bağır**
p. 1968
p.+ı 5428
p.+ın 5344
[= 3]
- pahla bakla**
p.+nın 4679, 7769
[= 2]
- pahlava baklava**
p. 1593
[= 1]
- pak pak, temiz**
p. 2701, 3367, 7706, 7713
[= 4]
- palan palan**
p. 849, 3122, 3721, 5982, 6093,
7140, 7140, 7140
p.+a 8116
p.+ı 3391, 3395, 3438
p.+ına 8116
[= 13]
- palanduz palanın hayvanın arkasına
gelen kısmı**
p. 8553
[= 1]
- palaz kilim, yaygı**
p. 2506
p.+a 7141
p.+ı 4394, 7273
[= 4]
- palçığ balçık**
p. 4697
p.+a (palçığa) 632, 1922, 2487,
3405, 3406, 3407, 3823, 7142,
8574
p.+da 4274
p.+sız 1106
[= 12]
- palçıklı balçıklı**
p. 8206
[= 1]
- palıd pelit, meşe palamutu**
p. 8857
p.+dan 6482
[= 2]
- paltar kalın giyecek**
p. 171, 4902, 6094, 6739
p.+ı 906
p.+ımı 4400
[= 6]
- pambığ pamuk**
p. 154, 295, 1272, 1929, 2494,
3361, 3883, 4616, 6095, 6103,
6141, 6157, 6821, 7143
p.+a (pambığa) 2464
p.+dan 3808
p.+ı (pambığı) 114, 7144
- p.+ın (pambığın) 6726
[= 19]
- papag başlık, şapka**
p. 562, 1038, 1049, 1064, 1937,
3567, 7145, 7146, 7147, 7148
p.+ı (papağı) 2664, 4094, 4820,
4991, 5901, 7149, 7151, 7152
p.+ım (papağım) 4934, 7153
p.+ımı (papağımı) 1974
p.+ımız (papağımız) 7154
p.+ını (papağını) 7150
p.+ını (papağını) 4737, 4960,
7155, 7156
p.+ının (papağının) 5893, 7157
[= 29]
- papagçı şapkacı**
p. 1059, 1068
p.+nın 7148, 7149, 7150
[= 5]
- papaglı şapkalı**
p. 1458
p.+ya 4257
[= 2]
- papagsız şapkasız**
p. 3905, 3909
[= 2]
- papış terlik, çarık**
p. 3720, 7841
[= 2]
- papuşsuz terliksiz**
p. 1106
[= 1]
- para para**
p. 2961, 3257, 7158, 7159
p.+dır 197, 3750
p.+n 7160, 7161, 7161
p.+sı 2961, 4132, 4325
p.+ya 1836
[= 13]
- parağ kapı bağı, kilit**
p. 3708
[= 1]
- paralıg paraya değer**
p. 6821, 6821
[= 2]
- parasız parasız**
p. 197
[= 1]
- parça parça**
p. 108, 1459, 5698, 8171
p.+sı 4252, 4290
p.+sıdır 6732
[= 7]
- parçala- parçalamak**
p.-dı 4161
p.-r 8272
[= 2]
- parçalan- parçalanmak**
p.-dı 6463
[= 1]
- parıldı- parıldamak**
p.-r 4252, 4274, 5680
p.-yan 5213, 7987

p.-yır 3566
[= 6]
partla- patlamak, çatlamak
p.-r 168
[= 1]
partlat- patlatmak, çatlatmak
p.-ar (partladar) 7559
[= 1]
pas pas
p. 5682
[= 1]
paslan- paslanmak
p.-maz 4139
[= 1]
paslı paslı
p. 7162
[= 1]
pasport pasaport
p. 1972, 1972, 7546
[= 3]
paşa paşa
p. 13
[= 1]
patava çorap
p.+sında 1997
p.+sından 1108
p.+sını 1995
[= 3]
pay pay
p. 476, 585, 591, 988, 2634,
4628, 5755, 5778, 5788, 6178,
6619, 6936, 7163, 7163, 7164,
7165, 7166, 7167, 7168, 7169,
7170, 7172, 8264, 8820
p.+a 948, 5796
p.+dan 1460, 7169, 7170
p.+ı 239, 1292, 1868, 4426,
7166, 7239
p.+ım 533, 4628
p.+ıma 4628
p.+ımın 7173
p.+ın 1293, 7171, 7172
p.+ından 7167
p.+ını 1441, 2823, 5744, 6179,
7173, 7174, 7174
[= 50]
payız güz, sonbahar
p. 7175, 8654
p.+da 1948
p.+dan 4443
p.+ın 7176, 8679
[= 6]
payla- pay etmek
p.-mazlar 2243
p.-r 6306
p.-yan 7167
p.-yanda 560
p.-yır 2273, 3856
[= 6]
pehin temel, esas
p.+idir (pehnidir) 7955
[= 1]
pehlevan pehlivan

p.+ı 7617
p.+ıdır 3480
[= 2]
pehriz perhiz
p. 1758, 2330, 6703
p.+i 3229
p.+ini 7177
[= 5]
peleng kaplan
p. 1446, 7201, 7541
p.+e 7178, 7215, 7541
[= 6]
pencere pencere
p.+den 6987
p.+dir 2859, 4539, 7699
[= 4]
pencşenbe perşembe
p.+nin 7179, 7180
[= 2]
pençe pençe
p. 7852
[= 1]
pendir peynir
p. 129, 2054, 6461, 7181, 7182,
7940, 8310, 8658
p.+den 5629, 7999
[= 10]
per kanat
p.+i 2557
[= 1]
perde perde
p. 3552, 5214, 7236, 7521
p.+ni 124
[= 5]
pergar ustalık
p.+a 4630
[= 1]
perseng persenk
p.+i 2611, 5225
[= 2]
pervane pervane böceği
p. 7808
[= 1]
perverdigar tanrı
p. 5620
[= 1]
pesin- pısmak, çekinmek
p.-mez 4343
[= 1]
peşe sanat, iş
p.+si 5795
p.+sidir 4671
[= 2]
peşiman pişman
p. 630, 3877, 4530, 7183, 7184,
7249, 7984, 8929
p.+dır 8995
[= 9]
peşimançılık pişmanlık
p. 5176, 5176
[= 2]
peşimanlık pişmanlık
p. 82

[= 1]
peşkeş hediye, armağan
 p.+in 7185
 [= 1]
peşman pişman
 p. 1341, 1602, 3950
 p.+cılık 82
 p.+dır 3142
 p.+lıdır 82
 [= 6]
peşmançılık pişmanlık
 p. 7579
 [= 1]
peşmanlık pişmanlık
 p. 5176, 7579
 [= 2]
peye ahır
 p.+de 6887, 7910
 [= 2]
peygamber peygamber
 p. 4329, 6688, 7186
 [= 3]
peygamberlig peygamberlik
 p. 7251
 [= 1]
peyik hıyar, acur
 p.+i 1615
 [= 1]
peyin gübre
 p. 3793
 p.+in 7187
 p.+ine 7188
 [= 3]
peyinli gübreli
 p. 6839
 [= 1]
peyinlik gübrelik
 p.+dır 3802
 [= 1]
peyman söz, yemin
 p.+ı 2967
 [= 1]
pezeveng pezevenk
 p.+in 7189
 [= 1]
pile- yakmak, tutuşturmak
 p. 6422
 [= 1]
pille basamak
 p.+den 6667
 [= 1]
pineçi nalıncı
 p.+nin 7190
 [= 1]
pinti pinti, tenbel
 p. 4183, 5675
 [= 2]
pir pir, yol gösteren
 p. 1455, 7191
 p.+imiz 5332
 p.+imize 7192
 p.+ini 7193
 [= 5]

pis kötü
 p. 66, 738, 1470, 1470, 1470,
 1808, 2106, 2185, 3774, 3975,
 7193, 7194, 8307, 8428, 8446,
 8462, 8463
 p.+dır 3623, 4433, 4433, 4433,
 4433, 7133
 p.+i 234, 6488, 7474
 p.+imiz 7058
 p.+ine 4361
 [= 28]
pislik kötülük
 p. 1066, 2888, 7368, 8498
 p.+e (pisliye) 210, 8498
 p.+i (pisliyi) 7195
 [= 7]
pişgah kaptan
 p.+dır 4046
 [= 1]
pişik kedi
 p. 1941, 2172, 3957, 5348, 5739,
 5740, 6338, 6383, 7196, 7197,
 7198, 7199, 7200, 7201, 7202,
 7203, 7204, 7205, 7206, 7207,
 7208, 7209, 7210, 7211, 7327,
 7541, 8031, 8614
 p.+den 1972, 4459, 7546
 p.+e (pişiye) 2402, 7212, 7550,
 8622
 p.+i (pişiyi) 222, 7213, 7214,
 7215
 p.+idir (pişiyidir) 8021, 8537
 p.+imiz (pişiyimiz) 4579
 p.+in (pişiyin) 3466, 7216, 7217,
 7218, 7219, 7220, 7221, 7222,
 7223, 8963
 p.+inden (pişiyinden) 7117
 p.+ini (pişiyini) 7224
 p.+iniz (pişiyiniz) 7225
 [= 55]
pişkah kaptan
 p. 1398
 [= 1]
pişro peşrev, taksim
 p. 8989
 [= 1]
piy iç yağı
 p. 5570, 5912
 [= 2]
piyada yaya, piyade
 p. 855, 3422, 3932, 4925, 5311,
 7226, 7227, 7228, 7415, 8228,
 8376
 p.+nın 860, 7229
 [= 13]
piyale piyale, kadeh
 p.+nin 7816
 [= 1]
piyan sarhoş
 p.+dır 6465
 [= 1]
plov pilav

- p. 605, 805, 4941, 7614, 7645,
7798, 7850, 8382, 8535
p.+dan 6461
p.+u 7230
p.+undan 233, 6559, 7018, 7126
[= 15]
- polad** çelik
p.+dan 770, 4275
[= 2]
- porsug** porsuk
p. 1618, 5364
[= 2]
- poz-**
p.-a 4005, 7891
p.-an 8666
p.-ana 7250
p.-anı 8668
p.-ar 1405, 1520, 1949, 2674,
5002, 6978
p.-aram 6809
p.-du 4650
p.-ma 2744
p.-maz 2302, 8265
p.-ur 8978
[= 17]
- pozul-** bozulmak
p.-ar 1582
p.-masın 7424
p.-maz 7919, 8682
[= 4]
- pöşeng** /.../
p.+in 7231
[= 1]
- puç** boş
p. 2869
[= 1]
- pul** para, pul
p. 173, 174, 265, 280, 354, 376,
376, 965, 1595, 1595, 1711,
1895, 1898, 2222, 2246, 2356,
2729, 2791, 3456, 4137, 5567,
5850, 6927, 7045, 7232, 7233,
7234, 7235, 7236, 7237, 7238,
7241, 7351, 7516, 7615, 7981,
8921
p.+a 1461, 6097, 6948
p.+dan 5612, 7239, 8237
p.+dur 7596
p.+la 245
p.+u 132, 172, 173, 174, 298,
3118, 3736, 4624, 5385, 5864,
6221, 6687, 6699, 7240, 7241,
7547
p.+um 6248, 6629, 7242
p.+un 265, 265, 2731, 7243,
7243, 8254, 8254
p.+una 5884
p.+unu 5844, 7244, 8317
[= 75]
- pullu** zengin
p. 1895
[= 1]
- pulsuz** fakir
- p. 1135, 1895, 2896
p.+dur 5304
[= 4]
- pusgu** pusu
p.+da 7245
[= 1]
- pust** post
p.+um 1367
p.+unda 746
[= 2]
- püf** nefes, üfleme
p.+üne 8987
[= 1]
- püfle-** üfleme
p.-ye 7740, 7740
p.-yer 8990
[= 3]
- püst** post
p.+üm 1340
[= 1]
- rahat** rahat
r. 6551, 7246, 7247, 7526, 7526
r.+ca 3701
r.+dur 8798
[= 7]
- rahatlıg** rahatlık
r. 7248
r.+ıdır (rahatlığıdır) 5935
r.+ın (rahatlığın) 8931
r.+ını (rahatlığını) 7028
[= 4]
- ramazan** ramazan ayı
r. 5042, 6836
[= 2]
- rast** rast, doğru
r. 2211, 2291, 4171, 5215, 5750,
5757, 6370, 6835, 7105, 7249
[= 10]
- razı** razı
r. 1353, 2892, 3941, 4225, 6248,
7450, 7450, 8939
r.+yam 6551, 6837
[= 10]
- rebb** rab, tanrı
r. 2084
[= 1]
- refig** arkadaş
r. 7810
r.+im 7810
[= 2]
- rehm** başışlama
r. 4670, 8376, 8914
r.+i 595, 3214
r.+idir 3214
[= 6]
- rehman** tanrı
r.+ı 135
[= 1]
- rehmet** rahmet, başışlama
r. 127, 183, 4013, 6415, 7250
[= 5]
- reis** reis
r. 1399

- [= 1]
reyyet raiyet, teba
 r.+e 7131
 r.+in 4921
 [= 2]
remmal falcı
 r.+dır 7251
 [= 1]
renc incinme, eziyet
 r.+i 7309
 [= 1]
rencber rençber, çiftçi
 r.+in 7252
 [= 1]
rende rende
 r. 7253, 7865
 r.+dır 3253, 3259
 [= 4]
rendelen- rendelenmek
 r.-meyib 7254
 [= 1]
reng renk
 r. 3747, 3749
 r.+dır 1154
 r.+i 51, 286, 3006
 r.+ime 7255
 [= 7]
reşid Reşit
 r. 268
 [= 1]
revan yolcu
 r.+dır 734
 [= 1]
reyhan reyhan çiçeği
 r. 4758
 [= 1]
rişhend alay etme
 r. 2012, 6048, 6069, 7256, 7298
 [= 4]
rişhendlik alaycılık
 r. 7257
 [= 1]
riza rıza
 r. 4125, 6186
 [= 2]
ruh ruh
 r. 7316
 r.+a 6497
 r.+un 1940
 [= 3]
ruhsuz ruhsuz
 r. 266
 [= 1]
ruzi nafaka, günlük yiyecek
 r. 7258, 7259, 7260
 r.+miz 7261
 r.+si 1119, 4407, 6024, 7262
 r.+sini 6039, 8132
 [= 10]
ruzigar zaman
 r. 4805
 [= 1]
rübend peçe
 r. 8168
 [= 1]
rüsvay rüsva
 r. 8550
 [= 1]
rüşvet rüşvet
 r. 3942, 7263, 7264, 7265
 [= 4]
rüşvethor rüşvet yiyen
 r.+un 7266
 [= 1]
rütbe rütbe
 r. 4000
 [= 1]
saat saat
 s.+ın 5216
 s.+la 4068
 [= 2]
sabah yarın
 s. 512, 1732, 1733, 1734, 1737,
 1738, 1739, 1740, 1741, 1766,
 1768, 4370, 5400, 7267, 8969
 s.+a 512, 515, 1736, 1742, 1745,
 1767, 1768, 1773, 4992, 7267,
 7268
 s.+acan 2594
 s.+dan 1328
 s.+ı 1743, 1774, 7269, 7890
 s.+ın 514, 7269, 7270, 7271,
 7272
 s.+kı 1744, 1770, 1771, 1772
 [= 41]
sabun
 s. 2338, 3367, 7273, 7274
 [= 4]
sac sac, hamur sacı
 s. 2565
 s.+a 4977
 s.+dır 3522
 s.+ı 5865, 5866, 5993
 s.+ına 5640
 [= 7]
saç saç
 s. 2262, 7275, 7276
 s.+ı 1564, 3821, 5878, 7277
 [= 7]
saç- saçmak
 s.-dı 490
 [= 1]
saçı saçı, saçılan şey
 s. 7278
 [= 1]
saçlı saçlı
 s. 5881
 [= 1]
sadağa sadaka
 s. 2659, 6479, 7279, 7280, 7281
 s.=dır 1814
 [= 6]
sade sade
 s. 7282
 [= 1]
sadelik sadelik

- s. 7283
[= 1]
- saf saf**
s. 7284, 7968
s.+a 5676
[= 3]
- saggal sakal**
s. 760, 1551, 4166, 5148, 5218,
5923, 6066, 7285, 7286, 7287,
7288, 7420, 8861
s.+a 1243, 3708, 5217, 7289,
7290
s.+da 5859, 7291
s.+dan 1241, 1242
s.+ı 738, 1554, 2842, 4794, 4874,
5022, 5218, 5229, 5927, 6069,
6477, 7292, 7293, 7920, 7925
s.+ım 7294
s.+ıma 7295
s.+ımı 7296, 7297
s.+ın 2996, 7298
s.+ına 5356
s.+ını 6924, 7299
[= 46]
- sagğallı sakallı**
s. 5219, 5274
s.+ya 5220
[= 3]
- saggız sakız**
s. 1182, 3585, 4155, 4242, 5073,
6399, 6499, 7300, 7301, 7304
s.+ın 1333
s.+ını 6760, 7302
[= 13]
- sagın- sakınmak, çekinmek**
s. 5306, 5338
[= 2]
- sağ sağ, sağlıklı**
s. 287, 592, 993, 1049, 1571,
1881, 2148, 3781, 3958, 4434,
5503, 6152, 7303, 7304, 7305,
7306, 7307, 7308, 7309, 7310,
7311, 7312, 7313, 7314, 8653,
8653
s.+a 7315
s.+dan 7576
s.+ı 179, 184
[= 30]
- sağ- sağmak**
s. 5579
s.-a 7412
s.-an 8879
[= 3]
- sağal- iyileşmek**
s.-ar 1240, 4146, 5048, 7532,
8586
s.-mayıb 5024
s.-maz 1240, 4146, 5048, 7532
[= 10]
- sağalt- iyileştirmek**
s.-ar (sağaldar) 7636
[= 1]
- sağım sağım, sağma işi**
- s. 2181
[= 1]
- sağlam sağlam**
s. 7316, 7316
[= 2]
- sağlamlık sağlamlık**
s.+ın (sağlamlığın) 7317, 7955
[= 2]
- sağlık sağlık**
s. 16, 5149, 7318, 7319, 7320,
7321, 7322
s.+ı (sağlığı) 1864, 2361
s.+ıdır (sağlığıdır) 3293
s.+ında (sağlığında) 7323, 7324
s.+ını (sağlığını) 1606
[= 13]
- sağol sağ ol, teşekkür**
s.+undan 3089
s.+unu 3089
[= 2]
- sağol- sağ olmak**
s. 2850
[= 1]
- sağrı sağrı, atın sağrısı**
s.+sına 6454
[= 1]
- sağsağan saksavaşan**
s. 7325, 7338
s.+lar 5797
[= 3]
- saha saha, meydan**
s. 1982
s.+ye 3415
[= 2]
- sahib sahip**
s. 2929
s.+ı 1351, 1924, 6238, 6503,
6661, 6754, 7618, 7619
s.+ından 5753, 6239, 7326
s.+ine 37, 3258, 3351, 5373,
5772, 6037, 7556
s.+ini 6134
s.+inin 7327, 7619
s.+isen 2525
s.+leri 5415
[= 24]
- sahibsiz sahipsiz**
s. 6910, 7328, 7329, 7330
[= 4]
- sahla- saklamak**
s. 18, 57, 556, 587, 1148, 1150,
1289, 1893, 1895, 1895, 1895,
2732, 4060, 4071, 4072, 4162,
4696, 5348, 6259, 7046, 7331,
7332, 7757, 8466, 8475, 8712
s.-dı 2692, 6305
s.-mag 2107, 3355, 3988, 4109,
4293, 7237, 7562, 8202
s.-magla 4681
s.-mağa 8799
s.-mayacağı 5489
s.-maz 1589, 3893, 4674, 5849,
5970

- s.-mazlar 5339
s.-r 328, 468, 849, 1299, 1939,
2575, 2607, 2811, 3467, 4382,
4851, 5456, 6015, 7996, 8436
s.-rlar 3736
s.-rsan 3612
s.-san 5348
s.-sın 1103, 1104
s.-ya 8286
s.-yan 2607
s.-yanın 7468
s.-yar 3635
s.-yarlar 5312
s.-yib 4259
s.-yıbsan 7860
s.-yım 1148
s.-yır 2284, 6000
[= 75]
- sahsı** saksı, çömlek
s. 2796, 6462
s.+ya 7333
[= 3]
- sahte** sahte
s. 445
[= 1]
- sakit** sessiz
s. 7334, 7335
[= 2]
- sal** yapmak
s. 6623
[= 1]
- sal-** bırakmak
s. 1347, 1802, 2452, 2948, 5669,
6718, 8168, 8818
s.-a 4629
s.-alar 653
s.-an 935, 3090, 4875
s.-anda 7216, 7836, 7836
s.-ar 318, 2130, 2609, 3107,
3935, 4145, 4213, 5145, 5417,
6753, 8030
s.-aram 3482
s.-arlar 7634
s.-dı 1359, 4630, 7221
s.-dılar 5479
s.-dın 4260, 4505
s.-ib 1643, 2676, 4606, 5371,
7668
s.-iblar 3128
s.-ır 5297
s.-ma 2337, 4229, 6767, 7267,
8317, 8559
s.-mag 1524, 2249, 4030, 4031,
4032
s.-malı 8424
s.-masa 1197
s.-maz 2034, 4413, 7805, 8539
s.-mazlar 201
s.-mır 7628
s.-mışam 3167
s.-mışlar 1834
s.-san 2556, 5793, 5813, 6717,
8066, 8543
- s.-sın 4069
[= 70]
- salam** selam
s. 1023, 1243, 1420, 1580, 2591,
3539, 3942, 4085, 5217, 5328,
5345, 6564, 6624, 7290, 7336,
7337, 8442
s.+a 1087
s.+ı 8121
[= 19]
- salamalek** selamunaleyküm
s. 7338
[= 1]
- salamat** selamet
s. 58, 6506, 7335, 7383, 7761
[= 5]
- salameleyk** selamunaleyküm
s. 951
[= 1]
- salammelik** selamunaleyküm
s. 951, 951
[= 2]
- salat** sela
s. 6952
[= 1]
- salatçı** sela okuyan
s.+nın 7339
[= 1]
- salavat** selavat
s. 7340
s.+a 7341
[= 2]
- saldırıl-** saldırıya uğramak
s.-an 4398
[= 1]
- saleh** salih
s. 3282, 3283
[= 2]
- salhım** salkım
s. 815, 949
[= 2]
- salın-** salınmak, cilve yapmak
s.-maz 2230
[= 1]
- salla-** sallamak
s. 4953
s.-sın 3401
[= 2]
- sallag** düşük, sallanan
s. 2021
[= 1]
- sallagburun** sarkık burun
s. 4916
[= 1]
- sallaghana** mezbaha
s. 7342
[= 1]
- sallan-** sallanmak
s. 4095
s.-a 3692
s.-ar 718
s.-ır 6328
[= 4]

- sallat- sallatmak**
s.-ib (salladı) 6214
[= 1]
- salyan şehir ismi, salyan**
s. 7343
[= 1]
- saman saman**
s. 518, 1462, 2384, 3103, 4162,
4767, 6534, 7344, 7345, 7346,
7347, 7725, 7847
s.+a 7344
s.+ı 3735, 7332, 8170
s.+ın 7348
[= 18]
- samanlık samanlık**
s. 5916, 7345, 8500
s.+a (samanlığa) 6569, 7221, 7223
s.+da 7221
s.+ı (samanlığı) 1227
[= 8]
- samur samur**
s.+a 3957
[= 1]
- san şöhret**
s. 796
[= 1]
- san- sanmak**
s.-ar 539, 2024, 3108, 4732, 4759
s.-dı 8
s.-ib 5122
[= 7]
- sana sana**
s. 2599
[= 1]
- sana- saymak**
s.-mag 5423
[= 1]
- sanc- vurmak**
s.-anda 5526
s.-ar 992, 3157, 4801, 5527
s.-aram 5526
s.-arım 5526
s.-dı 2456
s.-ib 5515
s.-mag 3157
s.-magdır 2966
s.-mayanı 7349
s.-maz 4154, 5532, 5555
s.-mazlar 7349
[= 16]
- sancıl- vurulmak**
s. 8011
s.-ma 5812
s.-misan 5811
[= 3]
- sandığ sandık**
s. 5601, 7350
s.+a (sandığa) 7620
s.+da 4233
s.+dır 122
s.+ı (sandığı) 114
[= 6]
- sanı- saygı göstermek**
s. 8039
[= 1]
- sanılı sayılı**
s. 7351
[= 1]
- sap ip**
s. 5273, 5807, 5809, 5819, 7352,
7353
s.+da 7451
s.+dan 1874, 7284, 7354
s.+dır 690, 2455, 2455, 3319
s.+ı 297, 338, 343, 716, 1017,
6959
s.+ıdır 2455, 7190
s.+ın 7355
s.+ını 1020
[= 24]
- sapan sapan, kuş sapanı**
s. 4164
[= 1]
- sapand kuş sapanı**
s. 4164, 4164, 6441
[= 3]
- sar ala doğan**
s. 3752, 7977, 7978, 7979
[= 4]
- sar- sarmak**
s.-ar 1161, 7868
[= 2]
- saral- sararmak**
s.-a 7356, 7356, 7357, 7357
s.-ar 50, 51, 1607
s.-ib 6413
[= 8]
- sarar- sararmak**
s.-ib 4269
[= 1]
- saray saray**
s.+a 6113
s.+dan 7281
s.+dır 6113, 6113
s.+ından 7055
[= 5]
- sarban kervancı**
s.+a 49
s.+ı 2507
s.+la 7358
[= 3]
- sarbansız kervancısız**
s. 932
[= 1]
- sargı sargı**
s. 5221
[= 1]
- sarı sarı**
s. 952, 2303, 7359, 7360, 7361
s.+dır 4004, 4004
s.+sı 5302, 7486
[= 9]
- sarıg sarık**
s. 5671
[= 1]
- sarı- sarılmak**

s.-ar 7723
s.-maz 5221
[= 2]
sarımsag sarımsak
s. 828, 2978
s.+la 7361, 8408
[= 4]
sarımsagdöyen sarımsak döven
s. 4915
[= 1]
sarıtdır- sardırmak
s.-ır 8831
[= 1]
sarsag sarsak
s. 7362
s.+lar 7363
[= 2]
sat- satmak
s. 847, 6152
s.-an 518, 530, 531, 2504, 2504,
2618, 3147, 5247, 6335, 6507,
6574, 8109
s.-ana 295, 1169
s.-andan 6246
s.-anın 532, 8111
s.-ar 2462, 7476, 8109
s.-aram 966
s.-ardım 1273
s.-arlar 1952, 2099, 6888
s.-dım 544
s.-ib 530, 936, 5472, 6026, 6335
s.-in 356, 7539
s.-ır 1776, 5925, 6205, 7496
s.-ırdı 1506
s.-ma 620
s.-mag 2619
s.-mayıbsan 8601
s.-mazlar 998, 1621, 1621, 4808,
6057
[= 48]
satıcı satıcı
s. 4199
s.+nın 6053, 6512, 8112
[= 4]
satıl- satılmak
s.-ar 3654
s.-ib 2893
s.-maz 245, 372, 1621, 1856,
1917, 2447, 2958, 8334
s.-mır 372
s.-sın 8403
[= 12]
satılma alınmış
s. 7364
[= 1]
satılıg satılık
s. 7774
[= 1]
savab sevap
s. 4104, 7365, 7366
s.+dan 3632
s.+ı 6604
[= 5]

savad okur yazarlık
s. 7367
[= 1]
savalan geciken
s.+a 716
[= 1]
savaş savaş
s.+a 2206
s.+dır 5051, 8121
s.+ı 3308, 8636
[= 5]
savaş- savaşmak
s.-an 7368
s.-anda 1895
s.-ar 8544
s.-dı 312, 814, 1216, 3785
s.-ır 4045
[= 8]
say hürmet, saygı
s. 2010, 7369
s.+la 206
[= 3]
say- saymak
s. 629, 2922, 7452, 7777
s.-anın 6336, 7370
s.-ar 2168, 5844
s.-arlar 1948, 3118
s.+ını (saydığını) 7452
s.-ır 7452
s.-ırdı 823
s.-madığın 7371
s.-mayanın 6336, 7370
s.-maz 7372
[= 17]
saye saye, gölge
s.+sinde 130
[= 1]
sayıl- sayılmak
s.-an 7373
s.-ar 2929
s.-maz 666, 4819, 8483
[= 5]
saz saz, karnış
s. 140, 771, 3332, 6971, 7374,
7375
s.+a 7374
s.+dır 685
s.+ına 7376
[= 9]
sazlı sazlık
s. 7377
[= 1]
se'y çalışma, iş
s. 5595
[= 1]
seadet saadet
s.+dır 3271
[= 1]
sebeb sebep
s. 1327, 1501, 4498, 6251
s.+dır 7815
s.+ine 4678
[= 6]

- sebebkar** kusur işleyen
s.+ın 7378
[= 1]
- sebet** sepet
s. 1463, 1947, 3923
s.+e 1413
[= 4]
- sebir** sabır
s. 1181, 6014, 7379, 7380, 7381,
7382, 7383, 7384, 7385, 7385,
7386, 7387, 7388, 7389, 7390,
7937, 7937
s.+in 7391
s.+in (sebrin) 5222
[= 19]
- sebirli** sabırlı
s. 152
s.+dır 8922
[= 2]
- sebr** sabır
s. 7932, 8030, 8551, 8966
s.+i 660
[= 5]
- seç-** seçmek
s.-e 7392, 7392
s.-ecekler 4668
s.-ende 365, 5766
s.-erler 6397
s.-ir 7017
s.-meliye 7392
[= 8]
- seda** seda, ses
s.+sı 4887, 4887
[= 2]
- sedaget** sadakat
s. 3299, 7393
[= 2]
- sefa** sefa
s. 1901, 4235, 4761, 4761
s.+dan 7275
s.+sı 4568, 5085
s.+sını 1180, 1902, 5827
[= 10]
- sefalet** sefalet
s. 1903, 7394
[= 2]
- sefasız** rahatsız
s. 2131
[= 1]
- sefer** sefer, yol
s. 7395, 8373
s.+den 4901
s.+e 7396, 8648
s.+i 4822
[= 6]
- sefre** sofrası
s.+si 5023
[= 1]
- sehavet** cömertlik
s. 7397
s.+i 8897
[= 2]
- sehavetli** cömert
s. 3887
[= 1]
- seheng** testi
s. 5223
s.+den 1797
[= 2]
- seher** sabah
s. 513, 1290, 3754, 3754, 3958,
5390, 5392, 6692, 7398, 7399,
7400, 7401
s.+ecen 4993
s.+in 7401
s.+inden 8450
[= 15]
- sehra** sahra, çöl
s.+da 2014, 7402
[= 2]
- sehvi** hata
s.+i 5224, 7403
[= 2]
- sekkiz** sekiz
s. 2655, 5001, 7404, 7405, 7406
[= 5]
- seksen** seksen
s. 7407
s.+inde 7408
[= 2]
- sel** sel
s. 353, 540, 2123, 2123, 2166,
2425, 3056, 4116, 4116, 5615,
5932, 7409, 8706, 8896
s.+dır 6009
s.+e 5091, 7523
s.+in 3211
s.+ler 6551
[= 19]
- selamet** selamet
s.+dır 6221, 7181
s.+tır 4780
[= 3]
- selbe** uzun sırık
s.+ni 7410
[= 1]
- selige** prensip
s. 6661
s.+sinden 8452
[= 2]
- seligeli** prensipli
s. 4386, 6503
[= 2]
- selimlik** doğruluk
s. 1896
[= 1]
- selve** uzun sırık
s. 6136
[= 1]
- semere** semere, ürün
s.+si 2430
[= 1]
- semir** seda
s. 6628
[= 1]
- semt** semt, yakın çevre

- s.+i 8515
s.+ine 332, 7715
s.+ini 8515
[= 4]
- sen sen**
s. 598, 828, 920, 1167, 1557,
1694, 1736, 1740, 2006, 2753,
2757, 2922, 2924, 2962, 3041,
3057, 3070, 3073, 3500, 3595,
3737, 4101, 4285, 4339, 4475,
4518, 4671, 4952, 4976, 5039,
5041, 5506, 5547, 5908, 5955,
6088, 6256, 6290, 6293, 6295,
6296, 6298, 6312, 6314, 6317,
6580, 6625, 6626, 6707, 6744,
6850, 7411, 7412, 7413, 7414,
7415, 7416, 7417, 7418, 7419,
7420, 7421, 7422, 7423, 7424,
7425, 7426, 7427, 7428, 7429,
7430, 7431, 7432, 7433, 7434,
7435, 7436, 7437, 7438, 7439,
7440, 7441, 7442, 7443, 7444,
7445, 7446, 7447, 7448, 7449,
7450, 7451, 7452, 7453, 7454,
7455, 7456, 7457, 7458, 7459,
7467, 7476, 7476, 7487, 7657,
7716, 7810, 8033, 8362, 8666,
8666, 8666, 8720, 8720, 8862
- s.+de 1702, 2740, 2740, 4110,
4299, 7488
- s.+den 923, 1973, 2285, 2285,
3645, 3837, 4032, 4588, 5276,
5321, 6268, 7159, 7388, 7460,
7461, 7462, 7463, 7478, 7592
- s.+e 261, 531, 546, 593, 723,
959, 960, 1140, 1718, 1740,
1759, 1768, 1780, 2350, 2562,
3039, 3072, 3146, 4004, 4004,
4112, 4285, 4397, 4928, 5342,
5672, 5911, 5962, 6324, 6325,
6447, 7064, 7095, 7464, 7465,
7466, 7466, 7467, 7468, 7469,
7470, 7775, 7967, 8033, 8363,
8564, 8564, 8969
- s.+edir 1738
- s.+i 261, 1148, 1256, 1466, 2189,
2347, 2623, 2685, 2924, 2938,
3484, 3550, 3690, 3737, 3884,
3949, 4485, 4602, 4668, 5389,
5783, 5932, 5932, 6151, 6317,
6796, 6796, 7438, 7476, 7477,
7478, 7479, 7480, 7481, 7514,
8032, 8292, 8613, 8773
- s.+in 598, 899, 995, 1084, 1275,
1713, 1752, 1824, 1863, 1865,
1932, 2423, 2424, 2493, 2758,
2800, 2880, 2962, 3039, 3081,
3463, 3902, 4306, 4897, 4897,
4897, 5972, 6339, 6340, 6340,
6344, 7345, 7441, 7447, 7482,
7483, 7484, 7485, 7486, 7716,
7803, 8839
- s.+indir 1707, 7345, 8299, 8336
- s.+inki 7487, 7488
s.+inle 2731, 7436
[= 278]
- sendel sandal ağacı**
s. 7595
[= 1]
- sene sene**
s. 1393, 7547
[= 2]
- senem güzel kız**
s. 6700, 6700
[= 2]
- senet sanat**
s. 3959, 7471, 7472, 7473
s.+in 7474
[= 5]
- senetkar sanatkar**
s.+in 7475
s.+lar 1685
[= 2]
- senlik senlik, bencil olmama**
s. 6347
[= 1]
- sensiz sensiz**
s. 7489
[= 1]
- sep- serpmek**
s.-en 820
s.-erler 3448, 3448, 7836, 7836
[= 5]
- sepil- serpilmek, saçılmak**
s.-meyen 7490
[= 1]
- ser baş**
s.+ine 6365
[= 1]
- ser- sermek**
s.-dim 279, 7733
s.-ib 6977
[= 3]
- seraser baştan başa**
s. 4369
[= 1]
- serçe serçe**
s. 1114, 1350, 1750, 3112, 7491,
7492, 7493, 7494, 7527
s.+den 3112, 3897, 7495
s.+lerden 7219
s.+ni 7496
s.+nin 5526, 7497, 7498
s.+ye 1750, 1866, 7499
[= 20]
- serçeşme çeşmenin gözü**
s.+den 5928, 5928
[= 2]
- serencam musibet**
s. 1464, 5508, 6451
[= 3]
- serf sarf, harcama**
s. 3251, 5836, 6188
[= 3]
- serhoş sarhoş**
s. 7500, 7501

- s.+a 7502
s.+dan 2317, 7503
s.+dur 2278
s.+san 5507
s.+u 2440, 6407, 6484, 7501,
7504, 7505
s.+un 2309, 2335, 7506, 7507,
7508
[= 18]
- serin** serin
s. 3751, 4227, 7996
[= 3]
- serinlik** serinlik
s. 3839
[= 1]
- serkeştik** serserilik
s.+inden (serkeştliyinden) 1165
[= 1]
- sermaye** sermaye
s.+dir 374
s.+sidir 8185
[= 2]
- sernic** sarnıç
s. 7509
s.+i 7754
[= 2]
- serp-** serpmek
s.-er 424
[= 1]
- serraf** sarraf
s. 647, 1920
s.+dan 4283
s.+dır 3051
s.+ıyam 6319
[= 5]
- sert** sert
s. 7510, 8675
[= 2]
- serv** selvi
s. 7511
[= 1]
- servan** kervancı
s. 2465
[= 1]
- servet** servet
s. 3277, 3294
s.+e 6627
[= 3]
- servi** selvi
s. 5248
[= 1]
- ses** ses
s. 1370, 3184, 3507, 4501, 4501,
4607, 5831, 6628, 7512, 7513,
7931
s.+de 4587, 4591
s.+dedir 4614
s.+i 603, 1058, 1376, 1760, 3018,
3074, 3091, 3091, 3804, 4243,
4243, 4243, 4938, 6480, 6615,
7029, 7339, 7888, 8061, 8239,
8991
s.+in 1524, 5940
- s.+inden 2558, 8239
s.+ine 5448
s.+ini 7030
[= 41]
- sessiz** sessiz
s. 4312
[= 1]
- sev-** sevmek
s. 5331, 7514
s.-di 4543
s.-diyinin 6010
s.-e 4244
s.-en 1884, 4563, 5630, 6121,
6122, 6795, 6795, 6997, 7826,
8790
s.-ende 4244
s.-ene 1, 7519
s.-eni 3092, 7514, 7519, 7520,
7522
s.-enin 4387, 4430, 7521
s.-er 520, 661, 1115, 1512, 1831,
2303, 3092, 4244, 4623, 4644,
4647, 6795
s.-erem 7522
s.-irsen 2524, 8750
s.-merem 7522
s.-meyen 8329
s.-meyeni 7522
s.-mez 403, 594
[= 46]
- sevda** sevda
s. 119, 2015, 7515, 7517
s.+nı 2246, 7453, 7516, 7517
s.+nın 7518
s.+sı 2446
[= 10]
- sevdasız** sevdasız
s. 2381
s.+lar 833
[= 2]
- sevgi** sevgi
s. 7523, 7524, 7525
s.+mize 2539
[= 4]
- sevgili** sevgili
s.+me 7526
[= 1]
- sevgisiz** sevgisiz
s. 326
[= 1]
- sevil-** sevimlik
s.-en 7520
[= 1]
- sevimli** sevimli
s.+si 8035
[= 1]
- sevin-** sevinmek
s.-dim 7527
s.-e 5743, 5743
s.-er 2722
s.-mek 4822
s.-sin 3780
[= 6]

sevinc sevinç
s. 3993, 7528, 7528, 8163

[= 4]

seyid seyyit
s. 7529
s.+e 2080, 6674
[= 3]

sıçra- sıçramak
s.-r 4620, 4627, 4627
s.-yar 2041
[= 4]

sığ- sığmak
s.-ar 1316, 3991
s.-mayan 4956
s.-maz 1315, 1318, 3991, 5498
[= 7]

sığalla- sıvazlamak
s.-rlar 4889
[= 1]

sığın- sığınmak
s.-ar 3027
[= 1]

sığırcın sığırcık
s. 4297
[= 1]

sığış- sığışmak
s.-ar 1316, 1412
s.-maz 1472
[= 3]

sıh- sıkmak
s.-ar 886
s.-ardım 2216
s.-ib 7530
s.-sa 2227
s.-salar 1819
[= 5]

sıhıl- sıkılmak
s.-a 7531, 7531
s.-dı 4956, 6750
[= 4]

sıhışdır- sıkıştırmak
s.-ma 7215
[= 1]

sın- kırılmak
s. 4096
s.-a 711
s.-an 7532, 7532
s.-anda 333, 334
s.-ar 330, 1050, 1050, 2169,
6686, 7697
s.-dı 297, 322, 1647, 1991, 2170,
3824, 5839, 5900, 6464
s.-maz 5223
s.-mışa 4715
s.-sın 1608, 7535
[= 25]

sına- sinamak, denemek
s. 1168, 1168, 2746
s.-r 5458
s.-yar 2709
[= 5]

sınan- sınınmak
s.-mamış 7533

[= 1]

sındır- kırmak
s. 1078, 4827
s.-ag 7569
s.-an 4938, 6165, 6573, 8078,
8079
s.-ar 1251, 2205, 2580, 2796,
3016, 4830, 6737, 6737, 7599
s.-arsan 1395, 4201, 4497, 4501,
6114, 8190
s.-dı 6883, 7586
s.-ır 5840, 7844
s.-ırsan 2439
s.-ma 1078, 2836
s.-mag 6382
s.-mağının 7957
s.-mazlar 2967
s.-san 3980
[= 34]

sınıg kırık
s. 4363, 6148, 7534
s.-ın (sınığın) 4363
[= 4]

sıpa sıpa
s. 337
[= 1]

sıra sıra
s.-dan 7536
[= 1]

sırğa küpe
s. 4612
[= 1]

sıyığ çorba
s. 7537
[= 1]

sızagan sivilce
s.+ı 7538
[= 1]

sızılta- sızlamak
s.-r 5803
[= 1]

sızla- sızlamak
s.-r 2399
[= 1]

siçan siçan
s. 928, 1927, 2120, 2551, 5294,
7197, 7202, 7220, 7539, 7540,
7541, 7542, 7543, 7544, 7545,
7547
s.+a 7200, 7541, 7546, 7547
s.+dan 7548, 7549
s.+ı 7209, 7550
s.+ın 1972, 7551
s.+lar 7203, 7207
s.+ların 7208
[= 29]

sidg sıdk, sadakat
s.+nen 7552
[= 1]

sidik sidik
s.+inin (sidiyinin) 7545
[= 1]

sidr sedir ağacı

- s. 7553
[= 1]
- sifariş sipariş**
s. 7554
[= 1]
- sil- silmek**
s.-dik 3102
s.-dim 7555
s.-ir 1492
[= 3]
- silah silah**
s. 7556
s.+la 7557
[= 2]
- silin- silinmek**
s.-mez 6282
[= 1]
- silkele- silkelemek**
s.-me 1295
s.-yir 985, 1296, 1329
[= 4]
- silkelen- silkelenmek**
s.-se 5398, 5398
[= 2]
- silkin- silkinmek**
s.-dim 7555
[= 1]
- sille sille**
s. 726
[= 1]
- sim gülmüş ip**
s. 6378
s.+i 7897
[= 2]
- sima sima, yüz**
s.+sı 7558
[= 1]
- sin mezar**
s. 6971
[= 1]
- sir sır**
s. 5997
[= 1]
- sirdaş sirdaş**
s. 3748, 3748
[= 2]
- sirke sirke**
s. 4963, 6502, 7559
s.+nin 7560
s.+ye 3622
[= 5]
- sirr sır**
s. 124, 1052, 3474, 5214, 6350,
7513, 7561, 7562, 7563, 7564
s.+i 5425, 5997, 7564
s.+ini 516, 2723, 2732, 2751,
2782, 3513, 3764, 5026, 5122,
6644, 7565, 8041
[= 25]
- sitem sitem**
s.+dir 5307
s.+in 5307
[= 2]
- siyaset siyaset**
s. 7566
[= 1]
- siz siz**
s. 1560, 2206
s.+de 4409, 7752, 7774
s.+den 4030, 8743
s.+e 867
s.+in 3021, 3021, 6403, 6705,
7567, 7568, 7569, 7591
s.+inkidir 1825
[= 17]
- sofi sofu**
s. 7570
[= 1]
- soğan soğan**
s. 774, 828, 1046, 6221, 7295,
7338, 7570, 7571, 7572, 7573,
7574, 7575, 8409, 8937
s.+ı 3555
[= 15]
- soh- sokmak**
s.-ar 1818, 2464, 4126, 4157,
4157, 5939
s.-arde-yir 4157
s.-ma 873, 1265, 1265, 1793,
1816
s.-sam 1033, 1034
s.-ur 7120
[= 15]
- sol sol**
s. 592, 3958, 7305, 7306, 7309,
7310, 7311, 7312
s.+a 7315
s.+dan 7576
s.+unu 179, 184
[= 12]
- sol- solmak**
s.-anda 4760
s.-ar 8242
s.-mayaydı 4269
s.-ub 6413
[= 4]
- solahay solak**
s. 7577
[= 1]
- soltan sultan**
s. 4236
s.+dır 4000
[= 2]
- soltanlık sultanlık**
s.+dır 1893, 7319, 7322, 7721
[= 4]
- son son**
s.+a 7578
s.+u 5245, 5365, 8268, 8268
s.+una 5151
[= 6]
- soncugla- zıplamak**
s.-masıdır 6082
[= 1]
- sonra sonra**

- s. 202, 692, 702, 756, 1007,
1471, 1731, 1731, 1802, 1820,
2008, 2513, 2533, 2546, 3233,
3406, 3529, 3530, 3531, 3532,
3533, 3534, 3536, 3537, 3538,
3539, 3540, 3542, 3543, 3688,
3773, 3806, 3820, 4272, 4376,
4376, 4376, 4806, 6068, 6171,
6311, 6410, 6681, 7355, 7622,
7647, 7652, 7777, 7975, 8054,
8055
s.+gı 7579
s.+kı 3546, 6509, 7579, 8286
s.+sı 8007
s.+ya 7580
[= 58]
- sor- sormak**
s. 1269, 4283, 4283, 5008, 5008,
5863, 5863, 8041, 8223
[= 8]
- sorag soru**
s. 5576, 7581, 7581
s.+dan 8905
s.+ı (sorağı) 3392, 5406, 5407
[= 8]
- sorğu sorgu, soru**
s. 2351, 3934, 7582
[= 3]
- soruş- sağa sola sormak**
s. 3414, 4283, 5863, 6433, 7243,
8352
s.-an 7583
s.-arlar 4309, 5845, 8835
s.-du 1523
s.-dular 1524, 1525, 2492, 2493,
3414, 6483, 7584, 7810
s.-ma 1015, 1258
s.-mamag 1268
s.-mayan 7583
s.-maz 2953, 3582, 4330
s.-ub 175
s.-ur 4400, 6299
s.-uram 6316
[= 30]
- sovgat hediye**
s.+ı 1620, 8596
s.+ın 7585
[= 3]
- sovrul- savrulmak**
s.-anacaktır 1280
s.-uncadır 1280
[= 2]
- sovsuz manasız uyak sözcüğü (?)**
s. 7621
[= 1]
- sovur- savurmak**
s. 513
s.-ar 3735
s.-arsan 2123
s.-mazlar 6156
s.-ur 4926
[= 5]
- sovuş- savuşmak**
s.-sun 4767
[= 1]
- soy- soymak**
s. 629
s.-a 1334
s.-arlar 4570, 5831
s.-ub 7586, 7586
[= 6]
- soyu- soğumak**
s.-du 8981
s.-maz 3842
s.-yaram 7159
[= 3]
- soyug soğuk**
s. 1549, 4069, 5631, 6110, 7147,
7278, 7587
s.+a (soyuğa) 6629
s.+u (soyuğu) 6609, 8024
[= 10]
- soyut- soğutmak**
s.-maz 3013
[= 1]
- söhbət sohbet**
s. 3879, 7588, 7589, 7590
s.+e 3661
s.+i 8538
s.+in 1393
s.+inin 7132
[= 8]
- sök- sökmek**
s.-mesi 6113
[= 1]
- sön- sönmek**
s.-dü 7591
s.-er 7987
s.-mez 1469, 7918
s.-üb 7811
[= 5]
- söndür- söndürmek**
s.-me 8569
s.-mek 3106, 4854
s.-mez 3713
s.-üb 6735
[= 5]
- söy- sövmek, küfretmek**
s.-en 2799, 6932
s.-er 661, 4356
s.-erler 8715
s.-le 45
s.-me 7594
s.-meyim 7594
s.-mez 6997
s.-üş 7596
[= 10]
- söyken- dayanmak**
s.-er 2204
s.-me 193, 193
s.-mek 5059, 6108
[= 5]
- söyle- söylemek**
s. 891, 891, 1465, 2414, 2670,
4610, 5342, 6438, 7622, 8467
s.-diyın 7622

- s.-diyine 7593
s.-diyini 388
s.-me 1365
s.-mek 581, 7592
s.-mez 388
s.-mezden 5341
s.-meze 5342
s.-r 352
s.-yen 2318, 4885, 5621
s.-yene 7593
[= 24]
- söylen- söylenmek**
s. 2413
[= 1]
- söylet- söyletmek**
s.-er (söyleder) 2389
[= 1]
- söyüd söğüt**
s. 351, 352
s.+den 7595
[= 3]
- söyüş küfür**
s. 7336
[= 1]
- söz söz**
s. 65, 68, 69, 137, 162, 186, 361,
369, 481, 488, 566, 1231,
1240, 1300, 1568, 1680, 1769,
1843, 1846, 2116, 2116, 2117,
2117, 2277, 2407, 2534, 2535,
2604, 2671, 2672, 2673, 2674,
2675, 2890, 2942, 2943, 2943,
3016, 3160, 3161, 3246, 3351,
3479, 3543, 3558, 3623, 4540,
4557, 4569, 4607, 4608, 4612,
4755, 4765, 4797, 4850, 4851,
5066, 5636, 5824, 5941, 6064,
6286, 6318, 6319, 6387, 6403,
6611, 6723, 6823, 6886, 6991,
7368, 7402, 7464, 7597, 7598,
7599, 7600, 7601, 7602, 7602,
7603, 7603, 7604, 7605, 7606,
7606, 7607, 7608, 7609, 7610,
7611, 7612, 7613, 7614, 7615,
7616, 7617, 7618, 7618, 7619,
7620, 7621, 7622, 7622, 7623,
7624, 7625, 7626, 7627, 7628,
7629, 7630, 7631, 7631, 7632,
7632, 7633, 7633, 7634, 7634,
7635, 7635, 7636, 7636, 7637,
7637, 7638, 7639, 7640, 7641,
7663, 7858, 7859, 8468, 8515,
8883, 8920
s.+de 3284
s.+den 182, 369, 445, 1636, 2536,
3910, 4001, 7641, 7658, 7877,
8472
s.+dür 1751, 7642
s.+le 1637, 2665, 6104, 7643,
7644, 7645
s.+ler 7646
s.+leri 3281
s.+lerin 822
- s.+lerle 1679
s.+ü 70, 194, 217, 235, 669, 691,
719, 764, 769, 770, 771, 821,
822, 1253, 1848, 2335, 2533,
2676, 3093, 3215, 3216, 3291,
3662, 3851, 3881, 4091, 4890,
5449, 5599, 5867, 6011, 6023,
6320, 7031, 7066, 7074, 7230,
7374, 7454, 7623, 7624, 7647,
7648, 7649, 7650, 7651, 7652,
7653, 7654, 7655, 7656, 7657,
7658, 7659, 8146, 8171, 8235,
8591, 8651, 8651, 8729, 8729,
8849
s.+üm 1658, 3743, 3743, 7294
s.+ümüz 7097
s.+ün 1769, 1919, 2654, 3006,
3368, 3743, 5225, 5226, 5270,
5284, 5424, 7619, 7660, 7661,
7662, 7663, 7664, 7665, 7666,
7667, 7668, 7669, 7670, 7671,
7672, 7673, 7674, 7675, 7676,
8147, 8395
s.+ünde 6622
s.+ünden 207, 6881, 8146
s.+üne 803, 804, 1686, 1699,
3217, 3359, 4170, 6022, 6217,
7109, 8122, 8530, 8837
s.+ünü 176, 468, 2417, 7030,
7032, 7033, 7056, 7057, 7677,
7678, 7679, 7680
s.+ünün 5075, 6007, 7619
[= 294]
- sözlü sözlü**
s. 7377
[= 1]
- sözsüz sözsüz**
s. 2702, 3481, 7801
[= 3]
- su su**
s. 80, 84, 203, 325, 414, 482,
500, 643, 700, 782, 911,
1051, 1171, 1224, 1305, 1306,
1308, 1377, 1466, 1516, 1537,
1549, 1783, 1797, 2040, 2197,
2230, 2231, 2254, 2259, 2428,
2657, 3135, 3168, 3225, 3231,
3302, 3321, 3520, 3679, 3716,
4169, 4462, 4464, 4507, 4588,
4594, 4729, 4730, 5068, 5110,
5163, 5173, 5227, 5282, 5296,
5429, 5509, 5575, 5575, 5880,
5928, 6032, 6049, 6118, 6148,
6188, 6411, 6436, 6517, 6675,
6973, 7182, 7276, 7346, 7346,
7396, 7456, 7508, 7534, 7600,
7625, 7681, 7682, 7683, 7684,
7685, 7686, 7686, 7687, 7688,
7689, 7690, 7691, 7692, 7693,
7694, 7695, 7696, 7697, 7698,
7698, 7699, 7700, 7701, 7701,
7702, 7703, 7704, 7704, 7705,
7706, 7707, 7708, 7709, 7710,

- 7711, 7712, 7713, 7714, 7715,
7716, 7717, 7718, 7718, 7719,
7991, 8028, 8060, 8072, 8401,
8617, 8707, 8755, 8756, 8810,
8845, 8969
s.+can 7722
s.+da 1005, 1013, 1796, 1887,
2781, 4007, 5223, 5228, 5385,
7697, 7723, 7724, 7725
s.+dan 877, 1006, 1011, 2835,
3738, 3982, 5012, 6473, 7003,
7726, 7727, 7728, 7729, 7730
s.+dur 6250
s.+lar 5656, 6313
s.+ları 2132, 4851, 7731
s.+larınız 7732
s.+lu 4729, 5124
s.+ya 521, 525, 1002, 1222,
2505, 3411, 4049, 4509, 5069,
5886, 6109, 6110, 6333, 6588,
7717, 7738, 7819, 8800
s.+yu 320, 682, 1009, 1160,
1171, 2286, 2378, 2380, 2382,
2451, 2460, 2761, 2778, 3624,
4900, 5741, 5804, 5919, 5920,
5946, 6165, 6807, 6807, 6810,
7176, 7718, 7739, 7740, 7741,
7956, 7996
s.+yun 240, 5282, 7716, 7742,
7743, 7744, 7745, 7746
s.+yuna 3451
s.+yundan 3712
s.+yunu 2227, 3244, 4160, 4731,
5430, 5430, 7530, 8684
[= 241]
- sual soru**
s. 5374, 7582
s.+ı 3934
[= 3]
- subar- sulamak**
s.-ır 2498
[= 1]
- subay bekar**
s. 1467, 7720
[= 2]
- subaylık bekarlık**
s. 7721
[= 1]
- suçlu suçlu**
s. 7414
[= 1]
- sula- sulamak**
s. 7964
[= 1]
- sulan- sulanmak**
s.-ar 8086
[= 1]
- sulu sulu**
s. 4933, 7701, 7733, 7733
[= 4]
- susa- susamak**
s.-dım 1171, 5282
s.-miş 7734
[= 3]
- susat- susatmak**
s.-ır (susadır) 2778
[= 1]
- susdur- susturmak**
s.-a 1287
[= 1]
- sustalab sessizce**
s. 7905
[= 1]
- susuz susuz**
s. 1791, 1791, 4410, 6141, 7735,
7736, 7736, 7737
[= 8]
- susuzlug susuzluk**
s.+u (susuzluğu) 3713
[= 1]
- sucar- sulamak**
s.-ır 2248
[= 1]
- suy soy**
s.+a 299
[= 1]
- suza- susamak**
s.-r 782
[= 1]
- suzu- susamak**
s.-yana 7741
[= 1]
- sübut ispat**
s. 8098
[= 1]
- sübutsz ispatsız**
s. 3668
[= 1]
- süd süt**
s. 443, 489, 665, 2049, 4271,
5574, 5575, 5583, 7509, 7747,
7748, 7749, 8057, 8169
s.+de 7750
s.+le 7751
s.+ü 5526, 5736
s.+ün 7756
s.+üne 8925
s.+ünü 5579
[= 21]
- südlü sütlü**
s. 774, 7752, 7753, 7754
s.+nü 7755
[= 5]
- südsüz sütsüz**
s. 6141
[= 1]
- süfre sofr**
s. 120, 4395, 6358, 6739
s.+de 2993, 7571, 7757, 7899,
8933
s.+den 7758
s.+ni 7759
s.+nin 121, 121, 123, 2092, 3510,
4388, 7760
s.+si 4387, 6375
s.+sıdır 6028

s.+sinde 7002
s.+sini 8540
s.+ye 1638, 4698
[= 25]
sükut sessizlik
s. 507, 7613, 7761, 7762
s.+a 2600
s.+la 7763
s.+undan 278
[= 7]
süleyman hz. süleyman
s. 3962
s.+a 7764
s.+ı 3516, 6520
[= 4]
sümsüm- yaltaklanmak
s.-mekden 5742
[= 1]
sümük kemik
s. 1362, 2643, 3444, 3446, 4637,
4667, 5504, 5706, 5779
s.+e (sümüye) 1238
s.+le 7751
s.+leri 7765
s.+ü 3463
s.+ü (sümüyü) 1122, 2580, 4563,
5743
s.+üne (sümüyüne) 3468, 7766
s.+ünü (sümüynü) 4357, 7766
[= 20]
sümüklü kemikli
s. 3541
[= 1]
sümüksüz kemiksiz
s.+dür 2580
[= 1]
süpür- süpürmek
s.-düm 7555
s.-er 7998
s.-erem 3482
s.-üm 4372
s.-ür 636, 3853
[= 6]
süpürge süpürge
s. 7767, 7997, 7998, 8162
s.+mdir 4023
s.+ni 6096, 7997
[= 7]
süpürül- süpürülmemiş
s.-memiş 1964, 3492, 5468
[= 3]
sür- sürmek
s. 306, 306, 7768
s.-en 2797
s.-er 2299, 5574
s.-meyen 5942
s.-sen 4054
s.-sün 2797
s.-ür 2140
[= 10]
sürme göz sürmesi
s. 3301, 7765
s.+ni 3850, 7769, 7770

[= 5]
sürt- sürtmek
s.-düler 484
s.-er 2555, 5926
s.-me 3850
s.-übler 483
[= 5]
sürü sürü
s. 1298, 1407, 2059, 2060, 5697,
5930, 7771, 7772, 7773, 7774,
7775, 7934, 8857
s.+den 7753, 7755, 7776
s.+lerin 8840
s.+nü 7777
s.+nün 43, 6077, 8287
s.+sü 3143, 5720
s.+ye 1468, 4662, 5414, 6126,
6127, 6140, 7778, 7779, 7780,
7938, 8117, 8977
[= 35]
sürün- sürünmek
s. 7141
s.-e 4312, 4312
[= 3]
sürüş- sürüşmek
s. 265
s.-en 1527
s.-er 1153
[= 3]
sürüdü- sürüttürmek
s.-erler 5771
[= 1]
sütun sütun
s.+udur 4316
[= 1]
sütül çiğ
s. 724, 1784
[= 2]
şabalıt kestane
ş.+dan 7781
[= 1]
şaban şaban ayı
ş. 5042
[= 1]
şabaş bahşiş
ş.+ını 7782
[= 1]
şad şad, şen
ş. 3941, 3941, 4432, 4432, 8261
[= 5]
şadlıg şadlık
ş. 1383, 4041, 7375
ş.+ına (şadlığına) 7783
[= 4]
şaftalı şeftali
ş. 519, 519, 5568, 7784
[= 4]
şaggul şakül
ş.+u 2257, 2263
[= 2]
şagird öğrenci, çırak
ş. 3630, 8128, 8128, 8130
[= 4]

- şah şah**
 ş. 2238, 3370, 3987, 4225, 6896,
 6909, 7522, 7785, 7786, 7787,
 7788, 7789, 7790, 7791, 7792,
 7792, 7793, 8146
 ş.+dan 8782
 ş.+ı 849
 ş.+ın 7795, 7796
 ş.+la 6321, 7798
 ş.+lar 6705
 [= 25]
- şahad kavga**
 ş. 2550
 [= 1]
- şahbaz şahbaz**
 ş. 7522
 [= 1]
- şahbudag Şahbudak**
 ş.+ın (şahbudagın) 5354, 5623,
 7794
 [= 3]
- şahgulu şakül**
 ş. 5807
 [= 1]
- şahı eski bir para birimi**
 ş. 6, 7, 8298
 [= 3]
- şahılıg bir şahılık**
 ş. 7127
 [= 1]
- şahid şahit**
 ş. 2235, 2250, 3263, 6407
 ş.+ı 8520
 ş.+i (şahidi) 2560
 [= 6]
- şahin şahin**
 ş. 2467, 7797
 [= 2]
- şahiven /.../**
 ş. 7788
 [= 1]
- şahlıg şahlık**
 ş. 2269, 2436, 6030
 [= 3]
- şahmerdan şahmerdan**
 ş. 2616
 [= 1]
- şahsenem Şahsenem**
 ş. 7799
 [= 1]
- şahşah şak şak, taklit söz**
 ş.+ı 544
 [= 1]
- şahıtalı soğuk**
 ş. 7791
 [= 1]
- şair şair**
 ş. 5254, 5255, 7800, 7801
 [= 4]
- şaiye söylenti, dedi kodu**
 ş. 7802
 [= 1]
- şalba direk**
 ş.+nın 7803
 [= 1]
- şalvar şalvar**
 ş.+ımdı 6706
 [= 1]
- şam ışık, kandil**
 ş. 1034, 4803, 6065, 7804, 7805,
 7806, 7807, 7808, 7810
 ş.+a 8770
 ş.+dan 978, 3483, 7810
 ş.+ı 3094, 3106, 4854, 4993,
 5377, 6347, 8569
 ş.+ın 7811
 ş.+ından 4439
 ş.+ını 6383
 [= 23]
- şamahı yer ismi, şamahı**
 ş.+da 7809
 [= 1]
- şamama küçük bir kavun cinsi**
 ş. 3625
 [= 1]
- şamsız ışıksız, kandilsiz**
 ş. 4440, 4803
 [= 2]
- şan şan, şöret**
 ş.+da 1016
 [= 1]
- şap şap**
 ş. 7812
 ş.+dayam 7812, 7812
 [= 3]
- şapalag şamar**
 ş.+ım (şapalağım) 6632
 ş.+nan 7813
 [= 2]
- şapke şapka**
 ş.+si 6465
 [= 1]
- şarap şarap**
 ş. 7812
 [= 1]
- şaşgın şaşkın**
 ş. 6630
 [= 1]
- şebnem çiğ tanesi**
 ş. 3826
 [= 1]
- şebpere yarasa**
 ş. 7814
 [= 1]
- şefa şifa**
 ş. 7815, 7816, 7817
 [= 3]
- şehir şehir**
 ş. 3323, 7818
 ş.+de 5011
 ş.+den 8373
 ş.+e 6092
 ş.+inde 6057
 [= 6]
- şehirli şehirli**
 ş. 622

- [= 1]
şehid şehit
 ş.+dir 5028
 [= 1]
şehs şahıs
 ş. 2894
 ş.+de 8329
 [= 2]
şeker şeker
 ş. 299, 299, 1085, 1165, 1170,
 3872, 7637
 ş.+i 7819
 ş.+ini 8395
 [= 9]
şekli şekili
 ş. 972
 [= 1]
şelale şelale
 ş.+sine 380
 [= 1]
şele yük
 ş. 933, 933, 7483, 7820, 8366
 ş.+ni 4478, 7821, 7822, 8366
 [= 9]
şelgem şalgam
 ş. 8085
 [= 1]
şem ışık, kandil
 ş. 1469, 7918
 [= 2]
şenbe cumartesi
 ş. 5518
 ş.+den 1950
 ş.+sini 6837
 [= 3]
şer kötü
 ş. 5333, 5336, 5338, 7823, 7824,
 7825, 7826, 7826, 7827
 ş.+e 8180
 ş.+i 514, 3963, 7271, 7828
 [= 14]
şerab şarap
 ş. 3959, 7829
 ş.+dır 926
 ş.+ın 7830
 [= 4]
şeraret kötülük
 ş. 5176
 [= 1]
şerbende kötü kul
 ş.+si 2969
 [= 1]
şerbet şerbet
 ş. 241, 5197
 ş.+den 2102
 [= 3]
şereb şarap
 ş. 5921
 [= 1]
şerefle- şereflenmek
 ş.-er 8728
 [= 1]
şerg şark
 ş.+in 968
 [= 1]
şeriet şeriat
 ş. 7470, 7831
 [= 2]
şerik ortak
 ş. 7832
 ş.+dir 8338
 ş.+em 7869
 [= 3]
şerikli ortaklı
 ş. 6281, 7833, 7834
 [= 3]
şert şart
 ş.+dendir 2974
 ş.+i 7835
 [= 2]
şes altı
 ş. 1966, 5252
 [= 2]
şey şey
 ş. 1471, 2439, 2586, 2586, 2588,
 2818, 2835, 2887, 2889, 2893,
 2897, 3814, 4073, 5229, 5230,
 5231, 5948, 6426, 6696, 7096,
 7836, 8256, 8256, 8797
 ş.+den 387, 8459
 ş.+dir 4409, 5003
 ş.+e 2955, 3212, 5144, 5232,
 5233, 5234, 6946, 8469
 ş.+i 1470, 2603, 4448, 4830,
 5155, 5235, 5236, 5237, 5386,
 7706, 8232, 8961
 ş.+in 1471, 5238, 5239, 5240,
 5241, 5242, 5243, 5244, 5245,
 5246, 8429
 ş.+lerin 8470
 [= 60]
şeyh şeyh
 ş. 5923, 8216
 ş.+ler 6705
 [= 3]
şeytan şeytan
 ş. 876, 1131, 1628, 1936, 3977,
 4329, 6247, 6937, 7837, 7838,
 7839, 7840, 7953, 8354
 ş.+a 1937, 6198, 6297, 7841
 ş.+dan 5333, 7828
 ş.+dandır 8463
 ş.+dır 6513, 7184
 ş.+ı 135, 6631, 7842
 ş.+ın 7843, 7844, 7845, 7846
 ş.+la 5929, 7847
 [= 32]
şıllag tekme, çifte
 ş. 1538, 3430, 3823, 3824, 3870,
 4475, 6950, 8853
 [= 8]
şıltag çifte
 ş. 4559
 [= 1]
şırıltı şırıltı
 ş.+sından 7745

[= 1]
şırşır şırşır
 ş.+dadır 1004
 [= 1]
şikar av
 ş. 744
 [= 1]
şikayet şikayet
 ş. 7848
 ş.+e 3937
 [= 2]
şille tokat
 ş. 6222, 7849, 7850, 7851
 ş.+msen 6632
 ş.+si 2934
 [= 6]
şir aslan
 ş. 1446, 1969, 3337, 7852, 7852,
 7853, 7854
 ş.+ane 7855
 ş.+dir 3337
 ş.+i 7855
 [= 10]
şiraz Şiraz
 ş.+a 6755
 [= 1]
şirçi şiracı
 ş.+si 3172
 [= 1]
şire sıra
 ş. 483
 ş.+ye 705, 4703, 6427
 [= 4]
şirin tatlı, şirin
 ş. 65, 71, 111, 111, 302, 982,
 990, 2232, 2430, 2588, 2672,
 2895, 4239, 4893, 4895, 4963,
 5602, 6367, 6636, 7272, 7379,
 7637, 7674, 7856, 7857, 7858,
 7859
 ş.+dir 981, 1854, 1855, 5193,
 6169, 6502, 6670, 7859, 8937
 ş.+i 99, 982, 5052
 ş.+in 181, 6430
 [= 41]
şirinlik tatlılık
 ş.+den 85
 [= 1]
şirvan Şirvan
 ş. 4904, 7790
 ş.+ı 7455
 [= 3]
şiş şiş
 ş. 3148, 6633
 [= 2]
şiş- şişmek
 ş.-di 4436
 ş.-er 4131, 5421, 8622
 ş.-me 1615
 [= 5]
şişe şişe
 ş.+dir 6114
 [= 1]

şişman şişman
 ş. 630
 [= 1]
şit tatsız
 ş. 775
 [= 1]
şitlik tatsızlık
 ş. 7783
 [= 1]
şiven ağlaşma
 ş. 1383
 ş.+e 4658
 ş.+i 6955
 [= 3]
şor tuzlu
 ş. 775, 3147
 ş.+dan 8309, 8763
 ş.+unu 8395
 [= 5]
şorba çorba
 ş. 775, 3001
 ş.+sı 8108, 8630, 8631
 ş.+ya 2119
 [= 6]
şö'le şüle, alev
 ş. 7807
 [= 1]
şöhret şöhret
 ş.+dir 3278
 [= 1]
şöhretlendir- şöhretlendirmek
 ş.-en 5597
 [= 1]
şuh şuh, alımlı
 ş. 522, 5655
 [= 2]
şulug karışık
 ş.+dur 5667
 [= 1]
şum tarla
 ş.+da 7835
 [= 1]
şup /.../
 ş. 7812
 ş.+da 7812
 ş.+dayam 7812
 [= 3]
şurup
 ş.+da 7812
 [= 1]
şücaet şecaat
 ş.+ini 7860
 [= 1]
şükür şükür
 ş. 1529, 2082
 [= 2]
şümür cellat
 ş. 8306
 ş.+dür 5569
 [= 2]
şüşe şişe
 ş.+dir 3980, 8190
 [= 2]

şüvalan Şüvalan

ş. 5260

[= 1]

ta denk, akran

t. 5343, 7861

[= 2]

ta'neli taneli

t. 7877

[= 1]

tab tahammül

t.+ı 8960

t.+ım 6629

[= 2]

tabag tabak, tepsi

t. 1012, 6322, 7784, 7894

t.+da 5484

t.+ı (tabağı) 7784, 7784

[= 7]

tabe tabi, bağı

t.+dir 888, 3691

[= 2]

tabib tabip, hekim

t. 8982

[= 1]

tac taç

t. 5991

t.+ıdır 1041, 3309, 4571

[= 4]

tacir tüccar

t. 8471

[= 1]

tag tevek, sarmaşık

t.+ı (tağı) 311

[= 1]

taggıltı takırtı

t. 5838

[= 1]

tagsır kusur, hata

t.+ı 4736

[= 1]

tağ tevek

t.+ı 1217, 3625

[= 2]

tah tevek

t. 2376, 6204

t.+ı 3625, 3625

t.+la 2376, 6204

[= 6]

tah- takmak

t. 297

t.-ar 272, 272, 5658, 5684, 8255

t.-san 3420

t. 4423

[= 8]

tahça dolap, sandık

t.+daki 7862

[= 1]

tahsır kusur

t.+ım 3304

[= 1]

tahsırkar günahkar

t. 4291

[= 1]

taht tahtt. 656, 1472, 5313, 7863, 7864,
8367

t.+a 3654, 8966

t.+da 1472, 6520

t.+ı 4982, 6671

t.+ım 3546, 3546, 4276, 4276

t.+ın 4276

t.+ına 3938, 6580, 7866

[= 20]

tahta tahta

t. 2367, 3228, 5838, 5874, 7904

t.+dan 13

t.+nı 7865

[= 7]

tala- talan etmek

t. 6256

[= 1]

talan talan

t. 6256

t.+ı 8945

[= 2]

talaşa telaşe

t. 3129

[= 1]

tale talih

t. 7867

t.+de 1097, 7922

t.+ı 6008

t.+yi 7868

[= 5]

talvar çardak

t. 4897

[= 1]

tamah tamah, kanmazlık

t. 730, 731, 1230, 7869

[= 4]

tamahkar tamahkar

t. 7870, 7871

t.+ı 7872

t.+ın 7873, 7874

[= 5]

tamahkarlık tamahkarlık

t. 7875

[= 1]

tamarzı kıscarç

t. 2169

t.+dan 7876

[= 2]

tamaşa temaşa

t. 2206, 8603

t.+dır 5743

[= 3]

tandır- tanıtım

t.-arsan 4402

[= 1]

tanı- tanımak

t. 6273, 7622, 7908, 8834

t.-madiğın 7878

t.-mag 472, 3847, 5893

t.-mah 1291

t.-malıdır 5585

t.-masa 2488, 6168

- t.-mayan 1701, 5029, 7124
t.-mayandan 7892
t.-mayanın 7193
t.-maz 1125, 1701, 2605, 7124
t.-mır 5748, 6052
t.-sın 827
t.-yar 432, 434, 647, 789, 979,
2438, 2488, 3035, 3088, 3609,
3812, 4723, 5280, 5525, 5570,
6134, 6168, 6759, 6854, 7698,
8191, 8481
t.-yarlar 198, 204, 205, 346, 846,
4086, 5891, 6243, 7911
t.-yib 7883
t.-yır 4542
t.-yırlar 4510
[= 58]
- tanın- tanınmak**
t.-ar 329, 1664, 1951, 2705, 3062,
4222, 4706, 4706, 5058, 5084,
5141, 5440, 5586, 5595, 8218,
8480
t.-mayınca 2944
t.-maz 171, 2944, 5595, 8490
[= 21]
- tanıt- tanıtım**
t. 605
t.-ar (tanıdır) 925
t.-ır (tanıdır) 605
[= 3]
- tanıtdır- tanıttirmek**
t.-arsan 5772
t.-ma 5773
[= 2]
- tanrı tanrı**
t. 275, 657, 1197, 1925, 2949,
3497, 7136, 7879, 7880, 7881,
7882, 7883, 7884, 7885, 7886,
7887, 7888
t.+dan 3810, 4584, 7889
t.+nın 1865, 7890, 7891
t.+sı 7912
t.+sın 7892
t.+ya 1234, 7894, 8017
t.+yca 2194
[= 29]
- tanrısız tanrısız**
t. 7893
[= 1]
- tap- bulmak**
t. 681
t.-ag 3990
t.-an 1995, 5965, 7480
t.-anda 7895
t.-andan 7355
t.-anı 5095
t.-anın 7896
t.-anıdır 3699
t.-ar 174, 380, 517, 851, 1177,
1995, 1997, 3388, 3646, 3865,
4418, 4506, 4825, 6049, 6200,
7387, 7426, 7648, 7682, 7718,
8799
- t.-arsan 5334, 6484
t.-dı 2316, 5850
t.-dim 2270, 6649
t.-dın 2754
t.-ib 4174
t.-im 1390, 1974
t.-ır 3556, 4678
t.-madı 5850
t.-mag 2693, 2693, 3360, 7505
t.-magdansa 2310
t.-malıdır 167
t.-masa 166, 912, 6216, 7909
t.-mayan 8641
t.-mayanda 7895
t.-mayib 1535
t.-maz 174, 390, 391, 2091, 2415,
3515, 5940, 5940, 8641, 8799
t.-mısan 8386
t.-sa 7570, 8387
t.-san 5134
[= 71]
- tapda- basmak**
t.-maz 4486
[= 1]
- tapdag kolay**
t. 8470
[= 1]
- tapıl- bulunmak**
t.-a 3145
t.-an 3699, 7896
t.-anda 3408
t.-ar 798, 1048, 1049, 1652, 1977,
2955, 3912, 5355, 5569, 5685,
6988, 7943, 8056, 8478
t.-dı 799, 2093
t.-madı 799
t.-mayan 287, 6790
t.-maz 798, 1685, 2375, 3314,
3405, 5063, 6988, 8056, 8807
t.-mış 8075
[= 33]
- tapşır- ödev vermek**
t. 1138, 2513, 8841
t.-dı 4494
t.-ib 4494, 4494
t.-ır 6331
t.-mag 4669
[= 8]
- tar tar**
t. 7897
[= 1]
- tarac davranış**
t. 6429
[= 1]
- tarazi terazi**
t.+sı 3037
[= 1]
- tarih tarih**
t.+i 7898
[= 1]
- tarla tarla**
t.+da 7899
t.+sında 7900

- [= 2]
tas tas
 t. 6090, 7901, 7903
 t.+a 6522
 t.+ı 991
 [= 5]
- tat tat**
 t.+ı 2031, 2031
 [= 2]
- tatos Tatos**
 t. 7902
 [= 1]
- tava tava**
 t. 3502, 7903, 7904
 [= 3]
- tavus tavus**
 t. 7905, 7906
 [= 2]
- tay denk, akran**
 t. 165, 1473, 2141, 4259, 7907
 t.+da 5900, 5900
 t.+dı 5332
 t.+ı 1572, 5126, 6008, 6008
 t.+ım 3326
 t.+ında 6142
 t.+ımı 166, 681, 851, 3388, 7908,
 7909
 [= 20]
- taylı arkadaşlı**
 t. 7909
 [= 1]
- tazı tazı**
 t. 6135, 6846, 7221, 7910
 t.+da 3939
 t.+lar 964
 t.+nı 7911
 t.+nın 7912, 7913
 t.+sı 5099
 t.+ya 2563, 2767, 2769, 4236,
 5670, 7915, 8055
 [= 17]
- tazısız tazısız**
 t. 7914
 [= 1]
- te'rif tarif**
 t. 209
 [= 1]
- te'rifle- tarif etmek**
 t.-yenle 2938
 [= 1]
- te'sir tesir**
 t. 3284
 [= 1]
- te'sirsiz tesirsiz**
 t. 3281
 [= 1]
- te'yin tayin**
 t. 8287
 [= 1]
- team yiyecek**
 t. 3540
 [= 1]
- tebib tabip**
- t.+ı 8590
 [= 1]
- tebiet tabiat**
 t.+dendir 7397
 [= 1]
- tebietli tabiatlı**
 t. 4324
 [= 1]
- tebil davul**
 t. 7916
 t.+de 7096
 [= 2]
- tecrübe tecrübe**
 t. 1351, 7917
 [= 2]
- tedarik tedarik, hazırlık**
 t. 1423
 [= 1]
- tedarük tedarik**
 t.+üne 2884
 [= 1]
- tedbir tedbir**
 t. 7919
 t.+le 2326
 [= 2]
- teğdir takdir**
 t. 7918, 7919
 [= 2]
- teğsir hata**
 t. 7920, 7921, 7922
 t.+ı 4496, 7923
 t.+im 7924
 [= 6]
- teğsirkar kusurlu**
 t. 7925
 [= 1]
- teğvim takvim**
 t. 6097
 [= 1]
- teher yol yordam**
 t. 2905
 [= 1]
- tek tek**
 t. 236, 1474, 1885, 3316, 3547,
 3941, 3941, 4076, 4662, 5569,
 5569, 5614, 5614, 6356, 6833,
 7926, 7927, 7928, 7929, 7930,
 7931, 7932, 7933, 7934, 7935,
 7936, 7937
 [= 27]
- tekamül gelişme**
 t.+ün 7390
 [= 1]
- teke teke**
 t. 1261, 7938
 t.+de 7939
 t.+den 2054, 7940
 t.+ye 7942
 [= 6]
- teker tekerlek**
 t.+in 7941
 [= 1]
- teki tek ki, keşke**

t. 6927, 7943
[= 2]
tekle- tek yapmak
t.-mesen 7944
[= 1]
teklid taklit
t. 3791
[= 1]
teklif teklif
t. 120
[= 1]
teklilik tek olma
t. 7945
[= 1]
tekne tekne
t. 7936
t.+de 236, 236
t.+deki 236
[= 4]
teknesil tek başına
t.+e 7929
[= 1]
tekrar tekrar
t. 7946
[= 1]
tekye tekke
t.+de 2440, 2935, 7505
t.+ye 4838
[= 4]
tel tel
t.+ini 2745
[= 1]
tele tuzak, kapan
t.+den 4321
t.+ye 2066, 4705, 4705, 8097,
8967
[= 6]
teleb talep
t. 6974
t.+e 8295
[= 2]
telef telef
t. 8368
[= 1]
teles- acele etmek
t.-er 946, 5309
t.-me 5607
[= 2]
telesen acele eden
t. 7947, 7948, 7949, 7950, 8269
t.+e 7951
t.+in 7952
[= 8]
telesik karışık
t. 7953
[= 1]
telli telli
t.+si 3202
[= 1]
temel temel
t. 6738
[= 1]
temiz temiz

t. 1150, 1589, 5290, 7954, 7998
t.+in 5738
[= 6]
temizle- temizlemek
t.-mez 6565
[= 1]
temizlik temizlik
t. 7955
t.+den 898
[= 2]
ten ten
t. 1209, 1209, 2707, 2707, 3777,
8832, 8832
[= 7]
enbeki
t. 1093, 5294
[= 2]
tenbel tenbel
t. 7956, 7957, 7958, 7959, 7960,
7961, 7962
t.+den 7963
t.+e 7964, 7965, 7966, 7967
t.+i 594, 1985
t.+idir 7787
[= 15]
tenbellik tenbellik
t. 7968
t.+den 7969
[= 2]
tend düz
t. 3426
[= 1]
tendir
t.+den 5629, 7999
t.+e 1527
t.+i 4865, 4866
t.+ini 7891
[= 6]
teng denk
t.+dir 7176
[= 1]
tengid tenkit
t. 1687
[= 1]
tep- tepmek, tekmelemek
t.-erler 1778, 3105
t.-mişem 3198
[= 3]
tepe tepe
t. 3875
t.+ni 2425
t.+sini 7971
t.+ye 6713, 8731
t.+yecen 6159
[= 6]
tepecik tepecik
t. 539
[= 1]
teper rahat
t.+i 4748, 7970
t.+in 271
[= 3]
teplik tekme, çifte

- t. 2691, 7972, 7973, 7973
 t.+e (tepiye) 1761
 t.+ine (tepiyine) 800
 [= 6]
- tepren-** kımıldamak
 t.-ince 7455
 [= 1]
- ter ter**
 t. 5451, 5649, 8033
 [= 3]
- tercüman** tercüman
 t.+ıdır 3996
 [= 1]
- tere** tereyağı
 t. 5964, 7974, 7974
 [= 3]
- teref** taraf
 t.+den 4491, 4785, 8990
 t.+dır 2087
 t.+e 7976
 t.+inden 8990
 [= 6]
- terfli** taraflı
 t. 8491
 [= 1]
- tereggi** terakki
 t. 1384
 [= 1]
- terek** terak, raf
 t. 7975
 [= 1]
- terazi** terazi
 t. 1710, 3083, 7976
 t.+dır 3052
 t.+si 3218, 7004
 [= 6]
- terk** terk
 t. 2435, 2435, 6964, 8455
 [= 4]
- terkin** terk etme
 t. 4512, 4513
 [= 2]
- terlan** şahin
 t. 3801, 5431, 7977, 7978, 7979,
 7980
 t.+a 4652
 t.+ı 522, 5655
 t.+ıdır 4375
 [= 10]
- terle-** terlemek
 t.-memiş 7981
 t.-meyen 8659
 t.-yese 641
 [= 3]
- terpen-** kımıldamak
 t. 423
 t.-ince 7459
 t.-me 6708
 t.-mez 1790
 [= 4]
- terpet-** kımıldatmak
 t. 7420
 t.-e (terpede) 5199
- t.-ende (terpedende) 351, 352
 t.-me 67
 [= 5]
- ters** ters
 t. 55, 3377, 8877
 t.+e 5649, 6261
 t.+ine 1324, 4835
 [= 7]
- teselli** teselli
 t. 5345
 t.+si 3599
 [= 2]
- teşti** testi
 t. 76672, 982
 [= 2]
- teşviş** boyun eğme
 t.+ler 4123
 [= 1]
- tez** tez, çabuk
 t. 76, 159, 738, 740, 752, 1599,
 2067, 2254, 2360, 2360, 2680,
 2735, 3005, 3107, 3268, 3352,
 3733, 3947, 3950, 4244, 4417,
 5033, 5392, 6158, 6158, 6759,
 7036, 7373, 7626, 7983, 7983,
 7984, 7984, 7985, 7985, 7986,
 7986, 7987, 7987, 7988, 7988,
 7989, 7989, 8109, 8242, 8269,
 8551, 8598, 8663, 8887
 [= 50]
- teze** taze
 t. 3484, 3484, 4608, 5957, 5958,
 6091, 6092, 6862, 7990, 7991,
 7991, 7992, 7993, 7994, 7995,
 7996, 7997, 7998
 t.+ce 7999
 t.+den 6088
 t.+dır 1010
 t.+si 5246, 6027
 t.+sini 1751
 [= 24]
- tezek** tezek
 t. 1092, 1559, 6303, 8000, 8198
 t.+i (tezeyi) 4699
 [= 6]
- tezele-** tazelemek
 t.-me 6086, 8197
 [= 2]
- tezelen-** tazelenmek
 t.-er 8270
 [= 1]
- tıh-** tıkmak, tıkamak
 t.-ar 4954
 t.-maz 154
 [= 2]
- tıha-** tıkamak
 t.-dılar 5838
 t.-maz 154
 t.-yib 4616
 [= 3]
- tımar** tımar, temizlik
 t. 838
 [= 1]

- tısbağa kaplumbağa**
 t. 2134, 8001, 8002
 t.+nı 8003
 t.+ya 190, 8004
 [= 6]
- ticaret ticaret**
 t. 5027, 8005, 8006
 t.+in 8007
 [= 4]
- tiflis Tiflis**
 t.+de 970
 t.+in 8008
 [= 2]
- tik- dikmek**
 t.-dir 5342
 t.-e 1395
 t.-en 810, 1246, 2259, 3076,
 3076, 3485, 5967, 7047
 t.-eni 3095
 t.-enin 3519
 t.-er 318, 736, 3342, 4860, 6040,
 6050, 7148, 7841, 8885
 t.-ersen 2928
 t.-ib 6816
 t.-ir 776, 1937, 6423, 7076, 7540
 t.-me 3077
 t.-mek 1249, 3327, 4671, 8019
 t.-mesi 6113
 t.-mez 5378
 t.-mezler 3720
 [= 36]
- tikan diken**
 t. 1878, 8009, 8010, 8011
 t.+ın 4757
 t.+ını 713
 [= 6]
- tikansız dikensiz**
 t. 4761
 [= 1]
- tikdir- diktirmek**
 t.-erem 5342
 [= 1]
- tike lokma, küçük parça**
 t. 480, 1261, 1261, 1475, 1476,
 1477, 1688, 3162, 3541, 3693,
 3816, 7468, 8012, 8013, 8014,
 8015, 8284
 t.+ni 1478, 1478, 8016
 t.+nin 1479
 t.+si 5999, 8017
 t.+sinde 89
 t.+ye 8015
 [= 25]
- tikil- dikilmek**
 t.-en 5376, 6392
 t.-ib 3899
 t.-memiş 6384
 t.-mesi 6113, 6113
 t.-mez 1461, 4624
 [= 8]
- tikili dikili**
 t. 8018
 [= 1]
- timsal örnek**
 t. 8472
 [= 1]
- tin köşe**
 t. 5569
 [= 1]
- tir mızrak**
 t.+i 3477, 7017
 [= 2]
- titre- titremek**
 t.-mek 8656
 t.-meye 10, 2274
 t.-mezsen 1897
 t.-yer 8659
 [= 5]
- tiyan ipek böcekliği**
 t.+da 6634
 [= 1]
- togguş- tokuşmak**
 t.-du 6463
 [= 1]
- toğlu toklu, erkek koyun**
 t. 2697
 [= 1]
- toh tok**
 t. 27, 29, 30, 32, 33, 35, 1387,
 1985, 3344, 3604, 3814, 4586,
 4586, 5861, 6138, 6372, 6507,
 8020, 8021, 8022, 8023, 8024
 t.+dan 63
 t.+dur 33, 317, 3833
 t.+lug 109
 t.+luğun 108
 t.+u 67
 t.+un 53, 91, 3834
 [= 32]
- tohluğ tokluk**
 t. 2072
 t.+dan 98, 8076
 [= 3]
- tohmag tokmak**
 t. 733, 1086, 1696, 6637, 7662,
 7678
 [= 6]
- tohta yular**
 t.+sını 8424
 [= 1]
- tohta- iyileşmek**
 t.-maz 4147
 t.-r 4147
 [= 2]
- tohu- dokumak**
 t. 4888
 t.-r 2143
 t.-yar 2050, 2304, 2304
 t.-yuram 2525
 [= 6]
- tohum tohum**
 t. 3153, 8025, 8025
 t.+undan 8949
 [= 4]
- tohun- dokunmak**
 t. 8280

- t.-ma 2808
t.-mazlar 102
t.-sa 2214, 4823, 4823
[= 6]
- tohut-** dokutmak
t.-ar (tohudar) 106
[= 1]
- top top**
t. 6069
t.+un 8239
[= 2]
- topal topal**
t. 7913, 8026, 8027
[= 3]
- toppuz topuz**
t.+u 8319
[= 1]
- topug topuk**
t.+a (topuğa) 2157
t.+umdan (topuğumdan) 699
t.+una (topuğuna) 8028
t.+unda (topuğunda) 3697
t.+undadır (topuğundadır) 7506
t.+undan (topuğundan) 8029
t.+unu (topuğunu) 5520
[= 7]
- tor ağ**
t.+a 1007, 3787, 4322, 8030
t.+una 8464
[= 5]
- torba torba**
t. 431, 781, 1480, 1639, 2559,
3003, 4956, 5658, 6306, 6306,
6538, 6803, 7549, 8369
t.+da 5814, 8031
t.-dan 3659
t.+sı 78, 850, 2596
t.+sıdır 7588
t.+sından 2592
t.+sını 7347, 8822
t.+ya 1640, 7195, 7627, 8721
[= 28]
- torba- torba**
[= 1]
- torbakeş torba düşkünü**
t. 7231
[= 1]
- torpag toprak**
t. 1700, 2991, 4595, 5603, 6707,
7874, 8032, 8033, 8034, 8035,
8036
t.+a (torpağa) 4252, 8037
t.+da 8041, 8933
t.-dadır 350
t.-dan 8075
t.-dı 2216
t.-ı (torpağı) 2971, 3345, 5533,
6013, 8038, 8039
t.-ın (torpağın) 8040, 8041
t.-ından (torpağından) 8278
t.-nan 8042
[= 28]
- tovla- tavlamak**
- t. 6572
[= 1]
- tovus tavus**
t. 7016
[= 1]
- toy düğün, eğlence**
t. 1124, 1980, 1981, 2457, 3724,
4998, 5879, 7339, 7465, 8043,
8044, 8045, 8046, 8047, 8048,
8049, 8052
t.+a 2325, 8050, 8051, 8052
t.+da 444, 3493, 3966, 4618,
8053
t.-dan 9, 8054, 8055
t.-dur 3449, 4220
t.-larda 7680
t.+u 2334
t.-umda 8070
t.-un 1980, 1980, 8071
t.-unda 5868, 8072, 8073
t.-undan 2895
[= 41]
- toysuz düğünsüz**
t. 8056
[= 1]
- toyug tavuk**
t. 54, 1022, 1120, 1481, 1482,
1770, 1946, 1958, 1962, 2485,
3491, 4167, 4295, 4390, 6000,
6174, 6699, 7206, 8057, 8058,
8059, 8060, 8061, 8062, 8063,
8064
t.+a (toyuğa) 7728, 8401
t.-dan 1772
t.-nan 8065
t.+u (toyugu) 4427, 7048, 8024,
8066
t.-umdur (toyuğumdur) 3798
t.-un (toyugun) 55, 642, 1550,
2331, 3161, 3739, 7497, 8047,
8047, 8067, 8068, 8069, 8872
[= 49]
- toz toz**
t. 3362, 3874, 4897, 6083, 6098,
8074
t.-dan 8075
t.+u 3662, 4890, 5366, 6616,
6717, 8956
t.-unu 2801
[= 14]
- töhmet töhmet, zan**
t. 6491
[= 1]
- tök- dökmek**
t. 1270, 2226, 3978
t.-dü 7072
t.-düm 5430
t.-eni 662
t.-er 310, 6788
t.-erem 114, 1220, 4930
t.-erler 284, 495, 3624
t.-ersen 6635
t.-me 1079

- t.-mek 414
 t.-mekle 4729, 7701
 t.-meye 3231
 t.-meyince 1781
 t.-mez 563, 8669
 t.-mezler 4730
 t.-se 1681
 t.-sem 1165
 t.-sen 1970, 1972
 t.-übler 2035, 3135
 t.-üm 8175
 t.-ür 310, 672, 1079, 1079, 1101,
 1413, 1729, 3460, 8116, 8394
 [= 41]
- tökül- dökülmek**
 t.-dü 665
 t.-e 3158, 6300
 t.-er 1797, 4538, 7685
 t.-sün 3160
 t.-üb 7366, 8704
 t.-ür 3854, 6166
 [= 11]
- töküntü döküntü**
 t.+sü 8652
 [= 1]
- töre- türemek**
 t.-di 20
 t.-r 4344
 t.-yer 4675
 [= 3]
- tövbe tövbe**
 t. 8076
 t.+si 8077
 t.+sini 8078, 8079
 [= 4]
- tövbekar tövbekar**
 t. 5133
 [= 1]
- tövla tavla**
 t. 2163
 t.+de 1483
 t.+nin 4353
 t.+si 1227
 t.+ye 8080
 [= 5]
- töyle tavla**
 t. 776
 t.+de 5681
 t.-dedir 3433
 t.+si 6376
 t.+ye 4181
 t.-yecendir 8077
 [= 6]
- traktor traktör**
 t.+a 8081
 [= 1]
- tufan tufan, fırtına**
 t. 3210
 t.+dır 3826
 [= 2]
- tufani çok büyük**
 t. 8262
 [= 1]
- tufansız fırtınasız**
 t. 2383
 [= 1]
- tula tazi**
 t. 1657, 1838, 1849, 3155, 4726,
 5780, 5781, 5800, 6129, 8082
 t.+dan 1960, 6139
 t.+nın 8083
 t.+sı 5851
 t.+sıdır 7350, 8049
 [= 16]
- tulla- fırlatmak**
 t. 8712
 t.-maz 4357
 t.-yır 562
 [= 3]
- tullan- fırlatılmak**
 t. 3529
 t.-an 5247
 t.-ar 4627
 [= 3]
- tulug tulum**
 t. 6480
 t.+u (tulugu) 1314
 [= 2]
- tum tohum**
 t.+u 6516
 t.+unu 3843
 [= 2]
- tuman pantolon**
 t. 954, 1535, 1801, 4028
 t.+a 6585
 t.+ı 6495, 8084
 t.+ında 1373
 [= 8]
- turab Turab**
 t. 6481
 [= 1]
- turp turp**
 t. 6567, 8085
 [= 2]
- turş ekşi**
 t. 4986, 6636, 6982, 8086
 [= 4]
- turşu turşu**
 t. 902
 t.+su 1758, 6703
 [= 3]
- tuş akran, denk**
 t. 6553
 t.+um 3326
 t.+una 7907
 t.+unu 166, 7908
 t.+uyla 165
 [= 6]
- tut dut**
 t. 1207, 7388, 8087
 t.+dan 697, 6812
 [= 5]
- tut- tutmak**
 t. 269, 270, 533, 1432, 1645,
 2608, 2767, 3156, 3228, 5317,
 5547, 7915

- t.-a 5486, 5940, 7978, 7978,
8536, 8536
t.-an 335, 852, 977, 1008, 1009,
2087, 3121, 3199, 4002, 4003,
4004, 4004, 6846
t.-anda 199, 2925, 5566
t.-anı 3011
t.-anın 978, 3096
t.-ar 286, 470, 909, 1000, 1566,
2054, 2285, 2925, 3011, 3097,
3684, 4087, 5099, 5196, 5257,
5348, 5918, 6223, 6539, 7174,
7262, 7779, 8509, 8510
t.-aram 7465
t.-arlar 207, 238, 2326, 3096,
4720, 4722, 5950, 6766, 6796,
6881, 7855
t.-arsan 2285
t.-du 304, 987, 8088, 8089
t.-duğu 3219, 4663
t.-duğun 6054
t.-duğundan 6055
t.-duğunu 840, 5832
t.-dular 3137
t.-ma 2586, 2900, 6259, 6277,
6835
t.-madı 8088, 8089, 8091
t.-mag 1369, 7475, 7940, 8134
t.-magdadır 5647
t.-mağa 6060, 7842
t.-masan 7476, 7476
t.-mayan 855
t.-mayanın 6836
t.-maz 119, 860, 2073, 3753,
3845, 4209, 4995, 5509, 5682,
6530, 7197, 7504, 7904, 7904,
7978
t.-mazlar 4159
t.-mazsan 7476
t.-musan 8092
t.-san 494, 1010, 2905
[= 125]
- tut-** tutmak
t.-tuğu 3624
t.-ub 2201, 2741
t.-unca 2769
t.-ur 1508, 2141, 2768, 3738,
4900, 5546, 7039
t.-uram 6837
[= 12]
- tuti** papağan
t. 8090
[= 1]
- tutivarı** papağanvari
t. 8090
[= 1]
- tutu** papağan
t. 8093, 8094
[= 2]
- tutul-** tutulmak
t.-an 3637
t.-ar 2004, 4797
t.-mamış 8095
- t.-mayan 8095
t.-mayınca 2677
t.-maz 1639, 1796, 2677, 3000,
4692
t.-ur 2798, 7031
[= 13]
- tutuş-** tutuşmak
t.-ar 6714
[= 1]
- tüfeng** tüfek
t. 2690, 2930
t.+den 1641
t.+e 6637
t.+in 8096, 8239
[= 6]
- tüfeyli** asalak
t. 6152
[= 1]
- tük** tüy
t. 1062, 1100, 2223, 2598, 2696,
5274, 5398, 7360, 8873
t.+den 5902, 7924
t.+dür 2485
t.+ü 1087, 1100, 2484, 2883,
4709, 4912, 7071
t.+ün 3137
t.+ünden 8391
t.+ünü 4664
[= 22]
- tüken-** tükenmek
t.-er 1594, 1596, 2881, 3662,
4890
t.-mez 2109, 2881, 3662, 4056,
4890, 8662
[= 11]
- tülkü** tilki
t. 674, 918, 1446, 2272, 2496,
3629, 4315, 4320, 4321, 4322,
4776, 5932, 6639, 7152, 7371,
8097, 8098, 8099, 8099, 8906
t.+nü 3604
t.+nün 4315, 5402, 8100, 8101
t.+sen 2962
t.+ye 8099
[= 27]
- tülkülük** tilkilik
t.+e (tülkülüye) 7125
t.+ünü 8098
[= 2]
- tümen**
t. 1163, 1163, 4251, 4254, 4254
t.+den 4085
t.+e 3901, 3901, 7775
[= 9]
- tümenlik** tümen değerinde
t. 8184
[= 1]
- tünbetün** gece gündüz
t.+dür 5679
[= 1]
- tünd** keskin
t. 7559
[= 1]

- tündleş- keskinleşmek**
t.-en 7989
[= 1]
- tünlük kalabalık**
t. 6949, 8231
[= 2]
- tüpür- tükürmek**
t.-düm 4102
t.-düyünü 6012
t.-en 8709
t.-enin 5356
t.-er 8709
t.-me 4538, 4731
t.-ürem 760, 760, 8861, 8861
[= 11]
- tüpürcek tükürük**
t.+i (tüpürceyi) 5356
[= 1]
- türe- türemek. üremek**
t.-r 6153
[= 1]
- türk Türk**
t.+ün 3591
[= 1]
- tüstü tütsü, duman**
t. 3571, 4946, 6729, 6733, 8102, 8568
t.+den 8103
t.+sü 914, 6717, 7348
t.+sünden 2, 4289, 4289, 8592
t.+süne 4289, 5630
t.+sünün 915, 1785
[= 18]
- uc uç**
u.+u 1811, 2871, 4011, 4920, 5815, 6638, 7803
u.+undan 652, 8092
u.+unu 5566, 5647, 7355
[= 12]
- uca yüce**
u. 743, 2130, 3254, 3846, 3846, 5248, 7511, 8104
u.+dır 573, 8313
u.+lara 8104
u.+nı 2817
u.+ya 536
[= 13]
- ucal- yücelmek**
u.-arsan 6284
u.-ırığ 3279
u.-ma 2071
[= 3]
- ucalığ yücelik**
u. 2128
u.+dır 2128
[= 2]
- ucbat sayesinde**
u.+ından 1783
[= 1]
- ucu manasız uyak sözcüğü**
u.+dur 74
[= 1]
- ucuz ucuz**
u. 364, 1136, 6696, 7160, 8105, 8106, 8107, 8108, 8109
u.+dur 8110
u.+u 6865
[= 11]
- ucuzlug ucuzluk**
u.+da 966, 967, 8111, 8112, 8113
u.+una (ucuzluğuna) 8092
[= 6]
- uç- uçmak**
u.-an 536, 7494, 8114, 8732
u.-anda 3874, 3874
u.-ar 193, 2779, 5125, 5126, 6119, 7612, 8034
u.-du 2165, 2173, 3896, 5872
u.-masa 3875
u.-sa 3477
u.-ursan 3846
[= 20]
- uçug uçuk, göçük**
u. 8115
[= 1]
- uçul- uçmuş, göçmüş**
u.-anda 3874
u.-mamış 2514
[= 2]
- uçur- yıkmak**
u.-ardı 572
u.-madiğı 572
u.-ub 4721
[= 3]
- uçurt- yıktırmak**
u.-an (uçurdan) 2499
u.-ma 3800
[= 2]
- uçuş uçuş, uçma**
u.+undan 3847
[= 1]
- ud- yutmak**
u. 1680, 2608, 5381
u.-a 3162
u.-ar 1716, 1716, 2486, 3761, 4006, 5741, 5743
u.-aram 2623
u.-arlar 8729
u.-du 1966, 6901, 8474
u.-duğunu 4640
u.-masa 1000
u.-muş 5816
u.-san 2395
u.-ur 181, 2508
[= 22]
- uğuz- yutulmak, yenilmek**
u.-ub 768, 6269
[= 2]
- uğursuz uğursuz**
u. 4411
[= 1]
- ula- ulumak**
u.-mağını 8117
u.-maz 4314
u.-r 5744, 5745

- u.-ya 4665, 4665, 5746, 5746,
8118, 8118, 8122, 8122
u.-yar 4882
[= 13]
- ulag** eçek
u. 1789, 2546
u.+a (ulağa) 5398, 8116
[= 4]
- ulduz** yıldız
u. 4724, 5534, 6452, 7990, 8119,
8120
u.+a 415, 6138
u.+u 8121, 8689
u.+un 868
u.+una 2176
[= 12]
- ulfa** Ulfa
u. 2143
[= 1]
- ulu** ulu
u. 8122
[= 1]
- ululug** ululuk
u. 6623
[= 1]
- um-** ummak
u.-a 8123, 8123
u.-an 3462, 7170, 8125
u.-ar 3959, 5778, 5788
u.-duğu 6123
u.-duğunu 4389, 8263
u.-mag 64, 2321
u.-mazlar 7169
u.-ur 6936
u.-ursan 3413, 7892
u.-ursansa 8487
u.-urug 1561
[= 18]
- umac** ovmaç
u. 5037, 7082, 7113, 8124
[= 4]
- un un**
u. 2552, 2558, 3362, 4259, 4358,
6098, 7403, 8505
u.+dur 6576
u.+ları 5961
u.+u 2552
u.+um 1343, 2799
u.+umu 8126
[= 14]
- unçu** uncu
u. 8370
[= 1]
- unlu** unlu
u. 8199
[= 1]
- unut-** unutmak
u. 2417, 3381
u.-ar (unudar) 6408
u.-dun 366
u.-ma 812, 2417, 3104, 5933
u.-madı 2012
u.-maz 6467
- [= 10]
- urug** manasız uyak sözcüğü
u. 889
[= 1]
- usan-** usanmak
u.-ardı 2665
u.-maz 9
[= 2]
- usta** usta
u. 754, 6330, 7094, 7629, 8127,
8128, 8128, 8129, 8130
u.+dan 3630
u.+sı 8718
u.+sının 5143, 5231
[= 13]
- ustad** üstat
u. 3630
u.+ı 5083, 5083
u.+ına 8131, 8132
[= 5]
- ustakar** usta
u.+ın 8133, 8134
[= 2]
- ustazen** ustabaşı
u. 6330, 7094
[= 2]
- uşag** çocuk
u. 9, 22, 151, 406, 1771, 2273,
3686, 4163, 4324, 4388, 4707,
5707, 6261, 7299, 8135, 8136,
8137, 8138, 8139, 8140, 8141,
8142, 8143, 8144, 8145, 8146,
8147, 8148, 8149, 8150
u.+a (uşağa) 443, 3490, 6115,
8159, 8160, 8161
u.+dan 4974, 6299, 7667
u.+dır 3510
u.+ı (uşağı) 4245, 4636, 5193,
5312, 8162, 8163
u.+ın (uşağın) 1414, 2953, 3582,
6255, 8164, 8165
u.+ından (uşağından) 7049
u.+la 8151
u.+lar 502, 8152, 8153
[= 55]
- uşagli** çocuklu
u. 8154, 8155
[= 2]
- uşagliğ** çocukluk
u. 1762, 8156
u.+a (uşagliğa) 1353
u.+da 8157, 8158
[= 5]
- utan-** utanmak
u. 4442, 5753, 8166
u.-ar 141, 2319, 4376, 6006, 8205
u.-dı 322
u.-ma 1485
u.-masan 5753
u.-maz 141, 433, 610, 2319,
4548, 4548, 8257
u.-mazdan 4442, 8166
[= 20]

- utancag utanma**
u.+ın (utancağın) 8167
[= 1]
- utandır- utandırmak**
u.-mag 2937
u.-maz 2683
u.-san 8168
[= 3]
- uy- uymak**
u.-ar 2477
u.-mag 8943
u.-masa 2477
u.-maz 8923
u.-mazlar 8379
[= 5]
- uyan- uyanmak**
u.-ib 3020
[= 1]
- uyuş- anlaşmak**
u.-ar 8169
u.-maz 8169
[= 2]
- uyuşdur- denk getirmek**
u.-an 3303
[= 1]
- uzad- uzatmak**
u.-arsan 7650, 7659
[= 2]
- uzadıl- uzatılmak**
u.-maz 3099
[= 1]
- uzag uzak**
u. 2450, 2450, 2482, 3049, 3206,
5563, 5934, 6326, 6349, 6391,
6598, 7114, 8170, 8171, 8172
u.+a (uzağa) 621, 8414
u.+da 7128, 8520
u.+dakı 8415
u.+dan 3018, 3469, 5280, 5406,
8173, 8416, 8991
u.+ı (uzağı) 7001, 7015
u.+lardan 5407
[= 30]
- uzaglaş- uzaklaşmak**
u.-mag 8174
[= 1]
- uzak uzak**
ü. 4527, 4556
[= 2]
- uzan- uzamak**
u. 8175
u.-an 3098
u.-ar 1587, 2368, 7275, 7275,
7605, 7664
u.-ib 7553
u.-ır 3436
u.-maz 3098
[= 11]
- uzaş- ayrılmak**
u. 8508
[= 1]
- uzat- uzatmak**
u. 874, 3220, 8850
- u.-an (uzadan) 1849, 3435
u.-ar (uzadar) 2526, 7177
u.-dı 813
u.-ib (uzadı) 3435
u.-ılan (uzadılan) 2581, 3099
u.-ılmaz (uzadılmaz) 2581
u.-ma 707
u.-mazlar 6402
[= 14]
- uzun uzun**
u. 321, 871, 997, 1595, 1644,
1645, 2609, 2793, 3194, 3227,
3981, 4081, 4089, 4505, 5249,
5299, 6477, 6495, 6976, 8176,
8177, 8178, 8179, 8479, 8838
u.+dur 1950, 3186, 3220
u.+u 5424, 5608, 7671
u.+un 4505
[= 32]
- uzuncu geveze**
u. 2600
[= 1]
- uzundraz uzun boylu**
u. 8180
[= 1]
- uzungulag**
u. 3394, 8181
[= 2]
- uzunsaggal**
u. 8182
[= 1]
- ü ve**
ü. 5572, 6378
[= 2]
- üç üç**
ü. 613, 1114, 1496, 2740, 2897,
4504, 8183, 8184
ü.+de 1213
ü.+ecen 6059
ü.+ü 581, 2010
ü.+üncüsü 5466, 5506
ü.+ünde 847
[= 15]
- üçün için**
ü. 172, 172, 185, 185, 298, 667,
827, 899, 899, 945, 1100,
1187, 1408, 1450, 1953, 2235,
2235, 2342, 2343, 2771, 2839,
2949, 3835, 3839, 3899, 4135,
4562, 4562, 4733, 4910, 4910,
5501, 5758, 5758, 5837, 5946,
5966, 5969, 6062, 6342, 6343,
6399, 6491, 6587, 6904, 7082,
7083, 7084, 7147, 7447, 7590,
7590, 7628, 7629, 7629, 8138,
8174, 8696, 8772
ü.+dür 280, 1117, 2774, 3360,
3835, 3839, 4342, 4611, 4733,
5412, 5488, 5501, 5980, 6939,
7147, 7792, 7831
ü.+e 6000
[= 78]
- üfle- üfleme**

- ü.-ye 7750, 7750
 ü.-yer 8990
 [= 3]
üfür- üfürmek
 ü.-dü 8707
 [= 1]
ülema alimler
 ü. 1810
 [= 1]
ülgüc ustura
 ü. 1282
 ü.+dür 2395
 [= 2]
ümid ümit
 ü. 700, 723, 1562, 2826, 4440,
 5761, 6137, 6513, 6863, 8185,
 8186
 ü.+dir 5598
 ü.+i 7252
 ü.+im 4358
 [= 14]
ümitsiz ümitsiz
 ü. 8187
 [= 1]
ümman umman
 ü. 2029
 [= 1]
ün ün, san
 ü.+ü 5447, 6878, 8881
 [= 3]
ürcah düşmek
 ü. 1150
 [= 1]
ürek yürek
 ü. 68, 2037, 3842, 4228, 6961,
 6972, 8188, 8189, 8190, 8191,
 8192, 8193, 8749
 ü.+de 1486, 2586
 ü.+den 208, 1051, 6282, 6797,
 7276, 8194
 ü.+e (üreye) 7289, 8194
 ü.+i (üreyi) 219, 663, 1069, 1487,
 1978, 2336, 3751, 3821, 3852,
 4246, 4666, 5450, 6602, 8215,
 8585
 ü.+im (üreyim) 2538, 8195
 ü.+ime (üreyime) 6304
 ü.+imin (üreyimin) 7385, 8196,
 8197
 ü.+in (üreyin) 2582, 8204
 ü.+inde (üreyinde) 2930, 2930,
 4382, 4382, 4430, 5195
 ü.+indedir (üreyindedir) 2336
 ü.+indikini (üreyindikini) 237
 ü.+inden (üreyinden) 5173, 5351
 ü.+ine (üreyine) 462, 1996
 ü.+ini (üreyini) 2217
 ü.+inin (üreyinin) 3233
 [= 60]
ürekli yürekli, yiğit
 ü. 2217
 [= 1]
ürfan irfan
- ü. 3971
 [= 1]
ürk- ürkmek
 ü.-er 4450
 [= 1]
üst üst
 ü.+de 1346, 2016, 6576, 8965
 ü.+e 155, 260, 331, 944, 1472,
 1829, 2133, 2145, 2148, 2172,
 2203, 2218, 2363, 2416, 2494,
 2494, 2550, 3027, 3034, 3100,
 3135, 3140, 3245, 3245, 3409,
 3696, 3696, 3999, 4502, 4575,
 4982, 5031, 5140, 5140, 5140,
 5156, 5371, 5817, 6380, 6401,
 6557, 6828, 6838, 6977, 7173,
 7440, 7746, 8003, 8063, 8164,
 8217, 8217, 8647, 8814
 ü.+edir 2233, 8301
 ü.+elik 6538
 ü.+en 3410
 ü.+eyem 8009
 ü.+ü 640, 640, 641, 3466, 4474,
 5146, 8008, 8198
 ü.+üm 640
 ü.+ümden 3138, 6877
 ü.+ümden 3138, 6877
 ü.+ümü 8199
 ü.+ün 641
 ü.+ünde 199, 1482, 2134, 3696,
 4589, 5817, 5817, 5855, 6698,
 7863, 8301, 8301
 ü.+ündedir 2095
 ü.+ündeki 8357
 ü.+ünden 1092, 1174, 2130, 2397,
 3603, 5319, 6567, 7173, 8250,
 8394
 ü.+üne 2041, 5693, 5745
 ü.+ünedir 883
 ü.+ünü 552, 698, 1172, 3583,
 8738
 [= 110]
üstelik üstelik
 ü. 2096, 7903
 [= 2]
üstün üstün
 ü.+dür 368, 369, 373, 3031, 8239
 [= 5]
üşü- üşümek
 ü.-mese 4353
 ü.-mez 4756
 ü.-yer 8677
 [= 3]
ütür- tütsülemek, ütölemek
 ü.-em 5728
 [= 1]
üyüd- öğütme
 ü. 6324, 7469
 ü.-er 1716
 [= 3]
üyüt- öğütme
 ü.-ersen (üyüldersen) 2123
 ü.-meye 1480

- ü.-mez 2558
[= 3]
- üz yüz**
ü. 433, 890, 1798, 1895, 2115,
2352, 3906, 3906, 3906, 4247,
4391, 4548, 4548, 4891, 5382,
6599, 6806, 7214, 7274, 7706,
7813, 7849, 8040, 8161, 8200,
8201, 8202, 8203, 8204, 8205,
8206, 8207, 8208, 8208, 8209,
8371, 8516, 8521
ü.+de 300, 300, 8210
ü.+den 2724, 5535, 8205, 8211
ü.+e 3291, 4198, 5104, 5112,
5224, 5250, 5449, 6011, 8212
ü.+ler 4111
ü.+leri 6276
ü.+ü 50, 197, 761, 1911, 2725,
2993, 3036, 3181, 3588, 4180,
4687, 4688, 5023, 5290, 5625,
5625, 5659, 6105, 7899, 8214,
8215, 8216, 8217, 8808
ü.+üm 1658, 1752, 3743, 3743,
5430, 5624, 8220, 8221
ü.+üme 8223
ü.+ümü 4250, 6315, 7441
ü.+ümüze 2192
ü.+ün 940, 1566, 1752, 2652,
3743, 3907, 4183, 4824, 4863,
5967, 7484, 8225
ü.+ünde 864, 3560
ü.+ünden 996
ü.+üne 53, 209, 238, 407, 955,
1700, 2710, 4538, 5578, 5579,
5976, 6594, 8168, 8709
ü.+ünü 910, 1246, 2752, 3439,
4617, 7216, 7441, 8111, 8112,
8226, 8449
[= 133]
- üz- koparmak**
ü. 1591, 3081
ü.-düm 1923
ü.-en 3131
ü.-er 8418, 8605
ü.-mek 3375
ü.-müsem 3203
ü.-üm 301
ü.-üne 955
ü.-ür 7747, 8384, 8385
[= 13]
- üzerlik üzerlik otu**
ü.+sen 8213
[= 1]
- üzlü yüzlü**
ü. 735, 735, 5510
[= 3]
- üzügaralığ yüz karalığı**
ü. 3351, 3709, 4180, 4180
[= 4]
- üzük yüzük**
ü. 631, 8218, 8219, 8219
[= 4]
- üzül- üzülme**
- ü.-dü 723, 1780
ü.-düm 900
ü.-en 7353
ü.-mez 4869
[= 5]
- üzüm üzüm**
ü. 301, 301, 940, 5430, 8222
ü.+e 8222
ü.+ü 8224
ü.+ün 3740
[= 8]
- üzür özür**
ü.+ü 8227
[= 1]
- vacib vacip**
v.+dır 1695, 8051
[= 2]
- vah vah, yazık**
v. 3970
v.+la 504
[= 2]
- vaht vakit**
v. 1010, 1010, 1183, 2299, 2299,
2683, 2894, 3303, 3414, 3943,
4219, 4731, 5251, 5252, 5253,
6639, 6700, 6706, 8228, 8229,
8230, 8231, 8232, 8233
v.+a 2284
v.+dan 8234
v.+ı 865, 947, 1023, 5243, 6858,
6858, 8233, 8235, 8236, 8719
v.+ıdır 1619, 1990, 5523, 7901
v.+ım 1076
v.+ın 7485, 8234, 8237, 8238
v.+ına 3938, 7630
v.+ında 946, 2954, 4431, 4713,
5201, 5230, 5237, 5309, 6084,
6949, 8239, 8240
v.+ını 8241
[= 60]
- vahtsız vakitsiz**
v. 8239, 8242, 8243, 8244
[= 4]
- vali vali**
v. 7247
v.+si 557
[= 2]
- var var**
v. 62, 81, 121, 124, 177, 177,
178, 178, 178, 178, 179, 180,
180, 181, 182, 182, 182, 183,
183, 184, 185, 185, 186, 186,
228, 248, 258, 271, 295, 349,
375, 376, 376, 416, 416, 451,
454, 533, 533, 575, 595, 595,
614, 700, 712, 712, 736, 736,
762, 781, 864, 865, 951, 951,
954, 954, 955, 991, 1062,
1159, 1159, 1182, 1185, 1199,
1286, 1303, 1305, 1312, 1333,
1342, 1343, 1343, 1367, 1376,
1376, 1393, 1419, 1433, 1479,
1480, 1488, 1488, 1542, 1580,

1658, 1689, 1698, 1718, 1741,
1774, 1781, 1781, 1781, 1910,
1919, 1957, 2152, 2209, 2363,
2368, 2387, 2392, 2393, 2408,
2408, 2423, 2457, 2490, 2547,
2579, 2583, 2583, 2590, 2639,
2665, 2733, 2797, 2799, 2935,
3006, 3066, 3100, 3192, 3229,
3253, 3259, 3300, 3304, 3346,
3547, 3551, 3560, 3584, 3608,
3633, 3633, 3680, 3682, 3726,
3731, 3731, 3734, 3740, 3743,
3794, 3888, 3888, 3888, 3927,
3989, 3994, 4010, 4025, 4025,
4064, 4126, 4128, 4165, 4248,
4304, 4304, 4315, 4315, 4318,
4364, 4364, 4385, 4460, 4467,
4474, 4474, 4501, 4501, 4518,
4522, 4526, 4568, 4589, 4611,
4714, 4714, 4735, 4748, 4793,
4793, 4795, 4796, 4811, 4897,
4935, 5013, 5017, 5045, 5052,
5055, 5065, 5070, 5071, 5071,
5074, 5075, 5078, 5079, 5080,
5081, 5083, 5085, 5088, 5090,
5093, 5095, 5098, 5100, 5101,
5102, 5103, 5105, 5113, 5114,
5115, 5116, 5131, 5182, 5183,
5194, 5194, 5195, 5195, 5198,
5203, 5211, 5214, 5216, 5222,
5225, 5226, 5242, 5243, 5244,
5258, 5263, 5264, 5266, 5268,
5279, 5287, 5287, 5319, 5324,
5324, 5354, 5383, 5384, 5464,
5474, 5484, 5500, 5519, 5519,
5564, 5564, 5623, 5642, 5662,
5696, 5727, 5818, 5818, 5858,
5882, 5883, 5887, 5887, 5923,
5927, 5929, 5937, 5961, 5977,
5978, 5986, 6195, 6212, 6219,
6258, 6266, 6276, 6294, 6299,
6340, 6340, 6350, 6412, 6421,
6429, 6434, 6435, 6452, 6498,
6575, 6578, 6579, 6582, 6604,
6607, 6609, 6610, 6611, 6612,
6615, 6616, 6628, 6629, 6629,
6634, 6638, 6697, 6699, 6700,
6748, 6814, 6892, 6909, 6916,
6944, 6944, 6945, 6946, 6985,
7052, 7057, 7204, 7243, 7269,
7288, 7310, 7313, 7336, 7336,
7527, 7527, 7545, 7547, 7560,
7565, 7569, 7571, 7631, 7631,
7632, 7632, 7633, 7633, 7634,
7634, 7635, 7635, 7636, 7636,
7637, 7637, 7673, 7746, 7746,
7794, 7794, 7912, 7935, 7942,
7970, 8031, 8058, 8068, 8100,
8110, 8110, 8114, 8190, 8194,
8203, 8245, 8246, 8247, 8248,
8249, 8250, 8250, 8251, 8255,
8281, 8302, 8340, 8477, 8533,
8573, 8587, 8587, 8640, 8640,

8640, 8651, 8662, 8662, 8662,
8729, 8729, 8846, 8881, 8911,
8954, 8957, 8980
v.+a 8251, 8314
v.+dan 4574, 8252, 8253
v.+dı 7277, 8981
v.+dır 265, 5245, 7161, 8148,
8254
v.+ı 358, 1526, 8255, 8255,
8255, 8255, 8277, 8279
v.+ımdı 6706
v.+ın 6432
v.+ına 2882, 2909
v.+ından 8264
v.+ındır 2963
v.+ını 8256, 8257, 8258
v.+mış 271, 1312, 6603, 8455
v.+sa 1434, 2568, 3994, 4467,
5818, 7912, 8281, 8884
v.+san 7407, 8213, 8213
[= 455]
var- varmak
v.-a 7616
v.-am 5624
v.-anda 2930, 2930
v.-dı 1518
v.-ib 1970
[= 6]
varlan- zenginleşmek
v.-ar 1604, 2589
v.-ib 530
v.-mag 2074
[= 4]
varlı zengin
v. 5842, 5845, 8259, 8260, 8261,
8262, 8263, 8264, 8264, 8265,
8285, 8288, 8653
v.+dan 408
v.+nın 8270, 8271, 8272, 8273,
8274, 8275, 8276, 8277, 8278,
8279
v.+ya 583, 2875, 5852, 6640,
6650, 8280
[= 30]
varlığı varlık
v.+a (varlığa) 4829, 8266, 8267,
8791
v.+dır 7320
v.+ı (varlığı) 1864
v.+ın (varlığın) 8268
[= 7]
varlılığı zenginlik
v.+a 8269
v.+dan 8803
v.+ın (varlılığın) 8804
[= 3]
varsız fakir
v. 8264, 8653
[= 2]
vasite vasıta
v.+dır 8174
[= 1]
vay yas, ağlama

- v. 323, 476, 785, 1278, 1527,
1834, 2214, 2214, 2511, 3167,
3502, 3502, 3502, 3502, 3502,
3626, 4088, 4244, 4823, 4823,
4964, 5472, 5802, 5906, 6897,
6901, 6903, 7027, 7778, 7829,
7829, 8047, 8048, 8282, 8282,
8283, 8284, 8285, 8286, 8287,
8288, 8289, 8441, 8656, 8702
v.+da 8053
v.+dır 512
v.+ı 239, 4964
v.+ıdır 8047, 8047
v.+la 912, 7909
v.+nan 772, 4965
[= 55]
- vayganlı kan düşmanı**
v. 4996
[= 1]
- vaysız yassız**
v. 8056
[= 1]
- ve ve**
v. 2074, 3271, 5156, 5595, 6203,
6283, 8494
[= 7]
- ve'd vaad**
v.+e 8290
[= 1]
- ve'de vade**
v. 5144
v.+si 8291
v.+ye 5144
[= 3]
- ve'z vaaz**
v. 8330
[= 1]
- veba veba**
v. 905
[= 1]
- vec umursama**
v.+ine 7508
[= 1]
- vece işe yaramak**
v. 3953
[= 1]
- vefa vefa**
v. 4235
v.+sız 2131
[= 2]
- vefadar vefadar**
v. 6377
[= 1]
- vefalı vefalı**
v. 2721, 8292
[= 2]
- vefasız vefasız**
v. 1719
v.+dır 6964
[= 2]
- vekil vekil**
v.+i 3323
[= 1]
- velamet dert**
v. 4780
[= 1]
- velfecr ferfecir**
v.+i 4577
[= 1]
- veli veli**
v. 3178, 3182, 3182
v.+si 3236
[= 4]
- velvele velvele**
v.+den 8372
[= 1]
- ver-**
v. 202, 263, 277, 519, 892, 892,
1302, 1338, 1420, 1497, 1602,
1711, 1866, 1867, 2032, 2075,
2096, 2354, 2624, 3857, 3913,
3989, 4105, 4117, 4257, 4479,
4852, 4980, 4980, 5328, 5343,
6176, 6641, 6642, 6644, 7230,
7400, 7419, 7513, 7519, 7741,
7876, 7959, 8033, 8293
v.-dedir 8005
v.-den 6524
v.-di 4794, 6538, 7168, 7920,
7925
v.-diği 1828
v.-dik 1287, 1555, 8206
v.-dikce 596
v.-diler 2595, 3942, 5779, 6768
v.-dim 275, 2076, 2076, 3942,
6295, 7337
v.-din 3201, 3549, 3549, 4509,
5207, 7638, 8294
v.-diyi 590, 8295, 8296
v.-diyini 8297, 8298, 8299
v.-diyini 597, 3190
v.-e 2994, 4826, 4826, 7333,
7333, 7817
v.-ecek 5696
v.-ek 4212, 7547
v.-en 598, 598, 979, 1023, 1024,
1025, 1219, 1579, 1604, 1861,
2411, 2638, 2660, 2685, 4202,
4853, 6745, 7119, 7749, 7817,
7885, 7886, 8207, 8257, 8300,
8301, 8302, 8303, 8304, 8613,
8751, 8751
v.-ende 318, 599, 8305, 8306,
8307
v.-endir 1611, 1611
v.-eni 1726, 3171, 7305, 8750
v.-enin 1595, 6025, 8258
v.-er 382, 558, 570, 571, 571,
583, 599, 656, 924, 1230,
1256, 2149, 2149, 2168, 2186,
2411, 2574, 2638, 2658, 2660,
3754, 3931, 4000, 4063, 4397,
4421, 4501, 4501, 5009, 5320,
5375, 5543, 7523, 7948, 8305,
8319, 8442, 8456, 8492, 8622,
8790, 8790, 8987

- v.-erler 241, 843, 848, 1323,
4405, 5197, 5455, 5577, 6755,
6857, 6882, 6993, 7374
- v.-ersen 2594, 5819, 6115, 6564,
8308, 8309, 8309, 8310, 8310,
8762
- v.-ersenmi 1506
- v.-ib 588, 600, 1287, 1470, 2267,
3191, 3585, 3744, 3744, 3867,
5614, 5614, 7406, 7887, 8311
- v.-ibdir 581
- v.-ibler 3232, 5404
- v.-ibsen 6329
- v.-im 2901, 3568, 7411, 7491,
7491, 8033
- v.-in 1401, 3568
- v.-ir 589, 1031, 1372, 1806,
2791, 3101, 3378, 6619, 6621,
6621, 7121, 7217, 8692
- v.-irler 8315
- v.-irsen 277, 1866, 1867
- v.-me 648, 742, 1257, 1489,
1992, 2020, 2053, 2352, 2729,
2923, 2927, 2975, 4509, 6408,
6453, 6525, 6554, 6996, 7299,
7513, 7563, 7638, 8209, 8316,
8317, 8504, 8504
- v.-medi 340, 3984, 8318
- v.-medik 1555
- v.-mediyin 8299
- v.-mek 626, 627, 1052, 1052,
4216, 5349, 7639
- v.-mekle 1596, 2277, 3034, 6483
- v.-memisen 2439
- v.-memişem 5022, 7297
- v.-merem 6307, 6678
- v.-mese 4873
- v.-mesen 5511
- v.-mesin 4434
- v.-meyen 1605, 5574
- v.-meyende 601, 8307
- v.-meyenin 5625
- v.-meyi 585
- v.-meyib 1470, 7883, 8311
- v.-meyince 1040
- v.-mez 440, 449, 577, 591, 602,
1285, 1925, 2040, 2634, 2950,
3389, 3393, 3456, 3625, 3669,
4271, 4457, 5227, 5448, 5800,
5968, 6181, 6445, 6479, 7086,
7136, 7170, 7285, 7579, 7735,
7854, 7979, 8319, 8342, 8906,
8983
- v.-mezdir 6702
- v.-mezler 443, 1632, 1703, 2242,
2344, 2345, 2552, 3110, 3187,
3528, 4148, 5217, 6857, 7293,
8041
- v.-mir 3101, 7290
- v.-mirler 1196
- v.-mirsen 1243
- v.-misen 4261, 4944
- v.-miş 1505, 2182, 8905
- v.-mişdi 6643
- v.-mişem 965
- v.-mişik 7782
- v.-rem 7434, 8969, 8969, 8969
- v.-se 486, 591, 1925, 2753, 4873,
5273, 5274, 7136, 8264
- v.-sen 259, 458, 1971, 2040,
2224, 3417, 4391, 5087, 5092,
5304, 7546, 8990
- v.-seydi 572
- v.-sin 62, 275, 593, 7485, 8573,
8846
[= 404]
- verdiş alışkanlık**
v. 7471
[= 1]
- verecek verecek**
v.+i (vereceyi) 1213, 1213, 6575
v.+im (vereceyim) 1213, 6650
v.+in (vereceğin) 526
v.+ine (vereceğine) 527
[= 7]
- veregle- sayfalamak**
v.-mezler 8683
[= 1]
- verem verem**
v. 8247
[= 1]
- vergi vergi**
v.+sini 1943
[= 1]
- veril- verilmek**
v.-en 8208, 8312
v.-ende 192, 3746
v.-meyen 8208
v.-mez 5837
[= 6]
- verim bağışlama**
v. 8313, 8314
v.+ledir 355
[= 3]
- veriş veriş, verme**
v. 554, 2715, 4354
[= 3]
- vesige vesika**
v. 1972
v.+sidir 2739
[= 2]
- vesil vuslat**
v.+in (veslin) 6583
[= 1]
- vesiyet vasiyet**
v. 8320
v.+i 5830, 5960, 6953
[= 4]
- vesme rastık**
v. 8321
v.+ni 3850
[= 2]
- veten vatan**
v. 658, 1834, 2686, 3581, 3581,
4088, 4093, 4815, 4816, 4817,
8322, 8323, 8324

- v.+de 7091
v.+den 6907
v.+e 4822, 8325, 8326
v.+i 5128, 5179, 8327
v.+in 8328, 8329
v.+ini 1831
[= 2]
- vetensiz vatansız**
v. 4583
[= 1]
- vezife vazife**
v. 8331
v.+si 5403
[= 2]
- vezir vezir**
v. 7793
v.+i 8332
[= 2]
- veziyyet vaziyet**
v.+ini 2012
[= 1]
- vezn ağırlık**
v.+de 8333
[= 1]
- vicdan vicdan**
v. 5139, 8329, 8334
v.+la 4068, 8335
[= 5]
- vilayet vilayet**
v. 2146
v.+de 5045
v.+inde 8801
[= 3]
- viran viran**
v. 37, 2539, 7537
[= 3]
- virane virane**
v. 1117, 8324
v.+den 1832, 1832
v.+miz 7053
[= 5]
- vur-**
v. 754, 754, 1490, 1495, 1495,
1608, 1609, 2010, 2031, 2266,
2932, 3304, 3857, 3897, 7492,
7754, 8336, 8337, 8338, 8907
v.-a 5153, 6570, 7852
v.-ag 7569
v.-alar 711
v.-an 603, 1490, 3408, 5536,
5537, 5710, 7888, 8302, 8338,
8339, 8340, 8341, 8342, 8907
v.-anda 338, 7456, 7456
v.-ar 44, 52, 199, 852, 1002,
1310, 2100, 3329, 3417, 5175,
5175, 5855, 6109, 6569, 6770,
7577
v.-aram 8343
v.-arlar 2225, 2825, 7410, 7634
v.-arsan 3184, 4627, 4897, 4999,
8853
v.-asan 6859
- v.-du 854, 3848, 3985, 4505,
4525, 4558, 4605, 4912, 5619,
8981
v.-dug 3102
v.-dugca 6098
v.-duğu 8344
v.-dum 3204, 7927
v.-dun 8294, 8736, 8736
v.-madın 7457
v.-mag 1350, 1624, 1624, 4883
v.-magla 1053, 1053, 1491, 3722
v.-mağa 4600
v.-mamag 1673
v.-mamağına 8165
v.-maz 4037, 5530, 6351, 7196
v.-mazlar 650, 1624, 3564, 3641,
3641, 4892, 5104, 5112, 5224,
8778
v.-mur 3205
v.-muşlar 4088
v.-ram 3163
v.-san 1239, 2036, 6717, 7214,
7214, 8029
v.-sun 2278, 2323, 7481
v.-ub 25, 840, 3376
v.-um 6290
v.-ur 1098, 1310, 1438, 1811,
3460, 3857, 4926, 5175, 7315,
7576, 8345, 8708
v.-uram 5208
v.-urlar 7323
v.-uşun 8346
v.-uşuna 8346
[= 145]
- vrabil- vurmaya gücü olan**
v.-meyen 8347
[= 1]
- vurdur- vurdurtmak**
v.-ar 7662, 7678
v.-maz 8423, 8768
[= 4]
- vurmuşun vurulmuş**
v. 8399
[= 1]
- vurul- vurulmak**
v.-ar 2005
v.-sun 3706
[= 2]
- vurum vurmak**
v.+la 355
[= 1]
- vurun- dövünmek**
v.-a 602, 602
[= 2]
- vuruş- vuruşmak**
v.-ag 4478
v.-ma 7106
[= 2]
- vusal visal, kavuşma**
v.+ın 6548
[= 1]
- vücut vücut**
v.+u 8348, 8349

[= 2]
ya ya
 y. 503, 503, 558, 558, 628, 775,
 775, 944, 944, 1011, 1011,
 1291, 1291, 1347, 1773, 1849,
 1849, 1876, 1876, 2053, 2053,
 2072, 2072, 2084, 2452, 2452,
 2452, 2505, 2505, 2518, 2518,
 2685, 2685, 3081, 3081, 3411,
 3411, 3722, 3966, 3966, 4204,
 4204, 4256, 4258, 4258, 4618,
 4618, 4767, 4767, 4827, 4827,
 5451, 5451, 5839, 6033, 6169,
 6464, 6464, 6687, 6687, 6786,
 7173, 7173, 7502, 7502, 8003,
 8003, 8350, 8350, 8351, 8351,
 8352, 8352, 8353, 8353, 8354,
 8354, 8355, 8355, 8356, 8356,
 8357, 8357, 8357, 8358, 8358,
 8359, 8359, 8360, 8360, 8361,
 8361, 8362, 8362, 8363, 8364,
 8364, 8365, 8365, 8366, 8366,
 8367, 8367, 8368, 8368, 8369,
 8369, 8370, 8370, 8371, 8371,
 8372, 8372, 8373, 8373, 8373,
 8576, 8576, 8613, 8613

[= 120]
yaba yaba
 y. 1, 6425, 8374
 y.+nı 1618, 2193, 5364

[= 6]
yabalaş- yaba ile kavga etmek
 y.-mayasan 7835

[= 1]
yabı zayıf, güçsüz
 y. 8375
 y.+lar 1755
 y.+larda 8375
 y.+sı 2438
 y.+ya 8376

[= 5]
yad yabancı, uzak
 y. 887, 1867, 1902, 2686, 2717,
 3594, 4083, 4355, 4355, 4356,
 4773, 5207, 5207, 6315, 6447,
 8292, 8377, 8377, 8378, 8379,
 8379, 8380, 8380, 8441
 y.+a 1039, 3814, 3820, 4069,
 5669, 6644, 8504, 8504, 8559
 y.+da 1476, 4020, 4793
 y.+dan 293, 1166, 1597, 6468,
 7101, 8381
 y.+ıma 4505, 8113
 y.+ına 1524, 2337, 6767, 8327,
 8766
 y.+ında 8916
 y.+ından 2846, 8081
 y.+ındır 5207

[= 53]
yaddaş arkadaş
 y.+ı 8531

[= 1]
yadigar yadigar

y. 4754
 y.+dır 2535
 [= 2]
yağ yağ
 y. 96, 96, 96, 761, 2035, 3502,
 3970, 4430, 5715, 7614, 7645,
 7774, 7781, 7904, 8382, 8383,
 8384, 8385, 8386, 8387, 8388,
 8388, 8389, 8390, 8391, 8394,
 8948, 8949
 y.+a 411, 3894, 4941, 6321, 7798
 y.+da 1374
 y.+dan 7360
 y.+dı 4631
 y.+dır 8389
 y.+ı 996, 1542, 3807, 3807,
 6685, 6687, 7034, 8393, 8394,
 8535

y.+ın 8395
 y.+ına 3913
 y.+ından 5963
 y.+la 96, 7361, 8408, 8409, 8410
 [= 55]

yağ- yağmak
 y.-a 8400, 8400
 y.-acag 2274
 y.-amadı 8392
 y.-ar 12, 390, 1134, 2293, 2483,
 2688, 3656, 5251, 5787
 y.-anda 8401
 y.-ar 8401
 y.-armış 867, 7466
 y.-dı 3714, 6694, 6694
 y.-ır 10, 2807
 y.-masa 4536, 8411
 y.-ması 8407
 y.-maz 534
 y.-sa 2138, 2138, 3711, 4169
 [= 30]

yağdır- yağdırmak
 y.-ar 2341, 3718
 [= 2]

yağış yağış
 y. 1134, 1949, 1954, 2807, 3718,
 4169, 4631, 5251, 6707, 8392,
 8396, 8397, 8398, 8399, 8400,
 8401, 8402
 y.+da 5, 8403
 y.+dan 5617, 8404, 8405, 8406
 y.+ı 3308, 8636, 8637, 8663
 y.+ın 8407
 y.+ından 8664
 [= 30]

yağla- yağlamak
 y.-yıblar 1244
 y.-yır 7361, 8408
 [= 3]

yağlan- yağlanmak
 y.-arsan 931
 [= 1]

yağlı yağlı
 y. 379, 2086, 2860, 8418, 8442
 y.+dır 3221, 5860

- [= 7]
yağmur yağmur
 y. 2990, 8406
 y.+a 8404
 [= 3]
yağurt yoğurt
 y. 484
 [= 1]
yah- yakmak
 y.-an 5359
 y.-ar 652, 3914, 4420, 5877,
 8387, 8749
 y.-arlar 3301, 8055, 8321
 y.-san 286
 [= 11]
yaha yaka
 y. 6554
 y.+da 8390
 y.+ma 4155, 4242, 5812
 y.+n 4306
 y.+ndan 2925
 y.+sı 4308
 y.+sına 2456
 y.+sındadır 5490
 y.+sını 7720
 y.+ya 8011
 [= 12]
yahala- yakalamak
 y.-r 2395
 [= 1]
yahın yakın
 y. 4360, 5338, 6173, 6350, 7547,
 8170, 8171, 8412, 8413, 8838,
 8843, 8854
 y.+a 8414
 y.+daki 8415
 y.+ı 8416
 [= 15]
yahınlaş- yakınlaşmak
 y.-mag 8174
 [= 1]
yahşı iyi, güzel
 y. 186, 486, 585, 670, 1144,
 1177, 1598, 1731, 1731, 1877,
 2412, 2686, 2889, 3088, 3103,
 3188, 3296, 3297, 3581, 3581,
 3581, 3626, 3775, 3775, 3775,
 4017, 4114, 4409, 4584, 4937,
 5456, 5456, 5456, 5525, 5672,
 5672, 5896, 5947, 6015, 6015,
 6259, 6377, 6381, 6966, 7043,
 7355, 7832, 7843, 8389, 8417,
 8418, 8419, 8420, 8421, 8422,
 8423, 8424, 8424, 8425, 8426,
 8427, 8427, 8428, 8429, 8430,
 8431, 8432, 8433, 8434, 8435,
 8435, 8436, 8437, 8438, 8438,
 8439, 8440, 8441, 8441, 8442,
 8443, 8444, 8445, 8446, 8447,
 8448, 8448, 8449, 8450, 8450,
 8451, 8452, 8453, 8454, 8455,
 8455, 8456, 8457, 8458, 8459,
 8460, 8460, 8461, 8462, 8463,
 8464, 8465, 8466, 8467, 8467,
 8468, 8469, 8470, 8471, 8472,
 8473, 8474, 8475, 8476, 8477,
 8478, 8479, 8480, 8506, 8506,
 8507, 8551, 8553, 8838
 y.-dır 27, 178, 178, 210, 223,
 233, 383, 385, 393, 408, 410,
 514, 541, 542, 549, 564, 627,
 674, 801, 1084, 1226, 1250,
 1252, 1328, 1358, 1464, 1474,
 1490, 1613, 1721, 1721, 1770,
 1772, 2310, 2325, 2492, 2536,
 2571, 2630, 2934, 3112, 3594,
 3611, 3650, 3672, 3686, 3770,
 3963, 3975, 4085, 4093, 4167,
 4221, 4404, 4815, 5238, 5310,
 5493, 5508, 5608, 5930, 6376,
 6450, 6460, 6461, 6598, 6598,
 6833, 6919, 6923, 7018, 7053,
 7055, 7058, 7099, 7126, 7212,
 7271, 7357, 7497, 7877, 7937,
 8170, 8261, 8328, 8415, 8434,
 8435, 8447, 8459, 8472, 8487,
 8549, 8553, 8594, 8614, 8687,
 8782, 8803, 8866, 8892, 8907
 y.-ları 8481
 y.-nı 2425, 8504
 y.-nın 7194
 y.-san 8307
 y.-sı 2788, 2916, 5411, 6488,
 7674
 y.-sına 4361
 y.-sından 7058
 y.-sını 3467, 8436
 y.-ya 8505, 8506, 8507, 8508
 [= 249]
yahşılığ iyilik, güzellik
 y. 195, 1113, 2888, 3295, 3616,
 5984, 6381, 7365, 8482, 8483,
 8484, 8485, 8486, 8487, 8488,
 8488, 8489, 8490, 8491, 8492,
 8493, 8494, 8495, 8495, 8496,
 8497, 8497, 8498, 8499, 8499,
 8500, 8502, 8562, 8681
 y.-a (yahşılığa) 8498, 8499, 8500,
 8501
 y.-dır 2889
 y.-ı (yahşılığı) 8419, 8502, 8506
 y.-ın (yahşılığın) 3104, 8473,
 8503, 8556
 [= 46]
yak- yakmak
 y.-masın 4982
 [= 1]
yal yal
 y.-dan 8536
 [= 1]
yala- yalamak
 y. 3867, 4865
 y.-ma 1792, 2834
 y.-magla 8711
 y.-maz 6012
 y.-r 977

- y.-yan 8758
y.-yanın 3904
[= 9]
- yalan yalan**
y. 446, 849, 1290, 1290, 2151,
2863, 4454, 6315, 6425, 6692,
6692, 7601, 7826, 8158, 8179,
8474, 8474, 8509, 8510, 8511,
8512, 8513, 8514, 8515, 8516
y.+a 1365, 4939
y.+dır 6521
y.+ı 244, 2678, 4204, 4204,
4204, 7675
y.+ın 8532, 8533, 8534
y.+la 8524, 8535
[= 39]
- yalançı yalançı**
y. 2665, 4973, 4973, 7872, 8517,
8518, 8519, 8520
y.+nı 8522
y.+nın 8523, 8524, 8525, 8526,
8527, 8528, 8529, 8530, 8531
[= 18]
- yalançılık yalançılık**
y. 8521
[= 1]
- yalovac çıplak**
y. 26, 39, 1288, 4179, 5991
[= 5]
- yalgız yalnız**
y. 967, 2212, 4981, 4988, 7174,
8537, 8538, 8539, 8540
[= 9]
- yalın yalın**
y. 93, 1063
y.+dır 1959, 5749
[= 4]
- yallı yallı**
y. 3074
[= 1]
- yalnız yalnız -**
y. 3941, 8710
[= 2]
- yalov alev**
y.+a 634
[= 1]
- yaltag yaltak**
y.+lar 7363
[= 1]
- yalvar- yalvarmak**
y. 892, 892, 2075, 6550, 6819
y.-ınca 6819
y.-magla 8541
[= 7]
- yama yama**
y.+nı 8435
[= 1]
- yama- yamamak**
y.-mag 3980
y.-maz 2454
y.-r 8190
y.-yım 457
[= 4]
- yamac yamaç**
y.+lar 8840
[= 1]
- yamag yama**
y. 2692, 3565, 3565, 5807, 6208,
6305, 8786
y.+dır 5513, 6585, 7362
y.+ı (yamağı) 3145
y.+ından (yamağından) 6094
[= 12]
- yamağlı yamalı**
y. 1535
[= 1]
- yaman kötü**
y. 69, 2103, 3103, 3356, 4114,
4197, 4603, 6377, 6598, 7059,
8225, 8311, 8311, 8418, 8419,
8420, 8424, 8424, 8425, 8426,
8431, 8439, 8440, 8441, 8442,
8443, 8444, 8445, 8455, 8473,
8475, 8476, 8480, 8507, 8542,
8543, 8544, 8545, 8546, 8547,
8548, 8549, 8550, 8551, 8552,
8553, 8554, 8554, 8555, 8555,
8555, 8555, 8556, 8557, 8558,
8558, 8560, 8566, 8748
y.+a 3914, 5283, 8506, 8507
y.+dan 2122, 8508
y.+dır 2585, 7525, 8225, 8950
y.+ı 186, 2425, 2916, 8504,
8559, 8560
y.+ın 604
[= 76]
- yamanlık kötülük**
y. 8495, 8501, 8561, 8563
y.+a (yamanlığa) 8499, 8562,
8563
y.+ı (yamanlığı) 8419, 8506
[= 9]
- yan yan, kenar**
y. 83, 2009, 4737, 6143, 6288,
6377, 6708, 6708
y.+a 1469, 3749, 5512, 6143,
6154, 7906, 7918
y.+da 1492, 1492, 1493, 1493,
8510
y.+daki 6046
y.+dan 567, 567, 1494, 1494,
5268, 5268, 5684, 5958, 6256,
7880, 7880
y.+ı 1202, 1202, 3340, 4399,
4805, 4982, 5371, 7802
y.+ıdan 5891
y.+ımda 4286
y.+ın 5286, 6454
y.+ına 448, 448, 844, 845, 893,
1021, 2140, 3941, 3941, 4043,
4043, 4103, 5747, 5747
y.+ında 556, 618, 902, 2007,
2123, 2478, 3171, 3313, 3692,
4185, 4390, 4744, 6062, 6163,
6243, 7327, 8574
y.+ındakını 8512

- y.+ından 56, 2374, 5893
y.+ını 2791
[= 80]
- yan-yanmak**
y. 8564
y.-a 261, 261, 276, 276
y.-an 1263, 1875, 1876, 2720,
7750, 8565, 8566, 8567, 8568,
8649
y.-anda 3105, 3431
y.-ar 1447, 1660, 2781, 3094,
4700, 4803, 5377, 6158, 6681,
6728, 6754, 6787, 7804, 7807,
8192, 8528, 8567, 8599
y.-dı 473, 7154, 7154, 7591, 8525
y.-durdı 1171, 1171
y.-ib 3198, 7154
y.-ım 8564
y.-ında 2380, 2380
y.-ır 1519, 2538, 7810, 7810
y.-ırlar 8909
y.-masa 6733, 7808, 8193
y.-masın 4991
y.-mayanda 8576
y.-mayıb 4993
y.-maz 2883, 4424, 6347, 6911,
7724, 8576
y.-mıram 7551
y.-miş 8577
y.-sa 2883, 6911
y.-sın 1132, 3148, 6633, 8578
[= 72]
- yanag yanak**
y. 7851
[= 1]
- yanaş- yanaşmak**
y. 8508
y.-ma 3914, 3914
[= 3]
- yandır- yandırmak**
y. 6465
y.-an 432, 3106, 4799, 4803,
4854, 6573
y.-ar 143, 3902, 4240, 5844,
6721, 6727, 6730, 7524, 8748
y.-aram 1934
y.-dı 4784, 5282, 5282, 5282,
7971
y.-dığın 8569, 8570
y.-ib 4645
y.-ır 1531, 5427, 7551, 7971
y.-ma 6266, 7024
y.-mag 6382
y.-mayacagsan 6731
y.-maz 8178
y.-mazlar 288, 1325, 1539
y.-sın 477
[= 38]
- yanğı acı, sızı**
y.+sıdır 6230, 6983
[= 2]
- yanğın yangın**
y.+a 8571, 8939
- y.+dan 8572
y.+ı 3013
[= 4]
- yanıg yanık**
y.+ı (yanığı) 4110
y.+ın (yanığın) 8573
[= 2]
- yanıl- yanılmak**
y.-a 187, 187, 188, 188
y.-ar 2584
[= 5]
- yanlıg yandaş**
y. 6617
y.+dır 6617
[= 2]
- yanlış yanlış**
y. 8575
y.+ı 7675
[= 2]
- yanşag geveze**
y.+ı (yanşağı) 8579
[= 1]
- yap- yapmak**
y.-a 8284
y.-dım 6649
[= 2]
- yapalag baykuş**
y. 5431
[= 1]
- yapıl- yapılmak**
y.-dı 2093
[= 1]
- yapış- yapışmak**
y. 5671, 6999
y.-an 2086
y.-ar 2384, 3456, 3806, 5356,
7725, 8165, 8347
y.-ib 4155, 4242
y.-ır 8984
y.-ma 624
y.-maz 4697
[= 15]
- yapışdır- yapıştırmak**
y. 1333
y.-ma 7304
y.-mag 4699
[= 3]
- yar yar, sevgili**
y. 128, 658, 869, 1161, 1161,
1768, 3513, 3551, 3561, 4473,
4513, 5596, 5620, 6325, 6377,
6972, 7463, 7868, 7868, 8580,
8580, 8581, 8582, 8582, 8583,
8583, 8584, 8585, 8595
y.+a 1495, 1515, 6328, 8596
y.+am 769, 769
y.+e 6549, 6549
y.+ı 8585, 8591
y.+ım 5495
y.+ımın 1515
y.+ın 8595, 8596
y.+ındır 2963
[= 44]

- yar-** yarmak
 y. 1056, 3551
 y.-andan 335
 y.-ar 730, 731, 731, 2217, 5974
 y.-ib 1079, 1101
 y.-ırsan 2550
 y.-maz 2748
 y.-mışlar 2992
 y.-sın 477
 [= 14]
- yara yara, bere**
 y. 3513, 8586, 8587, 8587
 y.+dan 6797
 y.+dır 7964
 y.+m 6344
 y.+sı 66, 614, 1240, 1240, 1576,
 2585, 3107, 3107, 4145, 4145,
 4146, 4146, 4147, 4147, 4979,
 5024, 5047, 5047, 5048, 5048,
 8590
 y.+sına 5452
 y.+sından 66, 2585
 y.+sını 1161, 7868
 y.+ya 5221, 8771
 [= 35]
- yara-** yaramak, iyi gelmek
 y.-dı 4928, 4928, 4929, 4929,
 5888, 7785
 y.-madı 4928, 4929, 7785
 y.-maz 6331, 8180
 [= 11]
- yarag** silah, teçhizat
 y. 1210, 4166, 6443
 y.+ı (yarağı) 8477
 y.+ımız (yarağımız) 1551
 [= 5]
- yaragsız** silahsız
 y. 8588
 [= 1]
- yarala-** yaralamak
 y.-r 2395, 7636
 [= 2]
- yaralı** yaralı
 y. 4979, 4979, 5548, 8589
 [= 4]
- yarana-** yaranmak
 y.-an 1421
 y.-andan 1117
 y.-ar 1685
 y.-ib 3772, 7719, 7719
 [= 6]
- yarasız** yarasız
 y. 3974, 5453
 [= 2]
- yaraş-** yaraşmak, yakışmak
 y.-ar 2525, 3648, 4178, 5046,
 6286, 6297, 6645, 7945
 y.-ib 6645, 6645
 y.-maz 3830, 5316
 [= 12]
- yaraşdır-** yakıştırmak
 y.-ar 5833
 [= 1]
- yaraşıg** yakışık
 y.+dır 6771
 y.+ı (yaraşıgı) 2559, 3509, 3510,
 3510, 6082, 8071
 y.+ıdır (yaraşıgıdır) 447, 1980,
 2973, 4021, 4245, 4388
 y.+ıdır (yaraşıgıdır) 2068
 [= 14]
- yarat-** yaratmak
 y.-ar (yaradar) 2029
 y.-ardı (yaradardı) 7832
 y.+ib (yaradıb) 574, 580
 y.-ır (yaradır) 1687
 y.-mag 7864, 7864
 [= 7]
- yarı yarı**
 y. 1102, 2064
 y.+sı 6250
 y.+sıdır 5580, 6548
 y.+sından 8955
 y.+yacan 5377, 8528
 [= 8]
- yarı-** yaramak
 y.-madıg 8592, 8593
 y.-yıbsan 8635
 [= 3]
- yarıg** yarıg
 y.+dır 1782
 [= 1]
- yarıl-** yarılmak
 y.-dı 1216, 6751
 y.-ır 6541
 y.-sa 8730
 [= 4]
- yarım yarım**
 y. 1445, 6664
 [= 2]
- yarımçıg** yarım
 y. 686, 1262, 8594
 [= 3]
- yarın yarın**
 y. 4513
 [= 1]
- yarış** yarış
 y.+a 4479
 [= 1]
- yarış-** yaratmak, ondurmak
 y.-maz 6331
 y.-mazdan 8593
 [= 2]
- yarma yarma, kalın çekilmiş tahıl**
 y. 6804, 8409
 y.+lar 8388
 y.+nı 8394
 [= 4]
- yarpag** yaprak
 y. 5373, 8597
 y.+ından (yarpagından) 1207, 7388
 y.+ları 347
 [= 5]
- yarpız** yarpız
 y.+dan 5557
 y.+nan 8658

- [= 2]
yarsız yari olmayan, yalnız
 y. 3561
 [= 1]
yas yas
 y. 447, 5849, 8052
 y.+a 6957, 8050, 8051, 8052,
 8722
 y.+da 4618
 y.+ımda 8070
 y.+ından 2878
 [= 11]
yasag yasak
 y. 4521
 [= 1]
yasar yaşlı
 y. 3326
 [= 1]
yasavul bekçi
 y. 5858
 [= 1]
yasdıg yastık
 y.+ı (yasdığı) 2056, 2057, 2991
 [= 3]
yasın Yasin suresi
 y. 6468
 [= 1]
yaşlı yaşlı
 y. 6216
 [= 1]
yastı yassı
 y. 2057
 [= 1]
yastıg yastık
 y.+a (yastığa) 463, 7303
 y.+da 1496
 y.+ının (yastığının) 8865
 [= 4]
yaş yaş ıslak, taze - insan yaşı
 y. 336, 1447, 4172, 4172, 4692,
 4694, 4700, 6474, 7640, 8193,
 8598, 8599, 8600, 8601, 8602
 y.+a 6786, 6800, 6962
 y.+da 370, 377
 y.+dır 3620, 8579
 y.+ı 8606, 8607, 8608
 y.+ına 8609
 y.+ında 644, 3248
 y.+ından 3440, 8611
 y.+ını 275, 1492, 8612
 y.+larından 4057
 [= 34]
yaşa- yaşamak
 y. 2945, 2945, 6961, 7480, 8603,
 8603
 y.-dıgca 8602
 y.-mag 185, 4583, 4905, 7362,
 8261
 y.-magdansa 3650, 7357, 8261
 y.-masa 5177
 y.-maz 4599, 4599, 6379
 y.-mazlar 8187
 y.-r 4599, 5454, 7145, 7386, 8600
 y.-san 7282
 y.-yabilersen 7282
 y.-yan 2077
 y.-yarıg 8604
 y.-yasan 8039
 y.-yır 185, 1857, 4572, 7408
 [= 34]
yaşad- yaşatmak
 y.-an 5598
 [= 1]
yaşar- yeşermek
 y.-ar 4490, 8192
 [= 2]
yaşılbaş erkek ördek
 y. 8605
 [= 1]
yaşın gizli
 y.+dır 3339
 [= 1]
yaşın- gizlenmek
 y.-a 8610, 8610
 y.-ar 2305
 [= 3]
yaşmag yaşmak, baş örtüsü
 y. 1798
 [= 1]
yat- yatmak
 y. 57, 641, 641, 1167, 3701,
 5989, 8613, 8613, 8747
 y.-a 3841, 3841
 y.-an 1188, 2822, 3547, 3958,
 7222, 8615, 8616, 8617, 8618,
 8619, 8620, 8647, 8677, 8732
 y.-anın 2823, 8621
 y.-anla 518
 y.-ar 28, 804, 1298, 1666, 2212,
 2765, 3526, 4440, 4440, 5537,
 5538, 5552, 5692, 5709, 6131,
 6874, 8622, 8622, 8647, 8879
 y.-aram 1286, 7863, 7863
 y.-arlar 1886
 y.-arsa 4839
 y.-aydım 7526
 y.-dı 1167, 3719, 8574, 8623
 y.-dın 6842
 y.-ib 3950, 8624
 y.-ım 58, 58, 7459
 y.-ınca 8857
 y.-ır 93, 1414, 1519, 3516, 4712,
 4728, 6874, 6874, 6933, 7083,
 8065
 y.-ıram 6675
 y.-ma 540, 540, 5932, 8625
 y.-mag 2078, 5310
 y.-mağa 2594, 8625
 y.-maya 1489
 y.-mayan 4777
 y.-maz 2794, 4839, 5537, 5538,
 7245, 8219, 8934
 y.-mırsan 6187
 y.-mış 8627
 y.-mışı 8627
 y.-san 8628

- y.-sın 7425, 8857
[= 100]
- yatag** yatak
y.+ında (yatağında) 2766
[= 1]
- yatağan** tenbel
y. 7962, 8614
[= 2]
- yatan** yatan, tenbellik eden
y.+ın 6155
[= 1]
- yatış** yatış
y.+ından 747
[= 1]
- yava** ısırın, azgın
y. 8629, 8629
[= 2]
- yavan** yavan, katıksız
y. 233, 5860, 7126, 8388, 8394,
8418, 8630, 8630, 8631
y.+dır 379
[= 10]
- yavanlık** yavanlık
y.+ıdır (yavanlığıdır) 8637
[= 1]
- yavaş** yavaş
y. 8632, 8633
[= 2]
- yaver** yaver
y. 664
[= 1]
- yay** yay
y. 1165, 2941, 4179, 6505, 6796,
8634, 8635, 8636, 8637, 8638,
8639, 8640, 8654
y.+a 4492
y.+da 402, 4186, 4188, 4189,
4190, 4192, 4198, 8638, 8641,
8642, 8643, 8644, 8645, 8646,
8647, 8648, 8649
y.+dır 512
y.+ı 4193, 8650
y.+ımdır 3570
y.+ın 4196, 8651, 8652
y.+ını 6798
[= 39]
- yayıl-** yayılmak
y.-ar 1300, 3733, 3733, 6844,
7626
y.-masına 4498
[= 6]
- yaylag** yayla - otlak, yaylım
y.+a (yaylağa) 2826, 4012
y.+ı (yaylağı) 1914
y.+ın (yaylağın) 8653
y.+ından (yaylağından) 4300
[= 5]
- yaz** yaz
y. 2238, 2884, 3308, 3825, 4182,
4183, 4194, 4443, 4715, 6196,
6912, 8654, 8655, 8656, 8657,
8658, 8659, 8660, 8661, 8662,
8663, 8664
y.+a 3711, 5964, 6263, 6264,
7974, 8665
y.+da 8669, 8670, 8671, 8672,
8673, 8674, 8675, 8676, 8677
y.+dan 8678
y.+dır 528
y.+ı 5116, 5198
y.+ımız 4194
y.+ın 2815, 4195, 8679
[= 45]
- yaz-** yazmak
y. 2236, 6365, 7446
y.-an 5254, 5255, 8666
y.-ana 7250, 8667
y.-anı 4005, 4006, 8668
y.-ar 1520, 3895, 3930, 3995,
7800
y.-aram 6809
y.-dığına 8667
y.-diğini 2302
y.-ır 7085
y.-ma 7502
y.-mag 6549
y.-mazlar 5686
[= 23]
- yazı** yazı
y. 2353
y.+dan 8680
y.+sı 4009
y.+sını 3728
[= 4]
- yazığ** günah
y. 8681
[= 1]
- yazıl-** yazılmak
y.-an 6406, 7919, 8682
y.-ana 5256
y.-ib 633, 6646
y.-mayan 8683
[= 7]
- ye-** yemek
y. 629, 629, 1015, 1338, 1497,
1532, 1574, 1593, 1742, 1773,
1836, 1894, 2715, 3077, 3164,
3165, 4354, 4798, 4870, 5674,
6258, 7013, 7173, 7400, 7437,
7895, 8124, 8293, 8390, 8720
y.-di 2301, 6743, 6743, 8878
y.-diler 4935
y.-dim 1279, 1659, 1779
y.-din 5207, 6415
y.-diyi 2283, 3793, 3843
y.-diyini 1420, 8696, 8836
y.-me 16, 689, 1532, 1840, 5409,
6904, 6904, 7002
y.-medi 1526, 4168, 6563, 8249
y.-medin 3298
y.-mediyi 2518
y.-mek 70, 85, 185, 719, 1940,
2079, 4305, 8935
y.-mekde 3819
y.-mekden 2079

y.-mekle 8711
 y.-meli 1380
 y.-memisen 7575, 8713
 y.-memiş 7851
 y.-memişik 3866
 y.-mese 433, 4684, 4684, 8714
 y.-mesen 7861
 y.-mesin 6338
 y.-meye 940, 3740, 5639, 5677,
 7964, 8286
 y.-meyen 630, 801, 6337, 7974
 y.-meyenin 6260, 6982, 8715
 y.-meyî 7178, 7178
 y.-meyib 7323
 y.-meyin 3166, 8716, 8717, 8718
 y.-meyini 8149
 y.-mez 281, 725, 725, 975, 997,
 2094, 2094, 2976, 3316, 3451,
 3587, 4389, 5492, 5790, 5994,
 5998, 6830, 6840, 6840, 7086,
 7570, 7833, 7884, 8183
 y.-mezler 902, 2592, 6567, 8784
 y.-mezsen 2912, 8761
 y.-mirem 1499, 1499, 4941, 6321,
 7798
 y.-miş 722, 1388
 y.-mişem 8113
 y.-mişik 2987
 y.-mişler 3240
 y.-se 1441, 3915, 4357, 4357,
 4357, 4684, 4684, 8383, 8383
 y.-sen 71
 y.-sene 3473
 y.-sin 1711, 5932, 6338
 y.-ye 1293, 2860, 4461, 4738,
 5716, 6478
 y.-yecek 5207
 y.-yeceyem 965
 y.-yek 3532, 7568
 y.-yen 72, 337, 434, 605, 1577,
 1784, 2093, 2175, 2983, 3452,
 3453, 3912, 3916, 5964, 5964,
 6383, 6764, 6969, 7174, 7182,
 7347, 7974, 7974, 8022, 8391,
 8540, 8565, 8669, 8710, 8757,
 8758
 y.-yende 2985, 6041, 8759
 y.-yene 1547, 6286, 7230
 y.-yeni 7210
 y.-yenin 1067, 3764, 5026, 6145,
 6982, 8086, 8558
 y.-yenlerdendir 7213
 y.-yer 30, 32, 35, 42, 45, 281,
 281, 345, 679, 916, 935, 997,
 1114, 1301, 1498, 1521, 2051,
 2058, 2086, 2154, 2224, 2374,
 2467, 2467, 2627, 2802, 2823,
 2949, 3468, 3555, 3659, 3892,
 3948, 4014, 4307, 4337, 4389,
 4658, 5170, 5348, 5352, 5389,
 5533, 5726, 5794, 5884, 5985,
 6107, 6874, 7199, 7200, 7329,

7720, 7750, 7776, 7933, 8167,
 8244, 8263, 8319, 8787, 8930
 y.-yerdeli 399
 y.-yerdî 2018
 y.-yerem 5789, 8169
 y.-yerik 8169
 y.-yerler 2987, 4714, 6179, 6260,
 6430, 7422, 8172, 8312, 8715
 y.-yersen 8308, 8760, 8761, 8762,
 8763, 8763
 y.-yesen 3165
 y.-yib 19, 706, 1648, 1779, 1779,
 2192, 2612, 2621, 2691, 2836,
 3867, 3917, 4666, 4894, 6816,
 6831, 6831, 7417
 y.-yibler 5914
 y.-yim 7959
 y.-yin 7005
 y.-yip 5541, 8765, 8766
 y.-yir 185, 1533, 2379, 3799,
 3836, 3921, 5690, 6621, 6831,
 6874, 6874, 6938, 7067, 7084
 y.-yirem 1499, 6236, 6236, 6491
 y.-yirik 8743
 y.-yirse 6338
 y.-yirsen 4392, 8767
 [= 346]

yeddi yedi

y. 1343, 1360, 1404, 1481, 1568,
 2012, 4082, 5539, 5573, 5727,
 6439, 7129, 7204, 8684, 8685,
 8685, 8686, 8687, 8688, 8689,
 8690, 8691, 8692, 8693, 8739,
 8906
 y.+sinde 8694, 8695
 [= 28]

yeddinci yedinci

y.+den 1568
 [= 1]

yedek yedek

y.+e (yedeye) 1530, 3844
 y.+in (yedeyin) 2948
 [= 3]

yedir- yedirmek

y.-erler 4714
 [= 1]

yedirt- yedirtmek

y.-er (yedirder) 5726
 y.-ir (yedirdir) 8935
 y.-mez 109
 y.-sen 3807, 3807
 [= 5]

yehar eyer

y. 799, 3722, 7087, 8697, 8698,
 8699
 y.+i 3338
 [= 7]

yeharli eyerli

y. 6786
 [= 1]

yeke büyük

y. 385, 3323, 5350, 7964, 8700
 [= 5]

yekelik büyüklük

y.+i (yekeliyi) 1081, 1081
[= 2]

yel yel, rüzgar

y. 540, 682, 2123, 2182, 2506,
2799, 3004, 3025, 3040, 4116,
4116, 4886, 5615, 5803, 8701,
8702, 8703, 8704, 8705, 8706,
8707, 8708

y.+den 327

y.+e 8709

y.+in 3211

y.+inki 8701

[= 26]

yelken yelken

y.+i 4048

[= 1]

yelle- yellemek, serinletmek

y. 8576

[= 1]

yellen- yellenmek, serinlemek

y.-er 8703

[= 1]

yelli yelli, rüzgarlı

y. 7144

[= 1]

yelpenek yelpaze

y. 3549

[= 1]

yem yem

y. 4405, 4678, 8620

y.+ini 8425, 8741

[= 5]

yemek yemek

y. 3357, 4514, 8163

y.+in (yemeyin) 2853

y.+ini (yemeyini) 7400, 7400,
7400, 8710

[= 8]

yemeli yenilebilir

y. 8712

y.+dir 8712

[= 2]

yemen Yemen

y.+den 4303

[= 1]

yemiş yemiş, meyva

y. 6111, 8719

y.+idir 2028

[= 3]

yemlik çerez, yiyecek

y. 8720

[= 1]

yemsiz yemsiz

y. 8721

[= 1]

yene yine

y. 59, 59, 640, 790, 1305, 1505,
1959, 1966, 3418, 3420, 3711,
4093, 4282, 4315, 4380, 4683,
4710, 4815, 4999, 5749, 6744,
6976, 8066

[= 23]

yenge yenge

y.+de 5571

y.+ler 8708

[= 2]

yeni yeni

y. 869, 869

[= 2]

yer yer

y. 215, 427, 486, 537, 636, 759,

1489, 1718, 2354, 2594, 3482,

3633, 3853, 4022, 4052, 4052,

4187, 4299, 4531, 4648, 4800,

4899, 5451, 5850, 5916, 5924,

6647, 6786, 6954, 7095, 8397,

8402, 8481, 8722, 8723, 8724,

8725, 8726, 8727, 8728, 8729,

8729, 8730, 8731, 8799, 8859

y.+de 163, 330, 350, 469, 499,

538, 539, 540, 540, 615, 615,

762, 792, 976, 1199, 1233,

1545, 1582, 1682, 1685, 1777,

1778, 1963, 1963, 1964, 1979,

2038, 2168, 2202, 2210, 2239,

2247, 2251, 2251, 2379, 2444,

2521, 2532, 2658, 2824, 2994,

2994, 3167, 3168, 3450, 3575,

3664, 3838, 3848, 3911, 4087,

4184, 4456, 4487, 4534, 4536,

4677, 4702, 4759, 4836, 4847,

5034, 5257, 5337, 5392, 5568,

5648, 6061, 6347, 6400, 6529,

6675, 6829, 6839, 6841, 6934,

7129, 7374, 7601, 7691, 7714,

7737, 7893, 7893, 7935, 8208,

8213, 8224, 8259, 8457, 8496,

8557, 8701, 8732, 8879, 8932,

8994

y.+dedir 471, 7582

y.+den 189, 599, 1248, 2100,

2526, 3345, 3462, 3860, 4318,

4663, 4776, 4817, 5110, 6123,

6457, 6658, 6729, 7353, 7684,

8038, 8125, 8208, 8433, 8451,

8568, 8733, 8734, 8776, 8792,

8793

y.+e 154, 240, 628, 718, 788,

873, 1318, 1420, 1487, 1608,

1810, 1816, 1963, 2012, 2100,

2188, 2515, 2516, 2581, 3098,

3099, 3158, 3661, 3763, 4535,

5086, 5507, 5529, 5712, 5813,

6188, 6188, 6232, 6232, 6300,

6419, 6485, 7153, 7196, 7211,

7648, 7685, 7744, 8150, 8413,

8723, 8730, 8735, 8736, 8749,

8802

y.+i 1059, 1068, 2135, 2135,

2406, 2475, 3477, 3575, 3802,

3861, 3864, 4137, 4315, 4315,

4315, 5055, 5075, 5226, 5244,

5464, 5978, 6533, 6561, 6716,

6721, 6860, 7222, 7314, 7571,

7673, 8584, 8586

- y.+im 6861, 6861, 6861, 8737
y.+in 3, 228, 1133, 3577, 3715,
4589, 4847, 5055, 5099, 5258,
7050, 7979, 8170, 8170, 8171,
8171, 8172, 8281, 8738, 8739
y.+inde 266, 1789, 1789, 4158,
5138, 5613, 5613, 7980, 8460
y.+indece 266
y.+indedir 7151
y.+inden 361, 1040, 1787, 2086,
3016, 3883, 4039, 5199, 7459
y.+ine 802, 2362, 2834, 2990,
3800, 4114, 7369, 7638, 7639,
7948, 8512
y.+ini 1647, 1931, 3389, 3389,
3393, 4721, 5509, 6223, 6273,
6445, 7648, 7978, 8906, 8906
y.+inin 447, 1980
y.+ler 8742, 8742
[= 331]
- yeri- yürümek**
y.-mekle 1594, 8815
y.-mese 2136, 2948
y.-mez 3280, 8509, 8514
y.-se 8062
y.-sin 5540
y.-ye 1107, 3792
y.-yen 3416, 8741
y.-yende 6083
y.-yene 2182
y.-yer 2136, 2394, 6410
[= 18]
- yerikle- aş ermek**
y.-r 8672
y.-yen 8672
[= 2]
- yeriş yürüyüş**
y.+i 3792, 6974, 8062
y.+imi 1107
y.+ine 8740
y.+ini 3792, 7325, 8062
y.+le 1763
[= 9]
- yerit- yürütmek**
y.-er (yерider) 3215
y.-ir (yерidir) 2197, 5296, 7346
y.-mek 1929
[= 4]
- yerleş- yerleşmek**
y.-er 2188
y.-mez 2188, 5473, 6522
y.-mir 4365
[= 5]
- yerleşdir- yerleştirmek**
y.-mek 1760
[= 1]
- yerli yeri yurdu olan**
y. 8743, 8744
[= 2]
- yersiz yersiz yurtsuz**
y. 8743, 8744
[= 2]
- yesemen yasemin**
- y.+e 6700
[= 1]
- yesir esir**
y. 969, 1425
[= 2]
- yeşil yeşil**
y. 2056
[= 1]
- yet- yetmek, erişmek**
y.-en 104, 5259, 8291, 8615
y.-ende 3828, 6786
y.-ene 2266, 8745
y.-eni 5260
y.-enindir 6845, 6847
y.-er 162, 1319, 1468, 1504,
2990, 6078, 7983
y.-ir 8745
y.-meyene 8745
y.-mez 7402
[= 21]
- yetim yetim**
y. 641, 833, 969, 2802, 2811,
7421, 8746, 8747, 8748, 8749
y.+dır 833, 2810, 7330
y.+e 6686, 6687, 8750, 8751
y.+i 8752
y.+in 8753, 8754
y.+ler 3820
y.+lere 2810
[= 22]
- yetir- yetiştirmek**
y. 6744, 6744, 7638
y.-di 5620
y.-en 6039
y.-er 4078, 5156, 6039
y.-ir 8654
y.-mek 2362, 6549, 7639
y.-mişem 825
[= 12]
- yetiş- yetişmek**
y.-en 1564
y.-er 946, 3733, 3733, 5201,
5309, 7382, 8887
y.-erem 4619
y.-ib 7913
y.-meyib 4694
y.-mez 894
[= 12]
- yetmiş yetmiş**
y. 8213, 8608, 8755, 8756
y.+inde 8694, 8695
[= 6]
- yeye sahip**
y.+sine 1082
[= 1]
- yeşil- yenilmek, yenip bitmek**
y.-di 3464
y.-en 8937, 8937
y.-enim 8764
y.-er 8410
y.-ir 6648, 8764
y.-mez 3453, 5129, 5602
[= 10]

- yeyin hızlı**
y. 112, 1631, 1875, 2156, 7669,
8273, 8768, 8769
[= 8]
- yezit Yezit**
y.+e (yezide) 146, 6171
y.+in 8770
[= 3]
- yezne enişte**
y.+m 3489
[= 1]
- yığ- yığmak, toplamak**
y. 2271, 6240
y.-a 3829
y.-an 4063, 5749, 7366, 7419,
8000
y.-ar 662, 1248, 1681, 6473,
8138, 8540
y.-arlar 298, 767, 7759, 8612
y.-dığca 2104
y.-dığını 3829, 3858
y.-ınca 6240
y.-ır 3856, 7729
y.-ırlar 2272, 2496
y.-mag 6828
y.-maya 1559, 6303
y.-sa 6003
y.-san 1897, 8898
[= 32]
- yığıl- toplanmak**
y.-ag 8771
y.-ar 745, 3086, 4703, 4703, 6427
y.-sa 5594, 6445, 7080, 8899
[= 10]
- yığın yığın**
y. 1474, 6306, 6306
[= 3]
- yığış- yığılmak**
y.-ar 1885
y.-ın 2279
[= 2]
- yığma yığma**
y. 8772
[= 1]
- yıh- yıkmak**
y. 8294
y.-a 3095
y.-anın 3486
y.-ar 691, 736, 2650, 2741, 7699,
8591
y.-aram 5808
y.-dı 2470, 4101, 4470, 5761,
5761
y.-dığ 5761
y.-dın 6544
y.-ma 8860
y.-madım 7457, 7457
y.-mag 8019
y.-mayınca 5378
y.-mazlar 367, 2652
[= 24]
- yıhıl- yıkılmak**
y. 8773
- y.-a 8136, 8136
y.-acağam 1272
y.-an 2494, 2494, 2680, 7088,
7089, 7537, 7850, 8774, 8775,
8776
y.-ana 3660, 8775, 8777
y.-anda 3167
y.-anı 3641, 3641, 8778
y.-anın 8779, 8780
y.-ar 332, 1543, 5376
y.-dı 1522, 3418, 6470, 6490,
6842
y.-dığı 189, 8150, 8776
y.-dığına 8889
y.-madım 7457
y.-mağa 3640
y.-masa 2137, 8781
y.-ması 6113, 6113
y.-maz 1491, 2663, 8029
y.-sa 4404, 8151
y.-sın 2180, 3486, 3511
[= 49]
- yırgalan- ırgalanmak, silkelenmek**
y.-mag 2527
[= 1]
- yırt- yırtmak**
y.-ar 1688, 4693
y.-ma 1314
y.-mag 4671
y.-mağa 1969
[= 5]
- yırtıcı yırtıcı**
y. 8782, 8783, 8784, 8785
[= 4]
- yırtıg yırtık**
y. 547, 1111, 2664, 3338, 5470,
7149, 8786
y.-ını (yırtığını) 2454
[= 8]
- yırtıl- yırtılmak**
y.-ar 5087, 5092, 8369
y.-sın 8446
[= 4]
- yiye sahip**
y. 6958
y.-si 1614, 1945, 2255, 2319,
3441, 4368, 4376, 4381, 4658,
5347, 5650, 5759, 6231, 6251,
6254, 6255, 6613, 7454, 7649,
8787
y.-sıdır 6613
y.-sinden 3405, 4031, 4032
y.-sine 3430, 3709, 4035, 5773,
5968, 6241, 7596, 8375, 8548,
8788, 8789
y.-sini 4384, 5713, 5748, 6753,
7657, 8790
y.-sinin 4373, 4374, 4375, 4406,
5734, 8699
[= 50]
- yiyesiz sahihsiz**
y. 6713, 8731
[= 2]

yoğrul- yoğrulmak

y.-ub 5034
[= 1]

yoğun kalın

y. 1390
y.+undur 2864
[= 2]

yoğur- yoğurmak

y.-dum 6649
[= 1]

yoğurt yoğurt

y. 1561
[= 1]

yoğurul- yoğurulmak

y.-ubdur 5034, 5034
[= 2]

yoh yok

y. 258, 271, 375, 376, 376, 454,
599, 881, 1073, 1162, 1213,
1720, 1722, 1741, 2026, 2026,
2143, 2143, 2326, 2550, 2587,
2639, 2762, 2799, 2938, 2985,
2985, 3110, 3199, 3257, 3257,
3554, 3567, 3589, 3589, 3906,
3906, 3906, 3943, 4015, 4027,
4068, 4201, 4220, 4257, 4318,
4326, 4389, 4389, 4497, 4583,
4664, 4664, 4748, 4908, 5354,
5354, 5478, 5556, 5562, 5629,
5662, 6195, 6208, 6247, 6247,
6254, 6372, 6414, 6414, 6541,
6605, 6778, 7152, 7243, 7286,
7288, 7407, 7477, 7498, 7887,
7900, 7921, 7970, 7999, 8246,
8247, 8251, 8255, 8360, 8606,
8791, 8792, 8793, 8805, 8881

y.+a 8251, 8794, 8795

y.+dan 2221, 8252, 8253, 8796,
8797

y.+dur 195, 257, 265, 317, 497,
620, 759, 1014, 1076, 1203,
1429, 1482, 1603, 1636, 1724,
1775, 1775, 1919, 1985, 2049,
2098, 2144, 2330, 2331, 2346,
2353, 2413, 2413, 2474, 2475,
2588, 2611, 2681, 2785, 2835,
2874, 2874, 2877, 2887, 2898,
2911, 2956, 3111, 3218, 3234,
3333, 3368, 3454, 3501, 3502,
3631, 3680, 3749, 3868, 3964,
4277, 4399, 4400, 4466, 4474,
4597, 4625, 5344, 5702, 5754,
5763, 5774, 6561, 6700, 6746,
6801, 6865, 6892, 6916, 6935,
6947, 7079, 7161, 7266, 7294,
7312, 7366, 7511, 7708, 7941,
8063, 8101, 8148, 8238, 8254,
8532, 8620, 8689, 8700, 8794,
8798, 8859, 8869

y.+sa 2754, 4379, 5286, 5697,
8455

y.+tur 4810, 4811

y.+umu 4935

[= 210]

yohla- yoklamak

y.-r 8865
y.-yır 543
[= 2]

yohlug yokluk

y. 2984
y.+un (yohlugun) 8268
[= 2]

yohsul yoksul

y. 408, 1613, 8259, 8262, 8272,
8288, 8799, 8800, 8800, 8800,
8801

y.+a 2795, 6674

y.+am 7319

y.+dan 6640, 6650, 8280

y.+dur 2361, 7319

y.+ların 4185

y.+un 8285, 8806, 8807, 8808
[= 24]

yohsullaş- yoksullaşmak

y.-anda 8265
[= 1]

yohsullug yoksulluk

y. 8791, 8802, 8803

y.+a (yohsulluğa) 8269, 8804

y.+u (yohsulluğu) 8805

y.+un (yohsullugun) 5688
[= 7]

yohuş yokuş

y. 2492

y.+u 2524, 3300, 5101, 5102

y.+un 3300, 5101

[= 7]

yol yol

y. 23, 380, 386, 692, 943, 1189,
1594, 1596, 1691, 1999, 2020,
2130, 2207, 2669, 2931, 2946,
2957, 3406, 3542, 3669, 3723,
4017, 4107, 4447, 4447, 6598,
6851, 6885, 7464, 7551, 7711,
8002, 8120, 8164, 8194, 8278,
8703, 8769, 8809, 8810, 8811,
8812, 8813, 8814, 8815, 8824,
8838, 8911

y.+a 785, 1191, 1291, 1423,

1841, 4030, 4031, 4032, 4105,

4188, 5739, 5740, 6718, 8151,

8660, 8809, 8816, 8817, 8818,

8827, 8841

y.+da 855, 1156, 2064, 2679,

2680, 2957, 3432, 4587, 5039,

5345, 6852, 7950, 8817, 8819,

8825, 8834

y.+dan 1674, 4268, 4268, 7272,

8823, 8826, 8827, 8828, 8829,

8830, 8831

y.+dur 757

y.+lar 8840

y.+lara 4393

y.+larda 4578, 4591

y.+ları 7435

- y.+u 1497, 1910, 2060, 2524,
2669, 5542, 6586, 8470, 8479,
8842, 8843
y.+un 1191, 2947, 5552, 8179,
8254, 8844
y.+una 492, 4100, 5566
y.+unda 1338, 1497, 1871, 2725,
2726, 4473, 6693, 6853, 7535
y.+undan 4268
y.+undur 7161
y.+unu 604, 2438, 3247, 5785,
6089, 6855, 8259, 8497, 8826,
8845
[= 143]
- yol- yolmak**
y.-ar 2996
y.-arlar 6924
y.-ur 1324
[= 3]
- yolçu yolcu**
y. 1954, 2990, 6852, 6853, 8819
y.+dan 8820
y.+dur 8821
y.+nu 7272, 8823
y.+su 2947
y.+ya 5721, 8820, 8824
[= 13]
- yolçulug yolculuk**
y.+a (yolçuluğa) 8822
[= 1]
- yoldaş yoldaş, arkadaş, dost**
y. 1357, 1909, 2276, 2316, 3297,
3542, 3690, 4108, 4533, 6377,
8381, 8381, 8478, 8479, 8480,
8775, 8811, 8825, 8830, 8832,
8832
y.+dan 6842, 8829, 8835
y.+dır 1357, 6761
y.+ı 783, 783, 1054, 1054, 4175,
5037, 8445, 8833, 8834, 8835
y.+ıdır 783
y.+ım 2851
y.+ıma 4767
y.+ın 3783, 8836, 8837, 8838
y.+ına 3867, 5821, 7400
y.+ından 2156, 6363
y.+ını 7123, 8839
[= 50]
- yoldaşlıg arkadaşlık**
y.+ı (yoldaşlığı) 860, 7229
[= 2]
- yollan- gönderilmek**
y.-ar 8703
[= 1]
- yolsuz yolsuz**
y.+u 8841
[= 1]
- yolug yoluk, yolunmuş**
y.+a (yoluğa) 8573
[= 1]
- yoluh yoluk**
y.+da 8846
[= 1]
- yonca yonca**
y. 6880, 6912
[= 2]
- yor- yormak**
y.-ar 8271
[= 1]
- yorgunlug yorgunluk**
y.+u (yorgunluğu) 8847
[= 1]
- yorğa rahvan**
y. 4533, 5781, 7482, 8848
[= 4]
- yorğala- yorumlamak, okumak**
y.-r 8128
[= 1]
- yorğalıg rahvahlık**
y. 4331
[= 1]
- yorğan yorgan**
y. 59, 1467, 8270, 8270, 8641,
8661, 8849, 8849
y.+ı 1325, 1539, 1928
y.+ıdır 3715
y.+ına 874, 7958, 8850
[= 14]
- yorğansız yorgansız**
y. 4192, 8670
[= 2]
- yorğun yorgun**
y. 2861, 8851
y.+un 5867
[= 3]
- yorul- yorulmak**
y.-ana 6886
y.-anda 8375
y.-ar 7986
y.-dug 8852
y.-dun 49
y.-masaydı 2018
y.-maz 728, 753, 1190, 2679,
2946, 8633, 8813
y.-muş 8853, 8854, 8855
y.-ub 1156
[= 17]
- yovşan yavşan otu**
y. 8410, 8570, 8856, 8857
[= 4]
- yoz- tabir etmek, yormak**
y.-andadır 5651
[= 1]
- yön yön**
y.+süz 8472
[= 1]
- yu- yıkamak**
y.-du 5876
y.-dum 279, 7584, 7730
y.-dun 7584
y.-magdan 4902
y.-magla 3759
y.-maz 4183
y.-mazlar 3677
y.-yan 7274
y.-yanda 3439

- y.-yar 3036
y.-yarlara 3679, 7517
y.-yum 4250
y.-yuram 8886
[= 16]
- yubat-** geciktirmek
y.-mazlar 5340
[= 1]
- yuha** yufka
y. 3139
[= 1]
- yuharı** yukarı
y. 760, 2001, 3515, 3827, 5656,
7107, 7686, 7759, 8060, 8858,
8859, 8860, 8861
y.+da 759, 7128, 8862
y.+dır 1242
y.+sı 3496
[= 18]
- yuhu** uyku
y. 3373, 4209, 5651, 5651, 7083,
7262, 7779, 8863, 8864, 8864
y.+da 54, 2812, 3516, 8624,
8865, 8866
y.+na 8628
y.+su 92, 2426, 3971, 7272, 8867
y.+suna 1962
y.+sunda 54, 8868
y.+ya 8869
[= 26]
- yuhula-** uyuklamak
y.-ya 59
[= 1]
- yum-** yummak
y. 2753, 4299
y.-ar 2464, 2626
y.-du 478
[= 5]
- yumag** yumak
y. 8140, 8831
[= 2]
- yumbalan-** yuvarlanmak
y.-ar 4825
[= 1]
- yumru** yumru
y. 8870, 8870
[= 2]
- yumrug** yumruk
y. 4337
y.+a (yumruğa) 315
y.+dan 2019
y.+un (yumruğunu) 3108
y.+unu (yumruğunu) 3108, 3543,
3688
[= 7]
- yumşa-** yumuşamak
y.-lı 264
y.-lisan 264
[= 2]
- yumşag** yumuşak
y. 2224
y.+ım (yumşağım) 878
[= 2]
- yumşaglig** yumuşaklık
y. 2217
y.+la 2933
[= 2]
- yumşal-** yumuşalmak
y.-ar 2219, 7989
y.-maz 2219, 6175
[= 4]
- yumul-** yumulmak
y.-ub 4552
[= 1]
- yumurta** yumurta
y. 875, 1481, 1482, 1609, 1772,
2459, 3140, 3502, 3589, 4295,
5401, 7406, 7406, 8061, 8063,
8732, 8871, 8872
y.+da 3610, 8873
y.+dan 2847, 2848, 3610, 5261,
8874
y.+dır 8069
y.+ma 4629
y.+na 8875
y.+nı 8876
y.+nın 5302, 7486
y.+sı 55, 3652, 3798, 8877
y.+sına 3739, 8064
y.+ya 1463, 3087
[= 39]
- yumurtla-** yumurtlamak
y.-madı 8878
y.-maz 3651
y.-r 879, 7444, 8274
y.-sa 879, 8061, 8061
y.-yan 3651, 3651
y.-yar 8274, 8274
y.-yır 2379
[= 13]
- yumuşak** yumuşak
y. 8879
[= 1]
- yun** yün
y. 4463, 4735, 8874, 8880
y.+u 5731, 6975, 8881
[= 7]
- yurd** yurt, vatan
y. 8724
y.+da 5903, 6080
y.+dan 8882
y.+u 6193, 6194, 6195, 6711
y.+umun 8883
y.+un 5903, 6080
y.+unu 5174
[= 12]
- yusif** Yusuf
y. 8884
[= 1]
- yuva** yuva
y. 2422, 3342, 8539
y.+dan 4722, 4763, 8833
y.+nı 4078, 8885
y.+nın 1264, 4914, 4945
y.+sı 3343, 4079, 4280, 5128
y.+sıdır 1131

- y.+sına 707, 5529, 5542
y.+sında 1958, 2012, 5549
y.+sından 882, 4317, 4667, 7858
y.+sını 6040, 6050
y.+sının 5127, 5557
[= 30]
- yuvarlat- yuvarlatmak**
y. 4827
[= 1]
- yuyucu yıkayıcı**
y. 8886
[= 1]
- yuyun- yıkanmak**
y.-magla 2045
[= 1]
- yük yük**
y. 732, 1188, 3408, 3412, 3438,
3920, 4311, 4348, 5196, 5398,
5399, 5591, 6459, 6920, 8412,
8413, 8697
y.+dür 708, 710, 1363, 2481,
2485, 6921
y.+e 2495
y.+ü 1805, 2468, 2484, 2507,
2508, 3441, 3442, 4249, 4249,
5180, 6180, 6744, 8843
y.+üdür 5186
y.+ün 424, 4523, 8887
y.+ünü 920, 4061, 6666, 8710
[= 45]
- yükle- yüklemek**
y.-dikçe 3426
y.-r 930, 6905
y.-sen 3419
[= 4]
- yüklü yüklü**
y. 4378, 4378
[= 2]
- yüksek yüksek**
y.+den 381
[= 1]
- yüksel- yükselmek**
y.-işin 7917
[= 1]
- yüngül hafif**
y. 418, 1038, 3442, 3920, 4311,
8333, 8843
y.+dür 3967, 5035
y.+ü 425, 8887
[= 11]
- yüngüllük hafiflik**
y. 426
y.+dür 8320
[= 2]
- yüyen gem**
y. 3722, 4718
[= 2]
- yürek koşucu**
y. 6527
[= 1]
- yüyür- koşmak**
y. 8160
y.-en 5486, 8888, 8889
- y.-er 333
y.-mekle 6135
y.-meyı 7223
y.-ür 8414
[= 8]
- yüz yüz**
y. 121, 620, 684, 883, 1334,
1359, 1449, 1454, 1500, 1514,
1591, 2027, 2355, 2526, 2945,
3006, 3580, 3801, 4254, 4447,
4488, 5177, 5214, 5454, 6550,
6550, 7282, 7409, 8061, 8292,
8328, 8472, 8890, 8891, 8892,
8893, 8894, 8895, 8896, 8897,
8898, 8899, 8900, 8901, 8902,
8903, 8904, 8905, 8906, 8907
y.+de 7164
y.+dür 7869
y.+e 1500, 8891
[= 54]
- zağarı kenar, kıyı**
z.+sı 7157
[= 1]
- zahid zahit, inanan**
z. 8908, 8909
z.+in 8910
[= 3]
- zahir dış**
z.+den 8911
z.+e 7827
z.+i 7676, 8912, 8913
[= 5]
- zalım zalim**
z. 3885, 5301
z.+a 8914
z.+ın 8915, 8916
[= 5]
- zalim zalim**
z.+i 103
z.+in 278
[= 2]
- zaman zaman**
z. 22, 392, 1685, 1764, 3618,
5262, 5909, 7262, 7365, 8917,
8918, 8919, 8920, 8921, 8922,
8923
z.+a 6816, 8923
z.+ı 7332
z.+ıdır 1764
z.+ın 5263, 5264
z.+la 2968
[= 23]
- zamin kefil**
z. 1603, 2948
z.+dır 8453
[= 3]
- zarafat incelik**
z. 110, 5644, 7707
z.+a 2676, 7668
[= 5]
- zat zat, kişi**
z.+ı 8924
z.+ına 8925

- z.+ında 6652
z.+ındadır 2965
[= 4]
- zaval** zarar, kötülük
z. 2681, 3111
z.+ı 7886
[= 3]
- zavallı** zavallı
z. 8379
[= 1]
- zay** kayıp
z. 6249, 6249, 8420
[= 3]
- ze'feran** zaferan, safran
z. 3399
[= 1]
- zeher** zehir
z. 5304, 5575, 7856, 8926, 8927
z.+den 7637, 7660, 8951
z.+dır 1033
z.+i 8927
[= 10]
- zehin** zihin
z.+im (zahn.im) 8928
[= 1]
- zehire** zahire
z.+sin 8929
[= 1]
- zehle** tiksinti
z.+si 5557
[= 1]
- zehmet** zahmet
z. 1899, 2017, 3260, 8930, 8931,
8932, 8933, 8934, 8935
z.+de 4264
z.+e 5653
z.+i 8936
z.+inden 7957
z.+le 136, 8937
[= 15]
- zehmetsiz** zahmetsiz
z. 8938
[= 1]
- zehrîmar** yılan zehiri
z. 3854
[= 1]
- zeif** zayıf
z.+e 6104
[= 1]
- zeiflik** zayıflık
z.+inden (zeifliyinden) 7257
[= 1]
- zekat** zekat
z. 1806
[= 1]
- zelil** alçak
z. 7244
[= 1]
- zelzele** zelzele
z.+den 8372
z.+ni 8939
[= 2]
- zeman** zamane
z. 8940, 8941, 8942
z.+ye 8943
[= 4]
- zembil** zembil
z. 4537
[= 1]
- zemi** tarla
z.+sine 458
[= 1]
- zen** zan, tahmin
z.+ni 410
[= 1]
- zenan** kadınlar
z.+dan 7828
[= 1]
- zenbil** zembil
z. 4304, 6293
[= 2]
- zenbur** arı
z.+un 8944
[= 1]
- zencan** Zencan
z.+a 1234
[= 1]
- zencir** zincir
z. 8202
z.+le 2326
[= 2]
- zencirli** zincirli
z. 412
[= 1]
- zengbar** Zengbar
z. 8945
[= 1]
- zenn** zan, sanma
z.+imce 1267
[= 1]
- zer** altın
z. 3552, 3786, 6093, 6378, 8033,
8373, 8946, 8947
z.+i 8957
z.+le 8958
z.+re 8959
[= 11]
- zerafet** zerafet
z.+de 7668
[= 1]
- zerb** darb
z.+e 4749
z.+i 3016, 7599
[= 3]
- zerbaf** simli kumaş
z. 8298
[= 1]
- zerbe** darbe
z.+si 1746
[= 1]
- zerd** sarı asma kuşu, sarı sandal
z. 8948, 8949
[= 2]
- zerer** zarar
z. 75, 1360, 1434, 2734, 3164,
3367, 3592, 3729, 4336, 4451,

- 4476, 4605, 5265, 6218, 6792,
8236, 8950, 8951
z.+de 5266
z.+den 8952, 8953
z.+dir 5239
z.+i 81, 295, 5384, 5870, 5870,
7560
z.+in 2313, 3593, 8954, 8955
z.+le 5293
[= 33]
zergar kuyumcu
z.+a 4630
[= 1]
zergar kuyumcu
z. 8946, 8956
[= 2]
zerif zarif
z. 7676
z.+dir 5584
[= 2]
zeriflik zariflik
z.+ine (zerifliyiine) 2654
[= 1]
zerre zerre
z.+ce 2885, 8960
[= 2]
zeruret zorunluluk
z. 8961
[= 1]
zevg zevk
z. 4235
[= 1]
zeyna süslü
z.+ye 7887
[= 1]
zığıdı geçici
z. 5887
[= 1]
zılh şeker pancarı
z.+ın 3169
[= 1]
zingılda- çingırdamak
z.-yan 3155
[= 1]
zingirov çingırak
z.+lu 8962
z.+u 8963
[= 2]
zingrovlı çingıraklı
z. 1988
[= 1]
zır anlamsız taklit sözü
z.+ı 5367
[= 1]
zırılı zırılı
z.+sından 7745
[= 1]
zibil pislik
z.+ini 3512
[= 1]
zibinlik pislik
z.+de 8332
[= 1]
zift zift
z.+ine 5899
[= 1]
zikir zikir
z.+i (zikri) 2441, 3614
[= 2]
zillet zillet, felaket
z.+i 5604, 5604, 5604
[= 3]
zimistan kış
z. 8964
[= 1]
zindan zindan
z. 808, 2016, 3545
z.+a 8966
z.+dır 2875, 4716
[= 6]
zindan örs
z. 8965
[= 1]
zinet ziynet, süs
z.+dir 300, 3249, 3258
z.+idir 7393
[= 4]
zire çörek otu
z.+den 8971
z.+m 8969
z.+ni 8970
z.+nin 1944
z.+ye 8971
[= 5]
zirek kurnaz
z. 8967
[= 1]
zireklik akıllı
z. 8968
[= 1]
ziver mücevher
z. 6093
[= 1]
ziyan ziyan
z. 1230, 1327, 1501, 1502, 5267,
6832, 8252, 8972
z.+a 1326, 1327
z.+ı 4128, 5383
z.+lı 79
[= 13]
ziyankar ziyankar
z. 2727
[= 1]
ziyaret ziyaret
z. 5027
[= 1]
ziynet ziynet, süs
z.+idir 3273, 3276
[= 2]
zopa sopa
z. 8973
[= 1]
zor zor, güç
z. 2578, 2890, 6113, 8373, 8947,
8974, 8975, 8976, 8977, 8978

- z.+a 3691, 8979, 8980
 z.+du 8981, 8981
 z.+dur 115
 z.+en 8982
 z.+la 6181, 8983
 z.+u 8957
 z.+un 3692, 4364
 z.+una 3607
 z.+unu 8987
 [= 24]
- zorba zorba**
 z.+sından 3806
 [= 1]
- zulm zulüm**
 z. 8914
 [= 1]
- zurna zurna**
 z. 646, 685, 1058, 1754, 2821,
 3232, 8984
 z.+da 8989
 z.+dan 3332
 z.+nı 3664, 8990
 z.+nın 3018, 8991
 z.+sına 6480
 z.+ya 8984
 [= 15]
- zurnaçı zurnacı**
 z. 8985, 8986, 8986, 8987
 z.+nın 8988
 z.+ya 4258
 [= 6]
- zülfi zülfi**
 z.+ü 5969
 [= 1]
- zülfezi zülfezi**
 z. 5894, 5895
 [= 2]
- zulm zulüm**
 z. 4670, 8992, 8993, 8994
 z.+ü 8916
 z.+ün 8996
 [= 6]
- zülmet karanlık**
 z. 5268, 8995
 [= 2]
- zülmkar zalim**
 z. 8782
 [= 1]
- zülüm zulüm**
 z. 6945
 [= 1]
- züvvar ziyaretçi**
 z.+dır 7228
 [= 1]
- zür tempo**
 z. 1513
 [= 1]

	MADDE BAŞI	KELİME ÇEŞİDİ	TOPLAM KELİME
A	274	1009	3889
B	342	1112	4817
C	92	202	475
Ç	149	456	1382
D	346	1209	5029
E	191	551	2271
F	48	77	143
G	624	2070	7431
H	299	587	1795
İ	110	372	2046
K	254	563	1914
L	52	88	157
M	216	397	1221
N	125	243	942
O	85	359	2808
Ö	48	236	1150
P	104	226	577
R	33	53	100
S	306	812	2544
Ş	35	140	300
T	103	173	415
U	62	174	406
Ü	35	117	487
V	68	250	1311
Y	271	944	3645
Z	90	159	292

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ